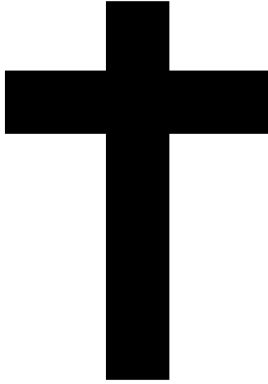

Ebe-No-Pfuase Ishobo
Onogbo

New Testament in Ivbie North-Okpela-Arhe (NI:atg:Ivbie
North-Okpela-Arhe)

Ebe-No-Pfuase Ishobọ Onogbọ

New Testament in Ivbie North-Okpela-Arhe

(NI:atg:Ivbie North-Okpela-Arhe)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ivbie North-Okpela-Arhe

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

Printed book ISBN 9789789194797

The New Testament

in Ivbie North-Okpela-Arhe

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2019-08-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

03be06b0-68fd-500b-b9a9-6bca4b63979a

Contents

iMatiu	1
iMaki	64
iLuku	104
iJoni	167
Ikanya	215
iRoma	274
1 iKoritia	301
2 iKoritia	327
iGalesha	345
Efisha	354
iFilipia	365
iKolosha	372
1 iTeşalonia	379
2 iTeşalonia	385
1 iTimoti	388
2 iTimoti	395
iTato	400
iFilemo	404
Iburu	406
iJemhisi	427
1 iPita	434
2 iPita	442
1 iJoni	447
2 iJoni	454
3 iJoni	455
iJudu	456
Irokhase	458

Usonhi Onete oyi iJesu iKirisiti ni iMatiu O keke

*Unuekpẹ oyi iJesu iKirisiti
(iLuk 3.23-38)*

¹ Ona o khi akeke shi eke
abi unuekpẹ oyi iJesu iKirisiti
Omi iDefidi ni o khi Omi Abu-
raamu o li ze.

² Aburaamu o bia Aziki,
Aziki o bia iGiekopu,
iGiekopu o bia iJuda
ali inyoghuo oli nya.

³ iJuda o bia iPerẹzi
ali iZera, okpotso ni o bia we,
a lu iTama.

iPerẹzi o bia Ezironi.
Ezironi o bia iRamu.

⁴ iRamu o bia Aminadabu.
Aminadabu o bia iNashoni,
iNashoni o bia iSalimoni.

⁵ iSalimoni o bia iBoazi,
okpotso ni o bia iBoazi,
a lu iRe-abu.

iBoazi o bia Obedi
ni a lu inyoli iRutu.
Obedi o bia iJese.

⁶ iJese o bia iDefidi
ni o khi oghie.
iDefidi o bia iSolomoni
ni inyoli o kpe khi ughue
Uraya.

⁷ iSolomoni o bia iReobuamu.
iReobuamu o bia Abija.
Abija o bia Asa.

⁸ Asa o bia iJeoshafati.
iJeoshafati o bia iJeoramu,
ijeoramu o bia Uzaya.

⁹ Uzaya o bia iJotamu.
iJotamu o bia Aazi.

Aazi o bia Ezekaya.

¹⁰ Ezekaya o bia iManase,
iManase o bia Amoni.
Amoni o bia iJosaya.

¹¹ iJosaya o bia iJekonaya
ali inyoghuo oli nya
egheghe ni a ro muno
egbo iZireni ighumha je iBa-
bilo.*

¹² Abi e ke ro rote iBabilo jele,
iJekonaya o bia iShalitiēni.
iShalitiēni o bia iZerubabeli.

¹³ iZerubabeli o bia Abiudu.
Abiudu o bia Eliakimu.
Eliakimu o bia Azori.

¹⁴ Azori o bia iZadoki.
iZadoki o bia Akimu.
Akimu o bia Eliudu.

¹⁵ Eliudu o bia Eliaza.
Eliaza o bia iMataani.
iMataani o bia iGiekopu.

¹⁶ iGiekopu o bia iJosefu,
ni o rue iMeli inyi iJesu shi
ni a lu iKirisiti.

¹⁷ Rote egheghe Aburaamu
bhale egheghe iDefidi, e
khi agbhotu igbene. Ke
rote egheghe iDefidi bhale
egheghe ni a ro muno egbo
iZireni ighumha je iBabilo,
e khi agbhotu igbene. Ke
rote egheghe iBabilo bhale
egheghe ni a ro bia iJesu
iKirisiti, e gbo li khi agbhotu
igbene ghọ.

*Abi a li bia iJesu iKirisiti
(iLuk 2.1-7)*

¹⁸ Abi a li bia iJesu iKirisiti
na. Neni iMeli inyoli o ngeli
na iJosefu ni oo gue oli. A
bhale ya e khi iMeli oo me
omọ ni o rote obọ oyi Ayemhe-
nọ-pfuase bhale.† ¹⁹ Itobo khi
iJosefu ughuoli, o khi ogbo ni

* 1:11 Li ze 2 Ighie 24.14-15; 2 Okhe 36.10; ijere 27.20 † 1:18 Li ze iLuk 1.27

o gue angeli, o sali shi udu khi loli ya kuegbe-a ri imeli shi eke, ini loli khi yeghe oia ukpelo e agbo.

²⁰ Abi o lli sa ona shi udu, a geni o bhale deba li alo elena, o o li, "I Josefu omi iDefidi, khi ke ze ni ulishi o mu e abi u li ya rue iMeli shi ughue, irari khi omo ni o o me, obo oyi Ayemhe-no-pfuase o te bhale.

²¹ O ya bia omo omo se, eva ni u ya lu oni omo khi iJesu, irari khi o ya mie egbo eyoli olamhe pfuese."‡

²² Eri a me enana ni a ro bhe ya e khi ingmemhi ni Eshinegba o rote unu oyi omekeguele ngme, ni e bhale ya tse. Ni o o, ²³ "Ghe khe! Omueshi ni o a le deba omo se ghue o ya ke me omo, o bia omo omo se, eva oyoli a ya ke lu iManueni."§ Abi ona o ngme khi, "Eshinegba o nu awa la."

²⁴ Abi iJosefu o ro guale, o ri ele emini Onomhue o mhesa na li o ri ele, o rue iMeli ughue abi Eshinegba o gueye oli. ²⁵ Eri-tse khi iJosefu o a tigbe le deba iMeli, ramhi ni o ro bia oni omo omo se. IJosefu o lu eva oyi oni omo, iJesu.*

2

Epfese ni e rote obini ovo o te e ngale bhale

¹ Eoli ni a lu iBetilemu obini eke iJudia a bia iJesu shi, egheghe ni oghie ni a lu Erodu o ro khi oghie. Emo se elasingme eghuo e rote obini

ovo o te e ngale bhale eke iJerusalemu. ² Ee mhila, ee lie, "Obo a bia oni omo ni o ya khi oghie oyi egbo iJu shi? Irari khi anye she me ukpetata oyoli obini ovo o te e ngale, loli o ze khi anye bhale ni anye ya ga li."

³ Abi oni oghie Erodu o ro suo ona, egbe ea ke sheshe loli ali egbo kpa ni e la iJerusalemu. ⁴ O luno ighie eyi ekpodalo-ugamhi nya ali esese Ishi eyi iMosisi kugbe. O mhila we, o o we, "Obo e khi a ya bia iKirisiti Omiepfuese shi?" ⁵ E gueye oli, "Eoli iBetilemu na eke iJudia lo." "Irari khi igho emekeguele e keke shi eke khi:

⁶ "iBetilemu na eke iJudia, yeye u ga khi oni o mu eloe ne nya

elemhi eoli eniemhi ni e la eke iJudia.

Aye oghie o te ya lasele, ni o ya ri egbo iZireni khase ode.' "*)

⁷ Igho oghie Erodu o lu eni emose egho ochi, o mhila we, "Egheghe onoghuo a ro me oni ukpetata?" ⁸ Igho o ghie we je iBetilemu, o o we, "A ke le, a kuegbe-a ya nono oli. A kha da me oli ne, a nyene egbe bhale ya gueye mhe ni mhi li ya ga li."

⁹ Abi e ro suo abi Erodu o ngme se, e te agho fie lasele. Igho e gbo me oni ukpetata ni e kpe me obini ovo o te e ngale. O re we khase ode ya ramhi ni o ro migha

‡ 1:21 Li ze iLuk 1.31 § 1:23 Li ze Aza 7.14; 8.8,10 * 1:25 Li ze iLuk 2.21

* 2:6 Li ze iMika 5.2

ukhomhi oni owa ni ɔni ɔmɔ ɔ la. ¹⁰ Egbe e mema mu wɛ abi e rɔ mɛ oni ukpɛtata. ¹¹ Ighɔ e lo elemhi oni owa. Abi e rɔ mɛ ɔni ɔmɔ ali inyɔli iMeli, e wugha e ga li. E khueghie ɛkuɛ ni e tsua-a, e rue igolu ali afu ituale ali oili ituale ni ɛɛ pfiɛ ni e ghalɛ somhi ɔli opfa. ¹² Ighɔ Eshinɛgba ɔ tse agua yɛ wɛ alo ɛlena e khi gbo nyenɛ egbe ukhokho deba ɔni oghie. Itobɔ igɔ e rɔte oɔɛ olese ya je apfɛ.

A rue iJesu na je eke ijipiti

¹³ Abi eni emɔse e rɔ je se, aɣeni ɔyi ɔnɔmhue ɔ gueye iJosefu alo ɛlena, ɔɔ li, “Eroɔdu ɔɔ nono ɔni ɔmɔ ɔna ni luɛ gbe ɔli-a. Rue ɔli ali inyɔli na je eke ijipiti. La aghɔ ramhi ɛghɛghɛ ni mhi rɔ ya gueye u rɔte aghɔ vu.” ¹⁴ Obili o bi, iJosefu ɔ rue ɔni ɔmɔ ali inyɔli na je eke ijipiti. ¹⁵ Oobɔ ɔ la ramhi ni oghie Eroɔdu ɔ rɔ ghu-a. Eri Eshinɛgba ɔ riɛɛ ɔna ni a rɔ bhale ya ɛ khi emini ɔmekɛguele ɔ ngme khi o bhale ya tɛ. Ni ɔɔ, “Eke ijipiti mhi te lu omi mhɛ.”[†]

Eroɔdu ɔ shi ushi a gbolo eniyɛ enikeke-a

¹⁶ Abi Eroɔdu ɔ rɔ mɛ khi eni emɔse ni e rɔte obini oɔɔ o te ɛ ngale bhale eghɔ khi e di luɛ, Elemhi ee bi ɔ egbegbɔ. ɔ shi ushi a gbolo eniyɛ emɔse enikeke ni e la ɛoli iBɛtilɛɛmu ali ɛoli ni e la gasɛ ɔli-a nya. Eniyɛ rɔte ikpe eva tiemhi eke, abi eni epfɛse

e gueye ɔni oghie ɛghɛghɛ ni e rɔ mɛ oni ukpɛtata.

¹⁷ Abi a li mɛ ɔli ena, o ri ungmehi ni ɔmekɛguele iJeremaya ɔ ngme bhale ya tɛ.

¹⁸ “A suɔ okokokhue eke iRama,[‡] ni o khi oyi eviɛ, ali eviɛ oya.

IRɛɛɛ ɔɔ viɛ imi ɔli, Áá yɛɛ ɔli, ɔa zɛ yɛɛ, irari khi imi ɔli e ghulo-a.”

IJosefu ali apɔli e rɔte eke ijipiti jele apfɛ

¹⁹ Eroɔdu ɔ ghu-a se, aɣeni ɔyi Eshinɛgba ɔ bhale deba iJosefu alo ɛlena obini eke ijipiti. ²⁰ ɔɔ, “IJosefu, vule, rue omiɛ ali ughue, a ke je eke iZirɛni irari khi eni ɛɛ nono ni wɛwɛ e gbe ɔni ɔmɔ-a, e she ghuloa.”

²¹ Ighɔ iJosefu ɔ vule, ɔ rue ɔni ɔmɔ ali inyɔli, ɔ nyenɛ egbe je eke iZirɛni. ²² Eri-tɛ khi abi iJosefu ɔ rɔ suɔ khi Achɛlusi ɔ ke shiɔ ukpɛkɛhomhi oyi itali shi eke iJudia, ulishi o mu ɔli ɔa gbudu je oobɔ, ɔ ri ochoghɔ ya je obini eke iGalili abi aɣeni ɔ she kpɛ tse agua yɛ ɔli. ²³ ɔ ri iNazarɛti mele apfɛ oyɔli-a. Irarighɔ, ungmehi ni emekɛguele e ngme, o bhale ya tɛ. Ni ɔɔ. “A ya ke lu ɔli ɔngi iNazarɛti.”[§]

[†] 2:15 Li zɛ Osia 11.1 [‡] 2:18 Li zɛ iJere 31.15 [§] 2:23 Li zɛ iMak 1.24; iLuk 2.39; iJɔn 1.45

3

Ijoni Oni oḡ batazi eḡbọ oḡ tse abọ

(iMak 1.1-8; iLuk 3.1-18; iJon 1.19-28)

¹ Ikpe ni e bu e doṣe, iJoni Oni oḡ batazi eḡbọ oḡ lasele shi elemhi oḡdagbe ifufu na eke iJudia, oḡ tse abọ. ² Oḡ liẹ, “A roṭe olamhe eye e mu pfi irari khi Eghiele oyi Eshineḡba o she ti bhale.”^{*} ³ Ingme oyi iJoni ona, Azaya omekeḡguele oḡ ngme abi o roḡ liẹ,

“Oḡbọ oḡhuo o la elemhi oḡdagbe ifufu e tseṣe, oḡ liẹ, ‘Be ode-a na Onomhuẹ roṭe, be ọli sheshe.’”[†]

⁴ Itsua ni iJoni o roḡ so, iriria akphere a roḡ do we. O ri oḡbene ekuẹ elamhi mu oku. Initso ali oribo e khi eminale eyoli.[‡]

⁵ IJerusalemu ali eke iJudia ali edeli ni e mama okẹ iJodani nya eḡbọ e roṭe e bhale ni e suo ungmehi oyoli. ⁶ O la elemhi okẹ iJodani batazi eḡbọ, ee zono olamhe eyewe lasele.

⁷ Abi iJoni o roḡ me khi eḡbọ otu iFarisi ali iSadusi ni e bu e bhale deba li o batazi wewe, oḡ we, “Ee enye ali imi enye! Oghuo o tse agua ye e, a na, khi anasemhe oḡ bhale ni Eshineḡba o ya ghie ghi e?”[§]

⁸ A ke ngeli ingeli eni e ya roḡhasẹ khi a she mu pfi. ⁹ A khi ke sa khi a ya na pfue anasemhe ini a da liẹ, ‘Aburaamu o khi itita anye.’ Itobo khi Eshineḡba o doḡe ya roṭe eche ena wolọ eniye lasele na

Aburaamu.^{*} ¹⁰ A she to uze so udi qara. Qara ni qa da mo umomhi onete ne, a ya khi ọli pfilo erali.[†]

¹¹ “Ame mhi roḡ o batazi e memena, irari khi a she mu pfi. Oḡboṣe ni oḡ bhale ikpukhokho oyemhe, o fu doṣe mhe. Mhi a fe fute oni o tsua ekuẹ oyoli eke. Loli o ya ri Ayemhe-no-pfuase ali erali batazi e. ¹² O mu ukpokpo ni a to akhuli ni o ze eafia so mhue obọ oyoli, ni o roḡ ya ke ghiaghie we, o pfie efue ado-a, ashini a la kpishi we. Oḡ ti we gbili shi ashini a ri eminale e shi, eni efue we egho, o ya ri erali ni ea ya pfua ghue tose we-a.”

Abi iJesu o li batazi

(iMak 1.9-11; iLuk 3.21-22)

¹³ IJesu o ya roṭe eke iGalili bhale okẹ iJodani ni iJoni o batazi lue. ¹⁴ IJoni, oḡ nono ni loli khu iJesu oni ibatizi, oḡ iJesu, “Ye ye u kha batazi mhe, se u ke gbo li bhale deba mhe mhi batazi e?”

¹⁵ IJesu o sọli o, oḡ li, “Iiye. Kie ze ni awa lina riẹle ọli eghẹghe ona, ni awa me asha ri oghuemhe oyi Eshineḡba gbe akanya pfo.” IJoni o lama shi ọli o.

¹⁶ A batazi iJesu se, khi o leṣe na roṭe elemhi okẹ ngale esọ egele, o me khi idane o khueghie a. Igho o me khi Ayemhe oyi Eshineḡba o li abi anekhukhu tiemhile bhale ya ma li egbe. ¹⁷ A suo khi uruli o roṭe idane ngme, oḡ li,

* 3:2 Li ze iMat 4.17; iMak 1.15 † 3:3 Li ze Aza 40.3 ‡ 3:4 Li ze 2 Ighie 1.8

§ 3:7 Li ze iMat 12.34; 23.33 * 3:9 Li ze iJon 8.33 † 3:10 Li ze iMat 7.19

“Omimhẹ ni mhi nono ingme oyoli na, ni ọ ri egbe ẹ mu mhẹ.”‡

4

Imufe oyi iJesu

(iMak 1.12-13; iLuk 4.1-13)

¹ Ayemhẹ ọ rue iJesu je ọdagbe ifufu ni Ọkphaghie ọ mẹ asha mu ọli fe.* ² Abi iJesu ọ rọ pfi azumhi ogbele egb-hueva se, okiamhi oo gbe ọli.

³ Igho Ọkphaghie ọ bhale deba li, ọọ li, “Ini o khia khi Omi Eshinegba u khi, nu eni eche ena ngme ni e mele eminale-a ne ni u le.”

⁴ IJesu ọọ li, “Ebe-no-pfuase o ngme ghọ khi:

“‘Oa khi eminale tse,
o ri agbo a na ọgbọ,
ama ungmehi ni
o rọte Eshinegba unu
lasele kpa.’”†

⁵ Igho Ọkphaghie ọ rue iJesu je iJerusalemu, ẹoli no pfuase. Ọ rue ọli ya nga apfiẹpfiemhi ashini o yagha ne shi Owa Oyi Eshinegba ya migha. ⁶ Ọọ iJesu, “Ini o khi Omi Eshinegba u khi, rọte ukhomhi ana ji ya tiemhi ekekhe.” Irari khi Ebe-no-pfuase o ngme ọli khi:

“‘Eshinegba ọ ya
ri unu na igeni eyoli
e ri ẹloe shi ẹ egbe
e kpe abọ muẹ,
Ini u khi khi owẹ
shi eche.’”‡

⁷ IJesu ọọ li, “A gbo li keke ọ shi Ebe-no-pfuase khi, ‘Khi

mu Eshinegba Ọnọmhuẹ oye fe bino.’”§

⁸ Igho Ọkphaghie ọ rue iJesu nga ukhomhi ute ni o lolo yagha, ọ ga ri eghiele ni e la agbo ona nya ali isomhotse oyewe khasẹ ọli. ⁹ Ọọ li, “Ena nya mhi ya rọ ne ini u lese nyese ukhomhi ga mhẹ.”

¹⁰ IJesu ọọ li, “Vu mhẹ alo-a, Ọkphaghie! Ebe-no-pfuase o liẹ,

“‘Nyese ukhomhi na
Eshinegba Ọnọmhuẹ oye,
lọlighuo kpe wa ke ga.’”*

¹¹ Igho Ọkphaghie ọ ze iJesu obọ, igeni e bhale ya kpaghie ọli obọ.

IJesu ọ rọte iGalili gba ikanya eyoli eke le

(iMak 1.14-15; iLuk 4.14-15)

¹² Abi iJesu ọ rọ suọ khi a mu iJonni shi owa ighumha, ọ nyene egbe je edeli iGalili.†

¹³ Oa migha iNazareti, ọ je iKapanomu, edeli ni o la ukiẹkiẹ okẹ iGalili ni o la eke iZebulo ali iNafutali.‡ ¹⁴ Eri a mẹ ena ni a rọ bhale ya ẹ khi ungmehi ni Azaya ọmekeguele ọ ngme, o bhale ya tse, ni ọ la liẹ,

¹⁵ “‘Eẹ eke iZebulo
ali eke iNafutali,
ni a la ini a da okẹ iJodani
lase,
iGalili, ni egbo

iJeta§ e ngeli, ni o la ode
ni o je okẹ oniemhi.

‡ 3:17 Li ze Igbae 22.2; Iwolo 2.7; Aza 42.1; iMat 12.18; 17.5; iMak 1.11; iLuk 9.35

* 4:1 Li ze Iburu 2.18; 4.15 † 4:4 Li ze iDeut 8.3 ‡ 4:6 Li ze Iwolo 91.11,12

§ 4:7 Li ze iDeut 6.16 * 4:10 Li ze iDeut 6.13 † 4:12 Li ze iMat 14.3; iMak

6.17; iLuk 3.19-20 ‡ 4:13 Li ze iJon 2.12 § 4:15 Egbọ iJeta khi egbo ni e la eke agbo ona nya ni ẹa khi egbo iZireni.

16 Egbò ni e la alo ebili
e ya mę ákpá onięmhi.
Oni ákpá ọọ ngale na
ęgbò ni o li abinę khi
ęghuli o ti mama wę.*

17 Rọte aghọ vu iJesu ọ rọte
tse abọ kia guele, “Ọgbọgbọ ọ
mu pfi, irari khi Eghiele oyi
Eshinęgba o she ramhi.”†

*Ijesu ọ lu egbifele aane e
deba lue*

(iMak 1.16-20; iLuk 5.1-11)

18 Abi iJesu ọ li kia epfepfe
okę onięmhi iGalili, ighọ ọ
mę iPita ali Aduru, ọgbọ ali
inyoęhuo ni e khi egbifele khi
e ri aga a gbe ifele oni okę-
no-khishi. 19 Ijesu ọọ wę, “A
bhale deba mę khi mhi ya
sesę ę abi a ke lię ke lu ęgbọ
bhale, ocho ni a rọ ọ gbe ifele.”
20 Aghoaghọ e zę aga eyewę
obọ, e deba li.

21 Ọ ke le, ọ mę ọgbọ ali
inyoęhuo, iJemhisi ali iJoni
imi iZebedi khi e nu itawę la
elemhi okọ okę ni e lo, e rięle
aga oyewę ę rięle. Ijesu ọ lu
wę e bhale. 22 Aghoaghọ e
lase okọ-okę le, e pfi itawę shi
aghọ, e deba li vu.

Ijesu ọ ri eni ęę ghua ze
(iLuk 6.17-19)

23 Ijesu ọ kia asha kpa eke
iGalili ọ la owa ugamhi eyewę
sesę wę usomhi onete oyi
iloghie, ali ọ ri ęgbọ ni e mhue
ighuamhi ọdọda ze. 24 Ighọ
a li suọ eko ọli ushishi iSiria
oghọ nya, ya ramhi khi ęgbọ
e tsua eni mhue ighuamhi
ali anasemę ọdọda, ghe eni

e mhue ayemę ọkphaghie
ali ughuamhi ni ọọ mu ọgbọ
pfi gbe ali eni e guoęho-
a bhale deba iJesu. Ọ ga
ręwę ze nya. 25 Ighọ ebubu
ęgbọ e rọte iGalili ali ęoli
iDikapolisi ali iJerusalemu,
eke iJudia ali ęgbọ ni e la
ukiękię obinokpọle oyi okę
iJodani, e deba li.

5

*Osesę ni iJesu ọ la esọ ute
sesę*

1 Abi iJesu ọ rọ mę oni olele
ęgbọ, ọ ti nga esọ ute dęnę, ọ
shitọ. Eniyę odukhokho eyọli
e bhale ya shitọ gasę ọli. 2 Ọọ
sesę wę, ọọ lię,

3 “Ikhivose ọ khi oyi ęgbọ
ni e lesę khi

Eshinęgba ọ mhue emhikpa,
wewę e mhọli obọ shi
Eghiele oyi Eshinęgba.

4 Ikhivose ọ khi na ęgbọ
ni ęę vię,*

Eshinęgba ọ ya yesę wę.

5 Ikhivose ọ khi oyi ęgbọ ni
e ti egbewę tiemhile,†

Eshinęgba ọ ya ri
agbọ ona nya na wę.

6 Ikhivose ọ khi oyi ęgbọ ni
okiamhi ali okiamę
iguę-ngeli ọọ gbe,‡

Eshinęgba ọ ya ri
emini ę nono na wę.

7 Ikhivose ọ khi oyi ęgbọ
ni e mhọli ilęlemhi na ęgbọese,

Eshinęgba ọ ya
mhọli ilęlemhi na wę.

8 Ikhivose ọ khi oyi ęgbọ
ni e mhọli udu no pfuase,§
e ya mę Eshinęgba.

* 4:16 Li zę Aza 9.1-2 † 4:17 Li zę iMat 3.2 * 5:4 Li zę Aza 61.2 † 5:5 Li
zę Iwolo 37.11 ‡ 5:6 Li zę Aza 55.1-2 § 5:8 Li zę Iwolo 24.3-4

⁹ Ikhivose o khi oyi egbo ni e e dua ini opfomhe o la o, Eshinegba o ya lu we imioli.

¹⁰ Ikhivose o khi oyi egbo ni a mu okholi vule shi o irari khi e da riye emini Eshinegba o nono,* we we e mholi obo shi eghiele oyi Eshinegba.

¹¹ "Ikhivose o khi ne, ini egbo e mu okholi vule shi e o, e e kie iwali egbholi ododa me irari khi u mie mhe suo.†
¹² Ze ni u ke ghele, egbe e e mue, irari khi eleli oye ni o la iloghie oo gbedi gba. Ina e li mu okholi vule shi emekeguele o ni e kpe bhale khe.‡

Ugbheli ali akpa oyi agbo a khi

(iMak 1.16-20; iLuk 5.1-11)

¹³ "Eri a li abi ugbheli shi agbo o. Ini ugbheli o wase oviolo oyoli-a, aa ke tigbe mholi abi a li ya roli gbo mele ugbheli-a. Aa ke roli ya li emhikhoghuo dose a ku oli kua ni a ri awe lighi oli eke.

¹⁴ "Eri a li abi akpa shi agbo o. Owa ni a to shi ukhomhi ute o ya sheli.§
¹⁵ Aa me ogbo ni o ya ri akpa ru se, o khukhu oli shi atalabi. Eri o ya ri ochoghoe rue oli nga asha na kege, ni o ke me eke ni egbo ni e la oni owa e ke me eke.*
¹⁶ Ligho ze ni akpa oye o ke ge khase egbo, ni e ro me ikanya enete eye ni e me

asha kueghie Eshinegba ni o la iloghie.†

Ose se abi ishi eyi iMosisi o ngme

¹⁷ "A khi dabi khi eri mhi bhale ya shishi Ishi eyi iMosisi eke-a, a khi a dabi khi eri mhi bhale ya shishi emini emekeguele e sese-a. Iiye! Eri mhi bhale ya re we tse.

¹⁸ Ze mhe gueye khi eke ali ukhuli e kha da kie la o ne, ukpamhi ingme okhoghuo o ya wa Ishi eyi iMosisi-a, ini emini e keke we shi eke shi nya eali bhale ya tse.‡
¹⁹ Itobo igho, onini o da gbe ushi ni o ga she ne a nya, ni o gbolo e sese egbo e li ligho ne, loli o ga ya she ne nya Eghiele oyi Eshinegba, onini o da riye we ni o gbolo e sese egbo eni ishi eyi Eshinegba ne, o ya khi onofune Eghiele oyi Eshinegba.
²⁰ Mhi gueye e khi ini igue ngeli oye e o da dose igue ngeli oyi esese Ishi eyi iMosisi ali egbo iFarisi ne, aa ya lo Eghiele oyi Eshinegba.

Ose se oyi ingme elemhi ibibi

(iLuk 12.57-59)

²¹ "A suo khi eghenge ni o dose khi a gueye eni egbhali, ee, 'Khi gbe ugbeli, onini o da ligho ne, a ya ri oli gue ezoe. §
²² Ama memena mhi gueye e khi oni o da mhue ofu deba inyoghuo oli ne, a ya roli gue ezoe. Oni o da lie inyoghuo oli, 'Yeye ogbo afue onal' A ya rue oli bhale deba enighie.

* 5:10 Li ze 1 iPit 3.14 † 5:11 Li ze 1 iPit 4.14 ‡ 5:12 Li ze 2 Okhe 36.16;

Ika 7.52 § 5:14 Li ze iJon 8.12; 9.5 * 5:15 Li ze iMak 4.21; iLuk 8.16; 11.33

† 5:16 Li ze 1 iPit 2.12 ‡ 5:18 Li ze iLuk 16.17 § 5:21 Li ze Okiali 20.13; iDeut

Oni o da lu inyoghuo oli, 'Yeye oyeghe ona!' O ya la okhena erali na ilimhi irierie.

²³ "Ini u mhuę isomhopfa ni u wa nono ni u ro ghi Eshinegba ukhomhi atete, ni u ro da sato khi inyoghuo e o mhuę ofu ne shi emini u rieęe oli ne, ²⁴ ze oni isomhopfa ogho obo shi odalo atete, u je apfe ni yeye ali oni inyoghuo e ni a ro rieęe, u tigbe bhale ya ri isomhopfa oye na Eshinegba.

²⁵ "Ini obe e o rue e le ikotu, nyanya lema li abi a li la ode e le egho neni a ramhi agho. Ini o a khi igho, o ya rue e na osọ-ęzọ, oni osọ-ęzọ o rue e na ogbanelmhi, o rue e ya khukhu shi owa ighumha. ²⁶ Abi o li mhi li gue oli e ye e khi, waa ya rote agho lasele ini u waa li ze oko na fie pfo nya.

Osesę ingme okia

²⁷ "A suọ eghęghę ni o dose khi a lie, 'Khi kia okia.'* ²⁸ Ama memena mhi gueye e khi onini o da ri oghumhe itsebo bino okpotso ne, o she kia okia deba oni okpotso elemhi usamhi udu oyoli. ²⁹ Irarigho, ini o khia khi eloe na obita oye o ya ze ni u lo owa ere, vuonyo li pfia, irari khi o ti ne ini egbe ea gba ne ya lo iloghie, dose khi yeye nya u lo ilimhi irierie.† ³⁰ Ini o khia khi obita oye o ya ze ni u pfido ya lo owa ere, khi oli

pfia. O tine ni u ze obo oghuo ya lo iloghie dose khi yeye nya u lo ilimhi irierie.‡

Osesę ipfa ughue-a
(iMat 19.9; iMak 10.11-12; iLuk 16.18)

³¹ "A li ngme oli shi Ishi eyi iMosisi khi, 'Omose o kha khu ughue oli, o nya ebe ipfa ughue-a na li.'§ ³² Ama memena mhi gue e ye e khi, oni o da khu ughue oli ni o khia khi o a khi eri o kia okia ne, o she yese oni okpotso mele okiokia-a. Omose ni o rue oni okpotso ogho, eri o li kia okia.*

Osesę ironga

³³ "A gbo li suọ khi a gueye egho ena elele, 'A khi da ironga ni a ro nga, ama emini u romhi Onomhuę ro nga, khi da o, ligho roli tse.† ³⁴ Emini mhi ke gue e ye e mena khi, khi ga romhi isheli kpa. Khi romhi idane irari khi oobo ukpekhomhi oyi Eshinegba o la.‡ ³⁵ Khi gbo li romhi ekeke, irari khi lolli khi akphawe-nga oyi Eshinegba. Wękhi iJerusalemu, irari khi lolli o khi eoli oyi Oghie no fune.§ ³⁶ Khi ga ri ukhomhi oye romhi ishe, irari khi waa ya dobe ri etsui oghuo kpe bishi a we khi eri u dobe roli ya pfuase-a. ³⁷ Ungmemhi oye o lese migha shi ii, okekhi iye, emini o da dose igho ne, obo oyi Okphaghie o te bhale.

* 5:27 Li ze Okiali 20.14; iDeut 5.18 † 5:29 Li ze iMat 18.9; iMak 9.47 ‡ 5:30 Li ze iMat 18.8; iMak 9.43 § 5:31 Li ze iDeut 24.1-4; iMat 19.7; iMak 10.4 * 5:32 Li ze iMat 19.9; iMak 10.11-12; iLuk 16.18; 1 iKori 7.10-11 † 5:33 Li ze iLev 19.12; iNoba 30.2; iDeut 23.21 ‡ 5:34 Li ze iJem 5.12; Aza 66.1; iMat 23.22 § 5:35 Li ze Aza 66.1; iWolo 48.2

*Khi ri onobe fali ota onobe
(iLuk 6.29-30)*

38 “A suọ khi a kpẹ ngme ọli, khi, ‘A ri ukpẹloe fata ukpẹloe, ali ẹkọli o fata ẹkọli.’* 39 Ama mena, mhi gueye ẹ, a khi riẹle ọgbọ to ọ ini ọ riẹle ẹ onobe. Ini ọgbọ, ọ lase ẹ esọ obita nyenẹ ona ọgobọ na li gbo lase. 40 Ini ọgbọ ọọ nono ni lọli luẹ ezọ, ni lọli rọ mie ẹ awulu oye, bie gbo gueghie oni u sọ kpọkẹ ma ọ nali. 41 Ini ọgbọ ọ ri itoto liẹ u tsua itsua na luẹ imali oghuo, tsua wẹ imali eva. 42 Ini ọgbọ ọ mhila ẹ emhi, rọna li. Ngmomhi na ọni ọ ye ongmomhi deba ẹ.

*Mhọli inono na ebe ẹ
(iLuk 6.27-28,32-36)*

43 “A she suọ khi a liẹ, ‘Nono ingme oyi ọnuzi-ava oye, u ke biselemhi ọbe ẹ.’† 44 Ama mhi gueye ẹ. Nono ingme oyi ọbe ẹ, u gbo sọ iromhi na eni mu okhọli vule shi ẹ ọ. 45 U kha lina, eri u wa ngeli abi itẹ na iloghie. Irari khi lọli ọ ri ovọ oyọli ẹ to na ẹgbọ ọkhọlọ ali ẹgbọ enete. Ighọ ọ gbo liẹ ruẹşẹ amẹ na ẹgbọ ọkhọlọ abi ọ liẹ ruẹşẹ ọli na ẹgbọ enete. 46 Şẹ u ke li ya mẹ asha mhue eleli obọ oyi Ẹshinegba ini u lẹşẹ nono ẹgbọ ni e nono ingme oye? Egbegbi emionoga e lili ẹ lighọ. 47 Ini o khia khi inyoghuo ẹ tşẹ u lẹşẹ ẹ tşẹ, ighe ikhiọda ni o la yeşẹ ali eni ẹa miesuọ ọ? Eni ẹa miesuọ e lili ẹ lighọ. 48 Itobọ ona, zẹ ni u gba pfo abi Itẹ na iloghie ọ li gba pfo.”‡

* 5:38 Li zẹ Okiali 21.24; iLev 24.20; iDeut 19.21 † 5:43 Li zẹ iLev 19.18 ‡ 5:48

Li zẹ iLev 19.2; iDeut 18.13 * 6:1 Li zẹ iMat 23.5 † 6:5 Li zẹ iLuk 18.10-14

6

Oşẹş isomhopfa

1 “Guẹ kia ini u khi riẹle iguẹ-ngeli abamẹmhe ukpẹloe ẹgbọ. Ini u wa a lighọ, wa a ya mhue eleli obọ oyi Ẹshinegba Ita ni ọ la iloghie.*

2 “Ini u ri isomhopfa na ẹgbọ ni ẹa mhue, khi rọli pfi akala ke kiakia, abi eni ẹa miesuọ ẹẹ li elemhi owa ugamhi ali ifuapfe. Eri ẹ lighọ ni ẹgbọ e ba kueghie wẹ. Abi o li mhi li gue ẹ ye ẹ, khi, e she mie eleli eyewẹ se. 3 Ama rọna ọni ọ la ọmunu, khi zẹ ni ọgbọşẹ ọ lẹşẹ. 4 Eghẹghẹ aghọ o khi emhi osheli, ni Itẹ ni ọ la iloghie ni ọọ mẹ emini u riẹle elemhi osheli, ọ ri eleli ne.

*Oşẹş abi a liẹ sọ iromhi
(iLuk 11.2-4)*

5 “Yeşẹ o ye ini u ya sọ iromhi khi ya riẹle ọli abi eri ugamhi ku alo ni ẹẹ migha epfe ode ali elemhi owa ugamhi ini ẹgbọ e ba ke mẹ wẹ. Abi o li mhi liẹ gue ọli ẹ ye ẹ khi e she mhue eleli oyewẹ gba se.† 6 Ama ini u ya sọ iromhi, lo elemhi owa oye, u khukhu ode, u sọ iromhi ghi Ita ẹ ni ọ la osheli, Itẹ ni ọ la osheli ni ọọ mẹ emini a li osheli, ọ ya ri eleli gba ne. 7 Ini u ya sọ iromhi, khi ke riẹle ungmomhi oghuo ngme itingmingme, abi eni ẹa miesuọ ẹẹ li. Eri ẹẹ dabi khi ingmemhi ni e bu doşẹ Ẹshinegba oyewẹ ọ rọ suọ wẹ. 8 Khi li abi wewẹ. Itobọ khi

Itẹ ọ shẹ kpẹ lẹsẹ emini u wa nono neni u mhila li.

⁹ “U kha sọ iromhi, ke liẹ:

“Ita anye ni ọ la iloghie,

anye ri ufumhi na

eva oyẹ no pfuase,

¹⁰ zẹ ni Omhẹsẹ oyẹ o bhale.

Zẹ ni a riẹlẹ ọghuẹmhẹ oyẹ
ekẹ agbọ abi a liẹ riẹlẹ ọli
obini iloghie.

¹¹ Ri eminale ona
ogbe-namo na anye.

¹² Gbe olamhẹ kua na anye,
abi anye liẹ gbe kua
na ẹgbọ ni e lamhẹ shi
anye ọ.

¹³ ‘Khi zẹ ni anye
de pfilo imufẹ,
mie anye pfuluse obọ oyi
ọkphaghie.’

¹⁴ U kha gbekua na eni e
lamhẹ shi ẹ ọ, Itẹ na iloghie ọ
ya li gbekua nẹ. ¹⁵ Ama ini u
wa a gbekua na eni e lamhẹ
shi ẹ ọ, Itẹ na iloghie ọa ya li
gbekua nẹ.‡

Abi a liẹ pfi azumhi

¹⁶ “U kha pfi azumhi, khi
wushe alo-a shi ukhomhi abi
eni ẹa miesuọ ẹẹ li. Eri ẹẹ
nyenẹ alo zẹ shi ukhomhi
ini ẹgbọ e ba lẹsẹ khi ẹẹ pfi
azumhi. Abi o li mhi li gue ẹ
yẹ ẹ, e she mhue eleli oyẹwẹ
se. ¹⁷ Ama u kha pfi azumhi,
ri oili shishi ukhomhi rọ dala
egbe-a, u pfiono itsu-a shi
ukhomhi, ¹⁸ ini ẹgbọ e khi lẹsẹ
khi azumhi wa pfi. Ama oni
Itẹ ni ọọ mẹ osheli nya ọ ya ri
eleli nẹ gbodojo.

Ẹpfue ena obini iloghie (iLuk 12.33-34)

¹⁹ “Khi ti ẹpfue ma leghe na
egbe ẹ shi elemhi agbọ ona, ni
ifu e la le emhi, ni emhi e la
mu ọghuọghuọ-a, ali ni ighiatọ
e la dobe ẹ do. § ²⁰ Ochoghọ
ti ẹpfue ma iloghie ni ifu ẹa
dobe la le emhi, ali ni emhi
ẹa la mu ọghuọghuọ-a wẹkhi
ighiatọ e dobe la do. ²¹ Irari
khi asha ni ẹpfue oyẹ o la aghọ
udu oyẹ ọọ la.

Ákpá oyi idiegbe (iLuk 11.34-36)

²² “Ikpanhi alo e khi ákpá
ni idiegbe o mhue. Ini
ukpẹloe oyẹ o dala, egbe eyẹ
nya o khi ákpá. ²³ Ama ini alo
eyẹ ẹa ti, idiegbe eyẹ nya e
khi alo ebili. Ini a ke bhale
ya ẹ khi ákpá ni o la idiegbe
oyẹ o khi obili, sẹ oni obili
o ke bẹshi liẹ gba ramhi shi
idiegbe oyẹ!

Ẹshinẹgba ali ẹpfue (iLuk 16.13; 12.22-31)

²⁴ “Ọgbọkhọghuo ọa dobe
ya ga ega ava. Eri ọ ya
nono ingme oyi ọghuo, elemhi
ọnọkpọle ẹẹ bi ọli. Ọ ya ke suọ
esọ na ọghuo, ọ ri ukpẹloe gbe
ọnọkpọle. Ọgbọ ọa ya dobe
ga Ẹshinẹgba ali ukpaghọlo
utoghuo.

²⁵ “Onana o zẹ ni mhi rọ
gueyẹ u khi ke sa usamhi em-
ini a le ali emini a da, wẹkhi
usamhi egbe ẹ emini u ya sọ.
Agbọ oyẹ ọa fu dọsẹ eminale?
Abi khi eri idiegbe oyẹ ọa fu
dọsẹ ode? ²⁶ A bino ipfeli ni
e la idane, ẹa rọ kọ wẹkhi eri
ẹẹ khiẹsẹ tima shi aka. Ama
eri Itẹ na iloghie ọ kie ri ẹloe ẹ

‡ 6:15 Li zẹ iMak 11.25-26 § 6:19 Li zẹ iJem 5.2-3

khu wẹ. Aa mu ẹloe dọsẹ wẹ?
²⁷ Ọngẹẹ ọnọghuo ọ doḅẹ ya ri
 isamhi ali ayele khi iwakati
 oghuo kpe ma agbọ oyọli?

²⁸ “Elo o zẹ ni a rọ ọ sa
 usamhi ode ni a rọ ọ ku
 egbe? A bino idodo ni e
 la ifui ebuli, khi ẹa ya gbe
 akanya wẹkhi eri ẹ fia ide
 zu egbewẹ. ²⁹ Ama mhi
 gueyẹ ẹ khi ashini Oghie
 iSolomoni ọ mhue ufumhi
 ramhi, ọa khue akhue ramhi
 udodo okhọghuo ena.* ³⁰ Ini
 Ẹshinẹgba ọ lina ri ide ku ebuli
 tse, ni o kha la ọ amo, akọ o
 to-a, sẹ ọa kẹ liẹ li ri ode ku
 ẹ? Ẹẹ ẹgbọ ni irudunga oyẹẹ
 o shẹ. ³¹ Itobọ ighọ khi ke
 yele obini u ya mẹ eminale
 le ali obini u te ya mẹ da, ali
 obini u te ya mẹ ide ku egbe.
³² Emhi enana eni ẹa miesuo
 e na khu, ama Itẹ na iloghie
 ọ lẹsẹ khi a kha mhọli emhi
 eghọghọ kpa. ³³ Ochoghọ
 kpẹ zẹ ni Ẹshinẹgba ọ mhẹsẹ
 shi agbọ oyẹ ne, ni u ri eni
 omhẹsẹ gbe akanya, khi ọ ya
 ri emhi enekpọle nya ma ọ nẹ.
³⁴ Irarighọ, khi ke zẹ ni ayele
 akọ o nase udu amo, akọ o
 ya sa usamhi egbọli. Ogbẹlẹ
 ọgbọgbọ o mhue anasemhẹ
 oyọli.”

7

Igue ẹgbọ ẹzọ *(iLuk 6.37-38,41-42)*

¹ “A khi gue ẹgbọ ẹzọ, ini
 Ẹshinẹgba ọ khi gue ẹ ẹzọ.
² Irari khi abi u li gue ẹgbọsẹ
 ẹzọ, ighọ Ẹshinẹgba ọ li ya gue

ẹzọ oyẹ. Emini u rọ mhẹsẹ na
 ọgbọsẹ a li rọ ya mhẹsẹ nẹ.*

³ “Elo o zẹ ni u rọ mẹ uku ni
 o la inyọghuo ẹ ẹloe ni u waa
 rọ mẹ ufolo ọara ni o pfida
 ẹ ẹloe? ⁴ Sẹ u ke liẹ gueyẹ
 inyọghuo ẹ, ‘Zẹ ni mhi rue ẹ
 uku ẹloe le,’ ni yeyẹ oyẹ wa
 a rọ mẹ ufolo ọara ni o pfida
 ẹ ẹloe? ⁵ Yeyẹ ọ ri ugamhi
 ku alo, kpẹ rue ufolo ọara
 ni o pfida ẹ ẹloe-a ne neni u
 tigbe ya mekẹ rue oni o la oyi
 inyọghuo ẹ ọ-a.

⁶ “Khi ri emhi ipfuasẹ na
 ewa. Khi pfi emini o mu ẹloe
 abi igolu ghi igulu. Eri e ya
 wu wẹ eke-a, e sọ alo okhọli
 ghue ẹ.

Mhila, u nono, u kpheli *(iLuk 11.9-13)*

⁷ “Mhila khi a ya rọ nẹ.
 Nono khi u ya mẹ rue, kpheli
 obọ odẹ khi a ya khueghie-a
 nẹ. ⁸ Irari khi ọni ọ mhila, lọli
 a rọ ọ na. Ogbọ ni ọ nono lọli
 ọ mẹ ẹ rue. Ọni ọ kpheli obọ
 odẹ, lọli a khueghie-a a na.

⁹ “Ọngẹẹ ọnọghuo ọ bia ni
 omiọli ọ ya mhila li ibulẹdi ni
 ọ ya rue ẹchẹli na li? ¹⁰ Ọ kha
 mhila ẹ afele, ẹnyẹ u ya rue na
 li? ¹¹ Ini ẹẹ ni a khi ẹgbọ ebe
 a lẹsẹ abi a li ri eminete ẹ na
 imi ẹ, sẹ Ita ni ọ la iloghie ọ ke
 bẹshi li ya ri eminete na ẹgbọ
 ni e mhila li? ¹² Irarighọ, abi
 u nono ni ọgbọ li riẹlẹ deba ẹ,
 yeyẹ li lighọ riẹlẹ deba li. Irari
 khi emini Ushi oyi iMosisi ali
 emekẹguele e sẹsẹ nya na.†

* 6:29 Li zẹ 1 Ighie 10.4-7; 2 Okhẹ 9.3-6
 iLuk 6.31

* 7:2 Li zẹ iMak 4.24 † 7:12 Li zẹ

Ode unuekpẹ na pfi ali ona gbada

(iLuk 13.24)

¹³ “Rọ te ode unuekpẹ na pfi lo. Irari khi ode unuekpẹ na gbada ali ode agbala na gbada o khi ode ni o je owa ere, ebubu egbo e rọte o. ¹⁴ Ode ni o je iloghie eri oo riele, ode unuekpẹ ni a te e je o, oo pfi, ama ikuku egbo e rọte o.

Ọara ali ikpamhi eyoli

(iLuk 6.43-44)

¹⁵ “A be eke ma emekeguele egbhọli. Eri e ri ekuẹ osumha ku egbe, ama elemhi udu oyewe, idumhi ni e nyanọ ogbo le e khi. ¹⁶ Angeli oyewe o re we e khasẹ emini e khi. Okphekpe ọa ya mo udumhi olomu, we khi eri ọọ mo udumhi okhua eni. ¹⁷ Ọara onete ọọ mo udumhi onete. Ọara ni ọa ti ọọ mo udumhi ni ọa ti. ¹⁸ Ọara onete ọa ya mo udumhi ni ọa ti, wekhi eri ọara ni ọa ti o dobe ya mo udumhi onete. ¹⁹ Ọara kpa ni ọa da mo udumhi onete ne, eri a ya khi ọli pfia, a tose ọli a.† ²⁰ Itobo igho emini emekeguele egbhọli ee riele, u te e lese we. §

Mhi aa lese oni u khi

(iLuk 13.25-27)

²¹ “Ọa khi ogbokpa ni ọọ lu mhe, ‘Onomhue, Onomhue’ o ya lo eghieleyi Eshinegba, ama egbo ni e riele oguemehe oyi Itamhe ni o la iloghie. ²² Ini ele iguezo o ramhi, ebubu egbo e ya lie mhe,

‘Onomhue, Onomhue, anye ee she ri eva oye me eke guele, anye ri eva oye khu egbo iyemhe ebe egbe-a, anye gbo gbe ikanya onyaloa ododa?’ ²³ Eghẹghẹ agho mhi ya gueye we gboo, ‘Mhi aa lese e. A vu mhe ana le pia, ee egbo okhọlo ena.’*

Egbo ava ni e to owa

(iLuk 6.47-49)

²⁴ “Ogbokpa ni o da suo ungememhi oyemhe ni o da roli gbe akanya ne, eri o li abi ogbo olesingme ni o to owa nga ukhomhi eche. ²⁵ Ini amẹ o rie rue, ni ochikpho o ro tu, khi akpekpeli o rie li gbe oni owa ogho, ọa o ya de, irari khi ukhomhi eche a to li nga. ²⁶ Ama ogbo ni o da suo ungememhi oyemhe ni ọa da roli gbe akanya ne eri o li abi oyeghe ni o to owa nga ekhashe. ²⁷ Amẹ o kha rue, ni ochikpho o ro tu, ni akpekpeli o ro li gbe oni owa ogho, oni owa o de kua, o de udemhi osanabe.”

²⁸ Abi ijesu o ro ngme se, ose se oyoli o ri abo sha eni e legba. ²⁹ Irari khi eri o se se egbo abi ogbo ni o lese emini ọọ se se. †

8

Omoşe ashomha

(iMak 1.40-45; iLuk 5.12-16)

¹ Abi ijesu o rọte ukhomhi ute tiemhile, ebubu egbo e bhale deba li. ² Igho omose ashomha oghuo o bhale ya

‡ 7:19 Li ze iMat 3.10; iLuk 3.9 § 7:20 Li ze iMat 12.33 * 7:23 Li ze Iwolo 6.8

† 7:29 Li ze iMak 1.22; iLuk 4.32

wugha iJesu odalo, ọọ li, “Ọnọmhuẹ, ini o ghọle ẹ, u dobe ya re mhe ze.”³ IJesu ọ nise obọ-a ti ọli, ọọ li. “O ghọle mhe, khi ọni ọ ze.” Aghoaghọ ọni ọmose ọ ze.⁴ IJesu ọọ li, “Khi gueye ọgbokhoghuo, ama ka ri egbe ẹ khasẹ ekpodalougamhi eyi Eshinegba, ni u riẹle iluasobo ni iMosisi ọọ a ke riẹle ini a ri ọni efafe mu pfuase.”*

Irudunga ni ọkhọli-okhue ọ rokhase
(iLuk 7.1-10)

⁵ Abi iJesu ọ rọ lo iKapanomu le, ọkhọli-okhue ni ọ mhesẹ na ekhọli-okhue egbhueshe ọyi iRomu ọghuo ọ bhale ya lema li ikpaghiobọ. ⁶ Ọọ li, “Ọnọmhuẹ, ọni ọọ ga mhe ọ ga yeshi apfe ẹ ghu-a egbegbọ. Eri ọ guoghọ a.”

⁷ IJesu ọọ li, “Mhi ya bhale ya rọli ze.”

⁸ Ọni ọkhọli-okhue ọọ li, “Ọnọmhuẹ, iye, lesẹ ngme oni ungmehi tse, khi ọni ọọ ga mhe ọ ya ze. Irari khi mhia fu te ni u wa bhale apfe oyemhe. ⁹ Mhemhe oyemhe, mhi li mhọli ekhọli-okhue eni e fu dose mhe, mhi li mhue elese ni mhia mhesẹ na. Mhi kha gueye ọna ọ ke le, ọọ le, mhiẹ ọlese ọ bhale, ọ bhale. Mhi khe ọni ọọ ga mhe ọ li ona, ọ li ọli.”

¹⁰ Abi iJesu ọ rọ suọ emini ọni ọmose ọ ngme, abọ e sha li. Ọọ eni ẹ deba li, “Abi o li mhi li gue ọli ẹ ye ẹ ena

khi mhia me irudunga onabi onana ghue eke iZireni. ¹¹ Mhi gueye ẹ khi ebubu egbo e ya rote obini ovo o te ẹ ngale ali obini ovo o te ẹ lo eko, bhale ya nu Aburaamu ali Aziki ali iGiekọpu shito ukue na eghiele na iloghie†. ¹² Ama egbo ni ẹ kha lá iloghie, a ya pfi we je eke alo ebili ni e la ke vie, ẹẹ le akọ akọ.”‡ ¹³ IJesu ọọ ọni ọkhọli-okhue ọghọ, “Ke je khi o ya ligho ne abi u li mhọli irudunga eghọ.” Ighọ ọni ọọ ga li ọ ze oni eghẹghẹ ni iJesu ọ la ngme ọli ighọ tee.

IJesu ọ ri ebubu egbo ze
(iMak 1.29-34; iLuk 4.38-41)

¹⁴ Abi iJesu ọ rọ bhale apfe ọyi iPita, ọ me khi ọọ iPita ni ọkpotsọ ọ yeshi khi ọọ ghu ughuamhi iba. ¹⁵ IJesu ọ ri obọ ti ọli, eni iba e lase ọli egbe le. Ọ vule ọ fele ọli epfese.

¹⁶ Abi ọgbomhi o rọ mu eke, ebubu egbo e wolọ eni e mhọli ayemhe ebe ododa bhale ghi iJesu. Ighọ iJesu ọ ri ungmehi unu khu we eni ayemhe ebe eghọ egbe ku a. Ọ gbo ri eni ẹẹ ghua nya ze. ¹⁷ Eri a me enana ni ungmehi ni Azaya ọmekẹguele ọ ngme o bhale ya tse; Ni ọọ, “Lolighuo ọ mie awa umha-ze, ọ tsua ighuamhi eyawa ya kua.”§

Emini ideba-iJesu-kia o ya mie ogbo ọ rue
(iLuk 9.57-62)

¹⁸ IJesu ọ me olele egbo ni e le gasẹ ọli, ọọ e ze ni wewe e

* 8:4 Li ze iLev 14.1-32 † 8:11 Li ze iLuk 13.29 ‡ 8:12 Li ze iMat 22.13; 25.30;

iLuk 13.28 § 8:17 Li ze Aza 53.4

da je ukiękię obini o kpọle oyi oke onięmhi iGalili. ¹⁹ Osęse Ishi eyi iMosisi oghuo o bhale deba li oọ li, “Osęse, mhi ya debę ke je obiobini wa je kpa.”

²⁰ Ijesu o sọli o, oọ li. “In-yako e mhọli esę, ipfeli e mhọli eko, ama Omi Ogbọ ọa mhọli ashini o de ukhomhi e gbe.”

²¹ Omoşe olese ni o khi omo odukhokho oyọli, o lu ọli, oọ li, “Osęse, zę mhe kpę je apfe ya ri itamhe ni o ghu-a to ne.”

²² Ijesu o sọli o, oọ li “Ke deba mhe, zę ni eni e ghu-a e ri eni e ghu-a to.”

Ijesu o pfomhise akpekpeli ukhomhi oke onięmhi
(iMak 4.35-41; iLuk 8.22-25)

²³ Ijesu o lo elemhi oko-okę onięmhi, eniye odukhokho eyọli e li lo deba li. ²⁴ Utoghuo-kpe, akpekpeli onięmhi oo li oni ukhomhi oke onięmhi. Ukuku emhi o kpọle denę ni oni oko-okę onięmhi ọa rọ ku luę. Ama ijesu oọ lese-a ²⁵ Eniye odukhokho eyọli e ya guise ọli le, e ọli, “Onomhue, tsumhi anye! Awa ya pfua!”

²⁶ Oo we, “Elo o zę ni a rọ lina na ulishi, Eri irudunga oyęę oo na bęshi she?” Igho o vule nu oni akpekpeli ngme, oni oke o de ma.

²⁷ Abọ e sha egbọ nya ni e la agho, e mhila, “Ogbọ nabise onana o khi, egbegbi ozughu oyi oke onięmhi ali akpekpeli e ga suọ esọ o na li.”

Ijesu o ri emose ava eni e mhọli ayemhe ebe ze

(iMak 5.1-20; iLuk 8.26-39)

²⁸ Abi ijesu o rọ da je ukiękię obini o kpọle oyi oke onięmhi iGalili obini iGadara, emose ava ni e rọte atalimhi lasela e bhale deba li. Eni emose ava ena e mhọli ayemhe ebe ni e yęse we ngme ni o ręwe nono ingme. Egbọ ęa ke gbudu rọte oni ode doşe. ²⁹ Eni ayemhe ebe egho ni e la eni emose egbe, e tşęse utoghukpe, e ọli, “Elo e ku anye ali yeye gbe, yeye Omi Eshinegba? Eri u bhale ya nase anye neni oni eghęghę o ramhi?”

³⁰ Igulu ni e bu e la epfe agho le eminale. ³¹ Igho eni ayemhe ebe egho e lema ijesu, e ọli, “Ini u khu anye ya fię, khu anye ya lo eni igulu egho egbe.”

³² Igho ijesu oọ, “A ke vu!” Igho e lasela ya lo eni igulu egbe. Eni igulu nya e na ya tiemhi eseso oni ute, ya lo oni oke, e ghuloa. ³³ Emose ni e ri eni igulu u kia, e na kua, e je ifui apfe ya guele emini a me ali emini eni emose ni e mhọli ayemhe ebe e me. ³⁴ Igho egbọ ni e la oni ęoli nya e fię lasela deba ijesu. Abi e rọ me ọli, e lema li o kpekpe o lase wewe eke le.

9

Ijesu o ri omose ni o guoghọ-a ze

(iMak 2.1-12; iLuk 5.17-26)

¹ Ijesu o lo oko-okę onięmhi, o da oni oke iGalili mu egbe pfi je ukiękię obini o kpọle,

o bhale apfe oyoli obini iKapanomu. ² Emose egho e tsua omose ni o guoghō-a shi iya bhale. Abi iJesu o ro me irudunga oyewe, oo oni omose ni o guoghō-a, “Ri obo shi udu, omimhe, a she ri olamhe topfa e.”

³ Igho esese Ishi eyi iMosisi eghuo e nu egbe we ngme, e lie, “Oni omose ona o pfi unu-a!”

⁴ IJesu o lese usamhi ni e sa, o mhila we, “Elo o ze ni a ro sa isamhi ebe udu? ⁵ Onoghuo o kele mhe ya ngme oni omose ne? Ni mhi lie, ‘A she gbe olamhe kua ne,’ Ali ‘Vule ke kia?’ ⁶ Ama, ni a ro lese khi Omi Ogbō o mhuē afu elemhi eke agbō ni o ro gbe olamhe kua na ogbō.” Igho, oo oni omose ni o guoghō-a, “Vule, rue iya oye u ke je apfe.”

⁷ Igho oni omose o vule oo je apfe. ⁸ Abi eni ebubu egbō e ro me ona, abo e sha we. E kueghie Eshinegba ni o ri afu onana na egbō.

IJesu o lu iMatiu o deba lue
(iMak 2.13-17; iLuk 5.27-32)

⁹ Abi iJesu o rote agho je odalo, o me khi omionoga oghuo ni a lu iMatiu, o shito okhola ni a la miono oga. Oo li, “Deba mhe.” Igho o vule deba li.

¹⁰ Abi iJesu o ro la owa oyi iMatiu le eminale, emionoga eni e bu elese ali ena olamhe e bhale ya ku ma we o, e ga nu oli ali eniye odukhokho eyoli le eminale. ¹¹ Abi egbō iFarisi

eghuo e ro me ona, e mhila eniye odukhokho eyoli, ee, “Elo o ze ni osese oye e o ro nu emionoga ali ena olamhe e le eminale?”*

¹² IJesu o suo ona, oo we, “Oni o toto o mhuē emini o ri obo e li, ama oni o to oo ye apfe obo. ¹³ A ka wena emini a ri ona ngme, ikhi, ‘Oa khi iluasobo e ghole mhe, ama isomhelemhi’ Oa khi egbō eni e pfuase ne mhi bhale ya lu e mu pfi, ama egbō ena olamhe.”†

Omhila oyi ingme azumhi
(iMak 2.18-22; iLuk 5.33-39)

¹⁴ Eniye odukhokho eyi iJoni Oni oo batazi egbō, e bhale deba iJesu, e mhila li, “Elo o fe ze khi anye ali egbō iFarisi, khi anye e pfi azumhi ni eniye odukhokho eye ea ro pfi?”

¹⁵ IJesu oo we, “Emole omose ni oo rue omueshi onogbo e famhi ya mhuē iyese udu-a ini oni oo rue omueshi o kie la we iteva? Eghēghē oo bhale ni a ro ya rue oni omose ni oo rue omueshi onogbo iteva oyewe vu, eghēghē agho e ro tigbe ya ke pfi azumhi.

¹⁶ “Ogbō o ya gbela ode onogbo toma onodio, ini a me ghō, onodio ogho o ya nyanō-a toma onogbo, o fia ese ni o ke fu ne shi o. ¹⁷ U ke neta khi eri ogbō o ya ku onyo onogbo kulo akpaba ekuē elamhi onodio,‡ ini a me

* **9:11** Li ze iLuk 15.1-2 † **9:13** Li ze iMat 12.7; Osia 6.6 ‡ **9:17** Akpaba oyi ekuē elamhi egbō iju e ku onyo o shi.

gho, eri oni akpaba o ya ve-a, oni onyo o ku kua, oni akpaba onyo o li opfu-a. Onyo onogbo a ku e shi akpaba onogbo, eghēghē agho, oni onyo ali oni akpaba onyo e ga migha.”

Omọ omueshi ni o ghu-a ali okpotso ni ọa ze

(iMak 5.21-43; iLuk 8.40-56)

¹⁸ Abi oni ungmehi o kie la iJesu unu, okhemue iJu oghuo o bhale ya wugha li odalo, oo li, “Kpekpe bhale ya ri obo ti omimhe ni o lese ghu-a, ni o guale.” ¹⁹ Igho iJesu o vule deba li vu, eniye odukhokho eyoli e li deba li.

²⁰ Igho okpotso oghuo ni o lia e she ku oli egbe ramhi ikpe igbeva o rote ukhokho ti mama iJesu, o ri obo ti oli eso ode. ²¹ Itobo khi o she ngme oli shi udu khi, “Mhi kha da lese ri obo ti iJesu ode tse ne, mhi ya ze.”

²² Igho iJesu o mu egbe nyene, o me oli, oo li, “Kpotso khi ke ze ni ulishi o mue irudunga ni u mhue o she re ze.” Aghoagho oni okpotso o ze.

²³ Abi iJesu o ro ramhi owa oyi oni okhemue, o bhale ya e khi egbo e la agho. Ee vie oni omueshi ni o ghu-a egho. Agho oo li nyoghoo. ²⁴ O gueye ogbokpa o lase agho le, khi oni omueshi ọa ghu ne khi eri o lese-a. Eni egbo e su o ungmehi ni o ngme, ee gia li. ²⁵ Eni egbo e fie je olase se, iJesu o lo elemhi oni owa,

o mu oni omueshi obo, oni omueshi o vule. ²⁶ Okeke oni ingme ona o gbhiaku asha kpa oni edeli.

IJesu o khueghie ezalo ava alo-a

²⁷ IJesu o ke rote agho vu je odalo, ezalo ava e deba li. Ee tse se lema li, e lie oli, “Mhue isomheleghi na anye, omi iDefidi.”

²⁸ Abi iJesu o ro lo elemhi oni owa, eni ezalo ava e bhale deba li. O mhila we, “A miesuo khi mhi ya dobe re e ze?”

E ke oli, “Gueguegue.”

²⁹ Igho iJesu o ri obo ti we alo, oo we, “Alo eye e e khueghie-a abi a mhue irudunga.” ³⁰ Ikpamhi alo eyewe e khueghie-a. IJesu o tse agua ye we e khi gueye ogbokhoghoo emini a me.

³¹ Ama asha ni e ramhi kpa, eri e gueye egbo, e gue ingme oyi iJesu ye egbo asha kpa.

IJesu o ri ungmehi ze

³² Eni emose e vu, a tsua omose oghuo ni o mhue ayemhe ebe bhale, ni ọa li ngme unu. ³³ IJesu o khu oli oni ayemhe ebe ogho egbe ya lase, oni omose o ngme. Abo e sha ogbokpa e lie, “Anye ọa kpe me ingme onana ghue eke iZireni.”

³⁴ Ama egbo iFarisi e lie khi oghie oyi iyemhe ebe o ri ekpabo na li. Loli o ze ni o ro dobe e khu egbo ayemhe ebe egbe-a. §

Egbikanya eyi Eshinegba ẹa bu

³⁵ Ijesu ọ kia la ẹoli khi ẹoli sese ungmehi oyi Eshinegba elemhi owa ugamhi eyewe, ọ tse abo usomhi onete oyi Eghiele oyi Eshinegba. Ọ ri ẹgbọ ni e mhuẹ ighuamhi khi ighuamhi i ze.* ³⁶ Abi ọ ro me eni ebubu ẹgbọ, elemhi we e lala li irari khi udu oyewe ọa sheshe itobo khi ẹa mholi oni ọọ kpaghie we obo, abi isumha ni ẹa mhuẹ ọrewẹkia.† ³⁷ Ọ gueye eniye odukhokho eyoli, “Oni ikhiesẹ oo gbẹdi gba, ama khi eni ẹ khiesẹ we, ẹa bu.” ³⁸ “A sọ iromhi, ni Eshinegba oni ọ mhuẹ ikhiesẹ, ni ọ ghie eni e ya khiesẹ oni ikhiesẹ fiẹ lasele.”‡

10

Ijesu ọ ghie ighiusomhi na keẹ ogbava eyoli fiẹ

(iMak 3.13-19; iLuk 6.12-16)

¹ Ijesu ọ lu eniye odukhokho ogbava eyoli kugbe. Ọ ri afu na we, e ke ya khu iyemhe ebe ododa ẹgbọ egbe-a, e gbo ri ẹgbọ ni e mhuẹ ighuamhi ododa ke ze.

² Eva eyi eni ighiusomhi na keẹ ogbava na. Oni odode khi ISamọ ni a gbolo o lu iPita, ali inyoghuo ọli, Aduru. IJemhisi ali inyoghuo ọli ni a lu iJoni ni e khi imi iZebedi. ³ IFilipu ali iBatolomiu. ITomosi ali iMatiu ni e khi emionoga. IJemhisi omi Afeusi ali iTadiusi. ⁴ ISamọ ni ingme o ghọ

mu egbe ali iJudasi Isikaroti ni ọ ri ijesu de.

Usomhi ni a ghie eni etuogbava

(iMak 6.7-13; iLuk 9.1-6)

⁵ Ijesu ọ ghie eniye odukhokho ogbava ena fiẹ, ọ tse agua yewe, ọọ we, “A khi je ẹoli oyi ẹgbọ iJeta wẹkhi ẹoli na eke iSameria. ⁶ Ochoghọ a le deba ẹgbọ iZireni ni e li abi isumha ni e waa. ⁷ Abi a liẹ ke le, a ke tse abo usomhi onayewe, a liẹ we, ‘Eghiele oyi Eshinegba o she ti bhale.’ ⁸ A ri ẹgbọ ni e mhuẹ ighuamhi ze, a ri eni e mhuẹ efafe ze, a guise eni e ghu-a le, eni e mhuẹ ayemhe ebe, a khu we ewe egbe lasele. Afue a ri eni ekpabo ena na ẹ, a re we kpaghie ẹgbọ obo afue, a khi mie ifata shi ọ. ⁹ Abi a liẹ le ena, a khi tsua ukpago okhoghuo shi omọ-emhi. ¹⁰ A khi tsua ẹkue pfi sọ, wẹkhi itsua na ro sọ elese, wẹkhi ekuẹ ni a sọ, wẹkhi ukpokpo na ro a to ọkpọ, irari khi asha ni ọgbọ ọ la gbe agho ọ te ẹ le.*

¹¹ “Eoli oni a da bhale kpa, a kushi ayi ọgbọ no da kpe abo mie ẹ, ramhi eghẹghẹ ni a ya rote agho vu. ¹² Neni a ya sọ ukhomhi owa okhoghuo, a kpe liẹ, ‘Opfomhe o la oni owa ona.’ ¹³ Ini ẹgbọ ne la oni owa e kpe abo mie ẹ, opfomhe oyeye o ka nu we la, ama, ini ẹa mie ẹ, opfomhe oyeye o gbo nyene deba ẹ. ¹⁴ Ini a bhale ẹoli, khi ẹgbọ ne la oni ẹoli ẹa

* 9:35 Li ze iMat 4.23; iMak 1.39; iLuk 4.44 † 9:36 Li ze iNqba 27.17; 1 Ighie 22.17; 2 Okhe 18.16; Ezik 34.5; iMak 6.34 ‡ 9:38 Li ze iLuk 10.2 * 10:10 Li ze 1 iKori 9.14; 1 iTimo 5.18

da kpe abo mie e ne, a kpe abo o-a na we ini a te o fie lase.† 15 Ogbelę iguezo, mhi gueye e khi Eshinegba o ya mholi isomhelembi na egbo iSodomu ali iGomora dose oni eoli ogho.‡ § 16 A sato khi eri mhi ghie e fie lase abi isumha ne la ifuabo idumhi. Irarigho, a ze ni a lese ingme abi enye, ama a mhue ikuegbe-a abi anekhukhu.*

Okholi ni a ya mu vule shi e o
(iMak 13.9-13; iLuk 21.12-17)

17 "A mu egbe e tsuke, irari khi egbo e ya mu e bhale ikotu, odalo egbhali ni ee so ezọ. E gbe e itali elemhi owa ugamhi eyewe. 18 E ya ri itobo eva oyemhe muno e bhale deba igovunọ ali enighie, ni a gue usomhi onete oyemhe ye we. A gbo pfi otselę oyemhe ye egbo iJu ali egbo iJeta. 19 A khi yele abi a ya ngme ali abi a ya so we, ini e muno e bhale agbala ezọ. Irari khi emini a ya ngme o ya bhale unu oye e eghęghę ni a nono oli shi. 20 Irari khi ingmemhi ni a ya ngme, ęa ya khi eye e. Ayemhe-no-pfuase oyi Eshinegba ni o khi ita e, o ya ri ungmehi ni a ke ngme shi e unu.†

21 "Eghęghę na ngme ena, egbo e ya ri inyoghuo we bhale ni a gbe-a, ita eniye e wolo

imi we bhale na gbolo-a, igho eniye e li ya rue itawe bhale na gbe-a.‡ 22 Egbo kpa e ya ke biselembi e shi irari oyemhe. Ama ogbo ni o da mu irudunga oyoli mhue ramhi ukpese ne, loli a ya mie pfuese. § 23 Ini a la asheghuo mu okholi vule shi e o, a na je eoli olese. Mhi ze e lese khi, aa ya gbe akanya ona pfo ne eke iZireni neni Omi Ogbo o nyene egbe e bhale.

24 "Omọ odukhokho ọa lese dose ọga oyoli, wekhi eri oni ọọ ga ogbo o ya fu dose ọga oyoli.*

25 Omọ odukhokho o dobe ya li abi ọga oyoli, oni ọọ ga ogbo o ya dobe li abi ọga oyoli. Ini a lu odapfe iBzebọ, see a ke beshi e lu eni e la oni omhue-apfe oyoli.†

O ni a ya ke na ulishi oyoli
(iLuk 12.2-7)

26 "Itobo igho a khi ze ni ulishi o mu e irari khi aa me emini a gba khukhu ni ọa ya khueghie a, wekhi eri a me emini o sheli ni ọa ya lasele.‡ 27 Emini mhi gueye e eliyose a ngme oli lasele ini ogbe o gbe-a. Ungmemhi ni a bena gueye e, a la ukhomhi owa ngme oli lase ni egbo e suo gboo. 28 A khi na ulishi egbo ni o khia khi idiegbe e lese dobe ya gbe-a, ni ęa dobe ya pfuse ogbo ayemhe-a. Ama a na ulishi oyi Eshinegba no kha gbe-a se o gbo mhue ekpabo

† 10:14 Li ze Ika 13.51 ‡ 10:15 Li ze iMat 11.24; Igbae 19.24-28 § 10:15 Li ze iLuk 10.4-12 * 10:16 Li ze iLuk 10.3 † 10:20 Li ze iMak 13.9-11; iLuk 12.11-12; 21.12-15 ‡ 10:21 Li ze iMak 13.12; iLuk 21.16 § 10:22 Li ze iMat 24.9,13; iMak 13.13; iLuk 21.17 * 10:24 Li ze iLuk 6.40; iJon 13.16; 15.20 † 10:25 Li ze iMat 9.34; 12.24; iMak 3.22; iLuk 11.15 ‡ 10:26 Li ze iMak 4.22; iLuk 8.17

rọ ya pfuse ayemhẹ-a elemhi ilimhi iriṛie. ²⁹ U lẹṣẹ khi ukpaghwo a ri ipfeli otuava de? Ama aa me ọngewe ni o ya ghu-a ni Eshinegba ọa ya lẹṣẹ. ³⁰ Eshinegba o she leli egbegbi itsu ni e la e ukhomhi nya. ³¹ Itobo igho, a khi ze ni ulishi o mu e, irari khi a mu eloe dose ipfeli ni e bububu.

Eni e migha na iJesu ali eni e kie ọli

(iLuk 12.8-9)

³² “Ogbọ ni o da gue ungemhi oyemhẹ ye egbo ne, mhi ya li gue ingme oyoli ye Itamhẹ ni o la iloghie. ³³ Ama ọnini o da la ukpeloe egbo kie mhe, mhi ya li kie ọli ukpeloe oyi Itamhẹ na obini iloghie. §

Ijesu ọa ri opfomhẹ bhale ama okemhi

(iLuk 12.51-53; 14.26-27)

³⁴ “A khi sa khi opfomhẹ mhi rọ bhale eke agbo. Mhi aa rọ opfomhẹ bhale, ama ogbhoro. ³⁵ Eri mhi bhale ya to okhue na

“ ‘Omose ali itali,

okpotso ali inyoli,

osamo ali inyodoli.

³⁶ Unuekpẹ oyi ogbo,

ebe ọli e la.*

³⁷ “Ogbọ ni o da nono ingme oyi ita okekhi inyo dose ingme oyemhẹ ne, ọa ya dobe khi omọ odukhokho oyemhẹ. Ogbọ ni o da nono ingme oyi omi ọli dose mhe ne, ọa ya dobe khi omọ odukhokho oyemhẹ. ³⁸ Ogbọ ni ọa da

kpha apfida oyoli tsua ni o ke deba ete-awe oyemhẹ ne, ọa ya dobe khi omọ odukhokho oyemhẹ.† ³⁹ Oni o da mu agbo oyoli mhue gagaga ne, o mema ya de ọli obo-a, ama oni rue agbo oyoli obo-a shi eke itobo oyemhẹ ne, o ya me eleli agbo oyoli.‡

Eleli

(iMak 9.41)

⁴⁰ “Ogbọ ni o da kpe abo mie e ne, mhemhẹ o kpe abo mie. Oni o da kpe abo mie mhe, oni o ghie mhe o kpe abo mie. § ⁴¹ Ogbọ ni o da kpe abo mie omekeguele oyi Eshinegba ne, o ya mhue isomhopfa onayi omekeguele. Oni o da kpe abo mie ogbo ni o pfuase ne irari khi o da khi ogbo ni o pfuase, o ya mhue eleli oyi ogbo ni o pfuase. ⁴² Ini ogbokhoghuo o die amẹ ni e pfomhẹ na egbo eni ẹa mu eloe ena da ne, irari khi e da khi eniye odukhokho eyemhẹ, mhi gue o ye e gueguegue khi eleli oyoli ọa ya de ọli obo-a.”

11

Ijesu ali iJoni Oni ọọ batazi egbo

(iLuk 7.18-35)

¹ Abi iJesu o rọ gueye eniye odukhokho ogbava eyoli emini e ya riṛe se, o je ẹoli ni e la eke iGalili ya sese, o gbolo tse abo oni usomhi onete.

² Abi iJoni Oni ọọ batazi egbo o rọ la owa ighumha suo ikanya ni iKirisiti ọọ gbe, o

§ 10:33 Li ze 2 iTimo 2.12 * 10:36 Li ze iMika 7.6 † 10:38 Li ze iMat 16.24; iMak 8.34; iLuk 9.23 ‡ 10:39 Li ze iMat 16.25; iMak 8.35; iLuk 9.24; 17.33; iJon 12.25

§ 10:40 Li ze iMak 9.37; iLuk 9.48; 10.16; iJon 13.20

ghie eniyẹ odukhokho eyọli ghi ọli, ³ E lẹ ya lina mhila li. “Yeyẹ u khi ọni iJoni ọ ngme khi ọ ya bhale, abi anye ri eloe shi eke ke kẹ ọgbọ ọlese?”

⁴ Ijesu ọ sọ wẹ ọ, ọọ wẹ, “A nyenẹ egbe ya gueyẹ iJoni emini a suọ ni a mẹ. ⁵ Ezalo ẹẹ khueghie alo-a, eni e guoghọ awe-a, e vule ẹẹ kia, a ri eni e mhue ighuamhi ẹkuẹ idiegbe ọdoda ze, eleso ẹẹ suọ esọ, ẹgbọ ni e ghu-a, a guise wẹ le. A gbolo ẹ tse abọ usomhi onete yẹ ẹgbọ eni ẹa mhue.* ⁶ Ikhivọsẹ o khi na ọgbọ ni ọa mhọli akhokhomhẹ shi ingme oyemhẹ!”

⁷ Eniyẹ odukhokho eyi iJoni ee vu se, iJesu ọọ ngme ingme oyi iJoni khasẹ eni e legba. O mhila wẹ, ọọ. “Abi a rọ fiẹ je ọdagbe ifufu ni a rọ ya bino iJoni, ọgbọ nabisẹ a dabi khi a ya mẹ? Ebuli ifulo ni akpekpeli ọ pfi ẹ nga pfi ẹ tiemhi a dabi khi a ya mẹ? ⁸ Ini ọa khi ighọ shọ, elọ a dabi khi a ya mẹ abi a rọ fẹ fiẹ lase? Ọmọse ni ọ sọ itsua eni e somhi otse a sa khi a ya mẹ? Iiye o! Ẹgbọ eni ẹẹ sọ itsua eni e somhotse, apfẹ oyi oghie ẹẹ la. ⁹ Elọ a fẹ fiẹ lase khi a ya mẹ shọ? Ọmekẹguele? Guegẹgẹ, ama mhi gueyẹ ẹ, ọni ọ gbo fu dọsẹ ọmekẹguele a mẹ. ¹⁰ IJoni ọ khi ọni ọgbọ ni Ebe-no-pfuasẹ o ngme ingme oyọli, ni Ẹshinẹgba ọ la liẹ,

“ ‘Mhi ya kpe ghie aghiu-somhi oyemhẹ ralo nẹ,

ni ọ ya khueghie ode-a nẹ.’†

¹¹ Abi o li mhi li gue ọli yẹ ẹ khi, iJoni ọ fu dọsẹ ọgbokpa ni ọ la agbọ ona ghue, ama, ọgbọ ni ọ ga kpokẹ nya obini Eghiele oyi Ẹshinẹgba, ọ fu dọsẹ ọli. ¹² Rọte ẹghẹghẹ oyi iJoni Ọni ọọ batazi ẹgbọ ya ramhi ogbe na amo, Ẹshinẹgba ọ te ẹ ri ikakabọ mhọli omhẹsẹ oyọli shi agbọ oyi ẹgbọ, ama ikakabọ ẹgbọ e ke rọ ọ lo ọ. ¹³ Irari khi emekẹguele nya ali Ishi eyi iMosisi, e mẹ guele shi eke ramhi ẹghẹghẹ oyi iJoni.‡ ¹⁴ Ini a ya lama shi ọ, iJoni ọ khi ọni Elaja ni ẹ khi ọ ya nyenẹ egbe bhale.§ ¹⁵ A mhọli esọ, a suọ emini mhia gueyẹ ẹ, ni a rọli gbe akanya.

¹⁶ “Elọ mhi ri agbhotu ona ya khokho? Eri e li abi ikuku eniyẹ ni e shito epfepfẹ oki ni e lu egbe wẹ,

¹⁷ “ ‘Anye pfi ofele na ẹ, aa lama gbe ishimhi, anye to uwolo ni a rọ viẹ olimhi shi ẹ ọ, ama aa lama viẹ.’

¹⁸ Abi iJoni ọ rọ bhale, eri ọọ pfi azumhi, ọa lama da onyọ, irarighọ ẹgbọ e liẹ khi, ‘Ayemhẹ Ọkphaghie oo nasẹ ọli.’ ¹⁹ Ama Omi Ọgbọ ọ ke bhale, ọọ le ọọ da, ẹgbọ kpa e kẹ liẹ khi, ‘Ọgbọ unu-emhi ali ọdonyọ ọ khi, ni ọ nu emionoga ali ena olamhẹ ẹ mu ọmọle.’ Emini Ẹshinẹgba ọọ riẹlẹ, o ri ilẹsingme oyọli ẹ khasẹ.”

* 11:5 Li zẹ Aza 35.5-6; 61.1 † 11:10 Li zẹ iMala 3.1 ‡ 11:13 Li zẹ iLuk 16.16

§ 11:14 Li zẹ iMala 4.5; iMat 17.10-13; iMak 9.11-13

Emini ɛoli ni ɛa lama mu pfi ɛɛ me
(iLuk 10.13-15)

²⁰ Igho iJesu o li ze emuebe na egbo ni e la ɛoli ni o la gbe ikanya onyaloa ebubu eyoli, itobo khi ɛa mu pfi, oo li. ²¹ “Epfua o khi ne, iKorazi! Epfua o khi ne, iBetisaida! Irari khi ini ikanya onyaloa ni a gbe ifui ɛoli eye ɛ khi a li gbe we iTai ali iSidoni lo, e kha she vie osoli na egbewe shi olamhe eyewe, e te olamhe eyewe mu pfi agboagbo.* ²² Ama mhi gueye ɛ khi, o ya somhi iTai ali iSidoni egbe dose ɛ, ogbele iso-ɛzo.²³ Ye ye iKapanomu, eri a nono ni a ya yase ɛ nga idane ramhi irarogbe? Iiye o! Eri a ya pfi ɛ tiemhi oke ilimhi iriere. Irari khi ini onyaloa ni a gbe kase ɛ khi a gbe we eke iSodomu lo, o kha la o ramhi amo.† ²⁴ Ama mhi gueye ɛ khi o ya somhi iSodomu egbe dose ɛ, ogbele iso-ɛzo.”‡

Bhale deba mhe ni u mholi iyemhea
(iLuk 10.21-22)

²⁵ Egheghe agho iJesu o lie, “Ita, Onomhue, ni o mhue eke ali ukhuli, mhi tse uwegbe khi emini u ro sheli na eguebe, ali eni e fialo-a, khi u rewe kase egbo ni ɛa mu ɛloe. ²⁶ Igho, Ita, ina o li ghole ɛ shi.

²⁷ “Itamhe o she ri emhikpa nga mhe obo. Ogbokhoghuo ɛa la o, ni o lese oni Omo, se ni Ita. Ogbokhoghuo ɛa la o ni o lese Ita se ni oni Omo, ali eni oni Omo o lama ri oni Ita kase. S

²⁸ “A bhale deba mhe, ɛɛ nya ni a tsua itsua ni ɛɛ khose ɛ, mhi ya ri iyemhea na ɛ. ²⁹ A ri egbe mie emini mhi ɛ a ke riele, a rote obo oyemhe wena, itobo khi mhii pfomhe gba, ali khi udu oyemhe o mholi iriegbe-tiemhile, ni a mhue iyemhea.* ³⁰ Irari khi emini mhia lie a riele oni o ze ɛ riele yeghele lo, ali khi eri itsua oyemhe ee fue.”

12

IJesu o khi Onomhue oyi ele iyemhea

(iMak 2.23-28; iLuk 6.1-5)

¹ Egheghe ni a ngme ena, iJesu o rote ifui ishemhi iakpa dose ele iyemhea. Okiamhi oo gbe eniye odukhokho eyoli. Igho e li be eni iakpa, e le we.* ² Abi egbo iFarisi e ro me ona, ɛ oli, “Ghe khe! Eniye odukhokho eye ɛɛ riele emini Ishi eyi iMosisi ɛa lama shi a riele ele iyemhea.”

³ O so we o, oo, “Aa she kpe ze emini iDefidi o riele abi okiamhi o ro gbe oli ali apfoli? ⁴ Eri o lo elemhi owa oyi Eshinegba, loli ali apfoli, e ya rue ibuledi oni o pfuase le, ni ushi ɛa lama shi e le.

* **11:21** Li ze Aza 23.1-18; Ezik 26.1-28.26; iJofe 3.4-8; Emo 1.9-10; iZaka 9.2-4

† **11:23** Li ze Aza 14.13-15; Igbae 19.24-28 ‡ **11:24** Li ze iMat 10.15; iLuk 10.12

§ **11:27** Li ze iJon 3.35; 1.18; 10.15 * **11:29** Li ze iJere 6.16 * **12:1** Li ze iDeut 23.25 † **12:4** Li ze iLev 24.9 ‡ **12:4** Li ze 1 iSam 21.1-6

Oni ibuleḍi ona, ekpodalo-ugamhi eyi Eshineḡba tṣe, e leṣe le ọli.†‡ 5 Abi khi aa rṣte ebe ushi iMosisi zḗ ọli khi ekpodalo-ugamhi eyi Eshineḡba ni e la Owa Oyi Eshineḡba, ee gbe ushi-a ogbeḗ iyemḡea, ama oḡbo ọa rṣ mu ota sṣ wḗ?§ 6 Ama mhi gueye ẹ khi oḡbo ni ọ fu doṣe Owa Oyi Eshineḡba ọ la ana. 7 Ini a leṣe emini a ri oni ungmehi ona ngme shi Ebe-no-pfuase ọ, ni ọọ, 'Ileleghi o ḡḡle mḡe, ọa khi iluasobo,' aa kha ke pfa ẹzṣ mu eni ẹa lue.* 8 Irari khi mḡemḡe Omi Oḡbo mhi khi Onomhue ọyi ogbeḗ iyemḡea.”

Ijesu ọ ri omṣe ni obṣ oyṣli o cheḡheḗ-a ze

(iMak 3.1-6; iLuk 6.6-11)

9 Abi ijesu ọ rṣte aḡḡ vu, ọ lo elemhi owa ugamhi oyewḗ. 10 Iḡḡ omṣe oḡhuo ni ọ cheḡheḗ obṣ oḡhuo-a, ọ la akaghṣ. Eḡbo eḡhuo e la aḡḡ ni e nono ni wewḗ e mu ingme shi ijesu egbe, iḡḡ e mhila li. E ọli, “O fe ti ni a ri oḡbo ze ẹḗ iyemḡea?”

11 Ijesu ọọ wḗ, “Ini onḡee ọ fe mhṣli osumha, ni ọ rṣ de pfilo atekḗ ẹḗ iyemḡea, wa a ya fe mu ọli ọ lasele?† 12 Oḡbo ọ mu ẹloe doṣe os-umha! Irarighṣ, Ishi eyi iMosisi o lama shi ọ, oḡbo ọ riḗḗ onete ogbeḗ iyemḡea.”

13 Iḡḡ ọọ oni omṣe ni ọ cheḡheḗ obṣ oḡhuo a eḡḡ, “Nise obṣ oyḗ-a.” Iḡḡ ọ nise ọli-a. Oni obṣ o na ya to

abi onokpṣle 14 Iḡḡ eni eḡbo iFarisi e fiḗ ya ye ugbamhi abi e li ya gbe ijesu-a.

Oni ọọ ga ni Eshineḡba ọ zḗ

15 Abi ijesu ọ ke rṣ leṣe ug- bamhi ni e gba, ọ rṣte aḡḡ vu je oboese, ebubu eḡbo e deba li. Ọ ri eni e mhṣli umha-ze nya ze. 16 Ọ tse agua ye wḗ e khi gueye eḡbo oni ọli khi. 17 Eri a ri ona ri ungmehi ni Azaya omekḗguele ọ ngme bhale ya tṣe, ni ọ la liḗ,

18 “Oni ọọ ga oyemḡe ni mhi zḗ na,
oni mhi nono ingme oyṣli,
ni ọ ri egbe ẹ mu mḡe,
mhi ya ri Ayemḡe oyemḡe shi ọli egbe,

ọ ya ri igue-sṣ-ḗzṣ oyemḡe
khasḗ ishishi nya.

19 Ọa ya nu eḡbo wola wḗkhi eri ọ ya tṣṣe
ni oḡbo suṣ ifui apfe.

20 Ọ ya kueḡbe-a
nu eni ẹa mhue ekpabṣ ngeli,
abi a li kueḡbe-a mu ọakpa
ni akpekpeli o pfigbe vule.

Ọ ya le elemhi
eni ẹḗ nono ikpaghiobo,
abi oḡbhali ọa liḗ la apfe
ni amḗ o gbe erali
ni o la umutse pfuse-a,

ya ramhi ni ọ rṣ
ri igue-sṣ-ḗzṣ leghie.

21 Itobṣ iḡḡ eḡbo iḡḗta nya e rṣ regbenga eva oyṣli.”‡

§ 12:5 Li zḗ iNṣba 28.9-10 * 12:7 Li zḗ iMat 9.13; Osia 6.6 † 12:11 Li zḗ iLuk 14.5 ‡ 12:21 Li zḗ Aza 42.1-4

Ijesu ali iBezebo

(iMak 3.20-30; iLuk 11.14-23)

²² Igho egho eghuo e rue omose oghuo ni o mholi ayemhe obe bhale ghi iJesu. O zalo o gbo khi ungmenu. Ijesu o ri oni omose ze. Oo ngme, o gbolo e me eke. ²³ Igho abo e sha eni egho nya, e mhila, e lie, "Abi khi iJesu ona o khi Oni Omiepfuese omi iDefidi ni e khi o ya bhale?"

²⁴ Abi egho iFarisi e ro suo ona, e ke, "Ekpabo eyi iBezebo ni o khi oghie oyi iyemhe ebe nya, o ro khu egho iyemhe ebe egbe lasele."§

²⁵ Ijesu o she lese usamhi oyewe, oo we, "Eghiele ni o da kemhi shi iku-iku ni o nu egbewe e kholi ne, eri o ya pfua. Igho khi eoli ali unuekppe ni e kemhi egbe nu egbewe e kholi, ea dobe ya migha. ²⁶ Ini Okphaghiye oo khu Okphaghiye lase, o she kemhi egboli. See eghiele oyoli o ke li dobe ya migha? ²⁷ Ini mhi ri ekpabo eyi iBezebo ee khu egho ayemhe ebe egbe a, ekpabo eyi oghuo egho eye e e ro khu we kua? Emini eni ee deba e ee riele o rokhashe khi aa rote ode. ²⁸ Ama ini o khia khi Ayemhe oyi Eshinegba mhi ro o khu ayemhe ebe kua, loli o rokhashe khi Eshinegba o she e mhese shi e egbe.

²⁹ "Oghuo o fe lese ya vule, o dose lo apfe oyi omose akama ya tsua li itsua vu. Oa khi eri o

kppe ya ge oli shi eke? O tigbe dobe tsua li itsua owa?"

³⁰ "Oni oa da nu mhe la ne, eri o biselemhi mhe, ali khi oni oa da nu mhe ti e gbili ne, eri o miatse ku a.*

³¹ Irarigho, mhi gueye e khi, a ya ri olamhe ali ungmemhi ipfiunu-a nya topfa ogho, ama aa ya tigbe ri ungmemhi ipfiunu-a ni a ngme deba Ayemhe-no-pfuase topfa ogho.

³² A ya dobe ro topfa onini o da pfi unu-a deba Omi Ogho, ama aa ya ro topfa oni o da pfi unu-a deba Ayemhe-no-pfuase, elemhi agbo ni a la memena, ghe agbo ni o ke e bhale.†

Udumhi oora a te e lese oora
(iLuk 6.43-45)

³³ "Ri eloe khu oora, o ya mo umomhi onete, ini u waa ri eloe khu oora, o mo umomhi ni oa ti. Irari khi umomhi oyi oora a te e lese emini oni oora o khi.‡ ³⁴ See ee egho ebe ni a kholo abi enye afue, a lie ngme ungmemhi onete unu? Usamhi ni e vo ogho udu o roli ee ngme ungmemhi rote unu lasele.§ ³⁵ Udu onete ogho onete o te e ngme ungmemhi onete lasele. Igho ungmemhi obe o li rote udu oyi oghobe e lasele. ³⁶ Ama a lese khi ogho o ya zono abi o li ngme ungmemhi afue unu lasele ogbele iso-ezo. ³⁷ Irari khi ungmemhi unu oye a ro ya pfa ezo ne, ungmemhi unu oye a gbo ro ya pfa ezo mu e."

§ 12:24 Li ze iMat 9.34; 10.25 * 12:30 Li ze iMak 9.40 † 12:32 Li ze iLuk 12.10 ‡ 12:33 Li ze iMat 7.20; iLuk 6.44 § 12:34 Li ze iMat 3.7; 23.33; 15.18; iLuk 3.7; 6.45

Irokhase oyi ijona

(iMak 8.11-12; iLuk 11.29-32)

³⁸ Igho egbo iFarisi ali esese Ishi eyi iMosisi eghuo ee iJesu, “Osese, ri oleele onyaloo aghuo khase anye.”*

³⁹ O so we o, oo, “Ee egbo okholo ni aa ri igesikia ga Eshinegba.” Aa mhila mhe oleele onyaloo? Ogbokhoghuo o ya ri oleele okhoghuo khase e, see ni onabi a rokhase oyi ijona omekeguele.† ⁴⁰ Irari khi abi ijona o li la elemhi oyi afele ogbele ese ele oguota ali ele iyose, igho Omi Ogb o li ya li la elemhi eke ogbele ese, ele oguota ali ele iyose.‡

⁴¹ Egbo iNineve e ya mu ez o vule shi e egbo agbhotu ona o ogbele iguezo, irari khi e mu nyene abi ijona o ro tse abo ungmehi oyi Eshinegba ye we. Ama memena, oni o ga fu dose ijona o la akana, ama aa lama mu pfi.S

Abi ayemhe obe o lie kia

(iLuk 11.24-26)

⁴² Oghie-okpotso oyi eke iSheba o ya mu ez o vule shi e egbo agbhotu ona o ogbele iguezo, o pfa ez o mu we. Itobo khi oo rote obini odonue bhale ya ri eso kpe osele ile singme oyi iSolomoni. Ama memena oni o fu dose iSolomoni o la akana, ama aa lama pfi eso shi oli o.*

⁴³ “Ini ayemhe ebe o rote ogbo egbe lasele, eri o kpe je eke okhakha ya dudu kia

nono ashini o je ya yemhe-a. Ama ini o me, ⁴⁴ o gueye egboli, ‘Mhi ya nyene egbe ukhokho je owa ni mhi kpe te vu.’ Ini o nyene egbe bhale agho ni o ro ya e khi agho o gboo, khi asha kpa oo pfuase nguene. ⁴⁵ Eghenge agho, o fie je olase ya rue ayemhe ebe ishilua elese ni e kholo dose oli bhale ya lo agho, e la agho. Eghenge agho, ikpukhokho oyi oni ogbo ogbo o ke ya kholo dose abi o kpe li. Igho o ya li e egbe ee egbo okholo ena.”

Inyo iJesu ali inyoghuo iJesu

(iMak 3.31-35; iLuk 8.19-21)

⁴⁶ IJesu o kie gho nu eni ebubu egbo o ngme, inyoli ali inyoghuo oli e bhale. E migha olase, e nono ni wewe e nu oli ngme. ⁴⁷ Ogboghuo agho, oo li, “Inye ali inyoghuo e, e migha olase, ee nono ni wewe e nu e ngme.”

⁴⁸ IJesu o sqli o, oo, “Eghuo e khi inyemhe ali inyoghuo-mhe?” ⁴⁹ O nise ob o ghue eniye odukhokho eyoli, oo, “Enana e khi inyemhe ali inyoghuo-mhe. ⁵⁰ Onini o da ri ungmehi oyi Itamhe na iloghie gbe akanya, loli o khi inyoghuo-mhe oni omose ali oni okpotso ali inyemhe.”

13

Okhe irokhokho oyi oghiale ni o ko ikpamhemhi

(iMak 4.1-9; iLuk 8.4-8)

* **12:38** Li ze iMat 16.1; iMak 8.11; iLuk 11.16 † **12:39** Li ze ijona 1.17--2.10; iMat 16.4; iMak 8.12 ‡ **12:40** Li ze ijona 1.17 § **12:41** Li ze ijona 3.5 * **12:42** Li ze 1 Ighie 10.1-10; 2 Okhe 9.1-12

1 Eļe ni a ngme ena, iJesu o fię owa ya lase, o shito epfe okę onięmhi. 2 Ebubu egbọ e le gasę ọli ramhi ni o rọ vu ya lo okọ-okę onięmhi shito, eni egbọ nya e migha egele oni okę onięmhi.* 3 O ri okhe irọkhọkhọ gue emhi ebubu u ye we, ọọ we, “A ghe i! Oghiale oghuo o je ishemhi ya ku ikpamhi emhi. 4 Abi o li i ku eni ikpamhi emhi egho, eghuo o e de kua epfe ode. Ipfeli e bhale ya sanọ we le. 5 Eghuo o, e de nga ukhomhi okpegbhe, ni ọa mhue eke ni e bu. E nyanya ze. Ama itobọ khi oni eke ọa mhue elamhi ni e pfi imhili lo, 6 ovọ o gbolo we-a. E khakha-a, irari khi ęa me asha pfi imhili lo eke egbegbo. 7 Ikpamhi eghuo o, e de kulo ashini igba e la. Eni igba e ze, e tono we gbolo-a. 8 Ama ikpamhi eghuo, e de shi egbegbi eke, e fu, e nyese ekhe. Eghuo e ri imomhi asha egbhuęshe lasele, elese e ri asha egbhuęshe lasele, enekpole, asha uye ali igbe. Eghęghę agho e ke ya bu dose emini a kpe ro ko. 9 A ze esọ, a suọ emini mhia gueye ę, ni a roli gbe akanya.”

*Emini oni okhe irọkhọkhọ o migha shi
(iMak 4.10-12; iLuk 8.9-10)*

10 Eniye odukhokho eyoli e bhale deba li, e mhila li, “Elo o ze ni u ro ri okhe irọkhọkhọ o sese eni egbọ?”

11 IJesu ọọ we, a she mholi ilese oyi osheli abi Eshinegba o she mholi omhese shi ę egbe, ama a roli sheli we. 12 Onini o da kpe mholi, a ya ro ma o na li, o mholi gbeku o. Ama oni ọa mhue, a ya mie oli oni o kpe mhue.† 13 Emini o ze ni mhi ro ri okhe irọkhọkhọ nu we ngme khi.

Ini e rię bino,
ęa ya me eke,
ini e rię ri esọ shi eke,
ọa ya lo we esọ.
14 Loli o ze khi ungmehi
ni omekeguele Azaya
o ngme o tse shi we egbe
ni o la lie.

“A ya ri esọ shi eke khue,
ama ọa ya tigbe lo ę esọ,
a feli ofeli khue,
aa me emhikhoghuo.

15 Udu oyewe o bi obili-a.
Itobọ khi eri
esọ eyewe e zuse,
e gbo guese alo.

Ini ọa khi igho,
e kha ri alo eyewe
ke me eke,
esọ eyewe e kha suọ,
udu oyewe o kha
mholi ileasingme,
ee kha mu pfi
bhale deba mhe,
mhi rewe ze.”

“Eni egbọ e ya ri esọ
shi eke khue,
ama ọa ya tigbe lo we esọ,
e feli ofeli khue,
ama ęa me emhikhoghuo.”‡

16 Ama oyewe ọa khi igho. A me afa gba. A ri alo eye ę me eke, a ri esọ eye ę suọ. 17 Abi o li mhi li gue oli ye ę khi,

* 13:2 Li ze iLuk 5.1-3 † 13:12 Li ze iMat 25.29; iMak 4.25; iLuk 8.18; 19.26

‡ 13:15 Li ze Aza 6.9-10

emekeguele ebubu ali egbo eyi Eshinegba ebubu, e li dua ini wewe e me emini a me ali ini wewe e suɔ emini a suɔ, ama ɛa doɓe.Š

Emini okhe irokhokho oyi oghiale o ngme

(iMak 4.13-20; iLuk 8.11-15)

18 Ijesu oɔ. “A ri esɔ shi eke, ni e suɔ emini oni okhe irokhokho o ngme. 19 Ogbɔ ni suɔ ungmehi omhesɛ ni Eshinegba o mholi shi agbo oyi egbo, ni ɔa lo ɔli esɔ ne, lolɔ ɔ li abi ikpamhi emini e de kua epfe ode. Eri okphaghie ɔɔ bhale ya sanɔ li wewe udu kua. 20 Eni e ze nga ukhomhi okpegbhe, eri e li abi ogbɔ ni ɔ kha suɔ ungmehi, ɔ ga ri oghelɛ mie ɔli. 21 Ama ɔa tiemhi ɔli udu, itobɔ ighɔ, ɔa migha tesɛ. Irarighɔ, ini omunu o bhale ali ni a ro mu okholi vule shi ɔli ɔ shi itobɔ oni ungmehi, ɔ de ode a aghoaghɔ. 22 Ikpamhi ni e ze shi ifu igba, wewe e li abi ogbɔ ni ɔ kha suɔ ungmehi oyi Eshinegba, inase-udu shi ingme agbo ali oghuemhe oyi epfue, e tono oni ungmehi abi igba, ɔa doɓe mo umomhi.* 23 Ikpamhi ni e ze shi egbegbi eke, e li abi ogbɔ ni ɔ kha suɔ ungmehi oyi Eshinegba o lo ɔli esɔ. O mo umomhi. Eghuo e kha mo imomhi egbhuɛshe, elese mo egbhuɛshe, eghuo ɔ uye ali igbe.”

Okhe irokhokho oyi ebuli ofaghue ali ado

24 Ijesu ɔ gbo ze okhe irokhokho olese khasɛ we, ɔɔ we, “Eri omhesɛ oyi Eghiele oyi Eshinegba o li abi omose oghuo ni ɔ ko ado enete shi ishemhi oyoli.” 25 Eliyose, khi egbokpa e ya lese-a, obe ɔli ɔ bhale ya ko ebuli ofaghue solɔ shi ɔli ɔ, ɔ vu. 26 Eni ado e ze khi e fu khi e ri itsagha lasele, eni ebuli ofaghue e li ze lasele.

27 “Ighɔ eni ɛɛ ga eyi oni omose e bhale ya gueye ɔli, ɛɛ ɔli, ‘Oga egbegbi ado ni u ko shi ishemhi oye, ebuli ofaghue e nu we ze lasele kia solɔ shi we?’

28 “Obe mhe ɔ rieɛ ona.

“Eni ɛɛ ga e mhila li, ‘Wa a nono ni anye vuole eni ebuli ɔ kua?’ 29 Oɔ we, Iiye! Irari khi ini a vuole eni ebuli-a, a ya do obɔ vuole eni ado ma eni ebuli. 30 A ze ni e ga fu kugbe ya ramhi eghɛghɛ ikhiɛɛ. Eghɛghɛ aghɔ, mhi ya gueye eni ɛɛ khiɛɛ, e kpe vuole eni ebuli-a, e ge we ikhuli, e tose we-a, e tigbe khiɛɛ eni egbegbi ado shi aka na mhe.”

Okhe irokhokho oyi ukpamhi ɔara imositadi

(iMak 4.30-32; iLuk 13.18-19)

31 Ijesu ɔ ze okhe irokhokho olese khasɛ we. Oɔ we, “Eri omhesɛ ni Eshinegba o mholi shi agbo oyi egbo o li abi ukpamhi ɔara ni a lu imositadi ni omose oghuo ɔ ro ya ko ishemhi oyoli. 32 Ukpamhi ɔli,

o khi oghuo ikpamhi eera ni e she ne nya, ama ini o fu vule, loli o ke fu dose emini a ko shi oni ishemhi nya. O mele para oni ofune a. Ipfeli e bhale ya ku eko shi iguabo eyoli.”

*Okhe irokhokho oyi ifuma
(iLuk 13.20-21)*

³³ Ijesu o gbo ze okhe irokhokho olese khasa we, oo we, “Eri omhese ni Eshinegba o mholi shi agbo oyi egbo o li abi ifuma ni okpotso o ro ma ifulawa ni o bu wushe, ni o roli fuma shi o.”[†]

³⁴ Okhe irokhokho ijesu o ro gue ingme ena yewe. Oa tigbe gue ingme okhoghuo yewe ni o khi okhe irokhokho. ³⁵ Eri ona o ya tse shi ungmehi ni omekeguele o ngme. Ni oo, “Okhe irokhokho

mhi ro ya nu we ngme.

Mhi ya gue ingme

ni a rote igbaekele

oyi agbo ro sheli ye we.”[‡]

³⁶ Abi ijesu o ro ze eni ebubu egbo obo, ni o ro ya lo elemhi owa, eniye odukhokho eyoli e bhale deba li. Ee oli, “Gueye anye emini okhe irokhokho oyi ebuli ofaghue ogho o ngme.”

³⁷ Ijesu oo, “Ogbo ni o ri eni egbegbi ikpamhi emhi ekomhi ko, o khi Omi Ogbo.

³⁸ Oni ishemhi o khi oni agbo ona, eni ikpamhi ado enete egho e khi egbo ni e ya ri egbewe na Eghiele oyi Eshinegba. Eni ebuli ofaghue e khi egbo eyi Okphaghie.

³⁹ Okphaghie o khi Obe ni o ri eni ebuli ko ifu ishemhi.

Oni eghenge ikhiese o khi ikpukhokho agbo, eni eni ee ga egho e khi igeni eyi Eshinegba.

⁴⁰ “Ezeze abi a li ti eni ebuli gbili tose-a egho, igho ikpukhokho agbo o ya li.

⁴¹ Omi Ogbo o ya ghie igeni eyoli ya wolo egbo ni e yese egbo pfido ali eni e li okholo elemhi eghiele oyoli lasele.

⁴² A ya pfi we kulo elemhi avueru, agho egbo e la ya ke vie e le ako ako. ⁴³ Eghenge agho egbo eyi Eshinegba e ya ke ge abi ovo elemhi agbo onogbo oyi Eshinegba. A mholi eso, a suo emini mhia gueye e ni a roli gbe akanya.”

*Okhe irokhokho oyi epfue ni
a ro sheli*

⁴⁴ “Eri omhese ni Eshinegba o mholi shi agbo oyi egbo o li abi epfue ni a ro sheli ifui ishemhi, ni omose o tonu eke me rue, ni o nyanya gbo roli sheli. Egbe e mu oli, o ya ri emini o mholi nya de, o ya de oni ishemhi ogho.

⁴⁵ “Eri omhese ni Eshinegba o mholi shi agbo oyi egbo o li abi omose ni o nono ugbhe-ema. ⁴⁶ Ini o me oni o lo mu eloe, o je apfe ya ri emini o mholi nya de, o de oli.

Okhe irokhokho oyi aga

⁴⁷ “Eri omhese ni Eshinegba mholi shi agbo oyi egbo o gbo li abi aga ni egbifele e pfi lo oke oniemi ni o khishi, e muno ifele ododa.

⁴⁸ Abi oni aga o ro vo, e ti oli ngale egele. Igho, e shito

[†] 13:33 Li ze iLuk 13.20-21; iGal 5.9; Igbae 18.6 [‡] 13:35 Li ze Iwolo 78.2

e sanọ ifeḷe eni e khi egbegbewe ọ kulo ughughu, e tsua eni ẹa ti kua. ⁴⁹ Igho o ya li ogbeḷe ni o kpe ukhokho. Iḡeni eyi Ẹshineḡba e ya sanọ ẹgbọ ọkhọḷo ifuabọ ẹgbọ eni e pfuase lasele. ⁵⁰ E pfi ẹgbọ ọkhọḷo egho kulo owa ere, ni e la ke viẹ, ẹẹ le akọ akọ.

⁵¹ “Eni ingmemhi ena nya e she lo ẹ eso?” E ọli, “Ii.” ⁵² Oọ we, “Irarigho, eri ọseḡe ushi nya ni ọ mele ọmọ odukhokho-a, ni ọ da mie Eghiele oyi Ẹshineḡba shi udu, ọ li abi ọgbọ ni ọ mhọli owa, ni ọ roḡe elemhi owa ni ọ ri itsua shi ẹ rue ẹpfue onogbọ ali onodiọ lasele.”

Edeli eyi iJesu e kie ọli
(iMak 6.1-6; iLuk 4.16-30)

⁵³ Abi iJesu ọ roḡe zẹ eni okhe irọkhokho ena se, Ọ lase agho le. ⁵⁴ Ọ nyeneḡ egbe je ẹoli oyoli. Ọ la owa ugamhi seḡe, ẹgbọ ni e suọ ọli, abọ e sha we. E mhila, e liẹ, “Obo ọ te mhue ilẹsingme enana, obo ọ te me ikanya ọshabọ ena a gbe?” ⁵⁵ “Oa she khi omi ikapita na? Oa khi iMeli ọ khi inyoli, iJemhisi ali iJosefu ali iSamọ ali iJudasi ẹa she khi inyoghuo ọli? ⁵⁶ Ena ẹa khi inyoghuo ọli eni ikpotso ni e ga nu awa la ana ena? Mhie, Obo ọ te me enana nya?” ⁵⁷ Irarigho, ọ ri elemhi bi we. §

Igho iJesu oọ we, “Aa me ashini aa la mu ekpe na ọmekeḡuele, se ni apfe oyoli

ali unuekpe oyoli tse aa la mu ekpe na li.”

⁵⁸ Itobọ khi ẹa mhue irudunga, ọa la agho gbe ikanya ọnyaloo ni e bu.

14

Eghuli oyi iJoni Oni oọ batazi
(iMak 6.14-29; iLuk 9.7-9)

¹ Eḡheḡhe agho, Eroḡdu oghie eke iGalili ọ suọ eko iJesu. ² Ọ gueye eni ẹ ga li, oọ, “Ijoni Oni oọ batazi na, ni ọ nyeneḡ egbe bhale agbọ. Lọli o ze ni ọ roḡe ligho mhọli afu ro ọ gbe ikanya ọnyaloo enana.”

³ Irari khi Eroḡdu ọ ke kpe ghie ya mu ijoni. Oọ, a ri iweḡhe ḡe ọli, a mu ọli pfiloo owa ighumha shi itobọ ingme oyi Eroḡdiasi ughue iFilipu inyoghuo oni Eroḡdu. ⁴ Eri ijoni ọ ke gueye Eroḡdu khi ushi oyi ẹgbọ iJu ọa lama shi ọ ni ọ ro rue ughue inyoghuo ọli iFilipu shi.*† ⁵ Oni eḡheḡhe Eroḡdu ọ nono ni loli gbe ijoni-a shi oni ingme, ama ulishi oyi ẹgbọ iJu oo mu ọli irari khi ọ leḡe khi ẹgbọ kpa e leḡe khi ọmekeḡuele ijoni ọ khi.

⁶ Ama, ẹle ni Eroḡdu ọ ḡheḷe shi ogbeḷe ni a roḡe bia li, omi Eroḡdiasi ọ gbe ishimhi khaḡe we ni o ri egbe mu oni Eroḡdu doḡe. ⁷ O ri oni Eroḡdu romhi ishe, ọ neta ọmose gueye oni ọmueshi khi loli ya ri emiemini ọ mhila lue na li. ⁸ Igho inyoli ọ ya seḡe oni ọmueshi, ọ ka gueye itali ọ khi ijoni ukhomhi shi ukpeko na lue.

⁹ Abi ọ rọ ngme ọli gho, egbe pfo ọni oghie-a. Ama irari ishe ni ọ romhi ali apfo li ni e nu ọli shito, ọọ a ri emini ọ mhila na li. ¹⁰ Igho ọ ghie ya khi iJoni ukhomhi ọ elemhi owa ighumha. ¹¹ A khi oni ukhomhi shi ukpeko a ri ọli na ọni omueshi, ọni omueshi ọ tsua li ghi inyoli. ¹² Eniye odukhokho eyi iJoni e bhale ya tsua ekuli oyoli rọ ya to. E vu ya gueye ijesu.

Ijesu ọ ri eminale na egbo agbele ishe le

(iMak 6.30-44; iLuk 9.10-17; iJon 6.1-14)

¹³ Abi ijesu ọ rọ suo emini a me, ọ fię agho lase. Ọ lo oko-oke onięmhi je asha ni o da-ya ya shito. Abi eni egbo e rọ suo ona e ri awe kia le deba li. ¹⁴ Abi ijesu ọ rọte oni oko-oke onięmhi fię lase, ni ọ rọ me eni ebubu egbo egho, elemhi we e ala li, eni ęa ze, ọ re we ze.

¹⁵ Ogbomhi o mu eke, eniye odukhokho e bhale, ęę ọli, “Waa ke ze egbo ena ke je, irari khi oola o nuata shi apfe, ni e je ifu ęoli ya de emhi le.”

¹⁶ Ijesu ọọ we, “Oa ti ni e ligho vu tse, a nono eminale na we le.”

¹⁷ Eę ijesu, “Ibulędi ishe ali ifele ava e khi emini awa lese mhue shi ana.”

¹⁸ Ijesu ọọ we, “A rue we bhale ghi mhe ghue.” ¹⁹ Oo, ogbogbo ọ shito ukhomhi ebuli. Ọ rue eni ifele ava ali ibulędi ishe egho, ọ tsua we idane ọ ri ikphemhi na Eshinegba. Ọ kholo eni ibulędi-a, ọ re we na eniye

odukhokho eyoli. Eni eniye odukhokho eyoli e kemhi we na we. ²⁰ Ogbogbo ọ le, ọ khue, e kpole. Igho eniye odukhokho eyoli e sanọ eni e kpole vo ighughu igbeva tsululu. ²¹ Emose agbele ishe (5,000) e le eni eminale, ini aa leli ikpotso ali eniye ma ọ.

Ijesu ọ la ukhomhi oke kia (iMak 6.45-52; iJon 6.15-21)

²² Aghoagho ijesu ọ gueye eniye odukhokho eyoli e lo oko-oke da je ukiekie oke obini o kpole, ọ gueye eni ebubu egbo, ogbogbo ọ ke je. ²³ Ọ vese eni egbo kua se, ọ je ukhomhi ute ya so iromhi. Ogbomhi o mu eke, ijesu lolighuo ọ kie la oobo. ²⁴ Eghęghę ni a ngme ena, oni oko-oke o she rọte eke lo oni oke kia nuata. Igho akpekpeli onięmhi oo zughuse oni oke, ni o tsua oni oko-oke ya nga ya tiemhi.

²⁵ Ele uzogbe neni ogbe o gbe-a, ijesu bhale deba we, ọ la oni ukhomhi oke ę kia.

²⁶ Abi eni eniye odukhokho e rọ me ọli khi ọ la ukhomhi oni oke ę kia, e yila. E tse, e lie, “Ayemhe olimi lo!”

²⁷ Ijesu ọ nyanya nu we ngme, ọọ, “A mholi udu, mhemhe lo, a khi ke na ulishi.”

²⁸ IPita ọọ, “Onomhue ini yeye lo igesikia, weę mhe mhi bhale debe oni ukhomhi oke.”

²⁹ Ijesu ọọ li, “Bhale.” Igho iPita ọ fię oni oko-oke lasele, ọọ kia ukhomhi oke, ọọ le deba ijesu. ³⁰ Ama abi ọ ke rọ me abi oni ukpokpomhi

akpekpeli o li pfiolo, ulishi o mu ọli, ọọ tiemhi elemhi oni oke. O tsesẹ, ọọ, “Onomhue tsumhi mhe!”

³¹ Igho iJesu o nise obo-a o mu ọli. Oo li, “Elo o ze ni irudunga oye o ro na she. Elo o ze ni u ro mhue akhokhomhe?”

³² Igho e ga ya lo elemhi oni oko-oke, oni akpekpeli o pfomhe. ³³ Igho eniye odukhokho eyoli e nyese ukhomhi na li ee ọli, “Igesikia lo khi, Omi Eshinegba u khi.”

Ijesu o la iGenesareti ri oni ọọ ghua ze

(iMak 6.53-56)

³⁴ Abi e ke ro da oni oke ni o khishi, e bhale eke iGenesareti. ³⁵ Abi egbo ni e la oni eke e ro lese khi iJesu lo, e ghie ghi egbo ni e la eoli i kia gasẹ oni eoli nya. Egbo e tsua egbo eyewe nya ni ee ghua ghi ọli. ³⁶ E lema li o kpekpe o lese ze ni eni e ghua e ri obo ti esọ awulu ni o so. Egbo nya ni e ri obo ti ọli, e ze.

15

Osesẹ ipfuase na ekelemhi
(iMak 7.1-13)

¹ Igho egbo iFarisi ali esese Ishi eyi iMosisi eghuo e te iJerusalemu bhale ya mhila iJesu, ee, ² “Elo o ze khi eniye odukhokho eye ea ya ri osese ni ititawa e ro shi eke gbe akanya? Ea ya kpe abo-a neni e le eminale!”

³ Ijesu ọọ we, “Elo o ze ni a ro ri itobo ushi oye gbe ushi oyi Eshinegba-a?” ⁴ Irari

khi Eshinegba ọọ lie, ‘Ogbo o ke ri ekpe na itali ali inyoli,’ ali khi, ‘Onini o da ku itse na itali okekhi inyoli ne, a gbe ọli-a.’* ⁵ Ama abi ee a ke ngme khi, ini ogbo o mholi ikpagho ni o kha ro na itali okekhi inyoli, ni o ke ro lie khi eni ikpagho egbo khi loli mu udu pfi, khi Eshinegba loli ke ri eni ikpagho ya na. ⁶ Khi o guẹ kia ini ọa ke rie ri ikpagho na itali ali inyoli. Ina a li ri eloe e gbe ushi oyi Eshinegba ni a ba me asha ke deba osese oye e. ⁷ Ee e ri ugamhi ku alo! Azaya Omekeguele o kpe lina ngme ọli shi e egbe ni o re,

⁸ “Eni egbo ena, unu e ro mu ekpe e na mhe, ama udu oyewe o nuata shi mhe o.

⁹ Afue e mema ga mhe, irari khi osese oyi egbo ee sese egbo, abine khi ishi eyemhe lo.”†

Emini e ri ogbo ọọ khi oni ọa pfuase

(iMak 7.14-23)

¹⁰ Ijesu o lu egbo ni e legba, ọọ we, “A ri esọ shi mhe eke, ni a mhue ilisingme. ¹¹ Ọa khi emini ogbo o rote unu le tiemhi elemhi e roli e khi oni ọa pfuase, ama emini e te ọli unu ya fie e ri ogbo khi oni ọa pfuase.”

¹² Igho eniye odukhokho eyoli e bhale deba li e mhila li, ee ọli, “U li lese khi ingmemhi ni u ngme amo khi, o ri elemhi e bi egbo iFarisi?”

* 15:4 Li ze Okiali 20.12; 21.17; iLev 20.9; iDeut 5.16 † 15:9 Li ze Aza 29.13

13 IJesu oḡ wẹ, “Qara ni Itamhe na iloghie oḡ da rọ kọ ne, a ya vu oḡi eke-a.” 14 A khi ze ni ingme oyewẹ o nase ẹ udu. Ezalo ni eri ezalo ẹ kia e khi. Ini ozalo o mu ozalo onabi loḡi obọ rọ oḡ kia, eri wewẹ awa e ga de ya pfilo atekẹ.‡

15 IPita oḡ iJesu, “Gueye anye abi oni okhe irọkhokho ena e ngme.”

16 IJesu oḡ wẹ “Aa kie lese emini mhia ngme?” 17 A lese khi emini o da te unu ya tiemhi elemhi khi eri a ne oḡi ẹ kua? 18 Ama emini o da te unu lasese ne, elemhi udu o te lasese. Ena e khi emini e doḡe ri oḡbo o khi oni oḡa pfuase. § 19 Irari khi elemhi udu isamhi ebe e te ẹ lasese. Usamhi abi a lie gbe ugbeli, ali abi a lie kia okia, abi lie do ighiatọ ni a rọ na eta ali iku itsebọ ali iyese oḡbo-a, ali ni a rọ o pfi otselẹ eḡbhue.* 20 Emhi enana e ri oḡbo o khi oni oḡa pfuase. Ama ini oḡbo o le eminale ni oḡa rọ kpe abọ, oḡa ri oḡbo khi oni oḡa pfuase.

Irudunga oyi oḡpotso ongi iKena
(iMak 7.24-30)

21 IJesu o te aḡho vu, o bhale eke iTai ali iSidoni. 22 Oḡpotso ongi iKena ni o la ukiekie eke oḡho o bhale deba iJesu o lema li, oḡ li, “Onomhue Omi iDefidi kpekpe mholi ilelemhi na mhe. Omimhe ni omueshi o mhue ayemhe okphaghie. Oo ze mu oḡi gba memena.”

23 Ama iJesu oḡa sọ oḡi o. Eniye odukhokho eyi iJesu, ẹ iJesu o khu oni oḡpotso khi oḡ kpe okeke deba ewe.

24 IJesu oḡ wẹ, “Isumha eyi iZireni ni e waa, a ghie mhe ghi tse.”

25 Oni oḡpotso o suo ona, o bhale ya de wugha odalo oyi iJesu, oḡ li, “Onomhue kpekpe kpaghie mhe obọ.”

26 IJesu oḡ li, “Oa ti ni a rue eminale oyi eniye pfi ghi ewa.”

27 Oni oḡpotso oḡ, “Igho lo gueguegue, Onomhue. Ama ewa ee le eminale ni o rọte ukhomhi itebu oyi oni o mholi wẹ de kua eke.”

28 IJesu oḡ oni oḡpotso, “Egbegbo u mhue irudunga, a ya ri emini u nono ne.” Aḡhoḡho omi oḡi o ze.

29 IJesu o te aḡho vu, o rọte oke oniemhi iGalili le. O nga ukhomhi ute ya shito.

30 Ebubu eḡbo e bhale deba li aḡho, e tsua eḡbo ni e guoḡho awe-a, ali eni e ze alo ali eni e le esọ, ali eni e ki shi, ali ingmenu ali ebubu eḡbo ni e mhue ighuamhi ododa bhale ya shi ufuẹge oyi iJesu. O ri wewẹ nya ze. 31 Abọ e sha eḡbo abi e rọ me khi ingmenu ee ngme, eḡbo ni e guoḡho a, e vule kia, eni e ze alo e me eke, igho, ee kueghie Eshineḡba oyi iZireni.

IJesu o ri eminale na eḡbo agbele ene le
(iMak 8.1-10)

32 IJesu o lu eniye odukhokho eyoli, oḡo wẹ,

‡ 15:14 Li ze iLuk 6.39 § 15:18 Li ze iMat 12.34 * 15:19 Li ze iGal 5.19-21; 1 iKori 6.9-10; iRom 14.14

“Elemhi ẹgbọ ena e ga lala mhe irari khi ẹle-esẹ na ni e te nu mhe la akana. Ẹa me eminale le. Mhi aa nono ni mhi gueye we e ri elemhi ofue ke je, ini ubi o khi rue we shi ode.”

³³ Eniye odukhokho eyoli e mhila li, “Obo a te ya me eminale ni ebubu ẹgbọ ena e ya le ifu oyemhi ni awa la ena?”

³⁴ Ijesu o mhila we, “Ibulẹdi ingme a mhọli shi agho?”

E ọli “Iruli ishilua ali ikuku ifele.”

³⁵ Igho ijesu o o eni ẹgbọ e shito ekekhe. ³⁶ Igho o rue eni ibulẹdi egho ali eni ifele o kphemhi na Eshinegba shi o. O khi we a, o rewe na eniye odukhokho eyoli e kemhi we na eni ẹgbọ. ³⁷ Ogbokpa o le, o khue. Eniye odukhokho eyoli e sanọ eni e le kpole shi ighughu ishilua e vo tsuulu. ³⁸ Emose agbele ene 4,000 e le eni eminale. Ini ogbọ o leli ikpotso ali eniye ma o. ³⁹ Ijesu o vese eni ebubu ẹgbọ kua se, o lo oko-okẹ oniemi je ukiẹkiẹ eke iMagidaleni.

16

E mhila ijesu o ri ojele khase ewe

(iMak 8.11-13; iLuk 12.54-56)

¹ Ẹgbọ iFarisi ali iSadusi eghuo e bhale deba ijesu e ya mu ọli fe. E mhila li o ri ojele ni o te iloghie bhale khase we.* ² Ijesu o o we, “Ini ogbomhi o o mu eke, a

guele khi, ‘Ogbe-namo o ma ti irari khi idane o yile-a.’ ³ Eje uzogbe, a gule khi, ‘Ame o ya rue amo irari khi idane o o yile, o gbo bishi-a.’ A guẹ bino irarogbe gule abi ogbe o ya li, ama aa dobe e gule emini eghẹghẹ ni a la memena o ngme. ⁴ Eje ẹgbọ ebe na agbhotu ona ni aa ri igesikia ga Eshinegba! A mhila mhe ojele? Aa ya ri okhoghuo khase e, se ni onayi ifona omekegule.”†

Igho ijesu o pfi we shi agho vu.

Oyese oyi ẹgbọ iFarisi ali iSadusi
(iMak 8.14-21)

⁵ Abi eniye odukhokho eyoli e ro da oni okẹ oniemi ni o khi shi je egele ukiẹkiẹ obini o kpole se, e sato khi wewe ẹa yelele tsua ibulẹdi. ⁶ Ijesu o o we a mhuẹ egbhe e shi angeli oyi ẹgbọ iFarisi ali iSadusi ni o li abi afuma oyi oyese.‡

⁷ Eni eniye odukhokho e nu egbewe ngme ọli khi itobo khi wewe ẹa tsua ibulẹdi bhale ijesu o ro ngme ona.

⁸ Ijesu o suo emini e ngme, o o we, “Eni ẹa mhọli irudunga ena, elo o ze ni a ro gue ezo eminale? ⁹ Aa kie lese ingme? Aa sato abi mhi ro kemhi ibulẹdi ishe na ẹgbọ agbele ishe, ighughu ingme a sanọ eni e le kpole vo?§ ¹⁰ Ali ibulẹdi ishilua ni mhi ro na ẹgbọ agbele ene le, ighughu ingme a sanọ eni e le kpole vo?¶ ¹¹ Elo o ze khi aa kie

* 16:1 Li ze iMat 12.38; iLuk 11.16 † 16:4 Li ze iMat 12.39; iLuk 11.29 ‡ 16:6

Li ze iLuk 12.1 § 16:9 Li ze iMat 14.17-21 ¶ 16:10 Li ze iMat 15.34-38

leşe khi ọa khi ingme ibuledi mhi nu ẹ gue? Ama, mhiẹ a mu egbe ẹ shi oyese oyi ẹgbọ iFarisi ali iSadusi ni o li abi ifuma.”¹² Lọli eniye odukhokho eyọli e rọ tigbe leşe khi, ọa khi ingme ifuma ni a rọ nye ibuledi ọ nu wẹ ngme ẹ shi, ama ingme osẹşẹ ẹgbhọli oyi ẹgbọ iFarisi ali iSadusi ọọ ngme.

IPita ọ guele ọni iJesu ọ khi
(iMak 8.27-30; iLuk 9.18-21)

¹³ Abi iJesu ọ rọ bhale eke iSizeria iFilipi, ọ mhila eniye odukhokho eyọli, ọọ wẹ, “Oghuo ẹgbọ e famhi ẹ liẹ khi Omi Ogbọ ọ khi?”

¹⁴ Eẹ iJesu, “Eri ẹgbọ eghuo ẹ khi iJoni Ọni ọọ batazi ẹgbọ u khi, eghuo ẹ lu ẹ, Elaja, eghuo ọ ẹ khi, iJeremaya u khi, eghuo ẹ khi, ọọghuo emekeguele u khi.”[†]

¹⁵ IJesu ọọ wẹ, “Eẹ oye ẹ, ọghuo ẹ khi mhi khi?”

¹⁶ ISamọ iPita ọ rọ ọli, “Yeye u khi ọni iKirisiti Omi Eshinegba ni ọ la ọ.”[‡]

¹⁷ IJesu ọọ li, “Oni a khi vọşe na u khi, iSamọ omi iJona. Ọa khi ọgbọ ọ ri igesikia ona khase ẹ, obọ oyi Itamhe na iloghie o te bhale. ¹⁸ Mhi gueye, yeye iPita, (ni u khi ẹche). Oni ungmehi ni u ngme ena mhi ya ma Igbaa oyemhe ni e mie mhe suo nga, ekpabọ oyi eghuli ọa dobe ya mu ọli ọ le. ¹⁹ Mhi ya rue okpe oyi eghiele oyi Eshinegba ne, emiemini u waa

da lama shi elemhi agbo ona ne, Eshinegba ọa ya li lama shi ọ obini iloghie, emini u da lama shi elemhi agbo ona ne, ọ ya lama shi ọ obini iloghie.”[§]

²⁰ IJesu ọ gueye eniye odukhokho eyọli e khi gueye ẹgbọ khi lọli khi ọni iKirisiti.

IJesu ọ gue ingme eghuli oyọli le shi eke

(iMak 8.31--9.1; iLuk 9.22-27)

²¹ Rọte ẹghẹghẹ aghọ vu iJesu ọ te gueye eniye odukhokho eyọli, ọọ, liẹ, “Mhi mema ya je eke iJerusalemu ni mhi la ya me osoli ebubu abọ eyi eni egbhali ali ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali esese Ishi eyi iMosisi. A mema ya gbe mhe-a, ama ele nuzi-esẹ a ya guise mhe le bhale agbo.”

²² Ighọ iPita ọ lu ọli fiẹ je olase ọ liẹ ọli ọ khi ke gbo ngme ghọ, “Eshinegba ọ bighi ọli ku a, oghọ ọa ya tse shi ẹ egbe!”

²³ IJesu ọ mu egbe pfi ọọ iPita, “Vu mhe ana, ọkphaghie! Ozuode u khi shi mhe ọ, irari khi waa ya sa isamhi ni e rọte obọ oyi Eshinegba bhale, ama usamhi oyi agbo.”

²⁴ Ighọ iJesu ọ gueye eniye odukhokho eyọli, ọọ wẹ, “Ini ọgbọ ọ da nono ni lọli deba mhe ne ọ mema ya kie egbọli ọ tsua apfida oyọli ọọ deba mhe.* ²⁵ Irari khi ọgbọ ni ọ da dua ni lọli tsumhi

[†] 16:14 Li ze iMat 14.1-2; iMak 6.14-15; iLuk 9.7-8 [‡] 16:16 Li ze iJon 6.68-69

[§] 16:19 Li ze iMat 18.18; iJon 20.23

* 16:24 Li ze iMat 10.38; iLuk 14.27

ayemhẹ oyọli ne, agbọ onabi oyi Eshinegba o ya de ọli obọ-a, ama ọgbọ ni ọ da ri itobọ oyemhẹ rue ayemhẹ oyọli pfi-a ne, ọ ya tsumhi ọli.† ²⁶ Ighe eleli ni ọgbọ ọ ya mẹ ini ọ le ugu agbọ ona nya, ni ayemhẹ oyọli o rọ de ọli obọ-a? Abi khi elọ ọgbọ ọ doḅe rọ ya fali ota rọ to ayemhẹ oyọli. ²⁷ Irari khi Omi Ọgbọ ọ ya bhale elemhi ufumhi oyi Eshinegba lọli ali igeni eyọli, eghẹghẹ aghọ ọ ya ri eleli na ọgbọgbọ abi ọ li gbe.‡ ²⁸ Mhi gueye ẹ khi ẹgbọ eghuo e la ana memena ni ẹa ya ghu ne, ni e rọ ya mẹ khi Omi Ọgbọ ọọ bhale abi oghie.”

17

Imamachi oyi iJesus

(iMak 9.2-13; iLuk 9.28-36)

¹ Ogbẹle-esesa o doḅe se, iJesus ọ rue iPita ali iJemhisi ali iJoni ikhi inyoghuo iJemhisi, weweghuo kpe e ya nga ukhomhi ute ni o yagha. ² Ọ la aghọ mu mela-a ukpeloewẹ. Alo eyọli e gẹ abi ovọ, itsua ni ọ sọ e gẹ abi ákpá. ³ O li dẹnẹ, ghe khẹ, e mẹ khi iMosisi ali Elaja khi e nu iJesus ẹ ngme.

⁴ Ighọ iPita ọọ iJesus, “Ọnọmhuẹ, o ma guẹ ti khi anye la ana! Ini o ghọle ẹ, mhi ya tọ okhọlo esẹ, oghuo ọ o khi o yẹ, olese ọ o khi oyi iMosisi, onokpọle o khi oyi Elaja.”

⁵ Abi ọ kie li ngme, ighọ otughunu ni o gẹ nyanyanya

o bhale ya khukhu wẹ-a. E suọ khi uruli o rọte oni otughunu liẹ, “Omimhẹ ni mhi nono ingme oyọli na, ni ọ ri egbe ẹ mu mhẹ. A suọ emini ọ gueye ẹ.”*†

⁶ Abi eni eniye odukhokho e rọ suọ ona, e de yeshi ta alo rughu, ulishi oo mu wẹ. ⁷ Ighọ iJesus ọ bhale ya ri obọ ti wẹ, ọọ wẹ, “A vule, a khi ke zẹ ni ulishi o mu ẹ.” ⁸ Abi e ke rọ yase alo eke, ẹa ke mẹ ọgbọkhoghuo aghọ sẹ ni iJesus lọlighuo kpe.

⁹ Abi e rọ tiemhi oni ute le, iJesus ọ tse agua yẹ wẹ, ọọ. “A khi gueye ọgbọkhoghuo emini a mẹ, ini aa li rọte eghuli guise Omi Ọgbọ le.”

¹⁰ Eni eniye odukhokho eyọli e mhila li, ẹẹ, “Elọ o zẹ khi esese Ishi eyi iMosisi ẹ liẹ khi Elaja ọ mema kpe ya bhale?”‡

¹¹ IJesus ọọ wẹ, “Elaja ọ mema kpe ya te ode bhale ya mu egbe emhikpa shi eke. ¹² Ama mhi gue ẹ yẹ ẹ khi Elaja ọ she bhale ama ẹgbọ ẹa lama khi lọli ọ khi, e li ọli abi o ghọle wẹ. Ighọ e ya li na Omi Ọgbọ osoli.”§ ¹³ Ighọ eniye odukhokho eyọli e tigbe lese khi ingme oyi iJoni Ọni ọọ batazi ẹgbọ ọọ ngme.

IJesus ọ ri omọ ze

(iMak 9.14-29; iLuk 9.37-43a)

¹⁴ Abi e rọ nyene egbe bhale deba eni ebubu ẹgbọ,

† 16:25 Li zẹ iMat 10.39; iLuk 17.33; iJon 12.25 ‡ 16:27 Li zẹ iMat 25.31; Iwolo

62.12; iRom 2.6 * 17:5 Li zẹ Igbae 22.2; iDeut 18.15; Iwolo 2.7; Aza 42.1; iMat 3.17; 12.18; iMak 1.11; iLuk 3.22 † 17:5 Li zẹ 2 iPit 1.17-18 ‡ 17:10 Li zẹ iMala

4.5 § 17:12 Li zẹ iMat 11.14

omose oghuo o bhale ya wugha odalo oyi iJesu. ¹⁵ Oo, “Onomhue, kpekpe le elemhi omi mhe ni o mhue ughuamhi ni o mu ogbo pfi gbe. O ma nase oli gba. Isheghuo o mu oli e pfilo erali, isheghuo o de pfilo okẹ. ¹⁶ Eri mhi rue oli ghi eniye odukhokho eye, ẹa dobe roli ze.”

¹⁷ IJesu oo, “Ashi mhi beshi ri abo mu udu na e ya ramhi, ee egbo ni ẹa mhue irudunga ali iwali egbo, ele ingme mhi ke beshi ri abo mu udu na e ya ramhi? A rue oni omọ ghi mhe ana.” ¹⁸ Igho iJesu o mhese na oni ayemhe okphaghiẹ ogho, o te oli egbe fiẹ ya lase, oni omọ o ze aghoagho.

¹⁹ Igho eniye odukhokho e bhale deba iJesu abi o ro kpe lolighuo le, e mhila li, ee oli. “Elọ o fe ze khi anye ẹa dobe khu oni ayemhe okphaghiẹ ya lase?”

²⁰ IJesu oo we, “Itobo khi irudunga oye e oo she lo. Mhi gueye e khi ini a mhue irudunga ni o she abi ukpamhi ọara imositadi, a ya dobe gueye ute ona, ee oli, ‘Vu ana lasele je oobo.’ O ligho ne abi u ngme. Aa me emini ọa ya ze e ke li.” ²¹ [Ama ode ni a te dobe khu ayemhe obe onana fiẹ lase khi, ode iromhi isoso ali azumhi ipfipfi.]*

IJesu o gbo gue ingme

eghuli oyoli le shi eke
(iMak 9.30-32; iLuk 9.43b-45)

²² Abi eniye odukhokho eyoli e ro bhale iGalili, iJesu oo we, “Egheghe o she ramhi ni a ro ya ri Omi Ogbo na egbo de. ²³ E ya gbe oli-a, ama elenuzi-ese a ya guise oli le bhale agbo.” Oni ungmehi o ri egbe pfo we-a.

E mhila iJesu oga oyi Owa ugamhi

²⁴ Abi iJesu ali eniye odukhokho eyoli e ro nyene egbe jele iKapanomu, emionoga na Owa oyi Eshinegba e bhale deba iPita, e mhila li, “Oseşe oye e o li fe ze oga oyi Owa oyi Eshinegba?”†

²⁵ iPita oo we, “Ee.”

Abi iPita o ro lo elemhi owa le ya mhila iJesu, iJesu o kpe ngme. Oo, “ISamọ, eghuo u fe sa khi enighie ena agbo ona e famhie mie oga? Emo-ekẹ abi epfese?”

²⁶ iPita oo, “Epfese.”

IJesu o li, “O ti sho! Ogho o rokhase khi omọ eke ọa khi oni oo ze oga.” ²⁷ “Ama ini awa khi lue na we, je okẹ ya pfi ugba oye pfilo. Afẹle ni u tode ya mu, khueghie oli unu-a, u ya me oli ukpagho unu rue. Rue oli ni u roli ya ze oni oga oyemhe ali oye.”

18

Oghuo o fune shi Eghiele oyi Eshinegba

(iMak 9.33-37; iLuk 9.46-48)

* **17:21** Li ze iMat 21.21; iMak 11.23; 1 iKori 13.2 † **17:24** Li ze Okiali 30.13; 38.26 * **18:1** Li ze iLuk 22.24

1 Eghēghe agho, eni eniye odukhokho e bhale deba iJesu, e mhila li, “Oghuo o fe fune shi Eghiele oyi Eshinegba?”* 2 Igho iJesu o lu ukuku omo bhale migha we odalo. 3 Oo we, “Abi o li mhi li gue oli e ye e, khi, ini aa li mu pfi ni a li abi ikuku eniye, aa ya lo Eghiele oyi Eshinegba.† 4 Ogbō ni o ga fune shi Eghiele oyi Eshinegba khi, oni o ri egboli tiemhile abi ukuku omo onana.

5 “Onini o da ri irari eva oyemhe mie omo onana ne, mhemhe o mie. 6 Ama ini ogbokhoghuo o yese enana ni e mie mhe suo pfido, ini a bie mu iko zu ogbō oghoghō uruli tsua pfilo elemhi okē oniēmhi, o ti ne.

7 “O maa kholo mu egbo ni e yese egbo o lamhe. Ogbō o dobe ya na pfue imufe oyi olamhe. Ama o ma kholo egbo ni e ze khi a me eni imufe eghoghō egbe. 8 Ini obo oye, okekhi owe oye, o ze ni u lamhe, khi oli pfi-a. Irari khi o ti ne ini ogbō o khi okhomhi ya lo agbo na agboagbo, ni abo ali awe e gba pfo nali ya lo owa ere.‡ 9 Ini o khia khi eloe oye o ze e lamhe, vuonyo li pfi. O ti ne u ri ukpeloe oghuo ya lo iloghie, ni alo e ro gba ne, pfi e ya lo ilimhi iriere.§

*Okhe irokhokho oyi os-
umha ni o wa
(iLuk 15.3-7)*

10 “A khi ze ni a ri eloe gbe eni ea mu eloe enana, irari khi eri igeni eyewe na iloghie e migha odalo oyi Itamhe eghēghekpa. 11 [Eri mhemhe Omi Ogbō mhi bhale ya tsumhi eni e wa-a.]

12 “Se a sa shi o? Ini ogbō o mhue isumha egbhuēshe ni oghuo o, o ro wa-a. Oa khi eri o ya ze oghuo oa la egbhuēshe egho obo, o ya nono oghuo ni o wa a egho? 13 Ini o me oli, mhi gue e ye e khi egbe e ya mu oli shi oghuo ogho dose oghuo oa la egbhuēshe enekpole ni ea waa. 14 Igho Ita e na iloghie oa li nono eni ea mu eloe enana ni e wa-a.

Inyoghuo e ni o pfido ne

15 “Ini inyoghuo e o lue ne, le deba li ka gueye oli emini o li. Ama ze ni o khi yeye ali lolighuo kpe. Ini o ri esō shi e eke, u she gbo sheshe oli shi ode.* 16 Ama ini oa ri esō shi e eke, lu ogbō oghuo abi ava elese, eghēghe agho ni e khi otsele abi Ebe-no-pfuase o ngme.† 17 Ini oa ri esō shi e o, le ya gue eni ingme nya ye ena igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo. Ini oa gbo da ri esō shi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo o ne, a ti kia nali. A rue oli shi ogbō ni oa miesuo ali omionoga ogbō okholo.

18 “Abi o li mhi li gue oli e ye e khi emiemini aa da lama shi oni agbo ona ne, aa ya li lama shi o na e obini iloghie. Ali

† 18:3 Li ze iMak 10.15; iLuk 18.17; 1 iPit 2.2 ‡ 18:8 Li ze iMat 5.30 § 18:9 Li ze iMat 5.29 * 18:15 Li ze iLuk 17.3 † 18:16 Li ze iDeut 19.15 ‡ 18:18 Li ze iMat 16.19; iJon 20.23

khi emiemini a da lama shi agbọ ona ne, a ya lama shi ọ na ẹ obini iloghie.‡

19 “Mhi gbo gueye ẹ khi ini ẹ ọtuava a da lama shi emhikhoghuo agbọ ona ni a rọ sọ iromhi shi ọ ne, Itamhe ni ọ la iloghie ọ ya riẹ ọli na ẹ. 20 Irari khi asha ni ẹgbọ ava o khi aase ẹ da lona kugbe irari eva oyemhe ne, mhi nu we la agho.”

Okhe irokhokho oni ọa ya gbe kua na ogho

21 IPita ọ bhale deba iJesu, ọ mhila li, “Iti-ingme inyoghuo-mhe ọ fe ya lue na mhe ramhi ni mhi rọ ya gbe kua nali? Iti ishilua?”

22 IJesu ọọ li, “Iiye, ọa khi iti ishilua tse, ama iti egbhuse ali igbe asha ishilua. S* ”

23 “Irari khi eri Eghiele oyi Eshinegba o li abi oghie oghuo ni ọọ eni ẹ ga eyoli e bhale ya rokhase lue abi e li gbe akanya. 24 Abi ọ rọ gho bino na we abi e li gbe na li, a rue omose oghuo ni ọ lo ọli ẹkpa idududu bhale. 25 Abi oni omose ọa rọ dobe fali eni ikpagho, oni oghie ọọ e mu ọli ali ughue ọli ali imi ọli ya de ni ọ rọ fali eni ota.

26 “Oni ọọ ga ogho ọ de ya wugha odalo oyi oni oghie, ọọ li, ‘Kpekpe, rabomudu na mhe, mhi ya fali ẹ eni ikpagho nya.’

27 Igho oni oghie ọ ya mhue isomhelemhi na li, ọ gbe eni ota kua na li, ọ ze ọli vu.

28 “Ama abi oni ọọ ga ọ rọ fie lase, ọ me oni ọọ ga nabi lo li ni ọ lo ọli ikuku ikpagho. Igho, ọ

khi awulu shi ọli uruli, ọọ li, ‘Fali mhe ota ni u lo mhe!’

29 “Onuzava oyoli ogho, ọ de ya wugha, ọọ lema li, ọọ li, ‘Kpekpe rabomudu na mhe, mhi ya fali ẹ.’

30 “Ama ọa lama na li. Ọọ a mu ọli ya shi owa ighumha ya ramhi ni ọ rọ ya fali eni ota.

31 Abi eni ẹ ga enekpole e rọ me emini ọli, elemhi ee bi we. E le ya gue eni ingme nya ye oni oghie ogho.

32 “Igho oni oghie ọ ghie ya lu oni ọọ ga ogho, ọọ li, ‘Ye ẹ oni ọọ ga ọna okholo ọna, mhemhe mhi gbe ikpokpomhi ikpagho ni u lo mhe kua ne irari khi u lema mhe, 33 waa khi oni ọ kha li mhue isomhelemhi na onuzi-ava oye abi mhi mhue isomhelemhi ne?’ 34 Igho elemhi e bi oni oghie, ọ mu ọli ya shi owa ighumha ni a nali osue ya ramhi ni ọ rọ ya fali eni ota ni o lo nya.

35 “Ina Itamhe na iloghie ọ li ya li ẹ ini aa rote ekelemhi udu gbekua na inyoghuo ẹ.”

19

Ipfa-ughue-a
(iMak 10.1-12)

1 Abi iJesu ọ rọ ngme se, ọ te eke iGalili vu je eke iJudia ukiẹkiẹ okẹ iJodani, 2 Ebu bu ẹgbọ ẹ ve deba li. Ọ rewe la agho ze.

3 Egbọ iFarisi eghuo e bhale ya mu ọli fe ni e ba me asha mu ingme ma li obọ. E mhila li, “Ushi oyawa o fe lama shi ọ

omose o ri itobo emhikhoghuo khu ughue oli?"

4 Ijesu o mhila we, "Aa ze abi Ebe-no-pfuase o ngme khi eri Eshinegba ni o ma egbo te igbaekele, o ma egbo omose ali okpotso?"^{*} 5 Eshinegba o gbolo e, 'Itobo ona omose o ya ze itali ali inyoli obo, o to ma ughue-oli o, wewe ava e mele ogbo oghuo-a.' 6 Egheghe agho ea ke khi ava ama oghuo. Itobo ona, emini Eshinegba o she to ma, ogbo khi vase oli-a."[†]

7 Eni egbo iFarisi e mhila ijesu, "Elo o ze khi Ushi oyi iMosisi o lama ogbo o nya ebe ipfa-ughue-a mholi ughue oli obo, o khu oli?"[‡]

8 Ijesu oo we, "Itobo khi aa gbe udu o ze ni Ushi oyi iMosisi o ro lama li na e, ama oa kpe te igbaekele ligho. 9 Mhi gueye e khi onini o khu ughue oli ni oa ro khi itobo okia, ni o ro ya rue okpotso olese ne, o she kia okia."[§]

10 Eniye odukhokho eyi ijesu ee, ini o khia khi ina o bie khi iteva omose ali ughue oli, o bie ti ne ogbo khi rue okpotso shi.

11 Ijesu oo we, "Oa khi ogbokpa oni osese ona o go lu, se ni eni Eshinegba o ri oni afu na e khi rue okpotso. 12 Irari khi emhi ebubu ee ze khi ebubu egbo ea ya rue okpotso, eghuo, itobo khi igho Eshinegba o ma we, eghuo, itobo khi egbo e re we khi igho, elese e ri egbewe

mele owali-a ni e me asha ga Eshinegba egbegbo. Ogbo ni o dobe ya ri egbe mie oni osese, o ri egbe mie."

Ijesu o lema na eniye enikeke
(iMak 10.13-16; iLuk 18.15-17)

13 Egheghe agho, egbo eghuo e woloo eniye enikeke bhale ghi ijesu ini o ri obo nga we ukhomhi, ni o so iromhi na we. Ama eniye odukhokho eyoli ee khu we, e ti je ukhokho.

14 Ijesu oo we "A ze ni ikuku eniye e bhale deba mhe, a khi ke khu we irari khi wewe enana e mholi agbo oyi Eshinegba." 15 O ri obo nga we ukhomhi se, o rote agho vu.

Ozeo ni lolo pfue
(iMak 10.17-31; iLuk 18.18-30)

16 Ozeo oghuo o bhale ya mhila ijesu, oo, "Osese onete, elo mhi fe ya li ni mhi ro ya mholi agbo onabi oyi Eshinegba?"

17 Ijesu oo li, "Elo o ze ni u ro o lu mhe onete? Eshinegba lueghuo kpe o lese ti. Ini u wa nono ni u mholi agbo onabi oyoli, ri ishi eyoli gbe akanya."

18 O mhila ijesu, "Ishi eneghuo o?"^{*}

Ijesu oo li, "Khi gbe ugbeli, khi kia okia, khi do ughiatoo, khi pfi otselae egbhue mu ogbo.

19 Mu ekpe na ite ali inye, gbo ze ni, u nono ingme oyi

* 19:4 Li ze Igbae 1.27; 5.2 † 19:6 Li ze Igbae 2.24 ‡ 19:7 Li ze iDeut 24.1-4; iMat 5.31 § 19:9 Li ze iMat 5.32; 1 iQori 7.10,11 * 19:18 Li ze Okiali 20.13-16; iDeut 5.17-20

onuzava oye abi u li nono egbe e.' "†

²⁰ Oni ozeo o o iJesu, "Te eke vu mhi te ri eni u ga ngme ena nya a gbe akanya, onoghuo o ke kpọ mhe le?"

²¹ IJesu o o li, "Ini u wa nono ni u gba pfo, le ya ri itsua ni u mhọli nya de u kemhi eni ikpagho na egbo ni ea mhọli, ni u mhọli epfue shi obini iloghie. U tigbe bhale ke ya deba mhe kia."

²² Abi oni ozeo o ro suo ona, egbe e pfo li-a itobo khi o o pfue gba.

²³ IJesu o o eniye odukhokho eyoli, "Mhi gue oli e ye e khi, o ma munu ni egbo ni e pfue e ze ni Eshinegba o mheshe na we. ²⁴ Mhi gbo gueye e khi, ni ogbo ni o pfue o ro lo eghiele oyi Eshinegba, o ya munu dose, ni ogbo ke dua ni lolu ri akphere rote ese asuge ya fie."

²⁵ Abi eniye odukhokho eyi iJesu e ro suo ona, abo e sha we, e mhila li, "Oghuo o ke dobe ya lo Eghiele oyi Eshinegba sho?"

²⁶ IJesu o bino we, o o, "Ini a ri oyi ogbo ngme, ona o ya munu, ama obo oyi Eshinegba, emhikpa o ze oli e riele."

²⁷ IPita o mhila iJesu, o o li, "Anye ni anye ze emhikpa obo bhale deba e ena, elo anye ya me o rue?"

²⁸ IJesu o o we, "Abi o li mhi li gue oli e ye e khi ini Omi Ogbo o da shito ukpekhomhi ufumhi oyoli eghenge agbo

Onogbo, ee ogbava ni a deba mhe a ya nu mhe shito ikpekhomhi igbeva, a mheshe e na edeli igbeva eyi iZireni.‡

²⁹ Ogbo kpa ni o da ze owa oyoli obo, okekhi inyoghuo oli, ni o ze itali ali inyoli obo ali inyoghuo oli ali imioli ali epfue eyoli obo shi itobo oyemhe ne, o ya mhu e pfue eghogho asha egbhueshe, o gbo mhu e agbo onabi oyi Eshinegba. ³⁰ Ama egbo eghuo ni e ralo e ya kpukhokho eni e kpe ukhokho, e ya ralo."§

20

Okhe irokhokho oyi eg-bikanya na elemhi ogba ipfonu

¹ "Eri Eghiele oyi Eshinegba o li abi omose oghuo ni o fie lase ya wolọ egbo eluzogbe je ogba ipfonu oyoli ya gbe akanya. ² O lama khi lolu ya fali ogbo ogbo ingme ni a mie ogbele. O rewe je ogba era ipfonu oyoli ya gbe akanya.

³ "Elemhi agogo itili eluzogbe, o fie lasele, o me khi emose eghuo e migha elemhi oki ni ea mhu e oni ee gbe. ⁴ O o we, 'A je ogba era ipfonu oyemhe ya gbe akanya khi mhi ya fali e emini o ti.' ⁵ Igho e vu.

"Elemhi agogo igbeva ele oghuota ali agogo ese ele ogbomhi, o gbo ligho ya wolọ emose elese. ⁶ Agogo ishe o she ramhi, o gbo bhale ya e emose elese ni ea li gbe okhoghuo. O mhila we, o we,

† 19:19 Li ze Okiali 20.12; iDeut 5.16; iLev 19.18 ‡ 19:28 Li ze iMat 25.31; iLuk

22.30 § 19:30 Li ze iMat 20.16; iLuk 13.30

‘Elo o ze ni a ro migha ana amo kpa pfuse eghēghē-a, ni aa ro gbe okhōghuo?’

7 “E ọli, ‘Irari khi oḡbōkhōghuo ọa lu anye shi akanya lo.’

“Oo we, ‘A je ogba ipfonu oyemhe ya gbe akanya.’

8 “Oḡbōmhi o ke mu eke, oni o mhuē ogba oḡho, o lu oni o ri eḡbo e gbe akanya na li, oo, ‘Lu eni e gbe akanya ni u fali oḡbōḡbo ota. O kpe rote eḡbo ni e kpe ukhokho bhale fali ota ya ramhi eni e kpe bhale.’* ”

9 “O fali eḡbo ni e te agogo ishe eḡbōmhi gba akanya le ukpaghūo. 10 Abi eni e te odode gba akanya le e ro bhale ya mie ifata, e dabi khi ikpaghō eyewe e ya bu dose eni e kpe ukhokho bhale oni akanya. Ama a ga fali we abizize. 11 E mie ifata se, ee wolo oni o mhuē ishemhi. 12 E ọli, ‘Emose ena ni a kpukhokho mie, iwakati oghuo e lese gbe akanya, ama rote ele uzogbe fiefie anye te ri ukhomhi shi ovo ya ramhi oḡbōmhi. Ama u ya fali anye abizize!’

13 “Omhuē-ishiemi o ro otuoghūo elemhi we, ‘Omue, mhi aa liele. Oa khi ukpaghūo-ghuo a lama na mhe shi akanya oḡbele? 14 A mo ikpaghō eye e ni a ke je apfe. Onoghūo o de e shi o ini mhi fali omose ni mhi kpukhokho mie abi mhi fali e. 15 Abi khi mhia doḡe ya li ikpaghō eyemhe abi o ḡhole

mhe? Eri a ke kpe ofuma irari khi mhi da khi oḡbo ni o somhopfa?’

16 “Ama eḡbo eghuo ni e ralo e ya kpukhokho eni e kpe ukhokho e ya ralo.”†

Ijesu o gbo gue ingme eghuli oyoli le shi eke
(iMak 10.32-34; iLuk 18.31-34)

17 Abi ijesu o ro o nga iJerusalemu, o lu eniye odukhokho eyoli je asheghuo ya gueye, oo we. 18 “IJerusalemu ni awa je ena, a ya la oobō ri Omi Oḡbo na ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali esese Ishi eyi iMosisi de, agho e la ya pfa ezō igbe-a mu ọli. 19 E tigbe rue ọli na eḡbo iḡeta, e roli li egia, e gbe ọli ite, e ta li ma apfida, ama elenuzi-ese, a guise ọli le bhale aḡbo.”

Emini ughue iZebedi oo ijesu o rieḡe na luē

(iMak 10.35-45)

20 Igho ughue iZebedi o rue imi ọli ava bhale deba ijesu, o wugha li odalo, oo li o kpekpe o somhi luē opfa.

21 Ijesu o mhila li, “Elo wa nono.”

Oo li, “Lama na mhe khi imimhe aava ena, khi oghuo o kha shito e obo ita, onokpole o shito e oḡobo eghiele oye.”

22 Ijesu oo we, “Aa lese emini a mhila. A ya doḡe da uko osoli ni mhi ya da?”

E ọli, “Anye ya doḡe.”

23 Ijesu oo, “A rote uko ni mhi te da ya da, ama, oa khi mhemhe mhi ya ze oni o ya

* 20:8 Li ze iLev 19.13; iDeut 24.15 † 20:16 Li ze iMat 19.30; iMak 10.31; iLuk 13.30

shito mhe obo ita ali ogobo. Eni Ita o riele we shi na e mholi we.”

24 Abi eniye odukhokho ogbe enekpole e ro suo, e pfaa na ogbo ali inyoghuo egho. 25 Igho iJesu o lu we tigbili, oo we, “A lese khi ighie eyi egbo iJeta eri ee jili egbo eyewe. Eni e kpeda e ri omhese ri itoto e sha we ma. 26 Ama, oa khi igho iteva oye e. Oni o da nono ni loli fu ne, o khi oni oo ga enekpole.‡ 27 Ini ongee oo nono ni loli khi onodode, o mele oni oo ga oyi enekpole a. § 28 Ezeze abi Omi Ogbo, oa li bhale ni a ke ga li, ama o bhale ni o ro ga egbo ali ni o gbo ri agbo oyoli mie ebubu pfuese.”

Ijesu o ri ezalo aava ze
(iMak 10.46-52; iLuk 18.35-43)

29 Ijesu ali eniye odukhokho eyoli e rote iJeriko vu, ebubu egbo e ve deba li. 30 Emose ezalo aava e shito epfe-ode. Abi e suo khi iJesu o rote agho dose. E tsese, e lie. “Onomhue, Omi iDefidi, le elemhi anye.”

31 Oni ebubu egbo e dese we, e khukhu unu, ama e kiele tseşe leghe, e lie, “Onomhue, Omi iDefidi kpekpe le elemhi anye.”

32 Igho iJesu o migha, o lu we, oo we, “Elo a nono ni mhi riele na e?”

33 Ee oli. “Onomhue, kpekpe anye e nono ni u khueghie anye alo-a.”

34 Ijesu o mhue ilelemhi na we, o ri obo ti we alo, eni alo e khueghie-a, e deba li.

21

Egbo e ri ufumhi na ijesu abi o ro lo elemhi iJerusalemu
(iMak 11.1-11; iLuk 19.28-40; iJon 12.12-19)

1 Abi ijesu ali eniye odukhokho eyoli e li ti i mama iJerusalemu, e bhale ikuku eoli na lui iBetifagi ni o la Ute era Olivu. Ijesu o la agho ghie eniye odukhokho eyoli aava je eoli ni o la odalo. 2 Oo we, “A je eoli ni a fe odalo oye ena, khi a ya me akphere ali omioli. A taghie we-a, a mu we ghi mhe ana. 3 Ini ogbokhoghuo o mhila e emhikhoghhuo, a gueye oli khi Onomhue o ya rewe riele emhi, o gbo ya nyene we bhale lena.”

4 Eri a me enana ni a ro bhale ya e khi ungmehi ni emekeguele e ngme, ni e bhale ya tse. Ni oo

5 “A gueye edeli iZayo,*
‘A bino khi oghie oye e oo bhale deba e.

O mholi ikuegbe-a, o nga ozele akphere,
ikhi Omi akphere.’ ”

6 Igho eniye odukhokho eyi iJesu e ye abi o ghie we. 7 Igho e rue oni akphere ali omi oli bhale, e ban ide eyewe egbe nga li egbe, iJesu o nga li shito. 8 Ebubu egbo e gueghie itsua eyewe naghie-a shi ode, eghuo e kholo eyamhi

‡ 20:26 Li ze iLuk 22.25-26 § 20:27 Li ze iMat 23.11; iMak 9.35; iLuk 22.26

* 21:5 Li ze iZaka 9.9

naghie-a shi ode. ⁹Eni egbo ni e ralo ali eni e kpe ukhokho e tseṣe, e kuēghie ọli, e liē,

“Tsumhi anye, Tsumhi anye,

Omi iDefidi!”

“Ikhivose khi oni o ri eva oyi Onomhuae bhale.”

Ikuēghie khi oyi Eshinegba.

“Tsumhi anye.”†

¹⁰Abi iJesu o ro lo elemhi iJerusalemu, oni edeli nya o wushe-a, egbo e mhila, e liē, “Oghuo oni omose onana o fe khi?”

¹¹Eni egbo ni e nu ọli kia e gueye we, ee “Ona khi iJesu oni omekeguele onge iNazarēti na eke iGalili, ni a shobo na awa khi oo bhale, ikhi oni awa migha khe.”‡

Ijesu o lo elemhi Owa Oyi Eshinegba

(iMak 11.15-19; iLuk 19.45-48; iJon 2.13-22)

¹²Ijesu o lo elemhi Owa Oyi Eshinegba. O khu egbo ni e la elemhi ọli e du oki kua. O ghino we abo itebu ni e la ngmomhi ikpagho kua, ali ibechi oyi eni e ri inekhukhu u e de. ¹³Oo we “A she keke ọli shi Ebe-no-pfuase, ‘Owa oyemhe, owa ni a la lema o khi,’ ama a she roli mele owa oyi ighiatō-a.”§

¹⁴Ezalo ali eni e guogho awe-a e bhale deba li obini Owa Oyi Eshinegba, O rewe ze nya. ¹⁵Abi ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali esese Ishi eyi iMosisi e ro me khi iJesu oo gbe ikanya

onyaloo ododa, elemhi Owa oyi Eshinegba, ali khi eniye e la akagho tseṣe leghe kuēghie ọli, e liē, “Ikuēghie o khi oyi Omi iDefidi,” elemhi e bi we.

¹⁶Igho e mhila iJesu, e ọli “Wa a suo abi eniye ee ngme e?”

Ijesu oo, “Mhi suo.” O mhila we, “Aa kpe suo abi Ebe-no-pfuase o ngme ni o.

“‘U she ri eniye ali emofe kuēghie ikuēghie ni o gba pfo’”*

¹⁷Ijesu o te agho vu je iBetani. O gbhe agho ni ogbe o gbe.

Ijesu o ku itse na okhua-eni (iMak 11.12-14,20-24)

¹⁸Ele uzogbe abi o ke ro nyene egbe ukhokho je iJerusalemu, okiamhi o gbe ọli. ¹⁹Igho o me okhua-eni epfe ode, o le ya bino ọli, ama o a me udumhi okhoghuo ukhomhi o, se ni ebebe. Igho oo oni oara ogho “Wa gbo ya mo udumhi ghue!” Aghoagho oni oara o ku ebe-a.

²⁰Abi eni eniye odukhokho eyoli e ro me ọli, abo e sha we. E mhila li, ee. “Se o li kia khi oni okhua o ro gho nyanya ku ebe-a?”

²¹Ijesu oo we, “Mhi gueye e khi, ini a mhuē irudunga ni aa ro mhuē akhokhomhe, a ya dobe li emini mhi li oni okhua ona. Oa khi onana tse, a ya liē oni ute ona, ‘Vu ya de pfilo okē oniemi,’ oni ute o suo na e.† ²²Irari khi ini

† 21:9 Li ze Iwolo 118.25,26 ‡ 21:11 Li ze iJon 6.14; 7.40; Ika 3.22; iMak 6.15; iLuk 13.33 § 21:13 Li ze Aza 56.7; ijere 7.11 * 21:16 Li ze Iwolo 8.2 † 21:21 Li ze iMat 17.20; 1 iKori 13.2

a mhue irudunga, emiemini a so iromhi mhila a ya mholi oli.”

A mhila iJesu obini o te mholi afu

(iMak 11.27-33; iLuk 20.1-8)

²³ IJesu o lo elemhi apfe oyi Owa oyi Eshinegba le, ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni egbhali e mhila li, “Afu eyi oghuo u ro gbe ikanya enana? Oghuo o ri afu ne?”

²⁴ IJesu oo we, “Mhemhe mhi ya li mhila e ogbo oghuo, ini a da gbaghie o lia ne, mhi ya gueye e oni o ri afu ona na mhe. ²⁵ Mhie i, ibatazi ni iJoni oo batazi na egbo, oghuo o ri afu na li o ke batazi egbo? Egbo e ri oli na li abi khi Eshinegba lo?”

E nu egbewe khako, e lie, “Ini awa e khi ‘Obọ oyi Eshinegba o te bhale,’ o ya mhila awa, ‘Elo o ze ni aa ro mie oli suo?’ ²⁶ Ama ini awa e khi, ‘Obọ oyi ogbo o te bhale,’ ulishi apfowa oo mu awa, irari khi ogbokpa o lese khi omekeguele iJoni o khi.”

²⁷ Itobo igho e ke iJesu “Anye aa lese.” IJesu oo we “Mhemhe mhi aa li ya gueye e obini mhi te me afu.”

Okhe irokhokho oyi eniye aava

²⁸ “Se a me ona shi? Omose oghuo o mhue eniye emose aava. O bhale deba oni ogbhali, oo li, ‘Omọ ke le ogba ipfonu amo ni u ya gbe akanya.’

²⁹ “Oo itali, ‘Mhi a ya ye.’ Ama o li deno, o mu udu pfi, oo le oni ogba ipfonu.

³⁰ “Oni itawe o gbo le deba onikeke, o gbo ngme oli abi o kpe ngme oni ogbhali. Oni ikeke ogho o lama khi lo li ya ye, ama o a tigbe ye.

³¹ “Onoghuo eniye aava ena o rie le emini itawe o nono?”

Ee iJesu, “Oni ogbhali.”

IJesu oo we, “Abi o li mhi li gue oli e ye e khi emionoga ali idegbe e she pfi e shi ana kpe lo Eghiele oyi Eshinegba. ³² Irari khi abi iJoni Oni oo batazi egbo oo bhale ya sese e ode ni a ya rote, ni aa lama mie oli suo. Ama emionoga ali idegbe e mie oli suo, e mu pfi. Abi a tseku ri eloe oyee me, aa kie mu udu pfi ni a miesuo.‡

Okhe irokhokho oyi eni a mie shi ogba ipfonu

(iMak 12.1-12; iLuk 20.9-19)

³³ “A suo okhe irokhokho olese. Omhue-apfe oghuo o ya la o ni o gua ogba ipfonu shi ukhokho apfe oyoli. O khi ogba gase oli, o rie le ashini a la nye onyo shi o, O gbo to owa ni o yagha ni a la khe-ekhe shi o. O roli na egbo e ke ri eloe khu oli, o vu eoli oboese. § ³⁴ Abi eghenge ikhiese o ro ramhi, o ghie eni ee ga eyoli ghi eni egbo, e ka mie we eni e khi eyelue ghi lue.

³⁵ “Eni egbo ni o ro shi oni ogba ogho, e mu eni eni ee ga eyoli, e gbe oghuo, e gbe

oghuo-a, e tono ọnọkpọle eche. ³⁶ Igho oni ọmọse ọ gbo ghie eni ẹẹ ga elese ghi wẹ ni e ke bu dọsẹ eni ọ kpẹ ghie. Igho eni e la oni ogba e li wẹ abi e kpẹ li egho. ³⁷ Ikpukhokho ọ, ọ ghie omi ọli ghi wẹ. Ọọ, 'E ya mu ekpẹ na li.'

³⁸ "Ama abi eni e la oni ogba e rọ mẹ khi oni omi ọli ọọ bhale, e lu egbewẹ ochi, ẹẹ egbe, 'Awa gbe oni omi ọli-a, ni awa le ugu oyọli.' ³⁹ Igho e mu ọli e rue ọli je olase oni ogba, e gbe ọli-a.

⁴⁰ "Irarigho, ini oni ọ mhue oni ogba ipfonu ogho ọ fe bhale, se ẹẹ a sa khi ọ ya li eni egbo egho?"

⁴¹ Eẹ iJesu, "Eri ọ ya gbolo eni egbo okholo egho-a, ọ ri oni ogba na egbo elese, eni e ya ke ri eni e khi eyọli ghi ọli."

⁴² IJesu ọọ wẹ, "Eẹ a kpẹ zẹ ọli abi a li kẹkẹ ọli shi Ebe-nofuase khi:

"'Eche ni itsona e kie pfi, loli o ke ya mele egbegbi eche

ni o kẹ mu ẹloe nẹ nya-a.

Onomhue ọ ligho riẹle ona,

oó ti anye ẹloe gba' ")*

⁴³ "Irarigho, igho a li ya mie ẹ Eghiele oyi Eshinegba obo, a rue ọli na egbo ni ẹ riẹle emini Eshinegba ọọ a ke riẹle. ⁴⁴ Ogbọ ni ọ da ya de nga oni eche ne, ọ ya guoghọ-a, ama ogbo ni oni eche o da de nga egbe ne ọ ya mheli-a abi ifufu."

⁴⁵ Abi ighie eyi ekpodalougamhi ali egbo iFarisi e rọ suo oni okhe irokhokho ona, e lese khi wewe iJesu ọ nu

ngme. ⁴⁶ E nono ode ni wewe e te mu ọli ya khukhu, ama ulishi o mu wẹ irari khi egbo e lese khi ọmekẹguele iJesu ọ khi.

22

Okhe irokhokho oyi ukue ni á lá rue omueshi

(iLuk 14.15-24)

¹ IJesu ọ gbo ri okhe irokhokho ona nu wẹ ngme, ọọ, ² Eri Eghiele oyi Eshinegba o li abi oghie oghuo ni ọ gbhe ukue na omiọli ni ọọ rue omueshi. ³ Ọ ghie eni ẹẹ ga eyọli e ka gweye egbo ni ọ gbhe oni ukue na e bhale, ama ẹa lama ye.

⁴ "Igho ọ gbo ghie eni ẹẹ ga elese, ọọ wẹ, 'A ka gweye eni a lu shi oni ukue khi mhi she nye ekhe shi eke. Mhi she gbolo ena-a, ena ni e mhue ila, shi elamhako eyemhe, a she mu egbe emhikpa shi eke. A bhale oni ukue ikhueşe omueshi.'

⁵ "Ama eni egbo ẹa pfi esọ shi, e vu asha. Oghuo ọ vu ishemhi, ọlese ọ vu oki. ⁶ Eghuo ọ ni a lu shi oni ukue e mu eni eni ẹẹ ga egho, e gbe wẹ, e gbolo wẹ-a. ⁷ Igho elemhi e bi oni oghie, ọ ghie ekholi-okhue eyọli, e ka gbolo eni egbo ni e gbolo eni ẹẹ ga eyọli-a, e tose wẹ apfe-a.

⁸ "Igho oni oghie ọ luno eni eni ẹẹ ga eyọli, ọọ wẹ, 'A she mu egbe ukue oyemhe shi eke se, ama egbo ni mhi lu shi ọ, ẹa khi eni a kha lu shi ọ. ⁹ Mena, a ke je ifu ẹoli ikpe ni ebubu egbo e legba, ogbokpa ni a da

* 21:42 Li zẹ Iwolo 118.22-23

mẹ ne, a lu ọli bhale oni ukue.’
 10 Igho eni eni ẹẹ ga e lo ifu ẹoli e luno ẹgbọ ni e mẹ kpa tiggibili, ghe ẹgbọ enete ali ikhi-akhiamhi ẹgbọ. Oni ashini a gbhe oni ukue shi o vọ ẹgbọ.

11 “Ama abi ọni oghie ọ rọ bhale ya bino eni ẹgbọ, ọ mẹ khi ọmọse ọghuo ọ la agho ni ọa sọ itsua ukue ni a rọ khuẹsẹ ọmueshi ye ughue.
 12 Ọni oghie ọ mhila li, ‘Ọmuesẹ u li lo ana le ni u wa rọ sọ itsua oyi ukue ni a rọ khuẹsẹ ọmueshi,’ Ọni ọmọse ọa dobe sọli ọ.

13 “Igho ọni oghie ọ gueye eni eni ẹẹ ga egho, ‘A mu ọli gẹ abọ ali awe, a tsua li pfi je olase alo ebili ni a la vie, ni a la le akọ akọ.*”

14 “Ọgbokpa a lu ama ikuku we ni e mie oni ulumhi, a ze.”

A mhila iJesu ini a ke ze oga na iSiza

(iMak 12.13-17; iLuk 20.20-26)

15 Igho ẹgbọ iFarisi e fiẹ ya gba abi e li ya ri omhila mẹ asha mu iJesu. 16 E ghie eniye odukhokho eyewe ali eniye odukhokho eyi Erọdu deba iJesu, ẹ ọli, “Ọsese, anye lese khi ọgbọ igesikia u khi, u gbolo ẹ sese igesikia oyi ọghuemhe oyi Eshinegba. Wa a ya na ulishi oyi ọgbokhoghuo, itobọ khi ẹgbolie ọa la ọnini ọgbọ ọ khi. 17 Gueye anye, se o fe li udu oye? Abi ushi oyawa o ngme, o fe ti ni awa ze oga na oghie iSiza abi khi ọa ti?”

18 IJesu ọ lese ugbamhi obe ni e gba, ọọ we, “Eẹ eri

ugamhi ku alo, elo o ze ni a rọ nono ni a di mhe mu? 19 A rue ukpaghuo ni a rọ ze oga khasẹ mhe ghue!” Igho e rue ukpaghuo bhale ghi ọli. 20 Ọ mhila we “Alo eyi ọghuo na? Eva oyi ọghuo na?”

21 E ọli “Eyi iSiza.”

Igho iJesu ọọ we, “Irarigho, a ri oni o khi oyi iSiza na iSiza a ri oyi Eshinegba na Eshinegba.”

22 Abi e rọ suo ona, abọ e sha we, e ze ọli obọ, e vu.

Ingme ughue iruerue ali irote eghuli guale

(iMak 12.18-27; iLuk 20.27-40)

23 Oni ogbele ẹlegho, ẹgbọ iSadusi ni ẹ khi iteghuli guale ọa la ọ, e bhale deba iJesu ya mhila li ogbo.† 24 E ọli “Ọsese, iMosisi ọ gueye anye khi, ini ọmọse ọ ghu-a ni ọa rọ bia eniye, inyoghuo ọli ọ rue ọni ọsamhi olimhi ni ọ bia eniye na li na inyoghuo ọli ni ọ ghu-a ọgho.‡ 25 Mena inyoghuo etuoshilua e ke nu anye la ana. Ọni ọgbhali ọ rue ọkpotso ọ ghua, abi ọa rọ bia eniye, ọ ze ọni ọkpotso obọ na inyoghuo. 26 Igho eghuli o li gbe inyoghuo ọli ọnuzava ali ọnuzase ya ramhi ọnuzi-oshilua ẹa ga bia ọmọ ọkhoghuo na ọni ọkpotso. 27 Ikpukhokho ọ ọni ọkpotso ọ ghu a. 28 Mena, ogbele iteghuli guale, ughue ọghuo ọ fe ya khi elemhi ewe nya, aborokhia khi wewe os-hilua e ga rue ọli shi?”

* 22:13 Li ze iMat 8.12; 25.30; iLuk 13.28
 † 22:23 Li ze Ika 23.8
 ‡ 22:24 Li ze iDeut 25.5

29 Ijesu oḡ wẹ, “Eri a da ode! Itobo khi aa leṣe ungemhi oyi Eshineḡba ali itoto eyoli lo. 30 Irari khi ini eḡbo e roṭe eghuli guale, ẹa ke ya rue ikpotso, wẹ khi ikpotso e ke ya ke ngeli na emose, eri e ke ya li abi igeni na iloghie. 31 Ama oyi ingme ite-eghuli-guale oyi eḡbo ni e ghu-a ne, eri aa suo abi Eshineḡba o ngme ẹ. 32 O khi, ‘Mhemhe mhi khi Eshineḡba oyi Aburaamu ali Eshineḡba oyi Aziki, ali Eshineḡba oyi iGiekopu.’ Eshineḡba oyi eḡbo ni e la agbo o khi, ọa khi Eshineḡba oyi eḡbo ni e ghua.”§

33 Abi eni ebubu eḡbo e ro suo ona, abo e sha wẹ shi oseṣe ni o seṣe.

Ushi ni o ga fune nya

(iMak 12.28-34; iLuk 10.25-28)

34 Abi eḡbo iFarisi e ro suo khi iJesu o pfi eḡbo iSadusi okpe unu, e le gba. 35 Oghuo o elemhi wẹ ni o khi oseṣe ushi o roshẹka ni lolu doḡe ri ushi mu iJesu. O mhila li ogbo.

36 Oo li, “Oseṣe, Ushi onoghuo o ga fune nya elemhi Ishi eyi iMosisi?” 37 Ijesu oḡ li, “‘Ri udu oye nya ali ayemhe oye nya ali usamhi udu oye nya nono ingme oyi Onomhue Eshineḡba oye.’* 38 Onana o khi ushi onodode ali oni o ga fu ne nya. 39 Eri onuzi-eva o gbo li abi lolu, ni oḡ li, ‘Nono ingme oyi ogbo olese abi u li nono

ingme egbe ẹ.’† 40 Ishi eva ena elemhi Ishi eyi iMosisi ali emekeḡuele nya, e te ze.”‡

Omi oghuo Omiepfuese o khi
(iMak 12.35-37; iLuk 20.41-44)

41 Abi eḡbo iFarisi e kie li la agho egho, iJesu o mhila wẹ. 42 “Se a khokho shi Omiepfuese o? Omi oghuo o fe khi?”

E oli “Omi iDefidi.”

43 Ijesu oḡ wẹ, “Elo o ke ze khi iDefidi o roṭe elemhi ayemhe lu oli, ‘Onomhue?’ Irari khi iDefidi o lie,

44 “‘Onomhue gueye Onomhue oye mhe.

Shito mhe ukiekie obita ramhi

ni mhi ro ya ri ebe ẹ shi ẹ ufu ekowe.’§

45 “Ini iDefidi o lu oli ‘Onomhue,’ seḡ oni Omiepfuese o ke gbolo ẹ khi omiomi iDefidi?” 46 Onḡewe ọa doḡe gbaghie oni ogbo-a. Roṭe elegho vu ogbo okhoghuo ọa ke gbo gbudu mhila li ogbo okhoghuo.

23

A mhue egbhe shi esese Ishi eyi iMosisi ali iFarisi egbe

(iMak 12.38-39; iLuk 11.43,46; 20.45-46)

1 Igho iJesu o nu eḡbo ni e ri eso shi oli eke ali eniye odukhokho eyoli i ngme. 2 Oo wẹ, “Eseṣe Ishi eyi iMosisi ali eḡbo iFarisi a ri afu na ni e ke guele abi Ushi oyi iMosisi o ngme. 3 Irarigho, a mema ya suo eso na wẹ, a li abi e gueye

§ 22:32 Li ze Okiali 3.6 * 22:37 Li ze iDeut 6.5 † 22:39 Li ze iLev 19.18

‡ 22:40 Li ze iLuk 10.25-28 § 22:44 Li ze iWolo 110.1; Ika 2.34-35; Iburu 1.13; 10.13

ẹ a ke li, ama a khi khonya wẹ ngeli ingeli enabi eyewẹ. Irari khi wewẹ ẹa ri emini ẹẹ sẹsẹ ẹgbọ gbe akanya. ⁴ Eri ẹ gẹ itsua ni e khọ na ẹgbọ tsua. Ama wewẹ oyewẹ ẹa lama ri umiesobọ da wẹ ọ kpaghie wẹ tsua eni itsua.

⁵ “Emhikpa e ri abamemhẹ ẹ riẹlẹ. E ri ogbenẹ ni a fia ọtsuọtsuọ shi mu alukpo ali abọ. E pfi emini a rọte ebe-no-pfuasẹ kẹkẹ emhi shi lo eni ọtsuọtsuọ. E gbo fia emhi na yayagha na dọlọdọlọ shi esọ iwulu ni ẹẹ sọ.* ⁶ Ashini o mhue ekpẹ ukue ali ikpẹkhomhi ni e funẹ ọọ ghole wẹ ini e bhale owa ugamhi. ⁷ E ma nono ni a ke tse wẹ otse ekpẹ atuoki, ali ni a gbo ke lu wẹ, ‘Osese.’

⁸ “Ama ẹẹ oye ẹ a khi lama ni ẹgbọ e lu ẹ ‘Osese,’ irari khi Ọga oghuo ọ ga mhọli ẹ nya, a gbo khi inyoghuo. ⁹ A khi lu ogbokhoghuo agbọ ona ‘Ita,’ irari khi Ita oghuo kpe a mhue, iloghie ọ la. ¹⁰ Wẹ khi a ze ni ogbọ ọ lu ẹ ‘Osese,’ irari khi Osese oghuo kpe a mhue ni ọ khi iKirisiti. ¹¹ Ọni ọ ga funẹ elemhi ẹ, ọ mema mele ọni ọọ ga oyeẹ a.† ¹² Ọnini ọ da ya ti egbọli nga ne, a ya ti ọli tiemhile. Ama ọnini ọ da ti egbọli tiemhile ne, a ya ti ọli nga.‡

¹³ “O ma khọlọ ẹ egbe, ẹẹ esese Ishi eyi iMosisi ali ẹgbọ iFarisi erugamhi-ku-alo, ni e pfi okpẹ ode iloghie zuse ẹgbọ shi olase. Ẹẹ oyeẹ na, aa

lama lo elemhi ọ wẹkhi eri a ze ni eni ẹ nono ni wewẹ e lo, ni e me asha le. ¹⁴ [O ma khọlọ ẹ egbe, ẹẹ esese Ishi eyi iMosisi ali ẹgbọ iFarisi! Ẹẹ eri-ugamhi ku alo! Eri a li esamhi olimhi le, ni a ri abamemhẹ a sọ iromhi ni o nuata. Itobọ ighọ a ya na ẹ osoli egbegbọ.]

¹⁵ “O ma khọlọ ẹ egbe, ẹẹ esese Ishi eyi iMosisi ali ẹgbọ iFarisi erugamhi-ku-alo! A ga rọsheka kia eke ali ukhomhi okẹ ye obini odonue ya nono ogbọ mu pfi lama shi osese oyeẹ. O kha da tse na ẹ se, osoli ni ọni ogbọ oghọ ọ ke ya me ilimhi iriere, o ke fu dose oni ẹẹ a ya me agbhagbhamhi eva.

¹⁶ “O ma khọlọ ẹ egbe irari khi ezalo a khi ni a sese ẹgbọ. Ẹẹ ni a sese khi, ‘Ini ogbọ ọ romhi Owa Oyi Eshinegba ọa mhue abi o ngme, ama ini ọ romhi igolu ni o la ukhomhi oni Owa Oyi Eshinegba, oni ishe o ya mu ọli.’ ¹⁷ Ẹẹ eyege, ezalo, onoghuo o fe funẹ? Igolu abi Owa oyi Eshinegba ni o ri oni igolu rọ khi oni o pfuase? ¹⁸ A gbolo ẹ sese ẹgbọ khi ini ogbọ ọ romhi atete khi ọa mhue abi o ngme, ama ọ khada romhi emini a rọ luase oni atete, oni ishe o ya mu ọli. ¹⁹ Ẹẹ ezalo, onoghuo o fe funẹ? Emini a rọ luase obo ni o la ukhomhi oni atete abi oni atete ni o ri oni iluasobo khi oni o pfuase? ²⁰ Itobọ ighọ, ini ogbọ ọ da romhi atete ne, oni atete ali emini

* **23:5** Li ze iMat 6.1; iNba 15.38; iDeut 6.8 † **23:11** Li ze iMat 20.26-27; iMak 9.35; 10.43-44; iLuk 22.26 ‡ **23:12** Li ze iLuk 14.11; 18.14

o la ukhomhi ọli nya ọ romhi egho. ²¹ Ini ọgbọ ọ romhi Owa Oyi Ẹshinẹgba, oni Owa Oyi Ẹshinẹgba ali Ẹshinẹgba ni ọ la ọ ọ romhi egho. ²² Ini ọgbọ ọ romhi iloghie, ukpẹkhomhi oyi Ẹshinẹgba ali ọni ọ shitọ ọ ọ romhi egho. §

²³ “O ma a kholọ ẹ egbe, ẹ ẹ esẹ Ishi eyi iMosisi ali ẹgbọ iFarisi. Ẹ ẹ erugamhi-ku-alo. Aa zẹ aze-oghuo-igbe oyi ebe akhokho ali okphasa, ama a ri ẹloe ẹ gbe emini e mu ẹloe shi elemhi ishi, nabi, umha gbe azeba ali isomhelemhi ali igbe akanya te ode igesikia. Enana khi egbegbi emini a kha riẹ, aa kha pfi enana shi ekẹ ni aa riẹ wẹ. * ²⁴ Ẹ ezalo ni a ri ẹgbọ ọ kia, a pfiolo akia onyọ-a, ama a to akphẹ wẹ.

²⁵ “O ma a kholọ ẹ egbe, ẹ ẹ esẹ Ishi eyi iMosisi ali ẹgbọ iFarisi, erugamhi-ku-alo. A kpe ukhokho iko ali itasa-a, ama emini a ri emhi itoegbe ali ufa mie e vọ elemhi wẹ. ²⁶ Ẹgbọ iFarisi ezalo! A kpe ke kpe elemhi uko ali utasa-a ne, ẹghẹghẹ agho ikhokho wẹ e li pfuase.

²⁷ “O ma a kholọ ẹ egbe, esẹ Ishi eyi iMosisi ali ẹgbọ iFarisi, erugamhi-ku-alo. Eri a li abi uji ni a ri ẹtseli opfopfo gbolo-a, ni o te odato ọli ti ẹloe, ama elemhi wẹ, e vọ igua ẹgbọ ni e ghu-a ni e ke-a. † ²⁸ Igho a lili ẹ li, eri a rọte odato idiegbe ga li abi egbegbi ẹgbọ, ama ọkholọ ali

irugamhi ku alo, o vọ ẹ elemhi.

Ijesu ọ gue anasemhe oyewe le shi eke

(iLuk 11.47-51)

²⁹ “O ma a kholọ ẹ egbe ẹ ẹ esẹ Ishi eyi iMosisi ali ẹgbọ iFarisi, erugamhi-ku-alo! A ga to iji na emekẹguele a riẹ iji eyi eni e gue ngeli somhotse. ³⁰ A gbolo ọ liẹ, ‘Ini anye la agbọ ẹghẹghẹ oyi itita anye lo, anye a kha nu wẹ mhọli obọ shi emekẹguele igbolo-a.’ ³¹ Eri a ri ona pfi ọtsẹ mu egbe ẹ khi a lama shi ọ khi imimi eni e gbolo emekẹguele-a, a khi. ³² A ke je odalo, ni a pfuse gbe ikanya ni itita e gbaekele gbe.

³³ “Ẹ enye ali imi enye, se a dabi khi a li ya na pfue ilimhi iriere ni ọọ bhale? ‡ ³⁴ Itobọ igho mhi ya gueye ẹ khi mhi ya ghie emekẹguele ghi ẹ ali ẹgbọ ni e fialo-a ali esẹ ni e bu, a ya gbolo eghuo ọ-a, a tanọ wẹ ma apfida, elese a gbe wẹ ite elemhi owa ugamhi eye ẹ, a khu wẹ te ẹoli oghuo ya je olese. ³⁵ Itobọ igho a ya ri ọlia eyi ẹgbọ eni e pfuase nya ni a gbolo-a shi ekẹ agbọ ona mu ota sọ ẹ, rọte idiegbe oyi Ebẹli ni ọa mhue abi ọ li vu, ya ramhi idiegbe oyi iZakaraya omi iBẹrẹkaya ni a gbe-a shi agadamhi eva atete ali Owa Oyi Ẹshinẹgba. § ³⁶ Abi o li mhi li gue ọli ẹ ye ẹ khi, osoli ni a ya me shi ugbeli ni a gbe

§ 23:22 Li zẹ Aza 66.1; iMat 5.34 * 23:23 Li zẹ iLẹv 27.30 † 23:27 Li zẹ Ika

23.3 ‡ 23:33 Li zẹ iMat 3.7; 12.34; iLuk 3.7 § 23:35 Li zẹ Igbae 4.8; Iburu 11.4; iZaka 1.1; 2 Okhe 24.21

idiegbe oyi ẹgbọ ẹghọ, ẹgbọ na agbhotu ona oni osoli o ya de rughu.”

Inono ni iJesu ọ mhuẹ na iJerusalẹmu

(iLuk 13.34-35)

³⁷ IJesu ọ rọ liẹ, “Eekhue-oo! IJerusalẹmu, iJerusalẹmu! A gbolo emekeguele-a, a tonon eni Ẹshinẹgba ọ ghie ghi ẹ eche gbolo-a. Iti-ingmi-ingme mhi she rọshẹka ni mhi kolo ẹgbọ eyẹ ẹ kugbe, abi ọkhọkhọ ọ liẹ kolo imiọli shi ifui ipfua, ama aa lama na mhe. ³⁸ Ghe i! Ẹshinẹgba ọ ya te Owa oyi Ẹshinẹgba oye ẹ vu, o mele afue a.* ³⁹ Mhi gueye ẹ khi rọte memena vu, khi aa ke gbolo ya me mhe ya ramhi ni ẹghẹghẹ ni a rọ ya ke liẹ, ‘Oghẹlẹ o khi ni oni ọ ri eva oyi Onomhuẹ bhale.’†

24

Ọlẹlẹ oyi ikpukhokho agbọ
(iMak 13.1-2; iLuk 21.5-6)

¹ Abi iJesu ọ rọte oni Owa oyi Ẹshinẹgba fiẹ lasele, eniye odukhokho eyọli e rọli khasẹ ugbe oyi oni owa. ² IJesu ọ rọ wẹ, “A ga me emhi enana nya, ama mhi gue a ye ẹ khi aa me ẹcheli ni a rọ nga egbe egbe rọ tọ oni owa ona ni aa ya che kua.”

Ozughu ali imu-okhọli vule
(iMak 13.3-13; iLuk 21.7-19)

³ Abi iJesu ọ li shito ukhomhi Ute ẹera Olivu, eniye odukhokho eyọli e bhale ya ye ọli ochi, ẹẹ ọli.

“Gueye anye ẹghẹghẹ ni eni ingme enana e rọ bhale ya tse, ali emini a ya ke me ni anye rọ ya lese khi a she ramhi ukpese agbọ.”

⁴ IJesu ọ sọ wẹ ọ, ọọ. “A ke tokpe eke ini ọgbokhoghuo ọ khi di ẹ. ⁵ Irari khi ebubu ẹgbọ e ya ri eva oyemhe bhale, ẹẹ liẹ ‘Mhemhe mhi khi oni iKirisiti,’ ẹẹ di ebubu ẹgbọ. ⁶ A ya suọ eko okhọli ali okeke okhọli. Ama a khi ze ni ulishi o mu ẹ. A mema ya me emhi ẹghọghọ, ama ukpese agbọ ọa kie ramhi ne. ⁷ Ushishi e ya mu okhọli vule shi ushishi ọ, ẹgbọ e mu egbe iku iku nu egbe ẹ khọli. Ukpokpomhi okiamhi o ya ke pfi, eke e ya ke dekuluẹ asha khi asha. ⁸ Eri enana nya e ya li abi khi oku o lese to ọkpotoso ni ọ ya bia.

⁹ “Eghẹghẹ aghọ a ya mu ẹ na wẹ ni e nase ẹ, a gbolo ẹ-a. Ẹgbọ na agbọ nya e ya ke biselemhi ẹ, itobọ khi a khi ẹgbọ eyemhe.* ¹⁰ Eghẹghẹ aghọ ebubu ẹgbọ e ya de irudunga lasele, e ri egbe ẹ de, ẹẹ biselemhi egbe. ¹¹ Eghẹghẹ aghọ ebubu emekeguele eyi ẹgbhọli e ya lasele, ẹẹ di ebubu ẹgbọ. ¹² Irari khi ọkhọlọ o ya gba eke dọse, imhuẹ-inono na egbe ọa ke lolo ẹ la ọ. ¹³ Ama ọgbọ ni ọ da migha irudunga oyọli gbagbagba ramhi ukpese, ọ ya khi oni a mie pfuese.† ¹⁴ A ya she ri oni usomhi onete oyi oni Eghiele oyi Ẹshinẹgba onana, tse abọ gasẹ agbọ kpa,

* 23:38 Li ze ijere 22.5 † 23:39 Li ze lwolo 118.26 * 24:9 Li ze iMat 10.22

† 24:13 Li ze iMat 10.22

ni o khi ɔtsele na ishishi nya, egehege agho ukpese agbo o tigbe ramhi.

Ighuighue

(iMak 13.14-23; iLuk 21.20-24)

15 “ Irarigho, a kha da me emhi obe ni o vese egbo o kua khi ighuighue ni oo vese egbo kua, ni oo pfi ebemulishi, khi o da ya migha ashini o pfuase ne,’ ezeze abi omekeguele iDanie o gue oli le ne, oni oo ze ebe o lese emini o ze.‡ 16 Egehege agho, egbo ni e la eke iJudia e na ya nga ukhomhi ite. 17 Ogbō ni o la ukhomhi owa o khi tiemhile ya rue emhikhoghūo elemhi owa. 18 Ogbō ni o la ishemhi o khi jele apfe ya rue awulu oyoli apfe. § 19 O ma kholo ikpotso ni e me egbe ali eni e ri emofe shi egbe. 20 A lema Eshinegba o khi ze ni ele unamhi oye o khi egehege orue wekhi ogbele iyemhea. 21 Irari khi osoli oniemhi o ya lasela o. Osoli ni ogbo aa kpe me ghue rote igbaekele agbo ya ramhi ogbe ni amo, wekhi eri a ke gbolo ya me oghoghō ghue.* 22 Ini aa rote eni ogbele eni a ngme ena khi-a, ogbōkhoghūo o ya pfue o. Ama itobō oyi egbo ni Eshinegba o ze, o ya khi eni ogbele-a. 23 Egehege agho, ini ogbōkhoghūo oo u, ‘Bino, ghe oni iKirisiti!’ Okekha khi eri oli, ‘Ghe oli oobō kpe,’ khi mie

oli suo. 24 Irari khi iromhi emiepfuese ali emekeguele eyi egbholi e ya lasela, ee ri olete eniemhi e kha, ali ee gbe ikanya onyaloa ro ke di egbegbi eni Eshinegba o ze, ini o ya ze li lo. 25 A ghe i, eri mhi gue onana ye e shi eke neni oni egehege o ya ramhi.

26 “Igho, ini ogbōkhoghūo o gueye e, ‘Ghe oli oobō, obini odagbe ifufu,’ a khi je oobō. Okekha khi eri oo, ‘Ghe oli ana, elemhi owa aza,’ a khi mie oli suo. 27 Irari khi eri inyenegbe bhale oyi Omi Ogbō o ya li abi akphala o lie nyamhise alo nyaa, o rote udi ukhuli ge ya je udi ukhuli, rote obini ovo o te e ngale ya je obini o te e lo eko.† 28 Itobō khi ashini elamhako o ke-a shi agho ighuli ee legba.‡

Inyenegbe bhale oyi Omi Ogbō

(iMak 13.24-27; iLuk 21.25-28)

29 “Egehege osoli ogho o kha da lese dose tee,
“ ‘Ovo o ya bishi alo-a,
uki o a ke ge
ikpetata e deno ukhuli kule,
ekpabo ena ukhuli ee
nighise.’ §

30 “Egehege agho, olete irokhasa oyi Omi Ogbō o ya lasela shi ukhomhi idane. Egbo ni e la agbo ona nya, e ya ke vie oya abi Omi Ogbō o li rote irarogbe e tiemhile elemhi ekpabo ali ukpokpomhi

‡ 24:15 Li ze iDan 9.27; 11.31; 12.11

ze iDan 12.1; Iro 7.14

§ 24:18 Li ze iLuk 17.31

† 24:27 Li ze iLuk 17.23-24

§ 24:29 Li ze Iro 8.12; Aza 13.10; Ezik 32.7; iJo 2.10-11,31; 3.15; iZef 1.15; Aza 13.10; 34.4; Iro 6.12-13

* 24:30 Li ze iDan 7.13; iZaka 12.10-14; Iro 1.7

* 24:21 Li

ze iLuk 17.37

ufumhi.* ³¹ Eghẹghẹ agho akala onofune o ya de. Omi Ogbọ o ghie igeni eyoli je iguabo enenene na eke agbo nya, e ka ti egbọ eyoli ni o ze gbili.†

Owena ni a te oora okhua-eni wena
(iMak 13.28-31; iLuk 21.29-33)

³² “A ze ni oara okhua o sese e ingme. Ini iguabo eyoli e da tsotsoghọ ne, ni o ro ta ebe, a lese khi okase o she ramhi. ³³ Igho ini a da me emini mhi gue e ye ena ne, a lese khi oni eghẹghẹ o she ti ramhi ana. ³⁴ Abi o li mhi li gue e ye e khi agbhotu ona o ya ya dose ne, ni emhi ena nya e ro bhale ya tse. ³⁵ Eke ali ukhuli e ya dose, ama ingmemhi eyemhe, ea ya de kua.

Ogbọ o a lese oni ogbele wekhi oni eghẹghẹ
(iMak 13.32-37; iLuk 17.26-30,34-36)

³⁶ “Ogbokhoghuo o a lese oni ogbele wekhi oni eghẹghẹ. Egbegbi igeni na iloghie ea lese wekhi Omi Ogbọ o lese, se ni Ita lolighuo tse. ³⁷ Abi o ke li eghẹghẹ oyi iNoa, igho ibhale oyi Omi Ogbọ o ya li.‡ ³⁸ Neni a me ogbele oyi ochikpho oniemi, eri ebo e le, e da, eghuo e wolọ ikpotso, a ri ikpotso ye ughue, ya ramhi ogbele ni iNoa o ro mu oko-oke oniemi nga, ³⁹ Ama ea kie lese emini a ya me ramhi ni ochikpho o ro bhale ya tsua we kua nya. Igho ibhale oyi

Omi Ogbọ o ya li.§ ⁴⁰ Emose aava e ya la ishemhi ke gbe akanya, a rue oghuo vu, a ze oni o kpole obo. ⁴¹ Ikpotso aava e ya la iko ke mhele emhi, a rue oghuo vu, a ze oni o kpole obo.

⁴² “A ri ukpeloeshi eke irari khi aa lese ele ni Onomhue oye e o ya bhale. ⁴³ A lese khi ini omhue-apfe o lese eghẹghẹ ni ighiato e ro ya do oli lo, eri o ya shito ni ogbe o gbe-a. Oa ya ze ni ighiato e gbe oli ode-a lo owa le. ⁴⁴ Itobo igho, a mema ya mu egbe shi eke, irari khi eghẹghẹ ni aa sa shi, Omi Ogbọ o ro ya bhale.

Oni o gue ee ga ali oni o a gue ee ga

(iLuk 12.41-48)

⁴⁵ “Oghuo o fe khi oni oo ga ni ri egbe e nga ni o lese ingme. Ni oga oyoli o ze kpeda na eni ee ga eyoli, o ri eloe khu omhoapfe oyoli, ni o ke ri emhi na we le shi eghẹghẹ? ⁴⁶ Oghelẹ o khi na oni oo ga ogho ini oga oyoli o jele ya e khi oo riele emini o mhesẹ na li. ⁴⁷ Abi o li mhi li gue e ye e khi oga oyoli o ya ri emini o mholi nya nga li obo. ⁴⁸ Ama ini o khi oni oo ga ni o ya suo esọ lo, eri o ya ke gueye egboli, ‘Oga oyemhe o ya la oobo tese;’ ⁴⁹ Oo gbe eni ee ga ni e kpole, o le, o deba edonyo a da onyo kia kia. ⁵⁰ Oga oyi oni oo ga ogho o ya jele apfe ogbele ali eghẹghẹ ni oni oo ga ogho o sa shi. ⁵¹ Oni oga oyoli ogho o ya nase oli agboagbo, o

† 24:31 Li ze 1 iKori 15.52; 1 iTesa 4.16; Aza 27.13; iZaka 9.14 ‡ 24:37 Li ze Igbae

6.5-8 § 24:39 Li ze Igbae 7.6-24

rõli je asha ni a ri erugamhi-ku-alo shi. Aghõ ọ la ke viẹ ọ le akọ akọ.”*

25

Okhe irõkhõkhõ imueshi ogbe ni ẹa mẹ ọmõse ghue

¹ “Egheghe ni a ngme ena, eri Eghiele oyi Eshinegba o ya li abi imueshi etuogbe ni ẹa mẹ ọmõse ghue, ni e ya rue ikpa eyewẹ, ni e vu ya a lu ọmõse ọni ọọ rue ọmueshi ọnõgbõ ode.* ² Imueshi oshe elemhi wẹ e khi eyeghe, oshe eni e kpõle e khi elẹsingme. ³ Eyeghe ni e la ọ, e wolõ ikpa eyewẹ ama ẹa sato tsua oili olese shi emhi. ⁴ Elẹsingme ni e la ọ, e wolõ ikpa, gbo diẹ oili olese shi emhi. ⁵ Abi ọni ọmõse ni ọọ rue ọmueshi eghõ ọa rọ keleşe bhale, eni imueshi nya e ri ukhomhi bõ, olese ọ dọwẹ rue.

⁶ “Abi itsotsogbiẹ rọ mu eke, uruli o de leghe, ọọ, ‘A ghe khe! Oni ọọ rue ọmueshi ọ she ẹ bhale o! A vule ni a ya lu ọli ode!’

⁷ “Ighõ eni imueshi e ti vule, e ti ikpa eyewẹ ngale. ⁸ Ama ikpa eyi eyeghe ni e la ọ, e ẹa ke dobe lala. E le deba eni e khi elẹsingme, ẹẹ wẹ, ‘A kpẹkpe a te oili oyeẹ diẹ na anye irari khi ikpa eyanye e she ẹ pfua.’

⁹ “Ighõ imueshi elẹsingme eghõ, ẹẹ wẹ, ‘Iye e! Oni anye mhue ena ọa ya lo anye ni o gbolo lo ẹ ọ. A le deba eni e ri oili ẹ de ya de.’

¹⁰ “Ighõ eni imueshi eyeghe oshe eghõ, e le deba eni e rọ de ya a de. Abi e rọ vu ya de oni oili, ọni ọọ rue ọmueshi ọ lole. Eni imueshi oshe ni e mu egbe oili olese eghõ e deba li lo elemhi owa ukue. A khukhu ode.

¹¹ “O ke li deñe, enekpõle e bhale, ẹ ya kpheli ode, e lie, ‘Oga! Oga! Khueghie ode-a na anye.’

¹² “Ama ọni ọọ rue ọmueshi ọghõ, ọọ wẹ, ‘Abi o li mhi li gue ẹ ye ẹ, mhi aa leşẹ ẹ.’†

¹³ “Irarighõ, a ri ẹloe shi eke, itobõ khi aa leşẹ oni ogbeleşe wẹ khi oni egheghe.

Okhe irõkhõkhõ oyi eni ẹẹ ga etuase

(iLuk 19.11-27)

¹⁴ “Egheghe aghõ, eri Eghiele oyi Eshinegba o ya li abi ọmõse ọghuo ni ọọ vu asha, ni ọ lu eni ẹẹ ga eyõli, ọ ri ẹpfue eyõli nga wẹ obõ. ¹⁵ Ọ kemhi ikpaghõ na ọgbõgbõ abi e li mhue afu ramhi. Ọ ri ikpeshe na ọghuo, ọ ri ikpeva na ọlese. Ọ ri ukpaghuo na ọnõkpõle. Ọ vu ẹoli. ¹⁶ Ọni ọga ọ leşẹ vu se, ọni ọ mie ikpeshe eghõ, ọ nyanya ya ri ikpeshe eyõli du oki, ọ mẹ eleli ikpeshe elese nga ọ. ¹⁷ Ighõ ọni ọ mhue ikpeva eghõ, ọ li ri eyõli du oki, ọ li mẹ eleli ikpeva elese nga ọ. ¹⁸ Ama ọni a ri ukpaghuo na eghõ, ọ vu ya tọ oni ukpaghõ eke sọ.

¹⁹ “O teşẹ, ọni ọga ọyewẹ ọ jele. Ọ lu wẹ ọgbõgbõ ọ bhale ya guele abi ọ li gbe. ²⁰ Ọni ọọ ga ni ọ mhue ikpeshe eghõ, ọ

* **24:51** Li zẹ iLuk 12.39-46; 1 iTeşa 5.2; Iro 3.3; 16.15; 2 iPit 3.10 † **25:1** Li zẹ iLuk 12.35 † **25:12** Li zẹ iLuk 13.25

bhale deba oga oyoli, oo, 'Oga, ikpeshe u ro na mhe, ama mhi she roli du oki, mhi me ikpeshe eleli.'

21 "Oni Oga oyoli oo li, 'Mu akanya, yeye oni oo ga onete ni o mhue igesikia! U she ri igesikia khashe shi ukuku emini mhi ro ngege obo, mhi ya ri emini e bu ngege obo. Bhale ni awa ga la oghel!' "

22 "Igho oni a ri ikpeva na egho, oo li, 'Oga, ikpeva u ro na mhe, mhi she me eleli ikpeva.'

23 "Oni oga oyoli oo li, 'Mu akanya, yeye oni oo ga onete ni o mhue igesikia! U she ri igesikia khashe shi ukuku emini mhi ro ngege obo. Mhi ya ri emini e bu ngege obo. Bhale ni awa ga la oghel!'

24 "Igho oni o mie ukpaghuo egho o bhale, oo li, 'Oga, mhi lese khi uwali ogbo u khi; khi ashini u waa gua shi wa je ya khiese, ali khi ashini u waa ri ukpamhi ko, u je ya tima. 25 Itobo igho eri ulishi oye oo mu mhe, loli o ze ni mhi ro ya to ikpaghoe eye eke so. Ghe ikpaghoe eye emhikhoghue e a li we.'

26 "Oni oga oyoli, o soli o, oo li, 'Yeye ogbo okholo owaza ona. U lese khi eri mhia khiese emini mhi aa roko, mhi gbo rote asha ni mhi aa pfi ukpamhi shi e khiese. 27 Abi o ro khi igho, wa a ke ri ikpaghoe eyemhe shi ilu ikpaghoe, mhi kha jele, mhi kha bhale ya e khi e gbe nga o.'

28 " 'A mie oli oni ukpaghoe, a ri oli na oni o mhue ikpeshe. 29 Irari khi ogbo ni o mhue, a ya ro ma o na li, o mhue gbeku o, ama oni oa mhue kpa, ukuku ni o kpe mhue a ya mie oli lue. 30 Ama oni ukhiakhiamhi oni oo ga onana, a mu oli pfi lase ya pfi alo ebili, agho o la ke vie oo le ako ako.' S

Igwezo ni o kpukhokho

31 "Ini Omi Ogbo o bhale abi Oghie Onomhue, ni igeni eyoli nya e ro nu oli bhe, o ya shito eghiele oyoli.* 32 Egbō ni e la agbo nya a ya tigbili odalo oyoli. Eghēghē agho o khi we-a asha eva, abi orisumha-kia o lie vase isumha ali elamhi-a. 33 O ya wolo egbo ni e pfuase je ukiekie obita. Enekpole e la obogobo.

34 "Igho oni oghie o ya gueye egbo ni e la li obo obita, oo we, 'A bhale ni a ke li agbo elemhi iloghie ni Itamhe o riele na e rote eghēghē ni agbo o te gba eke le. Ee ni Eshinegba o khi vose na. 35 Irari khi abi okiamhi o ro gbe mhe, a ri emhi na mhe le, okiamē o gbe mhe, a die amē na mhe da. Abi mhi ro khi ofese, a mie mhe shi owa oye. 36 Abi mhi ro la irumheba a ri itsua na mhe so. Mhii ghua, a ri eloe khu mhe. Mhi la owa ighumha, a bhale ya bino mhe.'

37 "Igho eni egbo ni e pfuase egho e ya mhila mhe, e mhe, 'Onomhue, eghēghē onoghue

‡ 25:29 Li ze iMat 13.12; iMak 4.25; iLuk 8.18 S 25:30 Li ze iMat 8.12; 22.13; iLuk 13.28 * 25:31 Li ze iMat 16.27; 19.28

anye rọ mẹ khi okiamhi oo gbe ẹ ni anye rọ ri eminale nẹ le, ni okiamẹ o rọ gbe ẹ ni anye rọ rọ nẹ da? ³⁸ Eghẹghẹ onoghuo u rọ khi ọpẹse ni anye rọ mie lo owa le. Eghẹghẹ onoghuo u rọ banọ-a ni anye rọ ri itsua nẹ sọ? ³⁹ Eghẹghẹ onoghuo u rọ ọghua ni u rọ la owa ighumha ni anye rọ bhale ya bino ẹ?

⁴⁰ “Oni oghie ọ ya sọ wẹ ọ, ọ wẹ, ‘Abi o li mhi li gue ẹ yẹ ẹ eghọ khi, emiemini u da riẹle na ẹgbọ ni e khi Inyoghuo-mhẹ ni e miesuọ ni ẹa mu ẹloe ena ne, mhẹmhẹ u riẹle ọli na.’

⁴¹ “Eghẹghẹ aghọ oni oghie ọ ya gueyẹ ẹgbọ ni e la li ukiẹkiẹ obọ ọgobọ, ‘A vu mhẹ ana le, ẹẹ ni a pfi unu na, a ke je owa erẹ ni Eshinẹgba ọ riẹle na ọkphaghiẹ ali iğeni eyọli. ⁴² Irari khi abi okiamhi o rẹ gbe mhẹ, aa ri emhi na mhẹ le. Abi okiamẹ o rẹ gbe mhẹ, aa bọ amẹ na mhẹ da. ⁴³ Abi mhi rọ khi ọpẹse, aa lama ni mhi lo ẹ apfẹ le. Abi mhi rọ la irumheba, aa bọ ide na mhẹ sọ. Mhi ghua, aa ri ẹloe khu mhẹ. Mhi la owa ighumha aa bhale ya bino mhẹ.’

⁴⁴ “Eghẹghẹ aghọ e ya liẹ mhẹ, ‘Onomhue, obo anye la mẹ khi okiamhi o gbe ẹ, ni u rọ khi ọpẹse, ni u rọ la irumheba, ni u rọ ọ ghua, ni u rọ la owa ighumha ni anye aa rọ kpaghie obọ?’

⁴⁵ “Oni oghie ọ ya sọ wẹ ọ, ọ wẹ, ‘Abi o li mhi li gue ẹ yẹ ẹ eghọ khi, emiemini wa a da riẹle na ẹgbọ ena ni ẹa mu ẹloe

ni e mie mhẹ suọ ne, mhẹmhẹ wa a riẹle ọli na.’

⁴⁶ “Eghẹghẹ aghọ, e vu ya lo osoli na agbọagbọ, ama eni e guẹ ngeli, e je agbọ na agbọagbọ.”†

26

Ugbamhi ni a gba khexe iJesu (iMak 14.1-2; iLuk 22.1-2; iJon 11.45-53)

¹ Abi iJesu ọ li sesẹ emhi ena se, ọọ eniyẹ odukhokho eyọli, ² “A lẹsẹ khi akọpfua khi ukpe iPasova. A ya mu Omi Ọgbọ, a gbe ọli-a shi apfida.”*

³ Eghẹghẹ aghọ, ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni egbhali e ya lona agbala oyi iKefasi ni ọ khi Ọga oyi ekpodalo ugamhi nya. ⁴ E la aghọ gba ugbamhi abi e li ya bẹna mu iJesu ya gbe-a. ⁵ E gueyẹ egbe khi, ọa ya khi eghẹghẹ oyi oni imu, ini ẹgbọ khi ri itobọ ighọ tsua onyaghu lasele.

A la iBẹtani ku oili shi iJesu egbe

(iMak 14.3-9; iJon 12.1-8)

⁶ IJesu ọ bhale iBẹtani, ikhi owa oyi ọmọse ọghuo ni a lu iSamọ ni efafe e kpẹ mu. ⁷ Abi iJesu ọ li la aghọ le eminale, ọkpotsọ ọghuo ọ tsua ituale ni o lolo ghalẹ shi ukoko alabasita ni a ri ẹchẹ riẹle bhale. Ọ ya ku ọli shi iJesu ukhomhi.†

⁸ Abi eniyẹ odukhokho eyi iJesu e rọ mẹ ona, e liẹ, “Elo o zẹ ni a rọ na pfunchẹ oni ituale kua shi afufe?” Elemhi e bi wẹ.

⁹ “A kha ri ituale ona de ghalẹ lo, a kemhi eni ikpagho na eni ẹa mhue.”

¹⁰ Ijesu o leşe emini e ngme, o mhila we, o we, “Elo o ze ni a ro nyama oni okpotso ona? Emini o somhi otse o rieleş na mhe. ¹¹ Eghẹghẹ kpa eni ẹa mhue e ro a la e ifuabo. Ama aa ya ke me mhe eghẹghẹ kpa.† ¹² Emini o ze ni okpotso ona o ro ku ituale ona shi mhe egbe khi, ni o ro mu mhe egbe khe iroto oyemhe. ¹³ Mhi gueye e khi ashiashini a da la tse abo usomhi onete ona eke agbo ona ne, a ya ngme emini oni okpotso ona o rieleş ro sato oli egbe.”

Ijudasi o lama khi loli ya ri ijesu de

(iMak 14.10-11; iLuk 22.3-6)

¹⁴ Igho oghuo eniye odukhokho ogbava eyi ijesu ni a lu ijudasi na Isikaroti, o fie deba ighie eyi ekpodalougamhi. ¹⁵ O mhila we, “Ingme a ya ro na mhe ini mhi ri ode khasẹ e ni a te ya mu oli?” Igho e leli ikpaghuoghuo uye ali igbe na li. ¹⁶ Rote agho vu, eri ijudasi o ke ri ukpeloe shi eke nono ode ni o te ya ri ijesu na we.

Eminale ogbomhi oyi Onomhue

(iMak 14.12-21; iLuk 22.7-13,21-23; iJon 13.21-30)

¹⁷ Ogbẹle onodode oyi oni ukpe na ibuledi ni aa ri ifuma wushe o ramhi, eniye odukhokho eyi ijesu e bhale

deba li, e mhila li, e oli, “Obo wa nono ni anye mu egbe shi ni u la le eminale iPasova?”

¹⁸ Oo we “A le deba omose oghuo ni o la elemhi oni eoli, a ka gueye oli khi, ‘Oseşe o khi eghẹghẹ oyemhe o she ti ramhi, owa oye, mhemhe ali eniye odukhokho eyemhe anye la le eminale iPasova.’” ¹⁹ Igho eni eniye odukhokho eyi ijesu e rieleş abi o li ghie we. E ya mu egbe oni eminale shi agho. ²⁰ Abi ogbomhi o ro mu eke, ijesu ali eniye odukhokho ogbava eyoli ee shitọ shi eminale. ²¹ Abi e ro le oni eminale, ijesu oo we, “Oghuo elemhi e o ya remhe de.”

²² Igho egbe e pfo we a. Oghuo oghuo o mhila li “Onomhue she khi o a khi mhemhe we khi o khi?”

²³ Ijesu oo we, “Oghuo e ni o nu mhe e so obo utasa, o ya re mhe de.* ²⁴ Omi ogbo o ya ghu-a abi a keke nali. Ama o ma kholo omose ni o ri Omi Ogbọ ya de egbe. O kha bie ti ne ini ogbo aa bie bia li.”

²⁵ Ijudasi ni o ya roli de oo li, “Oseşe, she khi o a khi mhemhe wekhi o khi?” Ijesu oo li, “Ti, yeşe lo.”

Eminale ogbomhi oyi Onomhue

(iMak 14.22-26; iLuk 22.14-20; 1 iKori 11.23-25)

²⁶ Abi e li le egho, ijesu o rue ibuledi, o kphemhi, o khi oli a, o roli na eniye odukhokho eyoli, oo we, “A mo, a le khi idiege oyemhe na.”

† 26:11 Li ze iDeut 15.11 § 26:15 Li ze iZaka 11.12 * 26:23 Li ze Iwolo 41.9

27 Igho o gbo li rue uko, o kphemhi, o roli na we, o we, "Ee nya a rote o da. 28 Olia eyemhe ni a ku ro luase obo na egbokpa a na, ni o gbe olamhe kua na we. Olia ena Eshinegba o ro nu egbo eyoli mhuē ishobo.† 29 Mhi gueye e khi mhi a ke gbo rote oni ukpamhi oara upfonu onana ya da rote memena vu. See ni ele ni mhi ke ya nu e da li ode onogbo Iloghie oyi Itamhe."

30 Abi e ro to uwolo se, e vu ya je ute era Olivu.

Ijesu o guele shi eke khi iPita o ya kie lue
(iMak 14.27-31; iLuk 22.31-34; iJon 13.36-38)

31 Abi e li le egho, iJesu oo we, "Amiose ena, ee nya a ya mhuē akhokhomhe shi mhe egbe, a na tsua mhe pfiā, irari khi ebe o ngme oli khi.

"Mhi ya ri emhi li
orisumhakia,
eni isumha
e ya gbhiaku-a."‡

32 "Ama ini mhi rote eghuli guale, mhi ya ralo na e iGalili."§

33 IPita oo li, "Ini egbo nya e tseku mhuē akhokhomhe shi e egbe, mhemhe mhi aa ya mhuē."

34 IJesu oo li, "Abi o li mhi li gue oli e ye, khi amiose ena, neni okpa o gbieghe, itese u ya lie khi waa lese mhe."

35 IPita oo li, "Mhi aa ya ngme ghō ini o tseku khia khi oni mhi ya nu e ghū-a lo, mhi aa ya lie khi mhi aa lese."

Eniye odukhokho enekpole nya e li ngme ghō.

Ijesu o la iGetisemani lema
(iMak 14.32-42; iLuk 22.39-46)

36 Igho iJesu o lu eniye odukhokho eyoli, e je ashini a lu iGetisemani, oo we, "A shito ana khi mhi ya je oobo ya so iromhi." 37 O rue iPita ali imi iZebedi aava ma egbe. O vie osoli, egbe ea ke sheshe oli. 38 Oo we, "Udu oyemhe o vo osoli ramhi khi mhi ya ghua. A shito ana, a nu mhe ke tokpe."

39 O ti le denē, o de yeshi to alo mu eke o so iromhi. Oo, "Ita, ini o ya tse lo, ze ni u mie mhe uko osoli ona. Ama o a khi abi o li ghole mhe, ama abi o li ghole e."

40 O nyene egbe bhale deba eni eniye odukhokho, o me khi ee lese. Oo we, "Aa dobe nu mhe tokpe ukuku eghēghe tse?" 41 "A ke tokpe, a so iromhi ini a khi de pfilo imufe. Ayemhe o mu egbe, ama o lese idiegbē."

42 O gbo vu utonuzi-eva, o ya lema, oo, "Itamhe, ini o khia khi o a ze li ni uko osoli ona o dose, see khi mhi da li, ze ni oghuemhe oye o tse."

43 O gbo nyene egbe ukhokho bhale, o me khi e lese ea ke dobe khueghie alo-a. 44 Igho o ze we obo shi agho. O gbo ya lema utonuzi-ese, o gbo ngme abi o kpe ngme.

45 Igho o nyene egbe ukhokho bhale deba eni

† 26:28 Li ze Okialia 24.8; ijere 31.31-34 ze iMat 28.16

‡ 26:31 Li ze iZaka 13.7 § 26:32 Li

eniye odukhokho, o o we, “Eri a kiele e lese-a, a kiele e yemhe-a? A bino khi eghēghe o she ramhi khi a she ri Omi Ogbō na egbō olamhe de. ⁴⁶ A vule ni awa vu! Oni o remhe e de o o bhale!”

A mu iJesu

(iMak 14.43-50; iLuk 22.47-53; iJon 18.3-12)

⁴⁷ IJesu o kie ligho ngme, ijudasi ni o khi oghuo eni eniye odukhokho ogbava, o bhale. Ebubu egbō ni e tsua epia ali itakobi e nu o li bhale, eni ighie eyi ekpodalougamhi ali eni egbhali e ghie.

⁴⁸ Oni o roli de o she ri olele na eni egbō, o o we, “Oni mhi da ya pfipfi egbe ne, loli lo, a mu o li.” ⁴⁹ Oni iJudasi o le deba iJesu, o o li, “Opfomhe o ka nu e la Osese,” o pfipfi o li egbe.

⁵⁰ IJesu o o li, “Omue, nyanya ri ele emini u bhale shi.”

Igho eni emose e fie lasele, e mu o li. ⁵¹ Ghe i, abi a ro me na, oghuo eni e nu iJesu kia, o ji itakobi emhi lasele. O khi oni o o ga oyi Oga ekpodalougamhi eso-a.

⁵² IJesu o o li, “Rue itakobi oye shi irari khi oni o ji itakobi, o ya li ghu eghuli itakobi. ⁵³ Eri u dabi khi mhi aa dobe ya mhila Itamhe ikpaghiobo, aghoaghō o ri igeni ni e dose agbhagbhamhi igbeva ghi mhe. ⁵⁴ Ama, se Ebe-no-pfuase o ke li bhale ya tse, ni o o khi a mema lina me o li?”

⁵⁵ Igho iJesu o o eni ebubu egbō eghō, “Eri mhi ri egbō e pfi ozughu ni a ro tsua igbhoro ali itakobi bhale ya mu mhe? Ele kpa mhi ro shito Owa oyi Eshinegba e sese, ama aa mu mhe. * ⁵⁶ Ama eri a me ena nya ni a bhale ya e khi emini emekeguele e ngme shi ebe o bhale ya tse.” Igho eniye odukhokho nya e ze o li obo, e na kua.

Igba enighie ni a lu iSaediri e ri iJesu gue ezo

(iMak 14.53-65; iLuk 22.54-55,63-71; iJon 18.13-14,19-24)

⁵⁷ Eni e mu iJesu e rue o li je apfe oyi iKefasi ni o khi Oga oyi ekpodalougamhi, ashini eni e sese ishi ali eni egbhali e legbe. ⁵⁸ Ama iPita o tapfia a deba we. O deba we lo ramhi atukpapfe oyi Oga oyi ekpodalougamhi. O lo se, o nu eni e khe ekhe shito, ni o me abi oni ingme o ke li ya kia.

⁵⁹ Ighie eyi ekpodalougamhi ali eni iSahediri nya, e nono otsele egbhali ni e ya mu mhali iJesu obo ni e ba me asha gbe o li-a. ⁶⁰ Ama ea me okhoghuo, abi ebubu egbō e tseku fie lasele ya pfi otsele egbhali.

Ikpukhokho o, emose aava e fie lasele. ⁶¹ E li “Omose ona o o, ‘Mhi ya dobe guoghō Owa Oyi Eshinegba-a, mhi gbo ri ele o li to ogbele ese.’”†

⁶² Oga oyi ekpodalougamhi o vule, o o iJesu, “Waa bie mhue emini u ya ngme shi

* 26:55 Li ze iLuk 19.47; 21.37 † 26:61 Li ze iJon 2.19

ezọ ni a gue ẹ shi ẹ egbe ena?"
 63 Ama iJesu tsaghiẹ-a.

Igho Oga oyi ekpodalo ugamhi o gbo vule migha, o o iJesu, "Mhi ri eva oyi Eshinegba ni o la o re romhi ishe, gueye anye, ini yeye u khi Omiepfuese Omi Eshinegba."

64 IJesu o o li, "Igho o khi abi u ngme. Ama mhi gueye ẹ nya khi, rote memena vu, a ya me khi Omi Ogbo o shito obita oyi Eshinegba ni o fune nya, o la elemhi otughunu te irarogbe ẹ bhale."‡

65 Igho, Oga oyi ekpodalo ugamhi o nyanọ awulu a shi egboli uruli. O o, "O she pfi unu-a! Otselẹ olese awa ke gbolo ẹ nono? Eẹ a she suọ oni ungmehi ipfiunu-a ni o ngme. 66 Sẹ a sa shi o?"

E ọli "O she lue, o mema ya ghua."§

67 Igho e tono ete ku iJesu alo, e ri ekpa gbe ọli. Eghuo, e lase ọli esọ.* 68 E liẹ ọli "Me eke na anye ghue yeye Omiepfuese. Gueye anye ghue oni o ri emhi gbe ẹ."

IPita o kie iJesu

(iMak 14.66-72; iLuk 22.56-62; iJon 18.15-18,25-27)

69 IPita o shito olase, omueshi oghuo oyi Oga oyi ekpodalo ugamhi o bhale deba li, o o li, "Yeye, u li nu iJesu onge iGalili kia." 70 IPita o tia li ukpeloe we nya, o o li, "Mhi aa fe lese emini a ngme."

71 O ke rote agho fie je unu ode unuekpẹ ni a rote ẹ lo oni apfe le, okpotso oni o o ga olese o gbo me ọli, o gueye emose ni e la agho, o o "Omose ona o nu iJesu na iNazareti kia."

72 Igho iPita o gbo tia li. Utona, o romhise ma o, o o, "Mhi romhi ishe, khi mhi aa lese oni omose ogho!"

73 O ke li denẹ, emose ni e migha agho e bhale deba iPita, ẹ ọli, "Igesikia lo khi otuoghuo elemhi we u khi. Ungmemhi oye o she ngmase le."

74 Igho o li se egboli isheli, o o romhi isheli. O liẹ, "Mhi aa ga lese oni omose!"

Utoghuokpe okpa o gbieghe. 75 Igho iPita o sato ungmehi ni iJesu o gueye ọli ni o re ọli, "Neni okpa o ya gbieghe, itese u ya liẹ khi waa lese mhe." O fie je olase ya vie oya.

27

A mu iJesu ghi iPaleti

(iMak 15.1; iLuk 23.1-2; iJon 18.28-32)

1 Ogbe o gbe-a ogbeakolo, ighie eyi ekpodalo-ugamhi nya ali egbhali e mhesẹ abi e li ya gbe iJesu-a. 2 E ge ọli, e rue ọli vu ghi iPaleti ni o khi igovunọ.

IJudasi o gbe egboli-a (Ika 1.18-19)

3 Abi iJudasi ni o roli de, o ro suọ khi a pfa ezọ mu ọli khi a ya gbe ọli-a, o ri egbe pfo li-a, o nyene egbe rue ikpaghuo uye ali igbe egho ghi ighie eyi

‡ 26:64 Li ze iDan 7.13 § 26:66 Li ze iLev 24.16 * 26:67 Li ze Aza 50.6

ekpodalo-ugamhi ali eni egbhali. ⁴ Oo wẹ, “Mhi she lamhe, irari khi mhi she ri ogbo ni oa mholi olamhe okhoghuo de,” E oli, “Egboli oyi anye onoghuo o ke la ogbo? Yeye u lese.”

⁵ Igho ijudasasi o ku eni ikpagho kua eke elemhi Owa oyi Eshinegba, o vu ya soli egboli-a.

⁶ Igho ighie eyi ekpodalo-ugamhi e san o eni ikpagho eke, e oli, “Ikpagho oia na, awa aa ya ku wẹ ma ikpagho ugamhi.” ⁷ E gba ugbamhi nga eni ikpagho se, e rewe ya de eke onayi oni oo ma ekhe, ni a ri ilimhi epfese ke to agho. ⁸ Loli o ze ni a ro lu oli Eke Oia ramhi ogbe na amo.* ⁹ Igho ungmehi ni omekeguele ni a lu iJeremaya o ngme, o li bhale ya tse. Ni oo, “E rue ikpaghuo uye ali igbe ni e khi ikpagho ni egbo iZireni e lama fali shi oli egbe. ¹⁰ E rue eni ikpagho ya de eke eme onayi eni ee ma ekhe, abi Eshinegba o mhesa na mhe mhi ngme.”†

IPaleti o mhila iJesu ogbo
(iMak 15.2-5; iLuk 23.3-5;
iJon 18.33-38)

¹¹ IJesu o migha odalo oyi igovun o iRomu, oni igovun o mhila li, “Yeye u khi oghie oyi egbo iJu?” IJesu oo li, “Ii, Igho o khi abi u ngme.”

¹² Ama oa mholi emini o so shi ingme ni ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali egbhali e ngme shi oli egbe. ¹³ Igho iPaleti o mhila li, oo. “Wa a suo emini a ngme shi e egbe?”

¹⁴ Ama iJesu o a lama so oli abikhoghuo, o ga lolo ri abo sha oni igovun o.

A pfa ezo igbe-a mu iJesu
(iMak 15.6-15; iLuk 23.13-25; iJon 18.39--19.16)

¹⁵ Ini a da li ukpe iPasova, eri igovun o oo rue ogbo oghuo ni a mu shi owa ighumha obo-a na egbo iJu. Ikhi oni e ze, a rue igha le na wewe. ¹⁶ Egheghe agho, a me omose ni a mema lese shi ukhiakhi-amhi ogbo, ni aa khena, ni a mu shi owa ighumha, ni a lu iBarabasi. ¹⁷ Igho abi eni egbo e ro le gba, iPaleti o mhila wẹ, “Onoghuo elemhi egbo aava ena a nono ni mhi wol o abo-a na e? IBarabasi abi iJesu ni a lu Omiepfuese?” ¹⁸ Irari khi o she lese khi itobo khi ighie eyi egbo iJu ee biselemhi iJesu e ro mu oli ghi lue.

¹⁹ Abi iPaleti o li shito ukpekhomhi ezo oyoli, ughue oli o ghie usomhi ghi oli, oo. “Khi mhue emini u li omose ni o mhue emini o li egbo. Irari khi mhii me osoli elemhi elena ooyose shi ingme oyoli.”

²⁰ Ama ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni egbhali, e tan o shi eni ebubu egbo elemhi, e lie iPaleti o rue iBarabasi obo-a, ama a gbe iJesu-a.

²¹ Igho igovun o o mhila wẹ, “Elemhi aava ena, onoghuo o, a nono ni mhi rue obo-a?” Wewe nya ee.

“IBarabasi!”

²² O mhila wẹ, “Se mhi ya li iJesu ni a lu Omiepfuese ona sho?”

* 27:8 Li ze Ika 1.18-19 † 27:10 Li ze iZaka 11.12-13; iJere 19.1-13; 32.6-9

Wewẹ nya ẹẹ, “A ka ta li ma apfida!”

²³ Ama iPaleti ọ mhila wẹ, “Elo ọ zẹ, onobe onoghwo ọ riẹle?”

Ama e kie tsesẹ leghe “A ta li ma apfida!”

²⁴ Abi iPaleti ọ rọ mẹ khi lọli ẹa mhọli emini lọli ke ya li ọ, khi onyaghu o tigbe te ọ lasele, ọ diẹ amẹ, ọ kpe abọ-a ukpeloe wẹ nya, ọọ wẹ “Mhi aa mhue obọ shi eghuli oyi omose ọna o! Obọ oyeẹ o la o!”[‡]

²⁵ Eni ẹgbọ nya ẹ li, “Olia eyọli e la ukhomhi oyanye ali oyi eniye eyanye.”

²⁶ Ighọ ọọ rue iBarabasi obọ-a na wẹ. Ọọ a gbe iJesu itali, ọ rue ọli na ekhọli-okhue eyi iRomu e ka ta li ma apfida.

Eni ekhọli-okhue e ri iJesu li egia

(iMak 15.16-20; iJon 19.2-3)

²⁷ Ighọ ekhọli-okhue eyi iPaleti e rue iJesu lo elemhi agbala oyọli, ọ rue eni ekhọli-okhue nya le gase ọli. ²⁸ Ighọ e gueghie ọli itsua ni ọ sọ, e ri itsua oyile sọ li. ²⁹ E ri igba do arula rughu ọli. E ri ukpokpo mhọli ọli obọ ita, e wugha li odalo, e ri ọli li egia. E liẹ ọli, “Eshinegba ọ zẹ ni u tọ agbọ yeye oghie iJu.” ³⁰ E to etẹ ku ọli, e mie ọli oni ukpokpo gbe ọli ukhomhi. ³¹ E ri ọli li egia se, e gueghie ọli itsua eyile ni e rọ sọ li eghọ, e tigbe ri itsua eyọli sọ li. E rue ọli je obini a la ya gbọli-a.

A ta iJesu ma apfida gbe-a
(iMak 15.21-32; iLuk 23.26-43; iJon 19.17-27)

³² Abi e li lẹ eghọ, wewẹ ali omose ni a lu iSamọ ongi iZireni e ya lona, e ri itoto mu ọli ọ tsua apfida oyi iJesu. ³³ E bhale asha ni a lu iGogota. Abi iGogota o ngme khi “Asha ugua ukhomhi ọgbọ.” ³⁴ Aghọ e la ri onyọ ni a ri emhi oyala shi na iJesu da, ama ọ to unu ọ bino, ọa lama da li. ³⁵ E ta li ma apfida se, e pfi onolo rọ kemhi itsua ni ọ sọ mhọli egbe abọ. Onana o ri emini omekẹguele ọ ngme bhale ya tse, ni ọọ. “E kemhi iwulu eyemhẹ, e pfi onolo shi ide eyemhẹ.”* ³⁶ E riẹle se, e shito, e khe ọli ekhe. ³⁷ E keke emini a gue shi ọli egbe shi upepe ọara rọ kphase kpeda nali. Emini a keke shi ọ khi, Ọna khi iJesu, Oghie ẹgbọ iJu. ³⁸ Ighọ e gbe ighiatọ aava ma li egbe. Oghuo ọ la ukiẹkiẹ obita, ọnokpọle ọ la li ukiẹkiẹ ọgobọ. ³⁹ Ẹgbọ ni ee dose, e pfi itsue ododa manya iJesu.† ⁴⁰ E liẹ “Yeye ni u ya guoghọ Owa Oyi Eshinegba-a, ogbele nuziese u gbo tọli pfo. Tsumhi egbe ẹ! Rote ukhomhi apfida ona tiemhile shọ, ini Omi Eshinegba u khi.”

⁴¹ Ina ighie eyi ekpodalougamhi, ali esese Ishi eyi iMosisi ali egbhali e gbo li tsue ọli. ⁴² E liẹ, “Ọ tsumhi ẹgboese,” “Ama ọa dobe tsumhi egbọli! Ọa khi lọli khi oghie oyi iZireni? Ini ọ

‡ 27:24 Li zẹ iDeut 21.6-9 § 27:34 Li zẹ Iwolo 69.21 * 27:35 Li zẹ Iwolo 22.18

† 27:39 Li zẹ Iwolo 22.7; 109.25

da te ukhomhi apfida onana tiemhile ne, anye ya mie ọli suọ. ⁴³ Eri ọ ri egbe da Eshinegba o gbo liẹ khi, 'Omi Eshinegba mhi khi.' Awa ke bino ini Eshinegba ọ ya tsumhi ọli mena."[‡] ⁴⁴ Ighọ khi ighiatọ ni a ta ma apfida e li tsue ọli.

Eghuli oyi ijesu

(iMak 15.33-41; iLuk 23.44-49; iJon 19.28-30)

⁴⁵ Oguota o mu ekẹ obili o tode bi asha kpa elemhi iwakati ese. ⁴⁶ Agogo ese o de te, ijesu ọ viẹ lasese leghe ọọ "Eloi, Eloi, Lama Sabachi tani?" Abi ona o ngme khi "Eshinegba oyemhe, Eshinegba oyemhe, elo o ze ni u ro pfi mhe esọ a?"[§]

⁴⁷ Egbọ eghuo ni e la agho e suọ ona, e liẹ li, "Elaja ọọ lu."

⁴⁸ Aghoaghọ, oghuo ọ, ọ na ya rue isoso, ọ sọ li onyo ni o khe-a, ọ genọ li shi ukpokpo nise a ji ijesu unu ni ọ da.* ⁴⁹ Ama enekpọle ẹ ọli, "Migha, ze ọli obọ ni awa me ini Elaja ọ ya bhale ya tsumhi ọli."

⁵⁰ Ighọ ijesu ọ gbo viẹ leghe, ọ ghu-a.

⁵¹ Eghẹghẹ agho tee, ode ug-bakpi, ni a ro ta pfa ode-a ni o la elemhi Owa Oyi Eshinegba o te odode rote idane kiẹse-a ya tiemhi ekẹ. Ekẹ agbọ o nighise, eche e venọ-a.[†] ⁵² Iji e khueghie-a, ebubu egbọ ni e pfuase ni eghuloa e guale bhale agbọ. ⁵³ E fiẹnọ iji lasese. Abi ijesu ọ ro rote eghuli guale se, e je elemhi

ẹoli no pfuase, e ri egbe khase ebubu egbọ.

⁵⁴ Abi ekhọli-okhuẹ ni a ze e ke khe ijesu ekhe e ro me abi ekẹ o li nighise ali emhi elese ni e me nya, ulishi oo mu we, e liẹ li, "Egbegbọ lo khi Omi Eshinegba omose ona ọ khi."

⁵⁵ Ikpotoso ebubu e la agho ni e ta pfi-a fe. Eri e deba ijesu rote iGalili bhale ni wewe e ri ukpọle khu ọli. ⁵⁶ Eghuo ọ khi, iMeli ọngi iMagidaleni, iMeli inyi iJemhisi ali iJosefu, ali inyi iJemhisi ali iJon.

Abi a ri ijesu to

(iMak 15.42-47; iLuk 23.50-56; iJon 19.38-42)

⁵⁷ Abi ogbomhi o ro mu ekẹ, omose ni ọ pfue ọngi Arimatia ni a lu iJosefu ni ọ li khi oghuo eniye odukhokho eyi ijesu, ⁵⁸ ọ le deba iPaleti ya mhila li olimhi oyi ijesu, ọ roli na lue ya to. iPaleti ọ ri unu bhale e ka rue ọli na iJosefu. ⁵⁹ Ighọ iJosefu ọ rue ọli, ọ ri ode onogbọ no pfuase khuli ọli. ⁶⁰ Ọ ri ọli to uji onogbọ oyọli ni a lese to shi elemhi eche. Ọ gheghele eche oniemi khukhu oni uji unu, ọ vu je apfe. ⁶¹ Ighọ iMeli ọngi iMagidaleni ali iMeli ọnọkpọle e shitọ sọ alo ghue oni uji.

Ekhekhe ni e la oni uji

⁶² Ogbeakolo, ni o khi ele Iyemhea oyi egbọ iJu, ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali egbọ iFarisi e bhale deba iPaleti, ẹ ọli, ⁶³ "Oga, anye sa ya to khi abi oni oloegbhue ogho ọ

[‡] 27:43 Li ze iwolo 22.8 [§] 27:46 Li ze iwolo 22.1 * 27:48 Li ze iwolo 69.21

[†] 27:51 Li ze Okiali 26.31-33

rọ la agbọ ọ liẹ khi, 'Mhi ya guale ẹlẹ-ese.'[‡] ⁶⁴ Mena ri unu bhale a ke ya khẹ aghọ ekhẹ ramhi ẹlẹ nuzi-ese, ini eniye odukhokho eyọli e khi bẹna ya tsua olimhi oyọli, ni e ke gueye ẹgbọ khi a she te eghuli guise ọli le. Egbhọli oni o ya kpukhokho ona, lọli o ke ya khọlọ dọsẹ oni ododẹ."

⁶⁵ IPaleti ọọ wẹ, "A rue ekhe-khẹ, a zẹ ni ẹ khẹ ekhẹ aghọ. A lolo khukhu ọli abi o ti ẹ ẹloe shi."

⁶⁶ Ighọ e ya khukhu oni uji egbegbọ, e zuse ọli, e zẹ ekhe-khẹ shi aghọ.

28

Irote eghuli guale oyi iJesus (iMak 16.1-10; iLuk 24.1-12; iJọn 20.1-10)

¹ Ogbe o ya gbe khi ẹlẹ Iyemhẹa o dọsẹ ni o khi ẹlẹ ni ododẹ elemhi ẹfo uka, iMeli ọngi iMagidaleni ali iMeli ọnọkpọle e lẹ ya bino oni uji.

² Utoghuokpe ekẹ o nighise, irari khi aḡeni oyi Ọnọmhuẹ ọ rọte idane tiemhile. Ọ gheghele oni ẹchẹ ni o khukhu oni unu uji odẹ-a. Ọ shitọ nga ọ. ³ Ọ li abi erali akphala. Itsua ni ọ sọ e pfuasẹ pepẹpẹ abi otughunu opfopfo. ⁴ Ulishi o mu eni e la aghọ khẹ ekhẹ, ee guọ, ubi o rue wẹ pfi gbe.

⁵ Oni aḡeni ọọ eni ikpotso, "A khi zẹ ni ulishi o mu ẹ irari khi mhi lẹsẹ khi iJesus ni a gbe-a shi apfida a nono. ⁶ Ọa la akana, ọ she te eghuli guale abi ọ kie kpẹ ngme. A bhale

ya bino ashini a ri ọli yeshi. ⁷ A nyanya ke lẹ memena, a ka gueye eniye odukhokho eyọli khi. 'A she te eghuli guise ọli le, khi mena, ọọ kia khẹ ẹ, ọ je elemhi iGalili. Oobọ a ya mẹ ọli.' Ghe i, a khi yele-a abi mhi gueye ẹ."

⁸ Ighọ eni ikpotso e nyanya rọte oni uji vu, ulishi o mu wẹ ama oghẹlẹ o vọ wẹ elemhi, e na ya gueye eniye odukhokho eyọli. ⁹ Utoghuokpe iJesus ọ bhale deba wẹ, ọọ. "Opfomhẹ o ka nu ẹ la." E bhale deba li, e mu ọli awẹ, e nyẹsẹ ukhomhi ga li. ¹⁰ IJesus ọọ wẹ, "A khi zẹ ni ulishi o mu ẹ, ama a ka gueye Inyoghuo-mhẹ e ke je iGalili. Aghọ e te ya mẹ mhẹ."

Emini ekhe-khẹ e guele

¹¹ Abi eni ikpotso e rọ vu se, eni ekhọli-okhuẹ ni e khẹ oni uji ekhẹ, e vu ya gueye ighie eyi ekpodalo-ugamhi emini a ga mẹ nya. ¹² Ighọ ighie eyi ekpodalo-ugamhi e lẹ deba eni egbhali e lona ye ug-bamhi abi e ke ya li. Egba, e ri ikpokpomhi ikpaghọ na eni ekhọli-okhuẹ eghọ. ¹³ Eẹ wẹ. "A liẹ khi, 'Eniye odukhokho eyọli e bhale ya tsua li vu abi obili o rọ bi ni anye rọ leseạ.' ¹⁴ Ini igovunọ ọ suọ ona, anye ya pfa ẹ shi ekẹ, a khi zẹ ni emhikhoghuo o nase ẹ udu." ¹⁵ Ighọ eni ekhọli-okhuẹ e mie wẹ eni ikpaghọ e li abi e sẹsẹ wẹ. Eri ingme emini e riẹlẹ o gbhiaku asha kpa ifuabọ ẹgbọ

‡ 27:63 Li zẹ iMat 16.21; 17.23; 20.19; iMak 8.31; 9.31; 10.33-34; iLuk 9.22; 18.31-33

iJu. Ramhi ogbe-namo, eri a kiele ẹ zẹ oni okhẹ ona.

Usomhi ni o funẹ ni iJesu ọ ghie

(iMak 16.14-18; iLuk 24.36-49; iJọn 20.19-23; Ika 1.6-8)

¹⁶ Ighọ eniyẹ odukhokho ogbaghuo eyọli e je iGalili deba iJesu ukhomhi ute ni ọ sẹsẹ wẹ.* ¹⁷ Abi e rọ mẹ ọli, e nyẹsẹ egbe ga li, ama eghuo ọ e kiele khọkhọ ọli. ¹⁸ Ighọ iJesu ọ kia ti mama wẹ, ọọ. “A she rue afu nya na agbọ ona ali iloghie na mhe.† ¹⁹ Irarighọ, a fiẹ lase je asha kha asha, a ke ya ri ẹgbọ mele eniyẹ odukhokho eyemhẹ-a, a ri eva oyi Ita, ali oyi Ọmọ ali oyi Ayemhẹ-nọ-pfuasẹ batazi.‡ ²⁰ A sẹsẹ wẹ, e ke ri emhi nya ni mhi mhẹsẹ na ẹ gbe akanya. A ghe i, mhi nu ẹ la ramhi ukpẹsẹ agbọ.”

* **28:16** Li zẹ iMat 26.32; iMak 14.28; 1 iKọri 15.5; iJọn 21.1-23
 11.27; iLuk 10.22; iFili 2.9; Ẹfi 1.20-22 † **28:18** Li zẹ iMat
 ‡ **28:19** Li zẹ Ika 1.8

Usonhi Onete oyi iJesu iKirisiti ni iMaki O keke

*Itsabọ oyi iJoni Oni ọọ
batazi ẹgbọ*

*(iMat 3.1-12; iLuk 3.1-18;
iJon 1.19-28)*

¹ Ona o khi igbaekele oyi usomhi onete oyi iJesu iKirisiti Omi Ẹshinẹgba. ² A keke ọli shi Ebe-no-pfuase ni ọmekẹguele oyọli ni a lu Azaya ọ keke. Ni Ẹshinẹgba ọ la liẹ, “Mhi ya ghie aghiusomhi ọyemhẹ ralo ne.

Oni ọ ya bẹ ode
shi eke khe.”*

³ “Ogbọ ọ la ọdagbe
ẹ pfie okokokhue. Oọ liẹ,
‘A riẹle ode
shi eke khe Onomhue,
ni ọọ bhale.

Riẹle oni ode sheshe
ni ọ rọte.’†

⁴ Ighọ iJoni ọ li bhale, ọọ batazi ẹgbọ obini ọdagbe ifufu, ọọ tse abọ, ọọ liẹ, “A mu pfi lase olamhẹ eyẹ ẹ le bhale deba Ẹshinẹgba ini a ri olamhẹ topfa ẹ.” ⁵ Ighọ ẹgbọ e rọte eke iJudia ali ẹoli iJerusalemu le deba iJoni. Ee zọnọ olamhẹ eyẹwẹ yẹ ọli. O la oke iJodani batazi ẹgbọ. ⁶ Ode ni a ri iriria eyi alakumi do, iJoni ọ rọ fia itsua sọ. O ri ẹkuẹ riẹle ọgbenẹ mu oku. Initso ali oribo e khi eminale eyọli.‡ ⁷ Abọ ni ọọ

tse gueye agbọ khi: “Omọse ni ọ ke ya bhale ẹlelese ode ukhokho oyemhẹ, ọ fu dọse mhẹ, ọ mhọli ekpabọ dọse mhẹ. Mhi aa fu ramhi oni ọọ taghiẹ uli ni o la ekuẹ ni ọ sọ-a. ⁸ Amẹ mhi rọ batazi ẹ memena, ama Ayemhẹ-nọ-pfuase ọ ke rọ ya batazi ẹ.”

*Ibatazi ali imufe oyi iJesu
(iMat 3.13--4.11; iLuk 3.21-
22; 4.1-13)*

⁹ Oa te aghọ tẹse ne, ni iJesu ọ rọ rọte iNazareti ni o la eke iGalili bhale ni iJoni ọ la oke iJodani batazi ọli. ¹⁰ Abi iJesu ọ rọ lese rọte elemhi oke ji egbe ngale te, ọ mẹ khi idane ọ khueghie. Ayemhẹ oyi Ẹshinẹgba ọ li abi anekhukhu rọte idane tiemhile ya ma li egbe. ¹¹ A suọ khi uruli o rọte idane ngme tiemhile, ọọ, “Omimhẹ ni mhi nono ingme oyọli u khi. U ma ri egbe ẹ mu mhẹ gba.”§

¹² Utoghuokpe, Ayemhẹ oyi Ẹshinẹgba o rue iJesu je ọdagbe. ¹³ Ogbẹle egbhueva ọ la oobọ. Okphaghie, ni ọ khi oghie ayemhẹ ebe, ọ mu ọli fe. IJesu ọ nu elamhako la oobọ, ama igeni eyi Ẹshinẹgba e ri ukpẹloe e khu ọli.

*Eniye odukhokho eni
odode ni iJesu ọ ze*

*(iMat 4.12-22; iLuk 4.14-
15; 5.1-11)*

¹⁴ Abi a rọ mu iJoni shi owa ighumha se, iJesu ọ je iGalili ya tse abọ usomhi onete oyi Ẹshinẹgba. ¹⁵ Oọ liẹ, “Oni

* 1:2 Li ze iMala 3.1 † 1:3 Li ze Aza 40.3 ‡ 1:6 Li ze 2 Ighie 1.8 § 1:11 Li ze Igbae 22.2; Iwolo 2.7; Aza 42.1; iMat 3.17; 12.18; iMak 9.7; iLuk 3.22

egheghe o she bhale, Eghiele oyi Eshinegba o she ti mama awa. A mu pfi lase olamhe eye e le, ni a mie oni usomhi onete suo.”*

¹⁶ Abi iJesu o rote epfepfe oke oniemihi oni o khi shi, na lui iGalili kia le, o me iSamu ali inyoghwo oli Aduru. Egbifele e khi. E pfi aga lo elemhi oni oke, ee gbe ifele. ¹⁷ IJesu oo we, “A deba mhe, mhi ya sese e abi a ke lie ke ti egbo gbili.” ¹⁸ Aghoghwo e ku iga eyewe shi eke, e deba li.

¹⁹ O ke te agho je odalo dena, o gbo me inyoghwo etuava, iJemhisi ali iJoni imi iZebedi e la elemhi oko-oke oniemihi, e zu iga eyewe. ²⁰ Abi iJesu o ro lese me we, o lu we e deba lue, aghoghwo e pfi itawe ali egbo ni e nu we ye shi elemhi oko-oke oniemihi, e deba li vu.

Ijesu o khu omose ayemhe ebe egbe-a

(iLuk 4.31-37)

²¹ IJesu ali eniye odukhokho eyoli e bhale eoli iKapanomu. Ogbefe iyemhe ni o ke deba li, iJesu o dose lo elemhi owa ugamihi, o la agho sese. ²² O ri abo sha egbo ni e ri eso kpe abi o li sese, itobo khi eri o sese egbo abi ogbo ni o lese emini oo sese, osese oyoli o kioda shi oyi eni e sese Ishi eyi iMosisi.†

²³ Utoghwo kpe omose ni ayemhe ebe o la egbe, o lo elemhi oni owa ugamihi le. O tsesa gbaa! Oo, ²⁴ “Elo wa

nono anye egbe, iJesu na in-azarati? Eri u bhale ya pfuse anye-a? Mhi ga lese oni u khi. Oni O pfuse oyi Eshinegba u khi.”

²⁵ IJesu o dese oni ayemhe obe, oo li, “Guese unu pia, te oli egbe lase le.” ²⁶ Oni ayemhe obe o nighise oni omose, o mu oli pfi gbe. O pfi okokohue, o rote oni omose egbe ya lase.

²⁷ O ga ri abo sha egbo nya. E mhila egbe we, “Onoghwo na? Osese onogbo ni o mholi ekpabo! Eri o ga nu ayemhe ebe e ngme, e ga suo eso na li.” ²⁸ Aghoghwo ingme oyi iJesu o gbe eke-a asha kpa eke iGalili.

Ijesu o ri ebubu egbo ze

(iMat 8.14-17; iLuk 4.38-41)

²⁹ IJesu ali eniye odukhokho eyoli, ghe iJemhisi ali iJoni, e ga rote owa ugamihi fie lasele, e ya je apfe oyi iSamu ali Aduru ³⁰ Ogo iSamu oni okpotso, o yeshi ghua ughuamihi iba. Ijesu o lese ramhi agho, a gue ingme oyoli ye iJesu. ³¹ Igho o lo deba li, o mu oli obo, o mu oli ukpho vule. Igho eni iba e lase oli egbe le. O fele we epfese.

³² Elogbomhi elegho khi ovo oo tiemihi eko, egbo e tsua eni ea ze, ali eni iyemhe okphaghiye e yese ngme bhale ghi iJesu.

³³ Egbo nya ni e la oni eoli e le gba odalo oni owa. ³⁴ IJesu o ri eni e ghua, ighuamihi khi ighuamihi, ze. O khu ayemhe

* 1:15 Li ze iMat 3.2 † 1:22 Li ze iMat 7.28-29

ebe ebubu ẹgbọ egbe a, ama ọa zẹ ni eni ayemhẹ ebe egho e ngme emhikhoghuo unu lasese, itobọ khi e lẹsẹ ọni ọ khi.

Ijesu ọ la iGalili tse abọ usomhi onete
(iLuk 4.42-44)

³⁵ Ogbiẹ-fiefie ogbeakọlọ khi obili ọa pfo ogbe ne, ijesu ọ fiẹ lase je ashini o da-ya, ọ ya sọ iromhi. ³⁶ ISamọ ali apfọli ni e kpọle, e vu ya nono ọli. ³⁷ Abi e rọ mẹ ọli, ẹẹ ọli, “Egbọ kpa ẹẹ nono e.”

³⁸ Ijesu ọọ wẹ, “Awa mema ya je ẹoli oboese, ikhi apfẹ eni e timama akana, ni mhi li la oobọ tşẹ abọ, irari khi ona o zẹ ni mhi rọ bhale.” ³⁹ Ighọ ọ kia gasẹ ekẹ iGalili nya tse abọ. Ọ la owa ugamhi eyewẹ tse abọ. Ọ khu ẹgbọ ayemhẹ ebe egbe ku-a.‡

Ijesu ọ ri ọni efafe e mu ze
(iMat 8.1-4; iLuk 5.12-16)

⁴⁰ Ọmọse ni efafe e mu ọ bhale deba ijesu. Ọ wugha li odalo, ọọ lema li, ọọ, “Ini o ghọle ẹ, u dobe ya remhẹ ze, u remhẹ khi ọni ọ pfuase.”

⁴¹ Ighọ elemhi ọli, ee ala ijesu, ọ nise obo-a ti ọni ọmọse, ọọ li, “O ghọle mhẹ, khi ọni ọ pfuase.” ⁴² Aghoaghọ eni efafe e lase ọli egbe le, ọ ze, ọ khi ọni ọ pfuase.

⁴³ Ijesu ọ gueyẹ ọli, ọ ke vu. Ọ lolo tse agua ye ọli, ⁴⁴ ọọ li, “Khi gue ingme ona ye ọgbokhoghuo, ama lẹ ya ri egbe ẹ khasẹ ekpodalougamhi eyi Eshinegba, ni e tẹ ọkpẹ ne, ni u luase obo ni

iMosisi ọọ a ke luase, ini a ri ọgbọ lina ze. Isheghọ, ni o khi ọtşele na wẹ khi u she ze.”§

⁴⁵ Eri ọni ọmọse ọ ri ochoghọ ngme ọli kiakiala gboo, ọ miatşẹ oni ingme onete ku asha kpa. Itobọ ona, ijesu ọa ke dobe lo ẹoli okhoghuo le gboo. Eri ọ ke la ọdagbe obini o da-ya. Abi o riẹ khi ighọ, eri ẹgbọ nya e kie rọte asha kpa ẹ bhale deba li.

2

Ijesu ọ ri ọmọse ni ọ guoghọ-a ze
(iMat 9.1-8; iLuk 5.17-26)

¹ Ikuku ogbele e doşẹ, ijesu ọ gbo lo elemhi iKapanomu, eni ẹgbọ e suọ khi ọ she bhale apfẹ. ² Ebubu ẹgbọ e le gba ramhi ni ọgbọ a ke mẹ ashikhoghuo ni o kpọle, ya ramhi olase unu-ode. Ijesu ọ tse abọ oni usomhi ye wẹ. ³ Ighọ emọse aane e tsua ọmọse ni ọ guoghọ-a adigege shi iya bhale ghi ijesu. ⁴ Abi eni emọse ẹa rọ mẹ asha tsua li lole ashini ijesu ọ la, itobọ ẹgbọ ni e ghọ bu doşẹ, e nga ukhomhi oni owa rọte ashini ijesu ọ la gbese ekpha-a. Abi e rọ gbese ọlia se, e ri ili ri ọni ọmọse tiemhile, abi ọ kie li yeshi iya. ⁵ Abi ijesu ọ rọ mẹ irudunga oyewẹ, ọọ ọni ọmọse ni ọ guoghọ-a, “Omimhẹ, a she ri olamhẹ topfa ẹ.”

⁶ Ama eni ẹ şesẹ Ishi eyi iMosisi ni e shitọ akaghọ, e sa ọ udu oyewẹ, e liẹ, ⁷ “Elọ o zẹ ni ọni ọgbọ ọna ọ rọ ngme ungmehi onana unu. Eri ọ

‡ 1:39 Li zẹ iMat 4.23; 9.35 § 1:44 Li zẹ iLẹv 14.1-32

pfi unu-a! A li me ɔni ɔ dobe ya gbe olamhe kua na ogbo? Oa khi Eshinegba lueghuo?"

⁸ Aghoagho iJesu ɔ she lese elemhi ayemhe oyoli emini e sa shi elemhi udu oyewe, ɔɔ we, "Elo o ze ni a ro sa us-amhi onana. ⁹ Onoghuo o kele ne, ni a ro lie ɔni omose ni ɔ guogh-a, 'A ri olamhe topfa e,' abi khi 'Vule, rue iya oye ni u ke kia?' ¹⁰ Mhi ya ro li khashe e khi Omi Ogbo ɔ mholi ekpabo elemhi agbo ona ni ɔ ro gbe olamhe kua na ogbo." Igho ɔ gueye ɔni omose ni ɔ guogh-a egho, ¹¹ "Mhie ye u vule, u rue iya oye, u ke je apfe."

¹² ɔni omose ɔ vule, ɔ rue iya oyoli, ɔ la akpewe nya kia vu. O ri abo sha egbo kpa. Ee kueghie Eshinegba, e lie, "Anye ea kpe me onana ghue oo!"

Ijesu ɔ lu iLevi

(iMat 9.9-13; iLuk 5.27-32)

¹³ Ijesu ɔ gbo je epfe oke oniemi ni o khishi. Ebubu egbo e bhale deba li, ɔ sese we. ¹⁴ Abi ɔ kia le, ɔ me omionoga iLiva omi Afeusi khi ɔ shito okhola eyi eni e mie oga. Ijesu ɔɔ li, "Deba mhe." Igho ɔ vule deba li.

¹⁵ Abi iJesu ɔ la ayi iLevi le eminale elogbomhi, emionoga ni e bu ali egbo ena olamhe e li nu oli ali eniye odukhokho eyoli le emhi, irari khi egbo ni e bu e deba li. ¹⁶ Abi egbo eni ee sese ishi na lui iFarisi e ro me khi iJesu ɔ nu egbushia ali emionoga e le eminale, e mhila eniye odukhokho eyoli, "Elo o ze

ni ɔ ro nu emionoga ali egbushia e le eminale?"

¹⁷ IJesu ɔ suo onana, ɔɔ we, "Egbo ni e ze ea mhue emini e ri obo e li. ɔni ɔɔ to, ɔ ye apfe obo. Oa khi eni e pfuase ne mhi bhale ya lu, ama egbushia."

Omhila ingme azumhi

(iMat 9.14-17; iLuk 5.33-39)

¹⁸ Egheghe oghuo eniye odukhokho eyi iJoni ɔni ɔɔ batazi egbo ali egbo iFarisi ee pfi azumhi. Egbo eghuo e bhale ya mhila iJesu, e oli, "Elo o ze ni eniye odukhokho eyi iJoni ali enayi egbo iFarisi e ro pfi azumhi ni eye ea ro pfi?"

¹⁹ IJesu ɔ so we ɔ, ɔɔ we, "Se epfese eyi omose ni ɔ rue omueshi onogbo e lie ke pfi azumhi ini oni omose ɔ kie nu we shito? E a me asha pfi azumhi ini ɔ kie nu we shito. ²⁰ Ama egheghe o ya bhale ni a ro rue ɔni ɔdo ɔni omueshi vu. Egheghe agho, e ro tigbe ya ke pfi azumhi.

²¹ "Ogbo a ya khi ode onogbo gbela ma ode onodi. Ini u ligo, eri oni ode onogbo o ya nyanon oni ode onodi-a. O ke nyanon-a dose abi o kpe li. ²² Ali khi ogbo oa ya ku onyo onogbo shi akpaba onodi. [Ikhi akpaba ni egbo iJu e ku onyo shi.] Ini u ligo, eri oni onyo o ya vese oni akpaba-a. Oni onyo ali oni akpaba e ga li opfu-a. Akpaba onogbo a ku onyo onogbo e lo."

Onomhue oyi ogbele iyemhea
(iMat 12.1-8; iLuk 6.1-5)

23 Ogbelęghuo eļe iyemhęa oyi egbọ iJu, iJesu o rọte ifui ishemhi iakpa kia doşę. Eniye odukhokho eyọli e li nu ọli kia. Ighọ e li be eni iakpa.* 24 Ighọ iFarisi e mhila iJesu, “Elo o ze khi eniye odukhokho eye eę riele emini a ghue eļe iyemhęa?”

25 IJesu o so we o, oo, “Aa kpe me ọli ze Ebe-no-pfuase emini Oghie iDefidi o riele abi okiamhi o ro gbe ọli ali eni e nu ọli kia? 26 Eghęghę ni Abiata o ro khi Okpeda na ekpodalo-ugamhi eyi Eshinęgba, ni Oghie iDefidi o ro lo Owa oyi Eshinęgba ya rue ibuledi ni a roo ga Eshinęgba le, o kholo na eni e nu ọli kia le. Ibuledi ona ighie eyi ekpodalo-ugamhi tse, ushi o lama e ke le we.”†‡

27 Ighọ oo we, “Eri a ma ogbele iyemhęa na ogbo, aa ma ogbo na ogbele iyemhęa. 28 Itobo ighọ, Omi Ogbo o khi Onomhue, li shi oyi ogbele iyemhęa.”

3

Omose ni o ghu obọ oghuo-
a *(iMat 12.9-14; iLuk 6.6-11)*

1 Elelese khi iJesu o gbo je owa ugamhi, omose ni obọ oyọli oghuo o ghua, o la akaghọ. 2 Egbọ eghuo e nono ashini e te ya me asha gue ingme shi iJesu egbe. E ri ukpeloe shi ọli egbe ini o ya ri ogbo ze eļe iyemhęa. 3 IJesu oo oni omose ni o ghu obọ-a,

“Vule migha odalo oyi egbọ kpa.”

4 IJesu o mhila we, “Onoghuo o gbe akanya elemhi ushi oyawa ne eļe iyemhęa? Ni a ro riele onete abi ni a ro riele onobe? Ni a ro tsumhi agbo oyi ogbo abi ni a ro pfuse ọlia?” Ama e tsaghię a.

5 Ighọ iJesu o ri elemhi ibibi bino we gase, udu oyọli o yese-a shi udu obe ni e mhue. Oo, “Nomose nise obọ-a.” O nise ọli-a. Ighọ obọ oyọli o gbo li abi o kpe te eke li 6 Ighọ egbọ iFarisi e fię deba eniye odukhokho eyi Erọdu, e ya gba ugbamhi abi e li ya gbe iJesu-a.

Ebubu egbọ e deba iJesu

7 Ighọ iJesu ali eniye odukhokho eyọli e lase we iteva le ya je okę na iGalili. Ebubu egbọ e rọte iGalili deba iJesu. 8 Abi e ro suo emini o riele, ebubu egbọ e bhale deba li, rọte eke iJudia ali iJerusalemu, ali Idumia ali eke ni o kpe obọ na iJodani ali epfepfe iTire ali iSidoni. 9 Itobo khi eni egbọ e bu doşę, iJesu o gueye eniye odukhokho eyọli e nono oko-oke oni ikeke ni loli lo o ini egbọ e khi sha mu lue. 10 Itobo khi o she kpe ri ebubu egbọ ze, egbọ eni ęa ze, e mise egbe ini e me asha ramhi ọli egbe ri obọ ti ọli.* 11 Eghęghę kpa ni egbọ ni ayemhe ebe e yeşę e ngme e ro da me iJesu ne, e de ya yeşhi eke odalo oyọli. Eę

* 2:23 Li ze iDeut 23.25 † 2:26 Li ze iLev 24.9 ‡ 2:26 Li ze 1 iSam 21.1-6

* 3:10 Li ze iMak 4.1; iLuk 5.1-3

tsesē, eē liē, “Omi Eshinegba u khi.”

¹² Ama, ọ tse agua yē eni ayemhē ebe egho e khi gue oni loḷi khi le.

Ijesu ọ zē ighiusomhi na ke ogbava

(iMat 10.1-4; iLuk 6.12-16)

¹³ Ijesu ọ nga ukhomhi ute, ọ lu emose ni e ghole ọli. E bhale deba li. ¹⁴ Ọ ya zē egbo ogbava ke, ọ lu wē ighiusomhi na ke. Ọ zē wē ni e nu luē ke kia, ali ni luē mē wē ke ghie usomhi fiē ke tse abo usomhi onete, ¹⁵ ali ni e gbo mhue ekpabo ni e ro ke khu egbo ayemhē ebe egbe kua. ¹⁶ Ena e khi otuogbava ni ọ zē. ISamo, oni ijesu ọ lu iPita. ¹⁷ IJemhisi ali inyoghuo-ọli iJoni imi iZebedi (eni ijesu ọ ri akiseva iBonajisi na. Ni o migha shi Imi Akphala), ¹⁸ Ali Aduru, iFilipu, iBatolomiu, iTomosi, iJemhisi omi Afeusi, ali iTadiusi, iSamo [oni ijeodalo oyi edeli iJu oo ghọ mu egbe.]

¹⁹ Ali iJudasi Isikaroti oni ọ ri ijesu de.

Ijesu ali iBezebo

(iMat 12.22-32; iLuk 11.14-23; 12.10)

²⁰ Ijesu ọ nyenē egbe je apfe. Igho ebubu egbo e gbo tigbili ramhi khi ijesu ali eniye odukhokho eyoli ea mē asha, wē khi eminale e ya le. ²¹ Abi apfe ọ e ro suo ona, E nono khi wewē e ya mu ọli je apfe. Irari khi eri e liē, “Ujili o she e kpha li.”

²² Eni eē sēsē ishi ni e rote iJerusalemu tiemhie, e liē, “Ayemhē iBezebo ni ọ khi Okphaghie o la li egbe yesē ọli e ngme! Loḷi ọ khi oghie oyi iyemhē ebe ni ọ ri ekpabo na li ni ọ ro ke khu egbo iyemhē ebe egbe kua.”†

²³ Igho ijesu ọ lu wē, ọ ri okhē irokhokho nu wē ngme, Ọo wē, “Sē okphaghie ọ liē ke khu okphaghie? ²⁴ Ini ushishi e kemhi egbe wē shi ikui-iku ni e ro nu egbe wē e kholi, eri oni ushishi ọo de. ²⁵ Ini omhue-apfe o kemhi shi ikui-iku ni e ro nu egbewe e kholi, eri oni omhue-apfe o ya de. ²⁶ Ini okphaghie ọ mu okholi vule shi egboli ọ, ọa ya to, eri ọ ya de, ukpese oyoli o she ramhi.

²⁷ “Ogbo okhoghuo ọa la ọ ni ọ dobe ya lo owa oyi omose-akama ya ti ọli itsua eke-a ini ọa kpe mu oni omose-akama ge shi eke. Eghēghē agho, ọ tigbe dobe ti ọli itsua eke-a.

²⁸ “Egbegbi ingme mhi gueye e, khi, aa mē olamhē ni ogbo ọ lamhē ali ungmemhi ipfiunu-a ni ogbo ya ngme, ni aa dobe ro ya gbekua na li. ²⁹ Ama onini ọ da ngme ungmemhi ipfiunu-a deba Ayemhē-no-pfuase ne, aa ya ro topfa li, irari khi olamhē ona agboagbo ọ pfi obo lo.”‡

³⁰ Itobo khi e ọli khi, “Ọ mholi ayemhē ebe,” ọ ro ngme ona.

Inyo ijesu ali inyoghuo ọli

eni emose

(iMat 12.46-50; iLuk 8.19-21)

³¹ Igho inyọ ijesu ali inyoghuo ọli ee bhale. E migha oolase. E ghie ọgbọ ọ ka lu ijesu ghi ewe. ³² Ebubu ẹgbọ e shito gasẹ ọli. E bhale ya gueye ọli khi inyọli ali inyoghuo ọli e la oolase, khi ẹẹ nono ni wewe e me ọli.

³³ O mhila we, “Eghuo e khi inyemhe ali Inyoghuo-mhe?”

³⁴ Igho o bino eni e shito gasẹ ọli, ọọ, “Enana e khi inyemhe ali Inyoghuo-mhe!

³⁵ Onini o da rieḗ emini e ghole Eshinegba, o khi Inyoghuo-mhe onomose ali onokpotso ali inyemhe.”

4

Okhe irokhokho oyi oni o ko ikpamhi emhi

(iMat 13.1-9; iLuk 8.4-8)

¹ Ijesu o ke gbo la epfe oke ni o khi shi na iGalili sese. Egbọ ni e le gasẹ ọli e bu dose ramhi ni o ro ya lo elemhi oko-oke shito. Oni oko-oke o la elemhi oni oke. Eni egbo e ke migha egele eseso oni oke.* ² Emhi ebubu o ri okhe irokhokho o sese we. Oo we. ³ “A ghe i! Oghiale o ya la o. O fiyá ya ko iakpa. ⁴ Abi o li kia miatse eni iakpa, ikpamhi eghuo o e de kua ode, igho ipfeli e bhale ya sanọ we le. ⁵ Eghuo o, e de kushi eke ni o khi okpegbhe, ni eke ea lolo la. Igho e nyanya ze, e fu, ama oni eke oa limhi. ⁶ Ama abi ovo o ro to, o tose

we a, e khakha, itobo khi ea me eke ni o limhi pfi imhili lo. ⁷ Ikpamhi emhi elese e de kulo ifui igba. Igho igba e ze lasele tonon eni iakpa abi e ro fu vule. Itobo igho, ea ke dobe ni e fu nyanọ ekhe lasele. ⁸ Ama ikpamhi eghuo, e de shi eke onete. Eni ikpamhemhi e ze, e fu, e nyanọ ekhe lasele. Eghuo o, e mhuẹ ikpamhi uye ali igbe, eghuo o, e mhuẹ ikpamhi egbhuese, elese e mhuẹ egbhuеше.”

⁹ Igho ijesu, oo, “Oni o mhọli eso, o suo.”

Emini o ze ni a ro ze oni okhe irokhokho

(iMat 13.10-17; iLuk 8.9-10)

¹⁰ Abi ijesu lolighuo o ro shito, eniye odukhokho ogbava eyoli ali egboese ni e li suo abi o ro ngme, e bhale deba li, o gueye we emini o ri oni okhe irokhokho ngme.

¹¹ Oo we, “A she ri osheli oyi Eghiele oyi Eshinegba na e. Ama okhe irokhokho a ro gue ungemhi nya ye egboese.

¹² Ni a bhale ya e khi, “E kha rie nya alo-a shi eke ea tigbe ya me emhikhoghuo, ali e kha rie ku eso a shi eke, oa ya lo we eso.

Irari khi ini oa khi igho, e dobe me eke, e suo eso, e mu pfi deba Eshinegba, o ro topfa we.’”†

Ijesu o guele emini oni okhe irokhokho o ngme

(iMat 13.18-23; iLuk 8.11-15)

* 4:1 Li ze iLuk 5.1-3 † 4:12 Li ze Aza 6.9,10

13 Ijesu o mhila we, oo we, "Aa lese emini a ri okhe irokhokho ona ngme? Se a li tigbe ya lese emini a ri okhe irokhokho okhoghuo ngme sho? 14 Eni iakpa ni oni oghiale o miatse e ku, e migha shi ungmehi oyi Eshinegba. 15 Eri ikpamhi iakpa ni e de shi ode e li abi egbo eghuo ni e kha da lese suo oni ungmehi ne, Okphaghie o bhale ya rue we lue udu le. 16 Ikpamhi emhi ni e de shi eke ni o li echeche, e li abi egbo ni e kha da lese suo oni ungmehi ne, e ri udu oghel mie oli. 17 Ama, oa ya tiemhi we eke elemhi. Ea dobe migha tese, itobo khi oa pfi imhili lo eke. Itobo igho, ini omunu o bhale ali ni a ro mu okholi vule shi we o rote oni ungmehi ni e suo, e kele de ode-a. 18 Ikpamhi emhi ni e de pfilo ifui igba eri e li abi egbo ni e kha suo oni ungmehi, 19 isamhi ingme agbo ona, ali oghuemhe epfue, ali oghuemhe khi oghuemhe e lu guese oni ungmehi-a, ee tono oli igba, itobo igho oa mo imomhi. 20 Ama ikpamhi emhi ni e de shi eke onete, e li abi egbo ni e suo ungmehi, e mie oli suo, e mo imomhi enete. Eghuo e mhue ikpamhi uye ali igbe, eghuo e mhue egbhueshe. Eghuo, e mhue egbhueshe."

*Ákpá ni a rọ nga ukhomhi
asha
(iLuk 8.16-18)*

21 Ijesu o gbolo e we "Ogbokhoghuo oo ya ri akpa ru lasela, o ya rue atalabi guese oli mu eke, wekhi eri o ke ya rue oli ya sheli ufui ukpho? 22 Emiemini a ro sheli, o ya lasela gbo alo gbugbugbu. Aa me emhi osheli ni aa ya khueghie a. § 23 Onini o mholi eso, o ri eso shi eke ni o suo."

24 O gbolo e we, "Emiemini u da suo kpa, sa o bie! Emiemini u da ro shi ushi ro gue egboese ezọ, Eshinegba o li ya roli gue e ezọ. Oye o gbo ya ze ne. 25 Oni o kpe mholi ne, a ya gbo ro ma o na li, ama oni oa mholi a ya mie oli ukuku o ni o gbo mholi."*

Okhe irokhokho oyi ikpamhi emhi ni oo ze

26 Ijesu o gbolo e, "Abi Eghiele oyi Eshinegba o li na. Eri o li abi ini omose o miatse ikpamhi iakpa kia ku shi eke. 27 Obili o kha bi, o ya lese a, ogbe o kha gbe o guale, ama emhi ikpamhi emhi ee ze lasela, ee fu vule. Ama oa ya lese abi o li kia. 28 Eke lolighuo o lese abi o li ri emhi ekomhi ee bie. Oni odode, o kha ze ukhuli, o ke fu vule, o nyanofifele, o ya ri umomhi lasela. 29 Eni iakpa e kha da bie ne, oni o gua we o rue agaga ya gbe we, itobo khi egheghe ikhieshe o ramhi."†

*Okhe irokhokho oyi ukpamhi oora imositadi
(iMat 13.31-32,34; iLuk 13.18-19)*

‡ 4:21 Li ze iMat 5.15; iLuk 11.33
Li ze iMat 13.12; 25.29; iLuk 19.26

§ 4:22 Li ze iMat 10.26; iLuk 12.2
† 4:29 Li ze iJqe 3.13

* 4:25

³⁰ Ijesu o gbolo e we, "Elo awa mema ri Eghiele oyi Eshinegba ya khokho? Okhe irokhokho onoghwo awa mema ya ze roli lo egbo esọ egbo o?" ³¹ Eri o li abi ukpamhi oara imositadi ni ukpamhi oli o she ne nya agbo ona, ni ogbo o ro ko eke. ³² Ini a roli ko, o ze, o fu vule, o mele unyanọ ni o fune a shi ishemhi, ni o mhọli iguabo eniemhi, ni ipfeli e bhale ya ku eko shi."

³³ Okhe irokhokho enana ijesu o ro nu we ngme oni ungmehi, ramhi ashini o lo we esọ ramhi. ³⁴ Aa me ungmehi ni o nu we ngme, ni o ri okhe irokhokho nu we ngme. Ama ini o de te oli ali eniye odukhokho eyoli, o ro ri emini o nu we ngme nya a lo we esọ.

Ijesu o pfomhise akpekpeli
(iMat 8.23-27; iLuk 8.22-25)

³⁵ Ele ogbomhi elegho, ijesu o eniye odukhokho eyoli, "Awa da je ukiekie oke obini o kpole." ³⁶ Igho e ze egbo ni e legba obọ shi agho, eni eniye odukhokho e ya lo elemhi oko-oke oni ikeke ni ijesu o she lo shito. E gua li vu. Oko-oke elese e li deba we vu.

³⁷ Utoghuokpe, akpekpeli oniemhi oo li, oo zughuse oni oke, ni ame e fiase kulo elemhi oni oko-oke, ramhi ni o ro vo ame. Ukuku o kpole ni o ro kulue. ³⁸ Ijesu o la ukhokho oni oko-oke oniemhi, o lese-a ri ukhomhi nga akpesukhomhi. Igho eniye odukhokho eyoli e guise oli le.

E oli, "Osese, wa bie ga lie ini awa ghoghua?"

³⁹ Igho ijesu o ti vule, o dese oni akpekpeli, oo li, "Li tsuke." Igho oni akpekpeli o pfomhe te. Asha kpa o pfomhe tsuke.

⁴⁰ Igho ijesu oo eniye odukhokho eyoli, "Elo o ze ni a ro ligho o na ulishi. Eri aa kie mhọli irudunga?"

⁴¹ Ulishi oo mu we, e mhila egbe we, "Oghuo ona o khi? Ghe akpekpeli ali izughuse oke e ga suọ esọ a na li."

5

Ijesu o ri omose ni ayemhe ebe o la egbe ze

(iMat 8.28-34; iLuk 8.26-39)

¹ Ijesu ali eniye odukhokho eyoli e da oke iGalili je ukiekie eke iGerasenesi. ² Abi ijesu o lese rote elemhi oko-oke lasela, omose ni o mhọli ayemhe ebe, o rote atalimhi ni o la agho bhale deba ijesu. ³ Ifui atalimhi oni omose oo la. Ogbokhoghuo o ke dobe ri iweghe ge oli. ⁴ Eghege kpa, a ro ri iweghe ge oli abo ali awe, ama eri oo kphuru we a, o taghie we a, o shashe we a. Ogbokhoghuo o dobe mu oli. ⁵ Nobi-nogbe o ro la ifui atalimhi ali ikhomhi ite dudu gase. Oo pfi okokokhue. O ri eche fianọ egbeoli.

⁶ Abi o lese ta pfia me ijesu te, o na bhale ya wugha li odalo. ⁷ O tse se leghe, oo, "Ijesu Omi Eshinegba ni o Yagha Ne Nyaa, elo wa nono mhe egbe? Mhi ri Eshinegba lema e khi na mhe osoli!"

⁸ Itobọ emini ọ rọ ngme na khi, iJesu ọ she kpẹ gueye ọli, “Yeye ayemhe obe, lase oni omose ọna egbe le.”

⁹ Igho iJesu ọ mhila li, “Se a lui eva oye?” Oo, “Eva oyemhe o khi Olele egbo, itobọ khi anye bu gba.” ¹⁰ O gbo lema iJesu ọ kpekpe, ọ khi khu ewe oni eke ya lase.

¹¹ Igulu ni e bububu e la epfe ute ni o la agho le eminale. ¹² Eni ayemhe e lema iJesu, “Khu anye ya lo igulu egho, ze ni anye ya lo we egbe.” ¹³ IJesu ọ ri eghoghe na we, e ka lo eni igulu egbe. Igho e rote oni omose egbe lasela e ya lo eni igulu egbe. Eni igulu ni e ramhi agbele eva, e rote egele na ya kulo oni oke, e ghuloa nya.

¹⁴ Eni e ri ukpeloe e khu eni igulu e na je ifui apfe ali eoli nya ni e la oni eke ya guele emini a me. Igho egbo e bhale ya bino emini a me. ¹⁵ Abi eni egbo e rọ bhale deba iJesu, e me oni omose ni ayemhe ebe ni e bu e kpẹ la egbe, khi ọ shito agho, ọ ri itsua so, egbhali eyoli e she gba na li. Ulishi oo mu we. ¹⁶ Eni e me emini a me e gueye egbo emini oni omose ni ayemhe obe e la egbe ọ me egbe ali emini e li eni igulu. ¹⁷ Igho, e gueye iJesu ọ lase wewe eke le.

¹⁸ Abi iJesu ọ lo elemhi oko-oke oniemi khi oo ke vu, oni omose ni ayemhe ebe e kpẹ la egbe, ọ lema iJesu ọ ze ni lodi deba li vu. ¹⁹ Ama iJesu ọ lama na li. O ri ochogho lie ọli, “Ke je apfe ni u ya gueye

egbo ena unuekpe oye emini Onomhue ọ riele ne, ali abi ọ li le elemhi e.” ²⁰ Igho oni omose ọ lui ifui eoli igbe ododa ena eke iDikapolisi. O kia gueye egbo abi iJesu ọ li riele na lue. O ri abo sha egbo nya.

Omueshi ni ọ ghu-a ali okpotso ni oia ee ku egbe

(iMat 9.18-26; iLuk 8.40-56)

²¹ Abi iJesu ọ rọ gbo nyene egbe da je ukiekie oke obini o kpole, egbo e le gasẹ ọli. ²² Omose oghuo ni a lu ijarosi, ni ọ khi otuoghuo eni e mhesẹ shi owa ugamhi, ọ bhale ak-aghọ. Abi oo me iJesu te, ọ de ya wugha li odalo. ²³ O mema lolo lema li, ọọ li, “Omimhe oni omueshi ọ ma ghua gba memena, kpekpe bhale ya ri obọ ti ọ li egbe ni ọ ze, ini ọ khi ghua.” ²⁴ Igho iJesu ọ deba li vu.

Igho ebubu egbo e deba li e ve mu ọli. ²⁵ Okpotso oghuo ọ la agho ni ọ she ku oia ishitọ egbe ramhi ikpe igbeva. ²⁶ O she me osoli obọ oyi ebubu egbo abi ọ rọ kia dua oni ughuamhi. O she ri epfue eyoli nya dua ọ, ama ọa pfo, oo ga kholo ọli egbe. ²⁷ Abi ọ rọ suo ingme oyi iJesu, igho ọ te ifuabo oyi egbo ri obọ ti ọli awulu ni ọ so. ²⁸ O rọ li shi udu khi, “Ini mhi da me asha ri obọ ti ọli awulu ne, mhi ya ze.”

²⁹ Abi ọ ri obọ ti ọli awulu te, eni oia ni e ku ọli egbe, e khakha utoghuo kpe. Aghogho ọ lese khi emini o yese lue e ngme, khi o pfo.

³⁰ Aghoaghò, iJesu o lẹsẹ khi itoto o she rọte luẹ egbe ya lase. Igho o migha, o mu egbe pfi iteva egbò ni e sha mu o. O mhila wẹ, ọ́. “Oghuo o ri obo ti mhẹ awulu?”

³¹ Eniyẹ odukhokho eyọli eẹ ọli, u ga mẹ abi egbò e liẹ vẹ mu ẹ, u kiele ẹ mhila, “Oghuo o ri obo ti mhẹ?”

³² Ama, iJesu o kie bino gasẹ ini o mẹ ọni o ri obo ti o. ³³ Abi ọni ọkpotso o rọ mẹ abi o ke li ọli egbe, o bhale odalo oyi iJesu ya wugha, ulishi o mema mu ọli, o gue igesikia le abi o ga li kia nya.

³⁴ IJesu ọ́ ọni ọkpotso, “Omi mhẹ, irudunga oye o she mie ẹ pfuese. Ri opfomhẹ ke je, anasemhẹ oye o she pfo.”

³⁵ Abi iJesu o kie li ngme, emose eghuo, e rọte owa oyi iJarosi bhale. Eẹ iJarosi, “Omiẹ o she ghua, khi ke yese Osesẹ ngme.”

³⁶ IJesu ọ́ a fẹ ri esọ shi emini e ngme, ọ́ ọni emose “Khi zẹ ni ulishi o mu ẹ, ama lẹsẹ mhọli irudunga.”

³⁷ Oa zẹ ni ọgbokhoghuo o deba li sẹ ni iPita, ali iJemhisi ali iJoni inyoghuo iJemhisi.

³⁸ Abi e rọ bhale owa oyi iJarosi, iJesu o mẹ abi egbò e li i kpe okeke, ni e li i viẹ gbii.

³⁹ Igho, o lo elemhi oni owa, ọ́, “Elo o pfi onyaghu onana? Elo o rẹ ẹ viẹ? Ọni omọ ọ́ ghu, eri o lẹsẹ a.”

⁴⁰ Ama eni egbò e gia li. Abi o rọ khu wẹ fiẹ se, o rue ita ali inyọ ọni omueshi ali eniyẹ odukhokho otuase

egho mhue obo je ashini oni omọ o yeshi.

⁴¹ IJesu o mu ọli obo, ọ́ ọni omueshi, “Talita kumi.” Emini a ri ona ngme khi, “Onomueshi, mhie ye u vule.”

⁴² Utoghuo kpe, oni omueshi o vule, ọ́ kia gasẹ. [Omọ ikpe igbeva o khi.] Abi a rọ mẹ ona, o ri abo sha wẹ. ⁴³ Ama iJesu o lolo tse agua ye wẹ e khi gueye ọgbokhoghuo. Oo wẹ, “A ri emhi na li le.”

6

A ri ukpeloe gbe iJesu obini iNazareti

(iMat 13.53-58; iLuk 4.16-30)

¹ IJesu o rọte agho vu je ẹoli oyọli, eniyẹ odukhokho eyọli e deba li. ² Ogbẹlẹ iyemhea oyi egbò iJu o ramhi, ọ́ sẹsẹ elemhi owa ugamhi. O ri abo sha ebubu egbò eni e ri esọ shi ọli o.

E mhila egbe, “Obo oni omose ọ́ na o rọte mẹ eni emhi enana? Ilesingme nabi onoghuo na ni a rọ na li, ni o gbo rọ gbe ikanya onyaloa?

³ Ona ọ́ a she khi ikapita, omi iMeli, ni o gbo khi inyoghuo iJemhisi ali iJosisi ali iJudasi ali iSamọ? Ena ẹa khi inyoghuo ọli eni imueshi, ni e ga li nu awa la akana enana?” O ri elemhi bi wẹ.

⁴ Ama iJesu ọ́, “Ashakpa a la mu ekpe na omekeguele, sẹ ni apfe oyọli ali unuekpe oyọli aa la mu ekpe na li.”*

⁵ Oa dobe la akaghọ gbe akanya onyaloa okhoghuo, sẹ ni ikuku egbò ni ẹa ze ni

* 6:4 Li zẹ iJón 4.44

ó rọ ze abi ó rọ ri obọ ti wẹ. ⁶ Umha-mhọli irudunga oyẹwẹ o ri abọ sha iJesu.

Ighọ iJesu ó kia rọte ẹoli je ẹoli sẹsẹ eni ẹgbọ.

Ijesu ó ghie eniye odukhokho otuogbava fiẹ
(iMat 10.5-15; iLuk 9.1-6)

⁷ Ó lu eniye odukhokho etuogbava eyọli tigbili, ó ghie wẹ ava-ava fiẹ, ó ri ekpabọ na wẹ ni e rọ mhue itoto rọ khu ayemhẹ ebe.

⁸ Ó gueye wẹ, “Ini a lẹ, a lẹsẹ rue orọkpọ mhue obọ, a khi tsua eminale, wẹkhi akpaba ni a pfi ẹ sọ, wẹkhi ukpaghọ.

⁹ A sọ ekuẹ, ama a khi tsua awulu olese ma oni a rọ sọ.

¹⁰ Ó gbolo ẹ wẹ, a kha da lo apfẹ okhọghuo le ni e rọ da mie ẹ, a la akaghọ ramhi ni a rọ ya rọte oni ẹoli vu. ¹¹ Ini o khia khi a bhale ẹoli okhọghuo khi eni ẹgbọ ẹa mie ẹ, ni ẹa rọ gbo ri esọ shi emini a ngme, a rọte aghọ vu. A kpe abọ ọ-a na wẹ, a rọte aghọ vu. Eri ona o ya khi ọtsẹlẹ shi wẹ egbe.”†‡

¹² Ighọ e fiẹ ya tse abọ gasẹ, e liẹ ẹgbọ e rọte olamhẹ oyẹwẹ mu pfi. ¹³ E khu ebubu ẹgbọ ayemhẹ ebe egbe-a, e ri oili to eni ẹẹ ghua ebubu egbe, e rẹwẹ ze.§

Eghuli oyi iJoni Oni ọọ batazi
(iMat 14.1-12; iLuk 9.7-9)

¹⁴ Ẹghẹghẹ ana, oghie Erọdu ó li suọ eko eni ingme ena nya, itobọ khi eva oyi iJesu o she gasẹ asha kpa. Ẹgbọ

eghuo e liẹ khi iJoni Oni ọọ batazi lọ ni ó nyenẹ egbe bhale agbọ, lọli o zẹ ni ó rọ lighọ mhọli ekpabọ rọ gbe ikanya ọnyaloo.

¹⁵ Ẹgbọ eghuo e liẹ khi, “Elaja Ọmekẹguele ó khi.” Elese ẹ khi, “Ọmekẹguele nabi emekẹguele ena ẹlẹlẹ ó khi.”*

¹⁶ Ama abi Erọdu ó rọ suọ ona, ó kẹ, “iJoni, ni mhi khi ukhomhi ọ, a rọte eghuli guise le!”

¹⁷ Itobọ khi Erọdu ọọ ke mhẹsẹ a mu iJoni gẹ pfilo owa ighumha. Ini egbe e ba mu Erodiasi. Eri Erọdu ó mie iFilipu inyọghuo ọli Erodiasi. ¹⁸ Ẹghẹghẹ kpa iJoni ó rọ gueye Erọdu khi, ọa ti ni ó rue ughue inyọghuo ọli shi.†

¹⁹ Itobọ ona, oni Erodiasi ọọ biselemhi iJoni, ọọ nono ode ni ó te ya gbe ọli-a, ama ọa dobe. ²⁰ A gbo bhale ya ẹ khi Erọdu ọọ na ulishi iJoni itobọ khi ó lẹsẹ khi iJoni khi ọgbọ onete ali ọgbọ ọ ni ọ pfuase ọ khi. Ó ri irarighọ ri ukpẹloe ẹ khu ọli. Ó ma nono ni lọli ri esọ ke shi ungmehi oyi iJoni, ini o ri riẹ khia khi ingmemhi eyọli e ma yese ọli udu-a ẹghẹghẹ kpa ni ó rọ suọ li.

²¹ Ikpukhokho ọ, Erodiasi ọ mẹ ashini ni ó te ya mu ota sọ iJoni. Ighọ ẹlẹghuo ni o ikhi ogbẹlẹ ni Erọdu ó rọ mhọli ukue ni ó rọ yelele ogbẹlẹ ni a rọ bia li le. Ó ya luno idenọmọ eyọli ali ẹgbọ eni mu ẹloe ali ẹgbọ igomẹti ali eni ẹẹ gbe

† 6:11 Li zẹ ika 13.51 ‡ 6:11 Li zẹ iLuk 10.4-11 § 6:13 Li zẹ iJem 5.14 * 6:15 Li zẹ iMat 16.14; iMak 8.28; iLuk 9.19 † 6:18 Li zẹ iLuk 3.19-20

ikanya igomēti ni e la ekē ijudia shi oni ukue. ²² Abi omō omueshi omi Erodiasi o rō fiē lasele gbe ishimhi, o mema ti Erōdu ali egbō eni e bhale ya bino ọli ẹlo.

Igho oni oghie o o oni omueshi, “Mhila mhe emiemini o ga ghole e, mhi ya roli ne.” ²³ O romhi isheli khase oni omueshi, “Emiemini u mhila, mhi ya roli ne, o kharie khi agbekhi-eva egchiele oyemhe.”

²⁴ Igho oni omueshi o fiē ya mhila inyō li, “Elo mhi ya mhila?”

Inyoli o o li, “Ukhomehi oyi iJoni Oni o o batazi egbō wa mhila.”

²⁵ Aghoaghō oni omueshi o nyanya na ya lo deba oghie, o mhila li, “Ukhomehi oyi iJoni Oni o o batazi egbō mhia nono ni u khi shi ukpeko na mhe memena.”

²⁶ Udu o tode yese oghie a. Ama itobō ekha ni o tse ukpeloē oyi epfese ni o lu shi oni ukue, o a ke dobe ti da oni ekha. ²⁷ Aghoaghō o ghie eni e e gbolo egbō-a e ka pfa iJoni ukhomehi o bhale. Eni emose e je owa ighumha ya khi iJoni ukhomehi o. ²⁸ E rue ọli shi ukpeko bhe. Igho oghie o kpha li na oni omueshi. Oni omueshi o kpha li na inyō li. ²⁹ Abi eniye odukhokho eyi iJoni e rō suō ona, e bhale ya tsua etuli oyoli ya rō tō.

Ijesu o ri eminale na egbō

agbele ishe le

(iMat 14.13-21; iLuk 9.10-17; iJon 6.1-14)

³⁰ Eni ighiusomhi na kee e jele, e le gasē ọli, e gueye ọli emini e riele ali emini e sese nya. ³¹ Igho, itobō ebubu egbō, ni ee bhale ni ee vu, iJesu ali eniye odukhokho eyoli e a me asha le eminale. Ijesu o o we, “A bhale ni awa je ashini awa-eghuo tse awa ya la, ni a yemhe-a ukuku o.”

³² Igho weweghuo tse ee lo oko-okē oniemi ya je ashini o da-ya. ³³ Ama ebubu egbō ni e me we abi e rō vu, e lese khi wewe lo. Igho eni egbō e rōte eoli nya ri awe na ya ralo ashini iJesu ali eniye odukhokho eyoli e je. ³⁴ Abi iJesu o rō ramhi agho, o me abi eni egbō e bu, elemhi we e lala li. Itobō khi eri e li abi isumha ni e a mholi oni o re we e kia. Igho o li sese we emhi ebubu.‡

³⁵ Eghēghē ana, ogbe o she vu. Igho eniye odukhokho eyi iJesu e bhale deba li, e ke ọli, “Aborokhia khi oola o o nuata shi apfe ena, ni eghēghē o rō she vu dose ena, ³⁶ waa ke gueye eni egbō ena e kia je ifui apfe ya nono emhi de le.”

³⁷ Ama, iJesu o o we, “A ri emhi na we le.”

E mhila li, “Ifata eyi ogbele elele eyi ogbō e ya lo ni a rō de ibuledi ghi we le?”

³⁸ Igho iJesu o mhila we, “Iruuli ibuledi ingme a mholi shi agho? A ka bino ghue.”

‡ 6:34 Li ze iNoba 27.17; 1 Ighie 22.17; 2 Okhe 18.16; Ezik 34.5; iMat 9.36

Abi e rọ bino se, e ọli, “Iruli wẹ ishe ali ifeḷe aava.”

³⁹ Ighọ iJesu ọ́ọ wẹ e riẹḷe eni ẹgbọ shitọ ikui-iku, ukhomhi ebuli. ⁴⁰ E shitọ ikui-iku, ẹgbọ egbhuẹshi-she ali egbhuẹ-eveva ali ogbogbe. ⁴¹ Ighọ iJesu ọ́ọ rue eni ibulẹdi ishe ali ifeḷe aava eghọ, ọ bino idane, ọ tse Eshinegba uwegbe. Ọ gbe eni ibulẹdi khia, ọ rọ na eniye odukhokho eyọli e ke kemhi na ẹgbọ. Ọ gbo kemhi eni ifeḷe aava na wẹ nya. ⁴² Ogbọkpa ọ le, ọ khue. ⁴³ Iku wẹ ni eniye odukhokho eyọli e sanọ eke, e vọ ighughu igbeva. ⁴⁴ Emọse agbeḷe ishe, e le eni eminale.

*IJesu ọ kia ukhomhi okẹ
(iMat 14.22-23; iJon 6.15-21)*

⁴⁵ Aghoaghọ ọ ri ọmọ odukhokho eyọli lo ọkọ-okẹ oniẹmhi, e ka ralo iBėtisaida ya migha khe luẹ ukiẹkiẹ obinokpọle. Ighọ ọ gueye oni ukpokpomhi ebubu ẹgbọ e ke je apfe. ⁴⁶ Abi ọ rọ tse wẹ okhila se nya, ọ nga ukhomhi ute ya sọ iromhi.

⁴⁷ Ogbọmhi ò mu eke, oni ọkọ-okẹ oniẹmhi o kia ramhi iteva oni okẹ, o ke kpe iJesu lolighuo tse le shi eke. ⁴⁸ Ọ me khi akpekpeli ó nase eniye odukhokho eyọli. O ramhi itsotso ogbie, iteteva elemhi agogo ese ali agogo esesa, ọ́ọ kia ukhomhi oni okẹ le deba wẹ. Ọ she kia ya dose wẹ. ⁴⁹ Ama abi e me iJesu khi ọ́ọ kia ukhomhi amẹ, e dabi khi ayemhe olimhi lo, e tseḷe

leghe. ⁵⁰ Itobọ khi eri wewe nya e yila abi e rọ me ọli.

Aghoaghọ ọ nu wẹ ngme, ọ wẹ, “A mholi udu! Mhemhe lo! A khi ke na ulishi.” ⁵¹ Ọ lo elemhi ọkọ-okẹ oniẹmhi deba wẹ, oni akpekpeli o pfomhe. O ri abọ sha eni eniye odukhokho, ⁵² itobọ khi ẹa kie dobe lese udi ingme eminale ni ọ kpe rọ na ẹgbọ agbeḷe ishe le; a toto wẹ udu.

*IJesu ọ la iGenesareti ri ẹgbọ ze
(iMat 14.34-36)*

⁵³ Abi e rọ da oni okẹ se, e lasele shi iGenesareti, e mu oni ọkọ-okẹ oniẹmhi zu aghọ. ⁵⁴ Abi e lese rọte ọkọ-okẹ oniẹmhi tiemhie, ẹgbọ e she lese khi iJesu lo. ⁵⁵ Ighọ eni ẹgbọ e nyanya kia gase oni eke nya, ashiashini e da suọ khi ọ da la ne, e tsua eni ẹẹ ghua shi iya bhale aghọ. ⁵⁶ Obiobini iJesu ọ da je ne, o ke khi ọli ni e gbẹdi, o ke khi enikeke o, ghe ifui ishemhi o, eri ee tsua eni ẹẹ ghua bhale agbagbajighana atuoki. E lema iJesu ọ lese ze ni eni ẹẹ ghua e ri obọ ti ọ esọ awulu ni ọ rọ sọ tse. Eni e da ri obọ ti ọli nya e ze.

7

*Oseḷe oyi ipfuase ni o te ekelemhi lasele
(iMat 15.1-9)*

¹ IFarisi ali eseḷe Ishi eyi iMosisi eghuo ni e rọte iJerusalemu bhale, e le gase iJesu. ² E me khi eniye odukhokho eyọli eghuo e ri abọ ni ẹa pfuase ni aa kpe-a a le eminale. [Emini a ri

ona ngme khi ɛa kpe abo-a abi ɛgbɔ iFarisi ɛɛ a ke li.]

³ Irari khi iFarisi ali ɛgbɔ iju eni e kpɔle nya ɛa ya le eminale ini ɛa li kpe abo-a. Abi ititawɛ e sɛsɛ wɛ na, ni e rɔ gbe akanya. ⁴ Ini e rɔte oki jele khi ɛa li kpe egbe a, ɛa ya le eminale. E gbo mhɔli ighuighuɛ ebubu elese ni e gbolo ɛ ghue, Ighuighuɛ abi a liɛ kpe iko, ekhe, itasa ali igege-a.

⁵ Irarighɔ, eni iFarisi ali esɛsɛ Ishi eyi iMosisi e mhila iJesu, “Elo o zɛ khi eniyɛ odukhokho eyɛ ɛa ri ishi ni itita awa e rɔ shi ekɛ gbe akanya, ni e rɔ ri abo eni ɛa pfuasɛ ɛ le eminale?”

⁶ IJesu ɔɔ wɛ, “Iɛsikia Azaya ɔ ngme abi ɔ rɔ ngme ungmehi oyi Eshinegba ni o go lu ɛɛ ni a di egbe ɛ. Oni a kekɛ shi ekɛ khi,

“‘Ungmemhi unu ɛgbɔ ena e rɔ ri ekpɛ ɛ na mɛ,

ama udu oyɛwɛ o nuata shi mɛ ɔ.

⁷ Ugamhi afuɛ ɛɛ ga mɛ, ushi eni ɛgbɔ e rɔ shi ekɛ, ɛɛ sɛsɛ ɛgbɔ.’*

⁸ A she pfi ishi eyi Eshinegba shi ekɛ, a ri osɛsɛ eyi ɛgbɔ ɛ gbe akanya.” ⁹ O gbolo ɛ wɛ, “A ga lɛsɛ odɛ ni a te ri ishi eyi Eshinegba shi ukhokho obɔ, ini a ba mɛ asha ri osɛsɛ eyɛ ɛ gbe akanya. ¹⁰ Itobɔ khi iMosisi ɔɔ liɛ, ‘Mu ekpɛ na itɛ ali inyɛ.’ O gbolo ɛ, ‘Onini ɔ da ku itɛ ni itali okekhi inyɔli ne, a gbe ɔlia.’† ¹¹⁻¹² Ama ɛɛ a

sɛsɛ ɛgbɔ khi ini ɔgbɔ ɔ gueye itali okekhi inyɔli, khi emini loɔli kha kpɛ rɔ kpaghie itali ali inyɔli obɔ khi Ikobani o ke khi, khi ɔa mhue abi o ngme. Khi ushi ɔa mu ɔli ini ɔa ke ririɛ ri emhikhoghue na itali ali inyɔ li. (Emini a rɔ somhi Eshinegba opfa se, áá lui Ikobani). ¹³ Eri a ri osɛsɛ ona a shishi ungmehi oyi Eshinegba ekɛ a. A gbo mhɔli emhi elese eghoghɔ ebubu ni a gbolo ɛ riele.”

Emini e ri ɔgbɔ khi oni ɔa pfuasɛ

(iMat 15.10-20)

¹⁴ IJesu ɔ gbo lu eni ebubu ɛgbɔ gbili, ɔɔ wɛ, “A ku esɔ a shi mɛ ɔ, ni ona o lo ɛ esɔ. ¹⁵ Emhikhoghue ɔa la ɔ ni ɔgbɔ le, ni o ri ɔgbɔ khi ɔna umha pfuasɛ. Sɛ ni emini o rɔte ɔgbɔ ekelemhi lasele, o ri ɔgbɔ ɔ khi oni ɔa pfuasɛ odalo oyi Eshinegba.” ¹⁶ [Oni ɔ mhɔli esɔ, ɔ rɔ suɔ.]

¹⁷ Abi iJesu ɔ rɔ pfi eni ebubu ɛgbɔ shi aghɔ ni ɔ rɔ ya lo owa se, eniyɛ odukhokho eyɔli e bhale deba li, e mhila li emini oni ungmehi o ngme. ¹⁸ O mhila wɛ, “Aa kie lɛsɛ udi emini mhia ngme? ɔa kie lo ɛ esɔ khi emhikhoghue ni o rɔte odato lo ɔgbɔ elemhi khi ɔa ya ri ɔli khi oni ɔa pfuasɛ odalo oyi Eshinegba? ¹⁹ Irari khi oni emhi ɔa ya je ɔli udu, ama ekɛ elemhi ɔɔ tiemhi, o gbo rɔte idiegbe ya fiɛ lase.” Eri iJesu ɔ ri ona guele khi eminale ni a le nya, khi e ti.

* 7:7 Li zɛ Aza 29.13 † 7:10 Li zɛ Okiali 20.12; iDeut 5.16; Okiali 21.17; iLev 20.9

20 Ijesu o gbo lie. “Em-
ini o rōte oḡbō ekelemhi udu
lasele, o ri oḡbō o khi ọna
umha-pfuase. 21 Itobō khi
rōte ekelemhi udu oyi oḡbō,
isamhi ebe e rōte e lasele, en-
abi, itseḡbō, ighiatō, oḡbō ug-
beli, okia, 22 emhi ituegbe,
oḡbe imumu, ikpamhika, efi-
ala, uboḡbō, iyese-egbe eva
a, umha-mhōli ekpe, iditseḡa.
23 Ekelemhi udu eni ingeli
ena nya e rōte e lasele ni e ri
oḡbō o khi ọna umha-pfuase
odalo oyi Eshineḡba.”

*Imiesuo oyi okpotso oghuo
(iMat 15.21-28)*

24 Igho ijesu o rōte agho
vu, o je ukiekie eke iTai. O
lo owa oghuo, ọa nono ni
oḡbōkhōghuo o lese khi lōli la
akaghō. Ama ọa doḡe ri egbe
ọli sheli. 25 Abi okpotso oghuo
ni ayemhe ebe o la omi ọli
oni omueshi egbe, o rō suō eko
ijesu, o nyanya bhale ya de
wugha li odalo. 26 Ongi iJeta
oni okpotso o khi, a bia li shi
eke iFonisha ni o la iSiria. O
lema ijesu o khu oni ayemhe
ebe omi ọli egbe a.

27 Ijesu oḡ li, “Zē ni eniye
e kpe le eminale ne, ọa ti ni
eminale ni a kha rō na eniye
le, ni a pfi ọli ghi ewa.”

28 Oni okpotso oḡ, “Guēguēguē
Onomhue! Ama ewa e kiele la
ifui itebu e sanō eminale ni
eniye keḡe le le.”

29 Ijesu oḡ ọli, “Itobō oni
ungmemhi ni u rō sō mhe o
ena, ke je, u ya bhale ya e
khi oni ayemhe ebe, o she rōte
omi e egbe ya lase.”

30 Igho, ọli je apfe, o ya e khi
omi ọli o yeshi ukpho khi oni
ayemhe ebe o she rōte ọli egbe
vu.

*Ijesu o ri unghenu ni o gbo
leso ze*

31 Igho ijesu o rōte ukiekie
obini iTai vu, o rōte iSidoni
ya tiemhi oke iGalili, o je
eke iDikapolisi 32 Oobō eḡbō
eghuo e la tsua omose oghuo
ni o khi ọleso, ni o gbo khi
ungmenu, bhale ghi ijesu. E
lema li o kpekpe o lese ri obo
nga li egbe.

33 Igho ijesu o rue lolighuo
fie iteva oyi eni ebubu eḡbō, o
ri imiesabo shi oni omose esō,
o to ete, o ri obo ti oni omose
eḡmhi. 34 Igho ijesu o bino
idane, o tu ekperumhe-a, oḡ
oni omose “Efata!” Emini a
ri ona ngme khi, “Khueghie-
a!” 35 Utoghuo kpe esō eyi oni
omose e khueghie a, eḡmhi
oyoli o taghie-a, o ngme lasele
gboo.

36 Igho ijesu o tse agua ye
we e khi gueye oḡbōkhōghuo.
Ama abi o doḡe tse agua ye
we kpa, igho e doḡe ngme oni
ingme. 37 O ri abo sha eḡbō
eni e suō nya. E lie, “O ma
guē riēle emhikpa,” e gbo lie,
“O ri eni e le esō o suō esō, o
khueghie ingmenu unu a, eḡ
ngme.”

8

*Ijesu o ri eminale na eḡbo
agbele asha ene le*

(iMat 15.32-39)

1 Oa rōte agho tese ni ebubu
eḡbō elese e rō legba. Abi eni
eḡbō eḡa rō me emhi le, ijesu
o lu eniye odukhokho eyoli,

óó wẹ, ² “Elemhi ẹgbọ ena ẹẹ ala mhe, ò she gba ẹlẹ esẹ ni e te nu mhe la ana ni ẹa te me emhikhoghuo le. ³ Ini mhiẹ e ri okiamhi ke je apfe mena, ubi o ya rue wẹ shi ode, itobo khi eghuo o, e rọte odonue bhale.”

⁴ Eniye odukhokho eyọli e mhila li, “Obo u sa khi a te ya me eminale ni e bu ifu odagbe ona, ni e ya khuese ẹgbọ ena nya?”

⁵ Ijesu o mhila wẹ, “Ibulẹdi ingme a mhọli?”

Ẹ ọli “Ishilua.”

⁶ O gueye eni ebubu ẹgbọ e shito eke. Igho o rue eni ibulẹdi ishilua egho, o kphemhi na Eshinegba, o khi we-a, o rue wẹ na eniye odukhokho eyọli e ke kemhi wẹ na eni ẹgbọ. Igho eniye odukhokho eyọli e li kemhi na wẹ. ⁷ E gbo mhọli ikuku imi ifele shi agho. O gbo kphemhi na Eshinegba shi o. O rewe na eniye odukhokho eyọli e gbo li kemhi wẹ. ⁸ Eni ẹgbọ e le, e khue. E le se, eni eniye odukhokho e sanọ iku wẹ ni e le kpole vo ighughu ishilua. ⁹ Ẹgbọ agbelele asha ene e khi. Ijesu oo eni ẹgbọ e ke je. ¹⁰ Lọli ali eniye odukhokho eyọli e lo oko-oke oniemi e je ukiẹkiẹ obini iDalamanuta.

Ẹgbọ iFarisi e mhila irọkhasẹ

(iMat 12.38-42; 16.1-4)

¹¹ Ẹgbọ iFarisi e bhale, e mhila ijesu ọgbọ ni e rọ mu

ọli fe. Ẹẹ ọli o ri irọkhasẹ ni o rọte iloghie bhale khasẹ ewe ni wewe e lese khi Eshinegba o ghie ọli.* ¹² Ijesu o tu ekperumhe-a, óó, “Elo o ze ni ẹẹ ẹgbọ a rọ mhila irọkhasẹ onyaloa? Abi o li mhi li gue ọli e ye e khi, aa ya me irọkhasẹ onyaloa okhoghuo.”† ¹³ Igho o pfi wẹ shi agho vu, o nyene egbe ukhokho gbo ya lo oko-oke oniemi, o da je ukiẹkiẹ obinuzeva.

Oyese oyi iFarisi ali Erọdu ni o li abi ifuma

(iMat 16.5-12)

¹⁴ Eniye odukhokho eyọli ẹa sato tsua ibulẹdi ni e bu, se ni uruli oghuo ni e mhuẹ shi oni oko-oke oniemi. ¹⁵ Ijesu o tse agua ye wẹ, óó wẹ, “A mhuẹ ẹgbhe shi ifuma eyi iFarisi ali Erọdu.”‡

¹⁶ Eniye odukhokho eyọli e nu egbewe ngme, e lie, “Itobo khi awa a mhuẹ ibulẹdi o rọ ngme ona.” ¹⁷ Ijesu o lese emini e ngme. O mhila wẹ, “Elo o ze ni a rọ gue ezọ khi aa mhọli ibulẹdi? Eri aa ya me eke abi khi eri ọa kie lo e esọ? Eri udu oyeẹ o na khukhu? ¹⁸ A mhọli alo, aa rewe a me eke? A gbo mhuẹ esọ aa rewe e suo? Aa sato?§ ¹⁹ Abi mhi rọ kholo ibulẹdi ishe-a na ẹgbọ agbelele asha ishe, ighughu ingme a sanọ iku wẹ eke vo?” Ẹẹ ọli, “Igbẹva!” ²⁰ “Abi mhi rọ gbo kemhi ibulẹdi ishilua na ẹgbọ agbelele asha ene, ighughu ingme a sanọ iku wẹ vo?”

Ẹ ọli “Ishilua.”

* 8:11 Li ze iMat 12.38; iLuk 11.16 † 8:12 Li ze iMat 12.39; iLuk 11.29 ‡ 8:15

Li ze iLuk 12.1 § 8:18 Li ze ijere 5.21; Ezik 12.2; iMak 4.12

21 Oo, “Eri emini mhia ngme ọa kie lo ẹ esọ?”

Ijesu ọ la obini iBẹtisaida khueghie ọzalo alo a

22 E bhale iBẹtisaida. Egbọ eghuo e tsua ọmọse ọzalo bhale ghi iJesu, Ẹ ọli ọ kpẹkpe ọ ri obọ ti ọli. 23 Ighọ iJesu ọ mu ọni ọmọse ọzalo obọ-obọ ya fiẹ ifui oni apfe. Ọ to etẹ shi obọ rọ shishi ọli alo-a. Ijesu ọ mhila li ini ọ me emhikhoghuo.

24 Oni ọmọse ọ bino idane, ọọ “Mhia me egbo khi e li abi ẹra a kia gase.” 25 Ighọ iJesu ọ gbo ri abọ shi ọni ọmọse alo. Alo eyọli e tigbe khueghie-a, ọ me eke gboo. 26 Ijesu ọọ ke je, ọ ọli, “Khi gbo je elemhi ifui ẹoli.”

IPita ọ guele ọni iJesu ọ khi
(iMat 16.13-20; iLuk 9.18-21)

27 Ighọ iJesu ali eniye odukhokho eyọli e vu je ikuku ẹoli ni e la gase iSizeria iFilipi. Abi e li le, ọ mhila we, “Oghuo egbo e famhi ẹ lie khi mhi khi?”

28 Ẹ ọli, “Eri eghuo ẹ khi iJoni ni ọọ batazi egbo u khi; eghuo ẹ khi Elaja u khi; elese ẹ khi ọtuoghuo emekeguele na ẹle u khi.”*

29 Ọ ke mhila we, “Ama, ọghuo ẹ ọye ẹ a lie khi mhi khi?”†

IPita ọ sọ li ọ, ọọ li, “Ye ẹ u khi iKirisiti ni ọ khi Omiepfuese?”

30 Ijesu ọ tse agua ye we e khi gueye ọgbokhoghuo ọni ọli khi.

Ijesu ọ guele shi eke khi ọli ya ghua

(iMat 16.21-28; iLuk 9.22-27)

31 Ighọ ọ sese eniye odukhokho eyọli khi Omi Ogbọ ọ mema ya me osoli egbegbo. Eni egbhali, ali ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni ẹ sese ishi, e ya kie ọli. A ya gbe ọli-a, ama ẹle onuziese, ọ gbo ya guale. 32 Ọ ngme ona lasese gboo. Ighọ iPita ọ lu ọli ochi, ọọ li ọ khi ke ngme ungmehi onana ghue.

33 Ama abi iJesu ọ rọ nyene alo ukhokho bino eniye odukhokho eyọli, ọ dese iPita. Ọọ li, “Vu mhe odalo le ye ẹ Ọkphaghie. Wa mholi ingme Eshinegba shi udu, ama emhi agbo.”

34 Ighọ ọ lu eni ebubu egbo ali eniye odukhokho eyọli, ọọ we, “Ini ọgbokhoghuo ọọ nono ni ọli bhale deba mhe, ọ mema ya kie egboli, ọ rue apfida oyọli, ọọ deba mhe.‡

35 Itobọ khi ọnini ọ da dua ni ọli tsumhi agbo oyọli ne, o ya de ọli obọ a, ama ọni ọ da ri irari oyemhe ali irari oyi usomhi onete oyi Eshinegba rue agbo oyọli pfi, ọ ya tsumhi ọli.§ 36 Eleli onoghuo ọgbọ ọ ya me ini ọ mholi agbo nya khi ayemhe oyọli o li opfua? 37 Elo ọgbọ ọ ya rọ ọoghie ayemhe oyọli? 38 Ini omama oyemhe ali omama oyi ingme

* 8:28 Li ze iMak 6.14-15; iLuk 9.7-8 † 8:29 Li ze iJqn 6.68-69 ‡ 8:34 Li ze iMat 10.38; iLuk 14.27 § 8:35 Li ze iMat 10.39; iLuk 17.33; iJqn 12.25

oyemhẹ o da mu oḡbọkhọghuo elemhi agbọ ichimhi ali agbọ ọkhọlọ ona ne, omama oyi ọnọgbọ o ya li mu Omi Oḡbọ eḷẹghọ ini ọ bhale elemhi ufumhi oyi Itali ali oyi iḡeni ni e pfuase.”

9

1 O gbolo ẹ wẹ, “Mhi gue igesikia yẹ ẹ khi, ẹgbọ eghuo e migha ana, ni ẹa ya ghu ne, ni e rọ mẹ khi Eghiele oyi Eshinegba o bhale, elemhi ekpabọ.”

Imamachi oyi iJesu
(iMat 17.1-13; iLuk 9.28-36)

2 Abi eḷe-esesa e rọ dọṣe, iJesu ọ rue iPita, ali iJemhisi ali iJoni, ya nga ute oniēmhi ni o yagha, asha ni wewẹghuo kpe e la. Ighọ e mẹ khi iJesu ọ mu melaa. 3 Itsua ni ọ rọ sọ, e pfuase-a, e ge pẹpẹpẹ. E tode pfuase dọṣe utsakolo, e dọṣe abi oḡbọkhọghuo ọa tigbe doḃe ya li pfue wẹ-a pfuase ramhi agbọ ona. 4 Ighọ eni eniyẹ odukhokho aase eyọli e mẹ khi Elaja ali iMosisi e lasele nu iJesu gheta.

5 IPita ọọ iJesu, “Oṣeṣe, o guẹ ti khi awa la akana. Zobe ni anye to ikholo ese shi ana. Oghuo ọ o kha khi oye, oghuo o khi oyi iMosisi, onokpọle o khi oyi Elaja.” 6 Ọa ke leṣe emini ọ ke ya ngme, itobọ khi eri lọli ali enekpọle e yila dọṣe.

7 Ighọ otughunu o lasele ya guese wẹ-a, Eshinegba ọ rọte elemhi oni otughunu ngme, ọọ, “Omimhẹ ni Omose na,

ni mhi nono ingme oyọli egbegbọ. A ke suọ eso na li.”*†

8 Utoghuokpe khi e ke pfi alo bino, ẹa ke mẹ oḡbọkhọghuo se ni iJesu lọlighuo.

9 Abi e li rọte oni ukhomhi ute e tiemhi le, iJesu ọ gueye wẹ e khi gueye oḡbọkhọghuo emini e mẹ ini Omi Oḡbọ ọa li rọte eghuli guale. 10 E ri oni ungmehi gbe akanya, ama e nu egbewẹ gheta emini irọte eghuli guale o ngme.

11 Ighọ e mhila iJesu, “Elo o ze ni eni ẹ seṣe e rọ liẹ khi Elaja ọ kpẹ ya bhale?”‡

12 IJesu ọọ, “Egbegbọ lọ khi Elaja ọ kpẹ ya bhale, ọ ya bhale ya mu egbe emhi nya shi eke. Elo o mema ze ni Ebe-no-pfuase o rọọ khi Omi Oḡbọ ọ mema mẹ osue egbegbọ, a gbo kie ọli?” 13 Ama a ghe i, Elaja ọ she bhale, e riẹle emini o ghọle wẹ deba li ezeze abi a li keke ingme oyọli shi Ebe-no-pfuase.

Iroze oyi ozeo no mhuẹ ayemhẹ obe

(iMat 17.14-21; iLuk 9.37-43)

14 Abi e ke rọ ya kugbe eniyẹ odukhokho ni e kpọle ọ, e mẹ khi ebubu ẹgbọ o le gasẹ wẹ, eseṣe Ishi eyi iMosisi e nu wẹ la akaghọ khakọ. 15 Abi eni ẹgbọ e leṣe mẹ iJesu te, abọ e sha wẹ egbegbọ. E na ya tse ọli.

16 O mhila wẹ, “Elo o khi ni a nu wẹ khakọ ọ shi?”

* 9:7 Li ze iMat 3.17; iMak 1.11; iLuk 3.22 † 9:7 Li ze 2 iPit 1.17-18 ‡ 9:11 Li ze iMala 4.5; iMat 11.14

17 Omose oghuo o rōte el-emhi eni ebubu egbo ya rue unu, ọ́, “Osese, omimhe oni omose mhi ro bhale ghi e, ayemhe obe o nase oli, ni ọ́a ke ze oli e ngme. 18 Ini oni ughuamhi o da tsua rughu oli ne, eri o pfi oli e gbe, ọ́ chi ofulu unu, ọ́ le akọ unu, o zese a. Mhi gweye eniye odukhokho eye e khu oli oni ayemhe egbe-a, ama ẹ́a dobe.”

19 Ijesu ọ́, “Ee egbo ni ẹ́a mhọli irudunga ena, ele-ingme mhi ke mhọli ro nu e ya la akana, ele-ingme mhi beshi ya la onana ramhi, Mu oni omọ ghi mhe!”

20 Igho e mu oni omọ bhale. Abi oni ayemhe o ro me ijesu tee, o de rughu oni omọ, o pfi oni omọ gbe, ọ́ kpi abo ali awe-a, oo wu oli eke, ọ́ chi ofulu unu.

21 Ijesu o mhila ita oni omọ, “Aele o te lina?”

Ọ́, “Abi o te khi omọ.”

22 “O she lina mu oli pfi lo elemhi erali ali elemhi okẹ it-ingmingme abi o kha gbe oli-a. Ini u mhọli emini u dobe ya riẹle, kpekpe le elemhi anye ni u kpaghiẹ anye obọ.”

23 Ijesu ọ́, “Eri u we ini mhi dobe? Emhikpa ọ́ tse na oni o da mhọli irudunga.”

24 Aghoaghọ ita oni omọ o nyanya lie, “Mhi miesuo ukuko, kpaghiẹ mhe obọ ni mhi gbo miesuo shi o egbegbo.”

25 Abi ijesu o ro me khi eni ebubu egbo e na bhale ashini oni ingme o de shi, o tse se ku oni ayemhe obe. “Yeye

ayemhe ungmenu ali ileso, rōte oli egbe ya lasele, khi gbo nyene egbe bhale o ghue.”

26 Oni ayemhe o tse se, ri itoto nighise oni omọ, o rōte oli egbe ya fie. Oni omọ o ke li abi oni ghua. Egbo e lie, “O she ghua.” 27 Ama, ijesu o mu oni omọ obọ vule migha. O migha.

28 Abi ijesu o ro lo elemhi owa se, eniye odukhokho eyoli e bena mhila li, “Elo o ze ni anye aa ro dobe khu oli oni ayemhe egbe-a?”

29 Ijesu o so we o, ọ́ we, “Iromhi isoso ali azumhi tse o dobe a khu onana.”

Ijesu o gbo ngme ingme eghuli oyoli

(iMat 17.22-23; iLuk 9.43-45)

30 Ijesu ali eniye odukhokho eyoli e rōte agho vu, e rōte iGalili dose, ọ́a nono ni ogbokhoghuo o lese ashini wewe e la, 31 Itobo khi o se se eniye odukhokho eyoli, ọ́ ye, “A ya ri Omi Ogbọ na egbo de. E gbe oli-a. Ele nuzi-ese o gbo guale.” 32 Ama emini o ngme ọ́a lo we eso, ulishi o mu we abi e li ya mhila li emini o roli ngme.

Oni o fu ne nya

(iMat 18.1-5; iLuk 9.46-48)

33 E bhale eoli iKapanomu. Abi o ro la elemhi owa, o mhila we, “Elo a khako shi amo abi a ro la ode?”

34 Ama e tsaghiẹ-a, itobo khi oni o kpeda nya elemhi we e la ode khako shi. §

³⁵ IJesu o shito, o lu eniye odukhokho ogbava eyoli, o wẹ, “Ini ogbokhoghuo o nono ni loli khi oni odode, o kpe ya ri egboli khi oni o kpukhokho nya, ali oni o ga egbo nya.”*

³⁶ O mu ukuku omọ vule migha wẹ iteva. O mu oli shi abo, o wẹ, ³⁷ “Onini o ri itobo oyemhe mie otuoghuo ikuku eniye enana ne, mhemhe o mie. Onini o da mie mhe ne, oni o ghie mhe o mie, o a khi mhemhe.”†

Oni o a da khi obe awa ne oyi awa o khi
(iLuk 9.49-50)

³⁸ IJon o, “Osese, anye me omose oghuo ni o ri eva oye khu ayemhe ebe kua. Ama anye gueye oli o khi gbo ligho, itobo khi o a khi oghuo elemhi awa.”

³⁹ IJesu o wẹ, “A khi ke khu oli o, itobo khi oni o ri eva oyemhe gbe akanya onyaloa, o a tigbe e vule ke ngme onobe oyemhe. ⁴⁰ Itobo khi oni o a khi obe awa, oyawa o khi.”‡ ⁴¹ Abi o li mhi li gue oli e ye e khi, onini o da die uko ame na e da irari eva oyemhe ne, ali irari khi onayi iKirisiti a khi, o ya me eleli o. §

A mu egbe e shi emini e yese ogbo o lamhe
(iMat 18.6-9; iLuk 17.1-2)

⁴² “Ini ogbokhoghuo o yese ikuku eniye enana ni e mie mhe suo lamhe, o bie tine ni a ge eche iko oniemhi shi

ogbo ogboghoghuo uruli tsua pfilo elemhi oko oniemhi. ⁴³ Ini obo oye o re ya lamhe, khi oli pfi. O ti e egbe ne ini u waa mholi obo ya lo iloghie na agboagbo, ni u ro tsua abo eve-eva eye ya lo ilimhi iriere, ashini erali e a tigbe e pfo-a ghue.*

⁴⁴ [Akagho ikpatso ni e le we ni e a tigbe e ghu e la, ali ashini erali ni e tose we-a, e a tigbe e pfo ghue.] ⁴⁵ Ini owe oye o re ya lamhe, khi oli pfi, o ti e egbe ne ini u waa mholi awe ro lo iloghie na agboagbo ni u ro mholi awe eve-eva, ni u ro ya lo ilimhi iriere. ⁴⁶ Akagho ikpatso ni e le we ni e a tigbe e ghu e la, ali ashini erali ni e tose we-a, e a tigbe e pfo ghue. ⁴⁷ Ini ukpeloe oye o re e lamhe, vuonyo li pfi, o ti e egbe ne ini u ri ukpeloe oghuo lo Eghiele oyi Eshinegba, ocho ni u ro ya mholi ikpamhi alo eva, a pfi e ya lo ilimhi iriere.†

⁴⁸ Akagho,

“Ikpatsos ni e le we
ni e a tigbe e ghu e la,
ali ashini erali ni e tose we-a,
e a tigbe e pfo ghue.”‡

⁴⁹ “Erali a ro nye ogbogbo-a, a roli khi oni o pfuase abi a li ri ugbheli e ri iluasobo khi pfuase.

⁵⁰ “Ugbheli o ma ti, ama ini oviolo oyoli o kala, se o ke li ze gbolo ro ya mele ugbheli-a?

“A ze ni a mholi ugbheli shi agbo oye e. A nu egbe ke ngeli angeli opfomhe.”§

* **9:35** Li ze iMat 20.26-27; 23.11; iMak 10.43-44; iLuk 22.26 † **9:37** Li ze iMat 10.40; iLuk 10.16; iJon 13.20 ‡ **9:40** Li ze iMat 12.30; iLuk 11.23 § **9:41** Li ze iMat 10.42 * **9:43** Li ze iMat 5.30 † **9:47** Li ze iMat 5.29 ‡ **9:48** Li ze Aza 66.24 § **9:50** Li ze iMat 5.13; iLuk 14.34-35

10

Ijesu o ngme shi ingme ipfughue-a

(iMat 19.1-12; iLuk 16.18)

1 Ijesu o rote agho vu je eke iJudia, ini a da iJodani. Igho egbō ni e bu e gbo ve ngale deba li, o sese we abi o kpe li.

2 Egbō iFarisi eghuo e bhale ya mu o li fe, e mhila li, “Ushi oyawa o lama, omose o khu ughue oyoli?”

3 Oo, “Elo iMosisi o gweye e a ke li?”

4 E ke, “Eri iMosisi o lama omose o keke ebe ni a ro pfa ughue-a mhōli ughue o li obō, o khu o li.”*

5 Ijesu oo we, “Itobo khi udu oyeē oo gbe, iMosisi o ro ligho keke oni ushi na e. 6 ‘Ama omose ali okpotso, Eshinegba o rote igbaekele agbo ma we.’† 7 ‘Onana o ze ni omose o ro o pfi itali ali inyoli shi eke, o ya toma ughue o li o.

8 We we aava e mele idiegebe oghuo a.’ Eghēghē agho ea ke khi etuava, ama oghuo.‡

9 Irarigho, emini Eshinegba o da toma ne, ogbokhoghuo o khi vase we a.”

10 Abi e ro gbo la elemhi owa, eniye odukhokho eyi ijesu e mhila li ogbo ona.

11 Ijesu oo we, “Onini o da khu ughue o li ni o ya rue okpotso olese ne, eri o kia okia shi oni ughue o li o. 12 Ini oni okpotso o lase ayi odoli le khi o ya ngeli na omose olese, eri o kia okia.”§

Ijesu ali eniye enikeke

(iMat 19.13-15; iLuk 18.15-17)

13 Egbō eghuo e mu eniye bhale deba ijesu ni o ri obō ti we, ama eniye odukhokho eyoli ee khu we.

14 Abi ijesu o ro me gho, o ri elemhi bi o li. Oo we, “A ze ni ikuku eniye e bhale deba mhe. A khi ke khu we, itobo khi enabi we we e li mhōli obō shi Eghiele oyi Eshinegba.

15 Ze mhe gue igesikia ye e khi oni oa da rue Eghiele oyi Eshinegba abi eniye enikeke ne, oa tigbe ya lo iloghie.”*

16 O muno eniye shi egbe, o ri obō nga we ukhomhi, o so iromhi na we.

Ozele-omose ni o lolo pfue

(iMat 19.16-30; iLuk 18.18-30)

17 Abi ijesu o ke rue okiali eke khi o vu, omose oghuo o na bhale ya wugha li odalo, oo li, “O sese nete! Elo mhi ya riele ni mhi ro ya mhue agbo na agbo agbo?”

18 Ijesu o li, “Elo e ze ni u ro o lu mhe onoti. Ogbokhoghuo oa la o ni o ti, se ni Eshinegba.

19 Ni mhi ro so e ogbo ni u mhila mhe, u lese ushi ni Eshinegba o ro shi eke. Ni o le, ‘A khi gbe ugbeli, a khi kia okia, a khi do ughiatō, a khi pfi otsele egholi mu ogbo, a khi li ogbo le, mu ekpe na ita e ali inye e.’ †

* 10:4 Li ze iDeut 24.1-4; iMat 5.31 † 10:6 Li ze Igbae 1.27; 5.2 ‡ 10:8 Li ze

Igbae 2.24 § 10:12 Li ze iMat 5.32; 1 iKori 7.10-11 * 10:15 Li ze iMat 18.3

† 10:19 Li ze Okiali 20.12-16; iDeut 5.16-20

²⁰ Oni ọ̀zẹ̀o ọ̀ọ̀, “Ọ̀sẹ̀sẹ̀, abi a te bia mhe mhi te ri ena nya a gbe akanya.”

²¹ Ijesu ọ̀ ri ełoe inono bino ọ̀li, ọ̀ọ̀ li, “Emhi oghuo tse o kpe e le ni waa riełe ne. Je ya ri emini u mhọ̀li nya de ni u kemhi we na eni e a mhọ̀li emhi, eghẹ̀ghẹ̀ agho ni u mhọ̀li e pfue shi obini iloghie, u tigbe bhale ya deba mhe ke kia.”

²² Abi oni omose ọ̀ ro suọ̀ ona, alo eyọ̀li e yese a, ọ̀ ri iyeseudu-a ya vu, itobo khi ọ̀ mhọ̀li e pfue eniemhi.

²³ Ijesu ọ̀ bino gase kpa, ọ̀ọ̀ eniye odukhokho eyọ̀li, “O ma mu ogbọ̀ ni ọ̀ pfue unu ni ọ̀ ro lo Eghiele oyi Eshinegba.”

²⁴ Ingmemhi eyọ̀li e ri abo sha eniye odukhokho eyọ̀li. Ama ijesu ọ̀ gbolo e, “Eniye eyemhe, o ma mu eni e ri egbe da e pfue oyewe unu ni e ro lo Eghiele oyi Eshinegba. ²⁵ Ni ogbọ̀ ni ọ̀ pfue ọ̀ ro lo Eghiele oyi Eshinegba, o ya munu dose, ni ogbọ̀ ke dua ni lo li ri alakumi rote ese asuge ya fie.”

²⁶ Ona o ke ri abo sha eniye odukhokho eyọ̀li ne, e ro mhila egbe, “Oghuo ọ̀ dobe ya lo ọ̀ sho?”

²⁷ Ijesu ọ̀ pfi ukpeloe bino we, ọ̀ọ̀, “Ona ọ̀a ze ogbọ̀ ya li ama emhikpa o ze Eshinegba a li.”

²⁸ IPita ọ̀ọ̀ ijesu, “Emhinya anye tsua kua bhale deba e.”

²⁹ Ijesu ọ̀ọ̀ we, egbegbi-ingme mhi gue e ye e khi onini ọ̀ da pfi apfe ọ̀li shi eke,

ali inyoghuo ọ̀li eni emose ali eni ikpotso, ali ita ali inyọ̀, ni ọ̀ pfi eniye ali ishemhi, ghe owolo shi eke irari oyemhe ali usomhi onete oyi Eshinegba, ³⁰ a ya somhi ọ̀li opfa. Elemhi agbo ona, a ya khivose na li asha egbhueshe, ikhivose owa ali ikhivose inyoghuo, ali inyọ̀ ali eniye ali ishemhi, ali anasemhe. O ya mhue agbo na agbo agbo, elemhi agbo ni o ke e bhale. ³¹ Ama egbo eghuo ni e ralo, e ya kpe ukhokho. Eni e kpe ukhokho amo, e ya khi eni odode.‡

Ijesu ọ̀ gbo ngme ingme eghuli oyọ̀li utonuzi-ese
(iMat 20.17-19; iLuk 18.31-34)

³² Abi ijesu ọ̀ ro tsua we le iJerusalemu, ni ọ̀ ro ralo na we, eni ingme e pfuse ghagha a shi eniye odukhokho eyi ijesu udu. Ulishi o mu egbo ni e deba we. Igho ijesu ọ̀ gbo li rue eniye odukhokho ogbava eyọ̀li ye ochi, ọ̀ gueye we emini lo li ya me ini wewe e ramhi iJerusalemu. ³³ Oo, “IJerusalemu awa je ena, a ya la oobo rue Omi ogbọ̀ na ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni e sese ishi de, a ri ọ̀li na we mu. E pfa ezọ̀ igbe-a mu ọ̀li, e ghi ọ̀li abo ghi egbo ijeta. ³⁴ E ya ro li ke li egia, e tono ete ku ọ̀li, e gbe ọ̀li ite, e tigbe gbe ọ̀li-a. Ama ele nuzi-ese, ọ̀ ya rote eghuli guale.”

Emini ijemhisi ali ijoni e mhila ijesu ọ̀ riełe na ewe
(iMat 20.20-28)

‡ 10:31 Li ze iMat 20.16; iLuk 13.30

³⁵ Igho iJemhisi ali iJoni imi iZebedi e bhale deba iJesu, e oli, “Oseṣe, anye e nono ni u rieḷe emini anye ya mhile ena na anye.”

³⁶ IJesu oḷo wẹ, “Elo a nono ni mhi rieḷe na e?”

³⁷ E ke, anye e nono, ini u da shito ukpekhomhi oye obini Eghiele oniḗmhi oye ne, ni u ze ni oṭuoghuo anye o kha shito e ukiḗkiḗ obita, oṅokpọle o shito e obogobo.

³⁸ IJesu oḷo wẹ, “Aa leṣe emini aa mhila. Uko ni mhi roṭe da, a doḃe ya roṭe o da, abi khi eri a doḃe ya mie ibatizi onabi mhi mie?”

³⁹ E ke, “Anye ya doḃe.” IJesu oḷo wẹ, “A doḃe ri uko ni mhi ro da ya da, a gbo doḃe mie ibatizi onabi mhi mie, ⁴⁰ ama mhia mhọli afu ni a ro ri oḃo o shito mama mhe ukiḗkiḗ obita ali obogobo ukpekhomhi oghie obini iloghie. Eshineḡba o ri asha eghoḡo ya na eḡo ni o re wẹ shi agho khe.”

⁴¹ Abi eniye odukhokho etuogbe enekpọle e ro suo ingmemhi ena, e nu iJemhisi ali iJoni i wola shi o. ⁴² Igho iJesu o lu wẹ tiggibili, oḷo wẹ, “A leṣe khi eni e lu eḡbewe ighie eyi eḡo eni eḡa ya ga Eshineḡba, khi eri e li wẹ abi o ghole wẹ, igho eni e kpeda omheṣe e li e mheṣe na wẹ. ⁴³ Ama, a khi li abi wewe. Ama onini o nono ni loḷi khi oniḗmhi elemhi e, o khi oni o ga eḡ nya.* ⁴⁴ Onini o nono ni loḷi khi onodode, oḷo mema

kpe ri eḡbọli khi oghumha oyi eḡo kpa.† ⁴⁵ Itobo khi Omi Oḡbo oḡa bhale ni a ke ga li, ama eri o bhale ya ga ali ni o gbo ri aḡbo oyọli bhale ni a ro luase obo na ebubu eḡo.”

IJesu o ri iBatimeusi otase-alo-a ze
(iMat 20.29-34; iLuk 18.35-43)

⁴⁶ Igho e bhale iJeriko. Abi iJesu ali eniye odukhokho eyọli ali ebubu eḡo ni e deba li, e ro roṭe oni eoli vu, oḃo oḡhuo ni o tase alo-a na lui iBatimeusi (omi iTimeusi a ri iBatimeusi ngme) o shito epfe ode mhila omhila. ⁴⁷ Abi o ro suo khi iJesu ona iNazareti lo, oḷo tseṣe leghe, oḷo li, “IJesu omi iDefidi, kpekepe, le elemhi mhe.”

⁴⁸ Ebubu eḡo e tseṣe ku oli, eḡo oli o ze ni a suo eso. Ama eena o mema lolo pfi okokokhue lu oli ne, “Omi iDefidi le elemhi mhe!”

⁴⁹ IJesu o migha, oḷo, “A lu oli na mhe.” Igho e lu oni otasalo-a, e oli, “Ke ghele, vule, khi oḷo lu e.” ⁵⁰ O rue awulu no o so pfi a, o ti vule pia bhale deba iJesu.

⁵¹ IJesu o mhila li, “Elo wa nono ni mhi rieḷe ne?”

Oni oḃo ni o tase alo-a, oḷo, “Oseṣe, mhia nono ni mhi gbo ke me eke.”

⁵² IJesu oḷo, “Ke le, khi irudunga oye o she re ze.” Aghoḡo, oḷo me eke, o deba iJesu roṭe ode vu.

11

Egbo e ri ufumhi na ijesu abi o rọ lo ijerusalemu (iMat 21.1-11; iLuk 19.28-40; iJon 12.12-19)

¹ Abi e rọ ti ramhi iJerusalemu ni e rọ bhale iBetifagi ali iBetani Udi Ute Olivu, ijesu o ghie etuava elemhi eniye odukhokho eyoli, ² Oo we, “A je eoli ni o la odalo oobọ egho. A kha leşe lo oni eoli le, a ya me omi akphere ni a muzu, ni ogbokhoghuo o nga shito ghue. A taghiye oli bhale ana. ³ Ini ogbokhoghuo o mhila e, ‘Elo o ze ni a rọ taghiye oli? A gueye oli khi, Onomhue o nono ni lolu ri oli rieşe emhi, ali khi o gbo rọli bhale ya shi eke lena.’”

⁴ Igho ee bhale ya e oni ozele akphere ni a muzu shi ifui apfe epfe ode. Abi e li taghiye oli-a, ⁵ egbo eghuo ni e migha akaghọ e mhila we, “Elo a la akaghọ a rieşe ni a rọ taghiye oni omi akphere ogho-a?” ⁶ E so we o abi ijesu o o e li so we o. Igho eni egbo e ze we vu. ⁷ Abi e rọ mu oni ozele akphere bhale ghi ijesu se, e banọ ide egbe-a pfino nga oni ozele akphere ukhokho. Igho, ijesu o nga li shito. ⁸ Ebubu egbo elese e li ba ide rọ ku ode, eghuo, e nyanọ eyamhi ku ode. ⁹ Egbo ni e ralo ali eni e deba li e gbe ukua, e tsese, e lie, “Okuekhoogo! Oolo!” Eshinegba o ka khivose na oni o ri eva oyi

Onomhue bhale!*

¹⁰ “Eshinegba o ka khivose shi Eghiele oyi oghie iDefidi ita awa ni oo bhale.”

“Ikuęghie o khi oyi Eshinegba!”

¹¹ Abi ijesu o rọ ramhi iJerusalemu, o dose ya lo elemhi Owa oyi Eshinegba. O bino emhi nya gase, ama aborokhia khi obili o she bi dose, lolu ali eniye odukhokho ogbava eyoli e je iBetani.

Ijesu o pfi unu na oora okhua-eni

(iMat 21.18-19)

¹² Ogbeakolo abi e li rọte eoli iBetani fie, okiamhi oo gbe ijesu. ¹³ Igho o tapfia me oara okhua-eni ni o guę ta ebe. O le ya bino ini o she mo udumhi. Abi o rọ ramhi agho o me emhikhoghuo o, se ni ebe, itobo khi o ramhi egheghe ni okhua-eni e rọ mo ne. ¹⁴ Igho oo oni okhua-eni, “Ogbokhoghuo o ke gbo rọte e ukhomhi ya pfa udumhi ghue.”

Eniye odukhokho eyoli e suo khi o ngme na.

Ijesu o je Owa oyi Eshinegba (iMat 21.12-17; iLuk 19.45-48; iJon 2.13-22)

¹⁵ Abi e ke rọ ramhi iJerusalemu, ijesu o lo Owa oyi Eshinegba, o vese eni e la akaghọ du oki kua. O kpha okphe oyi eni e pfa ikpagho ali eni e ri inekhukhu de kua. ¹⁶ Oa ze ni ogbokhoghuo o tsua itsua-oki rọte elemhi apfe oni Owa oyi Eshinegba dose. ¹⁷ Abi o ke rọ sese egbo, o rọ lie, “A

* 11:9 Li ze Iwolo 118.25-26

she kpẹ kẹkẹ ọli shi Ebe-no-pfuase khi,
 “‘Owa iromhi oyi ishishi nya,
 a ya ke lu Owa oyemhẹ,’
 Ama ẹẹ, a she rọli mele owa
 ighiato a.”†

18 Abi ighie eyi ekpodalougamhi ali eni ẹ sẹsẹ ishi e rọ suọ ona, ee dua ode ni e te me asha ya gbe iJesu a. Ama ulishi oyi iJesu oó mu wẹ, itobọ khi eri osesẹ oyọli o ri abọ sha ẹgbọ kpa.

19 Ogbomhi o mu eke, iJesu ali eniyẹ odukhokho eyọli e rọte oni ẹoli ya fiẹ.

Ilesingme ni a rọte okhua-eni ni o ku ebe a rue
 (iMat 21.20-22)

20 Eluzogbe oogbeakoọo khi e rọte oni ode dose, e me khi oni ọara okhua-eni o khakha ya ramhi imhili. 21 IPita ọ sato, ọọ iJesu, “Osese, bino khe! Ọara okhua-eni ni u pfi unu na o she khakha-a.”

22 IJesu ọ sọ li ọ, ọọ, “Mhọli irudunga na Eshinẹgba.”

23 “Egbegbi-ingme mhi gue ẹ ye ẹ khi ọnini ọ gueye oni ute ona, ‘Rọ te akana lasela ya je elemhi okẹ oniemi,’ ni ọa rọ da mhọli akhokhomhẹ shi udu shi emini ọ ngme ne, ni ọ rọ mhọli miesuọ khi emini lọli ngme o ya bhale ya tse, oo ya lighọ na li.‡ 24 Irarighọ, emiemini u sọ iromhi mhila, miesuọ khi u she mhọli ọli, oye o ke khi. 25 U kha da migha a lema, ni u rọ ri ingme oyi ọgbọ shi elemhi, nyanya rọ topfa li. Ini itẹ ni ọ la iloghie ọ ri olamhẹ eye li

topfa ẹ.” 26 “Ama ini u waa da rọ topfa ogboese ne, itẹ na iloghie ọa ya li ri olamhẹ eye topfa ẹ.”§

A mhila iJesu oni ọ ri afu na li
 (iMat 21.23-27; iLuk 20.1-8)

27 Ighọ ee gbo lo iJerusalemu le. Abi iJesu ọ li kia elemhi apfe Owa oyi Eshinẹgba gase, ighie eyi ekpodalougamhi ali eni ẹ sẹsẹ ishi ali egbhali e bhale deba li. 28 E mhila li, “Oghuo ọ ri afu ne ni u rọ riẹle eni emhi enana nya, oghuo ọ ri unu ne u ke riẹle ena.”

29 IJesu ọ sọ wẹ ọ, Ọọ, “Mhi ya mhila ẹ ogbo oghuo. A sọ mhe ọ, ni mhi tigbe gueye ẹ oni ọ ri afu na mhe mhi ke riẹle emhi ena. 30 Oghuo ọ fe ri itoto na iJoni ọ ke batazi ẹgbọ abi ẹgbọ?”

31 Ighọ, e ya ye egbe ochi, e nu egbe wẹ ngme ọli khi, “Awa khe ‘Rọte iloghie’ lọ, ọ ya mhila awa, ‘Elọ o zẹ ni aa rọ mie ọli suọ?’ 32 Ama ini awa ke, ‘Obọ oyi ẹgbọ.’” Ulishi oyi ẹgbọ o mu wẹ, itobọ khi ọgbokpa ọ lese khi omekẹguele iJoni ọ khi.

33 Ighọ ẹẹ iJesu, “Anye ẹa lese.” Ighọ iJesu ọọ wẹ, “Mhi aa ya li gueye ẹ oni ọ ri afu na mhe mhi rọ ke riẹle eni emhi ena.”

† 11:17 Li zẹ Aza 56.7; ijere 7.11 ‡ 11:23 Li zẹ iMat 17.20; 1 iKori 13.2 § 11:26 Li zẹ iMat 6.14-15

12

Okhe irōkhokho oyi eni engmomhi shi ogba eera ipfonu
(iMat 21.33-46; iLuk 20.9-19)

¹ Igho iJesu o ke ri okhe irōkhokho sese we. Oo, "Omose oghuo o ke ya gua ogba eera ipfonu. O ma ugbe gaso oni ogba. O to ese shi o, ni a mino ame ikpamhi eni eera kulo. O gbo to owa ni o yagha ni a la khe-ekhe shi o. Igho o ya ri oni ogba nga eghiale eghuo obo e nu loli ri ukpelo ke khu. O vu asha obini odonue.* ² Eghēghe ikhiēse o ramhi, oni omose o ghie oghumha oyoli ghi eni o ri ogba nga obo, o le ya mie we idumhi emhi ni a ko shi oni ogba bhale ghi luē. ³ Ama e mu oli, e gbe oli, e khu oli. O pfino abo efue ya je. ⁴ O gbo ghie oghumha oyoli olese ghi we, E pfi emhi shi oli ukhomhi, e yeghe oli-a ⁵ O gbo ghie olese, e gbe onana-a. O ghie elese ni e bu, e gbe eghuo itali, e gbolo eghuo-a.

⁶ "O kpoli oghuo le ni o ghie ne, ikhi omi oli ni o lolo nono ingme oyoli. Loli o kpukhokho ghie. O sa, oo, 'E ya mu ekpe na omi mhe.'

⁷ "Ama eni e la oni ogba, ee egbewe. 'Ona o ya le ugu oni ogba ona, a bhale ni awa gbe oli-a. Eghēghe agho ni oni ugu o mele oyawa-a.' ⁸ Igho e mu oli, e gbe oli-a, e pfi oli rote oni ogba ya lase.

⁹ "Se oni o mholi oni ogba ona o fe ya li? Eri o bhale ya

gbolo eni egbo ni o ri oni ogba nga obo-a, o rue oni ogba na egboese. ¹⁰ Aa she ze oli Ebe-no-pfuase khi.

"Eche ni itsona e kie pfi, loli o ke ya mele egbegbi eche ni o ke mu eloe ne nya-a.

¹¹ Onomhue o ligho riēle ona, o o ti anye eloe gba' "†

¹² Igho egbhali eyi egbo iJu, e nono ode ni e te ya mu iJesu, itobo khi e lese khi wewe o ri oni okhe irōkhokho ona nu ngme. Ama e na ulishi oyi ebubu egbo ni e la agho, e ze oli obo, e vu.

Ingme izē oga na iSiza
(iMat 22.15-22; iLuk 20.20-26)

¹³ Igho e tigbe ya nyene egbe ya ghie iFarisi eghuo ali eniye odukhokho eyi Erōdu ghi iJesu, ni e me asha rote emini o ya ngme ri ingme de oli. ¹⁴ Igho e bhale deba iJesu, ee oli, "Ose, anye lese khi u ma ngme igesikia, khi emiemini egbo ee ngme ali emiemini ogbo o khi o ya mu e eloe, ama ode oyi Eshinegba wa sese ni o te ode igesikia. Mhie i, o famhi ti abi khi o ti elemhi ushi, ni a ro ze oga na oghie iSiza? ¹⁵ Anye ke ze, abi anye khi ze?"

Ama iJesu o she me ikpamhika oyewe. Oo we, "Elo o ze ni a ro nono ni a di mhe mu? A rue ukpamhi anini bhale ghue ni mhi bino." ¹⁶ E rue oghuo bhale ghi oli, oo we, "Alo ali eva eyi oghuo na

* 12:1 Li ze Aza 5.1-2 † 12:11 Li ze Iwolo 118.22-23

ni a mu shi ọ ena?" Eẹ ọli, "Eyi iSiza lo."

¹⁷ Ijesu ọ́ ọ́ wẹ, "A ri emini o khi oyi iSiza na iSiza, a ri emini o khi oyi Eshinẹgba na Eshinẹgba."

Igho ingme oyi iJesu o sha wẹ abo.

Ingme iteghuli-guale

(iMat 22.23-33; iLuk 20.27-40)

¹⁸ Igho egbọ ena otu na lui iSadusi ni eẹ sẹsẹ khi ite-eghuli-guale ọa ya la ikpukhokho agbọ, e bhale deba iJesu ya mhila li ogbọ.‡

¹⁹ Eẹ ọli, "Ọsẹsẹ, iMosisi ọ keke ọli shi ebe ushi na awa khi, 'Ini ọmọse ọ ghu-a pfi ughue ọli shi agbọ, ni ọa rọ bia ọmọ na li, inyoghuo oni ọmọse ọ mema rue oni ọsamhi-olimhi ughue ni ọ bia eniye na oni ọkpotoso na inyoghuo ọli ni ọ ghu-a ogho'§ ²⁰ Eghẹghẹ oghuo ó ya la ọ, a mẹ emọse oshilua ni e khi inyoghuo. Oni ogbhali ọ rue ọkpotoso. Oni ọmọse ya ghua, ọa bia ọmọ na oni ọkpotoso. ²¹ Inyoghuo ọli ni ọọ deba li ọ ke rue oni ọkpotoso, ọ gbo ghua, ọa bia ọmọ. Igho o gbo li inyoghuo ọli ọnuzasẹ. ²² Igho o gbo li khi eni inyoghuo oni ọmọse ni e kpọle nya. Eni inyoghuo oshilua nya e ga rue oni ọkpotoso ughue ni ẹa bia ọmọ ọkhoghuo na li. Ikpukhokho ọ, oni ọkpotoso ọ li ghua. ²³ Ini ogbele iguale o ramhi, ni eni e ghu-a nya e rọ guale, oghuo ọ famhi ya khi ughue oni

ọkpotoso? Aborokhia khi wewe oshilua nya e ga rue ọli ughue egho."

²⁴ Ijesu ọ sọ wẹ ọ, Ọ́, "Wa a mẹ khi eri a da ode khi aa lesẹ emhikhoghuo elemhi Ebe-no-pfuasẹ, wẹkhi eri a lesẹ emhikhoghuo elemhi ekpabọ oyi Eshinẹgba. ²⁵ Ini eni e ghu-a e guale, ẹa ke ke rue ughue wẹkhi eri a ke rẹ wẹ ke ye ughue. Eri e ke li abi igeni ena iloghie. ²⁶ Ama ingme iguale oyi eni e ghua, aa she kpẹ zẹ ọli ebe ni iMosisi ọ keke ni ọ ngme ingme ebuli ni oo to shi? Abi Eshinẹgba ọ gueye iMosisi khi, 'Mhemhe mhi khi Eshinẹgba oyi Abu-raamu ali Eshinẹgba oyi Aziki, ali Eshinẹgba oyi iGiekọpu.*

²⁷ Eshinẹgba oyi eni e la agbọ ọ khi, ọa khi oyi eni e ghua. Eri a ga da ode pfo nya." Emini a ri ona ngme khi, egbọ eni ghu-a eghuo e kie mholi agbọ.

Ushi ni o fune nya

(iMat 22.34-40; iLuk 10.25-28)

²⁸ Ọtuoghuo eni ẹ sẹsẹ ishi, ọ la agho suọ abi e rọ khako, ọ mẹ khi iJesu ọ ga guẹ sọ egbọ iSadusi ogbọ ni e mhila li, ọ mhila li, "Elemhi ishi nya, onoghuo o ga fune nya?"

²⁹ Ijesu ọ sọ li ọ, ọ́, "Oni o mu eloe ne nya na, 'Ku esọ-a yeye iZireni, Onomhue Eshinẹgba oyawa, lolighuo kpe ọ khi Onomhue. ³⁰ Nono ingme oyi Eshinẹgba Onomhue oye, ri udu oye nya ali agbọ

‡ 12:18 Li zẹ Ika 23.8

§ 12:19 Li zẹ iDeut 25.5

* 12:26 Li zẹ Okiali 3.6

† 12:30 Li zẹ iDeut 6.4-5

oye nya, ghe isamhi ali ekpabo eye nya nono ingme oyi Eshinegba.† 31 Onuzi-eva ni o gbo lolo mu eloe khi, 'Nono ingme oyi onuzava oye abi u li nono ingme egbe e.' Ushi olese okhoghuo o ke la o ni o gbo mu eloe dose ena."‡

32 Oni omose odo, "U ga gue ngme, Osese. Igesikia u ngme ni u we khi Eshinegba oghuo o khi, ali khi olese o ke la o, se ni lolighuo. § 33 Ali khi awa ri udu oyi awa nya, ali isamhi eyi awa ali ekpabo eyi awa nono ingme oyi Eshinegba. Ali awa nono ingme oyi onuzava oyawa abi awa li nono ingme egbe awa. Ni awa ro ri ishi eva ena gbe akanya, o ghole Eshinegba dose ni awa ya ri iluasobo ali isomhopfa ododa bhale ghi oli."*

34 Abi iJesu o ro me ileingme ni o ro so lue o, iJesu odo li, "Wa a ga nuata shi Eghiele oyi Eshinegba."

Rote agho vu ogbo okhoghuo o ke gbolo mhila li ogbo okhoghuo.†

Omi oni Omiepfuese o khi
(iMat 22.41-46; iLuk 20.41-44)

35 Abi iJesu o ro la elemhi apfe ni o la Owa oyi Eshinegba sese egbo, o mhila we ogbo. Odo, Elo o ze ni esese Ishi eyi iMosisi e ro lie khi omi iDefidi Omiepfuese o khi? 36 Abi Ayemhe-no-pfuase o ro kpha iDefidi so, o ro rote unu oyoli lie.

" 'Eshinegba odo, Onomhue oyemhe.

Shito mama mhe ramhi eghenge
ni mhi ro ya ri ebe e

shi e ufui ekoawe.' "‡

37 Ini iDefidi o rote unu oyi lolighuo lu oli Onomhue, se oni Onomhue oyoli o ke gbo lie khi omi oli?

Ebubu egbo e ku eso a shi eke shi emini o ngme, ni o ri egbe mu we.

IJesu o tse agua ye eniye odukhokho eyoli shi esese Ishi eyi iMosisi egbe

(iMat 23.1-36; iLuk 20.45-47)

38 IJesu o sese we, Odo we, "A mu egbe e shi esese Ishi eyi iMosisi egbe. Itsua na dolodolo e ma ghole we e iso ke kia ifui oki, ni egbo e ke tse we otse ekpe. 39 E ma nono ni wewe e shito ukpekhomhi ni o mu eloe elemhi owa ugamhi oyi awa ali ashini o mu eloe elemhi ilegba, ni a la le, ni a la da. 40 Itoto e ro li esamhi-olimhi e le. Iromhi ni e nue, eyi abamemhe, e so. Eshinegba, o ya na we osoli oniemhi to o."

Irona ni osamhi-olimhi o ro na Eshinegba

(iLuk 21.1-4)

41 Abi iJesu o ro shito ti mama oni akpati ni a pfi ukpagholo irona a lo elemhi Owa oyi Eshinegba, odo bino egbo abi e li pfi ikpaghlo lo o. Egbo ni e pfue ebubu e pfi ikpokpomhi ikpaghlo lo.

‡ 12:31 Li ze iLev 19.18

§ 12:32 Li ze iDeut 4.35

* 12:33 Li ze Osia 6.6

† 12:34 Li ze iLuk 10.25-28

‡ 12:36 Li ze Iwolo 110.1

42 Igho ɔsamhi-olimhi ni ɔa mhue emhikhoghuo, ɔ li ya pfi anini eva lo.

43 Igho iJesu ɔ lu eniye odukhokho eyoli, ɔ ɔ wɛ, “Igesikia mhi gue ɛ ye ɛ, khi ɔni ɔsamhi-olimhi ni ɔa mhɔli emhikhoghuo ɔna, lɔli ɔ ri irɔna ni o funɛ nya bhale doɛ ɛgbɔ enekpɔle nya” 44 Itobɔ khi eri eni e pfue e rɔte ɛpfue ni e mhue mu ɛpfiɛ rɔ riɛɛ irɔna. Ama ɔni ɔsamhi-olimhi ɔna, rɔte elemhi umhame oyoli, ɔ kie rue emini ɔ mhɔli nya ni ɔ kha rɔ ke le, riɛɛ irɔna.”

13

IJesu ɔ guele emini a ya ke me ikpukhokho agbɔ

(iMat 24.1-2; iLuk 21.5-6)

1 Abi iJesu ɔ rɔte elemhi Owa oyi Eshinegba fiɛ lasele tee, ɔmɔ odukhokho ɔyoli ɔghuo, ɔ ɔ li, “Bino ghue, ɔsɛɛ! Ghe abi ukpokpomhi owa ona ali eche ni a rɔ ma li e li somhi otse khe!”

2 IJesu ɔ sɔ li ɔ, ɔ ɔ, “Wa me ukpokpomhi owa ona. Eghɛghɛ ɔ ya bhale ni ɛcheɔli okhoghuo ɔa ke rɔ ya migha ukhomhi okhoghuo. Wɛwɛ nya e ya de kua.”

Ozughu ali Imu-okhɔli vule

(iMat 24.3-14; iLuk 21.7-19)

3 Abi iJesu ɔ li shito ukhomhi Ute ɛɛra Olivu, ni o sɔ alo ghue oni Owa oyi Eshinegba, iPita ali iJemhisi ali iJɔni ali Aduru e beɛna bhale ya mhila li, 4 E ɔli, “Gueye anye, eghɛghɛ ni a rɔ ya ke

me eni ingme enana. Elo a ya ke me ni a rɔ ya leɛ khi oni eghɛghɛ ni eni emhi ena e rɔ ya tɛ khi o she ramhi?”

5 Igho iJesu ɔ ɔ wɛ, “A kuegbe-a ke tokpɛ, ini ɔgbɔkhoghuo ɔ khi di ɛ. 6 Ebubu ɛgbɔ e ya ri eva oyemhe bhale deba ɛ, ɛ liɛ khi, ‘Mhemhe mhi khi lɔli,’ ɛɛ di ebubu ɛgbɔ. 7 Ini a suɔ khi a khɔli, o ke khi eri a suɔ eko ingme okhɔli obini odonuɛ, a khi ze ni o nighise ɛ udu. Emhi eghoghɔ e mema bhale ya tɛ, ama ukpɛɛ agbɔ ɔa kie ramhi. 8 Ishishi ali ishishi e ya mu okhɔli vule shi egbe ɔ, eghiele ali eghiele e ya li mu okhɔli vule shi egbe wɛ ɔ. Ekɛ o ya la asha kpa ke nighise, ɛɛ kulue. Okiamhi oniɛmhi ɔ ɔ pfi. Igbaekele osoli na abi ɔ ɔ li ɔkpotsɔ ni oku o leɛ beɛ ɛ to egbe.

9 “A ri ukpɛloe shi ekɛ lolo ke tokpɛ. A ya mu ɛ je owa ni a la gue ɛzɔ. A la elemhi Owa ugamhi gbe ɛ. A ya ri itobɔ oyemhe mu ɛ bhale odalo oyi enighie ali eni ɛ mheɛ ni a rɔ gue usomhi onete oyi Eshinegba ye wɛ. 10 Ama neni ukpɛɛ agbɔ o ya ramhi, a mema she ya tɛ abɔ oni usomhi onete oyi Eshinegba ye ɛgbɔ na ishishi nya. 11 Ini a da mu e bhale khi a rɛ ɛ gue ɛzɔ, khi ze ni udu o nase ɛ shi emini u ya ngme. Ama leɛ ngme emiemini Eshinegba o ya rɔ neɛ oni eghɛghɛ aghɔ, itobɔ khi ɔa khi yeɛ wa ngme, ama Ayemhe-no-pfuase.*

* 13:11 Li ze iMat 10.17-20; iLuk 12.11-12

¹² “Egbo e ya ri inyoghuo we bhale na gbolo-a, ita e li ri imi we li bhale ni a li gbolo-a. Eghẹghẹ agho, eniye e ya ke so alo okholi ghue eni e bia we o, e gbolo we-a. ¹³ Egbo nya e ya ri itobo oyemhe ke biselemhi e, ama oni o ri egbe mie ya ramhi ukpese, a ya mie pfuese.†

Emhi obe ni oo vese egbo kua
(iMat 24.15-28; iLuk 21.20-24)

¹⁴ “Ama, a kha da me emini e pfi oyese, ashini aa kha me oli, ikhi oni o vese egbo kua, eghẹghẹ agho oni o ze ebe o lese abi a ri emini o ze ngme. Eni e la eke ifudia e na nga ikhomhi ite.‡ ¹⁵ Oni o la ukhomhi owa ne o khi tiemhile elemhi owa ya rue emhikhoghuo. ¹⁶ Oni o la ifui ishemhi o khi na bhale apfe ya rue awulu oyoli. § ¹⁷ O ma ze mu ikpotso ni e me ali eni e mholi eniye ni e nye enyeli shi egbe eghẹghẹ agho. ¹⁸ Lema Eshinegba o khi bie ze ni o de shi eghẹghẹ ni ulili oniemi o la gbe egbo elemhi ukpe. ¹⁹ Itobo khi onana o ya khi osoli ni o kholo ne nya rote eghẹghẹ ni Eshinegba o te ma agbo. Ogb o a ke gbo ya me osoli uza onana ghue eke agbo.* ²⁰ Ini Eshinegba o a li rote ogbele osoli ni a ngme ena khi-a, ogbokhoghuo o a ya dobe ji ukhomhi o le. Ama

irari oyi egbo eyoli ni o ze oda ke, o ro rote eni ogbele osoli ena khi-a. ²¹ Eghẹghẹ agho ini ogbokhoghuo o gueye, ‘Ghekhe, ghe Omiepfuese!’ Okekha khi eri o ye, ‘Ghe oli oobo khe!’ Khi mie oli suo. ²² Itobo khi iromhi emiepfuese ali emekeguele e ya lasele. E ya ke riele olele ali ikanya onyaloa ododa ro ke di egbo. Ni o kha khi ini o a gue kia, e ga li ya di egbegbi eni Eshinegba o ze oda ke. ²³ Irarigho, a ga lolo kuegbe-a ke to eloe eke. Mhi she gue emhi nya ye e shi eke se neni oni eghẹghẹ o ya ramhi.

Inyenegbe bhale oyi Omi Ogb o
(iMat 24.29-31; iLuk 21.25-28)

²⁴ “Ini eghẹghẹ osoli ona o ga dose se nya,

“ ‘Ovo o ya bishi alo-a,
uki o a ke dobe ge,†

²⁵ Ikpetata e deno ukhuli kule,
ukhuli ali ekpabo
ni e la irarogbe e mhese
e ya ke nighise.‡

²⁶ “Eghẹghẹ agho, egbo nya e ya me khi Omi Ogb o o kia elemhi otughunu e bhale, elemhi ekpabo ali ufumhi ni o ge nyanyanya. § ²⁷ Eghẹghẹ agho, o ya ghie igeni eyoli e te asha kpa, ikhi ukpese agbo nya, ti egbo eyoli ni o ze oda ke gbili.

† 13:13 Li ze iMat 10.22 ‡ 13:14 Li ze iDan 9.27; 11.31; 12.11 § 13:16 Li ze iLuk 17.31 * 13:19 Li ze iDan 12.1; Iro 7.14 † 13:24 Li ze Aza 13.10; Ezik 32.7; ijoe 2.10,31; 3.15; Iro 6.12 ‡ 13:25 Li ze Aza 34.4; ijoe 2.10; Iro 6.13 § 13:26 Li ze iDan 7.13; Iro 1.7

Oseşe oyi oni ọọra ọkhua-eni
(iMat 24.32-35; iLuk 21.29-33)

²⁸ “Bino abi ọkhua-eni o li ẹ te. O kha da kpẹşẹ ukhuli, ni o rọ ke ta ebe ne, lẹşẹ khi okasẹ o keleş ya le. ²⁹ A kha da gbo li lighọ mẹ khi eni emhi ena khi a da mẹ wẹ ne, lẹşẹ khi ẹghẹghẹ o she ramhi. ³⁰ Abi o li mhi li gue ọli ẹ yẹ ẹ khi, ẹgbọ ẹghuo ni e la agbọ memena ẹa ya ghu ne, ni eni emhi ena nya e rọ bhale ya tşẹ. ³¹ Eke ali ukhuli e ya doşẹ, ama ingmemhi eyemhẹ ẹa ya tigbe doşẹ ghue.

Ọgbọkhọghuo ọa lẹşẹ oni
ogbeleş wẹẹ oni ẹghẹghẹ
(iMat 24.36-44)

³² “Ọgbọkhọghuo ọa lẹşẹ oni ogbeleş wẹkhi oni ẹghẹghẹ. Ghe egbegbi igeni ena iloghie ali mhẹmhẹ Omi ọli, sẹ ni Itamhẹ lọlighuo.* ³³ A ri ukpẹloe shi eke ke tokpẹ, itobọ khi waa lẹşẹ ẹghẹghẹ ni ọ la ya bhale. ³⁴ Eri ona o li abi ọmọşẹ ni ọ vu asha obini odonue, ni ọ ri ighumha eyọli shi apfẹ e ri ukpẹloe khu shi na lue. Ọ gueye ọgbọgbọ akanya ni ọ ya gbe. Ọ gueye ọni ọ khe ekhe ọ ke khe ekhe apfẹ.†

³⁵ “Irarighọ, ke khe ekhe, itobọ khi waa lẹşẹ ẹghẹghẹ ni ọga ọ rọ ya jele. Ini ẹlogbomhi lọ o, okekhi itsotso ogbiẹ lọ o, okekhi ẹghẹghẹ obili-atso lọ o, abi khi ogbiẹ-fiefie lo. ³⁶ Ini ọ bhale guo, khi zẹ ni ọ bhale ya ẹ khi u wa lẹşẹ a. ³⁷ Abi mhi li gue ọli yẹ ẹ ena mhi li

gbo gueye ọgbọkpa. ‘A ke khe ekhe!’ ”

14

Ugbamhi ni a gba khe iJesu
(iMat 26.1-5; iLuk 22.1-2;
iJon 11.45-53)

¹ O ke kpe ogbeleş eva le ni a rọ ya li ukpe iPasova ali ukpe ni a la le ibuledi ni aa ri ifuma shi nye, ighie eyi ekpodalougamhi ali esesẹ Ishi eyi iMosisi, ee nono ode ni e te ya bẹna mu iJesu gbe-a.* ² Ẹ egbe, “Awa khi riẹleş ọli ini a li imu, onyaghu ọa ya lasele shi ọ.”

A la iBetani ku oili shi iJesu
egbe

(iMat 26.6-13; iJon 12.1-8)

³ Abi iJesu ọ rọ la ẹoli iBetani, owa oyi iSamọ ni efafe e kpẹ mu shitọ le eminale, ọkpotoso ọghuo ọ rue ukoko ituale ni o lolo ghale, ni o pfie lasele. Ọ gbe oni ukoko a, ọ ku oni ituale shi iJesu ukhomhi.† ⁴ Ẹgbọ ẹghuo ni e la aghọ, e ri elemhi ibibi liẹ egbe, “Elo o zẹ ni a rọ na pfuẹchẹ oni ituale kua shi afue?” ⁵ A kha ri ọli de ramhi ifata ukpe ali emhi, a kemhi eni ikpaghọ na eni ẹa mhue. E shi ọni ọkpotoso unu egbegbọ.

⁶ Ama iJesu ọọ wẹ, “A zẹ ọli obọ. Elo a yese ọli ẹ ngme shi? Egbegbi emini o ti ni o somhi otse ọ riẹleş na mhẹ. ⁷ Ẹghẹghẹ kpa eni ẹa mhue e rọ nu ẹ la ana, ẹghẹghẹ ni o ghọle ẹ kpa a kpaghiẹ wẹ obọ. Ama aa ya mẹ mhẹ ẹghẹghẹ

* 13:32 Li zẹ iMat 24.36 † 13:34 Li zẹ iLuk 12.36-38 * 14:1 Li zẹ Okiali 12.1-27 † 14:3 Li zẹ iLuk 7.37-38 ‡ 14:7 Li zẹ iDeut 15.11

kpa.† 8 Emini o dobe ya rięle o rięle egho. Eri o ku ituale ku mhe egbe shi eke khe eghęghę iroto oyemhe. 9 Igesikia mhi gue e ye e khi, ashashini a da la tse abo usomhi onete eke agbo ona nya ne, a ya yele emini okpotso ona o rięle le.”

Ijudasi o lama khi loli ya ri ijesu de

(iMat 26.14-16; iLuk 22.3-6)

10 Eghęghę agho ijudasi Isikaroti, ni o khi otuoghwo eniye odukhokho ogbava, o le deba ighie eyi ekpodalougamhi, ni o ya ri ijesu na we de. 11 Onana ni o gueye we, o ga ghole we. E shobo khi wewe e ya ri ikpagho na li. Igho ijudasi o li nono eghęghę ni o ti ni o ro ya me asha ri ijesu na we.

Ijesu o nu eniye odukhokho eyoli le Eminale iPasova

(iMat 26.17-25; iLuk 22.7-14,21-23; iJon 13.21-30)

12 Ogbele ni odode ni a li oni ukpe ni a la le ibuledi ni aa ri ifuma shi nye o ramhi, ni o khi ogbele ni a ro gbe ozele Osumha oyi oni iPasova-a, eniye odukhokho eyi ijesu e mhila li “Ashi o ghole e ni anye mu egbe shi eke ne, ni u la le eminale iPasova?”

13 Igho, o ghie eniye odukhokho etuava eyoli, o o we, “A lo ifuapfe, omose ni o tsua ubene amę, o ya lona e ode. A deba li je apfe. 14 A gueye oni o mholi apfe ni o ya lo, khi, ‘Ose se o o, anye mhile u ri anye khase

elemhi owa ni loli ali eniye odukhokho eyeluę wewe e la ya le eminale iPasova?” 15 O ya re e khase agbala ni emhi nya e gba shi ukhomhi owa atonga, a muno egbe shi akagho na awa.”

16 Eni eniye odukhokho e vu, e lo ifui apfe, e ya me eni emhi tee abi ijesu o gue oli ye we. Igho e mu egbe oni eminale iPasova.

17 Ogbomhi o mu eke, ijesu ali eni eniye odukhokho ogbava e bhale. 18 Abi e li shito gase itebu le eminale, ijesu o o we, “Egbegbi-ingme mhi gue e ye e khi otuoghwo elemhi e o ya re mhe de. Oni o nu mhe le emhi memena.”§

19 Udu o yese we-a, otuoghwo-oghwo o o mhila li, “She khi o a khi mhemhe o khi?”

20 O so we o, o o we, “Otuoghwo elemhi e e ogbava o ya khi, oni o ga ri ibuledi nu mhe e somhi elemhi utasa memena. 21 Eri Omi Ogb o ya ghu-a abi a li keke oli shi eke na li. Eri-tse khi, o maa kholo oni o ya roli de egbe! O kha ga ti ne, ini o gbo o a bie bia li lo!”

Eminale oyi Onomhue

(iMat 26.26-30; iLuk 22.14-20; 1 iKori 11.23-25)

22 Abi e li le eminale egho, ijesu o rue ibuledi, o kphemhi, o khi oli a, o ro na eniye odukhokho eyoli, o o, “A mo le; Idiegbe oyemhe na.”

23 Igho o gbo so onyo shi uko, o kphemhi, o roli na we, wewe nya e ga te o da.

24 IJesu o o wewe, "Olia eyemhe na ni e migha shi ishiobo onogbo, ni a ku kua na ebubu egbo.* 25 Mhi gue igesikia ye e khi mhi aa ke gbo ya rote onyo upfonu ona da, se ni obini Eghiele oyi Eshinegba, ni mhi la da onyo onogbo." 26 Abi e ro to uwolo se, e fie lasese, e je Ute Eera olivu.

Ijesu o guele shi eke khi iPita o ya kie lue
(iMat 26.31-35; iLuk 22.31-34; iJon 13.36-38)

27 IJesu o o wewe, "Ee nya, a ya na kua, a ze mhemhe-ghuo obo, irari khi a she keke oli shi Ebe-no-pfuase khi. "Mhi ya ri emhi li orisumhaka, isumha e ya ve kua.†

28 "Ama ini a guise mhe le se, mhi ya ralo khe e iGalili."‡

29 IPita o o li, "Ini egbo nya e ririe kie e, mhi aa ya kie e."

30 IJesu o o iPita, "Mhi gueye khi, neni okpa o o gbieghe iteva amiose, u ya kie mhe itese." 31 IPita o kie gema o gue gagaga, o lie, "Ini o ri ririe khia khi oni mhi la nu e ghua lo, mhi aa ya tigbe kie-e." Enekpole nya e li ngme gho.

Ijesu o la iGetisemani so iromhi
(iMat 26.36-46; iLuk 22.39-46)

32 E je ashini a lu iGetisemani, iJesu o o eniye odukhokho eyoli, "A shito

ana ni mhi ya so iromhi bhale." 33 O rue iPita ali iJoni ali iJemhisi ma egbe vu. Iyesudu-a ali anasemhe e bhale na li. 34 O we, "Oya ni o la mhe udu memena o gba a. O ga nono ni lue gbe mhe. A migha akana khe mhe, a ke tokpe."

35 O ti je odalo deno, o de ya yeshi eke, o o so iromhi ini o ya ze riele ni oni eghoghe ona o dose lue. 36 O o, "Itamhe, Itamhe, emhikpa o ze e riele. Rue mhe oni uko osoli ona odalo le. Eri-tse khi, o a khi abi o ghole mhe, se ni abi o li ghole e."

37 Abi o nyene egbe bhale, o me khi eni eniye odukhokho e lese-a. O o iPita, "ISamo, eri u lese-a? Aa dobe nu mhe tokpe ukuku eghoghe tse? 38 Ri ukploe shi eke gboo ke so iromhi ini u khi de ini u mholi imufe. Ayemhe oye o mu egbe ni o ro riele, eri-tse khi, idiegbe oye o a dobe."

39 Igho o gbo vu ya so iromhi enabi o kpe so. 40 Abi o ro nyene egbe bhale, o gbo bhale ya e we khi e lese-a, irari khi olese o la we alo, ea lese abi e ke ya ngme oli.

41 Abi o ro nyene egbe bhale utonuzese, o o wewe, "Olese a kie la, ni a yemhe-a? Olese ogho o she bu e! Oni eghoghe o she ramhi. A bino khe khi, a ri Omi Ogbona ena olamhe de. 42 A vule ni awa vu! Oni o remhe de o o bhale ena!"

* 14:24 Li ze Okiali 24.8; iJere 31.31-34 ze iMat 28.16

† 14:27 Li ze iZaka 13.7 ‡ 14:28 Li

A mu iJesu

(iMat 26.47-56; iLuk 22.47-53; iJøn 18.3-12)

⁴³ Abi ọ li ngme, iJudasi, ni ọ khi ọtuoghwo elemhi eni eniye odukhokho ogbava ọ bhale. Egbọ ni e tsua itsua okhọli ali itakobi ali ikpokpo, ni ighie eyi ekpodalo-ugamhi, ali esesẹ Ishi eyi iMosisi ali egbhali e ghie, e nu ọli bhale.

⁴⁴ Oni ọ rọli de ọ she kpe gueye eni e nu ọli kia, ọọ we, “Oni mhi da pfipfi ekphamhi ne, loli ọ khi oni a nono. A mu ọli, a khe ọli ekhe rue vu.” ⁴⁵ Abi e rọ lese lole, iJudasi ọ le deba iJesu, ọọ, “Osese.” Ọ pfipfi ọli ekphamhi. ⁴⁶ Eni emose e mu iJesu. ⁴⁷ Igho ọtuoghwo eni e migha epfe-aghọ ọ ji itakobi oyọli emhi lasese, ọ be oghumha ọyi Ọga ọyi ekpodalo ugamhi esọ-a.

⁴⁸ IJesu ọọ we, “Okhọli mhi tsua, ni a rọ lina tsua itsua okhọli ali itakobi ali ikpokpo bhale ya mu mhe? ⁴⁹ Ogbẹle kpa mhi rọ nu ẹ la, mhi la Owa oyi Eshinegba ẹ sesẹ. Aa mu mhe. Eri a me emhi ena ni emini a keke shi Ebe-no-pfuase o bhale ya tse.”[§] ⁵⁰ Igho eniye odukhokho eyọli nya ni e deba li e ve kua, o kpe lolighwo le.

⁵¹ Ọzeo oghwo ni ọ sọ awulu ona yeyeye, ọọ deba iJesu. Abi e rọ tọ obọ sọ li, khi wewe e ya mu ọli, ⁵² ọ nyanọ awulu-a mhuẹ we abọ, ọ ri irumheba na vu.

Otu iSaediri e ri iJesu gue ẹzo

(iMat 26.57-68; iLuk 22.54-55,63-71; iJøn 18.13-14,19-24)

⁵³ E mu iJesu bhale owa oyi Ọga ọyi ekpodalo ugamhi, ighie eyi ekpodalo-ugamhi nya, ali egbhali ali ekekebe ali esesẹ Ishi eyi iMosisi nya e le gba. ⁵⁴ IPita ọ tapfia deba li ukhu-khokho, ya ramhi elemhi apfe oyi Ọga ọyi ekpodalo ugamhi. Ọ nu eni ẹ khe ekhe shito khase erali.

⁵⁵ Eni ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali oni igbaa oyi iSaediri nya, e nono emhi ushi ni e ya mu mhọli iJesu obọ, ni e ba me asha gbe ọli-a. E a me emhikhoghwo. ⁵⁶ Ehubu egbo e pfi ọtsele eyi egbhọli mu ọli, eni ọtsele nya, ẹa de shi oghwo.

⁵⁷ Ikpukhokho, egbo eghwo e vule pfi ọtsele egbhọli ona mu iJesu. Eẹ, ⁵⁸ “Anye suo khi ọọ lie khi, ‘Mhi ya guoghọ Owa oyi Eshinegba onana ni egbo e ri abọ ma-a, ẹle-esẹ mhi tọ olese ni egbo ẹa ri abọ ma.’”^{*} ⁵⁹ Abi e rie kie ngme ona, ọtsele eyewe ẹa kie de shi oghwo.

⁶⁰ Igho Ọga ọyi ekpodalo ugamhi ọ vule migha odalo oyewe nya, ọ mhila iJesu. “Waa bie ya sọ we ọ? Ezo elo na ni egbo ena ẹẹ gue shi ẹ egbe?” ⁶¹ Ama iJesu ọ tsaghiẹ a, ọa sọ we ọ. Ọga ọyi ekpodalo ugamhi, ọ gbo mhila li, “Yeye u khi Omiepfuese, Omi Eshinegba ọna Kueghie?”

62 IJesu ọ́ọ́ li, “Lọli mhi khi. Eẹ nya a ya me khi Omi Ogbọ ọ shitọ obita oyi Eshinegba ni ọ fune, ali khi ọ la otughunu rọte irarogbe e tiemhie.”†

63 Oga oyi ekpodalo ugamhi ọ nyanọ itsua shi egbọli uruli abi ọ li yila. Ọ́ọ́, “Awa ke gbo nono ọtsẹle olese. 64 Eẹ nya a she suọ abi ọ pfi unu-a deba Eshinegba. Sẹ a sọ shi ọ?”

Wẹwẹ nya e pfa ẹzọ mu ọli khi ọni a gbe-a ọ khi.‡ 65 Egbọ eghuo ọ, e tono etẹ ku ọli. E ri emhi gẹnọ ọli alo. E pfi ọli emhi, e ọli, “Me eke guele, gueye anye ọni ọ pfi e emhi?” Eni e khe ekhe e mu ọli, e lase ọli esọ.

IPita ọ khi lọli ẹa lẹse iJesu
(iMat 26.69-75; iLuk 22.56-62; iJón 18.15-18,25-27)

66 Abi iPita ọ kie shitọ elemhi apfe eghọ, ọmueshi ọghuo ni ọ khi ọni ọọ ga oyi Oga oyi ekpodalo ugamhi ọ bhale. 67 O me iPita abi ọ rọkhasẹ erali, ọ tọli ọkpe tsuke.

Ọọ li, “Ye ye u li nu iJesu na iNazarẹti i kia.”

68 Ama iPita ọ tia. Ọ́ọ́, “Mhi a lẹse emini wa ngme.” Ọ lase aghọ le je ode ni a te e lo elemhi apfe. [Ighọ ọkpa ọ gbieghe.]

69 Abi ọni ọmueshi ni ọ ga ogbọ ọghọ ọ rọ gbo me iPita aghọ, ọ gbo riẹle eni ingmemhi ngme khasẹ eni e migha epfe aghọ. Ọ́ọ́, “Ọtuoghuo elemhi wẹ, ọni ọmose ọna ọ khi.” 70 IPita ọ gbo tia.

Oo li de ne, eni e migha epfe aghọ e ke iPita, “Igesikia lo khi ọtuoghuo elemhi wẹ u khi, irari khi ọnge iGalili u khi.”

71 Ighọ ọ li se egbọli isheli, ọ romhi eni isheli. Ọ liẹ, “Mhi aa ga lẹse ọmose ọna ni a ngme ena.”

72 Utoghuokpe, ọkpa ọ gbieghe utonuzi-eva. IPita ọ sato emini iJesu ọ gueye ọli khi, “Neni ọkpa ọ ya gbieghe utonuzi-eva, u ya kie mhe itese.” Ighọ ọ gbe akhe evie a.

15

A rue iJesu bhale odalo oyi
iPaleti

(iMat 27.1-2,11-14; iLuk 23.1-5; iJón 18.28-38)

1 Eluzogbe fiefie, ighie eyi ekpodalo-ugamhi, ali egbhali ali esese Ishi eyi iMosisi ali igbaa eyi iSaediri nya, e ye ugbamhi. E ge iJesu rue vu ghi iPaleti.

2 Ọni iPaleti ọ mhila iJesu ogbọ, ọọ li, “Oghie oyi egbọ iJu u khi?”

IJesu ọ́ọ́, “Eee! Ighọ lo abi u ngme ọli.”

3 Eni ighie eyi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba e ga gue ezọ emhi ebubu shi iJesu egbe. 4 Ighọ iPaleti ọ gbo mhila li ogbọ, ọ́ọ́, “Wa ya pfunu, u suọ iwali ezọ ni e gue e shi e egbe?”

5 Ama iJesu ọa sọ li ọ. O ri abọ sha iPaleti.

A pfa ezọ mu iJesu a ka gbe
ọli a

(iMat 27.15-26; iLuk 23.13-25; iJón 18.39--19.16)

† 14:64 Li zẹ iLẹv 24.16

⁶ Abi áá li ini o lina ramhi eghẹghẹ ukpe iPasova, eri iPaleti o rue ogho oghuo owa ighumha lasele na we abi o ghole we shi. ⁷ Eghẹghẹ agho omose oghuo ni a lu iBarabasi o la owa ighumha, ni o khi oghuo egho ni a mu. Eri a mu o shi ugbeli ni o gbe eghẹghẹ ni a ro me onyaghu. ⁸ Abi eni egho e ro bhale gbii ya mhila iPaleti o rieḗ emini o kie kpẹ rieḗ na we, ⁹ iPaleti o mhila we, oo, “A nono ni mhi rue oghie iJu abo a na e?” ¹⁰ O ga lese gboo khi itobo ibiselemhi, ighie eyi ekpodalo-ugamhi e ro mu iJesu ghi lue. ¹¹ Ama ighie eyi ekpodalo-ugamhi e sese egho e gueye iPaleti o ri ochogho wolo iBarabasi obo a na ewe.

¹² iPaleti o mhila we, oo, “Elo mhi ke li oni a lu oghie iJu sho?”

¹³ E tseḗ leghe, “A ta li ma oara apfida.”

¹⁴ iPaleti o mhila we, oo, “Elo o ze, umha-guekia onoghuo o rieḗ?” Ama eena e tseḗ ne, “A ta li ma oara apfida!”

¹⁵ Ni o ro rieḗ emini oo ghole eni egho, o wolo iBarabasi abo-a na we. Oo e gbe iJesu ite, o rue o li na we e ka ta li ma oara apfida.

Ekholi-okhue e ri iJesu li egia

(iMat 27.27-31; iJon 19.2-3)

¹⁶ Eni ekholi-okhue e rue iJesu lo elemhi apfe agbala oyi igovuno. E lu ekholi-okhue apfewe eni e kpole. ¹⁷ E ri

awulu ichẹ ni o khi egholi ibulu, so li, e ri igba do arula rughu o li ukhomhi. ¹⁸ E lie o li, “A da abo na oghie oyi egho iJu!” ¹⁹ E pfino o li ukpokpo ukhomhi iti ingmi-ingme, e tono ete ku o li. E de ya wugha li odalo, e nyese ukhomhi na li. ²⁰ Abi e ro ligho ri iJesu li egia se nya, e gueghie o li oni awulu ichẹ ni o khi egholi ibulu ogho, e nyene egbe ri itsua eyoli so li. Igho e rue o li vu ya tama oara apfida.

A ta iJesu ma apfida

(iMat 27.32-44; iLuk 23.26-43; iJon 19.17-27)

²¹ Abi e ro le, e ya e omose oghuo ni a lu iSamọ ni o rote ode oyoli dose, ni o rote asha jele. Igho eni ekholi-okhue e ri itoto mu o li o tsua oara apfida oyi iJesu. iSamọ ongi iZireni o khi, o gbo khi ita Alezada ali iRufosi.* ²² E rue iJesu bhale ashini a lu iGogota. [Ugua ukhomhi olimhi a ri iGogota ngme] ²³ A ri onyo ni a ku ikhumhi na lui Imari shi na li o ro da, ama oara lama da li. ²⁴ E ta li ma oara apfida. E kemhi itsua ni o so mholi egbe abo. E ti ebe ro kemhi eni ide eyoli, ni e lese oni o ya te ogbogbo.†

²⁵ Eghẹghẹ agogo itili eluzogbe a ro ta li ma oara apfida. ²⁶ Emini e keke ro kphase oni oara apfida kpeda na li khi. Oghie Oyi Egho iJu. ²⁷ E li gbo ta ighiato etuava ma oara apfida mama li, otuoghuo o la li obo-ita, onokpole o la li obogobo.

* 15:21 Li ze iRom 16.13 † 15:24 Li ze Iwolo 22.18

28 Ona o ri emini a keke shi Ebe-no-pfuase bhale ya tse, ni odo, "A leli oli ma ighiato."[‡]
 29 Egbọ eni e te epfe agho dose, e pfi itsue manya ijesu, ee nighise ukhomhi, e lie, "Ebaneke! Yeye ni u ya guoghọ Owa oyi Eshinegba-a, u gbo rieler o to ogbele ese. §
 30 Ro te oara apfida tiemhie shọ ya mie egbe e pfuese."

31 Igho ighie eyi ekpodalougamhi, ali esese Ishi eyi iMosisi e li ri ijesu li egia, e lie egbe we. "O mie egboese pfuese, ama o do be mie egboli pfuese. 32 A ze ni oni Omiepfuese ona, ikhi oghie iZireni, ni o rote oara apfida tiemhie ni awa me, ni awa mie oli suo." Eni a li ta ma oara apfida mama li, e ga li nu we tsue oli.

Eghuli oyi ijesu

(iMat 27.45-56; iLuk 23.44-49; iJon 19.28-30)

33 Agogo igbeva oguota, obili o bi oni eke a nya. Elemhi iwakati ese oni obili o la ogbe ramhi. 34 Agogo ese o ramhi, ijesu o tse se leghe, o ri unu eoli oyewe lie, "Eloi, Eloi, Lama Sabachi tani?" Emini a ri ona ngme khi, "Eshinegba oyemhe, Eshinegba oyemhe, elo o ze ni u ro tsua mhe pfi."*

35 Abi egbo eghuo ni e migha epfe agho e ro suo khi o ngme na, e ke, "Ri esọ shi eke khi o lui Elaja."

36 Omose oghuo elemhi eni egbo o na ya rue isoso so li onyo ni okhe a, o ge oli shi ukpokpo roli kpe ijesu unu o ro da. Oni omose o ke. "A ze oli obo, ni awa me ini Elaja o ya bhale ya rue oli ukhomhi oara apfida tiemhie."[†]

37 Ijesu o tse se leghe, o ghua.

38 Ukpokpomhi ode ugbakpi ni a ro pfa ode-a shi elemhi Owa Oyi Eshinegba, o rote idane kiese-a asha eva ya to eke.[‡] 39 Abi okholi-okhue oniemhi ni o migha odalo oni oara apfida o ro suo abi ijesu o tse se leghe, ni o ro me abi o li ghua, odo, "Egbegbo lo khi, Omi Eshinegba omose ona o khi."

40 Ikpotoso eghuo e ta pfiabino, iMeli onge iMagidaleni, ali iMeli inyi iJemhisi oni o kpoke, ni o gbo khi inyi iJosisi ali iSalome. 41 Ikpotoso ena e mema deba ijesu ni e ri ukpeloe khu oli obini iGalili. Ikpotoso elese ni e deba ijesu bhale iJerusalemu e li ga migha agho. §

Irotọ oyi ijesu

(iMat 27.57-61; iLuk 23.50-56; iJon 19.38-42)

42 Ogbomhi o she mu eke elegho ni o khi ele ni a ro mu egbe khe ele iyemhea oyi egbo iju. 43 IJosefu onge Arimatia, ni o khi oghuo eni e mhesa, ni o khi egbo ni o li mu eloe. Eri o bie kpe ri eloe shi eke khe Eghiele oyi Eshinegba. O

‡ 15:28 Li ze Aza 53.12 § 15:29 Li ze Iwolo 22.7; 109.25; iMak 14.58; iJon 2.19

* 15:34 Li ze Iwolo 22.1 † 15:36 Li ze Iwolo 69.21 ‡ 15:38 Li ze Okiali 26.31-33

§ 15:41 Li ze iLuk 8.2-3

gbe udu lẹ ya gueyẹ iPaleti o rue olimhi oyi iJesu na luẹ ya tọ. ⁴⁴ O ga sha iPaleti abọ khi iJesu ọ she gbhẹ ghọ keleş ghua. Ọ lui ọni ọkhọli-okhue ọniemhi ọghọ mhila ini iJesu ọ she gbhẹ ghua. ⁴⁵ Abi iPaleti ọ rọ rọte unu oyi ọni ọkhọli-okhue ọniemhi ọghọ suọ khi ighọ o khi egbegbọ, ọ tsua olimhi oyi iJesu na iJosefu. ⁴⁶ Ighọ iJosefu ọ dẹ ide, ọ rue ọni olimhi tiemhile ọara, ọ khuli ọli, ọ ri ọli tọ uji ni a tọ shi eche. Ọ gheghele eche ọniemhi guese oni uji. ⁴⁷ IMeli ọnge iMagidaleni, ali iMeli inyo iJosisi e me ashini a ri ọli tọ.

16

Irote eghuli guale oyi iJesu
(iMat 28.1-8; iLuk 24.1-12;
iJon 20.1-10)

¹ Abi eleş iyemheẹa o rọ dọse se, iMeli ọnge iMagidaleni, ali iSalome, ali iMeli inyi ijemhisi, e dẹ afu ituale ni eẹ pfiẹ mhue obọ ni wewe e ya khakha li shi idiegbe olimhi oyi iJesu. ² Ogbie-fiefie ni o khi uka, khi ovọ o leşe ngale, e je atalimhi ni a rọli tọ. ³ Ighọ e mhila egbe wẹ, “Oghuo ọ ya gheghele eche unu oni atalimhi-a na awa?”

⁴ Ama abi e ke rọ yase alo eke bino, e me khi a she gheghele oni eche ni o ghọ gbẹdi unu oni atalimhi-a a.

⁵ Abi e rọ lo oni uji, e me ọzeo ni ọ sọ itsua epfopfo na dogo, khi ọ shitọ epfe obita. O sha wẹ abọ.

⁶ Ọọ wẹ, “Abọ e khi sha e.” “Ijesu ọnge iNazareti ọni a ta ma ọara apfida a nono? Ọ she te eghuli guale. Ọa la akana. Ghe ashini a rọli tọ. ⁷ Ama a ke vu, a ka gueyẹ eniye odukhokho eyọli ali iPita khi, ‘Ọ she ralo iGalili e khe e. A ya bhale ya e ọli shi aghọ abi ọ kie kpẹ gueyẹ e.’”*

⁸ Eni ikpotso e lasele, e na ya je apfe. Abọ e sha wẹ, ulishi oo mu wẹ, ẹa nu ọgbokhoghuo ngme irari khi ulishi o mu wẹ.

[Ebe eni odode eghuo eni a rọte keke oni Usomhi Onete ona, ẹa mhọli ọdada 9-20 oyi ukhomhi 16 ona.]

Ijesu ọri egbọli khasẹ iMeli
ọngi iMagidaleni
(iMat 28.9-10; iJon 20.11-18)

⁹ Abi iJesu ọ rọ rọte eghuli guale eleş uka se, ọ ri egbe ọli kpẹ khasẹ iMeli ọnge iMagidaleni, ọni iJesu ọ khu ayemhe ebe ishilua rọte egbe ya fiẹ. ¹⁰ Ọ vu ya gueyẹ apfe iJesu ni ee viẹ. ¹¹ Abi e rọ suọ khi iJesu ọ she guale khi ọ la agbọ ali khi iMeli ọngi iMagidaleni ọ me ọli, ẹa mie shi ọli ọ.

Ijesu ọri egbọli khasẹ eniye
odukhokho aava
(iLuk 24.13-35)

¹² Abi a rọ me ona se, iJesu ọ rọte ode ọdoda ri egbọli khasẹ ewe aava abi e li lo elemhi oni ẹoli. ¹³ E nyene egbe jele, e gbo gueyẹ eniye odukhokho ni e kpọle, ama, ẹa gbo li mie shi wẹ ọ.

* 16:7 Li zẹ iMat 26.32; iMak 14.28

Ijesu ọ ri egbọli khase eni eniye odukhokho ogbaghuo (iMat 28.16-20; iLuk 24.36-49; iJon 20.19-23; Ika 1.6-8)

¹⁴ Ikpukhokho, ijesu ọ ri egbọli khase eni eniye odukhokho ogbaghuo abi e ro le eminale. O dese we shi umha-mhọli irudunga oyewe, ali umha-nono ni e mie shi emini eni e me lue e ngme abi o ro guale se.

¹⁵ Oo we, "A lo elemhi eke agbo nya, a ke gue usomhi onete oyemhe ye ogbokpa.†

¹⁶ Onini o da mie e suo, ni a da batazi ne, o ya mhọli imiepfuese, ama oni o da miesuo, a she pfa ezọ mu oli.

¹⁷ Olele ona o ya ke deba eni e miesuo, e ya ri eva oyemhe khu ayemhe ebe kua, e ya ngme emue onogbo unu. ¹⁸ E ya ri abo eyewe mu enye eke, ini e rie rue ikhumhi ni oo gbe ogbo da, o ya li we abikhoghuo. E kha ri abo nga eni e ghua egbe, e ya toto."

A rue ijesu nga obini iloghie

(iLuk 24.50-53; Ika 1.9-11)

¹⁹ Abi ijesu Onomhue o ro nu we ngme se, a rue oli nga idane iloghie. O shito ukiekie obita oyi Eshinegba.‡ ²⁰ Igho eniye odukhokho eyi ijesu e li fie ya tse abo oni usomhi onete gase asha kpa. Igho Onomhue o re we gbe ikanya, o ri ikanya onyaloa ni e gbe ri ungmehi oyoli tse.

† 16:15 Li ze Ika 1.8 ‡ 16:19 Li ze Ika 1.9-11

Usomhi Onete oyi iJesu iKirisiti ni iLuku O keke

Irøkhase

¹ Ebubu eḡbọ e she roshẹka keke emini e bhale ya tse nya eḡheḡhe oyi anye. ² Ezeze abi eḡbọ eni e gue ungmehi oyi Eshineḡba le, ni e rote igbaekele ri eloe me we abi e li de, igho e li gue we ye anye, ni anye ro ligho keke we. ³ Aborokhia khi eni ingme ena, khi rote igbaekele mhi te towe okpe, lolu o ro ti mhe eloe, ni mhi kuegbe-a keke abi e li de ghi e, yeye iTiofilosi ni a ri ekpe e na, ⁴ Ishegho ni u ro ya lese egbegbi ingme ni e la emini a sese e.

A guele shi eke khi, a ya bia iḡoni

⁵ Okpodalo-ugamhi oyi Eshineḡba oghuo ni a lu iZakaraya o ya la o eḡheḡhe oyi oghie ni a lu Erødu ni o mhue eke iJudia. Oni iZakaraya o khi otuoghuo igbhogbho ekpodalo-ugamhi eyi Eshineḡba ni Abija o li la. A lu ughue oli Enizabeti ni o khi omiomi Erøni.* ⁶ Oni omose ona ali ughue oli, e khi eḡbọ ni e pfuase shi odalo oyi Eshineḡba, ni e ri ishi eyi Eshineḡba a gbe akanya. ⁷ E a bia omø itobø khi Enizabeti aga o khi. Wewe ava-ava e she womhe.

⁸ Eḡghuo, khi ugamhi o te iku eḡbọ ekpodalo-ugamhi eyi Eshineḡba ni iZakaraya o la, ⁹ obø o mu iZakaraya khi lolu o ya lo Owa oyi Eshineḡba ya tose ituale afu era ukhomhi atete. Igho eni igbhogbho ekpodalo-ugamhi eyi Eshineḡba e kie kpe e li. ¹⁰ Abi eḡheḡhe ni a ro o tose eni ituale o ro ramhi, eni eḡbọ ni e bhale shi oni ugamhi, e legba atukpapfe, e so iromhi.

¹¹ Igho aḡeni oyi Eshineḡba o bhale ya migha ukiekie obø ita oni addo ni a la tose ituale. ¹² Abi iZakaraya o ro me oni aḡeni, o yila, ulishi oo mu oli. ¹³ Ama oni aḡeni o o li, "Khi ze ni ulishi o mu e, Eshineḡba o she suo iromhi ni u so. Ughue Enizabeti, o ya bia omø ne. Iḡoni khi eva ni u ya lu oli. ¹⁴ Oni omø, o ya ri oghelē ali iregbemu ghi e. Ebubu eḡbọ e ya ghele shi ubiamhi oyoli. ¹⁵ Irari khi o ya fu shi odalo oyi Eshineḡba. O khi tigbe da onyo ni o toto ghue. Rote ele ni a te ya bia li, o te ya mhue Ayemhe-no-pfuase. ¹⁶ Eḡbọ iZireni ebubu o ya mu pfi bhale deba Eshineḡba Onomhue oyewe.† ¹⁷ Onomhue o ya ghie oli ralo, o mhue ekpabø ali ayemhe enabi eyi Elaja. O ya mu udu oyi eni e khi ita pfi ni e ke nono ingme oyi imi we. Eḡbọ eni e a kpe e suo esø na Eshineḡba, ee suo esø na Eshineḡba abi egbegbi eḡbọ ee li. O gbo mu eḡbọ egbe shi eke khe Eshineḡba."‡

* 1:5 Li ze 1 Okhe 24.10 † 1:16 Li ze iNøba 6.3 ‡ 1:17 Li ze iMala 4.5

18 IZakaraya ọ rọ mhila ọni aḡeni, “Sẹẹ o li ya khuese mhe khi iḡesikia u ngme? Irari khi mhemhe ali ughuemhe anye she womhe.”

19 Ọni aḡeni ọọ li, eva oyemhe khi iGebuleni. Mhemhe mhia migha odalo oyi Eshinegba. Lọli ọ ghie mhe mhi ka nu ẹ ngme, mhi gue oni usomhi onete ona ye. §

20 Ama ungmene u ke ya melea ramhi eghẹghẹ ni oni ungmemehi ona o rọ bhale ya tse, itobọ khi u waa mie emini mhi gueye suo ni ó bhale ya tse shi eghẹghẹ oyọli.

21 Eghẹghẹ ni a ngme ena, eḡbọ e kie migha olase khe iZakaraya. Abọ e sha we, irari khi ọ she ke tse oni elemhi Owa oyi Eshinegba dọse. 22 Abi ọ ke rọ lasela ọa ke ngme unu. Eni eḡbọ e te odode leşe khi imeke ọ me oni elemhi Owa oyi Eshinegba irari khi obọ ọ ke rọ nu we ngme.

23 Abi ogbele ni iZakaraya ọ rọ ya ga oni ugamhi e rọ gba, ọ je apfe. 24 Ighọ, ughuọli Enizabeti ọọ me. Ọ la ufui owa iki ishe, ọa ke lasela ni eḡbọ e me. 25 Ọni ọkpotso ọọ, “Eshinegba ọ she riẹle onana na mhe. Ọ mhue isomhelemhi na mhe, Ọ rue mhe omama egbe le ukpeloe oyi eḡbọ.”

Aḡeni ọ guele abi a liẹ bia iJesu

26 Uki onuzi-esesa o gba ni Enizabeti ọ te e me, Eshinegba

ọ ghie aḡeni ni a lu iGebuleni bhale ọoli iNazareti ni o la eke iGalili. 27 Ọni aḡeni ọ bhale deba omueshi ni ọa leşe omose ne ni a lu iMeli ni omose ni a lu iJosefu ọọ gue. Unuekpe oyi iDefidi iJosefu ọ khi.* 28 Ọni aḡeni ọ bhale deba iMeli. Ọ tse ọli, ọọ li, “Moo mueshi! Eshinegba ọ she khivose ne! Eshinegba ọ nuẹ la!”

29 Oni otse ona o ri abọ sha iMeli irari khi ọa leşe emini otse onana o ngme. Egbe ẹa ke sheshe ọli. 30 Ama ọni aḡeni ọọ li, “Khi ke ze ni ulishi o muẹ, irari khi Eshinegba ọ she mhọli isomhelemhi ne.”

31 U ya ke me, u bia omọ omose, iJesu wa lu eva oyọli.†

32 Oḡbọ oniemi ọ ya khi, Omi Eshinegba nọ Yagha ne Nya a ya ke lu ọli. Eshinegba ọ ya rue ukpekhomhi eghiele oyi itali iDefidi na li. 33 Ọ ya mhue omhesẹ shi omhue-apfe oyi iGiekọpu agboagbo. Eghiele oyọli ọa ya mhue ukpesẹ.‡

34 IMeli ọ mhila ọni aḡeni, ọọ, “Sẹ ingme ni u ngme ena e li bhale ya tse? Irari khi mhi aa leşe omose ghue.” 35 Ọni aḡeni ọọ li, “Ayemhe-nọ-pfuase ọ ya bhale debe, eghẹghẹ aghọ ekpabọ eyi Eshinegba nọ Yagha ne Nya e ya tsua rughue, omọ ni u ya bia, ọni ọ pfuase Omi Eshinegba a ya ke lu ọli. 36 Enizabeti inyoghue ni a kpe ẹ lu aga, ọ she liẹ me umemhi, iki esesa o la memena, abi ọ tseku khia khi ọ she womhe eghọ, ọ ya bia

§ 1:19 Li ze iDan 8.16; 9.21; iMat 18.10

* 1:27 Li ze iMat 1.18 † 1:31 Li ze

iMat 1.21 ‡ 1:33 Li ze 2 iSam 7.12,13,16; Aza 9.7 § 1:37 Li ze Igbae 18.14

omọ. ³⁷ Irari khi aa me emini Eshinegba o dobe e riḗḗ.”[§]

³⁸ IMeli o o li, “Eshinegba o mhue mhe. O ka a tse na mhe abi u li ngme o li.” Igho oni ageni o li vu.

IMeli o ya feli Enizabeti

³⁹ Eghēghē ana iMeli o nyanya muno egbe, o je eoli ni e la epfepfe ute ena eke ijudia. ⁴⁰ O ramhi apfe oyi iZakaraya, o tse Enizabeti.

⁴¹ Abi Enizabeti o ro suo otse oyi iMeli, omọ ni o la li elemhi o mu egbe nyene. Ayemhe-
no-pfuase o bhale deba li.

⁴² Enizabeti o khueghie unu a leghe, o o li, “Oni a khivose na u khi elemhi ikpotso. Oni a khivose na omọ ni u ya bia o khi. ⁴³ Oghuo mhi khi, ni inyo Onomhue oyemhe o ko ya feli?”

⁴⁴ Abi mhi ro lese suo otse oye, omọ ni o la mhe elemhi o ri oghelē mu egbe nyene.

⁴⁵ Ikhivose o khi na ogbo ni o mie ungmehi ni Eshinegba o ngme khi o ya roli tse.”

Uwolo ikueghie ni iMeli o to

⁴⁶ IMeli o o, “Mhi ri ayemhe oyemhe kueghie Eshinegba.

⁴⁷ Mhi rote elemhi ayemhe oyemhe kueghie Eshinegba Omiepfuese oyemhe.

⁴⁸ Irari khi o yele mhe ni mhia mu elo le. Rote ana vu, egbo kpa, e ya ke e lu mhe, Oni a khi vose na.*

⁴⁹ Ipfuase o khi

eva oyi Eshinegba no fune, Irari khi o riḗḗ eminiemhi na mhe.

⁵⁰ O mhue isomhelemhi na egbo nya ni e na ulishi oyoli

rote agbhotu ya je agbhotu.

⁵¹ O ri abo eyoli gbe ikanya onyaloa, o vese egbo ni e mhue itieg-benga

elemhi isamhi udu eyewe kua.

⁵² O ti ighie tiemhile eke,† ama o yase egbo ni e ti egbewe tiemhie nga idane.

⁵³ O ri eminete na egbo ni okiamhi o o gbe le.

Ama eni e pfue, o ku we epfue abo-a.

⁵⁴ O she ri ishiobo ni o shi na itawa tse.

O bhale ya kpaghie egbo iZireni

eni ee ga li obo.

⁵⁵ Abi o li shi ishobo na agboagbo na Aburaamu ali imimi o li,‡ ni o gbo li nu

ititawa ngme o li agboagbo.”[§]

⁵⁶ IMeli o nu Enizabeti la iki ese neni o je apfe.

Abi a li bia iJoni Oni o o batazi egbo

⁵⁷ Eghēghē o ramhi ni Enizabeti o ro ya bia, o ya bia omọ omose. ⁵⁸ Idogbapfe ali egbo eyoli e suo abi Eshinegba o o somhi elemhi o li. E nu o li ghele.

⁵⁹ Ogbele-elele o ramhi ni a ro ya shelē oni omọ a, ee nono ni e lu o li iZakaraya ni o

* 1:48 Li ze 1 iSam 1.11 † 1:52 Li ze iJobu 5.11; 12.19 ‡ 1:55 Li ze Igbae 17.7

§ 1:55 Li ze 1 iSam 2.1-10 * 1:59 Li ze iLev 12.3

khi eva oyi ita li.* ⁶⁰ Inyoli ọọ wẹ, “Iiye! Eva oyoli khi iJoni.”

⁶¹ Eni ẹgbọ ẹ oli, “Ogbokhoghuo ọa la unuekpẹ oye ni ọ kpẹ le eva onana ghue.”

⁶² Ighọ e ri abọ nu ita oni ọmọ ngme rọ mhila li abi a ya ke lu oni ọmọ. ⁶³ Ọọ wẹ, e rue emini a kẹkẹ emhi ẹ shi ali ugba na luẹ. Ọ kẹkẹ khi, “Eva oyoli khi iJoni.” O ri abọ sha wẹ nya. ⁶⁴ Utoghuokpe, unu oyoli o khueghie-a, ọọ ngme, ọọ kuẹghie Ẹshinegba. ⁶⁵ Ulishi oo mu idogbapfẹ eghọ nya. Oni ungmehi ẹgbọ nya e ke ngme asha kpa eke iJudia. ⁶⁶ O ri abọ sha ogbokpa ni ọ suọ oni ungmehi. Ee mhila, “Ọmọ nabi se ọna ọ ya khi?” Irari khi obọ oyi Ẹshinegba o nu ọli la.

Uwolo ikueghie ni iZakaraya ọ to

⁶⁷ Ayemhe-nọ-pfuase ọ tiemhile shi iZakaraya ita oni ọmọ ọ. Ọọ ngme ungmehi aguele, ọọ liẹ,

⁶⁸ “Ikuẹghie o khi na Ẹshinegba Ọnọmhuẹ Oyi iZireni, itobọ khi ọ she bhale ya pfa ẹgbọ iZireni eyoli shi eke.

⁶⁹ Ọ rọte unuekpẹ oyi iDefidi, ọmọ oyoli, mu adenomọ Ọmiepfuese vule na anye.

⁷⁰ Abi ọ li rọte unu emekẹguele ni e pfuase eyoli ena elele shobọ,

⁷¹ khi lọli ya tsumhi awa obọ oyi ebe awa

ali eni ẹ biselemhi awa.

⁷² Ali khi lọli ya somhelemhi itita awa, ni sato ishobọ oyoli ni ọ shi na wẹ,

⁷³ ikhi isheli ni ọ romhi shi emini ọ gueye ita awa Aburaamu,

⁷⁴ khi lọli ya rue awa obọ oyi ebe awa le,

ini awa khi ri ulishi ga luẹ

⁷⁵ elemhi ipfuase ali ingeli enete, agbọagbọ kpa.

⁷⁶ Yeye omimhe,

a ya luẹ ọmekẹguele oyi Ẹshinegba nọ Yagha ne Nya;† irari khi u ya ralo ya be ode-a khe Ọnọmhuẹ.

⁷⁷ Ni u rọ gueye ẹgbọ eyoli khi rọte igbe-olamhe-kua na wẹ, e te ya mhọli imiepfuese.

⁷⁸ Irari khi Ẹshinegba oyawa ọọ mhọli ilelemhi,

ọ ya ze ni ovo imiepfuese oyoli

o te idane ngale shi awa ọ.

⁷⁹ Ali ni o rọte idane ge nga eni e la alo ebili egbe ali eni e la okhena eghuli.‡

Ni ọ ri awa te ode opfomhe.”

⁸⁰ Ighọ oni ọmọ ọ lii fu, ọ lese ingme. Ọ la ifui ọdagbe ifufu ramhi eghẹghẹ ni ọ rọ lasele tse abọ ungmehi oyi Ẹshinegba ye ẹgbọ iZireni.

2

Ubiamhi oyi ifesu (iMat 1.18-25)

† 1:76 Li ze iMala 3.1 ‡ 1:79 Li ze Aza 9.2

¹ Eghẹghẹ agho, Oghie Ogositōsi iSiza o shi ushi a ka leli egbō ni e la ishishi ni igomēti iRomu e mhẹshẹ shi nya. ² Ona o ya khi ileli egbō oni ododẹ ni a kpẹ mẹ eghẹghẹ ni iKuirinusi o rọ khi igovunọ shi eke iSiria. ³ Ogbogbo o je apfe oyoli ya kekẹ eva shi eke.

⁴ IJosefu o te ẹoli iNazareti ona eke iGalili li je iBetilemu ona eke iJudia apfe oyi itali ni a bia oghie ni a lu iDefidi shi, oni iJosefu o khi unuekpẹ oyi iDefidi. ⁵ O rue iMeli ni o o gue ughue mhuẹ obọ je oobọ li ya kekẹ eva shi eke. Oni iMeli o she mẹ. ⁶ Abi e rọ la oobọ, oku oo to iMeli. ⁷ O bia omo omo se ni o khi omodioli. O ri ide gẹno li yeshi ukpeko ni a ri eminale e shi na elamhako le. Ogba ni a so elamhako shi o bia li shi, itobọ khi ẹa mẹ asha kushi ashini egbō e ku a shi.

Igeni e gueye erisumha-kia khi a bia ifesu

⁸ Eni e ri elamhako e kia eghuo, e la oni ukiekie oni ẹoli ri ẹloe e khu elamhako eyewe eliyose. ⁹ Igho aḡeni oyi Eshinegba o bhale deba we agho, ufumhi oyi Eshinegba o ge nyanyanya gasẹ we, ulishi o mu we egbegbo. ¹⁰ Oni aḡeni o o we, "A khi ze ni ulishi o mu e, irari khi usomhi onete ni o ri oghẹle oniemi ya ghi ogbokpa mhi rọ bhale ghi e. ¹¹ Irari khi ogbe ni amo ena, a she bia omiepfuese shi ẹoli oyi iDefidi na e. IKirisiti Onomhuẹ lo. ¹² Emini o ya

rokhase e khi, a ya mẹ khi a ri ide gẹno omo fe shi ukpeko ni a ri eminale e shi na elamhako le." ¹³ Udemhija, igeni ebubu e lasese, e bhale ya ku ma oni aḡeni, ee to uwolo kuẹghie Eshinegba. E lie, ¹⁴ "Ufumhi o khi oyi Eshinegba ni o la obini o yagha ne. Opfomhe o la eke agbo na ni o mhuẹ isomhelemhi na." ¹⁵ Abi eni igeni e rọ pfi eni e ri isumha e kia shi agho nga idane se, e gueye egbewe, "Awa je eke iBetilemu ya ri ẹloe mẹ onana ni Eshinegba o bhale ya gueye awa."

¹⁶ Igho e nyanya rote agho vu ya je oobọ. E bhale ya e iJosefu ali iMeli ali oni omo khi a roli yeshi ukpeko ni a ri eminale e shi na elamhako le. ¹⁷ Abi eni e ri elamhako e kia e rọ mẹ o li se, ee gueye egbọ kpa emini oni aḡeni o gueye we idiegbe oyi oni omo. ¹⁸ Egbọ nya ni e suọ emini eni e ri elamhako e kia egho e ngme, o ri abọ sha we. ¹⁹ Ama iMeli o ri ingme enana nya shi udu, o sa o, o to ẹloe eke. ²⁰ Eni e ri elamhako e kia ee je apfe, e to uwolo kuẹghie Eshinegba irari ungmehi ni e suọ ni e gbo ri ẹloe mẹ, abi a li gue o li yewe te, igho e li ri ẹloe mẹ o li.

A lu Ifesu eva

²¹ E le eleli o ramhi ni a rọ ya shele o li a, a lu o li eva iJesu, ni o khi eva ni aḡeni oyi Eshinegba o lu o li neni a mẹ umemi oyoli.*

A ri Ifesu lo Owa ugamhi

* 2:21 Li ze iLev 12.3; iLuk 1.31

22 Abi eghēghē irōpfuase oyi iJosefu ali iMeli o rō ramhi abi Ushi oyi iMosisi o ngme, iJosefu ali iMeli e rue ọni ọmọ bhale iJerusalẹmu deba Eshinegba. 23 Abi o li la ushi oyi Eshinegba khi, “Ọmọ odode ni ọ khueghie ọkpotso elemhi a, ọ khada khi ọmose ne, a ri ọni ọmọ ke nga Eshinegba obọ.† 24 A rue ipfeli inekhukhu aava rō riẹlẹ iluasobo na li abi Ishi eyi iMosisi o ngme.‡ 25 Ọmose ọghuo ọ la ọ ni a lu iSamọ ni ọ la eke iJerusalẹmu, Ayemhẹ-nọ-pfuase o la li egbe. Ọ khi ọgbọ ni ọ guẹ ngeli ni ọ migha khe Ọmiepfuese ni ọ ya mie egbọ iZireni pfuese. 26 Ayemhẹ-nọ-pfuase ọ she kpe gueye ọli khi ọa ya ghua neni ọ rọ ya me iKirisiti ni Eshinegba ọ shobọ khi lọli ya rọ bhale. 27 Ayemhẹ-nọ-pfuase ọ kpha li sọ, ọ rue ọli lo elemhi apfe na owa oyi Eshinegba abi ita iJesu ali inyọli e rọ rue iJesu bhale ni a rọ riẹlẹ na li abi Ishi eyi iMosisi o ngme. 28 ISamọ ọ mu ọni ọmọ shi abọ, ọ kuẹghie Eshinegba, ọọ, 29 “Ita ni ọ funẹ,
abi u li shobọ na mhe,
ze ni u rọli tse na mhe
ni mhi ghu shi opfomhe.

30 Irari khi alo eyemhẹ,
e she me Ọmiepfuese
ni u ghie bhale.

31 Ni u she rọ ghi agbọ nya.

32 Ákpá ni o ri
ọghuemhẹ oyi Eshinegba

a khase egbọ iJeta na alo ebili,§
ni o ri ufumhi e na
iZireni egbọ eye.”

33 Abọ e sha ita ali inyọ ọni ọmọ abi e rọ suọ khi a ngme eni ingmemhi ena shi ọni ọmọ egbe. 34 ISamọ ọ sọ iromhi na we, ọọ iMeli, “Eri ibhale oyi ọmọ ọnana ó ya ri ebubu egbọ de, ọ ri ebubu vule eke iZireni, ọ gbo khi irọkhasẹ ni egbọ e ya ke ngme emini ẹa ti shi egbe. 35 Ni a rọ bhale ya e khi osheli oyi isamhi eyi ebubu egbọ e khueghie-a, yeye oye u ya me oya abi ọni a sọ ọgbhoro udu.”

36 Ọkpotso ọghuo ni ọ khi ọmekẹguele ni a lu Ana, omi iFanuẹli na unuekpe oyi Asha, ọ li la akaghọ. Ikpe ishilua ọ nu ọdọli la ughue ni ọni ọdọli ọ rọ ghua. 37 Ọni ọkpotso ọna ọa gbo ye ughue ramhi ni ọ rọ gbe ikpe egbhue ali ene. Ọa gbo tigbe rọte Owa oyi Eshinegba vu. Ọọ pfi azumhi ele ọguota ali ele iyose. 38 Abi ọ rọ lole deba iJosefu ali iMeli oni eghēghē, ọ kuẹghie Eshinegba, Ọ gue ingme oyi ọni ọmọ ye egbọ kpa ni e la aghọ ni e migha khe ipfasheke oyi iJerusalẹmu.

39 Abi iJosefu ali iMeli e rọ riẹlẹ abi Ishi eyi iMosisi o ngme se, ee je apfe oyewe obini iNazareti na eke iGalili.* 40 Ọni ọmọ ọọ fu, ọ mhue ekpabo, ọ mholi ile singme khi ile singme,

† 2:23 Li ze Okiali 13.2,12 ‡ 2:24 Li ze iLev 12.6-8 § 2:32 Li ze Aza 42.6; 49.6; 52.10 * 2:39 Li ze iMat 2.23

ekpabọ oyi Ẹshinẹgba o la li egbe.

Ijesu ọ bhale Owa ugamhi abi ozele

⁴¹ Ukpe kpa ita iJesu ali inyọli e rọ je iJerusalẹmu ya li ukpe iPasova.† ⁴² Abi iJesu ọ ke rọ gbe ikpe igbẹva, e ye shi ukpe iPasova oyẹwẹ abi e kie kpe ẹ li. ⁴³ Oni ukpe o pfo li se, itali ali inyọli ee je apfe, ama iJesu ọ kie la iJerusalẹmu, itali ali inyọli ẹa lẹsẹ khi ọ kie la ukhokho. ⁴⁴ E dabi khi ọ nu wẹwẹ kia. E she kia ẹlẹghuo gbada ẹa mẹ ọli, e nono ọli ifuabọ apfẹwẹ ali emole wẹ ni e ga kia. ⁴⁵ Abi e rọ mẹ khi wẹwẹ ẹa mẹ ọli, e nyenẹ egbe ukhokho je iJerusalẹmu ya nono ọli. ⁴⁶ Elẹ nuzi-esẹ, e tigbe mẹ ọli khi ọ la owa ugamhi nu esesẹ Ishi eyi iMosisi shito, ọ ku esọ-a a shi emini e sesẹ, ọ mhila wẹ omhila. ⁴⁷ Ilesingme oyọli ali abi ọ li i gbaghiẹ ogbo-a, o ri abọ sha ogbokpa ni ọ suọ li. ⁴⁸ Abi itali ali inyọli e rọ mẹ ọli, abọ e sha wẹ. Inyọli ọọ li, “Omọ elọ o zẹ ni u rọ li anye na? Ode o she nuẹ ni anye te ẹ nono ẹ.”

⁴⁹ Ijesu ọ mhila li, “Elọ o zẹ ni a rọ nono mhe? Aa lẹsẹ khi mhi mema ya la owa oyi itamhe?” ⁵⁰ Ama ọa ye wẹ abi ọ li sọ wẹ ọ. ⁵¹ Ighọ ọ li deba wẹ je iNazareti, ọ ri ungmehi oyi itali ali inyọli gbe akanya. Ama inyọli ọ genọ ingme ena nya shi udu. ⁵² Ighọ iJesu ọọ womhelo elemhi ẹgbhali ali idiegbe, ẹgbọ ali Ẹshinẹgba e nono ingme oyọli.‡

3

Itsabọ oyi Ijoni Oni ọọ batazi ẹgbo

(iMat 3.1-12; iMak 1.1-8; iJon 1.19-28)

¹ Abi o rọ gbe ikpe igbẹshe ni oghie iSiza ni a lu iTiberusi ọ rọ khi oghie, oni ẹghẹghẹ iPọtiusi iPaleti ọ rọ li khi igovunọ shi eke iGalili ali eke iJudia. Ẹghẹghẹ aghọ Erodu ọ rọ ọ mhẹsẹ shi eke iGalili. Inyoghuo ọli, ikhi iFilipu ọ mhẹsẹ ẹ shi eke Iturea ali eke iTirakonitisi. Oghie iLisaniasi, ọ mhẹsẹ shi eke Abilini. ² Ẹghẹghẹ ni Anasi ali iKefasi e rọ khi eni e kpeda nya na ekpodalo-ugamhi eyi Ẹshinẹgba, Oni ẹghẹghẹ ungmehi oyi Ẹshinẹgba o rọ bhale deba ijoni omi iZakaraya, elemhi ifu odagbe ifufu. ³ Ọ rọ tse abọ eke iJodani nya kiakia. Ọ liẹ, “A mu nyenẹ rọte olamhe eyeẹ lasele ni a batazi ni a rọ gbe olamhe eye ẹ kua na ẹ. ⁴ Abi a li keke ọli shi ebe Azaya ọmekeguele, ni ọ rẹ, “A ya suọ khi ogbo ọ la ifu odagbe ifufu ẹ tsesẹ.

Ọọ liẹ,
riele ode shi eke
khe Onomhue,
‘Be ode ni o sheshe
na Onomhue’
⁵ A ka tsua eke suli
igbilimhi eke nya,
a gbomọ ute ogbogbo tiemhie
eke,
e mele ugbereke-a.
A ka ri ode na genẹ-genẹ

† 2:41 Li zẹ Okiali 12.1-27; iDeut 16.1-8

‡ 2:52 Li zẹ 1 iSam 2.26; Ekpi 3.4

mele eni sheshe-a,
ena fuonyo-fuonyo,
a ku we gbe leghe.

⁶ Ogbokpa o ya me

Imiepfuese oyi Eshinegba.”*

⁷ Ebubu egbo e fie bhale deba iJoni ni o batazi we, iJoni o re we, “Ee enye ifue, oghuo o tse agua ye e a na, khi egheghe ofu oyi Eshinegba oo bhale?”†

⁸ A ke ngeli angeli imu-nyene, a khi ke lie, ‘Aburaamu o khi ita anye.’ Irari khi abi o li mhi li gue oli e ye e khi, Eshinegba o dobe ya rote echere ena wolo eniye lasela na Aburaamu.‡

⁹ A she rue uze shi eke ni a ro ya rote imhili eera te eni eera gbe, oora kpa ni oa da mo udumhi onete ne, eri a ya toli gbe, a tose oia.”§ ¹⁰ Eni egbo e mhila iJoni, “Se anye ke li ya kia mena?” ¹¹ IJoni oo we, “Oni o mhuwe iwulu eva o ka rue oghuo o na ogbo ni oa mhuwe. Oni o mhuwe eminale o ka kemhi na oni oa mhuwe.”

¹² Emionoga eghuo e li bhale deba li ni a batazi we. Ee oli, “Osesere, se anye li ya kia?”*

¹³ Oo we, “A khi ke miono oga dose ingme ni ee a ke miono.”

¹⁴ Ekholi-okhuwe eghuo e mhila li, “Se anye li ya kia?” Oo we, “A khi ri itoto rue ikpagho ni ea khi e ye e, a khi ke gbo gue ingme ni ea la ogbo egbe shi oli egbe. A ze ni ifata eye e e bu e.”

¹⁵ Egbe e mu eni egbo, e ri udu oyewe khokho ini iJoni o khi oni Omiepfuese ni aa ngme.

¹⁶ Ama iJoni oo we, “Ame mhi ro batazi e, ama ogbo oo bhale ni o toto dose mhe, ekuwe ni o so shi owe, mhi aa fu te ni mhia taghie oli-a. O ya ri Ayemhe-no-pfuase ali erali batazi e. ¹⁷ O mu ukpokpo ni a to akhuli ni o ze eafia so oyoli mhuwe obo. Loli o ro la ashini a la kpishi ado a ke pfiado. Oo ti egbegbi ado ni e la o o gbili, o so we e shi ikpulu tsua ya shi owa eminale. Ama o ya ri erali ni ea ya a pfi ghue tose efuwe-a.” ¹⁸ Ode ebubu iJoni o te tse abo ungmehi oyi Eshinegba ye we, oo lie we e mu ingeli eyewe pfi.

¹⁹ IJoni o gue emhi ebubu ye oghie Erodu ni oo riele ni ea ti, ali o gbo gueye oli khi oa gue kia ni o rue Erodiyasi ni o khi ughue iFilipu inyoghuo oli shi. ²⁰ Itobo ona, Erodu o riele ingmobe ni o rue nga o, o ya mu iJoni shi owa inghuma.†

Ibatizi oyi iJesu

(iMat 3.13-17; iMak 1.9-11)

²¹ Abi iJoni o ro batazi eni egbo o se, o li batazi iJesu. Abi iJesu o li so iromhi, idane o khueghie-a. ²² Ayemhe-no-pfuase o li abi anekhukhu rote idane tiemhile shi oli egbe. Uruli o rote idane ngme, oo, “Omimhe u khi. Mhi i nono ingme oyewe gba, irari khi u ma ri egbe e mu mhe.”‡

Unuekpe oyi iJesu

(iMat 1.1-17)

* 3:6 Li ze Aza 40.3-5 † 3:7 Li ze iMat 12.34; 23.33 ‡ 3:8 Li ze iJon 8.33 § 3:9

Li ze iMat 7.19 * 3:12 Li ze iLuk 7.29 † 3:20 Li ze iMat 14.3-4; iMak 6.17-18

‡ 3:22 Li ze Igbae 22.2; Iwolo 2.7; Aza 42.1; iMat 3.17; iMak 1.11; iLuk 9.35

23 Ikpe uye ali igbe iJesu o gbe ni o ro gbe ikanya eyoli eke le. O khi omi omo se ni a lu iJosefu abi egbo e kie li khokho li shi, iJosefu

ni o khi omi Eli.

24 Omi iMatati

ni o khi omi iLevi,

ni o khi omi iMelki,

ni o khi omi iJana, omi iJosefu.

25 Ni o khi Omi iMatatiasi,

omi Emosi, omi iNaumu,

omi Esili, omi iNagai,

26 Omi iMaati

omi iMatatiasi, omi iSemeini,

omi iJosechi, omi iJoda,

27 Omi iJoana, omi iResa,

omi iZerubabeli,

omi iShalitieli, omi iNeri.

28 Omi iMelki,

omi Adi, omi iKosamu,

omi Emadamu, omi Eri,

29 omi iJoshua, omi Eliaza,

omi iJorimu,

omi iMatati, omi iLevi,

30 omi iSamọ,

omi iJuda, omi iJosefu,

omi iJonamu, omi Eliakimu.

31 Omi iMelea, omi iMena

omi iMatata, omi iNatani,

omi iDefidi,

32 omi iJese,

omi Obedi, omi iBoazi,

omi iSamọ, omi iNashoni,

33 omi Aminadabu,

omi Adimi, omi Ani,

omi Ezironi, omi iPeręzi,

omi iJuda,

34 Omi iGiekopu,

omi Aziki, omi Aburaamu,

omi iTera, omi iNao.

35 Omi iSerugu, omi iReu,

omi iPelegi, omi Eba,

omi iShela,

36 omi iKenani,

omi Afazadi, omi iShemu,

omi iNoa, omi iLameki,

37 Omi iMetuseła, omi Enoki,

omi iJaredi, omi iMaalaleli,

omi iKena,

38 omi Enoshi,

omi iSeti, omi Adamu,

Omi Eshinegba.

4

Imufe oyi iJesu

(iMat 4.1-11; iMak 1.12-13)

1 IJesu o rote oke iJodani jele, Ayemhe-no-pfuase o voli egbe. Oni Ayemhe o rue oli je odagbe ifufu, 2 Okphaghie o la oobọ mu oli fe elemhi ogbele egbhueva. Oa le emhikhoghuo ogbele ingme ni a ngme ena. Ikpukhokho o okiamhi oo gbe oli.

3 Okphaghie oo li, "Ini u lese khi Omi Eshinegba u khi, weę oni eche ona o mele ibuledi-a."

4 Ama iJesu oo li, "A she keke oli shi Ebe-no-pfuase khi oa khi eminale tse o ri agbo a na ogbo."*

5 Igho okphaghie o rue oli nga ashini o yagha egbegbo, o ri eghiele na agbo nya khase oli. 6 Oo li, "Mhi ya ri itoto ali epfue ni e la agbo nya ne, irari khi a she rewe na mhe, oni o ghole mhe mhi ya rue we na. 7 Irarigho, lese nyese ukhomhi na mhe tse, eye ena nya e ke ya khi."

8 IJesu o ro oli, "A she keke oli shi ebe no pfuese. Ke ga Onomhue Eshinegba oye, lolighuo kpe u ya ke ga."†

9 Oni okphaghie o ke rue oli bhale iJerusalemu, o roli migha ashini o yagha ne

* 4:4 Li ze iDeut 8.3 † 4:8 Li ze iDeut 6.13

ukhomhi owa ugamhi oyi
 Ɛshinegba, oƆ li, “Ini Omi
 Ɛshinegba u khi, te akana ji
 tiemhi.”¹⁰ Irari khi a she keke
 Ɔli shi Ebe-no-pfuase khi,
 “ ‘Ɛshinegba o ya ghie igeni
 eyoli,
 e ka kpe abo rue.’[†]

¹¹ E ya ri abo tsua e idane,
 ini u khi khi owe shi
 eche.”[§]

¹² Ijesu o oli, “A she keke
 oli shi Ebe-no-pfuase, ‘Khi
 mu Onomhue Ɛshinegba oye fe
 bino.’ ”^{*} ¹³ Oni okphaghiye o
 mu ijesu fe se, o ze Ɔli obo ne,
 o ke migha khe egheghe olese.

*Ijesu o rote iGalili gba
 akanya oyoli eke le*
*(iMat 4.12-17; iMak 1.14-
 15)*

¹⁴ Ijesu o nyene egbe bhale
 iGalili, ekpabo eyi Ayemhe-
 no-pfuase e roli gbe ikanya. A
 suo eko ingme oyoli asha khi
 asha. ¹⁵ O la owa ugamhi
 oyewe sese. Wewe nya e
 kuoghiye oli.

Egbo iNazareti e kie ijesu
(iMat 13.53-58; iMak 6.1-6)

¹⁶ O je eke iNazareti obini
 o la fu vule, igho ogbele
 iyemhe, o lo owa ugamhi abi
 o kie kpe e li. Igho o vule
 migha a ze ebe. ¹⁷ A rue ebe
 oyi Omekeguele Azaya mholi
 Ɔli obo. O naghiye Ɔli-a, O me
 ashini a keke Ɔli shi khi.

¹⁸ “Ayemhe oyi Ɛshinegba
 o la mhe o,
 irari khi o she ze mhe

ni mhi ke gue usomhi
 onete
 oyi Ɛshinegba ye
 eni ea mhue.

O ghie mhe mhi
 guele khi mhi
 ya rue eni a mu
 shi owa ighumha lasese,
 ni mhi khueghie ezalo alo-a,
 mhi pfuese eni a na osoli.

¹⁹ Ni mhi ro gue le khi
 isomhelemhi oyi
 Ɛshinegba
 o she ramhi.”[†]

²⁰ O ze se, o khili oni ebe,
 o rue Ɔli na oni o ri Ɔloe a
 khu oni ugamhi, O shito,
 igho ogbokpa ni o la oni owa
 ugamhi o woloo alo shi Ɔli
 egbe. ²¹ Igho Ɔli gueye we,
 “Amo, emini mhi ze lena
 o bhale ya tse shi e esoo.”

²² Ogbokpa o ngme onete
 oyoli. Abi e ro bhale ya e
 ingmemhi onyaloa ni e rote Ɔli
 unu u lasese, e mhila, “Ona oa
 she khi omi iJosefu?” ²³ Ijesu
 oo we mhi lese khi a ya ri
 ekpita lie mhe, “Obo, ri egbe e
 ze. ‘A ya gbo lie mhe la akana
 gbe ikanya onyaloa ni u gbe
 obini iKapanomu.’ ” ²⁴ “Abi
 o li mhi li gue Ɔli e ye e khi,
 aa mu ekpe e na omekeguele
 Ɔoli oyoli.”[‡] ²⁵ Mhi gueye e
 khi esamhi-olimhi ebubu e la
 eke iZireni egheghe oyi Elaja,
 ni amee o ro mu ikpe ese ali
 ukhukhui ni ukpokpomhi
 okiamhi o ro pfi oni eke nya.[§]
²⁶ Abi o tseku khi igho, aa ghie
 Elaja ghi ongewe okhoghuo, se
 ni osamhi-olimhi na iZarifati

† 4:10 Li ze Iwolo 91.11 § 4:11 Li ze Iwolo 91.12 * 4:12 Li ze iDeut 6.16

† 4:19 Li ze Aza 61.1-2 ‡ 4:24 Li ze iJon 4.44 § 4:25 Li ze 1 Ighie 17.1 * 4:26
 Li ze 1 Ighie 17.8-16

ni o la eke iSidoni.* 27 Ebubu egbo ni efafe e mu e gbo la eke iZireni egheghe oyi Elasha Omekeguele, ni o ro khia khi aa me ongewe okhoghuo ni a ro ze, se ni iNamani ongi iSiria.”† 28 Igho elemhi e li bi eni e la elemhi oni owa ugamhi nya abi e ro suu ungmehi ona. 29 Igho e vule khu oli oni eoli ya fie. E rue oli bhale eseso ute oyi oni eoli, ni wewe e ba pfi oli ya tiemhi. 30 Ama o rote we ifuabo ya lase, o vu.

Ijesu o khu omose oghuo ayemhe okphaghe egbe-a
(iMak 1.21-28)

31 Igho ijesu o tiemhi eoli iKapanomu ni o la iGalili ele iyemhe, o sese eni egbo. 32 Emini o sese we e ri abo sha we, irari khi ekpabo e la ungmehi oyoli.‡ 33 Omose oghuo o la oni elemhi owa ugamhi ni o mhuwe ayemhe okphaghe. O tseshe leghe. 34 “Ghi e! Elo wa nono anye egbe, ijesu na iNazereti? Eri u bhale ya pfuse anye-a? Mhi lese oni u khi, weye u khi oni o pfuase oyi Eshinegba.”

35 Igho ijesu o tseshe ku oli, “Khukhu unu, rote oli egbe lasele.” Igho oni ayemhe okphaghe o mu oni omose pfi eke kpo ukpelo oyi eni egbo nya, o lase oli egbe le, ama o kuale oli utse.

36 Oni ingme o ri abo sha eni egbo, e mhila egbe, “Obo aa me osese onana? Itobo khi afu ali ekpabo o roo mheshe na iyemhe okphaghe, eni iyemhe

e suo eso na li, e na ya lase!” 37 Igho eva oyoli o gbhiaku ashakpa.

Ijesu o ri ebubu egbo ze
(iMat 8.14-17; iMak 1.29-34)

38 Ijesu o te oni owa ugamhi fie, o je owa oyi iSamu, o bhale ya e khi iba ne fune ee to ogo iSamu oni okpotso. E gueye ijesu o kpaghie oni okpotso obo. 39 Igho ijesu o nyese egbe ti mama li, o khu eni iba, igho eni iba e lase oli egbe le. Aghogho oni okpotso o vule, oo fele we epfese. 40 Abi ogbomhi o ke ro mu eke, a tsua ebubu egbo ni e mholi ighuamhi ododa bhale ghi ijesu, o ri obo nga we ukhomhi, o rewe ze nya. 41 Iyemhe ebe e gbo li rote ebubu egbo egbe ya lase, eni iyemhe e tseshe, e lie, “Omi Eshinegba u khi oo!” Ama ijesu o dese we, o zere ni e ngme, irari khi e lese oli khi Omiepfuese o khi.

Ijesu o tse abo elemhi owa ugamhi
(iMak 1.35-39)

42 Ogbe o gbe-a, ijesu o te oni eoli je ashini o da-ya, eni egbo ee nono oli. Abi e ro me oli, ea ke zere oli vu. 43 Ama o gueye we, “Mhi mema ya gue ungmehi onete oyi Eghiele oyi Eshinegba ye eoli eni e kpole, itobo khi emini o zere ni Eshinegba o ro ghie mhe bhale na.” 44 Igho o kiele tse abo kia eni owa ugamhi ni e la eke iJudia gase.

† 4:27 Li ze 2 Ighie 5.1-14 ‡ 4:32 Li ze iMat 7.28-29

5

*Ijesu o lu eniye odukhokho
eni odode*

(iMat 4.18-22; iMak 1.16-20)

¹ Ogbeleghuo khi ijesu o nu egbo migha ukiekie okẹ ni o khishi na iGenesarẹti, eni egbo e le gasẹ ọli ri esọ ọ shi ungmemhi oyi Eshinegba* ² Ọ me oko-okẹ eva epfepfe oni okẹ, ni egbo eni ẹ gbe ifele e ze obọ shi agho. Eni egbo ee yeghe iga ni e roọ gbe ifele-a. ³ Ijesu o lo elemhi oghuo ni o khi oyi iSamọ, ọọ iSamọ ọ gua li ti lase oni egele oni okẹ denẹ. Igho ọ shitọ oni oko-okẹ oniemi, ọọ sese we. ⁴ Abi o ro sese we se, ọọ iSamọ, “Pfi aga lo ashini o limhi ni o mu ifele.” ⁵ ISamọ ọọ li, “Oga, a-ooyose anye te ẹ roshẹka ini anye mu ifele, anye a mu emhikhoghuo. Ama itobọ khi u ngme gho, mhi ya pfi aga lo.”† ⁶ Abi e ro pfi aga lo oni okẹ, e mu ifele ni e bububu, ni o ri aga eyewe kphuru-a.‡ ⁷ Igho e ri obọ lu apfewe ni e ga ro gbe ifele, ẹẹ e bhale ya kpaghie wewe obọ. E muno eni ifele kulo oko-okẹ eni e kpole. Eni oko-okẹ e vo ifele ya ramhi unu, ni eni ifele e ro khose eni oko-okẹ ramhi ni e ro tiemi udi okẹ. ⁸ Abi iSamọ iPita o ro me ona, o de ya yeshi awe eyi ijesu, ọọ li, “Kpekpe ke vu ni u ze mhe obọ, irari khi ona olamhe mhi khi.” ⁹ Abọ e sha li ali egbo ni e nu ọli la agho, itobọ ifele

ebubu ni e mu. ¹⁰ Igho abọ e li sha iJemhisi ali iJonni imi iZebedi, ni e khi enuzava eyi iPita. Igho ijesu ọọ iSamọ, “Khi ke na ulishi. Rote amo vu, egbo u ke ẹ ke muno.” ¹¹ Igho e tialọ oko-okẹ oniemi eyewe ngale egele.

*Ijesu o ri omose ni efafe e
mu toto*

(iMat 8.1-4; iMak 1.40-45)

¹² Abi ijesu o ro la ẹoli oghuo, omose oghuo ni efafe e mu o bhale deba li. Abi oni omose o ro me ijesu, o de ya yeshi ọli odalo, o lema li, ọọ li, “Onomhue, ini o ghole ẹ, u dobe ya remhe ze.” ¹³ Ijesu o nise obọ-a ro ti oni omose, ọọ li, “O ghole mhe, khi oni o ze.” Aghoaghọ eni efafe e lase ọli egbe le. ¹⁴ Igho ijesu o tse agua ye ọli, ọọ li, “Khi gueye ogbokhoghuo, eri-tse ka ri egbe ẹ khase okpodalo-ugamhi ni u riele iluasobo ikhue-pfuase ni iMosisi o mhese na ẹ, eghẹghe agho ni o khi otsele na we.”§ ¹⁵ Igho ingme oyoli oo gbhiaku shi o. Ebubu egbo e bhale deba li ni e ro me asha suọ ungmemhi oyoli ali ni o gbo rewe ze elemhi iwali ighuamhi ododa. ¹⁶ Ama eri ijesu ọọ bi egbe-a je ashini o da-ya, o ya so iromhi.

*Ijesu o ro omose ni o ghu
abọ ali awe-a toto*

(iMat 9.1-8; iMak 2.1-12)

¹⁷ Eleghuo abi ijesu o li sese, egbo iFarisi ali eni ẹese Ishi eyi iMosisi ni e te ẹoli iGalili

* 5:1 Li ze iMat 13.1-2; iMak 3.9-10; 4.1 2.16 § 5:14 Li ze iLev 14.1-32

† 5:5 Li ze iJon 21.3 ‡ 5:6 Li ze iJon

ali eke iJudia ali iJerusalemu bhale, e shitō agho. Igho Eshinegba o li ri ekpabō na li rō ri eni eē ghua toto. ¹⁸ Egbō ni e tsua omoṣe oghuo ni o ghu abo ali awe a bhale, e nono abi e li ya roli lo oni owa bhale odalo oyi iJesu. ¹⁹ Abi e ke rō me khi wewe e a me asha, itobō khi egbō e bu doṣe, e nga ukhomhi oni owa, e ri ili ge oli abi o yeshi iya egho, e rote ekpha roli tiemhile shi iteva egbō, e rō li shi odalo oyi iJesu. ²⁰ Abi iJesu o rō me abi irudunga oyewe oo fu, oo oni omoṣe, “Omuē, a she gbe olamhe eye kua ne.” ²¹ Eni egbō iFarisi ee sa udu oyewe, e lie, “Oghuo oni ogbō ona o khi ni oo pfi unu-a, oghuo o doṣe e gbe olamhe kua, seē ni Eshinegba lolighuo?” ²² IJesu o lese emini e sa, o mhila we, “Elo o ze ni a rō sa isamhi enana a shi udu oyeye. ²³ Onoghuo o ya kele ogbō ngme ne? ‘A she gbe olamhe kua ne,’ ali, ‘Vule ke kia,’ ²⁴ Emini o ze ni a rō me na khi ni a rō lese lo khi Omi Ogbō o mhōli afu shi elemhi agbō ni a rō gbe olamhe kua.” Oo oni omoṣe ni o ghu abo ali awe-a egho, “Mhie u vule, rue iya oye, ni u ke je apfe.” ²⁵ Utoghuo kpe o vule migha odalo oyewe, o rue iya ni o rō yeshi mhue obō, o je apfe, oo kuēghie Eshinegba. ²⁶ Abō e sha eni egbō nya, ee kuēghie Eshinegba. Abō e sha we, ulishi o mu we, ee lie, “Awa me oshabō amo.”

IJesu o lu iLiva o deba lue
(iMat 9.9-13; iMak 2.13-17)

²⁷ Onana o doṣe se, o fie lase, o me omionoga ni a lu iLiva khi o shitō elemhi okhōlo oyoli ni o la mie oga, iJesu oo li, “Deba mhe.” ²⁸ Igho iLiva o vule, o ze emini oo riele obō, o deba li.

²⁹ Igho iLiva o nye ekhe, o lu ukpokpomhi ukue na iJesu shi apfe oyoli. Emionoga ebubu ali egbō elese ni e bu e li bhale shi oni ukue, e nu we le emhi. ³⁰ Ama egbō iFarisi ali eni e sese ishi ee woṣo khaṣe eniyē odukhokho eyi iJesu, ee lie, “Elo o ze ni o rō nu emionoga ali ena olamhe ee le eminale?”*

³¹ IJesu o so we o, oo we, “Oni oo to, oo ye apfe obō. ³² Mhi aa bhale ni mhi rō ya lu egbō ni e pfuase ne, ama ena olamhe mhi bhale ya lu, ni e rō mhue imiepfuese.”

A mhila iJesu ogbō ingme azumhi

(iMat 9.14-17; iMak 2.18-22)

³³ Egbō eghuo e mhila iJesu, “Elo o ze khi eniyē odukhokho eyi iṣoni ali eniyē odukhokho eyi iFarisi e pfi azumhi, ni eye e rō le ni e rō da?” ³⁴ IJesu o so we o, “A lie me gho khi a ri epfese ni e nu odo omueshi onogbō shitō o pfi azumhi, ini oni odo omueshi o nu we la agho? ³⁵ Ama khi eghēghē oo bhale ni a rō ya rue odo omueshi iteva oyewe le, eghēghē agho, e ya pfi azumhi.”

* 5:30 Li ze iLuk 15.1-2

36 O zẹ okhẹ iròkhòkò onana khase wẹ, ọọ, “Ogbòkòghuo ọa ya khi ode onogbò ya gbẹla ma ode onodiò, ini ọ lighò, eri ọ mema ya khi oni ode onogbò-a shi afuẹ. Ini a gbẹla ode onogbò ma onodiò, ẹa ya li abeghuo. 37 Wẹkhi eri ọgbò ọ ya ku onyò onogbò shi akpaba oyi ẹkue-ẹlamhi onodiò, ini ọgbò ọ li ghò, eri oni akpaba o ya nyano-a, oni onyò o ku kua, oni akpaba o li opfu-a. [Akpaba ẹkue ẹlamhi ẹgbò iJu e ku onyò ọ shi.] 38 Onyò onogbò a ku ẹ shi akpaba onogbò. 39 Aa mẹ ọgbò ni ọ ya da onyò onodiò se, ni ọ tigbe ya mhila onyò onogbò, irari khi ọ ya liẹ khi onodiò o ti ne.”

6

Ingme ogbẹlẹ iyemhẹa oyi ẹgbò iJu

(iMat 12.1-8; iMak 2.23-28)

1 Ogbẹlẹ iyemhẹa, iJesu ali eniyẹ odukhokho eyọli e rọte ifu ishemhi iakpa dọsẹ, e bẹ eni iakpa mhue abọ, e kphali ikpamhi wẹ le.* 2 Ẹgbò iFarisi eghuo, e mhila wẹ, “Elọ o zẹ ni a rọ gbe ushi ona ogbẹlẹ iyemhẹa-a?” 3 IJesu ọ sọ wẹ ọ, ọọ wẹ, “Aa kpẹ zẹ emini iDefidi ọ riẹlẹ abi okiamhi o rọ gbe ọli ali apfọli? 4 Abi ọ li lo Owa oyi Ẹshinẹgba ya rue ibulẹdi ni a rọ ọ ga Ẹshinẹgba le, ni ọ gbo rọ na apfọli le. Eri a ghue oni ibulẹdi oghò, sẹ ni ekpodalo-ugamhi eyi Ẹshinẹgba tşẹ ẹẹ le ọli.”†‡ 5 Lọli

iJesu ọ rọ ọọ wẹ, “Onomhue ọyi ogbẹlẹ iyemhẹa Omi Ogbò ọ khi.”

Omọse ni ọ ghu obọ-a

(iMat 12.9-14; iMak 3.1-6)

6 Ighò ẹlẹlese ni o khi ogbẹlẹ iyemhẹa, iJesu ọ la elemhi owa ugamhi sẹsẹ ẹgbò. Omọse ọghuo ọ la aghò ni obọ ita oyọli o ghua. 7 Eni ẹgbò iFarisi ali esesẹ Ishi eyi iMosisi e nono emini wẹwẹ e rọ ya mu umhaguetia shi iJesu obọ. Ighò e li tọ ọli ọkpẹ ini ọ ya ri ọgbò ze ogbẹlẹ iyemhẹa oyi ẹgbò iJu. 8 IJesu ọ lẹsẹ isamhi eyewẹ ọọ oni omọse ni ọ ghu obọ oghuo-a eghò, “Vule migha ana, ni ọgbòkpa ọ lolo ke mẹ.” Ighò oni omọse ọ vule migha wẹ iteva. 9 IJesu ọọ, “Mhiẹ i, onoghuo ushi oyi awa o lama shi ọgbò ọ riẹlẹ ogbẹlẹ iyemhẹa? Ni a rọ riẹlẹ onete abi ni a rọ riẹlẹ onobe, ni a rọ tsumhi agbò oyi ọgbò, abi ni a rọ pfuse ọli-a?”

10 O bino wẹ gasẹ nya, ọọ oni omọse ọ nise obọ-a. O lighò. Oni obọ o nise a. 11 Ama elemhi e bi wẹ egbegbò, e gba ugbamhi abi e ya li iJesu.

IJesu ọ zẹ ighiusomhi na keẹ ogbava

(iMat 10.1-4; iMak 3.13-19)

12 Ogbẹlẹghuo, iJesu ọ nga ute ya sọ iromhi. O la aghò ẹliyosẹ ẹlẹghò nya ọọ sọ iromhi lema Ẹshinẹgba 13 Abi ogbe o rọ gbe-a, ọ luno eniyẹ odukhokho eyọli, ọ zẹ ogbava elemhi wẹ, ọ lu wẹ

* 6:1 Li zẹ iDeut 23.25 † 6:4 Li zẹ iLev 24.9 ‡ 6:4 Li zẹ iSam 21.1-6

ighiusomhi na kee ¹⁴ ISamo, ni o lu iPita ali inyoghuo Aduru, iJemhisi, iJon, iFilipu ali iBatolomiu. ¹⁵ IMatiu ali iTomosi, iJemhisi omi Afeusi, ali iSamo, ni e lu iZiloti. ¹⁶ IJudasi omi iJemhisi, ali iJudasi Isikaroti ni o ri iJesu de.

IJesu o sese, o gbo ri egbo ze (iMat 4.23-25)

¹⁷ Abi iJesu ali eniye odukhokho eyoli e ro rote oni ute tiemhile, o migha ugbereke, eniye odukhokho eyoli ebubu e la agho. Ebubu egbo e la agho ni e rote ukiekie eke iJudia nya ali eoli iJerusalemu ali eoli iSidoni ali eoli iTai ni e ngeli epfepfe oko oniemi bhale. ¹⁸ Eri e bhale ya suo ingmemhi eyoli ali ni o gbo re we ze elemhi ighuamhi ododa. Eni ayemhe ebe e nase e li bhale, o rewe ze. ¹⁹ Eni egbo nya e roshaka ri obo ti oli, irari khi itoto e te oli egbe lasele, o re we nya ze.

Oghela ali oya (iMat 5.1-12)

²⁰ IJesu o bino eniye odukhokho eyoli, oo we, "Ikhivose o khi na ee ni aa pfue,

irari khi ee a mholi
Eghiele oyi Eshinegba.

²¹ Ikhivose o khi na eni okiamhi o gbe memena
irari khi a ya me le khue.

Ikhivose o khi na ee ni a vie memena,
irari khi a ya gia.

²² Ikhivose o khi na e, ini egbo e biselemhi e,

ni e ro kie e, ni e ro tsue e,
ni e ro kie e khi egbo ebe a khi,
itobo oyi Omi Ogbos.

²³ "A ke ghele ini a da me gho. A gbe ishimhi irari khi a ri eleli ni o fune shi iloghie e khe e. Irari khi igho eni e bia we e li nase emekeguele eyi Eshinegba eghenge oyewe.*

²⁴ "Ama, o ma kholo e egbe, ikhi ee ni a mhue pfue memena,
irari khi a she mie
eleli oyee se.

²⁵ O ma kholo e egbe, ikhi ee ni a she le khue memena,
irari khi okiamhi o ya
gbe e.

O ma kholo e egbe, ikhi, ee ni a gia memena,
irari khi a ya vie e vie
oya.

²⁶ O ma kholo e egbe, ikhi ee ni egbo ee ngme onete oyee,
irari khi igho eni e bia we e li ngme onete oyi emekeguele eyi egbholi.

Awa mholi inono na obe awa (iMat 5.38-48; 7.12a)

²⁷ "Mhi gueye e, ee ni a suo mhe, a nono ingme oyi obe ee. A ke ri ele onete na egbo ni ee biselemhi e. ²⁸ A ke so iromhi na egbo ni ee tsue e, a so iromhi ke na egbo ni ea gue e ngeli deba e. ²⁹ Ini ogbos o lase ukiekie esoghuo, nyene oni o kpole gbo na li lase. Ini ogbos o ri itoto mhi awulu, gbo ze ni o rue oni u so kpole ma o. ³⁰ Ke ri emini ogbokpa o

mhila ẹ na li, ini ọgbọ ọ rue ẹ emhi, zẹ ọli obọ na li, khi gbo mhila li luẹ. ³¹ Ngeli ke deba ọgbọ abi u liẹ nono ni a li ngeli deba ẹ.†

³² “Ini o khia khi ẹgbọ ni e nono ingme oyẹ u lẹsẹ a nono ingme oyẹwẹ, ighe ikhivọsẹ ni o la ọ nẹ? Irari khi ena olamhẹ e lili ẹ nono ingme oyi ẹgbọ ni e nono ingme oyẹwẹ to ọ. ³³ Ini o khia khi eni e riẹlẹ onete nẹ u lẹsẹ li ẹ riẹlẹ na, ighe ikhivọsẹ ni o ke la ọ nẹ? Egbegbi ena olamhẹ e lili ẹ lighọ. ³⁴ Ini o khia khi eni e ngmomhi ẹ nẹ u lẹsẹ li ngmomhi ẹ na, ighe ikhivọsẹ ni o la ọ nẹ? Irari khi ena olamhẹ e li ngmomhi ẹ na egbewẹ. ³⁵ Ama zẹ ni u nono ingme ọbe ẹ, ke riẹlẹ onete na wẹ. Ke ngmomhi na wẹ, khi ngmomhi na wẹ ni u ke ri ẹlo shi ekẹ khi e ya falẹ ẹ ota to ọ. Ẹghẹghẹ aghọ ikhivọsẹ oyẹ o ya gbẹdi, u khi omi Eshinẹgba nọ Yagha nẹ Nya. Irari khi lọli ọọ somhi elemhi eni ẹa lẹsẹ obodẹ ali ena ọkhọlọ. ³⁶ Khi ọna ilẹlemhi, ẹzẹzẹ abi Ita ẹ ọ li khi ọna ilẹlemhi.

Igue ẹgboesẹ ẹzọ
(iMat 7.1-5)

³⁷ “Khi gue ọgbọ ẹzọ ini a khi li gue yẹyẹ ẹzọ, khi ri unu pfuẹchẹ ọgbọ-a, ini a khi li ri unu pfuẹchẹ-a. Gbekua na ọnuzava oyẹ, ni Eshinẹgba ọ li gbe kua nẹ. ³⁸ Rọna khi a ya rọ nẹ. Ukiẹkiẹ onete, oni a lolo mimi, ni a jighise ni o tsua kua, a ya rọ somhiẹ opfa.

Irari khi ukiẹkiẹ ni u rọ mhẹsẹ na ẹgbọ, Ẹshinẹgba ọ li rọ ya mhẹsẹ nẹ.”

³⁹ Ọ gbo zẹ okhẹ irọkhọkhọ ona khase wẹ, ọọ wẹ, “Ọzalo ọ fẹ dobẹ ya ri ọzalo nabi luẹ ke kia? Eri wẹwẹ aava e ya de pfilo uchokẹ.‡ ⁴⁰ Ọmọ ni ọ la owẹna ọa ya fu doṣẹ ọni ọọ sẹsẹ ọli, Eri-tṣẹ ini ọmọ ni ọọ ye owẹna ọ ye owẹna oyọli se, ọ ya li abi ọni ọ sẹsẹ ọli.§

⁴¹ “Elọ o zẹ ni u rọọ mẹ uku ni o la inyoghue ẹlo ni u waa rọ mekẹ mẹ ufolo ọara ni o pfi da ẹlo oyẹ? ⁴² Sẹ u liẹ liẹ inyoghue, ‘Inyoghuo zẹ ni mhi rue ẹ uku ẹlo a,’ ni yẹyẹ oyẹ waa rọ mẹ ufolo ọara ni o pfi da ẹlo oyẹ? Yẹyẹ ọgbọ ọrugamhi ku alo, kpẹ todẹ rue ufolo ọara ni o la ẹlo oyẹ-a ni u tigbe mekẹ gboo rue uku ni o la inyoghue ẹlo a.

Ọra ali ikpamhi eyọli
(iMat 7.16-20; 12.33-35)

⁴³ “Ọara ni ọa ti ọa dobẹ ya mọ ukpamhi onete, u ke ya liẹ khi eri ọara onete o ya mọ ukpamhi ni ọa ti. ⁴⁴ Ikpamhi ni ọara ọọ mọ, a rọ ọ lẹsẹ ọara ni o khi. Aa rọte ọkphẹkphẹ ẹ pfanọ ọkhua-eni.* ⁴⁵ Eri ọgbọ onete ọ rọte emini o ti ni ọ rọshi udu ẹ rue emini e ti lasese, Ama ọgbọ ọbe, ọ rọte udu obe oyọli rue emhi obe ni ọ rọshi udu ẹ lasese. Irari khi isamhi ebubu ni e la ọgbọ udu, ọ te ẹ ngme ungmemhi lasese.†

† 6:31 Li zẹ iMat 7.12 ‡ 6:39 Li zẹ iMat 15.14 § 6:40 Li zẹ iMat 10.24-25; iJon 13.16; 15.20 * 6:44 Li zẹ iMat 12.33 † 6:45 Li zẹ iMat 12.34

Ogbọ ọtsegbhẹ ali oyẹghe
(iMat 7.24-27)

⁴⁶ “Elo o zẹ ni a rọ lu mhe, ‘Onomhue, Onomhue,’ ni aa rọ ri emini mhia ngme gbe akanya? ⁴⁷ Mhi ya rọkhasẹ ẹ abi ogbọ ni o bhale deba mhe, ni o ri esọ ẹ shi mhe eke, ni o gbo ri ingmemhi eyemhe a gbe ikanya o li. ⁴⁸ Eri o li abi ogbọ ni o tọ owa, o tonọ eke-a limhi, ni o ri owa gbe ukhomhi eche. Abi ukpokpomhi amẹ o rọ ruẹ, ochikpho o ri itoto ghi oni owa abọ, ama ọa dobe nighise ọli, irari khi eri a tọli egbegbọ. ⁴⁹ Ama ogbọ ni ọọ suọ ungmehi oyemhe ni ọa rọ li gbe akanya, eri o li abi ogbọ ni o tọ owa nga ekhashe. Abi amẹ o rọ ruẹ, ochikpho o ri itoto tsua oni owa, oni owa o de, o khi oyese oniemhi.”

7

Irudunga oyi okhọli-okhue
oyi iRomu

(iMat 8.5-13)

¹ Abi iJesu o rọ ngme enana nya shi esọ eyi eni egbọ se, o lo elemhi ẹoli iKapanomu. ² Oobọ a mẹ omose ni ọọ ga okhọli-okhue oniemhi, ni ingme oyọli o lolo mu ọga oyọli egbe. Oni omose ọọ ghu ughuamhi ni o rọli ramhi eghuli. ³ Abi oni okhọli-okhue onofunẹ o rọ suọ eko iJesu, o ghie egbhali eyi egbọ iJu ghi ọli, o bhale ya ri oni ọọ ga oyelue ze. ⁴ Abi e rọ bhale deba iJesu, e lema li egbegbọ, ẹẹ iJesu, “Oni omose ọna, o khi oni u kha kpaghie obọ. ⁵ Irari khi o ma nono ingme oyi egbọ

eyi anye gba, o gbo tọ owa ugamhi na anye.” ⁶ Ighọ iJesu o deba wẹ vu. O she kia a ramhi owa oyi oni okhọli-okhue ni o rọ ghie emole ọli e liẹ iJesu, “Khi ke nase egbe ẹ, mhia somhi ramhi ni u wa lo owa oyemhe le. ⁷ Lọli o zẹ ni mhi rọ bino khi mhiaa ti ramhi ni mhi a bhale deba ẹ. Lesẹ ngme oni ungmehi khi oni ọọ ga mhe o ya ze. ⁸ Irari khi mhemhe oyemhe, ọna omhesẹ mhi li khi, ni ekhọli-okhue e li kpọkẹ na. Mhia mhesẹ na ọna, ‘Vu,’ o vu. Mhi mhesẹ na oghọ, ‘Bhale,’ o bhale. Mhi gueye oghumha oyemhe, ‘Riele ọna,’ o riele ọli.”

⁹ Abi iJesu o rọ suọ oni ungmehi ona, abọ e sha li. O nyene alo ukhokho bino ebubu egbọ ni e deba li, ọọ wẹ, “Mhi gueye ẹ khi mhia kie kpẹ mẹ irudunga ni o na fu ghue, mhia kpe mẹ ọli eke iZireni ne.” ¹⁰ Ighọ eni a kpẹ ghie, e nyene egbe je apfe oyi oni okhọli-okhue nọ funẹ, e bhale ya ẹ khi oni ọọ ga li o she ze.

Ijesu o rọte eghuli guise
omi Osamhi-olimhi le

¹¹ Oo li deñe, iJesu o te aghọ vu, o je ẹoli ni a lu iNei, eniye odukhokho eyọli ali ebubu egbọ elese e deba li. ¹² Abi o li ti ramhi ode unuekpẹ ni a te ẹ lo oni ẹoli le, o mẹ khi a tsua ogbọ ni o ghu-a a lasele. Lọlighuo kpe inyọli o mẹ bia. Oni okpotso o gbo khi osamhi-olimhi. Ebubu egbọ e rọte oni ẹoli vẹ deba li. ¹³ Abi Onomhue o rọ mẹ oni okpotso,

o mhue ilẹlemhi na li. Elemhi o e ala li, o o li, “Khi ke vie.”¹⁴ Igho o vu ya ri obo ti oni akpati olimhi, egbō ni e tsua li e mu migha, iJesu o, “Oni ozeo mhiye ye vule.”¹⁵ Igho oni omose ni o ghu-a egho o vule shito, o o ngme. IJesu o mu oli obo na inyoli.¹⁶ Ulishi o mu eni egbō nya, e kuęghie Eshinegba, e lie, “Omekeguele oniemhi o she bhale iteva oyi awa. Eshinegba o she bhale ya kpaghie egbō eyoli obo.”¹⁷ Ingme oyi iJesu o gbhiaku eke iJudia nya ali eoli ni e la gaseli.

Ijoni Oni o o batazi o ghie usomhi ghi iJesu (iMat 11.2-19)

¹⁸ Abi eniye odukhokho eyi iJoni e ro gue eni ingme enana nya ye iJoni, o lu aava elemhi we. ¹⁹ O ghie we e ka mhila iJesu, “Yeye u khi oni o ya bhale abi anye ri eloe shi eke ke khe olese?” ²⁰ Abi e ro bhale deba iJesu, e oli, “Ijoni Oni o o batazi egbō o ghie anye ghi e, anye ka mhila e, ‘Yeye u khi oni o ya bhale abi anye ri eloe shi eke ke khe ogboese?’ ” ²¹ Eghęghę agho te iJesu o ri ebubu egbō ni e mhue ighuamhi ali iyemhe okphaghie ze. O khueghie ebubu ezalo alo-a. ²² O ro gueye eniye odukhokho eyi iJoni, “A nyene egbe ukhokho ya gueye iJoni emini a me, ni a gbo ri esọ suọ. Ezalo e e me eke, eni e guoghọ awe-a, e e kia, eni efafe e mu e ze, elesọ e suọ esọ. Eni e ghu-a e guale.

A kiele e tse abo usomhi onete oyi iloghie ye egbō ni ea mhue.* ²³ Oghęle o khi ni ogbo ni o a da de ode-a itobo khi o a mhue akhokhomhe shi mhe o.” ²⁴ Abi eniye odukhokho eyi iJoni e ro vu se, iJesu o gue ingme oyi iJoni ye eni egbō, o o we, “Abi a ro fe fe je odagbe ifufu ya bino oli, ogbo onabi onoghuo a dabi khi a ya me? Ogbō oyęghę ni o li abi ebuli ifulo ni akpekpeli o kha pfi je ana, o pfi oli e je oobo a dabi khi a ya me oobo?” ²⁵ Ini o a khi ogbo oghoghọ a dabi khi a ya me oobo, onabi ise a ke nono je oobo sho? Omose ni o so itsua ni e somhi otse? Egbō ni e so itsua ni e somhi otse, apfe oyi oghie e la. ²⁶ Ogbō nabise a dabi khi a je oobo ya me? Omekeguele? Abi o li mhi li gue oli e ye e khi oni o dose omekeguele lo. ²⁷ Onana a keke ingme oyoli kpe shi eke, ni ee,

“ ‘Ghe khe, mhi ya ghie aghiusomhi oyemhe ralo ne,
ni o ya khueghie ode-a shi eke khe.’ †

²⁸ “Mhi gueye e khi aa me ogbo ni a bia bhale eke agbo ona ni o fu dose iJoni, eritse khi oni o ga she ne nya shi Eghiele oyi Eshinegba o fu dose oli.”

²⁹ Egbō nya, li shi emionoga, abi e ro suọ ingmemhi eyi iJesu, e mie shi o khi ode oyi Eshinegba o gbe akanya, irari khi iJoni o she batazi we. ³⁰ Egbō iFarisi ali

* 7:22 Li ze Aza 35.5-6; 61.1 † 7:27 Li ze iMala 3.1

eni e leşe emhi ingme ushi e kie ugbamhi ni Eshinegba o gba na we, irari khi ęa lama ni iJoni o batazi we.† 31 Agho iJesu o re, elo mhi fe ri egbo ena agbhotu ona ya khokho, se e fe ga li ena? 32 Eri e li abi eniye ni e shito oki ni e nu egbe ę ngme ni e lie,

“ ‘Anye pfi ofele na ę,
ama aa lama gbe
ishimhi,

anye vie vie olimhi khase ę,
ama aa lama nu anye vie.’

33 Itobo khi abi iJoni Oni oo batazi egbo o ro bhale, ęa li le emhi wekhi eri o da onyo, eri e khi, ‘Ayemhe okphaghię o mhue.’ 34 Omi ogbo o bhale, oo le, oo da, a ke lie khi, ‘Ogbo unu-emhi ali ogbo odonyo o khi, ali khi oni o nu emionoga ali egbo ena olamhe e mu omole o khi.’ 35 Eri egbhali oyi Eshinegba o rote obo oyi egbo ni e miesuo ri egboli khase.”

Okpotso ęna olamhe o ku ituale ni oo pfi shi iJesu awe

36 Ogbo iFarisi oghuo oo iJesu o bhale ka ko feli lue ni o nu lue le eminale. Igho o je owa oyi oni iFarisi, o shito, o le emhi. 37 Igho okpotso oghuo, ęngi oni ęoli ni o la agbo olamhe, o suo khi iJesu o la oni owa oyi ogbo iFarisi ogho. O de akanama ituale ni o ghale. 38 O bhale, o de ya wugha iJesu idi awe. Oo vie ku amevie shi oli awe. O ri itsu ni e la li ukhomhi shishi oli wewe-a, o pfipfi oli awe. O gbo ku ituale ni oo

pfie shi oli awe.‡ 39 Abi oni iFarisi ni o lu iJesu bhale apfe oyoli ya mu oli epfese, o ro me onana, o la eke elemhi udu lie, ini omekeguele oyi Eshinegba omose ęna o kha khi lo, o kha leşe uwali okpotso ni ęna o khi ni o ri egbe a ti oli ena, khi ęna olamhe o khi. 40 IJesu oo, “ISamo mhi mhue emini mhi ya gue ye.”

ISamo oo li, “Gueye mhe, Oseşe.” 41 IJesu oo li, “Omose oghuo o la ni egbo aava e lo oli ota, oghuo o, o lo oli eka eva ali ukhukhui, oni o kpole o lo oli ipomhi uye ali ishe. 42 Abi ęa ke ro dobe fali oli ewe, o gbe eni ota kua na we. Mena gueye mhe oni o ya nono ingme oyi oli ne elemhi wewe ava-ava?” 43 ISamo oo li, khi oni o lo ikpagho eni e bu ne lo. IJesu oo li, “U gue so.” 44 IJesu o nyene alo ghue oni okpotso, oo iSamo “Wa me oni okpotso ęna, abi mhi ro bhale owa oye wa die ame na mhe ro kpe awe-a, eri oni okpotso ęnana o ri amevie eyoli kpe mhe awe-a, o ri itsu ni e la li ukhomhi shishi we-a. 45 Waa pfipfi mhe unu egbe, rote eghęghę ni mhi te lo ana le, oni okpotso ęna o te pfipfi mhe unu awe ramhi memena. 46 Waa ku oili shi mhe ukhomhi, oni okpotso ęna, o she ku ituale ni o pfie shi mhe awe. 47 Itobo igbo mhi gue e ye e khi a she gbe olamhe eyoli ni e bububu kua na li, irari khi oni o nono emini e bu o khi. Oni a gbe ukuku o kua na, ukuku o o

† 7:30 Li ze iMat 21.32; iLuk 3.12 § 7:38 Li ze iMat 26.7; iMak 14.3; iJon 12.3

nono.”⁴⁸ O gueye oni ɔkpotoso, “A she gbe olamhe eye kua ne.”⁴⁹ Egbɔ ni e nu ɔli shito e mhila egbewe “Oghuo onana ɔɔ dabi khi lɔli khi ni ɔɔ gbe olamhe kua na ɔgbɔ.”

⁵⁰ Ijesu ɔ gueye oni ɔkpotoso “Irudunga oye o she mie e pfuese, ri opfomhe ke je.”

8

Ikpotoso ni e kpaghie ijesu obɔ

¹ Ona o dose, ijesu ɔ kia rote ɛoli je ɛoli. Oɔ gue usomhi onete oyi Eghiele oyi Eshinegba le. Eniye odukhokho ogbava eyɔli e nu ɔli kia. ² Ikpotoso eghuo ni e kpe mhuɛ ayemhe ɔkphaghie ali iwali ighuamhi ni ɔ ro ze, e li la agho: IMeli ongi iMagidalen ni ayemhe ishilua e rote egbe lasele; ³ IJoana ni ɔ khi ughue iChuza ni ɔ gbe akanya na oghie Erodu; ISuzana ali ikpotoso elese ghɔ, e ga la akaghɔ. Enana e rote ɛkuɛ oyewe e kpaghie ijesu ali eniye odukhokho eyi ɔli obɔ.*

Okhe irɔkhokho oyi oghiale (iMat 13.1-9; iMak 4.1-9)

⁴ Abi ebubu egbɔ e ro rote ɛoli ɔdɔda bhale ya lona kugbe, ni e ro le gasɛ ijesu, ijesu ɔ ze okhe irɔkhokho khasɛ we, ɔɔ we, ⁵ “Oghiale ɔ ya ri ikpamhi emhi ko. Abi ɔ ro ku eni ikpamhi emhi kia ko, eghuo ɔ e ku shi epfepfe ode. Eghuo ɔ egbɔ e ri awe muno we. Ipfeli e bhale ya

sanɔ we le. ⁶ Eghuo ɔ e de ku nga ɛche, abi e ro ze ngale, e khakha. Itobo khi ɛa me asha lolo pfi imhili lo eke. ⁷ Ikpamhi eghuo ɔ e de shi ifu igba, eni igba e tono we. ⁸ Ighɔ eghuo ɔ e ku shi eke onete, e fu, e mo ikpamhi agbhagbhamhi egbhuɛshe. Abi ɔ ro ngme ona se, ɔɔ li, Oni ɔ mhɔli esɔ ɔ ro suɔ.”

Emini o ze ni ɔ ro ze oni okhe irɔkhokho

(iMat 13.10-23; iMak 4.10-20)

⁹ Eniye odukhokho eyɔli e mhila li emini a ri oni okhe irɔkhokho ngme. ¹⁰ Oɔ we, “A she khueghie osheli ni o la Eghiele oyi Eshinegba-a khasɛ e. Ama aa roli khasɛ egbɔ ni e kpole. Lɔli o ze ni mhi ro ri okhe irɔkhokho nu we e ngme.

“Irari khi ini e ririe e fe, ɛa ya me eke,

ɛɛ suɔ, ɔa lo we esɔ.”†

Emini okhe irɔkhokho oyi oghiale ogho o ngme

(iMat 13.18-23; iMak 4.13-20)

¹¹ “Emini a ri oni okhe irɔkhokho ngme na. Oni ukpamhi emhi ogho, ungememhi oyi Eshinegba lo. ¹² Eni e de kua epfepfe ode egho, e khi egbɔ ni e kha suɔ ungememhi oyi Eshinegba, ɔkphaghie ɔ bhale ya sanɔ we oni ungememhi udu-a, ini e khi miesuɔ, ni e ba mhuɛ imiepfuese. ¹³ Eni e ze nga ɔkpegbhe e to ɛoli egbɔ ni e miesuɔ, ni e khia khi abi

* **8:3** Li ze iMat 27.55-56; iMak 15.40-41; iLuk 23.49 † **8:10** Li ze Aza 6.9-10

imufe o ro bhale ɛa ke dobe migha, e de ode-a. ¹⁴ Ikpamhi ni e ze shi ifu igba, wewe e khi egbo ni e suo oni ungmehi ama ɛa dobe migha shi o, isamhi eyi emhi agbo ali anasemhe ali epfue ni o la agbo ali oghuemhe ni o la o, ɔa ze ni e mhuɛ iwomhelo shi irudunga. ¹⁵ Ikpamhi ni e ze shi eke onete ni e mo ikpamhi, wewe e khi egbegbi egbo ali udu onete ni e kha suo oni ungmehi, e mu ɔli shi, e kha ri egbe mie o ri emini a ro ko o ze lasele.

Ákpá ni a ro ru nga ukhomhi emhi

(iMak 4.21-25)

¹⁶ “Aa me ogbo ni o ri ákpá ya ru, ni o ya rue ɔli sheli elemhi ukoko, wekhi ufu ukpho. Eri o ri ochoghó ya rue ɔli nga asha na keghe ni eni ee lo le e ke me eke, ee me oni ákpá.† ¹⁷ Irari khi aa me emiemi a ro sheli ni aa ya ro lasele gboo, wekhi eri a me emini a khukhu shi elemhi, ni aa ya khueghie-a gboo. § ¹⁸ Itobó ighó mhuɛ egbhe shi emini u wa suo. Oni o mhuɛ, a ya ro ma li o. Ama oni ɔa mhuɛ a ya gbo mie ɔli ukuku ɔli ni o sa khi ɔli mhuɛ.”*

Inyoghuo iJesu ali inyi iJesu

(iMat 12.46-50; iMak 3.31-35)

¹⁹ Igho inyoli ali inyoghuo ɔli e bhale deba li, ama ɛa me asha ramhi ɔli egbe, irari ebubu egbo ni e le gasɛ ɔli. ²⁰ Ogbo o ya gueye iJesu, ɔo

li, “Inye ali inyoghue, e migha olase, ee nono ni wewe e me.” ²¹ IJesu oo we, “Inyemhe ali inyoghuo-mhe wewe e khi egbo ena ni ee suo ungmehi oyi Eshinegba, ni e gbo roli e gbe akanya.”

IJesu o mu akpekpeli migha

(iMat 8.23-27; iMak 4.35-41)

²² Eleghuo iJesu oo eniye odukhokho eyoli, “A bhale ni awa da je ukiekie obinokpole oyi oke ni o khishi.” E lo oko-oke e le. ²³ Abi e li le, iJesu o lesɛa. Utoghukpe ukpokpomhi akpekpeli o lo oni oko-oke le ya ramhi khi oni oko-oke o ku ya lue, wewe nya e la okhena. ²⁴ Eniye odukhokho eyoli e bhale ya guise ɔli le. Ee ɔli “Onomhuɛ, Onomhuɛ oke o ya ku awa lue.” O vule, o nu oni akpekpeli ali oke ni o zughuse ngme. Oni akpekpeli o mu migha. Oke ni o zughuse egho o dema, asha kpa oo tsuke. ²⁵ O mhila eniye odukhokho eyoli, “Ighe irudunga oyeɛ?” Eri ulishi ali oshabó mhila egbewe, “Oghuo onana o fe ga khi ena? Irari khi oo mhesɛ na akpekpeli ali oke, e suo na li.”

IJesu o ri omose no mhuɛ ayemhe okphaghiɛ toto

(iMat 8.28-34; iMak 5.1-20)

²⁶ E kia ramhi eke iGerasenesi ni o gbe oke ni o khishi na iGalili khi-a. ²⁷ Abi iJesu oo da tiemhile eke,

† 8:16 Li ze iMat 5.15; iLuk 11.33
Li ze iMat 25.29; iLuk 19.26

§ 8:17 Li ze iMat 10.26; iLuk 12.2

* 8:18

Omose ɔngi oni ɛoli, ni ɔ mhɔli ayemhe ɔkphaghiɛ ni o she tɛɛ ni ɔa te ke sɔ awulu, wɛkhi eri ɔ ke la owa ghue, ama atalimhi ɔ ke la, ɔ bhale ya ɔ. ²⁸ Abi ɔ rɔ mɛ iJesu, ɔ de yɛshi ɔli awɛ, ɔ tɛɛɛ leghe, ɔ liɛ, “Elo u rɛmhɛ ya li, iJesu Omi Eshinɛgba ɔnɔfunɛ, kɛkɛ khi nasɛ mhɛ.” ²⁹ Eri ɔ ngme ona irari khi iJesu ɔ she mhɛɛ na oni ayemhe ɔkphaghiɛ ogho o rɔte ɔli egbe lasеле. Iti-ingmi-ingme oni ayemhe o she mu ɔli, ni o khia khi ini a riɛ mu ɔli ri iwɛghɛ shi ɔli abo ali awɛ, ɔ pfanɔ eni iwɛghɛ-a, oni ayemhe ɔkphaghiɛ o tsua li je ɔdagbe ifufu. ³⁰ IJesu ɔ mhila li, “Sɛ a lu eva oyɛ?” Oni ayemhe ɔɔ li, eva oyemhe khi, “ILigiɔni,” irari khi ayemhe ɔkphaghiɛ ebubu e she lo ɔli egbe. ³¹ Eni ayemhe ɔkphaghiɛ e lema iJesu ɔ khi khu wɛwɛ je ilimhi na ningolo.

³² Igulu ebubu e la epfɛ ute le eminale. Igho eni ayemhe e lema li ɔ kɛkɛ ɔ zɛ ni wɛwɛ e ya lo eni igulu egbe. Igho ɔ zɛ ni e ya lo eni igulu egho. ³³ Eni ayemhe ɔkphaghiɛ egho e rɔte egbe oyi ɔni omose lasеле, e ya lo elemhi eni igulu egho. Eni igulu e rɔte oni epfɛ ute na ya kulo okɛ ni o khishi egho, okɛ o gbe wɛ. ³⁴ Abi eni e ri eni igulu ɛ kia e rɔ mɛ emini a mɛ, e na je ifu apfɛ ya gueyɛ ɛgbɔ emini a mɛ. ³⁵ Egbɔ e lɛ ya bino emini a mɛ. Abi e rɔ bhale deba iJesu, e bhale ya ɛ khi ɔni omose ni iyemhe ɔkphaghiɛ e

te egbe lase khi ɔ shito ufueɛɛ oyi iJesu. O ga pfomhe, ɔ ku egbe-a shito, ulishi o mu wɛ. ³⁶ Egbɔ ni e mɛ oni ingme e gueyɛ ɛgbɔ elese abi ɔni omose ɔ li kia ni ɔ rɔ ze. ³⁷ Igho eni ɛgbɔ iGerasenɛsi e gueyɛ iJesu ɔ lase ɛwɛ ekɛ le, irari khi ulishi o mu wɛ. IJesu ɔ lo oko-okɛ ɔ vu. ³⁸ Oni omose ni eni iyemhe ɔkphaghiɛ e rɔte egbe lasеле ɔɔ iJesu, “Kɛkɛ zɛ ni mhi deba ɛ vu.” Ama iJesu ɔɔ li, ɔ ke vu. ³⁹ Nyene egbe je apfɛ ni u ya guele emini Eshinɛgba ɔ riɛlɛ nɛ. Igho ɔni omose ɔ vu ya gueyɛ ɛgbɔ ni e la oni ɛoli ogho nya, emini iJesu ɔ riɛlɛ na li.

Omi iJarusi ali ɔkpotsɔ ni ɔ ri obo ti iJesu awulu
(iMat 9.18-26; iMak 5.21-43)

⁴⁰ Abi iJesu ɔ rɔ nyene egbe je ukiekiɛ okɛ ni o kpole, ɛgbɔ e tɛɛ ɔli ɔ mu awɛ itobo khi o she tɛɛ ni e te migha a khɛ ɔli. ⁴¹ Igho omose oghuo ni a lu iJarusi ni ɔ khi ogho ɔni ɔ mhɛɛ shi owa ugamhi oyi ɛgbɔ iJu, ɔ de ya wugha iJesu awɛ. Oɔ lema li ɔ kɛkɛ ɔ bhale apfɛ oyelue. ⁴² Irari khi omɔ omueshi oghuo kpe ni ɔ mɛ bia ni ɔ lɛɛ gbe ikpe igbeva ɔ ya ghua. Abi iJesu ɔ li lɛ, ɛgbɔ e le gase ɔli, e ma mu ɔli ashakpa. ⁴³ ɔkpotsɔ oghuo ɔ la ifuabo wɛ ni ɔ she ku ɔlia egbe elemhi ikpe igbeva. O she ga pfuse emini ɔ mhue-a nya na idokita, ama aa mɛ ɔni ɔ dobe dua ɔli egbe. ⁴⁴ Igho ɔ rɔte ifuabo oyi eni ɛgbɔ lase bɛna ya ri obo ti esɔ ode ni

iJesu o sọ, oḷia ni e ku oḷi egbe e pfa tee.

⁴⁵ IJesu o mhila, “Oghuo o ri obọ ti mhẹ?”

Ogbokpa o tia. IPita oḷo li, “Onomhū, ebubu eḡbọ e le gasẹ ni e ma mu e.”

⁴⁶ Ama iJesu o li, “Ogbọ o ri obọ ti mhẹ, mhi lẹṣẹ khi itoto e she rọte mhẹ egbe ya lase, lọli mhi rọ lẹṣẹ.” ⁴⁷ Oni oḡkpotso o mẹ khi lọli a doḡe ya vu ni a rọ ya mẹ luẹ, o ri ulishi fiẹ lasele, o de ya wugha odalo oyi iJesu. Ukpeloe oyi eni eḡbokpa, o gueye iJesu emini o zẹ ni lọli rọ ri obọ ti oḷi ali abi lọli ze utoghuokpe. ⁴⁸ Igho iJesu o li, “Omimhẹ ke je khi irudunga oye o she rẹ ze. Ri ofomhẹ ke je apfẹ oye.”

⁴⁹ IJesu o kie ligho ngme, oḡbọ o rọte owa oyi iJarusi ni o khi oni o mhẹṣe elemhi owa ugamhi bhale. Oḷo li, “Omie o she ghua-a. Khi ke bie nase oṣeṣe.” ⁵⁰ Abi iJesu o rọ suọ ona, o gueye iJarusi, “Khi zẹ ni ulishi o muẹ. Lẹṣẹ miesuọ tṣẹ khi o ya toto.”

⁵¹ Abi o ke rọ ramhi apfẹ oyi iJarusi, o a zẹ ni oḡbokhoghuo o nu luẹ lo agho, seṣe ni iPita ali iḶoni ali iJemhisi ali inyọ oni oḡo ali itali. ⁵² Ogbokpa e she kie kpẹ viẹ eviẹ oyi oni oḡo. IJesu oḷo wẹ, “A khi ke viẹ irari khi oni oḡo o a ghu, eri o lese.”

⁵³ Wewẹ nya ee gia iJesu, irari khi e lẹṣẹ khi oni oḡo o she ghua. ⁵⁴ Ama iJesu o mu oḷi obọ o lu oḷi leghe, “Omimhẹ, vule.” ⁵⁵ Ayemhẹ

oyọli o nyene egbe bhale deba li. O vule migha utoghuokpe. Igho iJesu oḷo wẹ, “A ri eminale na oni oḡo le.” ⁵⁶ Abọ e sha ita ali inyọli. IJesu o gueye wẹ e khi gueye oḡbokhoghuo emini a mẹ.

9

Ijesu o ghie eniye odukhokho ogbava fiẹ

(iMat 10.5-15; iMak 6.7-13)

¹ IJesu o lu eniye odukhokho ogbava eyọli kugbe, o ri itoto ali afu na wẹ ni e rọ ke khu eḡbọ iyemhẹ ni ẹa ti egbe lasele, ali ni e gbo ri eḡbọ ni e mhūe ighuamhi oḡoḡo toto. ² O ghie wẹ fiẹ e ke ya tse abọ ungmehi oyi Eghiele oyi Eshineḡba kiakia ali ni e gbo ke ri eḡbọ ze. ³ Oḷo wẹ, “A khi tsua emhikhoghuo abi a liẹ le ena, a khi tsua ukpokpo wẹkhi akpaba wẹkhi eminale wẹkhi ikpagho wẹkhi iku itsua eva ni a sọ. ⁴ Owa ni a da lo ne, a la agho ramhi ni a rọ ya te oni eḷi vu. ⁵ Ini eḡbọ ẹa da mie e ne, a kpishi itutu ni e la e awe-a shi oni ekẹ ini a rọte oni eḷi e vu, ni o khi oṣeṣe ni a ya pfi mu wẹ.”*

⁶ Igho eni eniye odukhokho e vu, rọte eḷi je eḷi. E ri usomhi onete oyi Eshineḡba tse abọ kiakia. E ri eḡbọ o toto ashakpa.

Oghie Erọdu oḷo khokho oni iJesu o khi

(iMat 14.1-12; iMak 6.14-29)

⁷ Igho Erọdu ni o khi oghie shi ekẹ iGalili o suọ ikanya

* 9:5 Li zẹ iLuk 10.4-11; Ika 13.51

onyaloa ni iJesu oṣo gbe. Abo e sha li itobo khi eḡbo eghuo e liẹ khi iḶoni Oni oṣo batazi eḡbo lo ni o roṣe eghuli guale. ⁸ Eghuo e khi Elaja o khi ni o bhale, eghuo elese e liẹ khi oghuo omekeḡuele enediṣo o khi ni o nyeneḡ egbe bhale agbo.† ⁹ Ama, Eroḡdu oṣo, “Mhemhe mhi khi iḶoni ukhomhi o. Oghuo onana o khi ni mhia suo eko?” Oṣo dua abi o li ya me ṣli.

Ijesu o ri eminale na eḡbo agbeḷe ishe (5,000) le
(iMat 14.13-21; iMak 6.30-44; iḶon 6.1-14)

¹⁰ Abi eni ighiusomhi na keḡe e roṣe jele, e gueye iJesu abi e li kia. Igho o rue we vu je epfe eoli na lu iBētisaida, ¹¹ Ama eni ebubu eḡbo e suo obini o je, e deba li. O mie we, o gue ungmehi Eghiele oyi Eshineḡba ye we, o ri eni e mhue ighuamhi toto.

¹² O te agho li denḡe abi ogbomhi o ke roṣe mu eke, eniye odukhokho ogbava e bhale deba li, ee ṣli. “Gueye eni eḡbo e vu je eoli ni e ti mama ana ni e ya nono ashini e ya ku shi ali eminale ni e ya le, irari khi ifui oḡagbe ifufu awa la.”

¹³ O so we o, oṣo we, “A ri eminale na we le.”

E ṣli, “Ibulḡdi eva ali ifeḷe aava e leṣe la ana, se ni awa vu ya de eminale ghi we.”

¹⁴ Irari khi emose agbeḷe asha ishe e la agho.

Ama oṣo eni eniye odukhokho, “A re we shito

ikui-iku eḡbo eḡbhueva ali igbigbe.” ¹⁵ Eni eniye odukhokho e li ghṣ, oḡboḡpa o shito. ¹⁶ Ijesu o rue eni ibulḡdi ishe ali ifeḷe aava egho, o bino idane, o kphemhi shi eni eminale, o kholo we a. O rue we na eniye odukhokho eyoli ni e kemhi we na eni eḡbo. ¹⁷ Igho wewe nya e le, e khue. Eni eniye odukhokho e wolṣo eni e le kpole shi ighughu igbeva.

IPita o guele oni iJesu o khi
(iMat 16.13-19; iMak 8.27-29)

¹⁸ Eḷeḡhuo khi iJesu o la ashini o da-ya e so iromhi, eniye odukhokho eyoli e nu ṣli la agho, o mhila we, “Oghuo eḡbo e fe e liẹ khi mhi khi?”

¹⁹ E oli, “Eḡbo eghuo e khi iḶoni Oni oṣo batazi eḡbo u khi, elese e liẹ Elaja, elese ghṣ e khi omekeḡuele onodiṣo u khi ni u nyeneḡ egbe bhale agbo.”‡

²⁰ O roṣe mhila we “Oghuo ee e khi mhi khi?”

IPita oṣo li, “Yeḡe u khi Omiepfuese onayi Eshineḡba.”§

Ijesu o gue ingme osoli, ali eghuli, ali iguale oyoli le
(iMat 16.20-28; iMak 8.30--9.1)

²¹ Ijesu o tse agua ye we e khi gueye oḡboḡkhoghuo.

²² Igho, Oṣo we, “Omi Oḡbo o mema ya me osue emhi ebubu. Eni eḡbhali ali ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali esese Ishi eyi iMosisi, e kie ṣli. E mema ya gbe ṣli-a, ama eḷenuzi-ese, o ya guale.”

† 9:8 Li ze iMat 16.14; iMak 8.28; iLuk 9.19 ‡ 9:19 Li ze iMat 14.1-2; iMak 6.14-15;

iLuk 9.7-8 § 9:20 Li ze iḶon 6.68-69

²³ Igho o gueye we nya, “Ini ogbokhoghuo o nono ni loli khi omoo odukhokho oyemhe, o mema ya kie egboli, o rue apfida oyoli ogbele kpa, oo deba mhe.* ²⁴ Itobo khi oni o da nono ni loli tsumhi agbo oyoli ne, o ya wase oli-a, ama oni o da wase agbo oyi oli-a ne shi itobo oyemhe, o ya tsumhi oli.† ²⁵ Ighe eleli ni ogbo o ya me ini o mhue agbo ona nya ni o ro wase ayemhe oyoli-a? ²⁶ Ini ogbo o da na omama mhe ali ungmehi oyemhe ne, Mhemhe Omi Ogbomhi li ya na omama oyi oni ogbo, ini mhi bhale elemhi ufumhi oyemhe, ali ufumhi oyi Ita ali oyi igeni ni e pfuase ²⁷ Mhi gue oli e ye e abi o li, khi, egbo eghuo e la ana ni ea ya ghu ne, neni e ro ya me oni Eghiele oyi Eshinegba.”

Ijesu o mu imamachi
(iMat 17.1-8; iMak 9.2-8)

²⁸ Abi ogbele nuzi eleli o ro gba abi ijesu o te ngme eni ingme, o rue iPita ali iJoni ali iJemhisi nga ute ya lema. ²⁹ Abi o li so iromhi egho, alo eyoli e mu nyene, itsua ni o so e ge nyanyanya abi akpa. ³⁰ Igho Emose aava, iMosisi ali Elaja, ³¹ e li lasela e ge nyanyanya, e nu ijesu u ngme, e gheta eghuli ni ijesu o ya ghu obini iJerusalemu. ³² Olese o mema re iPita ali apfoli. Abi e ro gualo ni olese o ro kala we alo-a, e me ufumhi oyi ijesu ali emose

aava ni e nu oli migha. ³³ Abi eni emose aava e li vu, iPita oo iJesu, “Oga, oo ga gue ti khi anye la akana. Ze ni anye tonoo okhoolo ese, oghuo oye, oghuo oyi iMosisi, onokpole oyi Elaja.” Eri o li ngme tse, oa lese emini o ngme.

³⁴ O kie ligho ngme, otughunu o bhale ya khukhu we-a. Ulishi o mu we abi e ro lo elemhi oni otughunu. ³⁵ Igho uruli o rote oni otughunu ngme, oo, “Ominhe na ni mhi ze, a ri eso shi emini o ngme.”‡§ ³⁶ Abi oni uruli o ro ngme se, e me khi ijesu lueghuo o ke migha. Eni eniye odukhokho e ri ingme ona shi udu, ea gueye ogbokhoghuo emini e me eghengegho.

Ijesu o ri ozeo ni ughuamhi
o mu ze

(iMat 17.14-18; iMak 9.14-27)

³⁷ Ogbeakolo abi e rote ukhomhi ute tiemhile, ebubu egbo e bhale deba li. ³⁸ Igho omose oghuo o rote elemhi eni ebubu egbo tseshe leghe, o li “Oseshe, kpekpe bino ominhe, loli o khi omoo oghuo kpe ni mhi me bia. ³⁹ Ayemhe obe o tsua mu oli, eri oo mu oli pfi eke, oo kpi awe-a, o roli e chi ofulu unu. Oa ga nono ni loli rue oli oboo-a kpa. Eri oo nono ni loli pfuse oli ayemhe-a. ⁴⁰ Mhi she lema eniye odukhokho eye e khu oli oni ayemhe egbe-a, ea dobe.”

* 9:23 Li ze iMat 10.38; iLuk 14.27 † 9:24 Li ze iMat 10.39; iLuk 17.33; iJon 12.25

‡ 9:35 Li ze Aza 42.1; iMat 3.17; 12.18; iMak 1.11; iLuk 3.22 § 9:35 Li ze 2 iPit 1.17-18

41 IJesu ọọ wẹ, “Eẹ ẹgbọ ni aa mhue irudunga wẹkhi ilẹsẹ. Eẹ ingme mhi dobe ya ri egbe mie umhalẹsẹ oye ẹ ramhi? Eẹ ingme mhi ke nu ẹ ya la akana?” Ọọ ọni ọmọsẹ, “Rue omiẹ bhale ana ghi mhe.”

42 Abi ọni ọmọ ọ li bhale, oni ayemhe ọkphaghiẹ o mu ọli pfi eke jighise, ọọ chi ofulu unu. Igho iJesu ọ dese oni ayemhe ọkphaghiẹ, ọ ri ọni ọmọ ze. Ọ rue ọli na itali. 43 Abọ e sha eni ẹgbọ nya shi ekpabọ oyi Eshinẹgba ni e fune.

Ijesu ọ gbo gue ingme eghuli oyọli le shi eke
(iMat 17.22-23; iMak 9.30-32)

Abọ e kie lighọ sha eni ẹgbọ shi emini iJesu ọ riẹ, iJesu ọọ eniye odukhokho eyọli, 44 “A ri esọ shi eke shi ingme ni mhi ya gueye ẹ ena. A ya ri Omi Ọgbọ na ẹgbọ de.” 45 Eritse khi eni eniye odukhokho ẹa lesẹ abi oni ungmehi o ngme. Irari khi eri a rọli sheli wẹ ini e khi lesẹ emini a rọli ngme. Ama ulishi oo mu wẹ shi abi e liẹ mhila li.

Oghuo ọ fune

(iMat 18.1-5; iMak 9.33-37)

46 Ekhaọ o bhale iteva oyi eniye odukhokho eyọli shi ọni ọ ya fune elemhi wẹ.*

47 IJesu ọ lesẹ emini ee sa udu oyewẹ, ọ rue ukuku ọmọ lasese migha wẹ iteva. 48 Ọọ wẹ, “Ọnini ọ da ri eva oyemhe mie ọmọ ọna ne, mhemhe ọ mie. Ọnini ọ da mie mhe ne,

ọni ọ ghie mhe ọ mie. Irari khi ọnini ọ da ri egbọli tiemhie-ekẹ ne elemhi ẹ, lọli ọ khi ọni ọ fune nya.”†

Ọni ọa da khi ọbe awa ne oyi awa ọ khi
(iMak 9.38-40)

49 IJoni ọọ, “Ọga, anye me ọmọsẹ ni ọ ri eva oye ẹ khu ayemhe ọkphaghiẹ lase, anye nono ni anye gueye ọli ọ khi ke lighọ irari khi ọa ya debe abi anye liẹ debe.” 50 IJesu ọọ wẹ, “A khi ke lighọ, irari khi ọgbọ ni ọa da khi ọbe awa ne, ọnayi awa ọ khi.”

Egbọ iSameria ẹa lama mie iJesu

51 Abi ẹghẹghẹ o rọ ramhi ni a rọ ya rue iJesu je iloghie, ọ mholi ọli shi udu khi lọli ya je iJerusalemu. 52 Ọ ghie ighiusomhi ralo, ni e lo elemhi ẹoli nikeke na elemhi iSameria ni e ya mu egbe emhikpa shi eke khe ọli. 53 Ama eni ẹgbọ iSameria ẹa lama mie ọli irari khi e lesẹ khi iJerusalemu ọọ je. 54 Abi eniye odukhokho eyọli ikhi iJemhisi ali iJoni e rọ me ghọ, ẹ ọli, “Ọnọmhue, waa ke zẹ ni anye lu erali rọte idane tiemhie rọ tose wẹ a nya?”‡

55 IJesu ọ nyene alo ukhokho, ọ dese wẹ, ọọ wẹ, aa lesẹ ayemhe ni a mhue. Ọa khi eri omi ọgbọ ọ bhale ya yese ẹgbọ agbọ-a, ama eri ọ bhale ya tsumhi wẹ. 56 Igho iJesu ali eniye odukhokho eyọli e vu je ẹoli olese.

* 9:46 Li zẹ iLuk 22.24 † 9:48 Li zẹ iMat 10.40; iLuk 10.16; iJon 13.20 ‡ 9:54 Li zẹ 2 Ighie 1.9-16

Emini ideba-ijesu-kia o ya mie ogbò o rue
(iMat 8.19-22)

⁵⁷ Abi e li lẹẹ eghò, ọmọse ọghuo ọọ ijesu, “Ọga mhi ya ke debe je obiobini wa je kpa.”

⁵⁸ Ijesu ọọ li, “Inyako e mhue ese, ipfeli e mhue eko, ama Omi Ogbò ọa mhue ashini ọ dọ ukhomhi ẹ gbe.”

⁵⁹ Ijesu ọ gueye ọmọse ọlese, “Deba mhe.” Ọni ogbò ọọ li, “Ọga, kpe ze ni mhi ya ri itamhe to.”

⁶⁰ Ijesu ọọ li, “Zobe ni eni e ghu-a e ri eni e ghu-a to. Yeye fiẹ ke ya gue ungmehi Eghiele oyi Eshinegba le.”

⁶¹ Ọlese ọọ li, “Ọga mhi ya debe, kpe ze ni mhi ya tse apfemhe, okhila.”§

⁶² Ijesu ọọ li, “Ogbò ni ọ da ri obọ nga egba ni ọọ she ẹ gua ese, ni ọ da bino ukhokho ne, ọa te ni ọ lo Eghiele oyi Eshinegba.”

10

Ijesu ọ ghie egbo egbhuese etuogbava fie

¹ Ona o dọse se, Ọnọmhue ọ ze egbo egbhuese etuogbava, ọ mu we ava-ava, ọ e ralo na lue ni e kia je ikpe ni ọọ nono ni loli kia ramhi. ² Ọọ we, “Ikhiese oniemi o la ọ, eri-tse eni ẹ khiese we ẹa bu. Itobọ igho, a sọ lema ita oni ọ mhue okhiese, ni ọ ghie eni ẹ khiese bhale ishemhi oyoli.* ³ A ke le! Eri mhia ghie ẹ abine

isumha ne la ifuabo idumhi.†
⁴ A khi tsua ekuẹ ukpagho we khi akpulu we khi ekuẹ, a khi tse egbo ode.

⁵ “Ini a lo owa okhoghuo, a kpe to de lie ‘Opfomhe o ka la oni owa ona.’ ⁶ Ini ogbò opfomhe ọ la agho, opfomhe oye ẹ o deba li, ini aa me, opfomhe oye ẹ o nyene egbe deba ẹ. ⁷ Apfe okhoghuo ni a da lo ne, a la agho le, a la agho da emiemi e da ro ya na ẹ. Irari khi o ti ni ogbakanya ọ mie ifata. A khi ke kia te owa da je owa.‡

⁸ “Ini a da lo ẹoli le ni e ro da mie ẹ ne, a le emini e roshi eke na ẹ. ⁹ A ri eni ẹe ghua ni e la agho ze, a gueye we, ‘Eghiele oyi Eshinegba o she ti mama ẹ.’ ¹⁰ Ẹoli ni a bhale kpa ni ẹa da mie ẹ, a je ifu apfe ya lie, ¹¹ ‘Itutu oyi eke oye ni e la anye awe, anye she kpishi we shi eke na ẹ, ni e ya pfi otsele mu ẹ. Ama ẹe oye ẹ, a lese khi Eghiele oyi Eshinegba o she ti mama ẹ.’§*

¹² Mhi gueye ẹ khi ogbele iso-ezo khi o ya somhi iSodomu egbe dọse oni ẹoli ogho.†

Ẹoli ni ẹa miesuo
(iMat 11.20-24)

¹³ “O ma kholo ẹ egbe, ikhi ẹe egbo iKorazi! O ma kholo ẹ egbe, ẹe egbo iBetisaida! Irari khi ini ikanya onyaloa ni a la elemhi ẹ gbe khi a la eke iTai ali iSidoni li gbe we lo, e kha mu nyene agboagbo. E sọ ide

§ 9:61 Li ze 1 Ighie 19.20 * 10:2 Li ze iMat 9.37-38 † 10:3 Li ze iMat 10.16

‡ 10:7 Li ze 1 iKori 9.14; 1 iTimo 5.18 § 10:11 Li ze Ika 13.51 * 10:11 Li ze iMat 10.7-14; iMak 6.8-11; iLuk 9.3-5 † 10:12 Li ze Igbae 19.24-28; iMat 11.24; 10.15 ‡ 10:13 Li ze Aza 23.1-18; Ezik 26.1-28.26; ijofe 3.4-8; Emọ 1.9-10; iZaka 9.2-4

evie, e shito ukhomhi emue.†
 14 Eri-tse khi Eshinegba o ya mhue isomhelemhi na egbo iTire ali egbo iSodumu dose e ogbele iguezo. 15 Ee egbo iKapanomu, eri a dabi khi a ya ti e nga idane? Iiye! Eri a ya ti e tiemhi ilimhi iriere. §

16 “Oo we, oni o da ri esò shi e o ne, mhemhe o ri esò shi o. Oni o da kie e, mhemhe o kie. Oni o da kie mhe ne, oni o ghie mhe o kie.”*

Ijele oyi egbo egbhuese etuogbava

17 Igho eni egbo egbhuese etuogbava egho e ri oghelẹ jele. Ee oli, “Onomhue, eri egbegbi iyemhe okphaghiẹ e ri irari eva oye nyese ukhomhi na anye.”

18 Ijesu oo we, “Mhi me khi okphaghiẹ o rote idane de pfile abi erali akphala. 19 A ghe khe! Mhi she ri afu na e, ni a ro lighi enye ali ikpi dose, ali ni a gbo mu itoto ali ekpabo alo ebili nyaa o le. Emhikhoghuo ea ya li e.†
 20 A khi ghele khi okphaghiẹ o ri irari eva oyemhe nyese ukhomhi na e, ama a ke ghele khi a keke eva oye e shi iloghie.”

Ijesu o ghele

(iMat 11.25-27; 13.16-17)

21 Eghẹghẹ agho, oghelẹ o te elemhi Ayemhe-no-pfuase vo ijesu egbe, oo li, “Mhi tse uwegbe, Ita ni o mhue eke ali ukhuli. Irari khi u she ri emhi

ena sheli egbo ni e fia alo-a ali eni e mema wena ebe. Ama u rewe khasẹ ikuku eniye. Igho lo Ita, irari khi abi o li ghole e shi ghọ.

22 “Itamhe o she ri emhikpa shi mhe obo. Aa me ogbo ni o lese oni omọ o khi, se ni Ita. Aa me ogbo ni o lese oni Ita o khi, se ni omọ. Eni e ghole oni omọ o ri Ita a khasẹ.”‡

23 Igho o nyene alo ghue eniye odukhokho eyoli, o bena nu we ngme, oo we, “Ikhivose o khi na ikpalo ni e me emini ee a me. 24 Mhi gueye e khi emekeguele ali ighie ebubu e nono ni wewe e me emini ee a me ali ni e suo emini a suo ena, ama ea dobe.”

Ekpita oyi ongi iSamarita onete

25 Igho osese Ishi eyi iMosisi oghuo o vule ya mu ijesu fe bino. O mhila li, “Elo mhi fe ya li ni mhi ro ya mhue agbo na agboagbo?” 26 Ijesu o li, “Elo a keke shi ebe Ishi eyi iMosisi? Se u lie ze emini a keke shi o?”

27 O ijesu, “Rote ekelemhi udu oye nya ali ayemhe oye nya ali ekpabo eye nya ali isamhi eye nya nono ingme oyi Eshinegba. U gbo nono ingme oyi onuzava oyi e abi u nono ingme egbe e.”§

28 Ijesu oo li, “U ga gue gbaghie-a. Lina ke ngeli khi u ya mhue agbo ona agboagbo.”*†

§ 10:15 Li ze Aza 14.13-15 * 10:16 Li ze iMat 10.40; iMak 9.37; iLuk 9.48; iJon 13.20 † 10:19 Li ze Iwolo 91.13 ‡ 10:22 Li ze iJon 3.35; 10.15 § 10:27 Li ze iLev 19.18; iDet 6.5 * 10:28 Li ze iLev 18.5 † 10:28 Li ze iMat 22.35-40; iMak 12.28-34

29 Eri ɔni ɔsɛsɛ Ishi eyi iMosisi ɔna ɔ nono ni lɔli rɔkhasɛ khi lɔli lɛsɛ enana nya. Ɔ mhila iJesu, “Oghuo ɔ fɛ khi ɔnuzava ɔyɛmhɛ?”

30 IJesu ɔ lina sɔ ɔli ɔ, “Ɔmɔsɛ ɔghuo ɔ ke rɔtɛ ɛoli iJerusalemu tiemhi ɛoli iJeriko. Igho ɔ de ya pfilo ighiatɔ abo. E gbe ɔli banɔa, e kɛsɛ ukuku ayɛmhɛ shi ɔli ɔ, e mie ɔli emini ɔ mhue nya. 31 A bhale ya ɛ khi ɔkpodalougamhi ɔyi Eshinɛgba ɔ rɔtɛ oni oɔɛ ɛ dɔsɛ. Abi ɔ rɔ mɛ ɔni ɔmɔsɛ ni ighiatɔ e gbe egho, ɔ da je ukiɛkiɛ oɔɛ ni o kpɔle ya dɔsɛ vu. 32 Igho ɔni ɔ la Owa ɔyi Eshinɛgba gbe akanya ɔghuo, eni a lu iLivaiti, ɔ ramhi agho, ɔ mɛ ɔli, ɔ li rɔtɛ ukiɛkiɛ oɔɛ ni ɔ kpɔle ya dɔsɛ. 33 Ɔmɔsɛ ɔngi iSameria ɔghuo ni ɔ lɛ asha, ɔ ramhi ashini ɔni ɔmɔsɛ ɔ la. Ɔ mɛ ɔli, elemhi ɔli e lala li. 34 Ɔ lɛ deba li, ɔ ku oili ali onyɔ shi ɔli ikpe ni ɔ kualɛ utse. Ɔ ri ide gɛno li ɛwɛ. Ɔ tsua li nga akphɛrɛ ɔyɔli, ɔ tsua li bhale owa ni a ku ɛ shi, ɔɔ gueyɛ wɛ e ri ɛloe khu ɔli.† 35 Ogbeakɔlo ɔ ri ifata ogbele eva na ɔni ɔ mhue oni ashini a ku ɛ shi. Ɔ ɔli, ‘Kpɛkpɛ ri ɛloe khu ɔmɔsɛ ɔna. Ingmɛ ni o ke ya gbe nya, ini mhia jele mhi ya fali ɛ wɛ.’

36 “Oghuo ɔ elemhi ɛgbɔ aasɛ ena u sa khi ɔ khi ɔnuzava ɔyi ɔni ɔmɔsɛ ɔna ni ighiatɔ e gbe?” 37 Ɔni ɔsɛsɛ ushi ɔɔ li, “Ɔni ɔ mhue ilelemhi na li.”

Igho iJesu ɔɔ li, “Li ligho ke ngeli.”

IJesu ɔ je apfɛ ɔyi iMata ali iMeli

38 Abi iJesu ali eniyɛ odukhokho eyɔli e li lɛ, e bhale ɛoli ɔyi ɔkpotso ni a lu iMata. Ɔni iMata ɔ mie ɔli shi owa. 39 Ɔni iMata ɔ mhue inyoghuo ɔkpotso ni a lu iMeli ni ɔ shito kpɛsɛ iJesu ri esɔ shi emini ɔ sɛsɛ. § 40 Abi a li ya mu iJesu epfɛsɛ, o zu iMata alo, ɔa mɛ asha ri esɔ shi emini iJesu ɔ sɛsɛ. Igho ɔ bhale deba iJesu, ɔɔ li, “Wa mɛ khi inyoghuumhɛ ɔ zobe ikanya nya na mhɛmhɛ-ghuo a gbe? Wɛ ɔ bhale ya kpaghie mɛ obɔ.” 41 Ɔnomhue ɔɔ li, “iMata, iMata, u ma kphakpha egbe ke nasɛ egbe ɛ shi itobo emhi ebubu. 42 Ama emhi oghuo o mema mu egbe. iMeli ɔ she zɛ oni o tine ni o laɔ, ɔgbɔ ɔa ya mie ɔli lue.”

11

IJesu ɔ sɛsɛ abi a lie sɔ iromhi

(iMat 6.9-13; 7.7-11)

1 Ogbeleghuo, iJesu ɔ la asheghuo o sɔ iromhi, Abi ɔ rɔ sɔ se, ɔmɔ odukhokho ɔyɔli ɔghuo, ɔɔ li, “Ɔnomhue, sɛsɛ anye abi a lie sɔ iromhi abi iƆni ɔ li sɛsɛ eniyɛ odukhokho eyɔli.”

2 IJesu ɔɔ wɛ, “U kha sɔ iromhi, ke lie:

“Ita anye ni ɔ la iloghie,
anyɛ ri ufumhi
na eva oye no pfuasɛ,
Zɛ ni eghiele oye o bhale.
Zɛ ni a riɛle

† 10:34 Li zɛ 2 Okhɛ 28.15 § 10:39 Li zɛ iƆn 11.1

oghuemhe oyẹ eke agbo
abi o li shi obini iloghie.

³ Ri eminale ona ogbe-namo
na anye le.

⁴ Gbe olamhe kua na anye,
abi anye li ẹ gbe kua na
egbo ni e lamhe shi anye
o.

Khi ze ni anye de pfilo imufe,
ama tsumhi anye
obọ oyi okphaghie.’ ”

⁵ IJesu oọ we, “Ini o khia khi
ongẹ ẹ o mhue omole ni o ro
le deba omole oli itsotso og-
bie, ni o re oli, ‘Omue kpekpe
ngmomhi irui ibuledi ese na
mhe, ⁶ Irari khi omole mhe ni
o la asha o bhale ya kushi na
mhe, ama mhia mhue emini
mhi ya ro fele oli epfese.’

⁷ “Ini oni omole o, o rote
elemhi owa lie oli, ‘Khi ke
nase mhe ghue irari khi mhi
she pfi okpe ode, mhemhe ali
imimhe anye she yeshi, mhia
ke ya dobe vule ya rue emhi
okhoghuo ne.’ ⁸ Mhi gueye ẹ
khi ini omole oli o tseku ri
itobo khi wewe e khi omole
vule ya rue emini oọ mhila li
na li, ama itobo khi o mema
kie le ẹ mhila li tse, o mema ya
vule ya rue emimini o nono
na li.

⁹ “Mhi gue ẹ ye ẹ: Mhila
khi a ya ro ne, nono khi u ya
me, kpheli obọ ode khi a ya
khueghie-a ne. ¹⁰ Irari khi oni
o mhila loli a ro o na, oni o
nono loli oọ me, oni o kpheli
obọ ode loli a khueghie-a a
na.

¹¹ “Ee ni a khi ita, oghuo
elemhi ẹ omioli o ya mhila
li afele ni o ya rue enye na

li, ocho ni o kha ro ri afele
na li? ¹² O ke khia khi ini o
mhila li ekeli, ni u ya rue okpi
na li? ¹³ Ini ee ni a khi egbo
ebe a lese abi a lie ri egbegbi
emhi somhi imie opfa, se Ita
e ni o la iloghie o a ke li ya
ri Ayemhe-no-pfuase na eni e
mhila li?”

Ijesu ali Okphaghie

(iMat 12.22-30; iMak 3.20-
27)

¹⁴ Ele oghuo khi iJesu o khu
ayemhe okphaghie ungmenu
fie, o khu oni ayemhe fie lase,
oni ungmenu oọ ngme. Oni
ingme o ri abọ sha egbo ni e
la agho. ¹⁵ Ama egbo eghuo ẹ,
“Ekpabọ ebe oyi iBezebọ ni o
khi oghie oyi iyemhe ebe, o ro
a khu iyemhe ebe fie lase.”*

¹⁶ Eghuo o, e mu oli fe bino,
e oli o riele onyaloa ni o ri
wewe ya mie shi oli o khi
Eshinegba o mie shi oli o.†

¹⁷ Ama iJesu o she lese
usamhi oyewe, o, “Eghiele
ni o da kemhi egboli o ya
de, omhue-apfe ni o da kemhi
egboli o ya de. ¹⁸ Ini Okphaghie
o kemhi egboli, se eghiele
oyoli o li ya migha? Eri
mhi a ngme ona itobo khi ẹ
khi ekpabọ oyi iBezebọ mhi
ro o khu iyemhe okphaghie
kua. ¹⁹ Mena ini mhi ri
ekpabọ eyi iBezebọ o khu
iyemhe okphaghie kua, ek-
pabọ onoghuo eniye eyi ee
e ro a khu we kua? Eniye
eyi ee e ya gue ẹ ezọ itobo
ungmemhi ni a ngme ena.
²⁰ Ama ini o khia khi ekpabọ
oyi Eshinegba mhi ro ẹ khu

* 11:15 Li ze iMat 9.34; 10.25 † 11:16 Li ze iMat 12.38; 16.1; iMak 8.11

iyemhẹ ọkphaghie kua, ogho o rokhasẹ khi Eghiele oyi Eshinẹgba o she bhale ẹ iteva.

21 “Omose ni o mhue ekpabo o kha ri itsua okholi gbanọ egbe egbegbo ni o roo khe owa oyoli ekhe, itsua eyoli e ya mhue akhukhu.

22 Ama omose ni o toto dose oli o kha tsua okholi mu oli ni o ro ne oli abo, eri oo miono oli itsua okhue nya ni o regbenga. O tsua oli epfue ni o mhue shi oni owa vu ya kemhi.

23 “Oni oa da ku ma mhe o ne, obe mhe o khi. Ogbọ ni oa da mu ma mhe o ti egbo gbili ne, eri oo vese egbo kua.‡

*Abi ayemhe o lie kia
(iMat 12.43-45)*

24 “Ini ayemhe ọkphaghie o rote ogbo egbe ya fie, eri o kpe a kia je ifu odagbe ifufu ni amẹ ẹa la ya nono ashini o kpe je ya yemhe-a, ama ini oa mẹ asha, o egbelue, ‘Mhi gbo lo a je owa ni mhi kpe te vu.’

25 Ini o bhale o ni o ro bhale ya ẹ khi, a ga fuomhi oni owa muene, emhikpa o ga guẹ la ayoli kuete. 26 Igho, o vu ya wolọ iyemhe oshilua elese ni e kholo dose loli, e bhale ya la oni omose egbe, ikpukhokho oyi oni omose o ke kholo dose abi o kpe li.”

27 Abi iJesu o li ngme oni ungmehi ona, okpotso oghuo o rote oni elemhi ebubu egbo tsesẹ leghe oo, “Oni a khi

vose na okpotso ni o bia ẹ, ni o kuẹle, o khi.”

28 IJesu oo li, “Egbo ni e suo ungmehi oyi Eshinẹgba ni e ro oli gbe akanya, wewe e mema mhue ikhivose ne.”

*Olele oyi iJona
(iMat 12.38-42)*

29 Abi eni egbo e ke li bua shi o, iJesu oo, “Egbo ebe, egbo agbhotu onana e khi. E mhila olele onyaloa, ama aa ya me onyaloa okhoghuo, se ni olele oyi iJona omekeguele.‡

30 Abi iJona o khi olele na egbo iNineve, igho Omi ogbo o gbo li ya khi olele na egbo ena agbhotu ona.* 31 Oghie-okpotso oyi eke iSheba o ya shito ukpekhomhi ezọ ya gue agbhotu ona ezọ, o pfa ezọ mu we, irari khi o ke rote eke odonue bhale ya ri esọ suo ungmehi egbhali oyi oghie iSolomoni, ama ogbo ni o fu dose iSolomoni o la akana.†

32 Egbo iNineve e ya mu ezọ vule shi agbhotu ona o, e pfa ezọ mu we irari khi e mu pfi abi iJona o ro ya ri ungmehi oyi Eshinẹgba tse abo ye we, memena ogbo ni o fu dose iJona o la akana.‡

*Egbegbi akpa
(iMat 5.15; 6.22,23)*

33 “Aa me ogbo ni o ya ri akpa ru ni o ya ri oli sheli, eri o ri ochogho ya rue oli nga ashini o yagha, ni a bhale ya ẹ khi egbo ni ee lole ẹ me eke.‡ 34 Ikpamhalo eye

‡ 11:23 Li ze iMak 9.40 § 11:29 Li ze iMat 16.4; iMak 8.12 * 11:30 Li ze iJona 3.4 † 11:31 Li ze 1 Ighie 10.1-10; 2 Okhe 9.1-12 ‡ 11:32 Li ze iJona 3.5

§ 11:33 Li ze iMat 5.15; iMak 4.21; iLuk 8.16

e khi ákpá oyi idiegbe oye. Ini ikpamhalo eye e e me eke egbegbo, idiegbe oye nya o khili ákpá. Ama ini u tase alo-a, idiegbe oye nya o khili alo ebili. ³⁵ Itobo ona khi ze ni ákpá oye o khi alo ebili. ³⁶ Ini idiegbe oye e khili ákpá ni obili o a ro la ashikhoghuo o, eri o ya ke ge nyanyanya abine khi ákpá o nga ogbo egbe.”

Epfua esesa

(iMat 23.1-36; iMak 12.38-40)

³⁷ Abi iJesu o ro ngme se, iFarisi oghuo o lu o li o bhale ya nu lu e le eminale. O lo deba li ya shit o shi oni eminale. ³⁸ Ama abo e sha oni iFarisi abi o ro me khi iJesu o a kpe abo a neni o le emhi. ³⁹ Igho Onomhu e o o li, “Wa me mena khi e e ogbo iFarisi khi eri a kpe ukhokho uko ali itasa eye-a, ama elemhi oye e o vo emhi ituegbe ali okholo. ⁴⁰ E e ogbo eyegehe! Oa khi Eshinegba ni o rie e ukhokho o o gbolo e rie e elemhi o? ⁴¹ Ama a rue emini e la elemhi uko ali utasa na ogbo ni e a mhue, egehe agho emhikpa e ya pfuase na e.

⁴² “O ma a kholo e e ogbo iFarisi egbe gba, itobo khi a gue ze aze-oghuo-igbe ebe akhokho, ali ebe alagho ali ebe elese ni a rote ogba e khi e se, emini e a lolo mu e loe. Ama igue-so-ezo ali inono on-ayi Eshinegba, a ri obo gbe we shi. Ena e khi emini a kha

mema ke rie e, ma eni a rie e egho.*

⁴³ “O ma a kholo e e ogbo iFarisi egbe gba, irari khi ukpekhomhi ni o yagha a nono elemhi owa ugamhi ali otse e kpe elemhi oki.

⁴⁴ “O ma a kholo e egbe irari khi eri a li abi uji oyi ogbo ni ogbo o a shi o le e shi ni ogbo e lighi e dose, ni e a lese.”

⁴⁵ Ose se ushi oghuo o soli o, oo, “Ose se, ini u wa ngme enana, eri u li ri anye ma o me bie.”

⁴⁶ IJesu o soli o, oo, “O ma a kholo e e ni a se se Ishi eyi iMosisi egbe, irari khi eri a so itsua ni ogbo e a do be ya tsua na we tsua, ama e e a lama ya tsua ugegemo.

⁴⁷ “O ma a kholo e egbe irari khi e e a man o iji na emekeguele ni itita e e gbolo-a. ⁴⁸ Eri a pfi otse e shi o, a gbo mu ma emini itita e e rie e irari khi we we e gbolo emekeguele eyi Eshinegba a, e e a man o iji na we.

⁴⁹ Itobo ona, rote ile singme oyi Eshinegba, o ro lie, ‘Mhi ya ghie emekeguele ali ighiu-somhi na ke e ghi we, e ya gbolo eghuo o-a, e mu okholi vule shi elese o.’ ⁵⁰ Itobo igho Eshinegba o ya mu ota so ogbo ena agbhotu ona, shi o lia eyi emekeguele nya, rote egehe ni agbo ona o te gba eke le. ⁵¹ Rote o lia eyi Ebeli ya ramhi o lia eyi iZakaraya ni a gbe-a shi iteva Owa oyi Eshinegba ali atete. Igho lo! Mhi gueye e khi a ya na e osue to o.†

* 11:42 Li ze iLev 27.30 † 11:51 Li ze Igbae 4.8; 2 Okhe 24.20-21

⁵² “O ma kholo eḡ ni a leṣe Ishi eyi iMosisi pfo egbe, irari khi a she rue okpe ni a ro e khueghie ode ilisingme sheli. Eḡ na, aa lama lo, eḡbo ni e nono ni wewe e lo, aa ze ni e me asha dose lo.”

⁵³ Abi iJesu o ro rote agho vu, eḡbo iFarisi ali esese Ishi eyi iMosisi e mu okholi vule shi oḡi o eḡbegbo. E ri omhila ododa a khi oḡi ode. ⁵⁴ Ini e ba me asha mu ungmehi mholi oḡi obo.

12

Ijesu o tse agua shi iri-ugamhi-kualo

(iMat 10.26-27)

¹ Eḡheḡhe ana ebubu eḡbo agbele agbele e legba, ni o ramhi ni e ro lighi eḡbewe, iJesu o nu eniye odukhokho eyoli ngme, oo we. “A mu egbe e shi iri-ugamhi ku alo oyi eḡbo iFarisi ni o li abi ifuma ni a ro ma ibuledi e nye.”* ² Irari khi aa me emini a ro sheli ni o ya yalasele, wekhi eri a me emini a khukhu ni o ya khueghie-a. ³ Ungmemhi ni u ngme eliyose a ya suo oḡi ele oḡuota. Emini u nyese oḡbo esogweye elemhi owa aza, a ya suo oḡi eko ukhomhi owa.†

Oni a ya na ulishi

(iMat 10.28-31)

⁴ Emole mhe, abi o la mhi li gue oḡi e ye e, a khi na ulishi eḡbo ni o khia khi idiegbe e lese doḡe ya gbe-a, ini e gbe idiegbe-a, ea ke mhue emhi

olese ni e ke doḡe ya li. ⁵ Ama mhi ya gueye e oni a ya na ulishi. A na ulishi Eshineḡba ni o mhue itoto ni o kha gbe oḡbo a se, o gbo pfi oḡi lo ilimhi iriere. Abi o li mhi li gue oḡi e ye e, a na ulishi oyoli. ⁶ Oa khi ikobo eva a ri ipfeli isuesue oshe e de? Ama abi o rie khi igho, Eshineḡba oa yele ongewe okhoghua a. ⁷ Eḡbegbo lo khi, Eshineḡba o she leli itsu ni e la e ukhomhi nya. Itobo igho a khi ze ni ulishi o mu e, irari khi a mu eloe dose ipfeli isuesue ebubu.

Eni e migha na iJesu ali eni e kie oḡi

(iMat 10.32,33; 12.32; 10.19,20)

⁸ Abi o li mhi li gue oḡi e ye e khi, oni o da lama gue ingme oyemhe ye eḡbo ne, Omi oḡbo o li ya gue ingme oyoli ye igeni eyi Eshineḡba. ⁹ Ama oni o da kie mhe ukpeloe eḡbo, mhi ya li kie oḡi ukpeloe igeni eyi Eshineḡba. ¹⁰ Oḡbo ni o da ze emuhe na Omi oḡbo ne, a ya gbekua na li. Ama oḡbo ni o da pfi unu-a deba Ayemhe-nopfuase, oḡbo a ya gbekua na li.‡

¹¹ Ini a rue e bhale owa ugamhi oyi eḡbo iju ali eḡbo eni eḡ mheshe ali enighie, a khi ze ni a ye abia ya ngme, ali abia li ya pfa egbe e shi eke. ¹² Irari khi Ayemhe-nopfuase o ya sese e abia ya ngme oni eḡheḡhe.§

Okhe irokhokho oyi oyeghe

* **12:1** Li ze iMat 16.6; iMak 8.15 † **12:3** Li ze iMak 4.22; iLuk 8.17 ‡ **12:10** Li ze iMat 12.32; iMak 3.29 § **12:12** Li ze iMat 10.19-20; iMak 13.11; iLuk 21.14-15

13 Ogbọ oghuo elemhi eni ebubu egbọ o lu iJesu, o o li, “Oseṣe kpeṣe gueye inyoghuo-mhe ni o kemhi ugu na mhe.” 14 IJesu o so o li o, oo, “Oghuo o zemhe shi oni o re e a gue ezọ ali oni oo kemhi ugu na egbọ?” 15 Igho o gueye we nya, “A mu egbe e shi emhi ituegbe, irari khi agbọ oyi ogbọ o a migha nga ukhomhi epfue ni o mhuẹ.”

16 O ze okhe irokhokho ona khasẹ we, oo we, “Eke oyi omose ni o pfue oghuo, o lolo ti emhi na li. 17 Oni omose o shito sa, Oo, ‘Se mhi li ya kia egho? Mhi a me asha ke ri emhi ya shi aka oyemhe.’

18 “Igho oo, ‘Emini mhi ya riẹle na. Mhi ya guoghọ aka oyemhe-a, mhi ya to aka onofune olese ni mhi ro so iakpa ali itsua elese shi. 19 Eghẹghẹ agho mhiẹ egbemhe, Omue u ze ukhomhi onete gba e! Irari khi u mhuẹ epfue ni e bububu, ni e ya tsua-e ramhi ikpe ebubu. Ka yemhe-a, ke le, ke da. Wa li agbọ abi o ghole e.’ ”

20 “Ama Eshinegba oo li, ‘Ye ye oyeghe! U ya ghu-a amiṣe; mena oghuo o ke ya mholi eni ugu ni u she ti ma na egbe e?’

21 “Igho o ya li ogbokpa egbe ni o da ti epfue ma na egboli, ni o a mhuẹ epfue oyi emini o mu Eshinegba eloe.”

*A khi ke sa usamhi agbo
(iMat 6.25-34)*

22 Igho iJesu o gueye eniye odukhokho eyoli, oo we,

“Irarigho, a khi ze ni usamhi emini a ya le ali usamhi emini a ya da, o nase e, wekhi usamhi idiegbe oye emini u wa so. 23 Agbọ oye o mu egbe dose eminale, idiegbe oye o gbo mu egbe dose ode ni a so e shi o. 24 A bino ipfeli na ukhomhi idane, ea ro ko wekhi eri ee khesẹ, ea mhuẹ ashini e tsua eminale a shi wekhi eri e mhuẹ aka, ama eri Eshinegba o ro na we a le. A mu eloe dose we! 25 Ongeẹ onoghuo o ya dobe ri irari inyama-egbe oyoli khi ogbẹle oghuo ma agbọ oyoli? 26 Aborokhia khi u wa ya dobe riẹle ukuku emhi onana, elo o ze ni u ro a nase egbe e shi emini e kpole?”

27 “Sa o bino abi ebuli idodo e li e fu. E a ya gbe akanya wekhi eri ee do ide. Ama mhi gue a ye e khi egbegbi iSolomoni ni o tseku ligho mhuẹ itsua ni e somhi otse, o a khuẹ akhuẹ nabi ebuli okhoghuo o khuẹ.* 28 E e ni a mhuẹ ukuku irudunga, ini o khia khi igho Eshinegba o ri ide ku ebuli egbe, ni e kha laọ amo, akọ a tose we-a, se u ke lie sa khi o a ya li ri egbegbi itsua so e?”

29 “Irarigho, a khi ke sa emini a ya le ali emini a ya so; a khi ze ni o nase e udu. 30 Irari khi egbọ ena agbọ ona nya, wewe e na khu emhi enana, ama Ita e ni o la iloghie o lese khi e to e. 31 Ochoghọ emi emini u wa riẹle nya, ze ni Eghiele oyi Eshinegba o khi

* 12:27 Li ze 1 Ighie 10.4-7; 2 Okhe 9.3-6

onodode, emhi elese ni u wa nono nya, o ya rewe ma o ne.

Epfue na obini iloghie
(iMat 6.19-21)

³² “A khi ze ni ulishi o mu e, ee ikuku isumha, irari khi oghuemhe oyi Ita e o khi ni o ro ri oni eghiele na e. ³³ A ri emhikpa ni a mhu e de, a kemhi eni ikpago na eni ea mhu e. A ze ni a mhu e ekue ukpago ni o a ya khakha, ali ni a gbo mhu e epfue shi iloghie ni o a ya pfo wekhi oghiat o me asha a ti bhale o, wekhi ifu e me asha a towe, ³⁴ Irari khi ashini epfue oye o la, agho udu oye o o la.

A mu egbe shi eke khe ibhale oyi Onomhue

³⁵ “A mu egbe shi ugamhi, a ze ni ikpa eye e e ke ge.† ³⁶ Abi eni e ga ogo e migha khe ijele oyi oni o mhu e we ni o ye ukue ni a ro a rue okpotso, ini o o bhale ni o ro kpheli obo ode, e nyanya khueghie ode a na li agho agho.‡ ³⁷ O ma ti eni e ga ogo egho egbe ini oni o mhu e we o bhale ya e khi e mu egbe migha khe lu e. Abi o la mhi gue a ye e khi, o ya mu egbe akanya, o lu we, o nu we shito, o ri eminale na we le. ³⁸ Oghel e o ya khi na eni eni ee ga egho ini oni o mhu e we o bhale ya e khi e mu egbe shi eke ini o tseku khi itsotso ogbie, o ke khi ini ogbe o ya gbe o ro bhale. ³⁹ A lese ona khi ini oni o mhu e apfe o lese egh egh e ni oghiat o ro o bhale oli owa ya do lo,

o a kha ze ni o lo oli owa ya do. ⁴⁰ Ee oye e a ke mu egbe, irari khi Omi ogo o do be ya bhale egh egh e ni aa sa shi.”§

Oni o gue ee ga ali oni o a gue ee ga

(iMat 24.45-51)

⁴¹ IPita o mhila li, oo, “Onomhue anye u kpe ekpita ona ye abi ogo kpa?”

⁴² Onomhue oo li, “Oghuo o fe khi oni oreloekhu, ni o mholi il esingme, ni oo gbe akanya te ode igesikia, ni oga oyoli o ri apfe nga obo, ni o gueye oli o ri eminale na eni e ga li ke le shi egh egh e? ⁴³ Ikhivose o khi na oni o ga ogo ogho, ini oga oyoli o bhale ya e oli shi igue-riele. ⁴⁴ Mhi gue a ye e khi eri o ya ri emini o mhu e nya nga oli obo. ⁴⁵ Ama ini oni oo ga ogo ogho o la udu oyoli lie, ‘Oga oyemhe o she tese e dose,’ ni o ro gbe eni ee ga eni ikpotso ali eni emose ni a ro shi oli obo, oo le, oo da, onyo oo gbe oli. ⁴⁶ Eri oni oga oyoli o ya bhale ele ni o a sa shi ni o a ri eloe shi eke e khe oli, ikhi egh egh e ni o a sa shi. Oni oga oyoli o gbe oli, o kuale oli utse, o ghie oli abo pfilo deba ebo umha-sueso.

⁴⁷ “Ama oni oo ga ogo ogho, ni o lese oghuemhe oyi oga oyoli, ni o a mu egbe ni o ro riele oghuemhe oyoli, a ya gbe oli itali, a nali osoli egbegbo. ⁴⁸ Ama oni o ga ogo ni o a lese oghuemhe oyi oga oyoli ni oo riele emini o ye ni a gbe oli shi, a ya gbe oli ukuku o. Irari

khi ɔni a ri emini e bu na, emini e bu a ya mhila li. ɔni a ri emini e lolo bu nga obɔ, emini e lolo bu a ya mhila li.

Ijesu ɔa ri opfomhɛ bhale ama okemhi
(iMat 10.34-36)

49 “Erali mhi bhale ya pfi shi ekɛ agbɔ ona. Abi a khɛ khi e she a lala. 50 Mhi mhue ibatizi ni mhi ya mie shi egbe. Egbe ɛa ke sheshe mhɛ ne ini mhia li mie ɔli se.* 51 Eri a dabi khi opfomhɛ mhi rɔ bhale ekɛ agbɔ? Iiye! Okemhi mhi rɔ bhale. 52 Rɔte memena vu, ɛgbɔ oshe ni e la ɔmhue-apfɛ oghuo e ya kemhi egbe. Aasɛ ɔ e mu okhɔli vule shi aava ɔ, aava ɔ e mu okhɔli vule shi aasɛ ɔ. 53 Ita ali omiɔli ɔnɔmɔse e ya mu okhue vule shi egbe wɛ ɔ. Inyɔ ali omiɔli ɔnɔkpotoso e mu okhue vule shi egbe wɛ ɔ. Inyɔɔo ali ɔsami ɔli, e ya mu okhue vule shi egbe wɛ ɔ.”†

Ilesɛ emini ɛghɛghɛ o ngme
(iMat 16.2,3)

54 Ijesu ɔ gueye eni ɛgbɔ nya, ɔɔ, “Ini a da mɛ khi otughunu o gbe shi obini ovɔ o te ɛ tiemhi eko ne, aghɔaghɔ a liɛ khi amɛ o ya ruɛ, amɛ o ruɛ esheshighɔ. 55 Ini akpekpeli o rɔte ukiekie ɔgobɔ ini a sɔ alo ghue obini ovɔ o te ɛ lo eko ɛ li ne, ɛ khi ogbe o ya nye amo, esheshighɔ o lighɔ. 56 ɛɛ erugamhi-ku-alo, a lesɛ abi a liɛ bino abi ekɛ ali ukhui o ngme, a guele abi ogbe o

ya li. Elɔ o zɛ khi aa lesɛ abi ɛghɛghɛ o ngme memena?

Yeye ali ɔbe ɛ a rɔ nu egbe rieɛ

(iMat 5.25-26)

57 “Elɔ o zɛ khi a gueye egbe ɛ emini o te oɔ ni a ke rieɛ ɔli? 58 Abi yeye ali ɔni ɔ lue ɛzɔ a liɛ ke lɛ ikɔtu, rɔshɛka ni a rɔ rieɛ neni a ramhi ikɔtu. Ini ɔa khi ighɔ, eri ɔ ya ti ɛ bhale ufueɛɛ oyi ɔsɔ-ɛzɔ, ɔni ɔsɔ-ɛzɔ ɔ muɛ ghi ɔni ɔ omhɛsɛ, ɔni ɔ mhɛsɛ eghɔ muɛ ya pfilo owa ighumha. 59 Mhi gueye ɛ khi u wa ya tigbe lase aghɔ le, ini u wa li fali oko ni a ya fie pfo nya.”

13

Ini ɛɛ aa li mupfi eri a li ya pfua

1 ɛghɛghɛ aghɔ, ɛgbɔ eghuo ni e la aghɔ e gueye ijesu abi oghie iPaleti ɔ ku ɔlia eyi ɛgbɔ iGalili eghuo ni ɔ gbolo-a ma ɔlia eyi elamhako ni a rɔ luasɛ obo. 2 Ijesu ɔɔ wɛ, “Eri a dabi khi olamhɛ eyi eni ɛgbɔ iGalili eghɔ e doɛ olamhɛ eyi ɛgbɔ iGalili ni e kpɔle, ni o zɛ khi e ghɔ na wɛ osue? 3 Iiye! Aa khi ighɔ, ini ɛɛ aa li mupfi, ighɔ ɛɛ a ya li pfua. 4 Abi khi eri a dabi khi ɛgbɔ ogbalale ni owa atɔnga ni o la ekɛ iSiloamu o de mu gbolo-a eghɔ, khi olamhɛ eyewɛ e khɔlɔ doɛ eyi ɛgbɔ ni e kpɔle ni e la iJerusalemu? 5 Iiye! Mhi gue ɛ yɛ ɛ khi ini ɛɛ aa li mu pfi, ighɔ a li ya pfua.”

6 Aghɔ ijesu ɔ la zɛ okhɛ irɔkhɔkhɔ oyi ɔara ɔkhua-eni

* 12:50 Li zɛ iMak 10.38 † 12:53 Li zɛ iMika 7.6

ni ọa ya mọ. Ọọ wẹ, “Ọmọse ọghuo ọ kọ ọkhua-eni shi ogba upfonu. Ọ je ọ ya bino ini loli mẹ udumhi ọ pfa, ama ọa mẹ emhikhoghuo ọ. ⁷ Ọ gueye ọmọse ni ọ ri ẹloe a khu oni ogba upfonu, ọọ li, ‘Oonokpese na ni mhi te ẹ kiasẹ oni ọara ona ini mhi mẹ udumhi ọ, mhia mẹ okhoghuo. Ka khi ọli-a, ẹlo o zẹ ni o rọ le eke shi afue?’

⁸ “Oni ọmọse ọ lema oni ọ mhue oni ogba ipfonu, ọọ li, ‘Ọga kpekpẹ zẹ ọli obọ ukpe ona bino ni mhi gua gasẹ udi ọli, ni mhi ku ifatalaza shi ọ bino. ⁹ Ọ kha mọ idumhi ishukpe, o ti, ama ini ọa ke mọ, u khi ọli-a.’ ”

Ijesu ọ ri ọkpotoso ni ọ guoghọ-a ze ẹle iyemhẹa.

¹⁰ Ẹle iyemhẹa, ijesu ọ la owa ugamhi u sẹsẹ ẹgbọ. ¹¹ Ọkpotoso ọghuo ọ la aghọ ni o khia khi o gbe ikpe igbelele ni ayemhẹ ọkphaghie o te mu ọli gono-a. Eri ọ ke nyese, ọa ke dobe ẹ vule migha. ¹² Abi ijesu ọ rọ mẹ ọli, ọ lu ọli lasela, ọọ li, “Kpotso, ughuamhi oye o she pfo.” ¹³ Ọ ri abọ nga ọli egbe, aghoaghọ oni ọkpotoso ọ vule migha, ọ kuẹghie Ẹshinẹgba. ¹⁴ Elemhi e bi oni ọ mhese shi oni owa ugamhi khi ijesu ọ ri oni ọkpotoso ze ẹle iyemhẹa. Oni ọmọse ọọ ẹgbọ ni e le gba, “Ogbele esesa e la ẹfo uka ni awa rọ ọ gbe ikanya, a ke bhale eni ogbele esesa egho ni a la ọ re ẹ ke ze, ama a khi ke bhale ẹle iyemhẹa.”*

¹⁵ Onomhue ọ sọ li ọ, ọọ, “Ẹe ẹgbọ eri ugamhi ku alo, ọa khi eri a taghie ichi ali ikphere eye-a shi ashini a genọ wẹ shi, a rue wẹ je oke ya da amẹ ẹle iyemhẹa?” ¹⁶ Ẹlo o ke zẹ ni ọkpotoso ọna ni ọ li khi omiomi Aburaamu ni ọkphaghie ọ she genọ ikpe igbelele, ni aa rọ li ya taghie ọli-a ẹle iyemhẹa? ¹⁷ Abi ijesu ọ rọ ngme ona se, omama o mu ẹgbọ ni e mu okhọli vule shi ọli ọ, ama ikanya ọnyaloa nya ni ọ gbe o ri egbe e mu eni ẹgbọ.

Okhe irokhokho oyi ukpamhi ọara iMositadi

(iMat 13.31-32; iMak 4.30-32)

¹⁸ Ijesu ọ mhila wẹ, ọọ, “Sẹ Eghiele oyi Ẹshinẹgba o fe li? Ẹlo mhi fe ya ri ọli khokho? ¹⁹ Eri o li abi ukpamhi ọara iMositadi ni ogbo ọ rue ya kọ ogba. Oo fu, o mele ukpokpomhi ọara ni ipfeli e ku eko shi iguabo eyoli a.”

Okhe irokhokho oyi ifuma
(iMat 13.33)

²⁰ Ọ gbo rọ mhila wẹ, “Ẹlo mhi fe ya ri Eghiele oyi Ẹshinẹgba khokho? ²¹ Eri o li abi ifuma ni ọkpotoso ọ rọ ma italabi ifulawa ese wushe ni o fuma shio.”

Ode na pfi
(iMat 7.13,14,21-23)

²² Eghẹghẹ aghọ, ijesu ọ kiakia ẹoli khi ẹoli, ọ sẹsẹ ẹgbọ abi ọ li je iJerusalemu. ²³ Ọgbọ ọghuo ọ mhila li, ọọ, “Onomhue, ikuku ẹgbọ tse Ẹshinẹgba ọ ya mie pfuese?”

* 13:14 Li zẹ Okiali 20.9-10; iDeut 5.13-14

Ijesu oƆ wẹ, ²⁴ “A roshẹka ni a rote unu-ode na pfi lo. Mhi gue a ye ẹ khi ebubu ẹgbọ e ya roshẹka ni wẹwẹ e lo, ama, ẹa ya dobe. ²⁵ Itobọ khi ini oni o mhuẹ owa o da vule ya pfi okpe ode ne, eri a mema migha olase ke kpheli ode shi afuẹ, a lema, a lie, ‘Oga kpekpẹ khueghie ode a na anye.’

“Ama o so wẹ o, oƆ, ‘Mhi aa leşe ẹ wẹkhi eri mhi leşe obini a te bhale.’

²⁶ “Eghẹghẹ aghọ, a ya lie, ‘Anye nu ẹ le, anye nu ẹ da, u gbo la ifu apfe eyi anye e sese.’

²⁷ “Ama o ya gbo lie, ‘Mhia leşe obini a te bhale. Eẹ nya a vu mhe ana lasela, eẹ ẹgbọ okhọlo.’† ²⁸ Aghọ ẹgbọ e la ke vie, eẹ gbe akọ akọ, ini a me Aburaamu ali Aziki ali iGiekọpu ali emekeguele obini Eghiele oyi Eshinẹgba ama a khu ẹ ya lase. ²⁹ Eghẹghẹ aghọ ẹgbọ e ya rote obini ovọ o te ẹ ngale ali obini ovọ o te ẹ lo eko, ali ukiẹkiẹ obita ali ukiẹkiẹ ogobọ ini a so alo ghue obini ovọ o te ẹ lo eko bhale, e ya shitọ shi ukue na Eghiele oyi Eshinẹgba.‡ ³⁰ A bino khi a ya me ẹgbọ eghuo ni e kpe kpe ukhokho e ya kpe odalo, ẹgbọ ni e kpe kpe odalo e ya ke kpe ukhokho.”§

Ingme oyi iJerusalemu o to ifesu egbe

(iMat 23.37-39)

³¹ Eghẹghẹ aghọ ẹgbọ iFarisi eghuo e bhale deba ijesu, ẹ ọli, “Vu ana lasela irari khi

oghie Erọdu o nono ni lolu gbe-a.”

³² Ijesu oƆ wẹ, “A ka gueye oni anyako ogho, ‘Khi mhi ya khu ayemhe okphaghie ẹgbọ egbe lasela ali mhi gbo ri ẹgbọ ya ze amo ali akọ, ama akopfua mhi ya gbe akanya oyemhe pfo.’ ³³ Abibi o rie li, mhi mema ya ti okiali ke je odalo, amo ali akọ ali akopfua, irari khi omekẹguele okhoghuo ọa khi oni o me asha a ghu shi ẹoli oboese se ni iJerusalemu.

³⁴ “Eekhue-oo! iJerusalemu, iJerusalemu. Eẹ ni a gbolo emekeguele-a, ni a gbolo ẹ tononi a ghie ghi ẹ eche, iti-ingme o ghole mhe ni mhi kono imie kugbe, abi okhokho o lie kono imi ọli shi ifu ipfua, ama ọa ghole e! ³⁵ A bino khi apfe oye ẹ khi ikpukpu igbe e ke khi. Khi ogbo ọa ke la o, mhi gue a ye ẹ khi aa ke ya me mhe, se ini oni eghẹghẹ o ramhi ni a ke ro a lie, ‘Eshinẹgba o khi vose na oni o ri eva oyi Onomhuẹ bhale.’”*

14

Ijesu o gbo ri ogbo ze ele iyemhea

¹ Ogbeleghuo ele iyemhea, ijesu o je apfe oyi okhemhuẹ iFarisi oghuo ya le eminale, ẹgbọ e ri eloe mema shi ọli egbe ni e me emini o ya li.

² Itobọ khi omose oghuo o la aghọ ni o fumhi abọ ali awe.

³ Ijesu o mhila eni iFarisi ali eni ẹ sese Ishi eyi iMosisi, “O

† 13:27 Li ze Iwolo 6.8 ‡ 13:29 Li ze iMat 8.11-12; 22.13; 25.30 § 13:30 Li ze iMat 19.30; 20.16; iMak 10.31 * 13:35 Li ze Iwolo 118.26; iJere 22.5

fẹ ti elemhi Ishi eyi iMosisi ni ọgbọ ọ rọ ri ọgbọ ze ẹlẹ iyemhẹa, abi khi ọa ti?" ⁴ Ama ẹa pfa shi ọli eke. Igho ọ pfi obọ rue oni omose, ọ roli ze, ọ rue ọli obọ-a, ọli ọ ke je.

⁵ Ọ mhila wẹ, ọọ wẹ, "Ọngẹẹ ọnoghwo ọ ya mhọli omọ, o ke khi ẹna ni ọ ya de pfilo ilija ni ọa ya nyanya mu ọli ọ lasele, ini o riẹkhi ẹlẹ iyemhẹa?"* ⁶ Ẹa mẹ sọ shi ọli ọ.

Ijesu ọ sẹsẹ osẹsẹ iregbe-tiemhi eke

⁷ Ijesu ọ mẹ abi ẹgbọ eni a lu bhale oni ukue, e li ya shitọ ashini o mhue ekpe shi oni ukue, ọ zẹ okhẹ irokhokho khase wẹ, ọọ wẹ, ⁸ "Ini ọgbọ ọ lu ẹ bhale ukue ni a la rue omueshi khi kpe tode ya shitọ ashini o mhue ekpe, itobọ khi, otse a she li kpe lu ọgbọ ni ọ mu ẹloe dose li shi oni ukue. ⁹ Ini a mẹ ghọ, oni ọ lu ẹ shi ukue, ọ ya bhale deba ẹ, ọọ, 'Kpekpẹ vule ni omose ọna ọ shitọ.' Eghẹghẹ agho u ri omama ya shitọ ukpekhomhi onikeke. ¹⁰ Ama ini a lu ẹ shi ukue, kpe ya rue ukpekhomhi onikeke shitọ na rọ bhale ya ẹ khi oni ọ lue shi oni ukue ọ bhale deba ẹ, ọọ 'Omue, vule je ukpekhomhi ni o yagha.' Eghẹghẹ agho u mhue ekpe shi ukpele oyi ọgbokpa ni ọ ga la oni ukue.† ¹¹ Irari khi oni ọ da ti egbọli nga, a ya ti ọli tiemhi, ama oni ọ da ti egbọli tiemhi, a ya ti ọli nga."‡

¹² Igho ijesu ọ gueye oni ọ lu ọli shi oni ukue, "Ini u ya

nye ekhe feli ẹgbọ, khi lese lu emole ẹ, ali inyoghwo ẹ, ali ẹgbọ eye ali eni e pfue tse, irari khi e li dobe ẹ ghie lu ẹ shi ekhe ni e nye ẹlese, ni o li abine khi e she fali ẹ ota to ọ. ¹³ Ama ini u mhọli ukue, luno ẹgbọ eni ẹa mhọli ali ẹgbọ eni ẹa mhọli awe ẹ kia ali eni e guoghọ awe-a ali ezalo. ¹⁴ Eghẹghẹ agho u mhọli ikhivose. Itobọ khi ẹa ya dobe fali ẹ oru to ọ. U ya mẹ eleli ogbele ite-eghuli-guale oyi ẹgbọ ni e pfuse."

Okhẹ irokhokho oyi ukue Oniemhi

(iMat 22.1-10)

¹⁵ Abi omose oghwo ni e ga shitọ shi eni ekhe, ọ rọ suọ abi ijesu ọ ngme, ọọ li, "Oghẹle o ya khi na ọgbọ ni ọ ya la ukue na Eghiele oyi Eshinegba le emhi." ¹⁶ Ijesu ọ sọ ọli ọ, ọọ li, "Omose oghwo ọ mu egbe ni ọ rọ ya mhue ukue oniemhi. Ọ lu ebubu ẹgbọ shi oni ukue. ¹⁷ Eghẹghẹ oni ukue o ramhi, ọ ghie oni ọọ ga li ghi ẹgbọ ni ọ lu shi oni ukue, ọ ọli ọ ka gueye wẹ, ọ lie, 'A bhale khi mhi she mu egbe se.'

¹⁸ "Ama ọgbogbo ọ guele emini o zẹ khi loli a ya mẹ asha bhale. Oni odode ọọ li, 'Mhi lese de eke ishemhi, mhi ya le ya bino ọli. Kpekpẹ khi wola.'

¹⁹ "Olese ọọ li, 'Mhi lese de ena agbhagbhamhi ishe ni a ge toma aava aava kugbe, ni a rọ gua ishemhi. Mhi ya le ya rewe gbe akanya bino. Kpekpẹ khi wola.'

* **14:5** Li zẹ iMat 12.11 † **14:10** Li zẹ Ekpi 25.6-7 ‡ **14:11** Li zẹ iMat 23.12; iLuk 18.14

20 “Igho ọlese ọọ, ‘Mhi ọlese rue ọkpotoso mhi aa ya me asha bhale.’

21 “Igho ọni ọọ ga ni a ghie egho, ọ nyene egbe ukhokho ya gueye ọga ọyọli, abi eni egbọ e ngme nya. Igho elemhi e li bi ọni ọdapfe. Ọọ ọni ọ ga li, ‘Nyanya fie je olase, ka kia ode ni e je ifu apfe nya, wolo egbọ eni ẹa mhue. Eni e ghu abo ali awe-a ali ezalo ali eni ẹa dobe a kia bhale.’

22 “Igho ọni ọọ ga ọgbọ ọ bhale, ọọ ‘Ọga mhi she ye usomhi ni u ghie mhe, ama owa ọa kie vo egbọ ne.’

23 “Igho ọni ọga ọ gueye ọni ọọ ga ọgbọ ọgho, ọọ, ‘Je ode ali ifu apfe ya lu we lole ni owa oyemhe o vo. 24 Mhi gueye e khi ọgbokhoghuo ọa la egbọ ni mhi ri ebe ghi ni ọ ya ri unu mu eminale ni mhi nye.’ ”

Emini o ya gbe e, ni u ro khi omọ odukhokho
(iMat 10.37,38)

25 Ebubu egbọ e deba iJesu le iJerusalemu, iJesu ọ nyene alo gueye we, ọọ we, 26 “Ini ọgbọ ọkhoghuo ọ da nono ni loli bhale deba mhe ni ọa ro da kie itali ali inyọli ali ughue ọli ali imiọli, ali inyoghuo ọli, ali agbo ọyọli ne, ọa ya dobe khili omọ odukhokho oyemhe. 27 Ọgbọ ni ọa da tsua apfida oyọli ke deba mhe ne, ọa ya dobe khi omọ odukhokho oyemhe.*

28 “Ongefe onoghuo ọ ya to owa atonga ni ọa ya kpe tode shito ta ingme ni o ya gbe

oli, ni ọ me ini loli ya mhue ikpagho to li pfo? 29 Ini ọa khi igho, ọ kha ri ọli gbe ni ọa ke ro dobe to li pfo, eri egbokpa ni e da me oni owa e ri ọni omose ya ke li egia. 30 E lie, ‘Omose ọna ọọ to owa ama ọa ke dobe to li pfo.’

31 “Oghie onoghuo ọọ nono ni loli ri okhue ghie oghie ọlese ni ọa kpe tode ya shito sa bino ini loli ya dobe ri egbọ agbele igbe 10,000 ya nu ọni oghie ọgho ni ọ mhue egbọ agbele uye 20,000 kholi? 32 Ini ọ me khi loli aa ya te ọli ọ, eri ọ ya nyanya ghie egbọ ghi ọni oghie abi ọa li ramhi ọli egbe ne, ọọ li ze ni wewe e ro riẹle.

33 “Igho khi ọgbọ ni ọa rue emhikpa ni ọ mhue obo-a, ọa ya dobe khi omọ odukhokho oyemhe.

Ugbheli

(iMat 5.13; iMak 9.50)

34 “Ugbheli o ma ti gba, ama ini ugbheli ọa ke mhue iviọlo oyọli, se a ka gbo dobe ya ri ọli ke gbo mhue iviọlo oyi ugbheli? 35 Eghẹghẹ agho aa ke ri ọli ya riẹle emhi okhoghuo, wẹkhi eri a ya ku ọli shi eke ni o ri eke wogho, ama eri a ke ya ku ọli kua.

“Oni ọ mhue esọ ọ ro suo.”

15

Okhe irokhekho oyi os-umha ni ọ wa-a

(iMat 18.12-14)

1 Igho ebubu emionoga ali ena olamhe e bhale ti mama iJesu ni e ro suo ingmemhi ni ọ ngme. 2 Ama egbọ iFarisi ali

esese Ishi eyi iMosisi e, “Oni omose ona o kpe abo e mie egbo olamhe, o gbo nu we e le eminale.”* 3 Igho iJesu o ze okhe irokhokho khashe we, o, 4 “Ini o khia khi onge e o mhuē isumha egbhueshe, ni a ro bhale ya e khi oghuo o wa o a, se o ya li? Aa khi eri o ya ze oghuo o la egbhueshe eni e kpole obo shi ifu odagbe ifufu, o vu ya nono oghuo ni o wa egho, ramhi ni o ro ya me oli mu? 5 Ini o me oli, egbe ee mu oli, o mu oli ta ike. 6 Ini o ramhi apfe, o luno emole oli ali idogbapfe eyoli, oo we, ‘A bhale ya nu mhe ghele irari khi osumha oyemhe ni o wa, mhi she me oli mu.’ 7 Mhi gueye e khi ini ogbo olamhe o mu pfi, oghelē o la iloghie dose ogbo oghuo o la egbhueshe ni e she pfuase ni ea ke nono imupfi.

Ukpagho ni o waa

8 “Ini o khia khi okpotso o mholi ikpekhuhi igbe, ni o ro washe oghuo o-a, se o ya li? Oa khi eri o ya ri akpara, o fuomhi owa nguene, o kuegbe-a nono oli ramhi ni o ro ya me oli rue? 9 Ini o me oli rue, o luno emole oli ali idogbapfe eyoli, oo we, ‘A bhale ya nu mhe ghele irari khi ukpekhuhi oni o wa mhe-a, mhi she me oli rue.’ 10 Mhi gueye e khi igho igeni eyi Eshinegba e lie ghele ini ogbo olamhe oghuo o mu pfi.”

Omō oni o wa-a

11 IJesu o gbo ze okhe irokhokho ona khashe we, oo we, “Omose oghuo o ya la o ni o mhuē eniye emose aava. 12 Onikeke ni o la o, oo itali, ‘Itamhe, kemhi ugu ni o ya khi oyemhe na mhe.’ Igho oni itali o kemhi oni ugu na we. 13 Oa tese ne, oni omō ogho o tsua ugu eyoli. O vu je eoli odonue oboese, o ya pfuse epfue egho kua. 14 O pfuse epfue egho nya kua se, ukpokpomhi okiamhi o lo oni ushishi ogho nya le. Oyemhe o gbe oli. 15 Igho o le deba omose ni o khi omō eke agho. O ri egboli mele oni oo ga oni omose-a. O ghie oli je ishemi oyoli ni o ri eminale na igulu eyoli ke le. 16 O nono ini loli me asha ke le eminale ni eni igulu e le kpole. Ama ogbokhoghuo o a bo eminale na li. 17 Abi egbhali eyoli e ro tiemhile, o mhila egboli, ‘Oa khi eri ighumha eyi itamhe nya e me eminale a le, e keshe shi, ni mhi ro la ana ri egbe na okiamhi a gbe ya ghua! 18 Mhi nyene egbe ya je apfe deba itamhe, ni mhi ya lie oli, Ita mhi she lamhe na Eshinegba ali yeye. 19 Mhia ke te oni abi a lu omie, rue mhe abi oghumha oghuo oye.’ 20 Igho o vu ya je deba itali. Ama abi o li bhale ni o kie nuata shi apfe egho, itali o me oli, o mhuē ilelemhi na li. O na ya mu oli, o pfi abo gege oli uruli, o pfi oli elemhi egbe. 21 Oni omō oo itali, ‘Ite, mhi she lamhe shi Eshinegba ali yeye o, mhia ke te ni a lu omie,

* 15:2 Li ze iLuk 5.29-30

ke riële mhe abi eni eë ga e ọtuoghūo.’²² Ama itali ọ luno eni eë ga li, ọọ, ‘Okuekhoogo! A nyanya a rue egbegbi itsua ni e somhi otse nya bhale sọ li. A rue ukhui shi ọli obo, ni a ri ekue sọ li.’²³ A mu ẹna ni ọ khọbọ bhale ni a gbe ọli-a ni awa mhue ukue ke ghele gbii.²⁴ Irari khi eri omimhe ọna ọ kpe ghu-a ama ọ she guale. Eri ọ kpe wa ama a she me ọli rue.’ Igho e lu ukue, e ghele gbii.²⁵ Eghẹghẹ agho omiọli ọnọgbhali ni ọ kpe la ifui ishemhi ọ rọte ishemhi jele. Abi ọ rọ ti mama apfe, ọ suọ eko ebola ali ishimhi.²⁶ Oni omiọli ọgho ọ lu oni ọọ ga ọyi itali ọghuo, ọ mhila li, ọ, ‘Elo a me?’²⁷ Oni ọọ ga ọọ li, ‘Inyoghūo e ọ jele, ni ite ọ rọ gbe ẹna ni ọ gbẹdi ọghuo-a. Irari khi ọ jele shi itoto ali oghẹle.’²⁸ Igho elemhi e bi oni inyoghūo ọli ọnọgbhali ọgho, ọa ke lama lo owa le. Igho itali ọ le deba li, ọ lema li ọ lo le.’²⁹ Ama ọọ itali, ‘Bino oonokpe-ingme ni mhi te la ana a ge, ni mhia a tigbe da ushi oye okhoghūo ghue, ama agboagbo wa tigbe mu ẹlamhi ọkhoghūo na mhe ghue, ni emole mhe e li nu mhe ghele.’³⁰ Ama abi omie ọna ni ọ tsua itsua ẹpfue eye ya pfueche kua na idegbe ọ rọ jele, u ya gbe ẹna ni ọ gbẹdi-a na li.’³¹ Itali ọọ li, ‘Omimhe, eghẹghẹ kpa u te nu mhe la akana, emhikpa ni mhi mhue eye e khi.’³² Ama o ti ni awa ghele, irari khi eri inyoghue ọna ọ kpe ghua, ama ọ she nyene egbe bhale agbo; eri ọ

kpe wa ama a she me ọli rue.’ ”

16

Okhe irokhokho oyi ọreloekhu ọna ikpamhika

¹ Ijesu ọ ze okhe irokhokho khasẹ eniye odukhokho eyoli, ọọ we, “Omose ọghuo ni ọ pfue ọ la ọ, ọ mhue ọreloekhu ẹpfue enayoli. A gueye oni omose khi oni ọreloekhu ọ pfuse lue ẹpfue-a.² Igho ọ lu ọli, ọ mhila li, ‘Elo ona o khi ni mhi a suọ idiegbe oye? Rokhasẹ mhe ghue abi u li gbe akanya oye irari khi waa ke gbolo ya khi ọreloekhu oyemhe.’³ Igho oni ọreloekhu ọ sa ọ, ‘Se mhi li ya kia abi ọga oyemhe ọ rọ ya khu mhe akanya ena? Mhi aa mhue itoto ni mhi rọ dobe ya gua ishemhi. Omama omhila kia-kia ọọ mu mhe.’⁴ Mhi lese abi mhi ya li ini ebo e zemhe lo apfe oyewe le ini a khu mhe akanya.’

⁵ “Igho ọ lu ebo ni e lo ọga oyoli ota. Ọ mhila ọnodode, ‘Ingme u lo ọga oyemhe?’

⁶ “Oo li, ‘Igalọ oili olivu egbhueshe asha elele.’ Oni ọreloekhu ọọ li, ‘Mo ebe, shito khi we-a, ni u keke igalọ egbhueshe asha ene.’⁷ Ọ mhila ọnuzava, ‘Ingme yeye u lo?’

“Oo li, ‘Ikpulu ado agbele.’

“ ‘Oo li, mo ebe shito khi we-a ni u keke egbhueshe asha eleli.’

⁸ “Oni ọga ọgho ọ kueghie oni ọreloekhu ọna ikpamhika ọgho, irari khi ọ riële ingme ikpamhika ni o li abi ilesingme. Irari khi ebo ena

agbọ ona e lẹsẹ abi e li ri ik-pamhika nu egbe ẹ ngeli dọsẹ abi ẹgbọ ni e khi ena kp ẹ li. ⁹ Mh gue li ẹ yẹ ẹ, a ri ẹpfue ni a mhue mu emọle shi agbọ ona ni a rọ bhale ya ẹ khi ini e pfo, a ya zẹ ẹ lo iloghie.

¹⁰ “Ogbọ ni a da dobẹ ri egbe ẹ nga shi ukuku emhi ni a rọ nga li obọ ne, ọ ya zẹ regbenga shi eminiemhi, ini a rọli nga li obọ. ni ọa da zẹ ri egbe ẹ da shi ukuku emhi ne, ọa ya zẹ ri egbe da shi eminiemhi. ¹¹ Ini u wa zẹ ni a regbenga shi ẹpfue na agbọ ni a rọ shi ẹ obọ, sẹ a li ya ri egbegbi ẹpfue nge obọ? ¹² Ini o khia khi u wa zẹ ri egbe ẹ nga shi ẹpfue oyi ogbọsẹ, ọghuo ọ ya ri oye nẹ?”

¹³ “Aa mẹ ni ọọ ga ọgbọ ni ọ dobẹ ya ke ga ega aava utoghuo. Eri ọ ya nono ingme oyi ọghuo, ọa nono ingme oyi nokpọle. Ọọ suọ esọ na ọghuo dọsẹ nokpọle. Wa dobẹ ya ke ga shinẹgba u gbolo ẹ ga ukpaghọ.”*

Osẹsẹ eyi iJesu ẹghuo

(iMat 11.12,13; 5.31,32; iMak 10.11,12)

¹⁴ Abi ẹgbọ iFarisi ni e nono ingme ukpaghọ dọsẹ e rọ suọ ona, e dọ iJesu ọkọnyọ. ¹⁵ IJesu ọọ wẹ, “Eri a ngeli ukpẹlo e agbọ ni a rọ ke khase khi eni angeli oyewẹ o migha shi ipfuase a khi, ama shinẹgba ọ lẹsẹ usamhi udu oyẹ. Emini ẹgbọ ẹ bino khi oo mu ẹlo e gba, eri ọọ kpase shinẹgba.

¹⁶ “Eri a ri Ushi oyi iMosisi ali emini emekeguele e keke gbe akanya ramhi ẹghẹghẹ oyi ini ni ọọ batazi ẹgbọ. Rote ẹghẹghẹ aghọ vu ya ramhi memena, eri a ri ungmemhi oyi Eghiele oyi shinẹgba a tse abọ, ọgbokpa ọ rọsheka ini lọli dobẹ lo ọ.† ¹⁷ O ya kelẹ ni ekẹ ali ukhuli ni e kelea, ama ukpamhi ungmemhi okhọghuo kpele ọa ya de Ishi eyi iMosisi pfi-a.‡

¹⁸ “Omo sẹ ni ọ da khu ughue li pfi a ni ọ ya rue ọkpotso ọlese ne, ọ she kia okia. Omo sẹ ni ọ da rue ọkpotso ni a khu ughue, ọ she li kia okia. §

Omo sẹ ni ọ pfue ali iLazarọsi

¹⁹ “Omo sẹ ọghuo ọ ya laọ ni ọ mema pfue. Ọọ sọ itsua enete ni e somhi otse ni e ghale, ọ li agbọ nyafunyawu ogbẹle kpa. ²⁰ Omo sẹ ọghuo ọna umhamẹ ni a lu iLazarọsi, ọ li ya la ọ. Igboko e gẹ li. A tsua li bhale odẹ unuekpẹ oyi ni ọmo sẹ ni ọ ghọ pfue ọghọ ẹghẹghẹ kpa. ²¹ Eri ni iLazarọsi ọ shito ni odẹ unuekpẹ oyọli ini lọli mẹ eminale ni e rọte li ukhomhi itebu de kua rue le. Eri ewa e gbolo bhale ya lalọ li eni igboko.

²² “Eghẹghẹ o bhale ni ni iLazarọsi ọ rọ ghua. Igeni eyi shinẹgba e bhale ya tsua li je ashini Aburaamu ọ la. Omo sẹ ni ọ lighọ pfue eghọ, ọ li ghua, a ri li tọ. ²³ Ilimhi iriẹriẹ ni ọ la mẹ osue, ọ yase

* **16:13** Li zẹ iMat 6.24 † **16:16** Li zẹ iMat 11.12-13 ‡ **16:17** Li zẹ iMat 5.18

§ **16:18** Li zẹ iMat 5.32; 1 iKọri 7.10-11

alo idane, o me Aburaamu khi o nuata shi lue egbe, iLazarosi o shito mama li. ²⁴ Igho o lu leghe, 'Aburaamu ita! Kpekpe mhue ilelemhi na mhe. Ghie iLazarosi ni o to obo ame to mhe elemhi, itobo khi mhi la ukpokpomhi osoli elemhi ere memena.'

²⁵ "Ama Aburaamu oo li, 'Omoo sato khi abi u ro la agbo, u she mie eminete eye, ama iLazarosi o mie emini ea ti eyoli. Mena egbe e pfomhi oli shi ana, yeye u la ukpokpomhi osoli. ²⁶ Ini a ri obo rue ona o shi eke, rote ashini u la bhale ana ugbilimhi eke o pfa awa a. Irarigho, eni ee nono ni wewe e rote ana da je obini u la, ea ya dobe wekhi eni e la obini u la e dobe ya da bhale deba anye oola.'

²⁷ "Oni omose oo oli, 'kpekpe mhia lema e, ghie iLazarosi je apfe oyi itamhe, ²⁸ irari khi mhi mhue inyoghuo emose oshe. Zobe ni o ya tse agua ye we ini e khi bhale asha osoli ona.'

²⁹ "Aburaamu o so oli o, oo li, 'E mhue Ishi eyi iMosisi ali emekeguele, e ri esoo shi we eke.'

³⁰ "Oni omose oo li, 'Iye, Aburaamu ita, ini ogbo o rote eghuli guale ya tse agua ye we, e ya mu nyene.'

³¹ "Aburaamu oo li, 'Ini ea ri esoo shi emini Ishi eyi iMosisi ali emekeguele e ngme, ea ya ri esoo shi eke ini ogbo o tseku rote eghuli guale.' "

17

Olamhe ali igbekua

(iMat 18.6,7,21,22; iMak 9.42)

¹ Ijesu oo eniye odukhokho eyoli, "Emini e ri ogbo o lamhe olamhe e mema ya bhale, ama o ma kholo oni ogbo ni o rote obo oyoli bhale egbe. ² O ti ne ini a mu eche iko zu ogbo oghoghoo uruli tsua pfilo oke oniemhi, dose ni o ro ya ze ni otuoghuo ikuku eniye enana ke lamhe olamhe. ³ A mholi egbhe shi emini a riehe.*

"Ini inyoghuo e o lamhe, gue oli ye oli. Ini o mu nyene, gbekua na oli. ⁴ Ini o lamhe ne iti ishilua ogbele, ni o ro bhale ya lema e eni iti ishilua egho, ni o re, 'Mhi mu nyene.' U mema ya gbekua na li."

Irudunga

⁵ Eni ighiusomhi na kee ogbava ni ijesu o ze, ee, "Onomhue, zese irudunga oyanye-a." ⁶ Onomhue oo we, "Ini u mhue irudunga ni o she abi ukpamhi imositadi, u ya lie para oaghiye ona, 'Oo eke-a, ni u ya gbola shi elemhi oke oniemhi!' O ya suo ne.

Akanya oyi oni o ga ogbo

⁷ "Ini ongee o fe mhue oni oo ga li ni o gua ishemhi e nali, okekhi isumha o ri eloe e khu nali. Eri o ya lie oli, 'Nyanya bhale ya le eminale ini o rote ishemhi jele?' ⁸ Oa khi eri o ri ochoghoo ya kpe lie oli, 'Ka nye emhi ogbomhi na mhe, u kpha li na mhe ni mhi le. Mhi kha le se, ni mhi ro da se, u

* 17:3 Li ze iMat 18.15

tigbe ya le oye? ⁹ O ya tse oni o ga ogbo ogbo o mu ikanya irari khi o da ye usomhi ni o ghie oli? ¹⁰ Igho khi ee, ini a riefe abi a ghie e se, a ke lie, 'Eni e ga ogbo tse anye khi, akanya khi akanya oyi anye, anye e gbe.' "

Ijesu o ri emose ishomba ze

¹¹ Abi ijesu o ro je iJerusalemu, o rote iteva eoli iSameria ali eoli iGalili ii dose. ¹² Abi o li lo eoli oghuo le, emose ogbe ni efafe e mu e bhale deba li, e ta pfia migha. ¹³ E tseshe leghe, ee lie, "Ijesu Onomhue, mhue ilelemhi na anye!" ¹⁴ Abi ijesu o ro me we, oo we, "A ka ri egbe e khashe ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba." Abi e li le egho, eni efafe e kala we egbe-a, e ze.† ¹⁵ Igho oghuo o elemhi we, abi o ro me khi loli ze, o nyene egbe ukhokho bhale, o kueghie Eshinegba leghe. ¹⁶ O bhale ya de yeshi ijesu odalo, o tse oli uwegbe. Ongi iSameria oni omose o khi. ¹⁷ Igho ijesu o mhila we, "Oa khi egbo ogbe a ro ze? Ighe otiale ni e kpole? ¹⁸ Aa me ongewe okhoghuo ni o nyene egbe ukhokho bhale ya kueghie Eshinegba, se ni opfese onana?" ¹⁹ Ijesu o li, "Vule ke je, irudunga oye o she re ze."

Ibhale oyi Eghiele oyi Eshinegba
(iMat 24.23-28,37-41)

²⁰ IFarisi eghuo e mhila iJesu eghenge ni Eghiele oyi Eshinegba o ro ya bhale. Ijesu oo we, "Eghiele oyi Eshinegba oa ya bhale ni a ke me alo gbugbugbu. ²¹ Oa khi oni a lie, 'Ghe oli ana.' We khi, 'Ghe oli agho.' Irari khi Eghiele oyi Eshinegba o la iteva oye e."

²² Igho o eniye odukhokho eyoli, "Eghenge o bhale ni a ya nono ogbele oghuo oyi omi ogbo, ama a ya me oli. ²³ Egbo e ya ke gueye e, 'Bino khi o la agho.' Ali khi, 'O la ana.' Ama a khi na deba we. ²⁴ Irari khi ele ni Omi Ogbo o ya bhale, eri o ya li abi erali akphala ni o nyamhise alo rote ukiekie ukhui oghuo ya je ukiekie ni o kpole. ²⁵ Ama o mema kpe ya me osue egbegbo, egbo agb-hotu ena e kie oli.

²⁶ "Abi o ke lese li eghenge oyi iNoa, igbo o ya li ogbele ni Omi Ogbo o ya bhale.‡ ²⁷ Eri egbo e le, e da, e rue ikpotso, a ri ikpotso ye ughue ya ramhi ni iNoa o ro lo oko-oke oniemi. Igho ame ni ofune o rote idane tiemhile ya pfuse we-a nya.§

²⁸ "Igho o gbo li eghenge oyi iLoti. Egbo e le, e da. E de, e ro de. E ko, e to apfe. ²⁹ Ama ele ni iLoti o lase eke iSodomu le, erali ali ingamhi e rote idane ze kule ya pfuse we-a nya.* ³⁰ Igho o ya li ele ni Omi Ogbo o ya bhale. ³¹ Ele ni a ngme ena, oni o la ukhomhi owa, o khi tiemhile ya woloo itsua eyoli. Igho o

† 17:14 Li ze iLev 14.1-32 ‡ 17:26 Li ze Igbae 6.5-8 § 17:27 Li ze Igbae 7.6-24

* 17:29 Li ze Igbae 18.20; 19.25 † 17:31 Li ze iMat 24.17-18; iMak 13.15-16

khi ɔni ɔ la ishemhi, ɔ khi nyene egbe je apfe shi emhi khoghuo.† 32 A sato ingme oyi ughue iLoti!‡ 33 Ogbɔ ni ɔ da nono ni lɔli tsumhi agbɔ oyoli ne, o ya de ɔli obɔ-a, ama ogbɔ ni rue agbɔ oyoli obɔ-a shi eke itobɔ oyemhe ne, ɔ ya me ɔli rue. § 34 Eliyose ni a ngme ena, emose aava e ya lese shi ukpho oghuo, a ya rue oghuo ɔ vu, o kpe ɔtuoghuo ɔ le. 35 Ikpotoso aava e ya ke mhele emhi kugbe, a ya rue oghuo ɔ vu, o kpe ɔtuoghuo ɔ le.” 36 [Emose aava e ya la ishemhi, a ya rue ɔtuoghuo ɔ vu, o kpe ɔtuoghuo ɔ le.]

37 Eniye odukhokho eyoli e mhila li, e ɔli, “Obo lo Onomhue?” Ijesu oo we, “Ashini idiegbe olimhi o la, agho ighuli ee legba.”

18

Okhe irokhokho oyi osamhi-olimhi ali oso-ezo

1 Ijesu ɔ ze okhe irokhokho khase eniye odukhokho eyoli, ni ɔ ro sese we khi o ti ni a ke lema eghenge kpa, ali e khi ze ni o lose we. 2 Oo we, “Elemhi ɔli oghuo, omose oso-ezo ɔ ya la ɔ ni ɔa li na ulishi Eshinegba wekhi eri ɔ mu ekpe na ogbɔ. 3 Osamhi-olimhi ɔ li la oni ɔli ni ɔ bhale deba oni oso-ezo, oo li, ‘Kpekpe pfa ezo na mhe shi ingme ni o de mhemhe ali ogbɔ.’ 4 O ga tese oni omose ɔa kie pfa shi ɔli eke. Ama ikpukhokho ɔ, oni omose oo egbeoli, ‘Ini o rie khia khi

mhi aa ya na ulishi Eshinegba wekhi eri mhia mu ekpe na ogbɔ, 5 ni o ro khia khi ɔni okpotso ɔna ɔ lina bhale ya nase mhe ena, mhi ya pfa ezo na li, ini ɔ khi ya ri ibhale oyoli ona kie ke nase mhe!’”

6 Onomhue oo we, “Aa suo abi oso-ezo ɔna okholo ɔna ɔ ngme? 7 Eshinegba ɔa ya li pfa ezo na eniye eyoli ni e vie e lu ɔli, ghe elee-ogwota, ghe eleyose? 8 Mhi gueye e khi ɔ ya pfa ezo na we pia. Abi o li ena, ini Omi Ogbɔ ɔ nyene egbe bhale, ɔ li bhale ya e irudunga eke agbɔ?”

Okhe irokhokho oyi iFarisi ali omionoga

9 Ijesu o gbo ze okhe irokhokho ona khase egbo eghuo ni e regbenga khi wewe e mholi igue-ngeli dose egboese, ni e ri eloe a gbe egboese. 10 “Emose aava e je Owa Oyi Eshinegba ya so iromhi. Oghuo ɔ ɔ khi iFarisi, onokpole ɔ khi omionoga. 11 Oni iFarisi ɔ vule, ɔ so iromhi, ɔ kueghie egboli, oo lie, ‘Eshinegba, mhi kphemhi ne khi mhi aa li abi egboese ni e khi ighiatɔ ni ee li ingmobe, ni ee kia okia abi omose omionoga onana. 12 Iteva mhia pfi azumhi elemhi efo uka. Mhi a ze aze-oghuo-igbe elemhi emini mhi mhue kpa.’

13 “Ama oni omionoga ogho, ɔ tapfia migha ɔa gbudu yase alo feli idane, ama ɔ lese gbe abo nga aye, ɔ lie,

† 17:32 Li ze Igbae 19.26 § 17:33 Li ze iMat 10.39; 16.25; iMak 8.35; iLuk 9.24; ijɔn 12.25

'Eshinegba mhuẹ ilẹlemhi na mhe, mhemhe ogbo olamhe.'
 14 Mhi gue egbegbi ingme a ye e khi oni omionoga ona Eshinegba o bino khi o pfuase dose oni omose ni o kpole. Egbe e mu oli je apfe. Itobo khi ogbo ni o da ti egboli nga ne, eri a ya ti oli tiemhi eke, ama oni o da ti egboli tiemhi eke, a ya ti oli nga."*

Ijesu o khi vose na ikuku eniye

(iMat 19.13-15; iMak 10.13-16)

15 Eleghuo, egbo e li mu eniye enikeke bhale ghi ijesu ni o ri obo ti we. Abi eniye odukhokho eyoli e ro me we, ee e khi bhale ya nase oli. 16 Ama ijesu o lu eni eniye, oo we, "A ze ni ikuku eniye e bhale deba mhe, a khi ke mu we migha irari khi enabi we we e mhuẹ Eghiele oyi Eshinegba. 17 Abi o li mhi li gue oli ye e khi, oni o da mie Eghiele oyi Eshinegba abi ukuku omoo o li mie oli ne, o a ya lo oli le."

Oghie ni o pfue

(iMat 19.16-30; iMak 10.17-31)

18 Okhemhuẹ oghuo o mhila ijesu, oo, "Osese onete, se mhi ya li ni mhi ro ya mhuẹ agbo na agbo agbo?" 19 Ijesu o mhila li, "Elo o ze ni u ro o lu mhe osese onete? Ogbokhoghuo o a la o ni o khi onoti, se ni Eshinegba." 20 U lese abi ishi eyi Eshinegba e ingme, "Khi kia okia, khi gbe

ugbeli, khi do ughiatoo, khi pfi otsese egbhue mu ogbo, mu ekpe na ite ali inye."†

21 Oo ijesu, "Rote abi mhi te khi omoo mhi te ri ishi ena nya a gbe akanya."

22 Abi ijesu o ro suo ona, oo li, "O kpo e emhi oghuo le, le ya ri emini u mhuẹ nya de, u kemhi eni ikpagho na egbo ni ea mholi khi u ya mhuẹ epfue shi iloghie. Ni u tigbe bhale ke deba mhe."

23 Abi oni omose o ro suo ona, egbe e pfo li-a itobo khi o pfue gba. 24 Ijesu o me abi egbe e pfo li-a shi o, Oo, "O ma mu unu ni egbo ni e lolo pfue ni e ro lo Eghiele oyi Eshinegba. 25 Ni ogbo ni o pfue o ro lo Eghiele oyi Eshinegba, o ya munu dose, ni ogbo ke dua ni loli ri alakumi rote ese asuge ya fie." 26 Egbo ni e suo ona e mhila, "Oghuo o ke ya mhuẹ imiepfuese sho?" 27 Ijesu oo we, "Emini o a ze ogbo a ri ele loli o ze Eshinegba a ri ele." 28 IPita oo ijesu, "Bino, anye she tsua emhi eyanye nya kua se, anye bhale deba e." 29 Ijesu oo we, "Abi o li mhi li gue oli e ye e khi, aa me oni o ya tsua apfe-oli, okekhi ughue-oli pfia, ni o tsua inyoghuo oli, ghe itali ghe inyoli ali imioli pfia, itobo Eghiele oyi Eshinegba, 30 ni o a ya mhuẹ eleli ni e bu dose eghogho, elemhi agbo ona ali agbo oni o ke e bhale."

Ijesu o gbo gue ingme

* 18:14 Li ze iMat 23.12; iLuk 14.11 † 18:20 Li ze Okiali 20.12-16; iDeut 5.16-20

eghuli oyoli le

(iMat 20.17-19; iMak 10.32-34)

³¹ Ijesu o rue eniye odukhokho ogbava eyoli je asha eghuo, o gueye we. "A ri esò shi eke, awa ya nga obini iJerusalemu. Emini emekeguele e keke shi Omi Ogbò egbe nya, e bhale ya tse oobò. ³² A ya mu oli, a rue oli na egbo iJeta. E ya roli li egia, e e tsue oli, e tono ete ku oli, e gbe oli itali, e tigbe gbe oli-a. ³³ E le onuzi-ese, o ya guale." ³⁴ Eniye odukhokho eyoli e a lesè udi ingme ena irari khi eri a ri ingme enana sheli we, ali khi e a gbo lesè emini o o ngme.

Ijesu o khueghie ozalo alo-a
(iMat 20.29-34; iMak 10.46-52)

³⁵ Abi ijesu o li ti i mama iJeriko, ozalo oghuo o shito epfe ode, o mhila. ³⁶ Abi o ro suò okeke egbo ni e dose, o mhila we emini a me. ³⁷ A gueye oli khi ijesu na iNazareti o o dose. ³⁸ O lu leghe, o o li, "Ijesu Omi iDefidi mhuè isomhelemhi na mhe." ³⁹ Egbo ni e ralo na li e oli o khukhu unu. Ama igho o kie li tse se o o li, "Omi iDefidi mhuè isomhelemhi na mhe." ⁴⁰ Ijesu o migha, o e lu oni omose ghi lue. Abi o ro ti mama li, ijesu o mhila li. ⁴¹ "Elo wa nono ni mhi ri ele ne?" O o ijesu, "Onomhuè mhi a nono ni mhi ke me eke." ⁴² Ijesu o o li, "Alo eye e khueghie-a, irudunga o ye o she re ze." ⁴³ Aghoaghò alo

eyoli e khueghie-a. O deba ijesu kia, o kuèghie Eshinegba. Abi eni egbo nya e ro me oli e li li kuèghie Eshinegba.

19

IZakiosì omionoga

¹ Ijesu o ro te e oli iJeriko dose. ² Omose oghuo o la oni e oli ni a lu iZakiosì, loli o khi oga oyi emionoga. O ga mema mhuè epfue egbegbo. ³ O nono ni loli me oni ijesu o khi, ama o a do be. O a me asha itobò khi egbo e bu dose. Ali khi o gbo ni o a yagha o khi ni o lolo she. ⁴ Igho o na ya ralo ode ni ijesu o te ya dose, o ya nga oara ugbele shito, ini loli me asha me oli. ⁵ Ijesu o ramhi agho, o yase alo idane lu oli, O o li, "IZakiosì, nyanya tiemhile, mhi mema ya kushi apfe o ye amo." ⁶ Igho o nyanya tiemhile. Egbe e mu oli, o ri oghelè kpe abo mie ijesu.

⁷ Egbo nya ni e me ona, e wo lo, e li, "O she ya kushi na o gbo o na olamhe." ⁸ O ke lesè li denè tee, iZakiosì o ti vule, o o, "Onomhuè ghe i, mhi ya khi epfue eyemhe shi asha eva, mhi ri asheghuo o na egbo ni e a mhuè. O kha khia khi mhi li o gbo khoghuo le ghue, mhi ya fali oli eni ota agbhaghbamhi ene." ⁹ Ijesu o o li, "Amo ena imiepfuese o she bhale apfe ona, itobò khi omi Aburaamu, omose o na o li khi. ¹⁰ Irari khi eri Omi Ogbò o bhale ya nono egbo ni

* 19:10 Li ze iMat 18.11

e waa, ali ni ọ gbo rọ ya mie wẹ pfuese.”*

Okhe irọkhọkhọ igue-ri emini a rọ ne kia
(iMat 25.14-30)

11 Abi e kie li suọ ingmemhi ena, iJesu ọ zẹ okhe irọkhọkhọ khasẹ wẹ irari khi ọ she ti i mama iJerusalemu. Eni ẹgbọ e dabi khi utoghuokpe Eghiele oyi Eshinegba o rọ ya bhale. 12 Ọọ wẹ, “Ọmọse ọkhemhuẹ ọghuo ọ ye ushishi odonụ ni a rọ ya ri oghie na li, ikpukhokhọ, ọ gbo jele. 13 Ighọ ọ luno eni ẹẹ ga li ogbe, ọ kemhi ikpaghọ eyi igolu na wẹ. Ọọ wẹ, ‘A ri ikpaghọ ena du oki ramhi ni mhi rọ ya jele.’

14 “Eri tse khi eri apfọli e biselemhi ọli, e ghie usomhi ghi eni e ya gbanọ ọli ukhomhi khi wẹwẹ ẹa nono ni ọni ọmọse ọna, ni ọ khi oghie ọyi wẹwẹ.

15 “A kie ri oghie na li, ọ jele. Ighọ ọ luno eni ẹ ga li eghọ ni ọ ri ikpaghọ na, ni lọli mhila wẹ abi e ri eni ikpaghọ kia.

16 “Ọni odode ọ bhale, ọọ li, ‘Ọga, ukpaghọ igolu oyẹ o she bia igbe elese.’

17 “Ọni ọga ọọ li, ‘Mu akanya, ọni ọọ ga ọnete ọyemhẹ. Itobọ khi u khi ọni a ri egbe ẹ nga shi ukukuọ ni a rọ shi ẹ obọ, mọ ẹoli igbe ke mhẹshẹ shi.’

18 “Ọnuzava ọ bhale, ọọ li, ‘Ọga ukpaghọ igolu oyẹ o she bia ishe elese.’

19 “Ọni ọga ọọ li, ‘Yeyẹ mọ ẹoli ishe ri ẹoli ke khu.’

20 “Ọnuzase ọ bhale, ọọ, ‘Ọga ghe ukpaghọ igolu oyẹ. Eri mhi gẹnọ li shi ode ya shi ne. 21 Eri ulishi oyẹ o mu mhẹ itobọ khi ọgbọ ni ọ ze alo u khi. Ashini u waa rọshi u te ẹ rue, ashini u wa rọ kọ shi u te a khiẹşẹ.’

22 “Ọni ọga ọyọli ọọ li, ‘Mhi ya rọte emini yeyẹghuo u ngme se unu ingme ikhi yeyẹ ọni ọ ga ọgbọ ọbe ọna. Abi u rọ leşẹ khi ọmọse ni ọ ze alo mhi khi, khi ashini mhia rọ shi mhi te a rue, mhi gbo rọte ashini mhia rọkọ shi a khiẹşẹ. 23 Elọ o zẹ ni u waa rọ ri ukpaghọ oyemhẹ ya shi owa ukpaghọ na mhẹ ni e la aghọ ke gbe nga ọ, ni mhi mẹ ọli ali eleli eyọli mie ini mhi nyenẹ egbe jele?’

24 “Ighọ ọ gueyẹ eni e migha, ‘A mie ọli oni ukpaghọ igolu ona na ọni ọ mhue eleli asha igbe.’

25 “Eni ẹgbọ ẹ ọli, ‘Ọga, ọ she kpẹ mhue igbe.’

26 “Ọni ọga ọọ wẹ, ‘Abi o li mhi li gue ọli ẹ ye ẹ khi, ọgbọ ni ọ da kpẹ mhue ne, a ya rọ ma li ọ. Ama ọni ọa kpẹ mhue a ya gbo mie ọli ọni ọ kpẹ mhue.† 27 Ama ebe mhẹ eghọ ni ẹa nono ni mhi le eghiele shi wẹ ukhomhi, a wolọ wẹ lase ana, a gbolo wẹ-a ukpẹlole mhẹ.’ ”

Ijesu ọ lo iJerusalemu le
(iMat 21.1-11; iMak 11.1-11; iJón 12.12-19)

28 Abi iJesu ọ rọ ngme ona se, ọ ya ralo na wẹ. E nga iJerusalemu. 29 Abi ọ

† 19:26 Li zẹ iMat 13.12; iMak 4.25; iLuk 8.18

rọ ti mama ẹoli iBetifagi ali iBetani obini ukhomhi ute ni o khi ẹera olivu, ọ ghie eniye odukhokho eyọli aava ralo, ọọ wẹ, ³⁰ “A je ẹoli ni o la ẹ odalo. Ini a ramhi aghọ, a ya mẹ omi akphẹrẹ ni ọgbọ ọa nga ghue khi a mu ọli zu. A taghiẹ ọli-a, a mu ọli ghi mẹ ana. ³¹ Ini ọgbọkhọghuo ọ mhila ẹ, khi ọọ, ‘Elo ọ zẹ ni a rọ taghiẹ ọlia?’ A liẹ ọli, ‘Ọnọmhue ọ mhue emini ọ ri ọli ya li.’ ” ³² Eni ọ ghie, e bhale ya ẹ oni akphẹrẹ tee abi iJesu ọ li gueye wẹ. ³³ Abi e li taghiẹ ọlia, eni e mhọli ọli e mhila wẹ, “Elo ọ zẹ ni a rọ taghiẹ oni akphẹrẹ a?” ³⁴ Ẹ wẹ, “Ọnọmhue ọ mhue emini ọ rọli ya li.” ³⁵ E mu ọli ghi iJesu. E ri ide ku ọli egbe, e mu iJesu nga ọ. ³⁶ Abi ọ li lẹ, ẹgbọ e naghie ide ku ode. ³⁷ Abi ọ rọ ti i mama ashini ute Olivu o te pfi ukhomhi kpọkẹ, eni eniye odukhokho nya ee kuẹghie Ẹshinegba leghe shi ikanya ọnyaloa ni e mẹ. ³⁸ Ee liẹ,

“Ikhivọsẹ o khi oyi oghie ni o ri eva oyi Ọnọmhue bhale.”
 “Opfomhẹ o la iloghie, ufumhi o la obini o yagha ne nya.”[†]

³⁹ Ighọ iFarisi eghuo ni e la ifuabọ eni ẹgbọ ẹẹ iJesu, “Ọsẹsẹ, gueye eniye odukhokho eye e khukhu unu.”

⁴⁰ Ọọ wẹ, “A ri esọ shi eke, ini e khukhu unu, eche e ya ke tsẹsẹ leghe.”

Ijesu ọ viẹ na iJerusalemu

⁴¹ Abi ọ rọ ti i mama iJerusalemu ni ọ rọ mẹ oni ẹoli, ọ viẹ na li. ⁴² Ọọ, “Abi a khe khi u lẹsẹ emini o ya ri opfomhẹ ghi ẹ amo ena lo! Eri tse khi a she ri ọli sheli na ẹ mena.” ⁴³ Ogbẹlẹ ọọ bhale ni ebe ẹ e rọ ya gbe ogba gasẹ ẹ, e khi ẹ shi iteva, e rọte ashakpa gasẹ ẹ shi. ⁴⁴ E ya khọli ẹ pfuse-a. Ẹa ya kesẹ ọmọ wẹkhi ọdiọ le, e shashe ẹ apfe-a. Ẹa ya kesẹ ukpolo nga ukpolo, itobọ khi aa lẹsẹ ẹghẹghẹ ni Ẹshinegba ọ rọ bhale ya tsumhi ẹ.

Ijesu ọ je Owa Oyi Ẹshinegba (iMat 21.12-17; iMak 11.15-19; iJon 2.13-22)

⁴⁵ Ighọ ọ lo Owa Oyi Ẹshinegba, ọ khu ẹgbọ ni e la aghọ ẹ du oki fiẹ. ⁴⁶ Ọọ wẹ, “A she keke ọli shi Ebe-nopfuase khi, ‘Owa oyemhẹ owa iromhi lo.’ Ama, a she ri ọli mele egbha ighiatọ a!”[§]

⁴⁷ Ogbẹlẹkpa iJesu ọ la Owa oyi Ẹshinegba sẹsẹ, ama eni ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali esẹsẹ Ishi eyi iMosisi ali eni e ralo na eni ẹgbọ, ee nono ni wẹwẹ e gbe ọli-a. ^{*} ⁴⁸ Ama ẹa mẹ ode ni e te ya riẹlẹ ọli, itobọ khi eni ẹgbọ e ri esọ shi osẹsẹ oyọli, ẹa nono ni ungmemhi oyọli okhọghuo o de wẹ esọ-a.

20

A mhila iJesu ọni ọ ri afu na li (iMat 21.23-27; iMak 11.27-33)

[†] 19:38 Li zẹ Iwolo 118.26

[§] 19:46 Li zẹ Aza 56.7; iJere 7.11

^{*} 19:47 Li zẹ iLuk 21.37

1 Eļeghuo khi iJesu o la Owa Oyi Eshinegba tse abo usomhi onete oyi Eshinegba, ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali esese Ishi eyi iMosisi, ali eni egbhali e bhale deba li. 2 E oli, "Gueye anye afu oyi oni u ro o gbe ikanya enana. Oghuo o ri eni afu ena ne?"

3 IJesu oo we, "Mhi ya li mhila e ogbo, a so mhe o! 4 Ibatizi ni iJoni oo batazi egbo, obo oyi Eshinegba o te bhale abi obo oyi ogbo?"

5 E lu egbe we ochi, e ke, "Awa khe, 'Obo oyi Eshinegba o te bhale.' O ya mhila awa, 'Elo o ze khi aa mie oli su?' 6 Ini awa ke, 'Obo oyi egbo.' Egbo nya e ya tonoo awa eche irari khi ogbokpa o lese khi omekeguele iJoni o khi." 7 Igho ee iJesu, "Anye aa lese obini o te bhale."

8 IJesu oo we, "Mhia li ya gueye e afu ni mhi ro a gbe ikanya enana."

Okhe irokhokho oyi eghiale ena okhola

(iMat 21.33-46; iMak 12.1-12)

9 IJesu o ze okhe irokhokho ona khashe eni egbo, oo we, "Omose oghuo o gua ipfonu shi ogba, o roli ye ongmomhi na eghiale. O vu eoli ni o la tese.*

10 Egheghe ikhiese o ramhi, o ghie oni oo ga li ghi we e rote oni ogba pfanoo idumhi ghi lue. Ama eni eghiale e gbe oni a ghie ogho. O pfino abo efue je. 11 Oni omose o gbo ghie oni oo ga li onuzava ghi we. E gbe oli, e yeghe oia. O gbo pfino

abo efue ya je. 12 Oni omose o gbo ghie onuzase. E kuale oli utse, e khu oli ya fie.

13 "Oni o mhue oni ogba ipfonu ogho, oo, 'Se mhi fe ya li egho? Mhi ya ghie omimhe ni mhi nono ingme oyoli egbegbo, otse, e ya mu ekpe na li.'

14 "Ama abi eni eghiale e ro me oli, ee, 'Egbegbi omi oli na ni o ya le ugu ogba ona, awa gbe oli-a ni awa rue oni ugu le.' 15 Igho e ti oli je olase oni ogba ipfonu, e gbe oia.

"Se oni o mhue oni ogba ipfonu egho o fe ya li we? 16 Eri o ya bhale ya gbolo eni eghiale egho-a, o tigbe rue oni ogba na eghiale elese." Abi eni egbo e ro suoo oni ingme, e, "Eshinegba o gbe etse kua!"

17 IJesu o bino we alo ukhomhi, oo we, "Se emini a keke ona o fe ngme, ni oo,† "Eche ni itsona e kie pfia, o tigbe ya mele eche ebe ni o mu eloe ne nya-a?"

18 "Oni o da ya de nga oni eche ne, o guoghoo-a, ali oni oni eche o da ya de mu ne, o mhele oia."

Ingme oga izeze
(iMat 22.15-22; iMak 12.13-17)

19 Eni e sese Ishi eyi iMosisi ali ighie eyi ekpodalo-ugamhi e nono ode ni e te ya mu oli aghoagho, irari khi wewe o ze oni okhe irokhokho tsue. Ama ulishi oyi egbo oo mu we. 20 Igho e li ri eloe shi oli egbe egbegbo. E ze egbo ni e riele abi egbo ni ee mie

* 20:9 Li ze Aza 5.1 † 20:17 Li ze Iwolo 118.22

shi iJesu o deba li, e ke de oli awe, ini e me ushi mu shi oli obo, ni e mu oli ghi ena omheso eyi igovuno. ²¹ Igho eni a ze egho ee mhila li ogbo, "Oseso, anye ga lesa khi abi ungmehi oyi Eshinegba o li u lie ngme oli, u gbolo a sese emini e te ode, waa ya gbe ogbokhoghuo azeba, ama eri wa sese egbegbi ingme oyi Eshinegba. ²² O fe ti ni anye ze oga na oghie iSiza abi anye khi ze?" ²³ IJesu o she lesa oshili eyewe. ²⁴ Oo we, "A ri ukpago elomho khasa mhe. Alo eyi oghuo a fe mu shi o?"

²⁵ E oli, "iSiza."

IJesu oo we, "A ri emini e khi eyi iSiza na iSiza, a ri emini e khi eyi Eshinegba na Eshinegba."

²⁶ Ea dobe rote emini o ngme igbaa me emhikhoghuo mu shi oli obo. Abo e sha we shi abi o li gbaghie oni ogbo-a, e khukhu unu.

Egbo iSadusi e mhila li ogbo irote-eghuli guale

(iMat 22.23-33; iMak 12.18-27)

²⁷ Egbo iSadusi eghuo ni ea lama shi o khi a ya me irote eghuli guale, e ri omhila bhale deba iJesu.† ²⁸ E oli, "Oseso, iMosisi o keke shi eke na awa khi ini omose o ghua pfi ughue oli shi eke agbo ni oa ro bia eniye, inyoghuo oni omose o rue oni okpotso ughue ni o bia eniye shi agbo na inyoghuo oli ni o ghua-egho.‡ ²⁹ Inyoghuo egbe etuoshilua e ya la o. Oni odode

o rue okpotso, o ghua, oa bia omo. ³⁰ Onuzava o rue oni okpotso. ³¹ Igho onuzaso o gbo rue oli. Igho wewe nya e rue oli, e ghulo-a, ea bia omo. ³² Ikpukhokho o, oni okpotso o li ghua. ³³ Mena, ogbele ni egbo e ya te eghuli guale, ughue oghuo oni okpotso o ya khi, aborokhia khi wewe oshilua e ga rue oli ughue egho?"

³⁴ IJesu oo we, "Egbo ena agbo ona e rue ikpotso, wewe e gbo ri ikpotso a ye ughue. ³⁵ Ama egbo ni a leli shi eni e mhue okemhi shi agbo ogho ali irote eghuli guale, ea ya rue ikpotso, wekhi eri a rewe ya ye ughue. ³⁶ Ea ke ke ghu, irari khi eri e ke ya li abi igeni eyi Eshinegba. Imi Eshinegba e ke ya khi, irari khi e she rote eghuli guale. ³⁷ Ashini a keke ingme oyi ebuli ni oo to shi, iMosisi o te rokhasa e gboo khi eni e ghua, e guale, irari khi o lu Onomhue, 'Eshinegba oyi Aburaamu ali Eshinegba oyi Aziki ali Eshinegba oyi iGiekopu.* ³⁸ Eshinegba oyi egbo ni e la agbo o khi. Oa khi Eshinegba oyi egbo ni e ghua." ³⁹ Esese Ishi eyi iMosisi eghuo ni e la agho ee oli, "Oseso, u ga gue ngme!" ⁴⁰ Ogbokhoghuo oa ke gbo gbudu mhila li ogbo olese.

Omi oghuo oni Omiepfuese o khi

(iMat 22.41-46; iMak 12.35-37)

† 20:27 Li ze Ika 23.8

‡ 20:28 Li ze iDeut 25.5

* 20:37 Li ze Okiali 3.6

41 Igho iJesu o mhila we, “Se ee a lie lie khi oni Omiepfuese khi omi iDefidi o khi? 42 Irari khi oni iDefidi o ngme oli shi ebe Iwolo, ni o re,

“ ‘Onomhue oo Onomhue oyemhe:

Shito mhe ukiekie obita

43 ramhi ni mhi ro ya

ri ebe e shi e ekoawe

ni u kpha awe ukhomhi.”†

44 Ini iDefidi o lu oli, ‘Onomhue.’ Se o ke gbo lie khi omi iDefidi?”

Ijesu oo e mhue egbhe shi esese Ishi eyi iMosisi egbe

(iMat 23.1-36; iMak 12.38-40)

45 Abi eni egbho e kie ku esoo-a shi eke egho, iJesu oo eniye odukhokho eyoli, 46 “A mhue egbhe shi esese Ishi eyi iMosisi egbe. O ma ghole we ni e ke so itsua na dolodolo ke kia gase, ni egbho e ba ke tse we otse ekpe atu oki. Ee shito ashini o mhue ekpe elemhi owa ugamhi, e gbolo e shito ashini o yagha ni o fune ukue.

47 Ee lo apfe oyi esamhi-olimhi ya ri itoto miono we emini e mhue. Ee so iromhi ni e nue eyi abamemhe. A ya na egbho eghoghho osue egbegbo.”

21

Isomhopfa oyi osamhi-olimhi
(iMak 12.41-44)

1 Ijesu o bino gase, o me khi egbho ni e mhue epfue e pfi ukpaghoo lo akpati ni a pfi ukpaghoo a lo elemhi Owa oyi Eshinegba. 2 Igho osamhi-olimhi ni oa mhue emhi o

li pfi ikpamhi inini eva lo oni akpati. 3 Ijesu oo eniye odukhokho eyoli, “Mhi gueye e khi osamhi-olimhi ona o ga rona dose egbho eni e kpole nya. 4 Eri egbho eni e kpole ena e rote epfue eyewe rona, ama osamhi-olimhi ona o rote umhame ri ukukuoo ni o mhue rona.”

Ijesu o guele emini a ya me ikpukhokho agbo

(iMat 24.1-2; iMak 13.1-2)

5 Eniye odukhokho eyoli eghuo e ngme abi a li ri echere ni e somhi otse li atsona shi ugbe oyi oni Owa Oyi Eshinegba, li shi itsua isomhopfa ni a ro ma o na Eshinegba. Ama iJesu oo we, 6 “Emini a bino ena ii, eghoghe oo bhale ni o khia khi echeli okhoghho oa ke ya nga olese egbe, irari khi a ya bighi we kua.”

Ozughu ali Ajilimhe

(iMat 24.3-14; iMak 13.3-13)

7 E mhila li, ee oli, “Osese, eghoghe onoghoo a ro ya me ona. Elo a ya me ni o ro ya khashe khi oni eghoghe o she ramhi?” 8 Ijesu oo we, “A mhue egbhe ini ogbho o khi di e. Ebubu egbho e ya ri eva oyemhe bhale, ee lie, ‘Mhemhe mhi khi Omiepfuese,’ ali khi, ‘Oni eghoghe o she ti bhale.’ A khi deba we. 9 Ini a suo eko okhue ali ozughu, a khi ze ni egbe e guoghoo e a, irari khi emhi enana e mema bhale ya tse, eri-tse khi

† 20:43 Li ze Iwolo 110.1

ukpese agbo o a kie ramhi ne oni eghēghe.”

10 Oo we, “Ishishi e ya mu okhue vule shi ishishi o, eghiele e mu okhue vule shi eghiele o. 11 Eke e ya ke de kulue. Okiamhi ali ighuamhi ebe e ya la asha ododa. A ya me ebemulishi ali ukpokpomhi irokhashe khi e te idane bhale.

12 “Eri-tse khi neni a ya me ena, a ya muno e a nase e, a muno e je owa ugamhi ali owa ighumha. A mu e ghie enighie ali igovuno irari oyemhe. 13 Ona o ya khi eghēghe ni a ro ya me asha pfi otsele na mhe. 14 A mholi oli shi udu memena, a khi ze ni udu o nighise e shi emini a ya me so we o. 15 Mhi ya ri ungmehi shi e unu ali egbhali ni o khia khi ebe e ea ya dobe nu e khe ako.* 16 Ita e, ali inyoghuo e, ali egbo eye e, ali emole e, e ya ri egbhue re e de, e gbolo eghuo elemhi e-a. 17 Egbokpa e ya ri itobo oyemhe kie e. 18 Ama, etsui okhoghuo oyi ongee o a ya pfua. 19 Ini a migha egbegbo, a ya tsumhi e.

Ijesu o guele shi eke khi a ya guoghō ijerusalemu a

(iMat 24.15-21; iMak 13.14-19)

20 “Ini a me khi ekholi-okhue e pfi gashe ijerusalemu, a lese khi ipfueche-a oyoli o shi ti ramhi. 21 Eghēghe agho, egbo ni e la eke iJudia, e na nga ikhomhi ite. Egbo ni e

la ifu apfe, e na ifu apfe o vu. Eni e la oboese e khi ke gbo nyene egbe bhale ifu apfe. 22 Irari khi eghēghe iso-ezo ni a she kpe keke shi eke na ni o bhale ya tse.† 23 Eghēghe agho o ma kholo ikpotso ni e me umemhi egbe, ali eni e ri eniye shi egbe. Osue onofune o ya la oni eke. Ofu oyi Eshinegba o ya de rughu eni egbo. 24 Eghuo o e ya ghu eghuli ogbhorō, a muno eghuo ighumha je ishishi ododa. Egbo iJeta e ya guoghō ijerusalemu-a ya ramhi, ni eghēghe oyi egbo iJeta e ro ya dose.

Ibhale oyi Omi Ogbo

(iMat 24.29-31; iMak 13.24-27)

25 “A ya ke me irokhashe elemhi ovo ali uki ali ikpetata. Ishishi e ya le oya eke agbo, abo e sha we abi oke oniemi o li ya ke vuna.‡ 26 Ubi o ya rue egbo, irari ulishi e sa usamhi emini o a bhale eke agbo itobo khi ekpabo ni e la ukhui e ya ke nighise. 27 Eghēghe agho, e ya me khi Omi Ogbo o la elemhi otughunu tsua ekpabo ali ufumhi oniemi, rote idane e tiemhile.§ 28 Ini a da me na ne, a vule a yase ukhomhi eke irari khi eghēghe ipfasheke oye e o she ti bhale.”

Owena ni a rote okhua-eni rue

(iMat 24.32-35; iMak 13.28-31)

* 21:15 Li ze iLuk 12.11-12 † 21:22 Li ze Osia 9.7 ‡ 21:25 Li ze Aza 13.10; Ezik 32.7; iJōe 2.31; Irō 6.12-13 § 21:27 Li ze iDan 7.13; Irō 1.7

²⁹ IJesu ọ zẹ okhẹ irokhokho ona khasẹ wẹ, ọọ wẹ, “A ke bino ọara ọkhua ali ẹra nya. ³⁰ Ini e da ta ebe enegbo ne, a lẹsẹ khi oruame o shi ti ẹ bhale. ³¹ Igho o li khi ini a da me emhi enana ne, a lẹsẹ khi Eghiele oyi Ẹshinegba o she ti ramhi.

A mu egbe shi eke

³² “Abi o li mhi li gue ọli ẹ ye ẹ khi, agbhotu ona ọa ya doṣe ne neni a me emhi ena nya. ³³ Eke ali ukhuli e kha bhale ya doṣe, ingmemhi eyemhe e mema bhale ya tse.

³⁴ “A kuegbe-a ini ukue iditsea, ali onyo idada ali usamhi agbo e khi ya rue ẹ egbhali, ini ogbele ibhale oyemhe o khi ya de shi egheghe ni a sa shi. ³⁵ Irari khi oni ibhale ona ogbokpa ni o la agbo o ya bhale na. ³⁶ A ke mu egbe egheghe kpa, a lema ni a toto migha, ni a pfue okhena ni ọọ bhale, ali ni a ro doṣe migha odalo oyi Omi Ogbọ.”

³⁷ Ogbelẹkpa iJesu o ro la Owa oyi Ẹshinegba ii sese. Ini obili ọọ bi, o fiẹ nga Ute Ẹra Olivu.* ³⁸ Ẹluzogbe kpa, eni egbo nya e bhale Owa Oyi Ẹshinegba ya ri esọ shi ọli eke ni e suọ ungememhi oyọli.

22

IJudasi o lama khi loli ya ri iJesu de

(iMat 26.1-5,14-16; iMak 14.1-2,10-11; iJon 11.45-53)

¹ Ukpe ni a la le ibuledi ni ogbo ri ifuma ma nye na lu

iPasova o ti bhale.* ² Ighie eyi ekpodalo-ugamhi eyi Ẹshinegba ali eni ẹ sese Ishi eyi iMosisi, e nono abi e li ya gbe iJesu a, ama ulishi oyi egbo o mu wẹ.

³ Igho Okphaghiẹ o lo iJudasi ni a gbolo a lu Isikaroti udu, ni o khi oghuo eniye odukhokho ogbava eyi iJesu.

⁴ Oni iJudasi o fiẹ deba ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni ẹ khe ekhe Owa Oyi Ẹshinegba. O nu wẹ ye ochi abi o li ya ri iJesu na wẹ de. ⁵ Egbe e mu wẹ, e lama khi wewe e ya fali ọli ikpagho. ⁶ O lama shi wẹ o, o nono abi loli ri ya me asha ri ọli na wẹ mu ini ebubu egbo ẹa la akagho.

Eminale ni o kpukhokho (iMat 26.17-25; iMak 14.12-21; iJon 13.21-30)

⁷ Ukpe ni a la le ibuledi ni aa ri ifuma shi nye, ni a ro omi osumha ẹ luase obo, o ramhi. ⁸ Igho iJesu o ghie iPita ali iJon ralo, ọọ wẹ, “A ka mu egbe eminale iPasova oyi awa.”

⁹ E mhila li, “Obo wa nono ni anye je ya mu egbe?”

¹⁰ IJesu ọọ wẹ, “Abi a lie ke lo iJerusalemu le te, a ya me omose oghuo ni o tsua ubene ame. A deba li je owa ni ọọ je. ¹¹ Ini a ramhi agho, a lie oni o mholi oni owa ogho,

‘Osese ọọ, ighe elemhi owa oye ni epfese e ku ẹ shi, ni mhemhe ali eniye odukhokho eyemhe anye la ya le eminale iPasova?’ ¹² O ya ri ukpokpomhi agbala khasẹ ẹ

* 21:37 Li ze iLuk 19.47 * 22:1 Li ze Okiali 12.1-27

ukhomhi owa atonga ni a lolo rięę somhi otse. A mu egbe oni eminale shi agho.”

Eminale ni o kpe ukhokho ni iJesu o nu eniye odukhokho eyoli le

¹³ Igho e bhale ya e khi abi iJesu o li ngme oli te o khi. Igho e mu egbe oni eminale iPasova shi agho.

Abi e ro le eminale oyi Onomhue

(iMat 26.26-30; iMak 14.22-26; 1 iKori 11.23-25)

¹⁴ Oni eghęghę o ramhi, iJesu ali ighiusomhi na keę eyoli e shito shi gase ni e ro ya le eminale. ¹⁵ Oo we, “O kie kpe ghole mhe egbegbo ni mhi nu e le eminale iPasova ona neni mhi ya me osoli. ¹⁶ Mhi gueye e khi, mhi aa ke gbo ya le eminale ona, se ni awa ke le oni o khi egbegbo obini Eghiele oyi Eshinegba.”

¹⁷ O rue oni uko, o kphemhi. Oo we, “A mo uko ona, a kemhi oli da. ¹⁸ Mhi gue oli e ye e khi, mhia ke gbo ya da onyo oora upfonu ona, se ni Eghiele oyi Eshinegba o bhale.”

¹⁹ Igho o rue ibuledi mhue obo, o kphemhi, o khi oli a, o ro na we, oo, “Idiegbe oyemhe na ni mhi ro na e. A lina ke rięę oli ro sato mhe egbe.”

²⁰ Igho o gbo rue uko abi o ro le emhi se, oo, “Uko ona o khi ishobo onogbo ni o rote oia eyemhe bhale, ni a ku shi eke na e.” ²¹ A ghe

i, obo oyi oni o ya remhe de o nu mhe shito e le emhi memena. ²² Abi e khi omi ogbo o li ya kia, igho a li ya me oli, ama epfua o khi ni ogbo ni o ya roli de.” ²³ Ee mhila egbewe oni o khi ni o ya gbe ikanya enana.

²⁴ Igho ekhako o gbo li lasela shi iteva oyewe shi oni o fune nya shi elemhi we. ²⁵ IJesu oo we, “Eri ighie eyi egbo iJeta ee jili we. E kha jili we se, e lie we khi eri wewe e kpaghie we obo.” ²⁶ Ama a khi li abi wewe, ochogh, oni o nono ni loli fune elemhi e, o ri egboli tiemhie eke nya, oni o ralo o ke ga enekpole. ²⁷ Oghuo o fu ne, oni o shito ukhomhi itebu e le emhi, abi oni oo kphan o eminale ghi eni e shito o le? Oa khi oni o shito le? Ama eri mhemhe mhi le e iteva abi oni o ga e. ²⁸ Ee a nu mhe migha abi mhi ro la imufe. ²⁹ Mhi ri eghiele na e, abi itamhe o li ri eghiele na mhe. ³⁰ Ni a ro bhale ya e khi a nu mhe le, a nu mhe da obini iloghie oyemhe. A ya shito ukpekhomhi oghie, a gue unuekpe igbeva eyi iZireni ez o. ³¹

IJesu o guele shi eke khi iPita o ya kie lue

(iMat 26.31-35; iMak 14.27-31; iJon 13.36-38)

³¹ “ISamo, iSamo, ghe i, Okphaghie o she mhila khi

† 22:20 Li ze iJere 31.31-34 ‡ 22:21 Li ze Iwolo 41.9 § 22:24 Li ze iMat 18.1;

iMak 9.34; iLuk 9.46 * 22:25 Li ze iMat 20.25-27; iMak 10.42-44 † 22:26 Li ze

iMat 23.11; iMak 9.35 ‡ 22:27 Li ze iJon 13.12-15 § 22:30 Li ze iMat 19.28

lọli ẹ nono ni lọli kpishi ẹ-
a nya abi a liẹ kpishi ado.
³² Ama mhi she sọ iromhi nẹ,
iSamọ, ini irudunga oye o khi
nighise. Ini u pfue ọ se, ri udu
shi inyoghuo ẹ enekpọle ọ.”

³³ Ama iPita ọọ li,
“Ọnọmhuẹ, mhi ga mu egbe
ni mhi rọ deba ẹ ya lo owa
ighumha, ali ni mhi nu ẹ ya
ghua.”

³⁴ Ijesu ọ ọli, “Mhi gue ẹ ye,
khi, ye ye iPita ọna, neni ọkpa ọ
ya gbiẹghẹ amo u ya kie mhe
itesẹ khi u waa lẹsẹ mhe.”

Egheghe ingme o she ramhi

³⁵ Ijesu ọ rọ mhila wẹ,
“Abi mhi rọ ghie ẹ fiẹ lase,
ni aa rọ tsua ẹkuẹ ukpaghọ
wẹkhi akpaba wẹkhi ekuẹ,
emhikhoghuo o fẹ to ẹ?”*

Ẹ ọli, “Iiye.” ³⁶ Ọọ wẹ, ama
memena, ọgbọ ni ọ mhue
ẹkuẹ ukpaghọ ọ rue ọli, ọni
ọ mhue akpaba ọ tsua li, ini
u waa kpẹ mhue ọgbhọrọ, ka
ri awulu oye de, ni u ya de
oghuo. ³⁷ Mhi gueye ẹ khi em-
ini a keke shi mhe egbe ni o
la Ebe-no-pfuase, ni ọọ, “Aleli
ọli ma ẹgbọ ni e lue,” o mema
bhale ya tse shi mhe egbe.
Irari khi emini a keke shi mhe
egbe o she ramhi ni e rọ bhale
ya doşe.† ³⁸ Eniye odukhokho
eyọli ẹ ọli, “Bino, Ọnọmhuẹ,
ọgbhọrọ eva e la ana.” Ọọ wẹ,
“O somhi aghọ.”

*Ijesu ọ la ute olivu sọ
iromhi*
(iMat 26.36-46; iMak
14.32-42)

³⁹ Ijesu ọ fiẹ lase, e je Ute
Ẹẹra Olivu, abi ọ kpẹ li. Eniye
odukhokho eyọli e deba li.
⁴⁰ E ramhi aghọ, ọọ wẹ, “A ke
sọ iromhi ini a khi de pfilo
imufe.” ⁴¹ Ọ tikia na wẹ de, ẹ,
ọ wugha, ọ sọ iromhi, ọọ,
⁴² “Ita, ini o ghọle ẹ, mie mhe
uko osoli imeme onana, ama
ọa khi abi o ghọle mhe, ama
abi o li ghọle ẹ.” ⁴³ Ighọ aḡeni
ọ rọte idane bhale ya ri ek-
pabọ na li. ⁴⁴ Rọte ọtomhe, ọ
sọ iromhi egbegbọ ramhi ni
ọpfọ ni e rọte ọli egbe e ku shi
eke, e khọ tikpọ abi ọlia. ⁴⁵ Abi
ọ rọte iromhi isoso vule, ọ
nyene egbe bhale deba eniye
odukhokho eyọli. Ọ me khi
osoli ni e vie o ri ọlosemhe shi
wẹ egbe, e lese. ⁴⁶ Ọ mhila
wẹ. “Elo o ze khi a lese-a? A
vule ni a ke sọ iromhi ini a khi
de pfilo imufe.”

A mu ijesu

(iMat 26.47-56; iMak
14.43-50; iJon 18.3-11)

⁴⁷ Abi ọ kie li ngme eghọ,
ẹgbọ e ve lole gbii. Ọmose ni a
lu iJudasi ni ọ li khi ọtuoghuo
eniye odukhokho ogbava eyi
iJesu ọ rewe kia. Ọ le deba
iJesu ni lọli ya pfi ọli ẹlemhi
egbe. ⁴⁸ Ijesu ọ mhila li, ọọ
li, “iJudasi, eri u ri otse ri
Omi Ọgbọ ọ de ena?” ⁴⁹ Eni
eniye odukhokho eyi iJesu
e me emini a ya me ena,
e mhila li, “Ọnọmhuẹ anye
ri itakobi ni e la anye abọ
khọli?” ⁵⁰ Ighọ ọghuo ọ, ọ
ri itakobi fia ọni ọọ ga ọni

* 22:35 Li ze iMat 10.9-10; iMak 6.8-9; iLuk 9.3; 10.4 † 22:37 Li ze Aza 53.12

o kpeda nya oye ekpodalo-ugamhi esọ a. ⁵¹ IJesu ọọ li, “Taa! Khi ke gbo li igho.” O ri obọ ti oni ọmọse oni esọ, oni esọ o gbela. ⁵² IJesu o mhila ighie eyi ekpodalo-ugamhi, ali eni ẹẹ khekhe Owa Oyi Eshinegba, ali eni egbhali ni e bhale ya mu ọli, “Eri mhia pfi ozughu ni a ro tsua epia ali itakobi ali ikpokpo bhale ẹ deba mhe? ⁵³ Efe kpa mhi ro la Owa Oyi Eshinegba ẹ sese, ọngefe ọa ri obọ ti mhe, ama eghẹghẹ oyege na ni ekpabo alo ebili e ro mhesẹ.”†

IPita o tia khi lofi ẹa lese iJesu

(iMat 26.57-58,69-75; iMak 14.53-54,66-72; iJon 18.12-18,25-27)

⁵⁴ Igho e mu ọli vu ya je owa oyi Okpodalo-ugamhi oyi Eshinegba ni o kpeda nya. IPita o tapfia a deba we. ⁵⁵ Abi e ke ro pfi erali shi iteva oyi oni atukpapfe ni e ro shito, iPita o li bhale ya nu we shito. ⁵⁶ Abi okpotso oni ọọ ga oghuo o li me khi iPita o nu we shito, o bino ọli tsuke, ọọ li, “Omose ọna o li nu iJesu kia.” ⁵⁷ Ama iPita o tia. Ọọ li, “Kpotso, Mhia fe ga lese ọli.” ⁵⁸ O denẹ, omose ọlese o ke gbo me iPita, o mhila li, “U li nu iJesu u kia.”

IPita o ke, “Mose mhia nu ọli kia.”

⁵⁹ O ke te agho ri emhi abi agogo oghuo dose, omose ọlese o ge ma o gue, ọọ, “Mhi lese gboo khi omose ọna o nu iJesu u kia, irari khi onge iGalili o li khi!”

⁶⁰ Ama iPita o so li o, ọọ li, “Mose, mhi a lese emini u wa ngme ena.” Utoghuo kpe abi o kie li ngme, okpa o gbieghe ⁶¹ Onomhue o pfi alo bino iPita chii. IPita o tode sato ungemhi ni iJesu o ngme ni o khi, “Neni okpa o ya gbieghe, u ya tia itese, we khi u waa lese mhe.” ⁶² IPita o fi je olase, o ya vie oya.

Eni e khe ekhe e ri iJesu li egia

(iMat 26.67-68; iMak 14.65)

⁶³ Eni emose ni e khe iJesu ekhe, e roli li egia, e gbe ọli. ⁶⁴ E gẹno ọli alo, e mhila li, “Bọbọbọ! Oghuo o ri emhi lie?” ⁶⁵ Igho e ngme iwali ingmemhi emuebe ebubu deba li.

E mu iJesu bhale igbaa iSahediri

(iMat 26.59-66; iMak 14.55-64; iJon 18.19-24)

⁶⁶ Ogbe o gbe-a, eni egbhali ali ighie eyi ekpodalo-ugamhi, ali esese Ishi eyi iMosisi e legba. E rue iJesu lasela migha iteva oye we. ⁶⁷ E lie ọli, “Ini ye ye u khi oni omiagbopfuese, gueye anye.”

IJesu ọọ we, “Ini mhi tseku gueye e, aa ya mie shi mhe o. ⁶⁸ Ini mhi mhila e, aa ya gbaghie a na mhe. ⁶⁹ Ama rote memena vu, omi ogbo o ya shito obita oyi Eshinegba obini iloghie.”

⁷⁰ We we nya e mhila li, “Omi Eshinegba u khi?”

Oo we, “A gue ngme ni e khi Omi o mhi khi.”

† 22:53 Li ze iLuk 19.47; 21.37

⁷¹ Ẹ egbewẹ, “Awa ke gbolo ẹ nono ọtsẹlẹ ọlese, awa-eghuo awa she ri esọ eyawa suọ abi ọ ri unu oyọli ngme.”

23

A rue ijesu bhale odalo oyi iPaleti

(iMat 27.1,2,11-14; iMak 15.1-5; iJon 18.29-38)

¹ Ighọ eni igbaa nya e vule, e pfi ọli ukhomhi ralo ghi iPaleti. ² Wẹwẹ nya e gue ẹzọ shi ọli egbe, ẹ liẹ, “Anye she mẹ ọmọse ọna khi ọ sẹsẹ ẹgbọ ode ẹgbhọli. Ọọ ẹgbọ e khi ke zẹ oga na oghie iSiza, ọ gbolo a liẹ khi lọli khi Ọmiepfuese ni ọ gbọ khi oghie.”

³ Ighọ iPaleti ọ mhila li, “Suọ khi yeyẹ u khi oghie oyi ẹgbọ iJu?” Ijesu ọọ li, “Abi o li ghọ.”

⁴ Ighọ iPaleti ọ gueyẹ ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni igbaa, “Mhi a mẹ ushi mu mhue ọmọse ọna obọ.”

⁵ Wẹwẹ nya e liẹ, “Eri ọ ri osesẹ oyọli pfi ozughu ẹ shi eke ijudia nya. Eke iGalili ọ te gba li eke le ni ọ rọ ramhi ana ena.”

A rue ijesu bhale odalo oyi Erọdu

⁶ Abi iPaleti ọ rọ suọ ona, ọ mhila wẹ ini ọngi iGalili ọ khi.

⁷ Abi ọ ke rọ suọ khi eke ni Erọdu ọ mhẹsẹ shi ijesu ọ khi, ọ e rue ọli ghi Erọdu ni ọ li la iJerusalemu oni ẹghẹghe.

⁸ Abi Erọdu ọ rọ mẹ ijesu, egbe e mu ọli, itobọ khi ọ she tẹsẹ ni ọ te nono ni lọli mẹ ọli, irari khi ọ she kpẹ suọ eko ọli, ọ gbolo nono ni ọ la ukpẹloe luẹ gbe ikanya ọnyalao eghuo.

⁹ Ọ mhila ijesu ogbọ ebubu ama ijesu ọa pfa shi ọli eke.

¹⁰ Eni Ighie eyi ekpodalo-ugamhi eyi Ẹshinegba ali esesẹ Ishi eyi iMosisi e migha aghọ, e pfi oni o nga ọ shi ọ ¹¹ Ighọ Erọdu ali ekhọli-okhue eyọli e gia li e gbo rọli li egia. E sọno li itsua ni e somhi otse ni e ghale. E gbo rue ọli nyenẹ egbe ukhokho ghi iPaleti.

¹² Ẹlẹghọ, iPaleti ali Erọdu e rọ somhi irari khi ọbe e kpẹ khi.

iPaleti ọ pfa ẹzọ mu ijesu a gbe ọli-a

(iMat 27.15-26; iMak 15.6-15; iJon 18.39--19.16)

¹³ iPaleti ọ luno ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni ẹ mhẹsẹ ali eni ẹgbọ nya, ¹⁴ Ọọ wẹ, “A rue ọmọse ọna ghi mhẹ, a liẹ khi ọ pfi ozughu shi ẹgbọ iteva. Ama ukpẹloe ẹ mhi la mhila li ogbọ lena, mhi aa mẹ emhi khoghuo ni a rọ gue ẹzọ shi ọli egbe. ¹⁵ Wẹkhi eri Erọdu ọ pfa ẹzọ mu ọli, irari khi ọ nyenẹ ọli egbe ukhokho ghi awa. A ga mẹ ọli gboo khi ọni ọmọse ọna ọa li ingme okhoghuo nabi a rọ ya liẹ a gbe ọli-a. ¹⁶ Irari ghọ mhi ya nase ọli, mhi rue ọli obọ-a.” ¹⁷ [Ini a li ukpe iPasova, iPaleti, ọọ mema rue ọgbọ ọghuo ighumha lasele na wẹ.]

¹⁸ Wẹwẹ nya e ku unu a nyogho, “A rue ọli vu ya gbe-a! A ri ochogho rue iBarabasi obọ-a na anye!” ¹⁹ Eri a kie kpẹ mu iBarabasi shi owa ighumha irari onyaghu ni ọ pfi shi oni ẹoli ali khi ọ gbọ gbe ugbeli. ²⁰ iPaleti ọ nono ni luẹ rue

iJesu obọ-a, ọ gbo lema wẹ.
²¹ E kiele tsẹsẹ nyoghoo, “A ta li ma ọọra apfida gbe-a! A ta li ma ọọra apfida gbe-a!”
²² Utonuzesẹ, ọ gbo nu wẹ ngme, ọọ, “Elo o zẹ, Ingmobe onoghuo ọ riẹlẹ? Irari khi mhia mẹ emini o zẹ ni a rọ ya gbe ọli-a. Itobọ ighọ, mhi lẹsẹ ya nase ọli, mhi rue ọli obọ-a.”

²³ E kiele tsẹsẹ nyoghoo, a ta iJesu ma ọọra apfida gbe-a. Atsẹsẹ oyẹwẹ o rọli tse na wẹ.
²⁴ Ighọ iPaleti ọ lama shi wẹ ọ.
²⁵ Ọ rue iBarabasi ni a mu shi owa khi ọ pfi ozughu shi oni ekẹ, ni o gbo gbe ugbe, obọ-a na wẹ. Ighọ ọ ri iJesu na wẹ, e ka li ọli abi o ghole wẹ.

A ta iJesu ma apfida
(iMat 27.32-44; iMak 15.21-32; iJqn 19.17-27)

²⁶ Abi e li rue ọli lẹ, e mẹ ọmọsẹ ọghuo ni a lu iSamọ ongi iZireni ni ọ rọte ẹoli odonue lo oni ẹoli le. E ri itoto mu ọli, sheli ọli oni ọọra apfida oghọ, ọ tsua li nga ike deba iJesu.

²⁷ Ebubu ẹgbọ e deba iJesu, shi ikpotso ni e viẹ e viẹ oya na li. ²⁸ IJesu ọ nyenẹ alo ghue wẹ, ọọ wẹ, “Ikpotso iJerusalemu, a khi ke viẹ na mhe. A ke viẹ na egbe ẹ ali imi ẹ, ²⁹ Irari khi oni ẹghẹghẹ ọọ bhale ni a rọ ya ke liẹ, ‘Ikhivose o khi na ikpotso ni ẹa bia eniye, ni ẹa mẹ umemhi ghue, wẹkhi e ri e mu ẹnyeli shi ọmọ unu ghue.’ ³⁰ E ya liẹ ute, ‘De mu anye,’ ẹẹ ite enikeke, ‘A de khukhu anye a.’” ³¹ Irari ini ẹgbọ ẹẹ li na ini

egua o vọ ebuli-a zughu, sẹ e ke ẹ li ini o khakha?”

³² A li muno ighiatọ aava ni a li ya gbe-a toma li egbe.
³³ Abi e rọ ramhi ashini a lu, “Ugua ukhomhi olimhi,” aghọ e gbe ọli ali ighiatọ eghọ a shi. E ta ọghuo ma ọọra shi ọli ukiẹkiẹ obita, e ta ọnọkpọle shi ukiẹkiẹ obọ ọgobo. ³⁴ IJesu ọli, “Ita, gbekua na wẹ irari khi ẹa lẹsẹ emini ẹẹ li.”†

E ri amukpaghọ pfi onolo rọ kemhi itsua eyọli. ³⁵ Eni ẹgbọ e migha bino, enighie e dọli ọkọnyọ. E liẹ, “Ọọ tsumhi ẹgbọsẹ, ọ tsumhi ẹgbọli ini lolọ ọ khi Ọmiepfuese ọyi Ẹshinegba ni a zẹ.”‡

³⁶ Eni ekhọli-okhue e li bhale ya rọli li egia. E ri onyo ni ọ yala nali ọ mọ da. § ³⁷ Ẹ ọli, “Ini o khia khi yeyẹ u khi oghie ọyi ẹgbọ iJu, tsumhi egbe ẹ shọ.” ³⁸ E kekẹ emhi tama kpeda na li ni o ngme khi, “Ọna ọ khi Oghie ọyi Ẹgbọ iJu.”

³⁹ Oghiatọ ọghuo ni a li tama ọara, ọ tsue iJesu. Ọ liẹ ọli, “Óá khi yeyẹ wẹ khi Ọmiepfuese u khi? Tsumhi egbe ẹ, ni u li tsumhi anye.”

⁴⁰ Ama oghiatọ ọnọkpọle, ọ dese ọli, ọọ li, “Ul-ishi Ẹshinegba ọa ya muẹ, aborokhia khi eri ushi oghuo o ga mu awa? ⁴¹ Akanya ni awa gbe awa mie ifata to e na. Ama ọmọsẹ ọna, ọa li emhikhoghuo ni ọ mẹ osue a shi.” ⁴² Ighọ ọọ iJesu,

* 23:30 Li zẹ Osia 10.8; Irọ 6.16 † 23:34 Li zẹ Iwolo 22.18 ‡ 23:35 Li zẹ Iwolo 22.7 § 23:36 Li zẹ Iwolo 69.21

“Sato mhe egbe ini u bhale ukpekhomhi eghiele oye.”

⁴³ IJesu o o li, “Mhi gueye khi, ogbe-namo ena, u ya nu mhe la Apfe oyi Eshinegba na ioghie.”

Eghuli oyi iJesu

(iMat 27.45-56; iMak 15.33-41; iJon 19.28-30)

⁴⁴ Agogo igbeva ele oguota o lese nu, obili o te bi oni eke nya ya ramhi agogo ese ele ogbomhi. ⁴⁵ Irari khi ovo o ke to, ode ugbakpi ni a ro pfa ode a shi elemhi Owa Oyi Eshinegba o te iteva kiese-a eva ya to eke.* ⁴⁶ IJesu o lu leghe, oo, “Ita, mhi ri ayemhe oyemhe mholi e obo.” Abi o ro na ngme se, o ghua. ⁴⁷ Abi oga okholi-okhue ni o la agho o ro me emini a me, o kuoghi Eshinegba, oo li, “Egbegbo lo khi omose ona oni o pfuase o khi!”† ⁴⁸ Abi egbo ni e le gba agho ni wewe e ri ukpeloe me emini a me, e ro me emini a me, ee vie osue, e je. ⁴⁹ Ama egbo nya ni e lese oli ali ikpotso ni e rote iGalili deba li, e migha tapfia bino emini a ga me nya.‡

Irotọ oyi iJesu

(iMat 27.57-61; iMak 15.42-47; iJon 19.38-42)

⁵⁰ Omose oghuo o la o na lu iJosefu. O khi oghuo emose ni ee mheshe. O khi omose onete ni o pfuase. ⁵¹ Oa lama shi o a ka gbe iJesu a. Ongi eoli Arimatia na eke iJudia o khi. O migha khe

Eghiele oyi Eshinegba. ⁵² O le deba oghie iPaleti ya mhila li olimhi oyi iJesu. ⁵³ O rote oora apfida rue oli tiemhile, o ri ide enegbo khuli oli. O ya roli shi uji ufueche ni a to-a, ni ogbo oa kpe ri olimhi to ghue. ⁵⁴ Ogbelẹ ni o mama ele iyemhe oyi egbo iJu lo. Ele iyemhe o she lese ya ramhi. ⁵⁵ Eni ikpotso ni e rote iGalili deba iJesu bhale e deba li ya me uji ni o ri iJesu to. Ali abi o li roli to. ⁵⁶ Igho e nyene egbe je apfe ya rue ituale ni a ku e shi olimhi egbe.§

Ama e yemhe-a ogbele iyemhe. E ri ona ri ushi ogbele iyemhe gbe akanya.

24

Ite-eghuli-guale oyi iJesu

(iMat 28.1-10; iMak 16.1-8; iJon 20.1-10)

¹ Ele ni odode na elemhi efo uka, ogbie fiefie, eni ikpotso e bhale uji ni a ri iJesu to. ² E me khi eche ni a ro khukhu oni uji, khi a gheghele oli ode-a. ³ Ama abi e ro lo elemhi oni uji, ea me idiegbe oyi iJesu. ⁴ Abo e sha we, abi e li migha a sa o egho, e me khi emose aava ni e so itsua epfopfo ni e ge nyanyanya e nu we migha. ⁵ Ulishi oo mu we, e nyese ukhomhi so alo ghue eke. Ama eni emose e mhila we, “Elo o ze ni a ro nono ogbo ni o la agbo ifuabọ oyi egbo ni e ghua? ⁶ Oa ke la ana, o she guale. A sato emini o gueye e abi o ro la iGalili khi: ⁷ ‘Omi

* 23:45 Li ze Okiali 26.31-33 † 23:47 Li ze Iwolo 31.5 ‡ 23:49 Li ze iLuk 8.2-3

§ 23:56 Li ze Okiali 20.10; iDeut 5.14

Ogbọ ọ mema ya mę osue obọ oyi ęgbọ olamhę, e gbe ọli-a shi apfida, ama ęlenuzi-esę ọ ya guale.’ ”* ⁸ E tigbe yele eni ingme eyọli le.

⁹ E rọte atalimhi bhale, e gueyę eniyę odukhokho ogbaghuo enekpọle ali ęgbọ elese ni e la aghọ. ¹⁰ IMeli ọngi iMagidaleni ali iJoana ali iMeli inyi iJemhisi ali ikpotso ni e nu wę kia e gueyę eni ighiusomhi na keę. ¹¹ Ama eni eniyę odukhokho e dabi khi ingmemhi afuę eni ikpotso ee ngme, ęa pfi esọ shi wę ọ ¹² Ama iPita ọ vule, ọ na ya je oni atalimhi, ọ ramhi aghọ, ọ nyęsę egbe bino elemhi oni uji, ọ lęsę mę ide ni a rọ khuli ọli eghọ aghọ, ama ọa mę idiegbe oyi iJesu. Ighọ ọ li je apfę, abọ e sha li.

*Okiali na odę Emausi
(iMak 16.12-13)*

¹³ Oni ogbele ni ę ngme ena, eniyę odukhokho aava eyi iJesu e je ęoli Emausi ni o khi imali igbaghuo rọte iJerusalemu. ¹⁴ E nu egbewę ngme ingme enana ni a mę. ¹⁵ Abi e li ngme ni e li lęę eghọ, iJesu ọ khu wę ę, e ga kia lęę. ¹⁶ E mę ọli ama ęa lęsę ọni ọ khi. ¹⁷ IJesu ọ mhila wę, “Elo a nu egbe a ngme abi a li kia lęę ena?” E mu migha, alo eyęwę e khi osoli-osoli. ¹⁸ Oghuo elemhi wę ni a lu iKilopasi ọ mhila li, “Opfęse oshębhe u khi shi eke iJerusalemu ni ọa lęsę emini a mę eke ona aenlue?” ¹⁹ “Emhi eneghuo

a mę?” IJesu ọ mhila wę. Eni emose ę ọli, “Emini e li iJesu ọna iNazaręti. Omekeęuele ọmose ọna ọ khi, ọ mhue ekpabọ oyi Eshineęba. Egbọ e lęsę ọli shi emini ọ rięle ali ingmemhi ni ọ gbolo o ngme. ²⁰ Ighie eyi ekpodalo-ugamhi eyi Eshineęba ali enighie e rue ọli lasele ni a gbe-a shi ọra apfida. ²¹ Eri anye dabi khi lọli ọ ya pfa ęgbọ iZireni shi eke. Amo li ęle esę abi a te mę ingme ena. ²² Ikpotso eghuo eyi anye e ri abọ sha anye. E je uji oyọli amo uzogbe fiefie, ²³ Ama ęa mę idiegbe oyọli. E nyeneę egbe bhale ya gue khi węwę e mę igęni ni e gueyę węwę khi ọ she guale. ²⁴ Egbọ eghuo elemhi anye e she je obọ ya bino e mę khi abi e ngme o khi, ama ęa mę iJesu.” ²⁵ IJesu ọọ wę, “A khi eyęghę e, ni udu oyęę ọa nyanya mie emini emekeęuele e ngme suọ. ²⁶ Aa lęsę khi ina ọni Omiepfuese ọ li ya mę osue neni ọ lo ufumhi oyọli?” ²⁷ Ọni iJesu ọ tigbe ri emini a keke shi Ebe-no-pfuasę lo wę esọ ni e la ebe Ushi oyi iMosisi ali eyi emekeęuele nya. ²⁸ Abi e li ti ramhi ukuku ęoli ni e je, iJesu ọ rięle abineę khi lọli ti okiali oyęluę ya je odalo. ²⁹ Ama ee ti ọli, ęę ọli, “Nu anye kushi ana irari khi ogbe o she vu, obili o she gbolo-a bi.” Ighọ ọ deba wę ọ ya kushi na wę. ³⁰ Abi e kerọ shitọ ya ke le eminale, ọ rue oni ibulędi, ọ kphęmhi, ọ khi ọli-a, ọ kemhi

* **24:7** Li zę iMat 16.21; 17.22-23; 20.18-19; iMak 8.31; 9.31; 10.33-34; iLuk 9.22; 18.31-33

na wẹ. ³¹ Eghẹghẹ ana, alo eyẹwẹ e khueghie-a, e tigbe lẹsẹ khi lọli lọ. Eri-tse ọ kele-a, ẹa ke mẹ ọli. ³² E egbewẹ, “Ọọ khi eri ọ li abi erali shi awa udu abi ọ rọ la ode nu awa ngme ni ọ gbo rọ gue abi Ebe-no-pfuase o ngme ye awa?”

³³ Aghoaghọ e vule nyene egbe ukhokho je iJerusalemu. E bhale ya ẹ eniye odukhokho ogbaghuo ali egbo enekpole ni e ga legba, ³⁴ ni e lie, “Egbegbi ingme lo khi Onomhue ọ she guale, ọ ri egbo li gbo khase iSamọ.” ³⁵ Igho eni etuava egho e guele emini a me ode, ali abi e lẹsẹ iJesu eghẹghẹ ni o rọ khi ibuledi-a na wẹ.

Ijesu ọ ri egbo li khase eniye odukhokho eyoli

(iMat 28.16-20; iMak 16.14-18; iJon 20.19-23; Ika 1.6-8)

³⁶ Abi e rọ kie ghọ ngme oni ungmehi, iJesu ọ migha wẹ iteva ọọ wẹ, “Opfomhe o nu ẹ la.”

³⁷ E yila, ulishi oó mu wẹ, e dabi khi ayemhe olimhi ọ khi. ³⁸ Ọọ wẹ, “Elo o ze ni udu oye ẹ o rọ nighise, ni a rọ gbo mhọli akhokhomhe shi udu oye ẹ? ³⁹ A bino abo ali awe eyemhe. Mhemhe lo. A ri obo timhe ni a me khi olimhi ogbo ọa ya mhọli idiegbe ali igua, nabi a me khi mhi mhọli ena.”

⁴⁰ Abi ọ rọ ngme na se, ọ ri abo ali awe eyoli khase wẹ. ⁴¹ Abi oghẹle ali oshabo ni o vo wẹ udu ọa kie ze wẹ mie

shi ọ ne, iJesu ọ mhila wẹ, “A li mhọli emhikhoghwo shi akana ni a le ghọ?” ⁴² E rue afẹle ni a nye na li, ⁴³ Ọ rue ọli la akpewẹ roli le.

⁴⁴ Ọọ wẹ, “Ena e khi emini mhi gueye ẹ abi mhi rọ kie nu ẹ la. Ingme eyemhe nya ni a keke shi Ushi oyi iMosisi ali, ebe eyi Emekeguele eyi Eshinegba ali Ebe Iwolo, e mema bhale ya tse.”

⁴⁵ Igho ọ khueghie wẹ udu-a ni e me asha lẹsẹ emini a keke shi Ebe-no-pfuase. ⁴⁶ Ọ gueye wẹ, “Emini a keke shi eke na. Omiepfuese ọ ya me osoli, ọ rote eghuli guale elenuzise, ⁴⁷ eghẹghẹ agho a ya ri eva oyoli ri imupfi ali irolamhe-topfa tse abo ushishi nya, rote iJerusalemu gba eke le. ⁴⁸ A ga me eni emhi enana nya. ⁴⁹ Mhi ya ri emini Itamhe ọ shobo ghie usomhi ghi ẹ, eri-tse a la elemhi ọli iJerusalemu ramhi ni a rọ ya ri itoto rote obini o yagha ghi ẹ ni o ya kpha ẹ so.”†

Inga idane oyi iJesu

(iMak 16.19-20; Ika 1.9-11)

⁵⁰ Abi ọ rọ rue wẹ vu ya fie, ni e rọ kia ramhi iBetani, ọ tsua abo idane, ọ ku isemhe na wẹ. ⁵¹ Abi ọ li ku isemhe na wẹ, ọọ ze wẹ obo, a rue ọli nga idane.‡ ⁵² Igho e nyese ukhomhi ga li. E mu egbe pfi ri ukpokpomhi oghẹle je iJerusalemu. ⁵³ E kiele la owa ugamhi no fune tse, e kuẹghie Eshinegba.

† 24:49 Li ze Ika 1.4 ‡ 24:51 Li ze Ika 1.9-11

Usohmi Onete oyi iJesu iKirisiti ni iJoni O keke

Ungmemhi Oni o khi agbo

¹ Igbaekele, Ungmemhi O she kpe la o. Oni Ungmemhi o nu Eshinegba la. Oni Ungmemhi O khi Eshinegba. ² Igbaekele loli ali Eshinegba e te ga la. ³ Obọ oyọli a te ma emhikpa. Aa me emhikhoghuo ni a ma ni aa rote obọ oyọli ma. ⁴ Loli o mhọli agbo na agboagbo. Oni agbo oyọli, o ri akpa na egbo na agbo.

⁵ Oni akpa o ge nga alo ebili, ama alo ebili o a do be pfuse o li a.

⁶ Eshinegba o ghie omose oghuo ni a lu iJoni ghi egbo na agbo.* ⁷ Loli o bhale ya pfi otsela shi oni ogbo ni o khi oni akpa, ni egbo nya e rote oni otsela miesuo. ⁸ Oa khi oni iJoni o khi oni akpa; eri o li bhale ya pfi otsela shi oni akpa. ⁹ Loli o khi oni egbegbi akpa, ni o ya bhale agbo ni o ya ri imeke na egbo nya.

¹⁰ Oni Ungmemhi o la agbo, egbo ea lesa o li, abi o ri rie khia khi loli a rote obọ oyọli ma agbo. ¹¹ O bhale deba egbo eyọli, ea lama mie o li. ¹² Ama, ebubu ni e da lama mie o li, ni e lesa mie eva oyọli suo, wewe o ri afu na e ro me le imi Eshinegba a. ¹³ Oa

khi abi ita ali inyo e lie bia ogbo alo-gbugbugbu a ri ona ngme, ama Eshinegba o khi ita we.

¹⁴ Oni Ungmemhi o mele ogbo-a, o nu awa la agbo ona, awa me ufumhi oyọli, ikhi ufumhi oyi omi Ita otuoghuo kpe ni Ita o mhọli, oni o rote obọ oyi Ita bhale, oni o mhọli isomhelemhi ali igesikia gbeku o.

¹⁵ IJoni o kia tse abo ingme oyọli ye egbo, o o tsesa, o o lie, "Ona mhi gueye e khi o ya bhale odukhokho oyemhe, ama o fu dose mhe itobo khi o kpe la agbo neni a bia mhe."

¹⁶ Rote isomhelemhi oyọli ni o gbeku o, awa te mhọli ikhivose ododa. ¹⁷ Obọ oyi iMosisi Eshinegba o te ri ushi na awa, ama obọ oyi iJesu iKirisiti isomhelemhi ali igesikia e te bhale. ¹⁸ Ogbo khoghuo o a me Eshinegba ghue. Ama, Omi Eshinegba otuoghuo kpe, ni loli ali Eshinegba e khi oghuo, ni loli ali Ita e ga la, loli o ze ni agbo e ro lesa Ita.

IJoni oo khi loli e khi Omiepfuese

(iMat 3.1-12; iMak 1.1-8; iLuk 3.1-18)

¹⁹ Egbhali eyi iJu ni e la iJerusalemu e ghie eni ee ralo ugamhi oyi Eshinegba ali eni e nu we gbe ikanya owa-ugamhi, e ka mhila iJoni oni o khi.

²⁰ IJoni o a ro sheli we, o nyanya so we o, o gueye we gboo khi o a khi loli khi oni Omiepfuese.

* 1:6 Li ze iMat 3.1; iMak 1.4; iLuk 3.1-2

²¹ E mhila li, “Oghuo u ke khi sho? Elaja u khi?”†

IJoni ọọ, “Iiye.” E gbo mhila li.

“Omekeguele oyi Eshinegba u khi?”

O ọ “Iiye.”

²² E gbolo ẹ, “Gueye anye oni u khi sho, ni anye me emini anye ya gueye eni e ghie anye, elo yeye u khi sho?”

²³ IJoni ọ rote ungmehi ni Azaya omekeguele oyi Eshinegba ọ ngme so we ọ, ọọ, “Mhemhe mhi khi uruli oyi ogbo ni o la odagbe ẹ tsesẹ, ni ọọ lie, ‘A riẹle udu oye ẹ shi eke ke Onomhuẹ ni ọ ọ bhale.’”‡

²⁴ Egbọ ni egbo iFarisi e ghie ghi iJoni, e mhila li, ²⁵ “Abi u a ro khi Omiepfuese, ni u a ro khi Elaja, wekhi oni omekeguele oyi Eshinegba u khi ena, elo o ze ni u ro ọ batazi egbo sho?”

²⁶ IJoni ọ so we ọ, ọọ, “Ame mhi ro batazi egbo memena, ama ogbo oghuo ọ la ẹ iteva memena ni aa lese ne. ²⁷ Loli ọ ke ya bhale odukhokho oyemhe, ni o khia khi mhia fu ramhi oni ọ ọ taghie uli oyi ekuẹ ni ọ ro so a.”

²⁸ Obini iBetani ni o la ukiekie obini ovo o te ẹ ngale shi okẹ iJodani, ashini iJoni ọ la batazi egbo, a la me eni ingme ena nya.

Omi osumha oyi Eshinegba

²⁹ Ogbeakolo iJoni ọ me khi iJesu ọọ bhale, iJoni ọ gueye egbo, ọọ, “Omi Osumha oyi Eshinegba ni ọ rue olamhe eyi agbo vu na! ³⁰ Ona mhi ngme

abi mhi ro lie, ‘Omose oghuo ọ ya bhale ni ọ fu dose me, itobo khi ọ she kpe la ọ neni a bia me.’ ³¹ Egbegbi mhemhe mhia kpe lese oli ghue, ama eri mhi bhale ri ame ẹ batazi egbo ini mhi me asha ri oli khase egbo iZireni.”

³² Igho iJoni ọ pfi otsele ona khi, “Mhi me khi Ayemhe ọ li abi anekhukhu rote idane tiemhie ya mali egbe. ³³ Mhia kha kpe lese oli, ama oni ọ ghie me mhi ri ame ke batazi egbo, ọọ me, ‘Oni u da me khi oni Ayemhe ọ tiemhie shi ọ khi ọ migha li egbe ne, loli ọ khi oni ọ ya ke ri Ayemhe-no-pfuase batazi egbo.’ ³⁴ Igho eni emini a gueye me ena e li de shi ukpeloe oyemhe, ni o remhe gueye ẹ khi Omi Eshinegba ọ khi.”

Eniye odukhokho eni odode ni iJesu ọ ze

³⁵ Ogbeakolo iJoni ali eniye odukhokho eyoli etuava e gbo migha akaghọ. ³⁶ Abi iJoni ọ ro me khi iJesu ọọ dose, ọọ, “Bino Omi osumha oyi Eshinegba.”

³⁷ Abi eniye odukhokho etuava egho e ro suo ona te, e deba iJesu vu. ³⁸ IJesu ọ pfi alo ukhokho, ọ me we khi ẹ deba lue, ọ mhila we, “Elo a nono.”

Ẹẹ oli, “Osesẹ, obo wa la?”

³⁹ Oọ we, “A bhale ya bino.” Igho e deba li, e me obini ọ la. Agho e ke nu ọ la elegho nya rote agogo ene ele oguota vu.

† 1:21 Li ze iDeut 18.15,18; iMala 4.5 ‡ 1:23 Li ze Aza 40.3

⁴⁰ Otuoghuo eniye odukhokho etuava ni e suọ emini iJoni o ngme ni e deba iJesu vu o khi Aduru, inyoghuo iSamọ iPita. ⁴¹ Igho Aduru o nyanya kpe te odode nono iSamọ inyoghuo oli gueye, oo, "Anye she me Omiepfuese." (Emini a ri iKirisiti ngme khi, Omiepfuese.) ⁴² Aduru o rue iSamọ bhale ghi iJesu.

IJesu o bino oli, oo, "Yeye u khi ISamọ omi iJoni, iKefasi a ke e ke lu e. IPita ali iKefasi emhi oghuo a rewe ngme."

IJesu o lu iFilipu ali iNatanię

⁴³ Ogbeakojo, iJesu o ke mu egbe khi lohi rote agho vu ya ke je iGalili. O me iFilipu, oo li, "Deba mhe." ⁴⁴ Onge iBetisaida ni Aduru ali iPita e khi iFilipu o li khi. ⁴⁵ IFilipu o ke nono iNatanięli me. Oo li, "Anye she me oni iMosisi o keke ingme oyoli shi ebe ushi, ni emekeguele e gbo keke ingme oyoli shi Ebe-no-pfuase, ikhi iJesu onge iNazaręti Omi iJosefu."

⁴⁶ INatanięli oo, "INazaręti we, eminete o li rote iNazaręti e lase?"

IFilipu oo, "Lese bhale ya bino tse."

⁴⁷ Abi iJesu o ro me iNatanięli khi oo bhale obini lue la, iJesu oo, "Egbegbi onge iZireni na, oni o ya lo egholi."

⁴⁸ INatanięli o mhila li, "Se u gho lese mhe?" IJesu oo, "Mhi she me abi u ro la udi okhua eni neni iFilipu o lu e."

⁴⁹ INatanięli oo, "Osesę, Omi Eshinegba u khi, oghie oyi iZireni!"

⁵⁰ IJesu oo, "Itobo khi mhię khi mhi me e udi okhua eni u ro tigbe miesuo, u ya me emini e dose ona." ⁵¹ O gbo gueye we, "A ya me khi idane o khueghie-a, a me khi igeni eyi Eshinegba e rote idane e tiemhile ya nga shi mhemhe Omi Ogbọ o."§

2

IJesu o ri amę mele onyo a

¹ Ogbęle onuzi-esę, a la iKena na eke iGalili ri omueshi ya ngeli. Inyo iJesu o la agho, ² A li lu iJesu ali eniye odukhokho eyoli shi oni ilegba ni a la ri omueshi ngeli. ³ Abi onyo ni a la agho da o ro pfo, inyo iJesu oo iJesu, "Onyo e pfo we ro da."

⁴ IJesu oo, "Inyo, khi ke gueye mhe emini mhi ya li, itobo khi eghęghę oyemhe o ramhi ne."

⁵ Inyo iJesu o gueye eni e so onyo, "A ri emini o da gueye e gbe akanya."

⁶ Ikpokpomhi idubo eche esesa e la epfe agho na die amę e shi ni egho iJu e ro kpe egbe a abi ushi oyewe o ngme. Udubo oghuo oghuo, oo mie italabi amę ene. ⁷ IJesu o gueye eni e so onyo, "A ka die amę vo eni idubo esesa." Igho e die amę vo ewe nya te unu tsue. ⁸ Igho oo, "A die o ghi oni o ri ukpeloe e khu oni ilegba." Igho e die o ghi o. ⁹ Oni o ri ukpeloe e khu

ilegba o rōte eni amẹ ni a she rō mele onyọ a da bino, ọa kpe lẹsẹ obini a mẹ wẹ, ama eni ẹ sọ onyọ e lẹsẹ obini a mẹ wẹ. Igho oni omose o lu ughue-omueshi je epfe ete, ¹⁰ ọọ li, “Ashini a la riẹlẹ emhi onana kpa, onyọ onete onana a kpe rō lasele na ẹgbọ da khue neni a ri onyọ oni o kpo-a lasele, Elo o zẹ ni a rō ri onyọ ona kpe shi agho?”

¹¹ Ona o khi akanya onyaloa oni odode ni iJesu o gbe. Eoli iKena na eke iGalili o la riẹlẹ o. Onana o rō ri ufumhi oyoli khase, ni eniye odukhokho eyoli e rō mie oli suọ.

¹² Ona o doşe se, iJesu ali inyoli, ghe inyoghuo oli eni emose ali eniye odukhokho eyoli e tiemhi obini iKapanomu. E la oobọ ukuku ogbele.*

IJesu o lo elemhi Owa oyi Eshinegba le

(iMat 21.12-13; iMak 11.15-17; iLuk 19.45-46)

¹³ Abi eghẹghẹ ukpe oyi ẹgbọ iJu ni a lu iPasova o rō ti bhale, iJesu o nga obini iJerusalemu.† ¹⁴ O bhale ya ẹ khi ẹgbọ e la elemhi apfe oyi Owa oyi Eshinegba ri ena ali isumha ali inekhukhu ẹ de. Eghuo e shitọ pfa ikpagho na ẹgbọ. ¹⁵ Igho iJesu o rue ili rō lali utali ulumhokie rō khu wẹ ya lase nya, ghe eni ena ali isumha; o miatse wẹ ikpagho kua, o ghi wẹ abo okphe kpha ku-a. ¹⁶ Oo eni e ri inekhukhu ẹ de, “A

muno wẹ ana-a! Se a li ri owa oyi Ita mhemhe ẹ mele oki a.” ¹⁷ Eniye odukhokho eyoli e ya yelele emini a kpe keke shi Ebe-no-pfuase khi, “Ingme owa oye o mu mhe egbe gba.”‡

¹⁸ Igho enighie eyi iJu e mhila iJesu ini o mholi ikanya onyaloa ni o ya gbe ni o ya rokhasẹ ewẹ khi o mholi afu ni o rō riẹlẹ enana nya.

¹⁹ IJesu ọọ wẹ, “A bighi oni Owa oyi Eshinegba ona nya gbe, mhi ya gbo riẹlẹ o to ogbele ese.”§

²⁰ Enighie eyi iJu e ke mhila, “Owa ni a ri ikpe egbhueva ali esesa to wa lie khi u ri ogbele ese tse ya riẹlẹ to?”

²¹ Ama egbe oyoli o ri oni Owa oyi Eshinegba ni o ngme khokho. ²² Abi o rō ghu-a ni Eshinegba o rō gbo guise o le, eniye odukhokho eyoli e rō tigbe sa ya to emini o ke ngme. Ona o rewe mie ungmehi oni o la Ebe-no-pfuase, ali ingme oyi iJesu lolo suọ.

²³ Eghẹghẹ ni iJesu o rō la iJerusalemu, ikhi eghẹghẹ ukpe iPasova, ebubu ẹgbọ e rō mie oli suọ itobọ khi e mẹ ikanya onyaloa ni o gbe.

²⁴ Ama iJesu ọa ya regbenga wẹ obo itobọ khi o lẹsẹ emini ẹgbọ e khi pfo nya. ²⁵ Ọa khi ọgbọ o ke gbo ya gue ingme oyi ẹgbọ ye oli, itobọ khi o she lẹsẹ emini o la wẹ udu.

* 2:12 Li zẹ iMat 4.13 † 2:13 Li zẹ Okiali 12.1-27 ‡ 2:17 Li zẹ Iwolo 69.9

§ 2:19 Li zẹ iMat 26.61; 27.40; iMak 14.58; 15.29

3

Ijesu ali iNikodemosi

¹ Omose oghuo o la o ni o la otu iFarisi, o khi okhemhue ni o mu eloe shi elemhi iJu, a lu oli iNikodemosi. ² Oni omose ona o bhale deba iJesu eliyose eleghuo, oo li, "Osesese, anye lese khi oni oo sese ni o rote obo oyi Eshinegba bhale u khi. Itobo khi ogbokhoghuo o ya dobe ke gbe ikanya onyaloa enabi u wa gbe ena ini Eshinegba o nu oli la."

³ Ijesu oo li, "Mhi gue igesikia ye khi, ini aa li ri ele ogbobia, o ya ya me Eghiele oyi Eshinegba."

⁴ INikodemosi oo li, "Se a li gbo ri ele ogbobia ni o womhe se bia? Eri o gbo ya lo inyoli elemhi ni o gbo ri ele oli bia?"

⁵ Ijesu o soli o, oo li, "Mhi gue igesikia ye khi, aa me ogbokhoghuo ni o ya lo Eghiele oyi Eshinegba ini aa bia li elemhi ameli elemhi Ayemhe.

⁶ Omose ali okpotso ee bia ogbobia alo gbugbugbu, ama Ayemhe oyi Eshinegba a ro ri ele ogbobia elemhi ayemhe. ⁷ Khi ze ni ungmehi ni mhiye khi, 'A mema ri ele e ya bia,' o ligho ri abo she. ⁸ Obini o ghole akpekpeli o li e je, eri awa lie suo abi o lie li, ama awa aa ya me oli. Igho ingme oyi eni a ri ele bia elemhi Ayemhe oyi Eshinegba e li."

⁹ INikodemosi o mhila iJesu, "Se a lie me ghob?"

¹⁰ Ijesu oo, "Ye ye ukpokpo ogbob o guebe ni u lie sese egbob eke iZireni waa lese ona?"

¹¹ Abi o li mhi li gue oli e ye khi emini anye lese, anye e ngme. Emini anye me, anye e gueye agbo. Ama aa nono ni a mie usomhi oyi anye suo. ¹² Ini waa mie mhe suo ini mhi gue ingme ena agbo ona ye, se u lie mie mhe suo ini mhi gue ingme iloghie ye? ¹³ Ogbokhoghuo o kpe ye iloghie jele ghue, se ni mhemhe Omi Ogbob ni mhi rote iloghie tiemhie. ¹⁴ Abi iMosisi o ke li ge enye ni a ri igolu lumhi shi ukpokpo, ni o tsua li idane obini odagbe ifufu, igho a mema li tsua Omi Ogbob idane.* ¹⁵ Egheghe agho, onini o da mie oli suo, o ya mholi agbo na agbobagbo.

¹⁶ "Irari khi Eshinegba o nono ingme oyi agbob gba, loli o ro rue Omioli oni omose otuoghuo kpe na agbob, egheghe agho onini o da mie oli suo ne, o ya ya pfua, ama o ya mholi agbob na agbobagbob. ¹⁷ Eshinegba o ghie omi oli bhale agbob, ni o bhale ya pfa ezob mu egbob na agbob, eri o ghie oli, o bhale ya mie agbob pfuese. ¹⁸ Aa ya pfa ezob mu oni o da mie Omi Eshinegba suo, ama oni o da mie oli suo, a she pfa ezob mu oli se, itobo khi o da mie Omi Eshinegba otuoghuo kpe suo. ¹⁹ Abi a lie sob oni ezob na. Akpa o bhale agbob, ama egbob e nono alo ebili ne, itobo khi ikanya ebe ee gbe. ²⁰ Oni o gbe ikanya ebe o ya ya nono akpa, o tigbe e bhale akpa itobo khi ikanya eyoli e ya ri udi lasele ini e

* 3:14 Li ze inoba 21.9

bhale ákpá. ²¹ Ama oni o da ri ungmehi oyi Eshinegba ni o khi igesikia a gbe akanya ne, o bhale ákpá ashini a te e me eke, ni ikanya eyoli e rokhase khi ode oyi Eshinegba o rote.”

Otsele ni iJoni o pfi shi ingme oyi ifesu

²² Ele lese iJesu ali eniye odukhokho eyoli e je eke iJudia. O nu we la oobo ukuku eghẹghẹ, oo batazi egbo. ²³ IJoni o la Ainoni ni o nuwe shi iSalimu li batazi egbo, itobo khi amẹ e lo bu shi agho. Egbo e je agho deba li ni o batazi we. ²⁴ Eghẹghẹ agho aa mu IJoni shi owa ighumha ne.†

²⁵ Eniye odukhokho eyi iJoni eghuo e nu ogbo iju oghuo khako shi ingme ikpegbe a ona ugamhi. ²⁶ Igho e le deba iJoni, ee, “Osese, u ke yelele omose oghuo ni u ke batazi, oni u ngme ingme oyoli epfe oke iJodani elegho, o li e batazi egbo, loli egbo nya e ke na deba memena.”

²⁷ IJoni oo we, “Aa me emhikhoghuo ni ogbo o mholi ni o a khi Eshinegba o roli na.

²⁸ Ee ena a ga suo abi mhi ro lie khi o a khi mhemhe mhi khi Omiepfuese, khi eri a li ghie mhe ralo na li.‡ ²⁹ Omose oni o rue omueshi o khi ughue omueshi. Eri omole oni omose oni o rue omueshi o ri eso shi eke migha ke khe ughue omueshi. O kha da suo khi omole o da ngme ne, egbe ee mu oli. Igho egbe e lie mu

mhe memena, igho oghẹle oyemhe o gbo vo. ³⁰ Ufumhi oyoli o mema ke nga shio, ufumhi oyemhe o o ke tiemhi.

³¹ “Oni o rote ilimhi tiemhie o fu dose egbo nya. Oni o rote agbo ana lasele, ona agbo ona o khi. Irarigho, ingmemhi eyi agbo ana a ke ngme. Ama oni o rote ilimhi tiemhie o fu dose egbo nya. ³² Emini o me ali emini o suo ilimhi, o gue e ye egbo, ama ogbokhoghuo o a mie oli suo. ³³ Oni o da mie emini o gueye agbo suo ne, eri o rokhase khi igesikia Eshinegba o ngme. ³⁴ Oni Eshinegba o ghie, oo ngme ungmehi oyi Eshinegba, itobo khi eri Eshinegba o ri Ayemhe oyoli na li gbe ku o. ³⁵ Eri Eshinegba Ita o nono ingme oyi Omioli oni omose, irarigho o ro ri emhikpa nga li obo. § ³⁶ Oni o da mie Omioli suo ne, eri oo mholi agbo na agboagbo, ama oni o da kie oli ne, o a ya mholi agbo, eri ibiselemhi oyi Eshinegba oo deba li agboagbo.”

4

IJesu o nu okpotso onge iSameria ngme

¹ Egbo iFarisi e suo khi ebubu egbo e deba iJesu, ali khi o gbo batazi eniye odukhokho bu dose iJoni. ² O a khi iJesu o ri obo oyoli mema batazi egbo, ama eniye odukhokho eyoli e batazi egbo. ³ Igho abi iJesu o ro suo ingme ni egbo e ngme,

† 3:24 Li ze iMat 14.3; iMak 6.17; iLuk 3.19-20 ‡ 3:28 Li ze iJon 1.20 § 3:35 Li ze iMat 11.27; iLuk 10.22

o rōte ekē iJudia vu, o mu egbe pfi je iGalili. ⁴ O ya rōte ode iSameria dōṣe abi o rō lē iGalili.

⁵ Igho o bhale eoli na lu iSicha ni o la ekē iSameria, ni o a nuṣe shi ekē ni iGiekōpu o rō na iJōsefu omiqli oni oṃṣe.*

⁶ Agho ilijia oni a lu ilijia oyi iGiekōpu o la. O loṣe iJesu itobō okiali ni o kia ramhi agho, igho o shitō epfe oni ilijia. Oguota o leṣe mu ekē oni eghēghē.

⁷ Okpotso oṅge iSameria oghuo o bhale ya a amē. IJesu oṣo li, “Diē amē na mhē da.” ⁸ Eghēghē agho eniye odukhokho eyōli e she lo ifuapfe ya de eminale.

⁹ Oni okpotso oṅge iSameria oṣo iJesu, “Oṅge iJu u khi, mhemhē mhi khi oṅge iSameria, se u ke li a liē mhi diē amē ne da?” Emini o ze ni o rō ngme na khi, eḡbō iJu ali eḡbō iSameria e a ri egbe e ti emhi egbe.†

¹⁰ IJesu o li, “Ini u leṣe isomhopfa ni Eshineḡba o rō na oḡbō lo, ni u gbo rō leṣe emini oḡbō ni oṣo mhila e amē o khi lo, u kha mhila li o ri amē ne da. Eghēghē agho ni o ri amē ni e ri agbō o na oḡbō ne da.”

¹¹ Oni okpotso o ke mhila iJesu, oṣo, “Oga, waa mhōli emhi ni a rō o a amē, oni ilijia o limhi. Obo u ke te ya mē eni amē ni e ri agbō o na oḡbō na a mhē da? ¹² Eri u ke liē khi yeṣe u fu dōṣe iGiekōpu ita anye kpa?” Lōli o tō oni ilijia

ona, ni o ri oḡli na anye, ni lōli ali imiqli ali elamhako eyōli e gbo te o da.

¹³ IJesu o ya so li o, o li, “Onini o da da amē eyi ilijia ena, okiamē o gbo ya gbe oḡli. ¹⁴ Ama okiamē o a tigbe ke e gbe onini o da da amē ni mhi ya rō na li da. Itobō khi amē eyemhē e ya mele okē ni o a ke ya khakha ghue shi oḡli el-emhi, ni o ya ke sha kule ri agbō na agbōagbō na li.”

¹⁵ Oni okpotso oṣo, “Oga Kpekpe ri eni amē na mhē da ini okiamē o khi ke gbo gbe mhē, ini mhi khi ke gbo bhale akana ya a amē.”

¹⁶ IJesu oṣo, “Ka lu oṃṣe ni o rue e shi bhale.”

¹⁷ Oni okpotso oṣo, “Mhia mhōli oṃṣe.” IJesu oṣo li, “Iḡesikia lo, ni u wē khi u a mhōli oṃṣe, ¹⁸ itobō khi u she kpe mhōli emōse oshe ni u kpe ngeli na. Oni u ga nu la memena, o a khi lōli o re shi.”

¹⁹ Oni okpotso oṣo, “Kie! Oga, mhi she mē oḡli khi omekeḡuele oyi Eshineḡba u khi. ²⁰ Ukhomhi ute onana eni e bia anye eḡbō iSameria, e kpe la ga ugamhi, ama eḡ eḡbō iJu, e khi iJerusalemu awa mema la ke ga ugamhi.”

²¹ IJesu oṣo li, “Mie mhē suo khi eghēghē oṣo bhale ni u a ke rō la ukhomhi ute ona, wē khi iJerusalemu ya ga Ita.

²² Emini eḡ eḡbō iSameria aa leṣe, a ga, ama anye leṣe emini anye e ga itobō khi obō oyi iJu imiepfuese o te bhale.

²³ Ama, eghēghē oṣo bhale, oni

* 4:5 Li ze Igbae 33.19; iJosh 24.32 † 4:9 Li ze Eḡzira 4.1-5; iNee 4.1-2

egheghe o she ramhi ni egbo eni e ri igesikia e ga Eshinegba e ro ya ke ga li abi Ayemhe oyoli o li rokhase we, e gbo te ode igesikia ga li, itobo khi egbo eni e ligo o ga li, oo nono. ²⁴ Ayemhe oyi Eshinegba o khi, eni ee ga li e mema ya ke ga li abi Ayemhe o rokhase we, ali rote ode igesikia.”

²⁵ Oni okpotso oo iJesu, “Mhi lese khi Omiepfuese (oni a lu iKirisiti) o o bhale. O kha bhale, o ya khueghie emhikpa gueye anye.”

²⁶ IJesu o so oni okpotso o, “Loli mhi khi ni mhi nu e ngme ena.”

²⁷ Abi e kie li ngme, eniye odukhokho eyoli e bhale ya e khi o nu okpotso o ngme, o ri abo sha we. Ongewe o mhila li, “Elo wa nono?” Wexhi e ri e mhila li, “Elo o ze nu u ro nu oli e ngme?”

²⁸ Igho oni okpotso o ze akhe ameyoyoli obo shi agho, o je ifuapfe kia gueye egbo, oo lie, ²⁹ “A bhale ka ghe omose oghuo ni o gue emini mhi ga riye ghue nya ye mhe. Omiepfuese o fe ya khi?” ³⁰ Egbo e ve gbii te ifuapfe bhale ashini iJesu o la.

³¹ Egheghe agho, eniye odukhokho eyoli e ke lema li, “Ose, waa ke le eminale.”

³² IJesu oo we, “Mhi mholi eminale ni mhia le ni aa lese.” ³³ Eniye odukhokho eyoli e mhila egbe we, “Eri ogbokhoghuo o kpe ri eminale ghi o le?”

³⁴ IJesu oo we, “Eminale oyemhe khi, ni mhi riye oghuemhe oyi oni o ghie mhe,

ni mhi ro gbo gbe akanya oyoli pfo. ³⁵ Aa she ngme o khi, ‘Iki ene e ke kpole ni a ro ke ya khiese emhi ekomhi?’ Mhi gue e ye e memena, a bino khi emhi ekomhi na ishemhi e she bie ni a khiese. ³⁶ Memena a she e fali eni e khiese ishemhi ota akanya, ni e ke khiese ikhiese ni o ri agbo na agboagbo o bhale. Egheghe agho ni a bhale ya e khi eni e ro ko ali eni e khiese e ga kugbe ke ghele. ³⁷ Onana o rokhase khi emini egbo e ngme khi igesikia o khi, ikhi ungmehi ni oo, ‘Oni o ro ko, o kioda shi oni o khiese.’ ³⁸ Eri mhi ghie e a ka khiese emini aa ro ko. Egbo elese e ya gbe ikanya ni e toto rewe ko, ama ee a me elele ikanya eyewe.”

Ebubu egbo iSameria e miesuo

³⁹ Ebubu egbo iSameria ni e la oni eoli e ri itobo emini oni okpotso ogho o gueye we mie iJesu suo, ikhi emini o ngme ni oo, “A bhale ya ghe oni o gue emini mhi ga riye ghue nya yemhe.” ⁴⁰ Abi eni egbo iSameria e ro bhale deba iJesu, e lema li o kpekpe o ku shi na ewe. Igho iJesu o ku shi na we ogbele eva.

⁴¹ Ebubu egbo elese e gbo mie iJesu suo itobo ingmemhi ni o nu we ngme. ⁴² Eni egbo e ke oni okpotso, “Anye she miesuo memena. Oa khi itobo emini u gueye anye tse anye ro miesuo, ama itobo khi anye she suo emini o ngme, anye gbo lese egbegbo

khi oni omose ona o ga khi oni Omiepfuese.”

Ijesu o ri omi oni o gbe akanya igometi ni o fu ze

(iMat 8.5-13; iLuk 7.1-10)

⁴³ Ijesu o la iSameria ramhi ogbele eva. O rote agho vu je iGalili. ⁴⁴ O she kpe lie khi egbo ea la eoli oyi omekeguele oyi Eshinegba a mu ekpe na li. ⁴⁵ Abi o ro lo eke iGalili le, egbo iGalili e mie oli egbegbo, itobo khi ukpeloe oyewe ijesu o la gbe ikanya onyaloa ni o la iJerusalemu gbe abi e ro riepe ukpe iPasova. §

⁴⁶ Igho ijesu o gbo nyene egbe je iKena ni o la eke iGalili, ashini o ke la ri amele onyo a. Omose oghuo ni o gbe akanya igometi o la akagho, ni omi oli o la iKapomumu ghua.* ⁴⁷ Oni omose o suo khi ijesu o rote eke iJudia e bhale iGalili. Igho o bhale ya lema ijesu o kpekpe o deba lue ya nu loli ri omi lue, ni o ze ni o la ako eghuli ze. ⁴⁸ Ijesu oo, “Ini aa li me olele onyaloa ali oshabo, aa ya miesuo.”

⁴⁹ Oni omose ni o gbe akanya igometi, oo, “Onomhue, kpekpe bhale neni omimhe oo ghua.”

⁵⁰ Ijesu oo li, “Ke je khi omie o ya ze, o ya ghua.” Oni omose o mie emini ijesu o gueye o suo, oo je. ⁵¹ Abi o ro je, eni ee ga li, e bhale ya lona li ode, e gueye oli, “Omie o she ze.”

⁵² Oni omose o mhila we, “Egheghe onoghuo oni omoo o

la ze?” E gueye oli khi, “Agogo oghuo oguota oode oni omoo o la ze.” ⁵³ Oni ita oni omoo o sato khi egheghe agho tee ijesu o la gueye lue, “Omie o ya ze.” Loli ali apfe oli nya e mie ijesu suo.

⁵⁴ Onana o khi akanya onyaloa onuzi-eva ni ijesu o gbe abi o ro rote eke iJudia bhale iGalili.

5

Ijesu o ri omose oghuo ni oo ghua ze

¹ Abi a ro me ingme ena se, ijesu o nga obini iJerusalemu shi ukpe ni egbo iJu e riepe.

² Mena, ode unuekpe ni a lu Isumha o la iJerusalemu. Ateke ni oke o chocho shi o la agho. IBetisaida a ri elemhi Iburu ee lu oni oke. Ikuku ikholo ishe ni a ghi e la gashe oni oke. ³ Ebbu egbo ni ea ze, ikhi ezalo, ali eni ea dobe e kia ali eni e ghu egbe-a, e yeshi gashe oni oke. Eri e migha khe egheghe ni a ro o wushe oni oke-a. ⁴ [Irari khi o mholi egheghe ni ageni oyi Eshinegba o roo tiemhi elemhi oni oke ya wushe oli-a. Egheghe agho onini o da kpe te odode ya tiemhi oni oke ini oni ageni o lese wushe oli-a se, a roli ze, ughuamhi onini o tseku yese oli e ngme] ⁵ Omose oghuo o la agho ni o she gba ikpe uye-ali-igbelele abi o te e ghua. ⁶ Ijesu o bhale ya e oni omose shi agho, o lese khi o she la agho tese. Ijesu o mhila li, oo li, “Wa nono ni u ze?”

‡ 4:44 Li ze iMat 13.57; iMak 6.4; iLuk 4.24

§ 4:45 Li ze iJon 2.23

* 4:46 Li

ze iJon 2.1-11

⁷ Oni omose ni o ghua o so li o, oo, “Oga mhi aa mholi ogbo ni o ya kpaghie mhe obo mu mhe tiemhi elemhi oke. A kha da lese wushe oke-a se, ni mhi ro da mu egbe ni mhi tiemhi ne, ogbo olese o kpe tiemhi khe mhe.”

⁸ Igho iJesu oo li, “Vule! Rue iya oye mhue obo ni u ke kia.”

⁹ Igho oni omose o ze agho agho, o rue iya oyoli, oo kia. Egho o khi Ogbele iyemhea oyi egbo iJu.

¹⁰ Enighie eyi iJu ee oni omose ni a ro ze, “Kieeee! Amo o khi Ogbele iyemhea oyi egbo iJu. Eri u gbe ushi ni Eshinegba o ro na iMosisi-a. Ighuighue lo ni u ro tsua iya oye ele iyemhea.”*

¹¹ Oni omose oo, we, “Omose ni o re mhe ze oo mhe, ‘Rue iya o ye, u ke kia.’”

¹² E mhila li, “Oghuo o khi oni ogbo ni o gueye u rue oli eke u ke kia?”

¹³ Oni omose ni a she ro ze, oa ke lese ogbo ni o ro li ze, itobo khi iJesu o she lo ifuabo egbo oni egheghe.

¹⁴ Abi a ro me ena se, iJesu o bhale ya e oni omose ni o ro ze elemhi Owa oyi Eshinegba. IJesu oo li. “Ghekhe, abi u ro da ze se ena, khi ke gbo lamhe, ini emhi obe olese ni o dose ana o khi ya li e.”

¹⁵ Igho oni omose o vu, o ya gueye egbo iJu khi iJesu o re lue ze. ¹⁶ Itobo khi iJesu o gbe ikanya enana Ogbele iyemhea oyi egbo iJu, egbo iJu ee jili oli. ¹⁷ IJesu o gueye we, oo,

“Egheghe kpa Itamhe o ro gbe akanya, igho mhemhe mhi li lie gbe akanya.”

¹⁸ Itobo ungmehi onana egbo iJu e ro mema gba li abi e li ya gbe oli-a. Oa khi itobo khi o gbe ushi oyi Ogbele iyemhea oyi egbo iJu tse e ro ye ug-bamhi oyoli, ama itobo khi oo khi Eshinegba o khi Ita loli. E lie khi e li o ri onana a lie khi otu loli ali Eshinegba e khi.

Eshinegba o ri afu na Omi oli

¹⁹ IJesu o gueye we, oo, “Abi o li mhi li gue oli e ye e, khi mhemhe Omi Eshinegba mhi aa dobe ya ri ele emhikhoghuo ootsobo oyemhe, ama emini mhi me khi Eshinegba itamhe oo ri ele, mhi ya ke ri ele.

²⁰ Irari khi Ita o nono ingme oyi omioli o ro ri emini o ri ele nya kase oli. O ya gbo ri emini e fu dose ena kase mhe ni o ya sha e abo. ²¹ Abi Ita o li guise eni e ghu-a le ni o gbo ri agbo na we, igho mhemhe omi oli mhi li ya ri agbo na oni o ghole mhe. ²² Ita oa ya ri ogbokhoghuo gue ezọ, ama omioli o ri afu na, ni o ro ri egbo gue ezọ. ²³ Ni a bhale ya e khi ogbokpa o mu ekpe na oni Omọ abi a li mu ekpe e na Ita. Oni oa da mu ekpe na oni Omọ oa mu ekpe na oni Ita ni o ghie oni Omọ.

²⁴ “Abi o li mhi li gue oli e ye e khi, oni o da suo ungmehi oyemhe ni o da gbo mie oni o ghie mhe suo, o she mholi agbo na agbo agbo. Ogbọ oa ya pfa ezọ mu oli, itobo khi o she rote ode eghuli lasele bhale

* 5:10 Li ze iNee 13.19; ijere 17.21

ode agbo. ²⁵ Abi o li mhi li gue ɔli ɛ ye ɛ khi eghɛghɛ ɔɔ bhale, oni eghɛghɛ na, ni eni e ghua e rɔ ya suɔ ungmehi oyi Omi Eshinegba, eni e da suɔ ungmehi oyoli, e ya la agbo. ²⁶ Abi Ita ɔ li khi ɔni ɔ ri agbo ɔ na ɔgbo, igho ɔ ri oni agbo na Omiɔli, ni ɔ li ke rɔ na eɔgbo. ²⁷ O she gbo ri afu ni a rɔ so ɛzo na Omi ɔli, itobo khi loli ɔ khi Omi Oɔgbo.

²⁸ “Emini mhi gueye ɛ, o khi sha ɛ abo, itobo khi eghɛghɛ ɔɔ bhale ni ilimhi nya ni a she rɔ to e ya suɔ uruli oyoli. ²⁹ E kha da suɔ oni uruli ne, e ya guale, e te uji fiɛ lase, eni e da riɛle onete, e ya mholi agbo, ama eɔgbo ebe e ya guale shi epfua.† ³⁰ Emhikhoghuo ɔa la ɔ ni mhi doɔe ya riɛle ɔotsobo oyemhe. Abi itamhe ɔ gueye mhe mhi li so ɛzo mhi lie so ɛzo. Iso-ɛzo oyemhe oni o migha lo, itobo ɔa khi abi o ghole mhe mhi lie gbe ikanya, ama emini o ghole Itamhe ni ɔ ghie mhe mhi ro gbe akanya.

A pfi ɔtselɛ shi ɔni iJesu ɔ khi

³¹ “Mhi aa ya pfi ɔtselɛ na egbe mhe. Mhi kha pfi ɔtselɛ na egbe mhe, eɔgbo ɛa ya rue oni ɔtselɛ shi eɔgbo. ³² Oɔgboese ɔ la ɔ ni ɔ pfi ɔtselɛ na mhe. Mhi lese ɔtselɛ oyoli ni ɔ pfi ɛ na mhe khi eɔgbo lo.

³³ “A she kpe ghie usomhi ghi iJoni, ɔ pfi ɔtselɛ shi ɔni ɔ khi igesikia.‡ ³⁴ Ama ɔa khi

eri mhi mu ma ɔtselɛ oyi ɔgbo, eri mhi mema gue ɔtselɛ ni iJoni ɔ pfi na mhe ye ɛ ini a mholi imiepfuese. ³⁵ Eri iJoni ɔ ge abi akpa ni o ro ode ɛ khase ɛ. Ukuku eghɛghɛ a lama mie oni akpa ni o ri egbe mu ɛ.

³⁶ “Mhi mholi ɔtselɛ ni ɔ fu dose ɔtselɛ ni iJoni ɔ pfi na mhe. Ika ni Itamhe ɔ ro na mhe mhi gbe pfo ni mhi kiele ɛ gbe, e pfi ɔtselɛ khi Itamhe ɔ ghie mhe. ³⁷ Itamhe ni ɔ ghie mhe ɔ she pfi ɔtselɛ shi ingme oyemhe. Aa tigbe kpe suɔ uruli oyoli wekhi eri a tigbe kpe me abi ɔli.§ ³⁸ Ungmehi oyoli ɔa la elemhi oye ɛ, itobo khi aa mie ɔni ɔ ghie suɔ. ³⁹ A rosheka wena Ebe-no-pfuase, ni a dabi khi loli o ya ri agbo na agboagbo na ɛ. Oni ebe ona loli o gbo pfi ɔtselɛ shi ingme oyemhe. ⁴⁰ Ama aa nono ni a bhale deba mhe, ini a mholi agbo.

⁴¹ “Oa khi ikueghie oyi eɔgbo mhia nono. ⁴² Ama mhi lese ɛ. Mhi lese khi aa mholi inono oyi Eshinegba shi udu o ye ɛ ⁴³ Eva oyi Itamhe mhi ro bhale, ama aa mie mhe, ɔgboese ɔ kha ri eva oyoli bhale deba ɛ, a ya mie ɔli. ⁴⁴ Emini o ze khi aa miesuɔ khi, ikueghie ni o rote obo oyi eɔgbo bhale á nono, ocho ni a kha ro ke nono oni o rote obo oyi Eshinegba bhale.

⁴⁵ “A khi sa khi mhia ya pfa ɛzo mu ɛ odalo oyi Itamhe. Oni ɔ pfa ɛzo mu ɛ khi iMosisi

† 5:29 Li ze iDan 12.2 ‡ 5:33 Li ze iJon 1.19-27; 3.27-30 § 5:37 Li ze iMat 3.17; iMak 1.11; iLuk 3.22

ni a regbenga. ⁴⁶ Ini a mie iMosisi suo lo, a kha mie mhe suo itobo khi o keke ingme oyemhe shi ebe. ⁴⁷ Ama abi aaro mie emini o keke shi ebe suo, see a ke li ya mie emini mhi gueye e suo?"

6

Ijesu o ri eminale na ebubu egbō le

(iMat 14.13-21; iMak 6.30-44; iLuk 9.10-17)

¹ Abi a ro me ingme enana se, ijesu o da oke oniemhi no khishi na lu iGalili lasele je egele o. (ITiberiasi a gbolo e lu oni oke.) ² Igho ebubu egbō e ve deba li gbii, itobo khi e me ikanya onyaloa ni o ri eni e ghua ze. ³ Igho ijesu ali eniye odukhokho eyoli e nga ukhomhi ute ya shito. ⁴ Eghēghē agho ukpe iPasova oyi iju o she ramhi.

⁵ Abi ijesu o yase alo, o me ebubu egbō ni e bhale deba li, igho o mhila iFilipu, oo li. "Obo awa te ya de eminale ni e ya lo egbō ena le?" ⁶ Eri ijesu o mema mhila li ni o ro mheşe oli bino, itobo khi o she kpe lese emini loli ya riele shi udu.

⁷ IFilipu o so ijesu o, oo li. "O kha tseku khi ifata iki elele, ea ya lo ni a ro de eminale ni a me ya kemhi pfielē-pfielē na we tono unu!"

⁸ Otuoghwo eniye odukhokho eyoli ni a lu Aduru ni o khi inyoghwo iSamō iPita, oo li, ⁹ "Ukuku omō o la akana ni o tsua irui ibuledi ishe ali ifele aava. Ashi enana e kia ya ramhi, ni aa kemhi na egbō ena nya?"

¹⁰ Ijesu oo li, "A ri eni egbō shito." Ebuli iyeye e vo agho egbegbo. Eni egbō nya e shito, emose ni e lao tse, e khi egbō agbele asha ishe. ¹¹ Ijesu o rue eni ibuledi, o tse Eshinegba uwegbe shi o, o kia kemhi na we. O gbo ligho rue eni ifele, o tse Eshinegba uwegbe shi o, o kemhi na we. Eni egbō e le, e khue.

¹² Abi e ro le khue se, ijesu o gueye eniye odukhokho eyoli, oo, "A kia sano iku we eni e le kpole, a khi ze ni e li opfu-a." ¹³ Abi e ke ro sano we gbili, ighughu igbeva e vo iku ibuledi ni egbō e le kpole.

¹⁴ Abi eni egbō e ro me ikanya onyaloa ni ijesu o gbe, ee li, "Igesikia lo khi omose ona o khi omekeguele ni e khi o ya bhale agbo." ¹⁵ Ijesu o lese khi eni egbō e she gba abi e li ya ri itoto roli khi oghie, igho, lolighuo o te we ifuabo vu ya nga ukhomhi ute.

Ijesu o kia ukhomhi oke

(iMat 14.22-33; iMak 6.45-52)

¹⁶ Abi ogbomhi o ro mu eke elegho, eniye odukhokho eyoli e tiemhi oke ni o khishi.

¹⁷ Agho e te lo oko-oke oniemhi ni o tsua we da lase je iKapanomu. Oni eghēghē obili o she bi, ijesu o a nu we la akaghō. ¹⁸ Igho akpekpeli oniemhi o tsua rughu we, oke o wushe kugbe. ¹⁹ Abi e ro kia ukhomhi oke ramhi abi imali ese ali ene ghō, e me khi ijesu o kia ukhomhi oke e bhale. Ulishi oo mu we. ²⁰ Ijesu oo we, "Mhemhe lo, ulishi o khi

ke mu ẹ.”²¹ Igho, o ghole wẹ ni e tsua iJesu shi elemhi oḳo-okẹ oniēmhi. Aghoaghọ oni oḳo-okẹ oniēmhi o ramhi egele obini e je.

Egbọ e nono iJesu u gasẹ

²² Ogbeakọlọ eni ebubu ẹgbọ ni e kpẹ la olase egele okẹ ukiẹkiẹ obini o kpọle ni eniyẹ odukhokho e kpẹ te vu. E lẹsẹ khi oḳo-okẹ oniēmhi oghuo tşẹ o kpẹ la agho, eni ẹgbọ e lẹsẹ khi eniyẹ odukhokho eyọli tşẹ e la oni elemhi oḳo-okẹ oniēmhi, ali khi iJesu ọa nu wẹ lo oni oḳo-okẹ oniēmhi abi o rọte agho vu. ²³ Iko-okẹ elese e rọte obini iTiberiasia bhale epfepfe ashini iJesu ọ la ri eminale ni ebubu ẹgbọ le, ni ọ la tşẹ Ẹshinẹgba uwegbe shi eni eminale. ²⁴ Abi eni ẹgbọ e mẹ khi iJesu ali eniyẹ odukhokho eyọli ẹa la akaghọ, e dọşẹ lo iko-okẹ, ni e tsua wẹ je iKapanomu, ni e ya nono iJesu gasẹ.

IJesu ni ọ khi Eminale ni o ri agbọ ọ na oḳbọ

²⁵ Abi e ke rọ mẹ iJesu ukhomhi egele olase okẹ ukiẹkiẹ obini uzeva, ẹẹ ọli, “Oşesẹ, eghẹghẹ onoghuo u rọ ramhi oola?”

²⁶ IJesu ọ sọ wẹ ọ, ọọ wẹ, “Egbegbi-ingme mhi gue ẹ ye ẹ, ọa khi itobọ khi a mẹ ikanya ọnyaloa ni mhi gbe a rọ nono mhe, ama itobọ eminale ni mhi rọ na ẹ le khue. ²⁷ A khi ke kuẹlẹa nono eminale oyi agbọ ona ni ọọ yese-a, ama a ke kuẹlẹa nono eminale ni

ọọ la ọ agbọagbọ ni Omi Oḳbọ ọ rọ ya na ẹ le. Itobọ khi Ẹshinẹgba Ita ọ she ri obọ nga li ukhomhi ọ mie shi ọli ọ.”

²⁸ Igho, e ke mhila li, ẹ ọ li, “Elo anye ya ke li ni anye rọ ya ke gbe akanya ni o ghole Ẹshinẹgba?”

²⁹ IJesu ọọ wẹ, “Akanya oyi Ẹshinẹgba khi ni a rọ mie ọni ọ ghie suọ.”

³⁰ E gbo mhila li, ẹẹ ọli, “Ikanya ọnyaloa eneghuo u ya riẹlẹ khaşẹ ni anye mẹ ni anye rọ ya mie ẹ suọ? Elo u ya riẹlẹ? ³¹ Eni e bia awa e le eminale ni e rọte idane de kule, Abi Ebe-no-pfuasẹ o ngme khi. ‘O ri eminale ni e te idane de kule na wẹ le.’ ”*

³² IJesu ọ sọ wẹ ọ, ọọ. “Egbegbi-ingme mhi gue ẹ ye ẹ, a khi iMosisi ọ ri eminale te idane tiemhile na ẹ le, ama Itamhe lolighuo ọ rọte idane ri egbegbi eminale tiemhile ni e le. ³³ Itobọ khi eminale ni Ẹshinẹgba ọ rọ na oḳbọ, lolẹ khi ọni ọ rọte iloghie bhale ya ri agbọ na ẹgbọ na agbọ.”

³⁴ Ẹẹ ọli, “Onomhue, kpẹkpẹ rọte ana vu, ke ri oni eminale ona na anye le.”

³⁵ IJesu ọ sọ wẹ ọ, ọọ wẹ. “Mhemhe mhi khi eminale ni o ri agbọ ọ na oḳbọ. Onini ọ da bhale deba mhe, okiamhi ọa kea gbe ọli ghue, ọni ọ da mie mhe suọ okiamẹ ọa tigbe ke ya gbe ọli. ³⁶ Ama mhi gueye ẹ khi a she mẹ mhe, ama aa kie mie mhe suọ. ³⁷ Ẹgbọ ni Itamhe ọ rọ na mhe nya e ya bhale deba mhe, ọni ọ da

* 6:31 Li zẹ Okiali 16.4,15; Iwolo 78.24

bhale deba mhe ne mhia ya khu oli vu. ³⁸ Itobokhi eri mhi rote iloghie ilimhi tiemhile ni mhi ro rieḷe oghuemhe oyi oni o ghie mhe, a khi ni mhi rieḷe oghuemhe oyemhe. ³⁹ Oghuemhe oyi Ita ni o ghie mhe khi, ni a bhale ya e khi okhoghuo eni o ro na mhe o a wa mhe-a, ali ni mhi ro guise we le ri agbo na we, ogbele ni o kpukhokho. ⁴⁰ Oghuemhe oyi Itamhe khi ni ogbokpa ni o da pfi alo bino omioli, ni o gbo mie oli suo o ya mholi agbo na agboagbo. Mhi ya guise oli le mhi gbo ri agbo na li ogbele ni o kpukhokho.”

⁴¹ Itobokhi iJesu oo we, “Mhemhe mhi khi eminale ni o rote iloghie ilimhi tiemhile,” egbo iJu e wolo shi o. ⁴² Igho e lie, “Onana o a she khi iJesu omi iJosefu, ni anye lese itali ali inyoli? See o ke lie lie khi, ‘Mhemhe khi ibuledi ni o rote iloghie ilimhi tiemhile.’”

⁴³ IJesu o so we o, oo, “A khi ke wolo. ⁴⁴ Ogbokhoghuo o a la o ni o ya bhale deba mhe ini o a li khia khi Ita lolighuo ni o ghie mhe o ti o bhale, mhi ya guise oli le gbo ri agbo na li ogbele ni o kpukhokho. ⁴⁵ Omekeguele oyi Eshinegba oghuo o kpe keke oli shi Ebeno-pfuase khi, ‘Eshinegba loli oghuo o ya sese egbo eyoli nya.’ Ogbokpa ni o da ku eso-a na Ita, ni o rote obo oyoli wena, o ya bhale deba mhe.” ⁴⁶ Aa me ogbo ni o me Eshinegba Ita ghue, ini o a li khi oni o rote obo oyoli

bhale. Lolighuo tse o me oli. ⁴⁷ Egbegbi ingme mhi gueye e, oni o da mie mhe suo, o she mholi agbo na agboagbo ⁴⁸ Mhemhe mhi khi eminale ni o ri agbo o na ogbo. ⁴⁹ Eni e bia e, e le eminale ni e rote idane de kule obini odagbe-ifufu, e kie ghuloa. ⁵⁰ Ama ona o khi eminale ni o rote iloghie tiemhile, oni o da le oli, o a ya ghu. ⁵¹ Mhemhe mhi khi eminale ni o ri agbo o na ogbo, ni o rote iloghie tiemhile. Onini o da le eminale ona, o ya mholi agbo na agboagbo. Oni eminale ona, idiegbe oyemhe lo, ni mhi ya ro shi eke na agbo ni e ro mholi agbo.”

⁵² Abi iJesu o ro ngme ona se, egbo iJu e nu egbe we khako ekhako oniemhi, ikhi. “See omose ona o li ri idiegbe oyoli na awa ya le?”

⁵³ IJesu oo, “Egbegbi ingme mhi gueye e, ini u a li le idiegbe, ni u gbo da o lia eyi Omi Ogbokpa, wa ya mholi agbo. ⁵⁴ Oni o da le idiegbe oyemhe ni o gbo da o lia eyemhe, o ya mholi agbo na agboagbo. O ya mholi agbo itobokhi mhi ya guise oli le gbo ri agbo na li ogbele ni o kpukhokho. ⁵⁵ Idiegbe oyemhe khi egbegbi eminale, o lia eyemhe e gbo khi egbegbi emini a da. ⁵⁶ Oni o da le idiegbe oyemhe ni o gbo da o lia eyemhe, o la elemhi oyemhe, mhemhe mhi li la elemhi oyoli. ⁵⁷ Abi Ita ni o mholi agbo o ghie mhe, mhi li mholi oni agbo, Igho oni

o da le idiegbe oyemhe o li ya mholi agbo itobo oyemhe. ⁵⁸ Onana loli khi eminale ni o te iloghie tiemhile, o a li abi eminale ni e rote idane de kule ni eni e bia e e kpe le, ni e ro kie ghua. Ama oni o da le idiegbe oyemhe o ya la agbo agboagbo.”

⁵⁹ Eni ingmemhi ena iJesu o ngme abi o li la elemhi owa ugamhi ni o la iKapanomu sese.

Ingmemhi eyi iJesu ni e ri agbo na agboagbo o na ogbō

⁶⁰ Abi e ro suo eni ingmemhi ni iJesu o ngme, ebubu eniye odukhokho eyi iJesu e ke, “Osese, ena e ma ze dose e. Oghuo o dobe ya mie shi o?”

⁶¹ Abi iJesu o ro lese khi eniye odukhokho eyoli e wolo, oo, “Eri ingmemhi eyemhe e yese e udu-a? ⁶² See a ke e ngme ini a me Omi Ogbō khi o nga iloghie ya shito obini o kpe te tiemhile? ⁶³ Ayemhe oyi Eshinegba o ri agbo ee na ogbō, ama ogbō o a dobe ri agbo ee na ogbō. Ingmemhi ni mhi nu e ngme, obo oyi Ayemhe e te ee bhale, wewe e ri agbo ee na ogbō ⁶⁴ Abi o rie khi igho, eghuo elemhi e, ea miesuo.” Itobo khi iJesu o she kpe te eke lese eni ea mie oli suo ali oni o ya ri oli de. ⁶⁵ IJesu o gbo gueye we, oo we, “Ona o ze khi mhi gueye e khi ogbō lolighuo o a dobe ya bhale deba mhe see ini Ita o ri oni afu na li.”

⁶⁶ Ro te ana vu eniye odukhokho eyoli ebubu e mu egbe pfi ea ke lama deba li. ⁶⁷ IJesu o mhila eniye odukhokho etuogbava eyoli, oo we, “Eri a nono ni a li vu?”

⁶⁸ ISamo iPita o so oli o, oo li, “Onomhue, oghuo anye ya le deba? Yeyeghuo u mholi ungmehi ni e ri agbo na agboagbo o na ogbō. ⁶⁹ Anye miesuo, anye gbo lese khi yeyeghuo u khi Oni o pfuase oyi Eshinegba.”[‡]

⁷⁰ IJesu o so li o, oo, “Oa khi ee ogbava mhi ze? Ama oghuo elemhi e, okphaghi e o khi!” ⁷¹ IJudasi ni o khi omi iSamo Isikaroti loli iJesu o la ana ngme ingme oyoli. IJudasi o khi oghuo eniye odukhokho Ogbava ni o kie te ikpukhokho ri oli de.

7

IJesu ali inyoghuo oli

¹ Abi a ro me ona se, iJesu o kia gas eke iGalili. Oa lama je eke iJudia itobo khi eni e mhes e eyi egbo iJu e nono abi e li ya gbe oli a. ² Oni eghenge ukpe okhola oyi iJu o ti bhale.* ³ Igho Inyoghuo iJesu, ee oli, “Wa ke rote ana lase, ni u ke je obini eke iJudia ni eniye odukhokho eye e me ikanya onyaloa ni u wa gbe? ⁴ Ogbō ni o nono ni agbo e lese lue o a ya rie ingme sheli. Abi u ro gbe ikanya oshabo ena, ri egbe e khas e agbo gbo ni e lese oni u khi.” ⁵ Egbegbo inyoghuo oli ea mie oli suo.

[‡] 6:69 Li ze iMat 16.16; iMak 8.29; iLuk 9.20 * 7:2 Li ze iLev 23.34; iDeut 16.13

⁶ IJesu oḡ, “Egheghe oyemhe ɔa ramhi ne, Egheghe ni a me kpa o ti e elo. ⁷ Egbɔ na agbɔ ɛa doḡe ya biselemhi e, ama eḡ biselemhi mhe itobɔ khi mhia gueye we khi emini eḡ riele khi ɛa ti. ⁸ A ke je obini a la riele ukpe, mhemhe mhia vu ne, itobɔ khi egheghe oyemhe ɔa ramhi ne.” ⁹ Abi iJesu o ngme ghɔ se, ɔa ke te iGalili je ashikhoghuo.

¹⁰ Abi inyoghuo ɔli e ro je obini oni ukpe okhola se, o li je oobɔ, ama ɔa ze ni egbo e me lue.

¹¹ Eni e khi enighie eyi egbo iJu e la agho nono iJesu gase, e mhila, “Ige oni omose ogho?”

¹² Ebubu egbo e la oni igbaa khe akɔ shi ingme oyi iJesu. Eghuo e lie khi iJesu khi ogbo onete lo, eghuo e khi eri o mema di egbo. ¹³ Ama ogbokhoghuo ɔa ngme ingme oyoli lase gboo, itobɔ khi e na ulishi enighie eyi egbo iJu.

IJesu o la olele oyi oni ukpe sese

¹⁴ Abi a ro li oni ukpe ramhi ode, iJesu o lo elemhi owa oniemhi oyi Eshinegba, o sese egbo ungmehi oyi Eshinegba. ¹⁵ Enighie eyi iJu ni e suo oni osese, abo e sha we, e lie, “Obo omose ona ni ɔa ye owena okhoghuo ne o te mholi ilese enana?”

¹⁶ IJesu o so we o, o li, “Osese ni mhia sese, ɛa khi obɔ oyemhe o te bhale, ama obɔ oyi oni o ghie mhe bhale. ¹⁷ Oni o ghole ni o riele oguemhe oyi Eshinegba o ya

lese khi osese ni mhia sese ini obɔ oyi Eshinegba o te bhale, abi khi ungmehi ni o ghole mhe mhia ngme. ¹⁸ Oni o da ngme ungmehi oyi egboli, ekpe oḡ nono ni egbo e ke mu na loli, eri-tse khi oni o da gbe akanya ni o ro ti oni o ghie o nga ne, loli o khi ogbo ni o ti, ɔa ga khi ogbo egbholi. ¹⁹ IMosisi ɔa ri ishi na e? Ama onge e, ɔa ri eni ishi gbe. Elo o ke ze khi a nono ni a gbe mhi a?”

²⁰ Eni egbo e so ɔli o, eḡ ɔli, “Ayemhe okphaghe o la e egbe! Oghuo o nono ni loli gbe-a?”

²¹ IJesu oḡ, “Mhi riele onyaloa oghuo, o ro abo sha e nya. ²² Ama abi o rie khia khi iMosisi o ri ushi ishele-a na e (ɔa mema khi obɔ oyi iMosisi o te bhale, ama rote obɔ oyi eni e bia awa, o rote bhale), eri a kiele e shele omɔ a ogbele iyemhe oyi egbo iJu.† ²³ Ini a shele omɔ a ogbele iyemhe oyi egbo iJu, ini a khi gbe Ushi oyi iMosisi a, elo ze khi a wola khi mhi ro oni oḡ ghua ze ogbele iyemhe?‡ ²⁴ A khi ke bino ogbo alo gue ogbo ezɔ, a ke so ezɔ shi abi o li.”

Egbo e mhila ini iJesu o khi Oni Omiepfuese?

²⁵ Egheghe agho egbo eghuo ni e la iJerusalemu e lie, “Oa khi omose ona enighie eyi iJu eḡ dua abi e li ya gbe a? ²⁶ Ghe ɔli sho! Oa khi loli o la ana ngme gbo ena ni ogbokhoghuo ɔa li ɔli emhikhoghuo! Abi

† 7:22 Li ze Igbae 17.10; iLev 12.3 ‡ 7:23 Li ze iJon 5.9

khi eri enighie e she lama egbegbo khi loli o khi iKirisiti? 27 Awa aa lese obini omose ona o te bhale. Ama eghẹghẹ ni iKirisiti o ro ya bhale, ogbokhoghuo o ya lese obini o te ya bhale.”

28 Abi iJesu o ro la elemhi Owa oyi Eshinegba sese, o tsele lasele, oo, “A lese mhe, a gbo lese udi-apfe ni mhi te lasele, o a khi mhemheghuo mhi ghie egbemhe bhale akana, ama oni o ghie mhe, ona igesikia lo. Aa lese oli. 29 Ama mhi lese oli itobo khi obo oyoli mhi te bhale, lolighuo o ghie mhe bhale.” 30 Itobo ona e nono abi e li ya mu oli. Ama ogbo khoghhuo o a khu oli, e a ri obo ti oli, itobo khi eghẹghẹ oyoli o a ramhi ne 31 Ama ebubu egbo e kie mie oli suo, e ke, “Ini oni iKirisiti o bhale, o ya gbe ikanya onyaloa ni e dose eni omose ona oo gbe ena?”

A ghie eni e khe ekhe e ka mu iJesu bhale

32 Egbo iFarisi e suo ingme ni egbo e ngme shi iJesu egbe. Eni iFarisi ali ighie eyi ekpodalo-ugamhi e ghie eni e la Owa Oyi Eshinegba e khe ekhe e ka mu oli bhale. 33 IJesu oo li, “Ukuku eghẹghẹ mhi mholi ya nu e la akana, mhi ya nyene egbe je oyi Ita ni o ghie mhe. 34 A ya nono mhe, ama aa ya me mhe, ashini mhi ya la aa dobe ya ramhi agho.”

35 Enighie eyi iJu e nu egbe we e ngme, e lie, “Obo omose ona oo le ni o ro lie khi awa aa ke ya me lue? Eri o vu e je ifui eoli oyi egbo iGiriki, obini egbo eyawa e kia miatseku, ni o la obo ke sese egbo iGiriki? 36 Elo iJesu o ro li ngme, abi o ree, a ya nono mhe aa me mhe, ali obini mhi ya la aa dobe ya ramhi agho?”

37 Ogbele ni o kpukhokho oni ukpe, ni khi khi ogbele ni o mu eloe ne nya, iJesu o vule, o rue unu leghe, oo li, “Oni okiam e oo gbe o bhale deba mhe ya mo ame da. 38 Ebe-no-pfuase o ngme gho khi oni o mie mhe suo khi ok e ni o mholi ame eni ri agbo a na ogbo o ya rote agbo oyoli ke tu lasele.”* 39 Ayemhe ni eni mie oli suo e ya mie elese, iJesu o ri oni ame agbo o na a ngme. Ramhi oni eghẹghẹ, oni Ayemhe o a bhale ne, itobo khi aa yase iJesu nga ufumhi oniemhi ne.

Eni egbo e a ke lama shi egbe o

40 Abi eni egbo e ro suo ingmemhi eyoli, egbo eghuo e ke, “Omekeguele omose ona o khi egbegbo.”

41 Egbo elese e ke, “Loli o khi oni Omiepfuese.” Elese ee, “Se e Omiepfuese o li rote iGalili lasele? 42 Ebe-no-pfuase o guele khi oni Omiepfuese, khi unuekpe oyi iDefidi o ya te lasele, iBetilemu a ya bia li shi, eoli oyi iDefidi.”† 43 Igho okemhi o ri itobo iJesu lo

wẹ iteva. ⁴⁴ Egbọ eghuo e nono ni ewẹ e mu ọli, ama ogbokhoghuo ọa ri obọ ti ọli.

Umha mie ijesu suọ oyi Enighie eyi egbo iju

⁴⁵ Abi eni e la Owa oyi Eshinẹgba oniẹmhi eẹ khẹ ekhẹ e rọ je deba iFarisi ali ighie eyi ekpodalo-ugamhi, e mhila wẹ, “Elo e zẹ khi a mu ijesu bhale ghi anye?”

⁴⁶ Eni egbo ni e khẹ ekhẹ, e sọ wẹ ọ, e li. “Ogbokhoghuo ọa tigbe ngme abi omose ọna ọ lie ngme ghue.”

⁴⁷ IFarisi e mhila wẹ, eẹ, “Eri ijesu ọ she li di e?”

⁴⁸ “Aa tigbe mẹ ogbọ iFarisi ali enighie eyi egbo iju ni e mie ọli suọ? ⁴⁹ Iiye! Ama eni egbo ebubu ena ẹa lẹsh Ishi eyi iMosisi. Itobọ ighọ egbo ni Eshinẹgba ọ pfi unu na e khi.”

⁵⁰ INikodemosi ni ọ li khi ọtuoghuo eni e mhẹsh elemhi egbo iju ni ọ kpẹ ya mẹ ijesu eliyose, ọ mhila eni egbo, ọọ,[‡]

⁵¹ “Ushi oyawa ọa fẹ ngme ghọ a khi pfa ezọ umha-guẹli mu ogbọ ini aa li suọ ezọ ni ọ ya gue, ali a gbo guanọ emini ọọ riẹlẹ?”

⁵² E kẹ ọ li, “Onge iGalili yeyẹ u li khi? Ka riẹlẹ ebe zẹ egbegbo khi u ya mẹ khi ọmekẹguele ọọ ya rọte iGalili bhale.”

⁵³ Ighọ ogbogbo nya ni ọ la aghọ, ọ je apfẹ oyọli.

8

Okpotso ni a gazu okia

¹ Ijesu ọ je ukhomhi ute oyi eera olivu. ² Eluzogbe fiefie, ijesu ọ gbo bhale elemhi Owa oyi Eshinẹgba, ebubu egbo e bhale deba li, ọ shito ọ seşẹ wẹ. ³ Eşesẹ Ishi eyi iMosisi ali iFarisi e mu okpotso ni a gazu okia obọ-obọ bhale ghi ijesu, e rọ ọli migha odalo igbaa. ⁴ Eẹ ijesu, “Oşesẹ, eri a ga okpotso ọna zu okia. ⁵ IMosisi ọ she kpẹ rọ oni ushi shi ekẹ na anye, khi, okpotso ni a da lighọ gazu okia, a ke tono ọli echẹ gbe-a. Elo u mhue ya ngme shi ona mena?”* ⁶ Eri e ri ona kpẹ igha khẹ ijesu ini ọ ngme ungmehi ni e ya rọ ri ingme de ọ. Ighọ ijesu ọ nyese egbe, ọ ri umiesobọ ọ kekẹ emhi shi ekẹ.

⁷ Abi e kie li mhila ijesu oni ogbọ ona, ijesu ọ vule, ọọ, “Oni ọ lẹsh khi lolẹ ẹa kpẹ lamhẹ olamhẹ ghue ọ kpẹ to ọli echẹ.” ⁸ Ọ gbo nyese egbe, ọ kekẹ emhi shi ekẹ. ⁹ Abi e rọ suọ ingme ni ijesu ọ ngme, e gbhiaku-a ọtuoghuo-oghue rọte eni egbhali. O ke lẹsh kpe ijesu ali oni okpotso le shi aghọ ni ọ kie migha. ¹⁰ Ijesu ọ vule, ọọ oni okpotso, “Ige eni egbo ni e pfa ezọ mu e?”

¹¹ Oni okpotso ọọ li, “Mhi aa mẹ ogbokhoghuo, Onomhue.” Ijesu ọọ li, “Mhemhẹ mhi aa li pfa ezọ mu e, ama ke lẹ, khi ke gbo lamhẹ.”

¹² Ijesu ọ gbo nu iFarisi ngme, ọọ wẹ, “Mhemhẹ mhi khi ákpá oyi agbo. Oni ọ da

‡ 7:50 Li zẹ iJoni 3.1-2 * 8:5 Li zẹ iLev 20.10; iDeut 22.22-24 † 8:12 Li zẹ iMat 5.14; iJoni 9.5

deba mhe ne, ɔa ya tigbe kia alo ebili, ɔ ya mhɔli ákpá ni o ri oɔe agbɔ a khase ɔgbɔ.”†

13 Eni iFarisi ee ɔli, “Egbe e u pfi ɔtselɛ na, ɛgbɔ ɛa ya rue ɔtselɛ oye shi igesikia.”‡

14 IJesu oo, “Iiye, ini mhi tseku pfi ɔtselɛ na egbemhe, egbegbi ɔtselɛ lo ni mhi pfi na egbemhe, itobɔ khi mhi lese obini mhi te bhale ali obini mhia je. Ee, aa lese obini mhi te bhale wekhi obini mhia je.

15 Abi ɛgbɔ na agbɔ e li e so ezɔ ee a lie so ezɔ, ama mhemhe mhi aa pfa ezɔ mu ɔgbɔkhoghuo. 16 Ini mhi ya so ezɔ, egbegbɔ ezɔ mhia so, itobɔ khi ɔa khi mhemheghuo mhi la. Ita ni ɔ ghie mhe ɔ nu mhe la. 17 A keke ɔli shi ebe ushi oyeɛ khi ɔtselɛ oyi ɛgbɔ aava, o migha shi egbegbi ɔtselɛ. § 18 Mhi pfi ɔtselɛ na egbe mhe, Ita ni ɔ ghie mhe ɔ gbo pfi ɔtselɛ na mhe.”

19 Eghɛghɛ ana eni ɛgbɔ e mhila li, “Ighe Itɛ?”

IJesu oo we, “Aa lese mhe wekhi Itamhe a lese. Ini a lese mhe lo, a kha li lese Itamhe.”

20 Elemhi Owa oyi Eshinegba ɔ la ngme eni ingmemhi ena abi ɔ kie li sese ɛgbɔ, epfe ashini a ri ikpati ni a ri ikpagho isomhopfa a shi ɔ migha. ɔgbɔkhoghuo ɔa kie mu ɔli, itobɔ khi eghɛghɛ oyoli ɔa ramhi ne.

21 IJesu ɔ gbolo lie we, “Mhi ya vu, a ya nono mhe, a ya ghu shi olamhe oye e. Aa ya dobe ramhi obini mhia je.”

22 ɛgbɔ iJu ee, “O khi awa aa dobe ya a ramhi obini lo li a je. Eri ɔ fe ri ona a lie khi lo li ya gbe egbeoli-a?”

23 IJesu oo, “ɛgbɔ ena ooke-ola a khi, mhemhe mhi rote iloghie tiemie. ɛgbɔ ena agbɔ ona ee a khi, mhemhe mhia khi onge agbɔ ona.

24 Itobɔ igho mhi ro lie khi a ya ghu shi olamhe oye e ini a da miesuo khi mhemhe mhi khi oni mhiɛ khi mhi khi.”

25 ɛgbɔ iJu e mhila li, “Oghuo u khi?”

IJesu oo, Oni mhi kie kpe rote igbaekele lie khi mhi khi, mhi khi. 26 Mhi mhɔli ebubu ingme ali ebubu umha-guekia ni mhi kha gue shi e egbe. Oni ɔ ghie mhe, ɔna igesikia ɔ khi, ingmemhi ni ɔ gueye mhe, mhi gue e ye agbɔ.

27 ɛa lese khi ingme oyi Ita li iJesu ɔ gueye we. 28 IJesu oo, “Ini a da tsua Omi ɔgbɔ idane shi ukhomhi ɔora apfida a ya lese khi oni mhiɛ khi mhi khi, mhi khi. Oni eghɛghɛ a ya lese khi ɔa khi itoto oyemhe mhi ro rieɛ emini mhia rieɛ, ama emini Ita ɔ sese mhe, mhia gueye agbɔ. 29 Oni ɔ ghie mhe ɔ nu mhe la, ɔa pfi mhe shi eke tse, itobɔ khi oghuemhe oyoli mhia rieɛ eghɛghɛ kpa.”

30 Ebubu ɛgbɔ ni e suo khi iJesu ɔ ngme eni ingmemhi ena e mie ɔli suo.

Igesikia o ya rue e ɔ le

31 IJesu ɔ gueye ɛgbɔ iJu ni e mie ɔli suo, oo we, “Ini a ri emini mhia sese e gba akanya, egbegbi eniye

‡ 8:13 Li ze iJon 5.31 § 8:17 Li ze iDeut 19.15

odukhokho eyemhe a khi. ³² A ya lese igesikia ni o la ingme oyi Eshinegba, oni igesikia o ya rue e o le.” ³³ Eni egbo iju e e oli, “Imi Aburaamu anye khi, anye aa tigbe kpe lo ighumha oyi ogbokhoghuo ghue! Elo u ro li e ngme, ini u wa lie khi anye ya khi eni a rue ighumha lasele?”*

³⁴ Ijesu o so we o, oo, “Egbegbi-ingme mhi gue e ye e, khi ogbokpa ni o da lamhe olamhe, oghumha oyi olamhe o khi ³⁵ Oghumha o ya la apfe oyi oni o mholi oli agboagbo, ama, omi omhue-apfe oo la apfe agboagbo. ³⁶ Ini Omi Eshinegba o da rue e ighumha le, egbegbo a rue e ighumha le. ³⁷ Mhi lese khi imi Aburaamu a khi, ama a nono ode ni a te ya gbe mhe a, itobo khi aa nono ingme ni mhi gueye e. ³⁸ Emini Itamhe o rokhase mhe mhi gueye e, ama emini Ita e o gueye e, a riehe.”

³⁹ E o li, “Aburaamu khi Ita anye.” Ijesu o ke, “Ini imi Aburaamu a kha khi egbegbo lo, a kha ke riehe emhi enabi o riehe. ⁴⁰ Abi o ri rie kha khi egbegbo ingmemhi ni Eshinegba o gueye mhe mhi gueye e, ama a dua abi a li ya gbe mhe a. Aburaamu o riehe emhi eghogho! ⁴¹ Abi a li ena, igho ita e o kpe li.” E e oli, “Anye a khi eniye ni a bia shi ukhomhi okia, Eshinegba o khi Ita oghuo kpe ni anye mholi.”

⁴² Ijesu oo we, “Ini

Eshinegba o khi Ita e lo, a kha nono ingme oyemhe, itobo khi obo oyi Eshinegba mhi te bhale, ni mhi ro la akana, o a khi omhese oyemhe o re mhe bhale, ama loli o ghie mhe bhale. ⁴³ Elo o ze khi ingmemhi ni mhi ngme khi ea lo e eso? Itobo khi aa lama ri egbe mie ingme ni mhi gueye lo. ⁴⁴ Eniye eyi Okphaghie ni o khi ita e a khi, oghuemhe oyi ita e a nono ni a ke riehe. Rote igbaekele o te khi ogbolo-egbo-a ali oloegbhue. Igesikia o la li unu. Ingmemhi eyi oli, egbholi e khi nya, itobo khi eri oo lo egbholi abi o li. Loli o khi ita egbholi nya. ⁴⁵ Ama igesikia mhi gueye e khi, itobo igho aa ro lama mie mhe suo ⁴⁶ Oghuo elemhi e o dobe ya guele khi mhi mholi ipfido? Ini igesikia mhi gueye e, elo e ze khi aa mie mhe suo? ⁴⁷ Oni o da khi oyi Eshinegba o mema ya ri eso shi ingmemhi eyi Eshinegba, ama ee aa khi eyi Eshinegba loli o ze khi aa lama ro shi ungmemhi oyi Eshinegba.”

Emini ijesu oo khi loli khi

⁴⁸ Eni egbo iju e so oli o, “Anye a gue ngme oli mena ni anye ro ye khi onge iSameria u khi, ali khi ayemhe okphaghie o la e egbe?”

⁴⁹ Ijesu o ke we, “Mhi aa mholi ayemhe okphaghie. Ama mhi ri ekpe na Itamhe, ama ee a ri eloe gbe mhe. ⁵⁰ Aa khi eri mhia nono ni egbo e ri ufumhi na mhe; ama oni oo

* **8:33** Li ze iMat 3.9; iLuk 3.8

nono ni a rọ ekpe na mhe, loli o khi oni o so ezọ ti eloe. ⁵¹ Egbegbi-ingme mhi gue e ye e, oni o da rọ shi osese oyemhe ne, ọa tigbe ya ghu ghue.”

⁵² Egbọ iJu ee ọli, “Eena anye tigbe lese khi ayemhe okphaghię o la e egbe. Aburaamu o she ghua, emekeguele e she ghua, ama wa guele khi oni o da rọ shi osese eye ọa tigbe ya ghu ghue. ⁵³ Ita awa Aburaamu o she ghua, eri u ke e lię khi u fu dose Aburaamu? Emekeguele e she li ghua. Oghuo u fe sa khi u khi?”

⁵⁴ Ijesu oo li, “Ini mhi ti egbe mhe nga, oni itinga o khi afue. Itamhe oni ee a lu Eshinęba oye e, loli o khi oni o ti mhe nga. ⁵⁵ Ee a kpe tigbe lese ọli, ama mhi lese ọli. Ini mhię khi mhia lese ọli, oloęgbhue oni abi ee ena mhi kha khi. Ama mhi lese ọli, mhi gbo ri ungmehi oyoli gbe akanya. ⁵⁶ Eri o ri egbe mu Aburaamu ita e, abi o rọ sa usamhi abi loli ya li me ogbele ibhale oyemhe. Abi o rọ me ibhale oyemhe, o ghele.”

⁵⁷ Egbọ iJu ee ọli, “Waa gbe ikpe egbhueva ali igbe ne, wekhi eri u me Aburaamu!”

⁵⁸ Ijesu o li, “Abi o li mhi li gue ọli ye e, neni a bia Aburaamu, mhi she kpe la!”

⁵⁹ Igho e sanọ echę khi wewe ya tono ọli, ama, o ri egbolọ sheli, o rọte we ifuabọ wa, o ya fię Owa oyi Eshinęba lase.

9

Ijesu o khueghie ozalo alo a

¹ Abi ijesu o li kia ode le, o me omose oghuo ni a bia shi ozalo. ² Eniye odukhokho eyi ijesu e mhila li, “Osese, oghuo o lamhe ni o ze khi a bia omose onana ozalo? Olamhe oyoli lo, abi eyi eni e bia li?”

³ Ijesu oo we, “Oa khi olamhe oyoli, wekhi eni e bia li, ama eri o ze alo ni Eshinęba o ri ekpabọ eyoli khasę elemhi agbo oyi oni ozalo. ⁴ Ogbe o kha da kie laọ ne, awa mema ya ke gbe ikanya eyi oni o ghie mhe, ele iyose o o bhale ni ogbokhoghuo ọa ke rọ dobe ya gbe akanya. ⁵ Abi mhi li la agbo ena, mhemhe mhi khi oni o ri akpa a na egbọ ni e la agbo.*”

⁶ Ijesu o ngme ona se, o tono ete shi eke fose igbolọ rọ ma li alo. ⁷ O o oni omose, “Ke je oke ni a lu iSiloamu ni u ya kpe alo a.” Usonhi ni a ghie, a ri iSiloamu ngme. Igho oni omose o li vu ya kpe alo-a. Oo jele apfe, oo me eke.

⁸ Egbọ eni e ga la kugbe ali egbọ ni e kpe me ọli khi oo ye omhila, ee. “Onana ọa she khi ozalo ni o kpe e shito akana mhila?”

⁹ Egbọ eghuo ee, “Loli lo,” ama eghuo ee, “Iiye o! Oa khi loli, eri ona o li kọ li.” Ama oni omose oo, “Mhemhe o khi gueguegue.”

¹⁰ E mhila li, “Se o li kia ni u rọ ke e me eke?”

¹¹ O we, “Omose oghuo ni a lu ijesu o fose igbolọ ma

* 9:5 Li ze iMat 5.14; iJon 8.12

mhe alo, o mhe mhi je oke iSiloamu ya kpe alo a. Igho mhi le ya kpe alo-a, loli mhi ro o me eke.”

¹² E oli. “Ighe oli?” Oo we, “Mhi aa lese.”

Egbo iFarisi e de udi iroze oyi oni omose

¹³ E rue oni omose ni o kpe ze alo ghi egbo iFarisi.

¹⁴ Ogbelẹ iyemhēa oyi egbo iJu iJesu o ro fose igbolọ ro khueghie oni omose alo-a. ¹⁵ Eni iFarisi e mhila oni omose abi o li kia ni o ro ke e me eke. Oo we, “Ijesu o ri igbolọ ma mhe alo, mhi kpe alo-a, mhi ro o me eke memena.”

¹⁶ Eghuo eni iFarisi ee, “Omose ni o riele ona o rote obo oyi Eshinegba bhale, itobo khi o ri ushi oyi ogbele iyemhēa oyi egbo iJu gbe akanya.” Egbo iFarisi elese ee, “Se ogbo olamhe o li dobe ya gbe akanya onyaloa onana?” Ingme ona o pfi umhalama shi egbe o na we.

¹⁷ Igho eni egbo iFarisi e mhila oni omose, “Yeye ni iJesu o khueghie alo-a, elo u me ya ngme shi ingme oyoli?”

Oo we, “Omekeguele lo.”

¹⁸ Eni egbo iJu ea kie miesuo khi oni omose o kpe ze alo, ali khi eri a khueghie oli alo-a. O ya ramhi ni e ro ghie ya lu eni e bia oni omose, ¹⁹ E mhila we, “Omi e na? Onana e khi ozalo a bia li? Se o ke li kia ni o ro ke e me eke?”

²⁰ Eni e bia li ee we, “Anye lese khi omi anye lo, anye gbo lese khi ozalo anye bia li.

²¹ Ama anye aa lese abi o li kia

ni o ro ke e me eke, anye aa gbo lese oni o khueghie oli alo-a. A mhila li, o ke khi omọ, o dobe ya ngme na egboli.”

²² Itobo khi ulishi egbo iJu o mu eni e bia li e ro ngme na. Irari khi eni egbo iJu e she kpe ngme oli shi oghuo, khi ogbo ni o da mie shi o khi iJesu khi iKirisiti, khi eri a khu oli owa ugamhi ya fe. ²³ Itobo ona eni e bia li e ro lie, “O fu te ni o ngme e na egboli, a mhila li.”

²⁴ Utonuzeva, e gbo lu omose ni o kpe ze alo, ee oli, “Romhi Eshinegba khi u ya gue igesikia ye anye. Itobo khi anye lese khi omose ni o re ze khi ogbo olamhe lo.”

²⁵ Oo we, “Mhi aa lese ini ogbo olamhe lo, ama emhi oghuo ni mhi lese khi, ozalo mhi kpe khi, ama memena mhi she e me eke.”

²⁶ E mhila li, “Se o fe li e? Se o li khueghie-a e alo a?”

²⁷ Oo we, “Mhi kpe gueye e, aa lama shi mhe o, elo o ke ze ni a ro o nono ni a gbo suo oni ungmehi? Eri a li e nono ni a li khi eniye odukhokho eyoli?”

²⁸ E tsue oli, ee oli, “Omọ odukhokho oyi oni omose ona yeye u khi, ini itse lo, ama eniye odukhokho eyi iMosisi anye khi. ²⁹ Anye lese khi Eshinegba o nu iMosisi ngme, ama anye aa lese obini omose ona o te bhale.”

³⁰ Oni omose oo we, “Uza lo e, ni aa ro lese obini o te bhale, ama loli o khueghie mhe alo-a. ³¹ Awa lese khi Eshinegba o ya suo iromhi oyi egbo olamhe, ama iromhi

oyi eni e ri ekpe na li o o su o, ali eni e ri ele emini o o nono e ri ele. ³² Rote igbaekele agbo, aa tigbe su o ogbo ni o khueghie ozalo ni o khia khi igho a bia li alo a ghue. ³³ Ini o a khia khi omose ona khi obo oyi Eshinegba o te bhale lo, o a kha do be li emhikhoghuo.”

³⁴ E o li, “Elemhi olamhe a bia e shi, ni a la kuele, se u li a nono ni u ke sese anye?” Igho e khu o li elemhi owa ugamhi ya lase o khi ke gbo bhale o ghue.

Itase-alo-a ona ayemhe

³⁵ Abi iJesu o ro su o khi a khu oni omose owa ugamhi ya lase, o nono o li me, o mhila li, o o li, “U mie Omi Ogbo su o?”

³⁶ Oni omose o li, “Oga, gueye mhe oni Omi Ogbo o khi, ni mhi mie o li su o!”

³⁷ IJesu o o li, “U she me o li, lo li o ga nu e ngme ena.”

³⁸ Oni omose o li, “Onomhue mhi miesuo.” O wugha o kueghie iJesu.

³⁹ IJesu o li, “Eri mhi bhale agbo ona ya gue egbo ez o, ishegho ni egbo ni e zalo e ke me eke, ni eni e kpe e me eke ni e ze alo.”

⁴⁰ Egbo iFarisi eghuo ni e la akagh o e su o ingme ni o ngme, e mhila li, “Eri u we khi ezalo anye li khi?”

⁴¹ IJesu o o we, “Ini ezalo a khi lo, aa kha mholi umhagukia, ama abi ee a ke ro ye khi a me eke na, onana o rohas e khi ena olamhe a khi.”

10

Okhe oyi orisumhafia

¹ IJesu o o, “Abi o li mhi li gue o li e ye e, khi, ogbo ni o a da rote ode unuekpe lo ogba ni a ri isumha shi, ni o rote oboese nga fiala lo ne oghiato ali oni o li iko o khi. ² Ogbo ni o rote ode unuekpe lo, lo li o khi orisumhafia oyi isumha. ³ Eri oni o o khe ekhe ode unuekpe o khueghie ode-a na li, eni isumha e su o uruli oyoli ini o lu isumha eyoli eva abi o ri eva na we, o re we kia lase. ⁴ O kha da re we we nya fie lase ne, eri o o ralo na we, eni isumha ee deba li, itobo khi e lese uruli oyoli. ⁵ E a ya deba ogboese, eri e ri ochogh o me o li ya ke na, itobo khi ea lese uruli oyoli.”

⁶ Eri iJesu o ze okhe ona ro nu we ngme, ama ea lese emini o ri o li ngme.

IJesu ni o khi orisumhafia onete

⁷ Igho iJesu o gbo le, “Egbegbi-ingme mhi gue e ye e, mhemhe mhi khi ode unuekpe ni isumha e rote e lo, ni e gbo te e dose fie. ⁸ Egbo ni e kpe bhale khe mhe, ighiatio ali eni e li iko e khi, ama eni isumha ea ri eso shi we o. ⁹ Mhemhe mhi khi ode unuekpe, onini o da rote mhemhe egbe ne, a ya mie o li pfuese, o ya fie, o lo le, o me emhi le. ¹⁰ Eri oghiatio o lese bhale ya do, o gbe-a, o pfuse-a tse, ama mhi she bhale ni a mholi agbo, ni a mholi o li gba pfo.

11 “Mhemhe mhi khi orisumhakia onete. Eri orisumhakia onete o ri agbo oyoli shi eke ni eni isumha eyoli. 12 Oni a mie shi akanya irisumhakia o a khi loli o mholi eni isumha, ini o me khi akpogene oo bhale, o na tsua isumha kua, oni akpogene o tsua rughu eni isumha, o vese we kua. 13 Oni a mie shi oni akanya irisumhakia o na vu, itobo khi eni isumha e a khi eyoli, ali khi e a mu oli egbe.

14 “Mhemhe mhi khi orisumhakia onete, mhi lese isumha eyemhe, eni isumha e lese. 15 Abi Ita o li lese mhe, igho mhemhe mhi lese oli, igho mhi ro ri agbo oyemhe shi eke na eni isumha.* 16 Isumha elese e lao ni e a la elemhi ogba oyi isumha ona memena. Mhi mema fie ya wolo we ma o. E ya suo uruli oyemhe. E ya kugbe khi oghuo, e mholi orisumhakia oghuo. 17 Ita o nono ingme oyemhe, itobo khi mhi lama ri agbo oyemhe shi eke, ni a ro bhale ya e khi mhi ya gbo me oli rue. 18 Aa me ogbokhoghuo ni o ya dobe mie mhe agbo oyemhe. Mhemhe oghuo mhi ro li shi eke. Mhi mholi afu ni mhi ro o ze oli obo, mhi gbo dobe ya rue oli ini o ghole mhe. Omhese ona Itamhe o gueye mhe mhi rieje.”

19 Eni ingmemhi enana e gbo pfi umhalama shi egbe o na egbo iJu. 20 Ebubu egbo e lie, “Ayemhe okphaghe o la li

egbe, ujili oo kpha li. Elo e ze khi a ri eso o shi oli o?”

21 Ama egbo elese, ee oli, “Ingmemhi enana e a dobe ya rote unu oyi ogbo ni o mholi ayemhe okphaghe lasele! Ayemhe okphaghe o dobe ya khueghie ozalo alo a?”

22 Oni egheghe o khi egheghe oruame ni a ro li ukpe ni a ro yelele abi a li ri Owa oyi Eshinegba rieje nga Eshinegba obo. Egheghe ulili lo. 23 Ijesu o la atukpapfe oyi Owa oyi Eshinegba kia, ashini a lu arakpha oyi iSolomoni. 24 Ebubu egbo iJu e le gase oli, e mhila li, “Ele u ri anye ya shi alo ebili ramhi? Khueghie igesikia ni o la o-a khasa anye ini yeje u khi iKirisiti!”

25 Ijesu oo we, “Mhi she kpe gueye e, ama aa lama mie mhe suo. Ikanya onyaloa ni mhi ri itoto oyi Ita a gbe, wewe e pfi otsela na mhe. 26 Ama aa lama miesuo, itobo khi aa la elemhi isumha eyemhe. 27 Isumha eyemhe ee suo uruli oyemhe, mhi lese we, ee deba mhe. 28 Mhi ri agbo na agboagbo na we, e a tigbe ya pfua. Aa me oni o ya dobe mie mhe ewe obo. 29 Itamhe ni o ri eni isumha nga mhe obo, o fu dose ogbokpa. Aa me oni o dobe ya mie Ita ewe obo. 30 Mhemhe ali Itamhe oghuo anye khi.”

31 Eni egbo iJu e gbo sano eche eke e tono oli. 32 Ijesu oo we, “Mhi she gbe ikanya ebubu ukpeloe oye e, ni o khia

* 10:15 Li ze iMat 11.27; iLuk 10.22

khi Itamhe ọ ri itoto na mhe ni mhi ro gbe we, onoghwo a tonon mhe eche e shi ọ?”

³³ Eni egbo iju ee ọli, “Oa khi itobọ ikanya enete e ze ni anye ro a tonon e eche, ama, itobọ khi u pfi unu-a! Se yeye ogbo afue-afue u li e ke lie khi Eshinegba u khi?”†

³⁴ Ijesu oo we, “A she kpe keke ọli shi ebe Ishi eyi iMosisi khi Eshinegba oo lie khi, ishinegba ee a khi.‡

³⁵ Anye she kpe lese khi emini ebe onopfuase o ngme khi igesikia o khi agboagbo, khi egbo ni a she kpe gue ingme oyi Eshinegba ye, Eshinegba o lu ishinegba. ³⁶ Ita o she ze mhe oda kee neni o ghie mhe bhale agbo, ini mhi ngme ghọ khi Omi Eshinegba mhi khi, se a ke li a lie khi mhi a pfi unu-a? ³⁷ A khi mie mhe suo, ini mhi aa ya rieje emini Itamhe o rieje. ³⁸ Ama ini mhia rieje we, ini aa ro tseku mie mhe suo, a mie ikanya onyaloa ni mhia gbe suo, ni a ro lese khi Ita o la elemhi oyemhe, mhemhe mhi li la elemhi oyi Ita.”

³⁹ Igho e ke gbo li dua ni wewe e mu ijesu, ama o pfue we, ọa ze we mu.

⁴⁰ Ijesu o da okẹ iJodani je ukiekie ashini iJoni o ke la batazi egbo. Igho o bie ya la akaghọ. § ⁴¹ Ebubu egbo e bhale akaghọ deba li. Ee, “IJoni ọa gbe ikanya onyaloa okhoghuo, ama ingmemhi ni iJoni o ngme shi ingme eyi ijesu, e bhale ya tse nya.”

⁴² Ebubu egbo ni e la akaghọ e mie ijesu suo.

11

Eghuli oyi iLazarosi

¹ Omose oghuo ni a lu iLazarosi ni o la eoli iBetani, Oo ghua. IBetani iMeli ali inyoghwo ọli ni okpotso ni a lu iMata e la.* ² IMeli ọna o ke ku ituale ni o pfi ku Onomhue awe, ni o gbo ri itsu ni e la li ukhomhi shishi o ewe-a. Loli o khi inyoghwo iLazarosi ni o yeshi i ghua.† ³ Inyoghwo ọli eni ikpotso e ghie usomhi ghi ijesu, e o li, “Onomhue, omole e oo ghua.”

⁴ Abi ijesu o ro suo ona, oo li, “Ughuamhi ona, ọa ya gbe ọli, ama, eri a me onana ni a me asha khi ufumhi na Eshinegba ali Omi Eshinegba.”

⁵ Ijesu oo nono ingme oyi iMata ali iMeli ali iLazarosi. ⁶ Abi o ro tseku suo khi iLazarosi o ghua, o kie la ashini o la ramhi ogbele eva. ⁷ Igho o gueye eniye odukhokho eyoli, oo we, “A ze ni awa mu egbe pfi je obini eke iJudia.”

⁸ Eniye odukhokho eyoli e o li, “Osese, ode o a nu ne ni egbo iju e ro o nono ni wewe tonon e eche. Oobow nono ni u gbo nyene egbe je?”

⁹ Ijesu oo we, “Oa khi te ele uzogbe ramhi ele ogbomhi awa ro o me eke? Oni oo kia ini ogbe o la o, ọa ya khi owe, itobọ khi akpa oyi agbo ona o ro o me eke. ¹⁰ Ama ini o ri alo

† 10:33 Li ze iLev 24.16 ‡ 10:34 Li ze Iwolo 82.6 § 10:40 Li ze iJon 1.28

* 11:1 Li ze iLuk 10.38-39 † 11:2 Li ze iJon 12.3

ebili e kia, o ya khi owe, itobo khi o mholi akpa ni o ro o me eke.”

¹¹ Abi o ke ro ngme onana se, o gweye we, oo we, “ILazarosi omole awa o she lese, ama mhia le ni mhi ya guise oli le.”

¹² Eniye odukhokho eyoli e o li, “Abi o ro da lese-a egho, o ya ze.”

¹³ Eri Ijesu o ro li lie khi iLazarosi o she ghua, ama e dabi khi egbegbi olese o ngme. ¹⁴ Igho iJesu o guele gboo khi iLazarosi o she ghua. ¹⁵ Ama itobo oye e, egbe e mu mhe shi o khi mhi aa nu oli la akagho ni o ro ghua, ni a ro mie mhe suo. A ze ni awa le deba li.

¹⁶ ITomosi ni a gbo li e lu iDidimosi, oo eniye odukhokho enekpole, “A ze ni awa li deba Oseshe je oobo ni awa nu oli ghua.”

¹⁷ Eghoghe ni iJesu o ke ro ramhi agho, o bhale ya e khi o she ramhi ele ene abi a te ri iLazarosi to. ¹⁸ Rote iBetani je iJerusalemu o ramhi imali eva. ¹⁹ Igho ebubu egbo iJu e she kpe bhale iBetani ya tse iMeli ali iMata e mu opfu shi inyoghwo we ni o ghua.

²⁰ Abi iMata o ro suo khi iJesu o bhale, o fie lase ya lona li ode, ama iMeli o la elemhi owa. ²¹ iMata oo iJesu, “Onomhue, ini u la akana lo, inyoghwo-mhe o kha ghua. ²² Ama mhi lese khi memena khi Eshinegba o ya ri emiemini u wa mhila li ne.”

²³ Ijesu oo li, “Inyoghwo e, o gbo ya guale bhale agbo.”

²⁴ iMata o li, “Mhi lese khi o ya te eghuli guale ogbele iguale ni o khi ogbele ni o kpuhokho.”

²⁵ Ijesu oo oli, “Mhemhe mhi rote eghuli ya guise eni e ghua le, ni mhi ri agbo ya na we, oni o da mie mhe suo o ya mholi agbo, ini o tseku ghua. ²⁶ Oni o la agbo ni o da mie mhe suo, o tigbe ya ghua. U fe mie ona suo?”

²⁷ Oo li, “I Onomhue! Mhi miesuo khi yeye u khi iKirisiti, Omi Eshinegba ni o ya bhale eke agbo ona.”

²⁸ Abi iMata o ro ngme gho se o le ya ri ofie gweye iMeli, oo, “Oseshe o she bhale, o nono e.” ²⁹ Abi iMeli o ro suo ona o ti vule, o nyanya fie lase je ashini iJesu o la. ³⁰ Ijesu o kie ramhi oni eoli ni o je ne, ama o kie la ashini o kia ramhi ni iMata o ro lona li ode. ³¹ Egbo iJu ni e la elemhi owa yese oli, e vule deba li je olase abi e ro me khi o ti vule je olase. E dabi khi eri o je obini uji ya vie.

³² Abi iMeli o ro ramhi ashini iJesu o la ni o me oli, o de ya wugha li odalo, oo li, “Onomhue, ini u la akana lo, inyoghwo-mhe o kha ghua!”

³³ Abi iJesu o me khi loli ali egbo iJu ni e kphase oli khi ee vie, o ro obo ti iJesu udu, egbe e guogho oli a. ³⁴ Ijesu o mhila we, oo, “Ashi a ro li to?”

E o li, “Onomhue bhale ya ghe oli.”

³⁵ Ijesu o vie. ³⁶ Egbo iJu ni e la agho, ee, “A ghe abi oli nono ingme oyi oli khe.”

³⁷ Ama eghuo ọ e liẹ, “Lọli ni ọ khueghie ọzalo alo-a ọọ kha dobe tsumhi iLazarosi ini ọ khi ghua?”

Ijesu ọ guise iLazarosi gbo bhale agbo

³⁸ O gbo ri obọ ti iJesu udu. O kia je obini uji ni o khi irui, ni a gheghele eche zuse unu.

³⁹ Ijesu ọọ, “A gheghele oni eche unu oni uji-a.”

IMata inyoghuo oni omose ni ọ ghu-a ọọ, “Onomhue, ọ she ya ke we! Amo o li ele onuziene abi a te ro li to!”

⁴⁰ Ijesu ọ li, “Mhi a kpe gueye khi u ya me ufumhi oyi Eshinegba ini u miesuo?”

⁴¹ Igho e gheghele oni eche unu uji lase. Ijesu ọ yase alo idane, ọ li, “Mhi kphemhi ne Ita, khi u suo mhe. ⁴² Mhi lese khi u ma suo oyemhe, itobo oyi egbo ena mhi ro ọ ngme ona ni e miesuo khi yeye u ghie mhe.”

⁴³ Abi ọ ro ngme ona se, ọ lu ọli leghe, “iLazarosi e! Fiẹ lasele!” ⁴⁴ Oni omose ni ọ ghu-a ọ fiẹ lasele, a ri ide olimhi geno li abo ali awe, ghe eni a ro ku ọli alo. Ijesu ọọ we, “A taghie ọli a ni a ze ọli vu.”

Ugbamhi abi a li ya gbe ijesu-a

(iMat 26.1-5; iMak 14.1-2; iLuk 22.1-2)

⁴⁵ Ebubu egbo iJu ni e bhale ya tse iMeli ọ mu opfu e me emini iJesu ọ riẹle, e mie ọli suo. ⁴⁶ Ama eghuo elemhi we e vu ya gueye egbo iFarisi emini iJesu ọ riẹle. ⁴⁷ Ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali iFarisi e ya lu eni e mhesẹ ni a

lu iSaediri ya nu we mhọli ilegba.

E mhila egbewe, “Elo awa li ena? Aa me ikanya onyaloa ni omose onana ọ gbe? ⁴⁸ Ini awa lina ze ọli obọ, ogbokpa ọ ya mie ọli suo. Egbo iRomu e ya shashe Owa oyi Eshinegba oyawa-a.”

⁴⁹ Omose ogghuo elemhi we ni a lu iKefasi, ni ọ ralo ugamhi oni ukpe ogho, ọọ li, “Aa lese ingme! ⁵⁰ A lese khi ogbo otuoghuo ọ kha ghu-a na egbo kpa, khi o ti dose ni egbo nya e pfua?”

⁵¹ Oa khi ibe eyoli ọ ro sa ngme oni ungmehi ona, ama ungmehi angme-shieke ni o ya tse ogbe na ako, khi iJesu ọ ya ghu-a na egbo iJu o khi ni ọ ngme, itobo khi lolli ọ ralo ugamhi oni ukpe. ⁵² Oa khi oyi iJu tse, ama ni ọ sanọ egbo eyi Eshinegba ni e kia miatse ku agbo nya gbili re we khili oghuo.

⁵³ Rote ele gho vu, egbo iJu e te gba ugbamhi abi wewe e li ya gbe iJesu a. ⁵⁴ Itobo igho, iJesu ọ ke kia lase gboo iteva oyi egbo iJu. O ri ochoghọ vu je eoli ni a lu Efuremu, ni o ti mama odagbe ifufu. Agho lolli ali eniye odukhokho eyoli e ke ga la.

⁵⁵ Abi eghẹghẹ ukpe iPasova oyi egbo iJu o ro ti i bhale, ebubu egbo e te eoli ododa je iJerusalemu ya ri egbe we khi eni e pfuase, abi ushi oyewe ọọ e ke li neni oni ukpe o ramhi. ⁵⁶ Ee nono iJesu. Abi e ro la elemhi Owa oyi Eshinegba, e mhila

egbewe, e lie, “A li sa khi o ya bhale? Otse ɔa ya bhale shi oni ukpe ona.”⁵⁷ Ama ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali iFarisi e she kpe mhesɛ na eni egbo, oni o da lesɛ obini iJesu o la, oni ogbo o guele ni wewe e me asha mu o- .

12

IMeli o la obini iBetani ku ituale ku iJesu

(iMat 26.6-13; iMak 14.1-9)

¹ Abi o ro kpo ogbele esesa oni ukpe iPasova le, iJesu o nyene egbe bhale obini iBetani, obini iLazarosi ni iJesu o rote eghuli guise le o la. ² E nye akhe na iJesu, iMata o kphanɔ eni eminale ghi we. iLazarosi o li nu we shito shi ilele oyi eni ekhe. ³ Igho iMeli o rue egbegbi akanama ituale ni o pfie ni o lolo ghalɛ. O ku o- shi iJesu awe, o ri itsu ni e la li ukhomhi shishi o awe a. Upfiemhi oyi oni ituale o kphela vo oni elemhi owa nya.*

⁴ IJudasi Isikaroti ni o khi otuoghuo eniye odukhokho eyi iJesu, ni o rote ikpukhokho ya ri iJesu de, o me emini iMeli o riɛle, oo, ⁵ “Elo o ze ni aa ro ri oni ituale de ni a kemhi eni ikpagho na eni ɛa mhue? Oni ituale o ghalɛ ramhi ifata ukpe oyi ogbo oghuo.” ⁶ Oa khi itobo khi o mholi udu iamhe na eni ɛa mhue, o ro ngme ungmehi ona. Ama itobo khi oghiatɔ o

khi, ali khi loli o tsua ikpagho o mhue na we, ni o rote muno epfia.

⁷ Ama iJesu oo li, “Ze o- obo riɛle emini o la li udu, eri o mu mhe egbe e khe iroto oyemhe. ⁸ Eghɛghɛ kpa egbo ni ɛa mhue e ro nu e a la, ama mhemhe mhia nu e ya la ana eghɛghɛ kpa.”†

⁹ Ebubu egbo iJu e suo khi iJesu o la iBetani, igho e je oobo. Oa khi itobo iJesu tse e ro je oobo, ama ni e ba me iLazarosi ni iJesu o te eghuli guise le. ¹⁰ Igho ighie eyi ekpodalo-ugamhi ee gba ugbamhi abi e li ya li gbe iLazarosi a, ¹¹ itobo khi ingme oyoli o ze khi ebubu egbo iJu e ku ma iJesu o, ni e ro mie o- suo.

Egbo e ri ufumhi na iJesu abi o ro lo elemhi iJerusalemu

(iMat 21.1-11; iMak 11.1-11; iLuk 19.28-40)

¹² Ogbeakolo ebubu egbo ni e bhale shi oni ukpe iPasova e suo khi iJesu o je iJerusalemu. ¹³ Igho e yanɔ eyamhi mhue abo fie ya ee o- . E kpe okeke gbii, e lie, “Tsumhi anye. Awa kuɛghie Eshinegba. Eshinegba o khivose na oni o ri eva oyi Eshinegba Onomhue e bhale! Eshinegba o ka khivose na oghie iZireni!”‡

¹⁴ IJesu o me ozele akphere. O nga li shito abi Ebe-nopfuase o ngme o- , ni oo,

¹⁵ “Egbo iJerusalemu, ulishi o khi mu e!

* 12:3 Li ze iLuk 7.37-38 † 12:8 Li ze iDɛt 15.11 ‡ 12:13 Li ze iWolo 118.25,26

§ 12:15 Li ze iZaka 9.9

Oghie oye ẹ ọọ bhale ena,
 ọ nga ozele akphere ẹẹ
 bhale.”⁸

¹⁶ Eniye odukhokho eyi
 iJesu ẹa kpe rote eke lese obini
 eni ingme ena e je. Ama abi
 Eshinegba ọ rote eghuli guise
 iJesu le ni ọ ri ufumhi na li,
 e ro tigbe sato khi a kpe keke
 eni ingme eyoli ena shi Ebe-
 no-pfuase, ali khi e ke ri ele
 eni ingme ena deba li ghue.

¹⁷ Olele ẹgbọ ni e nu ọli
 la agho abi ọ ro rote uji lu
 iLazarosi lasele, ni ọ ro rote
 eghuli guise ọli le, e kie kia
 gueye ẹgbọ abi a li me oni
 ingme. ¹⁸ Itobo khi ebubu
 ẹgbọ e suo khi iJesu ọ gbe
 akanya onyaloa ona e ro ve
 lasele ya me ọli. ¹⁹ Igho ẹgbọ
 iFarisi e nu egbe we ngme ọli,
 e lie, “Awa aa mholi emini
 awa dobe ya li ona. Aa me khi
 ẹgbọ nya e ke ẹ deba li!”

*Ijesu ọ ngme ingme eghuli
 oyoli shi eke*

²⁰ Ẹgbọ iGiriki e li la eni e je
 iJerusalemu ya ga eghẹghẹ oni
 ukpe iPasova. ²¹ E ya mhila
 iFilipu (ni ọ khi onge iBetisaida
 ni o la iGalili) ẹ ọ li “Ọga, anye
 ẹ nono ni anye me iJesu, ni
 anye nu ọli ngme.”

²² IFilipu ọ vu ya gueye
 Aduru, wewe aava e ya gueye
 iJesu.

²³ IJesu ọọ, “Oni eghẹghẹ o
 she ramhi ni a ro ri ufumhi
 oniemi oyi Omi Ọgbọ ya
 khase. ²⁴ Abi o li mhi li gue ọli
 ẹ ye ẹ khi, ini aa li ri ukpamhi
 ado ko eke ni o ghua, eri o kie
 ya li abi o kie kpe li. Ini a roli

ko eke ni o ro ze, o ghua, o
 fu, o ri imomhi ni e bu lasele.
²⁵ Onini ọ da nono ingme agbo
 oyoli dose ode ne, o ya de ọli
 obo a, ama oni ọa da nono
 ingme agbo oyoli elemhi agbo
 ona ne, eri ọ kese ọ shi ẹ khe
 agbo na agbo agbo.* ²⁶ Oni
 ọ nono khi ọli ya ga mhe,
 ọọ mema ya ke deba mhe.
 Ashini mhi da la kpa, ọ li la
 akaghọ. Itamhe ọ mu ekpe
 na li.

²⁷ “Memena udu oyemhe ọa
 ke sheshe. Elo mhi ke ya
 ngme? ‘Eri mhi ke ya lie, Ita,
 khi ze ni eghẹghẹ ona o bhale
 deba mhe?’ Iiye, oni eghẹghẹ
 ni o ze ni mhi ro bhale agbo
 na! ²⁸ Ita ri ufumhi ni o la eva
 oye khase.”

Igho Eshinegba ọ rote idane
 ngme lase, ọọ, “Mhi she kpe
 ri ufumhi ni o la eva oyemhe
 khase ẹgbọ na agbo, mhi ya
 gbo ligho ri ele ọli.”

²⁹ Ebubu ẹgbọ ni e migha
 epfepfe agho e suo khi uruli
 oyi Eshinegba o ngme. Ẹgbọ
 eghuo ẹẹ, “Akphala o de!”
 Ẹgbọ elese ẹẹ, “Ageni ọ nu ọli
 ngme!”

³⁰ Ama iJesu ọọ, “Ọa
 khi itobo oyemhe uruli oyi
 Eshinegba ogho o ro ngme
 ungmehi ogho, ama itobo
 oye ẹ lo. ³¹ Oni eghẹghẹ o
 she ramhi ni a ro ri agbo ẹ
 gue ezọ. Memena, a ya khu
 Okphaghiẹ oni ọ kpe ẹ mhesẹ
 shi agbo ona ukpekhomhi
 pfa. ³² A kha da yase mhe
 nga idane ọora apfida ne,
 mhi ya ti ogbokpa bhale deba

* 12:25 Li ze iMat 10.39; 16.25; iMak 8.35; iLuk 9.24; 17.33

mhe.”³³ Eri o ngme ona ni o ro rokhase we uwali eghuli ni o ya ghu.

³⁴ Eni egbo ee oli, “Ushi ni Eshinegba o ro na iMosisi na awa o gue oli ye anye khi agboagbo Omiepfuese o ya la o. Se u ke li a lie khi a mema ya yase Omi Ogbongga idane? Oghuo o khi oni Omi Ogbongga?”†

³⁵ IJesu oo we, “Akpa o ya la e iteva ukuku eghenge. A ke kia okiali abi oni akpa o kie la e iteva memena, ini obili o khi ya bi e, itobo khi oni o la alo ebili o a lese obini oo je. ³⁶ A regbenga oni akpa ni o ri akpa na e abi o kie li la e iteva, ni a li khi egbo ni e ri imeke e na egbo.” Abi iJesu o li ngme ona se, o lase we iteva le, je ashini ea ke te e me oli.

Umha-miesuo oyi egbo iju

³⁷ Abi iJesu o tseku gbe ikanya onyaloa ena ukpeloe oyewe, ea kie lama mie oli suo. ³⁸ Onana o ri emini Azaya ni o khi Omekeguele o kpe ngme shi eke ya tse, ni oo, “Onomhue, oghuo o lama mie usomhi oyanye suo? Oghuo Onomhue o mema khueghie ekpabo eyoli-a khase?”‡

³⁹ Onana o ze khi ea dobe miesuo, itobo khi Azaya o gbo ngme oli shi ashese khi, ⁴⁰ “Eshinegba o she tase we alo a, o gbo zuse we udu ini e khi me eke ali ini udu oyewe e khi lese ingme. Ini e khi ya mu pfi, ni mhi me asha re

we ze.”§ ⁴¹ Eri Azaya o ngme ona itobo khi o she kpe me ufumhi oyi iJesu, o gbo kpe ngme ingme oyoli.

⁴² Abi o tseku khia khi ebubu eni ee ralo eyi egbo iju e mie iJesu suo eghenge ni a ngme ena, ea ngme oli lasele, itobo khi e na ulishi oyi iFarisi ini e khi khu ewe owa ugamhi ya lase. ⁴³ Irari khi e nono ikuenghie ni o rote obo oyi egbo bhale dose oni o rote obo oyi Eshinegba bhale.

Ungmemhi oyi iJesu a roya ri egbo na agbo gue ezo

⁴⁴ IJesu o tse se leghe guele, oo, “Oni o da mie mhe suo, o a khi mhemhe tse o miesuo, ama oni o ghie mhe o li miesuo. ⁴⁵ Onini o da me mhe, o she li me oni o ghie mhe. ⁴⁶ Mhi she bhale agbo ya ri akpa ge na egbo na agbo, ini eni e mie mhe suo okhoghuo o khi la alo ebili. ⁴⁷ Oni o suo ungmehi oyemhe ni o a da ro shi o, o a khi mhemhe mhi ya pfa ezo mu oli. O a khi eri mhi bhale ya ri egbo na agbo gue ezo, ama eri mhi bhale ya mie agbo pfuese. ⁴⁸ Oni oo pfa ezo mu oni o da kie mhe ali ungmehi oyemhe, o la agho. Eni ingmemhi ni mhia ngme e ya pfa ezo mu oli ogbele ni o kpukhokho. ⁴⁹ Itobo khi o a khi ungmehi ootsobo oyemhe mhia ngme, ama ungmehi ni Ita ni o ghie o mhesa na mhe mhi ngme mhia ngme.” ⁵⁰ Mhi lese khi oni ushi oyi Eshinegba,

† 12:34 Li ze Iwolo 110.4; Aza 9.7; Ezik 37.25; iDan 7.14 ‡ 12:38 Li ze Aza 53.1

§ 12:40 Li ze Aza 6.10

o ri agbo na agboagbo o na ogo. Irarigho, eri mhi e ngme emini Ita o gueye mhe mhi ngme.

13

Ijesu o kpe eniye odukhokho eyoli awe-a

¹ Abi o ro kpo eleghuo ukpe iPasova le, ijesu o lese khi oni eghenge o she ramhi ni o ro ya te agbo lasele je oyi Ita. O ma kie kpe nono ingme oyi egbo eyoli ni e la agbo, o roli khase we khi eri loli nono ingme oyewe pfo.

² Ijesu ali eniye odukhokho eyoli e la ashini e la le eminale ele ogbomhi. Okphaghie o she roli shi udu oyi iJudasi omi iSamos Isikaroti o ka ro ijesu de. ³ Ijesu o lese khi Ita o she ro ekpabo nga lue obo, o lese khi obo oyi Eshinegba loli kpe te bhale, ali khi obo oyoli loli gbo nyene egbe ya je. ⁴ Igho ijesu o rote ashini o shito ti vule, ikhi ashini e la le eminale, o gueghie awulu ni o so kpeda, o ri ode ni a ro o muno amegbe-a mu oku. ⁵ Igho o ku amegbe shi atalabi, o kpe eniye odukhokho eyoli awe-a. O rue ode ni a ro o muno amegbe a ni o ro mu oku shishi we amegbe-a.

⁶ Abi o ro kpe ramhi iSamo iPita o, iPita oo, "Kie! Onomhue yeye u kha ke kpe mhe awe-a?"

⁷ Ijesu oo li, "Wa lese emini mhia rielle memena, ama u ya lese okhese."

⁸ ISamo iPita oo, "Onomhue, atsobo ogho! Wa ya tigbe kpe mhe awe-a."

Ijesu oo, "Ini mhia kpe e awe-a, wa aa ke khi oyemhe."

⁹ ISamo iPita oo, "O kha khi igho, Onomhue, o kha awe tse u ke lese ya kpe mhe-a! Ama kpe mhe abo ali ukhomhi-a ma o."

¹⁰ Ijesu oo li, "Ogo ni o da kha se, o she pfuase, o kha khi oni o ke gbo ya kha-a, ama awe o ke lese e yeghe-a. Ee nya a she pfuase, se ni otuoghuo elemhi e." ¹¹ Irari khi ijesu o she kpe lese oni o ya ro oli de, loli o ze ni o ro lie, "Ee nya a she pfuase, se ni otuoghuo elemhi e."

¹² Abi ijesu o ro kpe we awe a se, o rielle awulu ni o kpe gueghie ro so, o ya shito ashini o kpe te vule. Oo mhila we, "A li lese akanya ni mhi gbe na e lena?" ¹³ "A lu mhe 'Oses' ali 'Onomhue.' A ga gue ngme, itobo khi emini mhi khi gho. ¹⁴ Memena ni mhemhe ni mhi khi Onomhue ali Oses oyee mhi she kpe e awe-a, ee a li ke kpe egbe e awe-a. ¹⁵ Mhi she ri irokhokho khase e, ni a li ke rielle emini mhi rielle na e.* ¹⁶ Egbegbi ingme mhi gueye e, khi oni o ga ogo, o ya fu dose oni oo ga, oni a aghiusomhi o ya fu dose oni o ghie oli usomhi.† ¹⁷ Abi a ro lese eni ingme ena egho, a ya khivos na e, ini a ro li gba akanya.

* 13:15 Li ze iLuk 22.27 † 13:16 Li ze iMat 10.24; iLuk 6.40; iJon 15.20

Ijesu o guele shi eke khi a ya re lue de

(iMat 26.20-25; iMak 14.17-21; iLuk 22.21-23)

18 “Aa khi e e nya mhi nu e ngme. Mhi lese abi ingeli eyi eni mhi ze e li. Ama, emini Ebe-no-pfuase o ngme, o mema bhale ya tse, ikhi oni oo, ‘Ogbõ ni o nu mhe e le eminale o ya nyene egbe mu okhõli vule shi mhe o.’”

19 “Eri mhia gue ona ye e shi eke neni a lighõ me õli, isheghõ ini a lighõ me ghõ, a ya miesuo khi ‘Mhemhe mhi khi õni mhi khi.’” 20 Abi o li mhi li gue õli e ye e, khi õni o da kpe abõ mie aghiusomhi ni mhi ghie, mhemhe o li mie, õni o da mie mhe, õni o ghie mhe o li mie.”

21 Abi ijesu o ro ngme ona se, udu õa ke sheshe õli, o guele gboo, oo, “Egbegbi ingme mhi gueye e, khi õtuõghuo elemhi e, o ya remhe de.”

22 Eniye odukhokho eyõli e bino egbe alo gase, o lolo sha we abõ õni ijesu o ngme. 23 Oghuo õmõ odukhokho ni ijesu o mema nono ingme oyõli, o shitõ mama ijesu. 24 ISamõ iPita o ro ikpialo nu õni õmõ odukhokho ngme, oo li, “Mhila ijesu, oghuo õni ogbõ o fe khi elemhi awa.”

25 Ighõ õni õmõ odukhokho ni o shitõ mama ijesu o mhila li, oo, “Onõmhue, oghuo õni ogbõ o khi elemhi anye?”

26 Ijesu o so li o, oo, “Õni mhi ya ri ibuleði ona somhi

utasa oni awa te e le emhi enana na ne, lõli lõ.” Ighõ o so oni ibuleði elemhi utasa, o ro na ijudasi omi iSamõ Isikarõti. 27 Abi ijudasi

o lese mie oni ibuleði se, Okphaghie o lo õli udu. Ijesu o gueye õli, “Nyanya ya rie e emini wa nono ni u rie e.” 28 Ogbõkhõghuo abi e ga li shitõ o le eminale, õa la ni o lese emini o ze ni ijesu o ro ngme õli ghõ. 29 Aborõkhia khi ijudasi o tsua ikpaghõ o mhue na we, eghuo e dabi khi eri ijesu o gueye õli o ka de emini e ro o li ukpe iPasova. Elese e dabi khi otse eri oo o ka somhi eni ea mhue opfa. 30 Abi ijudasi o mie oni ibuleði se. O fie lase aghõaghõ. Eliyõse o she ramhi.

Ijesu o ri ushi onogbo na we

31 Abi ijudasi o ro vu se, ijesu oo, “Eena egbõ e ya me ufumhi oyi mhemhe Omi Ogbõ, e ya te idiegbe oyi Omi Ogbõ me ufumhi oyi Eshinegba. 32 Ini egbõ e rote idiegbe oyi Omi Ogbõ me ufumhi oyi Eshinegba, eghẽghẽ aghõ Eshinegba lõlighuo o ya nyanya ri ufumhi oyi Omi Ogbõ khase egbõ.

33 “Eniye eyemhe, mhia ke nu e ya la akana tese. A ya nono mhe, aa ke me mhe. Mhi gue ona ye e memena, abi mhi kpe li gueye eni e e mhesẽ eyi egbõ iJu, ni mhi e,

‡ 13:18 Li ze Iwolo 41.9 § 13:20 Li ze iMat 10.40; iMak 9.37; iLuk 9.48; 10.16

* 13:33 Li ze iJon 7.34

Aa doḅe ya ramhi obini mhi-a je.”*

34 “Memena mhi ro ushi onogḅo na e: A nono ingme oyi egbe e. Abi mhi li nono ingme oye e, a mema li ya nono ingme oyi egbe e.† 35 A kha da mḅoli inono na egbe e ne, eḅo kpa e ya leṣe khi eniye odukhokho eyemḅe a khi.”

Ijesu o ngme o shi ekẹ khi iPita o ya kie lue

(iMat 26.31-35; iMak 14.27-31; iLuk 22.31-34)

36 ISamo iPita o mhila li, oḅ, “Onomhue, obo wa le?”

Ijesu oḅ li, “Waa ya doḅe deba mḅe je obini mhia je, ama u ya deba mḅe okḅese.”

37 IPita o mhila li, oḅ “Elo e ze ni mhi aa ro doḅe ya deba e? Mhi mu egbe ni agḅo oyemḅe o li opfu-a!”

38 Ijesu o ke gbo so li o, “U ga mema mu egbe agḅo oye o ro lie opfu-a na mḅe? Mhi gueye khi, neni okpa o gbiegḅe, u ya lie khi u waa leṣe mḅe ramhi itese!”

14

Ijesu khi ode ni a te e bhale deba Eshinegba

1 Ijesu o gueye eniye odukhokho eyoli, oḅ we, “Aa khi ze ni udu o yese e-a, a mie Eshinegba suo, a gbo li mie mḅe suo. 2 Elemhi owa ni a la e kpoku shi apfe oyi Itamḅe. Ini oḅa khi igho lo, mhi kha gueye e. Mhia ya vu ni mhi ya mu egbe asha shi ekẹ kḅe e. 3 Mhi kha vu ya mu egbe shi ekẹ kḅe e se, mhi ya gbo

nyene egbe bhale ya wolo e ma egbe vu, ishegho ashini mhi ya la, ni a li nu mḅe la akagho. 4 A leṣe ode ni a te e je ashini mhia je.”

5 ITomosi oḅ li, “Onomhue, anye eḅa leṣe obini u wa je. Seḅ anye li ya leṣe ode je obini u wa je?”

6 Ijesu oḅ li, “Mḅemḅe mhi khi ode ni a te e je obini oyi Eshinegba. Mḅemḅe mhi ri igesikia ni o la Eshinegba a kḅase. Mḅemḅe mhi ri agḅo o na oḅo. Oḅo khoghuo oḅa me asha ya je obini oyi Ita ini oḅa li rote obḅo oyemḅe. 7 Eri a kha leṣe mḅe lo, a kha li leṣe oni Ita. Ro te memena vu, a she leṣe oli, a gbo me oli.”

8 IFilipu oḅ, “Onomhue, ri oni Ita kḅase anye, emini anye leṣe nono gho.”

9 Ijesu o soli o, o, “IFilipu, mhi she nu e la teṣe, waa kie leṣe oni mhi khi? Oni o da me mḅe, o she me oni Ita. Seḅ u kiele e lie ‘Ri oni Ita kḅase anye?’ 10 Filipu, waa miesuo khi mhi la elemhi oyi Ita, ali khi Ita o la elemhi oyemḅe? Ingmemhi ni mhi gueye e nya eḅa khi eyemḅe. Ita ni o la mḅe elemhi o ga gbe ikanya ena nya. 11 A mie emini mhi ngme suo ini mḅie khi mhi la elemhi oyi Ita ali khi Ita o li la elemhi oyemḅe. Ini aa mie emini mhi ngme suo, a ri itobo ikanya onyaloa ni mhia gbe miesuo. 12 Egbegbi-ingme mhi gue e ye e, oni o da mie mḅe suo, o ya gbe ikanya enabi mhia gbe. O

† 13:34 Li ze iJon 15.12,17; 1 iJon 3.23; 2 iJon 5

ya gbe ikanya eni e fu dōse eni abi mhia gbe, itobọ khi mhia je oyi Ita. ¹³ Emini a rọ eva oyemhẹ mhila nya mhi ya riẹlẹ ọ, ẹgheghe agho ni omo ri ufumhi oyi Ita khase ẹgbọ. ¹⁴ Emini a rọ eva oyemhẹ mhila nya, mhi ya riẹlẹ na ẹ.

Ijesu ọ shobo khi loli ya ghi Ayemhẹ-no-pfuase bhale agbo

¹⁵ “A kha nono ingme oyemhẹ, a ya ri omhese oyemhẹ gba akanya. ¹⁶ Ẹgheghe agho, mhi ya lema Ita, ọ ri Okpaghiobo ọlese na ẹ, ni ọ ya nu ẹ la agboagbo. ¹⁷ Loli ọ khi Ayemhẹ ni o ri igesikia ni o la Eshinegba a khase agbo. Ẹgbọ na agbo ẹa dobe mie ọli itobọ khi ẹa me ọli wekhi eri e lese ọli. Ama, ẹe ena a lese ọli, itobọ khi ọ nu ẹ la, ọ la elemhi oye ẹ.

¹⁸ “Mhia ya ze ẹ obọ shi eke abi omi-olimhi, mhi ya gbo nyene egbe bhale deba ẹ. ¹⁹ O kha denẹ, ẹgbọ na agbo ẹa ke ẹ me mhe, ama ẹe ena, a ya me mhe. Itobọ khi mhi ya gbo la agbo, a ya li la agbo. ²⁰ Ini ogbe ni ẹlegho o ramhi, a ya lese khi mhi la elemhi oyi Itamhe, khi ẹe a la elemhi oyemhẹ, abi mhi li la elemhi oye ẹ.

²¹ “Oni ọ mie ishi eyemhẹ ni ọ ri ewe gbe akanya, ọ nono ingme oyemhẹ. Itamhe ọ ya nono ingme oyi oni ọda nono ingme oyemhẹ, mhi ya li nono ingme oyi oni ogbo, mhi ri egbe mhe khase ọli.”

²² Ijudasi (ọa khi oni a lu Isikaroti) oo, “Onomhue, elo o ze khi u fe ya ri egbe ẹ khase

anye tse, ni u wa ro ya ri egbe ẹ khase agbo kpa?”

²³ Ijesu ọ so li ọ, oo, “Oni ọ da nono ingme oyemhẹ, ọ ya ri osese oyemhẹ gbe akanya. Itamhe ọ ya nono ingme oyi ọli, mhemhe ali Itamhe, anye bhale ya nu ọli la. ²⁴ Oni ọa da nono ingme oyemhẹ, ọa rọ osese oyemhẹ ya gbe akanya. Eni osese ni mhia sese ẹ, ẹa khi eye mhe, ama obọ oyi Itamhe ni ọ ghie mhe e te bhale.

²⁵ “Mhi she gue ena ye ẹ, abi mhi kie li nu ẹ la. ²⁶ Ama oni, Ayemhẹ-no-pfuase ikhi Okpaghiobo, ni Ita ọ ya rọ eva oyemhẹ rọ ghi ẹ, ọ ya sese ẹ emhikpa. O ya gbo re ẹ yelege emhikpa ni mhi gueye ẹ. ²⁷ Mhi ze ẹ obọ shi agbo ona shi opfomhe, mhi ri opfomhe oyemhẹ na ẹ. Oa khi oni abi ẹgbọ na agbo e rọ ọ na ogbo mhi rọ na ẹ. A khi ze udu yese ẹa, ali a khi ze ni ulishi o mu ẹ.

²⁸ “A suo abi mhi rọ gueye ẹ khi mhi ya rote iteva oye ẹ vu, khi mhi ya gbo bhale deba ẹ. Ini a nono ingme oyemhẹ lo, a kha ke ghele khi mhia je oyi Itamhe, irari khi loli ọ fu dōse mhe. ²⁹ Mhi she gue ingme ena ye ẹ shi eke neni a me we, ishegho ini a da kie ligho me we, a mie mhe suo. ³⁰ Mhia ke nu ẹ ngme tese, itobọ khi okphaghiẹ ni ọ kpe mhese shi agbo ona, oo bhale. Oa mholi ekpabo shi agbo oyemhẹ, ³¹ ama ẹgbọ na agbo e mema ya lese khi mhi ma nono ingme oyi Ita, ali khi emini Itamhe ọ mhese na mhe mhi riẹlẹ, mhia riẹlẹ tee.

“A bhale ni awa vu ana le.

15

Ijesu o khi egbegbi oora upfonu

1 “Mhemhe mhi li abi oni upfonu ni o mo umomhi onete, Itamhe o riele e shi o. ² Loli oo kanu uguabo oyemhe ni o a ya mo umomhi a. Oo riele uguabo oyemhe ni oo mo umomhi, ni o gbo mo imomhi eni e bu. ³ Ungmemhi ni mhi she nu e ngme o she riele e ti ni a ro dobe mo imomhi enete. ⁴ A toma mhe idiegbe, mhemhe mhi ya toma e idiegbe. Uguabo oora okhoghuo o dobe ya mo umomhi ootsobo oyoli, o mema ya to ma idiegbe oora. U ke neta khi eri a dobe ya riele eminete ini aa toma mhe egbe.

5 “Mhemhe mhi khi oora upfonu, ee a li abi uguabo. Ini u toma mhe egbe ni mhi ro li toma e egbe, u ya mo imomhi eni e bu. Ini a ro obo rue mhe o le, aa dobe ya riele emhikhoghuo onete. ⁶ Ini u waa da toma mhe egbe ne, eri a ya khi e pfa. Eri u ya li abi uguabo ekhakha ni, a ti e ma ri erali tose-a. ⁷ Ini u toma mhe egbe, ni ingmemhi eyemhe e ro la elemhi oye, emiemini o ghole e kpa wa mhila, a ri oli ne. ⁸ Eminete ni a riele o ri ufumhi ghi Itamhe. Ona o rokhashe khi eniye odukhokho eyemhe a khi.

⁹ “Abi Ita o nono ingme oyemhe, igho mhi li nono ingme oye. A la elemhi inono oyemhe. ¹⁰ Ini a ro ishi eyemhe gbe akanya, a ya la inono oyemhe, abi mhi li ri ishi eyi Itamhe gbe akanya ni mhi li la inono oyoli. ¹¹ Eri mhi gue ona ye e ni oghela oyemhe o vo e udu, ni oni oghela oye e o gba pfo. ¹² Ushi ni mhi ro na e khi, a nono ingme oyi egbe e, abi mhi nono e.* ¹³ Aa me inono olese ni o fu dose oni ogbo o ro ghu-a na emole oli. ¹⁴ Emole mhe a khi ini a da ri ishi eyemhe gbe akanya. ¹⁵ Mhi aa ke lu e eni e ga mhe, itobo khi oni o ga ogbo o a lese akanya ni oga oyoli o gbe. Ochogho, emole mhi ke e lu e, itobo emini mhi rote obo oyi Itamhe wena nya mhi gueye e. ¹⁶ Oa khi ee a ze mhe, mhemhe mhi ze e ni mhi ri akanya na e, a ka gbe ikanya enete ni ikanya eye e e migha. Ishegho Ita o ya ro emini a ro eva oyemhe mhila nya na e. ¹⁷ Ushi oyemhe ni mhi shi na e khi, a nono ingme oyi egbe e.

Egbo na agbo ee biselemhi eniye odukhokho eyi Ijesu

¹⁸ “Ini egbo na agbo e biselemhi e, a sato khi igho e kpe li biselemhi mhe. ¹⁹ Ini a khi eyi egbo na agbo lo, e kha nono ingme oye e abi enayewe. Abi o ke li memena khi, aa ke khi eyi egbo na agbo itobo khi mhi she rote elemhi agbo ze e, loli o ze

* 15:12 Li ze ijoni 13.34; 15.17; 1 ijoni 3.23; 2 ijoni 5

khi egbo na agbo e ro biselemhi e. ²⁰ A sato ingme ni mhi gueye e, 'Oni o o ga ogbo o a fu e dose o ga oyoli.' Ini e kpe mu okholi vule shi me o ghue, e ya mu okholi vule shi e o. Ama ini e ro ose se ni mhi se se gbe akanya, e ya ro ose se oye e li gbe akanya.† ²¹ E ya lina ngeli deba e itobo khi enayemhe a khi, ali itobo khi ea lese oni o ghie mhe. ²² Ini mhi aa bhale ya nu we ngme lo, ea kha mholi umha-guekia oyi olamhe. Ama ea ke mholi emini e gue oli ya nga egbe khi o rewe a lamhe olamhe. ²³ Oni o da biselemhi mhe, Itamhe o li lie biselemhi. ²⁴ Ini mhi aa la akpewe gbe ikanya ni ogboese o a do be gbe ghue lo, ea kha mholi umha-guekia oyi olamhe. Ama memena e she me eni ikanya onyaloa, ama e kiele e biselemhi mhe ali Itamhe. ²⁵ Ama ona o ze ni emini a keke shi ebe ushi oyewe o ro bhale ya tse, oni o khi, 'Afu e biselemhi mhe.‡'

²⁶ "Ini oni Okpaghiobo o bhale, oni mhi rote obo oyi Itamhe ya ghie ghi e, loli o khi Ayemhe no o ri igesikia ni o la Ita a kase, o ya pfi otsela shi ingme oyemhe. ²⁷ E e a ya li mema pfi otsela na mhe, itobo khi rote igbaekele a te nu mhe la.

16

¹ "Eri mhi gue ona a ye e ini a khi tsua irudunga pfi a. ² Egbo e ya khu e owa ugamhi fie lase, eghenge o ga ya ramhi

ni ogbo o kha gbe ongee a, o dabi khi eri loli e ga Eshinegba. ³ E ya rie le eni emhi ena deba e, itobo khi ea lese Ita, wekhi mhemhe. ⁴ Ama, eri mhi gue ona ye e, ini oni eghenge o ramhi, a ya sato khi mhi kpe tse agua ye e. Itobo khi mhi kie nu e la mhi aa ro kpe gue ingme ena ye e.

Akanya ni Ayemhe-no-pfuase o o gbe

⁵ "Memena, mhia le deba oni o ghie mhe, ama ongee o kie mhila mhe, 'Obo wa je?' ⁶ Itobo khi mhi gue ingme ena ye e, udu oyee o she yese-a. ⁷ Ama igesikia mhi gueye e, ni o ro ti e egbe mhi ro rote e iteva a vu. Itobo khi ini mhi aa vu, oni Okpaghiobo o a ya bhale. Ama ini mhi da vu mhi ya ghie oli ghi e. ⁸ Ini O da bhale, O ya rewe lese umha-guekia ni o la ingme olamhe, o gbo rewe li lese ipfuase oyi Eshinegba ali iso-ezo oyoli. ⁹ O ya rewe lese khi umha-guekia ni o la olamhe o khi, umha mie mhe suo. ¹⁰ O ya rewe lese khi e ya mholi ipfuase oyi Eshinegba, itobo khi mhi je oyi Ita ni aa ke te tigbe ya me mhe ¹¹ O ya rewe lese emini iso-ezo oyi Eshinegba o khi. Itobo khi a she pfa ezo mu okphaghi e oni o mhes e shi agbo ona.

¹² "Mhi mholi emini e bububu ni mhi kha gbo gueye e, ama e bu dose ni a do be ya mie. ¹³ Ama ini Ayemhe ni o ri igesikia a kase o da bhale, o ya ri igesikia ni o la ingme oyi Eshinegba nya kase e. O a

† 15:20 Li ze iMat 10.24; iLuk 6.40; iJon 13.16 ‡ 15:25 Li ze Iwolo 35.19; 69.4

ya ngme ungmehi ootsobo oyoli, ama emini o suo o ya ke ngme. O gbo gueye e ingme ni a ya me. ¹⁴ Mhemhe o ya ke ti nga, itobo khi o ya mie mhe ungmehi ni mhi ngme gueye e. ¹⁵ Emini Itamhe o mhue nya, eyemhe lo, loli o ze khi mhi kpe gueye e khi emini mhi ro na Ayemhe-no-pfuase, o ya gueye e.

Oya oye oya mele oghela a

¹⁶ “O kha dena, aa ke me mhe, o kha ke gbo dena a gbo me mhe.”

¹⁷ Eniye odukhokho eghuo ee mhila egbewe, “Elo o ri ona a ngme, ni oo lie awa khi, o kha dena khi awa aa ke a me lue, ali khi o kha ke gbo dena khi awa gbo lo ya me lue? O gbolo e, ‘Itobo khi mhi ya je obini oyi Ita.’ ¹⁸ Elo o ri ‘O kha dena’ ngme? Awa aa lese ingme ni o ro oli ngme!” E kie lina mhila egbewe.

¹⁹ Ijesu o she lese khi ee nono ni e mhila lue oni ungmehi ona, o mhila we, “Eri a mhila egbe e abi mhi ri oni ungmehi ngme, ni mhi ro lie, ‘O kha dena aa ke ya me mhe ali khi o kha gbo dena a ya me mhe?’ ²⁰ Egbegbi ingme mhi gue e ye e, a ya vie, a vie oya. Ama egbo na agbo e ya ke ghela, ee a mhue iyeseudu-a, oni iyeseudu-a o ya mele oghela-a na e. ²¹ Ini okpotso o ya bia, udu o yese oli a itobo khi eghela osue o she bhale, ama ini o bia oni omose, oo ghela, o yele osue ni o me a. Irari khi oo ghela khi loli bia omoshi agbo.

²² Igho o li li e egbe, memena udu o yese e a, ama mhi ya gbo me e. Eghela agho oghela o vo e udu, oghela ni ogho o dobe ya mie. ²³ Ini oni oghela o ramhi, aa ke e mhila mhe emhikhoghuo. Mhi gue igesia a ye e khi Itamhe o ya ro emini a ri eva oyemhe mhila kpa na e. ²⁴ Ga ramhi memena, aa kie ri eva oyemhe mhila emhikhoghuo. A mhila khi a ya me mie, ishegho ni oghela oye o gba pfo.

Ijesu o kholi okholi agbo mu o le

²⁵ “Mhi aa lolo kpe khueghie ingme-a gue e ye e. Ama eghela oo bhale ni mhi aa ke ro ligho nu e ngme, ama mhi ya gue ingme oyi Ita ye e gboo. ²⁶ Ini oni oghela o ramhi, a ya ri eva oyemhe mhila Ita emini o ghela e. Mhi aa lie khi mhemhe mhi ya mhila na e. ²⁷ Ita oo nono ingme oye, itobo khi a nono ingme oyemhe, a gbo miesuo khi obo oyi Eshinegba mhi te bhale. ²⁸ Obo oyi Ita mhi te bhale ya lo elemhi agbo, memena mhi gbo te elemhi agbo ya vu je deba Ita.”

²⁹ Eniye odukhokho eyoli ee oli, “Ena u tigbe e khueghie ingmemhi eye-a gueye anye gboo, waa ke e biobie eni ingme-a gueye anye. ³⁰ Eena anye lese khi u lese emhikpa, o ke khi ogho o ke gbo ya ke mhila e ogho. Onana o ze khi anye miesuo khi obo oyi Eshinegba u te bhale.”

³¹ IJesu o so we o, o, “A she miesuo memena? ³² Eghēghe o she ramhi, ni eē nya a ro ya miatse ku, oḡboḡbo o je apfe oyoli. Mhemhe-ghuo tse mhi ke ya la. Ama o a khi mhemheghuo tse mhi la, itobo khi Ita o nu mhe la. ³³ Eri mhi gue ingme ena ye e, ni a ri itobo khi a kugbe mhe o mhue opfomhe. Eḡbo na agbo e ya ri osue na e me. Ama a mholi udu, itobo khi mhi she mu agbo o le.”

17

Ijesu o so iromhi na eniye odukhokho eyoli

¹ Abi iJesu o ro nu eniye odukhokho eyoli ngme se, o yase alo bino idane, o so iromhi, oo, “Ita, oni eghēghe o she ramhi. Ri ufumhi oyi Omiē khasē agbo, ni Omiē o li ri ufumhi oye khasē agbo. ² Itobo khi u she ri ekpabo na li, shi ukhomhi oyi eḡbo na agbo kpa, ni o ri agbo na agboḡbo na eḡbo ni u ro na li. ³ Agbo na agboḡbo khi, ni a ro lese e, ikhi yeye ni u khi eḡbegbi Eshinegba oghuo kpe. Ni a gbo ro lese mhe iJesu iKirisiti, ni u ghie. ⁴ Mhi she ri ufumhi oye khasē eḡbo na agbo, abi mhi ro o gbe akanya ni u ro na mhe, ni mhi gbe oli pfo. ⁵ Ita, gbo ri ufumhi ni mhi kpe mholi na mhe memena, ikhi ufumhi ni mhi rote eke mholi neni a ma agbo.

⁶ “Mhi she ri e khasē eḡbo ni u te elemhi agbo ro na mhe. Eḡbo eye e khi ni u ro na mhe. E she ri ungmehi oye gbe akanya. ⁷ Memena e she lese khi emhikpa ni u ro na mhe khi obo oye e te bhale. ⁸ Mhi she gueye we usomhi ni u ro na mhe, wewe e she mie oni usomhi. E she lese eḡbegbo khi obo oye mhi te bhale, e gbo miesuo khi yeye u ghie mhe.

⁹ “Mhi so iromhi na we, o a khi eḡbo na agbo nya mhi so iromhi na, ama eni u ro na mhe irari khi eḡbo eye e khi. ¹⁰ Emhikpa ni mhi mholi eye e khi, emini u mholi eyemhe e li khi. Wewe e ri ufumhi oyemhe khasē eḡbo na agbo. ¹¹ Memena mhia bhale deba e, mhia ke la elemhi agbo, ama wewe e kie la elemhi agbo. Ita ni o pfuase, ri itoto ni o la eva oye ni u ro na mhe, khukhu we, ni e khi oghuo abi mhemhe ali yeye awa khi oghuo. ¹² Eghēghe ni mhi ro nu we la, mhi ri itoto ni o la eva oye ni u ro na mhe, khukhu we, mhi khe we ekhe. Okhoghuo o o pfua, se ni oghuo elemhi we ni o khi oni o ya pfua, ni emini a keke shi Ebe-no-pfuase o bhale ya tse.*

¹³ “Memena mhia bhale deba e, mhia ngme ingmemhi ena, abi mhi kie li la elemhi agbo, ini eniye odukhokho eyemhe e mholi oghelē ni o gba pfo, onabi oyemhe. ¹⁴ Mhi she gue usomhi oye ye we, ama agbo

* 17:12 Li ze Iwolo 41.9

ẹ biselemhi wẹ, itobọ khi ẹa ke khi enayi agbọ abi mhia li khi ọnayi agbọ. ¹⁵ Mhi aa liẹ u wolọ wẹ elemhi agbọ lasele, ama tsumhi wẹ obọ oyi Ọna ọkholọ. ¹⁶ Ẹa khi enayi agbọ abi mhi aa li khi ọna agbọ. ¹⁷ Ri igesikia oyẹ rẹwẹ pfuasẹ. Irari khi egbegbi ungmehi ungmehi oyẹ o khi. ¹⁸ Abi u li ghie mhe je elemhi agbọ, ighọ mhi li ghie wẹ je elemhi agbọ. ¹⁹ Itobọ ẹwẹ mhi rọ ri egbe mhe nẹ, ini wẹwẹ ee li ighọ ri egbe wẹ nẹ egbegbọ.

Ijesu ọ lema na igbaa oyi eni e mie ijesu iKirisiti suọ nya

²⁰ “Ọa khi itobọ oyi eniyẹ odukhokho eyemhe tse mhi rọ sọ iromhi ona. Mhi li sọ iromhi na ẹgbọ ni e li ya te ọtsele oyewẹ mie mhe suọ. ²¹ Mhi sọ iromhi e ga kugbe khi ọghuo. Ita! Mhi sọ iromhi e la elemhi oyi awa, ezeze abi u li la elemhi oyemhe ni mhemhe mhi li la elemhi oyẹ. Mhi sọ iromhi e khi ọghuo ini agbọ e mie wẹ suọ khi yeye u ghie mhe. ²² Mhi ri ufumhi ni u rọ na mhe na wẹ ini e kugbe khi ọghuo abi mhemhe ali yeye awa khi ọghuo. ²³ Mhemhe mhi la elemhi oyewẹ, yeye u la elemhi oyemhe, ni e ga kugbe khi ọghuo, isheghọ ni agbọ e lese khi yeye u ghie mhe, ali khi u nono ingme oyewẹ abi u nono ingme oyemhe.

²⁴ “Ita, yeye u ri wẹ na mhe. Mhia nono ni e nu mhe la ashini mhi ya la kpa, isheghọ ni e mẹ ufumhi ni u rọ na

mhe itobọ khi u nono ingme oyemhe neni a ma agbọ.

²⁵ “Ita ni ọ pfuase! Agbọ ẹa lese ọni u khi, ama mhemhe mhi lese ọni u khi, enana e lese khi yeye u ghie mhe. ²⁶ Mhemhe mhi ri ọni u khi khase, ighọ mhi kie li ya ke riele ọli, isheghọ inono ni u mholi na mhe, o la wẹ egbe, ni mhemhe mhi li la elemhi oyewẹ.”

18

*Abi a li ri ijesu de
(iMat 26.47-56; iMak 14.43-50; iLuk 22.47-53)*

¹ Abi ijesu ọ rọ sọ iromhi ona se, lolu ali eniyẹ odukhokho eyoli e da uchoke ni a lu iKidironi lase. Ogba ni a kọ ẹera na lu olivu shi o la epfe aghọ, ijesu ali eniyẹ odukhokho eyoli e lo elemhi oni ogba oyi ẹera olivu. ² Ijudasi ọni ọ ri ọli de ọ lese oni ogba, itobọ khi ijesu ali eniyẹ odukhokho eyoli e kele lona akaghọ. ³ Ighọ ijudasi ọtsua ekholi-okhue eyi iRomu, ali ẹgbọ ni e la Owa oyi Eshinegba ẹ khe ekhe ali ighie eyi ekpodalo-ugamhi eyi iJu ali iFarisi ma egbe. E tsua itsua okholi, ali igbili igolọ ali ikpa. E lo ogba oyi ẹera olivu le.

⁴ Ijesu ọ she kpe lese emini lolu ya me, ọ mhila wẹ, ọọ. “Ọghuo a nono?”

⁵ Eẹ ọli, “Ijesu ọnge in-azareti!”

Ijesu ọọ, “Mhemhe na.”

Ijudasi ni ọ ri ọli de ọ migha mama wẹ. ⁶ Abi Ijesu ọ rọ gueye wẹ khi, “Mhemhe na,”

igho e ti je ukhokho, e de ya gbe.

⁷ Ijesu o gbo mhila we, oo, "Oghuo e khi a nono we?"

E gbo lie o li, "Ijesu onge iNazareti."

⁸ Ijesu oo, "Mhi she kpe gueye e khi mhemhe na. O kha khia khi mhemheghuo a nono, a ze ni eni e kpole e vu."⁹ Eri ijesu o ngme ona ni emini o kpe ngme o bhale ya tse, ni oo: "Ita! Mhi aa wase okhoghuo elemhi egbo ni u ro na mhe a."

¹⁰ Igho iSamọ iPita, ni o tsua itakobi shi emhi o ji oli lasele ro be oni o gbe akanya a deba oga oyi ekpodalo ugamhi esọ na obita ukhomhi pfi-a. IMakosi a lu oni omose. ¹¹ Ijesu oo iPita, "Rue itakobi ogho shi ashini u kpe te ji oli lasele. Eri u dabi khi mhia ya rote uko osue ni Itamhe o mheshe na mhe ya da?"*

A mu ijesu bhale odalo iguezo oyi egbo iju

¹² Igho ekholi-okhue eyi iRomu ali eni e kpeda na we ali eni e khe ekhe owa ugamhi ni o fune eyi egbo iju, e gba ijesu mu, e ge oli abo je ukhokho. ¹³ E te odode rue oli bhale ayi Anasi, ni o khi ogo iKefasi. IKefasi o khi okpodalo-ugamhi oyi Eshinegba oni o kpeda oyi egbo iju oni ukpe ogho. ¹⁴ IKefasi o ke kpe ye egbo iju ude, khi ini ogbo otuoghuo o ghu-a na egbo ni e

bu, o ti dose ni egbo ni e la eoli nya e pfua.†

IPita o kie ijesu

(iMat 26.69-70; iMak 14.66-68; iLuk 22.55-57)

¹⁵ ISamọ iPita ali omọ odukhokho oyi ijesu olese, e deba ijesu. Oni omọ odukhokho ali oni o kpeda nya na ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba e kpe lese egbe. Igho oni omọ odukhokho o deba ijesu lo elemhi apfe oyi oni o kpeda nya na ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba. ¹⁶ Abi iPita oo migha olase epfe ode unuekpe, oni omọ odukhokho ogho o nyene egbe je olase, o ya nu oni omueshi ni o la agho ngme, o rue iPita lo elemhi apfe. ¹⁷ Oni omueshi ni o la ode unuekpe o me iPita, o o li, "Oa khi omọ odukhokho oyi oni omose ogho u li khi?"

IPita oo, "Iye, mhia khi loji."

¹⁸ Ulili o gbe. Eni e khe ekhe ali ighumha e migha gase erali ingamhi ni e pfi, e khashe erali. IPita o li nu we migha a khashe erali.

Oga oyi ekpodalo ugamhi o mhila ijesu ogbo

(iMat 26.59-66; iMak 14.55-64; iLuk 22.66-71)

¹⁹ Oni oga oyi ekpodalo ugamhi eyi Eshinegba o mhila ijesu ogbo osese eyoli ali eniye odukhokho eyoli. ²⁰ Ijesu o sọli o, o, "Mhi aa tigbe na sheli sese osese elemhi Owa Oyi Eshinegba ali owa ugamhi ni mhi la a sese

* 18:11 Li ze iMat 26.39; iMak 14.36; iLuk 22.42 † 18:14 Li ze iJon 11.49-50

gboo eghẹghẹ kpa, ikhi ashini egbọ iJu ẹ legba. ²¹ Elo o zẹ khi áá mhila mhẹ ogbọ? A ka mhila egbọ ni e suọ osẹsẹ oyemhẹ. E lẹsẹ emini mhi ngme.”

²² Abi iJesu ọ ngme ona se, ọghuo eni ẹ khẹ ekhẹ ọ lase iJesu esọ, ọ li, “Elo o zẹ ni u rọ lighọ nu Oga oyi ekpodalo ugamhi a ngme?”

²³ IJesu ọọ, “Ini u lẹsẹ khi mhi aa gue ngme, gue emini ọa ti ni mhi ngme le, ni egbọ e suọ. Ama o kha khia khi mhi guẹ ngme, elo o zẹ ni u rọ lase mhẹ esọ?”

²⁴ Ana Anasi ọ la liẹ e rue ọli ghi iKefasi ni ọ khi Oga oyi ekpodalo ugamhi, abi a kie li gẹ ọli abọ je ukhokho. Eghẹghẹ ona, iKefasi ali Anasi e ga khi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinẹgba ni e kpeda.

IPita ọ gbo kie iJesu

(iMat 26.71-75; iMak 14.69-72; iLuk 22.58-62)

²⁵ IPita ọ kie migha akaghọ, ọọ khase erali. Egbọ elese e mhila li, “Wa she khi ọghuo eniye odukhokho eyi omose oghọ?” IPita ọ sọ wẹ ọ, ọọ, “Iiye! Ọa khi mhẹmhẹ.”

²⁶ Oghuo oni ọ gbe akanya a deba oni ọ kpeda nya na ekpodalo-ugamhi eyi Eshinẹgba, ni ọ khi ọgbọ oyi omose ni iPita ọ be esọ ukhomhi a, ọ gbo mhila iPita, “Ọa khi yeye mhi she mẹ khi u nu omose oghọ la elemhi ogba?”

²⁷ IPita ọ gbo lẹ, “Iiye!” Uto ghuokpe, ọkpa ọ gbieghe.

A rue iJesu bhale odalo oyi iPaleti ya gue ezọ

(iMat 27.1-2,11-14; iMak 15.1-5; iLuk 23.1-5)

²⁸ Eẹ uzogbe fiefie, e rue iJesu fiẹ owa oyi iKefasi je apfe oyi igovunọ oyi egbọ iRomu. Enighie eyi egbọ iJu ẹa lama lo elemhi oni apfe, itobọ khi ẹa nono ni ichimhi umha-pfuase ni o mu wẹ, ini ee dobe le eminale iPasova. ²⁹ Itobọ ighọ oni igovunọ na lu iPaleti ọ fiẹ je olase deba eni egbọ iJu, ọọ wẹ, “Umha-guẹli onoghuo a gue shi omose ọna egbe?”

³⁰ Eẹ ọli, “Ini ọa mhue umha-guẹli lo anye ẹa kha rue ọli bhale ghie.”

³¹ IPaleti ọọ wẹ, “A rue ọli vu ya gue ezọ egbe-a abi ushi oyeẹ o ngme shọ.”

Egbọ iJu ẹẹ ọli, “Anye aa mholi afu ni a rọ ọ liẹ a ka gbe ọgbọa.” ³² Eri a lina mẹ onana ni emini iJesu ọ kpe ngme ni o bhale ya tse, ikhi ungmehi ni ọ la guele uwali eghuli ni lolu ya ghu.‡

³³ IPaleti ọ nyene egbe je elemhi apfe oyoli, ọ lu iJesu mhila, ọọ, “Yeye u khi oghie oyi egbọ iJu?”

³⁴ IJesu ọọ. “Udu oye ogbọ ona ni u mhila mhẹ o te bhale abi khi ọgbọ ọ gue ingme oyemhẹ ye ẹ?”

³⁵ IPaleti ọọ li, “Onge iJu wẹ khi mhi khi? Egbọ eye ali ighie eyi ekpodalo-ugamhi e rue ẹ bhale ghi mhẹ, Elo u li?”

³⁶ IJesu ọọ li, “Eghiele oyemhẹ ọa khi onayi agbọ

‡ 18:32 Li zẹ iJoni 3.14; 12.32,33

ona. Ini igho o khi lo, eni e deba mhe e kha ye okholi na mhe, ini a khi dobe mu mhe ghi eni e mheshe eyi egbo iJu. Ama memena, eghiele oyemhe o a khi onayi agbo ona.”

³⁷ Igho iPaleti o mhila li, “Oghie u ti e khi?”

Ijesu oo, “U gue ga ngme oli ni u ro khi oghie mhi khi. Onana o ze khi a bia mhe bhale elemhi agbo, ni mhi ro ri emini o khi igesikia khase egbo na agbo. Oni o da khi ona igesikia ne, oo suo oyemhe.”

³⁸ iPaleti o mhila li, “Elo o khi igesikia?”

A pfa ezọ igbea mu ijesu

(iMat 27.15-31; iMak 15.6-20; iLuk 23.13-25)

Igho iPaleti o gbo fie je olase, o gueye egbo iJu, oo, “Mhi aa me umha-gueli shi oli obo ni o remhe ya pfa ezọ mu oli a gbe oia ³⁹ Ama, abi a li ini a da li ukpe iPasova khi, ukpe khi ukpe kpa, eri mhia rue ogbo oghuo egbo eye e eni a mu shi owa ighumha abo a na e. A nono ni mhi wolọ oghie iJu abo a na e?”

⁴⁰ Igho e tseşe gbii, ee oli, “Iiye! Ri Ochoghọ rue iBarabasi obo a na anye.” (iBarabasi iko o li, oni o gbe ogbo a o khi ni a mu shi owa ighumha.)

19

A pfa ezọ igbea mu ijesu

(iMat 27.15-31; iMak 15.6-20; iLuk 23.13-25)

¹ Igho iPaleti oo a gbe ijesu itali egbegbo. ² Eni ekholi-okhue e nyanọ iguabo eera

igba riele arula oghie rughu ijesu ukhomhi, e rue awulu ni o khi egholi ni o li abi oyile nabi a ro o so oghie so oli. ³ E gbo bhale deba li, e ro oli li egia, e lie oli, “A yase obo eke na oghie oyi iJu!” E lase oli alo.

⁴ iPaleti o ke gbo fie je olase deba egbo iJu, oo, “A ghe oli e, mhi rue oli lasele na e ni a ro lese khi mhi aa me umha-gueli shi oli obo ni o re mhe ya lie a ka gbe oli a.” ⁵ Abi ijesu o ro fie lasele ni o ro rughu arula igba, o gbo so awulu egholi oyile ni oghie o so, iPaleti oo, “A ghe oni omose!”

⁶ Abi ighie eyi ekpodalougamhi ali eni e khe ekhe Owa oyi Eshinegba e ro me oli, e tseşe, ee, “A ta li ma oora apfida! A ta li ma oora apfida!”

iPaleti oo, “Ee a rue oli vu ya ta ma oora. Mhi aa me umha-gueli shi oli obo.”

⁷ Egbo iJu ee oli, “Anye mhue ushi ni o guele a gbe oia, itobo khi oo lu egboli Omi Eshinegba.”

⁸ Abi iPaleti o ro suo ona, ulishi o tigbe mema lolo mu oli. ⁹ O nyene egbe je elemhi apfe oyoli, ya mhila ijesu, “Ong e obo u khi?”

Ama ijesu o tsaghię oli-a. ¹⁰ iPaleti oo, “Wa ya mie mhe unu? Wa lese khi mhi mholi ekpabo ni mhi ro dobe ya pfa e shi eke, ali khi mhi gbo dobe ya lie a ka te ma oora apfida gbe-a?”

¹¹ Ijesu oo oli, “Wa kha mholi afu shi mhe idiegbe ini o a khi Eshinegba o ri oli ne lo,

ama օգբօ ni օ mu mhę bhale ghi ę, lօli օ mhօli umha-guęli օyi olamhę ni o fu ne.”

¹² Abi iPaleti օ rօ suօ ona se, օ nono օdę ni օ te ya wolօ iJesu abօ a, ama eni ęgbօ iJu e kiele tsęsę, e lię օli, “Ini u zę օli obօ, wa khi օmօle iSiza oghie օnięmhi օyi iRomu. օnini օ da guele khi oghie lօli khi, օbe iSiza օ khi.”

¹³ Abi iPaleti օ rօ suօ ingmemhi ena, օ rue iJesu je olase, iPaleti օ ya shiտօ ukpho ęchę ni օ shiտօ la sօ ęzօ, ni a lu Էտետę ęchę (iGabata a ri ęlęmhi Iburu ęę lu օli) ¹⁴ Էghęghę aghօ ovօ օ lęsę ramhi iteteva ukhomhi ęlęghօ, ikhi ogbęlę ni a mu egbe ę shi ukpe iPasova. iPaleti օօ eni ęgbօ iJu, “Oghie օyęę ghօ o!”

¹⁵ Ama e tsęsę, “A rue օli ya gbe-a! A rue օli ya gbe-a! A ta li ma օօra apfida!”

iPaleti օ mhila wę, օօ, “A nono ni mhi ta oghie օyę ę ma օօra apfida?” Ighie eyi ekpodalo-ugamhi ęę օ li, “Anye aa mhօli oghie օlese dօsę oghie iSiza.”

¹⁶ Ighօ iPaleti օ ri iJesu na ekhօli-okhuę e ka ta li ma օօra apfida.

A ta iJesu ma օօra apfida
(iMat 27.32-44; iMak 15.21-32; iLuk 23.26-43)

Rօ te aghօ vu ekhօli-okhuę e te rue iJesu vu. ¹⁷ IJesu օ fię lasele, lօlighuo օ tsua օօra apfida օyօli, օ je ashini a lu “Ukhomhi olimhi ni o ku igua-a.” (iGօgօta a ri ęlęmhi Iburu ę lu akaghօ.) ¹⁸ Aghօ e tali ma օօra apfida shi, e ta ęgbօ aava ma ęęra mama

li. Oghuo epfę obita, օnօkpօle epfę obօgobօ, iJesu օ la wę iteva. ¹⁹ iPaleti օ kękę emhi rօ kphase oni օօra-apfida. Emini օ kękę shi օ khi, “iJesu օnge iNazaręti, Oghie օyi Էgbօ iJu.”

²⁰ Ebubu eni ęgbօ iJu e zę oni emhi, itobօ khi ashini a ta iJesu ma օօra apfida shi օa nuata shi apfę. Էlęmhi Iburu, ghe iLatini ali iGiriki a rօ kękę oni emini a rօ kphase օօra apfida ni a ta iJesu ma. ²¹ Ighie eyi ekpodalo-ugamhi eyi ęgbօ iJu ęa lama shi emini iPaleti օ kękę. E ya gueyę օli, ęę օli, “Anye ęa nono ni u kękę oghie օyi iJu shi օ, emini u kha kękę shi օ khi, Oghie օyi ęgbօ iJu օmօse օna օ khi lօli khi.”

²² iPaleti օօ wę, “Mhi she kękę emini mhi kękę.”

²³ Abi eni ekhօli-okhuę e rօ ta iJesu ma օօra apfida se, e wolօ ide eyօli kemhi shi asha ene. օgbօgbօ օ rue asha eghuo օ, e gbo rue awulu օyօli ni a do ni aa rօte ashikhօghuo gbęla toma.

²⁴ Eni ekhօli-okhuę e gueyę egbe wę, “Awa khi nyanօ li-a, awa ti ebe shi օ, ni awa mę օni o ya mu, ni օ rue օli.” Eri a mę onana ni emini a kękę shi Ebe-no-pfuasę օ bhale ya tsę, ni օօ, “E kemhi ide eyęmhę, e gbo ti ebe shi awulu օyęmhę.”

²⁵ Inyօ iJesu, ali inyօghuo inyօli nօkpotso, ali iMeli ughuę iKilopasi, ali iMeli օnge iMagidaleni e migha mama oni օօra apfida ni a ta iJesu ma. ²⁶ IJesu օ mę inyօli ali օmօ odukhokho օyօli ni օ nono ingme օyօli, khi օ

migha epfe agho, iJesu oḡ,
“Inyo! Omi-e gho.”

²⁷ O gweye oni omo
odukhokho, oḡ li, “Inye
gho.” Ro te agho vu oni omo
odukhokho o te rue oni inyo
iJesu je apfe ni o te nu o la.

Eghuli ni iJesu o ghua

(iMat 27.45-56; iMak
15.33-41; iLuk 23.44-49)

²⁸ IJesu o lese khi emhikpa e
she ze ukhomhi, oḡ, “Okiamē
ḡa gbe mhe.” Onana o ri em-
ini a keke shi Ebe-no-pfuase
bhale ya tse.* ²⁹ Ubene ni o vo
onyo ni o khe-a o la epfe agho,
e so isoso† elemhi oni onyo e
ro oni isoso kphase ukpokpo
oyi oḡra ni a lu isopu ni o nue,
e nise oḡ je iJesu unu. ³⁰ Abi
iJesu o ro to unu oni onyo, o,
“O she pfo.”

O do ukhomhi gbe, o ghua.

³¹ Ekhemhue eyi egbo iJu e
vu ya mhila iPaleti o ze ni
wewe e ya pfi emhi shi awe
eyi emose ni a ta ma eera ap-
fida guoghō-a. Ali ni wewe
e taghie we te eni eera ap-
fida tiemhile. Emini o ze ni
e ro ligho mhila khi, elegho
khi ogbele ni ala mu egbe
khe ogbele iyemhea oyi egbo
iJu. Eri ea nono ni e la
ikhomhi eera apfida ramhi
ogbele iyemhea, itobo khi oni
ogbele iyemhea ogho, ogbele
ipfuase na ke o khi. ³² Eni
ekhōli-okhue e vu ya pfi emhi
shi ogbo oni odode ni a ta
ma oḡra apfida mama iJesu
awe guoghō a. E gbo ligho

ya guoghō eyi oni o kpole a.
³³ Ama abi e ro ramhi ayi
iJesu, e bhale ya e khi o she
ghua, itobo igho ea ke pfi
emhi shi iJesu awe guoghō
a. ³⁴ Oghuo eni ekhōli-okhue
o so iJesu ogbhorō epfe, uto-
ghuokpe, oḡia ali amē e te oḡi
egbe ku lasele. ³⁵ Ogbo ni
o ri eloe me ona o pfi otsele
shi o, otsele ni o pfi o khi
igesikia itobo khi o lese gboo
khi igesikia ona o khi. Eri o
pfi otsele ona ni a khi eni e
miesuo. ³⁶ Onana o ri emini
a kpe keke shi Ebe-no-pfuase
bhale ya tse, ni o guele khi,
“Ogbokhoghuo ḡa ya khi ugua
shi oḡi idiegbe.”‡ ³⁷ Ebe-no-
pfuase o gbo ngme gho shi
asha olese khi, “E ya ke bino
oni e ya to ogbhorō gbese a.”§

Iroto oyi iJesu

(iMat 27.57-61; iMak
15.42-47; iLuk 23.50-56)

³⁸ Abi a ro me ona se, iJosefu
onge Arimatia, ni o khili
otuoghuo eniye odukhokho ni
e bēna e deba iJesu itobo khi
o na ulishi oyi ekhemhue eyi
egbo iJu, o le ya mhila iPaleti
olimhi oyi iJesu. IPaleti
o lama na li o rue olimhi
oyi iJesu ya ro to. Igho
iJosefu o bhale ya rue oḡi vu.
³⁹ INikodemosi ni o ke ya
me iJesu ele iyose o kphase
iJosefu. O tsua ikhumhi ni a
ro o to olimhi egbe ini o khi
kele kea. Eni ikhumhi e bu
ramhi akpulu ikoko oghuo.
O gbo tsua ituale ni e pfi

* 19:28 Li ze iwolo 69.21; 22.15 † 19:29 isoso egbo eghuo e lu isoso ukodo.

‡ 19:36 Li ze Okiali 12.46; iNoba 9.12; iwolo 34.20 § 19:37 Li ze iZaka 12.10

* 19:39 Li ze iJon 3.1-2

mhuẹ.*⁴⁰ Eni emose aava e tsua olimhi oyi iJesu, e ri ide epfopfo gẹnọ ọli. Abi e li i gẹnọ oni olimhi, ighọ e pfi ituale shi ọli egbe, ni e ri ikhumhi na rọ ọ shi olimhi egbe ma ọ, abi egbo iJu e liẹ mu olimhi egbe shi irotọ, abi ushi oyewe o ngme.⁴¹ Ukuku ogba o la ashini a ta iJesu ma ọọra apfida shi, uji ona ufuegbhe onogbo ni aa ri ogbo to ghue o li la agho.⁴² Itobo khi elegeho o khi ogbele ni a rọ mu egbe e shi eke ke ogbele iyemhea oyi egbo iJu, ali khi oni uji na ufuegbhe o ti mama we, e ri olimhi oyi iJesu yeshi agho.

20

IJesu o rote eghuli guale

(iMat 28.1-8; iMak 16.1-8; iLuk 24.1-12)

¹ Ele uzogbe fiefie ele ni ọọ deba ogbele iyemhea oyi egbo iJu, obili o kie la ogbe. IMeli onge iMagidaleni o je uji ashini a ri iJesu yeshi, o bhale ya e khi a she gheghele echẹ unu oni uji-a.² Igho o so awe unamhi na je ayi iSamọ iPita ali omọ odukhokho ogho ni iJesu o nono ingme oyoli, o gueye we, ọọ, “E tsua olimhi oyi Onomhuẹ elemhi uji ufuegbhe a! Anye aa lese obini e tsua li je.”

³ Igho iPita ali oni omọ odukhokho ogho e vu ya je oni uji ufuegbhe.⁴ Wewe aava ee na, ama oni omọ odukhokho ogho o na dose iPita, o kpe ramhi oni uji ufuegbhe ke iPita.⁵ O nyese egbe bino elemhi oni uji

ufuegbhe, ama ọa lo elemhi o. O me ide ni a kpe ro khuli idiegbe oyi iJesu.⁶ Igho iSamọ iPita ni o kpukhokho ramhi agho o dose ya lo elemhi oni uji ufuegbhe. O me eni ide khi e la elemhi uji ufuegbhe.⁷ Ode olimhi ni a rọ ge iJesu ukhomhi o li la agho. Oni ode o khili shi ashaoda shi ide enekpole o. O kie khili shi agho abi a kie kpe li roli khili olimhi oyi iJesu, ọa taghie a.⁸ Igho oni omọ odukhokho ogho ni o kpe ramhi oni uji, o li lo elemhi oli, o ri eloe me, o miesuo.⁹ Oni eghẹghẹ ẹa kie lese emini a keke shi ebe khi iJesu o ya te eghuli guale.¹⁰ Igho eni eniyẹ odukhokho e nyene egbe je apfe.

IJesu o ri egboi khasẹ iMeli onge iMagidaleni

(iMat 28.9-10; iMak 16.9-11)

¹¹ IMeli o migha olase oni uji ufuegbhe ọọ vie. Abi o li kie le vie, o nyese egbe bino elemhi oni uji ufuegbhe.¹² O me khi igeni aava ni e so it-sua epfopfo e shito elemhi oni uji ufuegbhe ni a ri olimhi oyi iJesu yeshi. Oghuo o shito obini iJesu o kpe ri ukhomhi shi, oni o kpole o shito obini o kpe ri awe shi.

¹³ E mhila li, ee oli, “No kpotso, elo u vie e shi?” Oo we, “E she tsua Onomhuẹ oyemhe vu, mhi aa lese obini e roli shi.”

¹⁴ Igho o nyene egbe o me khi iJesu o migha agho, ama ọa lese khi iJesu lo.¹⁵ IJesu o

mhila li, o o li, “No kpotso elo u vie e shi, oghuo wa nono?”

IMeli o dabi khi oni o riele shi oni ogba ni o la agho lo, o, “Oga ini yeye u tsua li vu kpekpe gueye mhe obini u roli shi ni mhi je agho ya tsua li.”

16 Ijesu o li, “Meli.” O so alo ghue oli, o tse se leghe ri elemhi oyi egbo iJu yemhe oli, oo, “Raboni!” Ose se a ri ona ngme elemhi Iburu.

17 Ijesu o gueye oli, “Khi mu mhe mhue, itobo khi mhi aa nyene egbe je oyi Ita ne. Ama ka gueye inyoghuo-mhe khi mhi ya nyene egbe je oyi Itamhe ni o li khi Ita we, ali Eshinegba oyemhe ni o li khi Eshinegba oyewe.”

18 Igho iMeli onge iMagidalen i o vu ya gueye eniye odukhokho khi loli me iJesu Onomhue. O gueye we ingme ni Onomhue o gueye oli.

Ijesu o ri egboli khase eniye odukhokho eyoli

(iMat 28.16-20; iMak 16.14-18; iLuk 24.36-49)

19 Abi ogbomhi o ro mu eke egho ni o khi ogbeakolo oyi ele iyemhea oyi egbo iJu, ni o khi ele ni odode elemhi efo uka, eniye odukhokho eyoli e le gba elemhi owa, e sono okpe ode itobo khi ee na ulishi oyi egbo iJu eni ee mhesa. Udemhija, iJesu o bhale ya migha we iteva bia, oo, “Opfomhe o ka nu e la.”

20 Abi o ro ngme ona se, o ri abo ali epfe khase we. Oghela o vo we elemhi shi abi e li me Onomhue. 21 Ijesu o gbo lie

we, “Opfomhe o ka nu e la. Abi Ita o li ghie mhe mhi lie ghie e.” 22 Igho o yemhe ku we, oo, “A mie Ayemhe-no-pfuase, 23 Ogboni a da gbe olamhe kua na, a she gbe kua na li, ama ini aa da gbe kua na we ne, aa gbe kua na we.”*

Ijesu o ri egboli khase iTomosi

24 Otu oghuo elemhi eni eniye odukhokho ogbava ni a lu iTomosi ni a gbolo ee lu itsema, oa nu we la agho ni iJesu o ro bhale we iteva. 25 Eniye odukhokho eni e kpole e gueye oli, e o li, “Anye me Onomhue!”

ITomosi oo, “Ini mhi aa li me emeli ni o la ashini a te ta itse shi oli abo ni mhi ri umiesobo oyemhe ti oli, ni mhi aa ro ri obo shio oni o la li epfe, mhi aa ya miesuo khi o she guale.”

26 Abi o ro gbe utui, eniye odukhokho eyoli e gbo lona elemhi owa, iTomosi o nu we la agho, e so okpe ode. Udemhija iJesu o gbo bhale ya migha we iteva bia, oo we, “Opfomhe o ka nu e la.” 27 O gueye iTomosi, oo li, “Ri umiesobo ti ana, bino mhe abo, gbo nise obo ti mhe epfe. Khi ke mholi akhokhomhe, miesuo!”

28 ITomosi o li, “Onomhue oyemhe, ali Eshinegba oye mhe!”

29 Ijesu oo li, “Itobo khi u me mhe u ro miesuo? Ikhivose o khi na eni ea me mhe ne ni e miesuo.”

* 20:23 Li ze iMat 16.19; 18.18

Emini o ze ni a ro keke ebe ona

³⁰ IJesu o la ukpeloe oyi eniye odukhokho eyoli gbe ikanya onyaloa ni e bububu elese ni ogbo o a keke shi ebe ona. ³¹ Ama eri a keke ena shi ebe ini a miesuo khi iJesu khi iKirisiti, ikhi Omiepfuese Omi Eshinegba, ali, ini a mholi irudunga, a ya mholi agbo itobo eva oyoli.

21

IJesu o ri egboli khase eniye odukhokho eyoli etuoshilua

¹ Abi a ro me ingme ena se, iJesu o gbo ri egbe oli khase eniye odukhokho eyoli, epfe oke oniemhi ni a lu iGalili. Ina a li me oli. ² ISamo iPita, ali iTomosi na lu itsema, ali iNatanieli onge iKena na eke iGalili, ghe IJoni ali iJemhisi imi iZebedi, ali eniye odukhokho eyi iJesu aava elese e ga legba asheghuo nya. ³ ISamo iPita oo, "Mhia vu ya mu ifele."*

Ee oli, "Anye ya deba e ye." Igho e lo elemhi oko-oke oniemhi oni ikeke. Ama eliyose elaghoo nya, ea mu emhikhoghoo. ⁴ Ele uzogbe fiefie, iJesu o migha egele oyi oke oniemhi, ama wewe ea lese khi iJesu o nu we ngme. ⁵ IJesu o mhila we, oo, "Emole mhe, aa kie me afele okhoghoo mu?"

Ee oli, "Anye ea me emhikhoghoo mu."

⁶ Oo we, "Pfi aga oye je epfe obita oyi oko-oke oniemhi khi

a ya me ifele mu." Igho e pfi aga je obini o ngme, ea ke dobe ti oni aga lo elemhi oni oko-oke oniemhi itobo khi o she mu ifele ni e bu.†

⁷ Igho oni omo odukhokho ni iJesu o nono ingme oyoli, o o iPita, "Onomhue lo!" Abi iSamo iPita o suo khi Onomhue lo ni o nu we ngme lena, o nyanya ro itsua so (itobo khi eri o kpe taghie ide eghuo egbe-a), o ji pfilo elemhi ame. ⁸ Eniye odukhokho eni e kpole e gua oni oko-oke oniemhi bhale eso oke, e e ti oni aga bhale epfe egele. Ekekhe o ke lolo nue shi we o, emhi nabi ete-awe egbhueshe o ke rote agho khi. ⁹ Abi e ro ramhi egele, e me ingamhi erali agho, a ri afele to o, ibuledi e li nga o.

¹⁰ IJesu oo we, "A rote ifele ni a mu lena rue bhale."

¹¹ IPita o nga egele le, o ya tialo oni aga ni o vo ifele enieniemhi ngale egele, eni ifele e kugbe khi egbhueshilua ali igbeso. Abi eni ifele e rie ligho bu, oni aga o nyanoo a. ¹² IJesu oo we, "A bhale ya le emhi." Ogbokhoghoo eni eniye odukhokho o mhila li, "Oghoo u khi?" Itobo khi e lese khi Onomhue lo. ¹³ Igho iJesu o ya rue oni ibuledi kemhi na we, o gbo kemhi oni afele na we.

¹⁴ Onana o khi utonuzi-ese ni iJesu o ri egboli yaa khase eniye odukhokho eyoli abi o te rote eghuli guale.

IJesu o nu iPita ngme

* 21:3 Li ze iLuk 5.5 † 21:6 Li ze iLuk 5.6

15 Abi e rọ le se, iJesu ọọ iSamọ iPita, “Samọ omi iJoni! U fẹ nono ingme oyemhẹ dọse emhi enana nya?”

IPita ọ sọ li ọ, ọ Ii, “Ọnọmhue, u lẹsẹ khi mhi nono ingme oye.”

IJesu ọọ, “Ri eminale na imi isumha eyemhẹ le.”

16 Utonuzeva, iJesu ọọ li, “Samọ omi iJoni, u fẹ nono ingme oyemhẹ?”

IPita ọọ Ii, “Gueguegue Ọnọmhue, U lẹsẹ khi mhi nono ingme oye.”

IJesu ọọ, “Ri eminale na isumha eyemhẹ le.”

17 Utonuzesẹ iJesu ọọ li, “Samọ omi iJoni, u fẹ nono ingme oyemhẹ?”

Oni ingme o to iPita egbe, itobọ khi iJesu ọ mhila li itesẹ, “U fẹ nono ingme oyemhẹ?” Ighọ iPita ọ sọ li ọ, ọ, “Ọnọmhue, u lẹsẹ emhikpa, u lẹsẹ khi mhi nono ingme oye.”

IJesu ọọ li, “Rọ ẹloe khu isumha eyemhẹ.” 18 IJesu ọọ, “Igesikia mhi gue ye khi, abi u rọ khi ozele, eri u ri itsua sọ u fiẹ je obini o ghọle ẹ, ama ini u womhẹ, ọgbọese ọ ke ya ri itsua ke sọ ẹ, ọ mu ẹ obọ je obini ọa ghọle ẹ ni u je.” 19 Eri iJesu ọ ngme ona ni ọ rọkhasẹ abi iPita ọ li ya ghua ni o ya rọ ufumhi ghi Ẹshinegba. Ighọ ọọ iPita, “Ke deba mhe.”

20 IPita ọ nyenẹ egbe, ọ mẹ ọni ọmọ odukhokho ni iJesu ọ nono ingme oyọli, ọni ọ shito mama iJesu abi e rọ nu iJesu le eminale ni o kpukhokho khi ọọ deba wẹwẹ. Lọli ọọ ke mhila iJesu ogbọ ni ọọ,

“Ọnọmhue, ọghuo ọ ya rẹ de?”

21 Abi iPita ọ rọ mẹ ọli, ọ mhila iJesu, ọọ, “Sẹ ẹgbọ na agbọ e fẹ ya li ọni ọmọse ọna?”

22 IJesu sọ li ọ, ọ, “Ini mhia nono ni ọ la agbọ ramhi ni mhi rọ ya gbo nyenẹ egbe bhale agbọ, onoghuo o khi oye shi ọ? Ke deba mhe.”

23 Ona o zẹ ni e rọ bẹna ngme ọli iteva oyi eniyẹ odukhokho eyi iJesu, khi ọni ọmọ odukhokho ọna ọa ya ghu ghue. Ama iJesu ọa liẹ khi ọa ya ghu ghue. Eri ọ lẹsẹ liẹ, “Ini mhia nono ni ọ la agbọ ramhi ni mhi rọ ya gbo mu egbe nyenẹ bhale, onoghuo o khi oye shi ọ?”

Ungmemhi ni o kpukhokho

24 Lọli khi ọmọ odukhokho ni ọ pfi ọtsẹlẹ shi eni ingmemhi ena, lọli ọ gbo kẹkẹ wẹ shi ebe. Awa gbo lẹsẹ khi emini ọ ngme khi igesikia lọ.

25 Ikanya ebubu e laọ ni iJesu ọ gbe. Ini ẹẹ a kẹkẹ wẹ nya ukpamhi oghuo-oghuo lọ, mhi sa khi agbọ ona nya ọa kha luẹsẹ ebe ni a kha kẹkẹ wẹ shi.

Ikanya Eyi Ighiusomhi eyi iKirisiti

A rue Ijesu nga idane

¹ Elemhi ebe oni odode ni mhi kpẹ kẹkẹ ghi yeye iTiofilosi,* mhi kẹkẹ ikanya ni Ijesu ọọ gbe ali emini ọ sẹsẹ rọte igbaekẹle, ² ya ramhi ogbẹlẹ ni a rọ rue ọli nga idane. Neni a rue ọli nga idane, ọ rọte Ayemhẹ-nọ-pfuasẹ ri omhẹsẹ na ighiusomhi na kẹkẹ ni ọ zẹ. ³ Abi ọ rọ ghu-a se, ogbẹlẹ egbhueva ọ la elemhi agbọ ọ ri egbọli kia khase ighiusomhi eyoli, ni o rọkhase gboo khi akhọkhomhẹ ọa la ọ khi ọ la agbọ. E mẹ ọli, ọọ gue ungmehi oyi Eghiele oyi Eshinegba ye wẹ. ⁴ Ełeghuo khi e legba asheghuo, khi ọ nu wẹ ẹ le eminale, ọ ri omhẹsẹ ona na wẹ, ọọ wẹ, “A khi rọte iJerusalemu vu, a migha kẹ isomhopfa ni mhi gueye ẹ, ikhi isomhopfa ni itamhẹ ọ shobọ.† ⁵ Amẹ iJoni ọ rọ ọ batazi egbọ, ama ọa ke ya tẹsẹ neni a ri Ayemhẹ-nọ-pfuasẹ ya batazi ẹ.”‡

A rue Ijesu nga iloghie

(iMak 16.19-20; iLuk 24.50-53)

⁶ Abi ighiusomhi e rọ nu ijesu legba kugbe, e mhila li, ẹẹ ọli, “Ọnọmhue, u ya la eghẹghẹ ona rue eghiele oyi

egbọ iZireni nyene gbo na wẹ?”

⁷ Ọọ wẹ: “Aa khi eni ẹ lẹsẹ oni eghẹghẹ ali oni ogbẹlẹ ni Ita ọ ri afu eyoli mhẹsẹ. ⁸ Ama ini Ayemhẹ-nọ-pfuasẹ ọ bhale ẹ idiegbe, a ya mhọli ekpabọ, a ya ke pfi ọtsẹlẹ na mhẹ elemhi eke iJerusalemu, ali eke iJudia, ali iSameria ali elemhi eke agbọ ona nya.”§

⁹ Abi ọ rọ ngme eni ingmemhi enana se, a rue ọli nga idane abi e kie li ghọ feli ọli. Otughunu o khukhu ọli-a, o rue ọli odalo oyewẹ le.*

¹⁰ E bino idane chii abi ọ li vu, utoghuokpe emose aava ni e sọ ide epfopfo e migha wẹ iteva. ¹¹ Eẹ wẹ, “Egbọ iGalili, elọ o zẹ ni a rọ migha a feli idane chii? Ọni ijesu ọna ni a rue odalo oyewẹ vu nga idane, abi a li rue ọli vu, ighọ ọ li ya gbo nyene egbe bhale.”

A zẹ iMatayasi to ẹloli iJudasi

(iMat 27.3-10)

¹² Ighọ, eni ighiusomhi na kẹkẹ e rọte oni ukhomhi Ute Eẹra Olivu ni e migha vu je iJerusalemu, aghọ ọa lolo nuẹ shi iJerusalemu, okiali imali oghuo lọ, ni Ishi eyi iMosisi o lama shi ogbọ ke kia ogbẹlẹ iyemhẹa. ¹³ Abi e rọ ramhi iJerusalemu, e nga ukhomhi atonga, e lo elemhi owa ni ee legba. Eni e la akaghọ khi iPita, iJoni, ijemhisi ali Aduru, iFilipu ali iTomosi, iBatolomiu ali

* 1:1 Li zẹ iLuk 1.1-4 † 1:4 Li zẹ iLuk 24.49 ‡ 1:5 Li zẹ iMat 3.11; iMak 1.8; iLuk 3.16; iJon 1.33 § 1:8 Li zẹ iMat 28.19; iMak 16.15; iLuk 24.47-48 * 1:9 Li zẹ iMak 16.19; iLuk 24.50-51

iMatiu, iJemhisi olese ni o khi omi Afeusi, iSamioni ni o la otu iZiloti ali iJudasi omi iJemhisi.† 14 Wewę nya e lona a kugbe eghęghę kpa a so iromhi. Ghe eni ikpotso ali, iMeli inyo iJesu, ali inyo ghuo iJesu.

15 Ogbęle ni a ngme ena, iPita o vule migha iteva oyi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo. Egbę egbhuęsesa e la agho (120) 16 Igho oo, "Inyo ghuo, a mema ya ri emini ebe-no-pfuase o ngme tse, ni Ayemhe-no-pfuase o rote unu oyi iDefidi ngme shi eke shi iJudasi egbe, loli oni iJudasi ni o ri ode khasę egbę ni e mu iJesu. 17 Otu ghuo elemhi awa o khi ni o nu awa gbe akanya abi aghiusomhi."

18 IJudasi o wolọ ikpagho ni o mie shi ikanya okhọlo ni o gbe ya de eke. Agho o de tu ukhomhi eke ku ito-a shi. 19 Ogbokpa ni o la iJerusalemu o suo ona, e ri irarigho ri unu eoli oyewę lu akaghọ Akedama, ni o migha shi Eke Olia. ‡

20 IPita oo, "Irari khi, a keke oli shi ebe Iwolo khi,

" 'A tsua owa oyoli pfia.

A khi me ogbokhoghuo ni o gbo la oni owa,'

"A gbo li keke oli:

" 'Ogboese o rue asha omheęe oyoli.'S

21 "Itobo onana, o ti ni awa ze ogbę oghuo ni o to elolo iJudasi, oni ogbę o mema ya khi ogbę ni o nu awa la o rote

egheghę ni iJesu o ro la iteva oyi awa, 22 rote eghęghę ni iJonio ro batazi egbę ya ramhi ogbęle ni Eshinegba o ro rue iJesu lasele elemhi iteva oyi awa nga idane. Ogbę ni awa ya ze o mema ya nu awa gbe akanya aguele irote eghuli guale oyi iJesu."

23 Igho e khokho emose aava. Omose oghuo ni a lu iJosefu ni a lu iBasabasi, ni a gbolo e lu iJositosi, ali omose olese ni a lu iMatayasi. 24 Igho e lema, e li, "Onomhue, u lese udu oyi ogbokpa, kpekpe rote elemhi egbę etuava ena ze 25 oni o ya rue ikanya aghiusomhi na keę ni iJudasi o ze obo je obini o khili oyoli."

26 Igho e bo shi o, obo o mu iMatayasi, Igho e li ya rue oli ma ighiusomhi na keę ogbaghuo ni iJesu o ze.

2

Ayemhe-no-pfuase o bhale ogbęle iPetikositi

1 Abi ogbęle ukpe iPetikositi o ro ramhi, igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo nya e lona kugbe asheghuo.*

2 Utoghuo-kpe, okeke o rote idane tiemhile abi akpekpeli ni o toto, oni okeke o vo elemhi oni owa ni e shito.

3 Igho e me emini e li abi elemhi erali khi e rote ashakhasha a tiemhile shi we o.

4 Igho Ayemhe-no-pfuase o vo wewę nya egbe, ee ngme emue oyi eoli ododa abi oni

† 1:13 Li ze iMat 10.2-4; iMak 3.16-19; iLuk 6.14-16 ‡ 1:19 Li ze iMat 27.3-8

S 1:20 Li ze Iwolo 69.25; 109.8 * 2:1 Li ze iLev 23.15-21; iDeut 16.9-11

Ayemhe o li khueghie we unu-a.

⁵ Egbọ iJu ni e na ulishi Eshinegba ni e rọte ushishi ododa na eke agbo jele, e la elemhi iJerusalemu. ⁶ Abi e ro suo oni okeke ona, ebubu egbo e kpeli bhale. O nya we alo-a abi e ro suo khi eni egbo ni e miesuo khi e ngme emue ododa eyi wewe. ⁷ Igho abo e sha we egbegbo, e lie egbe. “Eni egbo ena, ni ee ngme emue eyawa ena, o a khi egbo iGalili e she khi?” ⁸ Se awa ke lie suo we khi ee ngme emue ododa eyawa? ⁹ Eoli ododa awa te lasese, eghuo e rọte iPatia bhale, eghuo o, iMedisi ali Elamu, eghuo o, iMesopotemia, eghuo, eke iJudia ali iKapadosha, eghuo, iPotusi ali Esha, ¹⁰ eghuo, iFrigia ali iPafia, eghuo, ijipiti ali ukiekie eke iLibiya ni o ti mama eke iSairin, eghuo e rọte iRomu bhale, ¹¹ li shi egbo iJu ali egbo ifeta ni e mu pfi bhale irudunga oyi egbo iJu. Eghuo elemhi awa e rọte iKireti ali Arebia bhale. Abi o rie khi igbo, awa kie ga suo khi e ngme emue eyawa, ee guele ikanya eniemhi ni Eshinegba o gbe.” ¹² Eni ingme ni a me e sha ogbokpa abo, ea lese udi we, e mhila egbe we. “Se onana o ngme?”

¹³ Egbọ eghuo e rewe e li egia, e lie, “Onyo oo gbe we.”

IPita o nu eni ebubu egbo ngme

¹⁴ Igho iPita o vule migha, lolu ali ogbaghuo ni e kpole, o khueghie unu-a leghe, o nu eni ebubu egbo ngme, oo,

“Apfemhe iJu, ali ee egbo nya ni a la elemhi iJerusalemu, a ro eso shi mhe eke ni mhi gue ingme ni a me ena ye e. ¹⁵ Oa khi onyo oo gbe eni egbo ena abi a dabi. Irari khi ogbe o a dala ne, agogo itili ele uzogbe awa la! ¹⁶ Iiye! Emini a me ena o khi emini omekeguele iJoel o guele eghenge ni o dose ni o re:

¹⁷ “Eshinegba oo,

Ogbele ni e kpukhokho, mhi ya ri Ayemhe oyemhe na egbokpa.

Imi e eni emose ali eni ikpotso e ya ke gue usomhi ni mhi ghie we le.

Izeo eye e, e ya ke mekeguele,

egbhali eye e, e ya ke la elena.

¹⁸ Shi eni e ga ogbo eni emose ali eni ikpotso eyemhe,

Mhi ya ri Ayemhe oyemhe na we ogbele ni a ngme ena,

e ya gue emini mhi rokhase we le.

¹⁹ Mhi ya ro onyaloa khase, obini irarogbe,

ali khi mhi ya gbo ri irokhase khase eke agbo.

Mhi ya pfi okholi shi elemhi agbo,

ni egbo e me oia ali erali ali ewoli

²⁰ Ovo o ya bi obili a, mhi ya ri uki yile-a rarara abi oia,

neni ogbele ni o fune

oyi Onomhue o ya bhale ni o ro ya gue ogbokpa ezọ.

²¹ Ogbokpa ni o da pfi lu

eva oyi Ọnọmhuẹ ne, a ya
tsumhi ọli.†

22 “Eẹ ẹgbọ ni a la eke
iZireni, a rọ esọ shi ung-
memhi onana. Eẹ a lẹsẹ khi
iJesu ọngi iNazareti, ọ khi
ogbo ni Eshinegba ọ ri egbe
khasẹ, ọ gbo ghie ọli, itobọ khi
Eshinegba ọ ri ekpabọ na li ọ
ke gbe ikanya ọnyaloa elemhi
iteva o yẹ ẹ. 23 Abi o rọ tseku
khia khi a lẹsẹ ona, a kie zẹ
ni ẹgbọ ebe e mu ọli ghi ẹ ni
a gbe ọli-a. Ama Eshinegba ọ
she kpẹ gba onana ọ lẹsẹ ọli.‡

24 Ama Eshinegba ọ rọte eghuli
guise ọli le. Eghuli ọa dobe ri
ekpabọ oyọli mu ọli mama,
abi ọkpotoso ni oku ọọ to ọa li
dobe a mu ọmọ ọ khi lasele.§

25 Itobọ khi oghie iDefidi ọọ
ngme ingme oyi iKirisiti ni ọ
rẹẹ,

“ ‘Mhi mẹ khi Ọnọmhuẹ
ọ migha kpẹsẹ mhe
egheghe kpa,
ọ la ukiekie obita oyemhe,
udu ọa ya nighise mhe.

26 Itobọ ona udu oyemhe o rọ
ọ ghele,
mhi ri uruli oyemhe ẹ
kueghie-ẹ,
mhi ri egbe deẹ.

27 Itobọ khi waa ya
zẹ mhe obọ shi elemhi uji,
wekhi eri u ya zẹ ni
Oni ọ pfuase oye ọ ke-a.

28 U she kpẹ gueye mhe
khi mhi ya la agbo ini
u guise mhe te eghuli le.*
U ya ri oghẹle oniemhi na mhe
odalalo oye.’

29 “Inyoghuo, mhi mema ya
ri igbedu gueye ẹ khi oghie
iDefidi ni ọ khi itita awa, ọ
she kpẹ ghu-a ni ẹgbọ e rọ tọ,
oni uji ni a rọ ọli tọ o kie la
akaghọ ramhi ogbe na amo.

30 Awa lẹsẹ khi iDefidi ọ ngme
aguele-shi-eke shi iKirisiti
egbe, irari khi ọ lẹsẹ khi
Eshinegba ọ she kpẹ shobo na
luẹ ni ọ mema rọ ya tse, khi
lọli ya ri ogbo oghuo unuekpẹ
oyelue shito ukpekhomhi
oghie oyelue.† 31 Eri Eshinegba

ọ rọli khasẹ iDefidi emini a
ya mẹ ogbenako, lọli ọ rọ
ngme ọli khi Eshinegba ọ ya
rọte eghuli guise iKirisiti le.
Ọọ khi Eshinegba ọa ya zẹ ọli
ghua ni idiegbe oyọli o kea shi
elemhi uji. 32 Eshinegba guise
iJesu le bhale agbo. Awa
nya awa ri ukpeloe oyawa pfi
otsele shi ọ khi iJesu ọ she

guale. 33 Eshinegba ọ she ri
ekpẹ oniemhi na iJesu, ọ shito
ukiekie obita oyi Eshinegba.
iJesu ọ she rọte obọ oyi ita
mie Ayemhe-no-pfuase, abi
Eshinegba o kie kpẹ li shobo
na li. Oni iJesu ọ she rue
oni Ayemhe-no-pfuase tutu vọ
anye egbe, lọli o khi emini a
mẹ, ni a gbolo a suọ memena.

34 Ama lẹsẹ khi iDefidi ọa nga
iloghie. Itobọ ighọ, àà khi
ingme egboi iDefidi ọọ ngme
abi ọ rọ liẹ,

“ ‘Ọnọmhuẹ ọ gueye Ọnọmhuẹ
oyemhe:
Shito ukiekie obita
oyemhe,

† 2:21 Li zẹ iJọẹ 2.28-32 ‡ 2:23 Li zẹ iMat 27.35; iMak 15.24; iLuk 23.33; iJọn

19.18 § 2:24 Li zẹ iMat 28.5-6; iMak 16.6; iLuk 24.5 * 2:28 Li zẹ iWolo 16.8-11

† 2:30 Li zẹ iWolo 132.11; 2 iSam 7.12-13

35 ramhi ni mhi rọ ya ri ebe ẹ
mele akphawẹ-nga oye-
a”†

36 “Itobọ ona, mhia nono
ni ẹẹ ẹgbọ iZireni nya a lolo
leşẹ onana khi, Ẹshinẹgba ọ
zẹ oni iJesu ọnana ni a gbe-a
shi apfida ọ khi Ọnọmhue ali
iKirisiti.”

37 Abi eni ẹgbọ e rọ suọ eni
ingmemhi ena se, oo nase wẹ
udu. Ighọ ẹ li mhila iPita
ali ighiusomhi na keẹ eni e
kpole, ẹẹ wẹ, “Inyoghuo, Sẹ
anye li ya kia ni Ẹshinẹgba ọ rọ
ọ gbe olamhẹ kua na anye?”

38 IPita ọọ, “Ẹẹ nya a mupfi
ni anye ri eva oyi iJesu
iKirisiti batazi ẹ, isheghọ ni
Ẹshinẹgba ọ gbe olamhẹ kua
na ẹ, itobọ khi eni e mie
iJesu suọ a ke khi, ni a mie
isomhopfa Ayemhẹ-nọ-pfuase.
39 Emini Ẹshinẹgba ọ shobọ
ena, oye ẹ lọ ali oyi imi ẹ, ali
oyi ọgbọkpa ni Ẹshinẹgba ọ ya
zẹ obiobini e la.”

40 IPita ọ ngme ingmemhi
ni e bu, ọ tse agua ye wẹ, ọọ
wẹ, “A na pfue anasemhẹ ni
ẹgbọ ikpamhika ena e ya me.”

41 Ighọ a li batazi eni e mie oni
ungmemhi suọ. Ẹgbọ agbeleş
esẹ e khi ni e kuma igbaa oyi
eni e mie iJesu iKirisiti suọ ọ
ẹleşhọ.

*Ilakugbe oyi ighiusomhi
eyi iKirisiti*

42 Eni ẹgbọ e ri emini ighiu-
somhi na keẹ e sesẹ wẹ gbe
akanya, e ga kugbe, e le em-
inale kugbe (e le eminale no
pfuase kugbe), e sọ iromhi
kugbe. 43 Ọgbọkpa ọ mu ekpe

ni o funẹ ẹ na Ẹshinẹgba irari
ọleşẹ ọnyaloa ali ọshabọ ebubu
ni eni ighiusomhi na keẹ e
gbe. 44 Eni e mie iJesu suọ nya
e kudugbe, e kemhi emini e
mhọli nya na egbe. § 45 Eni
e mhọli ekẹ e ri ekẹ eyewẹ
de, elese eni e mhọli itsua,
e rẹ wẹ de, e wolo ikpaghọ
kugbe kemhi ni eni ẹa mhọli.
46 Ogbẹleş kpa e rọ ọ legba
elemhi apfẹ ni i la Owa Oyi
Ẹshinẹgba. E ri oghẹleş ali
udu ni o pfuase nu egbe la
apfẹ egbe e le eminale. E
le eminale no pfuase. 47 Ee
kuẹghie Ẹshinẹgba, ighọ ẹgbọ e
li somhi elemhi wẹ. Ogbẹleş
kpa Ẹshinẹgba ọ rọ ri ẹgbọ ni a
mie e pfuese ma wẹ ọ.

3

*A ri ọcheghẹleş-awẹ-a ni ọọ
lema ze*

1 Ogbẹleşhuo khi iPita ali
iJoni ee je Owa Oyi Ẹshinẹgba
ẹghẹghẹ agogo esẹ ọguota ni a
la sọ iromhi. 2 A tsua ọmose ni
ọ rọte abi a te bia li guoghọ-a
bhale ya shi ode unuekpẹ ni
a lu Isomhotse oyi Owa Oyi
Ẹshinẹgba. Akaghọ a tsua li
bhale ya shito ni ọ te me asha
mhila ẹgbọ ni ẹ lo oni Owa Oyi
Ẹshinẹgba le ikpaghọ. 3 Abi ọ
rọ me iPita ali iJoni khi e lo oni
Owa Oyi Ẹshinẹgba, ọ mhila
wẹ ikpaghọ. 4 Ighọ iPita ọ
bino ọli alo tatata, ighọ li khi
iJoni. IPita ọọ li, “Bino anye!”
5 Ighọ ọ li bino wẹ, ọ ri udu
sa khi lọli ya me wẹ emhi obọ
mie.

⁶ Ama iPita oḡ li, “Mhi aa mhue ukpaghḡ ya ne, ama mhi ri emini mhi mhḡli ne. Irari eva oyi iJesu iKirisiti ḡnge iNazareti, vule ni u ke kial!” ⁷ Ighḡ iPita ḡ mu ḡli obḡ-ita vule. Udemhija, awe ali ili awe eyḡli e na ya to. ⁸ Ighḡ ḡ ti vule migha, ḡḡ kia gase. Ḳ nu we lo elemhi oni Owa Oyi Eshineḡba, ḡ kia, ḡ jino, ḡ kuēghie Eshineḡba. ⁹ Abi eḡbḡ ni e la akaghḡ nya e rḡ me ḡli khi ḡ kia gase, khi ḡ kuēghie Eshineḡba, ¹⁰ e leḡe ḡni ḡ khi, khi lḡli ḡ kpe e shito ode unuekpḡ ni a lu Isomhotse e lema, oni ingme o sha ḡgbḡkpa abḡ, ea leḡe abi ḡ li kia.

IPita ḡ nu eni e migha a fe ngme

¹¹ Abi ḡni ḡmḡse ḡ li mu iPita ali iḡni mhue eghḡ, ḡshabḡ o sha eni ebubu eḡbḡ, e kpikpi fie deba we ya lo arakpha ni a lu Arakpha oyi iSolomoni ni o la oni Owa Oyi Eshineḡba. ¹² Abi iPita ḡ rḡ me abi eni eḡbḡ ee li, ḡḡ we. “Ee eḡbḡ iZireni, elḡ o ze ni onana o rḡ lighḡ ri abḡ sha e ni a rḡ lina a bino anye abine khi ekpabḡ ali ipfuase eyi anye, anye rḡ rḡli ze?” ¹³ Eshineḡba oyi Aburaamu, ali Aziki ali iGieḡpu, ni ḡ khi Eshineḡba oyi itita awa, ḡ she ri ufumhi oyḡli na iJesu, Ḳni ḡḡ ga li. Ama eri a rue ḡli na ena omheḡe, a kie ḡli odalo oyi iPaleti abi ḡ tseku mhḡli ḡli shi udu khi lḡli ya rue ḡli obḡ-a.* ¹⁴ A kie iJesu

ḡni ḡ pfuase ali ḡni ḡ gue e ngeli, a ri ochoghḡ lie iPaleti ḡ rue ḡgbḡ ni ḡ gbe ugbeli abḡ-a na e.† ¹⁵ Ama a gbe ḡgbḡ ni ḡ ri ḡgbḡ a je agbḡ-a. Ama Eshineḡba ḡ gbo guise ḡli le abi ḡ rḡ ghua. Anye aava anye me ḡli abi ḡ rḡ guale, anye rḡ pfi ḡtseḡ shi ḡ. ¹⁶ Itobḡ ekpabḡ ni e la eva oyi iJesu anye rḡ doḡe ri ḡmḡse ḡna ni a leḡe ni a feḡli ena ze, oni irudunga oyi ḡni ḡmḡse lḡli o ze khi ḡ ga ze pfo nya ni a ga me memena.

¹⁷ “Inyḡghuo-mhe, mhi leḡe khi emini ee ali eni e ralo na e a rieḡe iJesu, khi elemhi umhaleḡe a te rieḡe we. ¹⁸ Ina Eshineḡba ḡ li ri ungmemhi oyḡli ya tse, oni ḡ rḡte eke rḡte unu oyi emekeḡuele ngme khi iKirisiti ḡ ya me osoli. ¹⁹ A zḡḡ khase Eshineḡba khi a pfido, ni a mu pfi deba Eshineḡba, ni ḡ shishi olamhe eye e a, Ini a lighḡ, eḡheḡhe iyemheḡa o ya rḡte obḡ oyi Ḳḡmhuē bhale deba e. ²⁰ Ini ḡḡ ghie ḡni ḡ shobḡ bhale agbḡ ghi awa kpa, ikhi iJesu, ḡni Ḳmiepfuese. ²¹ IJesu ḡ mema ya kie la obini iloghie ramhi eḡheḡhe ni Eshineḡba ḡ rḡ ya mu emhikpa pfi gbo mele enegbḡ-a, abi Eshineḡba ḡ li rḡte unu oyi emekeḡuele eni e pfuase eyḡli shobḡ na awa eḡheḡhe ni o doḡe. ²² IMosisi ḡ ngme ḡli, ḡḡ, ‘Ḳḡmhuē Eshineḡba oyee ḡ ya rḡte iteva oyee mu Ḳmekeḡuele nabi mhemhe

* **3:13** Li ze Okiali 3.15 † **3:14** Li ze iMat 27.15-23; iMak 15.6-14; iLuk 23.13-23; iḲḡn 19.12-15 ‡ **3:22** Li ze iDeut 18.15,18

vule na ẹ. A ya mema ri eso shi ingmemhi ni ọ ya gueye ẹ.† 23 Oni ọa da ri eso shi ọli ọ, Ẹshinẹgba ọ ya khi ọli ẹgbọ eyọli ku-a.’S

24 “Egbegbọ lọ khi emekeguele nya rọte iSamue ya je odalo, e kpe ngme emini a ya me ẹghẹghẹ oyawa shi eke. 25 Emini eni emekeguele enana e ngme, ẹẹ o gọ lu, a li mhọli okemhi shi ishobọ ni Ẹshinẹgba ọ shi na itita ẹ, ni ọ la liẹ Aburaamu, ‘Mhi ya rọte obọ oyi imimi ẹ khi vọse na ẹgbọ na agbọ nya.’* 26 Abi Ẹshinẹgba ọ rọ mu Oni ọọ ga oyọli vule, Ọ te odode ghie ọli ghi ẹ ni ọ khi vọse na ẹ abi ọ rọ mu ẹ nyene lase ingmobe eye ẹ le.”

4

IPita ali ijoni e migha odalo oyi Enighie shi ẹzọ

1 Abi iPita ali ijoni e kie nu eni ẹgbọ ọ ngme, eni ẹẹ khekhe oni Owa Oyi Ẹshinẹgba ali ẹgbọ iSadusisi eghuo e bhale deba iPita ali ijoni. 2 Elemhi e bi wẹ itobọ khi eni ighiusomhi na keẹ eyi iJesu ee sese eni ẹgbọ khi iJesu ọ rọte eghuli guale. Eri onana guele khi ẹgbọ eni e ghu-a khi e gbo ya rọte eva oyi iJesu guale. 3 Ighọ eni ẹgbọ e li mu iPita ali ijoni, irari obili o she bi ẹlẹghọ, e mu wẹ shi owa ighumha ramhi ogbeakọlọ. 4 Ama ebubu ẹgbọ ni e suọ ingme ni iPita ọ ngme e mie iJesu suọ. Emọse ni e ke

miesuọ e ya khi ẹgbọ agbele ishe.

5 Ogbeakọlọ, eni ẹẹ mhese eyi iJu ali eni egbhali ali esese Ishi eyi iMosisi eyi ẹgbọ iJu e legba iJerusalemu. 6 E ya me Ọga oyi ekpodalo ugamhi ni a lu Anasi ali iKefasi, ali ijoni ali Alezada ali ena omhue-apfe oyi Ọga oyi eni ẹẹ ralo ugamhi. 7 Ighọ e mu iPita ali ijoni bhale iteva oyewe migha. E mhila wẹ, “Ekpabọ nabise ali eva oyoghuo a rọ gbe akanya ona?”

8 Ighọ iPita ni Ayemhe-no-pfuase o vọ egbe ọ wẹ: “Ẹẹ enighie eyi ẹgbọ ali egbhali, 9 A mhila anye amo akanya onete ni a gbe na oni ọ guoghọ-a ona, ali abi a li rọ ọli toto. 10 Emhi oghuo o la ọ ni anye ya gueye ẹ ali ẹgbọ iZireni nya. Itobọ eva oyi iJesu iKirisiti onge iNazareti, omose ona ọ rọ migha iteva oyee ni ọ rọ toto ngmala ena. Lọli ọ khi oni iJesu ni a ta ma apfida, ni Ẹshinẹgba ọ rọte eghuli guise le. 11 IJesu khi ọgbọ ni Ebe-no-pfuase o ngme ni ọọ,*

“ Ẹche ni itsona e kie pfia,
o tigbe mele oni echele
ebe
ni o mu eloe ne nya-a.’

12 Imiepfuese ọa la obọ oyi ọgbọlese, irari khi eva olese ọa la ni Ẹshinẹgba ọ rọ na ọgbokhoghuo elemhi agbọ onana ni awa ya te mhọli imiepfuese.”

13 Abi eni ẹẹ mhese na ẹgbọ iJu e rọ me igbedu ni iPita ali

iJoni e mhōli, ni e rọ ya lẹṣe khi ẹgbọ tṣe ni ẹa ye owa ebe e khi, abọ e sha wẹ, e mẹ-wẹ-mẹ khi e kpẹ nu iJesu u kia. 14 Ama, abi e rọ mẹ ọmọṣe ni a rọ ze khi ọ nu wẹ migha aghọ, ẹa ke mhue abi e ya ngme. 15 E gueye wẹ e vu wẹwẹ iteva lase ne, ighọ e li nu egbewẹ ye ochi. 16 Ẹẹ, “Sẹ awa ya li eni emọṣe ena?” Ẹgbokpa ni e la iJerusalemu e she lẹṣe ikanya ọnyaloa ni e gbe, ọa ze awa ya tia. 17 Ini ingme ona o khi gbeke-a, awa mema tse agua ye wẹ e khi gbo gbudu ri eva oyi iJesu nu ọgbọkhoghuo ngme.

18 Ighọ e lu iPita ali iJoni nyene egbe bhale elemhi oni owa ugamhi, e gueye wẹ e khi mẹ emini o rẹ wẹ gbo gbudu ri eva oyi iJesu nu ọgbọkhoghuo ngme wẹkhi irọli sẹṣe. 19 Ama iPita ali iJoni ẹẹ wẹ, “Ẹẹ a sọ ọ ghue, ini o ya ti Ẹshinẹgba ẹloe, ini ẹẹ o fẹ ti ni anye suọ esọ na, ocho ni anye kha rọ suọ esọ na Ẹshinẹgba. 20 Irari khi aa tigbe ya mẹ khi anye ẹa ya gueye ẹgbọ emini anye mẹ ni anye suọ.” 21 Abi e rọ nyamhise wẹ alo se, e zẹwẹ obọ vu. E mẹ khi ẹa ze wẹ ya nase itobọ khi ẹgbọ ni e la aghọ nya ee kuẹghie Ẹshinẹgba shi itobọ ọmọṣe ni ọa kpẹ doṣe ẹ kia ni e rọ ze. 22 Irari khi ọni ọmọṣe ni a ri akanya ọnyaloa rọ ze ọ doṣe ikpe egbhueva.

Olema ni igbaa eni e mie iKirisiti suọ e lema shi igbedu

23 Abi a rọ rue iPita ali iJoni abọ-a, e lẹ deba apfẹwẹ. E gueye wẹ abi ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali egbhali e ngme ẹwẹ. 24 Abi e rọ suọ ona, e ku unu a nyogho lema Ẹshinẹgba, ẹẹ, “Ọnọmhue, yeye u ma eke ali ukhuli ali oke oniemi ali emini e la elemhi wẹ nya.† 25 Yeye u ri Ayemhenọ-pfuase rọte unu oyi oghie iDefidi ita anye ni ọ khi ọni ọọ ga oye liẹ, “‘Elo o ze ni ishishi ẹgbọ e rọ ọ nyaghu ni ẹgbọ e rọ ọ domhi mhe shi afue?”

26 Ni ighie ni e la agbọ e rọ mu egbe shi okhọli, ẹgbọ eni ẹẹ mhesẹ e tiggibili ni e rọ mu okhọli vule shi Ẹshinẹgba Ọnọmhue ọ, ali iKirisiti ni ọ she ze.‡ 27 Esheshi ghọ Erọdu ali iPọtiusi iPaleti e ya nu ẹgbọ iJeta ali ẹgbọ iZireni lona kugbe elemhi oni ẹoli ona. E gba kugbe, e gbe iJesu ọni ọọ ga oye-a, ọni u ze.§ 28 E rieṣe emini u ri ekpabọ ali ọghuemhe oye gba shi eke khi a ya mẹ. 29 Ama memena, Ọnọmhue, bino abi e liẹ domhi, ni u ri ekpabọ na anye eni ẹẹ ga eye, ni anye gbe udu ke ngme ungmehi oye. 30 Nise obọ-a ri ẹgbọ ke ze, u gbolo ẹ gbe ọleṣe ọnyaloa ali ọshabọ rọte eva oyi iJesu Ọni ọọ ga ni ọ pfuase oye.”

31 Abi e rọ lema se, elemhi owa ni e la oo jighise, Ayemhenọ-pfuase o tiemhie

† 4:24 Li ze Okiali 20.11; iNee 9.6; Iwolo 146.6 ‡ 4:26 Li ze Iwolo 2.1-2 § 4:27 Li ze iMat 27.1-2; iMak 15.1; iLuk 23.1,7-11; iJon 18.28-29

shi wẹ ọ, ọ ri igbedu na wẹ ẹ ngme ungmemhi oyi Eshinegba.

Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ee kemhi itsua na egbe

³² Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ e mhọli udu ali usamhi oghuo. Ọngẹwẹ ọa ke liẹ khi eri lọli mhọli emhikhoghuo ọtsobọ oyelue, ama eri e ku emhikpa gbe ke mhọli.* ³³ Eni ighiusomhi na keẹ e ri ekpabọ ọ pfi ọtselẹ je odalo shi ungmemhi irote-eghuli guale oyi iJesu Ọnọmhue. Egbọ nya e mu ekpe ẹ na wẹ. ³⁴⁻³⁵ Aa me ọngẹwẹ ni emhikhoghuo o to. Irari khi eghẹghẹ kpa, eni e mhọli ekẹ ali apfe e rọ rẹwẹ ẹ de, e rue eni ikpaghọ ni e rẹ wẹ de bhale ufuege oyi ighiusomhi na keẹ. E kemhi wẹ na ọgbogbo abi o li to ọli.

³⁶ Igho iJosefu ni ọ khi unuekpẹ oyi iLiva, ni a bia shi ekẹ iSapurọsi. IBanabasi, eni ighiusomhi na keẹ ee lu ọli. Emini a ri eva ona ngme khi Ọrudushi-egbo ọ. ³⁷ IBanabasi ọ ri ekẹ ni ọ mhọli de, ọ rue eni ikpaghọ ni ọ rọli de bhale ya shi ufuege oyi ighiusomhi na keẹ.

5

Ananayasi ali iSafira

¹ Ọmọse oghuo ọ la ọ ni a lu Ananayasi ali ughue ọli iSafira, e ku abọ gbe ri ekẹ oyewẹ de. ² Ọ te eni ikpaghọ ni ọ ri oni ekẹ de rue sheli na egbọli, ughue ọ lama shi ọli ọ.

Ọ tsua ikhukhui eni ikpaghọ ghi ighiusomhi na keẹ.

³ Igho iPita ọọ, “Ananayasi, elọ o zẹ ni u rọ zẹ ni ọkphaghie ọ lo ẹ udu, ni u rọ lo egbhọli khasẹ Ayemhe-nọ-pfuase, ni u rọ rọte eni ikpaghọ ni u ri oni ekẹ de rue shi na egbe ẹ? ⁴ Ọá khi oyẹ oni ekẹ o khi neni u rọli de? Abi u rọ rọli de se, eni ikpaghọ ẹa kie khili eyẹ? Elọ o rẹẹ sa usamhi onana? Ọa khi ọgbọ u lo egbhọli khasẹ ama Eshinegba!”

⁵ Abi Ananayasi ọ rọ suọ ungmemhi ona se, ọ de ekẹ, ọ ghua. Ulishi oniemi o ku rughu egbo kpa ni e suọ emini a me. ⁶ Igho izeo e rọte iteva oyewẹ fiẹ lasele ya ri ide khuli olimhi oyọli, e tsua li fiẹ je olase ya rọ to.

⁷ Iwakati esẹ e lesẹ na dọse te, ughue ọli ọ lole, ọa lesẹ emini a me. ⁸ IPita ọ mhila li, ọọ, “Gueye mhe ghue, ingme ni yeyẹ ali Ananayasi ọdọẹ a ri oni ekẹ de na?”

Ọọ li, “Ii.” “Igho anye ri oni ekẹ de.”

⁹ IPita ọọ, “Se ẹẹ ava-ava a li yemhe shi oghuo ni a mhese Ayemhe-nọ-pfuase bino? Emose ni e tsua ọdọẹ ya to lena e la ode kia bhale. Wewẹ e gbo li tsue ya to!”

¹⁰ Utoghuokpe ọ de ekẹ, ọ ghua. Eni emose e bhale, e ya ẹ khi ọ she ghua, igho e tsua li ya to mama ọdọli. ¹¹ Ulishi oniemi o mu igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ nya ni e suọ emini a me.

* 4:32 Li zẹ Ika 2.44-45

Eni Ighiusomhi na keę e ri eni ee ghua ebubu ze

¹² Eni ighiusomhi na keę e gbe ebubu ọlẹlẹ ọnyaloa ali ọshabọ ọdọda iteva oyi eni ẹgbọ. Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ e lona Arakpha oyi iSolomoni na elemhi Owa Oyi Ẹshinẹgba elemhi ikudugbe. ¹³ Ogbọkhoghuo ọa gbudu kugbe wẹ ọ aboriekhia khi ẹgbọ nya e ri ekpe na wẹ. ¹⁴ Abi o rię khi ighọ, eri ebubu emọse ali ikpotso elese e mie Ọnọmhuẹ suọ, a ku wẹ ma igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ. ¹⁵ Irari ikanya ọnyaloa ni ighiusomhi na keę e gbe, ẹgbọ e tsua ẹgbọ ni ẹa ze bhale ode ifu apfe rewe yeshi ukpho ali iya, ini akphakpha oyi iPita oo nga wẹ egbe ini ọọ dọse. ¹⁶ Olele ẹgbọ e rọte ẹoli ni e la gase iJerusalemu bhale. E tsua ẹgbọ ni ẹa ze ali eni e mholi ayemhe okphaghie bhale, ighọ a ri wewe nya ze.

A mu okholi vule shi Ighiusomhi na ke ọ

¹⁷ Oga oyi ekpodalo ugamhi ali apfoli ni e ga rọ la otu oghuo ni a lu otu iSadusisi, e kpe ofuma a deba ighiusomhi na keę. ¹⁸ E muno eni ighiusomhi na keę ku lo owa ighumha. ¹⁹ Ama ẹliyose, age ni ọ khueghie ode oyi oni owa ighumha-a na wẹ, ọ rue wẹ ya lase. ²⁰ Oọ wẹ, “A ke vu, a je elemhi ogba na Owa Oyi Ẹshinẹgba ya migha ni a gueye ẹgbọ usomhi onete oyi agbo onogbo ona.”

²¹ Abi ogbe o rọ gbe-a, eni ighiusomhi na keę e dọse

lo Owa oyi Ẹshinẹgba, ee sese. Abi Oga oyi ekpodalo ugamhi ali apfoli ni e rọ ga la otu oghuo e rọ bhale, e lu ilegba oyi eni egbhali eyi ẹgbọ iZireni (ni a lu iSaediri), ighọ e lu eni e ri ẹloe ẹ khu owa ighumha e ka wolọ eni ighiusomhi na keę igha ghi ewe. ²² Ama abi e rọ ramhi aghọ, e bhale ya ẹ khi eni ighiusomhi na keę ẹa la oni owa ighumha, ighọ e nyene egbe je ya gueye eni e ghie wẹ. ²³ E li, “Anye bhale ya ẹ khi a sọ okpe owa ighumha gba-i! Khi ekhekhe e migha unu ode. Ama abi anye rọ khueghie eni ode-a lo elemhi aghọ, anye ẹa me ogbokhoghuo elemhi aghọ.” ²⁴ Abi e rọ suọ ona, abọ e sha oghie oyi eni ẹ khe ekhe Owa Oyi Ẹshinẹgba, ali ighie eyi ekpodalo-ugamhi, itobọ khi ẹa dobe lese udi emini a me ena idiegbe oyi ighiusomhi na keę. Oni ingme ọa ze wẹ sa.

²⁵ Ighọ omose oghuo ọ bhale wẹ iteva, ọọ wẹ, “Abino! Ẹgbọ ni a mu shi owa ighumha e la Owa Oyi Ẹshinẹgba a sese ẹgbọ!” ²⁶ Ighọ eni ẹ khe ekhe e vu ya mu eni ighiusomhi na keę. Ẹa ri itoto rięlẹ ọli itobọ khi ulishi eni ẹgbọ o mu wẹ ini ẹ ya tonu wẹ eche.

²⁷ E muno eni ighiusomhi na keę bhale ya migha agbala, oni oghie oyi ekpodalo-ugamhi eyi Ẹshinẹgba ọ mhila wẹ ogbo. ²⁸ “Anye tse agua gueye ẹ aa khi ke ri eva ona sese ẹgbọ. Ama a kiele ẹ sese ẹgbọ, oseşe oyeşe o gbhiaku

eke iJerusalemu nya. A yese ni egbọ e ya ke dabi khi anye gbe iJesu-a!”*

²⁹ IPita ali ighiusomhi na kee eni e kpole e we, “Anye mema ya ri oyi Eshinegba gbe dose oyi egbọ.” ³⁰ Eshinegba oyi itawa o rote eghuli guise iJesu le, oni a soli-a shi oora gbe-a. ³¹ Eshinegba o she yase oli nga obita ni o pfuase oyoli abi Omi Oghie ali Omiepfuese, ni oo ri eghẹghẹ na iZireni gbo mhọli imupfi ali igbekua shi olamhe. ³² Anye khi otselẹ shi eni ingme ena nya, igho li khi Ayemhe-no-pfuase, ni o khi isomhopfa ni Eshinegba o rona eni e suo eso na li. ³³ Abi e ro suo ona, e pfaa, e nono abi e li ya gbolo we-a. ³⁴ Ama iGama lie ni o khi otu iFarisi ni oo sese Ishi eyi iMosisi, ni o khi oni egbọ e ri ekpe e na, o vule migha elemhi oni igbaa oyi eni egbhali, o a wolọ we fiẹ ne ukuku eghẹghẹ. ³⁵ Igho oo we, “Ee emose iZireni a kuegbe-a sa emini a nono khi a ya ri ele eni emose ena. ³⁶ Eghẹghẹ ni o dose, omose oghuo ni a lu iTeudasi o lasese, oo lu egboli emhi, egbọ egbhueshe asha ene e kpikpi deba li. Abi a ro gbe oli-a, egbọ eyoli e gbhiaku-a, oni okiali oyoli o mele afue-a. ³⁷ IJudasi ongi iGalili o gbo lasese eghẹghẹ ni a ro leli egbọ, loli ali egbọ eyoli e pfi onyaghu. Abi a ro gbe oli a egbọ eyoli e gbhiaku-a. ³⁸ Irarigho, mhi ye e ude shi idiegbe oyi egbọ ena, a ze we obọ! Ze we obọ ni e

vu! Ini emini e ro bhale khi obọ oyi egbọ o te bhale, e ya de. ³⁹ Ama ini o khi obọ oyi Eshinegba o te bhale, aa ya tigbe dobe mu we gba, ama khi Eshinegba a nu e khọli.”

⁴⁰ Oni ungmehi ni o ngme o lo we udu. E lu eni ighiusomhi na kee lasese, e gbe we itali, e gueye we e khi ke ngme ingme oyi iJesu, e ze we obọ vu. ⁴¹ Eni ighiusomhi na kee e rote agho vu, ee ghele khi wewe eli te o na ri omama a mu shi eva oyi iJesu. ⁴² Ee tigbe yemhe-a, ogbele kpa e ro o sese, ni e gbo ro o tse abo usomhi onete khi iJesu o khi Omiepfuese, elemhi o gba na Owa oyi Eshinegba ali rote owa ya je owa.

6

Emose oshilua ni a ze

¹ Eghẹghẹ ni a ngme ena khi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo khi ee ke bu shi o, egbọ iJu eni ee ngme elemhi iGiriki elemhi we, ee wolọ khi egbọ iJu eni ee ngme elemhi Iburu, e ri ukpeloe e gbe esamhi-olimhi eyi wewe ini ee kemhi eminale ogbele kpa. ² Igho ighiusomhi ogbava e luno igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo nya kugbe, ee we, “Oa ti ni anye pfi akanya itsabo ungmehi oyi Eshinegba shi eke, ni anye so alo ghue eminale ikemhi. ³ A ze emose oshilua elemhi iteva oye e, ni a lese khi e mhọli Ayemhe-no-pfuase ali ileasingme. Ni awa

* 5:28 Li ze iMat 27.25

ri akanya ireḷoe-khu ingme eminale ali itsua ikemhi na wẹ. ⁴ Ishegho, ni anye me asha ri ɛloe shi iromhi isoṣo ali itsabo usomhi onete.”

⁵ Oni akhokhomhe ona o ga ghole eḡbo kpa ni e le gba. E ze iSitivini ni o mholi irudunga ali Ayemhe-no-pfuase, ali iFilipu, ali iPirokorusi, ali iNikanɔ, ali iTimoni, ali iPamenasi, ali iNikolasi ni o khi ongi Atioki ni a mu pfi je irudunga oyi eḡbo iJu. ⁶ E ri eḡbo ena khase eni ighiusomhi na kee, eni ighiusomhi na kee e ri abo nga we ukhomhi lema na.

⁷ Igho ungmehi oyi Eshinegba oo ge shi o. Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo e bu shi o elemhi iJerusalemu. Ebubu ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba e lama shi oni irudunga.

A mu iSitivini

⁸ ISitivini, omose ni Eshinegba o khivose na, o mholi ekpabo oyi Eshinegba ro gbe ikanya onyaloa ali oshabo iteva oyi eḡbo. ⁹ Ama eḡbo eghuo ni e khi igbhogbho na owa ugamhi oyi eni e kpe khi ighumha, e nu iSitivini i khako. IJu eni eḡbo ena e khi ni e rote eke iSairini, ali Alezadira bhale ali eni e rote eke iSilisha ali Esha bhale, ni e ke ngeli iJerusalemu. ¹⁰ Ama ea dobe nu ile singme ali Ayemhe ni o ro o ngme khe abo.

¹¹ Igho e bena tanɔ shi eḡbo eghuo elemhi, e lie, “Anye suo abi iSitivini o ro pfi unu-a deba iMosisi ali Eshinegba.”

¹² Igho e ngmiashe eni eḡbo ali eni eḡbhali ali eni e sese Ishi eyi iMosisi. E mu iSitivini bhale ilegba oyi eni ee mheshe ali eso-ezo eyi eḡbo iJu ni a lu iSaediri. ¹³ E wolo eḡbo lasele ni e pfi otsele eḡbhali khi, “Omose ona o tigde yemhe-a ingme-ingmemhi ipfiunu-a ni o ngme e deba Owa Oyi Eshinegba no pfuase ali ushi. ¹⁴ Irari khi anye suo khi oo li khi iJesu onge iNazareti ona, o ya guogho Owa oyi Eshinegba oyi eḡbo iJu-a, o ya gbo mu ighuighue ni iMosisi o ro shi eke na anye pfi.”

¹⁵ Eḡbo ni e la oni ilegba nya ee bino iSitivini, e me khi alo eyoli e ge nyanyanya abi alo eyi ageni.

7

Ungmemhi ni iSitivini o ngme

¹ Igho Oga oyi ekpodalo ugamhi o mhila li, oo li, “Igesikia ingme ni a gue shi e egbe ena e khi?”

² ISitivini oo li, “Inyoghuo ali ita ni e le gba, a ri eso shi mhe eke! Eshinegba ni o mholi ufumhi, o ri egbe khase ita awa Aburaamu abi o ro kie la eke iMesopotemia, neni o tigde je eoli Arani ya la. ³ Eshinegba oo li, ‘Lase eke ali iteva oyi eḡbo eye le, ke je eke ni mhi ya rokhashe e.’* ”

* 7:3 Li ze Igbae 12.1 † 7:4 Li ze Igbae 11.31; 12.4

4 “Igho o roṭe oni eke iKadia vu ya la eoli Arani. Abi itali o roḡhu-a se, Eshineḡba o ghie oḡi je eke ni a ngeli ogbe namo.† 5 Oa ri ugu okhoghuo akana na li, wekhi ukuku eke okhoghuo o khi na li. Ama khi Eshineḡba o she kpe shobo na li khi loḡi ali imimi oḡi, e ya le ugu oni eke, abi o roṭe tseku khia khi eḡheḡhe agho Aburaamu oḡa bia omo okhoghuo ne.‡ 6 Ina Eshineḡba o li nu oḡi ngme. ‘Imimi e ya khi epfese shi eke ni oḡa khi oyewe, e ya khi ighumha, a nase we elemhi ikpe egbhuḡshe asha ene. 7 Eshineḡba oḡo, ama mhi ya nase ushishi ni e ya muno we ighumha. Ini mhi nase we na we se, e ya roṭe ushishi ogho lasele bhale eke ona ya ngeli, e gbo la akana a ga mhe.’S* 8 Igho Eshineḡba o nu Aburaamu shobo ishele-a ni o ya khi iroḡhashe khi oḡbo o mhuḡe obo shi oni ishobo. Igho Aburaamu o bia Aziki, o shele oḡi-a abi o roḡ gbe ogbele elele. Igho Aziki o gbo li khi ita iGiekoḡu, iGiekoḡu o gbo li khi ita emose ogbava ni e khi ititawa.†

9 “Itobo khi eni imi iGiekoḡu ee do iJosefu okonyo, e roḡi de abi oghumha ya je eke ijipiti. Ama Eshineḡba o nu oḡi la.‡ 10 O tsumhi oḡi obo ikphakphamhe nya. O ri ileḡsingme na iJosefu, o gbo

kpaghie oḡi obo ni ingme oyoli o roḡ ghole iFero ni o khi oghie oyi eke ijipiti. Igho oni oghie o roḡi leghie ukhomhi ijipiti ali agbala oyoli nya.S

11 “Igho okiamhi oniemi o la eke ijipiti ali iKena a pfi ni o pfi osoli oniemi na ititawa ni ea ke roḡ me eminale e le.* 12 Abi iGiekoḡu o roḡ suo khi eminale e kpoḡu shi eke ijipiti, o ghie imioḡi ni e khi ititawa je oobo ya bino odode. 13 Utonuzeva ni e ke ye, oni iJosefu o gueye inyoghuo oḡi oni loḡi khi, agho iFero o la lese egbo eyi iJosefu.† 14 Igho iJosefu o ghie ya rue itali iGiekoḡu ali egbo eyoli nya ni e kugbe khi oshe ea la egbhuḡene.‡ 15 Igho iGiekoḡu o je eke ijipiti, ashini loḡi ali ititawa e ghua shi.S 16 A tsua ilimhi eyewe nyene egbe je ishekemu ya roḡ to uji ni Aburaamu o ri ikpagoḡo nu unuekpe oyi Amoni de.*

17 “Abi oni eḡheḡhe o roḡ ti ramhi ni Eshineḡba o roḡ ya ri ishobo oyoli tse na Aburaamu, egbo eyawa ni e la ijipiti e lolo bu shi o. 18 Igho oghie oḡese ni oḡa lese emhikhoghuo ingme oyi iJosefu o ke la ukpekhomhi shi eke ijipiti.† 19 Oḡo na egbo eyawa osoli obe, o jili ititawa, o ri itoto lie we, e pfino imiwe kua ni eni eniye e ba ghuloo.‡

‡ 7:5 Li ze Igbae 12.7; 13.15; 15.18; 17.8 S 7:7 Li ze Igbae 15.13; Okiali 3.12

* 7:7 Li ze Igbae 15.13-14 † 7:8 Li ze Igbae 17.10-14; 21.2-4; 25.26; 29.31-35.18

‡ 7:9 Li ze Igbae 37.11,28; 39.2,21 S 7:10 Li ze Igbae 41.39-41 * 7:11 Li ze Igbae 42.1-2 † 7:13 Li ze Igbae 45.1,16 ‡ 7:14 Li ze Igbae 45.9-10,17-18; 46.27

S 7:15 Li ze Igbae 46.1-7; 49.33 * 7:16 Li ze Igbae 23.3-16; 33.19; 50.7-13; iJosh 24.32 † 7:18 Li ze Okiali 1.7-8 ‡ 7:19 Li ze Okiali 1.10-11,22

20 “Oni egheghe a ro bia iMosisi, ni o a khi omo na tse. A la owa oyi itali kuele oli iki ese. § 21 Abi ee ke ro dobe roli sheli, e rue oli ya shi epfe oke. Omi iFero ni okpotso o me oli rue, o kuele oli abi omi oli.* 22 IMosisi o wena owena ali ilisingme oyi ijipiti, ekpabo o la emue oyoli ali emini oo riele.

23 “Abi iMosisi o ro gbe ikpe egbhueva, o mholi shi udu khi lolli le ya bino egbo eyoli ni e khili egbo izireni. 24 Igho o me khi ongi ijipiti oo nase ongi izireni. Igho o li ye odose, o gbe ongi ijipiti-a. 25 Eri iMosisi o dabi khi egbo eyelu e ya me oli me khi eri Eshinegba o re lue e tsumhi egbo eyoli, ama ea ligho me oli me. 26 Ogbeakolo khi iMosisi o bhale ya e khi egbo izireni aava e nu egbewe e kholi, oo nono ni lolli rewe riele. Oo we, ‘Elo o ze ni ee ni a gbo li khi inyoghuo egbe a ro nu egbe e a kholi?’

27 “Ama oni o a gueli ni o la o o ghi iMosisi abo pfia, oo li, ‘Oghuo o re khi oni oo mhesa na anye ali oni oo so ezoo na anye? 28 Eri u wa nono ni u li gbe mhe-a abi u li gbe ongi ijipiti a oode?’ 29 Abi iMosisi o ro suo ona, o na pfia je eke oyi iMidiani ya la abi opfese, o bia eniye aava shi agho.†‡

30 “Ikpe egbhueva e dose se, age ni o ri egbe khase iMosisi

elemhi elemhi erali ni oo to ukhomhi ebuli. 31 IMosisi o me oli, o sha li abo. Oo le ni o ya bino, uruli oyi Onomhue o lu oli, oo li, 32 ‘Mhemhe mhi khi Eshinegba oyi itita e, Eshinegba oyi Aburaamu ali oyi Aziki, ali oyi iGiekopu.’ IMosisi oo guo elemhi ulishi, o a ke gbudu bino oobo.

33 “Onomhue oo li, ‘Gueghie eke ni u so, eke ni o pfuase u migha. 34 Mhi she me ajilimhe ni egbo eyemhe ni e la ijipiti e me memena. Mhi she suo ekperumhe oyewe, mhi she bhale ya mie we pfuese. Bhale memena khi mhi ya ghie e nyene egbe je eke ijipiti.’§

35 “Oni iMosisi ona egbo eyoli e ke ekpe kie, ni ee o li, ‘Oghuo o re khi oni o mhesa e na anye ali oni oo so ezoo oyi anye?’ Eshinegba lolighuo o ri age ni ni o ri egbe khase oli elemhi elemhi erali ni e to ghie iMosisi o ka khi oni oo mhesa ali omiepfuese oyewe.*

36 Lolli o rewe ya fie lase eke ijipiti, o la eke ijipiti ali obini Oke Ifulo ali udu oyemhi elemhi ikpe egbhueva gbe akanya onyaloa ali irokhase.†

37 “IMosisi lolighuo oo egbo izireni, ‘Eshinegba o ya rote elemhi e ghie omekeguele onabi mhemhe ghi e.’‡ 38 O la iteva ebubu egbo elemhi udu oyemhi, li shi age ni ni o ke nu oli ngme ukhomhi ute

§ 7:20 Li ze Okiali 2.2 * 7:21 Li ze Okiali 2.3-10 † 7:29 Li ze Okiali 18.3-4

‡ 7:29 Li ze Okiali 2.11-15 § 7:34 Li ze Okiali 3.1-10 * 7:35 Li ze Okiali 2.14

† 7:36 Li ze Okiali 7.5; 14.21; iNoba 14.33 ‡ 7:37 Li ze iDeut 18.15,18 § 7:38 Li ze Okiali 19.1-20.17; iDeut 5.1-33

iSinai, li she ititawa, o mie ungmehi ni o ri agbo o na ogo, o rue oli na awa. §

³⁹ “Ama eni ititawa e a nono ni wewe e suo esọ na li, eri e kie iMosisi, e ri udu oyewe nyene egbe ukhokho je eke ijipiti. ⁴⁰ Ee Eroni, ‘Mama ikhumhi na anye ni e ya ri anye ke kia, irari khi anye e a lese abi iMosisi ni o rue anye te ijipiti lasela o ke li kia.’* ⁴¹ Oni eghenge eni egbo e ro mama ikhumhi ni o li abi ozele ena, ee luase oli, e ghele shi oni ikhumhi ni e ri abo eyewe mama.† ⁴² Igho Eshinegba o so ukhokho gbe we, o ze ni e ga ovo, ali uki, ali ikpetata abi a li keke oli shi ebe emekeguele, ni oo:

“Ee egbo izireni,
abi a ro la udu oyemhi
ikpe egbhueva a luasobo,
mhemhe a ri iluasobo na?”

⁴³ A yase okula oyi
ikhumhi iMoleki
ali ukpetata oyi iRefani,
ni e khi ikhumhi ni
a ri abo mama ni a ga.
Irarigho, mhi ya ri egbo bhale
ya mu e okholi vu,
e tsua e dose obini eke iBabilo.‡

⁴⁴ “Ititawa e mholi igholo oyi otsela obini elemhi udu oyemhi. Abi Eshinegba o li khokho li ye iMosisi, igho o li riela oli. § ⁴⁵ Abi e ro le oni igholo ugu se, iJoshua o tsua li ma egbe bhale eke oyi ishishi ni Eshinegba o khu kua na we.

O nu we la ramhi eghenge oyi iDefidi.* ⁴⁶ IDefidi ni Eshinegba o ri afu na o mhila li ini loli to owa na Eshinegba oyi iGiekopu† ⁴⁷ Ama iSolomoni o to owa na Eshinegba.‡

⁴⁸ “Abibi o ririeli, a lese khi Eshinegba no Yagha ne Nya o a ya la owa ni egbo e ri abo to. Loli o ze khi Azaya emekeguele o guele khi.

⁴⁹ “Eshinegba oo, ‘Iloghie o khi ukpekhomhi ni mhia shito.

Eke agbo o khi
akphawe-nga oyemhe.

Owa nabise ee egbo
a ya tigbe to na mhe?
Asha no ghuo o ya gua mhe
la?

⁵⁰ Oa khi mhemhe-ghuo
mhi ma eni emhi ena nya?” §

⁵¹ “Ee egbo usueso-akhue ni e zese udu oyewe-a khali igba zuse esọ. A li abi itita e, ni e kie Ayemhe-no-pfuase.*

⁵² A famhi me emekeguele okhoghuo ni itita e e a mu okholi vule shi o? Eri e gbo gbolo eghuo-a, ni e me eke guele khi, Oni oo suo esọ na Eshinegba o ya bhale. Memena ee a she ro oni iKirisiti ona de, a gbe oli-a. ⁵³ Ee ni a rote obo oyi ageni ni Eshinegba o ghie mie ishi, ee aa kie gbo ri eni ishi gbe akanya.”

A tono iSitivini eche

⁵⁴ Abi eni igbaa eyi iSahediri e ro suo ingmemhi ena, e pfaa na li ramhi ni

* 7:40 Li ze Okiali 32.1 † 7:41 Li ze Okiali 32.2-6 ‡ 7:43 Li ze Emọ 5.25-27

§ 7:44 Li ze Okiali 25.9,40 * 7:45 Li ze iJosh 3.14-17 † 7:46 Li ze 2 iSam

7.1-16; 1 Okhe 17.1-14 ‡ 7:47 Li ze 1 Ighie 6.1-38; 2 Okhe 3.1-17 § 7:50 Li ze

Aza 66.1-2 * 7:51 Li ze Aza 63.10

e rọ gbe akọ akọ. ⁵⁵ Ama iStivini ni ọ mhọli Ayemhẹ-nọ-pfuase ọ yase alo idane, ighọ ọ me ugemhi oyi ufumhi oyi Eshinegba, ali iJesu khi ọ migha obita oyi Eshinegba. ⁵⁶ Ighọ iSitivini ọọ, “Mhi me khi iloghie o khueghie-a, mhi gbo me iJesu oni Omi Ogbọ khi ọ migha obita oyi Eshinegba.”

⁵⁷ Abi eni igbaa eyi eni iSahediri e rọ suọ ona, e ri abọ khukhu esọ. E tsesẹ leghe, e ve rughu ọli. ⁵⁸ E tialọ ọli fiẹ ifuapfe je ukhokho oni ẹoli, ee tono ọli eche. Eni ee tono ọli eche e gueghie it-sua ni e sọ na omose oghuo ni a lu iSolu mhue. ⁵⁹ Abi e rọ ọ tono iSitivini eche, ọ sọ iromhi, ọọ, “iJesu Onomhue, kpekpe kpe abọ mie ayemhe oyemhe.” ⁶⁰ Ọ de wugha, ọ tsesẹ, ọọ li, “Onomhue, kpekpe khi ri olamhe ona mu ota sọ we.” Abi ọ rọ ngme ona se, ọ ghua.

8

¹⁻² Ighọ iSolu ọ migha we ukhokho shi igbe-a oyi iSitivini. Abi iSitivini ọ rọ ghua se, ẹgbọ eghuo ni e mhọli ulishi oyi Eshinegba e ya rọli tọ. E viẹ eviẹ oyọli egbegbo.

Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ e gbhiaku-a irari ajilimhe

Elegho ukpokpomhi ajilimhe o lasese shi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ni e la eke iJerusalemu ọ. Eni ighiusomhi na keẹ egho e miatse ku eke iJudia ali

iSameria. ³ Ama iSolu ọ roshaka a yese igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ-a. Ọ kia owa khi owa muno we shi owa ighumha, ghe emose, ghe ikpotso.*

Abi iFilipu ọ rọ la iSameria

⁴ Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ egho ni e kia miatse ku, e kia a gue ungemhi oyi iJesu le asha ni e ramhi kpa. ⁵ IFilipu o je eke iSameria. Ọ la oobọ ọ gueye ẹgbọ khi iJesu ọ khi iKirisiti ni a shobọ. ⁶ Abi ebubu ẹgbọ e rọ me ikanya oshabọ ni iFilipu ọ gbe, e nyanya mie shi emini ọ ngme. ⁷ IFilipu ọ kha da lema na eni e mhọli ogbho ne, eni ẹgbọ e kpa oni ogbho pfa. Ebubu eni e guoghọ-a ali eni e ghua e toto nya. ⁸ Ukpokpomhi oghelẹ o la oni ẹoli ogho.

ISamo ni ọọ li obo

⁹ Omose oghuo ọ laọ ni a lu iSamo. Egbegbi obo ọ la iSameria ẹ li. Ọ kia ri obo ni ọ li tono obọ udu. ¹⁰ Egbọ nya e ri ekpe ẹ na li. Egbọ ododa ee lie li, “Omose ona Eshinegba ọ ri ekpabọ nali a gbe ikanya.” E lu ọli ekpabọ ni o fu. ¹¹ Ingme ni ọ ngme kpa, e rọ ọ shi itobọ oshabọ ni ọ ri ogbho oyọli i gbe ni o she tese. ¹² Ama iFilipu ọ gueye we ingme oyi Eghiele oyi Eshinegba ali iJesu iKirisiti, e mie shio. Ọ batazi we, ghe ikpotso ghe emose. ¹³ ISamo ọ li miesuọ, iFilipu ọ li batazi ọli. Ọ deba iFilipu u kiakia irari ikanya onyaloa

* **8:3** Li ze Ika 22.4-5; 26.9-11

ali oshabọ nefunẹ ni ọ mẹ khi iFilipu ọ gbe.

14 Abi ighiusomhi na kẹẹ ni e la iJerusalemu e rọ suọ khi ẹgbọ iSameria e mie ungmemhi oyi Eshinegba suọ, e ghie iPita ali iJoni ghi wẹ.

15 Abi iPita ali iJoni e rọ ramhi iSameria, e sọ iromhi na eni e miesuọ ni e la oobọ Ayemhẹ-nọ-pfuasẹ ọ tiemhile shi wẹ egbe. 16 Ayemhẹ-nọ-pfuasẹ ọa kie kpe tiemhile shi ọngẹ wẹ egbe ne, eri a kpe lẹsẹ ri eva oyi iJesu Onomhue batazi wẹ. 17 Abi iPita ali iJoni e rọ ri abọ nga wẹ ukhomhi, Ayemhẹ-nọ-pfuasẹ ọ tiemhile shi wẹ egbe.

18 Abi iSamọ ọ rọ mẹ khi ẹgbọ ni eni ighiusomhi na kẹẹ e ri abọ nga ukhomhi kpa khi e mie Ayemhẹ-nọ-pfuasẹ, ọ nise obọ-a ni lọli ri ikpaghọ na wẹ. 19 Oọ wẹ. “A li ri oni itoto na mhẹ ni mhi ke ri Ayemhẹ-nọ-pfuasẹ na ogbọ ini mhi da ri obọ nga li ukhomhi ne.”

20 Ama iPita oọ li, “Yeye ali ikpaghọ eye a li opfu-a, itobọ khi u sa khi u ya dobe ri ikpaghọ de isomhopfa oyi Eshinegba. 21 Itobọ khi u waa mhọli obọ shi akanya onana, irari khi udu oye ọa pfuasẹ deba Eshinegba. 22 Irarighọ, mu udu pfi deba Eshinegba. U lema li ni ọ gbe olamhẹ kua ne, otse ọ ya gbe isamhi ebe ni u mhọli shi udu kua ne. 23 Itobọ khi mhi she mẹ khi wa a kpe ofuma irari akanya ni anye a gbe ali khi olamhẹ o she de ẹ ighumha.”

24 ISamọ oọ wẹ. “A kpekpe a sọ iromhi na mhẹ ini emini

a ngme ena e khi tse shi mhẹ egbe ni mhi pfua.”

25 Abi iPita ali iJoni e rọ ngme ingmemhi eyi iJesu se, e mu egbe pfi je iJerusalemu, ee gue ungmemhi eyi iJesu kiakia elemhi ebubu inuekpe ni e la iSameria.

IFilipu ọ gue ungmemhi oyi iJesu ye ọngi Etiopia

26 Ageni oyi Eshinegba ọ gueye iFilipu, oọ li, “Ke tiemhi ukiekie ọgobọ ini a sọ alo ghue obini ovọ o te ẹ lo eko je ode ọdagbe ifufu ni o rọte iJerusalemu je iGaza.” 27 Ighọ iFilipu ọ mu egbe oọ lẹ. Abi ọ li lẹ eghọ, lọli ali omose oghuo ọngi Etiopia ni ọ khi ọwali e ya lona. Omose ọna okhemhue ọ khi ni ọ ri eloe ẹ khu epfue eyi iKadakhe ni ọ khi ọlele oyi oni eke. Ọ rọte iJerusalemu ni ọ je ya ga ugamhi i jele. 28 Abi ọ li i je apfe eghọ, ọ nga okọ ni ichi e rọ ọ na. Oọ ze ebe ni Azaya omekeguele ọ keke. 29 Ayemhẹ-nọ-pfuasẹ ọ gueye iFilipu, oọ li. “Je okọ oghọ ni u timama li migha.”

30 Abi iFilipu ọ rọ ramhi aghọ, ọ suọ khi oni omose oọ ze ebe oyi Azaya omekeguele. IFilipu ọ mhila oni omose. “Ebe ni u wa ze eghọ o fe lo ẹ esọ?”

31 Oọ iFilipu, “Iiye oo. Ọa ya lighọ lo mhẹ esọ ini ogbọ ọa li gueye mhẹ abi o ngme.” Ọ iFilipu ọ nga oni okọ le ni ọ nu lue shito.

32 Ashini oọ ze oni elemhi Ebe-no-pfuasẹ o khi, asha ni ọọ:

“Eri a mu ọli abi omi osumha
ni a ya fa uruli.

Ẹzẹzẹ abi omi osumha
ni a ya va kemhi,
ni ọa khueghie unu-a.

³³ E ri omama mu ọli,
e gbe ọli azeba,
e pfa ẹzọ mu ọli a gbe ọli-
a.
Oghuo ọ ya mie shi ọ
khi ọ ya dobe mhọli
akhemhe-ukhokho,
irari khi eri e mie ọli agbo?”†

³⁴ Oni omose ọwali ọọ iFilipu, “Kpekpẹ gueye mhe oni omekẹguele ọnana ọọ ngme, ingme oyi egbọli ọọ ngme abi ingme oyi ogboese?” ³⁵ IFilipu ọ gueye ọli emini oni Ebe-nopfuase ni ọọ ze egho o ngme. Ọ gue ungmehi oyi okhale oyi iJesu ye ọli.

³⁶ Abi e kie li kia leẹ egho, e me oke. Oni omose ọwali ọgho ọọ li, “Bino, ghe oke ana, bie batazi mhe.” ³⁷ IFilipu ọọ li, “Ini u mie iJesu suọ mhi ya batazi e.” Oni omose ọọ li, “Mhi she miesuọ khi iJesu iKirisiti ọ khi Omi Eshinẹgba.”

³⁸ Igho oni omose ọọ oni ọ gua oni oko ogho ọ mu ọli migha. Lọli ali iFilipu e kia tiemhi oni oke, iFilipu ọ batazi ọli.

³⁹ E lese rote oni oke nga egele le, Ayemhe-no-pfuase ọ kele iFilipu-a je oboese. Oni omose ọa ke tigbe me iFilipu, ama oghẹle o la li elemhi i je apfe.

⁴⁰ Ama iFilipu ọ me egbọli ẹoli Azotusi. Ọ rote oobọ ri oni ungmehi i tse abo kia kia ẹoli khi ẹoli ya ramhi ni ọ ro ramhi ẹoli iSizeria.

9

Imupfi oyi iSolu
(Ika 22.6-16; 26.12-18)

¹ ISolu ọ kiele tse ekha abi loli li ya gbolo eni e mie iJesu suọ-a. Ọ le deba Okpeda na ekpodalo-ugamhi eyi Eshinẹgba, ² Ọ mhila li ọ ri ebe na lue ghi eni e la owa ugamhi na eke iDamasikosi. Ni loli ro mhọli afu dobe muno ikpotso ali emose ni e mie iJesu suọ ighumha je obini iJerusalemu. ³ Abi iSolu ọ li ri okiali ti i ramhi iDamasikosi, utoghuokpe, akpa o rote idane mi nga li egbe nyagha. ⁴ Ọ de ta alo mu eke. Ọ suọ khi ogbo ọ nu lue ngme, ọọ li, “ISolu, iSolu, elo o ze ni u ro mu okhọli vule e shi mhe ọ?”

⁵ ISolu ọ mhila li, ọọ, “Onomhue, oghuo u khi?” Oni uruli ọli, “iJesu mhi khi, ni u mu okhọli vule shi ọ.” ⁶ “Memena, vule ni u lo elemhi ẹoli ona. U ya me omose ni ọ ya gueye emini u mema ya riẹle.”

⁷ Egbọ ni e nu iSolu kia e gbe eruẹ unu-a, e ga suọ oni ungmehi, ama ẹa me oni ọọ ngme. ⁸ Ipkukhokho ọ, iSolu ọ rote eke vule, abi ọ ro khueghie alo-a ọa ke dobe e me eke. Egbọ ni e nu ọli kia e ke mu ọli obọ kia lo elemhi iDamasikosi. ⁹ Ogbele ese iSolu ọ ga zalo shi agho. Ọa le eminale wekhi ame ọ da.

¹⁰ Omose oghuo ni ọ miesuọ ni a lu Ananayasi, ọ la elemhi iDamasikosi. Ọ la imeke, ọ

† 8:33 Li ze Aza 53.7-8

suo khi Onomhue o lu lue,
“Ananayasi!”

Oo li, “Ee o.” ¹¹ Onomhue oo li, “Ke je owa oyi iJudasi, ni o la ode ifuapfe ni a lu Isheshe, ni u ya mhila ogbo oyi ongi iTasosi ni a lu iSolu, o la agho o so iromhi. ¹² Rote elena iSolu o li kpe me irokhase khi omose ni a lu Ananayasi o ri obo nga lue egbe so iromhi na, alo eyelue e khueghie-a.”

¹³ Ananayasi oo Onomhue, “Mhi she kpe suo eko ebubu eyi omose ona abi o li e nase egbo ni e miesuo, o la iJerusalemu gbolo eghuo-a. ¹⁴ Ighie eyi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba e ri afu na li o ka muno egbo ni ee lu eva oye.”

¹⁵ Ama Onomhue oo Ananayasi, “Ke le, irari khi mhi she ze iSolu ni o tsua ungmehi oyemhe ghi egbo iJeta ali ighie eyewe ali egbo iZireni nya.” ¹⁶ Mhi ya rokhase oli khi o mema ya me osoli shi ungmehi oyemhe.

¹⁷ Abi Ananayasi o ro me oni owa, o dose lo ya ri obo nga iSolu egbe, oo li, “ISolu inyoghuo-mhe, iJesu Onomhue ni o lone ode abi u ro o bhale oola, loli oo mhi ka nono e me, ni u gbolo ke me eke ali ni Ayemhe-no-pfuase o bhale egbe oye.” ¹⁸ Utoghuokpe, emini e li abi ipfiapia afele o rote oli ikpamhi alo de pfia, o gbolo o me eke. O vule migha, Ananayasi o batazi oli. ¹⁹ Abi o ro le eminale se, o tigbe mholi ochi.

ISolu o ri igbedu u ngme ungmehi oyi Eshinegba

Ebubu ogbele iSolu o nu eni e miesuo la elemhi iDamasikosi. ²⁰ Eloawe iSolu o la elemhi owa ugamhi gueye egbo khi iJesu Omi Eshinegba o khi. ²¹ Egbokpa ni e suo ungmehi oyi iSolu ee mhila, “Oa khi omose onana oo nase eni e miesuo ni e la iJerusalemu? Oa khi eri o bhale ya muno we abi ighumha ghi ighie eyi ekpodalo-ugamhi?”

²² Eshinegba o ri ekpabo na iSolu ni o ro ya ke gue oni ungmehi le. Ama egbo iJu ni e la iDamasikosi ea dobe mu iSolu ekhako o le. O sha egbo iJu abo abi e ro me ilisingme ni o ro o guele khi iJesu o khi oni iKirisiti ni a shobo.

²³ Ebubu ogbele iSolu o ga la iDamasikosi. Egbo iJu e gba abi e li ya gbe oli-a. ²⁴ Ama iSolu o suo khi egbo e gba abi e li ya gbelue-a. Eri e shito unu ode unuekpe ni a te a lo oni eoli le ni e me asha mu oli. ²⁵ Ama egbo ni e miesuo e pfi uli rote oni ugbe roli shi ughughu bena ya tiemhi oni ugbe eliyose.*

²⁶ Abi iSolu o ro ramhi iJerusalemu, oo dua ni loli ya kuma egbo ni e miesuo o, ama ulishi oli o mu we. E khokho ini o she mie iJesu suo. ²⁷ Ama iBanabasi o rue oli bhale deba eni ighiusomhi na kee. O gueye we abi iSolu o li me Onomhue ode abi o ro le iDamasikosi ali abi Onomhue

* 9:25 Li ze 2 iQori 11.32-33

o li nu o li ngme. O gbo gueye wẹ abi o li la ekẹ iDamasikosi ri eva oyi iJesu tse abo ni ulishi o a li mu o li. ²⁸ Igho ISolu o nu wẹ la iJerusalemu kia kugbe. O ri igbedu ri eva oyi Onomhue ẹ tse abo gboo. ²⁹ Igho o nu ẹgbọ iJu ni ẹẹ ngme ẹlẹmhi iGiriki i khako, ama ee dua ni wẹwẹ e gbe o li-a. ³⁰ Abi eni e miesuo e ro suo ugbamhi ni eni ẹgbọ ẹẹ gba, e rue o li je ekẹ iSizeria, e te agho rue o li ya je iTasosi.

³¹ Igbaa eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni e la ekẹ iJudia ali iGalili ali iSameria nya e mholi opfomhe, e toto-a, Ayemhe-no-pfuase o ri udu shi wẹ o, ee bua shi o, ee ngeli angeli ni o pfuase ri ekpe ẹ na Eshinegba.

IPita o ri Eniasi ze

³² Abi iPita o li i kia oni ekẹ gase, o ko ya feli eni e miesuo ni e la ẹoli iLida. ³³ O bhale ya ẹ omose ni a lu Eniasi ni o guoghọ-a, o she gba ikpe elele abi o te yeshi a ghua. ³⁴ IPita oo, "Eniasi, iJesu iKirisiti o re ze. Vule migha khili iya oye ni u ke kia." Utoghuo kpe Eniasi o vule migha, o toto. ³⁵ Abi ẹgbọ ni e la ẹoli iLida ali iSharo e ro me khi Eniasi o toto, e mu pfi deba Onomhue.

IPita o guise iDokasi le

³⁶ Okpotso oghuo ni o miesuo ni a lu iTabita o la ẹoli iJopa, abi iTabita o ngme emue iGiriki khi "Erue," O khi ogbo onete. O gbolo mema ẹ kpaghie eni ẹa mhue obo. ³⁷ Eghẹghẹ ni a ngme ena, oo ghua, igbo o ghua. Abi

a ro khuese olimhi oyoli-a se, a roli yeshi elemhi owa atonga. ³⁸ Abi eni e miesuo e ro suo khi iPita o la iLida, e ghie emose aava ghi o li, ẹ o li, "Kpekpe bhale pia." Irari khi ẹoli iLida ali ẹoli iJopa e ti mama egbe.

³⁹ Igho iPita o deba wẹ. A ri o li ya khasẹ asha ni a roli yeshi. Esamhi-olimhi e la agho o vie. E ri itsua ni iDokasi o fia na wẹ khasẹ o li abi o ro la agbo.

⁴⁰ IPita o ẹgbọ ni e la agho nya e fie je atukpapfe. O de wugha so iromhi. O so alo ghue oni olimhi, oo li, "Tabita, guale!" Oni olimhi o khueghie alo-a, abi o me khi iPita o migha mama lue, o vule shito. ⁴¹ IPita o mu o li obo vule. O luno eni e miesuo ali eni esamhi-olimhi, o ri o li khasẹ wẹ. ⁴² Iguisele oyi iDokasi o gbeke-a shi ẹoli iJopa. Itobo igbo, ebubu ẹgbọ e mie iJesu suo. ⁴³ IPita o la iJopa ogbele ni e bu. O la owa oyi iSimoni ni o ri ekue elamhako o gbe akanya.

10

IKonilusi o ghie ya lu iPita

¹ Omose oghuo o la ẹoli iSizeria ni a lu iKonilusi. O khi oga oyi ekholi-okhue eyi Itili. ² Loli ali apfoli e khi ẹgbọ ni ẹ na ulishi Eshinegba. O khi ogbo ni o pfo elemhi i somhi ẹgbọ ni ẹa mhue opfa. O gbo khi ogbo ni o so iromhi eghẹghẹ kpa. ³ Eghẹghẹ elemhi agogo ese ele uguota, o me ime-alo, o me khi

agēni oyi Eshinegba o bhale o lu oḷi, “IKonilusi!”

⁴ O sọ alo ghue oni agēni, ulishi o mu oḷi. Oḷi, “Onomhue elọ o zẹ khi u bhale.”

Oni agēni oḷi, “Iromhi eye ni u wa sọ ali isomhopfa ni u wa somhi e she bhale deba Eshinegba, O she mu egbe ni o rọ ya yele ẹ le. ⁵ Memena nyanya ghie ẹgbọ je ẹoli iJopa ni e ya lu iSamọ ni a gbolo ẹ lu iPita, ni o bhale. ⁶ O kushi ayi iSamọ ni o ri ekuẹ elamhi ẹ gbe akanya. Oni owa oyọli o la epfe oke.”

⁷ Abi oni agēni o rọ vu se, iKonilusi o lu eni ẹ ga li etuava ali okhọli-okhue ni o khi adogeli oyọli ni oḷi ga Eshinegba. ⁸ IKonilusi o gueye wẹ emini a mẹ nya. O ghie wẹ je obini iJopa.

Imẹ-alo ni iPita o mẹ

⁹ Ogbeakọlọ khi itsotso oḷuota o mu eke, khi e lẹse ri okiali ramhi epfepfe iJopa, iPita o nga owa atonga ya sọ iromhi. ¹⁰ Okiamhi oo gbe oḷi. Oḷi nono emini o ya le. Abi a rọ o nye eminale ni o ya le, o mẹ ime-alo. ¹¹ O mẹ khi emini e li abi ode ni o zẹ igo ene o rọte idane e tiemhile. ¹² Ighọ o mẹ khi iwali elamhako e lao, ghe eni e zẹ awe ene ali eni ẹẹ tialọ idi eke ali ipfeli. ¹³ Ighọ uruli o ngme, oḷi, “Vule iPita, gbe ni u le.”

¹⁴ Ama iPita oḷi, “Iiye e, Onomhue! Mhia kpe tigbe le eminale ni ẹa pfuase ni a ghue ghue, a ti ẹ bia mhe.”

¹⁵ Oni uruli o gbo nu oḷi ngme, oḷi, “Emini Eshinegba

o da rọ khi oni o pfuase se, khi ke lu oḷi emini o a pfuase.”

¹⁶ Itese o lighọ mhesẹ abo ri egbọli khase neni a rue oni emhi nga idane.

¹⁷ Abi iPita o kie li i sa ingme ime-alo ni o mẹ, emose ni iKonilusi o ghie usomhi, e nono owa oyi iSamọ mẹ. E migha odalo ode unuekpe oyi oni apfe. ¹⁸ E lu mhila, “A mhọli opfese shi ana ni a lu iSamọ iPita?”

¹⁹ Abi iPita o kiele khokho emini oni ime-alo ona o ngme, Ayemhe o rọ gueye oḷi, “Ri esọ kpe emose aase ẹẹ nono ẹ. ²⁰ Nyanya mu egbe ni u deba wẹ vu, khi mhemhe mhi ghie wẹ.”

²¹ Ighọ iPita o tiemhi deba wẹ, oḷi wẹ, “Mhemhe a nono, elọ e rẹ ẹ bhale?”

²² Eḷi oḷi, “Oga oyi ekhọli-okhue ni a lu iKonilusi o ghie anye ghi ẹ. Ogbọ oniemi ni ẹgbọ iJu e mu ekpe a na o khi. O gbo khi ogbọ ni o pfuase ni oḷi ga Eshinegba. Agēni o gueye oli o ghie ghi ẹ, u bhale owa oyọli, ni o suọ ingme ni u ya gueye oḷi.” ²³ Ighọ iPita o lu eni emose lo owa oyọli, e gbhe aghọ ni ogbe o gbe.

IPita o la apfe oyi iKonilusi

Ogbeakọlọ, loli ali eni e miesuo eghuo e rọte iJopa deba wẹ vu. ²⁴ Ogbeakọlọ, e lo elemhi ẹoli iSizeria le, ashini iKonilusi ali apfọli ali egbegbi emole oḷi, e legba migha ẹ khe wẹ. ²⁵ Abi iPita o rọ ramhi aghọ, iKonilusi o lo o li ode, o wugha, o nyese ukhomhi tse oḷi. ²⁶ Ama iPita o mu

oli vule, o o li, “Vule khi o gbo onabi yeye mhi khi.”

²⁷ IPita o nu oli ngme, o lo owa, o bhale ya e egbo ni e bu shi agho. ²⁸ O o we, “E e a she lese khi eri Ishi eyi iMosisi o o egbo iJu e khi kugbe egbo iJeta o, wekhi eri e ko ya feli o gbo ni o a khi iJu. Ama Eshinegba o roli khasa mhe mhi khi leli o gbo khoghua shi oni o a pfuase ali oni a ghue. ²⁹ Irarigho, abi u ro ghie lu mhe, mhia mholi akhokhomhe shi o. Elo u mema lu mhe shi?”

³⁰ IKonilusi o o li, “Amo o li ele ene, eghenge agogo ese o guota, mhi ro la owa oyemhe e so iromhi. Udemhija mhi me khi omose oghuo o so itsua ni ee ge nyanyanya o migha mhe odalo. ³¹ O o li, ‘IKonilusi, Eshinegba o she suo iromhi eye, o she gbo me ikanya isomhele mhi ni u gbe e deba egbo eni ea mhue. ³² Ghie o gbo ghi omose ni a lu iSam o iPita ni o la iJopa. Opfese o khi shi owa oyi iSam o ni o ri eku e lamhi e gbe akanya, ni o la epfe oke oku.’ ³³ Loli mhi ro ghie o gbo ghi e pia. Oo gue ti, abi u bhale. Memena awa nya awa la odalo oyi Eshinegba ni anye suo emini Onomhue o gueye u gueye anye.”

Ungmemhi ni iPita o ngme

³⁴ IPita o o, “Mhi she me oli me khi igesikia o khi, khi Eshinegba o a mholi khi ona o kpe oli ne,* ³⁵ ama egbo kpa ni e da a na ulishi oyi Eshinegba, ni e gbolo e riele

emini o rote ode, Eshinegba o kpe ob o o mie. ³⁶ E e a lese usomhi ni o ghie ghi egbo iZireni, ni o khi usomhi onete oyi opfomhe ni o rote ob o oyi iJesu iKirisiti ni o khi Onomhue oyi agbo kpa bhale. ³⁷ E e a lese ingme ni a me elemhi eke iJudia nya, ni o rote iGalili gbaekele, abi iJoni o ro o tse ab o usomhi gueye egbo, khi a mema batazi we, ³⁸ abi Eshinegba o li ri Ayemhe-nopfuase ali ekpab o kpha iJesu onge iNazareti so, ali abi o li i kiakia ashakpa riele onete, ni o mie egbo pfuese ob o oyi ekpab o eyi okphaghie, itob o khi Eshinegba o nu oli la.

³⁹ “Anye ri eloe me ikanya ni o gbe nya, elemhi eoli eyi egbo iJu ali iJerusalemu. Wewe e tali ma oora apfida gbe oli-a. ⁴⁰ Ama ele nuzi-ese, Eshinegba o rote eghuli guise oli le ni a me oli. ⁴¹ Oa khi o gbo kpa o me oli, see ni anye ni Eshinegba o she kpe ze, anye khi otsele, anye ni anye nu oli le eminale ni anye gbo nu oli da abi o ro rote eghuli guale se. ⁴² O mhesa na anye, anye kia ke gueye egbo kpa ali anye gbo ke pfi otsele shi o khi loli iJesu, Eshinegba o ze, loli khi os o-ozo oyi eni e la o ali eni e ghu-a. ⁴³ Emekeguele nya e kpe ngme ungmehi oyoli khi eni e da mie oli suo khi a ya gbe olamhe kua na we, rote ekpab o ni o la eva oyoli.”

Egbo iJeta e mie ayemhe ni o pfuase

* 10:34 Li ze iDeut 10.17

44 Abi iPita ọ kie li i ngme, Ayemhe-nọ-pfuase ọ tiemhile na egbo ni e suọ oni ungmehi. 45 Abọ e sha eni e miesuọ ni e shele-a, ni e rote ẹoli iJopa kphase iPita bhale agho, khi Eshinegba ọ li ri Ayemhe-nọ-pfuase na egbo iJeta. 46 Irari khi e suọ khi e ngme emue ododa eyi Ayemhe nọ pfuase, e kuęhie Eshinegba.

Igho iPita ọ ri irarigho lie, 47 "Ogbokhoghuo ọ dobe ya lie ogbọ khi ri amẹ batazi egbo ena mena? E she li mie Ayemhe-nọ-pfuase abi awa li mie ọli." 48 Igho iPita ọọ a ka ri eva oyi iJesu iKirisiti batazi we. Igho e gueye ọli ọ nu wewe la agho ikukumi ogbele.

11

IPita ọ gueye eni e miesuọ emini ọ rięe

1 Eni ighiusomhi na keę ali eni e miesuọ ni e la eke iJudia nya e suọ khi egbo iJeta e li mie ungmehi oyi Eshinegba suọ. 2 Abi iPita ọ ro nga obini iJerusalemu, eni e miesuọ ni e shele-a, ee shi iPita unu. 3 Eę ọli, "Yeęe u lo owa oyi egbo iJeta ni ęa shele-a, u gbo la agho le eminale!"

4 Igho iPita ọ rote eke roli lo we esọ abi a ga li me oni ingme nya. Ọọ we, 5 "Eoli iJopa mhi la a so iromhi, ni ukuku olesẹ o ro kia mhe alo-a, ni mhi ro me ime-alo, mhi me khi emini o li abi ode ni o ze igo ene, o te idane tiemhile

ashini mhi la. 6 Mhi bino elemhi ọli, mhi me elamhako ni e ze awe-ene, ali elamhako ebuli, ali elamhako ni ę tialo idi eke, ipfeli na idane e li la elemhi ọli. 7 Igho mhi suọ khi uruli o nu mhe ngme, ọọ mhe, 'Vule, iPita gbe elamhi ena, ni u le.'

8 "Ama, mhię ọli, 'Iiye e, Onomhue! Mhi aa le eminale ni ęa pfuase ni a ghuę ghue abi a te bia mhe.'

9 "Oni uruli o gbo nu mhe ngme, ọọ mhe, 'Emini Eshinegba ọ she ro pfuase, khi ke roli shi emhi ni ọa pfuase.' 10 Itese o li igho mhesẹ abo ri egbo li khasẹ neni a rue oni ode nga idane.

11 "Aghoaghọ, eni emose aase ni e te iSizeria nono mhe bhale, e lo owa ni mhi la le. 12 Ayemhe ọ gueye mhe mhi deba we vu, mhia aa khe ako. Egbo osasa ena e te ẹoli iJopa kphase mhe je ẹoli iSizeria ni anye ro ga bhale owa oyi iKonilusi. 13 Loli ọ gueye anye abi ọ li me aęeni elemhi owa oyoli, ni ọ ọli, 'Ghie ogbọ je iJopa ya lu omose ni a lu iSamọ ni a gbo lo a lu iPita. 14 Loli ọ ya gueye abi yeęe ali apfe a li ya mholi imiepfuese.'

15 "Abi mhi li i ngme, Ayemhe-nọ-pfuase ọ tiemhile shi we ọ abi ọ li rote igbaekele li tiemhile shi awa ọ. 16 Igho mhi yelele emini Onomhue ọ ngme ni ọọ, 'Amẹ iJoni ọ ro batazi egbo, ama Ayemhe-nọ-pfuase a ke ro ya batazi e.'* 17 Abi o ro khia khi Eshinegba ọ she ri isomhopfa enabi ọ

* 11:16 Li ze Ika 1.5

rọ na awa abi awa rọ mie iJesu iKirisiti Ọnọmhuẹ suọ li na ẹgbọ ni ẹ a khi iJu. Oghuo ọ khi mhemhe ni mhi ya nu Eshinegba khabo?"

18 Abi e rọ suọ ona se, e yemhe awọlọ-a, ee kuẹghie Eshinegba, ee liẹ, "Eshinegba ọ li zẹ ni ẹgbọ iJeta e li mu pfi ni e li mhuẹ agbọ na agbọagbọ."

Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ni o la Atiọki

19 Eni e mie iJesu iKirisiti suọ e kia gbhiaku eke iFonisha ali eke iSapurosi ali ẹoli Atiọki itobọ okhọli ni a mu vule shi wẹ ọ ẹghẹghẹ ni a rọ gbe iSitivini-a. E kia gue oni usomhi yẹ ẹgbọ iJu wewẹghuo tse.† 20 Eghuo ọ e rọte eke iSapurosi ali eke iSairini bhale, e vu je ẹoli Atiọki, e lili gue usomhi onete oyi Ọnọmhuẹ yẹ ẹgbọ iGiriki 21 Ekpabọ oyi Ọnọmhuẹ o nu wẹ la, Egbu ẹgbọ e miesuọ, e mu udu pfi deba Ọnọmhuẹ.

22 Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ni e la iJerusalemu e suọ oni ingme, igho e ghie iBanabasi je ẹoli Atiọki. 23 Abi ọ rọ ramhi agho, ni ọ rọ mẹ abi Eshinegba ọ li somhi-elemhi eni ẹgbọ, egbe e mu ọli. Ọ ri udu shi wẹ ọ e ri udu oyewẹ nya na Ọnọmhuẹ. 24 IBanabasi ọ khi egbegbi ọgbọ onete ni ọ mhuẹ Ayemhe-no-pfuase ali irudunga oniemi. Egbu ẹgbọ e ri itobọ emini ọ riẹle mie Ọnọmhuẹ suọ.

25 Igho iBanabasi ọ je ẹoli iTasosi ya nono iSolu. 26 Abi ọ rọ mẹ ọli, ọ rue ọli je ẹoli Atiọki, e la agho ukpe oghuo, ee sese ebubu ẹgbọ. Elemhi ẹoli Atiọki a la te odode kpe lu eni e miesuọ, iKirisiti enikeke.‡

27 Oni ẹghẹghẹ, emekeguele eghuo e rọte ẹoli iJerusalemu je Atiọki. 28 Oghuo elemhi eni emekeguele ni a lu Agabusi ọ vule, ọ guele abi Ayemhe ọ ghie ọli, khi úkhúmhi o ya pfi ushishi na eke iRomu nya. (Eghẹghẹ ni iKiladiusi ọ rọ khi Oghie iRomu nya ona o rọ bhale ya tse.)§ 29 Eniyẹ odukhokho eyi iJesu ni e la Atiọki e gba ugbamhi, abi e li ya ri ikpaghiobọ ghie usomhi ghi eni e miesuọ ni e la eke iJudia, abi ọgbọgbọ ọ mhuẹ ekpabọ ramhi. 30 Igho e zela ikpagho kugbe, e rewe ghie iBanabasi ali iSolu usomhi ghi eni egbhali ni e la igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ na iJerusalemu.

12

Imhesẹ-bino onofunẹ

1 Oni ẹghẹghẹ agho, oghie Erodu ọ muno ẹgbọ eghuo ena igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ, ọọ nono ni lolu nase wẹ shi afue. 2 Ọ ri unu bhale a ri uwere gbe iJemhisi ni ọ khi inyoghuo iJoni-a. 3 Abi ọ rọ mẹ khi o ti ẹgbọ iJu ẹloe, ọ gbo mu iPita shi owa. Oni ẹghẹghẹ e rọ li ukpe ibuledi ni aa ri ifuma ma nye. 4 Ọ mu

† 11:19 Li zẹ Ika 8.1-4 ‡ 11:26 Egbọ eni ẹẹ ngeli a bi iJesu iKirisiti a lu iKristiani.

§ 11:28 Li zẹ Ika 21.10

oli se, o roli shi owa ighumha, o ze ekholi-okhue ikuwe asha ene ni e ooghie egbe, e ri eloe shi oli egbe. Erödu o mholi oli shi udu khi a kha da li oni ukpe se, lolu rue oli lasele gboo, ni a gue oli ezö.*

5 Igho a ri iPita shi owa ighumha, ama igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo e toto obö o so iromhi lu Eshinegba na li.

6 Eliyose ni Erödu o kha ro rue iPita lasele ogbeakolo, iPita o lese-a shi ifuabö eyi iku ekholi-okhue aava, a ri iweghe eva ge oli. Eni e khe ekhe aava elese e la ode unuekpe oni owa ighumha e khe ekhe. 7 Udemhija, ageni oyi Onomhue o lole, igho akpa o la elemhi oni owa ighumha a ge. Oni ageni o pfi iPita emhi epfe, guise oli le. Oo li, "Nyanya vule!" Utoghuokpe, iweghe ni a so li e ku oli abö kua.

8 Igho oni ageni oo li, "Ri ogbene oye mu oku, ri ekue so." iPita o nyanya ligho. Oo li, "Ri itsua eye so, ke deba mhe." 9 Igho iPita o deba li je olase oni owa ighumha, ama oa lese khi emini oni ageni o riele khi egbegbi ingme lo, o dabi khi elena lolu ii la. 10 E dose eni e khe ekhe eni odode ali enuzava. E bhale ode unuekpe akhuli ni a rote a lasele shi ifui apfe. Oni ode unuekpe akhuli lolighuo o khueghie-a. E rote o dose. Abi e ro kia ifui apfe le deno, oni ageni o kele-a.

11 Igho egbhali eyi iPita e na ya to. Oo, "Ena mhi lese, ni oa mhue akhokhomhe khi Onomhue o ghie ageni oyoli, o ka pfa mhe shi eke obö oyi Erödu ali emini egbo iJu ee sa khi mhi ya me nya."

12 Abi egbhali eyoli e ro na ya to se, o je owa oyi iMeli ni o khi inyö iJoni ni a gbolo e lu iMaki. Agho eni e miesuo e legba la a so iromhi. 13 iPita o kpheli ode na olase. Igho omueshi ni oo ga ogbo ni a lu iRoda o bhale ya mie oli unu. 14 Abi o ro suo uruli oyi iPita, oghelö o vo oli udu. Oa je okpe ode-a ne, o nyanya nyene egbe ukhokho ya tse se gueye we, "iPita o she jele!"

15 Ee oli, "Ujili oo kphel!" Ama o li khi egbegbi ingme lolu e ngme. Igho e oli, "Ayemhe olimhi oyoli lol!"

16 Ama iPita o kiele kpheli obö ode. Abi e ke ro khueghie oni ode-a, e me khi lolu lo. Abö e sha we. 17 O ri obö gbe we akhiakhia. O tigbe gueye we abi Onomhue o li rue lu owa ighumha le. Oo we, "A gueye iJemhisi ali eni e miesuo eni e kpole." Igho o vu je oboese.

18 Ogbeakolo, ozughu o lo iteva oyi eni ekholi-okhue le shi abi iPita o li kia. 19 Abi Erödu o ro o e lolo nono iPita kia gase, ni ea ro me oli. O ri eni ee khe ekhe egho gue ezö. Oo a gbolo we-a.

Eghuli oyi Erödu

Abi a ro me enana se, Erödu o rote eke iJudia je iSizeria ya la ukuku egheghe.

* 12:4 Li ze Okiali 12.1-27

²⁰ Elemhi e lolo bi Erōdu deba ẹgbọ iTai ali iSidōni. Ighọ eni ẹgbọ e to ukhomhi ma, ee dua abi e li ya mę asha nu oni oghie shitọ ngme. Abi iBilasitọsi ni ọ khi adogẹli ọyi oghie ọ rọ lama shi wẹ ọ, e tigbe lama khi wẹwẹ e ya lema oghie ni wẹwẹ e rọ riẹlẹ. Itobọ khi ẹoli oyi ọni Erōdu eni ẹgbọ e rọte mę eminale ẹ dẹ.

²¹ Oni ogbele o ramhi Erōdu ọ gbanọ itsua oghie eyọli, ọ shitọ ukpekhomhi oghie oyọli. Ọ nu eni ẹgbọ ọ ngme. ²² Eni ẹgbọ e ku unu-a nyoghoo, ẹ li, “Uruli oyi Ẹshinegba na, ọa ke khi oyi ọgbọ.” ²³ Utoghuo kpe aḡeni oyi Ọnọmhue ọ pfi Erōdu emhi, itobọ khi ọa ri ekpe na Ẹshinegba. Ekhọli e ri ọli le. Ọ ghu eghuli osoli.

²⁴ Ungmemhi oyi Ẹshinegba o gbhiaku ashakpa, oo gẹ shọ. ²⁵ IBanabasi ali iSọlu e rọte iJerusalemu, obini a ri ikpaghọ ghie wẹ usomhi je jele. Abi e rọ ọ jele, e rue iJoni ni a gbolo ẹ lu iMaki mhue obọ.

13

A zẹ iBanabasi ali iSọlu ghie usomhi

¹ Emekeḡuele ali eni ẹ sẹsẹ e la igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ni ọ la Atiọki, ni e khi iBanabasi, ali iSamọ ni ọ khi ọgbọ ọbishi, ali iLushọsi ọngi iSairini, iMaini ọni a ga kuẹlẹ ọli ali oghie Erōdu, ali iSọlu. ² Abi e li i kuẹghie Ọnọmhue ni e li i pfi azumhi, Ayemhe-nọ-pfuase ọọ wẹ, “A zẹ iBanabasi ali iSọlu-ọ lase na mhẹ ni e ya gbe akanya ni

mhi lu wẹ shi.” ³ E pfi azumhi, e ri abọ nga wẹ ukhomhi sọ iromhi na, e ghie wẹ vu.

Elemhi iSapurosi

⁴ Ayemhe-nọ-pfuase ọ ghie iBanabasi ali iSọlu je iSelusha aghọ e te lo ọkọ okẹ je ekẹ ni oku o khi shi na lu iSapurosi. ⁵ Abi e rọ ramhi ẹoli iSalamisi, e la owa ugamhi oyi ẹgbọ iJugue ungmehi oyi Ẹshinegba le. IJoni ni a gbolo ẹ lu iMaki ọ la aghọ ri obọ da wẹ oni akanya.

⁶ E kia je ukiẹkiẹ iSapurosi ni o kpọle nya, e bhale ẹoli iPafọsi. Aghọ e ya ẹ ọbo ni a lu iBajisọsi ọngi iJu ni ọọ li ẹboli, ni ọ khi ọmekeḡuele oyi ẹgbhọli. ⁷ Lọli ọ khi ọmọle ọni igovunọ ni ọ la oni ekẹ, eva oyi ọni igovunọ khi iSajọsi iPọlọsi ni ọ khi ọtsegbhe. Ọni igovunọ ọ lu iBanabasi ali iSọlu itobọ khi ọ nono ni lọli suọ ungmehi oyi Ẹshinegba. ⁸ Ama ọni iBajisọsi ni ọ liẹ Ẹlimasi ni ọọ li ọbo, ọ tsua ozughu lo aghọ le ini ọni igovunọ ọ khi mę asha miesuo. ⁹ Ighọ iSọlu ni a liẹ lu iPọlu, ni Ayemhe-nọ-pfuase ọ vọ egbe, ọ feli ọni ọbo chii. ¹⁰ Ọọ li, “Yeyẹ omi ọkphaghie! Yeyẹ ọbe eminete ni u wa li ikẹneḡue. Ẹlẹ u ya rọte imu-ungmemhi oyi Ẹshinegba pfi ukhomhi kpọkẹ lasele? ¹¹ Memena Ẹshinegba ọ ya nise obọ oyọli ti ẹ, u ya zẹ alo, waa kẹ gbo dobe ya mę uḡemhi oyi ovọ ukuku ẹghẹghẹ ne.”

Aghọaghọ, Ẹlimasi ọ mę khi alo eyẹlue e bi obili-a, Ọọ bibi, ọọ nono ọni ọ ya mu ọli obọ ke

kia. ¹² Abi ɔni igovunɔ ɔ rɔ mɛ ingme ni a mɛ, ɔ miesuɔ, irari khi osɛsɛ ingme ɔyi ɔnɔmhuɛ ɔ ri abɔ sha li.

Atiɔki ni o la elemhi iPisia

¹³ IPɔlu ali apfɔli e rɔte iPafɔsi lo okɔ okɛ da okɛ oniɛmhi je iPɛriga, ni o khi ɛoli ni o la iPafia. Ana iJɔni ni a gbolo ɛ lu iMaki ɔ pfi wɛ shi nyenɛ egbe je iJerusalemu. ¹⁴ E rɔte iPɛriga je ɛoli Atiɔki ni o la ekɛ iPisia. Ogbɛlɛ iyɛmhɛa ɔyi iJu, e lo owa ugamhi ya shitɔ. ¹⁵ Abi e rɔ rɔte ebe ishi ɔyi iMosisi ali ebe eyi emekɛguele zɛ se, eni ɛɛ mhɛsɛ shi oni owa ugamhi e ghie usomhi ya gueyɛ iPɔlu ali iBanabasi, ɛɛ wɛ, “Inyɔghuo anye, ini a mɔli ungmɛmhi ni a mɛ ya guele ni o ya ri udu shi ɛgbɔ ɔ, a ke ngme.” ¹⁶ IPɔlu ɔ vule migha ɔ ri obɔ nu wɛ ngme. ɔɔ, “Eɛ ɛgbɔ iZirɛni ali ɛɛ iJɛta ni a ga Eshinɛgba a ri esɔ shi mhɛ ekɛ! ¹⁷ Eshinɛgba ɔyi ɛgbɔ iZirɛni ɔ zɛ eni e bia awa, lɔli ɔ rɛwɛ khi ɛgbɔ eniɛmhi, oni ɛghɛghɛ e khi epfɛsɛ shi ekɛ iJipiti. Eshinɛgba ɔ ri ekpabɔ eyɔli wolɔ wɛ ekɛ iJipiti lasele.* ¹⁸ Elemhi ikpe egbhueva ɔ ri abɔ mu udu na ɛ elemhi ɔdagbe ifufu.† ¹⁹ Eɔɔli ishilua ɔ pfusea ekɛ iKena. ɔ ri ekɛ oyɛwɛ na ɛgbɔ eyɔli le ugu.‡ ²⁰ Elemhi ikpe egbhue-

uye ali eva ali ikpe igbe (450) a mɛ ingme enana. §

“Abi a rɔ mɛ ena se, ɔ ri esɔ-ɛzɔ na wɛ ni ee mhɛsɛ, ya ramhi ɛghɛghɛ ɔyi iSamuɛni ɔmekɛguele. ²¹ Ighɔ eni ɛgbɔ e mhila Eshinɛgba ɔ ri oghie na wɛwɛ, Eshinɛgba ɔ rue iSɔlu omi iKishi ɔyi unuɛkpɛ ɔyi iBejami na wɛ. Lɔli ɔ khi oghie oyɛwɛ elemhi ikpe egbhueva.* ²² Abi Eshinɛgba ɔ rue iSɔlu oghie le, ɔ ri iDefidi le oghie na wɛ. Ingme ni Eshinɛgba ɔ ngme shi iDefidi egbe na, ‘Mhi she mɛ khi iDefidi omi iJese ɔ khi ɔmɔsɛ ɔnabi udu oyɛmhɛ ɔɔ nono, ɔ ya riɛlɛ ɔghuɛmhɛ oyɛmhɛ nya.’†

²³ “Rɔte unuɛkpɛ ɔyi ɔni iDefidi, iJesu ni ɔ khi ɔmiepfuese ɔyi ɛgbɔ iZirɛni ɔ te bhale, abi Eshinɛgba ɔ li rɔli shobɔ. ²⁴ Neni iJesu ɔ bhale, iJɔni ɔ she kpɛ gueyɛ ɛgbɔ iZirɛni e ti olamhɛ le, e mupfi deba Eshinɛgba, ɛghɛghɛ aghɔ ni a batazi wɛ.‡ ²⁵ Abi iJɔni ɔ rɔ gbe akanya se, ɔ mhila eni ɛgbɔ, ɔɔ, ‘Oghuo a khɔkhɔ mhɛ shi? Mhi aa khi ɔni a migha a khɛ. ɔni ɔ ya bhale ini mhi gbe akanya oyɛmhɛ se, mhi aa fu tɛ ni mhia taghiɛ uli ekue ni ɔ sɔ-a.’§

²⁶ “Inyɔghuo-mhɛ imi Abu-raamu, ali ɛɛ iJɛta ni a na ulishi Eshinɛgba ni a la akana, oni ungmɛmhi imiepfuese ona, oyawa lɔ! ²⁷ ɛgbɔ ni

* **13:17** Li zɛ Okiali 1.7; 12.51 † **13:18** Li zɛ iNɔba 14.34; iDeut 1.31 ‡ **13:19**

Li zɛ iDeut 7.1; iJosh 14.1 § **13:20** Li zɛ iDeut 7.1; iJosh 14.1 * **13:21** Li zɛ 1 iSam 8.5; 10.21 † **13:22** Li zɛ 1 iSam 13.14; 16.12; iWolo 89.20 ‡ **13:24** Li zɛ

iMak 1.4; iLuk 3.3 § **13:25** Li zɛ iMat 3.11; iMak 1.7; iLuk 3.16; iJɔn 1.20,27

e la iJerusalemu ali eni ẹẹ mhesẹ na wẹ, ẹa lesẹ iJesu shi Omiepfuese. Ama igbe-a ni e gbe iJesu-a, o ri emini emekeguele ee ngme, ni ee zẹ khasẹ wẹ ẹlẹ iyemhẹa kpa bhale ya tse. ²⁸ Abi o tseku khia khi ẹa mẹ ẹzọ gue shi ọli egbe, ẹẹ li ipaleti ọ zẹ ni a gbe ọli-a.* ²⁹ Abi e rọ riẹlẹ emini Ebe-no-pfuasẹ o ngme shi ọli egbe se, e rue ọli apfida tiemhile, e rọli tọ uji.† ³⁰ Ama Ẹshinẹgba ọ rọte eghuli guise ọli le. ³¹ Ogbẹlẹ ebubu ọ ri egbọli khasẹ ẹgbọ eni e nu ọli rọte iGalili je iJerusalemu. Wẹwẹ e ke pfi ọtsele shi ingme oyọli khasẹ ẹgbọ eyawa.‡

³² “Eri anye bhale akana ni anye ya ri oni usomhi onete na ẹ, ikhi ishobọ ni Ẹshinẹgba ọ shi na eni e bia awa. ³³ Ọ she ri oni ishobọ ona tse na awa imi wẹ, abi ọ li guise iJesu le. Abi a li keke ọli shi ebe Iwolo ni uzeva, khi,

“ ‘Omimhẹ u khi, ogbe namo, mhemhẹ mhi khi Itẹ.’

³⁴ Abi Ẹshinẹgba ọ rọte eghuli guise ọli le, ni ọa zẹ ọli ghu ke-a, o mu ma ungmehi oyọli ni ọ la liẹ,§

“ ‘Mhi ya ri ikhivose no pfuasẹ,
ni a ri egbe ẹ nga egbegbo ni mhi shobọ na iDefidi ne.’

³⁵ Ighọ ọ kie gbo li ngme ọli shi ashese.*

“ ‘Waa ya zẹ ni ọni ọ pfuasẹ oye

ọ ghu ke-a.’

³⁶ “Irari khi eri iDefidi ọ ga Ẹshinẹgba abi ọ rọ la agbọ, ighọ ọ ghu-a, a ri ọli tọ mama eni e bia li. Ọ ke-a shi el-emhi uji. ³⁷ Ama idiegbe oyi iJesu ni Ẹshinẹgba ọ rọte eghuli guise le, ọa ke-a.

³⁸ “Irarighọ, inyoghuo, anye tse abọ ye ẹ khi obọ oyi iJesu a te ya mhọli igbe olamhẹ kua. ³⁹ Ọnini ọ da mie ọli suọ ne, a she pfa na li, ọa ke lue shi emini Ushi oyi iMosisi ọa dobe pfa na wẹ shi. ⁴⁰ A mhue ẹgbhẹ, ini emini emekeguele e ngme o khi ya tse shi ẹ egbe, ni ẹẹ,

⁴¹ “ ‘A ghe i, ẹẹ ni

a ri Ẹshinẹgba a li egia Ọshabọ ọ sha ẹ, a pfua. Irari khi mhi ya riẹlẹ emhi eghẹghẹ oye ẹ

ni aa ya mie shi ghue,
ini ọgbọ ọ tseku gue ọli ye ẹ.’ ”†

⁴² Abi iPọlu ali iBanabasi e rọ rọte oni owa ugamhi vu, eni ẹgbọ e gbo lu wẹ e nyenẹ egbe bhale ogbẹlẹ ugamhi olese ya nu wẹwẹ ngme oni ungmehi. ⁴³ Abi oni ilegba o rọ gbhia khuse, ẹgbọ iJu ali ẹgbọ iJeta eni e she mu pfi bhale ugamhi oyi ẹgbọ iJu, e kpikpi i deba iPọlu ali iBanabasi. IPọlu ali iBanabasi e ye wẹ ude, e kie ke deba okhale ni ẹa fu tẹ ni Ẹshinẹgba ọ riẹlẹ na wẹ.

⁴⁴ Ẹlẹ iyemhẹa ni o deba li, ẹgbọ ni e la oni ẹoli nya e legba

* **13:28** Li zẹ iMat 27.22-23; iMak 15.13-14; iLuk 23.21-23; iJón 19.15 † **13:29** Li zẹ iMat 27.57-61; iMak 15.42-47; iLuk 23.50-56; iJón 19.38-42 ‡ **13:31** Li zẹ Ika

1.3 § **13:34** Li zẹ Aza 55.3 * **13:35** Li zẹ Iwolo 16.10 † **13:41** Li zẹ Abak 1.5

ni e ri esọ shi ungmehi oyi Eshinegba. ⁴⁵ Abi egbọ iJu e rọ mę oni ilegba, ee kpe ofuma, ee kholo ingmemhi zu iPọlu unu, e tsue ọli.

⁴⁶ Ama iPọlu ali iBanabasi e ngme ungmehi igbedu, ẹ li, “Eẹ a khi eni anye kha mema kpe gue ungmehi oyi Eshinegba ye neni o ramhi egbọese egbe. Ama abi a ke rọ kie oni ungmehi ni aa rọ sa khi o ti ni a mhọli agbọ na agbọagbọ eghọ, mena, anye ya zẹ ẹ obọ, anye deba egbọ iJeta. ⁴⁷ Irari khi ona khi omhese ni Onomhue o mhese na anye, ni ọ reẹ,‡

“ ‘Mhi she re ẹ khi akpa na egbọ iJeta,

ni agbọ nya e mhue imiepfuese.’ ”

⁴⁸ Abi egbọ iJeta e rọ suọ ona, ee ghele, ee kuęhie Eshinegba shi oni ungmehi, egbọ eni a she zẹ shi agbọ na agbọagbọ, e mie iJesu suọ.

⁴⁹ Oni ungmehi oyi Onomhue o gbhiaku asha kpa oni eke. ⁵⁰ Ama egbọ iJu e tanọ shi ikpotso ni eẹ na ulishi Eshinegba ni a mu ekpe a na ali ekhemhue eyi oni ẹoli. E sese egbọ ni e mu okhọli oniemi vule shi iPọlu ali iBanabasi ọ, e khu wẹ fiẹ lase oni ẹoli. ⁵¹ Ama eni eniyẹ odukhokho eyi iJesu e kpishi itutu awẹ shi eke, ni e pfi ọtsẹle mu eni egbọ. E rọte aghọ dọse je ẹoli iKoniomu. § ⁵² Oghẹle ali Ayemhe-nọ-pfuase ọ lo eni e miesuọ eghọ egbe.

14

Emini a mę iKoniomu

¹ IPọlu ali iBanabasi e lo owa ugamhi oyi egbọ iJu obini iKoniomu, abi e kie kpe ẹ li. E lolo gue ẹ ngme ungmehi ni o lo egbọ esọ, ni o ri ebubu egbọ iJu ali iJeta miesuọ. ² Ama egbọ iJu ni ẹa lama miesuọ, e tanọ egbọ iJeta abọ ni elemhi o yese wẹ-a deba eni e miesuọ. ³ Ighọ iPọlu ali iBanabasi e kushi aghọ tẹse, e ri igbedu u ngme ungmehi oyi Onomhue ni ọ pfi ọtsẹle shi ungmehi okhale oyọli, rọte ekpabọ ni ọ rọ na wẹ ẹ gbe akanya ọnyaloa ali ọshabọ. ⁴ Okemhi o lo oni ẹdẹli le, egbọ eghuo e kugbe egbọ iJu ọ, eghuo ọ e la ukhokho oyi ighiusomhi na keẹ. ⁵ Ighọ egbọ iJeta eghuo ali egbọ iJu ali enighie eyewe, e gba abi e li ya gbe wẹ ali abi e li ya tono wẹ echẹ. ⁶ Abi eni ighiusomhi e rọ suọ ona, e na je ẹoli iLisitira ali iDẹbi ni o la eke iLikaonia ali ẹoli elese ni e mama wẹ. ⁷ Aghọ e la a gue usomhi onete le.

Elemhi iLisitira ali iDẹbi

⁸ Omose oghuo oni a bia okhomhi ni ọa kia ghue abi a te bia li, ọ li la oni iLisitira. ⁹ Ọ shito aghọ ri esọ shi ungmehi ni iPọlu ọọ ngme. IPọlu ọ mę khi ọ mhọli irudunga ni o dobe ya rọ li ze, iPọlu ọ bino ọli chii. ¹⁰ Ọ tsesẹ leghe, ọọ, “Vule migha!” Oni omose ọ ti vule, ọọ kia gase.

‡ 13:47 Li zẹ Aza 42.6; 49.6 § 13:51 Li zẹ iMat 10.14; iMak 6.11; iLuk 9.5; 10.11

11 Abi eni ẹgbọ e rọ mẹ akanya ni iPọlu ọ gbe, e ngme ẹlẹmhi iLikaonia, ee tsẹsẹ, ee liẹ, “Ilitsa e mele ẹgbọ-a bhale iteva oyawa o!” 12 Eva ni e lu iBanabasi khi iZeusi,* itobọ khi iPọlu khi oni ọ mema e ngme, e lu ọli Amẹsi.† 13 Oni ọọ luasẹ oni olitsa iZeusi, ni okula oyọli o la ukhokho apfẹ oni ẹoli, ọ muno ena enokpo ali idodo je oni ode unuekpẹ oyi oni ẹoli, itobọ khi loli ali eni ẹgbọ ee nono ni wẹwẹ ya luasẹ iBanabasi ali iPọlu abi ilitsa.

14 Abi iBanabasi ali iPọlu e rọ suọ emini eni ẹgbọ e mu egbe khi e ya riẹlẹ, e nyanọ it-sua shi egbewẹ uruli, e nano lo eni ẹgbọ ifuabo. Ee tsẹsẹ liẹ, 15 “Elo e zẹ khi a li na?” Egbọ enabi ẹẹ anye khi! Ungmemhi usomhi onete anye rọ tse abọ khasẹ ẹ, ni a rọte ugamhi afuẹ mu pfi deba Eshinẹgba ni ọ laọ, ni ọ ma eke ali ukhuli ali oke oniẹmhi ali emini e la elemhi wẹ nya.‡ 16 Eghẹghẹ ni o dọsẹ, Eshinẹgba ọ zẹ ni ushishi ọgbọgbọ ọ ngeli abi o ghọle ọli. 17 Ama ọ kie rọte akanya onete oyọli ri ọlẹlẹ khasẹ khi loli laọ, loli ọ rọte idane e ruẹsẹ amẹ shi emhi ẹkọmhi shi eghẹghẹ, loli ọ ri eminale na ẹ ẹ le, ọ ri oghẹlẹ ẹ shi ẹ udu. 18 Abi iPọlu ali iBanabasi e riẹ lina nu wẹ ngme ingmemhi ena, ẹa kie dobẹ mu wẹ gba e khi luasẹ ẹwẹ abi ilitsa.

19 Ẹgbọ iju eghuo e rọte Atiọki ali iKoniomu bhale, e ri eta-ọlẹlẹmhunu ti eni ẹgbọ mama egbe, e tono iPọlu eche, e tialọ ọli eke fiẹ je ukhokho oni ẹoli, e dabi khi ọ she ghua. 20 Ama abi eni e miesuọ e rọ le gasẹ ọli, ọ vule, ọ nyenẹ egbe je ifuapfẹ ni a la tono ọli eche. Ogbeakọlọ, loli ali iBanabasi e je ẹoli iDẹbi.

21 IPọlu ali iBanabasi e gue usomhi onete le elemhi iDẹbi, ebubu ẹgbọ e miesuọ. Ighọ e nyenẹ egbe je iLisitira ali iKoniomu ali Atiọki ni o la iPididia, 22 e ri udu shi eni e miesuọ ọ e ri igesikia migha shi oni irudunga. Eẹ wẹ, “Neni awa lo Eghiele oyi Eshinẹgba, awa ya mẹ anasẹmhe.” 23 Elemhi igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ododa, ee zẹ egbhali shi, ee pfi azumhi sọ iromhi na wẹ rẹwẹ nga Onomhuẹ ni e regbenga obọ. 24 Abi e rọ kia gasẹ eke iPididia se, e je eke iPafilia. 25 Abi e rọ la ẹoli iPẹga gue usomhi onete le se, e te aghọ je ẹoli Atalia.

26 Aghọ e te lo ọkọ-oke oniẹmhi nyenẹ egbe jele obini Atiọki; Ashini eni e miesuọ e ke la sọ iromhi na wẹ rẹ wẹ nga okhale oyi Eshinẹgba obọ shi akanya ni e ye ya gbe se. 27 Abi e rọ jele Atiọki, e lu eni e miesuọ tighbili, e gueyẹ wẹ ikanya ni Eshinẹgba ọ rẹ wẹ gbe ali abi ọ li khueghie ode-

* **14:12** iZeusi: IZeusi o khi ọga iyẹmhe ni ẹgbọ iGiriki e ga. Isheghuo a lu ọli ijupita. Olitsa ọlese ni a lu Amẹsi ẹẹ khi ọ khi aghiusomhi oyọli † **14:12** Amẹsi: Amẹsi o khi eva oyi olitsa ni ẹgbọ iGiriki e ga. Eri ẹgbọ iGiriki ena e liẹ khi aghiusomhi oyi iyẹmhe elesẹ ‡ **14:15** Li zẹ Okiali 20.11; Iwolo 146.6

a na ẹgbọ ijẹta ni e miesuọ.
²⁸ E nu eni e miesuọ la akaghọ tẹse.

15

Ilegba ni a mhọli shi iJerusalemu

¹ Ẹgbọ eghuo e rọte ekẹ iJudia bhale Atiọki, ee sẹsẹ eni e miesuọ khi, Ini aa li shẹlẹ wẹ-a abi Ushi oyi iMosisi o ngme ẹa ya khi eni a miepfuese.*

² Onana o pfi ingme ni o zẹ khi iPọlu ali iBanabasi e nu eni ẹgbọ ni e rọte iJudia bhale e khakọ. Irarighọ, a zẹ iPọlu ali iBanabasi ali eni e miesuọ elese e nga iJerusalemu ya mẹ ighiusomhi na kẹẹ ali eni egbhali shi oni ingme.

³ Ighọ e ghie wẹ e ke lẹ, abi e li rọte ekẹ iFonisha ali iSameria dọsẹ ẹ lẹ, ee gueyẹ ẹgbọ abi ẹgbọ ijẹta e li mu pfi deba Ẹshinẹgba. Onana o pfi oghẹlẹ oniẹmhi na eni e miesuọ. ⁴ Abi e rọ ramhi iJerusalemu, eni e miesuọ ali eni egbhali ali ighiusomhi na kẹẹ, e mu wẹ epfẹse. Eni a ghie usomhi e gueyẹ wẹ ikanya ododa ni Ẹshinẹgba o rọte obọ oyẹwẹ gbe. ⁵ Ama eni e miesuọ eghuo ni e la otu iFarisi e vule, ẹẹ li, “Ẹgbọ ijẹta e mema shẹlẹ-a. A gueyẹ wẹ e ri Ushi oyi iMosisi ke gbe akanya.”

⁶ Ighiusomhi na kẹ ali eni egbhali e ye ochi shi oni ingme ona. ⁷ Abi e rọ khakọ shi o tẹsẹ se, iPita o vule, oọ wẹ, “Inyọghuo, a lẹsẹ khi ẹghẹghẹ ni o dọsẹ, Ẹshinẹgba o

rọte iteva oyẹ ẹ zẹ mhẹ mhi ka gue oni usomhi onete yẹ ẹgbọ ijẹta ni e mẹ asha suọ, ni e miesuọ.† ⁸ Ẹshinẹgba ni o lẹsẹ isamhi ni e la ogbọkpa udu, o ri Ayemhẹ-no-pfuasẹ na ẹgbọ ijẹta, rọ rọli khase khi lọli li mie wẹ, ẹzẹzẹ abi o li li mie awa.‡ ⁹ Oa ri ikhioda shi iteva oyawa ali wẹwẹ, irari khi o khuẹsẹ udu oyẹwẹ-a pfuasẹ itobọ khi e imiesuọ. ¹⁰ Memena, elọ o zẹ khi a nono ni a mhẹsẹ Ẹshinẹgba bino, ni a rọ o sheli ijẹta ni e miesuọ itsua ni awa ali eni e bia awa ẹa dobẹ tsua? ¹¹ Iiye e! Awa lama shi o khi okhale oyi iJesu iKirisiti Onomhuẹ o mie awa pfuese, ighọ li khi wẹwẹ.”

¹² Oni igbaa e tsaghie-a tsukẹ, abi e rọ suọ ọlẹlẹ eyi onyaloa ali oshabọ nya ni Ẹshinẹgba o rọte obọ oyi iPọlu ali iBanabasi gbe iteva oyi ẹgbọ ijẹta. ¹³ Abi e rọ ngme se, iJemhisi oọ, “Inyọghuo, a ri esọ shi mhẹ eke! ¹⁴ ISamọ iPita o lẹsẹ guele abi Ẹshinẹgba o li mhọli omuegbe shi ingme oyi ẹgbọ ijẹta, ni o rọte elemhi wẹ sanọ ẹgbọ, rọ mele ẹgbọ eyọli-a. ¹⁵ Onana o ri emini emekeguele e kẹkẹ shi Ebe-no-pfuasẹ bhale ya tse, ni oọ,

¹⁶ “‘Ini a mẹ enana se, mhi ya nyenẹ egbe bhale, mhi rue eghiele oyi iDe-fidi gbo nyenẹ egbe bhale, mhi riẹlẹ ikpukpu-igbe ni e de kua oyọli ma, mhi gbo zese ọli-a.”

* 15:1 Li zẹ iLev 12.3 † 15:7 Li zẹ Ika 10.1-43 ‡ 15:8 Li zẹ Ika 2.4; 10.44

17 Ishegho egbo ni e kpole nya
e nyene egbe bhale deba
Onomhue,
egbo iJeta nya ni mhi lu,
e bhale ya khi eyemhe,
Onomhue o ngme gho,
ni o ri ele emhi ena.’

18 Loli o she kpe ze
ni a lese ona shi eke
agboagbo. §

19 “Abi mhi so o shi khi, awa
khi pfi egbo iJeta ni e nyene
egbe bhale deba Eshinegba lo
omunu. 20 Awa ri ochoghoh
keke ebe ya gueye we, e khi
ke le eminale ni a ro luase
ikhumhi. Awa gbo gueye we
e khi ke ku itsebo, e khi ke le
elamhi ni aa fa uruli, e khi ke
da o lia.* 21 Irari khi o she tese
ni a te la owa ugamhi e ze ebe
Ushi oyi iMosisi ele Iyemhea
kpa, a ri ingme oyoli e tse abo
ifui eoli kpa.”

22 Igho ighiusomhi na
keke ali eni egbhali ali eni e
miesuo nya e te eni egbo ze
emose aava ni a mu ekpe e na
ma iPolu ali iBanabasi egbe,
je Atioki. IJudasi iBasabasi ali
iSalasi e ze. 23 Ebe ni e keke ro
ghie we usomhi na:

Anye ighiusomhi na keke
ali eni egbhali ni anye khi
inyoghuo e, anye tse epe
Inyoghuo anye ni a khi egbo
iJeta ni a la Atioki ali iSiria ali
iSilisha.

24 Anye suo khi egbo eghuo
e rote anye iteva vu ni o
khia khi o a khi anye ghie
we, ni e bhale ya nu e
ngme ingmemhi ni oo yese
e elemhi-a ali ni oo nase e

udu. 25 Irarigho, anye ro
kugbe ghie emose eghuo ghi
e, e deba iBanabasi ali iPolu
emole anye bhale. 26 Emose
ena e she ri agbo oyewe shi
okhena itobo eva oyi iJesu
iKirisiti Onomhue. 27 Irarigho,
anye ro ghie iJudasi ali iSalasi
ni e ri unu gue emini anye
keke shi ebe ye e. 28 O ti
Ayemhe-no-pfuase ali anye
eloe, ini anye khi ri itsua elese
nase e tsua dose ishi enana.
29 A ti egbe eminale ni a ro
luase ikhumhi le, a khi ke da
olia, a khi le elamhi ni aa fa
uruli. A khi ku itsebo. O ma a
ti e egbe ini a lase emhi enana
le.

Eshinegba o nu e la.

30 Eni emose ni a ghie
usomhi e vu ya tiemhi Atioki.
E ti eni e miesuo nya gbili, e ri
oni ebe na we. 31 Abi eni egbo
e ro ze oni ebe se, oghela o vo
we elemhi itobo khi usomhi
onete ni o ri udu e shi ogho o
tsua. 32 IJudasi ali iSalasi ni e
khi emekeguele e nu we ngme
ebubu ingmemhi ri udu shi
we o, e zese we-a. 33 E nu we
la agho ukuku eghenge, eni e
miesuo e tse we okhila. Wewe
ni a ghie usomhi e nyene egbe
je iJerusalemu deba eni e ghie
we. 34 [Ama iSalasi o lama
nu we la agho.] 35 IPolu ali
iBanabasi e la Atioki, wewe
ali egbo elese e la agho o sese,
ee tse abo ungmehi oyi
Onomhue.

*IPolu ali iBanabasi e vase
egbe-a*

³⁶ Abi ebubu ogbele e ro dose, iPolu o gueye iBanabasi, o o li, "Awa nyene egbe je eoli ni awa te dose ni awa ya bino egbo ni awa gue ungmehi oyi Onomhue ye, ni awa me abi e ke la o shi." ³⁷ O ghole iBanabasi ni e tsua iJoni ni a gbolo e lu iMaki ma egbe vu. ³⁸ Ama o a ghole iPolu ni e tsua li. Itobo khi oni iJoni ni a gbolo e lu iMaki o a nu we gbe ikanya ramhi ukpese ni o ro tsua we kua eke iPafia vu, o so ukhokho gbe we.† ³⁹ IPolu ali iBanabasi e mholi ekhako ni o toto shi ingme ona, e kemhi egbe. IBanabasi o rue iJoni iMaki ma egbe, e lo oko-oké oniemi da je isapurosi. ⁴⁰ Ama iPolu o pfi obo rue iSalasi, e vu abi eni e miesuo e ro so iromhi na we, re we nga okhale ireloekhu oyi Onomhue se. ⁴¹ E kia rote eke iSiria ali iSilisha, e ri udu u shi igbaa nya eyi eni e mie iKirisiti suo o.

16

ITimoti o deba iPolu ali iSalasi

¹ IPolu o bhale eoli iDebi ali iLisitira, ashini omu odukhokho ni a lu iTimoti o la. Inyoli ni o li miesuo o khi ongi iJu, ama itali o khi ongi iGiriki. ² Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni e la iLisitira ali iKoniomu nya e ngme onete oyi iTimoti. ³ IPolu o o nono ni loli ri iTimoti ma egbe vu, igbo o shele oli-a. Itobo khi egbo iJu ni e la oobo e ga lese khi

ita iTimoti khi ongi iGiriki lo. ⁴ Abi e li kia eoli i gase, e sese eni e miesuo ilamashi ni ighiusomhi na kee ali eni egbhali ni e la iJerusalemu e keke shi ebe na we, e gueye we, e rewe gbe akanya. ⁵ Igbo igbaa nya eyi eni e mie iKirisiti suo, e fu u shi irudunga, ee bua shi o elekpa.

IMEKE ni iPolu o me obini iTiroasi

⁶ IPolu ali eni e ga kia, e rote eke iFiria ali iGalesha, itobo khi Ayemhe-no-pfuase o a ze we gue usomhi onete le eke Esha. ⁷ Abi e ro ramhi eke iMisia, ee nono ni wewe e lo elemhi eke iBitinia, ama Ayemhe oyi iJesu o a ze we lo. ⁸ Igbo e rote eke iMisia dose je iTiroasi. ⁹ Eliyose elegho iPolu o me ime-alo, o me khi ongi iMasidonia o migha a lema, "Bhale iMasidonia ni u ya kpaghie anye obo!" ¹⁰ Abi iPolu o ro me oni imeke se, anye mu egbe e le iMasidonia, itobo khi anye lese khi Eshinegba o she lu anye, anye je agho ya gue usomhi onete le.

ILidia o mu pfi

¹¹ Anye rote iTiroasi lo oko-oké oniemi da oke oniemi je iSamotirasi, ogbeakolo, anye te agho je iNiapolisi.

¹² Agho anye te je ifuapfe oyi iFilipi ni o khi eoli ni o mu eloe shi eke iMasidonia ni ebubu egbo iRomu e ngeli. Anye ga la agho ebubu ogbele.

† 15:38 Li ze Ika 13.13

¹³ Ogbele iyemhea oyi egbo iju, anye te oni eoli vu je oni oke, ashini anye khokho khi egbo iju ee lona shi iromhi isoso. Anye shito nu ikpotso ni e legba agho ngme. ¹⁴ Okpotso oghuo elemhi we ni o ri esọ shi eke khi iLidia ongi iTiatura, oni o ri ide eyile e de. O khi okpotso ni oo na ulishi Eshinegba. Abi iPolu o li i ngme, Eshinegba o khueghie oli udu-a shi oni ungmehi. ¹⁵ Abi a ro batazi oli ali apfoli se, o lu anye je owa oyoli, oo anye, "A kha lese khi egbegbi oni o miesuo mhi khi, a bhale ya ku shi na mhe." O ti anye shi o ramhi ni anye ro lama shi oli o.

A mu iPolu ali iSalasi shi igha

¹⁶ Eleghuo abi anye li i je ashini anye la a so iromhi, omueshi oghumha oghuo ni o mholi ayemhe obe ni o ro o meke guele emini a ya me, o ya to anye ukhomhi. Eri o ri oni ekpabo imeguele ona a gbe ikpagho na eni e mholi oli. ¹⁷ Oo deba iPolu ali anye, oo tsesẹ, oo lie, "Eni e ga Eshinegba ni o fune eni egbo ena e khi! Eri e tse abo guele abi a li ya mholi imiep-fuese!" ¹⁸ Ina o li i rieme oli ogbele kpa ya ramhi ni oni ingme o ro ri elemhi i bi iPolu, igho iPolu o nyene egbe gueye oni ayemhe, oo li, "Mhi ri eva oyi ifesu mhesẹ ne, fie oli idiegbe ya lase!" Aghoaghọ oni ayemhe o fie oli idiegbe ya lase. ¹⁹ Abi eni e mholi oli e ro me khi ea ke

me ikpagho afa ni e kpe te e oli obo o me, e mu iPolu ali iSalasi tialo ghi enighie obini agbala oyewe. ²⁰ E wolo we bhale odalo oyi esọ-ẹzo, ee we, "Emose ena, egbo iju e khi ni e pfi ozughu e shi awa ifuapfe. ²¹ E kia a sese egbo imu ni e khi oda shi eyi awa. Awa ni awa khi iRomu, awa aa ya dobe ri osese oyewe gbe akanya." ²² Eni ebubu egbo e kuma we o gue ẹzo shi iPolu ali iSalasi egbe. Igho eni esọ-ẹzo e gueye we e banọ we a, e gbe we itali. ²³ Abi e ro gbe we egbegbo se, e tigbe pfi we lo owa ighumha. E gueye oni oo khe-ekhe o pfi okpe ashini o rewe shi egbegbo. ²⁴ Abi a ro ri oni omhesẹ na li se, o mu we kulo owa aza elemhi oni owa ighumha, o so we awe igha. ²⁵ Abi itsotso ogbie o ro mu eke, iPolu ali iSalasi ee so iromhi, ee to uwolo kuęhie Eshinegba. Ighumha eni e kpole e ri esọ shi we eke. ²⁶ Udemhija, eke o ri itoto nighise. Oni owa ighumha o rote eke jighise egbegbo. Eloawe eloawe, ode nya ni e lo oni owa le e khueghie-a. Iweghe ni e ro ge eni ighumha nya e ku we awe-a. ²⁷ Abi oni oo khe ekhe agho o ro me khi ode ni e la oni owa ighumha nya khi e khueghie-a, o dabi khi ighumha ni e la agho nya e she pfue. Igho o ji itakobi emhi lasele ni lue ro gbe egbelue-a. ²⁸ Ama iPolu o tsesẹ leghe, oo li, "Khi gbe egbe e-al Anye nya anye la ana."

²⁹ Oni oo khe ekhe ogho o lu ogbo o nyanya rue ugbili

bhale. O ri ulishi-ulishi na buę buę, o de ya wugha odalo oyi iPölu ali iSalasi. ³⁰ Igho o rue wę lasele, o mhila wę, “Elo mhi ya li ni mhi ro ya mhöli imiepfuese?”

³¹ Eę öli, “Yeye ali apfe nya a mie iJesu Onomhue suö khi a ya mhöli imiepfuese.”

³² Igho e gue ungmehi oyi Onomhue ye öli ali apfe öli.

³³ Igho öni omöse o wolö wę, o dua wę utse ni a kuali wę. IPölu ali iSalasi e rue öli ali apföli ya batazi na aghoaghö.

³⁴ Igho o rue iPölu ali iSalasi nga owa oyöli ya ri eminale na le. Oghęle o vö öli ali apföli nya udu irari khi e she mie Eshinęba suö.

³⁵ Eę uzogbe ogbeakölo, eni esö-ęzö e ri unu na ipolisi e ka gueye öni öo khe-ekhe öghö, “Zobe emöse eghö obö ni e vu.” ³⁶ Igho öni öo khe ekhe öghö öo iPölu, “Esö-ęzö e she ri unu bhale a wolö ę abö-a ni a ke vu. Opfömhe o ka nu ę kia.” ³⁷ Ama iPölu öo li, “Anye a li ingme okhögghuo ni a ro mu anye gbe itali ukpeöloe oyi ęgbö nya, aboriekhia khi ęgbö iRomu anye khi! Ama e mu anye kulo owa ighumha. Memena, eę nono ni wewę e bęna rue anye abö-a, öa ya tse e! Eni esö-ęzö wewę-ghuo e bhale ya wolö anye lasele.”

³⁸ Eni ipolisi e le ya gueye eni enighie abi e ngme. Abi e ro suö khi ęgbö iRomu iPölu ali iSalasi e khi, ulishi o mu wę. ³⁹ Igho e vu ya kuegbe-a lema wę, e wolö wę owa ighumha le, e lema wę e kpekpe e lase ewę ifuapfe le.

⁴⁰ Igho iPölu ali iSalasi e lase oni owa ighumha le, e ya je apfe oyi iLidia. E bhale ya ę eni e miesuo aghö. E ri udu shi wę ö, e röte aghö vu.

17

Obini iTeşalonika

¹ IPölu ali iSalasi e röte Afipolisi ali Apolonia döşę e bhale iTeşalonika ashini owa ugamhi oyi ęgbö iJu o la.

² IPölu o döşę je owa ugamhi abi o kie kpe ę li. Efo uka esę o la aghö nu wę röte Ebe-no-pfuase ku ochi. ³ O röte Ebe-no-pfuase röli khase gboo, khi öni Omiepfuese, o mema ya me osoli, o röte eghuli guale. IPölu o gueye wę, “Ijesu ni mhi ro o tse abö ye ę o khi öni Omiepfuese ni Eshinęba o shobö khi löli ya ro bhale.” ⁴ ęgbö iJu eghuo e mie shi emini iPölu ali iSalasi e ngme, e ku ma wę o o ga Eshinęba. Ighö li khi ęgbö iGiriki eni ę na ulishi Eshinęba ali ebubu ikpotso ni e fialo-a e li miesuo. ⁵ Ama ęgbö iJu ee kpe ofuma, e kia ya luno ęgbö usuesö-akhue tigbili shi okhöli. E pfi ozughu shi oni edeli nya. E tsua okhöli lo owa oyi omöse ni a lu iJasi ya nono iPölu ali iSalasi ni wewę e muno wę lasele na eni ęgbö. ⁶ Ama abi ęa ro me wę, e tialö iJasi ali eni e miesuo elese ghö je odalo oyi enighie eyi oni eoli, e tsesę leghe, e lie, “Emöse ena e she pfi ozughu shi asha kpa! Memena e gbo bhale ifuapfe eyi awa, ⁷ iJasi o mie wę shi owa oyöli. E

da ishi eyi iSiza, eḡ khi oghie ḡlese ḡ laḡ ni a lu iJesu.”⁸ Abi e rḡ suḡ eni ingmemhi ena, elemhi e te ododeḡ yese eni ebubu eḡbḡ ali enighie eyi oni eḡli-a.⁹ E ri iJasi ali eni a ga muno wḡ eghḡ zḡ oko, neni a tigbe zḡwḡ vu.

Elemhi iBerea

¹⁰ Obili o leḡe bi eḡeḡḡ, eni e miesuḡ e ghie iPḡlu ali iSalasi je iBerea. Abi e rḡ ramhi aghḡ, e je owa ugamhi oyi eḡbḡ iJu.¹¹ Eḡbḡ ni e la aghḡ e mhḡli udu ni o khueghie-a doḡe eni e la iTḡsalonika. E ri esḡ shi oni usomhi onete eḡbegbḡ. Oḡbeḡe kpa e rḡ wḡna Ebe-no-pfuase ni e meḡ ini emini iPḡlu ḡ gueye wḡ ini igḡsikia lḡ.¹² Eḡbḡ iJu ebubu e miesuḡ, ikpotso iGiriki ni e fia alo-a, ali emḡse iGiriki e li miesuḡ.

¹³ Ama abi eḡbḡ iJu ni e la iTḡsalonika e rḡ suḡ khi iPḡlu ḡ la iBerea a tse abḡ ungmehi oyi Eshineḡba, e bhale aghḡ ya ngmiasḡ eḡbḡ e ka pfi ozughu.¹⁴ Eloawe eloawe, eni e miesuḡ eḡ iPḡlu vu ke je egele okḡ oniḡmhi, ama iSalasi ali iTimoti e kie la iBerea.¹⁵ Eni emḡse ni e kphase iPḡlu, e rḡ li bhale Aḡeni, e gbo nyeneḡ egbe je iBerea. IPḡlu ḡ ghie wḡ ghi iSalasi ali iTimoti e keḡe bhale ya e luḡ shi aghḡ.

Abi iPḡlu ḡ rḡ la obini Aḡeni

¹⁶ Abi iPḡlu ḡ li migha Aḡeni i kḡe iSalasi ali iTimoti, ḡ meḡ ilitsa ḡdḡda ni e la oni ekḡ, o nighise ḡli ayemḡe.¹⁷ Ighḡ ḡ nu eḡbḡ iJu ali eḡbḡ iJḡta ni eḡ na ulishi Eshineḡba ku ochi elemhi owa ugamhi. Ighḡ ḡ li gbo nu eḡbḡ kpa ni e rḡte olele e doḡe e ngme oḡbeḡe kpa.¹⁸ Eḡbḡ eghuo ni e seḡe, ni e khi Eḡikuria ali iSitoiki e nu ḡli i kḡe akḡ.* Abi iPḡlu ḡ rḡ ngme ungmehi oyi iJesu ali irḡte eghuli guale, eghuo ḡ e liḡ, “Eḡ oyeḡḡe ḡna ḡ meḡ e ngme?” Eghuo eḡ li, “Abi khi eri ḡḡ liḡ awa ke ga ilitsa eyi eḡli oboese?”¹⁹ Ighḡ e rue iPḡlu bhale owa ni a lu Aropagḡsi. (Owa ona eguebe ni e la eḡli Aḡeni eḡ legba.) “Anye e nono ni u gueye anye abi osḡse onogbḡ ona o ngme.²⁰ Ingmehi ni u wa ngme, enegbḡ e khi shi anye esḡ, gueye anye abi e ngme.”²¹ Irari khi eḡbḡ Aḡeni nya, ali epḡse ni e la ḡ, e ma pfuse eḡḡeḡe-a ke ngme ingmemhi ali ke ri esḡ shi owḡna ali ileḡe enegbḡ ni e shḡ lasele e ḡbigbi ekḡ.²² IPḡlu ḡ vule migha wḡ iteva ḡ wḡ, “Emḡse Aḡeni, mhi meḡ e meḡ khi eḡbḡ ni e mhue ulishi oyi Eshineḡba a khi.²³ Irari khi abi mhi rḡḡ kia ifuapḡe eye e ḡase mhi bino ikhumhi ebubu ni aa ga. Mhi meḡ okula oghuo ni a keḡe emhi shi, ni ḡḡ, ‘Oyi olitsa ni aa leḡe.’ Emini a ga ni eḡ

* **17:18** Eḡbḡ Eḡikuria ali iSitoiki ena, e deba osḡse ni ea te odeḡ, eyi ḡ ni a lu Eḡikuroḡsi ali iZḡno. Eri Eḡikuroḡsi ḡḡ seḡe eḡbḡ e zobḡ ni oḡḡeḡe ḡ khi emini e na khu agbḡ oyeḡe, a na ke na emini e ya pfi osoli ali ulishi na wḡ. Eḡbḡ iSitoiki e deba osḡse ni ea te odeḡ eyi iZḡno, ni ḡḡ ḡḡbḡkpa ḡ ke li agbḡ oyḡli abi usamhi oyḡli o lama na li shi. ḡḡbḡ khi zobḡ ni usamhi agbḡ aruele okeḡhi oyi osoli, ni o naseḡ oli.

khi aa lẹṣẹ, mhi ya gue ingme oyoli yẹ ẹ ena.

²⁴ “Eshinẹgba ni ọ ma agbọ ali emhikpa ni e la elemhi wẹ, lọli ọ khi Ọnọmhuẹ oyi eke ali ukhuli ni ọa ya la Owa ugamhi ni ẹgbọ e ri abọ tọ. ²⁵ Wẹkhi eri ọ nono emhikhoghuo ali ikpaghiobọ oyi ẹgbọ. Itobọ khi lọli ọ ri agbọ ali ayemhẹ ali emhikpa na ẹgbọ nya.† ²⁶ Ogbọ oghuo ọ te ma ẹgbọ ọdọda na ushishi ni e la agbọ nya, Lọlighuo ọ ri ẹghẹghẹ shi eke na ushishi ni e rọ ya la agbọ ali khi ọ shi ughuli oyi ogbogbọ nali. ²⁷ Lọli ọ lighọ riele ona ini ẹgbọ e rọshẹka ke nono ọli, ini e mẹ asha ramhi ọli egbe. Ama Eshinẹgba ọa nuata shi ọngẹ-awa ọ. ²⁸ ‘Lọli ọ ri ekpabọ na awa la agbọ ni awa rọ ọ kia, ni awa rọ khi ọni awa khi,’ ali khi, ‘imi ọli awa khi,’ abi ekekebe eye ẹ eghuo e li ngme ọli.

²⁹ “Irarighọ, aborokhia khi imi Eshinẹgba awa khi, awa khi ke rọli khokho isheli ni ẹgbọ e ri ẹnẹli ri igolu ali ẹlomho ali eche ma. ³⁰ Eghẹghẹ ni o dọṣẹ, eri Eshinẹgba ọ mu alo kua shi umhaleṣẹ oyi ẹgbọ. Memena ọ she ri omhẹṣẹ ni ogbokpa ni ọ la ashakpa ọ mu nyenẹ. ³¹ Irari khi ọ she shi ogbeṣẹ shi eke ni ọ rọ ya ri ọmọṣe oghuo gue agbọ kpa ẹzọ. Eshinẹgba ọ she rọkhasẹ agbọ khi igesikia onana o khi ni ọ rọ rọte eghuli guise ọni ọmọṣe ọna lẹ.”

³² Abi e rọ suọ khi iPọlu

ọ ngme ramhi irote eghuli guale, e ri ọli i li egia, ama elese ẹẹ ọli, “Anye a nono ni anye gbo suọ ungmehi ona ẹleṣe.” ³³ Ighọ iPọlu ọ rọte ọni ilegba vu. ³⁴ Emọṣe eghuo e deba li, e mie ọli suọ. ID-ionisusi ni ọ khi oghuo oni igbaa Aropagọsi ọ li deba li. Ighọ li khi ọkpotoso oghuo ni a lu iDamarisi ali ẹgbọ eghuo elese e li laọ.

18

Abi iPọlu ọ rọ la iKoriti

¹ Abi a rọ mẹ eni ingme ena se, iPọlu ọ rọte ẹoli Ateni vu je ẹoli iKoriti. ² Aghọ ọ bhale ya ẹ ongi iJu oghuo ni a lu Akuila ni a bia shi eke iPọtusi. Oni lọli ali ughue ọli ni a lu iPisila e lẹṣẹ rọte eke Itili bhale, irari khi oghie iRomu nya ni a lu iKiladiusi ọ shi ushi na ẹgbọ iJu nya ni e la ẹoli iRomu nya e lase ẹoli iRomu lẹ. IPọlu ọ lẹ ya bino wẹ, ³ irari khi akanya ọni ọ ri ide ẹ ghi okhoro ọọ gbe, ọ nu Akuila ali iPisilia a gbe oni akanya ni ee gbe. Ọ nu wẹ la aghọ.

⁴ Ogbeṣẹ Iyemhẹa oyi ẹgbọ iJu kpa ọ rọ je owa ugamhi oyi ẹgbọ iJu ya nu wẹ ku ochi ini ọ dọbẹ ri oni ungmehi lo ẹgbọ iJu ali ẹgbọ iGiriki eso. ⁵ Abi iSalasi ali iTimoti e rọ rọte eke iMasidonia bhale, iPọlu ọ ri ẹghẹghẹ ni ọ mhọli nya gue oni ungmehi yẹ ẹgbọ iJu, khi iJesu ọ khi Omiepfuese ni Eshinẹgba ọ shobọ khi ọ ya bhale. ⁶ Abi eni ẹgbọ iJu e rọ nu ọli khẹ akọ ni e rọ zẹ emue

† 17:25 Li zẹ 1 Ighie 8.27; Aza 42.5; Ika 7.48

ebe na li, ọa lama shi wẹ ọ, ọ kpe abọ shi wẹ ọ, Ọọ, “Mhi kpe abọ shi ẹ ọ. Ini a pfua, ẹẹ a ya mu ota sọ. Ọa khi mhemhe a ya mu ota sọ shi ọlia eyeẹ. Rọte memena vu, mhia je eke oyi ẹgbọ iJeta.”⁷ Ọ pfi wẹ shi aghọ vu, ọ je owa oyi ọgbọ iJeta ni a lu iTatọsi iJositọsi ni ọọ ga Eshinegba, ni owa oyọli o la mama owa ugamhi oyi ẹgbọ iJu.⁸ IKirisipusi ni ọ khi ọga shi oni owa ugamhi ali apfọli e mie Onomhue suọ; ebubu ẹgbọ ni e la iKoriti ni e suọ oni usomhi e miesuọ, a batazi wẹ.

⁹ Eliyose ẹlẹghuo, iPọlu ọ me ime-alo ni Onomhue ọ la nu ọli ngme, ọọ li, “Ulishi o khi mu ẹ, ama kie ke gue ungmehi le, khi tsaghiẹ-a.”¹⁰ Irari khi mhi nu ẹ la. Ọgbọ ọa la ọ ni ọ ya kuali ẹ utse. Irari khi mhi mholi ebubu ẹgbọ shi ẹoli ona ni e khi ẹgbọ eyemhe.”¹¹ Ighọ iPọlu ọ la iKoriti ukpe oghuo ali ukhukhui, ọọ sese eni ẹgbọ ungmehi oyi Eshinegba.

¹² Abi iGalilio ọ rọ khi igovunọ ni iRomu e ze shi obini eke Akhaya, ẹgbọ iJu eghuo e kugbe mu okhọli vule shi iPọlu ọ, e mu ọli je ikọtu.¹³ Eẹ li, “Eri omose ọna ọọ sese ẹgbọ ode ẹgbhọli ni a te ẹ ga Eshinegba abi ushi oyi awa ọa ngme.”

¹⁴ Abi iPọlu ọ li i nono ni lọli ngme, ighọ iGalilio ọ nu ẹgbọ iJu ngme, ọọ, “Ini ezọ ni a lu ena o khia khi oyi umhaguẹli lọ okekhi oyi ingmobe okhọghuo lọ, mhi kha kuegbe-a ri esọ shi ẹ ẹẹ ẹgbọ

iJu ọ.¹⁵ Ama abi o rọ khi ungmehi ekhako ni o la ingmehi ali eva ali ushi oyeye eghọ, ẹẹ-ghuo a ya sọ oni ingme, mhi aa ya sọ ọ.”¹⁶ Ọọ a khu wẹ ikọtu ya fiẹ.¹⁷ E gamhi iSositenisni ni ọ khi ọga shi owa ugamhi mu. E la odalo oni ikọtu gbe ọli. Ama iGalilio ọa fe pfi esọ shi wẹ ọ.

¹⁸ IPọlu ọ nu eni e miesuọ la iKoriti ogbele ni e bu, ighọ ọ li tse wẹ okhila, lọli ali iPisilia ali Akuila e lo ọko-oke oniemi da oke oniemi je iSiria. Neni iPọlu ọ rọte iKengkhiria da oke oniemi, ọ yamhi itsu ukhomhi-a itobo ironga ni ọ rọ nga.*¹⁹ E ramhi Efesosi, ashini iPọlu ọ pfi iPisilia ali Akuila shi. Ọ je owa ugamhi ni ọ nu ẹgbọ iJu ku ochi.²⁰ Eni ẹgbọ ẹ ọ nu wewe la aghọ tесе, ama ọa lama.²¹ Ochoghọ, ọ gueye wẹ abi ọ rọ ọ vu, ọọ, “Ini o da khi ọghuemhe oyi Eshinegba, mhi ya nyene egbe bhale deba ẹ.” Ighọ ọ rọte Efesosi lo ọko-oke oniemi vu da oke oniemi.²² Abi ọ rọ ramhi iSizeria, ọ te aghọ je iJerusalemu ya tсе eni e miesuọ, ọ ke te aghọ je ẹoli Atioki.

²³ Abi ọ rọ la aghọ ukuku ẹghẹghe, ọ te aghọ vu, ọ rọte eke iGalesha ali iFiria ya ri udu shi eni e miesuọ ọ.

Abi Apolosi ọ rọ la Efesosi ali iKoriti

²⁴ Oni ẹghẹghe, omose onge iJu ni a lu Apolosi ni a bia shi Alezadira ni ọ khi oni ọ mema gue ebe, o gbo lolo lese ebe no

* 18:18 Li ze iNọba 6.18

pfuase, o bhale Efesosi. ²⁵ O khi oḡbọ ni a rọte ekẹ sẹsẹ ode oyi Onomhue. O mholi omuegbe ni o fu ni o rọ sẹsẹ ingme oyi iJesu. Emini oḡ sẹsẹ o rọte ode igesikia. Ama osesẹ oyi iḡoni Oni oḡ batazi eḡbọ o lesẹ guẹ. ²⁶ Igho o li la owa ugamhi oyi eḡbọ iJu ri igbedu u ngme. Abi iPisila ali Akuila e rọ suo emue ni o la li unu, e rue oli ma egbe je apfe, e kuegbe-a sẹsẹ oli ode oyi Eshinegba shi o egbegbọ. ²⁷ Apolosi o roli shi udu khi loli ya je Akhaya, eni e miesuo ni e la Efesosi e kpaghiẹ oli obo, e keke ebe ghi eni e miesuo ni e la Akhaya. E gueye we e kpe abo mie oli. Abi o rọ ramhi akaghọ, o khi ikpaghiobo oniemhi na eni e rọte okhale oyi Eshinegba miesuo. ²⁸ Irari khi o nu eḡbọ iJu khe akọ egbegbọ, o rọ mu we o le. O rọte Ebe-no-pfuase rokhasẹ we khi iJesu o khi Omiepfuese ni a shobo.

19

Abi iḖolu o rọ la Efesosi

¹ Abi Apolosi o li la elemhi iKoriti, iḖolu o rọte elemhi oni ekẹ kia rọte ugbogbode ni o khi ute ute e dose, o bhale Efesosi. Agho o bhale ya e eni e miesuo eghuo, ² o mhila we, oḡ we, “Abi a rọ miesuo, a li mie Ayemhe-no-pfuase?”

Eẹ oli, “Anye a fe suo khi a me emini a lu Ayemhe-no-pfuase ghue.” ³ IḖolu oḡ we, “Ibatizi onabi onoghuo a kpe mie?”

Eẹ oli, “Ibatizi oyi iḡoni.” ⁴ IḖolu oḡ we, “Ibatizi oyi iḡoni, ibatizi ona imupfi lo. Ama oni iḡoni o gueye eḡbọ iZireni e mie oni o ya bhale ikpukhokho oyelue suo, ikhi iJesu.”* ⁵ Abi e rọ suo ona se, a ri eva oyi iJesu Onomhue batazi we. ⁶ IḖolu o ri abo nga we ukhomhi, Ayemhe-no-pfuase o tiemhile shi we o, ee ngme emue onogbo. E gbolo o ngme ungmehi ni Eshinegba o rọ shi we unu. ⁷ Wewe nya e khi emose ogbava.

⁸ IḖolu o lo elemhi owa ugamhi, o la agho iki ese, o ri igbedu nu eni eḡbọ ngme. O nu we ku ochi, oḡ sẹsẹ we ni e mie shi ingme Eghiele oyi Eshinegba. ⁹ Ama eghuo o e khi issueso-akhue ni ea lama miesuo. E la ukpeloe oni igbaa ngme ingmemhi ebe deba oni ode. Igho iḖolu o pfi we shi agho vu, o rue eni e deba li je owa oyi iTiranosi. O la agho nu we e ku ochi ingme iloghie ogbele kpa. ¹⁰ Ikpe eva o la agho sẹsẹ we, ghe eḡbọ iJu ali eḡbọ iGiriki ni e la ekẹ Esha, e suo ungmehi oyi Onomhue.

Imi iSikiva

¹¹ Eshinegba o te obo oyi iḖolu u gbe ikanya oshabo ododa. ¹² O ya ramhi khi ibede ali ogbene ni a rọte iḖolu egbe wolọ, e ri eḡbọ ni ea ze e toto, ali e khu eḡbọ ayemhe okphaghiẹ idiegbe ya lase.

¹³ Eḡbọ iJu eghuo ni ee kia ukhomhi eoli gasẹ ri imajiki i khu ayemhe obe kua, e li nono

* 19:4 Li ze iMat 3.11; iMak 1.4,7-8; iLuk 3.4,16; iḡon 1.26-27

ni e ri eva oyi iJesu Onomhue rięę abi imajiki khu ayemhe obe. E lię, "Anye ri eva oyi iJesu ni iPolu o ro tse abo mhesę ne, fię lase!" ¹⁴ Imi oga oyi ekpodalo ugamhi onge iJu oghuo ni a lu iSikiva etuoshilua, ee li ona. ¹⁵ Igho, oni ayemhe obe, o o wę, "Mhi lese iJesu, mhi lese iPolu, eghuo a khi?" ¹⁶ Oni omose ni o mholi oni ayemhe obe ogho, o kpha rughu wę, o gbe wę kualiti utse. E ri irumheba na kua.

¹⁷ Abi egbọ iJu ali iJeta ni e la eke Efesosi e ro suo emini a me, ulishi oo mu wę. E ri ekpe na eva oyi iJesu Onomhue. ¹⁸ Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo e fię lasele gboo, e zono olamhe eyewę le nya. ¹⁹ Ebubu wę ni e kpe e li eboli, e wolọ ebe ni e ro o li eboli nya lasele tose-a. Abi a ro ta ingme ni a ro de eni ebe ni e tose-a, e ya khi ekpa udududu. ²⁰ Igho ungmemhi oyi Onomhue oo ge shi o tse, oo foto-a.

²¹ Abi a ro me ingme ena se, iPolu o sa o khi loli ya rote eke iMasidonia ali Akhaya dose je iJerusalemu. O o eni egbọ, "Mhi kha ramhi agho se, mhi ya rote oobọ je eoli iRomu." ²² Igho o ghie iTimoti ali Erasitosi ni e nu oli a gbe akanya je iMasidonia. Loli o la eke Esha ukuku eghęghę.

Onyaghu ni a me Efesosi

²³ Oni eghęghę, ukpokpomhi onyaghu o ya de shi eoli Efesosi irari osese ni iPolu o o sesę. ²⁴ Omose oghuo o la o, ni a lu iDemetriusi ni o o lumhi

igolu ro rięę irokhokho okula oyi olitsa Atemisi. O tsua oki oniemhi ghi eni e gbe oni akanya. ²⁵ Igho oni omose o luno wewę nya kugbe, o o wę, "A lese khi egbegbi eleli awa rote oni oki ona me. ²⁶ Mena a she me, a gbolo suo ikanya ni iPolu o o gbe. Loli o o gueye egbọ khi ilitsa ni a ri abo mama khi afue e khi. Ebubu egbọ ni e la eoli Efesosi ali eke Esha nya e she mie oli suo. ²⁷ Oki oyawa o she la okhena ni o ro o le eva obe. Ali khi ekpe oniemhi ni a ro na olitsa Atemisi ali okula oyoli o ya mele afue-a. Olitsa ona egbọ ni e la eke Esha ali agbo nya e ga."

²⁸ Abi eni egbọ e ro suo ona, elemhi ee bi wę. E ri ofu tse e gase eke gbii, ee lię, "Olitsa onofune, Atemisi o khi ni anye egbọ Efesosi anye e ga." ²⁹ Oni okeke o gbhiaku oni eoli. Eni egbọ e mu iGayusi ali Arisitakusi ni e khi engi iMasidonia ni e nu iPolu kia a gase. E rue wę bhale olele. ³⁰ IPolu o o nono ni loli je odalo oyi oni igbaa, ama eni e miesuo ea ze oli obọ. ³¹ Ekhemhue eghuo ni e mhesę shi oni eke ni e khi emole iPolu e li ghie usomhi ya lema li o khi bie je elemhi olele ya ri egboli khase. ³² Oni eghęghę, okeke oniemhi o de elemhi oni igba. Eghuo e kha ngme e je ola, elese e ngme e je oobọ. Egbọ eghuo ni e la agho ea lese emini o pfi oni ozughu. ³³ Eni e ralo na egbọ iJu eghuo e tanọ Alęzada abo je odalo o ka ngme na

ewē. E gueyē ọli emini ọ ya ngme. Igho ọni Alẹzada ọ ri abo gbe wē akhiakhia. O guele emini a mē. ³⁴ Ama abi eni ebubu ẹgbọ e rọ lẹsẹ khi ọngi iju ọ khi, e ri uruli oghuo tsesẹ gbii, elemhi iwakati eva, ee liẹ, “Olitsa onofunẹ Atemisi o khi ni anye ẹgbọ Efesosi ẹẹ ga.” ³⁵ Ikpukhokho ọ, ọkẹkẹ-ebe oyewē ọ fiẹ lasele, ọ ri abo gbe wē akhiakhia. Oọ wē, “Inyoghwo-mhẹ ẹgbọ Efesosi, ọgbokpa ọ lẹsẹ khi awa khi eni ẹ khẹkhẹ okula Atemasi, ali ẹcheli oyọli ni o rọte idane de tiemhile? ³⁶ Aa mē ọgbokhoghwo ni ọ dobe ya tia onana. Itobo igho a diẹ oili lalo ni udu oyẹẹ o pfohmẹ. Akhi ri inyanya-dose riẹlẹ emhikhoghwo. ³⁷ Eri a muno emose ena bhale abi o riẹ khia khi ẹa rọte oni owa ugamhi do ughiatọ, wẹkhi eri e zẹ emuebe na olitsa ni awa a ga. ³⁸ Ini iDemetiriusi ali apfoli e mhue ọgbokhoghwo ni ọ li wē ingme, a lẹsẹ khi awa mholi ikotu ali eso-ẹzọ, ọ ka lu eni ẹgbọ ẹzọ. ³⁹ Ama ini a mē emhese ni a nono ni a rọ lasele, a zẹ ni a la igba ni a la gue ẹzọ so ọ. ⁴⁰ Irari khi ini a bino emini a mē amo, awa la okhena ipfa ẹzọ mu khi awa, awa pfi ozughu. Awa aa ya mē ẹzọ gue pfa egbe awa shi eke, irari khi awa aa mholi emini o pfi oni ozughu onana.” ⁴¹ Abi ọ rọ ngme se, ọọ oni igba o vẹ-a.

20

IPolu ọ rọte eke iMasidonia ali Akhaya dose

¹ Abi oni okeke o rọ pfohmẹ, iPolu ọ ghie ya lu eni e miesuo. O ye wē ude se, ọ tse wē okhila. O je eke iMasidonia. ² O rọte oni eke dose. O kia ri ingmemhi ni e bu ri udu shi eni e miesuo ni e la oni eke ọ. Ikpukhokho, ọ ramhi eke iGirisi. ³ O la agho iki ese. Irari khi ẹgbọ iju e gba ugbamhi obe khẹ ọli, abi ọ li nono ni lolu lo oko-oke oniemi je iSiria, ọ ri ochoghwo mu egbe pfi rọte ode iMasidonia vu. ⁴ ISopata omi iParosi ọngi iBerea ọ deba li, li shi Aristakusi ali iSekudosi ni e khi engi iTesalonika, ghe iGayusi ali iTimoti engi iDebi, gbo li shi iTakikosi ali iTiروفimosi ni e khi engi eke Esha. ⁵ Etuava ni a ngme kpukhokho enana, e je odalo ya migha khẹ anye obini ẹoli iTiroasi. ⁶ Anye rọte iFilipi kia ukhomhi oke oniemi ogbele ishe, abi a rọ li ukpe ibuledi ni aa ri ifuma shi nye se. Anye bhale ya ẹ eni e migha ẹ khẹ anye ẹoli iTiroasi, anye la agho ogbele ishilua.

IPolu ọ rọte eghuli guise Iyutikosi le

⁷ Ogbẹlẹ nodode elemhi ẹfo uka, anye bhale kugbe ni anye ya le eminale ni o pfuase. IPolu ọ nu eni ẹgbọ ngme tẹsẹ irari khi ọ ya vu ogbeakolọ. O ngme ya ramhi itsotso ogbie. ⁸ A ri igbili ni e bu ru shi elemhi owa ukhomhi atonga ni anye legba. ⁹ Ozeo oghwo ni a lu Iyutikosi ọ shito okele ni o la oni atonga. Ukpokpomhi

olese o do li rue abi iPolu o ro ngme e tесе dose. Abi iPolu o kie li i ngme, oni olese o lo oli egbe ramhi ni o ro rote ukhomhi atonga nuziese de ya tiemhi eke. Abi e ro mu oli vule, o she ghua. ¹⁰ Ama iPolu o tiemhi eke, o mu oli ko elemhi, o to oli etuli, oo, "A li tsuke, ayemhe oyoli o kie lao." ¹¹ Igho, o nyene egbe nga atonga, e le eminale ni o pfuase. O nu we ngme ramhi ni ovo o ro ngale. IPolu o vu. ¹² Eni egbo e rue oni ozeo je apfe, oa mholi ikuatse okhoghuo. Onana o ri udu pfomhe we egbegbo.

IPolu o tse eni egbhali Efisha okhila

¹³ Anye lo oko-okе oniemi je odalo ya migha khe iPolu Asosi, asha ni iPolu o te ya deba anye lo oko-okе oniemi. Loli o mhesе ona itobo khi awe o ro ya bhale. ¹⁴ Abi o ro bhale ya e anye shi Asosi, anye ga lo oko okе oniemi oghuo je iMitileni. ¹⁵ Ogbeakolo, anye lo oko okе oniemi te agho ya je iKhiosi, ogbele ni o de bali, anye rote agho da je iSamosi, ogbeakolo anye ramhi iMiletusi. ¹⁶ IPolu oa nono ni loli migha eoli Efesosi itobo ini loli khi pfuse eghеghе a shi eke Esha, irari khi inyanya o la ini loli kele ramhi iJerusalemu shi ogbele iPetikositi.

¹⁷ Eoli iMiletusi iPolu o te ghie usomhi ghi egbhali ni e la igba oyi egbo eni e miesuo ni e la eoli Efesosi e bhale

ya e lue. ¹⁸ Abi e ro ramhi agho, oo we, "A lese abi mhi li nu e ngeli abi mhi ro la iteva oye, ro te ogbele onodode ni mhi te lo eke Esha le. ¹⁹ Rote iregbemhetiemhile ali amе evie mhi ro gbe ikanya eyemhe abi oni oo ga oyi Onomhue, eghеghе ni o ro ze mu mhe ni egbo iJu e ro gba khe mhe. ²⁰ Ea lese khi mhi aa ri emhikhoghuo ni o ya kpaghie e obo sheli e abi mhi ro o tse abo ali ni mhi ro o sese e elemhi igbaa ali ifuapfe. ²¹ Mhi she kpe gueye egbo iJu ali egbo iJeta khi e mema a te olamhe eyewe mu pfi deba Eshinegba ni e mie iJesu Onomhue oyawa suo.

²² "Memena, ni mhi ro suo eso na Ayemhe-no-pfuase, mhia le iJerusalemu, ni o khia khi mhi aa lese emini mhi ya me oobo. ²³ Mhi lese khi asha kpa ni mhi je, Ayemhe-no-pfuase o she kpe gueye mhe khi owa ighumha ali anasemhe e migha a khe mhe. ²⁴ Ama eri mhi leli agbo oyemhe shi afue, ini mhi lese me asha gbe akanya ni iJesu Onomhue o mhesе na mhe pfo. Ikhi itsabo usomhi onete isomhelemhi oyi Eshinegba.*

²⁵ "Mhi she kia rote asha je asha tse abo ungmemhi Eghiele oyi Eshinegba ye e. Memena mhi lese khi ongee, oa ke tigbe ya me mhe ghue. ²⁶ Irarigho, mhi gueye e amo khi ini ongee o pfua, oa ke la obo oyemhe. ²⁷ Irari khi ulishi ogbokhoghuo oa mu mhe ni

* 20:24 Li ze 2 iTimo 4.7

mhi rọ gue ungmehi oyi Eshinegba ye ẹ. ²⁸ Igho, a ri ẹloe khu egbe ẹ, ali ogbokpa ni Ayemhe-nọ-pfuase ọ rọ nga ẹ obọ. Khi ọrisumha-kia oyi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ oyi Eshinegba ni ọ ri ọlia eyọli de. ²⁹ Mhi lese khi ini mhi da vu se, ẹgbọ ni e kholo abi ekpe ali idumhi e ya lo ẹ iteva le, ẹa ya ze eni isumha obọ khi ẹa kuali we utse. ³⁰ Eghẹghe o ya ramhi ni ẹgbọ eghuo elemhi ẹ e rọ ya ri ingmemhi ẹgbhue di eni e miesuọ, e rue iteva oyeẹ lasese. ³¹ Irarigho, a ri ẹloe shi ọ, a gbo sato khi elemhi ikpe ese mhi aa tigbe yemhe-a itse agua ye ẹ, shi ẹle ọguota ghe ẹliyose, elemhi evie.

³² “Memena, mhi re ẹ nga Eshinegba obọ, ali ungmehi isomhelemhi oyọli, ni o ya re ẹ fu shi irudunga, ni o ya re ẹ mhọli ugu ni eni Eshinegba ọ she khuese pfuase e ya mhọli. ³³ Mhi aa do ogbokhoghuo okonyo ẹlomho ali igolu wekhi ode oyọli. ³⁴ Eẹ a lese khi abọ eyemhe ena mhi rọ gbe akanya rọ de emini mhemhe ali eni e nu mhe kia ẹẹ nono kpa. ³⁵ Elemhi emini mhi rieḷe kpa, mhi rokhasẹ ẹ khi awa mema ya ri akanya igbegbe onana kpaghie eni ẹa mhọli obọ. A sato ungmehi oyi iJesu Onomhue, ni ọọ, ‘Ikhivose o la irona dose imiemie.’”

³⁶ Abi iPolu ọ rọ ngme se, loli ali ewe e wugha, ọ so iromhi. ³⁷ Ee vie abi e li i tse ọli okhila, e mu ọli, ni e pfpfi ọli egbe. ³⁸ Oni o lolo ri

egbe pfọ we-a khi oni ọ gueye we khi ẹa ke tigbe ya me lue ghue. Igho e kphase ọli ya lo oko-okẹ oniemi.

21

IPolu ọ vu iJerusalemu

¹ Anye tse we okhila se, anye kia okẹ oniemi talala a je ẹoli iKosi. Ogbeakolo anye je ekẹ iRodisi, anye rọte agho je ẹoli iPatara. ² Anye lo oko-okẹ oniemi ni oo je ekẹ iFonisha, igho anye lo ọ vu. ³ Anye nise alo me iSapurosi, anye rọte ukiekie ogobo ini a so alo ghue obini ovo o te ẹ lo eko. Anye je ekẹ iSiria. Anye migha ẹoli iTai, agho oko oyi anye o la tiese itsua shi ekẹ.

⁴ Anye me ẹgbọ eni e miesuọ eghuo, anye nu we la agho ogbele ishilua. Ayemhe-nọ-pfuase ọ gueye we iPolu ọ khi je ekẹ iJerusalemu. ⁵ Anye nu we la agho ramhi eghẹghe ni anye nu we ya la akagho ramhi se, anye rue okiali ekẹ. Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ nya ali ighuwe ali imiwe e kphase anye fie lasese oni ẹoli, anye ramhi eseso okẹ oniemi, anye wugha so iromhi. ⁶ Anye tse egbe okhila se, anye ya lo oko-okẹ, wewe e nyene egbe ukhokho, e je apfe.

⁷ Anye rọte iTai vu, anye bhale iTolomasi. Anye la agho tse eni e miesuọ, anye nu we la agho ogbeleghuo. ⁸ Anye vu ogbeakolo, anye ramhi iSizeria. Anye kushi owa oyi iFilipu oni ọ kia gue ungmehi oyi Eshinegba le, ni ọ

khi oghuo egbo oshilua ni a la iJerusalemu ze.* 9 O mholi eniye imueshi aane ni ea ye ughue ne, ni e me eke e guele.

10 Abi anye ro la agho ogbele ni e bu, omekeguele ni a lu Agabusi o rote eke ifudia bhale.† 11 Igho o rue ugbhogbho ni a ro o mu oku oyi iPolu. O roli genogeboli abo ali awe. Oo, "Ayemhe-nopfuase oo khi, 'Ina egbo iJu ni e la iJerusalemu e li ya ge oni o mholi ugbhogbho ona, e mu oli na egbo iJeta.' "

12 Abi anye ro suo ona, anye ali egbo elese ni e la agho, anye lema iPolu o khi je iJerusalemu. 13 Ama iPolu oo, "Elo o ze ni a ro o vie, ni a ro o yese mhe udu-a. Aa khi eri mhi lese mu egbe ni a ro ya ge mhe tse, ama mhi ga mu egbe ni mhi ro ya ghu-a shi iJerusalemu, irari eva oyi iJesu Onomhue." 14 Abi anye aa ro dobe zu oli ode, anye yemhe-a, anye e oli, "O ka tse abi o ghole Onomhue."

15 Onana o dose se, anye mu egbe, anye nga iJerusalemu. 16 Eniye odukhokho eghuo ni e la iSizeria, e kphase anye, e ri anye bhale owa oyi iMinaso, ni o khi ongi iSapurosi ni o khi oghuo eni e kpe todode miesuo.

Abi iPolu o ro ramhi iJerusalemu

17 Abi anye ro ramhi iJerusalemu, eni e miesuo e kpe abo mie anye egbegbo. 18 Ogbeakolo iPolu

ali anye enekpole anye ya me iJemhisi, eni egbhali eni e miesuo nya e li la agho. 19 IPolu o tse we, o kuegbe-a gueye we ikanya ni Eshinegba o gbe shi iteva oyi egbo iJeta rote akanya oyi Eshinegba ni oo gbe.

20 Abi e ro suo ingmemhi ni iPolu o ngme se, e kueghie Eshinegba. Igho e iPolu, "Inyoghuo, wa a me egbo agbele-agbele eyi iJu ni e mie iJesu suo, weye nya e mholi omuegbe shi iri ushi gbe akanya. 21 E she kpe suo khi eri u wa sese egbo iJu nya e tsua Ishi eyi iMosisi kua, khi u we e khi shela imi we-a ali e khi ke deba ighuighue eyi egbo iJu. 22 Se awa ya li, irari khi e mema ya suo khi u she bhale. 23 Ina anye nono u li, emose aane e nu anye la ana ni e she ro nga. 24 Rue emose ena, ni a ga ya riela ikhue-pfuase. U gbo fali ota na we ni a ro ya ta we itsu-a. Ishegho, ogbokpa o ya lese khi egbhali a kie me, khi u ri Ishi eyi iMosisi e gbe akanya.‡ 25 Ama anye she ri ebe ghi egbo iJeta eni e miesuo ro gueye we abi anye ngme, khi e ti egbe eminale ni a ro luase obo le, ali e khi ke da oia ali e khi le elamhi ni aa fa uruli, ali e lase itsebo ikuku le."§

26 Ogbeakolo, iPolu o rue eni emose, e ga ya riela ikhue-pfuase. Igho o je Owa Oyi Eshinegba ya gueye we ogbele ni oni ikhue-pfuase o ya pfo ali

* 21:8 Li ze Ika 6.5; 8.5 † 21:10 Li ze Ika 11.28 ‡ 21:24 Li ze iNqba 6.13-21 § 21:25 Li ze Ika 15.29

emini a rọ ya rięę iluasobo na ogbogbo.

A mu iPolu

27 Abi eni ogbele ishilua e rọ ya gba, egbo iJu eghuo ni e rote eke Esha bhale e me iPolu elemhi Owa Oyi Eshinegba. E tanọ shi eni ebubu egbo elemhi, e mu iPolu. 28 E tseşe leghe, eę li, "Egbo izireni, a kpaghie anye obọ. Eri oni omose ọna o kia sese egbo ashakpa, mu ekhọli vule shi egbo eyawa o, ali ishi eyawa ali Owa Oyi Eshinegba onana. Oa khi ena tse, o she gbo rue egbo iGiriki lo Owa oyi Eshinegba oyawa ya ri ichimhi mu asha ni o pfuase onana."

29 (Eri e ngme ona itobo khi e me iTirofimosi ọngi Efesosi ali iPolu ifuapfe, e dabi khi o she roli lo Owa Oyi Eshinegba.)*

30 Onyaghu o lo oni ifuapfe nya le, eni egbo e rote ashakhasha na a bhale. E mu iPolu, e rote oni Owa oyi Eshinegba ti ọli lasele, aghoagho, e so okpe ode nya. 31 Abi eni egbo e li nono ni wewe gbe ọli-a, oni ingme o ramhi eso oyi oni oo mhesẹ na ekhọli-okhue eyi iRomu khi edeli iJerusalemu nya o la onyaghu oniemihi. 32 Eloawe eloawe, o wolo ekhọli-okhue ma egbe e na tiemhi deba eni ebubu egbo. Abi eni e nyaghu egho e rọ me ọli ali eni ekhọli-okhue, e mu mhue, e a ke gbe iPolu.

33 Oni o mhesẹ na ekhọli-okhue ogho o mu iPolu, o e ri

iweghẹ eva ge ọli. O mhila eni egbo oni o khi ali emini o li. 34 Egbo eghuo ni e la oni igba ee tseşe, ogbogbo o ngme oyoli. Abi oni oga okhọli-okhue ogho oa rọ lese emini ee ngme, oo a mu iPolu ya shi apfe ekhọli-okhue. 35 Abi e rọ ramhi unu owa, eni ekhọli-okhue e mu iPolu tsua irari khi eni e domhi ọli e bu dose. 36 Igho e li kpikpi deba li, ee tseşe gbii, e lie, "A gbe ọli-a, a gbe ọli-a."

IPolu o pfa egboli shi eke

37 Abi eni ekhọli-okhue e li mu iPolu lo apfe eyi ekhọli-okhue, oo oga oyewe, "Mhia nono ni mhi nu e ngme?"

Oni oga oo li, "U gue e ngme elemhi iGiriki?" 38 "Oa khi yeye u khi ọngi ijipiti ni o ke gba onyaghu eke le? Ni u wolo egbo agbele ene ni ee gbolo ekhọli-okhue eyi iRomu-a, ni u rue we je odagbe ifufu ya mu we egbe shi onyaghu?"

39 IPolu o so li o, oo li, "Ọngi iJu ni a bia shi ọli iTasosi ni o la eke iSilisha mhi khi. Omọ eke ọli ni o mu ọloe. Kpekpe ze mhe nu eni egbo ena ngme."

40 Abi oga oyi ekhọli-okhue o rọ ri oni eghẹghẹ na li, iPolu o migha atete unu ode, o ri abo nu we ngme e tsaghie-a. Abi e rọ tsaghie-a, iPolu o ri elemhi Iburu nu we e ngme.

22

1 "Inyoghuo-mhe ali itamhe ni a mu ekpe e na, a ri eso

* 21:29 Li ze Ika 20.4

shi eke ni a suo ẹzo ni mhi ya gue pfa egbemhe shi eke ena.”² Abi e suo khi o nu we ngme ẹlemhi Iburu, e ga lolo tsaghi-a.

Igho iPolu oo,³ “Ongi iJu mhi khi, ni a bia shi ẹoli iTasosi ni o la eke iSilisha. Ẹoli iJerusalemu ona mhi la fu vule. Ayi iGamaliẹ a la sesẹ mhe egbegbo abi a liẹ deba ishi eyi ititawa. Eri mhi mholi omuegbe shi ingme oyi Ẹshinẹgba egbegbo ẹzẹzẹ abi ẹẹ a ke li ogbe na amo.*⁴ Eri mhi mu okhọli vule shi ẹgbọ ni e rote Ode oyi Onomhue o, ramhi ni mhi ro gbolo eghuo-a. Mhi mu emose ali ikpotso kulo owa ighumha.⁵ Okpeda na ekpodalo-ugamhi eyi Ẹshinẹgba ali enighie e ya pfi otsẹle shi o khi igesikia mhia ngme. Mhi mie we ebe ghi eni eralo na ẹgbọ iJu ni e la iDamasikosi, ni mhi ro ya ri iwẹghẹ shi eni e miesuo ni e la oobọ abọ, ni mhi muno we je iJerusalemu ya nase.†

IPolu o guele abi loli li mupfi

(Ika 9.1-19; 26.12-18)

⁶ “Ẹlẹghuo khi mhi i le iDamasikosi, itsotso oguota khi mhi lesẹ ti ramhi oni ẹoli, ákpá ni o lolo gẹ nyanyanya o rote irarogbe mi nga mhe egbe udemhija.⁷ Igho mhi de ya gbe, mhi suo khi uruli oo mhe, ‘ISolu! ISolu! Elo e ze ni u ro mu okhọli vule shi mhe o?’

⁸ “Mhi mhila li, ‘Oghuo u khi, Onomhue?’

“Oo mhe, ‘Mhemhe khi iJesu onge iNazareti ni u mu okhọli vule shi o.’⁹ Emose ni e nu mhe kia, e me oni ákpá, ama ẹa suo uruli ni o nu mhe ngme.

¹⁰ “Mhi mhila li, ‘Elo mhi ya riẹle, Onomhue?’

“Onomhue oo mhe, ‘Vule ni u lo elemhi ẹoli iDamasikosi, a ya la agho gueye emini a mhesẹ ne nya ni u ya riẹle.’¹¹ Mhi ze alo itobo ugemhi ákpá ni o mi nga mhe alo. Eni anye ga kia e ke mu mhe obo lo elemhi ẹoli iDamasikosi.

¹² “Omose oghuo o la agho ni a lu Ananayasi. Oni o ga ugamhi, ni o ri ushi ẹ gbe akanya o khi. Ẹgbọ iJu nya e mu ekpe a na li.¹³ Loli o bhale ya migha mama mhe, ni oo, ‘Inyoghuo-mhe iSolu, alo eye e khueghie-a,’ utoghuo kpe, alo eyemhe e khueghie-a, mhi me eke me oli.

¹⁴ “Oo mhe, ‘Ẹshinẹgba oyi ititawa o she ze kee, ni u lesẹ oghuemhe oyoli, ni u me Oni o suo eso na Ẹshinẹgba, ni o ri unu oyoli nu ẹ ngme.¹⁵ Irari khi u ya khi otsẹle oyoli, ni u ke ngme emini u suo ali ni u gbo ri alo me, gueye ẹgbọ nya.¹⁶ Memena, elo u ke migha khe? Vule ni mhi batazi ẹ, ni a gbe olamhe eye kua ne, rote eva oyi Onomhue.’

¹⁷ “Agho mhi te mu egbe pfi je ẹoli iJerusalemu. Abi mhi ro la Owa Oyi Ẹshinẹgba lema, mhi me ime-alo,¹⁸ igho mhi me Onomhue, o gueye mhe, ‘Nyanya rote ẹoli iJerusalemu

* 22:3 Li ze Ika 5.34-39 † 22:5 Li ze Ika 8.3; 26.9-11

vu, itobọ khi eni ẹgbọ ena, ẹa ya mie shi ọtsẹlẹ oyẹ ni u ya pfi na mhe.’

19 “Mhiẹ ọli, ‘Ọnọmhue, eni ẹgbọ ena e ga lẹsẹ khi mhemhẹ mhi kia kia owa ugamhi muno ẹgbọ ni e mie ẹ suọ kulo owa ighumha, mhi gbe wẹ egbegbọ. 20 Ali, ẹlẹ ni e gbe iSitivini-a ni ọ li khi ọtsẹlẹ, mhemhẹ mhi la aghọ, mhii mie obọ shi oni eghuli, mhi ri ẹloe khu itsua na eni e tono ọli eche gbe-a.’‡

21 “Oni Ọnọmhue ọọ mhe, ‘Ke lẹ, mhi ya ghie ẹ je odonue ghi ẹgbọ iJeta.’”

IPọlu ọmọ-ekẹ iRomu

22 Eni ebubu ẹgbọ e ku esọ-a na iPọlu kie ramhi ana ni ọ rọ ngme na, ighọ e li tsẹsẹ leghe, ẹẹ li, “A mu ọli vu, A gbe ọli-a. Ọna ọa ke khi ọni ọ́ọ la agbọ!”

23 E tsẹsẹ, ee pfi ide idane wiliwili, e yalọ ifufu ku nga idane. 24 Oni ọọ mhẹsẹ na ekhọli-okhue, ọọ a rue iPọlu lo apfẹ oyi ekhọli-okhue. Ọọ wẹ, e gbe ọli itẹ ni e mhila li ini e lẹsẹ emini o zẹ khi ẹgbọ iJu e lina a tsẹsẹ ku ọli. 25 Ama abi e rọ gẹ iPọlu, ni wẹwẹ e gbe ọli, iPọlu ọ mhila ọni ọga oyi ọkhọli-okhue ni ọ migha aghọ, “Ushi o lama a shi ọ u gbe ọmọ ekẹ iRomu itali ini aa me umhaguẹli ọli obọ ne?” 26 Abi ọni ọga oyi ọkhọli-okhue ọ rọ suọ ona, ọ lẹ ya gueyẹ ọni ọọ mhẹsẹ na wẹ ni ọ kpeda na li. Ọọ, “Gue kia e, sẹẹ u wa li ena? Ọmọse ọna ọmọ-ekẹ iRomu ọ khi e.” 27 Ighọ ọni ọọ mhẹsẹ na wẹ ọ lẹ deba iPọlu

ọ mhila li, “Mhiẹ i, ọmọ-ekẹ iRomu u khi?”

IPọlu ọọ, “Ii, ọmọ-ekẹ mhi khi.”

28 Oni ọọ mhẹsẹ na ekhọli-okhue ọọ, “Ọmọ-ekẹ ni mhemhẹ mhi khi, ikpokpomhi ikpaghọ mhi fali rọ mie ebe rọ khi ọmọ ekẹ.”

IPọlu ọọ, “Ama mhemhẹ oyemhẹ, ọngi iRomu a bia mhe.”

29 Ẹloawẹ-ẹloawẹ, eni ekhọli-okhue ni e nono ni wẹwẹ e mhila iPọlu ingme unu, e ti egbe je ukhokho, abi ọni ọọ mhẹsẹ na ekhọli-okhue ọ rọ lẹsẹ khi ọngi iRomu iPọlu ọ khi, ulishi oo mu ọli, irari khi ọ she gueyẹ wẹ e ri iwẹghẹ shi ọli abọ, e gbe ọli.

Abi a rọ rue iPọlu bhale odalo oyi iSaẹdiri

30 Ogbeakọlọ, ọni ọọ mhẹsẹ na ekhọli-okhue ọọ nono ni lọli lẹsẹ emini ẹgbọ iJu e nu iPọlu ẹ gue, ọ taghiẹ iPọlu iwẹghẹ-a. Ọ gueyẹ ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali iSaẹdiri e legba. Ọ rue iPọlu bhale ya migha odalo oyewẹ.

23

1 IPọlu ọ bino oni ig-baa iSaẹdiri tatata, ọọ wẹ, “Inyoghuo-mhẹ, mhi she rọte udu onete oyemhẹ nya gbe akanya oyemhẹ pfo na Ẹshinegba ya ramhi amo.”

2 Abi ọ rọ ngme ona, Ọga oyi ekpodalo ugamhi ni a lu Ananayasi ọọ eni e ti mama iPọlu e lase ọli unu. 3 IPọlu ọọ li, “Ẹshinegba ọ ya ri emhi liẹ, yeyẹ ugbe ni a ri ẹtseli

gboloa. Yeye u shito agho a gue mhe ezọ egbe-a, ama yeye oye u gbe ushi-a abi u li ri unu bhale a ri emhi li mhe.”*

4 Eni e ti mama iPolu e oli, “U ga gbudu ri unu a ghi oga oyi ekpodalo ugamhi eyi Eshinegba?” 5 IPolu oo we, “Inyoghuo-mhe, mhi aa lese khi loli o khi oga oyi ekpodalo ugamhi eyi Eshinegba! A keke oli shi ebe-no-pfuase, ‘Khi gbudu ngme onobe oyi oni o mhesa na egbo eye.’”†

6 Abi iPolu o ro lese khi eghuo eni egbo khi iSadusi e khi, eni e kpole e khi iFarisi, o la oni igbaa ngme lasese leghe, oo, “Inyoghuo-mhe, otu iFarisi mhi la, mhi gbo khi omi iFarisi. Eri a la ana a gue mhe ezọ itobo khi mhi mholi irudusho khi eni e ghua e ya gbo guale.”‡ 7 Abi o li ngme ona se, uwola o de ni otu iFarisi ali otu iSadusi, oni igbaa o kemhi. 8 (Irari khi otu iSadusi ea lama shi o khi egbo e ya rote eghuli guale, ea gbo lama khi igeni ali iyemhe e la o, ama otu iFarisi e lama shi enana nya.)§

9 Ukpokpomhi okeke o de, esese Ishi eyi iMosisi eghuo ni e khi otu iFarisi e vule e khe akọ ni o toto, ee li, “Anye aa me emhikhoghuo obọ oyi omose ona,” e gbolo e, “Ini o fe khi-a khi ayemhe, o ke khi ageni o nu oli ngme?” 10 Oni ekhako o pfuse toto-a sho, ulishi o mu oni oga oyi ekhulikhuwe khi e tigbe khere iPolu-

a. Igho o mhesa na eni ekhulikhuwe e tiemhi ya ri itoto mie we iPolu obọ ni e roli bhale apfe oyi eni ekhulikhuwe.

11 Ele iyose ni oo deba li, Onomhuwe o migha mama iPolu, oo li, “Mhuwe igbedu! Abi u li la iJerusalemu pfi otsele na mhe, igho u li mema ya li pfi otsele na mhe eoli iRomu.”

Ugbamhi igbe-a ni a gba khe iPolu

12 Ogbeakolo, egbo iJu eghuo e ya mhesa kugbe, e romhi isheli khi wewe ea ya le eminale wekhi eri wewe e ya da amẹ, ini ea li gbe iPolu-a. 13 Egbo ni e gba ugbamhi onana, e dose egbo egbhueva. 14 E le deba oga oyi ekpodalo ugamhi eyi Eshinegba ali eni egbhali, e li, “Anye she romhi ukpokpomhi isheli khi anye aa ya le emhikhoghuo se khi anye gbe iPolu-a. 15 Memena, yeye ali igbaa iSaediri a keke ebe ghi oga oyi ekhulikhuwe, a lie khi a nono ni a lolo suo oni ingme bie. Anye mu egbe ni anye ro ya gbe oli-a neni a roli ya ramhi ana.”

16 Ama abi omọ omose ni o khi omi inyoghuo iPolu oni okpotso o ro suo oni ugbamhi, o je oni apfe ekhulikhuwe ya gueye iPolu.

17 Igho iPolu o lu oga oyi ekhulikhuwe oghuo, oo, “Rue ozeo ona ghi oni oo mhesa na e, o mholi emini o ya gueye oli.” 18 Igho o rue oli ghi oni oo mhesa na we.

* 23:3 Li ze iMat 23.27-28 † 23:5 Li ze Okiali 22.28 ‡ 23:6 Li ze Ika 26.5; iFili 3.5 § 23:8 Li ze iMat 22.23; iMak 12.18; iLuk 20.27

Ọ li, “IPọlu ni a mu shi igha ọọ mhi rue ọzẹọ ọna ghi ẹ, itobọ khi ọ mhọli emini ọ ya gueye.”¹⁹ Ọni ọọ mhẹsẹ ọghọ, ọ mu ọni ọzẹọ obọ, e ti je olase, ọ mhila li, “Elo wa nono ni u gueye mhe?”

²⁰ Ọọ li, “Egbọ iJu e she gba li khi wẹwẹ e ya ghie ghi ẹ akọ, ni u rue iPọlu bhale odalo oyi iSaediri khi ẹẹ nono ni e te unu oyọli suọ oni ingme bie.²¹ Khi lama shi wẹ ọ, itobọ khi e bu dọsẹ egbọ egbhueva ni e kpe odẹ khẹ ọli. E she romhi ishe khi wẹwẹ ẹa ya le, wẹkhi eri wẹwẹ e ya da ini wẹwẹ ẹa li gbe iPọlu-a. E migha a khẹ ni e suọ emini u ya sọ shi emini e mhila ẹ ena.”

²² Ọni ọọ mhẹsẹ na eni ekhọli-okhue ọ gueye ọli, ọọ, “Khi gueye ọgbọ ọkhọghuo khi u she gueye mhe.” Ọọ li ọ ke lẹ.

A rue iPọlu te aghọ je ẹoli iSizeria

²³ Ighọ ọni ọ mhẹsẹ ọghọ ọ lu ega ekhọli-okhue aava eyọli, ọ mhẹsẹ na wẹ, ọọ wẹ, “A wolọ ekhọli-okhue egbhuegbe, ali eni ẹ nga ichi egbhueşẹ ali ogbe, ali epfi-ote egbhuegbe ni a ke lẹ iSizeria agogo itili amioşẹ.²⁴ A ri achi na iPọlu nga ni a rọli je oobọ ini emhikhọghuo e khi li ọli, ni a rue ọli ghi iFẹlisi ni ọ khi igovunọ.”²⁵ Ọ lina keke ebe na wẹ.

²⁶ Mhẹmhe iKiladiusi iLisi-asi mhi keke ebe onana ghie:

Yeşẹ igovunọ iFẹlisi ni a mu ekpe ẹ na,

Mhia tşẹ.

²⁷ Egbọ iJu e mu ọmọşẹ ọna, e nono ni wẹwẹ e gbe ọli-a. Ama eri mhi ri ekhọli-okhue eyẹmhe bhale ya pfa li shi eke irari khi mhi suọ khi ọmọ-ekẹ iRomu ọ khi.²⁸ Mhi i nono ni mhi leşẹ emini e zẹ ni e rọ gue ẹzọ ọ shi ọli egbe, mhi rue ọli je igbaa iSaediri oyẹwẹ.²⁹ Mhi bhale ya ẹ khi ẹzọ ingme ishi eyẹwẹ e rọ nali i gue, ama ọa mhue emini ọ li ni abi a gbe ọli-a shi, wẹkhi imuọli shi ọgba igha.³⁰ Abi a rọ gueye mhe ugbamhi ni e gba khẹ ọni ọmọşẹ, mhi rọ nyanya rue ọli ghi ẹ, mhi gbo gueye eni e gue ẹzọ a shi ọli egbe e bhale deba ẹ ni e guele emini ọ li.

³¹ Ọni ẹliyọşẹ ẹleşhọ, eni ekhọli-okhue e rue iPọlu mhọli obọ vu, abi a li mhẹsẹ ọli na wẹ, e ramhi Atipatirisi.³² Ogbeakọlọ, eni ekhọli-okhue e rọli na eni e nga ichi ni e rue ọli kie ke lẹ, wẹwẹ e nyenẹ egbe ukhokho je apfe ekhọli-okhue oyẹwẹ.³³ Abi eni e nga ichi eghọ e rọ ramhi ẹoli iSizeria, e rue oni ebe na ọni igovunọ iFẹlisi, e rue iPọlu na li.³⁴ Ọni igovunọ ọ zẹ oni ebe, ọ mhila iPọlu ukiẹkiẹ obini ọ khi. Abi ọ rọ bhale ya leşẹ khi eke iSilisha ọ te bhale,³⁵ ọọ, “Mhi ya suọ ẹzọ oyẹ ini eni e gue ẹzọ shi ẹ egbe e ramhi ana.” Ighọ ọ mhẹsẹ a ri iPọlu nga ekhe-khẹ obọ ni e la agbala oyi Erọdu.

24

Ezọ ni iPọlu ọ gue odalo oyi iFẹlisi

¹ Abi ogbeleş ishe e rọ dọşẹ, Ọga oyi ekpodalo ugamhi ni a

lu Ananayasi o je iSizeria, loḷi ali egbhali eghuo ali iloḷya ni a lu iTatulḷosi. E bhale odalo oyi igovunḷo ni a lu iFelisi ni e ya gue ẹzḷo shi iPolu egbe. ² Abi a rḷo lu iPolu bhale, iTatulḷosi o gue ẹzḷo oyḷo shi eke khase iFelisi: Oḷo, “Ireḷoe-khu oyḷe o she ri anye mḷoli opfomḷe ali emhi enegbḷo ukhomhi eke ona. ³ Ashakhasha ali odekhode anye te ẹ kueghie ẹ, anye ẹ nono ni anye kphemhi ne shi ona, yeḷe iFelisi oghie. ⁴ Ini anye khi pfuse ẹ eghẹghẹ-a, mhi lema ẹ u kpekpe u ku esḷo-a shi anye eke ukuku eghẹghẹ.

⁵ “Eri anye me omḷose ona shi ogbḷo ingme, ni o tsua okḷoli ẹ lasele ke tanḷo egbḷo iju ni e la eke agbḷo nya, e ke pfi onyaghu ali umha-suesḷo. Loḷi o ralo na egbḷo otu iN-azarini ⁶ O gbolo o nono ni loḷi ri ichimhi mu Owa oyi Eshinegba, loḷi anye rḷo gba li mu. [Anye e nono ni anye gue ḷi ẹzḷo abi ushi oyanye o ngme. ⁷ Ama iLisiasi ḷni o mḷese na ekḷoli-okhue, o bhale ya ri itoto ti anye luḷe abḷo mie rue vu. ⁸ Oḷo eni e me umha-gueḷi oyi omḷose ona e bhale odalo oyḷe.] Ini u mhila omḷose onana ogbḷo u ya me igesikia ni o la ẹzḷo ni anye gue shi ḷi egbe ena.”

⁹ Eni egbḷo iju ni e la aghḷo e kugbe lama shi ẹzḷo ni a gue shi eke, khi igesikia lo.

¹⁰ Abi ḷni igovunḷo o ri obḷo nu iPolu ngme o gue shi ḷi o.

IPolu oḷo, “Mhi leḷe khi ikpe

ni e bu u te la ukhomhi ẹoli ona a sḷo ẹzḷo, itobḷo ona egbe ẹ mu mḷe ni mhi rḷo migha odalo oyḷe ya gue ẹzḷo pfa egbemḷe shi eke. ¹¹ Abi u kie kpe leḷe, amo o gbe ẹḷe igbeva ni mhi rḷo je iJerusalemu ni mhi ya ga ugamhi. ¹² Egbḷo iju ni e gue ẹzḷo shi mḷe egbe ẹa bhale ya ẹ mḷe shi elemhi Owa Oyi Eshinegba khi mhi nu ogbḷokḷoghuo ẹ kḷe akḷo, wekhi eri mhi la owa ugamhi, wekhi ifuapfe ashikhoghuo tanḷo ebubu egbḷo abḷo shi onyaghu. ¹³ Eḷa mḷoli abi e li doḷe rḷo ya migha pfi otseḷe shi ẹzḷo ni e gue shi mḷe egbe khi igesikia lo. ¹⁴ Mhi lama shi o khi, eri mhia ga Eshinegba oyi eni e bia awa, mhi khi ḷni o rḷe oni Ode ona, ni ẹḷe khi egbhḷoli o khi. Ama mhi mie shi Ushi oyi iMosisi ali emini a keke shi ebe eyi emekeguele. ¹⁵ Mhi miesuḷo abi egbḷo enana e li miesuḷo, khi Eshinegba o ya rḷe eghuli guise ogbḷo nya le, ghe eni e gue ngeli ghe ena okḷolo. ¹⁶ Irarighḷo mhi rḷo roshḷeka, emini mhia rieḷe nya, ini udu ni oḷo gue ogbḷo ẹzḷo oyemḷe o pfuase shi odalo oyi Eshinegba ali ogbḷo.

¹⁷ “O she gba ikpe eni e bu abi mhi te lase ẹoli iJerusalemu le. Eri mhi jele aghḷo ni mhi ya rue ikpagḷo ghi egbḷo ni ẹa mhue ali ni mhi ri isomhopfa ghi Eshinegba. ¹⁸ Emini mhii rieḷe na ni e rḷo bhale ya ẹ mḷe shi Owa oyi Eshinegba abi mhi la ipfuase abi ushi o ngme.

Egbọ ekhọghuo ẹa le gasẹ mhe, wẹkhi eri a mẹ onyaghu.*
 19 Ama ẹgbọ iJu eghuo ni ẹ rọte ekẹ Esha bhale e ga li la akaghọ. E kha bhale odalo oyẹ ẹ ya gue ẹzọ oyewẹ, ini e mholi emini e ya gue shi mhe egbe. 20 Okekhi emose ni e la akana ena, a mhila wẹ e guele umhaguẹli ni e gue shi mhe egbe abi a rọ rue mhe bhale odalo iSaẹdiri. 21 Ama emhi oghuo mhi la akpewẹ tseşe ngme khi, 'Eri a gue mhe ẹzọ itobọ khi mhi mie sho khi eni e ghu-a e ya gbo guale bhale agbo.' †

22 Ighọ iFẹlisi ni ọ ga lolo leşe emhi oni Odẹ ona, ọọ, a yemhe oni ẹzọ-a ne. Ọọ, "Ini iLisiasi oni ọ mhese na ekholi-okhue ọ da bhale mhi rọ ya sọ ẹ oni ingme." 23 Ọ gweye ọga ekholi-okhue oghọ ọ lolo ri ẹloe shi iPọlu egbe, ama e zẹ ọli pfi ẹfo-a ukukuọ. E zẹ ni emole ọli e ke bhale ya tse ọli ali ni e ke ri emini ọ nono bhale ghi ọli.

IPọlu ọ bhale odalo oyi iFẹlisi ali iDurusila

24 Abi ikuku ogbele e rọ dose se, iFẹlisi ọ tsua ughue ọli ni a lu iDurusila ni ọ khi ọngi iJu ma egbe bhale. Ọghie ya lu iPọlu, ọ ri esọ shi ekẹ suọ abi iPọlu ọ li ngme ungmemhi irudunga ni o la iJesu iKirisiti. 25 Ama abi iPọlu ọ li ngme ungmemhi igue-ngeli, ali ikuegbe-a ali iso-ẹzọ oyi Eshinegba ni ọ bhale, ulishi oo mu iFẹlisi, ọọ, "Osomhi gho ne! Ke vu. Mhi ya ghie lu ẹ ini mhi ke mẹ asha." 26 Oni

egheghe ọ dabi khi iPọlu ọ ya vi ufa na lue, itobọ ighọ ọ rọ kele ẹ ghie lu ọli, ọ bhale ni wewe e ngme. 27 Abi ikpe eva e rọ dose, iPoshusi iFẹsitosi ọ ke khi igovunọ ni iFẹlisi ọ kpe khi. Ama itobọ khi iFẹlisi ọ nono ni loli gue riele ti ẹgbọ iJu ẹloe, ọ zẹ iPọlu obọ shi owa ighumha.

25

IPọlu ọ bhale odalo oyi iFẹsitosi

1 A liẹ amo o li ẹle ese abi iFẹsitosi ọ te khi igovunọ, ọ rọte ẹoli iSizeria nga ẹoli iJerusalemu. 2 Oobọ ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali enighie eyi ẹgbọ iJu e la gue ẹzọ shi iPọlu egbe. 3 E nyanya lema iFẹsitosi ọ rue iPọlu je iJerusalemu ni ọ rọli kpaghie ewe obọ. Irari khi e she gba khi ewe e ya kpe ode gbe iPọlu-a ini ẹẹ le. 4 iFẹsitosi ọọ wẹ, "A she ri iPọlu shi owa ighumha obini ẹoli iSizeria, mhemhe mhi ya nyene egbe kele je oobọ. 5 A zẹ ni eni ẹẹ ralo na ẹ e deba mhe je iSizeria ya gue ẹzọ shi oni omose egbe, ini o khia khi eri ọ lue."

6 Ogbẹle elele ya ramhi ogbele igbe iFẹsitosi ọ nu wẹ la aghọ, ni ọ rọ kia tiemhi ẹoli iSizeria. Ogbeakọlo ọ khueghie ikotu-a, ọọ a rue iPọlu bhale odalo oyelue. 7 Abi iPọlu ọ rọ bhale, ẹgbọ iJu ni e rọte iJerusalemu bhale e migha gasẹ ọli, e gue ẹzọ ni o toto shi ọli egbe, ama ẹa dobe to eni ẹzọ migha.

† 24:21 Li zẹ Ika 23.6

⁸ Ama iPọlu ọ gue ẹzọ pfa egbọli shi eke, ọọ, “Mhi aa riẹle emhikhoghuo ni o da ushi oyi ẹgbọ iJu, wẹkhi Owa Oyi Eshinegba, wẹkhi eri mhi lue na iSiza iRomu.”

⁹ Ama iFesitọsi ọ nono ni lọli riẹle ọghuẹmhe oyi ẹgbọ iJu, ighọ ọ mhila iPọlu, “O ghọle ẹ ni a rue ẹ je iJerusalemu, ni a la aghọ gue ẹzọ oye ukpẹloe mhe?”

¹⁰ IPọlu ọọ, “Iiye. Ikoṭu oyi iSiza ni a kha mema la gue ẹzọ oyemhe mhi la ena. Mhi aa mhọli onobe ni mhi li ẹgbọ iJu ni yeye u lese gboo. ¹¹ Ini o khia khi mhi lue nabi a gbe ọgbọ-a shi, mhi mu egbe ni mhi rọ ya ghua. Ama o kha da khia khi ẹzọ ni ẹgbọ iJu ena e gue ẹ shi mhe egbe khi ẹgbhọli lọ, ọgbọkhoghuo ọa dobe ya rue mhe na we. Irarighọ, mhi lema a ze ni iSiza luẹghuo ọ remhe gue oni ẹzọ ona.”

¹² IFesitọsi ọ ri eni e nu ọli ẹ sọ ẹzọ ye ochi se, ọọ iPọlu, “U she lema a rue ẹzọ ona je ayi iSiza ya gue, ayi iSiza u mema ya je.”

IPọlu ọ migha odalo oyi Agiripa ali iBenisi

¹³ Ogbele ingme-na e dose, oghie Agiripa ali iBenisi e bhale eke iSizeria ni e ya tse iFesitọsi. ¹⁴ Aborokhia khi e la akaghọ ogbele ebubu, iFesitọsi ọ gue ingme oyi iPọlu ye oni oghie, ọọ, “Omose ọghuo ọ la owa ighumha shi ana ni iFelisi ni ọ kpe khi igovunọ ọ ze obọ shi aghọ. ¹⁵ Abi mhi rọ ye iJerusalemu, ighie eyi ekpodalo-ugamhi

ali egbhali eyi ẹgbọ iJu e tsua ẹzọ bhale ya gue shi ọli egbe, ẹẹ mhi pfa ẹzọ igbe-a mu ọli.

¹⁶ “Ama mhi gueye we khi awa ẹgbọ iRomu awa aa ya pfa ẹzọ mu ọgbọ ni a gue ẹzọ shi egbe, ini ọgbọ a ri ẹghẹghẹ nali gue shi ẹzọ ni a gue shi ọli egbe ne. ¹⁷ Abi e rọ deba mhe bhale ana, mhi nyanya shi oni ẹzọ shi ogbeakolo, mhi shitọ elemhi ikotu, mhiẹ a lu oni omose bhale. ¹⁸ Abi eni ẹẹ gue ẹzọ shi ọli egbe e rọ vule ngme, ẹa gue ẹzọ umhaguẹli ni mhi dabi khi e ya gue. ¹⁹ Ochoghọ ẹzọ ekhako tse e lese me gue shi ọli egbe, ni o khi ingme oyi ugamhi oyewe, ali ekhako ni o khi ingme oyi omose ni a lu iJesu, ni ọ ghua, ni iPọlu ọ khi ọ kie la agbọ. ²⁰ Mhi aa lese abi mhi li ya tonọ udi oni ingme onana. Mhi ri irarighọ mhila li ini ọ nono ni a rue oli je iJerusalemu ya gue eni ẹzọ ni a gue ẹ shi ọli egbe enana, oobọ. ²¹ Ama iPọlu ọ lema a kie mu luẹ shi igha ne, ni a ri oni ingme ghi iSiza ni ọ sọ ọ. Irarighọ mhi rọ liẹ a rọ ọli shi owa ighumha ramhi ni mhi rọ ya rue ọli ghi iSiza.”

²² Ighọ Agiripa ọ gueye iFesitọsi, ọọ li, “Mhi kha nono ni mhemhe-ghuo ni mhi li ri esọ suọ ungemhi oyi oni omose.” IFesitọsi ọọ li, “U ya suọ ọli ako.”

²³ Ogbeakolo, a ri ebọla kphase Agiripa ali iBenisi lo elemhi ikotu le. Ega ekhọli-okhue ni e lolo fu, ali ẹgbọ eniemhi ni e la oni ẹoli e deba li lo. IFesitọsi ọ ghie ya rue

iPọlu bhale. ²⁴ IFesitọsi ọọ, “oghie Agiripa ali ẹgbọ ni e la ana nya, a bino ọmọse ọna. Ẹgbọ iJu ni e la ana ali iJerusalemu ali iSizeria e she bhale deba mhe, ẹẹ tseṣe a khi ke zẹ ni ọ la agbọ. ²⁵ Mhi mẹ khi ọa li emhikhoghuo onabi a ya gbe ọli-a shi, ama abi ọ rọ da lema a rue luẹ ghi Oghie iRomu nya eghọ, mhi ya rue ọli je iRomu. ²⁶ Ama mhi aa mẹ ingme nabi mhi kha keke shi ọli egbe ghi Oghie iRomu nya. Irarighọ, mhi rọ rue ọli bhale ghi ẹ ẹ ẹ nya, yeye oghie Agiripa kpaashi, ni a bhale ya ẹ khi ini a bino oni ingme se, otse mhi ya mẹ emini mhi ya keke shi ọli egbe. ²⁷ Irari khi mhia sa khi o gbe akanya ni a rọ rue ọni a mu shi igha ke ghi Oghie iRomu nya, ini aa mẹ ushi okhoghuo keke shi ọli egbe gboo.”

26

IPọlu ọ pfa egbọli shi eke odalo Agiripa

¹ Ighọ Agiripa ọọ iPọlu, “A she lama ne u ngme na egbe ẹ.” Ighọ iPọlu ọ tsua obọ eke, ọ bele ẹ gue ezọ, ọọ, ² “Agiripa ni oghie, mhi mẹ egbe mhe shi ọni ọ mẹ afa ni mhi rọ migha odalo oye amo, ni mhi rọ ọ gue ezọ pfa egbe mhe shi eke shi ingme nya ni ẹgbọ iJu e gue shi mhe egbe. ³ Oo gue ti gba irari khi u ga lese imu eyi ẹgbọ iJu nya ali emini e mie shi. Irarighọ, mhi lolo leme u mhọli irabomudu na mhe ni mhi ngme.

⁴ “Ẹgbọ iJu nya e lese abi mhi laọ shi abi mhi te khi ọmọ, rọte igbaekele agbọ oyemhe obini ushishi ẹgbọ iJu eyemhe ali ẹoli iJerusalemu. ⁵ Ode o she nuẹ ni e te lese mhe, e ya dobe pfi otsese shi ọ ini o ghọle we, khi abi ugamhi oyawa o ngme khi eri mhi mhọli ọmuegbe egbegbọ shi ọ abi ọna otu iFarisi ni mhi khi.* ⁶ Ama mena, itobọ khi mhi mhọli iregbeda shi emini Ẹshinegba ọ shi na itita awa mhi rọ migha shi imufe amo. ⁷ Ona o khi ishobọ ni unuekpe igbeva eyawa e migha a khe, abi e li rosheka a ga Ẹshinegba ghe eleogwota ali ele iyose. Oghie, irari oni iregbeda onana ẹgbọ iJu e gue ezọ shi mhe egbe ẹ shi. ⁸ Elo e zẹ ni a rọ lama shiọ khi Ẹshinegba ọ dobe ẹ guise ọni ọ ghu-a le?

⁹ “Mhemhe mhi kpe mhọli ọli shi udu khi eri o ye ni mhi mu okhọli vule shi oni eva oyi iJesu ọngi iNazareti ọ. ¹⁰ Ighọ mhi li i riele ọli obini ẹoli iJerusalemu. Irari afu ni ọga ọyi ekpodalo ugamhi eyi Ẹshinegba ọ rọ na mhe, mhi muno ebubu eni e miesuo shi owa ighumha, abi a rọ ọ gbolo we-a, mhii mie obọ shi ọ. ¹¹ Ebubu eghẹghe mhi te owa ugamhi je owa ugamhi ya nase we, mhi gbolo ri ajilimhe rewe ngme ungmehi ipfiunu-a deba Ẹshinegba. Irari elemhi we ni e bi mhe. Mhi gbolo je ẹoli oboese ya mu okhọli vule shi we ọ.†

* 26:5 Li zẹ Ika 23.6; iFili 3.5 † 26:11 Li zẹ Ika 8.3; 22.4-5

IPọlu o guele abi ọli li mupfi

(Ika 9.1-19; 22.6-16)

12 “Eleghuo mhi i le ẹoli iDamasikosi, rote afu ali omhesẹ ni oga oyi ekpodalo ugamhi eyi Eshinegba o ro na mhe. 13 Itsotso oguota o mu eke, oghie, abi mhi la ode, mhi me khi akpa ni o ge dose ovọ o rote idane mi gase mhe ali eni anye ga kia. 14 Anye nya, anye de eke, igho mhi suo khi uruli o nu mhe ngme emhi Iburu, oo, ‘ISolu, iSolu, elo o ze ni u ro mu okhọli vule e shi mhe o, ooyeghe wa li ini u nu mhe e khọli.’

15 “Igho mhi mhila, ‘Oghuo u khi Onomhwe?’

“Oo mhe, ‘Mhemhe iJesu lo ni u mu okhọli vule shi o.’

16 ‘Memena, vule migha. Mhi she ri egbe mhe khasẹ irari khi mhi she ze shi oni oo ga mhe ali ni u ke pfi otsẹle oyemhe shi emini u ri ukpeloe oye mhe, ali emini mhi ya rokhase okhesẹ. 17 Mhi ya tsumhi e obọ oyi egbo eye ali obọ oyi egbo iJeta. Mhi ghie e ghi we, 18 ni u khueghie we alo-a, ni u mu we pfi lase alo ebili le bhale akpa, ali u rue we ekpabo eyi okphaghie lasele bhale deba Eshinegba, ni a gbe olamhe kua na we, ali ni e kugbe egbo eyi Eshinegba eni e pfuase o, itobo irudunga ni e mhọli na mhe.’

19 “Irarigho, oghie Agiripa, mhia ro ri ukpeloe gbe eke ni mhi rote iloghie me. 20 Mhi kpe te odode gue ọli ye egbo

iDamasikosi, mhi ke gbo gue ọli ye egbo iJerusalemu ali egbo ni e la eke iJudia nya ali egbo iJeta. Mhi roli tse abo, e lase olamhe le ni e mupfi deba Eshinegba, e rokhase khi wewe e she mu nyene rote ikanya ebe eyewe lasele.† 21 Ona o ze ni egbo iJu e ro bamhe rue Owa Oyi Eshinegba ni e ro roshaka ini wewe e gbe mhe-a. 22 Ama mhi she mhọli ikpaghiobo oyi Eshinegba ramhi ogbe na amo, ali mena mhi migha akana a pfi otsẹle ye ogbo onofune ali onikeke abeghuo. Mhi aa ngme dose emini emekeguele ali iMosisi e khi a ya me, 23 khi oni Omiepfuese ni a shobo khi oo bhale o ya me osue, ali khi ọli ni o kpe te odode rote eghuli guale khi o ya ri akpa ru na egbo eyoli ali egbo iJeta.”§ 24 Abi iPọlu o ro ngme ramhi ana, iFesitosi o mu ọli migha, oo li, “Eri waa ke lese emini u wa li? Ebe ni u ze dose e she ri ujili e kphe.”

25 IPọlu oo li, “Ujili oa kpha mhe, iFesitosi ogbegbedu, emini mhia ngme egbegbingme lo ni o tsua egbhali. 26 Oghie Agiripa o ga lese eni ingme enana nya, emhikhoghuo ena, ea lase ọli egbhali-a irari khi aa riwe we osheli. Ona o ze khi mhi ga dobe nu ọli a ngme oni ingme ona gboo. 27 Oghie Agiripa, u fe mieshi emini emekeguele e ngme? Mhi lese khi u mie sho o.”

28 Igho Agiripa oo iPọlu, “Eri u dabi khi u dobe ya ri

† 26:20 Li ze Ika 9.20,28-29 § 26:23 Li ze Aza 42.6; 49.6; 1 iKori 15.20

oni ukuku eghẹghẹ ona ti mhe ni u remhe mele oni o miesu-a?"²⁹ IPolu o o li, "O kele, o tesh oo, mhi lema Eshinẹgba o khi khi yeyẹ-ghuo tse, ama li shi khi yeyẹ-ghuo tse, ama li shi o gbokpa ni o ri esọ shi mhe eke ogbenamo, ni e li abi mhi li, ini a da ri obọ rue iwẹghẹ ni e lamhe abọ ena o le."

³⁰ Igho oni oghie o vule, li shi oni igovunọ ali iBenisi ali eni e nu we shitọ. ³¹ E rote oni agbala vu, ee ngme, ee, "Omose ona o a li ingme ni a ya gbe o li-a shi wexhi oni a ro o mu o li shi owa ighumha."

³² Agiripa o o iFesitosi, "Áá kha wolọ omose ona abọ-a ini o a she lema a ri oni ingme je ayi iSiza lo."

27

A rue iPolu je iRomu

¹ Abi e ro lama shi o, anye lo oko-okẹ oniemi je Itili, e rue iPolu ali ighumha ni e kpole mholi obọ oyi oga ekhọli-okhue ni a lu ijuliosi, ni o khi oghuo oyi ekhọli-okhue eyi Oghie iRomu nya, ni a zẹ o da ke. ² Anye lo oko-okẹ oniemi rote Adiramitiomu, ikhi oko-okẹ ni o ya kia migha ikpe eghuo ni oko-okẹ ee migha, ni e la epfepfe okẹ ni e la eke Esha. Arisitakusi ni o khi ongi iMasidonia o nu anye kia.

³ Ogbeakolo anye migha iSidoni. Ijuliosi o mholi isomhelemi na iPolu, o zẹ o li obọ ya me emole o li, ni e ri emini o o nono na li. ⁴ Anye ke gbo rote agho mu oni oko nga, anye rote odane ukiekie eke ni okẹ oniemi o

khi shi ni a lu iSapurosi irari khi akpekpeli oo nase anye. ⁵ Abi anye ro gua oko o da je odada iSilisha ali iPafia, anye migha eoli iMara na eke iLisia. ⁶ Agho oni oga ekhọli-okhue o te me oko-okẹ oniemi oyi eoli Alezadira ni oo je Itili, o ri anye lo o. ⁷ Anye e kia fie, ogbele ebubu, anye mholi omunu neni anye ramhi iKinidusi. Abi akpekpeli o a ro zẹ anye rote ashini anye kha rote, anye gua oko-okẹ je ukiekie eke ni okẹ oniemi o khi shi iKireti ni o so alo ghue eoli iSalimo. ⁸ Anye mholi omunu rote oni okẹ oniemi. Ikpukhokho, anye bhale ashini oko-okẹ ee migha ni a lui opfomhegbe ni o ti mama eoli iLasia.

⁹ Eghẹghẹ o she pfu anye-a. Oni okiali o de shi eghẹghẹ ni a ro lese pfi azumhi se, ni o khi eghẹghẹ ni okhena o la la okiali na ukhomhi okẹ oniemi. Igho iPolu o tse agua ye we, o o we, ¹⁰ "Emose, mhi she me khi okiali oyawa o ya khi okhena ali khi o ya ri ukpokpomhi opfu ghi oni oko ali itsua ni o tsua ali agbo oyawa." ¹¹ Ama, ocho ni oni oga ekhọli-okhue o kha ro ri esọ shi emini iPolu o ngme, o deba abi oni o gua oni oko o ngme ali emini oni o mholi oni oko o ngme. ¹² Aborokhia khi ashini anye migha o a ya ti egbe eghẹghẹ orue; ebubu egbo e yemhe anye gua ke le, e dabi khi anye ya ramhi eoli iFonisi, ni anye la agho eghẹghẹ orue. Agho oko okẹ oniemi nya ee migha yemhe-

a. Eke ni oke oniemi o khishi ni a lu iKireti ni o so alo ghue obini ovo o te e lo eko o khi.

Akpekpeli oniemi

¹³ Abi akpekpeli oke o ro ri ofie rote ukiekie ogobo o pfiolo, eni emose e dabi khi okiali o ya ze we kia ke je odalo, igho e leli uli ali akhuli ni a ro gba oko oo zu. Ee kia eseso oni oke oniemi na iKireti. ¹⁴ Ama o li deno, akpekpeli oniemi, o li rote ukiekie obita ini a so alo ghue obini ovo o te e tiemi eko pfiolo rote oni eke ni o la iteva oke oniemi i dose. ¹⁵ Oni akpekpeli o tsua rughu oko-oke oyanye, oa dobe ke kia je obini akpekpeli o te pfiolo o bhale. O lose anye. Anye bie ze oli obo na akpekpeli lolighuo oo tsua. ¹⁶ Anye kia rote ukiekie ukuku eke ni o la iteva oke oniemi ni a lu iKauda, ikhi ukiekie obini oni akpekpeli oa ri egbe ramhi. Iroshaka anye ro dobe tialo oko onikeke ni a ro o tsumhi egbo lo elemhi oni oko-oke oniemi. ¹⁷ Abi eni emose e ro tialo li lo se, e ri ili ge oni oko-oke oniemi gase, ini eni ili e dobe mu oli mhue toto. Irari khi ee na ulishi ini oni oko o ya gbe aye shi ugbe eke, ni o la egele eke iLibiya, ni o so alo ghue we. Igho e gbaghie ode na kpishi oyi oni oko-a, irari khi ea bie ke mhue abi e ya li o. Ishegho ni oni akpekpeli o bie tsua we ke le. ¹⁸ Oni akpekpeli o kie ri itoto tsua oni oko-oke ramhi ogbeakolo, ramhi ni, eni emose e ro tino itsua ni e tsua shi

oni oko o pfino kulo oni oke. ¹⁹ Ogbeakolo e pfino ikhuli ni oni oko o ro o gbe akanya kulo oni oke. ²⁰ Aborokhia khi ogbele ebubu ni e dose khi anye a ri eloe ti ovo wekhi ukpetata, ni oni akpekpeli o kiele ro ri itoto o pfiolo, anye a ke ri udu shi o khi anye me ode ni anye te ya pfue o.

²¹ Abi eni emose ea ro le eminale ogbele ebubu, iPolu o vule, o we, "Emose a kha suo ude ni mhi ye e lo, a kha migha iKireti, Eghenge agho, a kha tsumhi egbe e oyese onana ali opfu. ²² Ama mena mhi gueye e a mholi udu, itobo khi ongee okhoghuo oa ya pfua se ni oni oko. ²³ Ooyose ageni oyi Eshinegba ni o mholi mhe ali ni mhi a ga o migha mama mhe, ²⁴ oo mhe, 'Khi ze ni ulishi o mu, iPolu. U mema ya migha ezoo odalo oyi iSiza ali khi Eshinegba o she rote ilemhi ri agbo oyi eni a ga kia mholi e obo.' ²⁵ Irarigho, a mu igbedu oye mholi, emose, irari khi mhi mhue irudunga khi Eshinegba o ya ri ele oli abi o gueye mhe. ²⁶ Ama oko oyawa o mema ya gbe aye shi ugbe eke okhoghuo ni o la iteva oke oniemi, o tigbe migha."

Oni oko o de ya khere-a

²⁷ Eliyose elenuzi-igbene, akpekpeli o kie tsua anye e kiakia oke oniemi Adiriatiki. Itsotso ogbie, o li eni ee gbe akanya oni oko eloe abine khi e she ti e mama eke. ²⁸ E mhese oni oke bino, e me

khi ilimhi oyoli o khi ẹte-awe egbhuesesa. O gbo li dene, e gbo mhese o, o ke khi ẹte-awe egbhue ali igbe. ²⁹ Ulishi o mu we khi oni oko o ya gbe aye shi eche, e rote ukhokho pfi ikhuli ene ni a ro a mu oko o gbashi lo oni oke oniemhi, ee so iromhi ogbe o gbe a.

³⁰ Eni e la oni oko o gbe akanya e dua abi e li me asha a na kua. Ee tiese ukuku oko ni e tialo lole egho nga oke oniemhi, abine khi eri e nono ni e rote odalo ya pfi ikhuli lo oke oniemhi. ³¹ Ama iPolu oo oni oga ekholi-okhue ali eni ekholi-okhue, "Ini emose enana ea li la elemhi oni oko, ongee, oa ya pfue o." ³² Igho eni ekholi-okhue e pfa uli ni o mu oni oko onikeke mhue-a. E ze oli de tiemhi elemhi oke.

³³ Neni ogbe o maghie-a, iPolu o lema we nya e le eminale. Oo we, "O she ramhi ogbele igbene ni udu oa ke te sheshe e, ni a le eminale kpe. ³⁴ Mena mhia lema e, a le eminale. A lemhi ini a nono ni a kie dobe la agbo, A lemhi khi emhikhoghuo oa ya li ongee." ³⁵ Abi o ro ngme na se, o rue ibuledi lasele, o kphemhi na Eshinegba ukpeloe we nya, o khi oli-a, oo le. ³⁶ Wewe nya e mholi udu, e le eminale. ³⁷ Anye nya ni anye la oni oko, egbo egbhuegbese ali ogbasasa 276 anye khi. ³⁸ Abi e ro ga le eminale se abi e nono, e tino ikpulu ikpamhi emhi ni e tsua kulo oke oniemhi, ini oni oko o kpe li fue.

Oni oko oke oniemhi o kulue

³⁹ Abi ogbe o ro gbe-a se, eni ee gua oni oko ea ke lese egele oke oniemhi bie, ama e me ashini ekhashe e kpi gbili shi. Agho e ke bie roli shi udu khi wewe e ya gua oni oko ya migha ini o ze we e riela. ⁴⁰ Igho e pfanoni eni ili ni e mu ukpokpomhi akhuli ni o mu oko-oke oniemhi e gbashi kulo udi oke oniemhi. Eghoghe agho e taghie uli ni a ro mu emini a ro mu oni oko ukhomhi e nyene-a. E taghie ugbakpi oyi oni oko-a nga idane, ni e dobe ramhi ashini e nono. ⁴¹ Ama oni oko-oke o ya to aye so ugbe eke ni o la elemhi oke oniemhi, o migha, akpekpeli o kie ri itoto o li, o tseke udi oni oko-a.

⁴² Eni ekholi-okhue ee gba abi e li ya gbolo eni ighumha nya a, ini e ya gua oke ramhi egele ni e na vu. ⁴³ Ama oni oga ekholi-okhue, oo nono abi loli li ya tsumhi iPolu, oa ze we riela emini e gba. Ochoghoo gueye eni e gue e gua oke e kpe danoo kulo oke ni e ramhi egele. ⁴⁴ Eni e kpole nya e mu ikiye era mhue okekhi izaga oyi oni oko-oke. Igho wewe nya e ramhi ekekhe emhikhoghuo oa li we.

28

Eke ni a lui iMota

¹ Abi anye ro ri epfua-epfua ramhi egele se, anye bhale ya e khi iMota a lu oni eke ni o la iteva oke oniemhi. ² Egbo ni e ngeli oni eke e somhelemhi anye ode ni anye aa sa shi. E pfi avueru ro mu anye epfese irari khi eri amee oo rue, ogbe

o pfo. ³ IPolu o ya nu iguagha eera, o rewe kpe eni erali, igbo enye afue o te eni iguagha lasela ya tsako shi iPolu obo, itobo khi erali e she base oli. ⁴ Abi egbo ni e la oni eke ee me khi oni enye o ngomhi iPolu obo, e gueye egbe, ee, "Omose ona, ogbo ugbeli ni o gbolo egbo-a o fe khi memena. Aa me khi abi o riri na pfue eghuli oke oniemhi, odeba oyi iguezo o kie ze oli obo ni o la agbo." ⁵ Ama iPolu o kpishi oni enye pfilo elemhi erali. Ingomhi ni oni enye o ngomhi oli, o li oli abikhoghuo. ⁶ E migha ri eloe shi eke e khe abi o li ya fumhi, okekhi abi o li ya fiagbe eke ghua. Ama abi e ro khe oli ramhi ni ea ro me khi emhikhoghuo e li oli, e mu udu pfi, ee khi olitsa o khi.

⁷ Epfe-agho iPobiliosi ni o khi ogbo igometi oyi oni eke ni oke oniemhi o khi shi, o mholi apfe shi. O rue anye je apfe oyoli, o fehi anye epfese egbegbo ogbele ese. ⁸ Ita iPobiliosi o yeshi i ghua, iba ali ukpokpomhi elemhi ofu e to oli. IPolu o lo elemhi owa ya so iromhi na li, o ri abo nga li egbe, o roli ze. ⁹ Abi a ro me gho se, egbo elese ni e ghua ni e la oni eke ni oke oniemhi o khishi e bhale, a rewe ze. ¹⁰ Eni egbo e lolo mu ekpe na anye, e somhi anye opfa. Abi anye ro ya lo oko-oké oniemhi ke vu, e wolo itsua ododa ni e to anye na anye.

Rote eoli iMota je iRomu

¹¹ Abi o ro gbe iki ese dose, anye lo oko-oké oniemhi ni o

migha agho khe ni orue o dose. Eoli Alezadira oni oko o te e bhale, isheli itsema iKasito ali iPolukisi a lu oni oko. ¹² Anye ramhi eoli iSirakusi, anye la agho ele ese. ¹³ Anye rote agho kia oké-oniemhi ramhi eoli iRegiumu. Ogbeakolo, akpekpeli o rote ukiékie ogobo ini a so alo ghue obini ovoo o te e lo eko e pfilo. Ogbele onuzi-eva, anye lo eoli iPuteoli. ¹⁴ Anye ya e eni e miesuo ni ee anye nu wewe la agho elemhi efo uka oghuo. Anye rote agho vu, anye ramhi iRomu.

¹⁵ Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni e la iRomu e she suo khi anye e bhale. Igbo eni e miesuo eghuo e bhale ya lu anye ode, e kia ramhi Oki Apiosi ali Owa Ese ni a ku e shi. Abi iPolu o ro me we, o tse Eshinegba uwegbe, o ri udu shi oli o.

IPolu o la elemhi iRomu tse abo

¹⁶ Abi anye ro ramhi iRomu, a ze ni iPolu lolighuo o la owa ni o ghole o, a ze okholi-okhue oghuo o ri ukpeloe ke khu oli.

¹⁷ Abi o ro gba ele ese dose, iPolu o lu eni e ralo na egbo iJu shi ilona. Abi e ro bhale shi oni ilona, oo we, "Inyoghuo-mhe, mhi aa li egbo eyawa emhikhoghuo wekhi eri mhi gbe ushi ni eni e bia awa, e ro nga awa obo-a, ni e ro la iJerusalemu mu mhe, rue mhe na igometi iRomu. ¹⁸ Abi e ro gue mhe ezoo egbe-a se, e nono abi wewe e lie rue mhe obo-a, itobo khi mhia lue, ni o

a ya gbe mhe-a shi. ¹⁹ Ama abi egbo iju ɛa rɔ lama shi ɔ, lɔli mhi rɔ lema a tsua oni ɛzɔ bhale odalo oyi iSiza. Oa khi eri mhi mhuɛ emini mhi bhale ya gue shi egbo eyemhe egbe.* ²⁰ Onana o zɛ khi mhiɛ a bhale ni awa ngme. Itobɔ irudushi ni egbo iZireni e mholi a rɔ ri iwɛghɛ shi mhe awɛ ena.”

²¹ E ɔli, “Anye a mɛ ebe okhɔghuo ni a kɛkɛ ingme oye shi, rɔte ekɛ iJudia bhale, ghi anye, wɛkhi inyɔghuo awa ni e rɔte oobɔ bhale e gue ingme oye okhɔghuo ni ɔa ti ye anye. ²² Ama anye ɛ nono ni anye suɔ unu oye, itobɔ khi ashakpa egbo e la ngme onobe shi oni otu onogbo ona.”

²³ Ighɔ e shi ogbeɛ na iPɔlu. Ebubu egbo e bhale asha ni iPɔlu ɔ la oni ogbeɛ. Rɔte ɛɛ uzogbe ya ramhi ɛliyɔsɛ iPɔlu ɔ te gue ungmehi oyi Eghiele oyi Eshinegba ye wɛ. O rɔte ebe Ushi oyi iMosisi ali eyi Emekeguele rɔli lo wɛ esɔ ini e lama mie iJesu suɔ. ²⁴ Ingmemhi ni ɔ ngme e lo egbo eghuo esɔ, ama egbo eghuo ɛa mie shi ɔli ɔ. ²⁵ Ighɔ e li nu egbe e khakɔ, e vu, abi iPɔlu ɔ rɔ ngme ungmehi ona ni o kpɔli ukhokho unu se ni ɔɔ, “Ayemhe-nɔ-pfuasɛ ɔ she kpɛ rɔte unu oyi Azaya ɔmekɛguele gueye eni e bia awa:

²⁶ “Lɛ deba egbo ena
ni u gueye wɛ,

“A ya ri esɔ shi ekɛ khue,
ama ɔa ya tigbe lo ɛ esɔ,

a fɛli ofeli khue,
ama aa mɛ emhikhɔghuo.”

²⁷ Udu oyewɛ o bi obili-a,
esɔ eyewɛ e zuse,
e gbo gueise alo.

Ini ɔa khi ighɔ lɔ,
e kha ri alo eyewɛ ke mɛ
ekɛ,

e ri esɔ eyewɛ ɛ suɔ,
udu oyewɛ o kha mholi
ilɛsingme,

e kha mu pfi bhale deba mhe,
mhi rewɛ ze.”†

²⁸ “Irarighɔ, mhia nono ni a lɛsɛ khi imiepfuese oyi Eshinegba khi a she rɔli ghi egbo iJɛta. E ya ri esɔ shi ɔ!” ²⁹ [Abi ɔ rɔ ngme oni ungmehi ona se, eni egbo iJu e vu, e nu egbewɛ khakɔ ni o toto.]

³⁰ Ikpe eva gbada iPɔlu ɔ la owa ni lɔlighuo ɔ ngmomhi shi. Aghɔ ɔ la a mu egbo ni e bhale ya fɛli ɔli epfɛse.

³¹ Igbe-udu ni ɔ mhuɛ ya, ɔ rɔ ɔ gue ungmehi Eghiele oyi Eshinegba le, ɔ gbolo sɛsɛ egbo ingme eyi iJesu iKirisiti Onomhuɛ, emhikhɔghuo ɔa zu ɔli ode.

* 28:19 Li zɛ Ika 25.11 † 28:27 Li zɛ Aza 6.9-10

Ebe ni iPolu o keke ghi egbo iRoma Eni e miesuo

Otse oyi iPolu

¹ Mhemhe iPolu, oni o o ga oyi iJesu iKirisiti ni a lu mhi khi aghiusomhi na kee, ni a ze o le mhi ke tsabo usomhi onete oyi Eshinegba. Mhemhe mhi keke ebe ona. ² Oni usomhi onete ona khi, oni Eshinegba o shobo shi eke, rote unu oyi emekeguele eyoli ni a keke shi Ebe-nopfuase. ³ Oni usomhi onete o ya khi, ingme oyi omi oli ni o rote unuekpe oyi iDefidi lasese elemhi idiegebe. ⁴ A rote ekpabo oyi Ayemhe-no-pfuase roli khase, ikhi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa, khi, Omi Eshinegba o khi, abi o ro rote eghuli guise oli le. ⁵ Rote obo oyi iKirisiti ali eva oyoli anye te mie afu ro khi ighiusomhi na kee eyoli, ni anye ro ri egbo iJeta nya bhale ya sueso na Eshinegba. Isueso ni o rote irudunga bhale. ⁶ Ee egbo iRomu a li la eni Eshinegba o lu, ni a li khi enayi iJesu iKirisiti.

⁷ Ee ni a la iRomu nya a keke ebe ona ghi. Ee ni Eshinegba o nono ingme oyewe ni o ze, ni a khi egbo eyoli.

Okhale ali opfomhe e ka khi eye e, rote obo oyi Eshinegba

ita awa ali rote obo oyi iJesu iKirisiti Onomhue.

⁸ Onodode, mhi ri eva oyi iJesu iKirisiti tse Eshinegba oyemhe uwegbe shi agbo oye e nya, irari khi a she la ashakpa elemhi eke agbo suo eko irudunga ni a mholi.

⁹ Eshinegba ni mhi ri udu oyemhe nya a ga, ni mhi a tse abo usomhi onete oyi omi oli, o khi otsele oyemhe, khi igesikia mhia ngme, khi eghenge kpa mhi ro o sa to e egbe ini mhia so iromhi.

¹⁰ Mhia lema Eshinegba o khueghie ode-a na mhe ni mhi me asha bhale ya me e ikpukhokho abi o ghole oli shi.

¹¹ O ma ghole mhe gba ni mhi ro me e, ni mhi ri osese eyi ayemhe na e, ni o re e ya toto irudunga. ¹² Emini mhi ri ona ngme khi ni a ro bhale ya e khi awa mhue ikpaghiobo na egbe. Mhi kha zese e-a, ee a zese mhe-a. ¹³ Emole mhe, mhia nono ni a lese khi, ebubu eghenge mhi she gba li khi mhi bhale ya feli e, ni mhi gbo ri egbo bhale irudunga abi mhi kpe lie rielle oli ifuabo egboese ni e khi iJeta, ama, ozuode o zu mhe ode.* ¹⁴ Egboli oyemhe o khi ni mhi ro tse abo ona ye egbo kpa, ghe egbo iGiriki ali eni ea khi iGiriki, ene fialo-a ali eni ea fialo-a, shi eni mholi egbhali ali eni ea mholi egbhali. ¹⁵ Igho, o gbo lie kphakpha mhe egbe ni mhi ro li gue oni usomhi onete ye e ni a la iRomu.

* 1:13 Li ze Ika 19.21

Ekpabọ ni o la oni usomhi onete

¹⁶ Omama oni usomhi onete ọa ya mu mhe, irari khi ọli o khi ekpabọ oyi Eshinegba ni a rọ ọ tsumhi ọgbọkpa ni ọ miesuọ, ẹgbọ iJu o kpẹ ramhi egbe, neni o tigbe ramhi ẹgbọ iJeta egbe.† ¹⁷ Oni usomhi onete ona o guele abi Eshinegba ọ liẹ mie ọgbọkpa ni ọ mholi irudunga. Ezeze abi Ebe-no-pfuase ọ ngme khi, “Oni Eshinegba ọ ri irari irudunga oyọli pfa na, ọ ya la agbọ.”‡

Elemhi ibibi oyi Eshinegba

¹⁸ Idane elemhi ibibi oyi Eshinegba o te ẹ tiemhile shi ẹgbọ ni ẹa miesuọ ali ena ọkholọ nya ọ, ni e ri ọkholọ oyewẹ ẹ khukhu ẹgbọ alo ini e khi lese igesikia oyi Eshinegba. ¹⁹ Aborokhia khi e lese emini a dobe a lese ingme oyi Eshinegba, itobọ khi ọ khueghie ọli-a khasẹ wẹ gboo. ²⁰ Irari khi rọte igbaekele agbọ a te mẹ ekpabọ ali ufumhi ali abi Eshinegba ọ li gboo. Emini ọ ma nya o ri awa mholi ilese abi ọ li. Onana o ze khi ẹgbọ ẹa mhuẹ emini e ya liẹ khi o ze ni wewẹ ẹa rọ miesuọ.

²¹ E lese Eshinegba, ama ẹa kueghie ọli abi Eshinegba, wẹkhi eri e kphemhi ọli. Ochoghọ, isamhi afue ẹ ẹ sa, ighọ udu ọoyeghe oyewẹ o bishi-a. § ²² E khi, eni e fialo-a wewẹ e khi, ama e mele eyeghe-a. ²³ E ya oghie ufumhi

ni a rọ na Eshinegba ni ọ la agbọagbọ na ikhumhi ni a mama rọ khokho ọgbọ ni ọ ọ ghu ali ipfeli ali elamhako ali emini ẹ ẹ ti akpidi eke.*

²⁴ Irarighọ, Eshinegba ọ rọ rue wẹ obọ-a na oghuemhe olamhe oyi udu eyewẹ ali itsebo ni e nu egbewẹ ẹ li. ²⁵ E ri ẹgbholi oghie igesikia oyi Eshinegba. Ee ga emini a ma, ocho ni e kha rọ ke ga Ima, oni ọ khi oni a kueghie ya ramhi ele ni agbọagbọ. Atse.

²⁶ Itobọ ona, Eshinegba ọ rọ rue wẹ obọ-a na oghuemhe omama. Egbegbi ikpotso eyewẹ, e nu egbe wẹ ẹ gbhe. ²⁷ Ighọ li khi eni emose, ocho ni e kha rọ le ke deba ikpotso, emose na abi wewẹ ẹ ẹ ghole wẹ inu-gbhe. Emose ẹ gbe ikanya omama ke deba emose, irarighọ, e she mie ifata ikanya ebe eyewẹ.

²⁸ Irari khi ẹa lama ri egbegbi ilese oyi Eshinegba ni e mhuẹ shi udu, Eshinegba ọ rọ ze wẹ obọ na isamhi ebe udu oyewẹ ni e ke riele emini ẹa kha riele. ²⁹ Okholọ khi ọkholọ nya o kesẹ wẹ-a, ghe ingmobe, ghe emhi ito-egbe, ghe ubogbo. Ofuma ikpekpe o vọ wẹ egbe, ghe ugbeli, ghe okholi, ghe ikpamhika, ghe obe-imumu. Eni ẹ tsue ẹgbọ kiakia e khi. ³⁰ E ri unu ẹ yese ọgbọ-a, ẹ ẹ biselemhi Eshinegba, ezunu-obe, ni ẹa mhuẹ ekpe, ni ẹ ẹ tonu obọ udu. Ode ebe ni a rọ li okholọ enegbo, ẹ ẹ sa rọ

† 1:16 Li ze iMak 8.38 ‡ 1:17 Li ze Abak 2.4 § 1:21 Li ze Efi 4.17-18 * 1:23 Li ze iDeut 4.16-18

lasele eghẹghẹ kpa. Ẹa ya suọ esọ na itawẹ. ³¹ Ẹa mhue ilẹsingme, ẹa ri ishobọ oyewẹ a gbe akanya, ẹa ya ti el-emhi oḡbọ wẹkhi eri e mhue ilelemhi na oḡbọ. ³² E lẹsẹ khi ushi oyi Ẹshinẹgba, oḡ khi, ẹgbọ ni e li na ngeli, eni e ya pfua e khi, ọa khi eri e lẹsẹ ẹ riẹlẹ emhi eghoḡhọ tse, ama ẹẹ mie obọ shi eni ẹ gbe ikanya eghoḡhọ ọ.

2

Iguẹzo oyi Ẹshinẹgba

¹ Yeyẹ ni u wa gue ẹgbọsẹ ẹzo, waa mhọli obini u pfue ọ ya je, irari khi eghẹghẹ kpa ni u rọ gue oḡbọsẹ ẹzo ne, egbe ẹ wa gue ẹzo, itobọ khi yeyẹ oyẹ u lili ẹ riẹlẹ eni emhi.* ² Awa lẹsẹ khi ẹzo ni Ẹshinẹgba ọ gue ẹgbọ ni ẹẹ riẹlẹ emhi eghoḡhọ, khi igesikia ọ deba gue ọli. ³ Eri u dabi khi ini yeyẹ oḡbọ afuafuafue u gue ẹgbọsẹ ẹzo, khi yeyẹ u li riẹlẹ oni emhi oghoḡhọ, khi u ya pfue ẹzo oyi Ẹshinẹgba? ⁴ Abi khi eri u ri ẹloe ẹ gbe isomhelemhi ali iregbemie ali irabomudu eniemhi eyọli, nu waa lẹsẹ khi isomhelemhi oyi Ẹshinẹgba o rẹ ramhi imupfi?

⁵ Ama irari igbiti ali udu ni ọa mhue imupfi ni a mhue, a rọ khi ma ofu oyi Ẹshinẹgba, ni ọ rọ ya na ẹ osoli, eghẹghẹ ni iguẹzo oyọli ni ọa mhue azeba o rọ ya feli lasele. ⁶ Ẹshinẹgba, “Ọ ya fali oḡbọgbọ ota abi ọ li gbe.”† ⁷ Ọ ya ri agbọ na

agbọagbọ na ẹgbọ ni e mhue irabomudu ẹ riẹlẹ onete, ni ẹẹ nono ufumhi ali agbọ ni ọa mhue ukpesẹ. ⁸ Ama ẹgbọ ni ẹẹ na shi oyewẹ tse, ni ẹa ri esọ shi igesikia ni o la ungmemhi oyi Ẹshinẹgba, ni e deba onobe vu, Ẹshinẹgba ọ ya tiese ofu ali elemhi ibibi oyọli le shi wẹ ọ. ⁹ Ẹgbọ eni ẹẹ riẹlẹ onobe nya e ya mẹ osoli ali oya. Okekhi ẹgbọ iJu, okekhi ẹgbọ iJeta. ¹⁰ Ama Ẹshinẹgba ọ ya ri ufumhi ali itinga ali opfomhẹ na ẹgbọ nya ni ẹ riẹlẹ onete. Okekhi ẹgbọ iJu, okekhi ẹgbọ iJeta ¹¹ Irari khi Ẹshinẹgba ọa ya zoḡ oḡbọkhoghuo.‡

¹² Ẹgbokpa ni e lamhẹ olamhẹ ni ẹa mẹ ebe ushi deba, oḡbọ ọa rọte ebe ushi ya gue wẹ ẹzo, ama ẹgbokpa ni e mhue ushi deba ni e lamhẹ olamhẹ, a ya rọte ushi gue wẹ ẹzo. ¹³ Irari khi ọa khi ẹgbọ ni e suọ abi ushi ọ ngme tse Ẹshinẹgba ọ ya liẹ khi e pfuase, ama eni e suọ abi ushi ọ ngme ni e rọli ẹ gbe akanya, Ẹshinẹgba ọ ya pfa na khi e pfuase. ¹⁴ Eghẹghẹ kpa ni ẹgbọ iJeta, ni ẹa mhọli ushi, e rọ rọte angeli oyewẹ ri ushi gbe akanya ne, eri e rọkhasẹ khi e lẹsẹ emini ọa ti ali emini o ti ni a riẹlẹ, ini ẹa ririẹ mhue ushi. ¹⁵ Eri angeli oyewẹ o rọkhasẹ khi emini ushi ọọ a ke riẹlẹ, khi e keke ọli shi udu, udu oyewẹ ọ pfi ọtselẹ shi ọ, isamhi eyewẹ ni ẹ gue wẹ ẹzo isheghuo, e gbo khe wẹ shi eke. ¹⁶ Ighọ o ya li ogbele ni Ẹshinẹgba ọ ya rọte obọ oyi

* 2:1 Li zẹ iMat 7.1; iLuk 6.37 † 2:6 Li zẹ iWolo 62.12; Ekpi 24.12 ‡ 2:11 Li zẹ iDeut 10.17

ijesu iKirisiti gue wẹ ẹzọ ri osheli oyewẹ lasеле abi mhi li ri usomhi onete tse abo.

Egbọ iJu ali ushi

17 Ini a lu egbe ẹ ẹgbọ iJu, a ri egbe da ushi ri Ẹshinẹgba a tono obọ udu, 18 Ini a zẹ Ebe-no-pfuasẹ lẹsẹ oghuẹmhe oyi Ẹshinẹgba, ni a gbo lẹsẹ emini o gbe akanya, 19 ini a lẹsẹ khi ẹẹ a khi eni ẹẹ sẹsẹ ezalo ode, ni a rọ gbo khi ákpá na ẹgbọ ni e la alo ebili, 20 a ye ẹgbọ ni e khi eyẹghe ude, a sẹsẹ eni ẹa lẹsẹ. A mholi ọli shi udu khi ilẹsẹ ali igesikia o gba pfo shi elemhi ushi. 21 Ẹẹ ni a sẹsẹ ẹgbọese, elọ o zẹ khi aa ya sẹsẹ egbe ẹ? Ẹẹ ni a liẹ ọgbọ ọ khi do ughiatọ, áá liẹ do? 22 Ẹẹ ni a liẹ ọgbọ ọ khi kia okia, aa liẹ kia okia? Ẹẹ ni ikhumhi igaga ọọ kpasẹ, aa liẹ do ughiatọ elemhi Owa oyi Ẹshinẹgba? 23 Ẹẹ ni a tono obọ udu khi a mhuẹ ishi eyi Ẹshinẹgba, aa ri omama mu Ẹshinẹgba abi a liẹ gbe eni ishi-a? 24 Ebe-no-pfuasẹ ọọ khi: “Irari ẹẹ ni a khi ẹgbọ iJu ẹgbọ iJeta e rọ ọ zẹ ẹmuẹbe na eva oyi Ẹshinẹgba.”[§] 25 Ini a ri ishi a gbe ikanya, oshẹlẹ oyẹ ẹ o rọ mu ẹloe, ama ini a gbe ushi-a, eri a li abinẹ khi aa shẹlẹ-a. 26 Ini ọgbọ ni ọa khi iJu ni ọgbọ aa shẹlẹ-a ọ ri ushi oyi Ẹshinẹgba gbe akanya, Ẹshinẹgba ọa ya leli ọli shi ọni aa shẹlẹ-a? 27 Itobọ ighọ, ẹgbọ iJeta e ya pfa ẹzọ mu ẹ iJu itobọ khi a gbe ushi-a, aboriẹkhia khi a keke oni

ushi shi ebe na ẹ ni a gbo shẹlẹ-a, ama wewẹ e ri ushi ẹ gbe akanya ini aa ririẹ shẹlẹ wẹ-a. 28 Oa khi itobọ khi ọgbọ ọọ ngeli abi ọgbọ iJu ali itobọ khi a da shẹlẹ ọli-a ọ rọ khi egbegbi iJu. 29 Ama ọni ọ khi egbegbi iJu ọ khi ọni ọ ri ushi ẹ gbe akanya, Oshẹlẹ na ekelemhi udu o khi igesikia oyi oshẹlẹ, ọa khi ona ẹkuẹ idiegbe oyẹ. Ọgbọ oghoghọ Ẹshinẹgba ọọ kuẹghie ọli, aa khi ẹgbọ ẹẹ kuẹghie ọli.*

3

1 Ighe eleli ni ẹgbọ iJu, ikhi eni a lu eni a shẹlẹ-a, e mholi dọsẹ ẹgbọ iJeta? Ighe eleli ni o la ọ na ẹgbọ ni ẹ lu egbewẹ eni a shẹlẹ-a? 2 Ẹleli o la ọ na ọgbọgbọ ode khi ode. Odode, ẹgbọ iJu Ẹshinẹgba ọ kpẹ ri oni ungmehi na obọ.

3 Ini o fẹ khia khi eghuo ọ ẹa mhuẹ irudunga? Eri umha mhuẹ irudunga oyewẹ o ya liẹ khi Ẹshinẹgba ọa ke zẹ ri egbe ẹ nga? 4 Iiye e! Ini ọgbọkpa o tseku khi ọloẹgbhuẹ, igesikia Ẹshinẹgba ọ khi. Abi Ebe-no-pfuasẹ o ngme, ni ọọ.*

“A mema mẹ khi
yeyẹ u te ode ini u ngme,
ali khi u ya mu ọ le
ini a gue ẹ ẹzọ.”

5 Ama ini umha guẹ ẹ ngeli oyawa o ri ipfuasẹ oyi Ẹshinẹgba khase gboo, seẹ awa ke fẹ ya ngme? Eri awa ya liẹ khi Ẹshinẹgba ọ gbe awa azẹba ini ọ na awa osoli tọ onobe ni awa li? Eri mhi la ana ngme abi ọgbọ ọ liẹ ngme.

6 Emini a sọ shi ona khi, Iiye o, ini o khia khi Eshinegba ọọ gbe azẹba lọ, se ọ kha li dobe gue agbọ ẹzọ? 7 Egbọ eghuo e ya ke khako, ẹẹ li, “Ini o khia khi ẹgbhọli ni mhi lo o ri ize-ri-egbenga oyi Eshinegba khasẹ, ni o khi ma ufumhi oyọli, se a ke gbo liẹ pfa ẹzọ mu mhe abi ọgbọ ọna olamhe?” 8 Elo o ke zẹ ni awa a rọ liẹ khi o tinẹ ni awa ke li ingmobe ni onete o rọte ọ lasele? A ya gue ọgbọgbọ eni e ngme na ẹzọ. Ezeze abi ẹgbọ eghuo e she kpẹ li kiẹnọ ẹgbhọli ma mhe khi emini mhia sese ẹgbọ ghọ.

Aa mẹ oni o gue ẹ ngeli

9 Ini a fe bino o bie, eri awa iju awa fe ti dose ijeta? Iiye o! Mhi she kpẹ rọli khasẹ khi ẹgbọ iju ali ẹgbọ ijeta nya elemhi olamhe awa la a kia. 10 Abi Ebe-no-pfuase o ngme ni ọọ:

“Ogbokhoghuo ọa la ọ ni o gue ẹ ngeli, ọgbọ aa mẹ,
11 Aa mẹ oni o mhue ilese, wẹkhi eri ọgbokhoghuo ọọ ga Eshinegba.

12 Egbọ nya e she sọ ukhokho gbe Eshinegba.
Wewe nya e she rọte ode oboese ni ọa ti.

Ogbokhoghuo ọa la ni ọọ riele onete,
ọgbọ aa mẹ ọghuo kpe!”†

13 “Eri ukokoluolu oye we o li abi uji ni o khueghie-a shi eke.
Eri ẹlemhi oye we

O ri udimhi ẹ pfi itsee.”‡

“Osue ẹnye afue o la we unu.”

14 “Inu eyewe o vo

itse ebe ikuku ali oyala.”§

15 “Ọa ya mu we unu ni e rọ gbe ugbeli,

16 epfua ali oyese ẹẹ pfi shi obini e je kpa,

17 Eẹ lẹse abi a liẹ la opfomhe.”*

18 “Wẹkhi eri e mhọli ekpe na Eshinegba.”†

19 Mena, awa lẹse khi emini a keke shi ushi nya, khi eni e deba ushi ẹ ngeli a keke ọli na. Ni a rọ bhale ya ẹ khi ọgbọ okhoghuo ọa ya liẹ khi emini o zẹ ni luẹ rọ gbe ushi-a na, ini Eshinegba ọ gue agbọ nya ẹzọ. 20 Ogbọ ọa la ọ ni a ya pfa na khi ọ pfuase irari khi ọ ri ushi ẹ gbe akanya. Ochogho eri ushi o zẹ awa lẹse khi olamhe o la ọ.‡

Igue-ngeli ni o rọte irudunga bhale

21 Ama Eshinegba ọ she ri ode onogbo ni ọ te pfa na awa khasẹ awa ni ọa khi abi ushi o sese awa. Ni ebe Ushi ali emekeguele e pfi ọtsele shi. 22 Oni ode onogbo ona ni Eshinegba ọ rọ bhale, irudunga ijesu iKirisiti o te ẹ bhale deba eni e mie ọli suo nya. Ikhioda ọa la ọ na eni e khi iju ali iGiriki. § 23 Irari khi ọgbokpa ọ she lamhe, ẹgbọ e she nuata shi Eshinegba ni ọọ tsumhi ọ. 24 Ama afue afue ọ ri okhale oyọli pfa na awa khi

† 3:12 Li zẹ Iwolo 14.1-3; 53.1-3 ‡ 3:13 Li zẹ Iwolo 5.9; 140.3 § 3:14 Li zẹ Iwolo 10.7 * 3:17 Li zẹ Aza 59.7-8 † 3:18 Li zẹ Iwolo 36.1 ‡ 3:20 Li zẹ Iwolo 143.2; iGal 2.16 § 3:22 Li zẹ iGal 2.16

awa pfluase, rote ipfasheke ni o te obọ oyi iJesu iKirisiti bhale. ²⁵⁻²⁶ Eri Eshinegba o ri iKirisiti khasẹ agbọ nya, khi loli o khi oni o dobe ya ri olamhe topfa agbọ, abi o li ku oia eyoli kua ukhomhi apfida. Awa kha regbenga emini iKirisiti o rihele, awa mholi ipfasheke ni o ro rokhase khi Eshinegba o ya gbe azeba. Itobo khi Eshinegba o mholi irabomudu ali khi o ya gbe azeba, o roo gbe olamhe kua na egbo, o guele khi ogbokpa ni o ri udu nga iJesu, khi oni a pfa na o khi.

²⁷ Elo awa ke tono obọ udu e shi? Afue! Elo o ze ona? Itobo khi awa ma ro ri ushi a gbe lo? Iiye o, ama itobo khi awa miesuo. ²⁸ Irari khi awa zoli ukhomhi khi eri Eshinegba oo pfa na egbo ni e mhue irudunga ni o ya khi irari iri-ushi-gbe akanya. ²⁹ Eshinegba oyi egbo iJu tse o lese khi, o ke li khi Eshinegba oyi egbo iJeta? Oyewe o khi gueguegue. ³⁰ Eshinegba oghuo o khi, oni oo pfa na egbo eni e shele-a rote irudunga oyewe ali eni aa shele-a rote oni irudunga oghuo.* ³¹ Eri ona o ke lie khi itobo irudunga oyawa, khi awa a ke mhue emini awa ri ushi e li? Iiye e. Ochogho awa kie mu ushi mhue.

4

*Irudunga o ri Aburaamu
migha shi ipfluase*

¹ Se awa ke ya ngme shi ingme oyi Aburaamu ni o khi ititawa? Elo o fe me eni ingme ipfana rote irudunga onana? ² Ini o khia khi ikanya ni Aburaamu o gbe a ro pfa na li lo, o kha me emhi ro ke tono obọ udu, ama o ya khi odalo oyi Eshinegba. ³ Eri Ebe-no-pfluase oo, "Eri Aburaamu o mie Eshinegba suo, loli a ro leli oli na li shi ipfluase."*

⁴ Ini ogbo gbe akanya, ogbo o ya lie khi ifata ni o mie khi isomhopfa lo, ama eri o gbe akanya shi o. ⁵ Ama ogbo ni o ya ri egbe da ikanya obọ oyoli ni o gbe, ni o regbenga Eshinegba ni oo pfa na ona okholo, oni irudunga ni o mholi egho a deba guele khi o pfluase. ⁶ Abi iDefidi o ro ngme nga ikhivose oyi oni Eshinegba o pfa na, ni o ya khi itobo ikanya obọ oyi lolighuo, o mu ma ingme ena, abi o ree, ⁷ "Oghelẹ o khi na egbo ni Onomhue o gbe umha gueli oyewe kua, ni a ri olamhe oyewe topfa we.

⁸ Oghelẹ o khi na ogbo ni Onomhue o keke olamhe eyoli shi na li."†

⁹ Oni ikhivose ona, egbo ni a shele-a e lese mholi oli? Abi khi egbo ni aa shele-a e li mholi oli? Awa kie kpe e ngme oli khi irudunga ni Aburaamu o mhue, loli a ro guele khi o pfluase. ¹⁰ Eghẹghe onoghuo a ro leli oli na li? Abi a ro shele oli-a se lo, abi khi neni a shele oli-a? O ya khi abi a

* **3:30** Li ze iDeut 6.4; iGal 3.20

* **4:3** Li ze Igbae 15.6; iGal 3.6 † **4:8** Li ze

rọ shele ọli-a se, ama abi aa rọ shele ọli-a ne lọ. ¹¹ Itobọ khi ọ mhọli irudunga, Eshinegba ọ rọ pfa na li khi ọ mhọli ipfuase neni ọ shele-a. Irarigho, ọ rọ khi ita ọyi egbo nya ni e miesuo, ini aa tseku shele we-a. Egheghe agho ni e khi eni a pfa na khi e pfuase.† ¹² Ita ọyi egbo eni e shele-a ọ li khi. Aa khi itobọ khi a shele we-a tse, ama irari khi e deba ete-awegbo irudunga nabi itawa Aburaamu, neni a shele ọli-a.

Irudunga a te a mie ishobo eyi Eshinegba

¹³ Ọa khi iri ushi gbe akanya Aburaamu ali imimi ọli e te mie oni ishobo khi lọli ọ ya le ugu agbo nya, ama rọte angeli ipfuase ni o rọte irudunga bhale oyọli lọ. § ¹⁴ Irari khi ini eni e ri ushi gbe akanya e le oni ugu lọ, irudunga ọa kha ke mu ọloe, oni ishobo o mele afue-a.* ¹⁵ Eri ushi o ri ofu ọyi Eshinegba bhale, irari khi ini ushi ọa la ọ, igbushi-a ọa kha la ọ.

¹⁶ Irarigho, oni ishobo, irudunga o te e bhale, ishegho ni o khi ọyi okhale, ali ni o migha na imimi Aburaamu. Ọa khi ọyi egbo ni e ri ushi e gbe akanya tse, ama li shi ọyi eni e miesuo abi Aburaamu. Irari khi Aburaamu ọ khi ita awa nya elemhi ayemhe.† ¹⁷ Abi Ebe-no-pfuase o ngme ni ọọ, “Mhi

she re mele ita ọyi ushishi ebubu-a.” Irudunga ni Aburaamu ọ mhue Eshinegba ọ rọ shobo na li. Eshinegba ni ọọ ri eni e ghu-a guale bhale agbo, ni ọ ma emhi enegbo.‡ ¹⁸ Eri Aburaamu ọ miesuo, ọ mhue irudushi, abi ọa rọ tseku me emini ọ ri udu shi ne, itobọ igho ọ rọ khi, “Ita ishishi ebubu.” Abi a kie kpe li gue ọli ye ọli khi, “Imimie e ya bu abi ikpetata.” § ¹⁹ Ọa tigbe lose Aburaamu shi irudunga oyọli, aboriekhia khi ọ she gbe ikpe egbhueshe, ni ọ gbo lese khi lọli she womhe ramhi eghuli ali khi iSera ughuoli ọ she li womhe dose ni ọ ke dobe ya bia eniye.* ²⁰ Irudunga oyọli ọa mhue ọlosemhe wekhi eri ọ khokho udu shi emini Eshinegba ọ ngme. Oni irudunga oyọli o ri itoto na li, ọ kueghie Eshinegba. ²¹ Eri ọ lama shi ọ egbegbo khi Eshinegba ọ ya dobe riele emini ọ shobo na lue. ²² Lọli o ze khi, “A pfa na li khi ọ pfuase.” ²³ Ungmemhi khi, “A leli ọli na li shi angeli ipfuase,” ọa khi lolighuo tse a keke ọli na. ²⁴ Ama a li keke ọli na awa, eni Eshinegba ọ lie leli angeli ipfuase na, ni awa mie ọli suo ikhi lọli ni ọ rọte eghuli guise iJesu Onomhue oyawa le. ²⁵ Eri Eshinegba ọ rue ọli obọ-a ni ọ ghu-a shi ingmobe eyawa. O guise ọli le bhale agbo ni ọ khuese awa

‡ 4:11 Li ze Igbae 17.10 § 4:13 Li ze Igbae 17.4-6; 22.17-18; iGal 3.29 * 4:14

Li ze iGal 3.18 † 4:16 Li ze iGal 3.7 ‡ 4:17 Li ze Igbae 17.5 § 4:18 Li ze

Igbae 15.5 * 4:19 Li ze Igbae 17.17 † 4:25 Li ze Aza 53.4-5

pfuase.†

5

Opfomhẹ ali Oghẹlẹ

¹ Irarigho, aborokhia khi a she pfa na awa egho khi awa pfuase rote irudunga oyawa, awa she mhue opfomhẹ odalo oyi Eshinegba rote obo oyi iJesu iKirisiti Onomhẹ oyawa. ² Loli awa rote obo oyoli mholi ode lo isomhelemhi oyi Eshinegba, te irudunga ni awa migha nga memena. Awa ke ghele shi irudushi oyi ufumhi oyi Eshinegba. ³ Oa khi igho tse, ama awa lie ghele shi osoli oyawa, irari khi awa lese khi eri osoli oo sese ogbo iregbemie. ⁴ Iregbemie o ri ogbo o mhue egbegbi angeli, egbegbi angeli o ri ogbo o mhue irudushi. ⁵ Oni irudushi ona, oa ya ze awa me omama. Irari khi Eshinegba o she tutu inono oyoli ku awa udu rote Ayemhe-no-pfuase, ni o ro na awa. ⁶ Irari khi eghẹghẹ ni awa aa ro mholi ekpabo ni awa ro khi ena olamhe, iKirisiti o bhale ya ghu-a na awa. ⁷ O ma munu ni ogbo o ro ghu-a na ogbo ni o gue e ngeli, otse ogbo o ya roshẹka ni lue ghu-a na ogbo onete. ⁸ Ama eri Eshinegba o ri inono ni o mholi na awa khase. Loli o ze khi eghẹghẹ ni awa ro kie khi ena olamhe, iKirisiti o ro bhale ya ghu-a na awa.

⁹ Aborokhia khi a she rote o lia eyoli pfa na awa mena, se o lie tsumhi awa ofu

oyi Eshinegba! ¹⁰ Irari khi ini eghẹghẹ ni awa ro khi ebe Eshinegba khi a rote eghuli ni omioli o ghu ri awa nu oli mhue iro-riele, se awa ni a she ro nu Eshinegba somhi awa aa li gbo ya rote agbo oyoli mhue imiepfuese! ¹¹ Oa khi igho tse, ama awa li mholi oghẹlẹ ayi Eshinegba rote iJesu iKirisiti Onomhẹ oyawa, oni awa rote obo oyoli mhue irosomhi.

Adamu o ri eghuli bhale, iKirisiti o ri agbo bhale

¹² Olamhe ni Adamu o lamhe o ri eghuli lo agbo le. Olamhe oyoli o ze khi ogbokpa o khi ona olamhe, irarigho ogbokpa o ro ya ghua.* ¹³ Irari khi neni a ri ushi bhale olamhe, o she kpe lo agbo le, ama ashini ushi oa la, aa ya leli olamhe na ogbokhoghuo. ¹⁴ Aboriekhi igho, eri eghuli o kie rote eghẹghẹ oyi Adamu gbe egbo ya ramhi eghẹghẹ oyi iMosisi, li shi egbo ni ea gbe ushi-a abi Adamu o li da omhese oyi Eshinegba. Adamu o khi irokhokho oyi oni o ya bhale.

¹⁵ Ama wewe aava ea li abeghuo irari khi isomhopfa onayi Eshinegba oa li abi olamhe oyi Adamu. Igesikia o khi, khi ebubu egbo e ghu-a irari olamhe oyi ogboghuo ogbo. Ama okhale oyi Eshinegba o fune. Igho khi isomhopfa ni o ro na ebubu egbo rote isomhelemhi oyi ogbo oghuo, ikhi iJesu iKirisiti. ¹⁶ Ikhioda o la isomhopfa

* 5:12 Li ze Igbae 3.6

oyi Ɛshinegba ali olamhe oyi Adamu. Oni olamhe oghuo ogho o ri ina-osoli bhale. Ama isomhopfa oyi Ɛshinegba o ri ipfana bhale ghi awa aboriekhia khi eni e lamhe awa khi. ¹⁷ Igesikia o khi, khi rote olamhe oyi ogbo oghuo, eghuli o te bhale agbo. Ama emini ogbo oghuo o riefe, ikhi iJesu iKirisiti, o fune. Egbonyi ni e mie okhale oniemhi ali isomhopfa afue afue oyi ipfuase oyi Eshinegba, e ya mu olamhe o le, rote obo oyi iKirisiti. ¹⁸ Abi olamhe oyi Adamu o li ri ina-osoli ghi egbokpa, igho ipfuase oghuo oyi iKirisiti o li ri ipfana ali isomhopfa agbo oyi Ɛshinegba na egbokpa. ¹⁹ Irari khi, abi umha-sueso oyi ogbo oghuo o ri egbo nya khi ena olamhe, igho a li ya pfa na ebubu egbo shi ode oyi Ɛshinegba irari isueso oyi ogbo oghuo.

²⁰ Eri ushi o bhale ni egbo lese ashini e khi ena olamhe ramhi, ama abibi olamhe e tseku li bu, ilelemhi oyi Ɛshinegba o bu dose we. ²¹ Eghenge agho ni a bhale ya e khi ezeze abi olamhe o ri eghuli bhale, okhale oyi Ɛshinegba o ri ipfuase leghie, o ri agbo na agboagbo bhale, rote obo oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa.

6

Ghu pfa Olamhe, u nu iKirisiti la agbo

¹ Se awa ya ngme mena, eri awa ya ke li ingmobe le tse ni

okhale oyi Ɛshinegba o ke bua shi o dose agho? ² Iye o! Awa ni idiegbe oyawa o ghu pfa olamhe, se awa ke gbo lie ke lamhe? ³ Abi khi aa lese khi awa nya ni a batazi shi iJesu iKirisiti, khi eri awa batazi shi eghuli oyoli? ⁴ Irarigho, eri a ri awa nu oli to abi a ro so awa oko batazi awa shi eghuli oyoli, ni a bhale ya e khi abi a li rote eghuli guise iKirisiti le rote ufumhi oyi Ita, ni awa li mholi agbo onogbo.*

⁵ Abi a ro ku awa ali loli gbe she eghuli oyoli egho, igho a gbo lie ku awa ali loli gbe shi iguisele oyoli. ⁶ Awa lese ona khi idiegbe oyawa onodio khi eri o nu iJesu ghu-a shi apfida, ni a ro bhale ya e khi idiegbe olamhe oyawa o mele afue-a. Ini awa khi ke gbo khi ighumha olamhe. ⁷ Itobo khi ini ogbo o ghu-a, o she pfue ekpabo olamhe. ⁸ Mena, ini awa she nu iKirisiti ghua, awa miesuo khi awa ya li nu oli la agbo. ⁹ Irari khi awa lese khi abi a she rote eghuli guise iKirisiti le egho, o ke gbo ya ghu ghue, eghuli o ke gbo mholi ekpabo shi oli egbe. ¹⁰ Eghuli ni o ghu, utoghuokpe o ghu oli ro mu ekpabo eyi olamhe o le. Agbo ni o la, o la o na Ɛshinegba. ¹¹ A li ligho leli egbe e shi eni e ghu pfa olamhe, ama a la agbo na Ɛshinegba elemhi iJesu iKirisiti. ¹² Irarigho, a khi ze ni olamhe o le eghie shi e egbe ni a ri oghumhe ebe eyoli ke gbe akanya. ¹³ A khi

* 6:4 Li ze iKolo 2.12

ri ukiękię idiegbe okhoghwo oyeę na olamhę, wękhi eri u rę wę shi ekę shi akanya okholo, ochogho, a ri egbe ę na Eshineęba abi eni a she rōte eghuli nyene bhale agbo, ama a ri idiegbe oyeę na li abi itsua ipfuase. ¹⁴ Irari khi olamhę ọa ke ya khi ọga oyeę, itobo khi ushi ọa kę ę ke mhese na ę, ama elemhi okhale oyi Eshineęba a ke la.

Ighumha eyi angeli ipfuase a ke khi

¹⁵ Se o ke li mena? Awa ke lamhę itobo khi ushi ọa ke mhese ę na awa, se ni okhale oyi Eshineęba? Iiye o! ¹⁶ Aa lese khi oghumha oyi emini a suo esọ ọ na a khi? U dobe ya khi oghumha oyi olamhę ni o ri eghuli ę bhale, u gbo dobe ę ze isueso na Eshineęba ni o ri ogbo ọ bhale angeli ipfuase. ¹⁷ Ama awa tse Eshineęba uwegbe, irari khi eghęghę ni o dose, a kpe khi ighumha eyi olamhę, eghęghę agho a ga ri udu oye ę nya a suo esọ na osese ni a sese ę. ¹⁸ A she pfuese ę olamhę, ama ighumha eyi Eshineęba a ke khi, ni a ke rieę emini o ghole Eshineęba.

¹⁹ Eri mhi ngme ona abi ogbo lie ngme, itobo khi aa lolo toto. Abi a kpe li ri idiegbe eye ę shi ighumha na ikanya ichimhi ali okholo, a li ligho ri egbe ę shi ighumha angeli ni o ghole Eshineęba, ni o ri ipfuase ę bhale. ²⁰ Abi a ro khi ighumha olamhę, aa mhuę emini a ri angeli ni o ghole Eshineęba rieę. ²¹ Ighe

eleli ni a mhuę oni eghęghę shi ikanya ni e ke tigbe ri omama a mu ę ena? Emhi eghogho eghuli ęę pfi. ²² Ama mena ni a she rōte olamhę pfuese ę, ni a ke ro khi ighumha eyi Eshineęba egho, eleli ni a khięse, ipfuase o re ę ya khuę pfuase, o ri agbo na agboagbo ọ na ę. ²³ Irari khi ifata oyi olamhę khi eghuli lo, ama isomhopfa oyi Eshineęba agbo na agboagbo lo rōte obọ oyi iJesu iKirisiti Onomhuę oyawa.

7

Abi a lie ngeli elemhi ughue

¹ A lese inyoghwo, khi eri mhi nu ę ngme abi egbo ni e lese ushi, khi ushi o mholi ekpabo shi ogbo egbe ini oni ogbo ọ kie da la agbo ne. ² Ezeze abi ushi o ngme khi okpotso ni ọ la ughue ọa gbudu vu ọdo li obọ ini oni omose ọ kie da la agbo ne, ama khi ini ọ ghu-a oni ushi ọa ke mu oli. ³ Irarigho, ini ọ vu ya ngeli na omose olese, abi odoli ọ li kie la agbo egho, a ya lu oli okiokia. Ama ini ọdo li ọ ghua, oni ushi ogho ọa ke mu oli, ọa ke khi okiokia, ini ọ tseku ngeli na omose olese. ⁴ Igho o li khi shi ę ọ inyoghwo-mhe. Idiegbe oyi iKirisiti a ke khi, ęę a she li ghu-a pfa ekpabo oyi ushi. A she ga li mholi eghęghę ni a ro mele oyi ogboese-a, ikhi oni a rōte eghuli guise le, ni a me asha ke gbe akanya enete na Eshineęba. ⁵ Irari khi abi idiegbe olamhę o ro ọ mhese na awa, igho oghuemhe oyi

olamhẹ ni ushi o zese-a o la awa idiegbe gbe akanya, ena e ri awa ngeli angeli ni ọọ pfi eghuli. ⁶ Ama mena, abi awa rọ she ghu pfa emini e ke kpẹ gẹnọ awa eghọ, a she pfuase awa obọ oyi ushi, ni awa mẹ asha rọte ode onogbo oyi Ayemhẹ ke ga, ni ọa ke khi ode oyi ushi ni a kẹkẹ.

Inu-olamhẹ khẹ abo

⁷ Şe awa ke ya ngme mena? Olamhẹ oni ushi o ke khi şo? Iiye o. Egbegbo lo khi, mhi aa kha leşe emini olamhẹ o khi, ini ọa khi ushi lo. Irari khi mhi aa kha leşe emini iviẹ shi emhi ogbo o khi ini ushi ọa liẹ, “Khi viẹ shi emhi ogbo.”* ⁸ Rọte oni ushi oghọ, olamhẹ o te mẹ asha guise iwali oghumhẹ ukphẹ nya ni e la mhẹ egbe le. Ini a rue ushi ode-a eri olamhẹ o ghua. ⁹ Eri mhi kpẹ la agbo tse abi mhi aa rọ leşe ushi ne, ama abi ushi o ke rọ bhale, olamhẹ o gbo bhale agbo, lo li mhi rọ ghua. ¹⁰ Mhi mẹ khi ushi ni o kha ri agbo bhale, khi eghuli o rọ bhe.

¹¹ Olamhẹ o mẹ asha migha rọte ushi di mhe. Rọte oni ushi, eghuli o gbe mhe.†

¹² Abokieli khi, oni ushi o pfuase, omhese o pfuase, e migha, e ti.

¹³ Eri emini o ti oghọ o ke ri eghuli ghi mhe eghọ? Iiye o! Ama ni a rọ leşe olamhẹ shi olamhẹ o rọ pfi eghuli na mhe, rọte emini o ti, ni a bhale ya e khi rọte oni ushi, olamhẹ o mema khi olamhẹ

egbegbo. ¹⁴ Irari khi awa leşe khi ushi emhi Ayemhẹ o khi, ama mhẹmhe ogbo tse, mhi khi oni a rọ na olamhẹ de. ¹⁵ Mhi aa leşe emini e li mhe, irari khi emini mhia nono ni mhi ke riẹle, mhi aa dobe riẹle oli. Ama emini ọa ghọle mhe, mhia riẹle.‡ ¹⁶ Ini mhi riẹle emini mhi aa nono ni mhi riẹle, mhi lama shi o khi ushi o ti. ¹⁷ Abi oli khi, ọa ke khi mhẹmhe mhia riẹle oli ama olamhẹ ni o la mhe egbe lo. ¹⁸ Mhi leşe khi emhikhoghwo ni o ti ọa lamhẹ egbe, ikhi idiegbe olamhẹ oyemhẹ. Irari khi ini o tseku ghọle mhe ni mhi riẹle emini o ti, mhia dobe e riẹle oli. ¹⁹ Irari khi emini mhia riẹle ọa khi emini o ti ni mhia nono ni mhi riẹle, ochoghọ onobe ni mhi aa nono ni mhi riẹle, mhi kiele e riẹle. ²⁰ Mena, ini mhia riẹle emini mhi aa nono ni mhi riẹle, ona o rokhasẹ khi ọa khi mhẹmhe mhi riẹle oli, olamhẹ ni o la agbo oyemhẹ ọọ riẹle oli. ²¹ Ina o ga limhẹ egbe eghẹghẹkpa. Ini mhia nono ni mhi riẹle onete, onobe o nu mhe la aghọ. ²² Irari khi ekelemhi udu oyemhẹ, ushi oyi Eshinegba o te e ghọle mhe. ²³ Ama mhi mẹ khi ushi olese o la mhe egbe e gbe akanya, ni o mu okhọli vule shi ushi ni o la mhe udu o, o remhẹ mele oghumha ushi oyi olamhẹ-a, ni o la mhe egbe a gbe akanya. ²⁴ Ogbo umeobinuje nabise mhi fe khi ena. Oghuo o ya tsumhi mhe

* 7:7 Li zẹ Okiali 20.17; iDeut 5.21 † 7:11 Li zẹ Igbae 3.13 ‡ 7:15 Li zẹ iGal 5.17

idiegbe eghuli ona lasese?
²⁵ Mhi kphemhi na Eshinegba
 rote obọ oyi iJesu iKirisiti
 Onomhue oyawa.

Irarigho, mhemhe oyemhe,
 oghumha oyi ushi oyi
 Eshinegba mhi khi udu
 oyemhe, elemhi idiegbe
 olamhe, mhi khi oghumha
 oyi ushi olamhe.

8

Angeli na Ayemhe

¹ Irarigho, ipfezo-mu ọa ke
 la ọ na egbo ne mie iJesu
 iKirisiti suo, ni ẹa ke ngeli
 rote ode olamhe, ama eni
 ẹẹ ngeli rote ode Ayemhe-
 nọ-pfuase. ² Ayemhe ni o ri agbo
 a na awa itobo khi awa mie
 iJesu iKirisiti suo, ọ she taghie
 mhe obọ oyi ushi olamhe ali
 eghuli-a. ³ Emini Ushi oyi
 iMosisi ọa dobe riefe irari
 khi idiegbe olamhe o mie ọli
 ekpabo, Eshinegba lolighuo ọ
 ke ya pfuese awa abi ọ ghie
 Omi ọli, ni ọ li abi awa egbo
 olamhe ali ni ọ ya khi ilua-
 sobo shi olamhe eyawa. Oni
 idiegbe ogbo ni oni iKirisiti
 ọ ze ọ ro pfueche olamhe-
 a shi idiegbe ogbo olamhe.
⁴ Eri Eshinegba ọ riefe ona ni
 ipfuase ni ushi oo nono ni
 awa mholi o tse shi awa egbe,
 ini awa khi ke ngeli te ode
 olamhe, ama ni awa ke ngeli
 rote ode Ayemhe.

⁵ Egbo ni ẹ ngeli rote ode
 olamhe, eri e ri udu shi em-
 ini idiegbe oyewe ọọ nono.
 Eri egbo ni ẹẹ ngeli rote ode

Ayemhe, e ri udu shi em-
 ini Ayemhe ọọ nono. ⁶ Irari
 khi udu oyi ogbo eghuli o
 tsua. Ama udu ọ riefe emini
 Ayemhe ọ gueye ọli, eri ọ ya la
 agbo ọ mhue opfomhe. ⁷ Obe
 Eshinegba ogbo ọọ khi, ini udu
 olamhe oyoli ọọ mhese na li,
 irari khi ọa ya suo eso na
 Eshinegba. Irari khi ọa ze ni
 ushi oyi Eshinegba o mhese ke
 na li, wekhi eri ọ tigbe ya lama
 ghue ni ọ mhese na li. ⁸ Egbo
 ni idiegbe olamhe oyewe o
 mhese ẹ na, ẹa dobe riefe em-
 ini o ghole Eshinegba.

⁹ Ye ye oye idiegbe olamhe
 ọa ke mhese ẹ ne ama Ayemhe
 o ke mhese ẹ ne, ini Ayemhe
 oyi Eshinegba o da la agbo
 oye ne. Ogbo ni ọa da mhue
 Ayemhe oyi iKirisiti ne, ọa
 khi onayoli. ¹⁰ Eri-tse khi ini
 iKirisiti ọ da la agbo oye ne,
 idiegbe oye o fu pfa olamhe,
 ayemhe oye o kie la agbo irari
 ipfuase ni awa rote obọ oyi
 iKirisiti mhue. ¹¹ Ini Ayemhe
 oyi oni ọ rote eghuli guise
 iJesu le o da la agbo oye ne,
 loli ni ọ rote eghuli guise iJesu
 le ọ ya rote Ayemhe oyoli ni o
 la agbo oye ri agbo na idiegbe
 ni ọọ ghu oye.*

¹² Irarigho, inyoghuo-mhe,
 awa mema ya ke ngeli abi
 ayemhe Eshinegba o gueye
 awa. Awa khi ke ngeli
 abi o ghole idiegbe olamhe.
¹³ Irari khi, ini u wa ngeli
 abi idiegbe olamhe o gueye,
 eri u ya ghu-a, ama ini
 u wa ngeli abi Ayemhe o
 gueye, eri u wa gbe ekpabo

* 8:11 Li ze 1 iKori 3.16

olamhẹ a shi idiegbe oyẹ, u la agbọ. ¹⁴ Egbọ ni Ayẹmhẹ oyi Eshinẹgba ọ mhẹsẹ ẹ na imi Eshinẹgba e khi. ¹⁵ Irari khi Ayẹmhẹ ni Eshinẹgba ọ rọ nẹ, ọa khi oni o gbolo rẹ khi oghumha ulishi, ama Ayẹmhẹ ni ọ rọ rẹ khi Omọ oyọli u mie. Oni Ayẹmhẹ ọ ri awa mhue itoto ẹ vie lu Eshinẹgba, awa lu ọli Itamhẹ, Itamhẹ.† ¹⁶ Oni Ayẹmhẹ lolighuo ọ pfi ọtsẹlẹ shi ayẹmhẹ oyawa khi eniyẹ eyi Eshinẹgba awa khi. ¹⁷ Ayẹmhẹ oyọli ọ ze ni awa lẹsẹ khi awa ya nu iKirisiti mhọli okemhi shi emini Eshinẹgba ọ rọ shobọ khi lọli ya riẹlẹ. Eghẹghẹ aghọ awa nu iJesu mhọli okemhi ufumhi oyọli ini awa li mẹ osoli.‡

Ufumhi na ogbenako

¹⁸ Mhi mẹ ọli mẹ khi osoli ni awa a mẹ memena khi ọa khi oni a rọ khọkhọ emini a rọ ya khase elemhi agbọ oyawa ikpukhokho. ¹⁹ Irari khi eri emini Eshinẹgba ọ ma nya e ri ikphakpha-egbe migha khe eghẹghẹ ni Eshinẹgba ọ rọ ya ri eni e khi egbegbi imiọli khase. ²⁰ Irari khi emini a ma nya, a rọ mele afue-a, ni ọa khi oghuemhẹ oyewe, ama abi o li ghọle oni Eshinẹgba lọ, ni ọ rẹwe mele afue-a, elemhi irudushi,§ ²¹ khi ọ ya tsumhi emini ọ ma nya ini e khi ke ke-a ali khi e ya nu imi Eshinẹgba kemhi epfua ni o mhọli ufumhi.

²² Awa lẹsẹ khi emini a ma nya e kiele ẹ lomhẹ memena e la ọtomhẹ, abi ọkpotso ni oku ọọ to. ²³ Ọa khi emini a ma weweghuo tse, ama li shi awa ni awa mie Ayẹmhẹ-nọpfuase ni o khi igbaekele agbọ onogbọ oyi Eshinẹgba. Awa liẹ lomhẹ abi awa li ri eloe shi eke ẹ khe ogbele ni Eshinẹgba ọ ya la ukpeloe ogbokpa guele khi imi Eshinẹgba awa khi ali ni a rọ ya pfa awa ike-a shi eke.* ²⁴ Irari khi rọte irudushi ona a te mie awa pfuese. Eri-tse khi irudushi ni aa mẹ gboo ọa fe khi irudushi. Oghuo ọ gbo ri eloe shi eke ẹ khe emini ọ she mẹ eloe ne? ²⁵ Eri-tse khi ini awa ri udu shi emini awa aa mẹ ne, irabomudu awa rọ ke ẹ khe ọli.

²⁶ Ighọ Ayẹmhẹ ọ liẹ kpaghiẹ awa obọ umhagbapfo oyawa, Irari khi awa aa lẹsẹ abi a liẹ sọ iromhi, oni Ayẹmhẹ lolighuo ọ ri ilomhẹ ẹ sọ iromhi na awa shi emini unu ọa dobe ẹ ngme. ²⁷ Oni Eshinẹgba ni ọọ mẹ elemhi udu oyi egbọ, ọ lẹsẹ usamhi eyi Ayẹmhẹ. Irari khi eri oni Ayẹmhẹ ọ sọ iromhi na egbọ eyi Eshinẹgba abi o li de shi oghuemhẹ oyi Eshinẹgba. ²⁸ Awa lẹsẹ khi eri Eshinẹgba ọọ riẹlẹ emhi nya te ode onete na egbọ ni ẹ nono ingme oyọli. Egbọ ni o khia khi ọ lu shi omhẹsẹ oyọli. ²⁹ Eni Eshinẹgba ọ she kpẹ lẹsẹ, wewẹ ọ ze ọda ke ni e ya li abi Omi ọli, ni oni Omi ọli ọ khi onodode elemhi inyoghuo ebubu. ³⁰ Ighọ eni

† **8:15** Li zẹ iMak 14.36; iGal 4.6 ‡ **8:17** Li zẹ iGal 4.5-7 § **8:20** Li zẹ Igbae 3.17-19 * **8:23** Li zẹ 2 iKọri 5.2-4

Ɛshinẹgba ọ zẹ ọda kẹ, wẹwẹ ọ li lu. Eni ọ lu, wẹwẹ ọ li pfa na, eni ọ pfa na wẹwẹ ọ li rọ khi eni e mhue ufumhi onabi oyọli. ³¹ Abi awa ke rọ mhue ena shi udu oyawa, se awa ke ya sọ shi ena mena? Ini Ɛshinẹgba ọ nu awa la, ọghuo o ya dobe mu okhue vule shi awa ọ? ³² Lọli ni ọa to ukphe Omi ọli na awa, ni ọ rọli luasobo na awa nya, se ọa ya pfo udu gbo ri emhi nya ma ọni Omi ọli na awa? ³³ Oghuo ọ ya gue ingme shi ẹgbọ ni Ɛshinẹgba ọ she zẹ egbe? Ɛshinẹgba luẹghuo ọ pfa na ọgbọ. ³⁴ Oghuo ọ dobe pfa ẹzọ ọ mu ọgbọ? Ijesu iKirisiti luẹghuo lọ, ọni ọ ghua. O gbo dose aghọ, Ọni a guise le bhale agbọ, mena ọ shitọ obọ ita oyi Ɛshinẹgba, ọ sọ iromhi ẹ na awa. ³⁵ Oghuo ọ ke dobe ya vase awa rọte inono ni iKirisiti ọ nono awa lasele? Osoli abi khi ọmunu abi okhọli ni a mu vule shi awa ọ o ya dobe? Abi khi okiamhi abi khi umha me sọ lọ, abi khi ini i igbe-a tsekha deba lọ? ³⁶ Abi a li kekẹ ọli shi ebe-no-pfuase, khi,

“Itobọ oyẹ anye rọ

la okhena eghuli ẹlekpa,
a ri anye khokho

isumha ni a ya gbolo a.”†

³⁷ Iiye, abi a riẹ me eni emhi enana nya, anye fu dose ọni ọ khọli mu ọ le, rọte obọ oyi ọni ọ nono ingme oyanye. ³⁸ Irari khi mhi me ọli me khi emhikhoghuo ọa la agbọ ona, eghuli wẹkhi

agbọ ilala, wẹkhi igeni wẹkhi iyemhe okphaghie ali emini e la irarogbe ẹ mhese shi agbọ ni awa la memena okekhi agbọ ni o ke ẹ bhale wẹkhi ekpabo, ³⁹ wẹkhi iyagha ali ilimhi, wẹkhi emhikhoghuo ni a ma, o dobe ya vase awa rọte inono ni Ɛshinẹgba ọ nono awa rọte iJesu oyawa lasele.

9

Uzemi ni Ɛshinẹgba ọ zẹ ẹgbọ iZireni

¹ Egbegbi ingme mhia ngme itobọ khi ọnaye iKirisiti mhi khi. Ọa khi ẹgbhọli mhia lo. Udu oyemhe o pfi ọtsẹle shi ọ elemhi Ayemhe-no-pfuase, ² ini mhiẹ khi mhi mhọli oya ali udu ialamhe ni ọa mhue ukpese, ³ na ẹgbọ eyemhe ni anye khi ẹgbọ eghuo ali ọlia eghuo. Itobọ oyewẹ, eri mhia lie khi Ɛshinẹgba ọ kha pfi unu na mhe ali khi a kha rue mhe ikugbe ni mhi kugbe iKirisiti ọ le, ini lọli rewe mhọli imiepfuese. ⁴ Wewẹ e khi imimi iZireni ni Ɛshinẹgba ọ zẹ, ni ọ rọ khi imi ọli, ọ ri ufumhi oyọli khasẹ we, ọ nu we riẹle ilama kugbe, ọ ri ushi oyọli na we. Wewẹ e mhọli egbegbi ugamhi, e she mie ishobọ oyi Ɛshinẹgba.* ⁵ Wewẹ e mhọli eni egbhali ena ẹlele ni a suọ eko, ni e gba ushishi Iburu eke le. Wewẹ e li khi itita iKirisiti. Ɛshinẹgba ni ọọ mhese na emhikpa, ọ khi ọni áá kuẹghie agbọagbọ.

⁶ Mhi aa lie khi ishobọ ni Ɛshinẹgba ọ shi, khi, o fia kua.

† 8:36 Li zẹ Iwolo 44.22 * 9:4 Li zẹ Okiali 4.22

Irari khi ọa khi ẹgbọ ni e ọrte iZireni lasese nya, e khi ẹgbọ eyi Ẹshinegba. ⁷ Wẹkhi imimi Aburaamu nya e khi egbegbi imi Aburaamu. Ẹshinegba ọ gueye Aburaamu khi, “Imimi Aziki a ya leli shi eni u bia.”†
⁸ Onana o guele khi eniye ni ọ bia elemhi ọghuẹmhe idiegbe nya ẹa khi imi Ẹshinegba. Ama eniye ni a bia ọrte ishobọ onayi Ẹshinegba wewe a leli shi egbegbi imimi Aburaamu. ⁹ Irari khi ishobọ onayi Ẹshinegba khi, “Egheghe ni ọ roshi eke o kha da ramhi ne, mhi ya ri ishobọ oyemhe tse, iSera ọ bia omọ omose.”‡

¹⁰ Ọa pfo ghọ. Irari khi itsema emose eyi iRebeka, ita ọghuo ọ bia we ikhi Aziki itita awa. ¹¹⁻¹² Ọgbọ a bia itsema ena ne wẹkhi eri e lese ingme e riẹle onete ali onobe ne, ni Ẹshinegba ọ rọ she gueye inyewe iRebeka khi, “Onogbhali ọ ya ke ga ọnikeke.” Eri Ẹshinegba ọ riẹle ona rokhase khi, uzemhi ni lolẹ ẹ ze ọgbọ ni ọ khi emini ọ ya khi elemhi agbọ, khi ọa khi itobọ akanya ni ọ gbe ama abi o ghọle Ẹshinegba ọ li lu ọli. § ¹³ Abi Ebe-no-pfuase o ngme ni ọọ, “IGiekọpu mhi nono dose iSo.”*

¹⁴ Se awa ke ngme mena? Khi Ẹshinegba ọọ zolo? Iiye o, ọa khi ighọ kpa! ¹⁵ Irari khi ọ gueye iMosisi ọọ li, “Mhi ya mhọli ilelemhi na ọni mhi ya mhọli ilelemhi na,

mhi viẹ osue na ọni mhi ya viẹ osue na.”†

¹⁶ Itobọ ighọ, ọa khi abi o ghọle ọgbọ wẹkhi emini ọgbọ ọ riẹle ama ọrte ilelemhi oyi Ẹshinegba. ¹⁷ Irari khi Ebe-no-pfuase o ngme na shi iFero egbe, ọọ li, “Itobọ ona mhi rọ re khi oghie ni mhi ọrte emini mhi ya li ẹ ri ekpabọ eyemhe khase, ni mhi rọ ze agbọ nya lese eva oyemhe.”‡ ¹⁸ Irarighọ, eri Ẹshinegba ọọ mhọli ilelemhi na ọni ọ ghọle ọli, ọ zese ọni ọ ghọle ọli udu-a.

¹⁹ U dobe ya mhila mhe ọgbọ ona, “Elo o ze ni Ẹshinegba ọ rọ kiele ẹ me umhaguẹli oyawa shọ, aborokhia khi lolẹ ọ ri awa ngeli abi o ghọle ọli? Irari khi ọgbọkhoghuo ọ dobe ya nu Ẹshinegba khe abo?” ²⁰ Ama ọghuo u khi, ye ye ọgbọ ni gbudu ya mie Ẹshinegba unu? Emini a ma o dobe ya lie ọni ọ ma li, “Elo o ze ni u rọ lina ma mhe?” § ²¹ Omekhe ọa fe mhue afu ni ọ rọ ri eke eme ẹ ma emini o ghọle ọli? Ọ kha ma eghuo shi eni a rọ riẹle emini e mu elo, ọ manọ elese shi ni a rọ riẹle emini a me kpa.

²² Ighọ li khi emini Ẹshinegba ọ riẹle. Aboriekhia khi ọ mhọli afu ni ọ kha rọ ri ofu ali ekpabọ oyọli khase ẹgbọ ni e kha pfua, ni ọ me ofu oyewe eghọ, ama eri ọ kie mhue irabomudu na we. ²³ Ilelemhi ni ọ mhọli na ẹgbọ ni ọ ze, ikhi ẹgbọ ni e ya mhọli okemhi ufumhi oyọli, ọ rọ ri

† 9:7 Li ze Igbae 21.12 ‡ 9:9 Li ze Igbae 18.10 § 9:11-12 Li ze Igbae 25.23

* 9:13 Li ze iMala 1.2-3 † 9:15 Li ze Okiali 33.19 ‡ 9:17 Li ze Okiali 9.16

§ 9:20 Li ze Aza 29.16; 45.9

abi ufumhi oniēmhi oyōli o li khase. ²⁴ Li shi awa, eni o li lu. Oa khi egbo iJu tse ama shi egbo iJeta. ²⁵ Abi o ngme shi ebe Osia ni o,
 “Egbo ni ea khi eyemhe,
 mhi ya lu we egbo
 eyemhe.
 Ushishi ni mhi aa
 nono ingme oyewe,
 mhi ya lu,

‘Egbo ni mhi nono.’”*

²⁶ Ali khi,
 “A ya me khi,
 ashini a ga la lie we,
 ‘Aa khi egbo eyemhe,’
 agho a gbo la lu we,
 ‘Imi Eshinegba ni o la o.’”†
²⁷ Azaya o ngme ingme
 oyi iZireni lasele gboo, khi,
 “Ini o tseku khia khi
 egbo iZireni e bu abi ekhashe
 ne la okē oniēmhi,
 ikuku egbo o a ya tsumhi.

²⁸ Irari khi Eshinegba o ya
 ri inyanya so ezō oyōli
 ekē agbo-a zeghele.”‡

²⁹ Ezeze abi Azaya o kpe li
 ngme o li khi:

“Ini Eshinegba ni o
 mheshe shi emhi nya
 oa keshe imi-imi le na awa
 lo,

a kha li na awa osoli
 abi egbo iSodomu,
 a pfuse awa abi egbo
 iGomora.”§

*Umha-miesuo oyi egbo
 iZireni*

³⁰ Se awa ke ya ngme?
 Khi egbo iJeta ni ea na khu
 ipfuase, khi a pfa na rote
 irudunga, ³¹ ama egbo iZireni

ni e na khu ushi igue-ngeli, ea
 kie te o? ³² See o li khi igho?
 Itobo khi ea rote irudunga na
 khu o li, ama e rote ode ikanya
 khu o li. E kholo awe shi, “eche
 ozuode.” ³³ Abi Ebe-no-pfuase
 o ngme, ni o o, “Bino, mhi tsua
 eche shi iZayo ni o ya ri egbo
 kholo awe. Echeli ni o ya re
 we de. Ama oni o da mie o li
 suo ne, oa ya me omama.”*

10

¹ Inyoghuo-mhe, emini e
 ghole udu oyemhe ali olema
 ni mhia lema Eshinegba khi,
 ni a bhale ya e khi egbo
 iZireni eyemhe e khi eni a
 mie pfuese. ² Mhi pfi otsese
 shi o khi e mhuē omuegbe
 shi ugamhi oyi Eshinegba.
 Ama egbegbi ile singme oa la
 omuegbe oyewe. ³ Aborokhia
 khi ea lese ipfuase ni o rote
 obō oyi Eshinegba bhale, ni e
 ro nono abi e li ya ri oyewe
 ko egho, eri ea ri egbe we na
 ipfuase oyi Eshinegba. ⁴ Irari
 khi iKirisiti o ri emini ushi o
 ngme nya gba pfo, ni o ze khi
 Eshinegba o pfa na ogbokpa ni
 o miesuo.

Imiepfuese, oyi ogbokpa lo

⁵ IMosisi o lina gue o li le
 emini ipfuase ushi o khi, ni
 o re, “Oni o da ri ushi nya
 gbe ne, o ya la agbo.”* ⁶ Ama
 eri ipfuase ni o rote irudunga
 bhale oo, “Khi la ekelemhi
 udu oye lie, ‘Oghuo o ya nga
 iloghie?’ ” (Ni o ya rue
 iKirisiti tiemhile.) ⁷ “Okekhi
 eri u we, ‘Oghuo o ya tiemhi

* 9:25 Li ze Osia 2.23 † 9:26 Li ze Osia 1.10 ‡ 9:28 Li ze Aza 10.22-23 § 9:29

Li ze Aza 1.9 * 9:33 Li ze Aza 28.16 * 10:5 Li ze iLev 18.5

ilimhi na ningolọ? ” (Ni ọ ya rue iKirisiti rọte eghuli ngale.) ⁸ Abi o ngme na: “Ungmemhi oyi Eshinegba o la mama ẹ. O lẹ unu, o lẹ udu,” ikhi ungmehi irudunga ni anye rọ ọ tse abọ.† ⁹ Ini u ri unu oyẹ ẹ khi, “Ijesu ọ khi Onomhue,” ni u rọ miesuọ shi udu oyẹ khi Eshinegba ọ rọte eghuli guise ọli le, a ya mie ẹ pfuese. ¹⁰ Irari khi udu ọgbọ ọ rọ miesuọ ni a rọ pfa na li, ali khi unu ọgbọ ọ rọ ngme lasela ni ọ rọ mhue imiepfuese. ¹¹ Abi Ebe-nopfuase o ngme, ni ọọ, “Onini ọ da regbenga li ne, ọa tigbe ya me omama.”‡ ¹² Ogbokpa ona o nu ngme, irari khi ikhioda ọa la shi ẹgbọ iJu ali ẹgbọ iJeta ọ. Eshinegba ọ ga khi Onomhue oyi ẹgbọ nya, ọọ khivose egbegbo na oni ọ da lu ọli. ¹³ Irari khi, “Onini ọ da lu eva oyi Onomhue ọ ya khi oni a mie pfuese.”§

¹⁴ Ama se e li ya lu ọli ini ẹa mie ọli suọ? Se e li ya mie ọli suọ ini ẹa suọ oni ungmehi? Se e li ya suọ ini a ri oni ungmehi tsabọ. ¹⁵ Se a li ya ri oni ungmehi tsabọ ini ọgbọ a ghie eni ẹẹ tsabọ fie lase? Abi Ebe-nopfuase o ngme ọ khi, “Eri ibhale oyi ẹgbọ ni e tsua usomhi onete bhale o ri oghẹle bhale!”*

¹⁶ Ama ẹgbọ iZireni nya ẹa mie oni usomhi onete ona suọ. Azaya ọ liẹ, “Eshinegba, ọghuo ọ mie usomhi oyi anye

suọ?† ¹⁷ Igho irudunga o li rọte ini ọgbọ ọ suọ oni usomhi ẹ bhale, ali khi usomhi oyi ingme iKirisiti irọ-tse abọ a te ẹ suọ oni usomhi. ¹⁸ Ama mhi mhila, eri aa suọ oni usomhi? Eeli, e suọ.

“Uruli oyewe o she ramhi ashakpa eke agbo,

ungmemhi oyewe
o ramhi ukpese agbo.”‡

¹⁹ Mhi gbo mhila, Eri ọa lo ẹgbọ iZireni esọ? Odode IMosisi ọ liẹ,

“Mhi ya ri ẹgbọ eyemhe ke kpe ofuma oyi ẹgbọ ni ẹa khi eyemhe ne,

Mhi ya re ẹ mhue iyese
elemhi-a
deba ushishi ni ẹa lese
mhe ne.”§

²⁰ Eri Azaya ọ ri igbeudu ngme ọli khi,

“Egbọ ni ẹa roshaka nono mhe e me mhe.

Mhi ri egbe mhe khasẹ
eni ẹa mhila ọgbọ mhe.”*

²¹ Ama abi ọ ngme shi ẹgbọ iZireni egbe khi,

“Ogbẹle nya mhi nise obo oyemhe-a
na ẹgbọ ni ẹa ya suọ esọ,
ni ẹa lama mu pfi.”†

11

Ikheremhi ẹgbọ iZireni ni e kpole

¹ Mhie i. Eri Eshinegba ọ kie ẹgbọ eyi lolighuo? Iiye e! Mhemhe oyemhe ọngi iZireni mhi khi. Omi-omi Aburaamu, Mhi rọte edeli oyi

† 10:8 Li ze iDeut 30.12-14 ‡ 10:11 Li ze Aza 28.16 § 10:13 Li ze iJoę 2.32

* 10:15 Li ze Aza 52.7 † 10:16 Li ze Aza 53.1 ‡ 10:18 Li ze Iwolo 19.4

§ 10:19 Li ze iDeut 32.21 * 10:20 Li ze Aza 65.1 † 10:21 Li ze Aza 65.2

* 11:1 Li ze iFili 3.5

iBejami lasele.* ² Eshinegba
 ọa kie ẹgbọ eyọli ni ọ rọte
 igbaekele zẹ. Waa lese abi
 Ebe-no-pfuase o ngme shi
 ashini Elaja ọ rọ sọ iromhi ri
 awọlo gueye Eshinegba emini
 ẹgbọ iZireni ẹ riẹle? ³ Ni ọ
 reẹ, “Eshinegba, e she gbolo
 emekeguele eye-a, e guoghọ
 itete eye-a. Mhemhe-ghuo
 kpele mhi ke kpole, e gbolo
 ẹ nono ni e gbe mhe-a.”†
⁴ Sẹ Eshinegba ọ sọ li? Eri ọọ
 Elaja, “Mhi kesẹ emose agbele
 ishilua le ni ẹa lama nyese
 ukhomhi na olitsa iBali.”‡
⁵ Igho o kie li khi memena.
 Itobọ khi ẹgbọ iZireni e la ọ ni
 e kiele ẹ suọ esọ na Eshinegba
 irari okhale oyọli ni ọ rọ zẹ
 wẹ. ⁶ Ini oni uzemhi o khi
 itobọ okhale, ọa ke khi itobọ
 ikanya. Ini o khi irari ikanya
 lo, okhale ọa ke khi egbegbi
 okhale. ⁷ Elo a ke me, Egbọ
 iZireni ẹa me emini e nono.
 Ikuku ẹgbọ ni Eshinegba ọ zẹ,
 wewe e me emini e nono. Eni
 e kpole e le esọ shi ulumhi ni
 Eshinegba ọ lu wẹ, ⁸ Abi Ebe-
 no-pfuase o ngme khi,
 “Eshinegba o re wẹ
 lese-a ningolo.
 Alo eyewe e zuse
 ni ẹa zẹ wẹ me eke,
 ali esọ eyewe e zuse
 ni ẹa zewe ke rọ ọ suọ esọ,
 ramhi ogbe-namo.”§
⁹ IDefidi ọọ liẹ,
 “Eshinegba ọ ka zẹ
 ni akhe ni e nye,
 e mu okholi vule shi wẹ ọ.
 Ni o rewe kholo awe,
 ni o nase wẹ.

¹⁰ Alo eyewe e ka zuse
 ini e khi me eke.

Ugugu oyewe o nyese
 abi ighumha, agboagbo.”*

Iguabo ni a toma ọara

¹¹ Mhi gbo mhila, eri e
 kholo awe ini e de, ni ẹa ke
 dobe ya vule? Iye e! Ama
 itobọ olamhe ni e lamhe lo.
 Imiepfuese o she bhale deba
 ẹgbọ iJeta, ini ẹgbọ iJu e ba
 ke kpe ofuma. ¹² Mena, ini
 o khia khi a khivose na ẹgbọ
 iJeta itobọ khi ẹgbọ iJu ẹa lama
 mie imiepfuese ni Eshinegba
 ọ rọ ghi wẹ. Sa ọ ghue, abi
 ikhivose ni agbo nya e ya
 mholi o ke beshi ya fu ramhi,
 ini eni ẹgbọ iJu e lama mie oni
 imiepfuese ikpukhokho.

¹³ Mena, ẹẹ ẹgbọ iJeta mhi
 nu ẹ ngme. Aborokhia khi
 eri Eshinegba ọ zẹ mhe mhi
 khi aghiusomhi na keẹ na
 ghie ghi ẹgbọ iJeta egho, eri
 akanya oyemhe o mu mhe
 egbe. ¹⁴ Eri mhia riẹle ona
 ini mhi ri ẹgbọ iJu eyemhe
 ke kpe ofuma, ishegho ni
 mhi dobe tsumhi eghuo el-
 emhi wẹ. ¹⁵ Ini ukiemhi ni a
 kie ẹgbọ iZireni o ri ẹgbọ na
 agbo enekpole nu Eshinegba
 rọ riẹle, seẹ o ke beshi ya li ti
 ramhi, ini eni iZireni e ke mie
 oni Eshinegba suọ? Eri o ya li
 abine khi a rọte eghuli guise
 ogbọ le. ¹⁶ Ini a ri ukiekie
 ibuledi onodode mele oni o
 pfuase-a irari khi a roli ga
 Eshinegba, oni ibuledi nya oni
 o pfuase o ke khi. Ini imhili

† 11:3 Li zẹ 1 Ighie 19.10,14 ‡ 11:4 Li zẹ 1 Ighie 19.18 § 11:8 Li zẹ iDẹut 29.4;

Aza 29.10 * 11:10 Li zẹ iwolo 69.22-23

ọọra o pfuase oni ọọra nya o ya khi oni o pfuase.†

17 Ama eri ẹẹ ẹgbọ iJeta a li abi uguabo ọọra olivu onokpo ni a khi gbosẹ shi idiegbe oyi egbegbi ọọra olivu ni a rọte ekẹ kuẹle vule. Eri ẹẹ a ke ya migha ashini iguabo eni a rọte oni egbegbi ọọra olivu kanọ kua. Itobọ ona, ikhivọse ni e rọte imhili oni ọọra olivu ẹ lasele ẹẹ a ke rọ li agbọ. 18 Itobọ ighọ, a khi ri ẹlo e gbe eni iguabo ni a kanọ-a eghọ. Elo o rẹ ẹ ya ke vuse ike? Iguabo tse a lese khi. Aa mu imhili mhue, imhili e mu ẹ mhue. 19 A dobe ya me khi a sa khi eri a kanọ eni iguabo eghọ kua ni a ba me asha to-ẹoli we. 20 Igesikia onana o khi. Eri a kanọ we-a irari khi ẹa mholi irudunga. Ẹẹ la ashini a la irari khi a mholi irudunga. Ama a khi ze ni a ke vuse ike shi ona, ochoghọ a ze ni ulishi o ke mu ẹ. 21 Irari khi ini Eshinegba ọ kholo ẹgbọ iju ni e khi egbegbi iguabo kua, ọ mema ya li dobe kholo ẹ kua.

22 Ama a sa abi isomhelemhi ali izese-inmge-a oyi Eshinegba o li. Oọ zese ingme-a deba eni e de ọ le, ama o somhi elemhi ẹ, a kha da la angeli isomhelemhi ne, ọ ti elemhi ẹ ini a da suọ esọ na li. Ini ọa khi ighọ eri ọ ya khi ẹ kua. 23 Ini eni ẹgbọ iju e lase umha miesuọ oyewe le, a ya gbo gbosẹ we shi egbegbi oni ọọra olivu. Eshinegba ọ dobe

ya gbo gbosẹ we shi ashini e kpe la. 24 Eri ẹẹ ẹgbọ iJeta a li abi uguabo ọọra olivu onokpo na ifuegua. Ini Eshinegba ọ lina riele emini aa ya riele, ni ọ rọ gbosẹ ẹ shi egbegbi ọọra olivu. Ona o li abi ẹgbọ iju. A lese khi oni Eshinegba ọ ya gbo dobe gbosẹ oni uguabo oyi egbegbi olivu ni a kanọ kwa, shi oni olivu ni a kpe te kanọ we kwa.

A ya mie ẹgbọ iZireni pfuase ikpukhokho agbọ

25 Mhia nono ni a lese igesikia oyi osheli ni o la akaghọ inyoghuo. Ini a khi dabi khi a lese ingme. Oni osheli khi, umha suọ esọ oyi ẹgbọ iju ọa khi ona agboagbo. Ama oni umha-suesọ oyewe o ya laọ ramhi ni ẹgbọ iJeta otuongme ni Eshinegba ọ nono ni e bhale deba li, e rọ gba pfo. 26 Ona o khi abi a li ya tsumhi ẹgbọ iZireni nya. Abi Ebe-no-pfuase o ngme, khi, "Omiepfuese ọ ya rọte iZayo bhale,

ọ ya khu ireloegbe
Eshinegba
idiegbe imimi iGiekọpu-
a.‡

27 Onana khi ilama-kugbe ni mhi mholi na we,
oni eghẹghẹ ni mhi rọ ya
rue
olamhe oyewe ode-a."§

28 Itobọ khi ẹgbọ iju e kie usomhi onete ona, e rọ khi ebe Eshinegba, itobọ onete oyeye ni aa khi iju. Ama itobọ ititita we, e khi omole

† 11:16 Emimi a ri onana ngme khi: Ini Aburaamu ali Aziki ali iGiekọpu ni e khi itititawa e da khi eni e pfuase, eni e pfuase awa imimi we e li khi. ‡ 11:26 Li ze

Ɛshinęgba itobọ khi ọ zę wę.
²⁹ Irari khi Ɛshinęgba ọa ya mu
 udu pfi shi isomhopfa ni ọ rọ
 na ọgbọ ali uzemhi ni ọọ zę
 ọgbọ. ³⁰ Ɛzeze abi ẹẹ ẹgbọ iJeta
 a kpẹ riẹle umha-suesọ deba
 Ɛshinęgba ẹghẹghẹ ni o dọse,
 a li mie ilẹlemhi oyi Ɛshinęgba
 irari umha-suesọ ni ẹgbọ iJu
 e riẹle. ³¹ Ɛzeze abi ẹẹ ni aa
 khi iJu a li mie ilẹlemhi itobọ
 khi ẹgbọ iJu e khi ena umha-
 suosọ memena, ighọ wẹwẹ e
 ke ya li mie ilẹlemhi. ³² Irari
 khi eri Ɛshinęgba ọ ri ẹgbọ nya
 khili ighumha umha-suesọ ni
 ọ ba mholi ilẹlemhi na wę nya.

A kuęhię Ɛshinęgba

- ³³ Ọghuo ọ dọbẹ ya mhese
 abi ẹpfue, ali ẹgbhali ali
 ilẹse
 oyi Ɛshinęgba o limhi
 ramhi?
 Ọghuo ọ dọbẹ ya lese
 emini o la li udu ni ọ ya
 riẹle,
 ali ni ọ dọbẹ ya guanọ ode
 eyọli?*
- ³⁴ “Ọghuo ọ she lese
 udu oyi Onomhue?
 Ọghuo o dọbẹ ya ye ọli
 ude?”†
- ³⁵ “Ọghuo ọ ri ongmomhi
 na Ɛshinęgba ghue,
 ni ọ ya nyene ẹgbẹ fali ọli
 lue?”‡
- ³⁶ Irari khi loli ọ ma emhi nya,
 obọ oyọli e te la agbọ.
 E la ọ gbo na li.
 Loli a ri ufumhi a na
 agbọagbọ. Atse§

12

Iluasobo ni o la agbọ

¹ Itobọ ighọ, inyoghuo-mhe,
 mhi ri itobọ ilẹlemhi oniēmhi
 ni Ɛshinęgba ọ mhue na awa
 lema ẹ, a ri idiegbe eye ẹ na
 Ɛshinęgba, abi iluasobo ni o
 kie la agbọ, ni o pfuase, ni o ti
 Ɛshinęgba ẹloe. Onana o khi
 ẹgbegbi ugamhi na elemhi
 ayemhe ni a dọbẹ ya ga. ² A
 khi zę ni ingeli eye ẹ ali eyi
 ẹgbọ na agbọ e li abeghuo.
 Ama a zę ni Ɛshinęgba ọ
 mu udu eye ẹ pfi mele udu
 enegbọ-a. Ɛghẹghẹ aghọ a ya
 dọbẹ lese abi ọghuemhe oyi
 Ɛshinęgba o li, a lese emini o
 ti, ni o gba pfo ni o ri ẹgbẹ ẹ
 mu Ɛshinęgba.

³ Itobọ okhale ni Ɛshinęgba
 ọ rọ na mhe, mhi rọ gue
 ọli ẹ ye ẹ nya, a khi ke ti
 ẹgbẹ ẹ nga dọse ashini á fu
 ramhi. Ochogho, a ke ri
 ukpelo itiegbe-tiemhi eke
 bino ẹgbẹ ẹ, ni o de shi abi
 irudunga ni Ɛshinęgba ọ rọ
 ne o fu ramhi. ⁴ Ɛzeze abi
 awa li zę idiegbe oghuo ni
 o mhue iguabọ ododa ni e
 bu, ni ẹa ya gbe akanya
 oghuo, ⁵ ighọ o li khi elemhi
 iKirisiti ni awa rọte idiegbe
 oghuo lasese, ni uguabọ
 ọgbọgbọ ali enekpọle nya e
 li kugbe iguabọ enekpọle.*
⁶ Isomhopfa ododa Ɛshinęgba
 ọ rọ na awa abi ọ ri ekpabọ
 na awa ramhi. O kha khi
 isomhopfa imekeguele ọgbọ
 ọ mholi, ọ rọli ke gbe akanya
 ni o de shi irudunga ni awa

* 11:33 Li zę Aza 55.8 † 11:34 Li zę Aza 40.13 ‡ 11:35 Li zę iJobu 41.11

§ 11:36 Li zę 1 iKori 8.6 * 12:5 Li zę 1 iKori 12.12

nya awa mh̄oli. ⁷ Ini o khi oyi oni a r̄o ̄ o ga egbōese, ̄ ke ga. O kha ke khi oyi oni a r̄o ̄ o s̄es̄e, ̄ ke s̄es̄e. ⁸ O kha khi oyi irudushi egbō ̄ o khi ni ̄ mie, ̄ ke ri udu shi egbō ̄. Ini oni a r̄o ̄ kpaghīe egbōese ob̄o, ini e mh̄oli emini o to w̄e l̄o, ̄ ke rue ob̄o-a na egbō, abi o li pfo ̄li udu. Ini oni a la ralo ke mh̄es̄e na egbō l̄o, ̄ ri ̄loe shi omh̄es̄e ke mh̄es̄e, o kha khi oyi il̄elemhi, o ri egbe mu ̄li ke rīel̄e.†

Inono

⁹ R̄ote ekelemhi udu oye ke rīel̄e inono. A kie emhi onobe, a mu eminete mh̄ue egbegbō. ¹⁰ A nono ingme oyi egbe ̄ egbegbō, abi ̄gbō ali inyogh̄uo. A mh̄ue ekp̄e na egbō elese ke d̄os̄e abi u li mu ekp̄e na egbe ̄. ¹¹ Khi li ̄waza akanya igbegbe, ama ri ̄muegbe elemhi aȳemh̄e ke ga ̄n̄omh̄ue. ¹² Z̄e ni irudushi ni u mh̄ue o ri egbe ke mūe. Mh̄ue irab̄omudu ini u mh̄ue osoli, ke lema egh̄egh̄e kpa. ¹³ Ke kpaghīe inyogh̄ue ni e mh̄ue ̄tomh̄e ob̄o. Ke mu egbō epf̄ese.

¹⁴ Ke s̄o iromhi ikhiv̄os̄e na egbō ni e mu okh̄oli ̄ vule shi ̄ ̄. Ke khiv̄os̄e na egbō, khi ku it̄s̄e na ̄gbō.‡ ¹⁵ Nu egbō ni e mh̄ue ogh̄el̄e ke gh̄el̄e, u nu eni ̄e vīe, ̄e vīe. ¹⁶ A ri opf̄omh̄e nu egbe ̄ ke la. Khi khi ̄gbō ni ̄o ti ike ̄ nga, ama ke timama egbō ni ̄a pfue. Khi rīel̄e khi u ma l̄es̄e d̄os̄e.§

¹⁷ Khi ri onobe fali ota onobe. Kuegbe-a ke rīel̄e emini o ti egbō nya ̄loe. ¹⁸ Ini o z̄e ya rīel̄e, r̄osh̄eka od̄ekh̄od̄e, ni u r̄o nu egbō nya la kugbe elemhi opf̄omh̄e, ini o khi ob̄o oye o kp̄ole shi. ¹⁹ Em̄olemh̄e, a khi mie ab̄o okh̄oli, ochogh̄o a z̄e ̄shin̄egba ̄ mie ab̄o okh̄oli na ̄. Irari khi Ebe-no-pfuas̄e o līe, “Mh̄emh̄e mhi mh̄oli imieab̄o okh̄oli, mhi ya fali w̄e ota.” Igh̄o ̄shin̄egba ̄ ngme.* ²⁰ Ochogh̄o a ke rīel̄e abi Ebe-no-pfuas̄e o ngme khi, “Ini okiamhi ̄o gbe ̄be ̄, ri eminale na li le. Ini okiam̄e ̄o gbe ̄li ri am̄e nali da. Irari khi ini u li na, eri u w̄e ingamhi er̄e a nga li ukhomhi.”†
²¹ Khi z̄e ni onobe o mu ̄ le, ama ri onete mu onobe ̄ le.

13

Iregbe-tiemhie na eni ̄ la ukp̄ekhomhi omh̄es̄e

¹ ̄gbōkpa ̄ ke sūo es̄o na eni e la ukp̄ekhomhi omh̄es̄e. Irari khi ̄shin̄egba l̄oligh̄uo t̄s̄e ̄ dobe z̄e ̄ ̄gbō shi ukp̄ekhomhi omh̄es̄e. ̄shin̄egba ̄ ri eni e la ukp̄ekhomhi omh̄es̄e nya legh̄ie. ² Irarigh̄o, ̄gbō ni ̄ da mu okh̄oli vule ̄ shi eni ̄e mh̄es̄e ̄ ne, eri e mu okh̄oli ̄ vule shi emini ̄shin̄egba ̄ r̄o migha. Eni e da ligh̄o ne, ipf̄ez̄omu e nono ̄ ghi egbew̄e. ³ Irari khi eni ̄a gūe ngeli a z̄e enigh̄ie e ke

† 12:8 Li z̄e 1 iK̄ori 12.4-11 ‡ 12:14 Li z̄e iMat 5.44; iLuk 6.28 § 12:16 Li z̄e Ekpi 3.7 * 12:19 Li z̄e iD̄eut 32.35 † 12:20 Li z̄e Ekpi 25.21-22

nasẹ, ọa khi eni e guẹ ngeli. Irarigho ọni ọọ riẹlẹ okhọlọ ọ na ulishi ena omhẹsẹ. Waa nono ni u pfue ulishi oyi ẹgbọ ni e la ukpẹkhomhi? Ke riẹlẹ emini o gbe akanya. Ini u li ghọ, e ya kuẹghię. ⁴ Irari khi eni e la ukpẹkhomhi omhẹsẹ, Ẹshinẹgba ọ zẹ wẹ ni e ke kpaghiẹ ẹ obọ. Ama u kha riẹlẹ emini ọa gbe akanya, ke na ulishi oyẹwẹ, irari khi e mhue itoto ni e rọ ya nasẹ. Eni ẹẹ ga eyi Ẹshinẹgba e khi, ni ẹẹ nasẹ eni ẹa ya suọ esọ, ni o rọ khasẹ khi elemhi ẹẹ bi Ẹshinẹgba shi ọ. ⁵ Irarigho, zẹ ni u ke nyẹsẹ ukhomhi na eni e la ukpẹkhomhi omhẹsẹ, itobọ khi emini o ti lọ ni u ke riẹlẹ, aa khi itobọ elemhi ibibi oyi Ẹshinẹgba tse.

⁶ Onana o li zẹ khi u mema ya zẹ oga, irari khi eni e la ukpẹkhomhi omhẹsẹ eni ẹẹ ga eyi Ẹshinẹgba e khi, ni e ri ẹghẹghẹ oyẹwẹ nya na akanya omhẹsẹ. ⁷ Fali ọgbọkpa ota ni u lo ọli. Ini u lo ota oga, zẹ ọli, okekhi ozẹla, zẹ ọli, ri ekpẹ ke na ẹgbọ, u nyẹsẹ ukhomhi na wẹ.*

A ke riẹlẹ inono irari oni ogbẹlẹ o she ti ramhi ana

⁸ Khi lo ọgbọ ota emhikhoghuo, sẹ ni ota inono ingme oyi ọnuzava oyẹ tse! Irari khi ọgbọ ni ọ da nono ingme oyi ọnuzava oyọli ne, ọ she ri ushi gbe akanya. ⁹ Ishi ni ẹẹ, “Khi kia okia,” “Khi gbe ugbeli,” “Khi do ughiatọ,” “Khi zẹ ni emhi ọgbọ o to ẹ

egbe,” Ali elese ni e kpọle nya, ushi oghuo o zẹ wẹwẹ nya ukhomhi, ni ọọ, “Nono ingme oyi ọnuzava oyẹ abi u li nono ingme oyi egbe ẹ.”† ¹⁰ Ọni ọ da nono ingme oyi ọnuzava oyọli ne, ọa tigbe ya li ọ li onobe. Irarigho, inono o khi irushi gbe akanya.

¹¹ Ke riẹlẹ ona, lẹsẹ ẹghẹghẹ ni a la memena. Ẹghẹghẹ o she ramhi ni u rọ ya rọte olesẹ guale. Irari khi ẹghẹghẹ imiepfuese oyawa ni o kpe ukhokho o she ti bhale dọsẹ ẹghẹghẹ ni awa rọte ododẹ miesuo. ¹² Ẹlẹ iyosẹ ọ she ẹ dọsẹ, ogbe o she ẹ gbe-a. Awa khi ke ngeli abi ẹgbọ ni e la alo ebili, awa mema mu egbe ni awa rọ ya la elemhi ákpá. ¹³ Awa guẹ ke ngeli abi ẹgbọ ni e la ákpá. Awa khi nu wẹ ye ukue ebe ni e la riẹlẹ efiala, ali idonyo guoghọ-a. Awa khi kia okia ke mu ighue ebe. Awa khi la agbọ okhọli wẹkhi agbọ iviẹ shi emhi ọgbọ. ¹⁴ Ochoghọ awa ri iJesu iKirisiti Ọnomhue sọ abi awulu. Khi ke sa abi u li ya riẹlẹ ọghuẹmhe eyi idiegbe olamhe.

14

A khi ke ri unu zẹ ẹgbọsẹ ifue

¹ A mie ọgbọ ni irudunga oyọli ọa lolo toto. Khi nu ọli ke khakọ shi emini ọ mieshi ni o khi ọda shi oyẹ. ² Irari khi ẹgbọ eghuo e miesuo khi o ti ni a ke le emhikpa. Ama

* **13:7** Li zẹ iMat 22.21; iMak 12.17; iLuk 20.25 † **13:9** Li zẹ Okiali 20.13-15,17; iDeut 5.17-19,21; iLẹv 19.18

ogboese ni irudunga oyoli oalolo toto, o lese le ebe tse.
 3 Ogboni o le emhikpa, o khi ri eloe gbe oni oal ya le, ogboni oal ya le emhikpa, o khi gue oni o le emhikpa ezoni. Irari khi Eshinegba o ga mie we.
 4 Oghuo u khi ni wa ke gue aghiusomhi oyi ogboese ezoni? Oga oyoli tse o dobe e lie khi o gueli, ali khi oal gueli. O ya migha, irari khi Onomhue o dobe ya roli migha.

5 Eri egbo eghuo e dabi khi ogbele oghuo o mu eloe dose olese. Ogboni olese o khi abeghuo ogbele nya e li. Ogbogbo o ri udu oyoli shi asha ni o migha shi. 6 Oni o bino khi ogbele okhoghuo o la o ni o mu eloe ne, eri o roli ri ufumhi na Onomhue. Ogboni o le eminale, o le oli ri ufumhi na Onomhue, irari khi Eshinegba o kphemhi na, oni oal le, Onomhue o roli mu ekpe na, o kphemhi na Eshinegba.*

7 Aa me onge-awa ni o la agbona egboni tse, we khi eri a me onge-awa ni o ghu-a na egboni tse. 8 Ini awa la agbona, Onomhue awa la o agbona. Ini awa ghu-a, Onomhue awa ghu-a na. Awa la agbo o, awa ghu-a o, oyi Onomhue awa khi.

9 Onana o ze khi iKirisiti o ghu-a, o gualeni o ro khi Onomhue oyi egboni e ghu-a ali egboni ne la agbo. 10 Yeye o ye, elo o ze ni u ro a gue inyoghuo e ezoni mena? Yeye o ye, elo o ze ni u ro ri eloe e gbe inyoghue. Awa nya awa ya migha odalo oyi Eshinegba

ni o gue awa ezoni.† 11 Irari Eshinegba o lina ngme oli shi Ebe-no-pfuase khi,

“ ‘Aborokhia khi mhi la o egho,’

Onomhue o lina ngme,
 ‘Ogbokpa o ya wughamhe odalo,

Ogbokpa o ya guele khi mhemhe mhi khi Eshinegba.’”‡

12 Itobo igho, ogbokpa o ya gue khashe Eshinegba abi o li gbe.

A khi yese egbe e de

13 Itobo igho, lase iguegbe-ezoni le. Ochogho, mholi oli shi udu oye khi u waa ya kpe emhi wekhi ozuode shi eke ni inyoghuo e o kholo awe shi. 14 Ikugbe ni mhemhe ali iJesu anye kugbe, o rokhase mhe khi emhi khoghuo oal la o ni oal pfuase. Ama ini ogbo o mholi oli shi udu khi emhi oal pfuase, loli oni emhi ogho oal pfuase shi o. 15 Ini u yese inyoghuo udu-a, irari eminale ni u le, inono oal ke la oni angeli. Khi ze ni eminale nu le, o ri inyoghuo e ni iJesu o ghu-a na de. 16 Khi ze afa ni u mholi ro o le emhikpa, ni u roli ri omama ghi iKirisiti. 17 Irari khi Eghiele oyi Eshinegba oal khi ingme eminale ali onyo idada, ama oyi ipfuase, ali opfomhe ali oghelena Ayemhe-no-pfuase. 18 Ogboni o dalina ga iKirisiti, o ma ti Eshinegba eloe, egbo e mu ekpe na li.

19 Itobo igho, ke rieleni emini e ri opfomhe e bhale, ni e gbo

* 14:6 Li ze iKolo 2.16 † 14:10 Li ze 2 iKori 5.10 ‡ 14:11 Li ze Aza 45.23

ya kpaghię ọgbọkpa rọ mholi imiesuọ ni o toto. ²⁰ Khi ri itobọ eminale pfulẹchẹ emini Ẹshinẹgba ọ riẹlẹ-a. A dobe ya le emhikpa, ama ọa ti ni a rọ bhale ya ẹ khi emini u wa le, o zẹ ni ọgbọ olese ọ de pfilo olamhẹ. ²¹ O tinẹ ini u waa bie le emhikhoghuo wẹkhi eri u da onyọ, wẹkhi eri u riẹlẹ emhikhoghuo ni o ya zẹ inyoghue de.

²² Irarighọ, emini u mieshi ingme enana nya rọli shi iteva oye ali Ẹshinẹgba. Oghẹlẹ o khi ni ọgbọ ni ọa pfa ẹzọ mu egbọli shi emini ọ riẹlẹ ni ọ mie shi khi o gbe akanya. ²³ Ama ini ọgbọ ni ọ mhuẹ akhọkhomhẹ ọ da kie le, a she pfa ẹzọ mu ọli. Irari khi ulemhi ni ọ le ọa khi rọte irudunga. Emini ọa da rọte irudunga bhale ne, olamhẹ o khi.

15

¹ Awa ni awa toto shi irudunga, awa kha ke ri egbe mie na eni ẹa toto irudunga. Awa khi ke lesẹ riẹlẹ egbe awa ti tşẹ. ² Ochoghọ, ọgbọgbọ o ke riẹlẹ inyoghuo ọli emini o ti ọli egbe, ni o rọ kpaghię irudunga oyọli, ni o vule. ³ Irari khi iKirisiti ọa riẹlẹ egbọli tşẹ ti. Ochoghọ, abi Ebe-no-pfuasẹ o ngme ni ọọ, “Ẹshinẹgba, itsuemhi ni ẹgbọ e tsue ẹ, o de nga mhe egbe.”* ⁴ Emini a keke shi Ebe-no-pfuasẹ nya, eri a keke ọli ni a rọ sẹsẹ awa ingme, ni a bhale ya ẹ khi iregbemie ali

irudushọ ni Ebe-no-pfuasẹ o rọ na awa, o ri awa mholi irudushi.

⁵ Ẹshinẹgba ni ọ khi ọni ọ ri iregbemie, ali irudushọ ọ na ọgbọ, ọ ka rẹ ẹ mhuẹ usamhi oghuo abi a liẹ deba ẹtẹ-awẹ eyi iJesu iKirisiti. ⁶ Ni ẹẹ nya a ri udu oghuo ali uruli oghuo kuẹghię Ẹshinẹgba ni ọ khi ita iJesu iKirisiti Onomhuẹ oyawa.

⁷ Awa ke lama ingme egbe abi iKirisiti ọ li lama ingme oyawa, ni o ri ikuẹghię bhale ghi Ẹshinẹgba. ⁸ Itobọ khi mhi gueye ẹ khi iKirisiti ọ she bhale abi ọni ọọ ga ọgbọ na ẹgbọ iJu, ni o rọkhasẹ khi Ẹshinẹgba igesikia ọ khi, ni o rọ mu ma ishobọ ni ọ shi na itita awa, ⁹ ni iJeta e kuẹghię Ẹshinẹgba shi ilelemhi oyọli. Abi a li keke ọli khi, “Irarighọ, mhi ya kuẹghię ẹ iteva ẹgbọ iJeta.

Mhi ya to uwolo kuẹghię eva oye.”†

¹⁰ O gbolo ẹ, “Eẹ iJeta, ni a kuma ẹgbọ eyọli ke ghele.”‡

¹¹ O gbolo ẹ, “A kuẹghię Ẹshinẹgba ẹẹ ẹgbọ iJeta, a to uwolo kuẹghię ọli ẹgbọ nya.”§

¹² Azaya ọ gbolo liẹ, “Omioni iJese ọ ya fu vule, ọni ọ ya vule mhẹsẹ na ẹ iJeta,

ẹgbọ iJeta e ya ri udu nga li.”*

¹³ Ẹshinẹgba ni a rọte obọ oyọli ẹ mhuẹ irudushi, ọ ri oghẹlẹ ali opfomhẹ nẹ rọte

* 15:3 Li zẹ Iwolo 69.9 † 15:9 Li zẹ 2 iSam 22.50; Iwolo 18.49 ‡ 15:10 Li zẹ

iDeut 32.43 § 15:11 Li zẹ Iwolo 117.1

* 15:12 Li zẹ Aza 11.10

iregbenga ni a mhuẹ nali, ni a rọ bhale ya ẹ khi irudushi oyẹẹ ọ fu shọ rọte ekpabọ oyi Ayẹmhe-nọ-pfuase.

IPolu oni a ze ọ khi oni ọ gbe akanya na ẹgbọ iJeta

¹⁴ Inyoghuo-mhe, mhemhe oyemhe mhi mhuẹ imieshiọ khi onete o vọ ẹ egbe, khi ilẹse o gba na ẹ ni a rọ dobe ya ke sesẹ egbe ẹ. ¹⁵ Mhi she kpe gue ingme eghuo ye ẹ gboo elemhi ebe ona ni mhi gbolo ẹ yele ẹ le ena. Itobọ afu ni Eshinegba ọ rọ na mhe, ¹⁶ ni mhi rọ khi aghiusomhi na keẹ oyi iJesu iKirisiti na ẹgbọ iJeta. Eri mhia gbe akanya ọkpodalo-ugamhi oyi Eshinegba, ni a rọ tsabọ usomhi onete oyi Eshinegba, ni a rọ bhale ya ẹ khi ẹgbọ iJeta e li khi iluasobo, ni Eshinegba ọ mie, eni Ayemhe-nọ-pfuase ọ khuẹse-a pfuase. ¹⁷ Rọte iJesu iKirisiti mhi te ẹ mholi egbe-imumhe shi ugamhi ni mhia ga Eshinegba. ¹⁸ Mhi aa ya gbudu ngme emhikhoghuo, seẹ ni emini iKirisiti ọ rọte obọ oyemhe riẹle rọ ri ẹgbọ iJeta suọ esọ na Eshinegba, rọte ungmehi ali ikanya oyemhe, ¹⁹ rọte ekpabọ eyi ọlele ali ọnyaloo, ali rọte ekpabọ oyi Ayemhe-nọ-pfuase. Ighọ mhi rọte iJerusalemu ngme ungmehi usomhi onete oyi iKirisiti ya ramhi iLirikumu. ²⁰ O ma kie kpe khi emini o la mhe udu ni mhi rọ ngme ungmehi usomhi onete ye ẹgbọ ni ẹa kie suọ

ungmemhi oyi iKirisiti ne, ini mhi khi ya tọ nga irọgbeke ni ọgboese ọ rọ gbe. ²¹ Abi Ebe-no-pfuase o ngme ọ khi, “Egbọ ni aa kpe gue ingme oyọli ye ne, e ya me, ali khi eni ẹa kpe suọ, o ya ye we.”†

Ugbamhi ni iPolu ọ gba, khi loli ya ye iRomu

²² Akanya oyemhe ona o zu mhe ode, ni mhi aa rọ me asha bhale deba ẹ.‡ ²³ Aborokhia khi mhi aa ke mhuẹ ikanya ni e kpọ mhe le shi ikpe ena, ali ni o rọ gbo khia khi ikpe ebubu na ni mhi te ẹ nono ni mhi bhale ya me egho, ²⁴ o la mhe udu khi mhi ya rọte olieye ẹ ini mhia le iSipeni. Mhi sa khi a dobe ya ri ikpaghiobọ na mhe ni mhi rọ ti okiali oyemhe je odalo, ini awa ri egbe mu egbe ukuku eghẹghẹ se. ²⁵ Mena, mhia je iJerusalemu ni mhi ya kpaghie ẹgbọ eyi Eshinegba obọ. ²⁶ Irari khi o ghole eni miesuọ ni e la eke iMasidonia ali Akhaya ni e ri ikpaghiobọ na ẹgbọ eyi Eshinegba ni e la iJerusalemu.§ ²⁷ Egbe ẹ mu we khi we we e ligho riẹle ọli, e rue ọli shi khi ota we we e lo we. Irari khi ini ẹgbọ iJeta e kemhi ikhivose ayemhe oyi ẹgbọ iJu, eri o li abi ota ni ẹgbọ iJeta e lo ẹgbọ iJu.* ²⁸ Ini mhi gbe akanya ona se ni mhi rọ me ọli me khi e she mie ikpagho ena se, mhi ya je iSipeni, mhi ya kọ fele ẹ ini

† 15:21 Li ze Aza 52.15 ‡ 15:22 Li ze iRom 1.13 § 15:26 Li ze 1 iKori 16.1-4

* 15:27 Li ze 1 iKori 9.11

mhia lẹ. ²⁹ Mhi lẹsẹ ọli gboo khi ini mhi bhale, ikhivose oyi iKirisiti ni o vọ tsululu mhi rọ ya bhale. ³⁰ Mhi ri iJesu iKirisiti Ọnọmhuẹ ọyawa ali inono ni Ayemhẹ o rọ na awa lema ẹ inyoghuo, a nu mhẹ sọ iromhi ali a gbo sọ iromhi na mhẹ. ³¹ Sọ iromhi Eshinegba ọ tsumhi mhẹ obọ oyi ẹgbọ ni ẹa miesuọ na eke iJudia ali ni ẹgbọ Eshinegba ni e la ẹoli iJerusalemu ni e mie eni ikpaghọ ni mhi rọọ ghi wẹ. ³² Ni a rọ bhale ya ẹ khi rọte oghuemhẹ oyi Eshinegba, mhi dobe ri udu oghelẹ bhale deba ẹ ali ni awa ri udu shi egbe ọ. ³³ Eshinegba oyi opfomhẹ ọ ka nu ẹẹ nya la, Atse.

16

Otse ni iPolu lẹlighuo ọ tse ẹgbọ ke

¹ Mhi gue ingme onete oyi iFobi ye ẹ, ikhi inyoghuo awa ni ọkpotoso, ni ọ khi ọni ọ ralo shi eni e miesuọ ni e la ẹoli iKengkhiria. ² A ri eva oyi Ọnọmhuẹ kpẹ abọ mie ọli, abi ẹgbọ eyi Eshinegba e ye ni e li. A ri ikpaghiẹ obọ onini ọ da ya nono obọ oyẹ ẹ na li. Irari khi anamelo oyemhẹ ali ebubu ẹgbọese ọ khi.

³ Mhia tse iPisilia ali Akuila ni e kpaghiẹ mhẹ obọ shi akanya oyi iJesu iKirisiti.* ⁴ E ri agbọ oyewẹ shi okhena irari oyemhẹ. Oa khi weweghuo tse mhia tse uwegbe, ama li shi igbaa nya eyi eni e mie iKirisiti suọ enayi ẹgbọ iJeta.

⁵ Mhi gbo li tse igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ni o la owa oyewẹ.

Mhia tse egbegbi omolemhe Epanetusu ni ọ khi ọgbọ ọnodode ni ọ mie iKirisiti suọ ukiẹkie eke Esha.

⁶ Mhi tse iMeli ni ọ toto obọ a gbe akanya na ẹ.

⁷ Mhi tse Adironikusi ali iJunayasi, ẹgbọ iJu nabi mhemhẹ ni anye ga la owa ighumha. Eni a mu ekpe na e khi elemhi idiegbe oyi ighiusomhi na keẹ. Ama e kpe miesuọ khe mhẹ.

⁸ Mhia tse Amipiliatusi, egbegbi omolemhe, ni mhi mhue inono na elemhi Ọnọmhuẹ.

⁹ Mhia tse Urubane, ni ọ kpaghiẹ anye obọ akanya oyi iKirisiti.

Mhi gbo tse iSitachisi, egbegbi omolemhe.

¹⁰ Mhia tse Apelesi, ni a me gboo khi igesikia ọ rọ deba iKirisiti.

Mhi tse ena omhuẹ-apfe oyi Arisitobulusi.

¹¹ Mhi tse Erođioni ni ọ khi inyoghuo-mhẹ.

Tse eni e miesuọ na omhuẹ-apfe oyi iNakisusi.

¹² Mhia tse iTirifeana ali iTirifosa eni ikpotso eghọ ni e gbe akanya oyi Ọnọmhuẹ eggbọ.

Mhi li tse egbegbi omolemhe iPesisi ọni ọkpotoso ni ọ gbe ukpokpomhi akanya na Ọnọmhuẹ.

¹³ Mhia tse iRufosi, ọgbakanya ni a ze oyi Ọnọmhuẹ, ali inyọli ni ọ li abi inyọ shi mhẹ ọ.†

* 16:3 Li ze Ika 18.2 † 16:13 Li ze iMak 15.21

14 Mhi tse Asikiritusi, ali iFilegoni, ali Amesi ali iPatirobasi ali Amasi ali eni e miesuo ni e ga la.

15 Mhia tse iFilologusi ali iJulia ali iNirusi ali inyoghuo oli ni okpotso ali Olimpasi ali egbo Eshinegba nya ni e nu we la.

16 A tse egbe e otse onete, a ghele mu egbe abi inyoghuo.

Igbaa nya eyi eni e mie iKirisiti suo, e tse e.

17 Mhi lema e, inyoghuo, a ke to okpe egbo ni e pfi okemhi ali ni e ri egbo de irudunga ni e mhue-a, eni osese oyewe oa de shi osese ni a sese awa. A nuata shi we o. 18 Irari khi egbo ni e ri ele emhi eghoghoe ea ya ga iKirisiti Onomhue oyawa, ama elemhi oyewe e ga. Rote eta-olelemhunu ni e ngme, e ro o di usamhi udu oyi egbo eghuo ni ea mhue ilese. 19 Ogbokpa o she suo abi a li ri ungemhi oyi Eshinegba a gbe akanya. Itobo ona mhi ro ghele shi ingme oyee. Ama mhia nono ni a fialo-a shi emini o khi onete, ama a khi fialo-a shi emhi onobe.

20 Eshinegba oyi opfomhe o ya kele guoghoe okphaghie-a shi e ekowe. Okhale oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa o ke deba e nya.

21 ITimoti ni anye ga a gbe akanya, oo tse e. Igho khi iLushosi ali iJasi ali iSosipata, ni anye ga khi iJu. 22 Mhemhe iTetiusi ni mhi ri ugba ma a keke ebe ona na iPolu, mhi tse e, abi oni o miesuo. 23 IGayusi

ni o ri owa oyoli na mhe kushi, ni o gbo ri ukploe e khu mhe, ni o lama eni e miesuo e ke legba owa oyoli, oo tse e.

Erasitosi, ni o ri ikpagho o shi na eoli oyewe ali inyoghuo anye ikhi iKaritusi, ee tse e. 24 [Okhale oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa o ka nu e la, Atse.]

25 Ufumhi khi oyi Eshinegba! Loli o dobe re migha shi irudunga oyee e abi o li de shi oni usomhi onete oyi iJesu iKirisiti ni mhi ro o tse abo, ali ni o de shi irokhase oyi osheli ni a ro sheli agboagbo elemhi ikpe ebubu ni e dose. 26 Ama mena, a she ri oni igesikia khase, rote akeke shi eke enayi emekeguele, abi Eshinegba ni o la o agboagbo o mheso oli a li roli khase ishishi nya, ini e ba miesuo ni e suo esoo na lue. 27 Eshinegba ona ilese, a ri ufumhi na agboagbo, rote oboo oyi iJesu iKirisiti! Atse.

Ebe onodode ni iPolu o kekẹ ghi egbo iKoritia Eni e miesuo

Otse oyi iPolu

1 Mhẹmhe iPolu, aghiu-somhi na keẹ oyi iJesu iKirisiti ni Eshinegba o ze abi o ghole oḷi shi mhi khi, li shi inyoghuo awa iSositenisii.

2 Mhẹmhe mhi kekẹ ebe ona a ghi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo onayi Eshinegba ni e la iKoriti, ikhi eni Eshinegba o lu e khi egbo eyoli. Eri o re e khi egbo ni e pfuase rote obọ oyi iJesu iKirisiti, abi o li egbo ni e miesuo ashakhasha.*

3 Eshinegba ita awa ali iJesu iKirisiti Onomhufe oyawa e ka li okhale na e, e ri opfomhe na e.

IPolu o ri ikphemhi na Eshinegba

4 Eghẹghẹ kpa mhi ro kphemhi e na Eshinegba oyemhe irari okhale ni o riye na e rote obọ oyi iJesu iKirisiti. 5 O she re mholi epfue odekhode elemhi iguengme ungmehi ali ilese nya. 6 Oni usomhi oyi iKirisiti o she lo e egbe shito egbegbo. 7 Irarigho, isomhopfa ayemhe okhoghuo o a ke to e abi a li migha ke ibhale oyi iJesu iKirisiti Onomhufe oyawa ni a la roli ya khase. 8 O ya mu e mhufe gbaa ya ramhi

ukpese, ni a khi eni e a mhufe umhaguekia, a khi ogbele ni iJesu iKirisiti Onomhufe oyawa o ya bhale. 9 Eshinegba ni o lu e ni a nu omi oḷi iJesu iKirisiti Onomhufe oyawa mhufe ugamhi kugbe, oni a ri egbe e nga o khi.

Okemhi ni o la eni e miesuo iteva

10 Inyoghuo-mhe mhi ri eva oyi iJesu iKirisiti Onomhufe oyawa lema e, ee nya a ke yemhe na egbe ini okemhi o khi lo e le, ali ni a mholi udu oghuo ali usamhi oghuo. 11 Egbo eghuo na omhufe-apfe oyi iKiloe e gueye mhe khi iwola e la e iteva. 12 Emini mhi ri onana ngme khi, ogbogbo oo ngme unu ododa, oghuo o ke, "IPolu mhia deba," olese oo, "Apolosi mhia deba," olese oo, "IPita mhia deba," olese oo, "iKirisiti mhia deba."† 13 Eri a kemhi iKirisiti? IPolu a gbe-a shi oora apfida na e? Abi khi eva oyi iPolu a ro batazi e? Eniye odukhokho eyi iPolu a khi? 14 Mhi kphemhi na Eshinegba khi mhi aa batazi onge e, se ni iKirisipusi ali iGayusi.‡ 15 Irarigho, onge e o a ya lie khi mhi ri eva oyemhe batazi lue. 16 Mhi lese khi mhi batazi apfe iSitefanasi, mhi aa ke sato ini mhi li batazi ogboese.§ 17 Irari khi iKirisiti o a ghie mhe mhi ke batazi egbo, ama mhi ke kia gue ungmehi oyoli le ni o a rote ilese oyi ogbo bhale. Ini eghuli ni iKirisiti

* 1:2 Li ze Ika 18.1 † 1:12 Li ze Ika 18.24 ‡ 1:14 Li ze Ika 18.8; 19.29; iRom 16.23 § 1:16 Li ze 1 iKori 16.15

o ghu shi apfida o khi mele afue-a.

IKirisiti ni o khi ilese ali ekpabo

18 Irari khi eri ungmehi oyi apfida o khi afue shi esọ oyi egbo ni e e pfua o, ama awa ni a mie e pfuese, ekpabo oyi Eshinegba o khi na awa.

19 Irari khi Ebe-no-pfuase o o li,

“Mhi ya pfueche egbhali oyi eni e mholi egbhali-a, mhi bi ilasingme oyi eni e riele khi wewe e gue ebe ma.”*

20 Mena, ashi ona ilasingme o migha? Ashi oguebe o la? Ashi eni e gue khako ena agbo namo e migha? Oa khi eri Eshinegba o ri egbhali ni e la agbo ona mele oyegehe-a?†

21 Eri Eshinegba o ri ilasingme oyi lolighuo ze khi egbo ea rote ilese oyewe lese oli. Ochogho, eri o ghole Eshinegba ni o rote itsabo oyi usomhi ni egbo e e khi oyeghe lo, tsumhi eni e mie oni usomhi suo. 22 Egbo iju, irokhasẹ eyi onyaloa e migha ke, egbo iGiriki e e nono ilasingme, 23 ama eri anye ri iKirisiti ni a gbe-a tama apfida tse abo usomhi ona, o ri elemhi a bi egbo iju, o khi oyeghe shi esọ oyi egbo ijeta, 24 ama egbo ni Eshinegba o lu, ghe iju ali iGiriki e me oni usomhi oyi iKirisiti shi khi ekpabo ali ilese oyi Eshinegba o khi. 25 Irari khi emini o li abi umhalesẹ oyi Eshinegba, o mhue ilese dose

egbhali oyi ogbo, emini o li abi olosemhe oyi Eshinegba o mhue itoto dose ekpabo oyi ogbo.

26 Inyoghuo, a sato emini a kpe khi neni Eshinegba o lu e. Egbo ena agbo ona ea bino shi eni e mholi ugbhe, ali khi oa khi ebubu e e fialo-a, oa khi ebubu e e khi ekhemhue.

27 Eri Eshinegba o ze emini egbo e bino shi emhi eyeghe elemhi agbo ona ke, o rewe ri omama mu elasingme. O ze emini e e mhue ochi elemhi agbo ona ro khi eni e mhue ekpabo unu-a.

28 Eshinegba o ze emini ea mu eloe na agbo ona ali emini egbo e ri eloe gbe, ni e ro shi afue. O rewe ri emini egbo ea bino khi e mu eloe mele afue-a, 29 ini ogbokhoghuo o khi dobe la odalo oyi Eshinegba tono obọ udu. 30 Irari khi loli o ku awa ali iJesu iKirisiti gbe. IKirisiti ni o khi ilese ni o rote obọ oyi Eshinegba bhale. Emini a ri ona ngme khi, loli o khi ipfuase ali iröpfuase ali ipfasheke oyawa. 31 Irari ona, Ebe-no-pfuase o ro lie, “Onini o da nono ni loli tono obọ udu, o ke ri emini Onomhue o riele tono obọ udu.”‡

2

1 Inyoghuo, abi mhi ro bhale olieye e ya tsabo osheli igesikia ni o la ungmehi oyi Eshinegba, mhi aa lii ngme ingmemhi ena ghogighogi, wekhi eri mhi rokhasẹ khi mhii wena gba. 2 Irari khi

* 1:19 Li ze Aza 29.14 † 1:20 Li ze iJobu 12.17; Aza 19.12; 33.18; 44.25 ‡ 1:31 Li ze iJere 9.24

abi mhi rọ la iteva oyẹẹ, eri mhi rue udu emhikpa-a, mhi ri udu lẹsẹ shi ingme oyi iJesu iKirisiti ali eghuli ni ọ ghu shi apfida. ³ Onana o zẹ khi abi mhi rọ te ekẹ bhale, eri mhi li abi ọni ọa mhue ochi, ulishi o remhẹ kpheli.* ⁴ Abi mhi rọ sẹsẹ ẹ, ni mhi rọ tse abọ ungmehi gueye ẹ, mhi aa ri ilẹsẹdọsẹ ali eta-ọlẹlẹmhunu nu ẹ ngme. Ama eri mhi ri ekpabọ oyi Ayẹmhẹ oyi Ẹshinẹgba khase. ⁵ Ini irudunga ni a mhue, o khi ya migha nga ẹgbhali oyi ọgbọ, ama ekpabọ oyi Ẹshinẹgba.

Ilẹsingme oyi Ẹshinẹgba

⁶ Usomhi ni o khi oyi ilẹsingme anye gueye ẹgbọ ni e womhẹ ẹloe shi emhi irudunga. Ama ọa khi ilẹsẹ oyi agbọ namo wẹkhi oyi eni ẹẹ mhẹsẹ shi agbọ namo, eni e ya mele afue-a. ⁷ Ingme osheli ilẹsingme oyi Ẹshinẹgba mhia ngme. Ilẹsingme ni ọ rọ sheli na ẹgbọ agbọagbọ ni ọ she kpẹ gba shi ekẹ khi awa ya mhọli okemhi shi ufumhi oyọli. ⁸ Aa mẹ oghie ọkhoghuo ighie ena agbọ namo ni ọ lẹsẹ oni ilẹsingme ona. Ini o khia khi e lẹsẹ lọ, ẹa kha ta Ọnọmhue ni ọ mhue ufumhi ma afida gbe-a. ⁹ Ama abi Ebe-no-pfuase o ngme ni ọọ, “Ukpẹloe okhoghuo ọa mẹ ne, esọ okhoghuo ọa suọ ne, wẹkhi eri ọgbọkhoghuo ọ sa udu oyọli ramhi ọ ghue, emini Ẹshinẹgba ọ riẹlẹ shi ekẹ ẹ khẹ eni e nono ingme oyọli.”†

¹⁰ Ama Ẹshinẹgba ọ she rọli khase awa rọte Ayẹmhẹ oyọli. Irari khi eri Ayẹmhẹ ọọ guano emhikpa, ya ramhi osheli ni Ẹshinẹgba ọ gba. ¹¹ Itobọ khi Ayẹmhẹ ni o la ọgbọ egbe luẹghuo o lẹsẹ isamhi eyi ọni ọgbọ. Ighọ ọgbọkhoghuo ọa lẹsẹ isamhi eyi Ẹshinẹgba, sẹẹ ni Ayẹmhẹ oyi Ẹshinẹgba. ¹² Awa aa mie ayẹmhẹ oyi agbọ ona, ochoghọ ayẹmhẹ ni o rọte obọ Ẹshinẹgba bhale ni awa rọ lẹsẹ emhi nya ni Ẹshinẹgba ọ rọ na awa afue-afue, awa mie.

¹³ Anye ẹa ya ngme ingmemhi ni a rọte ẹgbhali oyi ọgbọ sẹsẹ, ama ingmemhi Ayẹmhẹ oyi Ẹshinẹgba o sẹsẹ anye, anye liẹ sẹsẹ ẹgbọ ni e la elemhi ayẹmhẹ, emini e khi emhi ayẹmhẹ, ni e khi egbegbọ. ¹⁴ Ọgbọ ni ọa da mhue oni ayẹmhẹ ne, ọa ya lẹsẹ emini a ri emhi na Ayẹmhẹ oyi Ẹshinẹgba ngme. Ọgbọ ọghoghọ, afue emhi ayẹmhẹ e khi shi ọli ẹloe, irari khi emini e khi ode ayẹmhẹ, ayẹmhẹ a te ẹ lẹsẹ wẹ. ¹⁵ Ọgbọ ni ọ da mhue oni ayẹmhẹ ne, ọ dobe ya lẹsẹ udi emhikpa, ama ẹgbọese ẹa dobe ya lẹsẹ abi ọni ọgbọ ọna ọ la ọ shi. ¹⁶ Abi Ebe-no-pfuase o ngme, ni ọọ,

“Ọghuo ọ lẹsẹ udu

oyi Ọnọmhue?

Ni ọ dobe ya ye ọli ude?”

Ama khi, awa mhọli udu oyi iKirisiti.‡

* 2:3 Li zẹ Ika 18.9 † 2:9 Li zẹ Aza 64.4 ‡ 2:16 Li zẹ Aza 40.13

3

Okemhi ni o la iteva igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo na iKoriti

¹ Inyoghuo, mhi aa nu e ya ngme abi eni e mhue Ayemhe oyi Eshinegba, ama abi egbo ni e ngeli abi egbo na agbo, ali emofe elemhi irudunga oyi iKirisiti. ² Loli mhi ro ri ameyin yeli na e da ni o a khi eminale ni e toto, irari khi aa mu egbe shi eminale ni e toto ne. Ramhi memena aa kie mu egbe ne.* ³ Egbo na agbo a kie khi. Emini o da ze khi a kiele e kpe ofuma deba egbe ali khi a nu egbe e e wola, ogho o rokhase khi egbo agbo a kie khi? Oa khi eri a kiele e ngeli abi egbo na agbo? ⁴ Ini otuoghuo elemhi e o o li, "Ipolu mhia deba", ni olese o ro o li, Apolosi mhia deba, o a khi eri a ngeli abi egbo na agbo egho?†

⁵ Ini ee a bino oli bie, oghuo Apolosi o fe khi? Oghuo ipolu o khi. Eni ee ga eyi Eshinegba anye ga khi ni ee a rote obo oyanye miesuo. Eri ogbogbo oo gbe akanya oyoli ni Onomhue o rona li o gbe. ⁶ Mhemhe mhi ri ukpamhi ko, Apolosi o ku ameyi shi o, ama Eshinegba o ze ni oni ukpamhi o ro fu.‡ ⁷ Oni o ro ko ali oni o ku ameyi shi o, ea mu eloe. Se khi Eshinegba ni o ri emhi e fu. ⁸ Ikhioda o a la o na oni o ro ko ali oni o ku ameyi shi o, Eshinegba o ya ri elele na ogbogbo abi o li gbe. ⁹ Irari khi

eri anye kugbe e gbe ikanya na Eshinegba, ee a khi ishemhi oyoli.

Owa oyi Eshinegba a gbo khi. ¹⁰ Rote afu ni Eshinegba o ro na mhe, mhi ro ri irogbekwe gbe, abi oga oyi itsona. Onana egboese ee ma a nga. Eritse ogbogbo o lese abi o li ma a nga o. ¹¹ Irari khi ogbokhoghuo o a ke gbo dobe ya ri irogbekwe olese gbe dose oni Eshinegba o she ro gbe ni o khili iJesu iKirisiti. ¹² Ini ogbokhoghuo o to nga oni irogbekwe ona, ni o ro ri igolu to nga o, okekhi elomho, okekhi eche ni e ghale, okekhi era, okekhi efolo, okekhi ifulo o ro to nga o. ¹³ A ya ri emini e la elemhi emini ogbogbo o ro to nga o khashe gboo, ogbele iguezo. Erali a ro ya mheshe emini o ro to nga bino ni a lese emini e la elemhi we. ¹⁴ Ini emini o ro to nga o, o pfue oni erali, a ya ri elele na li. ¹⁵ Ini e toa, opfu o gbe oli, ama a ya tsumhi oli. Eritse khi eri o ya li abi ogbo ni o na pfue elemhi erali. ¹⁶ Ee a lese khi owa ugamhi oyi Eshinegba a khi, ali khi Ayemhe oyi Eshinegba o la e egbe?§ ¹⁷ Ini ogbokhoghuo o yese Owa ugamhi Oniemhi oyi Eshinegba-a, Eshinegba o ya yese oni ogbo-a. Irari khi eri Owa ugamhi oyi Eshinegba, o pfuase, ali khi Owa Ugamhi oniemhi oyoli ee a khi.

¹⁸ A khi ke di egbe e. Ini onge e o nono ni loli khi

* 3:2 Li ze Iburu 5.12-13 † 3:4 Li ze 1 iKori 1.12 ‡ 3:6 Li ze Ika 18.4-11,24-28

§ 3:16 Li ze 1 iKori 6.19; 2 iKori 6.16

oni o mholi ilęsingme shi eghęghę ni a la ena, o ka khi oyeęghę ni o mę asha khi oni o khi olesingme egbegbo. ¹⁹ Irari khi emini eębo na agbo eę bino shi ilęsingme, afue Eshineęba o bino oli shi. Abi ebe o ngme, ni o, "Eri Eshineęba o ri ilęsedose eyi eni e lię khi wewę e lęsingme rięle wę gbo mu."* ²⁰ Asha olese o gbo ngme oli shi ebe khi, "Eshineęba o lęse khi isamhi ni oni o lię khi loli lęse dose o o sa khi ęa mu ame."† ²¹ Itobo igho, a khi ke ri ogbokhoghwo tono obo udu, irari khi emhikpa, eyi eę lo, ²² o khi iPolu o, okekhi Apolosi o, okekhi iSefasi ni a gbolo a lu iPita o, okekhi agbo ali eghuli o, okekhi agbo onana ali ogbenako o, eę a ga mhue wę nya. ²³ Eę oyeę eyi iKirisiti a khi, oni iKirisiti o khi oyi Eshineęba.

4

Ighiusomhi na ke eyi iKirisiti

¹ A ke sato anye egbe abi eni eę gbe akanya na iKirisiti ni a ri osheli oyi Eshineęba nga obo. ² A zę ni a bhale ya e khi oni a ri emhi nga obo, o ri igęsikia deba li. ³ Egboli oyemhę o la o ini u gue mhe ęzo, o ke khi ikotu na agbo e gue mhe ęzo. Mhemhę mhi aa fe gue egbemhę ęzo. ⁴ Emhikhoghwo o a nase mhe udu ni o gue mhe ęzo, ama ogho o a lię khi abo eyemhę e ma pfuase gba. Onomhue

o o gue mhe ęzo. ⁵ Irarigho, a khi gue ogbokhoghwo ęzo ne neni eghęghę iguezo o ramhi. Migha ni Onomhue o bhale ne. O ya rue emini a ro sheli alo ebili lasele ali emini e la ogbogbo udu, eghęghę agho Eshineęba o ya kueęhie ogbogbo abi o ti shi.

⁶ Emole, mhi she ri Apolosi ali egbemhę rięle irokhokho khase e ni a ro lęse abi ungmemhi onana o ngme ni o o li, "A deba oni omhese ni o gbe akanya." Aa khi ke lię khi oghwo e, o ti dose olese. ⁷ Elo o la e egbe ni o gho re e mu eloe? Elo a mholi ni o a khi eri a roli na e? Ini o khia khi eri a roli na e, elo o zę ni a ro tono obo udu?

⁸ Eę a she ga mhue emini a nono nya! Eę a she ga pfuese! Eri a ke a mhese abi ighie, anye tse anye ke khi eni ęa mhue! Aa kpa lię khi egbegbo a khili ighie, ishegho ni anye li nu e ke mhese! ⁹ O li mhe eloe khi anye ighiusomhi na keę, Eshineęba o ro shi asha ni o ga kholo ne nya. Eri anye li abi ighumha ni a rue e je obini olele ni a te ya gbolo we-a. Ni anye khi emhi ofeli ni eębo na agbo eę gia, ali ni igeni eę gia. ¹⁰ Irari oyi iKirisiti a ro bino anye shi eyęghę, ama eę a khi eni e lolo mholi ilęsingme elemhi iKirisiti. Anye aa mholi ekpabo, ama eę a mholi ekpabo, ali khi eębo ęa mu ekpe e na anye, a mu ekpe e na e. ¹¹ Ya ramhi amo,

* 3:19 Li zę iJobu 5.13 † 3:20 Li zę Iwolo 94.11

okiamhi ali okiamẹ o gbe anye ramhi, anye aa mhọli emini a sọ, sẹ ni ijejẹ ide. A ri ukpẹloe a gbe anye, anye aa mhọli ashini a la. ¹² Anye rọshẹka ri abọ eyi anye ẹ gbe ikanya. Ini ẹgbọ ẹ ku itse ẹ na anye, anye ẹ ku isemhẹ na wẹ, ini a mu okhọli vule shi anye ọ, anye ri egbe mie.*

¹³ Ini ọgbọ ọ yese anye eva-a, anye ri unu ni o pfohmẹ sọli ọ. Ramhi memena, eri a bino anye shi ẹgbọ afue ali iku ni e la agbo. ¹⁴ Aa khi eri mhi keke ebe ona ghi ẹ ni mhi rọ ri omama mu ẹ. Eri mhia nono ni mhi kpaghie ẹ obọ, abi eni e bia eniye e lie nono ni wewe e kpaghie imi wẹ obọ. ¹⁵ U dobe ya mhọli ẹgbọ agbele igbe (10,000) ododa ni ẹ sese ẹ ungmehi oyi ikirisiti, ama ita oghuo u lese mhọli. Mhemhẹ khi ita ẹ, ẹẹ a khi imimhẹ rọte usomhi onete oyi iJesu iKirisiti ni mhi sese ẹ. ¹⁶ Irarighọ mhia nono ni a ke khonya mhe.† ¹⁷ Ona o ze ni mhi rọ ghi iTimoti ghi ẹ. Eri mhi nono ingme oyọli abi omọ ni mhi bia, ali khi oni ọọ ga oyi Eshinegba ni ọ ri igesikia a gbe akanya na Onomhue ọ khi. ITimoti ọ ya gueye ẹ angeli oyemhẹ abi mhi lie deba iKirisiti ali abi oni angeli oyemhẹ o li de shi osese ni mhia sese ingme oyi iKirisiti elemhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ kpa.

¹⁸ Eghuo elemhi ẹ, e tsua ipfua eke abine khi mhi aa ke ẹ bhale ya feli ẹ. ¹⁹ O kha

ghole Onomhue, mhi ya kele bhale oobo. Eghẹghẹ agho, mhemhẹghuo mhi ya me abi eni ẹgbọ ni ẹ tsua ipfua eke egho e lie ngme, ni mhi gbo me ekpabo nabi ẹ khi wewe e mhọli. ²⁰ Irari eghiele ni Eshinegba ọ le shi awa udu, ọa khi oyi ungmehi unu tse, ama oyi ekpabo lo. ²¹ Elo a nono ni mhi li ini mhi bhale? Mhi rue utali mhọli obọ bhale, abi mhi ri ayemhẹ inono ali o pfohmẹ bhale?

5

A khu inyoghuo na itsebo iteva ya fie

¹ Mhi suọ khi angeli itsebo e la iteva oye ẹ. Onabi aa ya me iteva oyi eni ẹa miesuọ kpa, a ga me iteva oye. Ni o ramhi khi ọgbọ ọ nu inyọli onuzava a gbhe.* ² A gbo ti ipfuabo a nga, ocho ni egbe e kha rọ pfo ẹ-a, ramhi ni a rọ khu ọgbọ oghoghọ iteva oye lasele. ³ Abi o rọ tseku khia khi mhi nuata shi ẹ egbe alogbugbugbu, ayemhẹ oyemhẹ o nu ẹ la. Mhi she pfa ezọ mu ọgbọ ni ọ ri ele emhi onana, abine khi mhi la agho. ⁴ Irarighọ, ini a ri eva oyi Onomhue iJesu lona kugbe, ali ni ayemhẹ oyemhẹ o rọ nu ẹ la, ali ni ekpabo eyi Onomhue ọ rọ la ẹ iteva, ⁵ a rue ọgbọ oghoghọ abo-a na okphaghie, ni ọ pfueche idiegbe eyọli-a, ini a pfuese ayemhẹ oyọli ini iJesu Onomhue ọ bhale.

* **4:12** Li ze Ika 18.3 † **4:16** Li ze 1 iKori 11.1; iFili 3.17 * **5:1** Li ze iDeut 22.30

6 O ma kholo gba khi a tsua ipfuabo eke. Ni a ro o ze ni egbo enana e la iteva oye. Aa lese khi eri e li abi umiesobo oghuo ni o ri oili gbolo enekpo-le-a?† 7 A rue ogbo okholo onana iteva oye lasele, ni a me asha la ipfuase. IKirisiti khi omi osumha oyi iPasova ni a she ro luase obo na awa.‡ 8 A khi ze ni awa ke ri ele imu elemhi okholo ilili ni o li abine khi a kemhi ibuledi ni a ri ifuma nye. Awa khi eni e pfuase ali ena igesikia, ni awa ke ri ibuledi ni aa ri ifuma nye li imu.§ 9 Abi mhi ro kpe te odode keke ebe ghi e, mhi gueye e a khi nu ogbo na itsebo ke kia kugbe. 10 Ama o a khi ingme oyi egbo ena agbo mhi ngme. Irari khi u mema ya lase elemhi agbo le neni u wa kie egbo ni e ku itsebo, ali ena emhi itoegbe ali ighiatu ali eni ee ga ikhumhi. 11 Emini mhi ri onana ngme khi, a khi nu oni o miesuo olo-egbholi, ni oo ku itsebo kia kugbe, okekhi ogbo emhi itoegbe o, okekhi oni o ga ikhumhi, okekhi oni o yese ogbo eva-a, okekhi o donyo pfueche egbe-a, okekhi oni o ri ele alile. Khi ga nu egbo eghoghohole eminale kugbe.

12 Oa khi akanya oyawa ni awa ke gue ena odatu ni ea miesuo ezoh. Ena elemhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo tse ni e lina ngeli awa kha lese ke gue ezoh 13 Eshinegba o ya gue eni ea

miesuo ezoh, ama abi Ebe-nopfuase o ngme oli khi, "A khu ogbo okholo oghoghohole iteva le."*

6

Eni e mie suo e khi ke lu egbe ezoh ikotu

1 Ini abi a li ga miesuo abi inyoghuo a me ingme, elo o ze khi a lu egbe ezoh shi ikotu oyi esoh-ehoh ni ea miesuo, ocho ni a kha ro ze ni eni e miesuo e soh ee oni ingme? 2 Aa lese khi awa ni awa miesuo, khi awa ya gue egbo na agbo ezoh? Ee ni a khi eni e ya gue agbo ezoh, aa dobe a soh shi ukuku ingme ifuaboh eyeh? 3 Aa lese khi awa ni awa miesuo, khi awa ya gue igeni ezoh? Seeh awa aa li ke dobe e soh egbe awa ikuku ingme na agbo ona. 4 Elo o ze ni a ro o tsua ingme ni a me ogbele kpa ke ghi esoh-ehoh ni ea mhue unu shi ingme igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo? 5 Eri mhia ngme ona ni omama o mu e. Eri aa me ongeeh ni o lese ingme iteva oye, ni o dobe ya ri inyoghuo aava ni e miesuo ri ele? 6 Elo o ze ni ongeeh o ro o rue inyoghuo oli le deba eni ea miesuo ni e roli gue ezoh?

7 Emini o da ze khi a me iluegbe-ehoh ikotu iteva oye ne, eri o ro khashe khi eni e de a khi. Oni u kha ro ri egbe mie ini a lue na e, ni u kha ro lama ni a li e le, 8 u ri ochoghohole vu ya lue na egbo, u li we e le, gbo li shi eni e miesuo elese.

† 5:6 Li ze iGal 5.9 ‡ 5:7 Li ze Okiali 12.5 § 5:8 Li ze Okiali 13.7; iDeut 16.3

* 5:13 Li ze iDeut 13.5; 17.7

⁹ A lẹsẹ gboo khi ọna ọkhọlo ọa ya lo Eghiele oyi Ẹshinẹgba. Aa khi di egbe ẹ. Ẹgbọ ni ẹ ku itsebo, okekhi eni ẹ ga ikhumhi, okekhi eni ẹ kia okia, okekhi emose idiegbe, ali emose ni e nu emose enabi wewe ẹ gbhe, ¹⁰ li shi ighi-atọ, okekhi ena emhi ituegbe, okekhi edonyo yese egbe-a, okekhi eni ẹ yese ẹgbọ eva, wẹ khi eni e li ẹgbọ a le, e ya lo Eghiele oyi Ẹshinẹgba. ¹¹ Ẹgheghe o la ọ ni ẹẹ a rọ kpe la agbọ oghogho, ama a she khuşeş ẹ olamhe-a, a khuşeş-a pfuase, a pfa na ẹ, rọte eva oyi iJesu iKirisiti Ọnọmhue ali Ayemhe oyi Ẹshinẹgba oyawa.

Khi ke gbe ikanya itsebo

¹² Ọgbọ ọ dobe ya lie, “Emini o ghole mhe mhi dobe ya riẹle.” Ama mhiẹ ọli, “Aa khi emhikpa e ti ni u riẹle.” Ali khi ini mhi tseku dobe ya riẹle emhikpa, mhi aa gbudu mele oghumha oyi emhikhoghuo-a.* ¹³ Wa lie khi, “Eminale khi oyi akpidi lo, ali khi akpidi o khi oyi eminale.” Igesikia onana o khi, ama eleghuo, Ẹshinẹgba ọ ya yese we-a. Ama aa riẹle idiegbe eyawa shi itsebo ilili. Eri a riẹle idiegbe, ni awa rewe ke ga Ọnọmhue. Ali khi idiegbe oyawa oo mu Ọnọmhue egbe gba. ¹⁴ Ali khi Ẹshinẹgba ọ ya ri ekpabo eyoli guise awa eghuli le, abi ọ guise Ọnọmhue oyawa eghuli le. ¹⁵ Aa lẹsẹ khi idiegbe oyawa khi uguabo idiegbe

oyi iKirisiti lo. Eri ogbo ọ ke ya rue uguobo idiegbe oyi iKirisiti, ọ ke ku ọli gbe uguobo oyi adegbe? Ọa ze ya li! ¹⁶ Abi aa lẹsẹ khi ogbo ni ọ da le deba adegbe ne, khi ọ she to egbọli ma oni adegbe ọ? Idiegbe oghuo e ke khi, irari khi ebe ọọ li, “Wewe avavava, idiegbe oghuo e ke khi.”† ¹⁷ Ama ogbo ni ọ da to ma Ọnọmhue ọ ne, ayemhe oghuo e ke khi.

¹⁸ Me itsebo ikuku na, olamhe okhoghuo ọa la ọ ni o ri ichimhi a mu ogbo abi olamhe itsebo ikuku. Irari khi olamhe itsebo ikuku oo re ẹ lamhe shi idiegbe oyi yeye ghuo ọ. ¹⁹ Aa lẹsẹ khi idiegbe oye ẹ khi owa ugamhi oyi Ayemhe-no-pfuase lo, ni o la idiegbe oye, ni Ẹshinẹgba ọ rọ na ẹ? Ọa ke khi yeye u mholi egbe ẹ.‡ ²⁰ irari khi eri Ẹshinẹgba ọ de ghale. Irarigho, u mema ya ri idiegbe eye ri ufumhi na Ẹshinẹgba.

7

Ingme ingeli oyi omose ali ọkpotso

¹ Ni mhi rọ sọ shi ogbo ni a keke shi ebe ya mhila mhe.

O ti ini omose ali ọkpotso ẹa ya le deba egbe. ² Ama irari itsebo, omose ogbogbo ali ughue ọli e ke le deba egbe, ọkpotso ali ọdọli e ke le deba egbe. ³ Omose ọ khi ri okiamhi ughue gbe ughue ọli, ọkpotso ọ khi li ri okiamhi ughue gbe ọdọ

* 6:12 Li ze 1 iKori 10.23 † 6:16 Li ze Igbae 2.24 ‡ 6:19 Li ze 1 iKori 3.16; 2 iKori 6.16

li. ⁴ Okpotso lolighuo ọa mhọli idiegbe oyọli, ama ọdọli ọ mhọli wẹ. Ighọ o li khi egbe oyi ọmọse, ọa khi ọmọse lolighuo ọ mhọli idiegbe eyọli, ama ughue ọli ọ li mhọli wẹ. ⁵ A khi kie egbe, seẹ khi ọmọse ali okpotso e lama shi egbe ọ khi wẹwẹ e ya nuata shi ilẹdeba-egbe ne, ni e mẹ asha mhọli ukuku eghẹghẹ rọ sọ iromhi. Oni eghẹghẹ o kha dọse se, e gbo bhale ya lona, ini okphaghie ọ khi mẹ asha mu wẹ fẹ, irari khi egbe ẹa zẹ ẹ mu shi ingme ughue. ⁶ Eri mhi khọkhọ ona na ẹ, ọa khi ushi ni mhi shi ẹ shi eke na ẹ. ⁷ O ma kha ti gba ini ogbọkpa ọ dobe ya la ọ ni ọa rue okpotso shi abi mhemhe lo. Ama awa nya awa aa li abeghuo. Eshinegba ọ somhi ogbọgbọ isomhopfa ọdọda. Ona ọ kha mhọli ona, ọlese ọ mhọli ogho.

⁸ Eẹ ni aa la ughue ghue ali esamhi-olimhi, o ti ne ini ẹa bie ye ughue abi mhemhe. ⁹ Ama ini ẹa dobe ya mu egbe wẹ, e ke le ughue. O tine ni a ye ughue dọse ocho ni a rọ ya shito, egbe ẹẹ lala ẹ shi ingme ughue.

¹⁰ Eẹ ni a la ughue, mhi mhesẹ ona na ẹ, ni ọa rọte obọ oyemhe bhale, ama obọ oyi Onomhue. Okpotso ọ khi rọte obọ oyi ọdọli vu. ¹¹ Ama ini ọ li ghọ, ọ khi gbo ye ughue olese ghue, ochoghọ ọ ka nu ọdọli rọ riẹle. Ọmọse ọ khi gbudu khu ughue ọli. *

¹² Eẹ oyeẹ enekpọle, mhi

gue ona ye ẹ, mhemhe mhi ngme ona, ọa khi Onomhue. Ini ọmọse ni ọ miesuo ọ rue okpotso ni ọa miesuo ughue, o kha ghọle oni okpotso ni ọ rọ nu oni ọmọse shito, oni ọmọse ọ khi khu ọli. ¹³ Ini okpotso ni ọ miesuo ọ ngeli na ọmọse ni ọa miesuo, ni oni ọmọse ọ rọ mhọli ogghemhe khi lọli ya kie ri oni okpotso shi, oni okpotso ọ khi pfa oni ughue-a. ¹⁴ Irari khi okpotso ni ọ miesuo ọọ rue ipfuase ẹ bhale ughue oyọli, ali khi ọmọse ni ọ miesuo ọ ri ipfuase ẹ bhale ughue oyọli. Ini ọa khi ighọ lo, imi ẹ, eni ẹa pfuase e kha khi, ama abi o ke li ena khi, a she khuẹse wẹ-a pfuase.

¹⁵ Ama ini oni ọa miesuo el-emhi wẹwẹ aava, ọọ nono ni lọli lase oni ughue le, ọ ke vu. Emhikhoghuo ọa ke la akana ya mu ọmọse okekhi okpotso ni ọ miesuo mhue ini a mẹ na. Eri Eshinegba ọ lu awa ni awa rọ la agbọ opfomhe. ¹⁶ Yeye okpotso, u fẹ lese ini itobọ oye ode ọ kha rọ mhue imiepfuese? Abi khi, yeye ọmọse u lese ini itobọ oye ughue ọ kha rọ mhue imiepfuese?

¹⁷ Abibi o tseku li, ogbọgbọ ọ migha ashini ọ la ni Eshinegba ọ rọ lu ọli, ali emini ọ lu ọli shi. Ona o khi omhesẹ ni mhi rọ na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo nya. ¹⁸ Ini ọmọse ọ she shele-a neni Eshinegba ọ lu ọli, ọ khi mu ọli pfi riẹle. Ini ọmọse ọa shele-a ne neni a lu ọli, ọ khi ya shele-a. ¹⁹ Ọa mhue abi o ngme, ini ogbọ ọ

* **7:11** Li zẹ iMat 5.32; 19.9; iMak 10.11-12; iLuk 16.18

sheḷe-a okekha khi ɔa sheḷe-a, emini o mema mu egbe khi, ni a rọ ri ishi eyi Ẹshinẹgba gbe akanya. ²⁰ Ogbogbo ọ kie li abi ọ la ọ shi ni Ẹshinẹgba ọ rọ lu ọli. ²¹ Oghumha u khi ni Ẹshinẹgba ọ rọ lue? Khi ze ni ogho o nase udu. Ama ini u me asha ya pfa egbe e ọ le, li gho. ²² Irari khi oni ọ khi oghumha ni Onomhue ọ rọ lu ọli, oni a rue abo-a ọ ke khi, igho li khi oni a rue abo-a ni Onomhue ọ rọ lu ọli, oghumha oyi Onomhue ọ ke khi. ²³ Eri a de e ghale, irarigho a khi gbo khi oghumha oyi oghoese. ²⁴ Inyoghuo, ogbogbo ọ nu Ẹshinẹgba la abi ọ li ni a rọ lu e.

²⁵ Shi ingme oyi ozele ni ea mu ughue ghue. Mhi aa rọte obọ oyi Onomhue mie ushi ni mhi ya shi na we, ama mhi ri ushi oyemhe bhale abi oni a ri itobọ ilelemhi khi oni a ri egbe e nga. ²⁶ Ini a bino ingme ni a me agbo memena, mhi sa khi o ti ini ogho ọ bie shitọ abi ọ li. ²⁷ U kha la ughue se, khi dua ni u pfa li-a. Ini waa la ughue ne, khi dua abi u li ya lo ọ. ²⁸ Ama ini o khia khi u lo ughue, waa pfido, ini o rie khia khi u waa mu ughue ghue. Ama eni e rue ikpotso, e ya mhọli anasemhe elemhi agbo ona, mhi aa nono ni a me onana.

²⁹ Inyoghuo emini mhi ri ona ngme khi egheghe o ke she. Rọ te memena vu, emose ni e rue ikpotso, ughue we e khi mu we egbe dose. ³⁰ Eni e vie, e khi ze ni o lo we egbe dose ode. Eni e ghele, e khi ze

ni oghelue rue we vu, eni e de emhi, e khi ze ni emini e de e lo we alo, ³¹ eni e mhọli emini e ri emhi na agbo ọ rielle, e khi ze ni e rue we udu vu. Irari khi abi agbo ona o laọ shi memena, o she e dose.

³² Mhia nono ni a rue udu ayele le. Omose ni ọa rue okpotso, ikanya eyi Onomhue ea ku ọli ele-a, irari khi eri ọ nono abi lolli lie rielle oghuemhe oyi Onomhue.

³³ Ama omose ni ọ rue okpotso shi, eri isamhi agbo ee nase ọli udu, irari khi eri ọ dua ni lolli ri egbe ke mu ughue ọli.

³⁴ Irarigho, eri isamhi eyoli e kemhi eva. Eri omueshi ni ọa ye ughue, okekhi, omueshi ni omose ọa ta owe lase ghue, ingme eyi Onomhue e mu ọli egbe. Eri ọ dua ni lolli ri idiegebe ali ayemhe oyoli na akanya oyi Onomhue pfo nya. Ama okpotso ni ọ ye ughue, emhi agbo ọ sa, irari khi eri ọọ dua abi lolli li ri egbe e ke mu ọdo.

³⁵ Eri mhi a ngme onana ni mhi kpaghie e obọ, ọa khi eri mhia nono ni mhi zu e ode, ini a khi la ughue. Ochogho eri mhia nono ni a ke rielle emini o te ode, ini udu oye o khi kemhi eva shi iregbena Onomhue pfo oye.

³⁶ Ini omose ọ me khi egbe ea ke ze lolli e mu deba omueshi oyoli ni omose ọa ta owe lase ghue, ni e ga lama na egbe khi wewe e ya ri egbe shi. Ni ọ rọ she te ni ọ ye ughue abi o ye ni o, ọ rue oni omueshi ughue abi o ghole ọli shi. Ọa lamhe. ³⁷ Ama omose ni ọ me

khi loli mhōli udu no toto ni o doḅe ya mu egbōli mhue. Ini o lama shi udu oyōli khi loli ẹa ya rue oni omueshi oyelue ne, oni omose ọna o guẹ kia. ³⁸ Ogbō ni o rue omueshi oyōli ughue o guẹ kia. Oni ọa rue ọli, loli o guẹ kia ne.

³⁹ Okpotso ni o la ughue, ọa gbudu rōte obō oyi ọdoli vu ini o da kie la agbō. Ama ini ọdoli o ghua, o doḅe ya ngeli na omose ni o nono, ama omose oni o miesuo o mema ya khi. ⁴⁰ Abi mhēmhe so oni ingme shi khi, o ya mhōli oghelẹ ne ini o shito khi ọa bie ke ngeli. Mhi sa khi mhi mhōli Ayēmhe oyi Eshinẹgba ni mhi rō o ngme ona.

8

Eminale ni a rō luase ikhumhi

¹ Mena ni mhi rō ngme nga ogbō ni a mhila mhẹ ingme eminale ni a rō luase ikhumhi.

Awa leṣe khi, “Awa nya awa ga mhōli ileṣe,” ingme ona. Eri ileṣe o ri ogbō a ti- ipfuabọ nga ke titi egbe, ama eri inono o ri awa a kpaghiẹ egbe obō. ² Oni o dabi khi loli leṣe gba, ọa kie lolo leṣe abi o kha li leṣe ne. ³ Ama ogbō ni o nono ingme oyi Eshinẹgba, Eshinẹgba o leṣe ọli.

⁴ Ama memena, ingme oyi eminale ni a rō luase ikhumhi, awa leṣe khi ikhumhi ọa khi emhikhoghuo elemhi agbō, ali khi Eshinẹgba oghuo o khi. ⁵ Ini a tseku me emini a lu ilita ali ekhemhue, o khi eni e la idane o, okekhi

ena ekekhe, ongewe ọa khi Eshinẹgba wekhi Onomhue. ⁶ Ama oyawa khi, Eshinẹgba oghuo kpe awa mhōli, ikhi ita ni emhikpa e rōte obō oyōli bhale, ali oni awa la agbō na, ali khi Onomhue oghuo o la o, ni o khi iJesu iKirisiti ni emhikpa e rōte obō oyōli bhale ali ni awa rōte obō oyōli la agbō.

⁷ Ama ọa khi eni e miesuo nya e leṣe igesikia onana khi afue ilita e khi. Ama ingme oyi eni ilita ena, o she lo egbō eghoghō egbe ramhi khi ini e le eminale ni a rō luasobo eghoghō, eri o li we egbe khi eni ilita e liẹ ga eghō. Eri ona ọọ yese udu oyewe ni o gue we ezọ o-a, irari khi ọa lolo toto imiesuo ne. ⁸ Ama eminale ẹa ti ogbō o mama Eshinẹgba. Ẹa ri awa ya khi eni ẹa ti ini awa aa le, wekhi eri e ke ri awa ya ti ne ini awa le.

⁹ Ama a kuegbe-a ini afa ni awa mhue rō o rielẹ emini o ghole awa o khi ya khi ọzuode na ogboṣe ni ọa toto imiesuo, ni o rōli ya de pfilo olamhe. ¹⁰ Ini ogbō ni o mhue udu ni ọa toto imiesuo ne o fe me khi yeye ni u mhōli ileṣe, khi u la udi olitsa e le eminale, u sa khi oghō ọa ya ri udu nali rō ke le eminale ni a rō luase olitsa? ¹¹ Igho oni ogbō ni udu oyōli ọa toto eghō ni o khi inyoghue ni iKirisiti o ghu-a na o li ya opfu-a itobo ileṣe oye. ¹² Ini a da me na ne, iKirisiti u lue a na, ini u da lue na inyoghue ni a ga miesuo, eri u wa kuale udu oyewe ni o gue we ezọ ni ọa

toto egho utse. ¹³ Irarigho, ini o da khia khi eminale ni mhi le o ri inyoghuo-mhe ya de pfilo olamhe ne, mhi aa ke gbo tigbe ya le eminale, ini mhi khi ya ze ni inyoghuo-mhe o de pfilo olamhe.

9

Afu ni aghiusomhi na kee o mholi

¹ Elo e kpomhe o le? Mhi aa khi aghiusomhi na kee? Mhi aa she me iJesu Onomhue oyawa, mhi re e mie oli suo? ² Ini o tseku khia khi mhia khi aghiusomhi na kee shi egboese o, mhi aa li khi aghiusomhi na kee shi e o? Akanya ni mhi gbe iteva oye o rokhashe khi aghiusomhi mhi khi shi e o.

³ Ina mhi li a so egbo ni e ri unu a yese afu ni mhi mholi-a, ⁴ eri mhi aa fu te o ni a ri eminale ali onyo a na shi akanya ni mhia gbe? ⁵ Mhi aa li fu te o ni mhi li e rue okpotso ni o miesuo shi, abi ighiusomhi na kee enekpole, ali inyoghuo Onomhue ali iPita e li roshi. Egheghe agho ni mhi li ke rue oli mhue obo ini mhia le asha? ⁶ Abi khi mheme ali iBanabasi tse anye lese khi eni e ri obo oyewe e gbe akanya ke ri eminale na egbe anye le? ⁷ A me okholi-okhue ni loughuo o fali egboli ota? Oghiale onoghuo o ya le emhi ekomhi eyoli? Oni o ri ena kia onoghuo o ya rote ena eyoli da ame inyeli?

⁸ Abi usamhi oyi egbo o li mhi lie ngme oli, abi khi eri ushi o a li mu ma o? ⁹ Irari khi a keke oli shi ebe Ushi oyi iMosisi, "Khi mu ena onokpo unu zu ini u roli e mheli ikpamhi emhi." Ingme oyi ena wee khi Eshinegba o li ghose sa?*

¹⁰ Itobo oyawa o ro ngme onana? Ii, irari oyanye a ro ligho keke oli. Itobo khi ogbo ni o gua o kha gua ni oni o khieshe o ro khieshe, eri e ga roli shi udu khi wewe e ya mhue okemhi shi eni emhi ekomhi. ¹¹ Aborokhia khi anye she ri emhi ayemhe ko iteva oye e egho, anye khi eni e kha rote obo oye e li khieshe emhi ikpaghiobo ni a me eloe.† ¹² Ini o khia khi egboese e te ni a ri ikpaghiobo e na, o a khi anye kha ga mema te o ne? Ama anye ea rue ete-awe oni afu ona.

Ochogho, eri anye ri egbe mie emini anye me kpa ini anye khi zu usomhi onete oyi iKirisiti ode. ¹³ Aa lese khi eni e la Owa Oyi Eshinegba a gbe akanya, khi oni owa e te e le eminale, ali khi eni e la atete e ga, eri e rote emini a ro luasobo e kemhi? ¹⁴ Igho, Onomhue o li mhese oli eni e ri usomhi onete a tse abo, e rote o ke le emhi.‡

¹⁵ Ama mhia kie ri eni afu ena gbe akanya deba e, wekhi eri mhi keke ebe ona ni a ba ri ele emhi eghogho na mhe. O tine ni mhi bie ghu-a ni ogbo o ro lie mhi khi tono obo udu. ¹⁶ Mhia mhue afu ni mhi

* 9:9 Li ze iDeut 25.4; 1 iTimo 5.18 † 9:11 Li ze iRom 15.27 ‡ 9:14 Li ze iMat 10.10; iLuk 10.7

rọ tonu obọ udu shi usomhi onete ni mhi rọ tse abọ. Eri a mhẹşẹ ọli na mhẹ. O ma khọlọ mhẹ egbe ini mhia ri oni usomhi onete tse abọ! ¹⁷ Ini o khia khi eri mhia tsabọ ungemhi oyi Eshinẹgba itobọ khi o ghọle mẹ. A ya fali mhẹ ota. Ama ini o riẹ khia khi ọa ghọle mhẹ, emini Eshinẹgba ọ rọ nga mhẹ obọ lọ ni mhia riẹlẹ ¹⁸ Ighe ifata ni mhi ke ya mie mena? Afa o khi na mhẹ ni mhi ke tsabọ oni usomhi onete, ni mhia khi oki shi ọ, ni mhia mie emini e khi eyẹmhẹ shi akanya oyi itsabọ usomhi onete.

¹⁹ Mhẹmhẹ ghuo mhi mhẹşẹ ona na egbemhẹ, mhia khi oghumha oyi ọgbọkhọghuo, ama mhi ri egbe mhẹ mele oghumha oyi ọgbọkpa-a, ni mhi rọ lu ebubu ẹgbọ na iKirisiti abi mhi li dobe. ²⁰ Abi mhi rọ nu ẹgbọ iju u gbe akanya, mhii ngeli abi ọngi iju ni mhi rọ dobe lu wẹ. Abi o riẹ khia khi ushi iMosisi ọa mu mẹ, mhi kiele ẹ ngeli abi ọni ushi o mu ini mhi nu ẹgbọ ni e la oni ushi gbe akanya, ni mhi dobe lu wẹ. ²¹ Ighọ o li khi, abi mhi rọ nu ẹgbọ ijeta ẹ gbe akanya, mhi ngeli abi ọgbọ ni ọa khi iju ni ushi iju ọa mu ni mhi rọ dobe lu wẹ. Ona ọ liẹ khi mhi aa ke ri ushi oyi Eshinẹgba a gbe akanya, ama ushi oyi iKirisiti mhi rọ gbe akanya. ²² Ini mhi la ifuabọ oyi eni irudunga oyẹwẹ ọa toto, irudunga oyẹmhẹ o li abi oyẹwẹ, ni mhi rọ dobe lu

wẹ. Emhikpa mhia mela-a na ẹgbọ nya, ni mhi rọ tsumhi eghuo, ode ni mhi ya te dobe riẹlẹ ọli kpa.

²³ Enana nya, irari oyi usomhi onete mhi rọ lighọ ni mhi mhue okemhi shi ikhivose eyoli.

²⁴ A leşẹ khi ebubu ẹgbọ e migha shi unamhi ni a na, ama ọghuo elemhi wẹ ọ kpe na a pfo, ni ọ mie eleli unamhi. Irarighọ, a na ode ni a te ya mie eleli oyi unamhi. ²⁵ Eri ọgbọkpa ni ọ la unamhi ya na ọ kpe ẹ wena ushi unamhi egbegbọ. Eri ẹ ẹ na ni e mie arula oghie ni ọọ ke-a. Ama arula ni o laọ agbọagbọ awa na unamhi ẹ shi. ²⁶ Onana o zẹ ni mhi rọ na unamhi oyẹmhẹ sheshe ya ramhi ukpẹşẹ. Lọli o zẹ ni mhia rọ li abi ọpfiekpa ni ọọ pfi ekpa kua irarogbe. ²⁷ Eri mhia nase egbe eyẹmhẹ ni mhi dobe mhẹşẹ ke na wẹ. Mhi aa nono, ini mhi tsabọ oni usomhi onete ona se, ni mhi khi ọni a khu pfia.

10

A rọte okhẹ oyi ẹgbọ iZireni tse agua ye ẹgbọ

¹ Inyoghuo, mhia nono ni a sato emini itita awa ni e deba iMosisi e mẹ. Oguese oyi otughunu o khukhu wẹ, wẹwẹ nya e gbo rọte okẹ ifulo ya dọşẹ tselele.* ² Elemhi otughunu ali okẹ oniẹmhi e la batazi abi eni ẹ deba iMosisi. ³ Wẹwẹ nya e le eminale ayẹmhẹ.† ⁴ E gbo da

* 10:1 Li zẹ Okiali 13.21-22; 14.22-29 † 10:3 Li zẹ Okiali 16.35

ame yoi ayemhe oghuo ni o rote eche ayemhe ni oo deba we tu. Oni eche khi iKirisiti.‡
 5 Abi o tseku li gho, egbe ea mu Eshinegba deba ebubu we, itobo igho, eri a miatse ilimhi eyewe ku odagbe ifufu. §

6 Mena, ena nya irokhasa e khi na awa, ni o tse agua ye awa, awa khi mhue oghuemhe na emhi ebe abi wewe e li,* 7 we khi ilitsa awa ya ga abi eghuo o e li. Ebe-nopfuase o ngme oli khi, "Eni egbo e shito le, e da, e gbe ishimhi idobie, e ku itsebo."†
 8 Awa khi khili ena itsebo abi eghuo o e li, ni o ze khi agbele uye ali ese, 23,000, e ghuloa ogbeleghuo.‡ 9 Awa khi mu Onomhue fe bino abi eghuo o e li, ni enye e ro gbolo we-a. §
 10 Awa khi wolo abi eghuo o e li ni Ageni eghuli o ro gbolo we-a.*

11 Eri emhi ena nya e li we, ni a ro sese awa ingme elelese, a keke we shi eke tse agua ye awa ni awa la eghenge ikpukhokho agbo ona.

12 Ini u dabi khi u migha, gue kia ini u khi de ode-a.
 13 Aa me imufe okhoghuo ni a me egbe, ni oa khi onabi egboese ea me ghue. Ama Eshinegba oni a ri egbe e nga lo. Oa ya ze ni a mu e fe ni o fu dose e, ni aa ya dobe ri egbe mie. Ama ini a mu e fe, Eshinegba o ya ri ode ni a te ya

pfue o bhale, ni a ro dobe ya ri egbe mie.

14 Irarigho, inyoghuo, a nuata shi ikhumhi o. 15 Eri mhi nu e ngme abi egbo elesingme. Ee ghuo a sa emini mhi ngme.
 16 Ini awa rote uko ni awa lema Eshinegba o khivose shi da, oa khi oia eyi iKirisiti awa da? Ini awa le ibule di ni awa kemhi, oa khi idiegbe oyi iKirisiti ni awa le?† 17 Irari khi ibule di oghuo o khi, awa nya ini awa tseku bu, idiegbe oghuo awa khi, irari khi eminale oghuo awa kemhi.

18 A sa ingme oyi egbo iZireni ghue. Oa khi eri wewe nya ni e le eminale ukhomhi atete ugamhi e ga mholi obo shi oni ugamhi oyi Eshinegba egbo?‡ 19 Eri mhi ri ona lie khi olitsa ali eminale ni a ro luase oli khi egbegbi emhi e khi? 20 Iiye o! Emini mhi a ngme khi, emini eni e ga ikhumhi e ro luase obo atete, okphaghi e rewe e luase, oa khi Eshinegba. Mhi aa nono ni a mhue kugbe iyemhe okphaghi e o. § 21 Wa ya rote uko oyi Onomhue da, u gbo rote uko oyi okphaghi e da. Wa ya rote ukpeko oyi Onomhue le, u gbo te ukpeko oyi okphaghi e le. 22 Abi khi eri awa nono ni Onomhue o ke kpe ofuma? Eri awa dabi khi awa toto dose oli?*

Epfua ni eni e miesuo e mholi

‡ 10:4 Li ze Okiali 17.6; iNoba 20.11 § 10:5 Li ze iNoba 14.29-30 * 10:6 Li

ze iNoba 11.4 † 10:7 Li ze Okiali 32.6 ‡ 10:8 Li ze iNoba 25.1-18 § 10:9

Li ze iNoba 21.5-6 * 10:10 Li ze iNoba 16.41-49 † 10:16 Li ze iMat 26.26-28;

iMak 14.22-24; iLuk 22.19-20 ‡ 10:18 Li ze iLev 7.6 § 10:20 Li ze iDeut 32.17

* 10:22 Li ze iDeut 32.21

23 “Emini o ghọle awa, awa doḅe ya riẹle.” Abi a li ngme ọli. Ama aa khi emhikpa o mhọli eleli. “Emini o ghọle awa awa doḅe ya riẹle.” Ama aa khi emhikpa o mhọli ikpaghiobo.† 24 Ogbokhoghuo ọ khi leṣe ke na shi onote oyi egbọli tṣe ama onete oyi egboṣe.

25 Eḷamhi kpa ni a rọ ọ de oki, ke de ọli le, khi ri irari udu oye ni ọọ gue ẹ ẹzọ mhila ogbọ okhoghuo shi ọ. 26 Irari khi Ebe-no-pfuase o ngme ọli khi, “Eke ali emini e la ọ nya, khi Onomhufe o ga mhọli we.”‡

27 Ini ogbọ ni ọa miesuo ọ luẹ ukue, ni u rọ sa li shi udu khi u ya ye, le emiemini ọ rọ shi ẹ eke. Khi mhila ogbọ okhoghuo oyi udu ni ọọ gue ogbọ ẹzọ. 28 Ama ini ogbokhoghuo ọọ ye, “Eminale ona, ikhumhi a rọli luse.” Khi le oni eminale ogho, irari usamhi udu oyi oni ọ gueye ogho, ali irari udu oye. 29 Aa khi irari usamhi udu oye, ama irari usamhi udu oyi oni ogbọ ogho. “Elo o ze khi ogboṣe o ke ya khi ọzuode shi ẹpfua oyemhe, irari udu oni ọ gue ogbọ ẹzọ oyi ọli? 30 Ini mhi kphemhi na Eshinegba shi eminale ni mhia le, elo o ze khi ogboṣe ọ ke tsue mhe shi eminale ni mhi kphemhi shi?”

31 Abi o laọ shi khi, emiemini u wa riẹle kpa, ni u wa le, ni u wa da, riẹle ọli shi ufumhi oyi Eshinegba. 32 Khi ngeli angeli ni o ya ri ogbokhoghuo de, o khi egbo

iju okekhi egbo ijeta okekhi igbaa oyi eni e mie ijesu iKirisiti suo eyi Eshinegba. 33 Eri mhi dua ni mhi riẹle emini o ti ogbokpa elo odekhode. Irari khi mhia leṣe na khu oyi mhemhe ghuo, ama oyi ogbokpa ini a mie we pfuese.

11

1 A ke khonya mhe abi mhi lie khonya iKirisiti Onomhufe.*

Ukhomhi iguese elemhi ugamhi

2 Mhi kuẹghie ẹ shi abi a lie sato mhe egbe ni a rọ a deba oseṣe ni mhi seṣe ẹ.

3 Ama mhi a nono ni a leṣe khi iKirisiti ọ khi ukhomhi oyi omose nya, ali khi omose ọ khi ukhomhi oyi Okpotso. Ama Eshinegba ọ khi ukhomhi oyi iKirisiti. 4 Irarigho, omose ni ọọ so iromhi okekhi eri ọ ngme ungmehi imeguele, ni ọ rọ da ri emhi guese ukhomhi ne, oyeghe ọ rọ ghi iKirisiti ni ọ khi ukhomhi oyoli. 5 Igho okpotso okhoghuo ni ọọ so iromhi okekhi eri ọ ngme ungmehi imeguele, ni ọa rọ da ri emhi khukhu ukhomhi ne, eri ọ yeghe-a, eri ọ ri odoli ni ọ khi ukhomhi oyoli she-a, eri o bie li abine khi ọ kpogholo itsu ukhomhia. 6 Ini okpotso ọa da khukhu ukhomhi ne, ọ ka ta itsu ukhomhi-a nyaa. Ini o da khia khi emhi omama ọọ khi ini okpotso ọ kpogholo itsu-a egho, ọ ke khukhu ukhomhi oyoli. 7 Ọa ye ni omose o

† 10:23 Li ze 1 iKori 6.12 ‡ 10:26 Li ze Iwolo 24.1 * 11:1 Li ze 1 iKori 4.16; iFili 3.17

khukhu ukhomhi oyoli, irari khi iròkhòkhò ali ufumhi oyi Èshinëgba o khi. Ama òkpotso ufumhi oyi òmòse o khi.† 8 Irari khi aa ròte egbe oyi òkpotso ma òmòse, ama idiegbe oyi òmòse a te ma òkpotso. 9 Aa ma òmòse na òkpotso, ama òmòse a ma òkpotso na.‡ 10 Itobò onana, ali irari oyi igèni, òkpotso o ke khukhu ukhomhi oyoli ni o rò ròkhasè khi o kie la omhèse oyi òdòli.

11 Elemhi Onomhùe ni awa ga la, òkpotso oà khi òngéli, wè khi òmòse o khi òngéli ni wèwè aava èa mhùe abi e liè rièlè ugamhi kugbe. 12 Irari khi abi a ròte òmòse ma òkpotso, ighò òkpotso o li bia òmòse. Ama emhikpa obò oyi Èshinëgba e te bhale. 13 Èè ghuo a sò o bino ini o ti ni òkpotso o ke sò iromhi lema Èshinëgba oà ri emhi khukhu ukhomhi elemhi owa ugamhi? 14 Abi a ma emhi nya shi ròte ekè vu, oà sèšè è khi, omama o khi ni òmòse o rò mhùe itsu ni e nuè dólò shi ukhomhi? 15 Ama khi ini òkpotso o mhùe itsu ni e nuè shi ukhomhi khi ufumhi ali isomhotè o khi na li? Eri a ri itsu ni e nuata na li ni o rò khukhu ukhomhi. 16 Ini ogbò o nono ni lolì khakò shi ingme onana, emini mhi mhùe ya ngme khi, anye-a mhòli odè olese ni anye te è rièlè, ighò li khi igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suò eyi Èshinëgba.

Ushi oyi Eminale no pfuasè

oyi Onomhùe

(iMat 26.26-29; iMak 14.22-25; iLuk 22.14-20)

17 Ròte omhèse ni mhi rò bhale, mhi aa kuèghie è, irari khi ilona kugbe shi ugamhi oye è, oò li oyese dòse onete. 18 Irari onododè, a she gueye mhe khi okemhi oò la iteva oyeè ini a lona ilegba abi eni e mie iJesu iKirisiti suò. Mhi mie shi o khi ighò o khi. 19 Aa mè emini o zè khi aa ya khakò. Ama oni ekhakò ona o ya ri eni Èshinëgba o mie iteva oyi è khase. 20 Ini a lona kugbe shi oghuo, oà khi eminale oyi Onomhùe o khi ni a le, 21 Irari khi ini a le, aa ya migha khe egbe. Ogbògbò o rue eminale oyoli è le. Irarighò, eri eghuo è da pfuèchè egbe-a, eghuo èa ga mè le kpa. 22 Aa mhùe apfè oye è ni a la le ni a la da? Abi khi eri a ri èloe a gbe igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suò oyi Èshinëgba? Eri a nono ni a ri omama mu ègbò ni èa mhùe emhikhòghuo? Sè a nono ni mhi ngme shi onana? Eri mhi ya kuèghie è mena? Iiye o!

23 Irari khi obò oyi Onomhùe mhi te mie osèšè ni mhi sèšè è. Khi iJesu Onomhùe, èliyosè ni a ròli dè, o rue ibuledi, 24 o kphèmmi na Èshinëgba o khi òli-a, oò li, “Idiegbe oyèmhe na ni a rò na e, a ke li ona rò sato mhe egbe.” 25 Ighò o gbo li, abi e rò le se. O rue uko onyo, oò li, “Onana o khi uko oyi ilama kugbe onogbò, ni a ri

† 11:7 Li zè Igbae 1.26-27 ‡ 11:9 Li zè Igbae 2.18-23

olia eyemhe rieḷe. Ini a da lina da ne, eri a da li rọ sato mhe egbe.”§ 26 Irari khi eḡheḡhe kpa ni a rọ da le ibuleḷi onana ni a rọ da oni uko onana ne, eghuli oyi Onomhue u rọ tse abo egho neni o ya bhale.

27 Onini o da le ibuleḷi oyi Onomhue ni o gbo rọte uko oyoli da, ode ni o a gbe akanya ne, o she lue, o lamhe shi idiegbe ali oḷia oyi Onomhue o. 28 Irarigho, oḡboḡbo o bino egboḷi bie ne neni o tigbe le, neni o rọte oni uko da. 29 Ini u waa da leḡe emini oni idiegbe oyi Onomhue ona o migha shi ne, ni u rọ da le oni ibuleḷi ni u rọ gbo te oni uko da, u she le u gbo da rọ ri iguezo bhale ghi egbe e. 30 Ona o ze ni ebubu e rọ o ghua, eghuo e a mhu e ochi, ebubu e she ghulo-a. 31 Ini awa kp e gue egbe awa ezo awa aa ya de pfilo ezo oyi Eshineḡba. 32 Ini Onomhue o gue awa ezo, eri o seḡe awa ingme ini awa khi nu agbo pfua.

33 Irarigho, e e inyoghuo-mhe, ini awa lona ni awa rọ ya le eminale oyi Onomhue, awa ke migha khe egbe. 34 Ini a me oni okiamhi o o gbe, o la apfe le emhi ini a khi lo ezo oyi Eshineḡba, ini a lona kugbe. Mhi ya pfuse ingme enekpoḷe ngme ini mhi bhale.

12

Isomhopfa Ayemhe

1 Mena ni mhi rọ so shi ogbo ni a mhila mhe ingme isomhopfa Ayemhe-no-pfuase.

Mhia nono ni a leḡe egbegbingme ni o la o. 2 A leḡe khi eḡheḡhe ni a rọ khili eni e a miesuo, a di e lo ode ni a la luase ilitsa ni e a mhu e ayemhe. 3 Mhia nono ni mhi gueye e khi aa me oḡbo ni Ayemhe oyi Eshineḡba o rọ gbe akanya ni o ya lie, “A pfi unu na iJesu!” Aa me oni o gbolo ya lie, “Ijesu o khi Onomhue!” Ini o a li khi Ayemhe-no-pfuase o seḡe oḷi.

4 Isomhopfa ododa e la o, ama Ayemhe oghuo o kemhi we. 5 Ode ebubu e la o ni a te e ga Onomhue, ama Onomhue oghuo awa ga. 6 Ode ododa Eshineḡba o te e gbe ikanya elemhi agbo eyi awa, ama oni Eshineḡba o ligho gbe oni akanya ona rọte idiegbe oyi awa nya. 7 Oḡboḡbo a ri isomhopfa Ayemhe na, ni o rọ ke gbe akanya ni o kpaghie oḡbokpa obo. 8 Oni Ayemhe loli o ri isomhopfa oyi ungemhi eḡbhali na oḡbo oghuo. Oni Ayemhe o kie gbolo ri isomhopfa ileḡingme a na oḡboese. 9 Oni Ayemhe o gbo ri irudunga oniemhi a na oḡbo. Oni Ayemhe oghuo o kie gbo ri ekpabo na oḡboese ni o rọ ri oḡbo toto. 10 Oni Ayemhe o ri ekpabo na oḡbo ni o rọ gbe ikanya onyaloa, o ri ekpabo na oḡboese ni o rọ me eke guele. O gbo rọ-na oḡboese ni o leḡe ikhioda ni o la iyemhe ododa o. O rọ-na oḡbo ni o rọ doḡe e ngme emue o da, o rọ-na oḷese ni o doḡe guele abi oni emue ogho o ngme. 11 Ama Ayemhe oghuo o kie khi ni o ga gbe

eni ikanya egho abi o ghole oli shi. O ri isomhopfa ododa na ogbogbo.*

Idiegbe oghuo ni o mhue iguabo ododa

¹² Eri iKirisiti o li abi idiegbe oghuo ni o mhue iguabo ododa, idiegbe oghuo o kie khi, ini o tseku mholi iguabo ebubu ododa.[†] ¹³ Igho awa nya awa gbo li, o khi ongi iju u khi, okekhi onge ijeta, o ke khi oghumha oo, o ke khi oni oghumha, a she batazi awa shi idiegbe oghuo rote oni Ayemhe oghuo ogho, a kie gbo ri oni ayemhe oghuo ogho na awa.

¹⁴ Irari khi idiegbe oga khi uguobo oghuo tse loli nya o khi, ama iguabo ni e bu o mholi. ¹⁵ Ini owe o gueye obo, "Irari khi mhia da khi obo, mhi aa ke kugbe idiegbe o," Oni owe oga kie khi oyi idiegbe? ¹⁶ Ini esoo ogho khi, "Irari khi mhi aa khili eloe, mhi aa ke khili oyi oni idiegbe." Ogho o ya lie khi oga ke la oni idiegbe? ¹⁷ Ini idiegbe nya o khili eloe lo, se o kha li ke suo. Abi ini idiegbe nya o ke khili esoo lo, se o kha li ke suo issue? ¹⁸ Abi o li khi, eri Eshinomba o tono iguabo egbe ododa ma shi idiegbe abi o li nono oli shi. ¹⁹ Idiegbe o ya gbapfo, ini o khia uguabo oghuo tse loli nya o khi? ²⁰ Abi o li khi, iguabo ododa e la o, ama idiegbe oghuo kpe o khi. ²¹ Irarigho, eloe oga ya lie obo, "Mhi aa mhue

emini mhi re ya li!" We khi ukhomhi o ya lie awe mhia mhue emini mhi re ya li. ²² Ini awa te ukiekie o obini o kpole oyi ingme ona bino oli, iguabo oyi idiegbe ni oga lolo toto, oga ze idiegbe ya tsua pfia, ²³ ama idiegbe ni awa bino khi ega lolo mu eloe, wewe awa ga sono itsua guese. Awa a kuegbea guese iguabo idiegbe ni oga ti ni a ke khueghie-a shi eke ni aa me eloe, ²⁴ Ama awa aa ya so itsua guese ikpe ni e ze ro o shi eke ni egboese e me eloe. Eri Eshinomba o ligho rieie idiegbe, ni awa mu ekpe na iguabo ni e li abine khi ega lolo mu eloe. ²⁵ Itobo igho, okemhi oga la idiegbe, eri ikpe ododa egho e ri eloe a khu egbe. ²⁶ Ini asha eghuo oo me osoli, ikpe enekpole nya e li nu oli a me oni osoli. Ini a ri ekpe na uguabo idiegbe oghuo eri enekpole nya ee ghele.

²⁷ Ee nya idiegbe oyi iKirisiti a khi, ogbogbo o khi uguabo oyoli. ²⁸ Elemhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo, onodode, Eshinomba o ze ighiusomhi na kee, onuzi-eva o ze emekeguele, onuzi-ese, esese, o tigbe ri eni e gbe onyaloa shi asha eghuo, gbo li shi eni mholi isomhopfa ni a ro ri ogho ze. O gbo ze eni e gue e kpaghie egboese obo, elese o zewe eni e gue ri omhesa kia, ali eni e ngme emue ododa.[‡] ²⁹ Wewe nya e khi ighiusomhi na kee? Wewe nya e khi

* 12:11 Li ze iRom 12.6-8 † 12:12 Li ze iRom 12.4-5 ‡ 12:28 Li ze Efi 4.11

emekeguele? Wewę nya e khi esese? Ogbokpa o dobe a gbe akanya onyaloa? ³⁰ Wewę nya e mhọli isomhopfa oyi iri-ogbo ze? Egbọ nya e guę ngme emue ododa? Abi khi wewę nya e guę e guele abi oni emue ododa o ngme? ³¹ Irarigho, awa ke nono isomhopfa ni o tine nya.

Mhi ya ri ode ni o tine nya khase e.

13

Inono

¹ Ini mhi ga guę e ngme emue oyi egbo ali oyi igeni, ni mhi aa ro mhue inono, okeke ulo ali okeke ipepe itasa mhi khi. ² Ini mhi mhue isomhopfa imekeguele ali ni mhi ro lese udi osheli ali ilese nya a guele. Mhi kha mhọli irudunga ni a ro dobe ooghie ite, ni mhi aa ro mhue inono, afue mhi khi.* ³ Mhi kha ga ri emini mhi mhue nya somhopfa, ni mhi ro ga ri egbe mhe bhale ni a tose-a ni mhi ba tono obọ udu, ni mhi aa ro mhue inono, mhi aa mhue elele okhoghuo ni mhi ya me.

⁴ Eri inono o mhọli irabomudu, o mhọli isomhlehemhi. Oa ya kpe ofuma, oa ya tono obọ udu, oa ya vuse ike. ⁵ Inono oa ya ngeli angeli obe, oa ya khu oyoli tse, elemhi ea kele bi inono, oa ya keke ingme ni a li oli ya shi na ogbo. ⁶ Oa ya me emhi obe ni oo ke ghele shi o, ama emhi egbegbingme

o ghele e shi. ⁷ Oa ya mhọli ukhimhi-elemhi. Irudunga ali irudushi, ali irabomudu oyoli oa ya ba li ku.

⁸ Inono oa mhue ukpese. Imekeguele e la o, eri-tse khi e ya dose, isomhopfa oyi ingme-emue ododa e la o, ama e ya dose, ilesingme e la o, ama e ya dose. ⁹ Irarikhi isomhopfa ilesingme ali imekeguele oyawa ea ya gba pfo. ¹⁰ Ama ini oni o gba pfo o ramhi, oni oa gba pfo o kele-a. ¹¹ Abi mhi ro khi omo, emue ali isamhi ali akhokhomhe eyemhe, e khi eyi omo. Mena abi mhi ro ke khi ogbhali, mhi aa ke mhue emini mhi ri angeli omo a li. ¹² Emini awa me memena, eri o li abi aroro ni awa rote ughegbe e me lishi-lishi. Egheghe agho o kha ramhi, awa ya me oli ghemhe, ghe e. Emini mhi lese, oa gba pfo, ama egheghe agho, o ya gbapfo, abi Eshinegba o li sese mhe pfo.

¹³ Ama eni emhi ese enana e kie migha: Irudunga, irudushi, ali inono. Oni o ga fune nya shi we o khi inono.

14

Isomhopfa imekeguele ali emue

¹ Zobe ni inono o khi emini u na a khu.

Ke dua ni u mhọli isomhopfa eyi Ayemhe no pfuase, tete isomhopfa imekeguele. ² Ogbọ ni oo ngme emue ni ogbo oa lese emini oo ngme, Eshinegba o

* 13:2 Li ze iMat 17.20; 21.21; iMak 11.23

nu ẹ ngme, irari ọgbọkhoghuo ọa ya lẹsẹ emini ọ ri eni ingmemhi ngme. Egbegbi ingme osheli ọ rọte Ayemhẹ no pfuasẹ ẹẹ ngme. ³ Ama ọgbọkpa ni ọ mekẹ ngme guele, eri ọọ nu ẹgbọ ọ ngme, o kpaghie wẹ obọ, ọ ri udu shi wẹ ọ, ọ ri udu pfoṃhi wẹ. ⁴ Ọgbọ ni ọọ ngme ẹmuẹ ọda ni ẹgbọ ẹa lẹsẹ emini o ngme, egbọli ọọ kpaghie obọ, ama ọgbọ ni ọ mekẹguele, igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo nya ọọ kpaghie obọ. ⁵ O ga ghọle mhẹ ni ẹẹ nya a ke ngme ẹmuẹ ọdọda, ama oni o ghọle mhẹ nẹ khi ni a ga mholi isomhopfa imekẹguele. Irari khi ọni ọ mekẹguele ọ mu ẹloe dọsẹ ọni ọ ngme ẹmuẹ ọda. Sẹẹ ni eri ọgbọ ọ la aghọ ni ọ guele abi ọ ngme ni ọgbọkpa ni ọ la igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ọ mhue ikpaghiobo.

⁶ Ighọ inyoghuo, ini mhi bhale deba ẹ ni mhi rọ ọ ngme ẹmuẹ ọda, onete onoghuo o ya rieḷe na ẹ? Ọa khi ini, mhi gue irọkhasẹ ni mhi rọte obo oyi Ẹshinegba mẹ ye ẹ, okekhi emini mhi lẹsẹ mhi gueye ẹ, okekhi imeguele mhi gueye ẹ, okekhi ungmehi osesẹ mhi rọ bhale ghi ẹ, o ya ri eleli na ẹ? ⁷ Bino itsua ni ẹa mhue ayemhẹ, ni ẹẹ ngme, enabi ofele ali ẹfa. Sẹẹ ọgbọkhoghuo ọ li ya lẹsẹ emini a kpheli, ini ọa suo obini a mu abọ wẹ je? ⁸ Ali ọni ọọ pfi akala, ini ọa li pfi ọli gboo ni o de uruli ni a suo, oghuo ọ ya

mu egbe okholi? ⁹ Ighọ khi, ini u ri emue ni ẹgbọ ẹa ya suo ọ ngme ingmemhi ni e mholi ilẹsingme, ọgbọkhoghuo ọa ya lẹsẹ emini wa ngme. Eri u lẹsẹ ke ngme kua idane! ¹⁰ Ẹmuẹ ebubu e la agbọ ona, wẹwẹ nya e khi eni e ti shi eni ẹ ngme wẹ ọ. ¹¹ Ama ini mhi aa lẹsẹ ẹmuẹ ni a ngme, ọni ọ nu mhẹ ngme, ọpfese ọ khi shi mẹ ọ, mhẹmhẹ khi ọpfese shi ọli ọ. ¹² Aborokhia khi isomhopfa eyi ayemhẹ e mema kiele ẹ ghọle ẹ eghọ, a ke nono isomhopfa eni e ya ri ikpaghiobo ghi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo.

¹³ Itobo ighọ, ọni ọọ ngme ẹmuẹ ọda ọ mema ya lema a ri ekpabọ ni ọ rọ ọ ke guele abi ọ ngme na li. ¹⁴ Irari ini mhi ri ẹmuẹ ọda a sọ iromhi, ayemhẹ oyemhẹ ọọ sọ iromhi, ama udu oyemhẹ ọa ya mhẹ mhue emini ọ mu ọ. ¹⁵ Sẹ mhi ke ya li shọ? Mhi ga ya rieḷe wẹwẹ eve-eva ena. Eri mhi ya ri ayemhẹ oyemhẹ sọ iromhi, mhi gbo li ri udu oyemhẹ sọ. Mhi ya ri ayemhẹ oyemhẹ to uwolo, mhi gbo li ri udu oyemhẹ to. ¹⁶ Ini u ri ikphẹmhi na Ẹshinegba elemhi ayemhẹ tse, sẹ ẹgbọ enekpọle ni ẹa ya suo ikphẹmhi ni u rọ na Ẹshinegba e liẹ suo, ni e mie Atse shi ẹ oni iromhi ali ikphẹmhi? Ẹa mhue abi e li ya lẹsẹ emini u wa ngme. ¹⁷ Ini o tseku khia khi iromhi ikphẹmhi eye khi enete lọ, ẹa ga kpaghie ẹgbọ enekpọle obọ. ¹⁸ Mhi kphẹmhi na Ẹshinegba khi mhi

ga ngme emue ododa dose ee nyaa. ¹⁹Ini a la ugamhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo, o ti mhe egbe ni mhi lese ngme ikpamhi ingmemhi ishe tse ni egbo ya suo abi mhi rewe ngme, ro sese we, ocho ni mhi ro ri emue oda ya ngme ingmemhi agbele ni ogbokhoghuo o a ya suo abi mhi rewe ngme.

²⁰Inyoghuo-mhe, a khi ke sa abi eniye. A mholi isamhi abi egbhali ama a li abi emofe ni ea lese emhikhoghhuo obode onobe iriele. ²¹A keke oli shi Ebe-no-pfuase khi,

“Emue oda mhi ro ya
nu egbo eyemhe ngme.
Mhi ya ri uruli epfese ngme,
ama ini o tseku khi igho,
egbo eyemhe ea ya
ri eso shi mhe eke,
igho Onomhue o ngme.”*

²²Itobo igho, emue oda, o a khi emhi onyaloa shi eni e miesuo o sese ni eni ea miesuo. Ama imekeguele, eni miesuo o mema go lu, o a khi oyi eni ea miesuo. ²³Irarigho, ini igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo kpa e legba ni ogbokpa o ro o ngme emue ododa, eshebhe ali eni ea miesuo, ea ya lie khi ujili oo kpha e nya? ²⁴Ama ini ogbokpa oo mekeguele, ni egbo ni ea miesuo okekhi ogbo ni o a lese emini a ri ele o ro lo le. Rote ingmemhi ni oo suo, o ro ya lese khi ona olamhe loli khi, ni o khi oni o mu pfi. ²⁵Osheli isamhi udu eyoli e ya khueghie-a gboo.

O de yeshi, oo ga Eshinegba, oo lie, “Eshinegba o la e iteva egbegbo.”

Ugamhini oamhue ozughu

²⁶Inyoghuo, abi mhi ri ona ngme khi, ini a lona kugbe shi ugamhi, ni oghuo o ro mholi uwolo, okekha khi oghuo o mholi emini o sese, okekhi irokhase olese o mholi, okekhi emue oda olese oo ngme, okekhi aguele emini a ri oni emue olese ngme mholi. A ri ele enana nya ro kpaghie igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo obo. ²⁷Ini ogbo o ya ngme emue oda, egbo aava tse e lese ngme, ini e khi e bu dose, e khi aase. Ama otuoghuo oghuo o kpe ke ngme, ogboese oo guele abi oo ngme. ²⁸Ini o khia khi ogbo o a la oni igba oyi eni e miesuo ni o ya ke mie oli emini oo ngme guele, oni oo ngme ungmehi emue oda ogho o khukhu unu, o lese nu egboli ali Eshinegba ke ngme.

²⁹Emekeguele aava okekhi aase e dobe ya ke ngme, egbo enekpole e ku eso-a ni e lese abi ee ngme. ³⁰O kha ke khia khi a ri irokhase khase ogboese ni o shito oni ilegba, oni o kpe ngme egho, o mu migha. ³¹Ee nya a dobe ya meguele, ama o khi otuoghuo oghuo, ni enekpole e wena ali ni a ri udu shi we o. ³²Eni e mhue ayemhe imeguele e ke ri eghenge na egbe ro ngme ini ayemhe imeguele o la we egbe e gbe akanya. ³³Irari khi Eshinegba o a khi ona ozughu,

* 14:21 Li ze Aza 28.11-12

ama oyi opfomhẹ. Abi o li shi elemhi igba oyi eni miesuonya.

³⁴ Ikpotoso e ke khukhu unu ini igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ e legba, abi o li shi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ elese nya. A khi zẹ wẹ ngme, e ri ochoghọ ke deba omhese, abi ushi o ngme.† ³⁵ Ini ẹ nono ni wewe e lese udi-ingme okhoghuo, e la apfe mhila edowe. Emhi omama o khi ni okpotoso o ro la ilegba igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ngme.

³⁶ Abi khi obọ oye ẹ ungmehi oyi Eshinẹgba o te gba ekele, abi khi ẹ ghuo o lese ramhi egbe?

³⁷ Ini ogbokhoghuo o sa khi omekẹguele loli khi, okekha khi eri o lie khi loli mholi ayemhẹ ni o pfuase, o mema ya lese khi emini mhi keke ẹ ghi ẹ ena khi ushi oyi Onomhwe lo. ³⁸ Ama ini ogbokhoghuo o ri eloe gbe ungmehi ona, a li ri eloe gbe oli.

³⁹ Irarigho, inyoghuo-mhe, a ke nono ni a meguele, ama emue oda ingmengme, o khi khi ighuighue. ⁴⁰ A ke ri ele emhikpa te ode ni o mhue ozughu.

15

Irote eghuli guale oyi iKirisiti

¹ Mena mhia nono ni mhi yele ẹ le inyoghuo, ingme usomhi onete ni mhi ro tse

abọ ye ẹ ni a miesuo, ni irudunga oye ẹ o migha nga egbegbo. ² Oni usomhi onete ona a ro tsumhi ẹ, ini a da mu emini mhi ro tse abọ ye ẹ mhue toto. Ini o a khi igho, eri a miesuo shi afue.

³ Abi mhi li te eke mie oni usomhi ni o lolo mu eloe, igho mhi li gue oli ye ẹ. Usomhi khi,

iKirisiti o ghu-a

to olamhe eyawa

abi a li keke oli

shi Ebe-no-pfuase.* ⁴ Khi

a roli to,

a rote eghuli guise oli le

ele nuzi-ese,

abi Ebe-no-pfuase o

ngme.†

⁵ O ri egboli khasẹ iPita,

o tigbe ri egboli khasẹ eni

ogbava.‡

⁶ O tigbe ri egboli khasẹ,

egbo ni e miesuo ni e bu

dose

egbo egbhue uye ali ishe
(500),

ni e la asheghuo utoghuo,

ni o khia khi ebubu we

e kie la agbo,

eghuo o e she ghua.

⁷ O tigbe ri egboli khasẹ

iJemhisi,

neni o tigbe gbo

ri egboli khasẹ ighiu-
somhi na kee nya.

⁸ Ikpukhokho o, o li ri

egboli khasẹ mhe abi omọ ni

a bia shi eghẹghẹ ni aa kha

bia li shi.§ ⁹ Irari khi mhemhẹ

mhi ga kpoke na ighiusomhi

na kee enekpole nya a. Mhi

† 14:34 Li zẹ Igbae 3.16 * 15:3 Li zẹ Aza 53.5-12 † 15:4 Li zẹ Iwolo 16.8-10; iMat 12.40; Ika 2.24-32 ‡ 15:5 Li zẹ iMat 28.16-17; iMak 16.14; iLuk 24.34,36;

iJon 20.19 § 15:8 Li zẹ Ika 9.3-6

aa fe fu te ni a lu aghiusomhi na kee, itobo khi mhi mu okholi vule shi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo oyi Eshinegba o.* 10 Ama okhale ni mhia fute ni Eshinegba o li na mhe o remhe khi emini mhi khi. Ali khi okhale ni o li na mhe o a li opfu-a. Ini a ke gbo rielle oli bino, mhi she ga roshaka gbe akanya dose we nya. Ama o a khi mhemhe mhi dobe gbe oli, ama okhale oyi Eshinegba ni o la mhe egbe a gbe akanya lo. 11 Itobo igho, ini o khia khi wewe e tsabo oni usomhi, okekhi obo oyemhe o te bhale o, ungmehi oghuo anye kie ga ro o tse abo, ni o khi emini a mie shi.

Irote eghuli guale oyi eni eghua

12 Usomhi oyanye na. A she rote eghuli guise iKirisiti le. Elo o ke ze khi eghuo e e ro lie khi iteghuli guale oyi eni e ghu-a o a la o sho? 13 Ini irote eghuli guise eni e ghu-a le o a la o, ogho khi aa guise iKirisiti le. 14 Ini o khia khi aa rote eghuli guise iKirisiti le lo, itsabo oyawa, afue o kha khi, igho li khi irudunga oyawa. 15 O a khi igho tse, eni e pfi otsele kie egholi ma Eshinegba anye kha khi. Irari khi anye she kpe pfi otsele guele na Eshinegba khi o rote eghuli guise iKirisiti le. Ini o khia khi igesikia o kha khi lo khi aa ya guise eni e ghu-a le lo, eri o kha rokhase khi o a guise iKirisiti le. 16 Irari

khi ini aa ya guise eni e ghu-a le, aa li guise iKirisiti le o li khi egho. 17 Ini o khia khi aa guise iKirisiti le, irudunga oye o a kha mhue emini o kha li na e. Ee a kha kie la okhena ipfezomu shi olamhe eyee. 18 Ogho li khia khi, eni e ghuloa ni e mie iKirisiti suo khi eri e li li opfu-a. 19 Ini o khia khi agbo ana tse, irudushi ni awa mhue na iKirisiti o pfo shi lo, awa a opfu o kha bie gbe ne nya.

20 Egbegbi ingme ni o la o khi, a she rote eghuli guise iKirisiti le, ni o ri awa mie shi o khi a ya gbo guise eni e ghu-a le. 21 Irari khi abi eghuli o rote obo oyi ogho otuoghuo bhale ikhi Adamu, igho irote eghuli guise le o li rote obo oyi ogho otuoghuo bhale ikhi iKirisiti. 22 Irari khi abi eghokpa e li rote obo oyi Adamu ghu-a, igho a li ya rote eghuli guise oghokpa le, rote obo oyi iKirisiti. 23 Ama a ya guise oghogbo le abi o li te oli, iKirisiti o khi oni odode, o kha nyene egbe bhale, a tigbe li guise eni e mie oli suo le. 24 Ishegho ozukhomhi agbo o bhale, ini iKirisiti o mu ekpabo ayemhe nya o le, ali eni e mhue afu ali itoto nya, o tigbe rue oni omhese nya na Eshinegba ita. 25 Irari khi iKirisiti o ya ke mhesse ramhi ni Eshinegba o ro ya ri ebe oli nya kpoke ekoawe eyoli.† 26 Obe ni o ya kpukhokho mu o le khi, eghuli. 27 Irari khi Ebe-no-pfuase o ngme oli

* 15:9 Li ze Ika 8.3 † 15:25 Li ze Iwolo 110.1

khi “Eshinegba o ri emhikpa kpoke ekoawe eyoli.” Onana o roli khasẹ gbo khi aa li ri Eshinegba ma o ro kpoke na iKirisiti, ikhi loli ni o ri emhikpa kpoke ekoawe eyi iKirisiti.‡ 28 Itobo khi ini a da ri emhikpa shi omhesẹ oyi iKirisiti se, eghẹghẹ agho loli oyoli ni o khi omioli, o ri egboli kpoke na Eshinegba, oni o ri emhikpa kpoke na li. Eshinegba o mhese e shi emhi nya.

29 Elo ze ni egbo e ro o batazi na egbo ni e she ghua? Ini aa ya guise eni e ghua le, elo o ze ni a ro batazi shi na we? 30 Elo o ze ni anye ro ri agbo oyanye e shi okhena eghẹghẹ kpa? 31 Anye e la okhena eghuli ogbelekpala! Ititiegbe ni mhi ri itobo oyẹ e titi, irari emini iJesu iKirisiti oyawa o riẹle na e, o remhe ngme ona. 32 Elo a dabi khi o khi eleli oyemhe ni mhi ro nu inyagbemhi ebe, ikhi emose egho na eoli Efesosi kholi? Ini aa ya guise eni e ghua le bhale agbo,

Awa bie ke le awa a da,
irari khi awa ya ghua-
akọ. §

33 Khi ze ni a sese wase-a. “Ikugbe egbo ebe o, o ma yese egbegbi angeli-a.” 34 Nyene egbe bhale eghali eye, a tiegbe olamhe le. Eghuo e e la o ni ea lese Eshinegba. Ni o ri omama mu e, mhi ro ngme ona.

Idiegbe ni a rote eghuli guise le

35 Ama ogbo o dobe ya mhila ogbo, “Se e a lie guise eni e ghua le bhale agbo? Idiegbe onabi onoghuo e ke ya mholi?” 36 Yeye oyeghe! Waa lese khi emini a ro ko oa ya ze ini oa li kpe ghua? 37 Ini a ri ukpamhi oakpa ko, oa ke e ze ukpamhi nge, ama ughẹghẹ oli o ke ze ngale. 38 Eshinegba o ri idiegbe e na ikpamhi abi o ghole oli shi, ikpamhi emhi nya e mholi idiegbe oyewe. 39 Idiegbe oyi emhi nya ea li abeghuo. Egbo e mholi idiegbe oghuo, elamhako e mholi idiegbe olese, ipfeli ali ifele e mholi idiegbe eyewe. 40 Emhi ododa e la idane, emhi ododa e li la ekekhe. Otse oyi emhi na idane, o khi oghuo, otse ni o la emini e la ekekhe o khi oda. 41 Ovọ o mholi otse oyoli oda ke, uki o mholi otse olese, ikpetata e mholi otse olese oda. Eni ikpetata e gbo somhotse dose egbe. 42 Igho o ya li ini a guise eni e ghua le. Idiegbe ni a ro to, eni e kea e khi ni a ro to. Ama eri a guise oli le ni oa ke ya kea ghue. 43 Ini a roli to, o yemhi osue, oa mhuẹ itoto, ama ini a guise oli le o somhotse-a, o mhuẹ itoto. 44 Ini a roli to, o khi idiegbe ni a me alo gbugbugbu. Ini a guise oli le, o khi idiegbe ayemhe.

Ini idiegbe ni a me alo gbugbugbu o la o, idiegbe el-emhi ayemhe o li la o. 45 Abi a li keke oli khi, “Omose onodode Adamu, eri a ma li

‡ 15:27 Li ze Iwolo 8.6 § 15:32 Li ze Aza 22.13

ogbo ni o mholi ayemhe.” Ama khi Adamu ni o kpe ukhokho, ayemhe ni o ri agbo a na ogbo o khi.* 46 Oa khi idiegbe ayemhe o kpe bhale, ama oni a me alo gbugbugbu, neni a me oyi ayemhe. 47 Adamu, omose onodode, itutu ena eke a ro ma li, Adamu onuzava iloghie o te tiemhile. 48 Eni e khi eyi eke, eri e li abi eni a ri itutu eyi eke ma, eni e khi eyi iloghie eri e li abi eni e rote iloghie bhale. 49 Ezeze abi awa li ri irokhokho oyi omose ni a ri eke ma so, igho awa gbo li ya ri irokhokho oyi omose ni o rote idane bhale so.

50 Mhi gue ona ye e inyoghuo khi, emhi idiegbe ali emhi oia ea ya lo Eghiele oyi Eshinegba. U ke-lye khi eri idiegbe ni oo ke-a, o ke ya mholi okemhi shi oni iloghie ni oa ya kea. 51 A ri eso shi egbegbingme osheli ona. Awa nya awa aa ya ghua, ama ini akala ni o kpukhokho o de, a ya mu awa mela-a, bia, 52 elemhi ikoko alo khueghie-a, ini oni akala ni o kpukhokho o de. Irari khi akala o ya de, eni e ghu-a e ya ri idiegbe ni oa ya kea guale, a ya mu we mela-a.† 53 Irari khi idiegbe ni oo ke-a o mema ya ri idiegbe ni oa ya ke so, oni oo ghu o ri idiegbe ni oa ya ghu so. 54 Ishegho, ini idiegbe ni oo ke-a o ri idiegbe ni oa ya ke so se, ni idiegbe ni oo ghu o ro ri idiegbe ni oa ya ghu so se, ungmehi ni ebe o ngme

o bhale ya tse ni o li khi, “A she to eghuli lue elemhi imuole.”‡

55 “Eghuli o, ighie imuole ni u ke dobe ya mu o le mena?

Eghuli o! Ighie ekpabo eye mena?”§

56 Olamhe o ri ekpabo na utamhi oyi eghuli e ta, ni o ro kuali utse, olamhe o rote ushi mholi ekpabo. 57 Ama awa kphemhi na Eshinegba ni o ri imuole na awa rote obo oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa.

58 Irarigho, inyoghuo a migha gbaa. A gbe akanya oyi Onomhue oyi e ke je odalo, abi a ro lese khi akanya ni u da gbe na Onomhue khi oa khi afue.

16

Ukpaghoni a mie ghi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo na iJerusalemu

1 Ni mhi ro ngme nga ingme ikpaghoni a mie ni a ro ya kpaghie igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni e la eke iJudia obo, ni a keke shi ebe ghi mhe. A ke li abi mhi gueye igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni e la eke iGalesha e li ke riele.* 2 Uka khi uka kpa, a ke rote ikpaghoni a gbe, rue shi asheghuo abi ogbogbo o mhu, ini a khi gbo ke zela ikpaghoni elese ini mhi bhale. 3 Ini mhi bhale, mhi ya keke ebe na egbo ni a ze, mhi keke shi o khi wewe a ghie, e tsua isomhopfa eye

* 15:45 Li ze Igbae 2.7 † 15:52 Li ze 1 iTesa 4.15-17 ‡ 15:54 Li ze Aza 25.8

§ 15:55 Li ze Osia 13.14 * 16:1 Li ze iRom 15.25-26

je iJerusalemu. ⁴ Ini o ke khia khi o ti ni mhi li ye, anye ga kia.

Omheşe ni iPolu o mheşe

⁵ Mhi ya bhale ya me e ini mhi rote iMasidonia doşe se.† ⁶ Mhi nu e ya la deñe. Otşe, mhi ga la agho okase nya. Egheghe agho a ke ri ukpagho kpaghiye mhe obo je obiobini mhi ke ya je. ⁷ Mhi aa nono ni mhi me e eloe memena, mhi aa nono ni mhi leşe te agho doşe tşe. Mhia nono ni mhi nu e shito tşeş ukuku o ini Eşhineşba o lama. ⁸ Mhi ya la Efesoşi ramhi ele ukpe iPetikosi,‡ ⁹ irari khi asha oniemi o khueghie-a na mhe shi ana ni mhi ro me asha gbe akanya Eşhineşba. Ama khi eni e mu okhue vule shi mhe o e bu. §

¹⁰ Ini iTimoti o bhale, a lolo mu oli epfese, irari oni o gbe akanya na Eşhineşba nabi mhemhe o li khi.* ¹¹ Ogbokhoghuo o khi ri eloe gbe oli, ama a kpaghiye oli obo ni o ro dobe ti okiali eyoli je odalo shi opfomhe, ni o dobe bhale deba mhe. Mhia khe oli, ali inyoghuo enekpole.

¹² Ingme oyi Apolosi. Eri mhi ga lolo ye oli ude o ko ya feli e, loli ali inyoghuo enekpole. Ama o ghole oli ni o ro ye memena, ama ini o mhue oni egheghe, o ya bhale.

¹³ A ke to eloe eke, a migha gbaa shi irudunga, a khi egbo ni e mholi aye, a khi eni e toto.

¹⁴ A ri inono ke gbe ikanya eye nya.

¹⁵ A leşe khi iSitefanasi ali omhue-apfe oyoli nya, e kpe todode khi eni e miesuo shi obini eke Akhaya. E she ri egbewe na ugamhi oyi egbo ni a pfa na. Mhi lema e,† ¹⁶ a ke nyese ukhomhi na omheşe oyi egbo eghogho ali oghoşe ni e nu we e gbe ikanya eghogho.

¹⁷ Egbe e ma mu mhe shi ibhale oyi iSitefanasi ali iFotunatusi ali Akhaikusi irari weşe e ke to-eoli e abi aa ro la akaghō. ¹⁸ Eri e ri egbe mu mhe e ti ayemhe oyemhe nga, abi e ri egbe mu e. Egbo enana, e ti ni a tşe, e mu akanya.

¹⁹ Igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo eni e la eke Esha ee tşe e. Akuila ali iPisilia ali igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni e lona apfe oyewe, e li e tşe e otşe irudunga.‡ ²⁰ Inyoghuo nya ni e la ana ee tşe e. A ke tşe egbe egbegbi otşe a ghele mu egbe. ²¹ Mhemhe iPolu mhi ga ri obo ma ebe ona. ²² Oni o da nono ingme oyi Onomhue ne, Eşhineşba o ya pfa ezō mu oli. Mhi lema, Onomhue o kele bhale. ²³ Okhale oyi iJesu Onomhue o ke deba e.

²⁴ Inono oyemhe o ka nu e la nya ni a khi eyi iJesu iKirisiti. Atşe.

† 16:5 Li ze Ika 19.21 ‡ 16:8 Li ze iLev 23.15-21; iDeut 16.9-11 § 16:9 Li ze Ika 19.8-10 * 16:10 Li ze 1 iKori 4.17 † 16:15 Li ze 1 iKori 1.16 ‡ 16:19 Li ze Ika 18.2

Ebe onuzi-eva ni iPolu o keke ghi egbo iKoritia Eni e miesuo

¹ Mhemhe iPolu, aghi-u-somhi na keke oyi iJesu iKirisiti ni Eshinegba o ze abi o ghole oli shi mhi khi, li shi inyoghuo awa iTimoti. Mhemhe mhi keke ebe ona ghi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo onayi Eshinegba ni e la eoli iKoriti ali eni a pfa na nya ni e la eke Akhaya.*

² Mhi lema Eshinegba ita awa ali iJesu iKirisiti Onomhue e ka li okhale na e, e ri opfomhe na e.

Eshinegba ona irudushi nya

³ Awa kueghie Eshinegba, ni o khi ita iJesu iKirisiti Onomhue oyawa, loli o khi ita ona ilelemhi, ni o khi Eshinegba na irudusho nya. ⁴ Loli o ri udu e shi awa o ini awa la osoli khi osoli, ni awa li dobe ri udu shi eni e la osoli o, ikhi irudusho onabi Eshinegba o ro shi awa o. ⁵ Itobo khi awa li nu iKirisiti me osoli ebubu eyoli, awa li ya rote obo oyi iKirisiti kemhi irudusho oyi Eshinegba ni o gbeku o. ⁶ Anye kha me osoli, ni a ro mholi irudusho ali imiepfuese lo. Okekha khi eri a ri udu shi anye o, ee a ri udu shi o, ni o re e mholi irabomudu ri egbe mie osoli onabi anye li ri egbe mie. ⁷ Irengba ni anye regbenga e, o kie migha, itobo

khi anye lese khi abi a li nu anye me osoli eyi anye, igho a li nu anye mholi okemhi shi irudusho oyanye.

⁸ Inyoghuo, anye e nono ni a lese osoli ni anye me obini Esha. Eri anye me ukpokpomhi omunu ni o ne anye abo. Ni o khia khi eri anye ke khena egbe anye eghuli ukhomhi.† ⁹ Eri anye she ri oli shi udu khi eni eghuli o mema ke ya gbe anye ke khi. Eri a me ona ini anye khi regbenga egbe anye, se ni Eshinegba tse ni oo guise oni o ghu-a le. ¹⁰ Loli o rue anye okhena eghuli ukhomhi le, o ya rue awa o le. Loli awa ri udu nga khi o ya gbo rue awa o le. ¹¹ A li ri iromhi ke kpaghie anye obo, ini ebubu egbo e me asha ri itobo oyanye kphemhi na Eshinegba, oni o pfo udu ri iromhi ni ebubu egbo e so a tse.

IPolu o mu ugbamhi eyoli pfi

¹² Anye ma tono obo udu shi o, udu oyi anye ni oo gue anye ezoo o gbo pfi otsese shi o, khi, angeli oyanye elemhi agbo ona ali angeli ni anye nu e ngeli, khi ikhueghie elemhi-a ali igesikia oyi Eshinegba o ri anye e gbe akanya. Oa khi ileasingme agbo anye te rielesona, ama okhale oyi Eshinegba a ro rielesoli. ¹³⁻¹⁴ Emini a dobe ya ze, ni o ya gbo lo e esoo anye keke ghi e. O kha rie khia khi emini anye e ngme oa lo e esoo pfo ne, anye mholi o shi

* 1:1 Li ze Ika 18.1 † 1:8 Li ze 1 iKori 15.32

udu khi o ya lo ẹ esọ pfo nya ẹlẹlese, ni a ri anye ke tono obọ udu, abi anye li rẹ ẹ ya ke tono obọ udu, ogbẹlẹ oyi iJesu Onomhufe oyawa.

15 Itobọ khi mhi aa mhọli akhokhomhe shi ona, mhi rọ nono ni mhi kpẹ bhale ya bino ẹ, ni a mhọli ikhivose asha eva. 16 Mhi she gba li khi mhi bhale ya bino ẹ ini mhia lẹ iMasidonia ali ini mhia jele, ni mhi mẹ asha mie ẹ ikpaghọ rọ ye eke iJudia.† 17 Eri a dabi khi mhia dobe ya liẹ khi emini mhi ya riẹlẹ na, ni mhi riẹlẹ ọli? Abi khi eri mhi li abi ogbọ ni ọ khe, "Ii." Ọ gbolo ẹ, "Iiye." Ini mhi ba riẹlẹ oguẹmhe oyi ogbọ? 18 Abi ungmehi oyi Eshinegba o migha shi igesikia, ighọ emini mhi gueye ẹ ọa li khi unu eva ni o ri utoghuo liẹ "Ii." Ali "Iiye." 19 Itobọ khi iJesu iKirisiti Omi Eshinegba ni mhemhe ali iSivanosi ali iTimoti anye rọ tse abọ ye ẹ, ọa khi, "Ii." Ali "Iiye," egheghe ogghuo. Ama Eshinegba "Ii," ọ khi.‡ 20 Irari khi emiemini Eshinegba ọ rọ nga nya, iJesu iKirisiti ọ rẹwe nya khi, "Ii." Irarighọ, rọte iJesu iKirisiti awa te ẹ mie "Atse." Ni anye rọ ri ufumhi na Eshinegba. 21 Ama Eshinegba ọ ri anye ali ẹẹ migha elemhi iKirisiti. Lọli ọ zẹ awa. 22 Ọ she shi ọlẹlẹ oyọli shi awa egbe. Ọ ri Ayemhe-nọ-pfuase shi awa udu abi ọlẹlẹ ni ọ khi iyobọ shi emini Eshinegba ọ ya riẹlẹ na awa. 23 Ama mhi zẹ Eshinegba

otsele, lọli ọ lese udu oyemhe. Itobọ khi mhi aa nono ni mhi ri elemhi ibibi nu ẹ ngme, lọli mhi aa rọ ke ye iKoriti. 24 Ọa khi eri anye ri ekpabọ gueye ẹ emini a ya miesuo. Anye lese khi a migha gbagbagba shi irudunga. Itobọ ni a mhọli oghele anye rọ nu ẹ gbe akanya.

2

1 Lọli o zẹ ni mhi rọọ khi, mhi aa ke gbo ya bhale deba ẹ, ini mhi khi yese ẹ udu-a. 2 Ini mhi yese ẹ udu-a, ogghuo ọ la akaghọ ni ọ ya ri egbe mu ẹ. Se ni oni ogbọ ni mhi yese udu-a. 3 Lọli o zẹ ni mhi rọ keke ebe ogghọ ghi ẹ, itobọ khi mhi aa nono ni mhi bhale ya mẹ iyese-udu-a obọ eyi eni e kha remhe ghele. Irari khi mhi lese khi ini mhia ghele egheghe aghọ, ẹẹ a liẹ ke ghele. 4 Elemhi ukpokpomhi osoli ali amẹ evie mhi te ẹ keke ebe ona ghi ẹ, ọa khi eri mhi ni udu o ba yese ẹ-a, ama ni a rọ lese abi mhi nono ingme oye nya ramhi. 5 Ama ini ogbokhogghuo ọ pfi iyese udu-a, ọa khi mhemhe ọ mema lolo yese udu-a, ama ẹẹ nya ọ rọte opfoghuo yese udu-a. Ama khi, mhia nono ni mhi ngme ọli ze dose ana. 6 Osoli ni ebubu ẹ e lama shi a na ogbọ onana, e bu. 7 Ama a rọ topfa li a gbo ri udu shi ọli ọ, ini ọ khi yese udu-a dose ode, ni o te ya pfanọ ku ọli alo. 8 Mhi lema ẹ, a zẹ ni ọ lese khi egbegbọ a nono ingme oyọli. 9 Eri mhi mu ẹ fe bino ni

† 1:16 Li zẹ Ika 19.21 § 1:19 Li zẹ Ika 18.5

mẹ ini a ri ungmehi oyemhẹ ya gbe akanya. ¹⁰ Ini a rọ topfa ogbokhoghuo shi emini o riẹ, mhemhẹ mhi li rọ topfa li. Ini o khia khi mhi mhue emini mhi kha rọ topfa, mhi she rọ topfa. IKirisiti o khi ọtsẹ ọyemhẹ khi mhi she rọ topfa. ¹¹ Eghẹghẹ agho, ọkphaghie ọa mẹ ashikhoghuo regbenga dobe mu awa o ya le, itobo khi awa aa khi eni ẹa lẹse igbamhi eyi ọkphaghie.

Egbe akanya ena ishobo onogbo

¹² Abi mhi rọ bhale iTiroasi ya gue usomhi onete oyi iKirisiti le, mhi mẹ ọli khi Eshinegba o khueghie ode-a na mẹ shi akanya oyoli, shi oobo. ¹³ Udu oyemhẹ ọa sheshe, itobo khi mhi aa mẹ iTatosi oobo. Igho mhi tse egbo ena obo okhila, mhi ya je iMasidonia.*

¹⁴ Ama, awa kueghie Eshinegba. Loli o ze ni iKirisiti o rọ ri awa la orolo ni a la mie obo abi eni e mu o le. O ri awa ri ilese oyi iKirisiti e gbhiaku asha kpa abi ikphela. ¹⁵ Eshinegba o she ri awa mele ighiusomhi eyoli-a, ni awa ba ri usomhi onete oyoli gbhiaku asha kpa, abi ikphela oyi ituale ni ọọ pfie o lie gbhiaku, ni o lo iteva egbo eni a mie e pfuese ali eni e nono ni wewe e pfua. ¹⁶ Uwemhi ıgbọ oyi eghuli, usomhi oyawa ona o khi shi eni e ya pfua, ama upfiemhi oyi agbo o khi shi

eni a mie e pfuese o. Oghuo o dobe gbe onana? ¹⁷ Anye aa khi eni e ri ungmehi oyi Eshinegba nono e pfue abi egbo eghuo e li. Ama ighiusomhi eyi Eshinegba ni e ri igesikia ngme ungmehi oyoli anye khi. Ekpabo oyi iKirisiti anye rọ gue usomhi oyanye le. Eshinegba o khi ọtsẹ oyanye.

3

Eni ee ga ena ishobo onogbo

¹ Ọa ya li abine khi eri anye ke e titi egbe anye mena? Anye ẹa li abi eni e mie ebe ni a titi we shi neni e tsabo ungmehi ye e, ali ni e kha gbolo te agho vu e gbo mie e ebe oghoghọ olese? Anye ẹa mhọli emini anye ri ebe eghoghọ o riẹ. ² Ee oyẹ e a khi ebe oyanye ni a keke shi ekelemhi udu oyi anye ni egbo nya e mẹ ee ze. ³ Eri o rokhase khi ebe ni iKirisiti lolighuo o keke, a khi. Itobo khi a mie itsabo ungmehi oyanye suo. Ọa khi ogbọ o ri atsu keke e shi ebe, ama Ayemhẹ oyi Eshinegba o keke e. Ọa khi ukiekiemhi eche o keke e shi ama elemhi udu oyi egbo.*

⁴ Onana o khi iregbenga ni anye mhọli na Eshinegba rọte obo oyi iKirisiti. ⁵ Ọa khia khi eri anye ghọ gue e gbe oni akanya ona, ama Eshinegba o ri iguegbe-akanya ona na anye. ⁶ Loli o ri anye khi eguegbe oyi akanya igue ungmehi oyoli le, na ishobo onogbo, ni ọa

* 2:13 Li ze Ika 20.1 * 3:3 Li ze Okiali 24.12; iJere 31.33; Ezik 11.19; 36.26

khi oni a keke shi ebe, ama ena elemhi Ayemhe. Irari khi emini a keke shi ebe, eri o ri eghuli e bhale, ama Ayemhe o ri agbo a na ogbo.[†]

⁷ Ushi oyi iMosisi ni o ri eghuli bhale, ni a keke shi ikiekiemhi eche, ufumhi ni o ge nyanyanya, ni oo kala, o deba bhale. Ini oni ufumhi ona ni o ze khi egbo iZireni ea ke dobe e bino iMosisi alo ukhomhi tatata, o kala,[‡]
⁸ Se e ufumhi oyi ikanya eyi Ayemhe ni o ri agbo a na ogbo o ke beshi ya li? ⁹ Ini ufumhi o la ugamhi ni o ri eghuli e bhale, se e ugamhi ni o ri ipfuase e bhale oa li ya mholi ufumhi oni o fune?
¹⁰ Itobo ona, awa dobe ya lie khi emini o kpe ligo mholi ufumhi ni o ge nyanyanya elele, oa ke mholi ufumhi, itobo ufumhi oyi emini o ke to-eoli oli. ¹¹ Ini emini oo kala, o mholi ufumhi, se e ufumhi ni o la oni o migha agbo agbo oo lie fu ne.

¹² Itobo khi anye mholi oni irudushi ona anye ro li gho mholi igbeudu. ¹³ Anye ea li abi iMosisi o li, ni o ri ijejeti ku alo ini egbo iZireni e khi me abi oni ufumhi ni oo ge nyanyanya ogho, o li i kala li alo-a.[§] ¹⁴ Ama eri a guese we udu, irari khi ramhi amo, eri a kie ri oni ijejeti ogho ku we alo, ini ee ze ebe ishobo ona elele. Ini ogbo o ro ghi iKirisiti ko tse, o ro o rue ogbo oni ijejeti alo-a. ¹⁵ Igho o kie li ogbe na amo, eri ijejeti o

kie guese we udu ini ee ze oni Ushi oyi iMosisi. ¹⁶ Ama ini ogbo da mupfi bhale deba Onomhue ne, o rue oli oni ijejeti ode-a.* ¹⁷ Onomhue ni a ngme shi akana ena, loli khi iKirisiti, Ayemhe oyoli o te e gbe akanya, ali khi ashini Ayemhe oyi Onomhue o da la ne, epfua o la akagho. ¹⁸ Alo eyawa nya ni aa ri ijejeti ku, o ri ufumhi oyi Onomhue e ge nyanyanya abi ughegbe. Oni ufumhi ogho, obo oyi Onomhue o te bhale, ni o khi oni Ayemhe. Loli o mu awa pfi ya li abi loli, rote ufumhi ni o rue e nga o.

4

Osoli ali osuemhe ni e la akanya oyi iKirisiti

¹ Irarigho, aborokhia khi ilelemhi oyi Eshinegba anye ro mie akanya igue ungmehi le ona egho, loli egbe ea ro pfo anye-a. ² Eri anye ri ochogho she kie angeli os-heli ali omama. Anye ea ya ngeli angeli ikpamhika wekhi eri anye e mu ungmehi oyi Eshinegba ukhomhi pfi kpoke. Ochogho eri anye ri emini e khi igesia khase gboo, abi o khi shi ukpeloe oyi Eshinegba. Onana o ri egbo mie shi o khi eni a ri egbe e nga anye khi rote udu oyewe ni oo gue we ez. ³ A kha usomhi onete ni anye gue e le sheli, eri a roli sheli na eni e ya pfua. ⁴ Okphaghie ni oo mhes e shi agbo ona, o she zuse egbo

[†] 3:6 Li ze ijere 31.31 [‡] 3:7 Li ze Okiali 34.29 **§** 3:13 Li ze Okiali 34.33

* 3:16 Li ze Okiali 34.34

ni ẹa miesuọ udu ini e khi mẹ ákpá ali ufumhi ni o la usomhi onete oyi iKirisiti, ọni lọli ali Ẹshinẹgba e li abeghuo tee. ⁵ Irari khi anye aa ri egbe anye tse abọ, ama iJesu iKirisiti anye rọ ọ tse abọ, khi lọli ọ khi Ọnọmhuẹ, ali khi eni ẹẹ ga enayẹ ẹ anye khi, irari oyi iJesu. ⁶ Ebe-no-pfuase ọọ, “Ẹshinẹgba ọ gueyẹ ákpá o rọte alo ebili gẹ lasele.” Mena ọni Ẹshinẹgba ọ ri ákpá oyọli ẹ gẹ shi elemhi udu oyanye, ni ẹẹ a rọ lẹsẹ khi ufumhi oyelue khi, alo eyi iJesu iKirisiti a te ẹ mẹ ọli.*

⁷ Eri anye li abi akhe afuẹ ni a ri oni ẹpfue onana shi. Ona o rọkhasẹ khi ekpabọ eniemhi, obọ oyi Ẹshinẹgba e te ẹ bhale, ọa khi obọ oyanye. ⁸ Isheghuo a na anye osoli, ama ọa pfuse anye-a. Isheghuo anye mhọli akhọkhọmhe, ama anye ẹa la okheña. ⁹ A mẹ anye omi olimhi ama Ẹshinẹgba ọa tsua anye pfi-a. A gbe anye de eke, ama anye ẹ ghua. ¹⁰⁻¹¹ Ogbẹlẹ kpa anye rọ la okheña eghuli itobọ oyi iJesu. Eri onana ni anye ẹ mẹ egbe o li abi irọkhọkhọ eghuli ni iJesu ọ ghu, ẹghẹghẹ aghọ ni ọ ri egbọli khasẹ elemhi agbọ oyanye. ¹² Onana o guele khi akanya ni anye gbe ẹ na iJesu, eri o ri anye la okheña eghuli ogbẹlẹkpa, ama agbọ onogbọ o rọ ọ na ẹ. ¹³ Ebe-no-pfuase ọọ, “Irari khi mhi mhọli irudunga mhi rọ ngme.” Oni ayemhe irudunga onana, anye li rọ ngme.† ¹⁴ Anye

lẹsẹ khi Ẹshinẹgba ni ọ rọte eghuli guise iJesu Ọnọmhuẹ le bhale agbọ ọ ya li rọte eghuli guise anye le, o rue anye ali ẹẹ bhale odalo oyọli. ¹⁵ Itobọ oyẹẹ a rọ riẹlẹ enana nya, ni ebubu ẹgbọ e lẹsẹ okhale ni Ẹshinẹgba o li, isheghọ ni e ke sọ iromhi ikphẹmhi ri ufumhi na Ẹshinẹgba.

Agbọ irudunga

¹⁶ Itobọ onana, egbe ẹa tigbe ya pfo anye-a, ini anye ririẹ kuanọ-a pfo, ama ogbẹlẹ kpa ekelemhi udu oyanye o rọ ọ khi onogbọ-a shi ọ. ¹⁷ Eri ikuku osoli ni ẹa ya tẹsẹ eyi anye, e muno anye egbe ẹ khe ufumhi na agbọagbọ. Lọli o zẹ khi osoli eyi anye e li abi emhi afuẹ shi anye ọ. ¹⁸ Emini áá mẹ ẹloe ẹa ya la ọ agbọagbọ, ama emini aa ya mẹ ẹloe ẹẹ la ọ agbọagbọ. Lọli o zẹ khi anye ri udu oyanye shi emini aa ya mẹ ẹloe.

5

Apfe oyawa na iloghie

¹ Anye lẹsẹ khi ini idiegbe oyanye ona, na elemhi agbọ, ni o li abi okhọlo, o ghua, anye mhọli idiegbe olese ni o rọte obọ oyi Ẹshinẹgba bhale. Ikhi idiegbe no ọa ya ghu ni o la iloghie, owa ni ọa khi abọ a rọ mama li. ² Memena eri anye la oni elemhi idiegbe na agbọ ona a to ekperumhe-a, irari khi eri ọọ ghọle anye ni a kpha oni owa na iloghie sọ anye. ³ Itobọ khi ini a rọli sọ anye, anye ẹa ke ya

* 4:6 Li zẹ Igbae 1.3 † 4:13 Li zẹ Iwolo 116.10

la irumheba. ⁴ Irari khi abi anye kie li la idiegbe ona agbo ena, eri anye e to ekperumhe-a abi eni egbe e to. Oa khi eri anye ea ke nono ni anye ke la oni idiegbe oyanye ona, ama eri o ghole anye ni a ri idiegbe na iloghie ni oa ya ghu ghue egho so anye. Eghēghē agho ni agbo o to idiegbe ni o o ghu lue elemhi imuole. ⁵ Eshinegba o ma anye shi agbo na agbo agbo ona, loli o gbo ri oni Ayemhe shi anye egbe ni o khi iyobo khi loli ya rieḷe emini o ro nga na awa. ⁶ Irarigho, anye ro o mholi igbedu eghēghē kpa.

Anye gbo lese khi ini anye kha da la apfe elemhi idiegbe oyanye ne, anye ea ke nu Onomhue la. ⁷ Ama irudunga o ri anye la agbo, oa khi emini anye ri ukpeloe me, o ri anye la agbo. ⁸ Udu oyanye o migha gbaa shi o, khi, oo kha ti anye eloe ni anye lase idiegbe oyanye ona le, ni anye nu Onomhue la apfe. ⁹ Irarigho, eri anye ro li shi udu oyanye khi anye mema ya rieḷe emini o ghole oli, okekha khi anye ke la apfe elemhi idiegbe oyanye o, okekhi anye ea la apfe elemhi idiegbe oyanye. ¹⁰ Irari khi awa nya, awa mema bhale ya migha odalo ukpekhomhi iguezo oyi iKirisiti, ni ogbogbo o ro mie ifata ni o khi oyoli, shi emini o rieḷe abi o ro la idiegbe oyoli, shi oni o ti o, shi oni oa ti.*

Akanya iri-egbo ali

Eshinegba rieḷe

¹¹ Irarigho, aborokhia khi anye lese emini inulishi oyi Onomhue o khi egho, loli anye ro roshēka roli e lo egbo eso. Emini anye khi o ga khueghie-a shi Eshinegba o, anye gbo sa khi o gbo ligho khueghie-a shi udu oyeḷe, ni o o gue e ezō. ¹² Oa khi eri anye titi egbe anye e khaḷe e, ama eri anye ri eghēghē e na e ni a me asha ri anye ke gha. Eghēghē agho ni a me emini a ya so egbo eni e ri emini ri ukpeloe e me e gha, ocho ni e kha ro ri emini e la udu, ke gha. ¹³ Ini anye ea ke lese emini anye e rieḷe, irari oyi Eshinegba lo, anye kha ke lese emini eḷe rieḷe o, irari oye e lo. ¹⁴ Inono oyi iKirisiti o mhesē e na anye, itobo khi anye me oli me khi ogbo otuoghuo o ghua na agbo nya, irarigho eri awa li ghu pfa olamhe. ¹⁵ Eri iKirisiti o ghua na ogbokpa ini eni e la agbo e khi ke la agbo na egbe we, ama ni e ke la agbo na oni o ghua ni a gbo guise le na we.

¹⁶ Itobo igho, rote ana je odalo, anye ea ke ri ukpeloe ni egbo na agbo e ro bino egbo ke bino ogbo khoghuo. Ini o ririe khia khi anye kpe lina ri ukpeloe agbo bino iKirisiti eghēghē ni o dose, anye ea ke ligho. ¹⁷ Irarigho, ini ogbo o da she ku ma iKirisiti o ne, ogbo onogbo ni a lese ma o ke khi, agbo onodi o she dose, agbo onogbo o ke la. ¹⁸ Eshinegba o ga rieḷe eni

emhi enana nya. Lọli ọ ri awa ni awa kpẹ khi ebe ọli nu egbeọli riẹlẹ, rọte obọ oyi iKirisiti. Ọ ri akanya na awa, awa rọ ke ri ẹgboese nu luẹ riẹlẹ. ¹⁹ Eri Ẹshinẹgba ọ ri ẹgbọ na agbọ nya nu egbọli i riẹlẹ rọte obọ oyi iKirisiti, ni o khia khi Ẹshinẹgba ọa ri olamhẹ mu ota sọ wẹ. Ighọ ọ she ri usomhi ni a rọ ri ẹgbọ ali Ẹshinẹgba a riẹlẹ nga awa obọ. ²⁰ Irarighọ eni e to ẹloli iKirisiti awa ke ri irarighọ khi, ni o rọ li abinẹ khi eri Ẹshinẹgba ọ rọte unu oyawa a lema ẹgbọ. Anye lema ẹ na iKirisiti, a ka nu Ẹshinẹgba rọ riẹlẹ. ²¹ Eri Ẹshinẹgba ọ ri iKirisiti ni ọa mhọli olamhẹ mele ona olamhẹ itobọ oyawa, ẹghẹghẹ aghọ, ni awa mẹ asha rọte iKirisiti mhọli ipfuase oyi Ẹshinẹgba.

6

¹ Abi eni wẹwẹ ali Ẹshinẹgba e ga a gbe akanya oghuo, anye lema ẹ, a khi zẹ ni a mie okhale oyi Ẹshinẹgba shi afuẹ. ² Irari khi Ẹshinẹgba ọọ liẹ, “Abi ẹghẹghẹ ni mhi rọ ya riẹlẹ isomhelemhi na ẹ, o rọ ramhi, mhi ri esọ shi ẹ eke, abi ogbẹlẹ imiepfuese oyeẹ o rọ ramhi, mhi kpaghie ẹ obọ.” Mhi gueye ẹ khi memena o khi ẹghẹghẹ isomhelemhi, amo khi ogbẹlẹ imiepfuese.*

³ Anye ẹa ya pfi ọzuode shi ọgbokhọghuo ode, ini ẹgbọ e khi mẹ emini ọa ti okhọghuo

gue shi akanya oyi Ẹshinẹgba ni anye ẹ gbe. ⁴ Ama abi ighumha eyi Ẹshinẹgba ni anye khi, eri anye ri emini anye khi khasẹ odekhode, abi anye li ri egbe mie osoli ali umhamẹ ali iyeseudu-a. ⁵ A gbe anye itali, a gbo mu anye shi ọgba-ighumha, a la onyaghu kuale anye utse, anye gbe akanya agbeghua, anye mhue umhake-lesẹ ali okiamhi.† ⁶ Ama anye kie la elemhi ipfuase ali ilese, ali irabomudu ali isomhelemhi, rọte Ayemhenọ-pfuase ali inono ni o rọte udu igesikia lasele. ⁷ Anye ẹ ngme ingmemhi igesikia, ali ekpabọ oyi Ẹshinẹgba o la anye egbe ẹ gbe akanya. Akhegbe oyanye khi igue-ngeli odalo oyi Ẹshinẹgba, abi ọkhọli-okhue ọ liẹ mu itsua okhọli mhue obita ali ọgobọ. ⁸ A ri ekpẹ na anye a gbo yeghe anye-a, a ngme onete oyanye, a gbo ngme onobe oyanye. Anye ẹgbọ igesikia, a lu anye elo-egbhue, ⁹ E li anye abi eni aa lesẹ, ama a kie lesẹ anye, a li anye abinẹ khi eni e ghuloa anye khi, ama, a mẹ ọli mẹ khi anye kie la agbọ. A na anye osoli ama aa gbolo anye-a, ¹⁰ Anye mhọli iyeseelemhi-a, ama anye kiele e ghele, anye li abi eni ẹa mhue, ama eri anye ri ebubu ẹgbọ khi eni e pfue. Anye li abi eni ẹa mhọli emhi khọghuo, ama emhikpa anye mhue.

¹¹ Ẹgbọ iKoriti, anye she ri igesikia nu ẹ ngme, anye

* 6:2 Li zẹ Aza 49.8 † 6:5 Li zẹ Ika 16.23

khueghie udu oyi anye-a gbodogio deba ẹ. ¹² Anye ẹa ti egbe je ukhokho inono ni anye mhọli na ẹẹ, ẹẹ tse ẹa ke nono anye. ¹³ Irarigho, mhi nu ẹ ngme abi eniye eyemhe, a li mhọli usamhi nabi anye sa deba ẹ na anye. A khueghie udu oye ẹ-a na anye gbodogio.

¹⁴ Khi ze ni u nu oni ọa miesuo ke riye emhi kugbe. Se, igesikia ali egbholi e li gue la asheghuo kugbe? Elo o ku akpa ali obili gbe? ¹⁵ Elo e ku iKirisiti ali Okphaghi? Abi elo oni ọ miesuo ali oni ọa miesuo e mhọli kugbe? ¹⁶ Ilamakugbe onoghuo o la Owa Oyi Eshinegba ali ikhumhi ọ? Irari khi Owa Oyi Eshinegba ni ọ la ọ, awa khi, ezeze abi Eshinegba ọ ngme ọli khi,

“Mhi ya la we elemhi,
mhi la we iteva a kia,
mhi khi Eshinegba oyewe,
we we e khi egbo
eyemhe.”[‡]

¹⁷ “Irarigho, a rote we iteva lasele,

ni a khi ọda shi we ọ,
ali a khi ri obọ ti
emini ọa pfuase,
egheghe agho
ni mhi ti ẹ mama egbe.”

Eshinegba Onomhue no fune
nya,

ọ ngme na. §

¹⁸ “Mhi ya khi ita ẹ,
ẹ ẹ a khi imimhe
emose ali ikpotso.”

Eshinegba Onomhue no fune
nya

ọ ngme na.*

7

¹ Aborokhia khi awa mhọli ishobo ena, emole mhe, awa kpe idiegbe ali ayemhe oyawa-a, rote emini e ri ichimhi ẹ shi ogbo egbe ali ayemhe nya. Awa ke roshaka ini awa dobe ramhi irpfuase pfo nya, itobo khi awa a na ulishi Eshinegba.

Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo e ri egbe mu ipolu

² A khueghie udu oye ẹ-a na anye. Anye ẹa li ogbokhoghuo onobe, wekhi eri anye yese ogbokhoghuo udu-a, uke-lie khi eri anye li ogbokhoghuo le. ³ Ọa khi eri mhi ngme ona ro pfueche ẹ-a, irari khi mhi kpe ngme ọli khi ingme oye ẹ o la anye elemhi udu ramhi ni anye ro ya lama nu ẹ ghua, okekhi ni anye ro nu ẹ la agbo. ⁴ Mhi lolo regbenga ẹ, mhi ma re ẹ gha gba. Elemhi osoli ni anye me nya, eri iridushio ali oghelẹ oyanye o vo ọ tsuakua.

⁵ Irari khi abi mhi ro lo iMasidonia le, idiegbe oyanye ona ọa mhọli iyemhea okhoghuo. Ode-khode a na anye osoli, eghuo e nu anye wola, ulishi o la anye udu.*

⁶ Ama Eshinegba na irudusho, ni ọ ri udu ẹ shi oni egbe e pfo-a ọ, ọ ri iTatosi ni ọ bhale ri udu ke shi anye ọ. ⁷ Ọa khi ibhale oyoli tse o ri udu shi anye ọ, ama abi a li ri udu shi ọli ọ. Ọ gbo gueye anye

‡ 6:16 Li ze iLev 26:12; Ezik 37:27; 1 iKori 3:16; 6:19 § 6:17 Li ze Aza 52:11

* 6:18 Li ze 2 iSam 7:14; 1 Okhe 17:13; Aza 43:6; ijere 31:9 * 7:5 Li ze 2 iKori 2:13

abi o liẹ ghọle ẹ ni a mẹ mhe, ali abi a li viẹ oya, ali abi ingme oyemhe ọ li mu ẹ egbe. Irarigho, oghẹle oyemhe o ro fu dose abi o kpe li ghue.

⁸ Ini ebe ni mhi keke ghi ẹ, o ri iyese-udu-a na ẹ, ọa limhe egbe abine khi emini ọa ti ni mhi riẹle. O kie remhe chima, mhi mẹ khi ebe oyemhe o re ẹ yese udu-a ukuku eghẹghẹ. ⁹ Ama egbe e kiele mu mhe, ọa khi itobo khi mhi ri udu oyee yese-a, ama itobo khi iyese-udu-a oyee o re ẹ mu pfi. Eri a mhọli iyese-udu-a abi Eshinegba ọ nono ọli shi. Irarigho, ọa li ẹ onobe. ¹⁰ Irari khi ivie-osoli ni o ghọle Eshinegba, eri o ri ogbọ ọ mudu pfi, o roli ẹ nono ni a mie ọli pfuese. Onana ọa ri ogbọ ngomhi obo-a. Ama ini ogbọ viẹ osoli abi egbọ na agbọ, eghuli o ro ọ bhale. ¹¹ A lese bino emini ivie-osoli ni o ghọle Eshinegba ọ ro na ẹ. Abi a li roshẹka ni a rokhasẹ khi aa mhue umhaguẹli. Elemhi e bi ẹ. Abọ e sha ẹ, ni o re ẹ yila. A gbolo nono ni a so ingme shi ode igesikia! A rokhasẹ khi aa mhọli ashini a te riẹle oni ingme do-a, eghẹghẹ kpa.

¹² Irarigho, ini mhi ririe keke ebe ogho ghi ẹ, ọa khi irari eni e li ingme wekhi irari eni ẹa li ingme. Ama eri mhi keke ebe ona ghi ẹ, ni a ba mẹ abi ingme oyanye o li mu ẹ egbe odalo oyi Eshinegba. ¹³ Enana nya e ri udu shi anye ọ.

Abi o li ri irudusho na anye, igho egbe ma mu anye abi

anye ro mẹ abi iTatosi ọ li ghele, itobo ayemhe oyoli o ti nge abi ee nya a ri egbe mu ọli. ¹⁴ Mhi kpe re ẹ tono obo udu khasẹ iTatosi, ama aa ri omama mu mhe. Abi emini anye gueye ẹ nya e li khi igesikia, igho abi anye ree gha khasẹ iTatosi o li ya khi igesikia. ¹⁵ Igho inono ni ọ mhọli na ẹ o li nga shi ọ, ini ọọ sato abi a li suo eso na li, ali abi a ri ulishi ali iguomhise-egbe mie loli. ¹⁶ O ma remhe ghele gba khi eni e ze ri egbe ẹ nga a khi.

8

Abi eni e miesuo e liẹ somhopfa

¹ Inyoghuo, anye ẹ nono ni a lese afu ni Eshinegba ọ ro na igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni e la eke iMasionia. ² Eri a rote osoli ni e mẹ mu we fe bino, ama eri e kie ri ukpokpomhi oghẹle e somhopfa, abi o riẹ khia khi ẹa mhue. ³ Mhi gue ọli ẹ ye ẹ egbegbo khi eri e pfue el-emhi somhopfa dose ashini e mhue ramhi. ⁴ E lema anye, anye kpekpe anye ze ni wewe e mhọli okemhi shi oghẹle ni o la irikpaghiobo na egbọ eyi Eshinegba ni e la eke iJudia.* ⁵ Eri e ga riẹle dose abi anye sa khi e li ya riẹle. E kpe te odode ri egbe we na Onomhue, neni e ke ri egbe we na anye abi Eshinegba ọ nono ni e li riẹle. ⁶ Irarigho, anye ro lema iTatosi, oni ọ re ẹ bele oni egbegbi akanya ona, ọ

* 8:4 Li ze iRom 15.26

kpaghie ẹ ni a ri eminente ni a gba eke le ramhi ukpese. ⁷Eri a guẹ ẹ riẹle emhikpa dose egboese nya. A toto irudunga ne, a guẹ ẹ ngme emue ne, a gbo lese ne. A ma nono ni a rue obo-a, a gbo nono ingme oyanye ne. Zobe ni u dose ogbokpa okpokhe ilili.

⁸Oa khi itoto mhi ro mhesẹ ọli na ẹ ama eri mhia mhesẹ igesikia ni o la inono ni a mholi bino, abi mhi li roli ẹ khokho omuegbe ni egboese e mholi na anye. ⁹A lese abi okhale oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa o li, khi aboriekhia khi oni o pfue o khi, eri o ri egbe ọli mele ona umhame-a shi itobo oye ẹ, ni o me asha ri umhame oyoli re ẹ pfue.

¹⁰Ude ni mhi ya ye ẹ ena, ni o ro ti ẹ egbe lo: O ma ti ini isomhopfa ni a te eke bele aolukpe ni a roli ramhi ukpese, abi a li kpe te odode khi eni e mholi oguemhe somhopfa, ni e gbo somhopfa. ¹¹A zobe ni a pfuse oni akanya gbe pfo, ni abi o li te eke mu ẹ egbe ni a ro somhopfa, ni a ligho somhi oni opfa abi abo e te ẹ. ¹²Emini a mholi ọa mu Eshinegba eloe. Emini o mu eloe khi abi a li mholi oguemhe ni a rote emini a mhue somhopfa, ọa khi oni aa mhue, aa bino.

¹³Oa khi eri mhia mie egbo eghuo itsua shi eke ni mhi ro ri itsua na egboese tsua. Ama ni a ga li abeghuo. ¹⁴Aborokhia khi a mholi

gbeku o memena egho, o ti ni a kpaghie eni ẹa mhue obo. Ini wewe e ke li mhue gbeku o elelese, ni ẹ ẹ aa ke ro mholi, wewe e li kpaghie ẹ obo, ishegho o guẹ ti ẹ egbe abeghuo. ¹⁵Abi a li keke ọli shi Ebe-no-pfuase khi,

“Oni o ti ẹ gbili

ọa ya tigbe mholi gbeku o, ama oni o ti ikukuwe gbili, emhi khoghuo ọa tigbe ẹ baliku.”†

A ghie iTatosi je iKoriti

¹⁶Mhi kphemhi na Eshinegba ni o li ri omuegbe onabi mhi mholi na ẹ, shi iTatosi udu. ¹⁷Irari khi ọa khi eri o lese lama shi emini anye lema li o riẹle tse, ama eri o she kpe la li udu khi loli ẹ bhale deba ẹ. ¹⁸Anye li ghie inyoghuo ogghuo deba li ẹ bhale. Ogbo ni a ga lolo mu ekpe ẹ na elemhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo nya shi akanya itsabo usomhi onete oyi Eshinegba o khi. ¹⁹Oa khi ogho tse, eri eni igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo, e ze ọli o deba anye kia abi anye li tsua eni isomhopfa ikpagho ni anye ro ya na ẹ kia. Ikhi ikpaghiobo ni e ya ri ikuẹghie ghi eva oyi oni Onomhue, ni o rokhase khi anye mholi omuegbe roo kpaghiobo.

²⁰Anye ẹa nono ni ogbokhoghuo o me emhi akhokhomhe okhoghuo gue shi abi anye li ri isomhopfa ikpagho okpokhe ena kia. ²¹Emini o ze khi anye lina

† 8:15 Li ze Okiali 16.18

riele ọli khi, eri anye rọshẹka ni anye rọkhasẹ khi anye guẹ ri eni isomhopfa ikpaghọ ena kia. Ọa khi odalo oyi Ẹshinegba tşẹ ama li shi odalo oyi egbo nya.‡

22 Anye gbo li ghie inyoghuo ọlese ma aava ena egbe ẹ ghi ẹ. Anye she mu ọli fe itingmingme, anye me ọli me khi ọ ma nono ni ọli kpaghiẹ obọ. Eena o mema ghọle ọli ọ rọ kpaghiẹ obọ, eena ni ọ she me khi eni a ri egbe ẹ nga a khi. 23 ITatọsi ọnuzava oyemhe ali oni anye ga a gbe akanya kugbe ọ khi, ama inyoghuo awa enekpole, etoeloli igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ, ni e ri ufumhi na iKirisiti. 24 Irarighọ, a ri inono oyeẹ khase eni egbo ena, ali emini o ze ni anye rọ reẹ a gha, ni igbaa eyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ e me ọli.

9

Ikpaghiobọ ni a rọ na egbo eyi Ẹshinegba

1 Mhi aa kha ke gbo keke ingme ikpaghiobọ ni a nono ni a rọ na egbo eyi Ẹshinegba ni e la eke ijudia shi ebe ghi ẹ. 2 Mhi lese khi ọọ ghọle ẹ ni a rọ kpaghiẹ obọ, mhi gbo rọli reẹ ẹ neta omose khase egbo na obini iMasidonia, khi aolukpe, ẹẹ ni a la Akhaya a te muegbe ni a rọ ya kpaghiẹ obọ, ali khi omuegbe oyeẹ o she li guise egbo eghuo le, ni e rọ li riele ikpaghiobọ.

3 Ama eri mhi ghi inyoghuo

awa ena ghi ẹ ni a rọ mu egbe shi eke, ini eta omose ni anye re ẹ na shi isomhopfa ni a somhi, o khi li abi afue ni anye re ẹ na eta omose, ama ni o kie khi abi anye ẹ khi a li. 4 Irari khi ini onge iMasidonia okhoghuo ọ deba mhe bhale, ni aa rọ mu egbe shi eke, omama o ya mu anye shi abi anye li ligho beshi regbenga ẹ reẹ neta omose. Ẹẹ omama o ya mu ne. 5 Ọli o ze ni mhi rọ ghie eni inyoghuo awa ena ralo na mhe, ni e ya muegbe isomhopfa okpokhe oyi ukpaghọ, ni ẹ khi a ya rọ bhale shi eke neni mhi bhale. Eghẹghẹ agho ni a rọkhasẹ khi eri o pfo ẹ udu li oni okpokhe ni ọa khi oyi ichiobọ.

6 A sato khi oni ọ chi-obo ri emhi kọ khi ukukuọ ọ ya me khiese. Oni ọ ri emhi kọ tuọ, emini e bu o ya me khiese. 7 Ogbogbo ọ ri irarigho ke rona abi o pfo ọli udu, ama ọ khi ri iwolo rona, ali o khi li abine khi oni a ri ekpabo re ẹ riele, irari khi Ẹshinegba ọ ma nono oni ọ ri oghelẹ ẹ rue obọ-a. 8 Ẹshinegba ọ dobe ya ri ikhivose ni o dose oni a nono na ẹ, ni a rọ bhale ya ẹ khi a mholi emhikpa gbeku ọ dose abi a nono ọli shi, ni a rọ dobe ke riele eminete khi eminete na egboese eghẹghẹ kpa. 9 Ezeze abi a li keke ọli shi Ebe-no-pfuase, ni ọọ,

“Ọ li okpokhe tuotuo,

ọ somhi eni ẹa mhue opfa,

ogbo ọa ya ye

‡ 8:21 Li ze Ekpi 3.4 * 9:9 Li ze Iwolo 112.9

ingue-ngeli oyoli-a ghue
agboagbo.”*

¹⁰ Eshinegba ni o ri ukpamhi e na ogbo ro ko, o gbo ri eminale na ogbokpa a le. O ya gbo ri ikpamhi ni a ro o ko ghi e, o gbo rewe ze, o rewe fu ni a me khiese. Ishegho ni onete ni u riele na egbo o mo umomhi ne, ni u pfa le.†
¹¹ O ya re e pfue odekhode ni a ke li okpokhe egheghe kpa, ni ebubu egbo e ke kphemhi na Eshinegba ini anye tsua isomhopfa eye ghi we. ¹² Oni ugamhi ni a lina ri okpokhe oyee ona ga ena, o a khi egbo eyi Eshinegba na pfa na tse o kpaghie obo, egbo ebubu e ri itobo ona a kphemhi na Eshinegba. ¹³ Eri akanya ni a gbe na egbo eyi Eshinegba o ri ufumhi na Eshinegba, o rewe kueghie Eshinegba. Ona o rokhase khi eni e mie usomhi onete oyi iKirisiti suo a khi, ni a ri oni usomhi gbe akanya, abi a li li okpokhe na we ali egbo elese. ¹⁴ Inono ni e rote ekelemhi udu mholi na e, e te e so iromhi na e, itobo ikhivose ni Eshinegba o re e khivose na we. ¹⁵ Awa ke kphemhi na Eshinegba shi isomhopfa oyoli ni unu o a dobe ngme pfo.

10

IPolu o ri akanya aghiu-somhi oyoli lo egbo esọ

¹ Eri a roli shi khi eri mhia pfọ ini mhi la odalo oye e nu e ngme, ama ini mhi aa nu e migha, mhi nu e e ngme

ingmemhi ni e ze. Mena, mhi lema e a ri esọ shi mhe eke, irari khi egbegbi iKirisiti lue o, ona ipfomhe ali ikuegbe-a o khi. ² Egbo eghuo e lie khi eri mhia ngeli abi egbo na agbo ee li. Irarigho mhi ya ri uruli ni o ze nu we ngme emini mhi nu we ya ngme ini mhi bhale. A kpekpe a khi yese mhe ligho ngeli deba e. ³ Irari khi ini o ri rie khia khi elemhi agbo anye la, anye ea ya kholi abi egbo na agbo e lie kholi. ⁴ Irari khi itsua okholi eyanye, ea khi eni aa me alo gbugbugbu, ama obo oyi Eshinegba e te bhale. E mholi itoto ni e ro dobe e guoghọ ekpabo itoto oyi okphaghie-a. Anye e guoghọ ekhako-a, ⁵ ali isamhi ighagha nya-a, ni e khi ozuode, ni e ti egbewe nga a dose ilese eyi Eshinegba. Anye e mu isamhi ebe nya iko, anye rewe e nyese ukhomhi na iKirisiti. ⁶ Anye mu egbe ni anye ro ya na umha-sueso nya osoli ini issueso-ngbe oyee o gba se.

⁷ Oa khi abi emhi o li odagbe a lie bino oli? Onge e okhoghuo o la o ni oo lu egboli onayi iKirisiti, o gbo sa ingme egboli bino, irari khi oyi iKirisiti anye li khi abi loli oli khi oyi iKirisiti. ⁸ Omama o a ya mu mhe shi o, ini mhi rie tono obo udu dose ode shi afu ni Onomhue o ro na mhe, mhi ro kpaghie e obo, ni o a khi oni a ro yese e. ⁹ Mhi aa nono ni mhi li abine khi eri mhi ri ebe ni mhi keke e nyamhise e alo. ¹⁰ Irari khi

† 9:10 Li ze Aza 55.10

eri egbo eghuo e lie khi, ebe eyi iPolu e ma kho dose, ama ini o nu awa la ana o pfo-a, ingmemhi eyoli ea ke mu ame. ¹¹ A ze egbo eghoghose khi emini anye keke shi ebe ini anye ea la agho, khi wewe anye gbolo e riela, ini anye bhale migha.

¹² Anye ea gbudu ya ri egbe anye khokho eni ee titi egbe we. Irari khi eni eri e ri egbewe mhese egbewe, ni e ri egbewe khokho egbewe, eyeghe e khi. ¹³ Ama anye ea ya tono obo udu da ode, ama ashini Eshinegba o ri afu na anye ramhi anye ya tono obo udu ramhi, ikhi akanya ni anye gbe ni o ramhi e egbe. ¹⁴ Anye ea ya titi egbe anye dose ashini anye kha titi egbe anye ramhi, irari khi anye e mema rue usomhi onete oyi iKirisiti bhale ghi e, ni a ga lese gboo. ¹⁵ Anye ea ya ri ikanya ni egboese e gbe ke tono obo udu abine khi anye gbe we. Ochoghose eri anye ri udu shi khi irudunga oye e o ya ke nga shi o, ni anye gbo dobe gbe akanya ni e fune iteva oye e, abi Eshinegba o mhese oli ni anye. ¹⁶ Ishegho ni anye dobe tsabo usomhi onete obini eke oboese ni o kpe obo na e, ini anye khi tigbe ri ikanya ni a gbe oboese tono obo udu.

¹⁷ Oni oo tono obo udu, o ke ri emini Onomhue o riela tono obo udu.* ¹⁸ Irari khi oa khi oni o ti egbe oli nga egbo ee mie khi o ti, ama oni Onomhue

o mie, o khi oni a mie.

11

IPolu ali ighiusomhi na kepe eyi egbholi

¹ Mhi lema e a kpepe a roshaka ri egbe mie oyeghe oyemhe ukuku o tse! ² Ingme oye o ma mu mhe egbe gba abi o li mu Eshinegba egbe, itobo khi eri a li abi omueshi ni oa me omose ghue, ni mhi she ro nga na omose oghuo, ikhi iKirisiti. ³ Ulishi oo mu mhe ini a ya yese e udu-a ali khi a ya tsua inono na tselele ni a mholi na iKirisiti pfa, ezee abi enye o li ri ikpamhika eyoli di iivu.* ⁴ Irari khi ini ogboese o bhale deba e ya ri iJesu olese tse abo ye e, ni mhia ro tsabo ye e ghue, okekha khi ayemhe olese ni o khi oda shi oni a kpe mie, a ke mie, okekha usomhi onete olese ni o khi oda shi oni a kpe mie a ke mie, eri a mema nyanya mie oli.

⁵ Mhi aa sa khi mhi kpo dose ighiusomhi na kepe ena aakemeghue eye e ni e gho mu e eloe egbo. ⁶ Ini o ri riela khi ungmehi oa lolo bie shi mhe unu, mhia khi oni oa lese ebe. Anye she ri ona lo e eso gboo, odekhode.

⁷ Eri mhi ri ona lamhe ni mhi aa roo khi oki nga e ike abi mhi ro gue usomhi onete oyi Eshinegba ye e? Ni mhi ro ri egbe mhe tiemhie eke ni mhi ro re e fu? ⁸ Igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo elese ee fali mhe ota abi mhi

* 10:17 Li ze iJere 9.24 * 11:3 Li ze Igbae 3.1-5,13

rọ la iteva oye ẹ gbe akanya. Mhi mie wẹ rọ zuse na ẹ. ⁹ Abi mhi rọ la aye ẹ, mhi aa ri ingme ukpaghọ nase ẹ, inyoghuo awa ni e rọte iMasionia bhale e tsua emhikpa ni mhi i nono ghi mhe. Abi o kpẹ li ookhokho, ni mhi aa kpẹ ri itsua na e tsua ighọ o kie ya li odalo.† ¹⁰ Ini igesikia oyi iKirisiti o da kie la mhe egbe ne, ogbokhoghuo ọa la ọ ni ọ dobe ya khu mhe mhi khi ke lina tono obọ udu elemhi eke Akhaya. ¹¹ Ọa khi eri mhi aa nono ingme oye, ini mhi ke da lie khi mhi aa nono ni mhi ri itsua na ẹ tsua. Eshinegba ọ lese khi mhi nono ingme oye.

¹² Mhi ya kie ke riẹle emini mhi kie kpẹ riẹle. Eghẹghẹ aghọ, eni ẹẹ nono ni wewe e lie khi ikanya eyewe ali eyanye khi abeghuo e li, ni mhi roli khi wẹ unu-a. ¹³ Emose eghoghọ, ighiusomhi na keẹ eyi egholi e khi, ni e ri ikanya ni ẹ gbe ẹ lono egholi, ni ẹẹ li egbo ikokoalo, ni e ri egbe wẹ shi khi ighiusomhi na keẹ eyi iKirisiti wewe e khi. ¹⁴ Ọa ke khi emini áá khokho, irari khi eri okphaghie ọ ri egholi mele aḡeni oyi ákpá a li egbo ikokoalo. ¹⁵ Irarighọ, ọa khi emhi oshabọ ini ighiusomhi eyoli, ẹẹ li ikokoalo ri egbewe mele ighiusomhi ni e migha shi ipfuase. Ipkukhokho, e ya me iso-ẹzo oyewe mie.

Osoli ni iPolu ọ me na iKirisiti

¹⁶ Mhi gbo ngme oli, ogbokhoghuo ọ khi sa khi oyeghe mhi khi, ama ini u ke lighọ sa, kie lighọ mie mhe abi oyeghe, ni mhi me emhi rọ ke neta omose. ¹⁷ Ama ọa khi emini Onomhue ọ kha lie mhi ngme mhia ngme memena. Eri mhi ga ngme abi oyeghe elemhi ingme ineta omose ona. ¹⁸ Aborokhia khi egboese e ri emini e riẹle ẹẹ neta omose eghọ, mhi ya li lana lighọ. ¹⁹ Ilesingme dose oye ọ ze ni a rọ ri oghelẹ mie eyeghe shi iteva oye ẹ ena! ²⁰ Egbo ni ẹẹ mu ẹ ighumha, ni e ri ikpamhika do ẹ ighiatọ, ni e reẹ le emhi, ni e ri ukpeloe e gbe ẹ e gbo pfi ima shi ẹ alo, wewe áá mie. ²¹ Omama o khi, ni mhi rọ lie khi eri anye pfo alo-a, ni anye a rọ lina ngeli deba ẹ.

O kha khia khi onete o khi ni eni ighiusomhi eyi egholi eghọ e rọ ke neta omose shi emhi afue ni ẹẹ riẹle deba ẹ, mhi ya li nu wẹ la ana neta omose. Ama a roli shi udu khi egbo ni ọọ neta omose shi angeli oghoghọ, khi oyeghe ọ khi.

²² Ghe khe, e khe khi Iburu wewe e khi, Iburu mhi li khi, ẹẹ khi iZireni wewe e khi, iZireni mhi li khi. Imimi Aburaamu ni e khi, loli mhi li khi. ²³ Ighiusomhi eyi iKirisiti ẹẹ khi wewe e khi? Mhi la ana ya li oyeghe! Mhi ga ti dose wẹ e! Mhi ga gbe akanya dose wẹ. Mhi la owa ighumha itingme ni e bu ne, iti-ingme ni a gbe mhe itali e

† 11:9 Li ze iFili 4.15-18

bu dōse eyewē. Iti-ingmē ni eghuli o kha gbe mhe e bu ne.‡ ²⁴ Agbhagbhamhi ishe egbo iJu e gbe mhe itali oghuo o la egbhueva. § ²⁵ Itese egbo iRomu e gbe mhe ikpokpo, a tono mhe eche utoghuo. Itese oko oke oniemi ni mhi lo e kulue, ogbeleghuo ali eliyose nya mhi la ukhomhi oke oniemi, ni o tsua mhe gase, ni mhia me abi mhi li kia.* ²⁶ Iti ingmi-ingme mhi ye asha, ni mhi kha ri egbe na oke oniemi ali ighiatō gbe-a, mhi gbo la okhena oyi egbo iJu eyemhe, ali iJeta. Mhi li la egbegbi okhena elemhi ifui apfe, mhi la okhena odagbe ifufu, mhi la okhena ukhomhi oke oniemi, mhi gbo la okhena oyi egbo eghuo, ni e li abi eni e mie Onomhue suo.† ²⁷ Eghēghē kpa mhi rō la iroshēka ali akanya agbeghua, mhia me olesē lese eḷe-iyose eni e bu, okiamhi ali okiamē o gbe mhe. Eminale eyemhe e pfo mhe isheghuo, isheghuo ulili o gbe mhe, mhi aa me itsua sō. ²⁸ Ini a ri obō ri eghō shi eke, ogbelēkpa usamhi ni mhi sa shi ingme oyi igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo o rō nase mhe. ²⁹ Oghuo o famhi loṣe ni o la li pfi oḷosemhe na mhe? Abi khi ogbokhoghuo o lamhe olamhe ni o la ri egbe lala mhe?

³⁰ Ini mhi riē neta omose, emini e ri oḷosemhe oyemhe ya khasē mhi rō ya neta

omose. ³¹ Eshinegba ita Onomhue iJesu o lese khi o la khi egbhōli mhia lo. Ikhivose khi eva oyoli agboagbo ³² Abi mhi rō la eoli iDamasikosi, eri igovunō ni o gbe akanya deba oghie Arētasi o ri idogeli kpe khe mhe ode unuekpe ni a te lo oni eoli, ni e ba gba mhe mu. ³³ Ama eri ogbo rue mhe pfilo ugi rote okele ni o la ugbe ni a khi gase oni eoli bēna tiemhi, ni mhi rō me asha na vu.‡

12

Irokhasē ni iPolu o me

¹ Mhi ya kie ke neta omose, ama, mhi lese khi o la mhōli eleli ni o rō o bhale. Irarigho ingme imeke ali irokhasē ni Onomhue o rō na mhe mhi ke ya ke ngme nga memena. ² Mhi lese omose oghuo ni o la elemhi iKirisiti ni a rue je idane agbhagbhamhi onuzise, oonokpe-igbene. Ini elemhi idiegbe o la o, ini o la khi elemhi idiegbe o, mhia lese. Ama Eshinegba o lese. ³ Abi mhi ngme, mhiē khi Eshinegba tse o lese ini elemhi idiegbe o la, ini o la elemhi idiegbe. ⁴ Eri a rue oli eke-a zai, ya nga Apfe oyi Eshinegba na iloghie. O suo emini ea ze ya guele, ni aa ya lama shi a gbudu ngme unu le. ⁵ Oni omose ogho mhi rō ya neta omose. Ama mhia ya ri egbe-mhe neta omose, seē ni umha mhue ekpabo oyemhe. ⁶ Ini mhi ri riē neta omose, mhia

‡ 11:23 Li ze Ika 16.23 § 11:24 Li ze iDeut 25.3 * 11:25 Li ze Ika 16.22; 14.19

† 11:26 Li ze Ika 9.23; 14.15 ‡ 11:33 Li ze Ika 9.23-25

ya riële ingme oyeghe, itobo khi igesikia mhia ngme tse. Mhi ya roshaka ini mhi khi ngme da ode. Egehegehe agho ongege okhoghuo o a ya timhe nga dose abi a kha timhe nga ramhi, rote emini a me khi mhi riële ali emini a suo khi mhi ngme.

⁷ Eri a ri emini o li abi ugba ni o ya ke nase mhe shi mhe egbe ni o khi aghiusomhi oyi okphaghię, ini mhi khi vuse ike dose shi irokhase ebubu ni mhi me. ⁸ Itese mhi lema Eshinegba o mie mhe oni emhi anasemhe ona pfi-a. ⁹ Ama emini o ro so mhe o khi, "Ekpabo eyemhe o she bu e, irari khi ini o lose, loli ekpabo eyemhe e ro me asha ri egbe e khase." Irarigho mhi ro ri oghelę ri olosemhe oyemhe ya neta omose, ni ekpabo eyi iKirisiti e me asha remhe gbe akanya. ¹⁰ Ini mhi mhue olosemhe, ali ni a ro tsue mhe, ali ni mhi ro la umhame ali ni a ro mu okholi vule shi mhe o, ali ni mhi ro mholi iyese-udu-a, o kha da khi itobo oyi iKirisiti, eri o ri egbe e mu mhe. Irari khi ini o lose mhe, loli mhi ro mholi itoto.

Ingme oyi egbo iKoriti o mu iPolu egbe

¹¹ Eri mhi chi ooyeghe-a, ama ee a yese mhe e chi oli-a. Ee a kha ke titi mhe. Ini mhi aa ririe khi emhi khoghuo, mhia mhue emhikhoghuo ni mhi te kpodo dose eni a lui, "Ighiusomhi na kee ena aakemeghue." ¹² Elemhi iregbemie osoli, mhi ro la iteva oyee gbe riële

olele onyaloa ali oshabo ni o rokhase khi aghiusomhi na kee oyi iKirisiti mhi khi. ¹³ Eri ikhivose ni igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo elese e me mie o de e unu-a? Abi mhi aa li ri ingme ikpaghiobo ukpagho nase e lo? A kpekpe, a ro topfa mhe shi o.

¹⁴ Utonuzese na ni mhi ro mu egbe ni mhi ro bhale ya bino e. Mhi aa ya mhila e emhi khoghuo. Ee oyee mhia nono, o a khi ukpagho oyee. O a kpe khi eniye e ri emhi na eni e bia we e le, ama eni e bia eniye e ri emhi na we e le. ¹⁵ Irarigho, mhi ro ya ri oghelę ri ukpagho ni mhi mholi nya ali mhemhe nya na e, ro kpaghię e obo. Inono onikeke a ya mholi deba mhe ini mhi mholi inono oniemhi na e?

¹⁶ A lama shi o khi mhi aa khi itsua na e ni aa tsua. Ama egbo eghuo e ya lie khi ikpamhika mhi ro ri egbholi di e mu. ¹⁷ Eri mhi ri egbo ni mhi ghie ghi e mu e ma eke? ¹⁸ Eri mhi lema iTatosi o ke le, mhię inyoghuo awa onokpole o kphase oli. Eri a ya lie khi eri iTatosi o mu e ma eke? O a fe ligho. Abi khi aa lese khi usamhi oghuo mhemhe ali loli anye mholi shi udu ni anye ro riële emini mhemhe ali loli anye ga riële?

¹⁹ Otse eri a dabi khi eri anye kie kpe roshaka ke khe egbe anye shi eke odalo oyee. O a khi igho. Ama abi iKirisiti o nono ni anye li ngme, anye li odalo oyi Eshinegba. Emole, eri anye riële emini anye riële

nya rọ kpaghie ẹ obo. ²⁰ Egbe limhe khi ini mhi ramhi agho khi mhia ya bhale ya me ẹ shi abi mhia nono ni a li, ali khi aa ya me mhe abi a nono ni mhi li. Ulishi o mu mhe khi mhi ya bhale ya ẹ shi uwola ali ubogbo, ali udu ni o to, ali ukphe, ali ikemhi ikui-iku, ali iyese egbe eva-a, ali ineta, ali itip-fuabo-nga, ali ozughu iteva oye. ²¹ Egbe limhe khi ini mhi ke bhale, khi Eshinegba o ya ri omama mu mhe odalo oye. Mhi ya vie na ebubu ẹ ni ẹa kie rote agbo olamhe oyewe mupfi lasele. Ni a kie la angeli efiala, ikhi usamhi irumheba, ali olamhe ighue imumu.

13

Itse-agua ali otse enekpukhoko

¹ Utonuzese na ni mhia bhale ya bino ẹ. Abi Ebe-nopfuase o ngme ni o, "Otselẹ eva, okekhi ese, a rọ o mu ma ingme, ni a rọ so ẹzo."* ² Mhi kpe tse agua ye ẹ, ẹ ni a kpe lamhe olamhe, ali egboese eni e kpole nya. Mhi kpe ngme o li ibhale onuzi-eva oyemhe. Memena, mhi gbo ngme o li abi mhi la oboese, mhi tse agua khi ini mhi gbo bhale khi mhi aa ya ze we obo khi mhi aa na we osoli. ³ Onana o ya rokhasẹ ẹ khi iKirisiti mhi ngme ẹ na. Ini o sese ẹ ingme se, a rọ ya lese khi o mholi ekpabo iteva oye. ⁴ Ini o ri rie khia khi o mhue itoto

abi a rọ tali ma apfida gbe-a, ekpabo oyi Eshinegba o rọ a la agbo. Eri awa aa li mhue itoto abi iKirisiti. Ama a ya me o li khi anye ya ri ekpabo oyi Eshinegba la agbo, ezeze abi iJesu o li, ni anye rọ ga ẹ.

⁵ A mhese egbe ẹ bie bino ni a me ini a kie la elemhi irudunga oye ẹ. Ini a mhese egbe ẹ bino ni a rọ me khi iJesu iKirisiti o la agbo oye, a lese khi a she de oni imhesebino. ⁶ Mhi lese khi a ya me o li me khi anye ẹa de oni imhesebino. ⁷ Anye lema Eshinegba, a khi ri ele do-a. Ona o a khi ni anye rọ rokhasẹ khi anye she me emini anye ẹ nono mu mhue, ama ni o re ẹ ke ri ele emini e gbe akanya ini anye rie li abi eni de. ⁸ Irari khi anye ẹa ya ri ele emini o mu okholi vule shi igesikia o, ama emini o ya mu igesikia mhue anye ya ri ele. ⁹ Egbe ma mu anye, ini o lose anye ni ẹ a rọ mholi itoto. Igho anye gbo lie so iromhi Eshinegba o re ẹ ke ngeli shi egheghe, abi o nono ni a li ke ngeli. ¹⁰ Loli o ze khi mhia keke ebe ona abi mhia rọ nu ẹ la oobo ena. Igho lo, ini mhi khi roli ze mu ẹ, ini mhi bhale deba ẹ. Irari khi eri mhia nono ni mhi ri afu ni Onomhwe o rọ na mhe gbe akanya, ni mhi rọ kpaghie ẹ obo, ni o a khi ni mhi rọ bighi ẹ de.

¹¹ Ni mhi rọ gbe o li ukhomhi inyoghwo-mhe, Okhila! A mu udu oye ẹ pfi, a suo olema oyemhe, a lama

* 13:1 Li ze iDeut 17.6; 19.15

shi egbe ẹ ọ, a ri opfomhe
nu egbe ke la. Eghẹghẹ agho
ni Eshinẹgba na inono ali
opfomhe ọ nu ẹ la.

¹² A ke tse egbe egbegbi
otse, a ghele mu egbe. ¹³ Egbọ
eyi Eshinẹgba nya ẹẹ tse ẹ.

¹⁴ Okhale oyi iJesu iKirisiti
Onomhuẹ, ali inono oyi
Eshinẹgba, ali iregbemu onayi
Ayemhe-no-pfuase, e ka nu ẹẹ
nya la.

Ebe ni iPolu o keke ghi egbo iGalesha Eni e miesuo

1 Mhemhe iPolu aghiusomhi na keke ni o a khi obọ oyi egbo mhi te bhale, wekhi obọ oyi ogbo a te ghie mhe, ama obọ oyi iJesu iKirisiti ali Eshinegba Ita ni o rọte eghuli guise oli le mhi te bhale, mhemhe mhi keke ebe ona. 2 Mhemhe ali inyoghuo ni e miesuo nya ni e nu mhe la, anye ga tse igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni e la eoli iGalesha nya.

3 Eshinegba itawa ali iJesu iKirisiti Onomhue oyawa e ka li okhale na e, e ri opfomhe na e. 4 Loli o ri egboli bhale shi iluasobo shi olamhe eyawa ni o ro pfa awa shi eke agbo okholo ali agbo ingmobe ni awa la ena abi o ghole Eshinegba oyawa ni o gbo khi ita awa. 5 Loli a ri ufumhi ya na ya ramhi ele na agboagbo. Atse.

Usomhi onete olese o a ke la o

6 Abọ e sha mhe khi a she gbẹ kie oni o rọte isomhelemhi oyi iKirisiti lu e, a mu egbe nyene e deba usomhi onete olese ni o khili o da, 7 ni o khia khi e a fe ga khi usomhi onete. O rokhase khi egbo eghuo e she pfi e lo omunu ali khi ee dua ni e mu usomhi onete oyi

iKirisiti ukhomhi pfi kpoke 8 Ama ini otseku khi aanye, okekhi agheni ni o rọte iloghie tiemhile, o ya gue usomhi olese ye e ni o khi o da shi oni anye kpe gue ye e, a ze ni a rue oli shi ogbo ni a she pfa ezọ mu je ilimhi iriere.

9 Abi anye kpe ngme loli mhi gbo ri ele ngme memena, khi ini ogbo o bhale ya gue usomhi onete olese ye e ni o khi o da shi oni a miesuo, oni a pfa ezọ mu o pfua agboagbo o khi!

10 Eri mhia nono ni egbo e ba mie shi mhe o abi khi Eshinegba mhia nono ni o mie shi mhe o? Abi khi egbo mhia nono ni mhi ri egbe mu? Ini o khia khi egbo mhi kiele a nono ni mhi ri egbe mu lo, mhi aa kha khi aghiusomhi oyi iKirisiti.

Eshinegba o lu iPolu

11 Mhia nono ni mhi gueye e inyoghuo-mhe khi usomhi onete ni mhi ro o tse abọ o a khi obọ oyi ogbo o te bhale. 12 Mhi aa rọte obọ oyi ogbokhoghuo mie oli, wekhi eri a sese mhe lue. Ime-alo mhi te mie oli rọte obọ oyi iJesu iKirisiti.

13 Irari khi a she kpe suo mhe eko abi mhi ro la ugamhi oyi egbo iJu, abi mhi li lolo roshaka e mu okholi vule shi ena igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo oyi Eshinegba o. Mhi roshaka ini mhi yese imiesuo oyewe-a.* 14 Mhi fu shi oni ugamhi egbo iJu dose ebubu egbo ni anye la

* 1:13 Li ze Ika 8.3; 22.4-5; 26.9-11

otu oghuo, ali mhi mhōli ọmuegbe shi ishi eyi eni e bia mhe.† 15 Ama abi Eshinegba ni ọ rọte eke zẹ mhe kee neni inyemhe ọ bia mhe, ni ọ lu mhe rọte okhale oyoli. Egbe mu ọli khi 16 ọ ri omioli khase mhe ni a bhale ya e khi mhi ri ọli tsabo ifuabo egbo ifeta. Mhi aa vu ya mhila ogbokhoghuo,‡ 17 wekhi eri mhi je ọli iJerusalemu ya me eni e khi ighiusomhi na kee, neni ọ zẹ mhe, ama eri mhi je eke Arebia ali mhi tigbe nyene egbe jele ọli iDamasikosi.

18 Abi ikpe ese e rọ dose se, mhi rọ tigbe nga iJerusalemu ni mhemhe ali iPita anye lese egbe, mhi nu ọli la ogbele igbeshe.§ 19 Mhi aa me aghiusomhi na kee olese se khi iJemhisi ni ọ khi inyoghuo Onomhue.

20 Mhia gueye e ukpeloe Eshinegba khi emini mhi keke e ghi e ẹa khi egbhōli. 21 Elelese, mhi je eke iSiria ali eke iSilisha. 22 Ogbokhoghuo ọa la elemhi igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo na eke iJudia ni ọ me mhe ukpeloe ghue. 23 Eko ni e lese suo khi: "Oni omose ni ọ kpe mu okhōli vule shi awa ọ, eri ọ ke tsabo oni ungmehi irudunga oni ọ kpe dua ni lue yese-a." 24 E kueghie Eshinegba itobo oyemhe.

2

Ighiusomhi na ke e mie

IPolu

1 Ikpe igbene e dose, mhi nga iJerusalemu. Utona, iBanabasi ọ deba mhe. Mhi li gbo rue iTatosi.* 2 Eri mhi nga obo ni mhi rọ ri imealo ni mhi me gbe akanya, ali ni mhi rokhasẹ we usomhi onete ni mhi rọ ọ tse abo ifuabo egbo ifeta. Ama eri mhi bẹna riele ona khase egbo ni e khi eni ee ralo, irari khi ulishi oo mu mhe ini ikanya ni mhi kpe gbe ghue ali ena ikpukhokho eyemhe e ya khi afue. 3 iTatosi ni ọ nu mhe kia, aa lie khi ọ mema shele-a, abi ọ tseku khi ọngi iGiriki. 4 Eri ingme oshelẹ onana o lasele irari khi inyoghuo eghuo ena egbhōli e bẹna lo anye ifuabo, ni e ba me asha guanọ udi epfua ni iJesu iKirisiti ọ rọ na anye, mu anye ighumha. 5 Ama anye ẹa tigbe lama na we ukuku eghẹghe ni a rọ bhale ya e khi igesikia oyi oni usomhi onete o nu e kie la.

6 Egbo eni e bino egbewe khi wewe e mu eloe, ẹa mu mhe eloe, irari khi Eshinegba ọa mhue oni ọ kpe mhe ne, ali khi abi ogbo li edato ọa roli e gue ogbo ezọ. Eni egbo eghogho ẹa mhue emini e rọ ma mhe usomhi onete.† 7 Ama eri e me khi a she ri akanya itsabo usomhi onete ghi egbo ifeta nga mhe obo, ezese abi a li li ghie iPita ghi egbo iJu. 8 Irari khi abi Eshinegba ọ li nu iPita e gbe akanya abi aghiusomhi na

† 1:14 Li ze Ika 22.3 ‡ 1:16 Li ze Ika 9.3-6; 22.6-10; 26.13-18 § 1:18 Li ze Ika 9.26-30 * 2:1 Li ze Ika 11.30; 15.2 † 2:6 Li ze iDut 10.17

keę ni a ghie ghi ęgbọ iJu, ighọ ọ li nu mhe gbe abi aghiusomhi ni a ghie ghi ęgbọ iJeta. ⁹ IJemhisi ali iPita ali iJoni ni a leşe khi wewe e mu oni igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo mhue, e me khi Eshinegba ọ ri isomhopfa na ke na mhemhe ali iBanabasi, e ro lama na anye, anye ke tsabo oni usomhi onete oghuo ye ęgbọ iJeta. Wewe e tsabo ye ęgbọ iJu. ¹⁰ Emini e ngme khi anye ke kpaghie ęgbọ ni ęa mholi obo, ighọ mhi li roshaka riele ọli.

IPolu ọ gueye iPita khi ọa guę riele

¹¹ Abi iPita ọ ro bhale Atioki, mhi gueye ọli gboo ghemhe ghe ę khi ọa guę kia, irari khi ọ lue. ¹² Neni ęgbọ ni iJemhisi ọ ghie usomhi, e bhale, iPita ọ kpe nu ęgbọ iJeta a le eminale kugbe, ama abi eni ęgbọ e ro bhale, ọ ti je ukhokho na iJeta egho, irari khi ulishi oyi ęgbọ ni ę lie khi ęgbọ ọ mema shele-a oo mu ọli. ¹³ ęgbọ iJu eni e miesuo enekpole e li kuma ọli ọ riele ikokoalo, ya ramhi khi oni ikokoalo o li ri iBanabasi kuma we ọ.

¹⁴ Abi mhi ro me khi, ęa rote ode igesikia abi oni usomhi onete o ngme, mhi la ukpeloe eni ęgbọ lie iPita, "Ogbọ iJu u khi, ama wa ngeli abi ęgbọ iJeta. Elo o ze ni u ke ro nono ni i ri itoto mu ęgbọ iJeta ke riele ighuighue eyi ęgbọ iJu?"

¹⁵ "ęgbọ iJu a bia awa, awa aa khi ęgbọ iJeta ena olamhe,"

abi a lu we. ¹⁶ Leşe khi aa ya pfa na ęgbọ irari khi ọ ri ushi a gbe akanya, ama itobo irudunga iJesu iKirisiti. Igho awa li li ri udu nga iJesu iKirisiti ni a ro pfa na awa. Ọa khi itobo irushi-gbe akanya, irari khi ęgbokhoghuo ọa la ọ ni a ya pfa na irari khi ọ dobe ri ushi a gbe akanya.† ¹⁷ "Abi awa lie dua ni awa khi eni a pfa na elemhi iKirisiti, eri o rokhasę khi ena olamhe awa khi. Ogho khi eri iJesu ọ mu ę ma olamhe? Iiye o, ọa khi igho! ¹⁸ Mhi kha riele emini mhi guogho-a roko, eri mhi rokhasę khi ęgbushia mhi khi. ¹⁹ Irari khi rote ushi mhi te ghu pfa ushi, ni mhi dobe la ọ na Eshinegba. ²⁰ A she li ta mhe ma apfida abi a li ta iJesu ma apfida, ali khi aa ke khi mhemhe mhi ke la agbo, ama iKirisiti ọ ke la agbo oyemhe. Agbo ni mhi la elemhi idiegbe oyemhe memena, irudunga Omi Eshinegba mhi te la ọ, ni ọ nono ingme oyemhe, ni ọ ghu-a, ni ọ ri agbo oyoli na mhe. ²¹ Mhi aa ri obo gbe isomhelemhi oyi Eshinegba nye, irari khi ini o khia khi itobo iri-ushi-gbe akanya ęgbọ ro pfuase lo, eghuli afue iKirisiti ọ ghu!"

3

Irudunga tse o khi ode imiepfuese

¹ Eę eyeghe ęgbọ iGalesha! Oghuo ọ ri ogbho na ę le? Ukpeloe oyeę a la ri iJesu iKirisiti khasę gboo khi eri

† 2:16 Li ze Iwolo 143.2; iRom 3.20,22

a ta li ma apfida. ² Mhia nono ni mhi rōte obọ oyẹẹ lẹṣẹ emhi oghuo. Eri a mie Ayẹmḥẹ oyi Ẹshinẹgba irari khi a ri ushi gbe akanya, abi khi irari khi a mie emini a suọ suọ? ³ Eeyẹghẹ a ghọ khi? A kha ri Ayẹmḥẹ oyi Ẹshinẹgba gba ekele se, a tigbe ẹ dua ni a ri ekpabọ ọgbọ gbe oni akanya pfo? ⁴ Eri a na lina mẹ osoli shi afue? Ini afue a mẹ osoli, ⁵ Ayẹmḥẹ oyi Ẹshinẹgba ni ọ rọ na ẹ, ali ikanya ọshabọ ni ọ gbe iteva oyẹẹ, itobọ khi a ri Ishi eyi iMosisi gbe akanya lọ abi khi irari emini a mie ingme oyi iKirisiti suọ, o zẹ ni ọ rọ riẹle ena?

⁶ A sa ingme oyi Aburaamu ghue, “Eri ọ mie Ẹshinẹgba suọ ni a rọ pfa na li khi ọ pfuase.”* ⁷ A lẹṣẹ ọli shọ, khi ẹgbọ ni e miesuọ, e khi imi Aburaamu.† ⁸ Ebe-no-pfuase o kpẹ ngme ọli shi eke khi Ẹshinẹgba ọ ya rōte irudunga oyi ẹgbọ iJeta pfa na wẹ, ọ gue oni ungmehi yẹ Aburaamu ọọ li, “A ya rōte obọ oyẹ khivose na ishishi ena ek-agbọ nya.”‡ ⁹ Irarighọ, eni e mholi irudunga a ya khivose na abi a li khivose na Aburaamu, ikhi omose irudunga.

¹⁰ Ẹgbọ nya ni e ri egbe da iri-ushi gbe akanya, a pfi unu na, irari khi a keke ọli khi, “Unu a pfi na ọgbọ ni ọa da ri emini a keke shi ebe ushi nya gbe akanya.”§ ¹¹ Mena, aa mẹ ọgbọkhoghuo ni a pfa na odalo

Ẹshinẹgba irari khi ọ ri ushi gbe akanya, itobọ khi, “Eni e pfuase, irudunga o rẹ wẹ ya la agbọ.”* ¹² Ode irudunga o kiọda shi ode ushi, ni ọọ, “Oni ọ da ri ushi gbe akanya, ushi ọ rọ ya la agbọ.”† ¹³ Eri iKirisiti ọ pfa awa shi eke elemhi ipfiunu-a oyi ushi abi ọ li khi oni a pfi unu na irari oyawa, irari khi a keke ọli khi, “Unu a pfi na ọgbọkpa ni a soli-a shi ọọra.”‡ ¹⁴ Eri ọ pfa awa shi eke ni ikhivose eyi Aburaamu e ramhi ẹgbọ iJeta egbe, rōte iJesu iKirisiti, ni awa mẹ ikhivose oyi ishobọ Ayẹmḥẹ-no-pfuase rōte irudunga.

Oni Ushi ali oni ishobọ

¹⁵ Inyoghuo a zẹ mḥẹ ri angeli ekekpa rue irọkhokho. Ezeze abi ọgbọkhoghuo ọa li dobe ya shishi ọ-a, wẹkhi eri ọ dobe ya rọ ma ilamashọ, ni Ẹshinẹgba ọ nu ọgbọ lama shọ, ni o she gbọla migha. Ighọ oni ingme onana o li. ¹⁶ Oni ishobọ, Aburaamu ali omiọli a shi ọli na. Ebe-no-pfuase ọa liẹ, “Ali imiọli,” ni e khi ebubu ẹgbọ, ama, “Ali omie,” ni ọ khi ọgbọ ọghuo, ni ọ khi iKirisiti. § ¹⁷ Emini mhi ri ona ngme khi, ushi ni a tigbe rọ lasese abi ikpe egbhue uye ali uye ali igbe (430) e rọ dọse se, ọa guoghọ oni ishobọ ni Ẹshinẹgba ọ shi-a, ni a yeke oni ekha-a.* ¹⁸ Ini oni ugu o migha shi ushi lọ, ọa kha ke migha nga ishobọ, Ama rōte

* 3:6 Li zẹ Igbae 15.6; iRom 4.3 † 3:7 Li zẹ iRom 4.16 ‡ 3:8 Li zẹ Igbae 12.3

§ 3:10 Li zẹ iDeut 27.26 * 3:11 Li zẹ Abak 2.4 † 3:12 Li zẹ iLev 18.5 ‡ 3:13

Li zẹ iDeut 21.23 § 3:16 Li zẹ Igbae 12.7 * 3:17 Li zẹ Okiali 12.40

isomhelemhi oyi Eshinegba o ro shi oni ishobo na Abu-raamu.†

19 Elo o ze ni a ro ri ushi bhale? Eri a ri ushi bhale ni a ro rokhase khi awa lamhe. Eri a roli shi eke ramhi egheghe ni omiomi Aburaamu ni a ri ele ishobo khe o ro ya bhale. Eshinegba o ri oni ushi na igeni tiemhile na iMosisi ni o la iteva ogbo ali Eshinegba. 20 Awa kha da ngme ingme omigha-na ogbo ne, o rokhase khi egbo aava e mema lasese shi agho, Ama Eshinegba lolighuo o shi oni ishobo ona, Eshinegba oghuo, o khi.

Emini ushi o migha shi

21 Eri ushi o ke a zu ishobo oyi Eshinegba ode? Iiye o! Irari ini eri a ri ushi bhale ni o ri agbo ke na ogbo lo, a kha ri irarigho pfa na ogbokpa ini o ri ushi gbe akanya. 22 Ama Ebe-no-pfuase o ngme gho khi ekpabo olamhe o mheshe a na agbo nya, ni a ba bhale ya e khi emini a shobo, ni a ro o na ogbo rote obo oyi iJesu iKirisiti ni a roli na egbo ni e miesuo.

23 Neni oni irudunga o bhale, eri ushi o mu awa ighumha, o pfi awa okpe ramhi ni irudunga o ro bhale. 24 Eri a ri ushi na awa ni o sese awa ode ramhi ni iKirisiti o ro bhale, ni a rote irudunga pfa na awa. 25 Memena abi egheghe irudunga o ro bhale, ushi o ke e sese awa ode.

Imi Eshinegba

26 Ee nya, imi Eshinegba a khi rote irudunga oyi iJesu iKirisiti. 27 Irari khi ee nya ni a batazi elemhi iKirisiti, a she ri iKirisiti so. 28 Ikhioda o la o na ogbo iJu ali ogbo ifeta, wekhi ikhioda o la oghumha, ali oni o khi oghumha, wekhi omose ali okpotso, irari khi ee nya, oghuo a khi shi iJesu iKirisiti o. 29 Ini a khi onayi iKirisiti, egheghe agho imi Aburaamu a khi, a khi eni e mholi okemhi shi oni ishobo.‡

4

1 Emini mhia ngme khi, ini oni oni ugu o go lu o da kie khi ukuku omoo ne, o kioda shi oghumha o, ama loli o kie ya mholi eni apfe nya. 2 Eri o kiele ya la obo oyi eni e ri eloe e khu oli, ali eni a ri eni ugu nga obo ne, ya ramhi egheghe ni itali o shi shi eke, ni o ro ya womhe eloe. 3 Igho o li khi shi awa egbe. Ighumha eyi iyemhe ni e mheshe na agbo nya, e mheshe e na awa neni awa mholi iwomheloe elemhi ayemhe. 4 Ama abi oni egheghe o ro ramhi, Eshinegba o ghie omiqli ni okpotso o bia, ni a bia shi egheghe ushi, 5 ni o ro tsumhi egbo ni ushi o mheshe e na, ni awa te eni a lu Imi Eshinegba. 6 Itobo khi a khi imiqli, Eshinegba o ro ghie Ayemhe oyi Omiqli bhale udu oyawa, Ayemhe ni o tseshe lie, "Itamhe, Itamhe." 7 Itobo ona, wa a ke khi oghumha ama omiqli, abi u ke ro khi omiqli

egho, Eshinegba o she re mie oni ishobo.*

Omuegbe ni iPolu o mholi na egbo iGalesha

⁸ Egheghe ni o dose ni aa ro kpe lese Eshinegba, a khi ighumha eyi emini e khi ilitsa ni ea khi Eshinegba. ⁹ Ama memena ni a ke ro lese Eshinegba, ali abi Eshinegba o ke ro lese e ena, elo o ze khi a nono ni a nyene egbe gbo deba iyemhe afue ni ea mhue ekpabo? Elo o ze ni a ro o nono ni e gbo mu e ighumha utonuzi-eva? ¹⁰ A ri eloe e shi ogbele na ke ali iki ali egheghe ali ikpe. ¹¹ Ulishi oo mu mhe irari khi o li mhe eloe abine khi eri mhi pfuse egheghe-a shi e egbe shi afue.

¹² Mhia lema e, inyoghuo a li abi mhi li, irari khi eri mhi li abi a li. Aa li mhe ingmobe. ¹³ A yelele, khi el-emhi umha ze mhi la ni mhi ro tse abo usomhi onete ye e odo-ode. ¹⁴ Abi o tseku khia khi ughuamhi oyemhe khi eri o li abi anasemhe na e, aa ri eloe gbe mhe, aa kie mhe. Ochogho, eri a kpe abo mie mhe abine khi ageni Eshinegba mhi khi, abi a kha li mie iJesu iKirisiti. ¹⁵ Elo o li oghele oyee? Mhi dobe ya pfi otsela khi ini o ze ya li lo khi a kha ga vuonyo ikpamhi alo eye e na mhe. ¹⁶ Mhi she mele obe e-a irari khi mhi gue igesikia ye e?

¹⁷ Egbo e nono ni e ti e ma egbe, ama oa khia ode ni o ti o khi. Emini e nono khi

ni e re e mele epfese-a shi anye o, ni a khi eni e mholi omuegbe na we. ¹⁸ O ti ni ogbo o mholi omuegbe ini o da khi eminete o mholi oli shi, ali ni o ke mholi oli egheghe kpa, oa khi ini mhi da lese la agho tse. ¹⁹ Imimhe, egbe e to mhe shi ingme oyee, abi okpotso ni oku oo to, ni a ro bhale ya e khi a me iKirisiti agbo oyee. ²⁰ Abi a khe khi mhi nu e la, ni mhi mu uruli oyemhe pfi, irari khi egbe e pfo mhe-a shi ingme oyee!

Ega ali iSera

²¹ A gueye mhe ghue, ikhi ee ni a nono ni a khi eni ushi o mhesa a na, a lese abi ushi o ngme? ²² Irari khi a keke oli khi Aburaamu, o bia eniye emose aava, oghuo oo khi omi okpotso oghumha, onokpole o khi omi ogbo.† ²³ Omoo ni oghumha o bia na li, eri a bia li rote ode na tse, ama oni egbegbi okpotso o bia, a bia li rote ode ishobo.

²⁴ Eni ingme ena nya e mholi emini e migha shi, irari khi ikpotso aava ena, ilama na egbe eva e khi. Ilama-negbe oghuo o khi ona ukhomhi ute iSinai, o bia eniye ni e ya khili ighumha. Loli khi Ega. ²⁵ Mena, Ega o migha shi ute iSinai na eke Arabia ni o khili eoli iJerusalemu, irari khi eri o nu imioli khili ighumha. ²⁶ Ama inyoo awa o khi eoli iJerusalemu ni o la odane, omi ogbo o khi. ²⁷ Irari khi a keke oli, e li:

† 4:22 Li ze Igbae 16.15; 21.2

“Ke ghele, ye ye aga
ni o a bia eni ye,
ri o ghele tse se leghe,
ye ye ni oku o a to ghue,
irari khi o kpotso ni a kie,
o mholi eni ye ni e bu
dose o kpotso ni o mholi
odo.”[‡]

²⁸ Memena, inyoghuo-mhe,
eni ye ishobo a li khi eze ze
abi Aziki o li khi om o ishobo.
²⁹ Abi o kpe li oni e ghe ghe,
ni om o ni a bia elemhi idiegbe,
o o li mu okholi vule shi
om o ni a ri ekpabo Ayemhe
oyi Eshinegba bia o, igho o
kie li memena. [§] ³⁰ Ama
se Ebe-no-pfuase o ngme?
Oo, “Khu o kpotso oghumha
ali omi o li vu, irari khi omi
o kpotso oghumha o a tigbe
ya nu omi egbegbi o kpotso
kemhi ugu.”* ³¹ Irarigho,
inyoghuo, awa aa khi eni ye
eyi o kpotso oghumha ama
eni ye eyi o kpotso ni o khi omi
ogbo.

5

*Irueole ni o la obo oyi
iKirisiti*

¹ iKirisiti o she rue awa o
le. Irarigho, a migha gbaa shi
oni irueole, a khi ke gbo ze ni
a gbo ya nyene ri egbe e khi
ighumha oyi ushi.

² A ghe i! Mhemhe iPolu,
mhi gue e ye e khi, akanya ni
iKirisiti o gbe o a ke ya mholi
elele okhoghuo na e, ini a ya
shele-a. ³ Mhi gbo gue e ye
ogbo ni o da ze ni a shele o li-a
ne, o mema ya ri ushi nya gbe
akanya. ⁴ Ee ni a dua ni a khi

eni a pfa na rote iri-ushi gbe
akanya, aa ke mholi ob o shi
ikanya ni iKirisiti o gbe, a she
de okhale oyoli-a. ⁵ Ama rote
irudunga awa te lolo migha
a khe ipfuase ni awa ri udu
nga rote elemhi Ayemhe-no-
pfuase. ⁶ Irari khi elemhi iJesu
iKirisiti, oshela ali umha-
shela-a e a mhu e eleli. Emini o
mema mu egbe khi irudunga
ni o mholi inono.

⁷ A kpe gue e kia. Oghuo
o mu alo nyene ni aa ke ro
o deba igesia? ⁸ Oni o lina
mu e alo nyene, o a rote ob o
oyi iKirisiti oni o lu e bhale.
⁹ “Ogbo obe otuoghuo o do be
ya yese egbo eni e bu-a. Eri
o li abi umiesobo oghuo, ni
o ri oili e gbolo enekpole-a.”*
¹⁰ Ama mhi regbenga e khi
eyi Onomhu e a khi. Onana o
re mhe lese gboo khi emini
mhi gue ye e a ya ri ele, khi
aa ya ri ele emini ogboese o
gue ye e. Ogbo ni o o nase e, o
ya ri ukhomhi kpe o, onini o
ri e khi.

¹¹ Inyoghuo, ini ishele-a mhi
kiele ro tse abo lo, abi egbo
eghuo ee ngme, elo a mu
okholi vule shi mhe o ke shi?
Ini o khi igho lo, ungmehi
apfida o a kha ke ri elemhi ke
bi. ¹² Egbo ni e na ri ingme
oshele a nase e ena, mhi kha
ga lie e bie wali egbewe-a.

Agbo na elemhi Ayemhe

¹³ Ee o ye e, inyoghuo-mhe,
eri a lu e ni a la elemhi
epfua. Ama a khi ze ni a ri
oni epfua ona ke ri ele emini

idiegbe olamhẹ oyẹ ọọ nono. Ochoghọ a ri inono ke ga egbe ẹ. ¹⁴ Irari khi emini a rọ zẹ ushi nya ukhomhi khi, “Nono ọnuzava ọyẹ abi u li nono egbiẹ.”† ¹⁵ Ini a mu okhọli vule ẹ shi egbe ẹ ọ, ni a rọ ọ khu egbe ẹ, a mhue ẹgbhẹ ini a khi a ya pfuse egbe ẹ-a.

¹⁶ Emini mhia ngme khi, a ke kia okiali elemhi Ayẹmhẹ, ẹghẹghẹ aghọ aa ya riẹlẹ ọghuẹmhẹ oyi idiegbe olamhẹ. ¹⁷ Irari khi idiegbe, ọbe Ayẹmhẹ o khi, ali khi emini Ayẹmhẹ ọ nono, eri ẹ zu ọghuẹmhẹ idiegbe olamhẹ ode. Wẹwẹ ava-ava ọbe e khi shi egbe ọ, lọli o zẹ khi u waa doḅẹ a riẹlẹ emini u wa nono ni u riẹlẹ.‡ ¹⁸ Ama ini Ayẹmhẹ ọ rẹ ẹ kia, waa tigbe ya riẹlẹ ọghumha oyi ushi.

¹⁹ Emini ikanya idiegbe olamhẹ ẹẹ gbe na; Itṣẹḅọ, ikanya ichimhi na itṣẹḅọ ali angeli efiala, ²⁰ ikhumhi igaga, ali ogbhọ ipfipfi, ibiselemhi, umha lama a na egbe, ofuma ikpekpe, ofu imhọli, ikanya ukphẹ, elemhi ibibi, ikemhi egbe, ²¹ Idegbe-ọkọnyọ, idonyọ doṣẹ, iye-ukue ni a la li itṣẹḅọ, ali emhi elese eghọghọ. Mhi tse agua ye ẹ, abi mhi kpẹ li tse ọli ye ẹ, khi ẹgbọ ni e da a ngeli angeli eghọghọ ne khi ẹa ya mhọli okemhi shi Eghiele oyi Ẹshinẹgba.

²² Emini Ayẹmhẹ ọ rọ ọ lasela khi; Inono, oghẹlẹ, opfomhẹ, irabomudu, isomhelemhi, onete, izẹ-

ri-egbeda, ²³ Ipfomhẹ, iguẹ-regbekia. Ushi ọa ya mu ọgbọ shi ọ ini ọ riẹlẹ enana nya. ²⁴ Eni e khi eyi iJesu iKirisiti e she rọte idiegbe olamhẹ oyẹwẹ ali ọghuẹmhẹ eyẹwẹ nya ma apfida. ²⁵ Aborokhia khi Ayẹmhẹ ọ ri awa a kia eghọ, awa ke deba ẹtẹ-awẹ eyọli. ²⁶ Awa khi ke mu egbawa ẹloe doṣẹ ode, yẹṣẹ elemhi ke bi egbe, ni o ri awa a ke kpe ofuma deba egbe.

6

A ke riẹlẹ onete na ẹgbọ nya

¹ Inyoghuo-mhẹ, a kha bhale ya ẹ khi a mu ọgbọkhoghuo shi olamhẹ, ẹẹ ni a la elemhi ayẹmhẹ, a kuegbe-a sheshe ọli shi ode fiẹ. Ama a ke tọ egbe ẹ ọkpẹ, ini a khi li de pfilo imufẹ. ² A kpaghiẹ egbe ẹ itsua, ini a li ighọ, a ya riẹlẹ ọghuẹmhẹ oyi iKirisiti. ³ Ini ọgbọ ọ dabi khi lọli mu ẹloe, ni a rọ bhale ya ẹ khi ọa khi emhikhoghuo, egbọli ọọ di. ⁴ Ọgbọgbọ ọ ke mu angeli eyọli fẹ ni ọ bino ini e ti. Oni ẹghẹghẹ, ọ tigbe mẹ asha a titi egbọli. Ọ khi ri egbọli khọkhọ ọgbọṣe. ⁵ Ọgbọgbọ ọ tsua itsua eyọli.

⁶ A ke ri eminete nya somhi ọgbọ ni ọọ ṣeṣẹ ẹ emini Ẹshinẹgba ọ ngme.

⁷ Khi di egbe ẹ. Ọgbọkhoghuo ọa doḅẹ ya ghagha Ẹshinẹgba. Emini ọgbọ ọ rọ kọ, lọli ọ ya khiṣẹ. ⁸ Ini ọgbọ ọ deba ọghuẹmhẹ oyi idiegbe olamhẹ oyọli rọ kọ ọ khiṣẹ epfua. Oni ọ rọ kọ rọ ri egbe mu

† 5:14 Li zẹ iLev 19.18 ‡ 5:17 Li zẹ iRom 7.15-23

Ayemhẹ, ọ ya khiẹşẹ agbọ na agbọagbọ. ⁹ A khi zẹ ni onete iriẹlẹ o khuese awa, irari khi o kha ramhi oni ẹghẹghẹ, awa ya khiẹşẹ, ini ọa da lọşẹ awa. ¹⁰ Irarighọ, abi awa da mhọli oni ẹghẹghẹ kpa, awa ke riẹlẹ onete deba ọgbọkpa, tee-tee, ena ọmhuẹ-apfẹ irudunga.

ọ ka nu ayemhẹ oye ẹ nya la. Atşẹ.

Itse-agua ni o kpukhokho

¹¹ A bino ikpamhi alo ebe eniemhi ni mhi ri obọ oyemhẹ kẹkẹ ghi ẹ. ¹² Egbọ ni ẹẹ riẹlẹ abamemhẹ, ẹ dua ni e ri itoto ti ẹ shi ishẹlẹ-a, emini o zẹ ni e rọ ọ li ighọ khi, ẹa nono ni a mu okhọli vule shi wẹ ọ shi osẹşẹ oyi apfida oyi iKirisiti. ¹³ Egbegbi eni e shẹlẹ-a, ẹa ri ushi ẹ gbe akanya, ama ẹ nono ni a shẹlẹ ẹ-a, ni e ba mẹ asha ke neta ọmọşẹ khi e rẹ ẹ shẹ shẹlẹ-a. ¹⁴ Ama mhi aa tigbe ri emhikhọghuo ya neta ọmọşẹ, ini ọa li khi ingme oyi apfida oyi iJesu iKirisiti Ọnọmhuẹ ọyawa. Itobọ oni apfida ona, mhi rọ ghu pfa ọghuẹmhẹ agbọ, ọghuẹmhẹ agbọ o ghu pfa agbọ oyemhẹ. ¹⁵ Ishẹlẹ-a ali umha shẹlẹ-a ọa mhọli abi o ngme, emini o mu egbe khi, ni a rọ riẹlẹ ọgbọ bia elemhi iKirisiti. ¹⁶ Opfomhẹ ali ilelemhi e ka nu eni e deba osẹşẹ onana la elemhi agbọ oyewẹ, li shi ẹgbọ iZireni eyi Ẹshinẹgba.

¹⁷ Ọzukhomhi emhikpa khi, ọgbọkhọghuo ọ khi ke nase mhẹ, irari khi mhi mhọli ẹmẹli oyi iJesu shi egbe oyemhẹ.

¹⁸ Inyọghuo-mhẹ, okhale oyi iJesu iKirisiti Ọnọmhuẹ ọyawa,

Ebe ni iPolu o keke ghi egbo Efisha Eni e miesuo

*IPolu o tse eni e mie iJesu
suo ne la Efesosi*

¹ Mhemhe iPolu, aghiu-somhi na kee oyi iJesu iKirisiti ni Eshinegba o ze mhi khi.*

Egbo eyi Eshinegba ni e la eke Efesosi, eni e regbenga iJesu iKirisiti mhi keke ebe ona a ghi. ² Mhi lema Eshinegba ita awa ali iJesu iKirisiti Onomhue, e ka mhue isomhelele na e, e gbo ri ofomhe na e.

*Eshinegba o she te obo oyi
iKirisiti riele eminete na awa*

³ Awa kuoghi Eshinegba. Loli o khi Eshinegba ali ita iJesu iKirisiti Onomhue oyi awa. Loli o ri ikhivose ni o te iloghie bhale na awa, ikhivose oni o kpaghie ayemhe oyi awa obo. Ikugbe ni o ku awa ali iKirisiti gbe o ro riele ona. ⁴ Neni Eshinegba o ma agbo, o she kpe ze awa eni e khi egbo eyoli, rote obo oyi iJesu iKirisiti, ini awa khi eni e pfuase ni ea mhue umha-guekia shi odalo oyi Eshinegba. Itobo khi oo nono ingme oyawa o ro ligho riele oli. ⁵ Neni Eshinegba o ma agbo, o she te eke gba li khi loli ya ri awa mele imi oli-a, itobo emini iJesu iKirisiti o

riele, ni o de shi o abi o ghole Eshinegba. ⁶ Eri o lina riele oli ini awa kuoghi oli shi okhale oniemhi ni o mhue na awa, itobo emini omi oli otuoghuo kpe ni o nono ingme oyoli, o riele.

⁷ Obo oyi iKirisiti awa te mholi ipfasheke, itobo oia eyoli ni o ku shi eke abi o ro ghu-a na awa. Ona a te ri olamhe topfa awa. Itobo epfue oyi okhale oyi Eshinegba ni o gbeku o, o ro riele ona.† ⁸ Oni okhale ona o tutu ku awa, rote ileasingme ali egbhe o te riele oli. ⁹ Eshinegba o khueghie osheli emini o gba shi eke-a khasa awa, ikhi emini o rote obo oyi iJesu iKirisiti ro tse, abi o ghole oli. ¹⁰ Emini Eshinegba o gba khi loli ya pfuse riele khi, ini o ramhi oni eghenge te, o ya ku emhi na agbo ali ena iloghie gbe khi oghuo, o ya ri iKirisiti le oghie wewe nya. ¹¹ Itobo khi Eshinegba o ku anye ali iKirisiti gbe, anye she mie ugu obo oyi Eshinegba. Irari khi o she kpe te eke gba li khi loli ligho ya riele oli, o ro ligho riele oli. O ri emhikpa tse shi abi o ghole oli shi. ¹² Ishegho ni anye iJu ni e khi egbo eni odode ni e kpe regbenga iKirisiti, e kuoghi Eshinegba shi ufumhi oyoli. ¹³ Eri a li ku e ma iKirisiti abi a ro suo oni ungememhi igesia, oni o khi usomhi onete oyi Eshinegba, abi o mie e pfuese. Abi a ro mie iKirisiti suo, Eshinegba o ro shi olete shi e

* 1:1 Li ze Ika 18.19-21; 19.1 † 1:7 Li ze iKolo 1.14

egbe. Ayemhe-*no*-pfuase ni O kie kpe ro nga na awa o khi oni olee. ¹⁴ Itobo Ayemhe-*no*-pfuase ni Eshinegba o kpe ro na awa, awa ro mholi o shi udu khi Eshinegba o ya ri emini o ro nga na egbo eyoli gbo na awa. Eghẹghẹ ni Eshinegba o ro pfa awa egbo eyoli shi eke nya, awa ro mholi eni emhi ena. Ona o ya ri egbo eyoli kuẹghie oli shi ufumhi oyoli.

IPolu o lema na eni e mie iJesu suo ni e la Efesosi

¹⁵ Itobo emhi ena nya ni Eshinegba o rielee, ali abi mhi te suo abi a mie iJesu iKirisiti Onomhue suo ni a gbo mholi inono shi egbo eyi Eshinegba nya o, ¹⁶ mhia tigbe yemhe ikphemhi-a, ni mhi ri itobo oye e kphemhi na Eshinegba, ini mhi da lema na e. ¹⁷ Eri mhia lema Eshinegba oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa, oni o khi ita awa ni o mholi ufumhi oniemhi, o re e mholi ayemhe ileasingme. O gbo ri egbe oli khasẹ e ni a lolo lese oli egbegbo. ¹⁸ Mhi gbo lema Eshinegba o khueghie e udu-a ini a lese oni igesikia oyoli, ini a gbo lese irudushi ni a regbenga, ni Eshinegba o lu e shi. Ni a gbo me epfue oyi ugu oniemhi oyoli ni eni e mie oli suo e mholi. ¹⁹ Mhi gbo lema li o ze ni a lese ekpabo ni e fune eyoli, ni ea mhue irokhokho, ni a ro na awa eni e miesuo. ²⁰ Eni ekpabo ena o ro gbe akanya abi o ro guise iKirisiti eghuli le abi o ro ghua. Wewe o ro

ri iKirisiti shito obo ita oyoli obini iloghie. ²¹ Oobo iJesu iKirisiti o la mhese na ekpabo, ali itoto ali igeni, ghe enete ghe eni ea ti, ghe eni a me agbo ona ne, ghe ena agbo ni aa me ne. ²² Emhi nya Eshinegba o ro shi ufuege oyoli ni o mhese shi. Loli o ze iJesu ozukhomhi emhi nya ni o pfomhe igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo eyoli egbe. ²³ Egbo ni e mie iJesu suo e khi idiege oyi iJesu, iJesu o khi ukhomhi. Ekpabo ali agbo oyi iJesu iKirisiti o vose agbo eyi eni e mie oli suo. Ufumhi oyoli o gase agbo ali emhikpa odekhode nya. §

2

Okhale oyi Eshinegba o ro mie awa pfuese

¹ Eghẹghẹ ni o dose ni a ro kpe la agbo olamhe, a la agbo umha-suoseso, a khi egbo eni e ghu shi olamhe ni ea mholi Ayemhe oyi Eshinegba. ² Eghẹghẹ agho ingeli agbo a ngeli, a ri ungmehi oyi okphaghie oni o khi oghie ayemhe alo ebili i gbe akanya. Oni ayemhe ona o kiele la agbo oyi egbo ni ea ya suo eso na Eshinegba a gbe akanya. ³ Igho awa nya awa kpe li ngeli. Awa ri oghuemhe egbe, ali usamhi ebe ni udu oyi awa o gueye awa a rielee emhikpa. Abi egboese na agbo ni ea ya suo eso na Eshinegba e li ya pfua, awa kha li pfua. ⁴ Ama Eshinegba o nono ingme oyi

awa gba, igho ilẹlemhi oyoli óó gbẹdi. ⁵ Lọli o zẹ ni o rọ rọte obọ oyi iJesu iKirisiti ni o guise le ri agbọ ayẹmhe onogbọ na awa, aboriẹkhia khi eni umha-guẹkia o keşẹ-a awa khi. Okhale oyi Eshinegba a rọ mie ẹ pfuese.* ⁶ Eri o ri agbọ onogbọ oyi iKirisiti na awa, o ri awa nu iKirisiti shito obini iloghie, nu o li ẹ mheşẹ, itobọ emini iKirisiti o riẹle na awa. ⁷ Rọte iJesu iKirisiti Eshinegba o te ri okhale ni o mhọli na awa khase, ogbenako ni egbo e me ashini okhale oyoli o fu ramhi, ni o mhọli irọkhokho. ⁸ Okhale oyi Eshinegba a rọ mie ẹ pfuese abi u rọ miesuo, o a khi ingeli enete ni u ngeli e mie ẹ pfuese. Afue-afue o mie ẹ pfuese. ⁹ Eshinegba o a ri itobọ ingeli enete ni u ngeli mie ẹ pfuese, ini ogbokhoghuo o khi vuse ike. ¹⁰ Eshinegba o ma awa. Ikanya enete o ma awa awa ke gbe abi awa ali iJesu iKirisiti awa rọ da ke khi oghuo egho.

Eshinegba o she te iKirisiti ku egbo iJu ali egbo iJeta gbe

¹¹ A yelele egbo enabi a khi elele, khi aa khi iJu. Egbo iJu e ma kpe ri ukpeloe gbe ẹ, itobọ khi aa shele a, ali itobọ khi aa khi egbo iJu. Ama ee lu egbe we eni e khi egbegbi egbo, itobọ khi a shele we-a. Oshele ni o khi akanya ni egbo e ri abọ gbe idiegbe. ¹² Yelele khi eghẹghẹ agho khi aa kpe ku ma iJesu iKirisiti o, a khi

opfese shi ishiobọ ni Eshinegba o rọ nga na egbo iZireni. A khi eni ẹa mhọli iregbenga ni ẹa mhọli Eshinegba shi elemhi agbo. ¹³ Ama, memena, ẹ ẹ ni a kpe nuata shi Eshinegba o, o ri oia eyi iKirisiti ti ẹ mama egbe.

¹⁴ IJesu iKirisiti o ri egbo iJeta ali egbo iJu riẹle. O rue ugbe ibiselemhi ni o kpe la we iteva ode-a, o rewe mele egbo eghuo-a. ¹⁵ Eghuli ni o ghu o rọ shishi ishi ni e la we iteva-a, Ini o me asha ri egbo iJu ali egbo iJeta khi egbo enegbo eghuo. Ona o rọ rewe riẹle ini e khi ke biselemhi egbe.† ¹⁶ Eghuli ni o ghu-a shi oora apfida o rọ ku egbo ena gbe, o gbo rewe ali Eshinegba riẹle. Agho ibiselemhi egbewe o pfo shi.‡ ¹⁷ Usomhi onete oyi Eshinegba oyi opfomhe, iJesu o bhale ya tse abọ gueye egbo iJeta ni e nuata shi Eshinegba o, ali egbo iJu ni e timama Eshinegba.§ ¹⁸ Obọ oyi iJesu iKirisiti awa te mhọli Ayemhe oghuo ni o ze khi awa ga rọ dobe a le deba Eshinegba.

¹⁹ Itobọ igho ẹ ẹ egbo iJeta, aa ke khi epfese, ama a she ku ma egbo eyi Eshinegba. Ena omhue-apfe oghuo a ke ga khi. ²⁰ Oni idiegbe owa a li khi. Ighiusomhi na ke ni iKirisiti o ze ali emekeguele eyi Eshinegba e khi igbaekele oyi oni owa. IJesu iKirisiti o mu oni owa mhue. ²¹ IKirisiti o ze ni echẹ ni a rọ ma oni

* 2:5 Li ze iKolo 2.13 † 2:15 Li ze iKolo 2.14 ‡ 2:16 Li ze iKolo 1.20 § 2:17 Li ze Aza 57.19

owa nya e rọ toma, ni oni owa o rọ mele owa oniēmhi a. O rọ li khi oni o pfluasẹ na Onomhufe. ²² Itobọ khi a ku ma iJesu o, o rọ rẹ ẹ ma eni e mie ọli suọ. U ya mele owa ni Ayemhẹ oyi Eshinẹgba o ya ke la-a.

3

Eshinẹgba o ghi iPọlu ghi egbo iJeta

¹ Itobọ ona, mhẹmhẹ iPọlu mhi rọ lema na ẹ. Mhẹmhẹ ni a ri itobọ khi mhia gbe akanya na iJesu iKirisiti mu shi owa ighumha. Akanya abi mhi liẹ tse abọ usomhi onete oyi Eshinẹgba yẹ ẹ egbo iJeta. ² O limhẹ ẹloe khi ẹẹ egbo iJeta, khi a she kpẹ suọ khi Eshinẹgba o ghie mhẹ ghi ẹ mhi bhale ya tse abọ ye ẹ. Itobọ okhale oyọli o rọ ghie mhẹ usomhi ona, ni mhi kpaghiẹ ẹ obọ. ³ Oni usomhi khi, ugbamhi ni Eshinẹgba o gba ni o khi oyi osheli, ni o khueghie-a khasẹ mhẹ. Mhi kpẹ khueghie ukukuọ li-a khasẹ ẹ elemhi ebe ni mhi kpẹ kẹkẹ ghi ẹ. ⁴ Ini a zẹ ebe onana, a ya mẹ emini mhi lẹsẹ osheli oniēmhi ni o khi osheli na iJesu iKirisiti, ni Eshinẹgba o gba. ⁵ Eshinẹgba o a kpẹ khueghie osheli emini o ya riẹlẹ ni o gba shi eke khasẹ egbo na agbo ena ẹlẹlẹ. Ama o she rọte elemhi Ayemhẹ-nọ-pfluasẹ khueghie ọli-a khasẹ ighiusomhi na kẹẹ ali emekẹguele eyi Eshinẹgba. ⁶ Emini Eshinẹgba o gba khi, a ya rọte itsabọ usomhi onete

oyi iJesu iKirisiti ri egbo iJeta ni e miesuọ nu egbo iZireni ni e miesuọ le ugu oghuo, abi egbo ni e khi idiegbe oghuo. Eghẹghẹ agho ni a bhale ya ẹ khi ẹẹ ni aa khi egbo iJu, a nu egbo iJu mhufe obọ shi emini Eshinẹgba o rọte iJesu iKirisiti rọ nga na iJu.*

⁷ Eshinẹgba o ri akanya ni mhi rọ o tse abọ usomhi onete oyọli na mhẹ. Itobọ okhale oyọli o rọ ri oni akanya na mhẹ. O ri ekpabọ eyọli rẹ mhẹ ẹ gbe oni akanya. ⁸ Ini Eshinẹgba o pfi ukpẹloe bino uwali ogbo ni mhi kpẹ khi ẹlẹlẹ lọ, o a kha zẹ mhẹ, mhi ke tse abọ usomhi onete oyọli. Ama itobọ okhale oyọli o rọ ri akanya ona na mhẹ mhi ka tse abọ usomhi onete oyi upfuemhi ni o la iKirisiti yẹ ẹ egbo iJeta. Upfuemhi ni ogbo o a dobe lẹsẹ udi ọli ẹ pfo. ⁹ O gbo zẹ mhẹ mhi ka khueghie-a khasẹ agbo kpa abi o li ri oni osheli ni o gba nya ya tse. Eshinẹgba ni o ma emhi nya o kpẹ rọ te igbaekẹle ri osheli ona sheli agbo nya. ¹⁰ Eri Eshinẹgba o o nono ni lọli rọte igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ri ilẹsingme ode ebubu eyelufe khasẹ igeni ali ekpabọ na idane. ¹¹ Ina Eshinẹgba o te eke gba li neni o ma agbo. Rọ te iJesu iKirisiti Onomhufe oyi awa o te rọli tse. ¹² Itobọ khi awa mie iJesu suọ, ali khi awa gbo ku gbe ọli o, awa rọ a mhufe igbedu rọ a lo deba Eshinẹgba. ¹³ Itobọ

* 3:6 Li zẹ iKolo 1.26-27

igho, a khi zẹ ni egbe pfo ẹ-a ini a suọ abi mhi liẹ me osue shi itobọ khi mhia tse abọ usomhi onete oyi Eshinẹgba ye ẹ. Ochoghọ, a zẹ ni osue ni mhia me o ri ufumhi oyi Eshinẹgba ghi ẹ.

¹⁴ Lọli o zẹ ni mhi rọ wugha odalo oyi Eshinẹgba ni o khi ita awa a sọ iromhi na ẹ. ¹⁵ Rọ te ayi oli unuekpẹ nya ni e la agbọ ali iloghie e te le eva. ¹⁶ Eshinẹgba o mhọli ikhivose eniemhi ni o rọ o na ẹgbọ eyọli, itobọ igho mhi rọ lema li, o ri Ayemhe oyọli ri udu oye ẹ toto a, ¹⁷ ini iKirisiti o lo ẹ udu shitọ kpẹ abi a mie oli suọ. Mhi gbo lema Eshinẹgba o rẹ ẹ migha abi opra ni o pfi imhili lo eke egbegbo, ni a nono ingme oyi Eshinẹgba ali ingme egbe ẹ, ini a khi de. ¹⁸ Mhi gbo lema Eshinẹgba o zẹ ni ẹẹ ali ẹgbọ eyi Eshinẹgba nya a dobe lese abi inono oyi Eshinẹgba o gba ramhi. ¹⁹ Eshinẹgba o zẹ ni a lese inono ni iKirisiti o nono awa, inono ni o ghọ fu dose ode ni o a mhọli ukpese, ẹghẹghẹ agho ni ingeli eyi ẹẹ, e li abi eyi Eshinẹgba.

²⁰ A kphemhi na Eshinẹgba ni o mhọli ekpabọ rọ riẹle emhi eniemhi, eni e fu dose emini awa mhila li, ali emini awa da dobe sa. Ekpabọ eyọli eni e la awa ayemhe ẹ gbe akanya, o deba a riẹle eni emhi na awa. ²¹ A zẹ ni awa ẹgbọ eyọli ni awa ali iJesu iKirisiti e khi oghuo, e kuẹghie Eshinẹgba, ogbe na akọ ali agboagbo, ya ramhi ukpese.

Atse.

4

Ikugbe onayi eni e miesuo

¹ Mhemhe ni mhi ri itobọ khi mhia ga Onomhue la owa ighumha, mhi lema ẹ, a ke ngeli ingeli enete, enabi Eshinẹgba o o a ke ngeli ẹghẹghẹ ni o rọ lu ẹ. ² Emimi a riẹle nya, a ke ti egbe ẹ tiemhi eke, a ri ofie ali ikuegbe-a nu egbe ke ngeli. A ri inono ni a nono egbe ri ipfomhe-udu ke ngeli.* ³ A roshẹka mu ikugbe ni Ayemhe-nopfuase o ku awa gbe mhue ali elemhi opfomhe ni o genọ awa kugbe. ⁴ Idiegbe oghuo awa khi, Ayemhe-nopfuase oghuo o la awa egbe, Igho awa gbo li ri eloe shi eke ẹ khe iregbenga oghuo oyi imiepfuese ni Eshinẹgba o rọ nga na awa abi o rọ lu awa. ⁵ Onomhue oghuo ni o khi iKirisiti, ali irudunga oghuo, ali ibatizi oghuo, awa mhọli. ⁶ Eshinẹgba ni o khi itawa nya, awa a ga, loli o mhesẹ a na awa nya, loli o ri awa a gbe akanya oyọli, loli o gbo la agbọ oyawa nya.

⁷ Ama iKirisiti o kemhi afu ododa ke a na ogbogbo ni o rọ ke gbe akanya oyọli. Lolighuo o mhesẹ abi o li kemhi we. ⁸ Ona o zẹ ni ungmehi oyi Eshinẹgba o rọ o. "Abi o rọ khọli ebe oli pfuse-a nya, o nga obini o yagha ne nya, o ri ebe oli ni o mu o le la orolo, ee deba li ukhu-khokho abi eni a mu okhọli. O tigbe kemhi

* 4:2 Li zẹ iKolo 3.12-13 † 4:8 Li zẹ Iwolo 68.18

isomhopfa enete na ẹgbọ.”†
 9 Emini a ri ungmehi oyi Eshinẹgba ona ngme, ni ọọ, “Ọ nga obini o yagha,” lọli khi, eri iKirisiti ọ kpẹ tiemhie agbọ ona, neni ọ nga idane obini o yagha. 10 Ijesu iKirisiti ọni ọ tiemhie agbọ ona, ọ gbo nga obini idane iloghie ni o yagha nẹ nya, ini ọ zẹ emhikpa ukhomhi ni e guẹ ga ti. 11 IKirisiti ọ kemhi afu na kẹ na ọgbogbo. Ọ zẹ eghuo ighiusomhi na kẹ eyọli, ọ zẹ eghuo emekeguele eyi Eshinẹgba, Ọ zẹ eghuo eni e kia tse abọ ungmehi oyi Eshinẹgba, ọ zẹ eghuo eni eri ukpẹloẹ ẹ khu ẹgbọ eyi Eshinẹgba ali eni ẹ sẹsẹ wẹ. 12 Eri ọ lina kemhi afu na wẹ ni e rẹwẹ ke gbe ikanya eyọli, ini eni e khi idiegbe oyọli e ke fu shọ, isheghọ ni idiegbe oyi iKirisiti o totoa elemhi ugamhi oyọli. 13 Ina a li ya ke mẹ ọli, ramhi ẹghẹghẹ ni awa nya awa rọ kugbe ẹ khi ọghuo (abi awa mie Eshinẹgba suọ, ni awa gbo lẹsẹ omi ọli), ya ramhi ni awa rọ fu shi imiesuọ mele eni e womhẹloẹ shi imiesuọ, ramhi ni awa rọ ya womhẹloẹ nya abi iKirisiti. 14 Ẹghẹghẹ aghọ awa aa ke ẹa li abi eniyẹ, ini ẹgbọ eni ẹ di ẹgbọ e khi dobe di awa ya mie emini ẹa khi egbegbingme suọ. Awa aa ke ya li abi ọkọ-okẹ oniẹmhi ni akpekpeli oniẹmhi o tsua gasẹ ukhomhi okẹ oniẹmhi, 15 ni awa ri ochoghọ ke ngme igesikia elemhi inono, ni awa

womhẹloẹ shi emhikpa, ni awa li abi iKirisiti Onomhẹ, ọni ọ li abi ukhomhi, awa li abi idiegbe oyọli. 16 IKirisiti ọ ku ẹgbọ eyọli nya gbe abi idiegbe ọgbọ o tonon elamhi manọ khi ọghuo, ni uguabọ ọgbogbo o liẹ gbe akanya oyọli. Ẹghẹghẹ aghọ oni idiegbe nya o fu, o totoa, o womhẹloẹ shi ọ, ẹgbọ e mholi inono na egbe.‡

Awa mu ingeli eyi awa pfi

17 Itobọ ona, mhi lo ye ẹ ude, itobọ eva oyi Onomhẹ, a khi gbo ngeli abi ẹgbọ ni ẹa lẹsẹ Eshinẹgba, ni usamhi ni ẹẹ sa ọa mu amẹ. 18 Ẹgbọ eghogho ẹa ya dobe lẹsẹ udi emhi eyi Eshinẹgba gboo. Ẹa mhẹ obọ shi agbọ onogbo oyi Eshinẹgba, itobọ umha lẹsẹ Eshinẹgba oyewẹ, igbe udu oyewẹ o tsua ghi wẹ. 19 Egbe ẹa kẹ lili wẹ ini ẹ riẹlẹ ingme ebe. E she ri egbe wẹ na ikanya ebe eni ẹ ghọlẹ wẹ dẹ. Ingeli khi ingeli eyi itsebọ ẹẹ ngeli. Ingeli eghogho ẹ ghọlẹ wẹ ẹghẹghẹ kpa e ke ngeli.

20 Ama, ọa khi ina a sẹsẹ ẹ a li ke ngeli abi a rọ lẹsẹ mie iKirisiti suọ. 21 Mhi lẹsẹ khi a she suọ ingme oyọli, a gbo sẹsẹ ẹ igesikia ni o la ingme oyọli. 22 Emini a sẹsẹ ẹ khi, a khi ke ngeli eni ingeli ni a kpẹ ngeli, ni ọghuemhẹ egbe ni ẹa ti eghọ e rẹ ẹ ngeli, ni e yese ẹ agbọ-a. § 23 A zẹ ni Eshinẹgba ọ mu isamhi ali ingeli eyi ẹ pfi ya khi enegbo. 24 Eshinẹgba ọ she ri ingeli enegbo enabi

† 4:16 Li zẹ iKolo 2.19 § 4:22 Li zẹ iKolo 3.9

eyoli na ẹ. Itobọ igho a ke ngeli abi Eshinegba, elemhi ingeli enete ali ipfuase.*

²⁵ Irarigho, a khi ke gbo lo egbholi, ama a ke gue igesikia ye egbe, itobọ khi eri awa li abi iguabọ ododa eyi idiegbe oghuo.† ²⁶ Ini u me elemhi ibibi, khi lamhe, khi ze obili o bi ya ẹ elemhi-ibibi oye shi ẹ elemhi,‡ ²⁷ Khi ri egheghe na okphaghiye ni o mu ẹ fe. ²⁸ Oni o kpe ẹ do ughiatọ o khi ke gbo do, ama o ri abọ eyoli ke gbe akanya ni o te me ẹ ke le, ni o gbo te me ẹ ke kemhi na eni ẹa mholi.

²⁹ A khi ke ngme ingmemhi ichimhi unu, ama a ke ngme ungmehi onete ni e ri egbe ẹ mu ogbo ni e ri ogbo ẹ fu shi imiesuo. Zobe ni ungmehi oyi ẹ o guẹ ke de shi egheghe ni a kha ro ngme oli, ni o mholi ikpaghiobo na eni e suo li. ³⁰ A khi ri egbe pfo Ayemhe-no-pfuase oyi Eshinegba-a. Itobọ khi Ayemhe-no-pfuase khi ojele ni Eshinegba o shi shi ẹ egbe, ni o re lese oli shi udu gboo khi ogbele oo bhale ni o ya pfa ẹ olamhe eye ẹ shi eke. ³¹ Zobe ni, iyese-a, ofu, elemhi ibibi, okholi, ali iyese egbe eva, ghe imuegbe obe kpa, ali ikanya ebe nya, e lase ẹ udu le. ³² A ke mholi ilelemhi na egbe ẹ. A ro ke topfa egbe abi Eshinegba o ri itobọ iKirisiti ro topfa ẹ. §

5

Angeli oyi oni o miesuo

¹ Irarigho, a rosheka ke khonya Eshinegba abi a ro da khi imi oli ni o nono egbegbo egho. ² A la agbo inono, ezeze abi iKirisiti o nono awa ni o ro ghu-a na awa abi iluasobo ni ẹ kphela ni e ghole Eshinegba.*

³ Abi a ro khi egbo eni e pfuase egho, a khi ri ele emini o a gbe akanya nabi itsebo, ukeliye emini oo pfi omama. A khi khi ena-emhi-ituegbe. Emhi enana ẹa khi emini a suo khi a me iteva oye ẹ egbo eyi Eshinegba ni e khi eni e pfuase. ⁴ A khi gbo ngme ingmemhi omama ali ungmehi oyeghe unu, we khi eri a gbudu li iweghiye ali iba izeze ni e we-a. Ochoghọ, a ke kuoghiye Eshinegba. ⁵ A lese khi, ghe egbo ena itsebo, ali ona ingeli omama, ali ona emhi ituegbe, khi ẹa ya mholi okemhi shi iloghie oyi iKirisiti ali oyi Eshinegba. Eri ona emhi-ituegbe o li abi oni oo ga ikhumhi.

⁶ A khi ze ni ogbokhoghuo o ri ingmemhi afue di ẹ, itobọ khi egbo eni ẹ ngeli ingeli olamhe eghoghọ, Eshinegba o ya na we ali egbo ni ẹa ya suo eso na li osue. ⁷ Irarigho, khi ku ma egbo eni ẹ ngeli ingeli olamhe eghoghọ o. ⁸ Elele a kpe la alo ebili, ama memena elemhi akpa a ke la, itobọ khi, a ku ma Onomhue o. Irarigho, a ke ngeli abi eni e la elemhi akpa. ⁹ Itobọ khi onete

* 4:24 Li ze Igbae 1.26; iKolo 3.10 † 4:25 Li ze iZaka 8.16 ‡ 4:26 Li ze Iwolo 4.4 § 4:32 Li ze iKolo 3.13 * 5:2 Li ze Okiali 29.18; Iwolo 40.6

ali ipfuase, ghe igesikia e khi umomhi ni akpa o ro lasele. ¹⁰ Roshaka ni u wena emini e ti Onomhue eloe, ni u ke rielle we. ¹¹ Khi ke nu egbo na alo ebili gbe ikanya afue na alo ebili, ni ea mhue eleli. Ri ochogho ke khueghie osheli oyewe-a. ¹² Emhi omama o o khi, ini a ta unu emini egbo ena alo ebili e rielle elemhi osheli. ¹³ Ama, ini akpa o khueghie ikanya eghogho-a gbo o, egbo e ya lese emini e khi, ¹⁴ itobo khi akpa o o khueghie emhi nya-a, ni a ke me gbo o. Loli Ebe-no-pfuase o ro, "A guale eni e lese a, a khi li abi oni o ghua, ni akpa oyi iKirisiti o la e egbe ke ge."

¹⁵ Itobo igho lese abi u ke li ya ke ngeli. Khi ke ngeli abi oyeghe, ama ke ngeli abi olesingme. ¹⁶ Ini u da mholi eghogho ro ya rielle onete ne, nyanya rielle oli, itobo khi agbo ingme-obe awa ke la.† ¹⁷ Itobo igho a khi khi eyeghe, ama a ze ni a lese emini e ghole Onomhue ni a ke rielle. ¹⁸ Khi da onyo pfueche egbe-a, ochogho ze ni Ayemhen-pfuase o ke vo agbo oy. ¹⁹ A ke to iwolo ena irudunga khasa egbe, ke to uwolo eni e te e udu lase ke kueghie Onomhue. ²⁰ Eghogho kpa, ke kueghie Eshinegba ita awa shi emhikpa, itobo iJesu iKirisiti Onomhue oyi awa.‡

Ingeli oyi emose ali ikpotso ni e la ughue

²¹ A ri egbe tiemhie na egbe e pfo nya itobo khi u mu ekpe na iKirisiti. ²² E e ikpotso ni a la ughue, a ri egbe e tiemhie na odo e, abi u li ri egbe e tiemhie na Onomhue. § ²³ Itobo khi omose o khi ukhomhi oyi okpotso oni o ro shi ughue, ezeze abi iKirisiti o khi ukhomhi oyi igba oyi egbo eni e mie oli suo. Eni e mie oli suo e khi idiegbe oyoli ni o mie pfuese. ²⁴ Itobo igho okpotso ogbogbo ni o mhue odo, o nyese ukhomhi na odo li pfo, elemhi emhi nya, abi igba oyi eni e mie iKirisiti suo e li ri egbe we na li.

²⁵ E e emose eni e ri ikpotso shi, a mholi inono ni o te eke elemhi udu lasele shi ighue e o, ezeze abi iKirisiti o nono igba oyi eni e mie oli suo, ni o ze khi o ghu-a na we.* ²⁶ O ri itoto oyi ungmehi oyi Eshinegba ri eni e miesuo khi eni e pfuase, o ri ameh khuese we-a ni e dala. ²⁷ Eri o rielle ona na igba oyi eni e mie oli suo, ni o ro ri ewe somhi otse, ni e ze oli ro migha odalo oyoli, ni e khi egbo ni uchimhi o ta ma egbe, wekhi eni e mholi ichinya, u ke lie khi emhi olese ni o ta ti, ama ni e khi eni e pfuase ni ea mholi umha-guekia. ²⁸ Ina, ee emose e li nono ingme oyi ughue we abi e nono ingme oyi idiegbe oyewe. Oni o nono ingme oyi ughue oli ingme egbe oli o nono. ²⁹ Ini a mema bino o

† 5:16 Li ze iKolo 4.5 ‡ 5:20 Li ze iKolo 3.16-17 § 5:22 Li ze iKolo 3.18; 1 iPit 3.1 * 5:25 Li ze iKolo 3.19; 1 iPit 3.7

bie, a ya me khi ogbokhoghuo o ya biselemhi egbe oli, ama eri o ri emhi na egbe oli e le, o ri ukpeloe e khu egbe oli, ezeze abi iKirisiti o li ri ukpeloe e khu igba oyi eni e mie oli suo oyoli. ³⁰ Uguabo idiegbe oyi iKirisiti awa khi. ³¹ "Onana o ze ni omose o ro ri ita li ali inyoli e shi eke, o ya toma ughue oli o, eghenge agho wewe aava e mele ogbo oghuo a."† ³² Ukpokpomhi os-heli na ni mhi gue e le, ni o la iteva iKirisiti ali igba oyi eni e mie oli suo. ³³ Ama, ni mhi ro gbe oli ukhomhi, omose ogbogbo o lolo nono ingme oyi ughue oli abi o li nono ingme egbe oli, yeye okpotso ni u la ughue, lolo mu ekpe ke na odo e.

6

IPolu o ye eniye ali eni e bia we ude

¹ Eniye, a ri ungmehi oyi eni e bia e ke gbe akanya, itobo khi loli o ti ni eni e mie Onomhue suo e ke rieles.* ² "Mu ekpe na ita e ali inye e." Ona o khi ushi oni odode ni Eshinēgba o shi ni o ri ish-iobo ma. ³ "Ini u mu ekpe na eni e bia e, agbo oye o ya ke je odalo egbegbo, u ya gbo li agbo tese agbo ona."† ⁴ Ee ita eniye, a khi rieles emini o ri elemhi e ke bi imie, a ri ochogho ke ri ukpeloe khu we, a ke sese we ode oni o ghole Onomhue.‡

IPolu o ye ighumha ali eni e mholi we ude

⁵ Ee ighumha, a ri ungmehi oyi oni o mholi e ni o la agbo ona ke gbe akanya. A rote ekelemhi udu ke mu ekpe na we. A ri ukpeloe oni o fu ke bino we abi a kha li ri ungmehi oyi iKirisiti gbe akanya. ⁶ A ke ri ingme oyi ewe gbe akanya eghenge kpa, o a khi ini e bino e tse a ro ri ingme oyewe ke gbe akanya ini e ba ke kueghie e. Ama a ke li abi ighumha eyi iKirisiti e li mu ekpe e na li, ikhi eni e rote ekelemhi-udu oyewe e rieles emini Eshinēgba oo a ke rieles. ⁷ Rote elemhi udu oye ke gbe akanya abine khi Onomhue wa ga, itobo o a khi egbo tse awa ga. ⁸ Roli shi udu khi Onomhue o ya somhi ogbogbo opfa shi ikanya enete ni o gbe, shi oghumha o, shi oni o a khi oghumha.§ ⁹ Ee eni e mholi ighumha, a li gue ke ngeli deba ighumha eyi ee, A khi so we ulishi khi a ya nase we. A lese khi oni o mholi e, mholi ighumha eyi ee, o la iloghie. Loli o khi oni o a mhue khi ona o kpe mhe dose ogbo.*

Abi eni e miesuo e li nu okphaghie e kholi

¹⁰ Ni mhi ro gbe oni ungmehi oyemhe ukhomhi, a rote obo oyi Onomhue mie itoto eniemhi. Rote ekpabo eniemhi eyoli mie itoto. ¹¹ Rue itsua okholi nya ni Eshinēgba o ro ne so, ni u dobe nu (ekpabo

† 5:31 Li ze Igbae 2.24 * 6:1 Li ze iKolo 3.20 † 6:3 Li ze Okiali 20.12; iDeut 5.16 ‡ 6:4 Li ze iKolo 3.21 § 6:8 Li ze iKolo 3.22-25 * 6:9 Li ze iDeut 10.17; iKolo 3.25; 4.1

ali ode ebubu ni okphaghie o rote e lasese shi ogbo o) khe abo pfuse a. ¹² Itobo khi o) khi egbo nabi awa, awa nu e kholi, ama itoto ali ekpabo ali ighie eyewe ni e mhesa agbo ona alo ebili, ali ayemhe ebe eyi okphaghie ena irarogbe ni awa a ya me. ¹³ Itobo igho ri itsua okholi eni Eshinegba o ro ne nya so, ini u dobe kholi ele ni ekpabo ebe e mu okholi e vule shi e o. Ini u kholi se nya, gbe lighi.

¹⁴ Mu egbe ni u ro kholi okholi elemhi ayemhe. Egheghe kpa, mie emini e khi igesikia suo. Eri ona o li abi ogbene ni okholi-okhue o ro mu oku. Ke ngeli ingeli eni e migha shi ipfusa odalo oyi Eshinegba. Ona o migha shi awulu akhuli ni a ro mu aye ini a ya kholi.† ¹⁵ Ke mu egbe egheghe kpa ni u ro gue usomhi onete oyi Eshinegba oyi opfomhe le, onana o li abi eku e ni okholi-okhue oo so shi awe.‡ ¹⁶ Ke regbenga Eshinegba, ona o ya khukhu e obo oyi ikuatse ni okphaghie oo nono ni loli kualo e, eri ona o li abi ofiasa ni okholi-okhue o ro mholi obo ro ke fiase ote-osue erali kua. ¹⁷ Yelele khi Eshinegba o mie e pfuese. Onana o li abi arula akhuli ni okholi-okhue o ro rughu e ye okholi. Rue ungmehi oyi Eshinegba ni Ayemhe-nopfusa o ro ne mhue obo ke kholi, eri o li abi ogbhor o ni a ro kholi okholi.§ ¹⁸ Ro te

elemhi Ayemhe no pfusa ke lema egheghe kpa. U kha lema, ke so iromhi ododa. Ke lie Eshinegba o kpaghie e obo. Abi u lie lema, ke tokpe. Ke lema na egbo eyi Eshinegba egheghe kpa. ¹⁹ A gbo li ke lema na mhe ni Eshinegba o ri ungmehi shi mhe unu egheghe kpa ini mhi ya khueghie unu a ngme, ni mhi dobe khueghie osheli ni o la usomhi onete oyi Eshinegba-a khasa egbo, ini mhi khaa ngme, ni ulishi o khi mu mhe. ²⁰ Oni o to-eli iKirisiti e tse abo usomhi onete oyi Eshinegba ona mhi khi. Ona o ze ni mhi ro la owa ighumha. Itobo igho, a ke lema na mhe ni Eshinegba o ri udu na mhe ke tse abo usomhi onete oyoli abi mhi kha li tse oli.

IPolu o lema Eshinegba o khivose na eni e miesuo

²¹ Inyoghuo awa ni awa nono ingme oyoli, ni o gbe akanya oyi Onomhue te ode igesikia, iTakikosi o khi. O ya gue ingme eyemhe nya ye e, ni a ro gbo lese abi o li mhe egbe ali emini mhia riela.* ²² Itobo igho mhi ro ghie oli ghi e, ni a ro lese abi anye li la o shi, ni o gbo ri udu shi e o.† ²³ Eshinegba ita awa ali iJesu iKirisiti Onomhue, e ri opfomhe na e ni a miesuo. E ka re e nono ingme egbe e, ali ni a kie ke mie iJesu suo ²⁴ Eshinegba o ka li okhale na egbo nya ni e nono ingme oyi

† 6:14 Li ze Aza 11.5; 59.17 ‡ 6:15 Li ze Aza 52.7 § 6:17 Li ze Aza 59.17

* 6:21 Li ze Ika 20.4; 2 iTimo 4.12 † 6:22 Li ze iKolo 4.7-8

iJesu iKirisiti Onomhue oyi
awa, ikhi inono ni oya ya pfo
ghue.

Ebe ni iPolu o keke ghi egbo iFilipia Eni e miesuo

¹ Mhemhe iPolu ali iTimoti eni e ga eyi iJesu iKirisiti anye ga khi.*

Mhemhe mhi keke ebe ona a ghi egbo ni e mie iJesu iKirisiti suo nya ni e la eke iFilipi shi eni e ri ukpeloe e khu eyi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ali eni e la agho o kpaghie obo.

² Eshinegba Ita awa ali iJesu iKirisiti Onomhue e ka li okhale na e, e gbo ri opfomhe ghi e.

³ Egheghe kpa ni mhi ro da sato e egbe ne, eri mhia kphemhi na Eshinegba.

⁴ Egheghe kpa ni mhi ro da a so iromhi na e nya ne, eri oghel o la mhe udu ke so iromhi. ⁵ Irari ode ni a te nu mhe ri oni usomhi onete kia, rote ele nodode ya ramhi amo. ⁶ Mhi ro sho khi, Eshinegba ni o gba ikanya enete eke le shi agbo oye, loli o ya nu e tsua li ramhi ele ni iJesu iKirisiti o ro ya nyene egbe bhale.

⁷ O ti ni mhi lina ke saa ingme oye egheghe kpa irari khi ingme oye o la mhe udu. O kha ririe khi ighumha mhi la, okekhi ini mhia khe oni usomhi onete shi eke, ali ini mhia pfi otsele ro lama shi emini oni usomhi onete o

riele. Irari khi eri Eshinegba o ri oni afu ona ga na awa, ni awa ro gue oni usomhi onete le. ⁸ Eshinegba o khi otsele oyemhe khi igesikia mhia ngme ini mhi khi inono ekelemhi udu ona iJesu iKirisiti mhi mhu na e.

⁹ Iromhi ni mhia so na e khi, inono ni a mhu ena, o ke nga sho, rote ileingme ali ilese udi ingme, ¹⁰ ni a ro dobe ke ze emini o ti ne. Ini a pfuase, ni a khi eni ea mhu umha-guekia ya ramhi ele ni iKirisiti o ya nyene egbe bhale. ¹¹ Ni agbo oye o vo ingeli ipfuase ni e rote obo oyi iJesu iKirisiti bhale. Ni a ro me asha ri ufumhi ali ikuoghie na Eshinegba.

IKirisiti a la agbo o na

¹² Mena, mhia nono ni a lese khi emini mhi me khi eri o kpaghie obo ti usomhi onete je odalo. ¹³ Irarigho, ekhe-khe na agbala nya e she lese khi itobo khi mhi khi aghiusomhi oyi iKirisiti a ro mu mhe shi owa ighumha.† ¹⁴ Ogba ighumha ni a mu mhe shi o she ri inyoghua awa ebubu regbenga Onomhue, ni a ro bhale ya e khi e zese udu a egheghe kpa ro gue usomhi onete oyi Eshinegba le, ni o khia khi ulishi o mu we.

¹⁵ Egbegbo lo, khi, rote ayemhe ubogbo ali ofuma, egbo eghuo e ro ri iKirisiti e tse abo, ama eghuo e rote udu igesikia roli e tse abo. ¹⁶ Eni e rote udu igesikia a tse abo,

* 1:1 Li ze Ika 16.12 † 1:13 Li ze Ika 28.30

ayemhẹ inono e rọ ọ riẹle ọli, irari khi e lẹsẹ khi itobọ ighọ Eshinegba ọ rọ remhẹ shi akana ni mhi migha ke khẹ oni usomhi onete shi ekẹ. ¹⁷ Elese é rọte udu arọ-timhẹnga ri iKirisiti ẹ tsabọ. Ọa khi odẹ igesikia e te rọli ẹ tse abọ. Eri o li wẹ egbe abinẹ khi e kha mẹ asha to ingme shi ekẹ na mhẹ abi mhi la owa ighumha ena. ¹⁸ Abiabi e li ri iKirisiti tsabọ kpa, ọa mhue abi o ngme. O ke khi odẹ ẹgbhọli o, o khi egbegbi odẹ oo, mhi mema ya ke ghele shi ọ.

Ighọ lọ e, mhi mema ya ke ghele shi ọ. ¹⁹ Itobọ khi mhi lẹsẹ khi rọte iromhi ni a sọ, ali ikpaghiobọ ni o rọte Ayemhẹ oyi iJesu iKirisiti bhale, a ya rue mhẹ elemhi owa ighumha ona lasele. ²⁰ Mhi ma tọ ẹloe ekẹ, mhi gbo mhue irudushi ọ khi, mhi aa ya tigbe zẹ ni akanya oyemhẹ o ba mhẹ ku. Ama ẹghẹghẹ kpa ali memena mhi ya ri igbedu ke ngme ni mhi ke ri ufumhi ghi iKirisiti rọte angeli oyemhẹ, mhi la agbọ oo, okekhi ini mhi ghua. ²¹ Irari ini ẹ oyemhẹ, agbọ ni mhi la, iKirisiti mhi la ọ na. Mhi kha ghua, eleli o khi na mhẹ. ²² Ama ini mhi kie la agbọ a lẹ, mhi kha kie mhọli ikanya enete ni mhi kha gbe na iKirisiti. Ama onoghwo ọ, mhi kha zẹ mena? Mhi aa lẹsẹ e! ²³ Udu o zẹ mhẹ eva, mhi aa lẹsẹ oni mhi ya zẹ ọ. Mhi ga nono ni mhi deba iKirisiti ni mhi lase agbọ

le. Ona o ga ti mhẹ egbe nẹ. ²⁴ Ama itobọ oyẹ ẹ, o ti ni mhi la agbọ. ²⁵ Mhi lama shi ona, mhi lẹsẹ khi mhi ya la agbọ. Mhi ya nu ẹẹ nya la agbọ ni a ke je odalo, ali ni a mhọli oghẹle ni o la irudunga. ²⁶ Ni a rọ bhale ya ẹ khi ini mhi nyenẹ egbe bhale gbo nu ẹ la, a ya mẹ asha ke titi egbe irari oyemhẹ, rọte elemhi agbọ oyẹẹ ni o kuma iJesu iKirisiti ọ.

²⁷ Abibi o riẹ li, ke ngeli abi ungmehi oyi iKirisiti o ngme. Ni a rọ bhale ya ẹ khi, mhi bhale ya mẹ ẹ o, okekhi eri mhi suọ eko ẹ o, mhi ke lẹsẹ khi a kie migha egbegbọ elemhi ayemhẹ oghuo. A khọli okhue usomhi onete elemhi ikudugbe abi ogbọ oghuo. ²⁸ A khi zẹ ni ulishi ebe ẹ o mu ẹ, ona o ya rẹ wẹ lẹsẹ khi a ya mhue eleli, ama wẹwẹ e ya pfua, irari khi Eshinegba lọli o ri imuọle na ẹ. ²⁹ Irari khi a she ri ẹghẹghẹ na ẹ ni a rọ ga iKirisiti, ni ọa khi irari khi a lẹsẹ ya miesuọ tse, ama ni a rọ li ya mẹ osue na li. ³⁰ Memena, a li kuma mhẹ ọ shi oni okhọli. Oni a mẹ khi mhii khọli ẹghẹghẹ ni o dọse, ni mhi kiele ẹ khọli memena.‡

2

A ke khonya iregbe-tiemhie onabi oyi iJesu

¹ Agbọ oyẹẹ ni o kugbe iKirisiti ọ, o zẹ ni a rọ toto. Inono ni ọ mhue na ẹ o ri udu shi ẹ ọ. Ẹẹ ali Ayemhẹ oyọli a mhue ikugbe. A gbo mhue isomhelemhi ali ilẹlemhi na

egbe ẹ. ² Irarigho, mhia nono ni a remhe ke ghele shi abi a mhuẹ isamhi eghuo, ni a riẹle inono na egbe, a gbo khili oghuo elemhi ayemhe ali udu. ³ A khi ri ayemhe a ba timhe nga ali ni a ba me asha ke tono obọ udu, riẹle emhikhoghuo. Ama a nyese ukhomhi na egbe. A bino khi oghose o somhi dose ẹ. ⁴ A nono onete oyi egbe ẹ, ọa khi onete oyi yeyeghuo tse.

⁵ Mhuẹ angeli nabi iJesu iKirisiti o mhuẹ.

⁶ Abi o riẹ khia khi eri iKirisiti o li abi Eshinegba.

Oa tigbe sa li khi otu loji ali Eshinegba e khi.

⁷ Ochoghọ, eri o rote udu oyoli rue emini o mhuẹ nya obọ-a, o mele oni ọọ ga oghọ-a.

O mele oghọ-a, o ri ekuẹ oghọ ku egbe bhale.

⁸ O ri egboli tiemhile, o kia okiali issueso ya ramhi ni o ro ghua, ikhi eghuli oyoli na apfida.

⁹ Itobọ ona, Eshinegba o yase oji nga obini o yagha ne nya. O ri eva ni o fu dose eva nya nali,

¹⁰ ni a ro bhale ya ẹ khi ashiashini a da la lu eva oyi iJesu ne, ikhomhegbhe nya e nyese ghe emhi nya ni e la idane ali eni e la eke, ali eni e la elemhi eke,

¹¹ emhi nya e ya pfi otsẹle khi iJesu iKirisiti o khi Onomhuẹ, ni a ro ri ufumhi

na Eshinegba Ita.*

¹² Itobọ igho, emole mhe, abi a lie sueso ukpeloe oyemhe a gbo ligho ke sueso odukhokho oyemhe. A ri ulishi ali ikpheli ke gbe ikanya, ni irudunga oyee o gba pfo. ¹³ Itobọ khi eghẹghẹ kpa Eshinegba o ro la ẹ egbe ẹ gbe akanya ni o re ẹ mhuẹ oghuemhe, ni a gbo dobe ke riẹle emini o de shi omhese onete oyoli.

¹⁴ A khi ri awolo we ekhako riẹle emhikhoghuo. ¹⁵ Ni a khi egbo ni ẹa mhuẹ umhaguekia, ni e pfuase abi imi Eshinegba ni e gba pfo, elemhi agbo ni egbo ali ena ikanya ichimhi e la. A mema la we iteva ke ge abi ikpetata ni e la idane,† ¹⁶ abi a lie gue ungmehi agbo ke ye we. Ini a li gho, mhi ya me asha ke re ẹ titi egbe ele ni iKirisiti o ya nyene egbe bhale. Irari khi eri ona o ya rokhase khi iroshẹka ni mhi roshi ali ikanya ni mhi gbe, ẹa khi afue.

¹⁷ Ini a tseku ku oia eyemhe abi onyo shi iluasobo ali ikanya enete ni o rote irudunga oyee lasele, eri egbe e mu mhe shi o, mhi nu ẹ ghele. ¹⁸ Irarigho, egbe e li ke mu ẹ, a li nu mhe ke ghele.

ITimoti ali Epafuroditusi

¹⁹ Ini o ghole Eshinegba, mhi khokho khi mhi ya dobe kele ghie iTimoti ghi ẹ. Ni mhi

* 2:11 Li ze Aza 45.23 † 2:15 Li ze iDeut 32.5

rọ suọ eko ẹ, ni mhi mhue oghẹle ini ọ jele. ²⁰ Lọlighuo kpe ọ lẹse abi o li mhẹ egbe, ni ingme oyẹẹ o gbo mu egbe. ²¹ Ẹgbọ eni e kpọle nya, eleli oyẹwe e na khu, ama ọa khi eleli oyi iJesu iKirisiti. ²² Ama, ẹẹ, a lẹse abi iTimoti ọ li ri egbọli khase ẹ abi ọ la ọ shi. Abi mhemhe ali lue anye li kugbe gbe akanya oyi usomhi onete oyi Eshinegba abi ita ali omọ ẹẹ li. ²³ Mhi ya kele ghie ọli ghi ẹ ini mhi da lẹse abi o ya li mhẹ egbe. ²⁴ Mhi ri egbe da Onomhue khi mhi ya kele bhale.

²⁵ Mhi kie gbo li khokho khi o ti ni mhi ghie inyoghuo awa ghi ẹ, ikhi Epafuroditusi ni ọ she gbe akanya deba mhe, ni ọ she gbo nu mhe gbe akanya ode-khode. Ni ọ gbo khi aghiusomhi oyẹẹ ni ọọ kpaghie mhe obọ. ²⁶ Egbe ẹẹ kphakpha li ni ọ rọ mẹ ẹ. Egbe ẹ a ke sheshe ọli itobọ khi a suọ khi ọọ ghua. ²⁷ Egbegbo lo, ọọ ghua gba, ukukuọ o kpọli eghuli le. Ama Eshinegba ọ mhue ilelemhi na li. Ọa khi lolighuo Eshinegba ọ mhue ilelemhi na tse, ọ li mhue na mhe, ọ tsumhi mhe elemhi osue ni o to-nga osoli. ²⁸ Mhemhe egbe ẹẹ kphakpha ne ni mhi rọ ghie ọli ghi ẹ. Ni a gbo mhue oghẹle ini a mẹ ọli, ni osoli oyemhe o kelea. ²⁹ A ri oghẹle kpe abọ mie ọli abi inyoghuo na elemhi oni irudunga. A mu ekpe nofunẹ na egbo nya nabi loli. ³⁰ Itobọ khi ọ ri agbo

oyọli shi okhena, ukukuọ o kpọle suii ni ọ kha rọ ghu-a shi akanya oyi iKirisiti, ini ọ mẹ asha ri ikpaghiobo na mhe ni ẹẹ aa dobe rona mhe.

3

Angeli ni o migha shi ip-fuase

¹ Ni mhi rọ gbe ọli ukhomhi, inyoghuo, a ke ghele shi abi a li kuma Onomhue ọ. Ọa mhue abi o ngme mhe ini mhi riele emini mhi kpe keke ghi ẹ gbo keke, loli o ya ti ẹ egbe ne.

² A mu egbe ẹ shi egbo egbo ni e li abi ewa, ni ẹẹ gbe ikanya ebe. Ikhi eni ẹ lie khi ogbo mema shele-a neni imiepfuese oyọli o gba pfo.

³ Anye ena, a shele egbegbi ishele-a, irari khi anye te ode ayemhe ẹ ga Eshinegba. Anye mholi oghẹle shi elemhi agbo oyi anye khi anye kuma iJesu iKirisiti ọ, ni anye ẹa ri egbe da ikanya idiegbe. ⁴ Ama mhemhe mhii kha ri egbe da ikanya idiegbe eghoghọ ne.

Ini aá nono ogbo ni ọ kha regbeda ikanya idiegbe eghoghọ lo, mhemhe o kha khi. ⁵ Irari khi ele-nuzi-elele ni a rọ bia mhe, a rọ shele mhe-a. Oni iZireni a bia mhe, mhi rote unuekpe oyi iBejami lasela, egbegbi ongi Iburu. Ini ẹẹ, iri ushi oyi egbo iJu gbe akanya, iFarisi mhi khi.*

⁶ Mhi mhue omuegbe ramhi ni mhi rọ mu okholi vule shi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ọ. Ini ẹẹ abi ogbo

* 3:5 Li ze Ika 23.6; 26.5; iRom 11.1

o liẹ pfluase, ode irushi-gbe akanya, mhi aa mhue ashini o kpọ mhe shi.†

7 Ama emhi eghogho ni mhi kha leli shi eleli, mhi rewe shi afue, itobo oyi iKirisiti. 8 Oa khi egho tse, mhi lama emhikpa o limhe opfu-a, itobo ufumhi ni o la ilese ni mhi lese iJesu iKirisiti Onomhue oyemhe. Itobo oyoli mhi rotsua emhi nya kua. Eri mhi ga bino we shi iku, ni mhi me asha mhue iKirisiti, 9 ali ni mhi ga toma li o pfo. Mhi aa ke mhue angeli no migha shi ipfuase oyemhe, angeli ipfuase onabi mhi ri itobo khi mhi ri ushi e gbe akanya mholi. Ama angeli ni o migha shi ipfuase ni a rote irudunga oyi iKirisiti ro na mhe mhi ke mholi memena, angeli ipfuase ni o rote obo oyi Eshinegba bhale, ni o rote irudunga bhale. 10 Emini mhia nono ni mhi lolo lese khi iKirisiti ali ekpabo ni o rote eghuli guise oli le. Ni mhi ro nu oli me osoli ni o me, ni mhi nu oli ghu eghuli onabi o ghu. 11 Itobo khi mhi mholi oli shi udu khi a ya li rote eghuli guise mhe le.

Roshaka na ya ramhi ukpese elemhi irudunga

12 Mhi a liẹ khi mhi she ramhi ashini mhia nono ni mhi ramhi ne, wekhi eri mhi she gba pfo. Ama eri mhi roshaka ni mhi li abi iKirisiti. Onana o ze khi iKirisiti o pfi obo rue mhe. 13 Igesikia,

inyoghuo, mhi aa bino egbemhe shi oni o she lo owa ne. Emhi oghuo ni mhia li, khi, ni mhi ro rue eloe emini e je ikhokho a, ni mhi roshaka ri obo ramhi emini e la odalo. 14 Irarigho, eri mhi na le talala, ni mhi ro mhue ifata, ni o khi ulumhi ni Eshinegba o lu mhe, rote iJesu iKirisiti je agbo ni o la iloghie.

15 Awa nya ni awa mholi iwomheloe shi elemhi ayemhe, awa li mhue udu onana. Ama ini eghuo elemhi e, e mhue udu oda shi ingme onana, Eshinegba o ya roli khasa e. 16 Abibi o ya li, awa ke je odalo shi ushi oghuo ni awa deba ramhi ana.

17 A ke khonya mhe inyoghuo. A ri eso shi egbo ni e deba oni ode onete ni anye ro shi eke na e.‡ 18 Mhi she kpe gueye e ne, mhi gbolo ri evie shi alo a gueye e memena, khi egbo eghuo e la no khia khi uwali agbo ni e la, o she re we khi obe oyi eghuli ni iKirisiti o ghu shi apfida. 19 Owa ere ee je, irari khi oghuemhe idiegbe oyewe o khi olitsa oyewe. Eri ee titi egbe shi emini e kha ro shi omama. Usamhi emhi agbo ona e lese e sa. 20 Ama awa, udiokute oyawa o la iloghie, awa lolo ri alo shi eke ke khe Omiepfuese ikhi iJesu iKirisiti ni o rote iloghie jele. 21 O ya oghie idiegbe oyawa ona ni oo ghu, o ri idiegbe oyi ufumhi onabi oyoli to-eloli oli. Itoto ogho ni o ro dobe ri emhikpa bhale omhese oyoli

† 3:6 Li ze Ika 8.3; 22.4; 26.9-11 ‡ 3:17 Li ze 1 iKori 4.16; 11.1

o rọ ya riẹlẹ wẹ.

4

Ungmemhi irudusho

¹ Itobọ igho, inyoghuo, in-gme oyeẹ oo mu mhe egbe gba. Ełoli ẹ, o she nga mhe. A ma ri egbe a mu mhe, mhi gbo re ẹ titi egbe, igho o ti ni a kha li migha agbo oyeẹ na Onomhue.

² Mhi lema Euodia ali iSitaiki, a kpekpe a lama na egbe abi inyoghuo ni e mie Onomhue suọ. ³ Ali ye ye onuzava oyemhe, iSizigusi, kpaghie eni ikpotso ena obọ irari khi e she nu mhe me osue shi itsabo usomhi onete ona kia kia. Ghe iKilemeti ali eni anye ga gbe akanya kugbe ali elese nekpole, eni eva oyewe o la ebe ni a keke eva oyi eni e ya mholi agbo na agboagbo.

⁴ Eshinegba o ze ni a ke mholi oghelẹ eghẹghe kpa irari khi a kugbe Onomhue o. Mhi gbolo ẹ i, a ke ghele! ⁵ Ze ni ogbokpa o ke me igue riẹlẹ emhi shi eghẹghe oye gboo. Irari khi Onomhue o kele ya bhale.

⁶ A khi ze ni emhikhoghuo o mu ẹ egbe dose. Ama, emhikpa, a ri udu ikphemhi ke so iromhi mhila Eshinegba emini u wa nono. ⁷ Ni opfomhe oyi Eshinegba ni o dose ilese oyi ogbo nya, o ri igbe udu ali ayemhe ni o migha na ẹ, irari ikugbe ni a kugbe ifesu iKirisiti o.

⁸ Ni mhi ro gbe oli ukhomhi i, inyoghuo-mhe, a ze ni isamhi eminete ni a kuẹghie

ogbo o shi e vo ẹ udu, li shi emini e khi egbegbo, ni e mu eloe, ni e rote ode ipfuase bhale, ni e khi eyi inono, ni a mu ekpe shi. ⁹ A ri emini a wena obọ oyemhe ali eni a mie obọ oyemhe, okekhi eni a me agbo oyemhe ke gbe akanya. Shi eni mhi ri unu ngme ali eni mhi riẹlẹ. Eshinegba ni o ri opfomhe ẹ na ogbo o ya nu ẹ la.

IPolu o tse obode shi isomhopfa

¹⁰ Abi ogbo ni o mie Onomhue suọ, egbe ma mu mhe shi o gba, khi, abi o tseku tese, khi a kie gbo me asha ri inono ni a mhue na mhe khasẹ mhe. Oa ke khia khi eri mhi ri ona lie khi aa ke kpe ri eloe e khu mhe, ama eri aa ke kpe me asha kpaghie mhe obọ. ¹¹ Oa khi eri mhia ngme ona irari khi o limhe egbe abine khi a pfi mhe eso-a, itobọ khi abi oni mhi mhue o lie khuese mhe o she ma mhe-a. ¹² Mhi lese abi o o li egbe ini ogbo o la umhamẹ ali abi o o li ini ogbo o la osuemhe. Mhi she wena osheli ona ni a ro bhale ya ẹ khi oni mhi mhue o bu mhe. Obiobini o khi oo, ashiasini o khi oo, mhi le khue oo, o ke khia khi okiamhi o o gbe mhe. ¹³ Mhi dobe riẹlẹ emhikpa rote itoto ni iKirisiti o ro na mhe.

¹⁴ A ma khale, abi a li kpaghie mhe obọ abi mhi ro la omunu. ¹⁵ Eẹ egbo iFilipi, a lese khi abi mhi ro rote eke iMasidonia vu, ni mhi ro lese gba akanya itsabo usomhi onete le, eeghuo kpe a khi

eni e miesuɔ ni e kpaghie mhe obɔ elemhi irɔna ali imemie. ¹⁶ Oa khi utoghuo tse, a kpaghie mhe obini eke iTesalonika abi mhi ro nono ikpaghiobo.*† ¹⁷ Oa khia khi isomhopfa mhi lese nono, ama emini a ya keke shi ekuɛ oye na iloghie mhia nono. ¹⁸ A she fali mhe ota gba pfo, e gbo gba nga o. A she ri itsua ghi mhe ni e vo mhe eke, abi mhi ro mie Epafuroditusi emini a rona li ghi mhe ena, eri e li abi irɔna ni e kphela, ikhi iluasobo ni a mie, ni e ti Eshinegba eloe.‡ ¹⁹ Eshinegba oyemhe o ya ri emini e ghole e nya na e. Epfue ni o fune ni o la iJesu iKirisiti onayi oli o te ya riɛle oli.

²⁰ Ufumhi o khi oyi Eshinegba Ita awa ya ramhi eɛ ni agboagbo, Atse!

Otse ni o kpukhokho

²¹ Mhia tse ogbokpa ni o khi Omi Eshinegba ni o khi oyi iJesu iKirisiti. Inyoghuo nya ni e nu mhe la ana eɛ tse e. ²² Egbɔ eyi Eshinegba ni e la ana nya eɛ tse e, ghe eni e la agbala oyi iSiza.

²³ Okhale oyi iJesu iKirisiti Onomhue o ka nu ayemhe oye e la. Atse.

* 4:16 Li ze Ika 17.1 † 4:16 Li ze 2 iKori 11.9 ‡ 4:18 Li ze Okiali 29.18

Ebe ni iPoLu o keke ghi egbò iKolosha Eni e miesuo

¹ Mhẹmhe iPoLu, aghiu-somhi na keke oyi iJesu iKirisiti ni Eshinegba o ze abi o ghole oli shi mhi khi, li shi inyoghuo awa iTimoti.

² Mhẹmhe mhi keke ebe ona ghi egbò eyi Eshinegba ni e la eoli iKolose, ikhi inyoghuo awa ni e pfuase ni a ri egbe e gna elemhi iKirisiti.

Eshinegba Ita awa o ka li okhale na e, o ri opfomhe na e.

Iromhi ali ikphemhi

³ Egheghe kpa anye ro kphemhi na Eshinegba, Ita iJesu iKirisiti Onomhue oyawa, ini anye e so iromhi na e.

⁴ Itobo khi anye she suo abi a migha shi irudunga oyi iJesu, ali abi a li nono ingme oyi egbò eyi Eshinegba nya.

⁵ Emini Eshinegba o ro shi eke e khe e obini iloghie, o re e mholi irudunga ali inono ona, ikhi emini a she suo elemhi ungmehi igesikia, ikhi usomhi onete oyi iJesu iKirisiti ni a she gueye e.

⁶ Oni usomhi onete ona o she ri umomhi e lasela, o gbolo fu e shi o elemhi agbo nya, abi o kie kpe e li iteva oye e rote ogbele ni a te lese igesikia ni o la ukpokpomhi okhale ni Eshinegba o li. ⁷ Obò oyi Epafurasi a te suo oni

okhale oyi Eshinegba, oni o khi otuoghuo elemhi anye, ni oo gbe akanya oyi iKirisiti te ode igesikia ni o to eloli anye.*

⁸ Loli o gbo gueye anye abi oni Ayemhe o li re e mholi inono na egbò eyi Eshinegba.

⁹ Abi anye te lina suo eso onete oyi angeli oye e, anye e tigbe yemhe iromhi isososa, ni anye so o na e. Anye e so iromhi, Eshinegba o rote ilasingme ali lese elemhi Ayemhe-no-pfuase kpaghie e obò, ni a lese oghumhe oyoli, ni a ri ele oli. ¹⁰ Eri anye lina so iromhi na e, ni a gue ke ngeli abi egbò eyi Onomhue ee li, ni a ri egbe ke mu oli, a ri imomhi eyi onete iriele lasela, a gbolo e lese Eshinegba gbo shi o. ¹¹ Anye gbolo e lema li, o ri itoto na e, ni a ke ri ekpabo eyoli nya gbe akanya, ni a mholi ukpokpomhi iregbemie ali irabomudu ali oghela. ¹² Ni a ke kphemhi na Eshinegba Ita, ni o li re e fu te eni e li mholi okemhi shi ugu oyi egbò eyi Eshinegba, eni e la akpa, ni o roo khe e. ¹³ Eshinegba o she rue awa obò oyi ekpabo alo ebili eyi okphaghie lasela, o rue awa bhale iloghie oyi omi oli ni o nono. ¹⁴ Obò oyoli awa te mholi ipfasheke, ni o ri olamhe topfa awa.†

iKirisiti o fu ne nya

¹⁵ iKirisiti khi irokhokho oyi Eshinegba ni o gbo aa ya me eloe. Loli o khi oni odode emini Eshinegba o ma nya.

* 1:7 Li ze iKolo 4.12; iFilé 23 † 1:14 Li ze Efi 1.7

16 Irari khi obọ oyọli a te ma emhikpa, ikhi emini e la ukhuli ali eke, ghe eni a me ali eni aa ya me, okekhi ikpekhomhi eghiele o, o khi ekpabọ o, o khi ighie o, okekhi ena omhese o, loli o ma emhikpa, o ma we na egboli. 17 O kpe la o neni a ma emhi nya, loli o ze ni emhi nya e ro kugbe khi oghuo. 18 Loli o khi ukhomhi oyi idiegbe, ikhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ. Loli o khi igbaekele, itobọ khi loli Eshinegba o kpe guise le, ni ọa ke gbo ya ghu ghue, eghēghe agho ni lolighuo o ri obọ nga emini e la agbọ nya ke mhese shi.† 19 Irari khi eri o ghole Eshinegba ni emini o khi nya o la agbọ oyi Omi ọli. 20 Ishēgho ni o me asha rote obọ oyi oni Omi ọli nu emhikpa mhue iro-riele, o khi emhi na agbọ ona okekhi ena idane. Olia eyoli ni o ku abi o ro ghu-a shi ukhomhi apfida o ro ri ele ona. §

21 Eghēghe ni o dose ni aa ro kpe lese Eshinegba, eri a nuata shi ọli o. A khi ebe ọli elemhi udu oye, itobọ angeli obe ni a ngeli. 22 Ama Eshinegba o she re e nu egboli ro ri ele. Eghuli oyi iKirisiti o ro re e khi eni e pfuse shi odalo oyoli, ni aa ke mholi ichimhi, ni a pfue umhaguekia. 23 Ini a da kie la elemhi irudunga oye, ni a ro migha gbag-bagba shi o, ni aa ro ze ni irudushi ni a mholi o nighise, ikhi oni a mholi shi emini

Eshinegba o ro shobo na e elemhi usomhi onete oyoli. Oni usomhi onete ona ni a she ro tse abọ khase ogbokpa elemhi agbọ ona, loli a ze me iPolu shi abi aghiusomhi, mhi roli ke tse abọ.

Ikanya ni iPolu o gbe na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ

24 Memena, egbe ga a mu me shi osoli ni mhi me e na e elemhi idiegbe oye me. Eri mhi ri oni osoli ona pfuse ikanya eni e kpole gbe, abi iKirisiti o me osoli na idiegbe oyoli, ikhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ. 25 Eshinegba o she remhe khi oni o ga oyi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ oyoli, ni mhi ya tse-abọ oni usomhi oyoli nya ye e. 26 Ona o khi osheli ni o kpe ro sheli na egbo rote igbaekele ramhi eghēghe ana. Ama, loli o tige khueghie a khase egbo eyoli ena. 27 Eri Eshinegba o ri ele ona ni eni egbo eyoli e lese epfue oniemhi ni o la oni osheli ona. Oni osheli khi, iKirisiti ni o la agbọ oye e, ni o re e mholi irudusho khi, a ya nu ọli mholi okemhi shi ufumhi oyi Eshinegba.

28 Loli o ze ni anye ro ri iKirisiti e tse abọ khase ogbokpa. Rote egbhali ni anye mholi nya anye te e tse agua ye ogbo, anye gbolo e sese we ni anye ro rue we bhale odalo oyi Eshinegba abi egbo ni e mhue iwomhelo, ni e toma iKirisiti o. 29 Ni a bhale ya

ẹ khi ona o zẹ ukhomhi, eri mhi ri ekpabọ eyi iKirisiti nya ni e la mhe egbe roshẹka gbe akanya.

2

¹ Mhia nono ni mhi gueyẹ ẹ abi mhi li roshẹka a kpaghie ẹ ali eni e miesuọ ni e la ẹoli iLaodisha ali egboese ni ẹa mẹ mhe ukpelo ghue obọ.

² Emini o zẹ ni mhi rọ ọ riẹlẹ ona khi ni a rọ ri udu shi wẹ ọ, ali ni e kugbe elemhi inono, ini e mhọli ẹpfue ni o gba pfo ni ilẹsẹ o rọ ọ na ogbọ. Eghẹghẹ aghọ ni e lẹsẹ osheli ni Eshinegba ọ gba, ni o khi iKirisiti. ³ Lọlighuo kpe ọ khi okpẹ ni ọọ khueghie ẹpfue-a ni o la ilẹsingme ali ilẹsẹ eyi Eshinegba.

⁴ Eri mhi gue ona a ye ini ogbokhoghuo ọ khi ri osesẹ ẹgbhọli bhale ya di ẹ, abibi eni osesẹ e ririẹ dala esọ ramhi. ⁵ Irari khi, ini mhi aa ririẹ nu ẹ la aghọ, ayemhẹ oyemhẹ o nu ẹ la aghọ. Mhi nono ni mhi bhale ya mẹ ẹ abi a guẹ la kuete, ni irudunga ni a mhọli shi iKirisiti ọ ọa li nighise.

⁶ Aborokhia khi a she rue iJesu iKirisiti abi Onomhue, a nu ọli ke ngeli kugbe, ⁷ à gbelighi mighà, a gbo rọ ma imiesuọ ni a mie iKirisiti suọ, a kie mhọli ọli shi udu khi emini a sesẹ ẹ ikhi ingme eyi iKirisiti khi igesikia e khi. A kphemhi ẹ na Eshinegba ẹghẹghẹ kpa.

⁸ Khi zẹ ogbokhoghuo di ẹ mu lama shi osesẹ afuẹ ali eyi

ikpamhika. Ikhi osesẹ ni e migha nga angeli ali ẹgbhali oyi agbọ, ni ẹa rọte obọ oyi iKirisiti bhale.

⁹ Irari khi emini Eshinegba ọ khi nya e la idiegbe oyi iKirisiti. ¹⁰ Irari khi a kugbe iKirisiti ọ, a rọ mhọli agbọ ni o gba pfo elemhi ayemhẹ. Lọli ọọ kpeda nya elemhi ekpabọ ali omhesẹ ali afu nya na elemhi ayemhẹ. ¹¹ Itobọ khi a kugbe iKirisiti ọ, ọ rọ rue ẹ oghuemhẹ idiegbe udu lasese, ẹzeze abi a lie shẹlẹ ogbọ ẹpfi-a. ¹² Ezeze abi a li ri iKirisiti to abi ọ rọ ghua, ni a gbo guise ọli le, ighọ a li pfi ẹ lo elemhi okẹ gbo mu ẹ vule, elemhi ibatizi. A guise ẹ le bhale agbọ irari khi a mhọli irudunga shi ekpabọ oyi Eshinegba ni ọ rọte eghuli guise iKirisiti le.*

¹³ Eri a kpe ghu-a shi elemhi ayemhẹ ẹghẹghẹ no dose, irari khi a la agbọ olamhẹ. Ama memena, Eshinegba ọ she ri iKirisiti rẹ ẹ gbo mhọli agbọ. Ọ ri olamhẹ eyawa nya topfa awa.† ¹⁴ Abi Eshinegba ọ rọ shishi ishi ni a zẹ shi awa egbe-a se, ikhi eni e migha zu awa ode, ọ rue wẹ awa ode-a, ọ ta wẹ ma apfida abi iJesu ọ rọ ghua.‡ ¹⁵ Abi ọ rọ mie iyemhẹ okphaghie ekpabọ se, ọ rẹ wẹ lasese gboo yeghe-a abi ọ rọ ghua shi apfida.

¹⁶ Irarighọ, khi zẹ ni ogbokhoghuo ọ gue ẹ ezọ shi emini u wa le ali oni u wa da, ukeneta ushi imu Uki

* 2:12 Li zẹ iRom 6.4 † 2:13 Li zẹ Efi 2.1-5 ‡ 2:14 Li zẹ Efi 2.15 § 2:16 Li zẹ iRom 14.1-6

Onogbo ali ogbele ne pfuase ali Ogbele iyemhea oyi iju. ¹⁷ Enana nya, irokhokho oyi emini e ya bhale ikpukhokho agbo e khi, iKirisiti o khi ozukhomhi we nya. ¹⁸ Khi ze ni ogbokhoghwo ni o riele iregbe-tiemhie eyi ikpamhika, ni o ga igeni, o di e dobe eleli oye-a. Emini egbo eghogho e me e la tonon ali udu oyewe ni imiesuo o roli e vuse ike shi isamhi afue. ¹⁹ Ogbo oghogho oke kugbe iKirisiti o, ni o khi Ozukhomhi oyi oni idiegbe, ikhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo miesuo. Ezeze abi ukhomhi oyi ogbo o lie gueye idiegbe abi o lie kia, igho omhese oyi iKirisiti o lie mhese na egbo eyoli nya, rewe gbe akanya kugbe abi idiegbe ogbo o tono elamhi ali ikpese egbe mano, khi oghuo. Eghoghe agho oni idiegbe nya o fu abi Eshinegba o nono oli shi.*

²⁰ Aborokhia khi u she nu iKirisiti ghua, ni ushi agbo oke ro mhese ne egho, elo o ze khi u kie ri egbe e na we, ni u ro ri ushi eyewe gbe akanya, ni ee lie, ²¹ "Khi mu ona mholi obo," "Khi to elemhi ogho bino," "Khi ri obo ti onana?" ²² Enana nya, emini e ya mele afue-a e khi, ini a rewe riele emini a rewe ya riele se. Irari khi ishi ali omhese ni egbo e mhese lo. ²³ Eri omhese eghogho e li abine khi ilisingme e la o, ikhi eni e ri itoto ri egbo ga ugamhi ikpamhika

ali iregbe-tiemhile oyi ikpamhika, ali ina-idiegbe-osoli, ama eni e riele ena ea rewe lase olamhe le.

3

Angeli ni o ghole Eshinegba

¹ Aborokhia khi a she rote eghuli guise e ali iKirisiti le bhale agbo egho, ri udu oye shi emini e la obini iloghie obini iKirisiti o shito obita Eghiele oyi Eshinegba.* ² Ri udu oye shi emini e la obini iloghie, khi roli shi emini e la agbo ana, ³ irari khi u she ghua, elemhi iKirisiti u ke la, ni o la elemhi Eshinegba. ⁴ Egbegbi agbo oye, elemhi iKirisiti o la. O kha da feli lasele, yeve, u li ya nu oli la akagho, u li nu oli mholi okemhi shi ufumhi oyoli.

⁵ Irarigho, ze ni oghuemhe oyi emhi agbo ni o kpe la agbo oye o ghua. Enabi itsebo, ali angeli ichimhi, ali isamhi ebe, ali oghuemhe ni ea ti, ali emhi-itoegbe ni o li khi ikhumhi igaga. ⁶ Itobo enana, elemhi e ro bi Eshinegba deba egbo ni ea ya suo eso na li. ⁷ Ee, a kpe li lina ngeli elele, abi a ro la ifuabo eyi egbo eghogho. ⁸ Ama, memena a ze ni emhi eghogho nya e lase e egbe le. Emhi nabi elemhi-ibibi, ali ofu imholi, ali imuegbe obe, ali iyesegebe-eva-a, ali ingmemhi iditse, ali itono obo udu. ⁹ A khi ke lono egholi khase egbe aborokhia khi a she gueghie ingeli ali idiegbe onodio shi

* **2:19** Li ze Efi 4.16 * **3:1** Li ze Iwolo 110.1 † **3:9** Li ze Efi 4.22

ekẹ egho,† 10 ni a shi ri idiegbe enegbo ku egbe, ni Eshinegba Ima o ro ya mele onogbo-a, ni o li abi oyoli. Ini o me asha re e mholi ilese oyoli.‡ 11 Itobo ona, azolomhe o a ke la iteva eni e khi iju ali egbo ijeta, we e eni a shele-a ali eni aa shele-a, we e egbo eni e a fialo-a ali egbo eni e rote ifui ishemhi lasela, we e oghumha ali omi ogbo. Ama iKirisiti o khi oni o mu egbe ne.

12 Irarigho, abi a ro da khi eni Eshinegba o ze, ni e pfuase ni o nono ingme oyewe egho, a ri ilelemhi, isomhelemhi, itiegbe-tiemhi, ali ipfomhe ali irobomodudu so abi awulu. 13 A ke ti eni e miesuo nabi ee ma egbe. Ini a lue na egbe, a ro ke topfa egbe e. A ro topfa abi Onomhue o li ro topfa e. §* 14 Emini u gbo ro ya ma eni ingeli enete ena nya khi, inono ni o gono eni ingeli ena nya kugbe, elemhi ikugbe ni o gba pfo.

15 Zobe ni opfomhe oyi iKirisiti o mholi omhese shi udu oye, aborokhia khi egbo ni e kugbe elemhi idiegbe oghuo a khi egho, aa kphemhi. 16 A ze ni ungmemhi oyi Onomhue o la agbo oye e, abi a lie sese egbe, ni a ri ilisingme e ye egbe ude. A gbo ligho ke to iwolo ena irudunga, ni a rote elemhi ayemhe e to ke lasela. A ri ayemhe ikphemhi e to uwolo kuoghi Eshinegba.†

17 Emhikpa ni u wa ri ele ni u wa ngme, ri eva oyi iJesu Onomhue ri ele we. U gbolo ri eva oyoli e kphemhi na Eshinegba Ita.

Abi eni e miesuo e li ya ke ngeli

18 Ee ikpotso ni a la ughue, a ri egbe e na odo e pfo, irari khi ina ee eni e miesuo e ke li.‡

19 Ee edo, a nono ingme oyi ughue e, a khi ri obo ni o toto dose mu we. §

20 Eniye, a ke suo eso na eni e bia e odekhode, irari khi onana o ti Eshinegba eloe.*

21 Ita eniye, a khi ri ele emini e ya ri elemhi bi imi e, irari khi o ya ri egbe pfo we a.†

22 Ee ighumha, a ri ungmemhi oyi oni o mholi e ni o la agbo ona ke gbe akanya. Oa khi ini e nu e la agho tse a ro ri ungmemhi oyewe ya ke gbe akanya ini e ba somhi-elemhi e. Ama ri udu oghuo ke gbe akanya irari khi u mu ekpe a na Onomhue. 23 Emiemini u wa ri ele nya ri omuegbe ni o rote udu oye nya lasela ke ri ele o, abine khi Onomhue u gbe akanya a na, ni oa khi ogbo. 24 Lina ke ngeli abi u ro da lese khi u ya rote obo oyi Onomhue me eleli egho. 25 Eshinegba o ya fali oni o li onobe ota, oa ya gbe ogbokhoghuo azeba.‡ §

‡ 3:10 Li ze Igbae 1.26; Efi 4.24 § 3:13 Li ze Efi 4.32 * 3:13 Li ze Efi 4.2

† 3:16 Li ze Efi 5.19-20 ‡ 3:18 Li ze Efi 5.22; 1 iPit 3.1 § 3:19 Li ze Efi 5.25; 1

iPit 3.7 * 3:20 Li ze Efi 6.1 † 3:21 Li ze Efi 6.4 ‡ 3:25 Li ze iDeut 10.17; Efi

6.9 § 3:25 Li ze Efi 6.5-8

4

¹ Eɛ ega, a gue ke riɛɛ deba ighumha eye ɛ abi o ti shi, a ri igesikia deba wɛ. Sato khi yeɛ u li mhɔli Oga shi ighie.*

Emini o gbo mhɛɛ na wɛ

² A lolo ke so iromhi, a to ɛloe eke, a tɛ Eshinɛgba uwegbe. ³ A gbo li ke so iromhi na anye, ni Eshinɛgba o khueghie ode-a na anye ini anye mɛ asha gue ungmehi oyoli le. Ikhi ungmehi on-ayi osheli oyi iKirisiti, ni o zɛ khi mhi la oɛba ighumha memena. ⁴ A lema na mhɛ, ni mhi gue oni usomhi le gboo ni ɛgbɔ e suɔ li. ⁵ Ri ilɛsingme nu ɛgbɔ eni ɛa miesuɔ ke ngeli. Eghɛghɛ ni u mhɔli nya, roli riɛɛ onete.† ⁶ Zɛ ni ilɛsingme o la ungmehi ni u wa ngme, u gbolo ɛ ngme ingmehi eni ɛɛ ti esɔ, eghɛghɛ aghɔ ni u lɛɛ emini u ya ke so shi oɛbɔkpa ingme.

Otɛɛ ni o kpukhokho

⁷ ITakikɔsi o ya gue ingme eyɛmhɛ nya ye ɛ. Egbegbi inyɔghuo ni oɔ gbe akanya oyi Eshinɛgba te ode igesikia, ni mhi nono ingme oyoli o khi. Oni anye ga kugbe ɛɛ ga Onɔmhue o li khi. ⁸ Ni a ro lɛɛ abi anye li la o shi memena mhi ro ghie ɔli ɛ ghi ɛ, ali ni o gbo ri udu shi ɛ o.‡ ⁹ Lolɔ ali Onɛsimusi mhi ga ghie ɛ ghi ɛ. Inyɔghuo anye oni oɔ gbe akanya oyi Eshinɛgba te ode

igesikia ni anye nono ingme oyoli o li khi. Onge ɛoli oye ɛ o khi. E ya gueye ɛ emini aa mɛ oola nya.§

¹⁰ Arisitakusi ni anye ga la owa ighumha, oɔ tɛ ɛ. IMaki ni lolɔ ali iBanabasi e khi inyɔghuo, ɛɛ tɛ ɛ. Ini iMaki o bhale a kpe abɔ mie ɔli abi a li mhɛɛ ɔli na ɛ.* ¹¹ Ijesu ni akiseva oyoli o khi iJɔsitosi, o liɛ tɛ ɛ. Eni ɛgbɔ aase ena e khi ɛgbɔ iJu tɛ eni e nu mhɛ ɛ gbe akanya iri-ungmehi oyi Eghiele oyi Eshinɛgba ke kia gase. Eri e ga ri egbe ɛ mu mhɛ. ¹² Epafurasi ni o khi onge ɛoli oye ɛ, ni o khi oni oɔ ga iJesu iKirisiti, o li tɛ ɛ. Eghɛghɛ kpa o ro o do oɛbɔ elemhi iromhi isosɔ itobɔ oye ɛ, ni a migha gbagbagba, ni a womhɛloe shi elemhi oghuɛmhɛ oyi Eshinɛgba. Ali ni a gbo mhɔli ɔli shi udu khi Eshinɛgba o ya riɛɛ emini oɔ khi lolɔ ya riɛɛ.† ¹³ Mhi pfi ɔtɛɛ na li khi o ma a gbe akanya egbegbɔ itobɔ oye ɛ, ali ɛgbɔ ni e miesuɔ ni e la iLaodisha ali Erapolisi. ¹⁴ ILuku omɔle anye ni o khi idokita, ali iDemasi ɛɛ tɛ ɛ.‡ ¹⁵ A li nu mhɛ tɛ eni e miesuɔ ni e la iLaodisha, ali iNifa ali igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suɔ ni e la owa oyoli.

¹⁶ Ini a zɛ ebe ona se, a zɛ ni a li zɛ ɔli ye igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suɔ ni o la ɛoli iLaodisha. Zobɛ ni a li mie ɛgbɔ iLaodisha ebe ni

* 4:1 Li zɛ Efi 6.9 † 4:5 Li zɛ Efi 5.16 ‡ 4:8 Li zɛ Ika 20.4; 2 iTimo 4.12; Efi 6.21-22 § 4:9 Li zɛ iFile 10-12 * 4:10 Li zɛ Ika 19.29; 27.2; iFile 24; Ika 12.12,25; 13.13; 15.37-39 † 4:12 Li zɛ iKolo 1.7; iFile 23 ‡ 4:14 Li zɛ 2 iTimo 4.10,11; iFile 24

mhi kẹkẹ ghi wẹ li zẹ.

¹⁷ Gueyẹ Achipọsi khi mhiẹ
 ọli ọ rọshẹka pfuse akanya ni
 Ọnọmhue ọ rọ nga li obọ gbe
 pfo. §

¹⁸ Mhẹmhẹ iPọlu mhi ri
 ugba ma ebe ga kẹkẹ otse
 ona ghi ẹ. A khi yele-a khi
 eri a sọ mhẹ igha. Okhale oyi
 Eshinẹgba o nu ẹ la.

Ebe onodode ni iPolu o kekę ghi egbọ ITeshalonia Eni e miesuo

1 Mhemhe iPolu ali iSalasi ali iTimoti anye ri ebe ona ghi e igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni o la eke iTeshalonika, ni e khi egbọ eyi Eshinegba Ita awa ali iJesu iKirisiti Onomhue.

Okhale ali opfomhe oyi Eshinegba e ka nu e la.

Angeli ali irudunga oyi egbọ iTeshalonika

2 Anye maa tse Eshinegba uwegbe eghęghę kpa shi itobọ oyi eę nya, ighọ anye gbo lie teva e elemhi iromhi isoso oyi anye. 3 Anye ma la odalo oyi Eshinegba oyawa ali Ita awa sato ikanya eye e ni iregbenga oye e, o re e gbe. Abi inono ni a mhuę na egbe e o li re e toto obọ akanya, ali abi irudunga ni a mhuę na iKirisiti Onomhue o li migha.

4 Inyoghuo anye, anye lese khi Eshinegba o nono ingme oye e, o she gbo ze e ni a khi egbọ eyoli. 5 Irari khi eri anye ri usomhi onete bhale ghi e. Oa khi ungmehi unu tse anye ro roli bhale, ama li rote elemhi ekpabọ ali Ayemhenopfuase. Anye li ri igesikia oyoli lo e eso egbegbo. A lese abi anye li ngeli abi awa ro ga la kugbe, irari ni o ro ti na e anye ro ligho ngeli. 6 Áá

khonya anye ali Onomhue abi o tseku khia khi a me osoli egbegbo, a ri oghelę mie oni usomhi ni o rote Ayemhenopfuase bhale.* 7 Itobọ igho, eni khonya a ngeli a ke khi shi egbọ ni e miesuo na eke iMasidonia ali Akhaya o. 8 Irari khi aa khi eri usomhi oyi Onomhue o lese rote e unu fie lase ya je eke iMasidonia ali Akhaya tse, ama, iregbenga ni a mhuę na Eshinegba o she ramhi asha kpa. Itobọ ona, anye a ke mhuę ingme olese ni anye ke ya ngme. 9 Egbọ egho nya e ngme oli abi a li ri eloe e khu anye abi anye ro ku shi na e. Ali abi a li tsua ikhumhi kua bhale deba Eshinegba, ni áá gá egbegbi oni Eshinegba ni o la o. 10 A gbo gueye anye abi a li migha a khe Omioli ni o rote iloghie ya bhale, ikhi iJesu ni o rote eghuli guise le, ni o mie awa pfuese ofu oyi Eshinegba ni o o bhale.

2

Ikanya eyi iPolu elemhi eoli iTeshalonika

1 Inyoghuo anye eni emose ali eni ikpotso, eę a lese khi ifeli ni anye bhale ya feli e, oa khi afue. 2 A lese abi anye li me osoli ni a li tsue anye obini eke iFilipineni anye bhale deba e eke iTeshalonika. Abi o tseku khia khi anye me ukpokpomhi ozuode, Eshinegba oyawa o ri igbedu na anye ni anye kiele rue usomhi onete ni o

* 1:6 Li ze Ika 17.5-9 * 2:2 Li ze Ika 16.19-24; 17.1-9

röte obö oyöli bhale ghi e.*
 3 Olema ni anye lema e öa khi öde ni öa gbe akanya, wexhi röte usamhi ni öa ti, wexhi eri anye e nono ni anye di e. 4 Ochogho, eri anye a ngme abi Eshinegba öo anye li ngme. Irari khi ö she bino anye shi egbo ni e nga obö ni ö ri oni usomhi onete ona a te obö. Öa khi eri anye roshëka ni anye ba ri egbe ke mu egbo, ama Eshinegba anye roshëka ri egbe a mu. Löli ö she bino isamhi udu eyi anye bie. 5 Ee a lese khi öa khi ingmemhi udimhi anye rö bhale deba e, wexhi eri anye ri ingmemhi ikokoalo e guese ukpokö. Eshinegba ö khi ötselë öyi anye. 6 Öa khi eri anye e dua ni ee ukelië ögboëse ö kuëghie anye, ukelië khi eri anye nono öli obö öyee wexhi obö öyi egboëse.

Abi ighiusomhi na kee eyi iKirisiti, anye te ö ni anye kha mhila e emhi obö. 7 Ama abi anye rö nu e la, eri anye ku egbe a abi inyö ö li ri eloe e khu eniye eyöli. 8 Itobö inono ni anye mhue na e, öa khi usomhi onete öyi Eshinegba ona tse anye lese nono ni anye rö ghi e. Ama li shi agbo öyi anye. Irari khi ingme öyë e o mu anye egbe gba. 9 Inyoghüo, a ga sato abi anye toto obö gbe ikanya ali ömunu ni anye me. Eri anye e gbe ikanya ögbele kpa, ini anye khi nase öngëe abi anye li i gue usomhi onete öyi Eshinegba ye e.

10 Ee ali Eshinegba a khi ötselë eyi anye, khi angeli öyi anye khi eri o pfuase, o ti, öa mhue umhaguëli abi anye rö la ee eni e miesuö iteva. 11 Anye riële deba ögbögbö abi ita ö li riële a deba ömö. 12 Anye ye e ude, anye yese e, anye ri udu u shi e ö, ni a ke ngeli angeli ni o ri egbe a mu Eshinegba ni ö lu e, ni a mhue okemhi shi eghiele ali ufumhi onayi öli.

13 Emhi olese ni o gbo ri anye a kuëghie Eshinegba khi, abi anye rö ri usomhi öyi Eshinegba bhale ghie e, a suö a kpe abö mie öli. Aa mie öli abi usomhi ögbö ama eri a mie öli abi usomhi öyi Eshinegba ni o khia khi ighö o khi. Irari khi ungmemhi öyi Eshinegba o la e ni a miesuö egbe e akanya. 14 Inyoghüo, eri a ga li abi igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suö eyi Eshinegba ni e la eke iJudia, ni e khi egbo eyi iJesu iKirisiti. Abi e li me ajilimhe obö öyi egbo iJu eyewe, ighö a li li me ajilimhe obö öyi egbo eye e.† 15 Eni egbo ena, e gbe iJesu Önomhue ali emekeguele-a. E tigbe khu anye ya fie. E ma ri elemhi a bi Eshinegba. E khi öbe ögbökpa.‡ 16 Eri e ga roshëka ni wewe e zu anye öde ini anye khi me asha gue usomhi öyi Eshinegba ye egbo iJeta, ikhi ungmemhi ni o ri imiesuö ö ghi we. Öde ona e te buse olamhe ni ee lamhe-a. Mena, elemhi ibibi öyi Eshinegba o she tiemhile shi we ö.

† 2:14 Li ze Ika 17.5 ‡ 2:15 Li ze Ika 9.23,29; 13.45,50; 14.2,5,19; 17.5,13; 18.12

IPòlu o nono ni o gbo ya bino egbò iTeſalonika

17 Inyoghuo, abi a rọ vase anye ali e-e-a ukuku eghẹghẹ, (elemhi idiegbe ọa khi us-amhi), eri ẹloli ẹ o nga anye. Anye dua ini anye gbo me ẹ. 18 Anye nono ni anye gbo deba ẹ. Mhemhe oyemhe mhi dua ni mhi bhale iti-ingmingme, ama okphaghie ọ zu anye ode. 19 Ini a bino ọ, ẹẹ a ze ni anye rọ mholi irudushi ali oghẹ, ni a gbo ze khi anye rọ tobo ọdu shi imuole ni anye ya mhue odalo oyi iJesu, ini ọ bhale. 20 Igesikia, ẹẹ a khi ititiegbe ali oghẹ ni anye mholi.

3

1 Abi anye ẹa ke rọ dobe ri egbe mie, anye ke bie rọ shito obini ẹoli Ateni.* 2 Lọli o ze ni anye rọ ghie iTimoti inyoghuo anye ni ọ nu anye ẹ gbe akanya na Eshinegba, ikhi akanya itse-abo usomhi onete oyi iKirisiti. Anye ghie ọli ghi ẹ ni ọ zese ẹ-a, ni ọ gbo kpaghie irudunga oye ẹ obọ, 3 ini onge ọ khi nyene egbe ukhokho irari ajilimhe enana. Ẹe oye ẹ a lese khi ajilimhe eghogho e li la emini e ghole Eshinegba khi awa ya me. 4 Irari khi abi anye rọ nu ẹ la, anye kpe gue ọli ye ẹ shi eke khi a ya mu okholi vule shi anye ọ, a lese khi igho o kie tse. 5 Lọli o ze ni mhi rọ ghie iTimoti. Itobo khi mhi a ke dobe ri egbe mie, mhi rọ ghie ọli ọ bhale ya bino

abi irudunga oye ẹ o ke lao shi. Eri udu o nase mhe khi okphaghie ọ dobe ya mu ẹ fe, o li abine khi akanya ni anye gbe nya e ya mele afue-a.

Emini o ri egbe ẹ mu ni iTimoti o guele

6 Mena, iTimoti ọ she jele ya gue usomhi onete oyi irudunga ali inono oye ẹ ye anye. Ọ she gueye anye abi a lie sa usamhi onete oyi anye ali abi o li ẹ ghole ẹ ni a me anye, abi anye lie nono ni anye li me ẹ.† 7 Itobo ona inyoghuo, irudunga oye ẹ o she ri udu shi anye ọ, abi a rie mu okholi vule shi anye ọ ni anye la osoli. 8 Eri ayemhe oyanye o mholi itije-odalo abi anye rọ suo abi a li kie migha shi ikugbe ni ẹẹ ali Onomhue a kugbe. 9 Mena see anye lie dobe kphemhi na Eshinegba shi oghẹ ni a rọ ghi anye? 10 Ni o gbe no bi anye rọ ri udu oyanye nya mhila li, ọ ze ni anye me ẹ ẹloe ni anye ri emini e kpo ẹ irudunga le na ẹ.

11 Eshinegba oyawa ali Ita awa lolighuo ali iJesu Onomhue e ka be ode na anye ni anye rọ bhale deba ẹ. 12 Onomhue ọ ka ze ni inono ni a mhue na egbe ẹ ali egbọ kpa e ke fu shi ọ, ni o fu abi inono ni anye mhue na ẹ. 13 Ode ona ọ te ya zese ẹ udu-a, ni a khi eni e gba pfo, ni e pfuase shi odalo oyi Eshinegba oyawa ali Ita awa, ini iJesu Onomhue ali eni e khi eyoli e bhale.

* 3:1 Li ze Ika 17.15 † 3:6 Li ze Ika 18.5

4

Angeli ni o ghòle Eshinẹgba

¹ Ni mhi rọ gbe ọli ukhomhi inyọghuo, anye e sẹsẹ ẹ abi a li ya ke ngeli ni o ya ghòle Eshinẹgba. A she lighọ ọ ngeli. Mena anye ri eva oyi iJesu Onomhufe gbo lema ẹ, a kie lina ke ngeli. A gbo khi ma ọ. ² Irari khi a lẹsẹ osesẹ ni anye sẹsẹ ẹ rọte afu ni iJesu Onomhufe ọ rọ na anye.

³ Eri Eshinẹgba ọọ nono ni a rẹ ẹ khi eni a khuẹsẹ pfuasẹ ni a pfi angeli itsebọ shi eke, ⁴ khi omose ọgbogbo ọ guẹ ri egbo li ke kia ọ gbo guẹ ngeli deba ughufe-ọli, ode ipfuasẹ ali ekpe. ⁵ A khi mholi ọghumhe oyi efiala ona itsebọ deba egbe, abi eni ẹa lẹsẹ Eshinẹgba ẹẹ li. ⁶ Emini a ngme ena khi, ọgbokhoghuo ọ khi kia onuzava oyọli ni e ga mie iKirisiti suọ okiengme. Ọ khi li ọli le irari khi ọọ da ne ọli. Anye she kpe gue ona ye ẹ anye roli tse agua ye ẹ khi Onomhufe ọ ya na egbo eghoghọ osue. ⁷ Eshinẹgba ọa lu awa shi ikanya itsebọ, ama eri ọ lu awa ni awa khi eni e pfuasẹ. ⁸ Itobọ ona, ọgbọ ni ọ da kie osesẹ ona ne, ọa khi osesẹ oyi ọgbọ ọ kie ama oyi Eshinẹgba ọ kie ni ọ ri Ayemhenon-pfuasẹ na awa.

⁹ Ọa khi oni anye ya gbo keke ebe ghi ẹ, a nono ingme oyi eni e miesuọ enabi ẹẹ. Irari khi Eshinẹgba lolighuo ọ she sẹsẹ ẹ abi a li ya nono ingme egbe ẹ. ¹⁰ Igesikia, ighọ a kie li ẹ ngeli deba

inyoghuo ẹ ni e la eke iMasidonia. Irarigho, inyoghuo, anye lema ẹ a gbo khi ma oni angeli.

¹¹ Roshẹka la agbo ni o pfomhe. Ke mu alo shi akanya oye, u ri abọ eye ẹ gbe akanya, abi anye kie kpe gueye ẹ. ¹² Ini a da lina ne, o ya ri ekpe shi ẹ egbe odalo oyi egbo ni ẹa miesuọ. Eghẹghẹ aghọ wa ya ri egbe da ọgbọ shi emini e to ẹ.

Inyenegbe bhale oyi Onomhufe

¹³ A ghe i inyoghuo, anye ẹ nono ni a lẹsẹ igesikia ni o la ingme oyi egbo ni e ghua, ini egbe e khi pfo ẹ-a abi egbo ni ẹa mhufe irudushi ¹⁴ Irari khi ini awa miesuọ khi iJesu ọọ ghu-a ọ gbo guale. Awa li miesuọ khi ini Eshinẹgba ọ rue iJesu nyene ẹ bhale, ọ ya li rue eni e mholi irudunga shi iJesu ọ ramhi ni e rọ ghua, ma li egbe bhale. ¹⁵ Osesẹ ni anye ẹ sẹsẹ ẹ ena, osesẹ oyi Onomhufe lo. Awa ni awa la agbo awa aa ya ralo na eni e ghu-a, ẹle ni Onomhufe ọ ya bhale. ¹⁶ A ya mhese leghe, uruli oyi aḡeni ni ọ kpeda nya o pfi leghe, a pfi akala oyi Eshinẹgba. Onomhufe ọ ya rọte iloghie tiemhile irarogbe. Egbo ni e ri udu nga iKirisiti ramhi ni e rọ ghua, e kpe ya guale bhale agbo. ¹⁷ Awa ni awa la agbo oni eghẹghẹ, a tigbe rue awa nga idane vui, ya ma we egbe deba Onomhufe irarogbe elemhi otughunu. Ighọ awa ke lie nu Onomhufe

* 4:17 Li zẹ 1 iQori 15.51-52

la agbọagbọ.* ¹⁸ Irarigho, a ri ingmemhi ena ke ri udu shi egbe ẹ ọ.

5

A mu egbe khẹ ibhale oyi Onomhue

¹ Inyoghuo, ọa khi oni a ke gbolo ẹ keke ebe ghi ẹ shi ingme eghẹghẹ ali oni ogbele ni a ya me ingme enana nya. ² Irari khi ẹẹ oyeẹ a ga lese egbegbo khi ogbele iguezo oyi Onomhue eri o ya li abi oghiatọ ọ liẹ bhale eliyose.* ³ Ini egbo e da liẹ. “Emhikpa o she pfomhe, ingme okhoghuo ọa ke la ọ ne.” Eghẹghẹ agho opfuse o ro ya de rughu we. Eri o ya bhale udemhija abi oku o liẹ to okpotso. Egbo ẹa ya pfue oni iguezo.

⁴ Ama ẹẹ inyoghuo aa la alo ebili nabi oni ogbele o ya bhale guo shi ọ abi oghiatọ. ⁵ Irari khi ẹẹ nya egbo ni e khi eyi akpa a khi. Eyi ele ọguota a khi. Awa a khi egbo na eliyose wekhi egbo alo ebili. ⁶ Itobo igho awa khi ke lese abi egboese, a bino angeli bie ke ngeli, aa ke tokpe. ⁷ Elyose egbo e ro lese, eliyose onyo o roo gbe egbo. ⁸ Aborokhia khi egbo ena ele ọguota awa khi egho, awa bino angeli bie ke ngeli. Awa mema ya ri irudunga ali inono so abi awulu akhuli ni okholi-okhue ọ roo mu aye, awa ri irudushi oyi imiepfuese rughu abi arula akhuli ni okholi-okhue ọ ro rughu.†

⁹ Irari khi Eshinegba ọa ze awa shi eni a ya pfuse-a, ama eni iJesu iKirisiti Onomhue ọ ya mie pfuese. ¹⁰ Eri ọ ghu-a na awa, ni awa nu ọli la, awa la agbo o, okekhi ini awa ghua. ¹¹ Itobo ona, awa ri udu shi egbe awa ọ, awa a kpaghie egbe awa obo, abi a kiele ẹ li ena.

Ungmemhi ali otse ni e kpukhokho

¹² A ghe ii, anye lema ẹ inyoghuo, a ze ni a ke mu ekpe na eni e totobo ọ gbe akanya egbegbo ifuabo oyeẹ, ni ẹẹ sese ẹ ode ni a te ya khi eni e miesuo. ¹³ A ga ri ekpe ali inono onofune ke na we, itobo akanya ni ẹẹ gbe. A nu egbe ẹ ẹ ngeli angeli opfomhe. ¹⁴ Anye gbo lema ẹ inyoghuo, a ke tse agua ye egbo olemhe. Aa ye eni ulishi ọọ mu ude. Aa kpaghie eni ẹa mhue ekpabo obo. A mhue irabomudu ke deba ogbokpa. ¹⁵ A khi ze ni ogbo ọ ri onobe fata onobe, ama eghẹghẹ kpa a ze ni a roshaka ke riele onete na egbe ẹ ali ogbokpa.

¹⁶ Egbe e ke mu ẹ eghẹghẹ kpa. ¹⁷ Aa so iromhi eghẹghẹ kpa. ¹⁸ A ke tse uwegbe shi emiemini a me kpa. Ona o khi emini Eshinegba ọọ nono obo oyeẹ, abi yeye ali iJesu iKirisiti a ro ga kugbe egho.

¹⁹ Khi ke pfuse erali Ayemhe-no-pfuase a. ²⁰ A khi ri eloe gbe ungmehi imekeguele. ²¹ A ke mu emhikpa fe bino, a rue onete

* 5:2 Li ze iMat 24.43; iLuk 12.39; 2 iPit 3.10 † 5:8 Li ze Aza 59.17; Efi 6.13-17

ni o laọ. ²² Ti egbe emhi obe nya le.

²³ Ẹshinẹgba lọlighuo ni ọ khi Ẹshinẹgba ọna opfọmhe, ọ ka re khi ọni ọ pfuase ode khi ode. Ọ ri yeye nya, ghe ayemhe ali agbo ali idiegbe eye khi eni e gba pfo ni ẹa mholi umha-guekia, ya ramhi eghẹghẹ ni iJesu iKirisiti ọyawa ọ ro ya bhale. ²⁴ Lọli ni ọ lu ẹ, ọ ya riele ọli, irari khi ọni ọ ze ri egbe ẹ nga ọ khi.

²⁵ A ke so iromhi na anye inyoghuo. ²⁶ A ke tse egbo ni e miesuo egbegbi otse, a ghele ẹ mu we. ²⁷ Mhi ri afu ni mhi mhue obọ oyi Onomhue lema ẹ, a ze oni ebe ona khasẹ egbo ni e miesuo nya.

²⁸ Okhale oyi iJesu iKirisiti Onomhue ọyawa o ka nu ẹ la.

Ebe onuzi-eva ni iPōlu o keke ghi egbo ITēsalonia Eni e miesuo

1 Mhēmhe iPōlu ali iSalasi ali iTimoti anye ri ebe ona ghi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni o la eke iTēsalonika, ni e khi egbo eyi Eshinēgba Ita awa ali iJesu iKirisiti Onomhūe.*

2 Mhi lema Eshinēgba Ita awa ali iJesu iKirisiti Onomhūe e mhue isomhelemhi na e, e ri opfomhe na e.

Ikpēmhi ali Iromhi isoso

3 Inyoghuo, anye mema ya ke tse Eshinēgba uwegbe na e eghēghē kpa. O ti ni anye ke ligho, irari khi irudunga oyeē o o fu sho eghēghē kpa. Inono ni a mhue na egbe o o fu sho. 4 Loli o ze ni anye ro re e la iteva igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo eyi Eshinēgba a neta omose. Eri anye re e neta omose itobo abi a li dobe ri obo mu udu migha irudunga oyeē elemhi okholi ali imufe nya ni a mu vule shi e o.

5 Enana nya e rokhase khi ezō oyi Eshinēgba o migha shi ipfuase. Itobo igho Eshinēgba o ya leli e shi eni e te o, ni e ya lo iloghie oyoli ni a me osoli e shi. 6 Eshinēgba o ya gbe azeba, o ya ri osoli fali eni e na e osue ota. 7 O ya ri iyemhea na ee ni a me osue, o gbo li

ri oni iyemhea na anye. O ya riele ona ini iJesu Onomhūe o da feli lasese shi idane elemhi avuerē, loli ali igeni eniemhi eyoli. 8 O ya na egbo ni ea lese Eshinēgba osue, ali eni ea ri usomhi onete oyi iJesu Onomhūe gbe akanya. 9 E ya me osue. E ghu tiemhi ilimhi irierie. A rue we odalo oyi Onomhūe ali ufumhi oniemhi oyoli le.† 10 Ele ni a ya me ona khi, ogbele ni Onomhūe o ya bhale, ni eni e ri udu nga li e ri ikueghie ali ekpe na li. Li shi ee lo, itobo khi a she mie ungmehi ni anye gueye e suo.

11 Loli o ze ni anye ro so iromhi na e, Eshinēgba o ze ni a li khi eni e ya la agbo ni o o ghole oli. Ali o ri ekpabo eyoli ri ugbamhi onete ni a mholi bhale ya tse na e, li shi onete ni irudunga oyeē o re e riele. 12 Itobo okhale oyi Eshinēgba oyawa ali oyi iJesu iKirisiti Onomhūe oyawa, a ya rue ufumhi ghi eva oyi iJesu Onomhūe oyawa, o li ri ufumhi ghi e.

2

Ona okholo

1 Inyoghuo, ingme ibhale oyi iJesu iKirisiti Onomhūe oyawa, ali abi awa li ya kuma li egbe,* 2 a khi ze ni usamhi oyeē o nyanya ghagha ku ni a yila. Ini ogbokhoghuo o ririe khi imeke loli me, okekhi usomhi ona ke o guele, okekhi eri o o khi ebe ni anye keke ghi loli lue

* 1:1 Li ze Ika 17.1 † 1:9 Li ze Aza 2.10 * 2:1 Li ze 1 iTesa 4.15-17

rɔte zɛ ɔli khi ogbɛlɛ oyi Onomhuɛ o she bhale, ³ a khi zɛ ni ɔgbɔkhoghɔuo ɔ te ode okhoghɔuo di ɛ. Irari khi oni ogbɛlɛ ɔa ya bhale ini aa li mɛ ukpokpomhi imuokhuɛvule shi Eshinɛgba ɔ ali ini ɔna umhasuɔ-esɔ ni ɔ khi ɔgbɔ ɔbe ɔa li feli lase gboo, ikhi ɔni a mhɛsɛ owa erɛ na. ⁴ ɔ ya mu okhɔli vule shi emhikpa ni ɛgbɔ ɛ lu Eshinɛgba, ilitsa ali emhikpa ni ɛgbɔ ɛɛ ga ɔ, ɔ ri egbɔli fu dɔsɛ wɛ nya. ɔ gbo ga vu ya shitɔ Owa oyi Eshinɛgba oyi Eshinɛgba ɔɔ liɛ khi lɔli ke khi Eshinɛgba.†

⁵ Aa ke sato khi mhi gue ingme ena nya yɛ ɛ abi mhi rɔ nu ɛ la? ⁶ ɛɛ a lɛsɛ emini o zɛ khi aa rɔli lasele khase ne, ini ɛghɛghɛ oyi ɔna ɔkhɔlɔ ɔna o da ramhi, a ya rɔli lasele khase. ⁷ Ama eni ikhiakhi-amhi ekpabɔ ɔkhɔlɔ ena e she belɛ ɛ gbe ikanya eyɛwɛ, ama ɔni ɔ mu ɔli gbaga. Ama ɔni ɔna ɔkhɔlɔ ɔa ya feli lasele ini ɔni ɔ mu ɔli gbaga ɔa li lase ode-a. ⁸ ɛghɛghɛ aghɔ a ya ri ɔna ɔkhɔlɔ khase, ɔni iJesu Onomhuɛ ɔ ya ri ungmehi ni o rɔte ɔli unu lasele pfuse-a. Ugɛmhi oyɔli ini ɔ nyenɛ egbe bhale o ya ga pfuse ɔli-a nya.‡ ⁹ ɔna ɔkhɔlɔ ɔna, ɔ ya ri ekpabɔ oyi Okphaghie bhale, ɔɔ gbe ɔnyaloa ɛgbhuɛ ali ɔshabɔ ɔdɔda.§ ¹⁰ ɔ ri udimhi ɔdɔda ni e khɔlɔ di ɛgbɔ ni ɛɛ pfua. E ya pfua irari khi ɛa lama mie wɛkhi eri e nono igɛsikia, ni o kha mie wɛ pfuse. ¹¹ Itobɔ ighɔ,

Eshinɛgba ɔ rɔ ghie ayɛmhɛ ɛgbhɔli ghi wɛ, ni ee rɔ mie emini e khi ɛgbhɔli suɔ. ¹² A ya pfa ɛzɔ mu ɔgbɔ ni ɔa da mie igɛsikia suɔ ne, ni ɔ da mhɛ ɔghuɛmhɛ shi olamhɛ.

A migha gbagbagba

¹³ Anye mema ya ke tɛɛ Eshinɛgba uwegbe ɛghɛghɛ kpa na ɛ, inyoghɔuo ni Onomhuɛ ɔ nono. Irari khi ɛɛ Eshinɛgba ɔ kpe zɛ ni a ya mie pfuse. Ayɛmhɛ oyɔli o rɛɛ khi eni e pfuse, ali eni e mie igɛsikia suɔ. ¹⁴ Rɔte usomhi onete oyanye, Eshinɛgba ɔ te lu ɛ shi ona. Eri ɔ lu ɛ ni a rɔ mhɛ okemhi shi ufumhi oyi iJesu iKirisiti Onomhuɛ oyawa. ¹⁵ Irarighɔ, inyoghɔuo, a migha gbagbagba, a mu eni igɛsikia ni anye sɛsɛ ɛ mhɛ abi anye rɔte itsabɔ ali elemhi ebe ni anye kɛkɛ gue ɔli yɛ ɛ.

¹⁶ iJesu iKirisiti Onomhuɛ oyawa luɛghɔuo ali Eshinɛgba Itawa ni ɔ nono ingme oyawa, ni ɔ rɔte okhale oyɔli ri udu shi awa ɔ, ni ɔ gbo ri irudushi ni ɔa ya nighise na awa, ¹⁷ e ka ri udu shi ɛ ɔ, e gbo zese ɛ a shi ikanya ali ingmemhi enete.

3

IPɔlu ɔɔ, a sɔ iromhi na wɛwɛ

¹ Ni mhi rɔ gbe ɔli ukhomhi inyoghɔuo, a ke sɔ iromhi na anye. A sɔ iromhi ni ungmehi oyi Onomhuɛ o nyanya ke ga asha kpa, ni

† 2:4 Li zɛ iDan 11.36; Ezik 28.2 ‡ 2:8 Li zɛ Aza 11.4 § 2:9 Li zɛ iMat 24.24

egbo e gbo mie ọli, ni e ri ufumhi ke ghi Eshinegba, abi a li mie ọli abi o ro la e iteva. ² A gbo ke so iromhi Eshinegba o rue anye obo oyi egbo ebe ali ena okhoro lasele, irari khi o a khi ogbokpa o miesuo.

³ Ama oni a ri egbe e nga Onomhue o khi. O ya ri itoto na e o khukhu e obo oyi ona okhoro. ⁴ Anye regbenga Onomhue khi a ri ele ali khi a kiele e ke ri ele emini anye sese e. ⁵ Mhi lema, Onomhue o ka udu oyee lese inono ni o fune ni Eshinegba o mhue ali ni iKirisiti o ree migha egbegbo.

Ogbogbo o ke gbe akanya

⁶ Inyoghuo, anye ri eva oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa mhese na e, a ti kia na inyoghuo okhoghuo ni o la agbo owaza ni o a ya deba osese ni anye e sese e. ⁷ Ee oyee a lese khi o ti ni a ke li abi anye e li. Anye e a li owaza abi anye ro nu e la, ⁸ wekhi eri anye mie ogbokhoghuo emhi le ni anye a fali ota shi. Eri anye ri ochoghogbe akanya, ofo o ta anye ghe ele oguota ali ele iyose, ini anye khi ya khi itsua na ongee tsua. ⁹ O a khi itobo khi anye e a te eni e mhila e ikpaghiobo, anye ro ligho ngeli. Eri anye ligho, ni anye khi irokhokho ni aa ke deba. ¹⁰ Abi anye ro nu e la, anye gueye e khi, "Ogbogbo ni o a lama gbe akanya o khi le eminale."

¹¹ Eri anye ngme ona itobo khi anye suo khi egbo eghuo e la e iteva ni e a

lama gbe akanya, ni e a ya li emhikhoghuo ama ikanya eyi egbo elese ee sono unu ke pfueche-a. ¹² Anye ri eva oyi iJesu iKirisiti Onomhue mhese na egbo eghoghogbe, anye gbo tse agua yewe e ke ngeli angeli ni o te ode. E ke gbe akanya ni e te me emhi ya ke le. ¹³ Ama ee inyoghuo a khi ze ni onete iriele o susu e.

¹⁴ Ini ogbokhoghuo o la o ni o a ya ri omhese ni a keke shi ebe ona gbe akanya, a lolo to ogbo ogghoghogbe. A khi kugbe ogbo ogghoghogbe o, ni omama o mu ọli. ¹⁵ Ama a khi ngeli deba li abi obe e, ama a ri ochoghogbe tse agua ye ọli abi inyoghuo.

Ingmemhi ni e kpe ukhokho

¹⁶ Onomhue lueghuo ni o khi ode ofomhe oyawa o ka ri ofomhe na e egheghe kpa ali ode khi ode. Onomhue o ka nu e la.

¹⁷ Mhemhe iPolu mhi ri obo oyemhe keke ebe ona ghi e. Mhi tse e. Ina mhi lie keke eva oyemhe shi ebe ni mhi keke kpa. Ina mhi lie keke ebe.

¹⁸ Okhale oyi iJesu iKirisiti oyawa o ka nu e la nya.

Ebe onodode ni iPɔlu o keke ghi ITimoti

1 Mhemhe iPɔlu aghiusomhi na keke oyi iJesu iKirisiti, rote omheshe oyi Eshinegba ni o mie awa pfuese ali iJesu iKirisiti ni o khi irudushi oyawa.

2 Mhemhe mhi keke ebe ona ghi iTimoti, ni o khi egbegbi omimhe elemhi imiesuo, okhale ali ilelemhi ali opfomhe enayi Eshinegba e ka khi eye.*

Mhue egbhe shi ena osese egbhɔli egbe

3 Mhia nono ni u la eoli Efesosi abi mhi kie kpe gueye abi mhi ro lese iMasidonia, ni u me asha gueye egbo eghuo ni e la oobo o sese osese egbhɔli e mu migha. 4 Gueye we, e tsua okhe igbaekete oyi egbo enede ali ida-echete ku-a ni o khia khi ekhako o lese roo bhale, ea ya kpaghie akanya oyi Eshinegba ni o rote irudunga bhale obo. 5 Emini o ze ni a ro mheshe omheshe ona khi, ni a ro guise inono, ni o rote udu no pfuase bhale, ali oni o rote udu-onete ni o gue ogbo ezɔ ali egbegbi irudunga bhale. 6 Egbo eghuo e she rote enana lasese, nyene egbe je ingmemhi afue. 7 Ee nono ni wewe e khi esese Ishi eyi iMosisi eyi Eshinegba, ama ea lese emini e ngme wekhi eri

e lese emini e ri itoto ge ma gue gagaga.

8 Awa lese khi ushi o ti ini awa gue deba li abi awa khalii. 9 Awa lese khi oa khi itobo egbo enete a ro shi ushi, ama itobo egbo ni ee gbe ushi-ali ighiato ali eni ea mhue ulishi Eshinegba ali ena olamhe, ali egbo ni ea lese ugamhi, ni ea mu ekpe e na emhi eyi Eshinegba, ali egbo ni ee gbe itawe ali inyewe-a, ali egbo ni ee gbe ugbeli. 10 A shi ushi na egbo okia ali eni nu emose nabi wewe ali ikpotso nabi wewe ee gbhe, ali egbo ni e muno egbo o de, ali egbo ni e lo egbhue ali eni ee pfi otsele egbhue, ali emhi elese ni ea de shi egbegbi osese, 11 ni o khi osese ni o de shi usomhi onete oni o mhɔli ufumhi oyi Eshinegba, ni o mhɔli ikhivose ni a ro nga mhe obo.

Ikphemhi shi ilelemhi oyi Eshinegba

12 Mhi kphemhi na iJesu iKirisiti Onomhue oyawa ni o ri itoto na mhe, ni o me khi mhi te o ni o ro ze mhe shi akanya oyoli. 13 Abi o tseku khia khi eghenge ni o dose khi mhi pfi unu-a deba Eshinegba, ali ni mhi i jili egbo ni e miesuo, ni mhi nu we khɔli, oo mhɔli ilelemhi na mhe irari khi umhaleshe ali umha miesuo o remhe li ghɔ.† 14 Onomhue oyawa o ya tutu okhale ku mhe. O ri irudunga ali inono na mhe ni e khi eyawa irari ikugbe ni awa ali iJesu iKirisiti awa kugbe.

* 1:2 Li ze Ika 16.1 † 1:13 Li ze Ika 8.3; 9.4-5

15 Egbegbi ungmehi na, ni awa kha mie shi nya, khi eri iJesu iKirisiti o bhale agbo ya tsumhi ena olamhe, ni o khia khi mhemhe mhi ga kholo ne nya. 16 Ama eri Eshinegba o mhuē ilelemhi na mhemhe ni o kholo ne ena olamhe nya, ni a ro bhale ya e khi irabomudu oniemi ni iJesu o mhuē na mhe o khi irokhokho shi egbo ni e ke ya mie oli suo o, ali eni e ya mhuē agbo na agboagbo. 17 Ekpe ali ufumhi o khi oyi Oghie na agboagbo, ni o ya ya ghu, ni aa ya me, Eshinegba ni o khi oghuo kpe, rote agboagbo ya je agboagbo! Atse.

18 Yeye iTimoti omimhe, ena e khi omhesē ni mhi ro ne, ni e de shi abi a li me eke shi e egbe eghēghē ni o dose. Ke ri omhesē ena gbe akanya, irari khi itsua-okhuē e khi ne, ni u ro dobe ya kholi okholi onete, 19 kie mu irudunga oye ali udu onete ni o gue ogo ezo oye mhuē. Ego eghuo ni ea ke riēle emini udu onete ni o gue ogo ezo oye we o gueye we e riēle, eri irudunga oye we o de guoghō-a abi oko-oke oniemi. 20 Ego enabi eghoghō iManiusi ali Alēzada e khi, ni mhi wolō abo na okphaghiē ni o sese we ingme, ini e khi ke ngme ungmehi ipfiunu-a deba Eshinegba.

2

Ugamhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo

1 Mhi gueye e, a kpe te odode so iromhi na egbo kpa. Abi u lie gue emini e to e le, lema Eshinegba shi ilelemhi na we, u kphemhi na Eshinegba na we. 2 U li so iromhi na enighie ali eni ee mhesē ni awa, ni e ro dobe ke la agbo na tsuke ali opfomhe, elemhi ekpe oyi Eshinegba rote igue-ngeli. 3 Ona oo ti, o ma ri egbe a mu Eshinegba otsumhi oyawa. 4 Ni oo nono ni ogbokpa o mholi imiepfuese, ni o gbo lese igesikia. 5 Irari khi Eshinegba oghuo o lao, ali omigha iteva ogo ali Eshinegba oghuo, omose ni a lu iJesu iKirisiti. 6 Ni o ri egboli bhale shi otoeloli, ni o ro mie egbo nya pfuese. Ona o khi usomhi ni Eshinegba oo nono ni loli gueye ogbokpa ni o gue de shi eghēghē oyoli. 7 Ona o ze ni a ro ghie mhe abi aghiusomhi na kee ni iKirisiti o ze ali osese oyi iJeta ni mhi ro gue usomhi irudunga ali igesikia le. A khi egbhuē mhia lo, igesikia mhia guele.*

8 Ini a ye ugamhi, mhia nono ni emose e tsua abo eke shi iromhi isoso ni o mhuē elemhi ibibi wekhi ekhako. 9 Mhi lili e nono ni eni ikpotso e gue ke so itsua ni e gbe akanya, a khi khue akhue abamemhe, wekhi iē-itsu dolodolo shi ukhomhi, wekhi iri-igolu khue akhue ali ifefe isoso wekhi itsua ni e lolo ghalē isoso.† 10 Ama e ke gbe ikanya enete, ni o ye ni ikpotso ni ee khi wewe a ga

* 2:7 Li ze 2 iTimo 1.11 † 2:9 Li ze 1 iPit 3.3

Eshinegba ẹ gbe.

¹¹ Ikpotoso e ke ri iregbe-tiemhile ke ku esọ-a wẹna. ¹² Mhi aa zẹ ọkpotoso ni ọ sẹsẹ, wẹ khi eri ọ ya mhue omhese shi emose ukhomhi. Ọ ke tsaghie-a. ¹³ Itobọ khi Adamu a kpẹ ma neni a ma Ivu.† ¹⁴ Oa khi Adamu ọkphaghie ọ di, ama ọkpotoso a di ni ọ gbe ushi oyi Eshinegba-a. § ¹⁵ Ama a ya tsumhi ọkpotoso rọte eniye ibiabia, ini ọ kiele ẹ deba irudunga ali inono ali ipfuaşe, ni ọ rọ mu ekpe shi egbọli egbe.

3

Eni ẹ mhesẹ elemhi igbaa oyi eni e mie ijesu iKirisiti suọ.

¹ Oni ungmehi ona oo gbe akanya gba. Ini ọgbọ ọọ nono ni lọli khi ọni ọ ri ẹloe ẹ khu ẹgbọ eyi Eshinegba, eminete lọ ni o ghọle ọli. ² Ọni ọ ri ẹloe a khu eni e miesuọ ọ mema ya khi ọgbọ ni ọ fu dọşẹ umhaguẹli, ọ khi ọdọ ọkpotoso ọghuo, ọ mhue ikuegbe-a, ọ mu ekpe shi egbọli egbe, ọ khi ọni a mu ekpe a na, ọ mema ya ke kpe abọ mie epfese lo apfe oyọli le, ọ mema ya dobe ke sẹşẹ osẹşẹ. ³ Ọ khi khi ọdonyo, wẹ ọgbọ okhọli, ama ọ pfomhe, ọ khi khi ọgbọ uwola, ọ khi nono ingme ukpaghọ dọşẹ. ⁴ Ọ mema khi ọni ọ guẹ ri ẹloe ẹ khu omhue-apfe oyọli. Ọ khi ọni imiọli e mu ekpe ẹ na, ẹş suọ esọ na li egbegbọ. ⁵ Itobọ khi ini ọgbọ

ọa guẹ ri ẹloe ẹ khu omhue-apfe oyọli, se ọli ya dobe ri ẹloe khu igbaa oyi eni e mie ijesu iKirisiti suọ? ⁶ Ọ khi khi ọni ọ leşẹ miesuọ ni ode ọa nuẹ ne ini ititiegbe e khi vọ li egbe ni ọ tigbe ya de pfilo epfua nabi ọkphaghie ọ de pfilo. ⁷ Ọ mema khi ọgbọ ni ọ mhọli eva onete iteva oyi ena edato, ini ọ khi yeghe-a ni ọ de ya pfilo igha ọkphaghie.*

⁸ Eni ẹẹ kpaghie elemhi owa ugamhi, e khi ẹgbọ ni a mu ekpe ẹ na, e khi ẹgbọ ni a ri egbe ẹ nga. E khi khi eni e da onyo ọ dọşẹ wẹkhi eni ẹẹ li oyamhi ukpaghọ. ⁹ E ri udu-onete ni ọọ gue ọgbọ ẹzo mu igesikia ni a rokhasẹ ni e la irudunga mhue. ¹⁰ A kpẹ mu wẹ fe bino, ini o khia khi e gue gbe, a tigbe zẹ wẹ obọ ọ gbe akanya ọni ọọ ga. ¹¹ Ighuewe e mema ya mhue ingeli enete. E khi khi eni ẹẹ le ẹgbọ itsa uruli kiakia, e mhọli ayemhe ni o pfomhe, e khi eni a ri egbe ẹ nga shi emhikpa. ¹² Omose ọkpaghiobo ọ mema ya khi ọni ọ rue ọkpotoso ọghuo shi, ọ khi ọni ọ guẹ ẹ sẹşẹ eniye eyọli ode, ọ gue ri ukpẹloe a khu omhue-apfe oyọli. ¹³ Ekpaghie-obọ eni e gue ga, e she rọli mie ashini o mu ẹloe, ali e dobe ri igbedu ẹ ngme ingme oyi irudunga oyi ijesu iKirisiti ni e mhue.

Osheli ni o la irudunga oy-awa

¹⁴ Aboriekhia khi mhi ririe mhọli ọli shi udu khi mhi ya

kele bhale ya bine, mhi ro kie keke eni omheshe ena ghi e. Eghēghe agho ni a bhale ya e khi, ¹⁵ ini o khia khi mhi teshē dēnē, ebe ona o ya seshē e abi o ti ni egbo e li ke ngeli elemhi omhuē-apfē oyi Eshinēgba, ni o khi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo oyi Eshinēgba ni o la agbo. Ikhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni o khi oche ali irogbeke ni a ma igesikia nga. ¹⁶ Igesikia ni o la osheli oniēmhi ni o la irudunga oyawa o fu dose oni ogbokhoghuo o mhue ekhako e shi.

IJesu o bhale agbo abi ogbo,
 Ayemhe o roli khase
 khi o ghole Eshinēgba,
 igeni e me oli
 A roli tse abo gase
 ushishi nya,
 egbo e mie oli suo
 elemhi agbo nya
 a rue oli nga iloghie.

4

Ena Osese egholi

¹ Ayemhe o guele gboo khi, ikpukhokho agbo, egbo eghuo e ya tsua irudunga pfi-a. E deba iyemhe ni ee di agbo, ee deba osese ni ayemhe okphaghiē e tsua lasela. ² Osese eghoghō, obō oyi elo-egbhue ena ikokoalo e te e bhale, eni udu-onete ni o gue ogbo ezō oyewe o she ghua dishi. ³ Egbo eghoghō e seshē egbo e khi rue okpotso, eni ikpotso e khi ye ughue, e gueye we e khi ke le eminale eghuo. Ama eri Eshinēgba o ma eminale eghoghō, eni

e miesuo ni e lese igesikia e ke ri ikphemhi mie we le. ⁴ Emhikpa ni Eshinēgba o ma o ti, a khi me emini a kie, ama a ke ri ikphemhi mie emhikpa. ⁵ Irari khi ungmehi oyi Eshinēgba ali iromhi isoso a ro rewe e shi eni e pfuase.

⁶ Ini u ri oni omheshe ona na eni e miesuo, u ya khi oni o gue gbe akanya ugamhi oyi iJesu iKirisiti, ni a kuēle vule rote igesikia na irudunga ali osese enete ni u wa deba. ⁷ Khi mhōli emini u ri okhe oyi egbo nedē, ali okhe ikpotso egbhali e riele. Ke ngeli riele oghuemhe oyi Eshinēgba. ⁸ Inisegbe-a o mhōli ukuku eminete ni o riele a na ogbo, ama ni a ro suo esō na Eshinēgba, eri o ti odekhode, itobō khi o mhōli ishobō na awa memena ali agbo ni o ke e bhale.

⁹ Ungmemhi igesikia na ni o ti ni a mieshi, ni a gbo lama shi o. ¹⁰ Onana o ri anye rōshēka a gbe akanya egbegbo, irari khi awa she ri irudushi oyawa shi Eshinēgba obō, oni o laō ni o khi Omiepfuese oyi ogbokpa, eni e miesuo kpaashi.

¹¹ Mheshe, u gbo seshē ena nya. ¹² Khi ze ni ogbokhoghuo o ri eloe gbe e irari khi ozele u khi, ama rote ungmehi oye, ali agbo oye, ali inono oye, elemhi irudunga ali ipfuase oye khili irokhasē na eni e miesuo. ¹³ Ya ramhi eghēghe ni mhi ro ya bhale, ri eloe shi o kie ke ze Ebe-no-pfuase khase igbaa, u kie le e tse-abo oni ungmehi, wa seshē we.

¹⁴ Khi ri obọ gbe isomhopfa ni Ẹshinẹgba ọ rọ nẹ nyẹ. Oni a rọ nẹ abi a rọ mekeguele shi ẹ egbe ali abi eni egbhali e rọ ri abọ nge egbe.

¹⁵ Ke ri ẹloe shi eni emhi ena egbegbọ, u ri egbe ẹ na wẹ pfo ni ẹgbọ nya e ke me ije-odalalo oyẹ. ¹⁶ Ri ẹloe shi egbe ẹ egbe ali osẹsẹ oyẹ. Kie ke riẹlẹ emhi ena, irari khi ini u wa lighọ u ya tsumhi egbe ẹ ali eni ẹ suọ ẹ.

5

Abi ẹẹ a ke li esamhi-olimhi, ali egbhali ali ighumha

¹ Khi dese ọgbhali, ri ipfomhẹ uruli nu ọli ngme abinẹ khi itẹ ọ khi. Ke riẹlẹ deba ozele abinẹ khi inyoghuo ẹ u ngeli ẹ deba. ² U riẹlẹ deba ikpotso eni egbhali abinẹ khi inye e khi. Ke ngeli deba ozele ikpotso abi inyoghue ni ikpotso.

³ Khi ri ẹloe gbe esamhi-olimhi ni e khi esamhi-olimhi egbegbọ, ni e mhọli ọtomhẹ.

⁴ Ini ọni ọsamhi-olimhi ọ bia eniye, o ke khia khi ọ mhue imimi, eni eniye e kpẹ ke ri emini e wena imiesuọ gbe akanya, abi e li ri ẹloe ẹ khu ọmhue-apfe oyewe. Ini e lina, eri ẹ feli eni e bia wẹ ali itita wẹ eghọ, irari khi onana o ma ri egbe a mu Ẹshinẹgba. ⁵ Ọni ọ khi ọsamhi-olimhi igesikia ni ọa ke ye ughue, ni loughuo ọ la, ọ she regbenga Ẹshinẹgba, ọ sọ iromhi ẹ mhila li ikpaghiobo obọ, ẹleoguota ali ẹle iyose.

⁶ Ama ọsamhi-olimhi ni ọ ri egbọli shi aruele agbọ, ọ she

ghu-a ini ayemhẹ oyoli o kie tseku laọ. ⁷ Mhese enana na wẹ ini a khi me gue shi wẹ egbe. ⁸ Irari khi ini ọgbọ ọa ri ukpeloẹ khu ena ọmhue-apfe oyoli, tete imi ọli ali ughue ọli, ọ she kie oni irudunga. Ọ khọlọ dọsẹ ọni ọa miesuọ.

⁹ Khi keke eva oyi ọsamhi-olimhi kuma eva eyi esamhi-olimhi se ni ọ she dọsẹ ikpe egbhuesẹ, ọni o khia khi utoghuo-kpe ọ kpẹ lese ye ughue. ¹⁰ Ọ khi ọni a suọ eko shi ikanya enete, ọkpotoso ni ọ gue kuele imiọli. Ni ọ mie epfese ẹ shi owa. Ọ gue a gbe ikanya deba eni e miesuọ, ni ọọ kpaghie ẹgbọ ni e la ọmunu obọ ni o ri egbọli shi onete ọdoda iriẹlẹ.

¹¹ Ama khi ri eva oyi ozele esamhi-olimhi shi ebe. Irari khi ini ọghuemhẹ idiegbe oyewe o nga wẹ ukhomhi le dọsẹ ugamhi ni ẹ ga iKirisiti, e vu ya ngeli. ¹² Eri e rọte aghọ lue, irari khi e she gbe ironga ni e kpẹ te eke rọ nga ni iKirisiti-a. ¹³ Egbọ ọwaza e khi ni ẹẹ kia ifui owa. Oni o khọlọ nẹ nya khi ẹẹ le ẹgbọ itsa uruli kia kia, ẹẹ sọnọ unu ingme ni aa fe lu wẹ shi, ẹẹ ngme ungmehi ni ẹa kha ngme. ¹⁴ Itobọ ighọ, ọ ghọle mhẹ ni ozele isamhi olimhi e ye ughue, e bia eniye, e ri ẹloe ẹ khu ọmhue-apfe oyewe. Ini awa khi ri eghẹghẹ na ebe awa me asha yese awa eva-a. ¹⁵ Eni esamhi-olimhi eghuo e she lase ode oyi iKirisiti le deba ọkphaghie. ¹⁶ Ama ini ọkpotoso ọkhoghuo ni ọ miesuọ ọ mhue ọsamhi-olimhi she

unuekpẹ oyọli, ọ mema ya ke ri ẹloẹ khu ọli, ọ khi rue ọli ghi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ke tsua, ni e doḅe ri ẹloẹ ke khu eni e khi egbegbi esamhi-olimhi ni e mhọli ọtomhẹ.

17 A ke fali eni egbhali ni e ri igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ẹ kia ni e guẹ gbe akanya egbegbọ ifata agbhagbhamhi eva, tete eni e mema lolo toto obọ itse-abọ ali osẹsẹ ungmehi oyi Ẹshinẹgba. 18 Irari khi ebe ọ ngme ọli, u khi gẹ ena unu ini u rọli ẹ kpishi ikpamhi emhi. A ke fali egbakanya ifata eyẹwẹ.* 19 Khi rọli shi egbegbi ingme ini ọgbọghuo a bhale ya ngme ingme shi ọgbhali egbe, se ini e gbe aava okekhi aase.† 20 La odalo ẹgbọ kpa ke dese eni e lamhẹ ni o tse agua ye enekpọle.

21 Mhi la ukpẹloẹ onayi Ẹshinẹgba ali iJesu iKirisiti ali oyi igẹni ni e pfuase mhese ne, u ri omhese ena gbe akanya, khi rọte ode oshili wẹ azẹba riẹlẹ emhikhoghuo.

22 Khi tigbe keḅe ri obọ nga ọgbọ egbe rọli nga akanya ugamhi oyi Ọnọmhuẹ, u khi ya nu ọli mhuẹ okemhi shi olamhẹ oyi ọli. Ri egbe ẹ shi ipfuase.

23 Khi ke da amẹ tsee, ama ke da ukuku onyọ ni eminale e keḅe ke daghiẹ-a shi ẹ el-emhi, abi ọ rọ khia khi u ma keḅe ẹ ghua eghọ.

24 Eri a ga ẹgbọ eghuo zu olamhẹ eyẹwẹ, neni a re

ramhi iguezo, ama olamhẹ oyẹ egbọese ẹlẹlese e ya lasele. 25 Ighọ a liẹ mẹ ikanya enete gboo. Shi eghuo ni aa ya mẹ memena, ẹa ya sheli okhese.

6

1 Eni e khi ighumha e ke ri ekpẹ na ega eyẹwẹ ẹghẹghẹkpa ini ọgbọkhoghuo ọ khi zẹ ẹmuẹbe na eva oyi Ẹshinẹgba ali osẹsẹ oyawa. 2 Ighumha e khi ri ẹloẹ gbe ega eyẹwẹ ni e miesuọ, ni e mhọli wẹ, irari khi inyoghuo egbe e ga khi ni ẹẹ deba iKirisiti, ọni iKirisiti ọ nono ingme oyẹwẹ. Ochoghọ e ke ga wẹ doḅe abi e kpẹ li a ga wẹ, Eni ingme ena e khi eni u ya ke sẹsẹ wẹ, u gbo rẹwẹ ẹ ye wẹ ude.

3 Ọgbọ ni ọ da sẹsẹ osẹsẹ olese ne, ọa lama shi egbegbi osẹsẹ oyi iJesu iKirisiti Ọnọmhuẹ oyawa ali ugamhi oyawa, 4 eri itipfuabọ-nga o she vọ li egbe ni ọa ke leḅe emhikhoghuo. Ọ mhuẹ ọghuẹmhẹ obe na ekhako ali uwola shi ingmemhi ni ẹẹ pfi ofuma ali uwola ali itsue ali ireloeviọba. 5 E gbolo ẹ pfi ekhako shi iteva ẹgbọ ni isamhi udu oyẹwẹ ọa ya gbe akanya te ode, ni igesikia o she wa wẹ-a. Eri ẹ dabi khi ugamhi khi ẹpfue a rọli ẹ nono.

6 Egbegbọ lọ khi ugamhi o ri ọgbọ ọ mhuẹ ẹpfue egbegbọ, o ri emini u mhuẹ khuese ẹ. 7 Irari khi awa a kpẹ tsua emhikhoghuo bhale

* 5:18 Li zẹ iDeut 25.4; iMat 10.10; iLuk 10.7 † 5:19 Li zẹ iDeut 17.6; 19.15

agbọ ona. Ighọ awa a li rọte agbọ ya tsua emhikhoghuo vu. ⁸ Irari onana, ini awa da mhue eminale ali itsua na sọ ne, o khuese awa. ⁹ Ama eni ẹ nono ni wẹwẹ e pfue eri ẹ de pfilo imufe ali igha ali oghuemhe eyi oyeghe ni ẹ kuale ogbo utse, ni o pfi egbo pfilo epfua ali oyese. ¹⁰ Irari khi rọte oyamhi ukpaghọ iwali onobe nya e te ẹ ze lasele. Egbo eghuo e she kphakpha egbe ini e mhue ikpaghọ, ni o she rewe kia lase ode irudunga le. E she ri ebubu oya yese egbe we udu-a.

Agbọ ni o ti ni oni o miesuo o la

¹¹ Ama yeye Omose oyi Eshinegba, ti egbe emhi enana nya le, na ke khu ipfuase, ali iriele emini o ti Eshinegba eloe, ali irudunga, ali inono, iregbemie ali angeli ipfomhe. ¹² Ga ri itoto eye nya na unamhi oni irudunga oye, ni u mie eleli agbo na agboagbo. Itobo khi oni agbo onana Eshinegba o lu ẹ shi abi u ro pfi otselẹ shi irudunga oye odalo ebubu egbo. ¹³ Odalo oyi Eshinegba ni o ri agbo na emhi nya ali odalo oyi iJesu iKirisiti, ni o pfi otselẹ odalo ipotiusi ipaleti, mhi la mhese ne ena, * ¹⁴ u ri omhese enana gbe akanya, ri igesikia mu we mhue gbaa ya ramhi ele ni iJesu iKirisiti Onomhue oyawa o ro ya bhale. ¹⁵ Oni ibhale oyoli o ya tse shi egheghe ni Eshinegba o mhese

oli shi te, loli o khi Oghie oghuo kpele ni a khivose na, Oghie oyi ighie nya, ali Onomhue oyi ekhemhue nya. ¹⁶ Lolighuo kpele o lese la o le agboagbo. Eri o la akpa ni ogbokhoghuo o a gbudu a ti mama. Oni ogbokhoghuo o a me ghue wekhi eri ogbo tigbe dobe ya me oli ghue. A ri ufumhi ali ekpabo oniemhi nali. Atse.

¹⁷ Mhese na egbo ni e pfue shi elemhi agbo ona, e khi ke ti-ipfuabo nga, a e khi ri udu shi epfue ni ea ze ri egbe ẹ da, ama e mhue irudushi na Eshinegba ni o ri emhikpa somhi awa opfa tuo, awa ro ke li agbo. ¹⁸ Mhese na we e ke ri ele onete, e khili eni e pfue shi elemhi onete iriele, e ke somhi egbo opfa, e ke rọte emini e mhue rue oboa. ¹⁹ Ini e da li na ne, e ya ti epfue ma na egbewe abi irogbekẹ ni o migha, elemhi agbo ni o o bhale, ni e la agbo ni Eshinegba o nono ni e la.

²⁰ ITimoti, ri eloe khu emini a ro shi e obo. Khi kuma ingmemhi ni ea khi eyi Eshinegba ali ekhako eyegehe ni egbo eghuo e ri egbholi ẹ lu ilese, ²¹ ni egbo eghuo e deba ni o rewe lase ode irudunga oye we le.

Okhale oyi Eshinegba o ka nu ẹ nya la.

* 6:13 Li ze iJon 18:37

Ebe onuzi-eva ni iPolu o keke ghi ITimoti

¹ Mhemhe iPolu ni mhi khi aghiusomhi na kee oyi iJesu iKirisiti abi o ghole Eshinegba shi. Mhemhe mhi keke ebe ona. Mhemhe ni o ghie mhi ka ri agbo ni o la iJesu iKirisiti ni Eshinegba o ro shobo na awa tse abo guele.

² ITimoti mhi keke ebe ona ghi. Okhale ali ilemhi ali opfomhe eyi Eshinegba ali eyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa e ka khi eye.* ³ Mhi tse Eshinegba ni mhi ri udu no pfuase e ga abi eni e bia mhe e li ga. Eri mhi a tse Eshinegba uwegbe ini mhi la iromhi isoso sato e egbe, eleyose ali ele oquota. ⁴ Mhi aa sato evie oye, mhi aa nono ni mhi me e, egheghe agho ni oghela oyemhe o vo. ⁵ Mhi aa sato egbegbi irudunga ni u mhue. Irudunga onabi inyinye o mhue ikhi iLoisi ali ni inyeyi Yunisi o li mhue. Mhi mie shi o khi oni irudunga o li le egbe.† ⁶ Irari ona, mhia ye e ude u guise isomhopfa ni Eshinegba o ro ne le ke gbe akanya egbegbo, eni u mie abi mhi ro ri abo nge ukhomhi. ⁷ Irari khi Eshinegba o ri ayemhe ulishi na awa, ama ayemhe ekpabo ali inono ali igue ri egbe kia.

⁸ Itobo ona, khi ze ni omama o mue ni u ro pfi

otsela na Onomhue oyawa, wekhi omama mhe ni mhi khi oghumha itobo iKirisiti. Ama kuma mhe o shi osoli imeme shi iri usomhi onete tsabo, rote ekpabo oyi Eshinegba, ⁹ ni o tsumhi awa, o lu awa ni awa nu oli la agbo ipfuase ni o khia khi o a khi irari emhikhoghuo ni awa riele, ama abi o li gba li ali irari okhale oyoli. Eri a li oni okhale ona na awa rote obo oyi iJesu iKirisiti neni egheghe o gba eke le. ¹⁰ Ama mena, a she roli khasa awa rote ibhale oyi Omiepfuese, iJesu iKirisiti ni o pfueche eghuli-a, ali ni o ri agbo bhale, ni o rote usomhi onete ri agbo ni o ya ya ghu khasa gboo. ¹¹ Oni usomhi onete ona Eshinegba o ze mhe shi mhi ke guele abi aghiusomhi na kee oyi iJesu, ali oni o se se.‡ ¹² Itobo ona o ze ni mhi ro me osue abi mhi li ena. Abi o tseku li, omama o mu mhe irari khi mhi lese oni mhi miesuo ali khi mhi mie shi o khi o dobe ya ri eloe khu emini mhi rongga li obo shi ogbe ni elegho.

¹³ Emini u rote unu oyemhe suo, mu we mholi ni e khi eteawe ni u ro ya ke sese osese ni o dala. Gbo sato ke la elemhi irudunga ali inono ni u mhue elemhi iJesu iKirisiti. ¹⁴ Ri eloe khu osese onete ni a ro nga e obo, rote ikpaghiobo oyi Ayemhe-n-pfuase ni o nu awa la ini ogho khi dobe pfi oli ukhomhi kpoke.

¹⁵ U lese khi egbokpa ni e la

* 1:2 Li ze Ika 16.1 † 1:5 Li ze Ika 16.1 ‡ 1:11 Li ze 1 iTimo 2.7

ekę Esha e she mę mę na, li shi iFigelusi ali Ēmogenęsi.

16 Eshinęba ọ ka mhue ilęlemhi na unuekpę oyi Onesiforoęsi, irari khi eri ọ ri egbe e mu mę eghęghę kpa, ọa na omama iwęghę ni a sọ mę. 17 Ni mhi rọ ma ọ, abi ọ rọ bhale iRomu, ọ nono mę ya ramhi ni ọ rọ mę mę. 18 Eshinęba ọ ka zę ni ọ mę ilęlemhi oyi Eshinęba ogbele eghę. U ga lęsę gboo abi ọ li kpaghię mę obọ abi mhi rọ la Efesoęsi.

2

Abi a lię khi Okhọli-okhue oyi iJesu iKirisiti

1 ITimoti omimę, zę ni u toto shi okhale ni o rọte obọ oyi iJesu iKirisiti bhale. 2 Emini u suọ khi mhi ngme ukpęloe ọtsęle ebubu, ręwę nga egbọ ni a dobę ri egbe e nga obọ, ni e ya dobę sęsę egbọęse. 3 Nu mę ri egbe mie osoli abi okhọli-okhue ọnete oyi iJesu iKirisiti. 4 Ọgbọ ni ọọ gbe akanya okhọli-okhue, ọa ya ku abọ lo emhi agbọ, irari khi ọga ọyọli ọọ ke dua ni lọli ri egbe ke mu. 5 Ighọ o li khi, ini ọgbọ ọ kuma eni e ya na, aa ya rughu ọli arula oghie khi ọ lo owa, ini ọa li deba ushi ni ọ la unamhi. 6 O ti ni ọghiale ni ọ toto obọ gbe akanya, ọ kpę khi ọnodode ni ọ le emhi ekomhi ni ọ gua. 7 Sa shi emini mhi ngme ena irari khi Ọnomhue ọ ya rę lęsę udi emhi ena nya.

8 Sato iJesu egbe ni a rọte eghuli guise le, ni ọ khi unuekpę oyi iDefidi. Onana o khi usomhi onete ni mhi rọ a tse abọ, 9 ni o rę mę a mę osoli ramhi ni a rọ ri igha shi mę abọ abi ọgbọ usuesọ-akhue. Ama, ungmęmhi oyi Eshinęba ọa zę e sọ igha. 10 Irarighọ, mhi rọ ri egbe mie emhikpa irari egbọ ni Eshinęba ọ zę ni węwę e li mie imiepfuese ni o te obọ oyi iJesu iKirisiti bhale, li shi ufumhi na agbọagbọ.

11 Egbęgi ungmęmhi ni a ri egbe a da na.

Ini awa nu ọli ghua,

awa gbo li ya nu ọli la agbọ.

12 Ini awa ri egbe mie,

awa ya nu ọli ke mhęsę.

Ini awa kie ọli,

Ọ ya kie awa.*

13 Ini awa a ya gbe akanya

te ode igęsikia,

Ona igęsikia ọ kiele khi.

Irari khi ọa ya kie egbọli.

Ọgbakanya ni ọ ghọle Eshinęba

14 Ke yele egbọ eye enana le. U gbo tse agua ye wę ukpęloe Eshinęba, e khi wola shi ingmęmhi, ni ọa mhọli eleli, eri o lęsę e yese eni e suọ ọli-a.

15 Rọshęka ni u ri egbeę na Eshinęba abi, ọgbakanya ni ọ mie ni omama ọa ya mu, ni ọ guę e sęsę ungmęmhi igęsikia.

16 Nuata shi ingme afue ni ęa mhọli eleli, irari khi egbọ ni e sọ egbe ingme eghọghọ, eri e ri egbọ nuata shi Eshinęba ọ. 17 Osęsę oyewę, o ya ke gę

* 2:12 Li zę iMat 10.33; iLuk 12.9

abi ugboko. Egbọ eghoghọ khi Ameneusi ali iFiletusi. ¹⁸ E she zobẹ ode igesikia obọ. E khi irọte eghuli guale o she bhale ya dọse, e yese irudunga oyi egbọ eghuo-a. ¹⁹ Abi bi o tseku li, irọgbekẹ ni Eshinegba o rọ gbe eri o migha gbaa, ni a kekẹ ena rọ shi ọli ọlele khi: “Ọnọmhuẹ ọ lese egbọ ni e khi eyọli.” Ali, “Ọnini ọ da guele khi oyi Ọnọmhuẹ lọli khi ne, ọ mema ya ti egbe ọkhọlo iriele le.”†

²⁰ Ukpokpomhi owa ọa lese mhuẹ itasa igolu ali eyi ẹlomho tse, ama o li mhọli eyi ẹera ali eme, eghuo, e khi eni e mu ẹloe, eghuo, e khi eni ẹa mu ẹloe. ²¹ Ini ọgbọ khuẹse egbọli-a pfuase lase emhi ebe le, a ya rọli riele egbegbi emhi. A rọli pfuase, ọga oyọli ọ rọli li emhi, ali khi ọ ya riele ọli shi oni a rọ ke gbe ikanya enete.

²² Mẹ ọghuẹmhe ebe oyi ozele na, ke na khu iguẹngeli ali irudunga, ali inono ali opfomhe. Kuma egbọ ni e ri udu ni o pfuase ẹ lu eva oyi Ọnọmhuẹ ọ. ²³ Khi mhọli emini u ri ekhako oyeghe ali umhalese li, irari khi u lese khi uwola ẹ pfi. ²⁴ Oni ọọ ga Eshinegba ọa gbudu wola. O mema khi oni ọọ riele isomhelemhi deba ọgbokpa, ọ khi ọseşe ọnete ni ọ ri abọ ọ mudu. ²⁵ O ri ọfiẹ sese eni ẹ nu ọli khako. O mhọli ọli shi udu khi Eshinegba ọ ya khueghie ode-a na we rọ mu pfi ni o ya rewe bhale ya lese igesikia, ²⁶ ali khi egbhali oyewe o ya

tiemhile, e na pfue igha ni ọkphaghie ọ kpe khe we. Oni ọ she mu we ighumha e ke riele ọghuẹmhe oyọli.

3

Angeli oyi egbọ ikpukhokho agbo

¹ Ke bino ọli khi eghẹghẹ ọmunu o ya la ọ ogbele ni e kpe ukhokho. ² Egbọ e ya ke nono ingme oyi egbe weweghuo tse, e mhọli ọghuẹmhe ebe na ukpaghọ, ẹẹ tonon obọ udu, ẹẹ titiegbe, ẹẹ weghie egbọ, ẹẹ riele umha-sueso deba eni e bia we, ẹa mhọli itsuwegbe wekhi itsobode, e khi egbọ ni ẹa mu ekpe na emhi Eshinegba. ³ Ẹa mhuẹ isomhelemhi, ẹa mhuẹ igbekua na ọgbọ, e ri unu ẹ pfueche egbọ-a, ẹa mhọli iguẹ-regbekia, wekhi ilelemhi, ẹa nono eminente. ⁴ E ri egbewe ẹ de, ẹẹ li umumume, ẹẹ ti ipfuabọ nga, e mhọli ọghuẹmhe na agbo ilili, ocho ni e kha rọ mhọli inono na Eshinegba. ⁵ E riele abine khi eri e miesuo, ama e kie ekpabọ ni o la imiesuo. Khi mhọli emini u ri egbọ eghoghọ li.

⁶ Egbọ eghoghọ e bena lo owa deba ikpotso ni ẹa mhuẹ egbhali, eni usamhi oyi olamhe eyewe enedio ẹ nase, ali ni ọghuẹmhe khi ọghuẹmhe ọọ gua. ⁷ Eri ikpotso eghoghọ ẹẹ nono ni e wena, ama ẹa dobe ẹ lese igesikia. ⁸ Ezeze abi iJanesi ali iJabiresi e mu okhue vule shi iMosisi ọ, igho eni egbọ ena e li mu okhue

† 2:19 Li ze iNọba 16.5

vule shi igesikia o. Egbọ ni o khia khi usamhi oyewẹ ọa ke a gbe akanya ni e she de ode irudunga-a.* ⁹ Ama ẹa ya kia nuata, itobọ khi oyeghe oyewẹ o ya ri egbe khasẹ ogbọkpa, abi ó ke li eni emose aava egbo egbe.

Omhesẹ ni iPolu o rọ na iTi-moti

¹⁰ Ama u she lesẹ osesẹ oyemhẹ nya ali abi mhi liẹ ngeli, U lesẹ emini mhi la agbọ shi, u lesẹ irudunga, ali irabomudu ali inono ali iregbemie eyemhẹ. ¹¹ U lesẹ okhọli ni a mu vule shi mhẹ o, ali osoli ali emini mhi mẹ egbe obini ẹoli Atiọki, ali ẹoli iKoniomu ali ẹoli iLisitura. Okhọli oniēmhi a mu vule shi mhẹ o ni mhi ri egbe mie. Ama Onomhue o rue mhẹ o le nya.† ¹² Egbegbo lo khi, ogbọkpa ni o da nono ni lue la agbọ ipfuasẹ oyi iJesu iKirisiti ne, a ya mu okhọli vule shi ọli o. ¹³ Egbọ okhọlo ni ẹ ri egbe wẹ khi emini ẹa futẹ e ya ke riẹle onobe ke khi ma o, ẹẹ di egbo, a lili ẹ di wẹ. ¹⁴ Ama yeyẹ oyẹ, toto obọ emini u wena ni u she mie shi, irari khi u lesẹ obọ oyi eni u te wena wẹ, ¹⁵ Ali abi u te rọte omofẹ lesẹ Ebe-nopfuasẹ ni e doḅẹ ya rẹ khili ọlesingme shi irudunga ni u mhọli na iJesu iKirisiti ni u khi ọni a mie pfuese. ¹⁶ Emini a keḅẹ shi Ebe-nopfuasẹ nya, ungmehi oyi Eshinegba lo. E ti ni a rọ o sesẹ emini e khi igesikia, ali ni a rọ o tse agua

ye ogbo shi iriele do-a, ali ni a rọ o sheshe ogbo shi ode rọte umhagueli, ali ni a rọ o sesẹ ogbo igue-ngeli. ¹⁷ Ni rọ a bhale ya ẹ khi a sesẹ Omose oyi Eshinegba egbegbo ni o guẹ ke gbe ikanya enete ododa.

4

¹ Ukpeloe oyi Eshinegba ali iJesu iKirisiti, ni o ya gue egbo ni e lao ali eni e ghua ẹzo, ali oni o bhale ya mhese abi Oghie, mhi la ri oni omhesẹ onana ne. ² Ke tse abo oni ungmehi, ke mu egbe egheghe kpa ni u rọ ke tse ọli, o khi egheghe ni o ti, o ke khi egheghe ni ọa ti, ke sheshe egbo, wa dese wẹ ali u ri udu ẹ shi wẹ o. U ri iregbemie ri ofiẹ sesẹ wẹ. ³ Irari khi egheghe ọọ bhale ni egbo ẹa ke rọ ya ri esọ shi egbegbi osesẹ. Ama ni e ba ke suo emini ẹ ti wẹ esọ, e ya ri ochoghọ ti esesẹ gbili gasẹ egbe ni e ya ke ngme emini esọ ni ẹ riẹle wẹ ẹ nono ni wewẹ e ke suo. ⁴ E ya rue esọ egbegbi ungmehi le, e ri esọ shi okhe nedẹ. ⁵ Ama yeyẹ oyẹ, u mema ya ku egbe-a abibi o riẹ li. U ri egbe mie osoli, ri abo mu udu ini u wa a mẹ osoli. Ke gbe akanya oyi oni o ri usomhi onete a tse abo, u ri eloe shi ikanya eyẹ e gbe abi oni ọọ ga oyi Eshinegba.

⁶ Irari khi a she ku mhẹ abi onyo ni a ku shi iluasobo, ali oni egheghe o she bhale ni mhi rọ ya ghua. ⁷ Mhi she khọli oni okhọli onete, mhi

* 3:8 Li zẹ Okiali 7.11 † 3:11 Li zẹ Ika 13.14-52; 14.1-7,8-20

she na oni unamhi pfo, mhi mu oni irudunga mhue ya to. ⁸ Mena, a shi ri arula igue-ngeli shi na mhe, ni Onomhue ni o pfuase ni o khi oso-ezo o ro ya na mhe ogbe na elegho. Oa khi mhemheghuo tse a ya roli na, ama li shi egbo ni e nono inyenegbe bhale oyoli.

IPolu o o ghie iTimoti usomhi

⁹ Rosheka ni u keke ramhi mhe egbe. ¹⁰ Irari khi iDemasi o mholi inono na oni agbo ona. O she tsua mhe pfa je eoli iTesalonika. IKiresenisi o she je eke iGalesha, iTatosi o je eoli iDalimatia.* ¹¹ ILuku lueghuo kpe o ke lese nu mhe la akana. Rue iMaki mholi obobhale, irari khi o mholi ikpaghiobo na mhe oni akanya.† ¹² Mhi ghie iTakikosi je eoli Efesosi.‡ ¹³ Ini u wa bhale rue awulu ugbakpi ni mhi ro shi oboboyi iKaripusi obini eoli iTiroasi ali ebe eyemhe mhue obobhale. Tete eku e lamhi ni a keke emhi shi. S

¹⁴ Alezada oni oo lumhi ikhuli, oo li mhe onobe gba. Onomhue o ya fali oli ota shi emini o ri ele.* ¹⁵ Yeye li mu egbe e shi oli egbe, irari khi eri o lolo mu okhue vule shi usomhi ni awa ro o tse abo o.

¹⁶ Abi mhi ro kpe tode pfa egbe mhe shi eke, ogbokhoghuo oa nu mhe migha, eri wewe nya e na

tsua mhe pfa. Eshinegba o khi roli mu ota so we. ¹⁷ Ama eri Eshinegba o migha kpesemhe, o ri ekpabo na mhe ni a bhale ya e khi, rote oboboyemhe, oni ungmemhi o lolo zeguele ni egbo ifeta e suo li. Ali ni a ro tsumhi mhe oboboyi eghuli abine khi a mie ogbo unu oyi idumhi. ¹⁸ Onomhue o ya pfuese mhe okholi obe ni o vule shi mhe o, ali khi o ya rue mhe bhale iloghie oyoli tselele. Loli o mholi ufumhi ele na agboagbo ya je agboagbo. Atse.

Otse ni o kpe ukhokho

¹⁹ Tse iPisilia ali Akuila ali omhue-apfe oyi Onesiforosi na mhe.† ²⁰ Erasitosi o la eoli iKoriti, ali mhi zeg iTiromosi oboboshi eoli iMiletusi irari khi oo ghua.‡ ²¹ Rosheka ni u keke ramhi ana neni orue oo pfi. Eubulusi oo tse ali iPudenisi ali iLanusi ali iKilaudia, ali eni e miesuo nya e ga tse. ²² Onomhue o nu ayemhe oye la. Okhale oyi Eshinegba o nu e la.

* **4:10** Li zeg iKolo 4.14; iFile 24; 2 iKori 8.23; iGal 2.3; iTato 1.4 † **4:11** Li zeg iKolo 4.14; iFile 24; Ika 12.12,25; 13.13; 15.37-39; iKolo 4.10 ‡ **4:12** Li zeg Ika 20.4; Efi 6.21-22; iKolo 4.7-8 **S 4:13** Li zeg Ika 20.6 * **4:14** Li zeg 1 iTimo 1.20; IWolo 62.12; iRom 2.6 † **4:19** Li zeg Ika 18.2; 2 iTimo 1.16-17 ‡ **4:20** Li zeg Ika 19.22; iRom 16.23; Ika 20.4; 21.29

Ebe ni iPoḷu o keke ghi ITaṭosi

Otse

¹ Mhēmhe iPoḷu ni a ze abi oni oḡ ga oyi Eshineḡba ali aghiusomhi na keḡ oyi iJesu iKirisiti, mhi keke ebe ona. Eri a ghie mhe ni mhi ya zese irudunga oyi eni Eshineḡba o ze-a, ali ni mhi rewe khaḡe igesikia ni o ya seḡe we abi e li ya la agbo ni o ri egbe e mu Eshineḡba. ² Oni irudunga ali ileḡe ona o migha nga irudushi oyi agbo na agboagbo, ni Eshineḡba ni o ya lo eḡbholi o ri nga na awa neni a me igbaekele oyi agbo. ³ Eḡheḡhe ni o ghole Eshineḡba, o la roṡe ungmehi oyoli ni o ro nga mhe obo ri usomhi oyoli khaḡe gboo. Eshineḡba oni o mie awa pfuese o ligho mheso oli.

⁴ Mhi keke ebe ona ghi iTaṭosi omimhe esheshi elemhi irudunga, ni mhēmhe ali loli anye ga la elemhi imiesuo oghuo.

Eshineḡba Ita iJesu iKirisiti oni o mie awa pfuese o ka li okhale ne, o ri opfoḡmhe ne.*

Akanya ni iTaṭosi o ya gbe eoli iKireṡi

⁵ Emini o ze ni mhi ro ze obo shi iKireṡi khi, ni u me asha pfuse ikanya ni e kpole nya gbe, ali ni u ze eḡbhali

shi igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo na ukhomhi eoli ni e la iKireṡi nya. Sato abi mhi gueye khi: ⁶ Oni o khi oḡbhali shi elemhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo o mema ya khi oḡbo ni o gue e ngeli, ini a khi me asha gue ezo shi oli egbe. O mema ya khi oni o rue okpotso oghuo shi. Imi oli e khi eni e miesuo ni ea khi eniye ni e gbakaa ni ea ya suo esḡ. ⁷ Aborokhia khi eri a ri akanya oyi Eshineḡba nga oni o ralo na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo nya obo egho, oḡ mema khi oḡbo ni o gue e ngeli ini a khi gue ezo shi oli egbe. O khi khi oḡbo ni o ri imebie e ngeli deba eḡbo. O khi khi oni elemhi e kele e bi. O khi khi oḡbo ni o da onyo pfueche egbe-a. O khi khi oḡbo ni o kele e pfi obo, wekhi oḡbo ni ingme ukpagho o ghḡ mu egbe doḡe ode. ⁸ Ochoghḡ o khi oni o ghele e mu eḡbo, ni oḡ nono eminete. O khi oḡbo ni o gue ri eḡboli e kia. O khi oḡbo igesikia, ali oḡbo ni o pfuase. O khi oḡbo ni o mu ekpe shi eḡboli egbe. ⁹ O mema mu oni usomhi onete ni o mholi iregbenga mhue jijiji, abi a li seḡe oli. Loli o ro doḡe ya ri oseḡe igesikia ni oḡ seḡe eḡboese ke ri udu shi we o, ali ni o gbo ri ida-ode oyi eni e nu we e khako khaḡe, khi eḡbhali ee lo.†

¹⁰ Irari khi eḡbo iJu ebubu eghuo ni e miesuo ni e pfi ozughu, e la o, ni ee ngme

* 1:4 Li ze 2 iKori 8.23; iGal 2.3; 2 iTimo 4.10 † 1:9 Li ze 1 iTimo 3.2-7

ingmemhi afue ni e e di egbo. Wewe e sese ode egbhali khi a mema shele ogbo neni o khi oni o miesuo. ¹¹ O ti ni a pfi we okpe unu, itobo khi eri e ri emini e sese yese udu oyi omhue-apfe ebubu-a. Itobo ini e ba me asha ke ti ukpagho ma, e ro ligho sese. ¹² Egbegbi omekeguele oyewe, o ke ngme oli ghue, oo, "Egbo iKireti, egbo egbhali, ali egbo ebe ali egbo iwaza elemhi-gbidi-a, a khi." ¹³ Igesikia oni ungmehi ona o khi. Irarigho, ga lolo gbe omama ku we, ni irudunga oyewe o me asha migha. ¹⁴ Egheghe agho, ea ke ke ri eso shi okhe afue oyi egbo iJu ali ishi eyi egbo eni e kie igesikia. ¹⁵ Eri emhi nya e pfuase shi odalo oyi egbo ni e pfuase. Ama emhikhoghwo o ya pfuase shi eloe oyi egbo ni ea pfuase ni ea miesuo, irari khi a she keshe we udu ali isamhi-a. ¹⁶ E mali e khi wewe e lese Eshinegba, ama eri angeli oyewe o rokhase gboo, khi ea lese oli. Egbo ni aa ti e mama ali egbo umha-sueso e khi, ni ea ti okie we itoto.

2

Oseshe ni a ya ke sese iku egbo ododa

¹ Ghe i! Yeye oye, u mema ya ke sese emini o lama shi egbegbi osese o. ² Sese emose ni e she khi egbhali, e ke ri abo mu udu. E khi eni a mu ekpe na, e khi egbo ni e guere egbewe kia. E ze ni irudunga ali inono ali iregbemie oyewe o lolo mu eke.

³ Gbo ligho sese ikpotso eni egbhali e ke ngeli abi ikpotso egbhali ni e la agbo ipfuase. E khi khi eni e ri unu e yese egbo a, e khi ditse onyo idada a, ama e ke sese egbo ingeli enete. ⁴ Ishegho ni e ke sese izele ikpotso e nono ingme oyi odo we ali imi we. ⁵ E khi egbo ni e guere egbewe e kia, e khi eni e pfuase. E khi shito ni ea mhali oni ee gbe owa. E khi eni e mhali isomhelemhi. E ke nyese ukhomhi na odo we pfo. Ini ogbokhoghwo o khi me asha ngme ungmehi imebie deba usomhi onete oyi Eshinegba.

⁶ Gbo li ligho gueye eni izo e khi egbo ni e guere egbewe e kia. ⁷ Ze ni emini u wa ri ele nya e khi eminete ni egbo nya e ya ke khonya. Ri igesikia ali omuegbe ke khase elemhi osese ni u wa sese. ⁸ Ke ri ingmemhi ni e gba pfo ni ogbokhoghwo o me te ya ke ze ifue ngme ungmehi oye. Ini ebe awa e khi me emini o ti okhoghwo ngme shi awa egbe, ni omama o mu we.

⁹ Sese ighumha e ri egbewe na ega eyewe pfo nya, e ga ke ri ele emini o ri egbe e ke mu we odekhode. E khi ke solo shi we o ini e nu we e wola. ¹⁰ E khi bena ke do we ughiatu. E ri ochogho ke rokhase khi egbo enete ni e gbe akanya te ode igesikia wewe e khi. Egheghe agho ni e ri osese ungmehi oyi Eshinegba ni o mie awa pfuese ke ghole.

¹¹ Irari khi okhale oyi Eshinegba ni o ri imiepfuese

bhale o she ri egbọli khase ọgbọkpa. ¹² Lọli o sẹsẹ awa, awa ke kie ingeli ni ẹa ghọle Ẹshinẹgba ali ọghuẹmhe oyi emhi agbọ, ni ọgbọgbọ ọ ke nu egbọli ngme. Awa a ngeli angeli ni o migha shi ipfuase ẹghẹghẹ ni awa la memena. ¹³ Abi awa li ri ukpẹloe shi eke ẹ khẹ ogbẹle ni Ẹshinẹgba ni ọ funẹ Ọmiepfuese iJesu iKirisiti ọyawa o rọ ya nyenẹ egbe bhale. ¹⁴ IJesu iKirisiti ni ọ ri egbọli bhale rọ pfa awa shi eke rọte obọ oyi ọkholọ nya lasẹle, ali ni ọ rọ khuẹsẹ ẹgbọ eyọli-a, ikhi ẹgbọ ni ikanya enete igbegbe ẹ ghọle.*

¹⁵ Enana e khi emini u wa ke sẹsẹ. Ri afu ni mhi rọ nẹ ke ri udu shi wẹ ọ, u gbo tse agua yẹ wẹ. Khi zẹ ni ọgbọkhoghuo ọ ri ukpẹloe gbe ẹ.

3

Abi eni e miesuo e liẹ ke ngeli

¹ Ke yele eni ẹgbọ le, e ke nyẹsẹ ukhomhi na enighie ali eni ẹ mhẹsẹ, ali e ri ungmehi oyewẹ ke gbe akanya. E mu egbe ni e rọ ke gbe ikanya enete. ² E khi lo ẹgbhọli yese ọgbọkhoghuo evaa, e khi ẹgbọ opfomhe, e khi nu egbewẹ ke wola, ama e khi eni e ri ikuegbe-a a ngeli deba ọgbọkpa.

³ Irari khi awa kpẹ li riẹle ingme oyẹghẹ ali umhasueso. Awa khi eni a di, ni a ri ọghuẹmhe egbe, ali aruele mu shi igha. Awa la angeli ubogbọ ali ofuma ikpekpe.

Áá biselemhi awa, awa gbolo biselemhi egbe. ⁴ Ama abi isomhelemhi ali inono oyi Ẹshinẹgba Ọmiepfuese ọyawa o rọ feli lasẹle. ⁵ Ọ mie awa pfuese, ni ọa khi itobọ ingeli ni e migha shi ipfuase ni awa ngeli, ama itobọ ilẹlemhi oyọli. Ọ rọte iriẹle bia ali ikhuẹsẹ-pfuase oyi Ayemhenọ-pfuase tsumhi awa. Ọ ri agbọ onogbọ na awa. ⁶ Eri Ẹshinẹgba ọ tutu Ayemhenọ-pfuase ku awa tuọ itobọ emini iJesu iKirisiti ọ riẹle na awa. ⁷ Ẹghẹghẹ agho, awa kha khi eni ọ rọte okhale oyọli rọ pfuase se, awa mele imi ọli a ni e mholi ọli shi udu khi e mhue obọ shi ugu agbọ na agbọagbọ. ⁸ Egbegbi ungmehi ni a ri egbe ẹ nga ona o khi.

Mhia nono ni u lolo gue ọli ye wẹ jijiji, ini eni e she kpẹ regbenga Ẹshinẹgba, ni e kuegbe-a ke gbe ikanya enete. Eni emhi ena e ma ti gba irari khi e ma ri eleli ẹ na ọgbọkpa.

⁹ Khi nu ẹgbọ khẹ akọ shi ingme afue, ali itonọ uteto oyi ẹcheli idada. Khi wola ali khi khọli shi ingme Ishi eyi iMosisi, itobọ khi afue ali emini ẹa ri eleli a bhale e khi. ¹⁰ Kpẹ tse agua yẹ ọgbọ ozughu iteva, ini ọa kie suo, u ti gbe mẹ ọli na, ini emhikhoghuo e khi ku ẹ gbe. ¹¹ Lọli u rọ ya lesẹ khi ẹgbọ enana e she de ode khi ode, olamhe e ke la. Angeli oyewẹ o she pfa ezọ mu wẹ.

* 2:14 Li zẹ Iwolo 130.8; Okiali 19.5; iDẹut 4.20; 7.6; 14.2; 1 iPit 2.9

Omhẹse ni o kpukhokho

¹² Mhi kha da lẹse ghie Atẹmasi ghi ẹ ne o ke khi iTakikoṣi, roshẹka ni u bhale ya ẹ mhẹ iNikapolisi irari khi mhi she ri ọli shi udu khi oobọ mhi ya la ẹghẹghẹ oru-

ame.* ¹³ Abibi o riẹ li, roshẹka kpaghiẹ iZẹnasi ọni ọ khi ilọya ali Apolosi obọ, ini ẹẹ vu. Ri emini ẹ nono nya na wẹ.†

¹⁴ Egbọ eyawa e khi eni e wẹna abi a liẹ gbe akanya enete, ni e dobe ke riẹle emini ẹẹ nono elemhi ogbele na egbewẹ, ini e khi la agbọ ighalaba.

¹⁵ Egbọ ni e nu mhẹ la ana nya e ga tse ẹ. A tse eni e li miesuọ ali eni e nono ingme oyi anye.

Okhale oyi Eshinegba o ka nu ẹ la.

* **3:12** Li zẹ Ika 20.4; Efi 6.21-22; iKolo 4.7-8; 2 iTimo 4.12 † **3:13** Li zẹ Ika 18.24; 1 iKori 16.12

Ebe ni iPolu o keke ghi iFilemọ

¹ Mhemhe iPolu ni a ri itobo khi mhi a gbe akanya na iJesu iKirisiti mu shi oga ighumha, mhi keke ebe ona, ali iTimoti. iFilemọ omole anye ni anye ga a gbe akanya, a keke oghi, ² li shi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ni o la owa oye ali inyoghuo awa ni okpotso na lui Apfia ali Achiposi ni anye ga khi ekholi-okhue eyi Eshinegba.* ³ Eshinegba Ita awa ali iJesu iKirisiti Onomhue e ka li okhale na e, e ri opfomhe na e.

Inono ali iregbenga ni iFilemọ o mholi

⁴ iFilemọ, eghẹghe kpa mhi ro kphemhi na Eshinegba ini mhia so iromhi ne. ⁵ Irari khi mhi suọ inono ni u mholi na egbo eyi Eshinegba nya ali irudunga ni u mhue shi iJesu Onomhue. ⁶ Iromhi ni mhia so khi, o ze ni ilakugbe oyawa abi eni e mholi irudunga oghuo, o ri awa lese ikhivose nya, ni awa mholi irari khi awa kugbe iKirisiti o. ⁷ Inono oye i, inyoghuo-mhe, o she ri ukpokpomhi oghẹghe ghi mhe, o gbo ri udu shi mhe o! U gbo guise udu oyi eni e miesuo le.

IPolu o so iromhi na Onesimusi

⁸ Itobo igho, ini o rie kha khi mhi kha dobe mhesẹ ne emini o ti ni u riele abi inyoghuae elemhi iKirisiti, ⁹ mhi ya ri itobo inono lema e, abi mhemhe iPolu ni o she khi ogbhali ni mhi gbo khi oni oga oyi iJesu iKirisiti memena. ¹⁰ Mhi lema e shi itobo oyi Onesimusi ni o la elemhi oga ighumha ana mele omimhe-a.† ¹¹ Ni o kha khi waa ke kpe mhue emini a roli e riele, ama memena, o she mhue emini awa roli ya riele.

¹² Mhi ghie ohi nyene egbe e ghi e, rote ekelemhi udu inono oyemhe. ¹³ Mhii kha ze ohi obo ni o nu mhe la akana ni o to eloli e ke ri eloe khu mhe abi mhi li la oga oghumha ena shi usomhi onete oyi Eshinegba. ¹⁴ Ama mhi aa nono ni mhi riele emhi okhoghuo ni u waa lama shi, ni a ro bhale ya e khi ikanya enete ni u gbe, eri u rote elemhi udu gbe we. Ni oga khi eri a tano e abo shi o. ¹⁵ A dobe e me khi eri Onesimusi o rote e obo vu ukuku eghẹghe, ni o kha ke jele deba e, o nu e la agboagbo. ¹⁶ Oa ke khi oghumha tse, ama o fu dose oghumha, inyoghuae elemhi iKirisiti o ke khi. Oni awa nono ingme oyoli egbegbo o khi, abi ogbo ali inyoghuae, elemhi Onomhue.

¹⁷ Ini o kha khi u lese mhe shi onuzava oye, gbo mie ohi abi u kha li mie mhe. ¹⁸ Ama ini o kha khi o lue ne, okekha khi eri o lo e ota, ku ota eyoli lo ekuẹ

* 1:2 Li ze iKolo 4.17 † 1:10 Li ze iKolo 4.9

oyẹmḥẹ. ¹⁹ Mḥẹmḥẹ iPọlu mhi ri obọ oyẹmḥẹ ẹ kẹkẹ ebe ona. Mhiẹ yẹ khi mhi ya fali ẹ ẹwẹ. Mhia ke khi ọni ọ ke gbolo ẹ yele ẹ le khi mḥẹmḥẹ mhi mḥọli agbọ oye nya. ²⁰ Irarighọ, inyọghuo, ri ikpaghiobọ ona na mḥẹ itobọ Ọnọmḥue, abi inyọghuo ni awa ga mie iKirisiti suọ ri oghẹlẹ shi mḥẹ udu. ²¹ Mhi lẹsẹ gboo khi abi mhi liẹ kẹkẹ ebe ona ghi ẹ, khi u ya riẹlẹ emini mhiẹ u riẹlẹ, mhi ga lẹsẹ khi u ya riẹlẹ dọsẹ abi mhiẹ u li riẹlẹ.

²² Gbo li riẹlẹ elemhi owa oghuo shi eke kḥẹ mḥẹ. Irari khi mhi lẹsẹ khi a ya rue mḥẹ obọ a na ẹ, ni o ri iromhi ni a sọ bhale ya tṣẹ.

²³ Epafurasi ni anye ga khi eni ẹẹ ga eyi iJesu iKirisiti, ọọ tṣẹ ẹ.‡ ²⁴ Ighọ li khi iMaki ali Arisitakusi ali iDẹmasi ali iLuku ni anye ga gbe akanya, ẹẹ tṣẹ ẹ.§

²⁵ Okhale oyi iJesu iKirisiti Ọnọmḥue o ka la ayẹmḥẹ oyi ẹẹ nya.

‡ **1:23** Li zẹ iKolo 1.7; 4.12 § **1:24** Li zẹ Ika 12.12,25; 13.13; 15.37-39; 19.29; 27.2; iKolo 4.10,14; 2 iTimo 4.10,11

Ebe ni a keke ghi egbo Iburu Eni e miesuo

*Ungmemhi oyi Eshinegba ni
o rote obo oyi Omioli bhale*

¹ Agbo-ndede, ebubu egheghe ali ode ododa Eshinegba o te ri emekeguele nu ititawa ngme. ² Ama omioli ni o ze ni o le ugu emhikpa o ke ro nu awa ngme ogbele ikpukhokho ni awa la memena. Obo oyoli o gbo rote ma agbo ³ Loli o ri ufumhi oyi Eshinegba khasa. Eri o gbo li abi Eshinegba o li tee. Loli o ri ungmehi ni o tsua ekpabo oyoli mu agbo nya mholi. Abi o ro khuese awa olamhe-a se, o shito ukiemie obita na Eghiele oyi Eshinegba ni o mholi ekpabo ni o fune nya.

Ufumhi oyi Omi Eshinegba

⁴ A ri oni omioli fu dose igeni abi eva ni Eshinegba o ro na li o li fu dose oyewe.

⁵ Ageni onoghwo Eshinegba o tigbe lie oli,

“Omimhe u khi
amo mhi te khi Ite?”

Ali onoghwo o gbolo oli;

“Mhi ya khi Ita e,

yepe u khi Omimhe?”*

⁶ Ama abi Eshinegba o ro ya ghie Omioli oghwo kpe je el-emhi agbo, oo,
“Igeni eyi Eshinegba nya

e mema nyese ukhomhi
ga li.”†

⁷ Abi o ro o ngme ingme oyi igeni, oo,

“O ma igeni eyoli
abi akpekpeli,
o ma eni ee ga eyoli
abi emhi ere.”‡

⁸ Ama abi Eshinegba o ro o ngme ingme oyi Omioli, oo,

“Eshinegba u khi!
Omhesa oye,
agboagbo o ya la o.

Ipfuase ali igesikia
u ro ya ke mhese
na egbo eye.

⁹ Ipfuase u nono,
ingmobe o a ghole e,
irarigho Eshinegba u khi!
Eshinegba oye, o she re
fu dose etu-e,

itobo khi o ri
oili oghela to e ukhomhi.”§

¹⁰ O gbolo lie,
“Yeye Onomhue,
rote igbaekele,
u te ma agbo.

Abi eye u ro ma ukhuli.

¹¹ Wewe nya e ya pfua,
ama yeye u kiele e la o.

E ya taa abi itsua ni a so.

¹² U khili we abi ide,
e ya oghie abi a lie
oghie itsua ni a so.

Ama abi u li u kiele e li,
agbo oye o a tigbe
ya mholi ukpese.”*

¹³ Ageni onoghwo Eshinegba o tigbe lie oli,

“Shito mhe ukiemie obita
omhesa,
ramhi ni mhi ro ya ri ebe
e

* 1:5 Li ze Iwolo 2.7; 2 iSam 7.14; 1 Okhe 17.13 † 1:6 Li ze iDeut 32.43 ‡ 1:7
Li ze Iwolo 104.4 § 1:9 Li ze Iwolo 45.6,7 * 1:12 Li ze Iwolo 102.25-27

mele ukpẹkhomi akphawẹ-
nga oye-a?"†

14 Oa khi iyemhẹ eni ẹẹ ga
Eshinẹgba igeni nya e khi, ni
Eshinẹgba ọọ ghie e ke ga eni
e ya le ugu imiepfuese?

2

Ukpokpomhi imiepfuese

1 Irarigho a zẹ ni awa lolo
mu igesikia ni awa suọ mhue,
ini a khi tsua awa ibe vu.
2 Irari khi ini usomhi ni igeni
e bhale ya guele, o khi eg-
begbo, ni a ya na egbo ni
ẹa roli gbe akanya osoli to
shi; 3 seẹ awa li ya pfue
oni osoli ona, ini awa ri eloe
gbe ukpokpomhi imiepfuese
oghoghọ ni Onomhufe lighuo
o te odode gue le, ni eni
e suọ li, e gueye anye khi
igesikia lo? 4 Oni usomhi
ona ni Eshinẹgba o gbo ri
olele, ali ikanya oshabo ali
onyaloa ododa zẹ otselẹ shi,
li shi isomhopfa eyi Ayemhẹ-
no-pfuase ni o kemhi abi o li
ghole oli shi.

Ijesu o bhale agbo abi ogbo

5 Eshinẹgba ọa ri omhese oyi
agbo ni ọọ bhale nga igeni
obo, ikhi agbo ni awa ngme
ena. 6 Ama, a mholi ashini a
ngme oli shi elemhi Ebe-no-
pfuase, ni ọọ.

"Elo ogbo fe khi,
ni ingme oyoli o ro na mu
yeye Eshinẹgba egbe,
elo o khi ni u ro
lina ri eloe e khu oli?"

7 U ma li kpoke
na igeni denẹ,

u ri ufumhi
ali ekpe rughu oli,
u roli loghie nga
emini u ma nya.

8 U roli loghie
emhi nya."*

Eshinẹgba o she ri emini o
ma nya na li o ro ke mhese
shi. Oa kese emhikhoghuo
le ni ọa ro shi oli omhese.
Ama memena, awa aa kie me
eni emhi nya pfo ne ni o ro
nali o ke mhese shi. 9 Ama
ijesu awa a me, ni a kpe
ma kpoke na igeni ukuku o
denẹ. Oni a ri ufumhi ali ekpe
rughu memena itobo eghuli
ni o ghu. Igho lo, okhale
oyi Eshinẹgba o roli ghu-a na
egbokpa.

10 Ni Eshinẹgba, ni o ma
emhi nya ni o mu we mholi,
o me asha ri oni ufumhi ona
na ebubu egbo, o ro ri ijesu
khi oni o gba pfo rote osoli ni
o me. Irari khi ijesu o re egbo
nya bhale imiepfuese.

11 Ghe oni o ri egbo pfuase
ali eni a ro pfuase nya,
unuẹkpe oghuo e ke ga khi.
Loli o zẹ khi omama ọa mu
ijesu ni o ro lu we inyoghuo.

12 Oo Eshinẹgba,
"Mhi ya gueye
inyoghuo-mhe
emini u she ri ele,
Mhi ya la ilegba oyewe
to uwolo ikuẹghie oye."†

13 O gbolo e,
"Mhi ya regbenga
Eshinẹgba."

O gbolo e,
"Ghe mhẹmhe ali eniye

† 1:13 Li zẹ Iwolo 110.1

* 2:8 Li zẹ Iwolo 8.4-6 † 2:12 Li zẹ Iwolo 22.22

‡ 2:13 Li zẹ Aza 8.17,18

ni Eshinegba o ro na mhe.”†

14 Aborokhia khi imi Eshinegba, egbo ni e ze idiegbe ogbo ali oia e khi, loli iJesu Omioli o ro li mele ogbo ni o mholi idiegbe ali oia-a. Eri o lina ini o me asha rote eghuli ni o ghu pfuse Okphaghie-a ni o kpe mu ekpabo oyi eghuli mhuē, 15 ni o me asha pfuese egbo ni ulishi eghuli oo mu ekhele. 16 Egbegbo lo khi oia khi igeni o bhale ya kpaghie obo, ama imimi Aburaamu. § 17 Itobo ona a ro roli li abi inyoghuo oli nya odekhode. Ni o me asha khi Okpodalo-ugamhi oyi Eshinegba ni o kpeda nya, ni o mholi igesikia ali ilelemhi shi elemhi ugamhi oyi Eshinegba, ni o me asha shishi olamhe eyi egbo-a. 18 Irari khi o li me osoli abi a ro mu oli fe, o li dobe e kpaghie eni a lili e mufe obo.

3

Ijesu o fu dose iMosisi

1 Irarigho, inyoghuo-mhe ni Eshinegba o ze ni e khi egbo ni e pfuase eyoli, a sa ingme oyi iJesu ni awa lui aghiusomhi na kee, ali Oga oyi ekpodalo ugamhi nya. 2 Eri o ri igesikia deba Eshinegba, ni o ze oli o ke gbe akanya eyoli, ezeezē abi iMosisi oni oo ga o li ri igesikia gbe akanya elemhi Owa oyi Eshinegba.* 3 A she me khi iJesu o mhuē imuēloe ni o fu dose oyi iMosisi, ezeezē abi atsona o lie mholi imuēloe ni

o fu dose owa ni o to. 4 A kie kpe lese khi ogbo oo to owa kpa, Eshinegba o ma emhikpa. 5 IMosisi o khi ogbo igesikia elemhi Owa oyi Eshinegba abi oni oo ga. Akanya ni o gbe o khi otsele oyi igesikia oyi emini a ya ngme ogbe na ako. 6 Ama iKirisiti o khi Omi Eshinegba ni o mhese e shi Owa ugamhi oyoli. Owa oyoli awa khi ini awa da kie mu igbedu ali irudushi oyawa ni awa regbenga mhuē ne.

Iyemhea ni a ro na Egbo eyi Eshinegba

7 Irarigho, abi Ayemhe-no-pfuase o ngme, ni oo,

“A kha suo uruli

oyi Eshinegba amo,

8 a khi zese udu-a,

abi eni e bia e e li

egheghe ni e ro o ri ele

umha-sueso deba

Eshinegba.

Egheghe ni a ro la

odagbe ifufu mu we fe,

9 ikhi obini ita e e la

mu mhe fe, mhese mhe

binu,

e me emini mhi ri ele

elemhi ikpe egbhueva

10 Loli o ze ni elemhi e ro bi mhe

deba oni agbhotu ogho,

ni mhi ro lie, ‘Egheghe kpa

udu oyewe o ro rewe lo

ebuli,

ea lese ode eyemhe.’

11 Irarigho, mhi ro ri

elemhi-ibibi shi-emuē lie,

‘Ea ya tigbe lo

iyemhea oyemhe.’”†

¹² Inyoghuo, a mu egbe ẹ ini ọngẹ ẹ ọ khi mholi udu umha-miesuọ, ni ọ ya lase ode oyi Eshinegba ni ọ la ọ le. ¹³ Ochoghọ a ke ye egbe ẹ ude, itobọ khi, “Amo.” Oni ẹgheghe o kie la ọ, ni a rọ ọ mu pfi, ini udimhi ni olamhe ọọ di ọgbọ o khi ri ọngẹ ẹ zese udu-a. ¹⁴ Eni e kuma iKirisiti ọ awa khi ini awa lolo mu igbedu ni awa rọte eke mholi mhue ya ramhi ukpese. ¹⁵ Abi Ebe-no-pfuase o ngme.

“Ini u suọ uruli

oyi Eshinegba amo,
a khi zese udu-a,

abi eni e bia ẹ e li

ẹgheghe ni e rọ ọ riẹle
umha-suesọ deba
Eshinegba.”‡

¹⁶ Eghuo e khi eni ẹgbọ ni e suọ uruli oyi Eshinegba ni e riẹle umha suọ esọ deba li? Ọa khi eni iMosisi ọ rọte eke ijipiti rue lasele? ¹⁷ Eghuo ọ biselemhi deba ikpe egbhueva? Ọa khi eni e lamhe, ni e ghuloa shi ọdagbe ifufu? ¹⁸ Eghuo Eshinegba ọ shi emue deba khi ẹa ya tigbe lo iyemhea, ọa khi eni ẹa suọ esọ na li?§ ¹⁹ Irarigho, awa me khi itobọ umha-miesuọ oyewe ẹa rọ dobe lo.

4

Iyemhea ni a shobo na egbo eyi Eshinegba

¹ Aborokhia khi ishobo ni awa rọ ya lo iyemhea khi o kie la ọ, awa mu egbe awa ini o khi de onge ẹ obọ-a. ² Awa she

li suọ oni usomhi onete abi wewe e ke li suọ ọli. Ama oni usomhi ọa mu we ẹloe irari khi ẹa ri irudunga mie ọli. ³ Awa ni awa mhue irudunga, awa ya lo oni iyemhea. Ama eni ẹa miesuọ, Eshinegba ọọ lie “Elemhi ibibi mhi rọ shi-emue, khi ‘Ea ya tigbe lo asha iyemhea oyemhe.’ ”

Aboriokhia rọte abi ọ te ma agbọ ọ te riẹle oni iyemhea ona shi eke.* ⁴ A ngme na shi Ebe-no-pfuase abi ọ rọ ngme ingme ogbele onuzi-ishilua khi, “Eshinegba ọ yemhe ikanya-a nya-a ẹlenizu-ishilua.”† ⁵ A gbo ngme oni ingme onana khi. “Ea tigbe ya lo iyemhea oyemhe.”‡

⁶ Elese e laọ ni a ya ri ẹgheghe na ni e rọ lo oni iyemhea. Irari khi eni e kpe suọ oni Usomhi Onete ẹa lo oni iyemhea ogho, itobọ khi ẹa miesuọ. ⁷ Irarigho, Eshinegba ọ rọ gbo ri ẹlelese shi eke ni a rọ ya lo iyemhea oyoli, ni ọ lu Amo. Ezeze abi ọ rọte unu oyi iDefidi ngme ọli ẹlelese abi a kpe li ngme ọli, ni ọọ:

“A kha suọ uruli oyoli Amo,

a khi zese udu-a.”§

⁸ Ini ijoshua ọọ ri iyemhea na we lo, Eshinegba ọa kha gbo te ikpukhokho ri ogbele olese shi eke na we.* ⁹ Abi o li ena, Ogbele iyemhea o kie la ọ, ni ẹgbọ eyi Eshinegba e la yemhe-a ¹⁰ Itobọ khi oni ọ da lo iyemhea oyi Eshinegba ne, eri ọ li yemhe ikanya eyoli-a,

‡ 3:15 Li ze Iwolo 95.7-8 § 3:18 Li ze iNoba 14.1-35 * 4:3 Li ze Iwolo 95.11

† 4:4 Li ze Igbae 2.2 ‡ 4:5 Li ze Iwolo 95.11 § 4:7 Li ze Iwolo 95.7-8 * 4:8 Li ze iDeut 31.7; iJosh 22.4

abi Ẹshinẹgba ọ li yẹmhe eyọli-a.† 11 Irarigho, awa rọshẹka ini awa dobe lo oni iyemhe a ogho, ini awa khi de itobo khi awa khonya we riele umhasueso.

12 Irari khi eri ungmehi oyi Ẹshinẹgba o mholi agbo, ọọ gbe akanya. O mu dose itakobi ozalo eva kpa, ni ọọ gbese lo ogbo udu, o khueghie ọli-a, ni ọọ guano emini e la usamhi ali ayemhe, o gbo li gbese lo ikpesẹ ali ikhoro na elemhi igua. O dobe e khueghie ingeli ali isamhi na ekelemhi udu-a. 13 Emhikhoghuo ọa la emini a ma nya ni o sheli shi ọli ọ. Eri emhikpa e na khueghie-a shi ukpelo e oyi Ẹshinẹgba, ikhi oni awa ya ri abo khasẹ abi awa li gbe.

Ijesu ọ khi Oga Okpodalo-ugamhi Oniemhi Oyawa

14 Irarigho, a ze ni awa lolo mu irudunga ni awa mholi mhue, abi o ro da khia khi awa mholi Oga oyi ekpodalo ugamhi ni ọ Funẹ ni ọ she je odalo oyi Ẹshinẹgba. Loli ọ khi ijesu Omi Ẹshinẹgba. 15 Oa khi Oga oyi ekpodalo ugamhi ni ọa ya lelemhi awa shi emini awa do-a riele. Ama oni a she mu fe abi awa, odekhode ọ khi, ama ọa tigbe lamhe. 16 A ze ni awa ri igbedu ti deba Ẹshinẹgba ni ọ mholi isomhelemhi. Agho awa te ya mie ilelemhi ali isomhelemhi ni o ya kpaghie

awa obo eghẹghẹ ni awa ro ọ nono ikpaghiobo.

5

1 Oga oyi ekpodalo ugamhi, ni a da rote elemhi egbo ze kpa, eri a ze ọli ni ọ ke migha na we ingme ugamhi eyi Ẹshinẹgba. Ni ọ ke riele irona ali iluasobo na we shi olamhe eyewe. 2 Ofie ọ roo deba eni ea lese emini aa li, ni e da ode, itobo khi loli ọ li mholi ode ni ọa te li gba pfo. 3 Onana o ze khi egbo ọ kpe luasobo a na shi olamhe eyoli, neni ọ luase na egbo nya shi olamhe oyewe.* 4 Ogbokhoghuo, ọa ya rue oni okhale ona ni a ro lu ogbo shi Oga oyi ekpodalo ugamhi. Ẹshinẹgba lolighuo tse ọọ lu ogbo, ọ roli khi Oga oyi ekpodalo ugamhi, ezeze abi a li lu Eroni.†

5 Igho iKirisiti ọa li mie oni okhale ro lu egbo Oga oyi ekpodalo ugamhi. Ama Ẹshinẹgba ọọ li, "Omimhe u khi,

Amo mhi te khi Ite."‡

6 O gbo ngme ọli shi ashese, "Okpodalo-ugamhi oyi Ẹshinẹgba u khi agbo agbo,

ezeze onabi iMekizedeki."§

7 Abi ijesu ọ ro la agbo, atsesẹ ali iku-ame-ewie alo ijesu ọ roo so iromhi lema Ẹshinẹgba, oni ọ kha tsumhi ọli obo eghuli. Itobo khi eri ọ ri egbo tiemhile, ri egbo na Ẹshinẹgba pfo, loli ọ ro suo iromhi eyoli.* 8 Abi o

† 4:10 Li ze Igbae 2.2 * 5:3 Li ze iLev 9.7 † 5:4 Li ze Okiali 28.1 ‡ 5:5 Li ze Iwolo 2.7 § 5:6 Li ze Iwolo 110.4 * 5:7 Li ze iMat 26.36-46; iMak 14.32-42; iLuk 22.39-46

rię khia khi Omi Eshinegba ọ khi, osoli ni ọ mę, o rọli węna isueso na Eshinegba. ⁹ Abi a rọ rọli gba pfo se, obọ oyọli eni e suọ esọ nali e ke rọte mhọli imiepfuese na agbọagbọ. ¹⁰ Eshinegba ọ zę ọli Oga oyi ekpodalo ugamhi, ọnabi iMękizędeki.

Ogbọ khi pfi irudunga ona shi eke

¹¹ Emhi ebubu e la ọ ni awa ya ngme shi eni ingme enana, ama o ma a munu ni a rọ zọlo wę-a lo ę esọ, itobọ khi aa mhọli ọghuęmhę ni a rọ suọ. ¹² Abi o rię khia khi a she ramhi eni ęę esesę ęgbọese, ni a rọ kie khi eni a sesę owęna eni ododę eyi ingme Eshinegba eghọ, ęnyeli o ti ę egbe a tę eminale ni o toto ne. ¹³ Ọnini ọ da kiele ę nye ęnyeli ne, eri ọ li abi ọmọ ni ọa lolo mhọli ilese shi osesę igue-ngeli.† ¹⁴ Ama eminale ni e toto, eni e womhę ęloe ęę le. Ikhi eni e ri itobọ eni eminale ni e toto ni ęę le ęghęghę kpa lese ikhioda shi emini o migha shi onete ali onobe.

6

¹ Irarighọ, a zę ni awa je odalo shi osesę ni e womhęloe ni awa pfi osesę ni a rọ gba ingme eyi iKirisiti eke le. Awa khi ke gbo tiemhi eke je osesę ena imupfi rọte ikanya ebe lasela, ali osesę ena irudunga Eshinegba, ² ali osesę ibatizi, ali irobo-nga ogbọ egbe, ali irọte eghuli gualę oyi eni e ghua, ali osesę oyi iguęzọ ni ogbọ la je obini ọ ya la

agbọagbọ. ³ O kha ghọle Eshinegba awa ya je odalo elemhi owęna.

⁴⁻⁶ Egbọ ni e she kpe mę ąkpá, ni e she kpe mie isomhopfa oyi iloghie ghue, ni e kpe mie Ayęmhę-nọ-pfuaşę, ni e she leşę onete ni o la ungmemhi oyi Eshinegba ali ekpabọ oyi agbọ ni ọọ bhale, ni e tigbe tsua irudunga oyewę pfia, ọa ke zę ę rięle ni a dobe nyenę wę gbolo bhale imiesuọ, aborokhia khi eri e she gbolo ta Omi Eshinegba ma apfida utonuzi-eva, ri omama mu ọli gboo.

⁷ Eri awa ęgbọ awa li abi eke. Ini amę o ruę shi eke ni emhi ękomhi e rọ zę na ọghiale, ikhivose oyi Eshinegba o khi. ⁸ Ama ini o zę igba ali ebuli-a, ogbọ ọa mhọli emini a rọli ya rięle, o ya la okhęna ipfunu-a oyi Eshinegba ali khi a ya ri erali toşę ọli-a.*

⁹ Emọle mhę, ini anye rię lina a ngme i, anye leşę khi ọa khi ę ę o nu ngme, anye leşę gboo khi emini e ti egbegbọ a rięle, enabi ęgbọ ęę rięle ini a mie wę ę pfuese. ¹⁰ Eshinegba ọa ya gbe ogbọ azęba. Ọa ya yeke ikanya ni u gbe-a ali inono ni u rọkhasę khi u nono ọli abi u li ri ikpaghiobọ na ęgbọ eyọli ni u kiele ę kpaghię wę. ¹¹ Anye ę nono ni ogbọgbo ọ mu ọmuegbe ni ọ mhọli mhue ya ramhi ukpesę, ni ọ rọkhasę abi irudushi oyọli o toto ramhi. ¹² Anye ęa nono ni a mele ewaza-a, ama ni a ke khonya eni e rọte irudunga

† 5:13 Li zę 1 iKọri 3.2 * 6:8 Li zę Igbae 3.17-18

ali irobomudu mie ishobọ oyi
Eshinegba.

ugamhi na agbọagbọ-a, ọnabi
iMekizedeki.S

*Ekha oyi Eshinegba ọa ya fi-
akua*

13 Abi Eshinegba ọ rọ tse ekha na Aburaamu, Eshinegba ọ romhi egbọli aborokhia khi ogbọese ọa ke gbo fu dọse ọli ni ọ ke ya romhi. 14 Ọọ li, “Mhi mema ya khi vọse ne, mhi ya re mhọli eniye ali imi-imi ni e bu.”† 15 Aburaamu ọ ri abọ mu udu, irarighọ ọ me emini Eshinegba ọ rọ tsekha nali mie. 16 Ini ogbọ ọ tse ekha, ogbọese ni o fu dọse ọli ọọ romhi ni o mu oni ekha migha, eghẹghẹ akhokhomhe ọa ke la ọ, oni ekha o migha. 17 Eri Eshinegba ọ romhi isheli rọ rọli khasẹ eni ọ tse ekha na gboo, khi emini lọli rọ tse ekha khi lọli ya riẹle ọli, khi ọa ya fiakua. 18 Irarighọ, Eshinegba ọ rọ ri emhi eva ena shi eke; ekha ali isheli ni ọ romhi. Eni emhi eva ena ẹa ze mupfi irari khi Eshinegba ọa tigbe ya lo egbhọli ghue. Irarighọ awa ni awa she na deba li shi akhukhu, awa ya mhọli iregbeda abi awa li mu irudushi oyọli ni o la odalo mhuẹ. 19 Eri oni irudushi ona o li abi azu ni o toto ni o migha gbaa, ni ayemhe oyawa o mhuẹ. Onana o ri awa dobe dọse ode ugbakpi ni a rọ pfa ode ni o lo ashini o pfuase ne nya-a.‡ 20 Ijesu ọ she ralo itobọ oyawa, ọ mele Ọga oyi ekpodalo

7

*IMekizedeki okpodalo-ugamhi
oyi Eshinegba*

1 Oni iMekizedeki ọna, oghie oyi ẹoli iSalẹmu ọ khi, ọ gbo khi okpodalo-ugamhi ọnayi Eshinegba ni ọ Yagha ne nya. Abi Aburaamu ọ rọ rọte okhọli ni ọ la gbe ighie okhọli jele, iMekizedeki ọ ya ẹẹ ọli ode, ọ sọ iromhi khivose na Aburaamu. 2 Ighọ Aburaamu ọ rọte itsua ni ọ rọte okhọli ti nya ze aze-oghuo-igbe na li. Emini a ri iMekizedeki ngme khi, “Oghie Igue-ngeli,” emini a ri oghie iSalẹmu ngme khi, “Oghie opfomhe.”* 3 Ọa mhuẹ ita wekhi inyọ, wekhi eri ọ mhọli unuekpẹ ni ọ te lasele, wekhi eri a mhuẹ ashini a keke abi a li bia li ali abi ọ li ghu-a shi. Abi Omi Eshinegba, Okpodalo-ugamhi oyi Eshinegba na agbọagbọ ọ khi.

4 Waa me ashini ọ fu ramhi. Egbegbi Aburaamu oni ọ gba ushishi egbo iZireni eke le, ọ ze aze-oghuo-igbe epfue ni ọ tsua rọte okhọli ni ọ ye na li. 5 Eri ushi ọọ Imi iLiva ni e khi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba e ke mieno egbo iZireni ni e khi inyoghuo we, aze-oghuo-igbe, aboriẹkhia khi imi-imi Aburaamu e ga khi.† 6 IMekizedeki ọa khi omi iLiva, ama ọ mie Aburaamu aze-oghuo-igbe, sọ iromhi khivose na li, ikhi omose ni ọ mie

† 6:14 Li ze Igbae 22.16-17 ‡ 6:19 Li ze iLev 16.2 § 6:20 Li ze Iwolo 110.4

* 7:2 Li ze Igbae 14.17-20 † 7:5 Li ze iNọba 18.21

ekha ni Eshinegba o shi na li. ⁷ Akhokhomhe o la o khi ogbo oni kpeda, oo so iromhi ikhivose na oni o kpoke. ⁸ Eralo-ugamhi eyi Eshinegba ni ee mie aze-oghuo-igbe, egbo ni ee ghu-a e khi. Ama iMekizedeki ona o fu dose we nya itobo khi a gueye awa khi agboagbo o la o le. ⁹ Ogbo dobe e lie khi imi imi iLiva ni ee mie aze-oghuo-igbe, e she li ze oni aze-oghuo-igbe ona rote obo oyi iti-iti itawe Aburaamu. ¹⁰ Itobo khi egheghe ni iMekizedeki o ro me Aburaamu, iLiva o kie la elemhi oyi Aburaamu. Ogbo a bia li ne.

Abi iJesu ali iMekizedeki e li kpo egbe

¹¹ Irari khi ini akanya eghiele ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba, ni Ushi oyi iMosisi o ro migha, ni imi imi iLiva ee gbe, o dobe ri ogbokhoghuo gba pfo lo, aa kha ke gbo ri okpodalo-ugamhi oyi Eshinegba olese lasese, oni o li abi iMekizedeki, ni o a khi unuekpe oyi iLiva wekhi oyi Eroni. ¹² Irari khi ini a mu eghiele ona ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba pfi, a mema li ya mu ushi pfi. ¹³ Onomhue oyawa ni a ngme ingme oyoli ena, edeli olese o te lasese. Ogbokhoghuo o a rote oni edeli oyoli gbe akanya okpodalo-ugamhi oyi Eshinegba ukhomhi atete ghue. ¹⁴ Awa ga lese gboo khi Onomhue, edeli ijuda o te lasese. IMosisi o a teva

oni edeli abi o ro o ngme ungmehi oyi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba.

¹⁵ Ibhale ni okpodalo-ugamhi oyi Eshinegba olese ni o li abi iMekizedeki o bhale, o rokhase gboo khi ushi oyi Eshinegba o she mu pfi. ¹⁶ O a khi itobo khi o rote edeli oyi iLiva lasese abi ushi oo a ke li, loli a ro ze oli okpodalo-ugamhi oyi Eshinegba, ama itobo khi loli o mholi ekpabo ni o ro o la agbo agboagbo. ¹⁷ Itobo khi Ebe-no-pfuase o ngme oli khi, "Okpodalo-ugamhi oyi Eshinegba ele na agboagbo u khi, onabi iMekizedeki."*

¹⁸ Eri a ri obo gbe ushi oni elele nye, itobo khi o a mholi ekpabo wekhi eri o gbe akanya. ¹⁹ Irari khi Ushi oyi iMosisi o a dobe ri emhikhoghhuo gba pfo. Memena irudushi oni o ti ne a ke ro na awa, ni o ri awa dobe ti bhale mama Eshinegba.

²⁰ Eshinegba o gbo romhi ishe ma o khi iKirisiti khi okpodalo-ugamhi oyi Eshinegba o ya khi agboagbo. O a romhi isheli abi a ro ri egboese ya le oghie ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba. ²¹ IJesu tse a romhi isheli ro le eghie abi Eshinegba o re.

"Mhemhe Onomhue mhi she shi-emu, khi 'Okpodalo-ugamhi oyi Eshinegba u ya khi agboagbo.

Mhi aa ya da o ghue.' "§

²² Itobo oni emue ni Eshinegba o shi, iJesu o ro khili oni

* 7:17 Li ze Iwolo 110.4 § 7:21 Li ze Iwolo 110.4

iregbenga ni o ri awa mhõli ishobõ onogbõ ni o tine.

²³ Ikhiõda olese ni o gbo la akaghõ khi, ekpodalo-ugamhi eyi Eshinẽgba ebubu elese e la o eghẽghẽ ishobõ onodiõ. Eghẽghẽ aghõ ini õkpodalo-ugamhi oyi Eshinẽgba o ghua, õlese o to elolo õli. ²⁴ Ama eri iJesu o la o agbõ lẹ agbõagbõ, akanya õkpodalo-ugamhi oyi Eshinẽgba oyõli, eri o migha agbõagbõ ni õa zẹ e kpe na õgbõese. ²⁵ Irarighõ, o dobẹ ya tsumhi eni e ri eva oyõli bhale deba Eshinẽgba zeghele. Itobõ khi eri o la o agbõagbõ, õõ lema na wẹ.

²⁶ IJesu o khi õni õkpodalo-ugamhi oyi Eshinẽgba ni o kpeda, ni o ri emini awa nono na awa. Õni o pfluase o khi, õa mhõli umhagũekia wẹkhi olamhẹ shi egbe. A she zõlõ li iteva ena olamhẹ lasele, a yase õli nga yagha dõsẹ idane. ²⁷ Oa li abi Ega eyi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinẽgba elese ni e kpe luase obõ oyi igbe-olamhẹ kua na egbewẹ ełekhẹlẹ, neni e tigbe e luase na egbõese. Iluasobo oghuo iKirisiti o lẹsẹ luase utoghuo kpele shi olamhẹ oyi egbõese abi o rõ ri egbõli luasobo.* ²⁸ Egbõ eni mhũe ashini o kie kpõ wẹ le shi, Ushi oyi iMosisi oo zẹ shi Oga oyi ekpodalo ugamhi, ama ishobõ ni Eshinẽgba o ri isheli shi, ni o kpe ukhokho bhale khẹ Ushi oyi iMosisi, o rõ zẹ Omi Eshinẽgba, ni a she rõ khi õni o gba pfo agbõagbõ.

8

Oga oyi ekpodalo ugamhi õna Ishobõ onogbõ

¹ Ozukhomhi emini anye e ngme na. Awa mhõli Oga oyi ekpodalo ugamhi, ni o shito ukiẽkiẽ obita omhese oyi Eshinẽgba ni o mhõli ekpabõ nya na obini iloghie agbõagbõ,* ² ni õõ ga abi Oga oyi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinẽgba elemhi Okhõlo ni a ri ode ghi ni o khi egbegbi ighõlo ni o la iloghie, oni Onõmhũe lõlighuo o tõ, ni õa khi abõ eyi egbõ a rõ tõ li.

³ Eri a zẹ eni e kpeda na ekpodalo-ugamhi eyi Eshinẽgba kpa ni e ri isomhopfa ali iluasobo ke luase. Lõli o zẹ khi Õni o kpeda na ekpodalo-ugamhi eyi Eshinẽgba oyawa, o mema mhõli emini o li rõ ya luase. ⁴ Agbõ o kha la lõ, õa kha fẹ khi õkpodalo-ugamhi oyi Eshinẽgba, aborõkhia khi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinẽgba ni e deba ushi oyi egbõ iJu e la aghõ eghõ. ⁵ Okhõlo ni a ri ide tõ ni e la ga, irokhõkhõ ali aroro oyi emini e la iloghie e khi. Lõli o zẹ khi abi iMosisi o rõ ya tõ oni ighõlo, khi Eshinẽgba õõ li, "Zobẹ ni a bhale ya e khi abi a li rẹ wẹ khase ukhomhi ute, u li ya riẹlẹ wẹ tee."† ⁶ Ama, memena, akanya õkpodalo-ugamhi ni a rõ na iJesu, o mu eloe dõsẹ oni a rõ na ekpodalo-ugamhi enediõ, ezeze abi ishobõ ni o migha shi rõ gbe akanya o

* 7:27 Li zẹ iLev 9.7 * 8:1 Li zẹ Iwolo 110.1 † 8:5 Li zẹ Okiali 25.40

li mu ẹloe dọsẹ onodiọ, itobo khi o migha nga ironga eni e ti ne.

⁷ Ini ishobo oni odode ọa mhọli ashini o kpọli le shi lọ, ọgbọ ọa kha ke mhọli emini a ri ishobo olese ẹ riefe. ⁸ Ama Ẹshinegba ọ me ashini ẹgbọ eyọli ẹa kie te gba pfo, lọli ọ re. “Oni ogbele ọọ bhale,

ni mhi rọ ya shobo onogbo
na ẹgbọ iZireni
ali ẹgbọ iJuda.

⁹ Ọa ya li abi ishobo
ni mhi nu iti-itita we shi,
ogbele ni mhi mu we oobo
rote eke ijipiti ya fie.

Ea ri igesikia deba
oni ishobo ni mhi nu we
shi,
itobo igho mhi rọ
rue we ẹloe egbe-a.

¹⁰ Onomhue ọọ,
ogbele ni ọọ bhale,
Ishobo ni mhi ya shi
na ẹgbọ eyi iZireni na,
Mhi ya ri ishi eyemhe
shi we isamhi,
mhi keke ọli shi we udu.
Mhi ya khi Ẹshinegba oyewe,
we we e khi ẹgbọ eyemhe.

¹¹ Onge we ọa ke ke sese
onuzava oyọli, wekhi eri
ọ ya lie inyoghuo ọli,
'Lese Ẹshinegba.'
Itobo khi we we nya
e ya lese mhe,
rote oni ọ kpoke nya
ya je oni ọ fune nya.

¹² Mhi ya ri olamhe topfa we,

mhi aa ke gbo ya sato
ipfido oyewe.”[‡]

¹³ Abi ọ rọ da lu ishobo onana, “Onogbo” egho, o she ri oni odode mele onodiọ-a. Emini o da mele onodiọ-a ni o she ẹ womhe, o kefe ya kele-a.

9

Ugamhi na iloghie ali eke agbo

¹ Ishobo onodode o mhọli ishi ni a rọ ọ ga ugamhi, o gbo mhọli igholo ni a ri ide ghi shi eke agbo. ² A to okhoro ni a ri ide ghi gasẹ shi elemhi oni igholo. Elemhi owa eva e la ọ oni okhoro. Elemhi owa ni a kpe ramhi aa lui, Asha no Pfuase. Akaghọ a ri emini a ri akpa ru ẹ nga shi, ali itebu ni a ri ibuledi ni o pfuase ẹ nga.*

³ Elemhi owa onuzi-eva ni o kpe oobo na ode ugbakpi ni a rọ pfa ode-a, a lui Ashini o Pfuase ne nya.† ⁴ Agho adido igolu ni a la tose ituale afu ẹera ni ẹẹ pfi o la. Akpati ishobo ni a ri igolu ku o li la Ashini o Pfuase ne nya. Oni akpati ona, omi utasa igolu o la ọ ni a ri ibuledi imana a shi.‡ Agho a li ri orokpo oyi Eroni ni o ze ukhuli shi, ali ipememhi eche eva ni a keke ishi shi.Š* ⁵ Ikpeda na oni akpati ona, a ma emhi eva ni e li abi igeni ni e ze ipfua shi, ni e so alo ghue ufumhi oyi Ẹshinegba. E naghie ipfua

‡ 8:12 Li ze ijere 31.31-34 * 9:2 Li ze Okiali 26.1-30; 25.31-40,23-30 † 9:3 Li ze Okiali 26.31-33 ‡ 9:4 Imana khi eminale ni Ẹshinegba ọ rote idane ruese kule abi amẹ na eniye iZireni abi e rọ rote ijipiti vu je eke ishobo, ni a lu iKena § 9:4 Eri orokpo onayi Eroni ni a ngme ena ni o she khakha o kie ze ukhui onogbo. * 9:4 Li ze Okiali 30.1-6; 25.10-16; 16.33; iNoba 17.8-10; Okiali 25.16; iDeut 10.3-5

eyewẹ-a guese ashini a la ri olamhẹ ẹ topfa. Ama ọa khi memena awa ya mẹ egheghe rọ ke tọnọ eni emhi ena nya ramhi udi wẹ pfo.†

6 A kha da she lina ri emhi ọgbọgbọ nya shi ashini a rọli ẹ shi se, lọli eni ẹẹ ralo ugamhi e rọ ọ lo elemhi owa onodode ya gbe akanya ọdoda eyewẹ ogbele kpa.‡ 7 Ama Ọga ọyi ekpodalo ugamhi lọlighuo tse ọ dobe ẹ lo elemhi Owa Ni o pfuase ne nya ni o la ọ. Utoghuo elemhi ukpe ọ lese ẹ lo akaghọ. Ọlia eni ọ rọ luasobo na egbọli ali egboese shi olamhẹ ni e lamhẹ elemhi umhalesẹ, ọọ rue ẹ mhọli obọ lo akaghọ.§ 8 Eri Ayemhẹ-nọ-pfuase ọ ri onana guele khi, ọgbọ ọa khueghie ode ni o lo elemhi Owa ni o Pfuase ne nya-a, na ọgbọkhoghuo ne, ini okhologo onodode o kie migha. 9 Eri emhi enana e khi irọkhọkhọ na awa egheghe ana. Emini onana o ngme khi irona ali iluasobo eyi elamhako ni a luase ukpe khi ukpe khi, ẹa dobe khuesẹ eni e bhale ya ga Eshinegba udu-a pfuase, rewe gba pfo. 10 Ingme eminale, ali onyo ali ikpegbe-a enana e migha shi, ni e khi ushi na elele. Eri ushi onana o gbe akanya ramhi egheghe ni Eshinegba ọ rọ ri ushi onogbo shi eke.

Ọlia eyi iJesu

11 Ama iKirisiti ọ she bhale abi Ọga ọyi ekpodalo ugamhi, ni ọ khi ọyi eminete ni e

she bhale. Ọ she lo elemhi Okhologo ni a ri ode ghi ni o fune ogho ni o gba pfo, ni o la iloghie, ni ọgbọ ọa ri abo to wekhi eri o la eke agbo. 12 Abi iKirisiti ọ rote elemhi oni okhologo lo oni elemhi Owa ni o Pfuase ne nya, ọa rue ọlia eyi elamhi ali ena ya luase obo, ama ọlia eyi lọlighuo ọ rue utoghuo kpele rọ mie ipfasheke na agboagbo na awa. 13 Eri ọlia eyi elamhi ali ena, ali emue eyi ozele ẹna ni a tose-a, ni aa miatse ku egbo ni ẹa pfuase, o rewe khi eni e pfuase idiege.* 14 Seẹ ọlia eyi iKirisiti ẹa ke lie li dobe khuesẹ udu oyawa-a pfuase, rote ikanya ni ẹẹ pfi eghuli. Ikhi oni ọ rote ekpabo Ayemhẹ ọyi Eshinegba ri egbọli na Eshinegba abi iluasobo ni o gba pfo itobo olamhẹ eyawa-a, ni awa dobe ke ga Eshinegba ni ọ la ọ agboagbo. 15 Itobo ona iKirisiti ọ rọ migha iteva Eshinegba ali egbo ri ishobo onogbo ona gbe eke, egheghe agho ni eni Eshinegba ọ lu, e li mie ugu na agboagbo ni Eshinegba ọ rọ nga. Onana o ya ze li, itobo khi ọ ghu eghuli ni ọ rọ gbe olamhẹ ni egbo e lamhẹ egheghe ishobo onodode kua. 16 Ini ọgbọ ọ keke shi eke abi a li ya kemhi ugu oyoli se, ni ọ rọ ghua, a mema ya mẹ ọli mẹ gbo khi ọ she ghu-a neni ọgbọkhoghuo ọ ya mẹ emhikhoghuo le ugu. 17 Irari khi emhi afue oni ebe ni a keke abi a li ri ugu ya kia

† 9:5 Li ze Okiali 25.18-22 ‡ 9:6 Li ze iNoba 18.2-6 § 9:7 Li ze iLev 16.2-34

* 9:13 Li ze iLev 16.15-16; iNoba 19.9,17-19

o ya khi, ini oni o keke oli o da kie la agbo ne. Ama ini o ghu-a se, a ro tigbe ri oli e gbe akanya. ¹⁸ Ona o ze khi ishobo onodode o a kha ze ro gbe akanya ini o lia o a ma o lo. ¹⁹ Abi iMosisi o ro ze ishi eyi Eshinegba ye eni egbo se, o rue o lia eyi ena ali elamhi, o ku a me shi o. O rue uguabo oora ni a khili oolu opfopfo shi, o roli miatse eni o lia shi oni emini a keke ishi nya shi, o gbo li miatse ku egbo nya. ²⁰ Oo we, "Olia eyi oni ishobo na, ni Eshinegba oo awa ro ghue."† ²¹ Igho o gbo li miatse eni o lia shi oni owa ugamhi ali emhi nya ni a ro la o riefe ugamhi.‡ ²² Abi o li, khi, eri ushi oo a ri o lia ri emhi nya khi eni e pfuase, ali khi ini aa li ri o lia luase, irolamhe-topfa o a la o. § ²³ Owa Oyi Eshinegba na eke agbo ni a lina ri o lia ro khi oni o pfuase, irokhokho oyi owa ugamhi na obini iloghie o khi. Ama emini e la obini iloghie, iluasobo oni o tine a mema ro ya rewe shi ipfuase. ²⁴ iKirisiti o a lo elemhi okholo ni a ri ode ghi ni egbo e ri abo ma ni o khi irokhokho eyi egbegbewe. Ama iloghie o ri ochogho ya lo, ni o la migha odalo oyi Eshinegba na awa memena. ²⁵ Wekhi eri iKirisiti o lo iloghie ya ri egboli luasobo iti-ingmingme, abi Oga oyi ekpodalo ugamhi o lie tsua o lia eni e a khi eyoli e lo elemhi Owa ni o Pfuase ne nya, ukpe-khi-ukpe ya luase. ²⁶ Igho o kha khi lo,

eri iKirisiti o kha me osue iti-ingmingme abi a te ma agbo. Ama o a khi igho. Eri o bhale utoghuo tse abi oni eghenge o ro gba, ni o ro ri egboli luasobo ro rue olamhe ode-a. ²⁷ Ezeze abi ogbo o lie ghu-a utoghuo tse, o kha da ghu-a se, o bhale shi iguezo. ²⁸ Igho a li ri iKirisiti luasobo utoghuo kpele ni a ro shishi olamhe oyi ebubu egbo-a. O ya gbo bhale utonuzi-eva. O a khi ni o ro gbo tsua olamhe, ama ni o ro tsumhi eni e migha a khe oli.*

10

Iluasobo utoghuo kpele oyi iKirisiti

¹ Ugamhi onodio ni a ga eghenge Ushi oyi iMosisi, aroro oyi eminete ni e bhale e khi. E a khi wewe e khi egbegbewe we. Eni iluasobo ni a ke luase eghenge agho ukpe kpa, e a tigbe dobe ri ipfuase ni o gba pfo na eni bhale odalo oyi Eshinegba ya ga ugamhi. ² Ini eni iluasobo ee dobe ri eni egbo pfuase lo, a kha yemhe eni iluasobo a? Irari khi e kha ri eni e bhale ya ga pfuase utoghuo kpele, ni udu oyewe o a ke mholi umhaguekia. ³ Ama eri eni iluasobo e yele egbo olamhe eyewe le ukpe khi ukpe. ⁴ Irari khi o lia eyi ena ali elamhi e a dobe rue olamhe ode-a.

⁵ Irarigho, abi iKirisiti o ro ya bhale agbo, oo Eshinegba, "Iluasobo ali isomhopfa

ẹa ghọle ẹ.

Ama u she ri idiegbe na mhe,
ni mhi ri ungmehi oye
gbe akanya.

⁶ Iluasobo eni a tose
ali iluasobo igbe-olamhe
kua
ẹa tigbe ti ẹ ẹloe.

⁷ Igho mhi re,
'Ghe mhe ana,
Eri mhi bhale ya riẹle
oghuhmhe oye, Eshinegba.'
„*

⁸ O te eke ya ngme, oo, "Iluasobo ali isomhopfa ẹa ghọle ẹ, wekhi iluasobo eni a tose ali iluasobo igbe-olamhe kua e ghọle ẹ, wekhi eri e ti ẹ ẹloe." Ama khi a lese khi eri ushi oo a mema ligho ke riẹle we.

⁹ Igho o ke re, "Ghe mhe ana Eshinegba, eri mhi bhale ya riẹle oghuhmhe oye." Eri o ri obo ri iluasobo eni elele shi eke, o ri iluasobo oyi iKirisiti to eloli we. ¹⁰ Itobo khi iJesu iKirisiti o riẹle oghuhmhe oyi Eshinegba, loli o ze ni a ro ri iluasobo ni o ri idiegbe oyoli luase utoghwo kpele khuese awa nya olamhe-a pfuase.

¹¹ Elekhele, ekpodalougamhi eyi Eshinegba nya e ro gbe ikanya ugamhi eyewe, eri e riẹle eni iluasobo gbo riẹle iti ingmi-ingme, ama ẹa tigbe dobe rue olamhe ode-a.† ¹² Ama abi iKirisiti, oni okpodalougamhi oyi Eshinegba ona, o ro luasobo utoghwo kpele oyi igbe-olamhe-kua ni o khi oyi ona agbomagbokpa, ni o ro shito obita oyi Eghiele

oyi Eshinegba. ¹³ Agho o ke shito migha a khe eghenge ni Eshinegba o ro ya ri ebe oli mele akphawe-nga eyolia.‡ ¹⁴ Irari iluasobo utoghwo kpele ni o luase o ro ri egbo eni o rote olamhe pfuase khi eni e pfuase agbomagbo.

¹⁵ Ayemhe-no-pfuase o gbo pfi otsele shi ona ye awa. Oni odode, oo,

¹⁶ "Ishobo ona mhi ya nu we shi.

Onomhue o ngme gho khi,
oni eghenge ogho o kha
ramhi,
mhi ya ri ishi eyemhe shi we
udu,
mhi keke oli shi we
ayemhe."§

¹⁷ O ke gbo ro ma o khi,
"Mhi aa ke ya sato olamhe
ali ikanya ebe eyewe."*

¹⁸ Irarigho, a kha she da ri ena topfa se, ogbo oa ke gbo mholi emini a ri iluasobo irue-olamhe ode-a ya riẹle.

*A ze ni awa ti bhale deba
Eshinegba*

¹⁹ Irarigho, inyoghwo-mhe, aborokhia oia eyi iJesu e ri igbedu na awa ro lo Ashini o Pfuase ne nya egho, ²⁰ ikhi ode onogbo ni o mholi agbo, ni o ri awa te ode ugbakpi ni a ro pfa ode-a a dose. ²¹ Abi o ro gbo li khia khi awa mholi okpodalougamhi oyi Eshinegba oniemhi ni oo mheshe shi Owa ugamhi oyi Eshinegba na iloghie egho, ²² awa ri udu igesikia ali irudunga ni o migha gboo ti

* 10:7 Li ze Iwolo 40.6-8 † 10:11 Li ze Okiali 29.38 ‡ 10:13 Li ze Iwolo 110.1

§ 10:16 Li ze ijere 31.33 * 10:17 Li ze ijere 31.34

bhale deba Eshinegba. Awa gbo mhõli udu ni a ri imiatse òlia eyi iKirisiti rọ khi ipfuase ni ẹa ke mhõli umhaguẹkia, ali awa mhõli idiegbe ni a ri amẹ khueṣe-a pfuase.† 23 Awa mu irudushi ni awa guele khi awa mhõli mhue gagaga, irari khi Eshinegba ni ọ shobọ na awa, ọni a ri egbe ẹ nga ọ khi. 24 Awa ke sa abi awa li ya ke ri udu shi egbe ọ, ni awa ke riẹle inono ali awa gbe ikanya enete. 25 Awa khi ti egbe ilona oyi egbawa je ukhokho, abi ẹgbọ eghuo ẹ li, ama, awa totobọ ke ri udu shi egbe ọ, aborokhia khi u mẹ khi Ogbele oyi Onomhue o shi ti ẹ bhale.

26 Irari khi iluasobo olese ọa ke gbo laọ ni o ya rue olamhe ode-a, ini awa mema famhi ẹ lamhe, ikpukhokho khi a she kpe gue oni igesikia ye awa ne. 27 Emini ẹgbọ eghoghọ e ke ya shitọ ke khe khi iguezo ni o ri ulishi ẹ mu ali erali na biobiobio, ni o ya pfuse eni ẹa ya suọ esọ na Eshinegba-a.‡ 28 Onini ọ da gbe Ushi oyi iMosisi-a, ni a rọ da ri ọli gue ẹzo, ni ọ rọ da lue ne, ni a rọ mẹ ọtsele ẹgbọ aava okekhi aase, eri a gbe ọli-a, ni ọa mhõli ilelemhi. § 29 Se u sa khi a kha li nase eni e ri awe wu Omi Eshinegba eke-a, ni e ri ukpelo e gbe ọlia ni Eshinegba ọ rọ riẹle ishobọ, ikhi ọlia ni o khueṣe we olamhe-a pfuase, ali eni o khia khi eri e ze

emuebe na Ayemhe Okhale?*

30 Irari khi awa lese oni ọọ, “Mhemhe mhi ya nase eni e lina ngeli, Mhi ya fali oru,” ali oni ọ gbolo ẹ, “Onomhue ọ ya ri ẹgbọ eyoli gue ẹzo.”† 31 Irari khi emhi okhena o khi ni ọgbọ ọ rọ ya pfi obọ lo ingme oyi Eshinegba ni ọ la ọ.

32 A ke sato eghẹghe ni a rọ lese mie oni akpa, ni a rọ migha mu imiesuọ oye ẹ mhue, aboriekhia khi aa na ẹ ukpokpomhi osoli shi ọ. 33 Isheghuo, eri ẹgbọ e ga la igbaa a pfi itsue manya ẹ, a mu okhõli vule shi ẹ ọ. Isheghuo, a kugbe ẹgbọ elese ni a lighọ mu okhõli vule shi ọ. 34 Elemhi eni e la ọgba ighumha ee ala ẹ. Abi a rọ ri itoto mie ẹ itsua, aa khako, a ri oghẹle rue we obọ-a na we, itobọ khi a lese khi a mhõli itsua eni e tine ni e ya la ọ agbọagbọ.

35 A khi tsua igbedu oye ẹ pfa, irari khi o ma mhõli eleli oni emhi. 36 A mhõli iregbemie, ni a bhale ya ẹ khi ini a dobe riẹle oghuemhe oyi Eshinegba se, ni a mie emini ọ rọ nga na ẹ. 37 Irari khi Ebe-no-pfuase o ngme ọli khi,

“Ini o riẹ tẹse ukukuọ,
Oni ọ ya bhale ọ ya bhale,
ọa ya tẹse.

38 Ama eni Eshinegba ọ pfa na, irudunga e rọ ya ke la agbọ,
ama ini ongewe ọ nyene egbe ukhokho,

† 10:22 Li ze iLev 8.30; Ezik 36.25 ‡ 10:27 Li ze Aza 26.11 § 10:28 Li ze iDeut 17.6; 19.15 * 10:29 Li ze Okiali 24.8 † 10:30 Li ze iDeut 32.35,36 ‡ 10:38 Li ze Abak 2.3-4

elemhi ẹa ya timhe deba li.”‡

39 Awa aa li abi eni ẹẹ nyene egbe ukhokho ni e ya pfua, ama eni e miesuo ni a mie pfuese awa khi.

11

Irudunga

1 Mena, irudunga khi, ini ogbo ọa mholi akhokhomhe shi udu shi emini ọ ri udu shi eke ẹ khe, ali ni ogbo ro mholi ọli shi udu gueguague khi emini aa me ne khi e la agho. 2 Irudunga ona, o ri egbo enede le eva onete odalo oyi Eshinegba.

3 Awa lese khi irudunga ona, Eshinegba ọ ro ri ungememhi oyoli ma emini awa me eloe nya. Ni a ro bhale ya ẹ khi, a rote emini aa ya me eloe riele emini a me eloe.*

4 Irudunga, o ri Ebeli ri iluasobo ni e ti dose eyi iKeni na Eshinegba. Rote irudunga oyoli, Eshinegba ọ ro mie oboshi ọ khi ogbo ni ọ mholi angeli onete ọ khi, abi Eshinegba ọ ro ngme onete irona eyoli. Irudunga ona o ri Ebeli kiele ngme, abi ọ ro ririe ghua.†

5 Irudunga a ro rue Enoki agbo vu, ini ọ khi me eghuli. Ogbo ọa ke me ọli, irari khi eri Eshinegba ọ rue ọli nga idane. Neni a rue ọli vu, ọ mholi otsela khi ogbo ni ọ ri egbe mu Eshinegba ọ khi.‡ 6 Ogbo khoghuo ọa dobe ya riele emini e ri egbe ẹ

mu Eshinegba, ini ọa mholi irudunga. Irari khi neni ogbo ọ ya bhale deba Eshinegba, ọ mema mholi irudunga khi ọ la agho, khi ọli ọ somhi eni e kuegbe-a nono ọli opfa.

7 Irudunga o ri iNoa, abi ọ ro suo agua ni Eshinegba ọ tse ye ọli shi emini aa me ne, roli ri ikuegbe-a alishishi oyi Eshinegba, khali oko-oke oniemi ni o pfuese apfe ọli. Irudunga oyoli o ri umha miesuo oyi eni egbo na agbo kase gboo, ni ọ ro mie ikhivose itobo khi irudunga oyoli o ti Eshinegba eloe.§

8 Irudunga o ri Aburaamu vule abi Eshinegba ọ ro lu ọli ọ vule ke je ashini ọli shobo khi ọli ro ya na li le ugu. Ọ rote eke oyoli vu, abi otseku khia khi ọa lese obini ọọ je.*

9 Irudunga o roli ngeli eke ishobo abi ofese. Ọọ la ifui okhola, igho li khi Aziki ali iGiekpu, ni e ga le ugu oni ekha oghuo.†

10 Irari khi eri ọ ri eloe shi eke khe ọli oni o mholi irogbekere, ni Eshinegba ọ vi ali ni ọ gbo khi atsona oyoli. 11 Irari irudunga a ro ri Aburaamu dobe khi ita eniye abi ọ ro ririe ro she dose oni eghenge ni ọ kha la dobe bia omọ ali ni iSera ọ ro khi aga. Irari khi ọ lese khi Eshinegba ni ọ shobo nali khi ọna igesikia ọ khi lo.‡ 12 Rote oboshi oyi Aburaamu, ni ọ li abi oni oyoli o she pfo se, a te me imimi ni ẹa ze leli abi ikpetata

* 11:3 Li ze Igbae 1.1; Iwolo 33.6,9; IJon 1.3 † 11:4 Li ze Igbae 4.3-10 ‡ 11:5 Li ze Igbae 5.21-24 § 11:7 Li ze Igbae 6.13-22 * 11:8 Li ze Igbae 12.1-5 † 11:9 Li ze Igbae 35.27 ‡ 11:11 Li ze Igbae 18.11-14; 21.2

na idane ali ekhashe na ese oke oniemi. §

13 Agbo irudunga egbo ena e kie la ramhi ni e ro ghua. E kie miesuo khi wewe e ya mie emini a ro shobo na we. Eri e lese li rote odonue pfi alo o me we odalo, o ri egbe mu we. E lama shi o khi ena eoli oboese ali epfese wewe e khi shi elemhi eke agbo.* 14 Ini egbo e da lina ngme ne, eri o rokhase khi eoli oni e ya ke lu oyewe ee nono. 15 Ini eri eoli ni e rote vu kha o la we udu lo, e kha mholi eghenge ro mu egbe pfi je obini e te vu. 16 Eri eoli ni o tine o ri okiamhi i gbe we, oni o khi ona iloghie. Irarigho, o ri omama mu Eshinegba khi ee lu lue Eshinegba oyewe, irari khi o she mu egbe eoli shi eke khe we. 17 Irudunga o ri Aburaamu ri Aziki luasobo, abi Eshinegba o ro mu oli fe bino. Loli ni o she mie oni ekha, oo nono ni loli ri omi oli otuoghuo kpe luasobo,† 18 aboriekhia khi Eshinegba o gueye oli khi, "Rote Aziki u te ya mholi imi imi e."‡ 19 Eri Aburaamu o sa li shi udu khi Eshinegba o dobe ya rote eghuli guise ogbole. Eri o li abine khi eri oni Aziki o ghu-a egho, ni o ro li abine khi eri Aburaamu o rote eghuli gbo mie Aziki.

20 Irudunga o ri Aziki ku isemhe na iGiekopu ali iso shi emini a ya me odalo. §

21 Irudunga o ri iGiekopu abi o ro ya ghu-a so iromhi na imi iJosefu ava-ava, o da abo na Eshinegba abi o li kie ri egbe da orokpo oyoli.*

22 Irudunga o ri iJosefu, abi o ro ya ghu-a ngme ingme abi eniye izireni e li rote eke ijipiti ya vu shi eke. O guele shi eke abi a ya li igua eyelue.†

23 Irudunga o ri eni e bia iMosisi roli sheli ramhi iki ese abi a ro bia li se, irari khi o khi omoo na tse, ulishi o mu we ni e ro ri ukpeloe gbe omhese oyi oghie.‡

24 Irudunga o ze khi abi iMosisi o ro fu vule se, khi o lama a ke lu lue omi omi iFero onokpotso. § 25 O lama khi loli ya nu egbo eyi Eshinegba me osoli, ocho ni lue ro ya li agbo olamhe ukuku eghenge. 26 O bino oli khi, omama ni ogbo o ri itobo iKirisiti ee me o mu eloe dose pfue na ijipiti nya. Itobo khi eleli ni o la odalo o ri ukpeloe shi. 27 Irudunga o roli rote ijipiti vu, ni o khia khi ulishi elemhi ibibi oyi oghie o mu oli. Itobo khi o li abine khi eri oo me Eshinegba ni aa ya me eloe, loli o ro mu egbe pfi. 28 Irudunga o roli ri Ukpe iPasova na iri-olia to ogbhele ko, ni o re, eniye izireni e mi-atse oia ku shi ogbhele, ini agheni eghuli o khi gbe emodio eyewe-a.*

29 Irudunga o ri egbo izireni

§ 11:12 Li ze Igbae 15.5; 22.17; 32.12

* 11:13 Li ze Igbae 23.4; 1 Okhe 29.15;

Iwolo 39.12 † 11:17 Li ze Igbae 22.1-14

‡ 11:18 Li ze Igbae 21.12 § 11:20

Li ze Igbae 27.27-29,39-40 * 11:21 Li ze Igbae 47.31; 48.1-20

† 11:22 Li ze

Igbae 50.24-25; Okiali 13.19 ‡ 11:23 Li ze Okiali 2.2; 1.22

§ 11:24 Li ze Okiali

2.10-12 * 11:28 Li ze Okiali 12.21-30

dobe da oke oniemi ni a lu Oke Ifulo, abine khi eni e rote eke ifufu dose. Abi egbo ijipiti e ro li mu oli fe, khonya we, oni oke o to we lue.†

³⁰ Irudunga o ri ugbe ni a khi gashe ijeriko de ya gbe abi egbo iZireni e ro kia gashe oli se ogbele ishilua.‡ ³¹ Irudunga a ro tsumhi iRe-abu ni o khi adegbe ni o ro nu eni ea suo eso na Eshinegba pfua. Irari khi egbo iZireni ni a ghie e ka bena tokpe oni eke bino, o mie we shi owa.§

³² See mhi ke gbo ya ngme ma o? Mhi kie ke zono we? Eghenge o la o na mhe ni mhi ro ya ngme ingme oyi iGidioni, iBaraki, iSamusi, iJefita, iDefidi, iSamueni ali emekeguele eyi Eshinegba.* ³³ Irudunga e ro mu omhese eyi ighie le, e mhese na egbo abi Eshinegba oo li nono oli shi. E mie emini Eshinegba o tse ekha na we. E guese inu eyi idu,† ³⁴ e pfuse erali ebe-a, e na pfue eghuli ogbhoro. O lose we, ama e toto-a, e khi idenomole elemhi okholi, e pfuse ekholi-okhue eyi eoli oboese-a.‡ ³⁵ Irudunga, ikpotso e ro gbo mie egbo eyewe ni a rote eghuli guise le bhale agbo.§

Egbo elese e ri egbe mie ugbemhi obe, ea lama a wolowewe abo-a, ama e ghu-a shi ugbemhi obe, itobo khi

e ri udu shi irote-eghuli-guale bhale agbo ni o tine. ³⁶ Eghuo o, a rewe li egia, a gbe we itali, a so eghuo igha ro shi ogba ighumha.* ³⁷ A tono we eche, a ri iso kie we shi asha eva, a ri ogbhorogbolo we-a. E ri eku e lamhi ali isumha ku egbe, e khi ena umha me, a nase we, a li we umumume.† ³⁸ Egbo ni agbo ea lu emhi eni egbo ena e khi. E dudu kia kia ifui odagbe ifufu ali ikhomhi ite abi eni ea mholi apfe, ee la elemhi irui ali ifui ese na elemhi eke.

³⁹ Itobo irudunga oyi enana a ro kuenghe we, ama ongewe o kie mie emini Eshinegba o shobo. ⁴⁰ Itobo khi Eshinegba o she mhese emini o tine shi eke e khe awa, eghenge agho e kha kugbe awa o, o ri awa ali wewe gba pfo.

12

¹ Aborokhia khi ebubu otsela eyi ingme agbo irudunga e she lina le gashe awa ena, awa tsua emini ee zu awa ode ku-a ali olamhe ni e kele ti awa je ukhokho. Awa ze ni awa ri iregbemie ke na oni unamhi ni a roshi awa odalo. ² Awa ri eloe shi ijesu egbe ke bino oli, oni o khi igbaekele ali oni o ri irudunga oyawa gba pfo. Oni o ri itobo oghela oni a ro shi eke e khe oli, ri egbe mie

† **11:29** Li ze Okiali 14.21-31 ‡ **11:30** Li ze iJosh 6.12-21 § **11:31** Li ze iJosh 2.1-21; 6.22-25 * **11:32** Li ze Egezo 6.11-8.32; 4.6-5.31; 13.2-16.31; 11.1-12.7; 1 iSam 16.1-1 Ighie 2.11; 1 iSam 1.1-25.1 † **11:33** Li ze iDan 6.1-27 ‡ **11:34** Li ze iDan 3.1-30 § **11:35** Li ze 1 Ighie 17.17-24; 2 Ighie 4.25-37 * **11:36** Li ze 1 Ighie 22.26-27; 2 Okhe 18.25-26; ijere 20.2; 37.15; 38.6 † **11:37** Li ze 2 Okhe 24.21

eghuli na apfida, ọ ri ukpelo e gbe omama ni ọ la apfida ya me. Mena, ọ she shito obita ukpekhomhi Eghiele oyi Eshinegba. ³ Pfi ukpelo e ke bino loli ni ọ ri egbe mie ibiselemhi ni me obọ oyi egbo olamhe, ini o khi losẹ e ni o pfanọ ku e alo.

⁴ Inu-olamhe khe abọ oye, ọa kie re ramhi oyi eghuli ne. ⁵ Eri a she yele ungemhi iyude ni Eshinegba ọ nu e ngme-a, abi imi ọli eni emose ali eni ikpotso? Ni ọ le.

“Omi mhe, khi ri
elo e gbe isheshe shi ode
oyi Onomhue,

ali a khi ze ni
egbe pfo e-a
ini ọ sheshe e shi ode,

⁶ Irari khi eni Onomhue
ọ nono ingme oyewe
ọọ sheshe shi ode,

ogbokpa ni ọ lama
khi omioli lue khi
ọọ na osoli.”*

⁷ Ri egbe mie ini a sheshe shi ode, eri Eshinegba ọọ rie e abi imi ọli. Mhie ii, omọ onoghwo itali ọa ya sheshe shi ode? ⁸ Ini aa sheshe e shi ode abi a lie sheshe omọ kpa shi ode, eri o rokhasẹ khi waa khi egbegbi omioli ama omọ ni aa lese oni ọ bia li u khi. ⁹ Itawa ena agbo ọa ya sheshe awa shi ode, ni awa ro kiele e mu ekpe na we? Elo o ze ni awa aa ke ro lili e ze ni oni ọ khi Itawa elemhi ayemhe ọ li sheshe awa ni awa mhọli egbegbi agbo?

¹⁰ Ukuku eghẹghẹ itawa ena agbo e e sheshe awa shi ode abi ọ ti we ọlo e shi, ama itobọ onete oyawa Eshinegba ọ ro sheshe awa shi ode, ini awa nu ọli mhọli okemhi shi ipfuase oyoli. ¹¹ Isheshe shi ode okhoghuo ọa ya violọ egbe, ama eri ọọ to. O kha ke de e, o ri oni a ligho sese ingme e ngeli angeli enete, ali ọ gbo mhọli opfomhe.

¹² Irarigho, abọ eye e ni o losẹ ali ikhomhegbhe eye e ni e e kpheli rerere, a zese we-a.†

¹³ A ke kia ode ni o sheshe talala, ni a ri eni e cheghẹ awẹ-a ze, ocho ni e ro ya de.‡

¹⁴ A rosheka odekhode ni a nu ogbokpa la agbo opfomhe, ni a gbo la agbo ipfuase, irari khi ogbokhoghuo ni ọa mhọli ipfuase ọa ya me Onomhue. ¹⁵ A rosheka ini ongee ọ khi khi oni okhale oyi Eshinegba ọa ramhi obọ ali a khi ze ni iyese-elemhi-a o ze shi e iteva ni ọọ pfi ingme

obe ro pfueche egboese-a.§

¹⁶ Ogbokhoghuo ọ khi khi oni ọọ ku itsebo, we e ongee okhoghuo ọ li abi isọ ni ọa mhọli ayemhe oyi Eshinegba, ni ọ ri itobọ eminale utoghwo kpele ri ugu odiọ oyoli de.*

¹⁷ A lese khi elese, abi ọ ke ro ọ nono ni loli mie oni ikhivose, a kie ọli. Itobọ khi ọa ke me asha mu udu pfi, abi ọ tseku ke ri amẹ evie nono ọli.†

¹⁸ Irari khi aa bhale ute ni a dobe ri obọ ọ ti, onabi ute isi-

* 12:6 Li ze iJobu 5.17; Ekpi 3.11-12 † 12:12 Li ze Aza 35.3 ‡ 12:13 Li ze Ekpi 4.26 § 12:15 Li ze iDeut 29.18 * 12:16 Li ze Igbae 25.29-34 † 12:17 Li ze Igbae 27.30-40

nai ni ẹgbọ iZireni e ke bhale, ni ẹlẹmhi erali o la a de biobio, ni obili ulishi o la, ali ni okiki olitsa o la khili eke, ¹⁹ ali ni akala o la de limhilimhi, ni uruli oniẹmhi o la a ngme, ni ẹgbọ ni ẹ suọ oni uruli e rọ lema oni ungmehi o kpẹse agho.† ²⁰ Itobọ khi ẹa dobe ri egbe mie ushi ni a shi na wẹ ni ọọ, “Ini o riẹ khia khi ẹlamhakọ ọ ri egbe ti oni ute, a mema ya tono ọli eche gbe-a.”§ ²¹ Eri emini a mẹ agho o lolo ri ulishi mu ramhi ni iMosisi ọ rẹ, “Ulishi oniẹmhi o ga mu mhe!”*

²² Ama, mena, a she bhale ute iZayo, ali ẹoli oyi Ẹshinẹgba oni ọ la ọ, iJerusalemu ona iloghie ali obini ilegba oghẹle oyi igeni upfoleli. ²³ A she bhale igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ oyi emodiọ eyi Ẹshinẹgba, eni a kekẹ eva oyewẹ shi iloghie. A she bhale deba Ẹshinẹgba ni ọ khi ọsọ-ẹzọ oyi ẹgbọ kpa, ali a gbo bhale deba ayemhẹ oyi ẹgbọ enete ni a rọ khi eni e gba pfo. ²⁴ A she bhale deba iJesu oni ọ ri ishobọ onogbọ kọ, a gbo bhale deba ọlia ni a miatse ku, ni ẹẹ ngme emini e ti dose emini ọlia eyi Ebẹli e ngme.†

²⁵ A mu egbe ẹ ini a khi kie ungmehi oyi oni ọ nu ẹẹ ngme. Ini eni ẹgbọ ẹa dobe pfue ọ, abi ẹa rọ ri ungmehi oyi oni ọ la agbọ tse agua ye wẹ gbe akanya, se u

sa khi awa li ya pfue ọ, ini awa aa ri ungmehi oyi oni ọ rọte idane tse agua ye awa gbe akanya.‡ ²⁶ Eri uruli oyi Ẹshinẹgba o nighise eke agbọ ẹghẹghẹ agho, ama mena, ọ she shobọ, ọọ, “Ọa khi eke agbọ tse mhi gbo ya nighise utoghuo shi ọ, ama li shi ukhui.”§ ²⁷ Eri ungmehi ni ọọ, “Utoghuo shi ọ,” o rọkhasẹ gboo khi emini a ma nya, khi a ya nighise wẹ, a rue wẹ ode-a, ni a bhale ya ẹ khi emini ẹa zẹ nighise e ke kpole.

²⁸ Irarigho, aborokhia khi awa a mie omhese ni ọa zẹ nighise egho, a zẹ ni awa ke kphemhi, awa ri ekpe ali ulishi ga Ẹshinẹgba abi o ti shi, ²⁹ irari khi Ẹshinẹgba oyawa erali opfuse ọ khi.*

13

Ugamhi ni o ghole Ẹshinẹgba

¹ A kie ligho ke nono ingme oyi egbe ẹ abi inyoghuo. ² A ke sato mie epfese shi owa, a mu wẹ epfese. Irari khi ẹgbọ eghuo ee ke ligho, ni e rọ mu ẹgbọ eghuo epfese, ni ẹa lese khi igeni e khi ni wewe e mu epfese.* ³ A ke sato eni a mu shi owa ighumha egbe abine khi eri a nu wẹ la agho. A ke sato ẹgbọ eni a na osoli egbe abine khi eri a li nu wẹ mẹ oni osoli.

⁴ Omose ali ughue ọli e mu ekpe shi angeli oyewẹ. Omose ali ughue ọli e khi li egbe le.

‡ 12:19 Li zẹ Okiali 19.16-22; 20.18-21; iDẹut 4.11-12; 5.22-27 § 12:20 Li zẹ

Okiali 19.12-13 * 12:21 Li zẹ iDẹut 9.19 † 12:24 Li zẹ Igbae 4.10 ‡ 12:25 Li

zẹ Okiali 20.22 § 12:26 Li zẹ Agai 2.6 * 12:29 Li zẹ iDẹut 4.24 * 13:2 Li zẹ

Igbae 18.1-8; 19.1-3

Irari khi Eshinẹgba ọ ya gue
eni ẹ ku itsebo ali eni ẹ kia
okia ẹzo.

⁵ Zobe ni agbo oye o nuata
shi oghumhe ukpago, ze ni
emini u mholi o ke khuese ẹ.
Irari khi Eshinẹgba ọọ lie,

“Mhi aa tigbe ya ze obo,
mhia ya tsue pfa ghue.”†

⁶ Loli o ze ni awa ro ya ri
igbedu lie,

“Onomhue ọ khi
okpaghibo oyemhe,
mhia ya tigbe na ulishi.

Elo ogbo dobe ya li mhe?”‡

⁷ A pfi eloe bino eni e ralo
na ẹ ena elele. Eni e ri
irudunga gue ungmehi oyi
Eshinẹgba ye ẹ. A sa je abi e
li ngeli ramhi ni e ro ghua, ni
a ke khonya irudunga oyewe.

⁸ Ijesu iKirisiti, abeghuo ọ
khi, ode, amo, ali agboagbo.

⁹ Khi ze ni osese egbholi
ododa e tsua ẹ udu vu. Irari
khi okhale o ri udu oyawa ze-
a, ọa khi ni a ri ushi eminale
gbe akanya, ni ọa kpaghie
eni e rewe gbe akanya obo.

¹⁰ Ama awa mholi atete
ni ekpodalo-ugamhi eyi
Eshinẹgba na elemhi owa
ugamhi oyi egbo iju ẹa mholi
afu ya rote le emhi iluasobo. §

¹¹ Eri Oni ọ kpeda
na ekpodalo-ugamhi eyi
Eshinẹgba oyi egbo iju ọọ tsua
olia eyi elamhako lo elemhi
Asha-no-Pfuase ne nya ya ro
luase obo shi olamhe irotopfa,
ama eri a rue eni idiegbe eyi

eni elamhako fie ifui apfe je
odagbe ya tose-a.* ¹² Onana
o ze ni ijesu ọ ro li ghu-a
shi ikhokho apfe, ni ọ ro ri
olia eyoli ri egbo khi eni e
pfuase. ¹³ Irarigho, a ze ni
awa le deba li ikhokho apfe
ni awa nu oli me omama ni
o me. ¹⁴ Irari khi agbo oola,
awa aa mholi eoli ni o lao
agboagbo, ama eoli ni o ya
bhale awa ri ukpeloe shi eke
ẹ khe. ¹⁵ Awa ri irarigho rote
ijesu ke ri iluasobo ikueghie
na Eshinẹgba. Ini awa ligho,
eri awa pfi otsela shi ọ khi loli
ọ khi Onomhue. ¹⁶ A khi yele
onete iriele-a, ali ni a gbo ke
kpaghie egbe obo, irari khi
enana khi iluasobo ni e lie ti
Eshinẹgba eloe.

¹⁷ A ke suo eso na eni e
ralo na ẹ, a ri egbe ẹ tiemhie
na omhesa oyewe. Eri e ri
ukpeloe shi ẹ egbe abi eni e
ya rokhase abi e li gbe. A ke
suo eso na we ni akanya ni ẹe
gbe o ri oghela na we, ini o
khi khi itsua na we, irari khi
u wa mholi eleli ni u ya me ọ.
¹⁸ A ke lema na anye. Anye
lese khi udu oyanye o pfuase,
anye gbolo ẹ ngeli ke mu ekpe
shi egbe anye egbe odekhode.
¹⁹ Mhi gbo ga lolo lema ẹ,
a lolo lema Eshinẹgba ọ gbo
remhe kele nyene egbe bhale
deba ẹ. ²⁰ Mhi lema Eshinẹgba
ona opfomhe, oni ọ ri oolia
oyi ishobo na agboagbo rote
eghuli guise ijesu Onomhue

† 13:5 Li ze iDeut 31.6,8; iJosh 1.5 ‡ 13:6 Li ze Iwolo 118.6 § 13:10 Emini
onana o ngme khi, 'Awa mholi atete ni o khi apfida ni ijesu ọ la ri idiegbe oyoli
luasobo. Ama egbo ni ẹe sa khi iluasobo ni a luase elemhi owa ugamhi oyi egbo
iju, e te ya mholi imiepfuese, ẹa mholi okemhi shi oni atete ona.' * 13:11 Li ze
iLev 16.27

le, ikhi Orisumha-kia oniēmhi oyi isumha ogho. ²¹ O ri eminete nya shi e egbe ni a ro ke rieḷe oghuemhe oyoli. O gbo gbe ikanya eni e ti oli eloe shi awa egbe, roṭe obo oyi iJesu iKirisiti, ni o mholi ufumhi na agboagbo. Atse.

²² Inyoghwo-mhe, mhi lema e, a kuegbe-a ri esọ shi oni usomhi irudusho ona, irari khi ebe ni mhi keke ghi e ena oḷa lolo nuata. ²³ Mhia nono ni a leṣe khi a she rue iTimoti inyoghwo awa oḷba ighumha lasele. Ini o keḷe bhale, mhi ya roli bhale ya me e.

²⁴ A tse eni ee ralo na e nya, ali egbo eyi Eshinegba nya. Inyoghwo awa eni e la Itili ee tse e.

²⁵ Okhale oyi Eshinegba o ka nu e nya la. Atse.

Ebe ni iJemhisi O keke

1 Mhēmhe iJemhisi ni mhi khi ɔni ɔɔ ga ɔyi Eshinegba ali ɔyi iJesu iKirisiti Onomhue mhia keke ebe ona ghi egbo eni e miesuo, ni e la edeli igbeva eyi egbo iZireni, ni e gbhiaku elemhi eke agbo nya.*

Mhi tse e.

Ke ghele elemhi imufe

2 Inyoghuo-mhe, leli ɔli shi emhi oghelē ini imufe ɔdoda e bhale debe. 3 Irari khi u lese khi ini a da mu irudunga oye fe bino ne, iregbemie oye o ya me asha fu-a shi o. 4 Zobe ni iregbemie oye o gbe akanya oyoli pfo, ni a mholi iwomhelo, ni o gba pfo, ni a khi eni ingeli enete ea baku. 5 Ama ini onge ɔɔ nono egbhali, o mhila Eshinegba ni o pfo elemhi ro o na ogbokpa, ni ɔa ya me umha-guekia oyi ogbo. O ya roli na li. 6 Ama ini ɔɔ mhila, o mholi irudunga ni ɔa mhue akhokhomhe, irari khi ɔni mholi akhokhomhe, eri o li abi izughuse oyi oke oniemi ni akpekpeli o pfi e kia. 7 Ogbo oghogh o khi sa khi loli me emhikhoghuo ya mie ob oyi Onomhue. 8 Ogbo ozidu eva o khi, ɔa ya riele emini o mu ame.

Epfue ali umhame

9 Eni e mie iJesu iKirisiti suo ena umhame e ke ghele

irari khi e ma ghele ukpelo e oyi Eshinegba. 10 Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni e pfue, e ke ghele ini agbo o ke ti we tiemhile. Irari khi eri epfue e ta a kua abi udodo. 11 Irari khi ini ovo o ngale khi ɔɔ to, eri ɔɔ tose ebuli a, e khakha-a, idodo eyewe e de kua, isomhotse eyewe o yese a. Igho, ɔni o pfue o li ya ta kua, abi o li na ya nga na ya tiemhi shi akanya oyoli.†

Imhesē-bino ali imufe

12 Ikhivose o khi na ogbo ni o kie migha ini o mholi imufe, irari khi ini o dobe ri egbe mie, o ya mie arula oghie oyi agbo na agboagbo, ni Eshinegba o she shobo khi loli ya ro na eni e nono ingme oyele.

13 Ini a mu ogbo ligho fe bino, o khi lie khi, "Eshinegba o mu mhe e fe." Irari khi ogbo ɔa ri onobe ya dobe mu Eshinegba fe, wekhi eri loli o mu ogbokhoghuo e fe bino. 14 Ama oghuemhe eyawa ni e di awa mu, e ri awa mholi imufe. 15 Eghēghe agho oni oghuemhe o kha me, o bia olamhe, ini olamhe o fu, khi o te, o bia eghuli.

16 Inyoghuo-mhe a khi ze ni a di e. 17 Isomhi-opfa onete kpa ni o gba pfo, idane o te bhale, obini oyi Ita ni o ma ikpa na idane, o rote e tiemhile. Oni ɔa ya mu pfi abi aroro ni ɔɔ je oola je oobo. 18 Oghuemhe oyoli o ro ri ungmemhi igesikia oyoli ri awa

* 1:1 Li ze iMat 13.55; iMak 6.3; Ika 15.13; iGal 1.19 † 1:11 Li ze Aza 40.6-7

bhale agbọ, ini ọ mę asha ri awa khi imọmhi eni odode el-emhi emini o ma nya.

ọ mu egbọli ini agbọ o khi ri ichimhi mu ọli.

2

Isuo-ungmemhi oyi Eshinegba ali irọli-gbe akanya

A khi zọlo egbe ẹ

19 A sato ona inyọghuo-mhẹ, ọgbọkpa ọ keleş ke suọ ungmemehi, ama ọ khi keleş ke ngme unu, ọ khi gbo keleş ke mhue elemhi ibibi. 20 Irari khi elemhi ibibi oyi ọgbọ ọa ri ọgbọ ọ mhọli igue-ngeli oyi Eshinegba 21 Irarighọ, a ti egbe ingeli ichimhi-a ali ingeli ingmobe ni e sha ẹ ma-a. A ri egbe ẹ tiemhile na Eshinegba, a ri ẹloe shi ungmemehi oyọli, ikhi oni a rọ kọ ẹ udu, ni o dobe ya mie ẹ pfuese. 22 A khi khi eni e leşe ri esọ suọ tşe ni ẹẹ di egbe wẹ, a ri ochoghọ ke ri emini a suọ gbe akanya. 23 Oni ọ ri esọ suọ oni ungmemehi ni ọa riẹle emini o ngme, eri ọ li abi oni ọ le ya bino egbọli ughegbe abi lọli li. 24 O kha bino egbọli se, ọ vu aghọ le, aghọaghọ ọ yele abi ọ li-a. 25 Ama ọgbọ ni ọ bino elemhi ushi ni o gba pfo ni ọọ rue ọgbọ ọ le, ni ọ kiele ẹ riẹle emini o ngme, ni ọa yele-a abi oni ushi o ngme, a ya khivose na li emiemini ọọ riẹle kpa.

1 Inyọghuo-mhẹ, ini u mie iJesu iKirisiti Onomhufe oyawa ni ọ mhọli ufumhi oniemehi suọ, a khi riẹle khi ọnana ọ kpe mhẹ ne. 2 Ini a fe bhale ya ẹ khi ọgbọ ni ọ pfue ni ọ sọ ukpekhuli oyi igolu ali ide eni e somhotse, ọ lo ilegba oyẹle, ali ni a rọ gbo mę khi ọna umhame ọ sọ ijeje ide li lole. 3 Ini u ri ekpe na oni ọ sọ itsua ni e somhotse ne, ni u rọ liẹ ọli, “Bhale ya shito ashini o ti ne,” ni u rọ liẹ ọna umhame, “Migha oobo,” okekha khi eri u wẹ ọli, “Shito ekekhe epfe awe eyemhe.” O fe ti ghọ? 4 Aa she riẹle azolomhe deba egbe ẹ eghọ? Aa gbolo ri isamhi ebe ẹ gue egbe ẹ ezọ eghọ?

26 Ini onge ẹ ọ rue egbọli khi ọna ugamhi lọli khi, ni ọa rọ lolo mu ẹlemhi oyọli mhue kpẹ, egbọli ọọ di. Ugamhi afue ọọ ga. 27 Ugamhi ni o pfuase ni ọa mhọli ifue ni Eshinegba Ita awa ọọ mie lọli o khi, ni u rọ ri ukpeloe khu imi-olimhi ali esamhi-olimhi ini ẹẹ mę osoli. Ali ni ọgbọ

5 A ri esọ shi mhẹ eke inyọghuo-mhẹ, ọa khi eri Eshinegba ọ she zẹ ena umhame ukpeloe agbọ, ni e mhọli epfue oyi irudunga, ali ni e mhọli okemhi shi ugu eghiele ni ọ rọ shobọ na eni e nono ingme oyọli? 6 Ama u she mę ena umhame bie. Ọa khi eri eni epfue e li ẹ le? Ọa khi wewe e re ẹ ye ikotu? 7 Ọa khi wewe ẹ ri unu ẹ yese eva onete oyi iJesu iKirisiti-a oni a kugbe ọ?

8 Onete wa riẹle ini u ri ushi ni o mu egbe ne nya, ni o la Ebe-no-pfuase gbe akanya, ni ọọ, “Nono ingme oyi onuzava oyẹ abi u li nono

ingme egbe ẹ.”* 9 Ama ini u riẹ ẹ azọlọmhe, u she lamhe, ushi o gbo pfa ẹzọ mu ẹ khi oni o gbe ushi-a u khi. 10 Irari khi onini o da ri ishi nya ghue ni o pfi do elemhi ushi oghuo tse, ishi enekpole nya o gbe-a. 11 Irari khi oni oo, “Khi kia okia.” Loli o gbolo e, “Khi gbe ugbeli.” Ini u wa ririe kia okia, ni u ro da gbe ugbeli ne, ogbushia u khi.†

12 A ke ngme ungmehi, aa ngeli abi egbo eni a ri ushi inono ya gue we ezọ, ikhi ushi oni o ri epfua a na ogbo. 13 Irari khi Eshinegba o a ya mhọli ilelemhi na ogbo ni o a ya mhọli ilelemhi, ele ni Eshinegba o roli ya gue ezọ. Irari khi ini u mhọli ilelemhi, eri u ya ke ghele ini a re e gue ezọ.

Irudunga ali irọ-gbe akanya

14 Inyoghuo-mhe ini ogbo guele khi loli mhọli irudunga, ni o a ro mhọli irọ-gbe akanya, onete onoghuo o ya li nali? Imiesuo oghoghọ o a ya dobe tsumhi oli? 15 Ini a fe bhale ya e khi inyoghuo awa oni omose okekhi okpotso o a mhọli itsua ni a so ali eminale ni o ya le ogbele. 16 Ni onge o ro gueye oli, “Ke vu, o ya ti ne, Eshinegba o khi ze ni ulili ali okiamhi o ne osoli”, ni o a ro mhọli emhi khoghuo ni o riẹ na, ighe onete ni o riẹ? 17 Eri o li abine khi ogbo mhọli irudunga ni o a roli gbe akanya. Irudunga lueghuo tse

ni a ri akanya ma, irudunga oni o ghua o khi.

18 Ama a dobe ya me khi ogbo oo li, “U mhọli irudunga, mhemhe mhi gueye oli khi irọgbe-akanya mhi mhọli.” Ri irudunga oye khashe me ni o a mhọli akanya igbegbe, mhemhe mhi ya ri emini mhi riẹ ro ri irudunga oyemhe khashe e. 19 U miesuo khi Eshinegba oghuo o khi, oo ti gba. Egbegbi ayemhe eyi okphaghi e mie ona suo, ee na ulishi, ee guo. 20 Yeye omose ooyeghe, eri u wa nono ni a gbo gue oli ke ye, khi irudunga ni o a mhọli akanya igbegbe, khi afue o khi? 21 O a khi emini ititawa Aburaamu o riẹ a ro roli lie khi oni o pfuase o khi, abi o ro ri omi oli Aziki luase obo ukhomhi atete?‡ 22 U me oli khi irudunga ali irọgbe-akanya oyoli e ga gbe akanya kugbe, emini o riẹ o ri irudunga oyoli gba pfo. 23 Loli o ze khi emini Ebe-no-pfuase o ngme o ro bhale ya tse ni oo, “Aburaamu o mie Eshinegba suo, a leli oli nali shi ipfuase”, A lu oli omole Eshinegba.§

24 U me oli egho khi emhi ni ogbo o riẹ a ro lie khi ogbo ona ipfuase o khi, o a khi irudunga tse ogbo o ro khue pfuase. 25 Igho o gbo li egbe oyi iRé-àbu ni o khi adegbe. Emini o riẹ o roli khue pfuase odalo oyi Eshinegba. Abi o li mu egbo iZireni ni e bhale ya tokpe eke bino

† 2:11 Li ze Okiali 20.13,14; iDeut 5.17,18
Li ze Igbae 15.6; 2 Okhe 20.7; Aza 41.8

‡ 2:21 Li ze Igbae 22.1-14 § 2:23

epfese. Ni ọ gbo kpaghię wẹ obọ ni e rọ mę asha na rọte odę oboese vu.*

²⁶ Irarighọ, abi idiegbe ni ọa mhọli ayemhẹ o li khi oni ghua, ighọ irudunga ni ọa mhọli akanya o li khi oni ghua.

3

Ekpabọ oyi ẹlẹmhi

¹ Emọle mhẹ, ẹẹ nya a khi ya khi eni ẹẹ sẹsẹ, irari khi a lẹsẹ khi anye ni anye khi eni ẹẹ sẹsẹ ẹgbọ, a ri ẹzọ oni o ze nẹ nya na ya gue. ² Awa nya awa mhọli ashini awa te pfi dọ. Ama ini ọgbọ ọa pfi dọ elemhi ungmehi oyọli ghue, ọgbọ oni ọ gba pfo ọ khi, ni ọ dobe ẹ mhẹsẹ ni idiegbe oyọli nya.

³ Eri a sọ achi aghẹkpe unu ni ọ ke suọ esọ na awa, lọli o zẹ khi awa dobe nga li ẹ je obini o ghọle awa. ⁴ Gbo li sa ingme ọkọ okẹ oniẹmhi bino, ashini o gbẹdi ramhi eghọ, ni o khia khi akpekpeli oniẹmhi o kha rię ẹ li, ukuku akhuli, oni ọọ gua li ọ rọ mu ọli ukhomhi ẹ pfi je obiobini o ghọle ọli. ⁵ Ighọ ẹlẹmhi o li li. Ashini o shẹ ramhi elemhi idiegbe oyi ọgbọ, o ma pfi okhorobo.

Sa ọ ghue, abi ukuku akhuere ọ lię ma erẹ osha. ⁶ Eri ẹlẹmhi o li abi erali. Emhi obe o khi ni o la elemhi idiegbe ọgbọ. Eri ọọ yese ọgbọ-a nya odę khi odę. Ilimhi iriřię oni erali oghọ o te bhale ẹlẹmhi.

⁷ Elamhako nya e zẹ ẹ mu abọ, ghe ipfeli o, ghe eni ẹ tialọ akpidi ekẹ o, ghe elamhako ena okẹ o, ọgbọ ọ dobe ẹ mu wẹ abọ. ⁸ Ama ọgbọ kọghuo ọa dobe ya mu ẹlẹmhi abọ. Eri o li abi osue ẹnye ọbe ni ọọ gbe.

⁹ Oni ẹlẹmhi awa rọ ọ kuęghię Ita awa Onomhue. Lọli awa gbo rọ ọ ku itse na ẹgbọ ni a rọ kọkọ Eshinegba ma.* ¹⁰ Ikuęghię ali itse ikuku e rọte unu oghuo ẹ lasele. Ọa kha khi ighọ inyoghuo-mhẹ. ¹¹ Amẹ eni e ti unu ali amẹ ni ẹa ti unu ẹa dobe ya rọte unupfie oyi okẹ oghuo ke chọchọ lasele. ¹² Inyoghuo-mhẹ, ọkhua-eni o fẹ dobe ya mọ udumhi olivu? Wẹkhi eri olomu iba o dobe ya mọ udumhi ọkhua-eni? Ighọ okẹ oni ọọ chọchọ amẹ ugbheli, ọa dobe ri amẹ eni e ti unu ya lasele.

Iku ilẹsingme eva

¹³ Oghuo ọ elemhi ẹ ọ khi ọtsẹgbhẹ ni ọ mhọli ilẹsẹ? Oni ọgbọ ọ ri angeli onete oyọli rọli khase, ikhi onete ni ọ ri iregbe-tiemhile ni o rọte ilẹsingme bhale rięlẹ. ¹⁴ Ama ini u mhọli ayemhẹ ubogbo ali emhi-itoegbe shi udu oyẹ, khi vuse ipfua shi ọ, ni u rọli kie oni igesikia. ¹⁵ Ilẹsingme oghogho ọa khi iloghie o te bhale, ama onayi agbo ona o khi, ni ọa rọte Ayemhẹ-nọpfuase bhale, elemhi ayemhẹ oyi ọkphaghie o te lasele. ¹⁶ Ashini ubogbo ali emhi ituegbe o da la ne, ozughu

* 2:25 Li zẹ ijosh 2.1-21

* 3:9 Li zẹ Igbae 1.26

ali emhi ebe ọdọda, e ma la akaghọ. ¹⁷ Ama egbhe ali ilẹse ni o te idane bhale, eri o kpẹ te ekẹ pfuase, o nono opfomhe. Eri ọọ kuegbe-a, o ri egbe ọli ẹ tiemhile na ọgbokpa pfo, o mhọli elemhi-iamhe, o ri umomhi angeli onete ẹ khase. Oa ya gbe azeba, o mhọli igesikia. ¹⁸ Eni ẹ nono opfomhe ni e ri ayemhe opfomhe ri onete ko, ikhiese oyi ipfuase ee me.

4

A ri egbe ẹ na Eshinegba pfo

¹ Elo ọọ pfi okhọli ali uwola a na ẹ? Oa khi itobo ọghuemhe, ni e la ẹ udu nu ẹ a khọli o ze ni a ro nu egbe ẹ khọli? ² Emhi ọọ ghọle ẹ, ama aa mhọli ọli. A gbe ugbeli, a mhọli ẹloe-iamhe ama a dobe mhọli emini ee ghọle ẹ. A kha wola, a khọli. Aa ya mhọli emini a nono, irari khi aa mhila Eshinegba. ³ A kha mhila, aa ya me mie, irari khi usamhi obe a ro shi udu ke mhila, ini a ba me asha ri emini a mhila ro li agbo shi egbe.

⁴ Ee ni a khi egbo ni e li abi okpotso ni ọọ kia okia, eri aa lese khi ini emhi agbo o ghọle ẹ dose, khi obe Eshinegba a khi? Onini o da ze agbo ona omole ne, obe Eshinegba o khi. ⁵ Eri u dabi khi afue Ebe-no-pfuase o ngme ọli khi, eri ayemhe ni Eshinegba o ro shi awa egbe ọọ kpe ofuma egbegbo, ni o khia khi eri ọọ nono ni awa khi oyi Eshinegba

pfo nya. ⁶ Ama eri Eshinegba o khi ma okhale na awa. Onana o ze ni Ebe-no-pfuase o ro lie,

“Eri Eshinegba

o mu okhọli ẹ vule shi
oni o ti egbe ọli ẹ nga o.

Oo somhi elemhi

oni o ti egbọli ẹ
tiemhile.”*

⁷ Ri egbe ẹ tiemhile na Eshinegba pfo nya. Tseşe ku okphaghie o ti kia ne, khi o ya na ne. ⁸ Ti bhale deba Eshinegba, khi o ya ti bhale debe. A kpe abo eye e-a, ee ena olamhe, a ri udu oye ẹ shi eni e pfuase, ee ezidueva. ⁹ Viẹ osoli, viẹ oya, mu egia oye mele evie-a, u gbo mu oghelẹ oye pfi bhale iyese udu-a. ¹⁰ Ti egbe ẹ tiemhile odalo oyi Onomhue, khi o ya ti ẹ nga.

¹¹ A khi ke yese egbe eva inyoghuo-mhe. Ini u da yese onuzava oye ni a ga mie iKirisiti suo eva-a ne, ni u ro da gue ọli ezọ, ushi wa ze ifue, ni u wa gue ezọ. Ini u gue ushi ezọ, wa ke khi oni o ri ushi ẹ gbe akanya! Ama oni o gue ọli ezọ u ke khi. ¹² Eshinegba lolighuo tse o khi oni o rue ushi na agbo ni ọọ gue ogbo ezọ egbe-a. Lolighuo tse o dobe a tsumhi, ni o dobe a gbe-a. Oghuo u sa khi u khi ni u wa gue ogboese ezọ?

Awa khi ke tonon obọ udu

¹³ A suo mhe, yeye ni u we, “Amo okekhi akọ awa ya ye eoli ona okekhi ogho, awa ya la oobọ elemhi ukpe oghuo,

* 4:6 Li ze Ekpi 3.34

awa la oobọ gbe akanya ona ali oghọ, awa gbe ukpaghọ tima.”¹⁴ Waa lẹsẹ emini ogbe na akọ o ngme ne, wẹkhi emini a ya mẹ akọ. Sẹ u lẹsẹ abi agbọ oye o ya li? Eri u li abi otughunu ẹlẹ uzogbe ni ọọ lasele ukuku ẹghẹghẹ, o gbo kala-a.[†] ¹⁵ Eri u kha ri ochoghọ liẹ, “Ini o ghọle Ọnọmhuẹ, awa ya la agbọ, awa li ona ali oghọ.”¹⁶ Mena eri u wa tono obọ udu, waa ti ipfuabọ nga. Itonobọ-udu ẹghọghọ nya ẹa gbe akanya.

¹⁷ Irarighọ, ọnini ọ da lẹsẹ onete ni ọ kha riẹlẹ ni ọa rọ da riẹlẹ ọli ne, olamhẹ o khi na li.

5

A tse agua ye eni e pfue, ni ẹẹ nase eni ẹa pfue.

¹ Ghe ii, ẹẹ eni a pfue, a viẹ, a viẹ oya irari osoli ni ọọ bhale na ẹ. ² Ẹpfue eye ẹ, e she kẹ a, ali khi esele e she rẹ ẹ ide le. ³ Igotu ali ẹlomho eye ẹ, e she mu ọghuọghuọ-a. Ọghuọghuọ ni e mu, e ya pfi ọtsẹlẹ mu ẹ, a ya na ẹ osoli to ọ irari khi u ti ikpaghọ ma leghe na egbe ẹ ya ramhi memena.* ⁴ Waa fali ẹgbọ eni e gbe ikanya ishemhi oye nẹ ifata ne. Ẹẹ viẹ, ẹẹ wọlọ. Eviẹ oyi eni e nu ẹ khiẹsẹ itsua ishemhi, o she ramhi esọ eyi Ẹshinẹgba ni ọ funẹ nya ni ọ mhuẹ ekhọli-okhuẹ na iloghie.[†] ⁵ Eri u la agbọ ẹ li agbọ nyafunyawu, u li agbọ ọ tsua kua. Wa le ọkpọ, ali ọfọlọ, u gbẹdi-a looghọ abi ẹlamhi ni

a mu ya gbe-a. ⁶ U she pfa ẹzọ ugbeli mu ẹgbọ eni ẹa mhuẹ abi e li, u gbolo wẹ-a. Wẹwẹ na, ẹa doḅẹ liẹ khi wẹwẹ a lama shi ẹ o.

Irabomudu elemhi osoli

⁷ Irarighọ, inyoghuo, ri abọ mudu ramhi ibhale oyi Ọnọmhuẹ. Bino ghue abi ọghiale ọ liẹ migha khẹ ẹghẹghẹ ni ishemhi e la bie. Abi ọ li ri abọ mudu ni otsukpe o de, ni oruame o rọ le. ⁸ Yeyẹ li lighọ ri abọ mu udu abi ọghiale. Lolo ri ukpẹlọe shi eke, u migha gbagbagba irari khi ibhale oyi Ọnọmhuẹ o ti bhale.

⁹ A khi ke mẹ umha-guẹli oyegbe inyoghuo-mhẹ, ini a khi gue ẹ ẹzọ. Ọsọzọ ọ ga ti mama awa memena.

¹⁰ Inyoghuo-mhẹ, a ke khọnya emekeguele ni ẹẹ ngme na Ọnọmhuẹ. Eri e ri abọ mudu ini o riẹ khi e ya mẹ osoli. ¹¹ A she kpẹ lẹsẹ khi eni a khivọsẹ na, anye ẹ lu ẹgbọ eni e ri egbe ẹ mie. A she kpe suọ eko iJobu abi ọọ ri egbe mie tẹsẹ. A mẹ emini Ẹshinẹgba ọ riẹlẹ na li ikpukhokho. Ọnọmhuẹ, ona ilẹlemhi ọ khi.[‡]

¹² Inyoghuo-mhẹ, oni o mu egbe nẹ nya khi, khi romhi iloghie ali eke agbọ ali emhese. Zẹ ni, “Ii oye o khi ii, u zẹ ni iiye oye, o khi iiye.” Ini a khi mẹ asha pfa ẹzọ mu ẹ. §

Iromhi ni a ri irudunga sọ

¹³ Ini ọngẹẹ ọ la elemhi ọmunu, ọ lema Ẹshinẹgba. Ini

[†] 4:14 Li zẹ Ekpi 27.1 * 5:3 Li zẹ iMat 6.19 [†] 5:4 Li zẹ iDeut 24.14-15 [‡] 5:11 Li zẹ iJobu 1.21-22; 2.10; Iwolo 103.8 § 5:12 Li zẹ iMat 5.34-37

ongęę ọọ ghẹlẹ, ọ to uwolo ikueghie. ¹⁴Ini onęę ọọ ghua, ọ ka lu egbhali ni e la igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo, ni e sọ iromhi na li, e ri eva oyi Onomhue ri oili to ọli egbe.* ¹⁵Egheghe agho, ni iromhi ni e ri irudunga sọ, ni o ri ọli ze. Ni Onomhue ọ rote ughuamhi mu ọli vule. Ini ọ lamhe olamhe, Onomhue ọ ya ro topfa li. ¹⁶Irarigho, a zono olamhe eyeę ye egbe e, a lema na egbe, ni a re e ze. Eri iromhi oyi ogbọ ni ọ la ipfuase o migha a gbe akanya egbegbo.

¹⁷Ogbọ onabi awa, Elaja ọ khi. Eri ọ te ekelemhi udu lema egbegbo. Oọ amẹ o khi ruę, amẹ o mu oni eke elemhi ikpe ese ali ukhukhui.† ¹⁸Ọ gbo lema, oọ amẹ o ruę, amẹ o ruę, eke o ri emhi ekomhi ze lasele.‡

¹⁹Ini onęę e ọ pfi egbegbi ode oyi Eshinegba shi eke, no ogbose ọ ro mu ọli nyene bhale ukhokho, ²⁰sato ọ khi, onini ọ mu ona olamhe rote ode egholi oyoli pfi, ọ ya tsumhi ayemhe oyoli obọ eghuli, ọ guese olamhe ebubu na li.§

* **5:14** Li ze iMak 6.13 † **5:17** Li ze 1 Ighie 17.1; 18.1 ‡ **5:18** Li ze 1 Ighie 18.42-45 § **5:20** Li ze Ekpi 10.12; 1 iPit 4.8

Ebe onodode ni iPita O keke

¹ Mhemhe iPita aghiusomhi na keke oyi iJesu iKirisiti mhi keke ebe ona ghi e egbo ni Eshinegba o ze, ni a khi epfese shi elemhi eke agbo, ni a mi-atse ku asha khi asha eke iPontusi, ali iGalesha ali iKadadosha ali Esha, ali iBitinia. ² Eri Eshinegba ita o ze e abi o li ghole oli shi, o rote ikanya eyi Ayemhe-no-pfuase khuese-a pfuase ni a ke suo eso na iJesu iKirisiti ali ni o ri o lia eyi iKirisiti re e khi egbo oda shi ugamhi oyoli.

Opfomhe ali okhale ni e gbeku o, e ka nu e la.

A kueghie Eshinegba shi Irudushi ni o mhue agbo

³ Awa kueghie Eshinegba, ita iJesu iKirisiti Onomhue. Itobo ilelemhi oniemi ni o mholi na awa o ro rote eghuli guise iJesu iKirisiti le. Onana o ri agbo onogbo ali irudushi ni o mhue agbo na awa. ⁴ Loli o li ri awa ri eloe shi eke e khe ugu ni Eshinegba o ro shi agho o khe egbo eyoli. Iloghie o re we shi ne, ni o khi asha ni ea la ke-a, ni ea la pfueche, wekhi eri e ya taa. ⁵ Eye e eni ugu ena e khi, ikhi ee ni a mholi iregbenga, ni Eshinegba o ri ekpabo eyoli khukhu shi e khe imiepfuese, ikhi imiepfuese ni a ya rokhase ikpukhokho agbo. ⁶ A ze ni onana o ri egbe ke mu e ini

o tseku khia khi a ya mholi iyeseudu-a ukuku eghengeh irari imhese bino ebubu ni a ya me. ⁷ Eri a ri ena mu e fe bino ni a me ini egbegbo irudunga oye e o khi. Igotu ni o li opfu-a, erali a ro o mhese oli bino ni a me ini egbegbo o khi. Igho a ya li mhese irudunga oye ni o mu eloe dose igolu bino, ni a me asha mie ekpe ali ikueghie ali ufumhi ele ni iJesu o ya nyene egbe bhale. ⁸ A nono ingme oyoli, a gbo mie oli suo, aboriekhia khi aa me oli eloe ghue. A mholi ogheloniemi ni unu oa dobe e ngme. ⁹ Itobo khi u mholi imiepfuese elemhi ayemhe oye, o ze khi a miesuo, a regbenga li.

¹⁰ Eri emekeguele ngme ingme okhale ni oo bhale deba e, e kuegbe-a guano bie abi Eshinegba o li ya mie egbo eyoli pfuese, onana o ze ni e ro ngme angmeshi-ekpe oyi oni imiepfuese ona. ¹¹ Ayemhe oyi iKirisiti ni o la emekeguele udu o gueye we abi iJesu o li ya me osoli, neni o ya me ufumhi oniemi, eghengeh ni e ro ngme ungmemi ameguele. E roshaka guano ni e lese oghuo o ya khi oni iKirisiti ali abi eni ingme e ga li ya de nyaa. ¹² Eshinegba o rokhase eni emekeguele khi oa khi itobo eleli oye we a ro ri emhi ena khase we ama irari oye e. Memena, eni emekeguele e she gue eni ingme ena nya ye e, abi ekpabo Ayemhe-no-

pfuase ni o rote iloghie bhale o li gue we ye we. Eri igeni e lili nono ni wewe e li me eni ingme ena.

A ke la angeli ipfuase

¹³ Irarigho, a bino angeli bie ke ngeli ni a mu egbe shi ugamhi oyi Eshinegba, a ke te eloe eke, a ri udu oye e shi isomhelemhi ni a ya me ogbele ni a ya ri iKirisiti khasa. ¹⁴ Abi eniye ni ee suo eso na Eshinegba ni o la iloghie, a khi nyene egbe ukhokho je angeli ni u kpe ngeli neni a lese ungmehi oyi Eshinegba. ¹⁵ Lese khi Eshinegba ni o lu e, o ma pfuase ni a li gho mholi ngeli ni e pfuase shi emiemini a ri ele nya. ¹⁶ Ebe-nopfuase oo, "Ze ni u khi oni o pfuase, itobo khi mhemhe mhi pfuase."*

¹⁷ Ini o khia khi Ita wa lu Eshinegba ini u wa so iromhi, ikhi ita ni o ya gbe azeba ini oo gue ezoo, ri ekpe ali ulishi ke ga li aborokhia khi opfese eke agbo u khi egho. ¹⁸ Irari khi a lese khi o a khi emhi nabi igolu ali elomho ni ee li opfu-a a ro pfa e shi eke, lase elemhi imu ali angeli afue le, ni eni e bia e e roshi eke na e. ¹⁹ Oia ni e ghale eyi iJesu iKirisiti, ni o khi omi osumha ni o a mhu e ichimhi, a ro luse obo na awa. ²⁰ Eshinegba o ze oli neni a ma agbo, o gbo ri oli lasele khasa egho ikpukhokho agbo ni awa la ena, irari oye e. ²¹ Obo oyi

iJesu a te mie Eshinegba suo ni o te eghuli guise oni iJesu le, ni o gbo ri ufumhi oniemhi na li, irarigho a mholi irudunga ali irudushi na Eshinegba.

²² Aborokhia khi a she ri udu eye e khi eni e pfuase egho, abi a ri ungmehi igesikia a gbe akanya, ni a ro mholi inono na egbe e abi a ga miesuo, a kie ligo ke nono ingme egbe e. ²³ Irari khi ungmehi oyi Eshinegba ni o mhu e agbo na agbo agbo a ro ri ele e bia, o a khi emini ee pfua a ro ri ele bia. ²⁴ Ebe-nopfuase o ngme gho khi, "Eri egho nya

e li abi ebuli.

Eri isomotse oyewe

o li abi udodo.

Ini ebuli o khakha-a,

udodo e de o kua.

²⁵ Ama eri ungmehi

oyi Eshinegba o la o agbo agbo."†

Ona o khi usomhi onete ni a tse abo ye e.

2

Eche ni o mholi agbo ali ushishi no pfuase

¹ A she ri ele e bia, irarigho, khi kono onobe shi elemhi deba ogho, khi ke lo egholi, khi ke ngeli ingeli abamemhe, khi ke do oghokhoghuo okonyo ali khi ke ngme ungmehi yese ogho-a. ² Ochogho, ze ni angeli oye e e li abi oyi emofe. Okiamhi egbegbi ameyeli eyi ayemhe ni o khi ungmehi oyi Eshinegba, o ke gbe e. Eni a kha da, o ree fu

* **1:16** Li ze iLev 11.44,45; iLev 19.2; iLev 20.7 † **1:25** Li ze Aza 40.6-9 * **2:3** Li ze Iwolo 34.8

shi imiepfuese, ³ mena ni a she mu Onomhue fe bino ni a me oli me khi o o ti.*

⁴ Abi a li bhale deba Onomhue ni o khi eche no mhue agbo, ni egbo e kie, ama Eshinegba o ze oli, o mu oli eloe.

⁵ Igho, ee abi eche ni e mhue agbo, a ro to owa ayemhe, ni a khi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba ni e pfuase, ni a ke luasobo ena ayemhe eni e ghole Eshinegba, rote obo oyi iJesu iKirisiti. ⁶ Irari khi Ebe-no-pfuase oo,

“A bino khi mhi ri eche gbe eke shi iZayo, echeli ebe ni o mu owa mhue, ni mhi ze ni o mu eloe. Oni o da ri egbe da li ne, o ya me omama.”†

⁷ Irari khi eche ona oni o mu eloe o khi na ee ni a mie oli suo. Ama eni ea mie oli suo, o khi,

“Eche ni itsona e kie, ni o tigbe mele oni o mu eloe ne nya-a.”‡

⁸ “Onana o kie gbo khi eche ni ebu bu egbo e ya kholo awe shi ukpokpomhi eche ni o ya pfi we gbe.”

Itobo khi ea ri ungmehi oyi Eshinegba gbe akanya e ro de. Abi o kha li we o li egho. §

⁹ Ama eni Eshinegba o ze a khi, ni a khi ekhemhue ni ee ga Eshinegba, ushishi na ipfuase, egbo enayi Eshinegba, ni a ro me asha ri ikueghie na oni o rote alo ebili lu

e lasele bhale akpa ni o somhotse oyoli.* ¹⁰ Egheghe ni o dose aa kpe khi egbo eyi Eshinegba, ama memena, egbo eyi Eshinegba a ke khi, aa kpe mholi ilelemhi na e, ama memena Eshinegba o she mholi ilelemhi na e.†

Ighumha eyi Eshinegba

¹¹ Emole mhe, mhi lema e, ee abi epfese ni a la elemhi agbo ona, a lase oghumhe ni e khi eyi olamhe le, ni e mu okholi e vule shi isamhi eye e o. ¹² A kie ke ngeli ingeli enete elemhi ifuabo oyi egbo ni ea miesuo. Ini e tseku e ze e unu, e kie ke me ingeli enete ni a ngeli, ni e ke kueghie Eshinegba, ogbele ni o ya bhale deba awa.

Iregbe-tiemhie na Enighie ali Ega eyawa

¹³ A ri itobo Onomhue ke ri egbe e tiemhie na eni ee mhesa nya ni a mu vule shi iteva egbo. Okekhi oghie ni o fune, ¹⁴ okekhi igovuno ni oni oghie oo ghie o ke nase eni e pfido, ali e ke kueghie eni e rieles onete. ¹⁵ Irari khi eri Eshinegba oo nono ni a pfi egbo okholo okpe unu, rote angeli enete ni a ya ke ngeli. ¹⁶ A ke ngeli abi egbo ni ea mholi ozuode, ama a khi zudigba umha mholi ozuode oye e ke ngeli ingeli ebe. A ke ngeli abi eni ee ga Eshinegba. ¹⁷ A ke ri ekpe na ogbokpa. A nono ingme oyi egbo ni a ga ro khi ena irudunga. A ke na

† 2:6 Li ze Aza 28.16 ‡ 2:7 Li ze Iwolo 118.22 § 2:8 Li ze Aza 8.14-15 * 2:9 Li ze Okiali 19.5-6; Aza 43.20,21; iDeut 4.20; 7.6; 14.2; iTato 2.14; Aza 9.2 † 2:10 Li ze Osia 2.23

ulishi oyi Eshinegba. A gbo mu ekpe e na oghie.

18 Ee ni a khi eni ee ga, a ri egbe e tiemhi ekpe na eni e khi ega eye e. Oa khi ega ni eri opfomhe ngeli deba e tse ama li shi eni e ngeli angeli ni o ze deba e. 19 Eshinegba o ya khivose ne ini u ri egbe mie osoli anasemhe ni u wa kha me, itobokhi u lese oghuemhe oyi Eshinegba. 20 Eleli onoghuo o la o ini ogbo o me osoli shi umha-sueso ni o riele? Ama ini u wa me osoli shi onete ni u riele, ni u ro ri egbe mie oli, Eshinegba o ya khi vose ne shi o. 21 Irari onana Eshinegba o ro lu e, abi iJesu o ro me osoli na e ro ri angeli irokhokho shi ekpe na e ni a ke deba. A rosheka ke deba oni angeli. 22 Oa lamhe olamhe okhoghuo, wekhi eri a me khi o ngme ungmehi egbholi.‡ 23 Abi egbo e ro tseku u tsue oli, oa tsue we shi o. Abi o ro tseku me osoli oa tsekha we. Ama eri o ri egboli mholi Eshinegba obo, oni o guese so ezoo shi ode igesikia.§ 24 IKirisiti lolighuo o tsua olamhe eyawa shi egbe je apfida, ini awa khi ghu eghuli olamhe, ama ni awa la agbo igue-ngeli elemhi ipfuase. Utse ni a kuale oli o ri awa ze.* 25 Eri a kpe la agbo abi osumha ni o waa, ama a she mu pfi deba Oni Orisumha-kia ni o khi oni o khekhe ayemhe o ye.†

3

Angeli oyi ikpotso ni e la ughue ali odo we

1 Ee ni a khi ikpotso, a nyese ukhomhi na edo e, ishegho a khi me ongewe ni oa mie ungmehi oyi Eshinegba suo, ni eni edo e ri itobokpe ni a mholi a na we ali angeli eyi e mu udu pfi, ini aa ke tseku ngme ungmehi unu lasele,* 2 ini ee me angeli ipfuase ali angeli ekpe ni a ngeli. 3 Khi ze ni isomhotse oye o rote akhue idiegbe ri egbe khasa, ni a la do itsu shi ukhomhi dolodolo, ali ena igolu isoso ali igbanoo itsua ni e somhotse.† 4 Ochoghoo, ze ni isomotse oye o khi ona ekelemhi udu. Isomhotse ni oa ya taa, ni o khi ona ikuegbea ali ayemhe no pfomhe, ni o ghole Eshinegba ne nya. 5 Ina ikpotso eni elele ni e ri egbe da Eshinegba, e li ri egbe we shi isomotse, irari khi e nyese ukhomhi na edo we. 6 Abi iSera o li mu ekpe na odoli Aburaamu ramhi ni o ro lu oli, onomhuemhe. Imi oni iSera a khi, ini a da ngeli ingeli enete ne, ni aa ro da ze ni ulishi o mu e.‡

7 Igho, ee edo, a guese ke ngeli deba ighue e. A ri iwomheloenu we ke ngeli. A lese khi ea mhue ekpabo abi ee. A gbo lese khi eni e nu e mholi okemhi shi isomhopfa oyi isomhelemhi oyi Eshinegba ni o mholi agbo onogbo e li khi. A guese ri eloe ke khu we, ini

‡ 2:22 Li ze Aza 53.9 § 2:23 Li ze Aza 53.7 * 2:24 Li ze Aza 53.5 † 2:25 Li ze Aza 53.6 * 3:1 Li ze Efi 5.22; iKolo 3.18 † 3:3 Li ze 1 iTimo 2.9 ‡ 3:6 Li ze Igbae 18.12

emhikhoghuo o khi zu iromhi
oyeę ode. §

Ime-osoli shi onete iriele

8 Ozukhomhi ungmehi
oyemhe khi, eę nya a mholi
udu oghuo, a mholi ilẹlemhi
na egbe, a nono ingme egbe
abi inyoghuo, a vię osoli ke na
egbe, a ke ri egbe e tiemhile.

9 Khi ri onobe fata onobe. Ini
ogbo o tsue e, khi tsue oli shi
o, ochoghọ sọ iromhi onete
na li. Itobọ khi eri Eshinegba o
lue ni u khi ogbo oyọli, ni u le
ikhivose ugu. 10 Irari khi,

oni o da a nono
ni loli me agbo li

ali ni loli mholi

ebubu ogbele enete,

o khi ke ri elemhi oyoli

ngme ingmemhi ebe,

ali ingmemhi egbholi.

11 O mema ya me
ingmobe na,
o o riele onete.

O o mema ya ke
nono opfomhe,
o na khu oli.

12 Irari khi eri ukpeloe
oyi Onomhue o la
egbo eni e gue ngeli egbe,
eso eyoli e khueghie-a
shi iromhi ni e so,
ama elemhi e ma bi
Onomhue deba egbo
okholo.*

13 Oghuo o ya ri emhi obe
li e, ini onete iriele o mema
ghole e? 14 Ama ini u tseku
me osoli shi onete iriele,
ikhivose o khi ne. "Khi na
ulishi ogbokhoghuo." 15 Ama a
rote eke elemhi udu oyeę rue

iJesu abi Onomhue oye e. A ke
mu egbe shi eke eghẹghẹkpa,
ini ogbokhoghuo o ya mhila e
emini irudushi oyeę o migha
nga, ni a gue oli ye we. Ama
a ri ipfomhe-udu ali ekpe ke
so we o.† 16 Zobe ni udu oye o
pfuase ishegho ni eni e ngme
onobe shi angeli onete oye
abi oni o deba iKirisiti, e me
omama ingmemhi ipfueche
ogbo-a eyewe. 17 Ini o ghole
Eshinegba ni u ro me osoli
shi itobo khi u riele onete,
o ti dose khi u me osoli shi
okholo ni u riele. 18 Irari khi
iKirisiti o ghu-a shi olamhe
oyi ogbokpa utoghuo kpe,
ikhi loli ni o pfuase, o me
osoli na ena umhapfuese,
ni o ro rue awa bhale ghi
Eshinegba. A gbe oli-a alo
gbugbugbu, ama o la agbo
elemhi ayemhe, a ri Ayemhe
guise oli le bhale agbo.
19 Elemhi ayemhe ni o la, o ro
vu ya tse abo usomhi onete
oyi Eshinegba ye iyemhe ni e
la owa ighumha. 20 Iyemhe
ena e khi eni ea suo eso,
abi Eshinegba o ro ri abo mu
udu, ni iNoa o ro khali oko-
oke oniemhi se. Egbọ etu-
olale kpele a pfuese elemhi
oni amẹ.‡ 21 Oni amẹ o
migha shi ibatizi, ona o mie e
pfuese memena. Oa khi ilese
khuę ichimhi idiegbe-a, ama,
imholi udu ni o pfuase deba
Eshinegba ni o tsumhi e rote
irote eghuli guale oyi iJesu
iKirisiti. 22 IJesu iKirisiti o
she je iloghie, o shito epfe obo

§ 3:7 Li ze Efi 5.25; iKolo 3.19 * 3:12 Li ze Iwolo 34.12-16 † 3:15 Li ze iMat 5.10; Aza 8.12-13 ‡ 3:20 Li ze Igbae 6.1-7.24

obita oyi Eshinegba, o mhesẹ ẹ na igeni ali afu ali ekpabọ ni e la idane.

4

Angeli ni o mu pfi

¹ Abi o rọ khia khi iKirisiti o she mẹ osoli idiegbe, a li mu egbe ni a li ya mhọli angeli oghoḡho, irari khi ọni o da ligho mẹ osoli idiegbe ne, ọa ke gbo mhọli emini o ri olamhe ẹ riẹle. ² Rọte memena je odalo elemhi agbọ oye, khi gbo ze ni oghuẹmhe idiegbe oye o mhesẹ ne, ochogho, ze ni u ke ngeli abi Eshinegba o li nono ọli shi. ³ A she kpe pfuse ukpokpomhi eghẹghe-a je ukhokho rọ o riẹle emini eni ẹa miesuo e riẹle. A la agbọ itsebo ilili, idokonyo, idonyo yesegbe-a, ali idobie, ali ikia-ye-ukue ke da onyo, ali ilitisa igaga. ⁴ Ama memena, abo e sha we khi aa ke nu we a riẹle ikhiakhiamhi emini ẹẹ riẹle, e ri itobo igho o tsue ẹ. ⁵ Ama khi e mema ya gueye Eshinegba abi e li gbe, oni o ya gue egbọ ẹzo, shi eni e laọ ali eni e ghua. ⁶ Onana o ze ni a rọ tse abo usomhi onete ye egbọ ni e ghua, ni a rọ gue we ẹzo abi a li ya gue egbọ na agbọ ẹzo, ama eri e la elemhi ayemhe abi Eshinegba o la o.

Gue ri ukpelo ke khu isomhopfa eyi Eshinegba

⁷ Eghẹghe ni agbọ o rọ ya pfo o she ti ramhi ana. Irarigho, a bino angeli bie ke ngeli ni a dobe toto obo

iromhi isoso. ⁸ Oni o mema mu egbe ne nya khi, a nono ingme egbe ẹ egbegbo, itobo khi eri inono ọọ khukhu olamhe ebubu.* ⁹ A ke mu egbe ẹ epfese, ni awolo ọa la. ¹⁰ Ogbogbo o ri isomhopfa ni o mhuẹ ke kpaghie onuzava oyoli obo, o ri igesikia ke ri eloe khu okhale oyi Eshinegba odekhode. ¹¹ Ini ogbokhoghuo o mhọli ungmehi ya ngme, o ke ngme ungmehi oyi Eshinegba. Onini o ya kpaghie ogbọ obo, o ri itoto ni Eshinegba o rọ na li riẹle ọli. Ni a rọ bhale ya ẹ khi a rọte obo oyi iJesu iKirisiti ri ikueghie na Eshinegba odekhode. Lọli o mhọli ufumhi ali ekpabo rọte agbọagbo ya je agbọagbo. Atse.

Ime-osoli irari khi u miesuo

¹² Emole mhe abo e khi sha ẹ shi omufe ni o toto ni a me, abine khi emini aa kpe me ghue a me. ¹³ A ri ochogho ke ghele khi a li nu iKirisiti me osoli ni o me. Eghẹghe agho ni a mhọli oghelẹ oniemi, ini a ri ufumhi oyoli khase. ¹⁴ Ini a ri itobo eva oyi iKirisiti ẹẹ tsue ẹ, ikhivose o khi ne, irari khi Ayemhe oyi ufumhi ali oyi Eshinegba o nu ẹ la. ¹⁵ Ini u me osoli, khi ze ni a bhale ya ẹ khi itobo khi u gbe ugbeli ali itobo khi u do ighi-atọ, wekhi angeli ikpamhika ali itashingme u rọ me osoli. ¹⁶ Ama ini u wa me osoli abi oni o miesuo, khi ze ni omama o mu ẹ, ama ke kuẹghie Eshinegba irari khi u

* 4:8 Li ze Ekpi 10.12

wa yemhẹ eva oyoli. ¹⁷ Irari khi eghẹghẹ o she ramhi ni iguezọ o rọ ya rọte Owa oyi Eshinegba ya gbaekẹle. Ini o te awa egbe gbaekẹle, sẹ o ke beshi ya li eni ẹa mie usomhi onete oyi Eshinegba suọ egbe? ¹⁸ Abi Ebe-no-pfuase o ngme ọ li khi,

“Ini o ya munu ni a rọ tsumhi ọgbọ ni ọ guẹ ẹ ngeli, sẹ o ke bie ya li ẹgbọ ọkhọlọ ni ẹa mhọli Eshinegba egbe?”†

¹⁹ Irarighọ, eni ẹẹ mẹ osoli, abi o li ghọle Eshinegba shi, e ri egbe wẹ mhọli Eshinegba ni ọ ma wẹ ni ọ zẹ ri egbe ẹ nga obọ. E kie ke gbe ikanya enete.

5

Ude ni a ye Egbhali ali ozele

¹ Mhi lolo ye ẹ ude, ẹẹ ni a khi egbhali abi mhemhẹ mhi li khi ọgbhali, ni mhi ri ẹloe mẹ osoli ni iJesu ọ mẹ, ni mhi gbo li ya mhọli okemhi shi ufumhi oyoli ini ọ nyene egbe bhale. ² A ri ẹloe ke khu isumha eyi Eshinegba ni a rọ nga ẹ obọ. O ga pfo ẹ udu ke ri ẹloe khu wẹ. Ọa khi irari eleli ni u ya mẹ ọ tse, ama abi ọgbọ ni ọ mhọli ọghuemhẹ ugamhi oyi Eshinegba.* ³ Khi ri itoto mhese na ẹgbọ ni Eshinegba ọ rọ nge obọ, ochoghọ angeli o ye o khi irọkhọkhọ ni ẹgbọ ke deba. ⁴ Ini iJesu iKirisiti ni ọ khi Ọrẹloe-khu isumha

onofunẹ ọ bhale, ọ ya ri arula oghie ni ọa tigbe ya taa nẹ.

⁵ Ẹẹ ezele, a li lighọ nyese ukhomhi ke na egbhali. Ọgbọkpa ọ ke ti egbe ọli tiemhi eke, àá ga egbe ẹ. Irari khi Ebe-no-pfuase o ngme ghọ khi.

“Eshinegba ọ ma biselemhi ọgbọ ni ọ ti egbọli a nga, ama ọ khi ẹ vose na eni e ti egbewe ẹ tiemhile.”†

⁶ Irarighọ, a ri egbe ẹ tiemhile na ekpabọ oyi Eshinegba ni e funẹ, ni ọ ti ẹ nga idane ini o ramhi oni eghẹghẹ.‡ ⁷ A zẹ ọtoemhẹ eye ẹ obọ na Eshinegba, itobọ khi ọ ya rue ẹ ọ le.

⁸ A bino angeli bie ke ngeli, àà tọkpe, itobọ khi obe ẹ ni ọ khi ọkphaghie, ọ kia gase abi ọdumhi ni ọọ khoshe, eri ọ nono oni ọ ya mu nyanọ le. ⁹ Khi zẹ ọli lo ẹ le! Gbe lighi irudunga oye, itobọ khi u lese khi eni e miesuọ nabi yeye ni e la elemhi agbọ ashakhasha e lili ẹ mẹ osoli enabi enana. ¹⁰ Ini u mẹ osoli ukuku eghẹghẹ se, Eshinegba na okhale nya, ni ọ rọte iKirisiti lu ẹ shi ufumhi oyoli na agbọagbọ, ọ ya rieje ẹ ti dose abi o kpe li ẹ egbe. Ọ re toto, ọ mu ẹ mhọli re gbelighi. ¹¹ Ekpabọ o khi oyoli agbọagbọ. Atse.

Otse ni o kpukhokho

¹² ISalasi ni mhi rọ shi inyoghuo ni ọ mhọli igesikia ọ nu mhe keke ebe ona. Eri mhi keke ebe ona ni ọa nuẹ ghi ẹ,

† 4:18 Li zẹ Ekpi 11.31 * 5:2 Li zẹ iJón 21.15-17 † 5:5 Li zẹ Ekpi 3.34 ‡ 5:6 Li zẹ iMat 23.12; iLuk 14.11; 18.14 § 5:12 Li zẹ Ika 15.22,40

rọ ri udu shi ẹ ọ ali ni a rọ
 lẹsẹ khi emiemi ni a riẹ mẹ khi
 egbegbi okhale oyi Ẹshinẹgba
 na. A mu ọli mhue gagaga. §

¹³ Ẹgbọ eni e miesuọ ni a zẹ
 abi ẹẹ na eke iBabilọ, ẹẹ tşẹ
 ẹ, li shi iMaki ni ọ limhẹ egbe
 abi omimhẹ.* ¹⁴ A ke tşẹ egbe
 ẹ a ri inono ghele mu egbe.
 Opfomhẹ o ka nu ẹẹ nya ni a
 la elemhi iKirisiti la.

* **5:13** Li zẹ Ika 12.12,25; 13.13; 15.37-39; iKolo 4.10; iFile 24

Ebe onuzi-eva ni iPita O keke

¹ Mhemhe iSamọ iPita ni mhi khi oghumha ali aghiusomhi na keę ọyi iJesu iKirisiti, mhi keke ebe ona ghi eni e mhọli irudunga nabi oyi anye ni o mu ẹloe, ni a rọte angeli onete oyi Eshinegba ali iJesu iKirisiti Ọmiepfuese rọ na we.

² Okhale ali opfomhe o ka khi oyeę rọte ilẹse ni a lese Eshinegba ali iJesu Ọnọmhuẹ ọyawa.

Ulumhi ali uzemhi oyi Eshinegba

³ Itoto oyi Eshinegba o she ri emhikpa ni o ri awa ya ke la agbọ irudunga na awa, irari khi awa lese oni o ri ufumhi ali onete oyọli ti awa mama egbe. ⁴ Eni ekpabọ eniemhi ena o rọ rue isomhopfa ni e mu ẹloe ni o shobọ na awa. Ini a bhale ya e khi irari eni isomhopfa ena awa me asha na pfue epfua ni o la oghuemhe emhi agbọ, ni awa mhọli okemhi shi agbọ oyi Eshinegba.

⁵ Irarigho, roshẹka ri ingeli enete ma irudunga oye, gbo ri ilẹse ma ingeli enete. ⁶ Ri igue-regbekia she egbe ma ilẹse, ri iregbemie ma igue-regbekia shi egbe, ri angeli irudunga ma iregbemie, ⁷ ri isomhelemhi-inyoghuo ma angeli irudunga, ri inono ma isomhelemhi inyoghuo. ⁸ Irari khi ini u mhọli eni

ingeli enana egbegbo, e ya re ke zaza, wa gbe akanya elemhi ilẹse ni u lese Ọnọmhuẹ iJesu iKirisiti. ⁹ Ama oni ọa da mhọli eni ingeli ena ne, ọa ya me eke nuata, eri o ze alo, o she yele-a khi Eshinegba o she kpe khuese luẹ olamhe enedio-a pfuase.

¹⁰ Irarigho, inyoghuo-mhe, roshẹka ni uzemhi ali ulumhi oye o migha egbegbo. Ini u wa ligho, waa ya tigbe do owe eke-a wekhi eri u ya de. ¹¹ Eghẹghẹ agho Eshinegba o ya khueghie ode Omhesẹ oyi Ọnọmhuẹ-a ne lo. Ikhi Ọnọmhuẹ na agbọagbọ Ọmiepfuese iJesu iKirisiti oyawa.

A ri esọ shi emini Ebe-nopfuase o ngme

¹² Mhi ya ke yele e le eni ingme ena nya eghẹghẹ kpa. Ini a ririę kpe lese we, ni a migha gba elemhi igesikia ni a mhọli ena. ¹³ Mhi lese khi o ti ni mhi yele e eni ingme ena nya le, ini mhi da kie la agbọ. ¹⁴ iJesu iKirisiti Ọnọmhuẹ oyawa o she rọ li khasẹ mhe khi ogbele eyemhe ẹa ke bu, khi mhi kele ya ghua. ¹⁵ Mhi ya roshẹka ri ingme ena nya shi e odalo ni a ke sato o, ini mhi so ukhokho gbe.

Eni e ri ukpeloe me ufumhi oyi iKirisiti

¹⁶ Ọa khi okhe egbhọli anye regbenga gue ingme inyenegbe bhale oniemhi oyi iJesu Ọnọmhuẹ ye e. Alo eyanye anye rọ me ufumhi oyọli. ¹⁷ Anye la agho ni Eshinegba ita o rọ ri ufumhi

ali ekpe na li, ni uruli oyi Eshinegba o ro rote otughunu ni o ge nyanyanya ngme, ni oo, "Omimhe ni mhi nono ingme oyoli na, o ma ghole mhe." ¹⁸ Eri anye suo khi oni ungmehi o rote idane ngme tiemhile, abi anye ro nu oli la ukhomhi ute no pfuase.*

¹⁹ Igho anye li mholi iregbenga shi usomhi ni emekeguele e guele, khi egbegbo lo. O ma a ti e egbe ini a ri esho shi oni ungmehi, itobho khi eri o li abi akpa ni o la alo ebili e ge nyagha, ramhi ni ogbe o ro maghie alo-a, ni imeke oyi ukpetata na obili-atso o ro ge shi udu o ye. ²⁰ Ozukhomhi oni ungmehi khi, a lese khi ungmehi ameguele okhoghuo o ro rote ilese oyi emekeguele okhoghuo bhale. ²¹ Irari khi ungmehi ameguele okhoghuo o ro ri imelemhi oyi ogbo bhale ghue, ama Ayemhe-no-pfuase o la egbo egbe gbe akanya rewe gue usomhi oyi Eshinegba le.

2

Ena Osese egbholi ali epfua oyewe

¹ Abi emekeguele eyi egbholi e ke li la iteva eyi egbo izireni, igho esese egbholi e ya li la e iteva. E ya tsua osese egbholi ni oo yese egbo-a laselle ke sese egbo, e ga kie Onomhue ni o de we, e ya ri epfua ni o kele ghi egbewe. ² Igho ebubu e e li ya deba ode omama eyi itsebo eyewe, e ri

omama shishi oni ode igesikia oyi iKirisiti-a. ³ E ya ri emhi ituegbe rue okhe egbholi laselle gueye e, ni e ro me asha di e mie ikpagho. Eshinegba o she so we ezoo se agboagbo, epfua oyewe o migha khe we ode.

⁴ Irari khi ini Eshinegba o keke igeni le abi e ro lamhe deba Eshinegba, ama o ku we lo ilimhi iriere, o ri iwege ge we abo pfino kulo alo ebili migha khe ogbele iso-ezo. ⁵ Ini Eshinegba o pfuase agbo onodi, ama o ri ochikpho oniemhi pfuse oni agbo olamhe-a, se ni iNoa ni oo tse abo igue ngeli ali apfoli oshilua.* ⁶ Ini Eshinegba o pfa ezoo mu iSodomu ali iGomora, khi o ri erali tose we ni e de emue-a, ni o rewe riele irokhokho abi o ya li egbo ni ea mholi Eshinegba egbe,† ⁷ ni o ro pfuase iLoti, omose ni o gue ngeli, ni egbo ena umhasuo-esoo e ri ingeli ebe nase ayemhe.‡ ⁸ Eri oni omose ona ipfuase onana o vie oya elemhi ayemhe oyoli egegege kpa shi ingeli okholo ni oo me ali ni oo gbolo suo. ⁹ Ini o khi igho, Onomhue o lese abi o lie tsumhi egbo eyoli elemhi imhesebino, ali o gbo li lese abi o li ya pfi egbo okholo lo anasemhe ramhi ogbele iso ezoo. ¹⁰ Tete egbo ni e deba oghuemhe idiegbe oyewe ni e ri ukpeloe gbe omheso oyi Eshinegba.

E mholi igbedu obe ali iti-

* 1:18 Li ze iMat 17.1-5; iMak 9.2-7; iLuk 9.28-35

* 2:5 Li ze Igbae 6.1-7.24

† 2:6 Li ze Igbae 19.24 ‡ 2:7 Li ze Igbae 19.1-16

tiegbe. Ulishi ọa ya mu wẹ ni e rọ ri unu ghi igeni rọ yese wẹ-a. ¹¹ Ama abotseku khia khi eni igeni ena e mhọli ekpabọ dọsẹ eni esesẹ ẹgbhọli ena, ẹa ya yese wẹ-a khase Ọnọmhuẹ. ¹² Eri eni ẹgbọ ena ẹẹ pfi unu-a shi emini ẹa lesẹ udi ọli. Eri e li abi elamhako ni ẹa mhọli ẹgbhali ni a bia, ni a mu ẹgbolo le tse. Ighọ e li ya pfua abi elamhako. ¹³ Opfuse a rọ ya fali wẹ ota shi ode opfuse ni wewẹghuo e be na egbewe. Idobie ẹle ọguota gboo, ẹẹ bino khi o khi agbọ ilili, ni o ya khuese idiegbe oyewe. Ẹgbọ ebe e khi itobọ khi ini e nu ẹ le eminale inono kugbe egho, eri e kiele ẹ ngeli angeli efiala. ¹⁴ Alo efiala eyi okia, e ze shi ukhomhi, ikpotso ni e ya yemhe shi wẹ o, e kia bino alo. Okiamhi olamhe ni ọọ gbe wẹ ọa tigbe ẹ mhọli ukpesẹ. Ẹgbọ ni udu oyewe ọa sheshe ẹẹ di kulo igha olamhe. E she wena emhi ituegbe shi udu. Elemhi itse eyi Ẹshinegba e la kia. ¹⁵ E she da egbegbọ ode lase, e wase ode oyewe-a. E she deba ode oyi iBelamu omi iBeo vu ni o mhọli ukpokọ shi ukpago ni o ya mie shi onobe ilili. ¹⁶ Ni akphere o dese shi angeli olamhe. Akphere ni o khia khi ọa kpe mhọli ungmehi ọgbọ shi unu, ni o ri uruli ọgbọ nu iBelamu ngme shi angeli ujili. §

¹⁷ Eri ẹgbọ ena e li abi oke ni o khakha-a, ali uza ni o bi abi amẹ ni akpekpeli o pfi-

olo irarogbe kua. Ẹshinegba o she riẹle ilimhi iriere shi eke ẹ khe wẹ ni e la me osoli. ¹⁸ Eri ẹẹ ngme ingmemhi itono obọ udu, ali ingmemhi ni e violo, rọ re ẹgbọ sato ọghumhe idiegbe oyewe, ni e ba di wẹ nyene egbe je olamhe. Ikhi ẹgbọ ni e lesẹ rọte ifuabọ eyi ẹgbọ ni e la agbọ ẹgbhọli pfue. ¹⁹ E shobọ ẹpfua na wẹ, ama wewe ni e shi oni obọ onana, e khi ighumha angeli epfua. Irari khi oghumha ọgbọ o khi shi emini o da mhesẹ na ayemhe oyoli. ²⁰ Irari khi, ini ẹgbọ e she da rọte oyese ni o la agbọ pfue ne itobọ khi e lesẹ iJesu iKirisiti Ọnọmhuẹ, ni e rọ gbo ri egbewe na emhi agbọ gono ne, ikpukhokho oyewe o ke kholo dọsẹ igbaekele oyewe. ²¹ O kha tine ini ẹa bie kpe lesẹ ode ipfuase oyi Ẹshinegba lo, khi e lesẹ ọli se, e tigbe so ukhokho gbe ode ipfuase oyi Ẹshinegba ni a rọ na wẹ. ²² Emini o li wẹ o rokhase khi ekpita ona khi igesikia lo, ni ọọ,

“Áwá o mu egbe nyene
gbo ya le ekpa
ni o kpa shi eke.

Agulu ni a kpe khuese-a se,
o gbo mu egbe nyene
je igbolọ ya pfue.”*

3

*Ọnọmhuẹ o nyene egbe ẹ
bhale*

¹ Emolemhe, ebe onuzi-eva ni mhi keke ẹ ghi ẹ na, eri mhi ri ebe eva ena ya guise ẹ le

ali ni a rọ mhọli isamhi eni e te ode. ² A sato ingmemhi ni emekeguele ni e pfuase e ngme ni o she tese, ali omhese ni Onomhue Omiepfuese oyawa o mhese rote obọ ighiusomhi na kee eyawa.

³ Onodode, a lese khi ogbele ni e kpukhokho, egbo ni e ri ungmehi oyi Eshinegba a li egia e ya lasele. Ee li egia ee riele oguemehe idiegebe oyewe.* ⁴ E ya ke lie, "Ighe ibhale ni o shobo khi loli ya bhale mena? Abi ititawa e te ghuloo, emhikpa e kiele e je odalo abi e li rote igbaekele agbo la o." ⁵ Eri e famhi roli shi ie-eso-a, khi rote ungmehi oyi Eshinegba a te ma idane, ni a rọ gbo rote amẹ ri amẹ ma eke agbo.† ⁶ Ama, eni amẹ ena a gbo rọ ri ochikpho pfuse egbo na agbo onodio-a.‡ ⁷ Ama agbo ali idane ni e kie laọ ogbenamo, Eghiele oyi Eshinegba a rọ rewe migha rewe e khe opfuse oyi erali. Eri a ze we obọ o khe ogbele iguezo ni a rọ ya pfuse egbo okholo-a.

⁸ Emolemehe, a khi yele emhi oghuo-a khi, eri ogbeleghuo o li abi ogbele agbele, ogbele agbele o li abi ogbeleghuo ukpelo oyi Eshinegba.§* ⁹ Oa khi eri Eshinegba o ti egbe e je ukhokho shi emini o rọ shobo, abi egbo eghuo e lie sa khi ini emhi o o ti eke eri o wu eke-a egho. Eri o mema

mhọli irabomudu na e, itobo khi o nono ni ogbokhoghuo o pfua, ama ni ogbokpa o te agbo olamhe mu nyene.

¹⁰ Ama eri ogbele oyi Onomhue o ya bhale abi ibhale oyi oghiatọ. Oni ogbele, eri idane o ya ri okeke oniemhi kele-a udemhija. Erali oniemhi o daghie emini e la idane nya kua. Eke ali emhikpa ni e laọ e kala-a.†

¹¹ Aborokhia khi a ya lina pfuse emhi nya ena, uwali egbo enabise a kha ke fe khi? A kha ke la agbo ipfuase ali agbo Eshinegba, ¹² abi a li ri eloe shi eke e khe ogbele oyi Eshinegba, ni awa ke riele emini o ya roli bhale pia, ali ogbele ni a ya ri erali pfuse idane-a erali oniemhi o daghie emini e la idane-a nya. ¹³ Ama emini Eshinegba o rọ shobo, awa migha a khe, ikhi iloghie ali eke agbo onogbo, ni o khi apfe igue-ngeli.‡

¹⁴ Irarigho, ee emole mhe, abi a li ri eloe shi eke e khe oni ogbele ena, a ze ni a bhale ya e e shi ingeli ni ea mhọli ichimhi ali umhaguekia, ali a la opfomehe. ¹⁵ Ri oli shi udu khi irabomudu ni Onomhue o mhọli na awa, khi, ni o ba ri eghenge na awa mhọli imiepfuese lo, ezeze abi inyoghuo awa iPolu o kpe li keke oli shi ebe ghi e abi Eshinegba o li ri oni ilasingme na li. ¹⁶ Ina o kie lie keke oli shi ebe, ini

* 3:3 Li ze iJu 18 † 3:5 Li ze Igbae 1.6-9 ‡ 3:6 Li ze Igbae 7.11 § 3:8 Emini a ri onana ngme khi Eshinegba oa deba eghenge gbe akanya. * 3:8 Li ze Iwolo 90.4 † 3:10 Li ze iMat 24.43; iLuk 12.39; 1 iTesa 5.2; Iro 16.15 ‡ 3:13 Li ze Aza 65.17; 66.22; Iro 21.1

ọ da a ngme eni ingmemhi ena ne. Ebe ni ọ kẹkẹ e tsua ingme eghuo ni e lolo ẹ munu irolo-ogbo-esọ, ni ẹgbọ ni ẹa mhọli ilẹsẹ ali igesikia e kholo ẹ manọ, abi e liẹ khi ma ingmemhi elese ni e la Ebe-nopfuase ni o ya ri epfua ghi wẹ.

¹⁷ Irarighọ, emọlemhẹ, abi a ke rọ lẹsẹ onana eghọ, a mu egbe ẹ ini a khi ya deba ode ẹgbhọli oyi ẹgbọ ena umhasuọ-esọ, ini a khi rọte iguemigha oye ẹ de. ¹⁸ Ama mena awa ke fu shi okhale ali ilẹsẹ ni awa lẹsẹ Onomhue Omiepfuese oyawa ikhi iJesu iKirisiti. Lọli a ri Ufumhi a na agbọagbọ. Atse!

Ebe onodode ni Ijoni O keke

Ungmemhi ni o mhọli agbọ

¹ Anye keke ungmehi oyi ọni ọ ri agbọ ọ na ọgbọ ghi ẹ, ọni ọ rọte igbaekele la ọ. Anye she suọ ọli, anye ri alo eyi anye me ọli, anye bino ọli, anye gbo ri abọ eyi anye ti ọli.* ² Abi ọni ọ ri agbọ ọ na ọgbọ ọna ọ rọ feli lasele, anye me ọli, anye gbo li pfi ọtsẹle shi ọni agbọ na agbọagbọ ọna. Lọli ọ nu Ita la, ni a rọkhasẹ anye.† ³ Emini anye me ni anye suọ, anye gbo liẹ gueye ẹ, isheghọ ni awa kugbe nu Ita ali Omi ọli iJesu iKirisiti la. ⁴ Eri anye keke ona ni oghẹle oyawa o gba pfo.

Okiali elemhi ákpá

⁵ Onana khi usomhi ni anye rọte obọ oyi Omi ọli suọ, ni anye gue ẹ ye ẹ khi, Eshinegba khi ákpá, obili okhọghuo ọa fe la li egbe kpa. ⁶ Awa kha guele khi awa nu ọli la kugbe ni awa rọ kie la elemhi alo ebili ẹ kia, ẹgbhọli awa lo, awa aa la agbọ igesikia. ⁷ Ama ini awa la elemhi ákpá a kia, abi lọli ọli la elemhi ákpá, ona o rọkhasẹ khi awa nu ọli la kugbe, isheghọ ọlia eyi iJesu Omi ọli, e khuẹse awa olamhe-a pfuase. ⁸ Ini awa guele khi awa aa mhọli olamhe, egbawa awa a di, awa aa mhọli igesikia. ⁹ Ama

ini awa zono olamhe eyawa ye Eshinegba ni ọ ri igesikia riele emhikpa; ọni ọ riele emini o te ode ọ khi, ọ ya ri olamhe eyawa topfa awa, ọ khuẹse awa umha-pfuase egbe-a nya. ¹⁰ Ini awa ẹ khi awa aa lamhe, eri awa ri Eshinegba mele ọlo-ẹgbhọli-a. Ungmemhi oyọli ọa la agbọ oyawa.

2

IKirisiti, okpaghiobo oyawa

¹ Eniye eyemhe, ẹẹ mhi keke ebe ona ghi, ini a khi lamhe. Ama, ini a bhale ya ẹ khi ọgbokhọghuo ọ lamhe, awa mhọli ọni ọ nu Ita a ngme khe awa shi eke. Lọli khi iJesu iKirisiti ọni ọ pfuase. ² Lọli ọ khi iluasobo ni a rọ shishi olamhe eyawa-a, ọa khi eyawa tse ama olamhe eyi ẹgbọ kpa.

³ Ini awa ri omheşe eyọli ẹ gbe akanya, lọli awa rọ ya lese gboo khi awa lese ọli. ⁴ Eni liẹ khi wewe e lese ọli ni ẹa ri omheşe eyọli ẹ gbe akanya, elo-ẹgbhue e khi, ẹa mhọli igesikia. ⁵ Ama ọnini ọ da ri ungmehi oyọli da gbe akanya ne, inono oyi Eshinegba o gba shi ọli egbe. Ina awa li ya lese khi awa ali Eshinegba khi ọghuo awa khi. ⁶ Eni e da liẹ khi wewe e kugbe Eshinegba ọ ne, e mema ya ke ngeli abi iJesu iKirisiti ọ liẹ ngeli.

Ushi onogbo

⁷ Emole mhe, ọa khi omheşe olese mhi keke ẹ ghi ẹ, ama

* 1:1 Li ze iJon 1.1 † 1:2 Li ze iJon 1.14

onodiọ lọ, ikhi oni a rọte igbaekele rọ na ẹ. Oni omhẹse onodiọ ona o khi oni usomhi ni a she kpẹ suo.* ⁸ Aboriẹkhi ighọ, omhẹse onogbọ mhi keke ẹ ghi ẹ, irari khi a me igesikia oyi oni omhẹse ona iJesu egbe, a gbo me ọli agbọ oyẹẹ. Itobọ khi obili o she ẹ kalaa, oni ákpá oyi igesikia o she ẹ ge. ⁹ Onini ọ da lie khi lọli la elemhi ákpá ni ọọ biselemhi inyoghuo ọli ne, elemhi alo obili ọ kie la. ¹⁰ Onini ọ da nono ingme oyi inyoghuo ọli ne, elemhi ákpá ọ la, emhikhoghuo ọa la li egbe ni o rọli ya khi owe. ¹¹ Ama onini ọ da biselemhi inyoghuo ọli ne, alo obili ọ la, alo obili ọ la kia gase. Ọa lese obini ọọ je, irari khi obili o she zuse ọli alo.

¹² Mhi keke ebe ona ghi ẹ eniye,
itobọ khi a she ri olamhe topfa ẹ
itobọ eva oyi iKirisiti.

¹³ Mhi keke ebe ona ghi ẹ, ẹẹ ita,
itobọ khi a she lese ọli,
oni ọ rọte igbaekele la ọ.
Mhi keke ebe ona ghi ẹ ozele,
itobọ khi a she mu
Oni ọ khi Ogbọ-ọbe ọ le.

Mhi keke ebe ghi ẹ eniye,
itobọ khi a she lese oni Ita.

¹⁴ Mhi keke ebe ghi ẹ, ẹẹ ita,
itobọ khi a she lese ọli,
oni ọ rọte igbaekele la ọ.
Mhi keke ebe ona ghi ẹ ezele,
itobọ khi a mhọli ekpabọ,
ali khi ungmehi
oyi Eshinegba o la

elemhi oye ẹ,
ali khi a she mu
Oni ọ khi Ogbọ-ọbe ọ le.

Agbọ ona o khi ghọle ẹ dọse
¹⁵ Agbọ ona o khi ghọle ẹ dọse, wekhi emhikhoghuo ni e la ọ. Ini ogbokhoghuo ọ mhọli oghuemhe na agbọ, inono oyi Ita ọa la agbọ oyọli. ¹⁶ Irari emhikpa ni e la elemhi agbọ, ni e khi, oghuemhe olamhe idiegbe, emini ukpelo e o vie shi, ali itipfuabọ-nga shi emini ọ mhọli ali ni ọ dobe ẹ riele. Okhoghuo ena nya ẹa rọte obọ oyi Ita bhale, ama agbọ ona e te bhale. ¹⁷ Oni agbọ ona ali emini e la ọ ni ẹẹ ghọle egbọ e she ẹ dọse, ama eni ẹ riele oghuemhe oyi Eshinegba e ya la ọ agbọagbọ.

Eni ẹẹ khọli iKirisiti

¹⁸ Eniye, ukpese agbọ o she ti bhale! A she gueye ẹ khi oni ọ khọli Omiepfuese ọ ya bhale, memena eni ẹẹ khọli Omiepfuese ebubu e she bhale agbọ. Onana awa rọ ya lese khi ukpese agbọ o she ti bhale. ¹⁹ Eni egbọ ena ẹa mema kie kpẹ khi eyawa, lọli o ze khi e rọte awa iteva vu. Ini e kie kpẹ khi eyawa lọ, e kha migha. Ama eri uvumhi oyewe ọ rokhasẹ khi ẹa ku ma awa ọ.

²⁰ Ama Omiepfuese, Oni ọ pfuase ọ she ze ẹ, irarighọ a she lese igesikia. ²¹ Ọa khi itobọ khi aa lese igesikia mhi rọ keke ebe ona ghi ẹ, ama itobọ khi a lese igesikia, a gbo lese khi egbhọli ọa rọte igesikia a lasele.

* 2:7 Li ze iJoni 13.34

22 Mena, oghuo o khi olo-egbhue? Oni o o khi iJesu o a khi oni Omiepfuese, loli o khi Obe vule shi Omiepfuese o, loli o kie Ita ali Omọ. 23 Aa me oghokhoghuo ni o kie Omọ ni o mhọli Ita. Oni o da mie-obo shi Omọ o, o li mhọli Ita.

24 Zobe ni emini u rote eke suo o kie le egbe. Ini o ligho kie le egbe, u ya li kie nu oni Omọ ali Ita la kugbe. 25 Emini o shobo na wa na, ikhi agbo na agboagbo.

26 Inge eyi egbo eni e nono ni wewe e yese e da ode mhi kekere e ghi e. 27 Ama ee oye e, ekpabo Ayemhe no pfuase ni a mie, o kie la e egbe, irarigho, aa ke khi eni a sese. Ama eri Ayemhe oyoli oo sese e emhikpa, ikhi emini e khi igesikia ni ea khi egbhọli. A ri osese oyi Ayemhe ke gbe akanya, a kie nu oli la kugbe.

Imi Eshinegba

28 Mena, eniye, a kie kugbe oli o. Ishegho ini o feli lasele, awa mhọli igbedu ni omama o a mu awa odalo oyoli, ini o nyene egbe bhale.

29 Ini u lese khi iKirisiti khi oni o migha shi ipfuase o khi, lese khi oni o rieles emini e te ode Omi Eshinegba o khi.

3

1 A bino abi inono ni Ita awa o nono awa o li fu ramhi, ni a ro bhale ya e khi aa lu awa imi Eshinegba! Ni o khia khi igho awa khi! Emini o ze khi egbo na agbo ea lese awa khi, ea lese Eshinegba.*

2 Emole mhe, imi Eshinegba awa khi, ama, awa aa lese ne, abi awa ya li, ama awa lese khi ini iKirisiti o lasele, awa ya li abi loli, irari khi awa ya me oli abi o li tee. 3 Ogbokpa ni o da mhọli irudushi ona ne, oo mhọli oni oghuemhe ni o ro khi oni o pfuase abi iKirisiti o li pfuase.

4 Onini o da lamhe ne, eri o gbe ushi oyi Eshinegba-a, irari khi olamhe, igbushi oyi Eshinegba-a o khi. 5 Ama u lese khi eri iKirisiti o bhale ni o ya rue olamhe eyawa vu, ali khi olamhe o a la li egbe.† 6 Irarigho, ogbokpa ni o nu oli la kugbe, o a ya lamhe ke le. Onini o kie da la olamhe ne, o a fe me oli ghue wekhi eri o lese oli.

7 Eniye, a khi ze ni oghokhoghuo o di e ya de ode-a. Oni o da rieles emini o te ode ne, o pfuase, ezese abi iKirisiti o li pfuase. 8 Onini o da rieles emhi olamhe ne, oyi Okphaghiye o khi. Irari khi te-ekere vu, okphaghiye o te e lamhe. Emini o ze ni Omi Eshinegba o ro feli bhale khi, ni o ro me asha pfueche ikanya eyi okphaghiye-a. 9 Ogbokpa ni o da khi Omi Eshinegba o ya lamhe, irari khi ukpamhi oyi Eshinegba o la li egbe, ea ya lamhe irari khi Eshinegba o khi Ita we. 10 Onana o ri ikhioda shi iteva imi Eshinegba ali imi Okphaghiye. Enieni ea da rieles emini o te ode ne ali ni ea mhọli inono na egboese ne, ea khi imi Eshinegba.

* 3:1 Li ze iJon 1.12 † 3:5 Li ze iJon 1.29

A nono ingme oyi egbe e

¹¹ Onana o khi usomhi ni a rote ekẹ suọ. Ikhi, awa nono ingme oyi egbe awa. ‡
¹² Khi li abi iKeni ni o khi oyi Ona Okholo, ni o gbe Ebeli inyoghuo oli-a. Elo o ze ni iKeni o ro gbe oli-a? Irari khi emini oni iKeni o o riele, ẹa gbe akanya, ama emini inyoghuo oli o o riele e khi eni e pfuase. §
¹³ Irarigho, o khi sha e abo, inyoghuo-mhe eni emose ali eni ikpotso, ini egbo na agbo ẹa ti elemhi e. ¹⁴ Awa lese khi awa she te eghuli lasele je agbo, itobo khi awa nono ingme oyi inyoghuo awa. Onini ọa da mhọli inono ne, elemhi eghuli o kie la.*
¹⁵ Onini o da biselemhi inyoghuo oli ne, ogbo-ugbeli o khi. U lese khi ogbo-ugbeli ọa mhọli agbo oyi Eshinegba shi agbo oyoli.

¹⁶ Ina awa lie lese emini inono o khi. Eri iJesu iKirisiti o ri agbo oyoli bhale, ni e pfuse-a, shi itobo oyawa. Awa kha li rue agbo oyawa li shi ekẹ na inyoghuo awa.
¹⁷ Ini ogbo o mhọli epfue, ni o ro me khi inyoghuo oli o mhọli emini o to oli, ni ọa ro mhọli ilelemhi na li, se e o li dobe ya lie khi loli mhọli inono oyi Eshinegba? ¹⁸ Eniye, a khi ze ni awa ri ungmehi ali elemhi ke riele inono, ama awa ri iriele ali igesikia ke ri inono khase. ¹⁹ Ini awa nono ingme oyi egboese, awa lese khi igesikia awa la kia, awa mhọli udu opfomhe odalo oyi

Eshinegba. ²⁰ Abi eni e miesuo, ini udu oyawa o pfa ezọ mu awa, awa lese khi Eshinegba o fu dose udu oyawa, ali khi o lese emhikpa. ²¹ Irarigho, emole mhe, ini udu oyawa ọa da pfa ezọ mu awa ne, loli awa ro mhọli igbedu odalo oyi Eshinegba. ²² Emiemini awa da mhila kpa, awa te obọ oyoli ya mie oli, itobo khi awa ri ishi eyoli e gbe akanya ali khi awa a riele emini e ghole oli. ²³ Emini o mhesẹ na awa khi, awa mie Omi oli iJesu iKirisiti suọ, ali awa nono ingme oyi egbe, ezese abi iKirisiti o li mhesẹ na awa. †
²⁴ Eni e ri omhesẹ oyi Eshinegba a gbe akanya, eri wewe ali Eshinegba e ga kugbe, Eshinegba o li kugbe we o. Itobo Ayemhe ni Eshinegba o ro na awa, awa ro lese khi awa kugbe Eshinegba o.

4

Ke mu Iyemhe fe bino

¹ Emole mhe, a khi mie shi iyemhe nya o, ama mu we fe bino ni a me ini obọ oyi Eshinegba e te bhale. Irari khi emekeguele eyi egholi ebubu e she fie lasele shi agbo ona.
² Ina a li ya lese ini Ayemhe oyi Eshinegba lo: Ayemhe nya ni o da lama khi iJesu iKirisiti o she bhale abi ogbo ne, oyi Eshinegba lo. ³ Ama ayemhe nya ni ọa da mie-obọ shi iJesu o ne, ọa rote obọ oyi Eshinegba bhale. Onana o khi ayemhe oyi oni o khọli Omiepfuese,

‡ 3:11 Li ze iJoni 13.34 § 3:12 Li ze Igbae 4.8 * 3:14 Li ze iJoni 5.24 † 3:23 Li ze iJoni 13.34; 15.12,17

ni a suṓ khi ọọ bhale, o she ga la elemhi agbṓ memena. ⁴ Ama enayi Ẹshinẹgba a khi, imi mhe, a she gbo mu emekeḡuele eyi eḡbhṓli ọ le, irari khi Ayemhe ni o la e egbe o fu doṣe oyi ọni ọ la elemhi agbṓ. ⁵ Elemhi agbṓ eni emekeḡuele eyi eḡbhṓli eghṓ e roṣe lasele, ingmemhi agbṓ eḡ ngme, irarighṓ eḡbṓ agbṓ e ro mie shi emini eḡ ngme. ⁶ Ama enayi Ẹshinẹgba awa khi. Ọni ọ da leṣe Ẹshinẹgba, lṓli ọ ri esṓ ọ shi emini anye eḡ ngme. Ọni ọa da khi oyi Ẹshinẹgba ne, ọa ya ri esṓ shi emini anye eḡ ngme. Ina awa lie leṣe ikhiṓda ni o la Ayemhe igesikia ali ayemhe eḡbhṓli.

Ẹshinẹgba inono ọ khi

⁷ Emṓle mhe, a ze ni awa nono ingme egbe, irari khi obṓ oyi Ẹshinẹgba inono o te bhale. Ọni ọ da mhṓli inono, Ẹshinẹgba ọ khi itali ali khi ọ leṣe Ẹshinẹgba. ⁸ Ogbṓ ni ọa da mhṓli inono ne, ọa leṣe Ẹshinẹgba, irari khi Ẹshinẹgba khi inono. ⁹ Eri Ẹshinẹgba ọ ri Omi ṓli ọtuṓghuo kpe ni ọ ghie bhale agbṓ ro ri inono ni ọ mhṓli na awa khaṣe, ini awa a roṣe obṓ oyṓli mhṓli agbṓ. ¹⁰ Onana o khi eḡbegbi inono, ọa khia khi eri awa nono ingme oyi Ẹshinẹgba, ama eri ọ nono ingme oyawa, lṓli o ze ni ọ ro ghie Omi ṓli bhale ni ọ ro luase obo ro shishi olamhe eyawa. ¹¹ Emṓle mhe, ini o khia khi ina Ẹshinẹgba ọ li nono awa, awa li nono ingme egbe awa. ¹² Ogbṓkḡoghuo ọa

me Ẹshinẹgba ghue, ama ini awa nono ingme egbe awa, Ẹshinẹgba ọ la agbṓ oyawa, ali khi, inono oyṓli ọọ gbe akanya ni ọ nono ni lṓli gbe agbṓ oyawa.*

¹³ Awa ga leṣe khi Ẹshinẹgba ọ la agbṓ oyawa, irari khi ọ she ri Ayemhe oyṓli na awa. ¹⁴ Ali khi awa me, awa gbo pfi ọtsele khi Ita ọ ghie Omi ṓli ni ọ ro khi Omi epfuese oyi agbṓ. ¹⁵ Ini oḡbṓkḡoghuo ọ mie shi ọ khi Omi Ẹshinẹgba iJesu ọ khi, Ẹshinẹgba ọ la agbṓ oyṓli, lṓli ọ li la elemhi Ẹshinẹgba ¹⁶ Ishegḡo, awa leṣe, awa gbo mie shi inono ni Ẹshinẹgba ọ mhṓli na awa.

Inono Ẹshinẹgba ọ khi, eni e la agbṓ inono e nu Ẹshinẹgba la kugbe, Ẹshinẹgba ọ li nu we la kugbe. ¹⁷ Ina inono oyṓli o lie gbe akanya ni ọ nono ni lṓli gbe agbṓ oyawa, ni awa ro mhṓli igbedu oḡbele iguezo, irari khi eri awa li abi lṓli ekagbṓ ona. ¹⁸ Ulishi ọa la inono. Ama eri inono ni o gba pfo, ọọ khu ulishi fie, irari khi eri eḡbṓ eḡ na ulishi Ẹshinẹgba itobṓ khi ọ ya na we osoli. Ọni ọọ na ulishi ọa gba pfo elemhi inono.

¹⁹ Eri awa mhṓli inono, itobṓ khi lṓli ọ kpe nono ingme oyawa. ²⁰ Ini oḡbṓkḡoghuo ọọ lie, “Mhi nono ingme oyi Ẹshinẹgba,” ama ọ kiele e biselemhi inyṓghuo ṓli, ọloḡgbhue ọ khi. Irari khi oḡbṓ ni ọa da nono ingme oyi inyṓghuo ṓli ni ọọ me eloe, ọa doḡe ya nono

* 4:12 Li ze ijṓn 1.18

ingme oyi Eshinegba ni ɔa me ɛloe ghue. ²¹ Omhese ni iKirisiti ɔ ro na awa na: Eni e nono ingme oyi Eshinegba nya, e mema li nono ingme oyi inyoghuo we.

5

Imuole ni awa mu agbo o le

¹ Onini ɔ da mie shi ɔ ne khi iJesu ɔ khi oni iKirisiti Omiepfuese, Omi Eshinegba ɔ khi, Onini ɔ da nono ingme oyi Ita ne, ɔ li nono ingme oyi omi ɔli. ² Abi awa lie lese khi awa nono ingme oyi imi Eshinegba khi, ini awa nono ingme oyi Eshinegba, ni awa gbo ro ri omhese oyoli gbe akanya. ³ Ini awa nono ingme oyi Eshinegba egbegbo, awa mema ya ri omhese oyoli gbe akanya. Ama omhese eyoli ɛa ya mu unu irogbe-akanya.* ⁴ Itobo khi ogbokpa ni Eshinegba ɔ bia, loli ɔ dobe ya mu agbo ɔ le, irudunga oyawa o khi oni imuole. ⁵ Oghuo ɔ dobe mu agbo ɔ ɔ le? Se ni ogbo ni ɔ miesuo khi, iJesu khi Omi Eshinegba.

⁶ Ona khi iJesu iKirisiti ni ɔ bhale, rote iri-ame-batazi, ali rote ɔlia ikushieke abi ɔ ro ghua. Oa khi rote ametse, ama li shi ɔlia ni ɔ ku shi eke abi ɔ ro ghua. Ayemhe ɔ pfi ɔtselɛ shi ɔ, irari khi oni Ayemhe oyi igesikia lo. ⁷ Irari khi ɔtselɛ ese e la ɔ. ⁸ Ayemhe, ame, ali ɔlia. Eni ɔtselɛ ese ena unu oghuo ee ngme. ⁹ ɔtselɛ oyi agbo awa mie ɛ suo, ama ɔtselɛ

oyi Eshinegba ɔ toto ne. O she pfi ɔtselɛ shi ingme oyi Omi ɔli ¹⁰ Irarigho, ogbokpa ni ɔ mie Omi Eshinegba suo nya, ɔ mholi ɔtselɛ onana shi udu oyoli. Ama oni ɔa mie Eshinegba suo, eri ɔ roli shi ɔlo-egbholi, itobo khi ɔa mie shi emini Eshinegba ɔ ngme shi ingme oyi Omi ɔli. ¹¹ Oni ɔtselɛ o khi Eshinegba ɔ she ri agbo na agboagbo na awa. Oni agbo ona o la obo oyi Omi ɔli.† ¹² Irarigho, oni ɔ da kugbe Omi Eshinegba ɔ ne, loli ɔ mholi oni agbo oyi Eshinegba ona. Oni ɔa da kugbe Omi Eshinegba ɔ ne, ɔa mholi agbo oyi Eshinegba.

¹³ Mhi she keke emhikpa shi elemhi ebe ona ghi ɛ, ni a mie iJesu Omi Eshinegba suo, ni a ro mholi ɔli shi udu khi a mholi agbo oyi Eshinegba. ¹⁴ Igbe-udu ni awa a mholi ini awa la odalo oyi Eshinegba a so iromhi khi, awa lese khi egheghe kpa ni awa ro mhila li emhikhoghuo abi o ghole ɔli shi, eri ɔ ɔ suo awa ɔ. ¹⁵ Irarigho, abi awa ro da lese khi ɔ ɔ suo awa ini awa da mhila emhi ne, awa lese khi awa she mholi emini awa mhila li.

¹⁶ Ini ogbokhoghuo ɔ me khi inyoghuo ɔli ɔ ɔ lamhe olamhe ni ɔa ri eghuli gbe ogbo, ɔ lema na li, khi Eshinegba ya ri agbo nali. Eni olamhe oyewe e khi olamhe ni ɛa ri eghuli gbe ogbo mhia ngme. Olamhe o la ɔ ni o ri eghuli ɛ gbe ogbo. Oa khi olamhe eghogho mhie

* 5:3 Li ze iJon 14.15 † 5:11 Li ze iJon 3.36

a lema shi. ¹⁷Umha-guẹli kpa, olamhẹ o khi. Ama olamhẹ o la ọ ni ọa ya ri eghuli gbe ọgbọ. ¹⁸Awa leşẹ khi ọni Ẹshinẹgba ọ bia, ọa ya lamhẹ olamhẹ, irari khi eri Omi Ẹshinẹgba ọ khukhu ọli, ini Ọkphaghie ọ khi dobe li ọli onobe. ¹⁹Awa leşẹ khi imi Ẹshinẹgba awa khi, ali khi Ọkphaghie ọ mhẹşẹ ẹ na ẹgbọ nya ni ẹa leşẹ Ẹshinẹgba. ²⁰Awa gbo leşẹ khi Omi Ẹshinẹgba ọ she bhale elemhi agbọ, ali khi ọ she ri ileşẹ ni awa rọ leşẹ ọni egbegbi Ẹshinẹgba. Ali khi awa kugbe ọni Ẹshinẹgba ni ọ khi igesikia ọ, ighọ awa gbo li kugbe iJesu iKirisiti ni ọ khi Omi ọli ọ. Lọlighuo kpe ọ khi egbegbi Ẹshinẹgba, ali oni agbọ na agbọagbọ. ²¹Eniye eyemhẹ, a mu egbe ẹ. A khi mhọli emini e ku ẹ ali ilitsa gbe.

Ebe onuzi-eva ni iJoni O keke

¹ Mhemhe ogbhali na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo mhia keke ebe ona ghi e.

Ye ye okpotso ni Eshinegba o ze ali imi e, ni mhi nono ingme oyewe mhi keke oli ghi. Oa khi mhemheghuo tse mhi nono ingme oyee, li shi eni e lese igesikia. ² Eri anye nono ingme oyee, itobo igesikia ni o la anye egbe, ni o kie ya la anye egbe agboagbo. ³ Mhi lema Eshinegba Ita ali iJesu iKirisiti Omioli e ri okhale ali ilelemhi ali opfomhe na awa elemhi igesikia ali inono.

⁴ Egbe ma mu mhe gba abi mhi ro suo ingme oyi imi e eghuo, ni e la angeli ode oyi Eshinegba, ni ee rielee emini e ghole Ita. ⁵ Irarigho, nokpotso, onana oa khi omheso onogbo ni mhia yele e le, ama oni awa rote eke lese lo. Eri mhi e awa nono ingme egbe awa.*

⁶ Inono ni mhia ngme khi awa mema ya ke ri omheso oyi Eshinegba gbe akanya. Oni omheso abi ee nya a she li suo li rote eke vu khi, ee nya a mema la angeli inono.

⁷ Egbu egbo ni e di egbo e she lasela shi asha kpa elemhi agbo, ni ee lie khi iJesu iKirisiti oa li abi ogbo li bhale agbo. Egbo enana nya, egbo elo-egbhue e khi, e gbo khi eni ee kholi Omiepfuese.

⁸ Irarigho, a mu egbe e ini emini awa gbe akanya a shi o khi de awa obo-a, ama ni awa khi eni a somhopfa gba pfo.

⁹ Mhi gueye e khi onini oa da mu emini iKirisiti o sese mhue, ni o da o, oa mholi Eshinegba. Ama onini o da mu emini iKirisiti o sese mhue ne, o mholi Eshinegba Ita ali Omioli. ¹⁰ Irarigho, ini ogbokhoghuo o bhale debe ni o ro tsua osese olese ni oa khi onana bhale, khi ze oli lo owa oyee le, khi ga fe mholi ikpaghiobo shi oli oni osese. ¹¹ Onini o da mholi ikpaghiobo shi oni ogbo oghogho osese ne, eri o kugbe oli o, ni e ga rielee oni okholo.

Ungmemhi ni o kpukhokho

¹² Mhi ga mholi emhi ebubu ni mhi kha keke ghi e, ama mhi aa nono ni mhi keke we shi ebe. Eri mhi ya ri ochogho bhale ya bino e, ishegho ni awa me egbe imialo nu egbe ngme. Ni oghela oyawa o vo. ¹³ Imi inyoghue ni okpotso ni Eshinegba o ze, ee tse.

* 1:5 Li ze iJon 13.34; 15.12,17

Ebe onuzi-ese ni Ijoni O keke

¹ Mhemhe ni mhi khi Ogbhali.*

Mhia keke ebe ona ghi omole mhe iGayusi ni mhi nono ingme oyoli egbegbo.

² Omole mhe, mhi so iromhi ne, Eshinegba o ka re ze, ali emhikpa e ke je odalo ne onete abi ayemhe oye o lie je odalo shi o. ³ Egbe ma mu mhe gba abi eni anye ga miesuo eghuo e ro bhale ya bino anye, ni e ro guele khi u ma mu igesikia mhu e ali khi u kiele e ngeli angeli igesikia.

⁴ Emhese ea la o ni o remhe e ghele, abine khi ini mhi suo khi imi mhe e la angeli igesikia.

⁵ Omole mhe, u ga ri igesikia ri ele emhi ebubu ro kpaghie inyoghuo awa ni awa ga miesuo obo, abi e ririe khi epfese. ⁶ Eni egbo e she gue ingme inono oye ye igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni o la akana. Kpekpe kpaghie we obo ni e do be ri oni okiali ke je odalo abi o li ghole Eshinegba. ⁷ Itobo oni Eva ona, e ro vu oni okiali ona, ni o khia khi ea lama mie eni ea mie Eshinegba suo ikpaghiobo. ⁸ Irarigho, awa egbo eyi iKirisiti, awa khi eni e mema ya kpaghie eni egbo eghogho obo, ni awa kugbe

we o gbe oni akanya, shi igesikia.

⁹ Mhi kpe keke ebe ghi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni o la eoli oye, ama iDiatefisi ni o kie kpe ligho nono ni loli ralo na eni igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo, o a lama ri emini mhi gueye oli gbe akanya. ¹⁰ Irarigho, mhi kha bhale, mhi ya guele emini o ri ele le gboo. Abi o lie gue anye ezo, ni o lie ki eno egbholi ma anye. Ogho o a ga bu oli, ama o a gbo lama mie apfowa ni awa ga miesuo. Eri o ga khu egbo ni e nono ni we we e mie we shi owa ya fie igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo.

¹¹ Omole mhe khi ke khonya angeli obe, ama khonya eminete. Oni o da ri ele eminete ne, Omi Eshinegba o khi. Onini o da ri ele onobe, o a lese Eshinegba.

¹² Ogbokpa oo ngme onete oyi iDemetiriusi. Egbegbi angeli igesikia oyoli o gbo pfi otsele na li. Anye gbo ri otsele oyanye ma o. A lese khi otsele oyanye khi igesikia o khi.

Otse ni o kpukhokho

¹³ Emhi ebubu e la o ni mhi kha keke ghi e, ama mhi aa nono ni mhi keke we shi ebe. ¹⁴ Mhi sa khi mhi ya kele bhale ya me, ni awa me egbe imialo nu egbe ngme. ¹⁵ Opfomhe o ka nu e la. Emole e ni e la oola, ee tse e. Kpekpe tse emole anye nya ni e la oobo, otuoghughuo.

* 1:1 Li ze Ika 19.29; iRom 16.23; 1 iKori 1.14

Ebe ni iJudu O keke

¹ Mhemhe iJudu ni mhia ga iJesu iKirisiti, ni mhi gbo khi inyoghuo ijemhisi mhi keke ebe ona.*

Eni Eshinegba Ita o ze, ni o nono ingme oyewe, ni a ri akhukhu oyi iJesu iKirisiti khukhu, mhi keke oli ghi.

² Ilelemhi ali opfomhe ali inono ni e gbeku o, e ka khi oyeye.

Epfua oyi egbo esese egbholi

³ Emole mhe ni awa ga a ga Eshinegba, o mema ghole mhe ni mhi keke ingme imiefuese ni awa mholi shi ebe ghi e, ni mhi ro me khi o mu egbene ni mhi ri ebe ya ri udu shi e o, ni a dobe gbelighi shi oni irudunga ni Eshinegba o ro nga egbo eyoli obo agboagbo kpa. ⁴ Oni irudunga o she la okhena, irari khi egbo ni ea ya na ulishi Eshinegba e she kuma awa o ni awa aa lese. Eni e mu ilelemhi oyi Eshinegba nyene, khi eri o ri egheghe na we ero ke li itsebo. E kie iJesu iKirisiti ni o khi Oga ali Onomhue oyawa. O she tese ni Ebe-no-pfuase o ro kpe te eke ngme oli khi eni e ya pfua ele iguezo e khi.

⁵ Irari khi ini a ririe kpe kie lese ena nya, mhi kie gbolo e yele e le khi Onomhue o

rue egbo eyoli rote eke ijipiti lasese, ama, elelese, o pfuse eni ea lama miesuo ni e la we iteva-a.† ⁶ A sato khi igeni ni ea mu omhese ni a ro na we mhue, ni e lase ashini a re we shi-a. Eri o rewe shi obili, o ri iweghe na agboagbo ge we, o rewe e khe iguezo ona ogbele ni o fune ni a la ya pfuse we a. ⁷ A sato khi igho egbo iSodomu ali iGomora ali eni e la eoli ni e mama we e li i ngeli, ni e ro ku abo lo itsebo ali ighue ebe imumu. Eri a na we osoli na agboagbo, ro re we riele irokhokho, ro tse agua ye egbo kpa.‡

⁸ Igho eni egbo ena, e li la elena ni o rewe lamhe ri ichimhi mu egbe we, e ri ukpelo gbe omhese oyi Eshinegba, e tigbe gbo me igeni na idane bie. ⁹ Egbegbi ageni ni o fune nya ni a lu iMakieni o a fe gbudu ri ungmehi imebie pfueche Okphaghe-a, abi e ro khe olimhi oyi iMosisi, ama eri o lese lie, "Onomhue o kie e."§ ¹⁰ Ama eri eni egbo ena e kie pfi itsue e manya egbo shi emini ea ririe lese udi oli. Eri e li abi elamhako ni ea ya sa. Angeli obe oyewe o ze ni e ro pfua. ¹¹ Epfua e ya pfua! Ode oyi iKeni e rote, eri itobo ukpagho ri egbewe ni ode ni o a gbe akanya de abi oni iBelamu o riele. E nga engo, abi iKora o li nga engo, ni o ro li pfua.* ¹² Egbo ukhimhi

* 1:1 Li ze iMat 13.55; iMak 6.3 † 1:5 Li ze Okiali 12.51; iNoba 14.29-30 ‡ 1:7

Li ze Igbae 19.1-24 § 1:9 Li ze iDan 10.13,21; 12.1; Iro 12.7; iDeut 34.6; iZaka 3.2

* 1:11 Li ze Igbae 4.3-8; iNoba 22.1-35; 16.1-35

elemhi e khi ini e nu ẹ la ukue ni a la le eminale inono. E ri umha a na omama ali ulishi, e ro nu ẹ a le eminale. Egbewe tse, e so eminale ẹ shi idi. Eri e li abi ụza ni akpekpeli o tsua kia. Eri e li abi ẹra okase ni ẹa ya mo idumhi, ni a vu a pfa, e khakha. ¹³ Eri angeli oyewe o ri egbe a khasẹ abi ofulu okẹ oniemi ni akpekpeli ọọ tsughuse. Eri e li abi ikpetata ni ẹ kele-a, ni Eshinegba o ri obili ni o limhi shi eke ẹ khe agboagbo.

¹⁴ Agbhotu ishilua, Enoki o khi ini a rote Adamu leli ọli, ayemhe o ro ngme ingme angme-shi-eke oyi egbo ena, ni o la lie, "Ghe khi Onomhue ọọ bhale, loli ali igeni agbele agbele eni e pfuase eyoli, ¹⁵ ni o ro bhale ya gue ogbokpa ezọ, ni o ro pfa ezọ mu egbo ebe nya shi ingeli ebe ni e ri ode obe ngeli, ali ingmemhi ebe ni e toto ni egbo ebe e ngme deba li." ¹⁶ Egbo awolo ali eni ẹ ẹ me umha-gueli oyi ogbo e khi, oguemhe obe oyi egbewe ẹ deba, e ri unu ẹ nyanọ ifele shi osomhi ro ti egbewe nga. E ri ikhomhi akọ ẹ titi egbo, ini o ba me asha ti we egbe.

Itse-agua ali Ude

¹⁷ Ama emole mhe, a sato emini ighiusomhi na kee eyi iKirisiti Onomhue e ngme shi eke. ¹⁸ Ee gueye ẹ khi, "Ogbẹle ikpukhokho, egbo ni e ri egbo ẹ li egia, ni e ya ke deba

oghuemhe ebe eyewe e ya la o."† ¹⁹ Eni egbo ena ẹ pfi okemhi shi ẹ iteva. Isamhi agbo, ni udu oyewe o gueye we, ẹ deba. Eamhọli Ayemhe oyi Eshinegba.

²⁰ Ama ẹ emole mhe, a ke sese egbe ẹ ode irudunga ni o pfuase. A ke lema elemhi Ayemhe-no-pfuase ²¹ A la elemhi inono oyi Eshinegba abi a li migha a khe ilelemhi oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa ni o re ẹ bhale agbo na agboagbo.

²² Le elemhi eni e mhue akhokhomhe shi irudunga oyewe. ²³ Tsumhi egbo ni ẹ nono ni wewe e mie iwali osese egbhọli suo abine khi u wa ti ogbo erali lasele, lelemhi egboese ni e nono ikpaghiobo. Ama mu egbe ẹ ini e khi yese li de pfilo olamhe eyewe.‡

Iromhi ikueghie

²⁴⁻²⁵ Awa ri ikueghie na Eshinegba Otsumhi oyawa itobo iJesu iKirisiti Onomhue oyi awa! Loli o dobe ya mu ẹ mhọli ini u khi de, ni o re pfuase, re ẹ ghele odalo oyoli ni o mhọli ufumhi. Eshinegba, lolighuo o fute ni a ri ufumhi, ekpe, ekpabo ali omhese ẹ na, neni a me igbaekele agbo, ghe memena, ali agboagbo. Atse.

† **1:18** Li ze 2 iPit 3.3 ‡ **1:23** Abi a li keke ona shi elemhi iGiriki khi. 'Khi mhọli emini u ri itsua ni idiegbe olamhe e ri ichimhi a mu li.'

Irokhase Ni iJoni o keke

Ikhueghie ungmehi-a

¹ Ebe ona a keke imekeguele oyi iJesu iKirisiti shi ni Eshinegba o ro nali ni e khi emini a ya me ni ode o a ke nu, ni o rote obo oyi ageni rokhase iJoni oni oo ga oyoli.

² IJoni o pfi otsele shi emhi nya ni o me ni o khi ungmehi oyi Eshinegba ali otsele oyi iJesu iKirisiti. ³ Ikhivose o khi na ogbo ni o ya ze ingmemhi eyi imeguele ena, ikhivose o li ya khi na ogbo ni o suo we, ali oni o ri emini a keke shi o gbe akanya, irari khi oni egheghe ni a ro ya me eni emhi enana nya o she ti bhale. ⁴ IJoni o ri otse ghi igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ishilua ni e la eke Esha.

Okhale ali opfomhe o ka khi oye rote obo oyoli, Oni o khi loli, ni o kie kpe khi loli, ni o kie gbo ya bhale. Iyemhe ishilua ni e migha odalo ukpekhomhi oyoli e li e tse e.* ⁵ Li shi iJesu iKirisiti ni o khi otsele ona igesikia, oni o te odode mu eghuli o le, ni o mheshe na ighie na agbo, o li ri otse ghi e.†

Loli ni o nono ingme oyawa, ni o ri o lia eyoli rue awa olamhe eyawa le, ⁶ o she

ri awa khi ighie ali ekpodalougamhi eyi Eshinegba ni e ke ga Eshinegba oyoli ali itali. Ufumhi ali ekpabo e khi eyoli agbo agbo ya je agbo agbo! Atse.‡

⁷ A ghe i, o ya la elemhi otughunu ke bhale, ukpeloe nya e ya me oli, ghe egbo ni e sono li iwerere. Egbo nya na eke agbo e ya vie oya irari oyoli.

Igho o ya li! Atse.§

⁸ “Mhemhe mhi khi Aafa ali Omega.” Eshinegba Onomhue Nofune nya o ngme gho, Oni o khi loli, ni o kie kpe khi loli, ali ni o ya bhale.*

Oni o li abi Omi ogbo

⁹ Mhemhe iJoni ni mhi khi inyoghuo e ni awa ga me osoli, ni awa ga mholi obo shi omheshe ali ni awa kuegbe-a regbemie itobo iJesu. Abi mhi ro la eke ni i la iteva oke oniemhi ni a lu iPatimosi irari ungmehi oyi Eshinegba ali otsele oyi iJesu. ¹⁰ Ayemhe o tiemhile shi mhe o ogbele oyi Onomhue, mhi suo uruli na leghe nabi akala ukhokho oyemhe. ¹¹ Oni uruli oo, “Keke emini u me shi ebe, ni u rue oli ghi igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ishilua eni e la eoli Efesosi, ali iSimirina ali iPagamu ali iTiatura ali iSadisi ali iFiladefia ali iLaodisha.” ¹² Mhi mu egbe nyene ni mhi me uruli ni o nu mhe e ngme.

* 1:4 Li ze Okiali 3.14; Iro 4.5 † 1:5 Li ze Aza 55.4; Iwolo 89.27 ‡ 1:6 Li ze Okiali 19.6; Iro 5.10 § 1:7 Li ze iDan 7.13; iMat 24.30; iMak 13.26; iLuk 21.27; 1 iTesa 4.17; iZaka 12.10; iJon 19.34,37 * 1:8 Li ze iRom 1.17; Iro 22.13; Okiali 3.14

Abi mhi ro nyene egbe, mhi me ikhuli igolu ishilua ni a ri ikpa ru e nga. ¹³ Ifui eni ikhuli ni a ri akpa ru e nga, mhi me ogbo, "Ni o li abi Omi Ogbo."† O so itsua na dogo ni e ramhi oli imekene awe, ni o ri ugbhogbho igolu mu aye. ¹⁴ Ukhomhi ali itsu eyoli ee pfuase abi afuolu, ee pfuase pepere abi otughunu opfopfo, ikpamhi alo eyoli e li abi emhi erali. ¹⁵ Awe eyoli e ge nyagha abi akhuli ide. Uruli oyoli oo de limhilimhi abi ikhoshu oyi utumhi oko nofunu ni o rote ikhomhi echu tu e tiemhile.‡§ ¹⁶ Obita oyoli o mu ikpetata ishilua mhue, itakobi ozalo eva o rote unu oyoli lasele. Alo eyoli e ga nyanyanya abi ovo o khueghie unu-a. ¹⁷ Abi mhi ro me oli, mhi de yeshi oli awe abi oni o she ghu-a. Ama o ri obita oyoli nga mhe egbe, oo mhe, "Khi na ulishi, mhemhe mhi khi Onodode ni mhi khi oni o kpe ukhokho.* ¹⁸ Mhemhe mhi khi Oni o la agbo, Mhi kpe ghua, ghe khe khi mhi la agbo agboagbo. Mhi mu okpe eghuli ali ilimhi mhue obo.

¹⁹ "Irarigho, keke emini u me, emini aa me mena, ali emini a ya me ini oo dena. ²⁰ Osheli oyi ikpetata ishilua ni u me mhe obita ali ikhuli igolu ishilua ni a ri ikpa ru e nga na. Eni ikpetata ishilua wewe e khi eni igeni ena igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti

suo ishilua, eni ikhuli ikpa ishilua e khi igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ishilua.

2

Ebe ni a keke ghi igba eni e miesuo ena eoli Efesosi

¹ "Keke enana ghi ageni na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni o la eoli Efesosi: Enana e khi ingmemhi eyi oni o mu ikpetata ishilua mhue obita, ni oo kia ifuabo eyi ikhuli igolu ni a ri ikpa ru e nga. ² Mhi lese onete ni aa riehu ali itotobo gbe akanya oyeu ali iregbemie oye e. Mhi lese khi aa ya so egbo okholo shi iteva oye e, ali khi a she mu egbo ni e lu egbewe ighiusomhi na keke fe bino, a me khi egbholi ee lo. ³ A she mhue iregbemie, a ri egbe mie omunu irari eva oyemhe, aa ti egbe je ukhokho. ⁴ Ama mhi mholi ona ya gue shi e egbe, khi a she kie inono ni a te ke mhue. ⁵ A sato ashini a ti nga ramhi elemhi ayemhe ni a te de. A mu pfi, ni a riehu emini a kpe te ke e riehu gbo ke riehu. Ini aa mu pfi, mhi ya bhale deba e ya woloh ikhuli ni a ri ikpa ru e nga eye e ashini e la le. ⁶ Ama a mhue onete ona ni a riehu. Eri angeli eyi egbo iNkolaita e kpasu e, ni o khia khi e lili e kpasu mhe. ⁷ Oni o ze eso, o ro suo abi Ayemhe o gue e ye igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo nya.* Oni o da mu o le ne, mhi

† 1:13 Li ze iDan 7.13 ‡ 1:15 Li ze Ezik 1.24; 43.2 § 1:15 Li ze iDan 7.9; 10.6

* 1:17 Li ze Aza 44.6; 48.12; Iro 2.8; 22.13 * 2:7 Li ze Igbae 2.9; Iro 22.2; Ezik 28.13; 31.8

ya lama na li ni ọ le ukpamhi ọọra oyi agbọ ni o la Apfe oyi Eshinegba ni o la iloghie.

Ebe ni a keke ghi igba eni e miesuo ena ẹoli iSimirina

⁸ “Keke enana ghi aḡeni na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo na ẹoli iSimirina.†

“Enana e khi ingmemhi eyi ọni ọ ralo ni o gbo kpe ukhokho, ni ọ ghu-a ni ọ gbo bhale agbọ. ⁹ Mhi lese osoli ali umhamẹ oyeẹ, ama a mholi ẹpfue. Mhi lese ungmehi opfueche ni ẹgbọ ni ẹ lu egbewe iJu ni ẹa khi, e ro ọ pfueche ẹ-a, no khia khi ẹgbọ owa ugamhi oyi ọkphaghie e khi. ¹⁰ A khi na ulishi osoli ni ọọ bhale na ẹ. A ghe i, ọkphaghie ọ ya pfi eghuo lo ọgba ighumha ni a mu ẹ fe bino, a ya nase ẹ ogbele igbe. A mu irudunga oyeẹ mhue ramhi eghuli, ẹghẹghẹ agho, mhi ya ri arula oghie agbọ na ẹ. ¹¹ Ọni ọ ze eso, ọ ro suo abi Ayemhe ọ gue ẹ ye igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo nya. Ọni ọ da mu ọ le ne, eghuli ni uzeva ọa ya ramhi ọli egbe.‡

Ebe ni a keke ghi igba eni e miesuo ena ẹoli iPagamu

¹² “Keke ona ghi aḡeni na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo na iPagamu.

“Enana e khi ingmemhi eyi ọni ọ mholi itakobi ọzalo-eva ni o lolo ẹ mu. ¹³ Mhi lese ashini a la, ikhi ashini ọkphaghie ọ

ri ukpekhomhi oyọli shi. Ama a kie mu eva oyemhe mhue. Aa kie irudunga ni a mholi na mhe. Gbo li shi ẹghẹghẹ oyi Atipasi, ni ọ khi ọtsẹle oyemhe ni ọ migha shi igesikia, ni a gbe-a shi ifu apfe oyeẹ ashini ọkphaghie ọ ngeli. ¹⁴ Ama mhi mhue ikuku ingme shi ẹ egbe. A mholi ẹgbọ eghuo iteva oyeẹ ni e mu osese oyi iBelamu mhue. Lọli ọ sese oghie iBalaki ọ di ẹgbọ iZireni lo olamhe. Eri ọ gueye we e le eminale ni a ro luase obo na ikhumhi ali e ke ku itsebo. § ¹⁵ Igho a gbo mhue ẹgbọ ni e mu osese oyi iNikolaita mhue. ¹⁶ Irarigho, a mupfi. Ini ọa khi igho, mhi ya kele bhale ya ri itakobi ni o la mhe unu nu we kholi. ¹⁷ Ọni ọ ze eso ọ ro suo abi Ayemhe ọ gueye igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo nya. Ọnini ọ da mu ọ le, mhi ya ri ibuledi eghuo ni a ro sheli na li le. Mhi gbo li ya ri ẹche opfopfo na li ni a keke eva onogbo shi, ni ọgbọ okhoghuo ọa lese, se ni ọgbọ ni ọ mie oni ẹcheli.*

Ebe ni a keke ghi igba eni e miesuo ena ẹoli iTiatura

¹⁸ “Keke ona ghi aḡeni na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo na ẹoli iTiatura: Enana e khi ingmemhi eyi Omi Eshinegba ni ọ mhue ikpamhi alo ni ẹ ge abi ẹlemhi erali, ni awe eyoli e li abi ide. ¹⁹ Mhi lese ikanya eye ẹ, abi a li mholi inono ali

† 2:8 Li ze Aza 44.6; 48.12; Iro 1.17; 22.13 ‡ 2:11 Li ze Iro 20.14; 21.8 § 2:14

Li ze iNoba 22.5,7; 31.16; iDeut 23.4; iNoba 25.1-3 * 2:17 Li ze Okiali 16.14-15; 16.33-34; iJon 6.48-50; Aza 62.2; 65.15

irudunga ali abi a li ga egbe ẹ ali iregbemie ni a mholi. A gbolo ẹ riẹle memena doṣe abi a te eke li. ²⁰ Ama mhi mhue ingme onana ni mhi ya gue shi ẹ egbe. A mie oni okpotso iJezebe ogho lama, oni o lu egboli omekeguele. Rote oseṣe oyoli o te di eni ẹ ga eyemhe ya lo itsebo, ni e gbolo a le eminale ni a ro luase ikhumhi.† ²¹ Mhi she ri eghẹghe na li ni o ro mupfi lase itsebo eyoli le, ama o a ghole oli. ²² A ghe i, mhi ya ri ughuamhi pfi oli gbe she ukpho osoli, mhi ya pfi egbo ni e nu oli kia okia lo osoli, seṣe ni e mupfi lase ode okholo oyoli le. ²³ Mhi ya ri eghuli gbe imioli, eghẹghe agho eni igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo e ya lese khi mhemhe khi oni oo bino udu ali isamhi eyi ogbo. Mhi ya fali ẹ ota abi ogbogbo o li gbe.‡

²⁴ “Ama ẹ ni e kpolo shi eoli iTiatira ni ẹa lama mu oseṣe eyi iJezebe mhue, ni aa lama wena owena eyi okphaghi ẹ ni ẹ lu osheli ni e limhi, mhi aa ya khi omhesẹ olese nga ẹ ike. ²⁵ A lese mu emini a mholi mhue obo egbegbo ya ramhi ni mhi ro ya bhale. ²⁶ Oni o mu o le, ni o ri oghuemhe oyemhe gbe ya ramhi ukpesẹ, mhi ya ri ishishi nali ke mhesẹ shi. ²⁷ ‘O ya ri akhuli mhue obo ke mhesẹ na we, o ya guoghọ we-a abi a li ẹ ma ekhe.’§ ²⁸ O ya

mholi afu onabi mhi rote obo oyi Itamhe mie. Mhi gbo ri ukpetata anukpesumegie na eluzogbe na li.

²⁹ “Oni o ze eso, o ro suo abi Ayemhe o gueye eni igbaa nya oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo.

3

Ebe ni a keke ghi igba eni e miesuo ena eoli iSadisi

¹ “Keke ona ghi aḡeni na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo na eoli iSadisi.

“Enana e khi ingmemhi eyi oni o mu iyemhe ishilua eyi Eshinegba ali ikpetata ishilua mhue. Mhi lese ikanya eyeḡe.

À mholi eva onete abi ezeze khi a la agbo, ama eri a ghua.

² A guale ni a zese emini o kpo ẹ le-a ni ẹ nono ni e ghua. Irari khi mhi me ikanya eyeḡe khi ẹa gba pfo odalo oyi Eshinegba oyemhe.

³ A ri itobo igho sato emini a she mie ni a suo, a ri oli gbe akanya, a mupfi. Ama ini aa da guale, mhi ya bhale abi oghiatọ, aa ya lese eghẹghe ni mhi ro ya bhale na ẹ.*

⁴ Abi o kie li ena, à kie mhue egbo eghuo eoli iSadisi ni ẹa ri ichimhi mu itsua eyeḡe. E ya so itsua epfopfo nu mhe kia, irari khi e te o. ⁵ Oni o mu o le, igho o li ya so itsua epfopfo. Mhi aa ya shishi eva oyoli ebe ni a keke eva oyi eni e ya mholi agbo na agboagbo

† 2:20 Li ze 1 Ighie 16.31; 2 Ighie 9.22,30 ‡ 2:23 Li ze Iwolo 7.9; ijere 17.10;

Iwolo 62.12 § 2:27 Li ze Iwolo 2.8-9 * 3:3 Li ze iMat 24.43-44; iLuk 12.39-40;

Iro 16.15 † 3:5 Li ze Okiali 32.32-33; Iwolo 69.28; Iro 20.12; iMat 10.32; iLuk 12.8

shi-a. Ama mhi ya ngme ingme oyoli le khasẹ itamhẹ ali igeni eyoli.† ⁶ Oni ọ zẹ esọ, ọ rọ suọ emini Ayemhẹ ọ gueye eni igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ nya.

Ebe ni a keke ghi igba eni e miesuo ena ẹoli iFiladefia

⁷ “Keke ona ghi aḡeni na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ na ẹoli iFiladefia. Ena e khi ingmemhi eyi ọni ọ pfuase, ni ọ khi igesikia, ni ọ mhọli okpe oyi iDefidi. Oni ọ kha khueghie-a, ọgbọ ọa laọ ni ọ dobe ya khukhu, ọni ọ kha khukhu, ọgbọ ọa dobe khueghie-a.‡ ⁸ Mhi lese ikanya eye ẹ. A ghe i, mhi she khueghie ode-a shi eke na ẹ, ni ọgbọ ọa dobe ya khukhu. Mhi lese khi ukuku itoto a mhọli, abotseku khi ighọ, a kie ri ungmemhi oyemhẹ ẹ gbe akanya, aa tigbe kie eva oyemhẹ. ⁹ A ghe i, mhi ya ri eni e la owa ugamhi oyi okphaghie ni ẹ lu egbewe iJu ni o khia khi ẹgbhọli ẹ lo, bhale ya nyese ukhomhi shi ẹ ufuẹge ni e lese khi mhi nono ingme oyeye. § ¹⁰ Irari khi a ri omhese oyemhẹ gbe akanya ni o gueye ẹ a ri irabomudu ri egbe mie, mhi ya rue ẹ imufe le, ni ọọ bhale eke agbọ nya. Imufe ni o ya mu ẹgbọ na agbọ nya fe bino. ¹¹ Mhi ya keke bhale. Mu emini u mhọli mhue toto, ini ọgbokhoghuo ọ khi mie ẹ arula oghie oye. ¹² Oni ọ da mu ọ le ne, mhi ya roli khi ọche elemhi Owa

ugamhi oyi Eshinegba oyemhẹ. Oa ya tigbe rote agho vu. Mhi ya keke eva oyi Eshinegba oyemhẹ shi ọli egbe, li shi eva oyi ẹoli oyi Eshinegba oyemhẹ ni o khi iJerusalemu onogbo, ni o rote Eghiele oyi Eshinegba oyemhẹ ẹ tiemhile ali eva onogbo oyemhẹ.* ¹³ Oni ọ zẹ esọ, ọ suọ emini Ayemhẹ o gue ẹ ye eni igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ nya.

Ebe ni a keke ghi igba eni e miesuo ena ẹoli iLaodisha

¹⁴ “Keke ona li ghi aḡeni na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ na ẹoli iLaodisha. Enana e khi ingmemhi eyi Atse, ni ọ khi otsese ọni ọ zẹ ri egbe ẹ nga, ni ọ khi igesikia, ọni ọ mhese ẹ na emini Eshinegba ọ ma nya.† ¹⁵ Mhi lese ikanya eye ẹ khi, aa mhue utomhi wekhi eri a pfo. O kha ti ini a khi oghuo ọ lo. ¹⁶ Irarigho, itobo khi a rimhe, ni aa ro to wekhi eri a pfo, mhi ya rote unu oyemhẹ to ẹ pfa. ¹⁷ Irari khi a lie, ‘Mhi pfue, mhi she ti epfue ma, mhi aa ke mhue emini o to mhe.’ Ama aa lese khi ẹgbọ eyemhẹ a khi, eni a vie osoli ẹ na, ena umhame, ni e khi ezalo ali ebanọa. ¹⁸ Irarigho, mhia ye ẹ ude ni a nu mhe de elomho ni a ri erali nye-a ini a mele eni e pfue-a, ni a mhọli itsua epfopfo ni aa so, ni a ro khukhu irumheba omama eye ẹ. Ni mhi ri ogugu na ẹ vi shi alo ni a ke me eke. ¹⁹ Egbọ ni mhi nono

‡ 3:7 Li zẹ Aza 22.22; iJobu 12.14 § 3:9 Li zẹ Aza 49.23; 60.14; 43.4 * 3:12 Li zẹ Iro 21.2; Aza 62.2; 65.15 † 3:14 Li zẹ Ekp1 8.22

ingme oyewe, mhi ya dese, mhi gbo sheshe we shi ode, irarigho a mhuwe omuegbe ni a mu nyene.‡ 20 A ghe i! Mhi migha ode mhia kpheli obo o, ini ogbokhoghuo o suo uruli oyemhe ni o ro khueghie-a na mhe, mhi ya lo le, mhi nu oli le, o nu mhe le. 21 Oni o mu o le, mhi ya lama na li ni o nu mhe shito ukpekhomhi oghie oyemhe, ezeez abi mhemhe mhi li mu o le ni mhi nu Itamhe shito ukpekhomhi oghie oyoli. 22 Oni o ze eso, o ro suo emini Ayemhe o gueye eni igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo.”

4

Ugamhi na iloghie

1 Abi mhi ro me ena dose se, mhi ke gbo me imeke olese. Mhi me khi ode o khueghie-a shi iloghie, mhi suo khi uruli ni o kpe nu me mhe ngme abi akala. Oo mhe, “Bhale odane ana, khi mhi ya re khasa emini a ya me ini ena e dose se.” 2 Utoghuo kpe mhi la elemhi Ayemhe, mhi me odalo oyemhe khi ukpekhomhi o migha iloghie, khi ogbo o shito nga o. 3 Oni o shito o, o li abi echere ni oo ge ni a lu ijasipa ali ikaneliani. Ogaji ni o li abi echere ughegbe ni a lu emeradi o vi gasa oni ukpekhomhi.* 4 Ipekhomhi uye ali ene elese e la gasa oni ukpekhomhi. Egbhali uye ogbo ali aane e

shito eni ikpekhomhi. E so itsua epfopfo, e rughu irula oghie igolu shi ukhomhi. 5 Rote oni ukpekhomhi oghie, inyamhisalo amee ali ingmolo oyi akphala e te o o lasela. Rote oni ukpekhomhi oghie ikpa ishilua e lala ni e khi Ayemhe ishilua eyi Eshinegba.† 6 Ali khi oni ukpekhomhi khi emini o li abi oke ighegbe oniemhi o la odalo oli ni o pfuase ni a te e me eke gboo.

Elamhako aane ni e mhuwe ayemhe ni e ze alo gasa egbe odalo ali ukhokho, e le gasa oni ukpekhomhi oghie roli shi iteva. 7 Emini o mhuwe ayemhe onodode o li abi idu, onuzava o li abi ena, onuzase o ze alo abi ogbo, onuzi-aane o li abi akpa odegbe ni oo fiala.‡ 8 Eni elamhako aane ena e mholi ipfua esesa esesa, e mholi ikpamhi alo gasa idiegbe, li ghe elemhi ipfua eyewe, Ele oguota ali ele iyose ea tigbe e yemhe-a, eri e lese lie,

“Ipfuase, ipfuase, ipfuase
khi Eshinegba Onomhue
Nofune nya,

Oni o khi loli,
ni o kie kpe khi loli,
ali ni o ya bhale.”§

9 Ini eni elamhako aane egho e da ri ufumhi ali ekpe ali ikphemhi na oni o shito oni ukpekhomhi oghie ne, ni o la o le ele na agboagbo, 10 eni egbhali uye ogbo ali aane egho, e de ya yeshi na

‡ 3:19 Li ze Ekpi 3.12; Iburu 12.6 * 4:3 Li ze Ezik 1.26-28; 10.1 † 4:5 Li ze Okiali 19.16; Iro 8.5; 11.19; 16.18; Ezik 1.13; Iro 1.4; iZaka 4.2 ‡ 4:7 Li ze Ezik 1.22,5-10; 10.14 § 4:8 Li ze Ezik 1.18; 10.12; Aza 6.2-3

oni o shito oni ukpekhomhi, e ri kphemhi na oni lao a le ele na agboagbo. E gueghie irula eghiele eyewe shi eke odalo oni ukpekhomhi oghie, ee lie.

11 "U teo Onomhue ali
Eshinegba oyanye,
Ni o mie ufumhi
ali ekpe ali ekpabo,
Irari khi yeye u ma emhikpa.
Oghuemhe oye u ro ma
we,
lole e gbo ro lao abi a li ma
we."

5

Ebe ali Omi Osumha

1 Mhi ke gbo me oni o shito oni ukpekhomhi oghie khi o mu ebe ni a keke emhi shi odalo oli ali ukhokho oli mhue obita. A ri erueli rote asha ishilua to oli ma.* 2 Mhi me agheni ni o fune ni o tseşe ngme leghe oo lie, "Oghuo o ya dobe maghie eni erueli oni ebe-a?" 3 Ama ogbokhoghuo o la iloghie, wekhi eke agbo, wekhi ikpoke na agbo, ni o dobe khueghie oni ebe-a, ukeneta khi eri o dobe ya bino elemhi oni ebe. 4 Mhi vie egegbogbo irari khi aa me ogbo ni o teo ni o ya khueghie oni ebe-a wekhi ni o bino elemhi oli. 5 Otuoghuo eni egbhali egho oo mhe, "Khi ke vie! Ghe khe, Odumhi na unuekpe oyi ijuda, Omiomi iDefidi o she mu o le. O dobe ya khueghie oni ebe-a ali erueli ishilua eyoli."†

6 Igho mhi me khi Omi Osumha khi o migha odalo oyi oni ukpekhomhi oghie ni elamhako aane egho, ali eni egbhali e gase. O li abine khi a she kpe gbe oli-a. O ze ekphali ishilua ali ikpamhi alo ishilua ni e khi Ayemhe ishilua eyi Eshinegba ni o she ghie je eke agbo nya.‡ 7 Oni omi osumha o le ya rue oni ebe obita oyi oni o shito oni ukpekhomhi oghie. 8 Abi o ro rue oni ebe se, eni elamhako aane egho ali egbhali uye ogbo ali aane, e de yeshi odalo oyi oni Omi osumha. Wewe nya ogbogbo o mu efa mholi obo ali itasa igolu ni ituale afu era ni a tose e vo, ni e khi iromhi ni eni Eshinegba o she pfa na e so.§ 9 E to uwolo onogbo, e lie,

"U te oni o rue oni ebe,
u gbo te oni o ya maghie
erueli ni a ro ma o-a,
Irari khi a gbe-a,
U ri oia eye de egbo
na Eshinegba,
egbo ni e rote agbo nya bhale
rote unuekpe nya ali
emu e ododa ali egbo ododa
nya.*

10 U rewe mele ighie
ali ekpodalo-ugamhi ni e
ga
Eshinegba oyawa-a.
E ya la agbo ke mhese."†

11 Mhi bino mhi suo iruli eyi igeni ebubu ni e ramhi igbele ali idududu. E le gase oni ukpekhomhi oghie

* 5:1 Li ze Ezik 2.9-10; Aza 29.11 † 5:5 Li ze Igbae 49.9; Aza 11.1,10 ‡ 5:6 Li ze Aza 53.7; iZaka 4.10 § 5:8 Li ze Iwolo 141.2 * 5:9 Li ze Iwolo 33.3; 98.1; Aza 42.10 † 5:10 Li ze Okiali 19.6; Iro 1.6 ‡ 5:11 Li ze iDan 7.10

ali elamhako egho ali eni
egbhali.‡ 12 E ri ukpokpomhi
uruli i to uwolo, e lie,
“Oni o teo Omi osumha
ni a gbe-a o khi,
ni o mie ekpabo ali epfue
ali ilasingme ali itoto,
ali ekpe ali ufumhi
ali ikuęghie!”

13 Mhi tigbe suo khi
emhikpa ni a ma na iloghie
ali ekę agbo ali ikpọke na
agbo ali ena okę onięmhi ali
emini e lao elemhi oli nya khi
ę to uwolo, ęę lie,
“Oni o shito oni ukpekhomhi
ali Omi osumha,
Ikuęghie ali ekpe
ali ufumhi ali ekpabo,
e khi eyeę, rote
agboagbo ya je agboagbo!”
14 Eni elamhako aane egho ę
li, “Atse,” eni egbhali egho, e
de yęshi, e ga li.

6

Eni eruęli

1 Mhi tokpe bino abi oni
Omi Osumha o ro maghie
eruęli onodode elemhi eni
eruęli ishilua-a. Mhi suo khi
oghuo eni elamhako egho o
ngme abi uruli akphala, o o
li, “Bhale!” 2 Mhi bino, ghe
achi opfopfo odalo oyemhe
khe! Omose ni o nga li o mu
usheli mhue, a ri arula oghie
na li, o nga oni achi ya fie abi
okholi-okhue ni o kholi mu o le
ni o gbo vu ya kholi mu o le.*

3 Abi oni Omi Osumha o
ro maghie eruęli onuzi-eva-a,
mhi suo khi elamhako onuzava
o ngme, o o li, “Bhale!” 4 Mhi

me khi achi olese ni o o yile
nyogho o fie lasele. A ri afu
na oni o nga li ni o ro rue
opfomhe ke agbo-a, ni o ro ri
egbo ke gbolo egbe we-a. A ri
ogbhoro onięmhi na li.†

5 Abi oni Omi Osumha o
ro maghie eruęli onuzi-ese-a,
mhi suo khi elamhako onuzi-
aase o ngme, o o li, “Bhale!”
Mhi bino, ghe achi obishi
odalo oyemhe khe! Oni o nga
li o mu emini a ro o mhese
ukhomhi oyi emhi.‡ 6 Mhi
suo khi emini o li abi uruli
o la elemhi ifuabo oyi eni
elamhako aane egho ngme,
o o lie, “Ifata ogbeleghuo a
ri ago oghuo oyi ado ę de,
idiakpala ese oyi okpa, o li
migha shi ifata ogbeleghuo.
Khi yese oili olivu-a ali onyo!”

7 Abi oni Omi Osumha o
ro maghie eruęli onuzi-ene-
a, mhi suo khi uruli oyi
elamhako onuzi-aane o o li,
“Bhale!” 8 Igho mhi me achi
ni o li abi oni o ya ghu-a. Oni o
nga li a lui Eghuli, ali eghiele
ilimhi oo deba li udidi, a ri
afu na we ni e ro ri ogbhoro
ali okiamhi ali ighuamhi ali
elamhako okhena gbolo egbo
iku akemhishi asha ene egbo
na ekę agbo-a.§

9 Abi oni Omi Osumha o
ro maghie eruęli onuzi-ishe-
a, mhi me iyemhe eyi egbo na
gbolo-a irari ungmęmhi oyi
Eshinegba ali otselę ni e mu
mhue ufui oni atete. 10 Ee
vie leghe, e lie, “Onomhue ni
o khi ona ipfuase ali igesikia,
egheghe onoghuo u ro ya gue

* 6:2 Li ze iZaka 1.8; 6.3,6 † 6:4 Li ze iZaka 1.8; 6.2 ‡ 6:5 Li ze iZaka 6.2,6

§ 6:8 Li ze Ezik 14.21

egbo na agbo ezo, ni u ro ya ye okhue o lia eyi anye obo oyewe na anye?" ¹¹ Egheghe agho, a ri itsua epfopfo na we. A gueye we e migha ne ukuku o, ramhi egheghe ni eni ee ga nabi wewe etuangme ni a nono ni a li gbolo-a e ro ya gba. Ezeze abi a li gbolo wewe-a.

¹² Mhi bino abi o li khueghie erueli onuzi-esesa-a. Ukpokpomhi eke o kulu. Oyo o bishi-a abi ode abuma ni a ri iriria elamhi do. Uki nya o yile-a abi o lia.* ¹³ Ikpeta na idane e deno kule eke abi ikpamhi okhua-eni ni ea yile ne e lie de kule ini akpepeli ni o ze o jighise we. ¹⁴ Irarogbe o khili ode-a abi a lie khili ighela eke-a. Ite nya ali eke ni e la iteva oke, a rue we ashini e la le.†

¹⁵ Egheghe agho, ighie na eke agbo ali ekhemue ali idenomoko okholi ali eni e mholi epfue ali eni e mholi ekpabo ali ogbokpa ali ighumha ali eni ea khi ighumha, e na ya sheli ifui irui ali eche na ite. § ¹⁶ Ee vie lu ite ali eche eniemhi, e lie we, "A de mu anye ni a ri anye sheli eloe oyi oni o shito oni ukpekhomhi oghie ali ofu oyi oni Omi Os-umha!" ¹⁷ Irari khi ogbele ofu oniemhi oyi Eshinegba o she ramhi ni o ro ya tiemhile shi we o, oghuo o dobe ya migha?"†

7

Egbo agbele egbhueshilua ali ene (144,000) ni a shi olele

¹ Ona o dose se, mhi ke gbo me khi igeni aane e migha iguabo enenene na eke agbo. E mu akpepeli enenene na iguabo eke agbo gba ini akpepeli o khi ke li eke agbo, we ukhomhi oke oniemhi we eera.* ² Igho mhi ke me ageni olese khi o rote obini oyo o te e ngale lasese, o tsua akhuli ni a ro o shi emhi olele oyi Eshinegba ni o la agbo. O ri uruli na leghe lu eni igeni aane egho ni a ri ekpabo na ni e ro yese eke ali oke oniemhi-a. ³ Oo we, "A khi yese eke-a we oke oniemhi we eera, se khi awa shi olele shi eni ee ga eyi Eshinegba alukpo se."† ⁴ Igho mhi suo khi eni a rote elemhi edeli eyi iZireni nya shi olele, e ya khi egbo agbele egbhueshilua ali ene (144,000).

⁵ A rote unuekpe oyi iJuda, shi olele shi egbo agbele igbeva egbe (12,000).

A rote unuekpe oyi iRubeni, shi olele shi egbo agbele igbeva egbe (12,000).

A rote unuekpe oyi iGadi, shi olele shi egbo agbele igbeva egbe (12,000).

⁶ A rote unuekpe oyi iAsha, shi olele shi egbo agbele igbeva egbe (12,000).

A rote unuekpe oyi iNafutali, shi olele shi egbo

* **6:12** Li ze Iro 11.13; 16.18; Aza 13.10; iJo 2.10,31; 3.15; iMat 24.29; iMak 13.24-25; iLuk 21.25 † **6:14** Li ze Iro 16.20 ‡ **6:14** Li ze Aza 34.4 § **6:15** Li ze Aza 2.19,21 * **6:16** Li ze Osia 10.8; iLuk 23.30 † **6:17** Li ze iJo 2.11; iMala 3.2 * **7:1** Li ze iJere 49.36; iDan 7.2; iZaka 6.5 † **7:3** Li ze Ezik 9.4,6

agbele igbeva egbe (12,000).
A rote unuekpe oyi iManase,
shi otele shi egbo

agbele igbeva egbe (12,000).

⁷ A rote unuekpe oyi iSamu,
shi otele shi egbo

agbele igbeva egbe (12,000).

A rote unuekpe oyi iLiva,
shi otele shi egbo

agbele igbeva egbe (12,000).

A rote unuekpe oyi iSaka,
shi otele shi egbo

agbele igbeva egbe (12,000).

⁸ A rote unuekpe oyi iZebulo,
shi otele shi egbo

agbele igbeva egbe (12,000).

A rote unuekpe oyi iJosefu,
shi otele shi egbo

agbele igbeva egbe (12,000).

A rote unuekpe oyi iBejami,
shi otele shi egbo

agbele igbeva egbe (12,000.)

⁹ Ona o dose se, mhi bino, ghe ebubu egbo ni ogbokhoghuo o do be ya leli ke! Ishishi khi ishishi ali unuekpe nya ali egbo ali emue ododa e te bhale. Igho e migha odalo oyi oni ukpekhomhi oghie, e migha odalo oyi oni Omi Osumha, e sono itsua epfopfo, e muno eyamhi mholi abo. ¹⁰ E tsesse leghe, e lie.

“Eshinegba oni o shito
oni ukpekhomhi oghie,
O mholi ekpabo
ni o ro mie egbo eyoli
pfuese,
igho li khi oni Omi Osumha.”

¹¹ Igeni nya e migha gase
oni ukpekhomhi oghie, ali eni
egbhali ali elamhako aane
e de ta alo mu eke odalo

oni ukpekhomhi oghie e ga
Eshinegba. ¹² E lie,
“Atse!

Ikuoghi ali ufumhi,
ali egbe ali
ikphemhi ali ekpe,
ali ekpabo ali itoto,
e khi eyi Eshinegba oyawa,
ele na agboagbo.

Atse!”

¹³ Igho ogbhali oghuo elemhi
we o nu mhe ngme o mhe,
“Eghuo egho e khi ni e sono
itsua epfopfo? U lese obini e
te bhale?”

¹⁴ Mhie oli, “Oga, yeye u ya
lese.”[‡]

Oo mhe, “Ena e khi eni
e pfue oni ukpokpomhi ajil-
imhe, e she pfue itsua eyewe-
a, e ri o lia eyi oni Omi Osumha
rewe pfuase. ¹⁵ Irarigho,
“E ro migha odalo
ukpekhomhi oghie
oyi Eshinegba.

Ni e la
elemhi Owa oyi Eshinegba
oyoli
ke ga li ele oguota ali
eliyose.

Oni o shito oni
ukpekhomhi oghie oyoli,
o ya ri okhola oyoli
khukhu we.

¹⁶ Okiamhi o ke
gbo ya gbe we ghue,
wekhi okiam o ke ya gbe
we ghue.

A ya khukhu we ovo erere,
o ke tose we ghue. §

¹⁷ Irari khi oni Omi Osumha
ni o migha odalo oni
ukpekhomhi oghie,
o ya ri ele ke khu we.

‡ 7:14 Li ze iDan 12.1; iMat 24.21; iMak 13.19 § 7:16 Li ze Aza 49.10

O rẹwẹ je okẹ amẹ
ni o ri agbọ a na oḱbọ.
Eshineḱba ọ ya shishi wẹ
ameviẹ alo-a.”*

8

Eruẹli onuzi-ishilua

1 Abi ọni Omi Osumha ọ
rọ maghiẹ ẹruẹ onuzi-ishilua-
a, iloghie o kekẹkẹ elemhi
iminiti uye ali igbe.

2 Ighọ mhi mẹ igẹni os-
hilua ni ẹẹ migha odalo
oyi Eshineḱba, khi a ri ikala
ishilua na wẹ.

3 Agẹni ọlese ọ bhale ya
migha atẹtẹ. Ọ tsua ilolo oyi
ẹlomho. A ri afu ituale ne e
bu na li ni ọ ya toşẹ, gbo li
shi iromhi ni eni Eshineḱba ọ
she pfa na e sọ. Ọ la oni atẹtẹ
ẹlomho ni o la oni eghiele toşẹ
wẹ.* 4 Ewọli eyi oni ituale
afu ẹra ni aa toşẹ ali iromhi
eyi eni Eshineḱba ọ she pfa na,
e rọte obọ oyi ọni agẹni nga
idane deba Eshineḱba. 5 Ighọ
ọni agẹni ọ rue oni ilolo, ọ
wẹ erali ni e la ukhomhi oni
atẹtẹ vọ ọ. Ọ pfi ọli tiemhi
ekẹ agbọ, ighọ ikphala e de,
ali ingmolo, ali inyamhise alo
amẹ, ali ekẹ ikuluẹ.†

Eni ikala

6 Mena, igẹni oshilua ni e
mḱoli ikala ishilua e mu egbe
ni e rọ pfi wẹ.

7 Agẹni ọnododẹ ọ pfi akala
oyọli, echẹ amẹ ali erali e
kuma ọlia wushe kugbe, e
de ku shi ekẹkẹ. Ukiẹkie

opfoghuo akemhishi esẹ oyi
ekẹ agbọ, o to-a. Asheghuo
akhemhi shi esẹ oyi ẹra nya
e toa, ebuli nya e toa.‡

8 Agẹni ọnuzi ava o pfi
akala oyọli, emini o li abi
ute o lala, a pfi ọli lo okẹ
oniemhi. Ukiẹkie oghuo ini
a kemhi oni okẹ oniemhi
shi asha esẹ o mele ọlia-a
9 asheghuo akemhi shi esẹ
elamhako ni e laọ e ghulua,
asheghuo akemhishi esẹ okọ-
okẹ eniemhi ni e la oni okẹ e
tşẹkẹ-a.

10 Agẹni ọnuzasẹ ọ pfi
akala oyọli, ukpokpomhi
ukpẹtata ni o lala abi ugbili,
o rọte idane pfa, o de ya shi
asheghuo akemhi okẹ nya
shi asha-esẹ ali inu wẹ ni
okẹ e te ẹ chocho.§ 11 Eva
oyi ọni ukpẹtata a lu Oyala.
Asheghuo akemhi-shi esẹ
amẹ eyi okẹ nya ni o de pfilo
eghọ e yala, ebubu ẹgbọ e
ghulua irari khi eni amẹ okẹ
e yala.*

12 Agẹni ọnuzi-aane o pfi
akala oyọli, a gbe emhi shi
asheghuo akhi ovọ-a shi asha
esẹ, ali akhi uki-a shi asha
esẹ, ali akhi ikpẹtata-a shi
asha esẹ. Eni asha esesese
ena e bishi-a. A khi ogbe-a
shi asha esẹ, o bi obili-a, ighọ
a li li khi ẹliyosẹ-a shi asha esẹ,
ákpá ọa ge.†

13 Abi mhi li bino eghọ, mhi
suọ khi ákpá ọdegbe ni ọ la

* 7:17 Li zẹ Iwolo 23.1; Ezik 34.23; Iwolo 23.2; Aza 49.10; 25.8 8:3 Li zẹ Emọ
9.1; Okiali 30.1,3 † 8:5 Li zẹ iLẹv 16.12; Ezik 10.2; Okiali 19.16; Iroḱ 11.19; 16.18
‡ 8:7 Li zẹ Okiali 9.23-25; Ezik 38.22 § 8:10 Li zẹ Aza 14.12 * 8:11 Li zẹ iJere
9.15 † 8:12 Li zẹ Aza 13.10; Ezik 32.7; ijọẹ 2.10,31; 3.15

irarogbe fiala, ọ viẹ, ọ liẹ, “Epfua, Epfua! Epfua o khi na eni e la eḡe agbọ itobọ ikala ni igeni aase enekpọle e ya pfi.”

9

¹ Ageni ọnuzi-oshe ọ pfi akala oyọli. Mhi me ukpetata ni o rọte idane de tiemhile ekekhe. A ri okpe oyi ode oyi ilimhi na ningolo na li. ² Abi ọ rọ khueghie ode oyi oni ilimhi na ningolo-a, ewọli e rọte ọ lasele abi ewọli ni e rọte avuerẹ lasele. Owo ali irarogbe e bishi-a irari eni ewọli ni e rọte oni ilimhi na ningolo lasele.* ³ Initso e rọte eni ewọli ve e kule eḡe agbọ, a ri afu na we ni e rọ mhue ekpabo nabi eyi izage.† ⁴ A gueye we e khi ri unu ti ebuli ali emhi ekomhi okhoghuo wekhi ọra na eḡe agbọ, ama e ke nase egbo ni ẹa mhọli ọlele oyi Eshinegba shi alukpo oyewe.‡ ⁵ Aa lie we e gbolo eni egbo ena-a, ama ni e rọ nase we iki ishe. Utomhi ni e to we, eri e li abi utomhi oyi okpi ini ọ ta ogbo. ⁶ Eghẹghẹ ni a ngme ena, egbo e ya ke nono eghuli ama ẹa ya me, o ya ghole we ni e ghu-a ama eghuli o ya me we na.§

⁷ Eni initso e li abi ichi ni a mu egbe shi okhọli. E rughu emini o li abi arula oghie igolu shi ukhomhi, alo eyewe e li abi alo egbo.* ⁸ Itsu eyewe e li abi itsu eyi ikpotso, akọ eyewe e li abi akọ idumhi.† ⁹ E ze ipfiapfia shi egbe abi

awulu akhuli ni okhọli-okhue ọ rọ a mu aye. Okeke ni ipfua eyewe e kpe, e li abi okeke oyi ichi ikhuli ni e lo bu ni e na le okhue.‡ ¹⁰ E ze ighia ali ẹka, ee ta abi ikpi, e mhọli ekpabo shi eni ighia ni e rọ na egbo osoli iki ishe. ¹¹ E mhọli oghie oyewe ni ọ khi ageni oyi ilimhi na ningolo. Abi a lu eva oyọli o khi Abadoni a lu ọli ẹlemhi Iburu. Ama Apolioni a lu ọli ẹlemhi iGiriki. (Oni ọ Yese-a a ri ona ngme.)

¹² Epfua onodode o she dose, ama epfua eva elese ẹa bhale ne.

Akala onuzi-esesa

¹³ Ageni ọnuzi-osasa ọ pfi akala oyọli, mhi suo khi uruli o rọte igo ene oyi atete igolu ni o kpo eke le ni o la odalo oyi Eshinegba ngme lasele.§ ¹⁴ O gueye oni ageni ọnuzi-osasa ogho ọọ li, “Taghie igeni aane ni a ge shi epfe oke oniemhi na lu iYufiretisi-a.” ¹⁵ Igho a li rue eni igeni aane egho obo-a, ni a she ge shi agho, rọ khe oni eghẹghẹ ona, ali ogbele ali uki ona, ali ukpe ona, ni e ya gbolo egbo igbekhi ese na eḡe agbo ona-a. ¹⁶ Ekhọli-okhue etuangme ni a rọ shi eke e khe okhọli e bu ramhi udududu asha egbhuegbe, 200,000,000. Mhi suo etuangme ni a lu we.

¹⁷ Abi eni ichi ali eni e nga we e li na, abi mhi me we elemhi imealo oyemhe. Iwulu ikhuli ni ekhọli-okhue e rọ ọ

* 9:2 Li ze Igbae 19.28 † 9:3 Li ze Okiali 10.12-15 ‡ 9:4 Li ze Ezik 9.4 § 9:6 Li ze iJobu 3.21; iJere 8.3 * 9:7 Li ze iJofe 2.4 † 9:8 Li ze iJofe 1.6 ‡ 9:9 Li ze iJofe 2.5 § 9:13 Li ze Okiali 30.1-3

mu aye eyewe, ee yile nyogho abi erali, e li abi egholi ibulu na koli, o mholi oyile abi ofu. Ikhomhi eyi eni ichi e li abi ikhomhi idumhi, erali, ewoli ali ofulu e rote we unu lasese. ¹⁸ Igbekhi asha ese egbo nya, eni erali ali ewoli ali ofulu ni e rote we unu lasese e gbolo-a. ¹⁹ Ekpabo eyi eni ichi e la we unu ali ighia. Irari khi eri ighia eyewe e li abi enye, e ze ikhomhi ni e ro kuale egbo utse.

²⁰ Egbo ni e kpole shi agbo ni oni opfuse o gbolo-a, e kie mu pfi lase ikanya abo eyewe le. E a lase ekphaghie igaga le, li shi ugamhi eyi ikhumhi ni a ri igolu ali elomho ali ide ali eera khali. Ikhumhi ni e a ya me eke wekhi eri e so, wekhi eri e dobe e kia.* ²¹ Wekhi eri e lama mu pfi lase ugbeli le, ali imhese imumu ali itsebo lili ali ighiatodo idodo.

10

Oni ageni ali ebe nikeke

¹ Igho mhi me ageni nofune olese, khi o rote idane e tiemhile, o ri otughunu khukhu egbe, ogaji o vi gase oli ukhomhi, alo eyoli e li abi ovo, awe eyoli e li abi oche erali. ² O mholi ukuku ebe mholi obo ni o khueghie-a shi eke. O gbose owe obita oyoli shi elemhi oke oniemhi, o ri owe ogobo nga eke. ³ O ri ukpokpomhi uruli pfi lasese leghe abi odumhi o khoshe.

Abi o ro pfi, uruli ikphala ishilua e ngme. ⁴ Abi eni ikphala ishilua e ro ngme se, mhi nono ni mhi keke shi ebe, ama mhi so khi uruli o rote idane lie, "Ri emini eni ikphala ishilua egho e ngme sheli, khi keke we shi eke."

⁵ Igho oni ageni ni mhi me ni o migha oke oniemhi ali ekeke egho, o yase obita oyoli nga ukhui. ⁶ O ri eva oyi Eshinegba ni o la o le ele na agboagbo romhi ishe. Oni o ma ukhui ali emhikpa ni e la o, ali eke ali emhikpa ni e la o ali oke oniemhi ali emhikpa ni e la o. O o, "Emhi enana e a ke ya tese ni e ro bhale ya tse. ⁷ Ama khi ogbele ni ageni onuzi-oshilua o da ya pfi akala oyoli, Eshinegba o ya khueghie osheli oyoli-a ni o gba abi o li gue oli ye eni e ga ni e khi emekeguele eyoli."*

⁸ Igho uruli ni mhi rote iloghie so egho o gbo nu me ngme, o me, "Le ya mie ageni ni o migha oke oniemhi ali ekeke ighel ebe ni o khueghie-a, ni o la li obo."

⁹ Igho mhi le deba oni ageni mhi o ri oni ebe nikeke ogho na me. O o me, "Mo oli le. O ya yese e elemhi-a, ama o ya viol o e unu abi iwo." ¹⁰ Mhi mie oni ageni oni ebe nikeke obo, mhi roli le. O viol o me unu abi iwo, ama abi mhi ro roli le se, oo yala me elemhi.† ¹¹ Igho a gueye me, "U mema ya mekeguele

* **9:20** Li ze Iwolo 115.4-7; 135.15-17; iDan 5.23 * **10:7** Li ze Okiali 20.11; iDeut 32.40; iDan 12.7; Em o 3.7 † **10:10** Li ze Ezik 2.8-3.3

shi ebubu unuekpe, ali egbo ali emue ododa ali ighie egbe.”

11

Eni otsela aava

¹ Igho a ri ufulo ni o li abi ukpokpo ni a ro o mheshe emhi na mhe, a gueye mhe, “Le ya mheshe Owa Ugamhi oyi Eshinegba ali atete ali eni e ga ugamhi akaghо.* ² Khi mheshe atukpapfe oniemi oyoli, khi mheshe oli irari khi a she roli na ijeta. Wewe e ya lighi oni eoli no pfuase eke-a elemhi iki egbhueva ali eva (42.)† ³ Mhi ya ri afu na otsela aava eyemhe. E ya meke guele elemhi ogbele agbele ali egbhuegbese (1,260.) E so ide ibuma.” ⁴ Otsela aava ena e khi era olivu eva ali emhi eva ni a ri akpa ru e nga ni e migha odalo oyi Onomhue ni o mhue eke agbo.‡ ⁵ Ini ogbokhoghuo oo dua ni loli kwale we utse, erali e rote we unu fie ya tose eni ebe we-a. Ina ebe we ni e nono ni e kwale we utse e mema li ya ghua. ⁶ E mholi afu ni e ro pfi okpe ukhui ini ame o khi rue eghenge ni e ro da me guele ne. E gbo mholi afu ni e ro mu ame oke mele oia-a. E gbo ku iguamhi khi iguamhi she eke abi o li ghole we shi. §

⁷ Ini e da pfi o otsela se ne, inyagbemhi ni o ya rote ilimhi na ningolo lasela o ya tsua mu we, o mu we o

le, o gbolo we-a.* ⁸ Ilimhi eyewe e ya de yeshi ifui eoli ni o fune ashini a la gbe Onomhue oyewe-a shi apfida. Irokhokho isodumu ali ijipiti eoli ona o khi.† ⁹ Ogbele ese ali ukhukui, egbo na agbo nya ali edeli ali emue ali ushishi e ya ke nise uruli bino ilimhi eyewe, ea lama rewe to. ¹⁰ Egbo na eke agbo e ya ke ghele shi eghuli ni e ghu, ee bola, e de isomhopfa a ghi egbewe, irari khi emekeguele aava egho, e she nase egbo ni e la eke agbo khue.

¹¹ Ama abi ele ese ali ukhukhui e ro dose, Ayemhe oyi Eshinegba ni mholi agbo o lo we egbe, e vule migha. Ulishi oniemi o lo egbo ni e me we egbe.‡ ¹² Igho e suo uruli na leghe o rote idane ngme. Oo we, “Ngale odane oola.” Igho e li nga idane elemhi otughunu. Ebe we e lese fe kpee. §

¹³ Oni eghenge a me ukpokpomhi inghise eke ni o ku eke asheghuo akemhishi igbe oyi oni eoli lue. Egbo agbele oshilua, 7,000, e ghulua, ulishi o mu egbo ni e kpole, e kuoghi Eshinegba ni o la iloghie.

¹⁴ Opfuse onuzi-eva o she dose, opfuse onuzi-ese o kele ya bhale.

Akala onuzi-ishilua

* **11:1** Li ze Ezik 40.3; iZaka 2.1-2 † **11:2** Li ze iLuk 21.24 ‡ **11:4** Li ze iZaka 4.3,11-14 § **11:6** Li ze 1 Ighie 17.1; Okiali 7.17-19; 1 iSam 4.8 * **11:7** Li ze iDan 7.7,21; Iro 13.5-7; 17.8 † **11:8** Li ze Aza 1.9-10 ‡ **11:11** Li ze Ezik 37.10 § **11:12** Li ze 2 Ighie 2.11

12

¹⁵ Igho ageni onuzi-oshilua o pfi akala oyoli, igho ikpokpo iruli e la idane ngme. Ee lie,
 “Eghiele agbo o she mele
 eghiele oyi Onomhue
 Oyawa-a,
 ali onayi iKirisiti oyoli-a.
 O ya mhese ke le agboagbo.”*

¹⁶ Egbhali uye ali aane ni e shito ukpekhomhi oyewe odalo Eshinegba, e de ya ta alo mu eke ga Eshinegba. ¹⁷ Ee lie,
 “Anye ri ikphemhi ne,
 Eshinegba Onomhue
 Nofune nya,
 Oni o khi loli, oni o kpe khi
 loli,

irari khi u she rue
 ekpabo eniemhi eye,
 u she e mhese.

¹⁸ Abi elemhi e ro bi ishishi,
 yeye u li mholi ofu.†

Egheghe o she ramhi
 ni u ro ya guẹ eni eghua
 ezo,
 ni u ro ya ri eleli na eni eẹ ga
 eye
 ni e khi emekeguele,
 ali eni Eshinegba o she pfa na
 ni e ri ekpe na eva oye,
 ghe ebo ni ẹa mu ẹloe
 ali ekhemhue,
 abi u li pfuse eni e pfuse eke
 agbo-a.”

¹⁹ Igho a li khueghie Owa ugamhi oyi Eshinegba na iloghie-a, a me Akpati Ishobo agho. Igho inyamhisalo ali ukpimhi ali ingmolo ali ikphala, eke e de kulue, eche rote idane deno kule.‡

Oni Okpotso ali Oligio
 oniemhi

¹ Ukpokpomhi iroḱhasẹ onyaloa o feli shi idane: Okpotso o ya lao ni itsua ni o so e khi ovo, uki o kpoke awe eyoli, arula oghie oyi ikpetata igbeva o rughu oli ukhomhi. ² Oo me. O tseşe leghe elemhi otomhe abi o ro ya bia. ³ Igho emhi olese o gbo feli shi idane, ukpokpomhi Oligio oniemhi oyile ni o ze ikhomhi ishilua ali ekphali igbe, ali o rughu irula oghie ishilua shi ukhomhi.* ⁴ O ri ughia oyoli fuomhi asheghuo akemhishi ese ikpetata ni e la ukhuli pfino kule eke agbo. Oni Oligio oniemhi o migha oni okpotso ni oku o to egho odalo, ni o ba me asha gbe oli oni omọ ogho le, ini a lese bia li lasele.† ⁵ Oni okpotso o bia omose ni o ya ri otsuodu akhuli mhese na ebo ni e la eke agbo nya. Ama a ba oni omọ eke rue ya nga idane ghi Eshinegba ali ukpekhomhi eghiele oyoli.‡ ⁶ Oni okpotso, o na je odagbe ifufu asha ni Eshinegba o rieşe shi eke khe oli ni a la ya dua li egbe ogbele agbele ali egbhuegbesẹ (1,260.)

⁷ Igho okholi o lasele shi obini iloghie, iMakieni ali igeni eyoli, e nu oni inyagbemhi i kholi. Oni Oligio oniemhi ali igeni eyoli e mie we abo oni okholi.§ ⁸ Ama

* 11:15 Li ze Okiali 15.18; iDan 2.44; 7.14,27 † 11:18 Li ze Iwolo 2.5; 110.5;

115.13 ‡ 11:19 Li ze Iro 8.5; 16.18,21 * 12:3 Li ze iDan 7.7 † 12:4 Li ze

iDan 8.10 ‡ 12:5 Li ze Aza 66.7; Iwolo 2.9 § 12:7 Li ze iDan 10.13,21; 12.1; iju

o a mhue ekpabo te iMakeni
ali igeni eyoli oni okholi.
Ashini a kpe ro na we obini
iloghie o de we obo-a. ⁹ A pfi
oni ukpokpomhi oni Oligio
oniemhi ogho tiemhile eke
agbo, oni enye onede ogho ni
a lu Etse ali Okphaghie, oni o
di agbo nya ya da ode, a pfi
oli tiemhile eke agbo, a li pfi
igeni eyoli li tiemhile.* ¹⁰ Igho
mhi suo ukpokpomhi uruli
obini iloghie khi o o li,

“Mena, imiepfuese

ali ekpabo ali

Eghiele oyi Eshinegba oyawa
e she bhale!

IKirisiti oyoli ni o ze

o she ri afu oyoli khase.

Irari khi Okphaghie,

ni o gue ez o shi

inyoghua awa egbe,

odalalo oyi Eshinegba

ghe ele oguota ghe ele-
iyose,

a she pfi oli tiemhile.†

¹¹ E gbe oli mu oli le,

itobo oia eyi oni Omi Os-
umha

ali ingmemhi otsela
oyewe.

Ea ligho nono ingme agbo
oyewe,

ni o rewe ya ke

ti je ukhokho na eghuli.

¹² Irarigho, a ke ghele,

ee iloghie ali egbo

ni e la elemhi oli.

Ama epfua o khi na

e eke ali oko oniemhi,

irari khi Okphaghie

o she ri ofu tiemhie deba
e!

Ofu o she vo li elemhi,

irari khi o lese khi

ukuku eghenge o ke
mholi.”

¹³ Abi oni Oligio oniemhi
o ro me khi a she pfi lue
tiemhile eke, o khu oni
okpotso ni o bia oni omo omo.

¹⁴ Ama a ri ipfua eva eyi
akpa odegbe oniemhi na li,
ni o ro fiala je odagbe ifufu.

Ikhi obini a riela shi eke
khe oli ni a la ya ri eloe khu
oli, eghenge ali ighege ali
ukhukhui eghenge ni o khi
ikpe ese ali ukhukhui, ini oni
inyagbemhi o khi ri emhi li

o.‡ ¹⁵ Oni Oligio oniemhi o rote
unu ku amela lasele abi oko ni
oo tu, ro khu oni okpotso ni

o ba ri ochikpho fuomhi oli
ya gbe. ¹⁶ Ama eke o kpaghie
oni okpotso obo irari khi eke
o nya unu-a ri oni oko da
ni oni Oligio oniemhi o rote

unu kpa ku le. ¹⁷ Igho oni
inyagbemhi o pfaa deba oni
okpotso, o ya mu okholi vule
shi imi oli enekpole o, ikhi
eni e ri Omhese eyi Eshinegba

gbe akanya, ni e ri igesikia mu
otsela oyi iJesu. ¹⁸ Igho oni
Oligio oniemhi o migha egele
oko oniemhi.

13

*Oni Inyagbemhi ni o rote
oko oniemhi lasele*

¹ Mhi me inyagbemhi khi
o rote elemhi oko oniemhi
ngale. O ze ekphe igbe ali
ikhomhi ishilua, o rughu ir-
ula oghie igbe shi eni ekphali.
Ukhomhi ogbogbo a keke eva

* 12:9 Li ze Igbae 3.1; iLuk 10.18 † 12:10 Li ze iJobu 1.9-11; iZaka 3.1 ‡ 12:14

Li ze iDan 7.25; 12.7 * 13:1 Li ze iDan 7.3; Iro 17.3,7-12

ni o khi ungmehi ipfiunu-a shi.* ² Oni inyagbemhi ni mhi me, o li abi ekpe, awe eyoli e li abi eyi akpogene, unu oyoli o li abi unu odumhi. Oni oligio oniemi o ri afu na oni inyagbemhi ni o ro mholi ekpabo ro ke mhese abi oghie.† ³ A kuale oni inyagbemhi ukpokpomhi utse ni o ge ugboko oniemi. Ama oni ugboko ogho o bie. O ri abo sha agbo nya, e ve deba li. ⁴ Egbō ee ga oni Oligio oniemi irari khi o she ri afu na oni elamhako, egbo e li ga oni elamhako, e lie, “Oghuo o li abi oni inyagbemhi!” “Oghuo o dobe ya nu oni inyagbemhi kholi?”

⁵ A ri unu na oni elamhako ni o ro ngme ingmemhi emuebe ali ipfiunu-a. A ri eghenge na li ni o ro ri afu oyoli gbe akanya iki egbhueva ali eva. ⁶ O khueghie unu-a, o ngme ipfiunu-a deba Eshinegba, ro pfueche eva oyi Eshinegba ali ashini oo la ali egbo ni e nu oli la iloghie-a.‡ ⁷ A ri afu na li ni o nu eni Eshinegba o she pfa na kholi, ali ni o mu we o le. A ri afu na li ni o mhese shi edeli nya, egbo ali emue ododa ali ishishi.§ ⁸ Egbō ni e la eke agbo nya e ya ke ga oni inyagbemhi. Eni ea ga oni inyagbemhi ona, e khi eni a keke eva oyewe shi ebe ni a keke eva oyi eni e ya mholi agbo na agboagbo shi, neni a ma agbo. Oni ebe agbo ona o khi ebe agbo oyi Omi Osumha

ni a ro luase obo.*

⁹ Oni o mholi eso, o ro suo!

¹⁰ Eni okholi o ya mu, o mema ya mu we.

Eni a ya gbolo-a, a mema ri itakobi ya gbolo we-a.

Eri a ri ona lie eni Eshinegba o pfa na e ri irabomudu ri egbe mie, e ri igesikia ke khase.†

Oni Inyagbemhi ni o rote agbo lasele

¹¹ Igho mhi gbo me inyagbemhi olese ni o rote eke e lasele. O ze ekphali eva abi omi osumha, oo ngme abi oligio oniemi. ¹² O ri afu oyi inyagbemhi oni odode e gbe akanya na li. O ri itoto ri egbo na eke agbo o ga inyagbemhi onodode, ikhi oni ukpokpomhi ugboko oyoli o she bie. ¹³ O ri ele irokhase onyaloa enefune, o ga ri erali rote idane e tiemhile, ni egbo ee me. ¹⁴ Itobo irokhase ni a ri afu oyi inyagbemhi onodode lina a ri ele, o di egbo ni e la eke agbo. O gueye we e khali ikhumhi, ro khi ufumhi na oni inyagbemhi ni oni itakobi o kualo utse, ni o kie la agbo. ¹⁵ A ri afu na li ni o ri ayemhe na oni ikhumhi irokhokho oyi oni inyagbemhi onodode, ni o dobe ke ngme, ali ni a ke gbolo egbo ni ea lama ga li-a. ¹⁶ O gbo ri itoto mu ogbokpa shi olele shi obita okekhi alukpo, ghe egbo eniemi ali enikeke, ghe eni e mholi epfue ali eni ea mholi, ghe eni ea khi ighumha ali eni e khi

† 13:2 Li ze iDan 7.4-6 ‡ 13:6 Li ze iDan 7.8,25; 11.36 § 13:7 Li ze iDan 7.21

* 13:8 Li ze Iwolo 69.28 † 13:10 Li ze iJere 15.2; 43.11

ighumha. ¹⁷ Ogbokhoghuo ọa dobe ke e de emhikhoghhuo wekhi eri o ro o de, se ni oni o mholi olole ogho, ni o khi eva oyi oni inyagbemhi ali inoba oyi eva oyoli.

¹⁸ Eri onana gueye awa, awa mholi ileasingme. Oni o lolo lese ingme o sa abi a ri oni inoba ona ngme. Oni inoba khi (666), egbhue uye ali igbe ali egbhuese ikpamhi esesa. Inoba ni o migha shi ogbona.

14

Oni Omi Osumha ali eni egbo agbele egbhueshilua ali ene (144,000)

¹ Igho mhi bino. Ghe Omi Osumha odalo oyemhe khi o migha Ute izayo. Egbo 144,000 (agbele egbhueshilua ali ene) ni a keke eva oyoli ali eva oyi itali shi we alukpo e nu oli migha.* ² Mhi ya rote idane suo uruli abi ikhoshe oyi utumhi oyi oke nofuni ni o rote ikhomhi eche tu e tiemhile. Oo ngmolo abi akphala. Oni uruli ni mhi suo, o li abi ini eni e kpheli efa, ee kpheli efa. ³ E to uwolo onogbo odalo ukpekhomhi oghie ali ukpeloe oyi eni elamhako aane ni Eshinegba o ma ali ukpeloe oyi eni egbhali. Ogbokhoghuo ọa dobe wena oni uwolo ogho, se ni egbo agbele egbhueshilua ali ene egho (144,000), ni a she rote eke agbo pfasheke. ⁴ Enana e khi egbo ni ẹa

ri ikpotso ri ichimhi mu egbewe, irari khi eri e ri egbewe shi ipfuase. E deba oni Omi Osumha a je obiobini o je kpa. Eni a rote ifuabo egbo pfasheke e khi ni a rote odode ro na Eshinegba ali oni Omi Osumha pfo. ⁵ Ogbona me egbholi okhoghuo unu oyewe, irari khi ẹa mholi umhagueli okhoghuo.†

Eni Igeni Aase

⁶ Igho mhi me ageni olese khi o la iteva irarogbe e fiala, o mhu e usomhi onete na agboagbo ni o ro ya tsabo gueye egbo na agbo, ikhi eni e la ishishi nya, ali edeli nya, ali emue-khi-emue ali egbo kpa. ⁷ O ri ukpokpomhi uruli lie, "Na ulishi Eshinegba, ri ufumhi nali, irari khi egheghe iguezo oyoli o she ramhi, a ke ga oni o ma idane ali eke ni o ma oke oniemhi ali ashini ame o te e chocho."

⁸ Ageni olese onuzava o deba li, oo, "IBabilo okekhu o de, oni o ri onyo ni ọa pfuase oyoli ona okia na ishishi nya da."‡

⁹ Ageni onuzi-aase o deba we, o ri ukpokpomhi uruli lie, "Ini ogbokhoghuo o ga oni inyagbemhi ali ikhumhi oyoli, ni o ro mie olole oyoli shi alukpo, okekhi obo, ¹⁰ oni ogbona ogho, o ya rote onyo elemhi ibibi oyi Eshinegba li da, ikhi onyo ni aa pfose a ni a she ku vo uko elemhi ibibi oyoli. A ya ri ofulu ni oo lala biobiobio tose oli-a ukpeloe oyi igeni

* 14:1 Li ze Ezek 9.4; Iro 7.3 † 14:5 Li ze iZef 3.13 ‡ 14:8 Li ze Aza 21.9; ijere 51.8; Iro 18.2 § 14:10 Li ze Aza 51.17; Igbae 19.24; Ezek 38.22

eni e pfulase ali ukpelo eyi oni Omi Osumha. § 11 Ewoli oyi anasemhe eyewe ee nga idane agboagbo. Eni e ga oni inyagbemhi ali inyagbemhi ni a khali, ali onini o da mie olete oyi eva eyoli ne, eamhue iyemhe shi eloguota, shi eliyose.* 12 Eri onana o gweye eni Eshinegba o pfa na eri irabomudu ri egbe mie, ikhi eni e ri omhese eyi Eshinegba a gbe akanya, ni e ri igesikia a deba iJesu.

13 Igho mhi suo khi uruli o rote idane lie, "Kekere onana: Ikhivose o khi na eni e ghua shi elemhi Onomhue rote memena vu."

"Ikhivose o khi na we egbegbo!" "Igho Ayemhe o ngme, khi e ya yemhe inyama-egbe agbo-a, irari khi eminete ni e rieta, e ya deba we!"

Ikhiese oyi eke agbo

14 Igho mhi bino, mhi me otughunu opfopfo odalo oyemhe. Oni o shito o, "O li abi Omi Ogbu." O rughu arula igolu oyi oghie shi ukhomhi, o ri agaga ni o mu mholi obo.† 15 Agheni olese o rote Owa oyi Eshinegba laselle ri ukpokpomhi uruli lu oni o shito nga ukhomhi otughunu egho leghe, o li, "Rue agaga oye ni u ke khiese, irari khi eghenge ikhiese o she ramhi, irari khi agbo o she bie ni a khiese."‡ 16 Igho oni o shito otughunu egho, o ri agaga oyoli khiese agbo.

17 Agheni olese o rote Owa oyi Eshinegba na iloghie fieta laselle, loli o li mholi agaga ni o mu.

18 Igho agheni olese o rote ateta fieta laselle, ikhi agheni ni o mholi omhese shi erali. O ri uruli oniemhi lu oni o mholi agaga ni o mu egho leghe, o li, "Rue agaga oni o mu oye, ni u ro khiese ipfonu eke agbo-a, irari khi ipfonu e she yile!"

19 Igho oni agheni o pfi agaga oyoli gase eke agbo, o khiese ipfonu nya, o ku we lo ashini a te e mino onyo. Amino onyo ona, elemhi ibibi oyi Eshinegba o migha shi. 20 Igho a la ashini a la amino onyo ni o la olase oni eoli ri awe gue we. Olia e rote oni amino onyo tu laselle. Utumhi oyi oni olia o ga nuata ramhi imali egbhuegbe, e limhi abi ete-awe ishe. §

15

Igheni oshilua ni e tsua anasemhe ishilua

1 Igho, mhi me irokhase oniemhi ni o mu eloe olese ukhomhi idane, ikhi igeni oshilua ni e mholi anasemhe ishilua ni e khi eni e kpukhokho, irari khi wewe Eshinegba o ro ya gbe ofu oyoli ukhomhi. 2 Mhi me emini o li abi oke ighegbe oniemhi ni erali e solo shi, o migha epfe oke oniemhi. Egbu ni e mu oni inyagbemhi ali oni ikhumhi oyoli ali inoba oyi eva oyoli o le, e mu efa ni Eshinegba o ro na we mhue abo. 3 E to

* 14:11 Li ze Aza 34.10 † 14:14 Li ze iDan 7.13 ‡ 14:15 Li ze iJoel 3.13

§ 14:20 Li ze Aza 63.3; iLame 1.15; Iro 19.15

uwolo oyi iMosisi oni oḡ ga
oyi Eshineḡba ali uwolo oyi oni
Omi Osumha, e lie,

“Ufumhi ali oshabḡ
e khi ikanya eye,
Eshineḡba Onomhue
Nofune nya.

Ipfuase ali igesikia
ode eye e khi,
oghie ni o mholi ishishi
nya!*

4 Oghuo ḡa ya na
ulishi oye Onomhue,
ni ḡa ya ri ufumhi
bhale ghi eva oye?

Irari khi yeyeghuo kpele
u khi oni o pfuase.

Ishishi nya e ya bhale
ya kueghie e, irari khi
ikanya ipfuase eye
e she ri egbe khase.”†

5 Onana o dose se, mhi bino,
mhi me Owa oyi Eshineḡba
na iloghie, ni o khi Igholo
oyi otselē khi o khueghie-
a.‡ 6 Rote oni owa ugamhi,
eni igeni oshilua ni e mholi
anasemhe ishilua e te lasele.
E sonḡ itsua ni e pfuase ni
eḡ ge nyanyanya, e ri ogbene
igolu mu aye. 7 Igho otuoghuo
eni elamhako aane ni e mholi
ayemhe egho, e ri italabi igolu
ishilua ni ofu oyi Eshineḡba
e la, na eni igeni oshilua.
Ikhi Eshineḡba, ni o laḡ le
agboagbo. 8 Oni owa ugamhi
o vo ewoli oyi ufumhi ali
ekpabo oyi Eshineḡba. Ogbḡ
okhoghuo ḡa la o ni o doḡe lo
oni owa ugamhi ya ramhi ni

eni anasemhe ishilua e ro gba
pfo.§

16

*Italabi ishilua ofu eyi
Eshineḡba*

1 Igho mhi suo khi uruli na
leghe o rote oni Owa ugamhi
oyi Eshineḡba gueye eni igeni
oshilua, “A ka ku eni italabi
ishilua eyi ofu oyi Eshineḡba
shi eke agbo.” 2 Ageni onodode
o vu ya ku atalabi oyoli shi
eke agbo. Iwali igboko ebe ni
e lolo e to, e ge egbo ni e mholi
olele oyi oni inyagbemhi, ni e
ga oni inyagbemhi ni a khali.*

3 Ageni onuzava o ya ku ata-
labi oyoli lo oke oniemhi, oni
oke oniemhi o mele oia eyi
egbo ni e ghua-a. Emhikpa ni
e mholi ayemhe ni e la elemhi
oni oke oniemhi e ghulua.

4 Ageni onuzi-aase, o ku ata-
labi oyoli lo oke ali ichochḡ
ame, e mele oia-a.† 5 Mhi suo
khi ageni ni a ri ame nga obḡ
khi oḡ li,

“Ogueso-ezo ni o pfuase
u khi, irari khi

u gue so ingme ena,
Yeye u khi Eshineḡba No
pfuase,

Yeye u la o memena,
ni u kpe la o, ni u gbo ya
la o,
itobo khi igesikia u ro o so
ezo eye.

6 Irari khi egbo e she gbolo
eni a pfa na-a
ali emekeguele,
u she ri oia na we da,

* 15:3 Li ze Okiali 15.1 † 15:4 Li ze ijere 10.7; Iwolo 86.9 ‡ 15:5 Li ze Okiali
38.21 § 15:8 Li ze Okiali 40.34; 1 Ighie 8.10-11; 2 Okhe 5.13-14; Aza 6.4 * 16:2
Li ze Okiali 9.10 † 16:4 Li ze Okiali 7.17-21; Iwolo 78.44

abi o ti shi!"

⁷ Mhi suo khi atete o tseşe, oo,

"Guegue, Eshinegba Onomhue
Nofune nya,

iguęzo eye, eyi igesikia
ali eni e te ode e khi!"

⁸ Aęeni onuzi-aane o ku atalabi oyoli ku ovọ, a ri ekpabo na ovọ o ri erali ke toşe egbo-a. ⁹ Egbo e daghie-a irari utomhi oyi erali, e ze emuebe na eva oyi Eshinegba ni o mholi ekpabo ro mhesę na anasemhe enana, ama ęa lama mupfi ni e ri ufumhi na eva oyoli.

¹⁰ Aęeni onuzi-oshe o ku atalabi oyoli kushi ukpekhomhi oghie oyi oni inyagbemhi, eghiele oyoli o la obili. Egbo e ngomhi elemhi unu, shi oya.† ¹¹ E ku itse na Eshinegba na iloghie irari utomhi ali igboko eyewe, ama ęa lama mupfi lase ode okholo oyewe le.

¹² Aęeni onuzi-osasa o ku atalabi oyoli lo okę iYufretisi ni o fu, o khakha amę-a ni ighie na obini ovọ o te ę ngale e me asha rote dose.‡

¹³ Igho mhi me khi ikhiakhi-amhi iyemhe aase ni e li abi ikele e rote unu oyi oni oligio oniemhi ali unu oyi inyagbemhi ali unu oyi omekeguele oyi egbholi, lasele. ¹⁴ Wewe e khi iyemhe okphaghe ni ę gbe ikanya oshabo, ni e fię deba ighie ni e la eke agbo nya, ni e

ya ti we gbili shi okholi ogbele oyi Eshinegba Nofune nya.

¹⁵ "A ghe i, mhi ya bhale abi oghiat! Ikhivose o khi na ogbo ni o ya gualę, ni o ya ri eloe khu ide eyoli ini o khi banọ-a ni a me oli irumheba!"*

¹⁶ Igho eni iyemhe okphaghe e ti we gbili ashini a ri elemhi Iburu ę lui Amagedo.†

¹⁷ Aęeni onuzi-oshilua o ku atalabi oyoli nga idane, igho uruli na leghe o rote Owa ugamhi oyi Eshinegba rote ukpekhomhi eghiele ngme lasele, oo li, "A she rięle oli!"

¹⁸ Igho, inyamhisalo amę, ali ukpimhi ali ingmolo oyi ikphala ali inighise eke ee bhale. Inighise nabi ogbo-a kpe me ghue abi a te ma ogbo shi eke agbo. Oni inighise o ga khi oniemhi!‡ ¹⁹ Oni ęoli oniemhi o kemhi asha ese, ęoli oyi eni ishishi nya e de kua. Eshinegba o sato ęoli iBabilo no fu egbe. O mhesę uko ni onyo ofu oyoli o vo nali.‡ ²⁰ Eke ni e la iteva elemhi okę nya e kelea, aa ke me ite ekhoghuo.* ²¹ Eche amę na idane eniemhi e rote idane de mu egbo. Ee ngmano ku Eshinegba irari eni opfuse oyi eni eche amę, irari khi oni opfuse o kholo gba.†

17

Adegebe nofunę

‡ 16:10 Li ze Okiali 10.21 § 16:12 Li ze Aza 11.15 * 16:15 Li ze iMat 24.43-44; iLuk 12.39-40; Iro 3.3 † 16:16 Li ze 2 Ighie 23.29; iZaka 12.11 ‡ 16:18 Li ze Iro 8.5; 11.13,19 § 16:19 Li ze Aza 51.17 * 16:20 Li ze Iro 6.14 † 16:21 Li ze Okiali 9.23; Iro 11.19

¹ Igho aḡeni oḡhuo ni o mḡoli italabi ishilua o bhale, oḡ mḡe, “Bhale khi mhi ya ri abi a li ya naseḡ oni adegbe oḡofunẹ khaseḡ, ikhi eḡoli oniḡmhi ni o la epfe okeḡ ni e bu.* ² Loli ighie na ekeḡ agboḡ e nu kia okia, onyo okia eyoli e gbe eḡbo ni e la ekeḡ agboḡ.”†

³ Igho oni aḡeni o rue mḡe je oḡdagbe ifufu elemhi Ayemḡe. Igho mhi mḡe oḡpotso ni o shitoḡ nga inyagbemhi oyileḡ, ni o le iwali eva ipfiunu-a, o ze ikhomhi ishilua ali ekphali igbe.‡ ⁴ Oni oḡpotso o soḡo itsua eyileḡ, a ga mema ri igolu ali ifefeḡ ali ema roḡ khuḡeḡ oḡli-a. O mu uko igolu mḡoli obḡo ni o vo emhi ighuighueḡ ali ikanya ichimhi eyi itseḡbo eyoli.§ ⁵ Emhi osheli na kekeḡ shi oḡli alukpo khi.

Osheli.

IBabilo Oniḡmhi.

Inyo idegbe nya.

Ali inyo itseḡbo nya. ⁶ Mhi mḡe khi oni oḡpotso, o da oḡlia eyi eḡbo ni a pfa na, oḡlia eyi eni a gbe-a irari khi e mie ijesu suḡ.

Abi mhi roḡ mḡe oḡli, mhi yila.

⁷ Igho oni aḡeni oḡo mḡe, “Eloḡ o zeḡ ni u roḡ yila? Mhi ya gueyeḡ osheli oyi oni oḡpotso ali oyi oni inyagbemhi ni oḡ nga, ni o zeḡ ikhomhi ishilua ali ekphali igbe. ⁸ Oni inyagbemhi ni u mḡe ni o kpeḡ khi, mena ni oḡa ke khi loli, o ya roḡte ilimhi na ningoloḡ ngale ya je epfua oyoli. Abḡo e ya sha eḡbo ni e la agboḡ ni

aa kekeḡ eva oyeweḡ shi ebe ni a kekeḡ eva oyi eni e ya mḡoli agboḡ na agboḡagboḡ shi, roḡte igbaekeḡle agboḡ, ini e mḡe oni inyagbemhi irari khi, o kpeḡ khi, mena oḡa ke khi, ni oḡa ya bhale.*

⁹ “Onana o khi emini oḡboḡ te e sa usamhi ileḡsingme. Eni ikhomhi ishilua eḡhoḡ, e khi ikhomhi ite ishilua ni oni oḡpotso oḡo shitoḡ. ¹⁰ Ighie oshilua e li gbo khi. Etuoshe o, e she ghua, oḡhuo oḡo kiele e mḡeḡeḡ, oni o kpoḡle oḡa bhale ne. Ini o da bhale, o mema ya laḡ ukuku eḡheḡeḡ. ¹¹ Oni inyagbemhi ni o kpeḡ laḡ ni oḡa ke laḡ eḡhoḡ, o khi oḡhie oḡnuziolale, abeghuo loli ali oshilua enekpoḡle e li, o ya li je epfua oyoli.

¹² “Eni ekphali igbe ni u mḡe eḡhoḡ, e khi ighie ogbe ni aa ri eḡhieḡle na ne, ama a ya ri afu na weḡ elemhi iwakati oḡhuo tseḡ ni e roḡ mḡeḡeḡ abi ighie, li shi oni inyagbemhi.† ¹³ Enana emhi oḡhuo e khi, e ya ri ekpaboḡ ali afu oyeweḡ na oni inyagbemhi. ¹⁴ E ya nu oni Omi Osumha kḡoli. Oni Omi Osumha o ya gbe weḡ oni okḡoli, irari khi Onomhueḡ oyi enemhueḡ o khi, ali Oḡhie ni o mḡoli ighie o khi. Irari khi e nu oḡli la, weḡeḡ o lu ni o zeḡ, ali ni e khi eni e ri igesikia deba li.”

¹⁵ Igho oni aḡeni oḡo mḡe, “Eni okeḡ eniḡmhi ni u mḡe, ni oni adegbe o shitoḡ, eḡboḡ ali ebubu eḡboḡ ali ishishi ali

* 17:1 Li zeḡ ijere 51.13 † 17:2 Li zeḡ Aza 23.17; ijere 51.7 ‡ 17:3 Li zeḡ Iroḱ 13.1

§ 17:4 Li zeḡ ijere 51.7 * 17:8 Li zeḡ iDan 7.7; Iroḱ 11.7; Iwolo 69.28 † 17:12 Li zeḡ iDan 7.24

ẹmuẹ ọdọda e la aghọ. ¹⁶ Oni inyagbemhi ali ekphali igbe ni u mẹ eghọ e ya biselemhi ọni adegbe. E pfuse ọli-a, e banọ ọli-a, e nyano li elamhi egbe rọ le, e ri erali toşẹ ọli-a. ¹⁷ Irari khi Ẹshinẹgba ọ rọli shi wẹ udu e riẹlẹ emini ọ gba, lọli e rọ lama kugbe ri ekpabọ eyẹwẹ na ọni inyagbemhi ni ọ mhẹşẹ, ya ramhi ni ungmehi oyi Ẹshinẹgba o rọ bhale ya tşẹ. ¹⁸ Oni ọkpotoso ni u mẹ lọli ọ khi oni ẹoli oniẹmhi ni ọọ mhẹşẹ na ighie na agbọ.”

18

Udemhi oyi iBabilọ

¹ Onana ọ dọşẹ se, mhi mẹ aḡeni olese khi ọ rọte iloghie ẹ tiemhile. Ọ mholi afu nofunẹ, ugẹmhi oyọli o ri ekẹ agbọ ọ gẹ nyanyanya. ² Ọ ri uruli oniẹmhi tşẹşẹ leghe, ọ li.

“Ẹoli iBabilọ Oniẹmhi,
o she de.
O she mele ugbebo
oyi iyẹmhe eyi
ọkphaghie-a,
ali ashini iyẹmhe
ọkphaghie e la lese,
ashini ipfeli ali elamhako
ni aa pfuasẹ ni aa ghue,
ẹẹ la.*

³ Irari khi ishishi nya,
e she kpọkpọ onyo,
ni o ri ujili ẹ kpha,
ikhi onyo okia oyọli.
Ighie na ekẹ agbọ
e she kia okia deba li.
Eduoki na ekẹ agbọ,
e she rọte

iliagbọ-tsuakua oyọli
mhuẹ ẹpfue.”†

⁴ Ighọ mhi suọ uruli olese ni o rọte idane liẹ,
“Ẹgbọ eyẹmhe, a na li egbe
kua,
ini a khi mhuẹ okemhi
shi olamhe eyọli,
ini a khi mhuẹ okemhi
shi osoli anasẹmhe oyọli.‡

⁵ Irari khi olamhe eyọli
e she tiggibili yagha ramhi
idane,
Ẹshinẹgba ọ she sato
umha-guẹli eyọli.§

⁶ Ā li ọli, abi ọ li ẹ,
ā fali ọli ota asha eva
shi ikanya ni ọ gbe.
Onyo ni o toto ni ọ rọ na ẹ da,
a sọ oghogho nali da asha
eva.*

⁷ A ri osoli ali oyala nali
ni o guẹ to ufumhi ali
ẹpfue
ni ọ rona egbọli.
Irari khi eri Oni Ọkpotoso
ọ la ekelemhi tonon obo
udu liẹ,
‘Mhẹmhe mhi khi ọni ọlele!
Mhi aa tigbe ya khi
ọsamhi-olimhi,
mhi aa tigbe ya
mẹ oya egbe ghue.’

⁸ Irarighọ, ogbeleghuo
anasẹmhe oyọli
o rọ ya sha rughu ọli,
shi eghuli ali evie
ali okiamhi.
A ya ri erali toşẹ ọli-a.
Irari khi Ẹshinẹgba Onomhuẹ
ni ọ ya gue ọli ẹzọ,
onofunẹ nya ọ khi.”†

* **18:2** Li zẹ Aza 13.21; 21.9; ijere 50.39; 51.8; Iroḡ 14.8 † **18:3** Li zẹ Aza 23.17; ijere 51.7 ‡ **18:4** Li zẹ Aza 48.20; ijere 50.8; 51.6,45 § **18:5** Li zẹ Igbae 18.20-21; ijere 51.9 * **18:6** Li zẹ Iwolo 137.8; ijere 50.29 † **18:8** Li zẹ Aza 47.7-9

⁹ “Ini ighie na agbọ ni e kia okia deba li, ni e nu ọli li agbọ tsua kua, e ya viẹ, e viẹ eviẹ oya na li, ini e mẹ ewọli erali ni ẹẹ toşẹ ọli-a. ¹⁰ E ya tapfia migha ke viẹ irari ulishi osoli ni a na li, ẹẹ liẹ,

“ ‘Eekhue o Eekhue o
yeyẹ ẹoli nofunẹ,
iBabilọ ẹoli no mhue ek-
pabọ!

Elemhi iwakati oghuo tşẹ
epfua oyẹ o she bhale!†‡

¹¹ “Eduoki na agbọ e ya viẹ ọli e viẹ oya irari khi ọgbọkhọghuo ọa ke nu wẹ ya dẹ itsua. § ¹² Itsua igolu ali ẹlomho, imiechẹ ni e somhotse ni e ghalẹ, ifeşẹ ali ema, ide epfopfo na kpishi, ali eni ẹ yilẹ, ghe ena wọṅọ, ali ilọlọ eni eyilẹ ali itsua ọdọda ni a ri ọora ni ẹ pfie khali, ali itsua ọdọda ni a ri ekphali eni khali, ali ẹera ni e ghalẹ, idẹ ali ikhuli ali echẹ imabo. ¹³ Ali alagho na lu ikinamọni ali ọshamhi ali ituale afu ẹera ali ituale ni a ku ẹ shi olimhi egbe, ali atike ni ọọ pfie ni o ghalẹ ali onyọ ali oili ali ifulawa ali ikpamhi emhi ni a lu ado, ena ali isumha ali ichi ali amọku ni ichi ẹẹ tsua, li shi ẹgbọ ni e khi ighumha.*

¹⁴ “Eni eduoki e ya liẹ ọli, ‘Imọmhi ni u ri ukpẹloe shi eke ẹ khe, o she mẹ na. Epfue ali ọsuemhẹ eyẹ nya e she kelea, ni a ke dobe gbolo mẹ ya mie.’ ¹⁵ Eduoki ni e ri emhi

enana dẹ ni e mẹ elele ẹpfue rọte obọ oyi ọni ọkpotoso, e ya migha tapfia, ulishi osoli ni o mẹ ọọ mu wẹ. E ya viẹ e viẹ oya,† ¹⁶ e viẹ nyogho, ee liẹ,

“ ‘Eekhue-o! Eekhue-o,
ẹoli Onofunẹ,
ni a ri iwulu ichẹ eneyilẹ,
ni a ri igolu ali echẹ
ni e ghalẹ ali ifeşẹ
khuẹ akhue!

¹⁷ Aboriẹkhi ighọ,
elemhi iwakati oghuo
tşẹ,
eni ẹpfue oniẹmhi egbo
e li opfu-a.‡

“Eni e khi ega ọkọ-okẹ oniẹmhi nya ali eni ẹ lo ọkọ-okẹ oniẹmhi ya asha ali eni ẹ gua li ali eni e rọte okẹ oniẹmhi ẹ mie ifata, e ya tapfia migha. ¹⁸ Ini e mẹ ewọli eyi utomhi oyọli, e ya liẹ, ‘Eoli okhọghuo o la o ni o li abi oni ẹoli oniẹmhi?’ § ¹⁹ E yalọ ifufu ku ukhomhi, e ri eviẹ ali oya viẹ leghe, ee liẹ,*

“ ‘Eekhue-o! Eekhue-o,
yeyẹ ẹoli oniẹmhi,
ni eni e mhọli
ọkọ-okẹ oniẹmhi nya,
e te mhọli ẹpfue eyẹwẹ
rọte ọsuemhẹ oyi oni ẹoli!
Elemhi iwakati oghuo tşẹ
a rọ pfuse ọli-a.†

²⁰ A ri itobọ li
ke gheleş, iloghie,
A ke gheleş,
ẹẹ eni a pfa na
ali ighiusomhi na keş ali
emekeşuele!
Irari khi Eşhineşgba

‡ **18:10** Li zẹ Ezik 26.16-17 § **18:11** Li zẹ Ezik 27.31,36 * **18:13** Li zẹ Ezik 27.12,13,22 † **18:15** Li zẹ Ezik 27.31,36 ‡ **18:17** Li zẹ Aza 23.14; Ezik 27.26-30

§ **18:18** Li zẹ Ezik 27.32 * **18:19** Li zẹ Ezik 27.30-34 † **18:19** Li zẹ Ezik 27.30-34

o she gue ọli ẹzo
shi abi o li nase ẹ.' †‡

21 Igho aḡeni nofunẹ o rue
udumhi ẹche ni o li abi ẹche
iko pfilo oni okẹ oniẹmhi, ọo
li,

“Ekpabọ na guo
a ro ya guoḡho
ẹoli iBabilo oniẹmhi-a,
aa ke gbo ya

mẹ ẹ ẹloe ghue. §

22 Ogbọ ọa ke gbo ya suọ
uruli ẹfa
wekhi oyi emini áá kpheli
wekhi oyi ofele,
wekhi oyi akala

elemhi yeyẹ oni ẹoli ona
ghue.

Ogbọ ọa ke ya mẹ
ogbakanya okhoghwo
elemhi ẹ ghue.

Ogbọ ọa ke ya suọ
okeke emini a mhele iko,
elemhi ẹ ghue.*

23 Erali ákpá ọa ke gbo ya gẹ
elemhi ẹ ghue,
wekhi eri a ya gbo suọ
uruli eni ẹ zu ode
elemhi ẹ ghue.

Eduoki eyẹ e khi
ẹgbọ eni e funẹ na eke
agbọ,

u ri ogbhọ oye
di ishishi nya wase-a. †

24 Elemhi oni ẹoli a mẹ
ọlia eyi emekeḡuele
ali eyi eni a pfa na,
ali eni a gboloa shi eke
agbọ nya.” ‡

19

Okuekhoogo!

1 Onana o doṣe se, mhi suọ
uruli ni o li abi okeke oniẹmhi
oyi ebubu ẹgbọ obini iloghie
khi oo tseṣe, oo lie,

“Okuekhoogo,
Imiepfuese ali ufumhi
ali ekpabọ khi
eyi Eshinẹgba ọyawa.

2 Irari khi iguezo oyọli
eyi igesikia ali
eni e sheshe e khi.

O she pfa ẹzo mu
adegbe onofunẹ,
oni o she ri okia eyọli
yese eke agbọ-a.
Eshinẹgba o she ye okhọli
to ọlia eyi eni ẹ ẹ ga
eyọli.”*

3 Igho e gbo tseṣe, e lie,
“Okuekhoogo!

Ewọli eyọli e she ẹ nga
idane agbọagbọ.” †

4 Igho egbhali uye ali aane
ali elamhako aane, e de yeshi,
e ga Eshinẹgba ni o shitọ oni
ukpekhomhi oghie, e lie,
“Atse! Okuekhoogo!”

5 Uruli o roṣe oni
ukpekhomhi oghie ngme ọo
lie,

“A kuẹḡhie
Eshinẹgba ọyawa,
ẹ ẹ ni ẹ ẹ ga eyọli nya,
ẹ ẹ ni a na ulishi oyọli,
ghe ẹgbọ ni e fu
ali eni e she!” ‡

6 Igho mhi suọ uruli ni o li
abi uruli oniẹmhi oyi ebubu
ẹgbọ ni o li abi ingmolo oyi
okẹ ni ọo tu, ni o gbo li abi
ingmolo oyi akphala. Ee lie,
“Okuekhoogo!

‡ 18:20 Li zẹ iḌeṭ 32.43; iJere 51.48 § 18:21 Li zẹ iJere 51.63-64; Ezik 26.21

* 18:22 Li zẹ Ezik 26.13; Aza 24.8 † 18:23 Li zẹ iJere 7.34; 25.10 ‡ 18:24 Li zẹ
iJere 51.49 * 19:2 Li zẹ iḌeṭ 32.43; 2 Ighie 9.7 † 19:3 Li zẹ Aza 34.10 ‡ 19:5
Li zẹ Iwolo 115.13

Irari khi Eshinegba
Onomhue oyawa Nofune nya,
loli o le oghie!§

7 Awa ke ghele,
egbe ke mu awa,
awa ri ufumhi nali!

Irari khi izu-ode oyi
oni Omi Osumha
o she ramhi,
omueshi o she mu egbe shi
eke.

8 Ode opfopfo
ni o dala ni o pfuase,
a ro nali so.”

(Oni Ode opfopfo, igue ngeli
oyi eni a pfa na o migha shi.)

9 Oni agheni oo mhe, “Keke
khi. ‘Ikhivose o khi na egbo
ni a lu shi oni ukue aruele oyi
izu-ode oyi oni Omi Osumha.’
” O gbolo e mhe, “Ingmemhi
enana, egbegbi ingmemhi eyi
Eshinegba e khi.”*

10 Igho mhi de ya wugha
li awe ni mhi ga li. Ama
oo mhe, “Khi li gho! Oni
oo ga nabi yeye ali onabi
inyoghuo e enekpole mhi
khi ni e mu otsele oyi iJesu
mhue. Ga Eshinegba! Irari khi
otsele oyi iJesu o khi ayemhe
imekeguele.”

Oni o nga achi opfopfo

11 Igho mhi me khi iloghie
o khueghie-a mhi me achi
opfopfo. Oni o nga li a lu oze-
regbenga ali oni o khi igesikia.
Ode ni oa mhue azeba o te
e so ezoo, ni o te e kholi.†
12 Ikpamhi alo eyoli e li abi
elemhi ere. O rughu irula
oghie ni e bu. O mholi eva ni a

keke shi oli egbe ni ogbo olese
oa lese, se ni loli ghuo kpele.‡

13 O so awulu ni a so oia. Eva
ni a lu oli khi, “Ungmemhi oyi
Eshinegba.” 14 Ekholi-okhue ni
e la iloghie e deba li kia, e
sono itsua epfopfo ni e dala ni
e pfuase, e nga ichi epfopfo.

15 Itakobi ni oo mu o rote unu
oyoli lasese, ni o ro ya kholi
eni ishishi. Otsuodu akhuli o
ro ya ke mhesa na eni ishishi.

O ya rote ashini a te e mino-
onyo mino onyo lasese, Ikhi
onyo no khi ofu oniemhi oyi
Eshinegba Nofune nya.§ 16 A
keke eva, “Oghie Ni o Mholi
Ighie, Ali Onomhue Ni o Mholi
Ekhemhue,” shi awulu na
dogo oyoli ali ukhiowe oyoli.

17 Igho mhi me agheni khi o
migha ovo, ni o vie lasese
leghe lui ipfeli ni e la irarogbe
e fiala, “A bhale a ka legba shi
aruele ogbomhi oniemhi oyi
Eshinegba. 18 Egheghe agho
ni a le elamhi idiegbe oyi
ighie ali ega ekholi-okhue ni
e ri ekholi-okhue e ye okhue,
ali elamhi idiegbe eyi egbo
nefuno, shi elamhi ichi ali eni
e nga we, ali elamhi idiegbe
egbo nya, shi ighumha ali
eni ea khi ighumha ghe egbo
enikeke ali egbo oniemhi.”*

19 Igho mhi me oni inyagbe-
mhi ali ighie na eke agbo
ali ekholi-okhue eyoli khi e
lona kugbe, ni e ro nu oni
o nga oni achi ali ekholi-
okhue eyoli kholi. 20 Ama
a mu oni inyagbemhi ma

§ 19:6 Li ze Ezik 1.24; Iwolo 93.1; 97.1; 99.1 * 19:9 Li ze iMat 22.2-3 † 19:11

Li ze Ezik 1.1; Iwolo 96.13; Aza 11.4 ‡ 19:12 Li ze iDan 10.6 § 19:15 Li ze

Iwolo 2.9; Aza 63.3; ijofe 3.13; Iro 14.20 * 19:18 Li ze Ezik 39.17-20

omekeguele oyi egbhōli oyōli, oni o ri eva oyōli gbe irokhase onyaloa. Eni irokhase ena o ro di egbo ni e mie eni oḷeḷe eyi oni inyagbemhi shi egbe, ni e ga irokhokho oyōli ni a khali. Oni inyagbemhi ali oni omekeguele oyi egbhōli, a mu we pfilo uyele erali ni ofulu o la to kua yala.† 21 Eni e kpole, a ri itakobi oni o roṭe unu oyi oni o nga oni achi gbolo we-a. Eni ipfeli nya e ri elamhi idiegbe eyewe le.

20

Ikpe Agbele

1 Igho mhi me khi aḡeni o roṭe idane e tiemhile o mu okpe ilimhi na ningolo mholi obo, o tsua ukpokpomhi uweḡhe. 2 O gamhi oni oligio oniemhi rue, ikhi enye onede ogho ni o khi etse ali Okphaghie, o ge oli ikpe agbele oghuo.* 3 O pfi oli lo oni ilimhi na ningolo, o pfi okpe o. O pfi oni ilimhi na ningolo unu ma, ini o khi ke gbo me asha di ishishi egbo, ya ramhi ni eni ikpe agbele e ro ya gba. Ini ona o dose se, a mema ya rue oli obo-a ukuku eḡheḡhe.

4 Igho mhi me ikpekhomhi ighie. Eni e shito o, e khi eni a ri afu na ni e ri egbo gue ezō. Igho mhi gbo li me iyemhe eyi egbo ni a kholo ikhomhi o, irari otsele ni e pfi na iJesu ali ungmehi oyi Eshinegba. Eni egbo ena ea ga oni inyagbemhi wekhi irokhokho eyoli, wekhi eri

e mie oḷeḷe oyōli shi atete ukhomhi, wekhi obo. E ya te eghuli guale, e ya nu iKirisiti mheshe ikpe agbele.† 5 Egbo ni e kpole ni e ghuloa ea ke roṭe eghuli guale, ramhi ni ikpe agbele egho e ro gba. Onana o khi iroṭe eghuli guale onodode. 6 Ikhivose ali ipfuase e khi eyi eni e mholi obo shi iguale onodode onana. Eghuli onuzi-eva oa mholi ekpabo shi egbo eghogho egbe, ama e ya khi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba ali eyi iKirisiti. E ya nu oli mheshe ikpe agbele.

7 Ini eni ikpe agbele e gba se, a ya taghie Okphaghie owa ighumha oyoli-a. 8 O ya fie lasese ya di egbo ni e la ishishi nya na eke agbo, ikhi egbo ni a lu iGogi ali iMagogi, ni o ro ti we gbili shi okhōli. Eri e bu abi ekhashe ni e la egele oke oniemhi.‡ 9 Igho e to ogholi ya gbe eke agbo khia, e pfi gase apfe eyi egbo eyi Eshinegba, eoli ni o nono egbegbo. Ama erali e roṭe idane tiemhile ya tose we-a. 10 Oni etse ni o di we, a mu oli pfilo erali ilimhi iriere ni ofulu o la to kua yala. Ikhi ashini a pfi oni inyagbemhi ali omekeguele oyi egbhōli lo. A ya la agho na we osoli agboagbo, no gbe no bi.

A ri eni e ghua-gue ezō

11 Igho mhi me ukpokpomhi ukpekhomhi oghie opfopfo ali oni o shito o. Abi o shito egho, eke ali ukhui e kele-a, ea ke me ashikhoghuo la. 12 Igho

† 19:20 Li ze Iro 13.1-18 * 20:2 Li ze Igbae 3.1 † 20:4 Li ze iDan 7.9,22

‡ 20:8 Li ze Ezik 7.2; 38.2,9,15

mhi mẹ ẹgbọ ni e ghuloa, ghe eniemhi, ali enikeke, e migha odalo oni ukpekhomhi oghie. Ighọ a khueghie ebe ni e bu-a. A gbo khueghie ebe olese-a ni o khi ebe ni a keke eva oyi eni e ya mhọli agbọ na agbọagbọ shi. A gue eni e ghu-a ẹzọ abi ikanya ni e gbe e li, abi a li keke wẹ shi eni ebe. § 13 Oke o kpa ẹgbọ ni e ghuloa shi ọ ku lasele. Eghuli, ali ilimhi, e khueghie unu-a kpa ẹgbọ ni e la elemhi wẹ ku lasele. A gue ọgbọgbọ nya ẹzọ abi ọ li gbe. 14 Ighọ a pfi Eghuli, ali ilimhi lo uyele erali. Erali ilimhi iriẹriẹ onana o khi eghuli onuzi-eva. 15 Ọnini eva oyọli ọa da la oni ebe ni a keke eva oyi eni e ya mhọli agbọ na agbọagbọ shi ne, eri a ya pfi ọli pfilo oni erali ilimhi iriẹriẹ.

21

IJerusalemu Onogbo

1 Ighọ mhi li mẹ iloghie onogbo ali eke agbọ onogbo. Iloghie onodode ali eke agbọ onodode e she kala-a, ighọ li khi oke oniemi.* 2 Mhi mẹ oni ẹoli ni o pfasẹ ikhi oni iJerusalemu onogbo khi o rọte idane e tiemhile rọte obọ oyi Ẹshinegba, abi ọmueshi ni a khuẹse somhotse ẹ ghi ọdọ li.† 3 Ighọ mhi suọ ukpokpomhi uruli khi o rọte oni eghiele e liẹ, “A ghe khe! Ẹshinegba ọ ri apfe oyọli tiemhile deba ẹgbọ, eri ọ ke ya nu ẹgbọ ngeli kugbe, eni ẹgbọ e ya khi

ẹgbọ eyọli, Ẹshinegba ọ ya nu wẹ la kugbe.‡ 4 Ọ ya shishi wẹ amevie alo-a, eghuli ọa ke ya laọ, wẹkhi eri a ke ke vie wẹkhi asha o ke ya ke to ọgbọ, irari khi emini edio e she dose.”§

5 Ọni ọ shito oni ukpekhomhi oghie ọọ li, “Ghe khe, Mhi ri emhikpa a mele enegbo-a!” Ighọ ọọ, “Keke emhi enana shi eke irari khi ingmemhi ni a ri egbe ẹ da ni e khi igesikia e khi.”

6 Ọọ mhe, “A she li ọli. Mhemhe mhi Aafa ali Omega, mhemhe mhi khi igbaekele ni mhi khi ozukhomhi. Ọni okiamẹ ọọ gbe, mhi ya rọte oke ni ọọ chocho amẹ, ni o ri agbọ a na ọgbọ na li da afue.* 7 Ọni ọ da mu ọ le ne, ọ ya mhọli ikhivose ona, ni, Mhemhe mhi ya khi Ẹshinegba oyọli, loli o khi omimhe.†

8 Ama ẹgbọ ni e khi enulishi ali eni ẹa ya lama miesuo, ena angeli ichimhi ali egbugbeli, ali ena itsebo eni e mu imhesẹ ogbho ali eni ega ikhumhi, ali e lo ẹgbhọli nya, okiemhi oyewe o ya khi erali ilimhi iriẹriẹ ni ofulu la to kua yala. Onana khi eghuli onuzi-eva.”

9 Aḡeni oghuo eni oshilua ni ọ mhọli italabi ishilua ni e vọ anasemhe ishilua ni e kpe ukhokho, ọ bhale ya liẹ mhe, “Bhale, mhi ya ri ọni ọmueshi ọnọgbọ khasẹ, ni ọ khi ughue ọni Omi Osumha.” 10 Elemhi oni

§ 20:12 Li zẹ iDan 7.9-10

* 21:1 Li zẹ Aza 65.17; 66.22; 2 iPit 3.13

† 21:2 Li

zẹ Aza 52.1; 61.10; Iroḡ 3.12

‡ 21:3 Li zẹ Ezik 37.27; iLev 26.11,12

§ 21:4 Li zẹ

Aza 25.8; 35.10; 65.19

* 21:6 Li zẹ Aza 55.1

† 21:7 Li zẹ 2 iSam 7.14; Iwolo

ayemhẹ, ọni aḡeni ọ tsua mhe nga ukhomhi ute oniēmhi ni o yagha, ọ rẹmhe khasẹ oni Eoli-No-pfuase ikhi iJerusalemu, khi o rọte idane te obọ oyi Eshineḡba a tiemhile.‡ 11 Ori ufumhi oyi Eshineḡba ọ nyanyanya. Uḡemhi oyọli o li abi eḡḡeli ni o somhi otse ni a lu ijasipa ni o li abi ughegbe. 12 O mḡoli ukpokpomhi ugbe ni o yagha ni o mḡoli ode inuekpẹ igbeva. Eni ode inuekpẹ, iḡeni ogbava e la ọ. Eni ode inuekpẹ igbeva ena a keke eva eyi eḡeli igbeva eyi iZireni shi ọ. 13 Ode inuekpẹ esese e la obọ-ugbe enenene oyi oni ugbe. Eḡe e la ukiẹkiẹ obini ovọ o te e ngale oyọli, eḡe e la ukiẹkiẹ obita, eḡe e la ukiẹkiẹ ogobo, eḡe e li la ukiẹkiẹ obini ovọ o te e lo eko.§ 14 Oni ugbe ni o gase oni eoli o mḡoli eḡe iroḡbeke igbeva. Eni eḡe iroḡbeke ena, a keke eva eyi ighiusomhi na keke ogbava eyi ọni Omi Osumha shi ọ.

15 Oni ọ nu mhe e ngme, o mḡoli ukpokpo ni a roḡ mhesẹ emhi ni o khi igolu ni ọ rọ ya mhesẹ oni eoli ali eni ode inuekpẹ ali igbe eyọli.* 16 Oni eoli o ze abọ igbe ene, ni iyagha ali inuata ali uemhi eyọli e li abizize. Ọ mhesẹ oni eoli, o ya khi ikuku emhi eḡa la imali agbeḡe ali egbhueshe ashi ishe (1,500), unuemhi ali uemhi eyi eni abọ igbe ali iyagha eyọli e khi abizize. 17 Oni aḡeni ọ li

mhesẹ ugbe oyọli, e ya khi eḡe-awẹ egbhueḡbe. Abi awa liẹ mhesẹ eke. 18 Ugbe oyọli, eḡe ijasipa a rọ ma li, oni eoli o khi egbegbi igolu ni a te e me eke abi ughegbe. 19 Iroḡbeke oyi igbe ni a ma gase oni eoli e ya khi eḡe ni e ghalẹ ododa. Onodode o khi ijasipa, onuzi-eva o khi isafaya, onuzi-esẹ o khi ikalisedoni, onuzi-ene o khi emeradi, 20 onuzi-ishe o khi isadonizi, onuzi-esesa o khi ikaneliani, onuzi-ishilua o khi ikirisolati, onuzi-elele o khi iberili, onuzi-itili o khi itopazi, onuzi-igbe o khi ikirisopirazi, onuzi-igbaghuo o khi ijasiti, onuzi-igbeva o khi ametisiti. 21 Eni ode inuekpẹ igbeva e ya khi ifeḡe. Ode unuekpẹ ogbogbo a ri ufeḡe oyọli rieḡe ọli. Ode agbala ni o la oni eoli, egbegbi igolu ni a te e me eke abi ughegbe a rọ ku ọli.†

22 Mhi aa me Owa ugamhi okhoghuo oni eoli, irari khi Eshineḡba Onomhue Nofuneya ali Ọni Omi Osumha wewe e khi Owa Ugamhi ni e la agho. 23 Oni eoli ọa ke mḡoli emini o ri uḡemhi oyi ovọ wekhi oyi uki ya li. Irari khi uḡemhi oyi Eshineḡba loli o khi akpa ni o la agho, ọni Omi Osumha ọ khi akpa ni o la agho.‡ 24 Egbọ na agbonya e ya ri oni akpa ke kia, ighie ni e la agbo e ya tsua epfue eyewe bhale agho.§ 25 Ogbọ ọa ya tigbe khukhu

‡ 21:10 Li ze Ezik 40.2

§ 21:13 Li ze Ezik 48.30-35

* 21:15 Li ze Ezik 40.3

† 21:21 Li ze Aza 54.11-12

‡ 21:23 Li ze Aza 60.19-20

§ 21:24 Li ze Aza 60.3

ode inuekpẹ ni e lo oni ẹoli le ghue, itobọ khi ogbọ ọa ya mẹ ẹliyosẹ agho. ²⁶ A ya tsua ẹpfue ali ufumhi eyi ishishi lo oni ẹoli le.* ²⁷ Ama, emini e ri ichimhi ẹ mu ọa ya tigbe lo agho le, wẹkhi ogbọ ni ọọ gbe ikanya omama ali ni ọ riele emhi ẹgbhue, sẹ khi ẹgbọ ni eva oyewẹ o la ebe ni a keke eva oyi eni e ya mhọli agbọ na agbọagbọ shi oyi oni Omi Osumha.†

22

Oke Amẹ Agbọ

¹ Igho ọ ri oke amẹ ni o ri agbọ ọ na ogbọ khasẹ mhe, oke ni o pfuasẹ abi ughegbe, ni o rote ukpekhomhi Eghiele oyi Ẹshinegba ali oyi Omi Osumha tu u lasele.* ² Oni oke o rote iteva oyi oni ode agbala ni o la oni ẹoli. Ukiekie eve-eva oyi oni oke, ọọra ni o ri agbọ ọ na ogbọ e migha, ni o mọ idumhi igbeva ododa, ni ọọ mọ idumhi uki kpa. Ebe oyi oni ọọra a rọ ri ishishi ẹẹ ze.† ³ Emhikhoghuo ni Ẹshinegba ọ pfi unu na ọa ke ya la agho. Ama ukpekhomhi oghie oyi Ẹshinegba ali oyi Omi Osumha oyọli e ya la agho, eni ẹẹ ga eyọli e ya ke ga.‡ ⁴ E ya mẹ alo eyọli, ali eva oyọli o la wẹ alukpo. ⁵ Eliyosẹ ọa ke ya laọ. Ẹa mhọli emini e ri ugẹmhi oyi ákpa ali ugẹmhi oyi ovo ya li, irari khi Ẹshinegba Onomhue lolighuo ọ

ya khi ákpá oyewẹ, e ya ke mhesẹ abi ighie agbọagbọ.‡ ⁶ Oni agẹni ọọ mhe, “Eni ingmemhi enana, eni a ri egbe ẹ da e khi, e gbo khi igesikia. Ẹshinegba Onomhue ni ọ ri ayemhe oyọli na emekeguele, lolọ ọ ghie agẹni oyọli ọ ka rokhase eni ẹẹ ga eyọli, emini a ya mẹ ni ọa ke ya tesẹ.”

Ijesu ọ ya bhale

⁷ “A ghe ii, mhi kele ya bhale! Ikhivose o khi na ogbọ ni o ri ingmemhi imeguele ni e la ebe onana gbe akanya.”

⁸ Mhemhe ijoni mhi suọ, ni mhi gbo mẹ emhi enana. Abi mhi rọ suọ, ni mhi rọ gbo mẹ na, mhi de ya wugha oni agẹni ni ọ ri eni emhi enana khasẹ mhe awe ni mhi ga li. ⁹ Ama ọ gueye mhe, “Khi li igho, oni ọọ ga nabi yeye ali onabi inyoghuo ẹ emekeguele, ali eni e ri ingme ni a keke shi ebe onana gbe akanya mhi li khi. Ga Ẹshinegba!”

¹⁰ Oọ mhe, “Khi khukhu ingmemhi imeguele ni e la ebe ona, irari khi oni ẹghẹghẹ ọ she ti ramhi. ¹¹ Oni ọọ riele onobe, ọ ke riele tsee, oni ọọ gbe ikanya ichimhi, ọ ke gbe tsee, oni ọ gue a ngeli, ọ gue ke ngeli tsee, oni ọ pfuasẹ, ọ pfuasẹ ke le tsee.”* ¹² “A ghe ii, mhi kele ya bhale, mhi tsua ifata eyemhe, mhi ya fali ogbogbọ ota abi ọ li gbe.†

¹³ Mhemhe mhi khi Aafa ali

* 21:26 Li zẹ Aza 60.11 † 21:27 Li zẹ Aza 52.1; Ezik 44.9 * 22:1 Li zẹ Ezik 47.1; iZaka 14.8 † 22:2 Li zẹ Igbae 2.9; Ezik 47.12 ‡ 22:3 Li zẹ iZaka 14.11 § 22:5 Li zẹ Aza 60.19; iDan 7.18 * 22:11 Li zẹ iDan 12.10 † 22:12 Li zẹ Aza 40.10; 62.11; iwolo 28.4; ijere 17.10 ‡ 22:13 Li zẹ Iro 1.8,17; 2.8; Aza 44.6; 48.12

Omega, Mhemhe mhi khi oni Odode ali Okpukhokho, ni mhi khi Igbaekele ali Ukpesa.‡

14 “Ikhivose o khi na egbo ni e pfulu iwulu eyewe-a pfuluse, ni e mhuo oboshi oora ni o ri agbo a na ogbo, ali ini e bamasa rote ode unuekpere ni o lo oni eoli, le lole. § 15 Ewa e la oolase oni eoli, ali eni e mu imhese ogbho ali eni e li itsebo ali egbo ugbeli ali eni e ga ikhumhi ali eni e da nono ingme egbholi, ni e di egbo.

16 “Mhemhe iJesu mhi she ghie ageni oyemhe o ri otsele ona ghi e eni igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo. Mhemhe mhi khi Umhili ali Omiomi iDefidi, Mhemhe mhi khi Ukpetata ni o ge eluzogbe.”*

17 Oni Ayemhe ali omueshi onogbo oo li, “Bhale!” Oni o suo ona o li lie, “Bhale!” Oni

okiamere oo gbe o bhale, ali onini o ghole o bhale ka da amere ni o ri agbo a na ogbo, afue afue.†

18 Mhi tse agua ye ogbo ni o suo imeguele ni e la ebe ona. Ini ogbokhoghuo o khi ma o, Eshinegba o ya khi anasemhe ni a keke shi ebe ona ma li agbo. 19 Ini ogbokhoghuo o rote ingmemhi imeguele ni a keke shi ebe onana rue pfi-a, Eshinegba o ya mie oli okemhi ni o mholi shi oora ni o ri agbo a na ogbo, ali ashini a khi na li shi eoli ni o pfuluse, ni a ngme ingme oyoli shi oni ebe onana.‡

20 Oni o pfi otsele shi ebe onana, oo, “Igesikia lo, mhi keke ya bhale.”

Atse. IJesu Onomhuo bhale.

21 Okhale oyi iJesu Onomhuo o ka nu eni miesuo nya la, Atse.

§ 22:14 Li ze Igbae 2.9; 3.22 * 22:16 Li ze Aza 11.1,10 † 22:17 Li ze Aza 55.1
‡ 22:19 Li ze iDeut 4.2; 12.32